BURMA LAW REPORTS

(1961) B.L.R

Containing cases determined by the Supreme Court of the Union of Burma and of the High Court, Burma

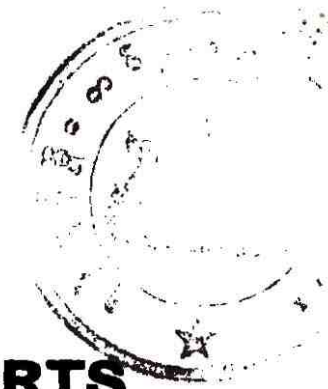

BURMA LAW REPORTS

SUPREME COURT

1961

Containing cases determined by the Supreme Court of the Union of Burma.

Index prepared by—U MYINT SOE, M.A., *Bar-at-Law*, Editor.
U AUNG THAN TUN, M.A., B.L., Reporter.

Published under the authority of the Revolutionary Government of the Union of Burma by the Superintendent, Central Press Burma, Rangoon.

[*All rights reserved.*]

HON'BLE JUDGES OF THE SUPREME COURT OF THE UNION OF BURMA DURING THE YEAR 1961

CHIEF JUSTICE

The Hon'ble Justice *Agga Maha Thray Sithu* U MYINT THEIN, O.B.E., A.T.M., M.A., LL.B. (Cantab.), LL.D. (Ran.), *Barrister-at Law*, Chief Justice of the Union.

PUISNE JUDGES

The Hon'ble Justice *Thado Maha Thray Sithu* U CHAN HTOON, LL.B. (Lond.), *Barrister-at-Law*.

The Hon'ble Justice *Thado Maha Thray Sithu, Maha Thiri Thudhamma* U BO GYI, B.A., B.L., LL.D. (Ran.).

The Hon'ble Justice *Maha Thray Sithu* U AUNG THA GYAW, B.A., B.L.

LAW OFFICERS OF THE UNION OF BURMA DURING THE YEAR 1961

Attorney-General

U YAN AUNG, B.A., B.L., Advocate, up to 21st March 1961.

U BA SWE, Advocate, from 1st April 1961.

Legal Remembrancer

Thiri Pyanchi, Sithu U BA SEIN, B.Sc., B.L., Advocate.

Assistant Attorney-General

U KYAW THAUNG, *Barrister-at-Law*.

Officiating Assistant Attorney-General

Wunna Kyaw Htin U CHIT, B.A., B.L., Advocate, from 1st March 1961 to 4th March 1961, from 28th March 1961 to 31st March 1961, from 1st May 1961 to 27th May 1961.

Government Advocates

Wunna Kyaw Htin U CHIT, B.A., B.L., Advocate, up to 29th February 1961, from 5th March 1961 to 27th March 1961, from 1st April 1961 to 30th April 1961, from 28th May 1961 up-to-date.

Wunna Kyaw Htin U HLA MAUNG, Advocate.

U BA KYAW, B.A., B.L., Advocate.

U TOE MAUNG, B.A., B.L., Advocate.

U BA KYINE, B.Sc., B.L., Advocate.

U BA PE, B.A., B.L., Advocate.

U BA PE, B.Sc., B.L., Advocate.

U MIN HAN, B.A., B.L., Advocate.

Government Advocate—concld.

U HLA THIN, B.A., B.L., Advocate.

U BA THIN, *Barrister-at-Law*.

U TIN MAUNG, B.A., B.L., Advocate.

U TUN LWIN, B.A., B.L., Advocate.

MR. C. GANGOOLY, B.A., B.L., Advocate, up to 31st August 1961.

Wunna Kyaw Htin U TUN NYO, B.A., B.L., Advocate.

U KHIN MAUNG, Advocate.

MR. S. K. GHOSH, B.A., B.L., Advocate.

U MYO KHIN, M.A., *Barrister-at-Law*.

DAW MYA THAN NU, B.A., B.L., Advocate, from 18th March 1961.

U AUNG MYO, *Barrister-at-Law*, from 25th March 1961 to 31st May 1961.

U HNIT, B.A., B.L., Advocate, from 10th August 1961.

Assistant Government Advocates

U HNIT, B.A., B.L., Advocate, up to 9th August 1961.

U KHIN SEIN, B.A., B.L., Advocate.

U MYA SHEIN, B.A., B.L., Advocate.

U TIN OHN, B.A. (Hons.), B.L., LL.B. (*Barrister-at-Law*, up to 20th July 1961.

U MYO HTUN LYNN, M.Com. LL. B., *Barrister-at-Law*, from 1st November 1961.

U WIN PE, B.A., B.L., Advocate, from 19th December 1961.

Legal Draftsmen

Thiri Pyanchi, Sithu U CHIT TUN, *Barrister-at-Law*.

U LUN PE, B.A., B.L.

DAW AYE KYI, B.A., B.L.

Assistant Legal Draftsman

U HLA THAUNG, B.SC., B.L.

U MAUNG MAUNG LWIN, B.A., B.L., up to 3rd August 1961.

U SAN SHIN, B.A., B.L., from 1st December 1961.

Legal Research Officer

U THEIN HAN, B.A., B.L.

LIST OF CASES REPORTED

စီရင်ထုံးပြုသောမှုခင်းများ

SUPREME COURT

တရားလွှတ်တော်ချုပ်

	PAGE
A. S. Dorairaj Thevar and one *v.* Abdul Odud Mollah and six	71
Daw Thoung *v.* Daw Ma Ma Gyi	36—77
Hwe Ngwe Chew *v.* Hwe Eye Hain	181
P. C. Ray and one *v.* The Union of Burma ...	1
T. N. Ahuja & Co. and one *v.* The Commissioner of Income-tax, Burma	185
The Mercantile Bank Ltd., Rangoon *v.* The Mercantile Bank Employees Union, Rangoon and another ...	84
The State Agricultural Marketing Board, Rangoon *v.* Dhumjee Shamjee & Co. and one	88
The Union of Burma *v.* U Kyan Nar (*a*) Hwan Chaing Chen	43
U Tun Aung and one ... Daw Mya Thein ... Man Singh ... ... U Ko Ko ... ... U Thi-Ha Naing and two *v.* The Hon'ble Minister for Finance and Revenue and two ...	91
ကိုညွန့် ပါ ၃ နှင့် တီစုပွန်ပါ ၅	204
ဂျီဝမ်ရမ်ရမ်ပရကပ်နှင့် ရန်ကုန်မြို့၊ အမြတ်တော်ခွန်မင်းကြီး	111
ဂျော့မိတ်လင့်ဒန်ကင်နှင့် ဒေါ်စောကြည် ပါ ၂	17
စစ်တွေမြို့၊ ဆိပ်ကမ်းအရာရှိနှင့် ရခိုင်တိုင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဆင်ဒီကိတ်အဖွဲ့ ပါ ၃	19

PAGE

တန်ချောင်းဆင်းပါ ၂ နှင့် အတွင်းဆန်၊ လူဝန်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့်အမျိုး
သားမှတ်ပုံတင်ဝန်ကြီးဌာန 117

ခေါ်ခင်မြင့်နှင့် ဘကြူ၊ မောကွေးတိုင်း သီးစားခံထားရေးကောမိတီ ပါ ၃၄ 122

ခေါ်ရွှေချမ်းနှင့် ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး ခေါင်းဆောင်မှုကော်မတီ ရန်ကုန်မြို့ ပါ ၃ 48

ဂျပ်ခေးနှင့် ကုန်သွယ်ရေးမန်နေဂျာ ရန်ကုန်မြို့ ပါ ၎ 7

ခေါ်ကာသမို့ မိုရှ်(ခ်)ခေါ်နှင့် ရန်ကုန်မြို့ တိုင်းဒေသကြီးအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ပါ ၂ 125

ဂီအော်ဗ်(ဂ်)ခေတာသီ ခင်ဦး ဒီးဒေါ်ခေါ်ခိုး ဘဝင် ပါ ၂ နှင့် ပီကမ
ဆောင်ရွက်ရေး .. 226

ကြည်ဇာစာပေ(မြစ်ကြီးနား)နှင့် ဦးကောင်းဘဝင် 67

ဗိုလ်မှူးဦး ဦးခင်ဦးနှင့် ဦးမြင့်ဝေး ပါ ၃ 207

မကီဂါ ဘဝင် ဦးဘိုးနှင့် အတွင်းဝန်၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့်
အခြားသူများ ကိုးဌာန ရန်ကုန်မြို့ ပါ ၂ .. 53

မစိုးနှင့် မန္တလေးမြို့ ဘဝင်ဆောင်ကြီးမြို့ဆိုင်ရာဥပဒေများအရ ကြီးကြပ်ရေးဝန်
ပါ ၂ .. 128

မဋ္ဌမဂျေးဟာဒဘက်နှင့် အင်းငိုင်မြို့ လက်ဆောက်ဥပဒေများအရ ကြီးကြပ်ရေး
ဝန် 51

မညွှန့်ညွှန် ပါ ၂ နှင့် လက်ဆောက်ဥပဒေများအရ ကြီးကြပ်ရေးဝန် ညောင်တုံး
မြို့ ပါ ၂ 131

မရမ်းလုံးနှင့် ပဲခူးတိုင်း သီးစားခွဲထားရေးအဖွဲ့ ပါ ၎ 57

မသန်းပါ ၃
မအမာ (ခေါ်) အမာထွေး နှင့် ဦးချစ်ဆွေ 136

မိုဟာမက်ဆာဒတ်(က်) နှင့် ရွှေဘဘုခင် ပါ ၂ 140

မက်ဆာဂန်ဂနန်ဒတ် (စ်) ရန်နာဇန် ဂျန်ဒတ်(စ်) နှင့် ရန်ကုန်မြို့ ဌာန
ရမ်းခကြီးကြပ်ရေးဝန် 229

မောင်ညွှန့်မောင်နှင့် ရောဝတီတိုင်း သီးစားခွဲထားရေးကောမိတီ ဥက္ကဋ္ဌ
ပါ ၃ 133

ရင်ရင်ကျွမ်းကိန်နှင့် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်တော်ဌာနဝန်ကြီး ပါ ၃ 59

ရောင်ရောက်စိန် (ခေါ်) ဝိုင်အစိန် (ခေါ်) ဦးစိန်နှင့် ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွင့်
မင်းကြီး ပါ ၂ 143

PAGE

လဲ့အပ်မှုနံပါတ် ၁ (၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ရွှေးကောက်ပွဲကော်မရှင်မင်းကြီးချုပ်နှင့်မင်းကြီးများ ခန့်ထားနိုင်ရန်ကိစ္စ) 149

လူထုစီးကရက်ကုမ္ပဏီနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ လက်ထောက်ကုန်သွယ်ခွန်မင်းကြီး ပါ ၃ 161

လင်ပိန်ကွန် (ခေါ်) မောင်ထွန်းစိန်နှင့် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန အတွင်းဝန် 10

ဦးကျင်ဟုတ်နှင့် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်တော်ဌာနဝန်ကြီး ပါ ၃ 63

ဦးချစ်ဆွေနှင့် တွဲဘက်အတွင်းဝန်မင်း၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန 30

ဦးဇနိန္ဒနှင့် ဦးပဏ္ဍိတ ပါ ၆ 32

ဦးတင်အိန် (ခေါ်) ဦးတင်နှင့် ဦးဘရုတ် 169

ဦးထွေး(ခေါ်) အေးအီး၊မဒါရီနှင့် ဘဏ္ဍာတော်မင်းကြီး၊ ရန်ကုန်မြို့ ပါ ၂ 174

ဦးမာလာ ပါ ၂ နှင့် ဦးကုဏ္ဍလ ပါ ၄ 13

ဦးဟန်နော်(လ်) နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရ၊ ချင်းရေးရာဝန်ကြီး 231

ဦးအာစိဏ္ဏ ပါ ၄ နှင့် ဦးဥတ္တမ ပါ ၁၀ 235

ဦးအောင်ဘ ပါ ၃ နှင့် ဥက္ကဋ္ဌ၊ ပဲခူးတိုင်း သီးစားချထားရေးအဖွဲ့ ပါ ၅ 178

အထောင် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရပါ ၂ 222

အေးနှင့်သားများ လီမိတက်နှင့် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်တော်ဌာနဝန်ကြီး ပါ ၃ 25

LIST OF CASES CITED

ရည်ညွှန်းသောမူခင်းများ

SUPREME COURT

တရားလွှတ်တော်ချုပ်

PAGE

Babulal Amthalal Mehta v. The Collector of Customs, Calcutta, A.I.R. (1957) (S.C.) 877, referred to ... 99

Bata Shoe Co. v. Memr., Board of Revenue, West Bengal, 53 C.W.N. 278 ကို ရှင်းလင်းဖော်ပြသည် 167

Beni Ram v. Man Singh, 34 All. 4, referred to ... 76

Burma Gazette 1939, Part IV, p. 325 Notification No. 37, dated 21st April 1939 188

———— 1954, Part IV, p. 515 Notification No. 11, dated 4th June 1954 188

Commonwealth v. Limerick Steamship Co., 35 C.L.R. 63 ကို ရည်ညွှန်းသည် 217

Dattatraya Moreshwar v. The State of Bombay, A.I.R. (1952) S.C. 181, referred to 194

Daw Aye Sein v. Union of Burma, (1951) B.L.R. (H.C.) 59 46

Field v. Gover, (1944) 1 K.B. 200 at 212, referred to ... 40—81

Gawkan Ley v. Saw Kyone Saing, B.L.R. (1939) p. 488—501, referred to 138

Gharib-ullah v. Khalak Singh, 25 All. 407, referred to 75

Greenfields v. Commissioner of Income-tax, Bihar and Orissa, (1959) Vol. 35 I.T.R. p. 61, referred to ... 197

Hafiz Abdul Gafoor and others v. The Commissioner of Income-tax, Central Provinces and United Provinces, (1939) I.T.R. Vol. VII, p. 625, referred to 198

PAGE

Hanooman Persaud v. Mst. Babooee, (1856) Moores Indian Appeals 393, referred to 73

Hup For v. The Deputy Commissioner, Insein and two others ၁၉၅၀ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံးမျာ်း တရားလွှတ်တော် ချုပ် စာ ၁၆ ကို ရည်ညွှန်းသည် 224

Jethlal Virajlal, Assessee Applicant v. The State of Madhya Pradesh, A.I.R. (1953) Nag. 194 ကို ရှင်းလင်းဖော်ပြသည် 167

Kantilal Gorhandas Shah v. The Assistant Collector of Customs, (1951) B.L.R. (S.C.) 244, referred to ... 95—103

Ko Ba Yin (a) Ali Mohamed and one v. Ko Thein and one, (1958) B.L.R. (H.C.) 616, overruled ... 38—79

Ko Than Nyunt v. Maung Khin Myint, (1951) B.L.R. (H.C.) 124, approved ... ... 38—79

Ko Tin v. Ko Kyin Thein and one, (1952) B.L.R. (H.C.) 37, overruled ... ... 37—79

Kyin Sin v. The Finance Minister and two others, (1959) B.L.R. (S.C.) 196, distinguished and explained ... 101

Makundi v. Sarabsukh, 6 All. 417, referred to ... 75

Maxwell on the Interpretation of Statutes, 9th Edition, p. 236 ကို ရည်ညွှန်းသည် 115

Maung Tun Yin v. Union of Burma, (1950) B.L.R. (H.C.) 334 46

Messrs. Tata Iron and Steel Co., Ltd., Petitioners v. State of Bihar, A.I.R. (1956) Pat. 92 ကို ရှင်းလင်းဖော်ပြသည် 167

Montreal Street Railway Co. v. Normandin, (1917) A.C. 170 at 175, referred to 194

N. T. Patal & Co. v. Commissioner of Income-tax, Madras, A.I.R. (1958) Mad. 364, referred to ... 199

Novain v. Freeman, (1889), 15 A.C. 1, ကို ရည်ညွှန်းသည် 217

Raju Chettiar & Brothers v. The Commissioner of Income-tax, Madras, (1949) 17 I.T.R. 51, referred to 198

Ram Raghubar v. Dep Narain, 45 All. 311, referred to 76

PAGE

Rex v. Cohen, (1951), K.B. Vol. I, 505, referred to ... 98-100

Sayce v. Coupe, (1952), A.E.R. Vol. II, 715, explained 97

Schofield's Parliamentary Elections, 3rd Edit., p. 503, referred to 214

Sewpujanrai Indrasanarai Ltd. v. Collector of Customs, A.I.R. (1958) (S.C.) 845, distinguished and explained ... ... 100—107

T. C. Mohamed v. A. Kunjalam and two others, (1951), B.L.R. (S.C.) 98 ကို ရည်ညွှန်းသည် 138

Tai Chuan & Co. v. Chan Seng Cheong, (1949), B.L.R. (S.C.) 86, referred to ... ... 41—82

Welby v. Parker, (1916), 2 Ch.D. 1, referred to ... 41—82

ဂျှိုင်းတားရား၊ ဒတ်စီးနှင့် မိုဟာမက် မိုဘာရပ်(က်) ကာလကတ္တား စီရင်ထုံးအတွဲ (၈)၊ စာမျက်နှာ ၉၇၅ (၉၈၀) ကို ရည်ညွှန်းသည် 147

၁။ စိန်ဒတ်(စ်)နှင့် လခါးချီး၊ ၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန် စီရင်ထုံးများ စာမျက်နှာ (၆၉၃) ကို သဘောတူ လက်ခံသည် 22

ဆာသောမတ်(စ်) အာစကင်းမေ (Sir Thomas Erskine May) ပြုစုခဲ့သော ၁၉၅၀ ခုနှစ်ထုတ်၊ ကျမ်းကြီး ကျမ်းခိုင်၊ စာမျက်နှာ ၂၈၁၊ ၅၆၇၊ ၅၇၇ တို့ကို ရည်ညွှန်းသည် 175

ဒီ၊ ဒီ၊ ဂရိုဘာ နှင့် ကေ၊ စီ၊ ကွန်ဒါ(1955) B.L.R. (S.C.) 54, ကိုရည်ညွှန်းသည် 214

၂။ ဘီ၊ ပီ၊ အာ(ရ်)၊ ဗီ၊ ချွတ်ကလင်ကာချစ်တီးနှင့် ဆီသဲအားချား၊ ရန်ကုန် စီရင်ထုံးများ အတွဲ ၆၊ စာမျက်နှာ (၂၉) ပရီဗီကောင်စီ ကို ရည်ညွှန်းသည် 22

၃။ မစိန်နှင့် အက်(စ်)၊ တီ၊ အာ(ရ်)၊ အင်(မ်)၊ဖမ်း A.I.R. (1933) Ran, 96 ကို ရည်ညွှန်းသည် 28

၄။ မသန်းမေနှင့် မဟာမက် အီစွပ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး အတွဲ ၉၊ စာမျက်နှာ (၆၂၄) သဘောတူလက်ခံသည် 22

မြန်မာပြည်ရေနံကုမ္ပဏီ နှင့် မြန်မာပြည်ရေနံကုမ္ပဏီ အလုပ်သမားများ (1957) B.L.R. (S.C.) 61, ကို ရည်ညွှန်းသည် 213

PAGE

ရာဂျာဘီဟစ်ဝါနှင့် ဘီဟာဘိုင်း၊ ပတ်နားစီရင်ထုံး အတွဲ ၂၇၊ စာမျက်နှာ ဂ၂၀ ကို ရည်ညွှန်းသည် 148

ရမ်ဂျီဝပ်ရမ် နှင့် ဌါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန် ပါ ၄၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမ အသေးအဖွဲလျှောက်လွှာအမှတ် ၁၀၈ 8

သခင်မောင်နှင့် တရားဝန်ကြီး ဦးအောင်သာကျော် (1949) B.L.R. (S.C.) 188, ကို ရည်ညွှန်းသည် 212

သလွှာဝတီကုမ္ပဏီလီမိတက်နှင့် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်တော်ဝန်ကြီးပါ ၂၊ ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ စီရင်ထုံးများ (တရားလွှတ်တော်ချုပ်) ၁၃၆ ကို ရည်ညွှန်းသည် 66

ဟာဆန်အလီနှင့် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် အမျိုးသား မှတ်ပုံတင်ရေးဝန်ကြီးဌာနအတွင်းဝန်မင်း ပါ ၂၊ ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံးများ (တရားလွှတ်တော်ချုပ်) ၁၀၇ ကို ရည်ညွှန်းသည် 56

ဦးဥာဏိန္ဒဇ နှင့် နိုင်ငံတော် ဝိနိစ္ဆယဌာန ပါ ၄ (၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး စာမျက်နှာ ၆၁) နှင့် ခြားနားခြင်းကိုပြသည် 35

ဦးပစ်နှင့် သဲကုန်းရွာ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကော်မီတီ နှင့် နှစ်ဦး၊ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံးများ၊ ၇၅၉ ကို ရည်ညွှန်းသည် .... 55—176

ဦးအရိယဝံသ နှင့် ဦးဥတ္တမ ပါ ၅၊ ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံးများ တရားလွှတ်တော်ချုပ် ၂၁၇ ကို ရည်ညွှန်းသည် 238

အလာဝတ်(တ်) ဟာဃဒနှင့် တယောက်နှင့် ဟာဂျီမိုဟာမက် ရမ်ဆန်နှင့် အခြားသူများ A.I.R. (1934) Lah. 986 နှင့် ခြားနားခြင်းပြသည် 27

အန်ဒရာပြည် ကုန်သွယ် လုပ်ငန်းခွန် မင်းကြီးနှင့် Messrs. Shree Bajranga Jute Mill Ltd., Guntar, Respondent, A.I.R. (1955) Andhra 241, ကို ခွင်းလင်းဖော်ပြသည် 167

အယ်ရင်တန်နှင့် အယ်ရင်တန်၊ ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ (I.K.B. 290) ကို ရည်ညွှန်းသည် 172

INDEX

ညွှန်းချက်

SUPREME COURT

တရားလွှတ်တော်ချုပ်

PAGE

ACTS :

CONTRACT ACT

CONSTITUTION OF BURMA

ESSENTIAL SUPPLIES AND SERVICES ACT

FOREIGN EXCHANGE REGULATION ACT

INCOME-TAX ACT

LIMITATION ACT

PARTNERSHIP ACT

SEA CUSTOMS ACT

TRADE DISPUTES ACT

URBAN RENT CONTROL ACT

CONFISCATION—ESSENTIAL SUPPLIES AND SERVICES ACT—MEANING OF THE PHRASE—"SHALL BE LIABLE TO CONFISCATION." ... 43

CONSTITUTION, s. 90—*Proviso—Rule and regulation making power—Delegation of—Mandatory provision to lay rules before Parliament—Non-compliance with—Purpose of—Effect of annulment on action taken under rules prior to annulment—Erroneous views—Income-tax Act. s. 26 A—Rules framed under—Procedural—Retrospective in application—Peculiarity of Act—Registration—*

(i) *Refusal for non-compliance with rules—Duty of Income-tax Officer—Effect of failure of.*
(ii) *Refusal for partnership being not genuine—Notice to be given to assessee—Effect of failure to give.*

Erroneous views regarding partinership deed—S. 26A—Enquiry under—What is outside scope of—To be confined to factual matters only—Summary.

Parliament is jealous of its powers of making laws but since a statute of the nature of Income-tax Act cannot be comprehensive so as to contain detailed provisions as to its application, it is usual to delegate to a subordinate authority the power to frame rules and regulations to carry out the purposes of the Act.

This is permitted by the proviso to s. 90 of the Constitution which is four parts, these being :

(1) The Act may authorise any person or authority to frame rules and regulations consonant with the Act, and which would have the force of law.
(2) Such rules and regulations framed by the competent authority must be laid before each Chamber of Parliament at its next ensuing session.
(3) Within three months of their being so laid they can be annulled by a motion carried in both Chambers.
(4) Such annulment does not affect the validity of any action previously taken under the rules or regulations.

Where it is contended that the Income-tax Rules promulagted by Notification No. 11 of 4th June 1954 which admittedly were not laid at the next ensuing session of Parliament but were so laid only in 1958, were rendered null and void by such failure to comply with the mandatory provisoin of the Act. *Held* : That although the failure to lay the rules in question before Parliament was undoubtedly a failure to heed a constitutional provision, to lay the rules before Parliament is not a condition precedent for them to have the force of law, and that in point of face they became effective upon promulagtion. The purpose of laying them before Parliament is to enable annulment, if such a course of action is desired. Even if they are annulled, action taken on the authority of the rules, prior to annulment, would ramain valid. It follows therefore that if no annulment takes place, the rules would continue to have the force of law. *Montreal Street Railway Co.* v. *Normandin*, (1917) A.C. 170 at 175 ; *Dattatraya Moreshwar* v. *The State of Bombay*, A.I.R. (1952) (S.C.) 181, referred to *Held further:* That the views that s. 90 of the Constitution has no application to the Income-tax Act and that there was no necessity to lay the rules before Parliament are erroneous. *Held :* That despite the failure to lay them before Parliament within the prescribed period, the rules promulgated in Financial Commissioner's Notification No. 11 of the 4th June 1954 remain valid and are not *ultra vires* of s. 26A of the Income-tax Act. The rules framed under s. 26A of the Income-tax Act would appear to be procedural and any change in mere procedure would have retrospective application. The peculiarity of the Income-tax Act is, it is only when the annual Finance Act is passed that Income-tax becomes chargeable "for that year in accordance with, and subject to the provisions of this Ace..." *Greenfields* v. *Commissioner of Income-tax, Bihar and Orissa*, (1959) 35 I.T.R. 61 referred to. *Held:* That as the Income-tax rules had become effective as from 4th June 1954 they are applicable to applicant firm's imcome-tax assessment for the year 1953-54. A distinction should be drawn between a refusal to register because of failure to comply with the rules and a refusal because a partnership is not genuine. In the case of refusal falling in the first category, the Income-tax Officer should return the application to the assessee with an endorsement to the effect that the rules have not been complied with. This would be an intimation to the assessee that his application has been rejected upon a technicality and would afford him an opportunity of remedying the defect. Denial of this opportunity prejudices an assessee greatly. But where the Income-tax Officer is of the opinion that the application should be rejected on its merits, that is to say because it is not a genuine partnership, then

PAGE

he should in fairness give the assessee an opportunity of showing cause. It is true that the Act has no specific provision which requires notice of an intended rejection to be given but prudence and natural justice dictate that no man should be condemned unheard. *Held therefore:* that failure to give notice to the assessee by the Income-tax Officer of his intention to refuse renewal of registration vitiates the assessment. *Held:* that the view that a registered partnership deed was illegal in that it offended s. 27 of the Contract Act and s. 36 (1) of the Partnership Act, there being a restraint of trade is erroneous as under s. 36 (2) of the Partnership Act a partner may (agree with his partners that on ceasing to be a partner he) will not set up a similar business within a specified period or within a specified local limit. The Income-tax Act allows benefits to a partnership in respect of income-tax and if there is in fact a partnership, the fact that some of the partners take the major share of the profits is the concern of only the partners who enter into a partnership with open eyes. *Held*: that it is outside the scope of an enquiry under s. 26A of the Income-tax Act to try to discover whether the partnership deed offends s. 27 of the Contract Act and s. 36 (1) of the Partnership Act or whether it is loaded in favour of any of the partners and that the Income-tax Officer should confine the enquiry to factual matters, which he is competent to probe into. *Raju Chettiar and Brothers* v. *The Commissioner of Income-tax Madras*, (1949) 17 I.T.R. 51 ; *N.T. Patal and Co.* v. *Commissioner of Income-tax, Madras*, A.I.R. (1958) Madras 364, referred to. *Summary.*—The rules impugned are valid. In the circumstances prevailing the Income-tax Officer should have returned the applications since they were not in the form prescribed. Such return would be an intimation to the appellants to have the position rectified. Only when applications conforming to the rules are filed, then would there be need for the Income-tax Officer to consider the genuines of the partnership. If he considers the partnership to be bogus one, then an opportunity should, in fairness, be given to the assessee to prove that it is genuine. The Income-tax Officer should confine the enquiry to factual matters.

T.N. AHUJA & CO. AND ONE *v.* THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX BURMA 185

CONTRACT ACT, s. 27—Partnership Act, s. 36(1) and (2)—restraint of trade by partner 15

DECREE—Unappealable. The fact that a decree was unnecessarily drawn up in respect of an interlocutory order in a suit for dissolution of partnership directing the Commissioner to proceed with the taking of accounts which would be the basis of the final decree would not render it appealable.

HWE NGWE CHEW *v.* HWE EYE HAIN 181

ESSENTIAL SUPPLIES AND SERVICES ACT, s. 8 (1)—*Prosecution under—Lawful acquisition of goods prior to promulgation of order restricting its possession—Not a factor to be taken into consideration in* s. 8 (2)—*Phrase "shall be liable to confiscation" in—Meaning of.* On the 12th June 1956 by Declaration No. 1 the Commissioner of Civil Supplies declared 27 commodities including galvanised iron sheets and milk and milk products as "essential" for the purpose of taking suitable action, if

PAGE

necessary. On the same day by Declaration No. 2 he issued an order making it unlawful even to possess without a permit from him (or from somebody authorised by him to issue such a permit) 6 commodities inclusive of galvanised corrugated iron sheets and condensed milk, beyond a reasonable amount for personal consumption or use. Prior to the issue of these Declarations there was no restriction in respect of condensed milk and galvanised iron sheets in Taunggyi, the latter being under Open General Licence in 1954 and 1955, anybody could possess or deal with them. On the 19th October 1957 the respondent who owned a store in Taunggyi was found in possession of 684 cases of condensed milk and 6,259 corrugated iron sheets and was on that account prosecuted under s. 8 (1) of the Essential Supplies and Services Act. The respondent was acquitted and on appeal by the Government the order of acquittal was upheld by the High Court on the ground that the order contained in the Declaration was inapplicable to commodites legally acquired before the coming into force of the order. *Held :* Reversing the order, that the Declaration requires people in possession of such commodities to seek a permit and it is within the competence of the Commissioner of Civil Supplies to insist upon such a permit. The fact that such goods were acquired prior to the promulgation of the order is not a factor to be taken into consideration. The interpretation put on the phrase "shall be liable to confiscation" occurring in s. 8 (2) of the Essential Supplies and Services Act by the Court in *Maung Tun Yin* v. *Union of Burma*, 1950 B.L.R. (H.C.) 334 to mean that the Court has discretion is correct, but the view expressed in *Daw Aye Sein* v. *Union of Burma*, 1951 B.L.R. (H.C.) 59 that phrase meant compulsory confiscation is incorrect.

THE UNION OF BURMA *v.* U KYAN NAR (*a*) HWAN CHAING CHEN 43

FOREIGN EXCHANGE REGULATION ACT, 1947, s. 9—*Prohibition—Breaches of condition—Powers of Custom Authorities to deal with—Sea Customs Act, s.* 167 (8)—*Proofs necessary before imposition of penalty under s.* 167-*A—Purport of s.* 172—*Magisterial warrant —When Customs Collector may seek—S.* 172 *A—Power of Commissioner of Customs or Customs Collector to order search—s.* 178—*Seizure under—When unwarranted—s.* 167 (8)—*Summary action under—Duty of Customs Authorities in taking.—S.* 178—*Power of seizure under—Exercise of—*Prima facie *evidence of unlawful importation and liability to confiscation—S.* 167-*A—Burden of proof—When it comes into operation—Cardinal principle of criminal jurisprudence—Paramount importance—Chinese characters stamped on gold bars—Significance of—Presumption of legality.* S. 9 of the Foreign Exchange Regulation Act, 1947 prohibits the importation and exportation of gold, except under permit and only in accordance with conditions as may be prescribed. Under sub-s. (3) such restrictions imposed are deemed to have been imposed under s. 19 of the Sea Customs Act, and thus the Customs authorities are empowered to deal summarily with breaches of conditions in regard to its import or export, without resorting to an actual prosecution which would be the normal procedure if action were to be taken under the Foreign Exchnange Regulation Act itself. Under s. 167 (8) of the Sea Custims Act alone, before a penalty can be imposed, it would be necessary to establish (1) that there is prohibition or

restriction in regard to the goods in question, and (2) that they were imported or that there was an attempt to import or to export, contrary to the restrictions imposed. *Kantilal Gornandas Shah* v. *The Assistant Collector of Customs*, (1951) B.L.R. (S.C.) 244, referred to. The purport of s. 167-A, Sea Customs Act is, in a prosecution or proceeding under this section, the accused or the respondent as the case may be, would have to prove that the goods were not imported contrary to the prevailing regulations. There must be genuine grounds of reasonable belief, that no duty has been paid or that they are prohibited goods. Only when there are reasonable grounds for belief may the Customs Collector seek under s. 172, a magisterial warrant. Such issue of a search warrant whould not be automatic for the Magistrate himself would have to consider the propriety of issuing it. Where there is no time to seek a warrant, lest the offender should escape or the goods concealed or destroyed, then the Commissioner of Customs or the Customs Collector may order in writing, a search to be conducted by a Customs officer *vide* s. 172-A, a provision inserted in the Sea Customs Act by Act 19 of 1959. Where the party that conducted the searches at the Safe Deposit vaults from which the gold bars were seized consisted of Army officers, officers of the B.S.I. and the police and no Customs officer was present and where it is contended that the seizure was competent under s. 178 of the Sea Customs Act. *Held :* That an Army officer being not one employed for the prevention of smuggling nor the B.S.I. and police officers *duly employed* for the purpose, s. 178 has no application and that the seizure of the gold was unwarranted and also that since anybody can possess gold, the Customs authorities should have carefully considered whether summary action under s. 167 (8) would be justifiable and appropriate in connection with the gold passed on to them by the search party, who were not empowered to deal with the gold seized by them. *Sayce* v. *Coupe*, (1952) A.E.R. Vol. II 715, explained. *Rex* v. *Cohen*, (1951) K.B. Vol. 1 505, referred to. *Babulal Amthalal Mehta* v. *The Collector of Customs*, Calcutta. A.I.R. (1957) (S.C.) 877, referred to. *Sewpujanrai Indrasanarai Ltd.* v. *Collector of Customs*, A.I.R. (1958) (S.C.) 845, *Kyin Sin* v. *The Finance Minister and two others*, (1959) B.L.R. (S.C.) 196 distinguished and explained. Before the officers designated in s. 178 of the Sea Customs Act can exercise the power of seizure conferred by the Act the things to be seized must be "liable to confiscation under this Act" and consequently, the officers seeking to exercise power under s. 178 of the Act must have before them evidence showing *prima facie* that the goods in question had been unlawfully imported and were therefore liable to confiscation. It is only when there is *prima facie* evidence that the provisions of s. 167-A of the Sea Customs Act placing the burden of proof on the person against whom action is being taken will come into operation. To hold otherwise would run counter to one of the cardinal principles of criminal juri prudence that an accused person is presumed to be innocent until he is shown to be guilty. This presumption of innocence is of such paramount importance that if after the conclusion of the trial, a reasonable doubt exists as to the guilt of an accused person, notwithstanding that the burden of proving certain facts has been placed on him by law, he is entitled to the benefit of the doubt. In the circumstances prevailing there was little justification for the opening of the proceedings under s. 167 (8) and no justification whatsoever for the order of confiscation. The fact that the gold bars have Chinese characters stamped upon them is of no great significance,

PAGE

for most gold in Burma had come from abroad, and these markings do not establish even *prima facie* that the gold was illegally brought in, because, it is conceded that the flow of such gold bars into Burma was unrestricted prior to 1947 and that in the later years up to 1950, a substantial quantity was imported under permits and sold freely. A Chinese marking on a gold bar merely establishes its origin. So would the mark "Made in China" on a porcelain plate. Beyond that there is no significance. The law presumes in favour of legality and in the absence of any factor to enable one ever to suspect that the gold involved was ille gally imported, the opening of the proceedings was not justified. Nothing having been established beyond the fact that gold, possession of which is not prohibited, was found, there is no shifting of the burden of proof, and the invocation of s. 167-A was erroneous. The possession or sale of gold is not prohibited, nor its transport within Burma prohibited except to the Arakan Division, *vide* Notification No. 92, dated 23rd September 1947, issued under the Essential Supplies and Services Act.

(1) U TUN AUNG AND ONE (2) DAW MYA THEIN (3) MAN SINGH (4) U KO KO (5) U THIHA NAUNG AND TWO *v.* THE HON'BLE MINISTER FOR FINANCE AND REVENUE AND TWO 91

FOREIGN EXCHANGE REGULATION ACT, 1947, s. 11—*Necessary ingredient of offence under—Company—Not made accused—Finding against—Unwarranted—Manager—Not guilty—Company and officers not guilty, when—Trial* in absentia—*Not countenanced.* The General Manager, the former Manager, the Secretary so-called, the Managing Director and the Director of Messrs. P.C. Ray & Co. (Burma) Ltd. were prosecuted under ss. 11 and 13 read with s. 24 of the Foreign Exchange Regulation Act, 1947 on the ground that Messrs. P.C. Ray and Co. had failed to repatriate two sums of money, one from India and the other from Belgium, both of which however, were repatriated during the pendency of the trial. After acquitting the General Manager, the former Manager and the so-called Secretary the trial Court proceeded against the Managing Director and Director, who were permanent residents in India under s. 512, Criminal Procedure Code and held them to be responsible for the delay in repatriation of the money from India. He also held that the company was guilty, despite the fact that the company was not joined in as an accused at any stage of the trial. In fact the complaint was not made against the company. The Managing Director and the Director, the two absent accused, then moved the High Court to quash the proceedings under s. 512 of the Criminal Procedure Code contemplated against them. The High Court holding that the accused could not be absconders as they had never lived in Burma quashed the proceedings, but in the course of the judgment remarks were made pointing to a suggestion of guilt in respect of the company as well as the two directors. *Held:* That mere failure to repatriate is not an offence under s. 11 of the Foreign Exchange Regulation Act and that the inten to secure delay of despatch or to cease payment is a necessary ingredient.

Held also: That—

(*a*) the company not having been made an accused, the finding of guilt against it was unwarranted;

PAGE

(*b*) when the Manager himself (who conducts the affairs of the company) had been found Not Guilty in that he had done all he could to secure and did secure eventual repatriation of the proceeds, it is difficult to see how the company which he manages or its officers can be deemed to be guilty ; and

(*c*) the system of law in Burma does not ordinarily countenance a trial *in absentia* to enable a finding of guilt or innocence to be made against an absent accused.

P.C. RAY AND ONE *v.* THE UNION OF BURMA 1

HINDU JOINT FAMILY—Payments made and expenditure incurred by Kartha—Legal necessity—Question of real need 71

INCOME-TAX ACT—s. 26A—rules framed—under—not *ultra vires*—despite failure to lay them before parliament within the prescribed period—s.90. Constitution of Union of Burma ... 85

————————s. 26A Rules framed under—procedural retrospective operation. 185

LEGAL NECESSITY—*Test of—What are*. The test of legal necessity is whether there was real need to incure the expenditure involved. *Hanooman Persaud* v. *Mist. Babooee*, (1856) Moores Indian Appeal 393 ; Payment of Income-tax is a legal necessity. *Gharib-ullah* v. *Khalak Singh*, 25 All. 407, referred to. Maintenance of coparceners and of the members of their familes would be legal necessity. *Makundi* v. *Sarabsukh*, 6, All. 417, referred to. Expenses incurred in defending the head of a joint family or any other member, against a criminal charge would be legal necessity, *Bent Ram* v. *Man Singh*, 34 All. 4 ; *Ram Raghubar* v. *Dep Narain*, 45 All. 311, referred to. Payment or the Indian Independence League was payment that could not be avoided and there was real need to incure this expenditure to save Kartha and other members of the family from dire consequence.

A. S. DORAIRAJ THEVAR AND ONE *v.* ABDUL ODUD MOLLAH AND SIX ... ...

LIMITATION ACT, s. 5—*Duty of litigant*. No action of a Court or its officer should be permited to work to the prejudice of a litigant, but at the same time a litigant, on his part must exercise diligence in protecting his rights.

THE STATE AGRICULTURAL MARKETING BOARD, RANGOON *v.* DHUMJEE SHAMJEE & CO. AND ONE 88

LITIGANT—Duty of—A litigant must exercise diligence in protecting his rights 88

PARTNERSHIP ACT, s. 36 (1) and (2)— Contract Act, s. 27— a partner may agree with his partners that on ceasing to be a partner he will not set up a similar business within a specified period or within a specified local limit 185

SEA CUSTOMS ACT, s. 167-A—178—Before officers designated under s. 178 can confiscate goods, they must have before them evidence showing *prima facie* that the goods in question had been unlawfully imported and was therefore liable for confiscation. Only then will the provision of s. 167 come into operation 91

PAGE

SEA CUSTOMS ACT, s. 167 (8)—Facts necessary to be established before penalty can be imposed under it 91

————————s. 172—When Customs Collector can seek Magisterial Warrant. Issue of warrant not automatic as the Magistrate would have to consider the propriety of issuing it 92

————————s. 172-A—When goods can be confiscated by Customs Officer without warrant 92

STANDARD RENT—Contractual rent in excess of standard rent not recoverable by landlord 77

————————Has notional existence even before it is actually fixed. If not fixed by the Act itself, it has to be discovered and declared by the Rent Controller 77

STANDARD RENT—RETROSPECTIVE IN NATURE—NOTIONAL EXISTENCE OF STANDARD RENT EVEN BEFORE FIXATION 36

STRIKE—Illegal Strike—Strike staged in contravention of s. 14-B(I) (ii) of the Trade Disputes Act—whether illegal 84

URBAN RENT CONTROL ACT, 1948—*Primary object of—Ss.* 5 (1) *and* 16—*To be read together—Meaning and effect of—Date of fixation of standard rent by Controller immaterial under—Standard rent—Notional existence of, even before its fixation by Controller—When it attaches as a norm to demised promises—Duty of Controller to declare, when not fixed by s.* 2 (*f*) (II)—*Rights and liabilities of landlord and tenant—Existence of albeit Act.* The primary object of the Urban Rent Control Act, 1948 is to lay an embargo on the unrestricted letting of premises in urban areas and charging of exorbitant rent. S. 5 (1) of the Urban Rent Control Act, 1948 should be read together with s. 16 of the Act, which deals with recovery of rent. When thus read together their meaning and effect are that if during the currency of the Act contractual rent in respect of the premises covered by it is higher than the standard rent the landlord is precluded from recovering any rent which is in excess of the standard rent, whatever the agreement between the parties may be. *Ko Than Nyunt* v. *Maung Khin Myint*, (1951) B.L.R. (H.C.) 124 approved. Neither in s. 5 (1) nor in s. 16 is any mention made of the actual fixation of the standard rent by the Rent Controller. Since under the terms of these sections the date of fixation of the standard rent by the Rent Controller is immaterial for precluding the recovery of the excess over the standard rent, it would seem that standard rent has a notional existence even before it is actually fixed by the Controller under s. 19 of the Act and attaches as a norm to the demised premises as soon as they come under the Act. If the standard rent has not been fixed by the Act itself under s. 2(*f*)(II) of the Act, it has to be discovered and declared by the Rent Controller under s. 19 of the Act. *Field* v. *Gover*, (1944) I K.B. 200 at 212, referred to. The rights and liabilities of landlord and tenant remain alive albeit controlled by the Act, and as soon as the control is lifted on the expiration or repeal of the Act, they will come into play again. *Tai Chuan & Co.* v. *Chan Seng Cheong*, (1949) B.L.R. (S.C.) 86 ; *Welby* v. *Parker* (1916) 2 Ch. Div. 1, referred

PAGE

to. *Ko Tin* v. *Ko Kyin Thein and one*, (1952) B.L.R. (H.C.) 37; *Ko Ba Yin* (a) *Ali Mohamed and one* v. *Ko Thein and one*, (1958) B.L.R. (H.C.) 616, overruled.

DAW THOUNG v. DAW MA-MA GYI 36

TRIAL *IN ABSENTIA*.—the system of law in Burma does not ordinarily countenance a trial *in absentia* to enable a finding of guilt or innocence against an absent accused 1

TRADE DISPUTES ACT, s. 14-B(1) (ii)—To be read with s. 14-A—Strike in contravention of—Illegal. While two disputes between the applicants and the 1st respondents, the Mercantile Bank Employees Union were under reference to the 2nd respondent, the Court of Industrial Arbitration, Burma, the 1st respondent staged a strike over the suspension of one of the applicants' employees. The strike lasted till this dispute was referred to the 2nd respondent, who held that although in staging the strike the 1st respondent contravened s. 14-B (1) (ii) of the Trade Disputes Act the strike could not be declared illegal as there was no provision in this section to enable this to be done and acordingly, in the exercise of its discretion, ordered that the applicants' employee who took part in the strike be paid half their salaries during the strike period. *Held* : That when interpreting s. 14-B (1) (ii), the Section must be read along with the immediately preceding s. 14-A which provides that when a matter in dispute had been referred to the Industrial in Court, the continuance of any strike in connection with such matter shall be illegal and that the interpretation of the Section by the Industrial Court would have the effect of rendering the prohibition into a harmless injunction, not likely to serve the purposes for which the Trade Disputes Act has been enacted.

THE MERCANTILE BANK LTD., RANGOON *v.* THE MERCANTILE BANK EMPLOYEE UNION AND ANOTHER ... 84

URBAN RENT CONTROL ACT, 1948—*Primary object of—Ss.* 5 (1) *and* 16—*To be read together—Meaning and effect of—Date of fixation of standard rent by Controller immaterial under—Standard rent—Notional existence of, even before its fixation by Controller—When it attaches as a norm to dimised premises—Duty of Controller to declare, when not fixed by s.* 2 (*f*) (*II*)—*Rights and liabilities of landlord and tenant—Existence of albeit Act.* The primary object of the Urban Rent Control Act, 1948 is to lay an embargo on the unrestricted letting of premises in urban areas and charging of exorbitant rent. S. 5 (1) of the Urban Rent Control Act, 1948 should be read together with s. 16 of the Act, which deals with recovery of rent. When thus read together their meaning and effect are that if during the currency of the Act contractual rent in respect of the premises covered by it is higher than the standard rent the landlord is precluded from recovering any rent which is in excess of the standard rent, whatever the agreement between the parties may be. *Ko Than Nyunt* v. *Maung Khin Myint*, (1951) B.L.R. (H.C.) 124, approved. Neither in s. 5 (1) nor in s. 16 is any mention made of the actual fixation of the standard rent by the Rent Controller. Since under the terms of these sections the date of fixation of the standard rent by the Rent Controller is immaterial for precluding the recovery of the excess over the standard rent, it would seem that standard rent has a notional existence even before it is actually fixed by the Controller

PAGE

under s. 19 of the Act and attaches as a norm to the demised premises as soon as they come under the Act. If the standard rent has not been fixed by the Act itself under s. 2 (*f*) (II) of the Act, it has to discovered and declared by the Rent Controller under s. 19 of the Act. *Field* v. *Gover*, (1944) 1 K.B. 200 at 212, referred to. The rights and liabilities of landlord and tenant remain alive albeit controlled by the Act, and as soon as the control is lifted on the expiration or repeal of the Act, they will come into play again. *Tai Chuan & Co.* v. *Chan Seng Cheong*, (1949) B.L.R. (S.C.) 86 ; *Welby* v. *Parker*, (1916) 2 Ch. Div. 1, referred to. *Ko Tin* v. *Ko Kyin Thein and one*, (1952) B.L.R. (H.C.) 37 ; *Ko Ba Yin* (a) *Ali Mohamed and one* v. *Ko Thein and one*, (1958) B.L.R. (H.C.) 616, overruled.

DAW THOUNG *v.* DAW MA MA GYI 77

URBAN RENT CONTROL ACT—nature of — the rights and liabilities of landlord and tenant remain alive during existence of act— will come into play again after the exipration or repeal of the Act 77

အက်ဥပဒေများ။

ကလေးသူငယ်များအက်ဥပဒေ။

ချင်းဝိသေသတိုင်းအက်ဥပဒေ ။

စည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ။

တရားမကျင့်ထုံး။

ပဋိညာဉ် အက်ဥပဒေ။

ပင်လယ်ရေကြောင်း အကောက်တော် အက်ဥပဒေ။

ပါလီမန်ရွေးကောက်ပွဲ အက်ဥပဒေ။

ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေ။

ဗဟိုစည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေ။

မြို့ပြဆိုင်ရာ ဌါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ။

ရောင်းခွန် အက်ဥပဒေ။

လူဝင်မှု ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ။

လူဝင်မှု ကြီးကြပ်ရေး (လတ်တလော ပြဋ္ဌာန်းချက်များ) အက်ဥပဒေ။

ဝိုနီစ္ဆယဌာန အက်ဥပဒေ။

ဝိုနီစ္ဆယဌာန (ပြင်ဆင်ချက်) ဥပဒေ။

သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေ ။

သီးစားချထားရေး အက်ဥပဒေ။

PAGE

သင်းကုန် ထုက်ကုန် ယာယီ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ။

အမြတ်တော်ခွန် အက်ဥပဒေ။

ကလေးသူငယ်များ အက်ဥပဒေ၊ ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ ရည်ရွယ်ချက် အတည် မဖြစ်သေးသော အရပ်တွင် ဖြစ်ပွါးသည့် အမှုနှင့် ပတ်သက်၍ သတင်းစာတွင် ဖော်ပြမှုကို၊ ရန်ကုန်ခရိုင် ကလေးသူငယ်တရားရုံး၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်။ ။ရာဇဝတ် ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၎၁၊ အယူခံခွင့် မရှိသော အယူခံမှုကို လက်ခံစစ်ဆေးခြင်း။ ။မြို့တော်မြို့တွင် ဘိုးသော ကြာ (ခေါ်) သိန်းတင် ဆိုသူအပေါ် ၌ အရွယ်မရောက်သူ မိန်းကလေး တဦးအား၊ အဓမ္မမှုဒဏ်မှုကျင့်ကြောင်းဖြင့် ရဲဌာနမှ ဖမ်းဆီး အရေးယူနေစဉ်၊ အယူခံတရားခံဦးတင်အောင် ထုတ်ဝေသော ခေတ်သစ္စာ သတင်းစာတွင်၊ ထိုမိန်းကလေး၏ အမည်နေရပ် စသည်တို့ကို ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရှိရသောကြောင့်၊ အယူခံတရားခံ အပေါ် ၌ ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ ကလေးသူငယ်များ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀/၇၇ အရ၊ တရားစွဲဆိုရာ၊ ရန်ကုန်ခရိုင် ကလေးသူငယ် တရားရုံး၊ အထူးတရားသူကြီးက၊ အမှုကို ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၂၆၀ အရ၊ အကျဉ်းနည်းဖြင့် စစ်ဆေးပြီးလျှင် အယူခံ တရားလိုအား၊ ဒဏ်ငွေ ၁၅၀ ကျပ်ပေးဆောင်စေရန်၊ သို့မဟုတ် အလုပ်မရှိ ထောင်ဒဏ် ၄ လ၊ ကျခံစေရန် ချမှတ်သည့် အမိန့်ကို တရားလွှတ်တော်သို့ အယူခံဝင်ရာ တရားလွှတ်တော်က မြို့တော်ခရိုင်တွင် ကလေးသူငယ်များ အက်ဥပဒေ အတည်မပြုရသေးသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းနှင့် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းတို့ကို ပယ်ဖျက်လိုက်လေသည်။ ။ **ဆုံးဖြတ်ချက်**။ ။၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ ကလေးသူငယ်များ အက်ဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် အတွင်းရှိ၊ ကလေးသူငယ်အားလုံးတို့၏ အနာဂတ်ရေးကို ရှေ့ရှု၍ ၎င်းတို့အပေါ် ကျရောက်တတ်သည့် ဘေးအန္တရာယ်များမှ ကာကွယ်ရန် အတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားဟန် လက္ခဏာရှိသဖြင့်၊ မြို့တော်ခရိုင်တွင် ထိုအက်ဥပဒေ အတည်မဖြစ်သေးခဲ့မှုဖြင့် သတင်းစာ ထုတ်ဝေသော် ရန်ကုန်ခရိုင်အတွင်းရှိ ကလေးသူငယ်များ တရားရုံးက အယူခံ တရားခံအပေါ် ၌ အရေးမယူနိုင်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ။အမှုကို ဥပဒေအရ၊ အကျဉ်းနည်းဖြင့် စစ်ဆေး ဆုံးဖြတ်ရာတွင် ဒဏ်ငွေ ၂၀၀ ကျပ်ထက် မပိုသော ပြစ်ဒဏ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အယူခံခွင့်မရှိစေရဟု ရာဇဝတ် ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၎၁၄ က ပြဋ္ဌာန်းထားလေရာ၊ တရားလွှတ်တော်က ၎င်းအယူခံမှုကို လက်ခံ စစ်ဆေးသည်မှာ အာဏာမရှိဘဲ လက်ခံစစ်ဆေးခြင်း ဖြစ်သည်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်နှင့် ဦးတင်အောင် ၆၇

ကုန်တံဆိပ် ပိုင်ဆိုင်သုံးစွဲခွင့်၊ ချောင်းချပြောင်းလှဲခွင့်၊ အမွေဆက်ခံနိုင်ခွင့် အမွေ ဆက်ခံသူတဦး၏ ဝေပုံကျ သုံးစွဲနိုင်ခွင့်မဟုတ်၊ အမွေဆက်ခံသူများ၏ ညီတူညီမျှ ဖြစ်သော အခွင့်အရေး၊ အမွေဆိုင် အချင်းချင်း ပဋိညာဉ်ဖြင့် ပြုလုပ်နိုင်သည့် ကိစ္စ၊ အမွေဆိုင် တဦးတည်း ပိုင်ဆိုင်ခွင့် မရနိုင် သောကိစ္စ။ ။ **ဆုံးဖြတ်ချက်**။ ။ကုန်တံဆိပ်များတို့ကို၊ ကုန်ထုတ်လုပ်သူ တဦးသာလျှင်၊ ပိုင်ဆိုင် သုံးစွဲခွင့် ရှိပေရာ၊ ထိုကဲ့သို့သော ပိုင်ဆိုင် သုံးစွဲခွင့်ကို ပိုင်ဆိုင်သူ တဦးက အခြား တဦးသို့ ရောင်းချ ပြောင်းလွှဲနိုင်ခွင့် ရှိသည့်ပြင်၊ ပိုင်သူ ထံမှ ၎င်း၏ အမွေစား အမွေခံ ထဦးက ၎င်းတံဆိပ်ပိုင် ဆိုင် သုံးစွဲခွင့်ကို အမွေဆက်ခံ နိုင်သည်။ ။*T. C. Mohamed* v.

PAGE

A. Kunjalam and two others (1951) B.L.R. (SC) 98 ကို ရည်ညွှန်းသည်။ ။ထိုသို့ အမွေ ဆက်ခံ ရယူနိုင်သော ပစ္စည်း တရပ် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် မူလပိုင်ရှင် သေဆုံးသည့် အခါတွင်၊ ၎င်းပိုင်ဆိုင် သုံးစွဲနေသော ကုန်တံဆိပ်ကို ၎င်း၏ အမွေ ဆက်ခံသော သားသမီးအားလုံးတို့ကရယူ သုံးစွဲနိုင်ခွင့် ရှိကြသည်။ ထိုသို့ ရယူ သုံးစွဲနိုင်ခွင့်မှာ အမွေ ဆက်ခံသူ တဦး၏ ဝေပုံကျ သုံးစွဲနိုင်ခွင့် မဟုတ်ခေ။ ။အမွေ ဆက်ခံသူများ၏ အခွင့် အရေးမှာ ညီတူ ညီမျှသာ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ကုန်ပစ္စည်းများကို အဆိုပါ ကုန်တံဆိပ်ဖြင့် ပြုလုပ်ရောင်းချခြင်း ကိုကုန်ထုတ်လုပ်သူ အမည်နှင့် နေရပ် ခဲခြား လျက် ကုန်ရောင်းချသော ဌာနများနှင့် နယ်ပယ်များတို့ကို ပိုင်းခြား ဝေငှပြီး အသီးပြုလိုပါက၊ အမွေဆိုင် အချင်းချင်း ပဋိညာဉ် ပြုလုပ်၍၊ ၎င်းကိစ္စများကို စီမံခန့်ခဲနိုင်ပေမည်။ ။ကုန်တံဆိပ်နှင့်လုပ်ငန်းကို အချို့သော အမွေဆိုင်များက၊ တခြား အမွေဆိုင် တဦးအား၊ စာချုပ်ဖြင့် အပိုင်ရောင်းချခြင်း အားဖြင့် ဝယ်ယူသူမှာ အဆိုပါ ကုန်တံဆိပ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ မိမိတဦးတည်းပိုင်ဆိုင်ခွင့် မရရှိနိုင်ခေ။

မသန်းပါဉ / မအမာ (ခေါ်) မအမာထွေး နှင့် ဦးချစ်ဆွေ ၁၃၆

ကြီးကြပ်ရေးဝန်—မြို့ပြဆိုင်ရာ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂(ခ)— လက်ထောက် ကြီးကြပ်ရေးဝန် မပါဝင်ခေ ၁၂၅

ချေပလ္ပာပြင်ဆင်ရန် အခွင့်အရေး၊ မူလ အခွင့်အရေးမျိုး မဟုတ်၊ အခြေခံ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၅ အရ၊ အရေးယူပိုင်ခွင့် မရှိ၊ အမှုခေါ် စာချွန်တော် အမိန့် ထုတ်ပေးမည် မဟုတ်သောအမှု။ ။ချေပလ္ပာကို ပြင်ဆင်ရန် အခွင့်အရေးမျိုးသည်၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေအရ၊ နိုင်ငံသားများအား ပေးအပ်သော မူလ အခွင့်အရေးမျိုးမဟုတ်သဖြင့် အရေးယူနိုင်ခွင့် မရှိခေ။ ။**ဆုံးဖြတ်ချက်**။ ။ချေပလ္ပာ ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်လွှာပယ်သည့် အမိန့်ကို အယူခံရာတွင် အယူခံ ငြင်းချက် တရပ် အဖြစ် ဖြင့် ထည့်သွင်းလျှောက်ထားနိုင်သဖြင့် ဤရုံးတော်က ဤကဲ့သို့သော အမှုမျိုးတွင် အမှုခေါ် စာချွန်တော်အမိန့် ထုတ်မည် မဟုတ်ခေ။

ပီ၊အယ် (လ်)၊ကေ၊ကာစီချစ်တီးယား (ခေါ်) ဦးကာဇီပါ ၂ နှင့် ပီ၊ဂါမဆာ ပုန္နပက္ကာ ပါ ၄ .... ၂၂၆

စီးကရက်ပေါ် တွင် ကောက်သော ယစ်မျိုးခွန် စီးကရက် ထုတ်လုပ်သူက မိမိထုတ်လုပ်သော **စီးကရက်**များကို ဝယ်ယူသူများထံမှ တဆင့်၊ **စီးကရက်**၏ အဘိုးစားနှုန်း၏ အစိတ်အပိုင်း အဖြစ် ပြန်ရရှုခြင်းမျှသာ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ရောင်းခွန် အက်ဥပဒေ အရ၊ ပြဋ္ဌာန်းထားသော "ရောင်းရငွေ" တွင် ပါဝင်သည်။ သို့အတွက် စီးကရက် အပေါ်တွင် ပေးရသော ယစ်မျိုး ခွန်များကို ရောင်းရငွေထဲတွင် ထည့်သွင်း၍ ရောင်းခွန် စည်းကြပ်ခြင်းမှာတရားဥပဒေနှင့် မညီဟု မဆိုနိုင်ပေ ၁၆၁

စည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၊လုံလောက်သော **အကြောင်းပြချက်**။ ။အမှုခေါ် စာချွန်တော်တရပ် ထုတ်ပေးရန်အတွက် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့၌ လျှောက်လွှာများ တင်သွင်းရာတွင် ကာလ စည်းကမ်းသတ် ရက်

ပေါင်း ၁၈၄ ရက်မျှ ကျော်လွန်နေသည့် ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ အဆိုပါ လျှောက်လှာများနှင့် အခြားသက်ဆိုင်သော ကုမ်းကျိန်စာတို့ကို ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၃ ရက်နေ့တွင် လျှောက်ထား သူများ၏ ဝတ်လုံတော်ရ၏ စာရေးကို လျှောက်လှာများနှင့် အခြား သက်ဆိုင်သော စာရွက် စာတမ်း များတို့ကို တရားလွှတ်တော်ချုပ်၌ တင်သွင်းခြင်း မပြုကြောင်းကို ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၆ ရက်နေ့တွင် လျှောက်ထား သူများက မိမိတို့၏ ဝတ်လုံတော်ရ ထံမှ တဆင့် ကြားသိရပြီး၊ အဆိုပါ လျှောက်လှာ များနှင့် သက်ဆိုင်သော စာရွက် စာတမ်း များကို ငင်းရွေ့နေ စာရေး၏ စားပွဲအံဆွဲထဲတွင် တွေ့ရှိရပြီး နောက်မှ ရုံးတော်တွင် တင်သွင်းရကြောင်း အကြောင်းပြလေသည်။ ။ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။စည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅ အရ၊ လုံလောက်သော အကြောင်း ဆိုသည်ကား စီရင်ထုံးများတွင် သေချာ တိကျစွာ ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိချေ၊ ၎င်းကိစ္စကို ဆုံးဖြတ်ရာ၌ အမှုအခင်းတွင်ပေါ်ပေါက်သော အကြောင်း အချက်ပေါ် တွင်သာ ကြည့်ရှု၍ ဆုံးဖြတ်ရာသည်။ ။ရွှေနေ စာရေးအား၊ တရား လွှတ်တော်ချုပ်တွင် တင်သွင်းရန် လျှောက်လှာနှင့် အရေးကြီးသော စာရွက် စာတမ်းများကို အပ်နှင်းခဲ့လျှင်၊ ထိုကဲ့သို့ အပ်နှင်းသော အလုပ်ကို မိမိ၏ စာရေးသည် ပြီးစီးအောင် လုပ်သည်၊ မလုပ်သည်ကို စစ်ဆေး ကြပ်မတ်ရန် တာဝန်မှာ ရွှေနေကြီး အပေါ် တွင် ကျရောက်လျက် ရှိသည်။ ထိုကဲ့သို့ ကျရောက်လျက် ရှိသော တာဝန် ဝတ္တရား ရှိပါလျက်နှင့် ၅ လမျှ တိုင်အောင် ထိရောက်စွာ အရေးယူ ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုသည်မှာ မိမိ၏ စာရေးသည် မိမိအား လိမ်လည် လှည့်ဖျား ထားခြင်းကြောင့် မပြုလုပ်မိဟု ဆိုခြင်းအားဖြင့် မိမိ၏ ကျရောက်သော တာဝန်မှ ကင်းလွှင်းသွားပြီဟု ယူဆရန် ခဲယဉ်းပေသည်။ မစိန်နှင့် အက်(စ်)၊ တီ၊ အာ(ရ်)၊ အင်(မ်)၊ ဖမ်း A.I.R. (1933) Ran. 96 ကို ရည်ညွှန်းသည်။ အလာဝတ်(တ်) ဟာယာနှင့် တယောက်နှင့် ဟာဂျီ မိုဟာမက် ရမ်ဆန်နှင့် အခြားသူများ A.I.R. (1934) Lah. 986 နှင့် ခြားနားခြင်းပြသည်။ ။ထိုကြောင့် ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်နေသော လျှောက်လှာများကို တင်သွင်းခွင့်မပြု။

အေးနှင့်သားများ လိမိတက်နှင့် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်တော်ဌာန ဝန်ကြီးပါဥ ၂၅

စံဌါးရမ်းခ—မြို့ပြဆိုင်ရာ ဌါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂ (စ) ဌါးရမ်းခ မဟုတ် ၅

တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၂၀၊ အယူခံ အမှုတွင် မပါဝင်သော မူလအမှု သည်အား အမှုသည်အဖြစ် ထည့်သွင်းဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း အမိန့် ၁၊ နည်းဥပဒေ ၂၀ (၅)၊ စည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်လျှင်၊ အမှုသည် အဖြစ် မထည့်နိုင်၊ အမိန့် ၄၁၊ ဥပဒေ ၃၃၊ အယူခံချုံး အာဏာ ကျယ်ပြန့်ခြင်း၊ ၎င်း အာဏာများ သုံးစွဲရာတွင် ထည့်သွင်း စဉ်းစားရမည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်များ၊ ဂရုမမူ ပြုရမည့် အချက်။ ။အယူခံတရားခံအမှတ်(၂)ချန်မာဘီလာနှင့်(၃)အင်ကဘာရာ တို့က သဘော်ပိုင်ရှင် ကုမ္ပဏီ၊ ရခိုင်တိုင်း သယ်ယူ ပို့ဆောင်ရေး ဆင်ဒီကိတ် အဖွဲ့ အယူခံတရားလိုဖြစ်သူ စစ်တွေမြို့၊ ဆိပ်ကမ်း အရာရှိနှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရတို့အား၊ မိမိတို့ ရန်ကုန်မြို့မှ စစ်တွေမြို့သို့ ပို့လိုက်သော ကုန်

PAGE

ပစ္စည်းအချို့ စစ်တွေမြို့ဆိပ်ကမ်း အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၏ ဂိုဒေါင်တွင် ပျောက်ဆုံးမှုနှင့် ပတ်သက်၍ လျော်ကြေးငွေ ရရန် အတွက် စွဲဆိုသော အမှုကို မူလရုံးတော်က ရခိုင်တိုင်း၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဆင်ဒီကိတ် အဖွဲ့တဦးတည်းသာ တာဝန်ရှိသည်ဟုဆုံးဖြတ်ပြီးလျှင်၊ ၎င်းအဖွဲ့အား၊ တောင်းဆိုသည့် လျော်ကြေး ငွေကို ပေးဆောင်စေရန် ဆုံးဖြတ် လိုက်လေသည်။ ယင်း ဆင်ဒီကိတ် အဖွဲ့က တရားလွှတ်တော်သို့ အယူခံ ဝင်ရာတွင် ချုန်မာဘီလာနှင့် အင်ကာဘရာတို့ကို အယူခံတရားခံအဖြစ် ထား၍ စွဲဆိုလေသည်။ အမှုကြားနာစဉ် တရားလွှတ်တော်ကရားဝန်ကြီး နှစ်ပါးသည်၊ လျော်ကြေးငွေ ပေးဆောင်ရန် တာဝန်ရှိသူမှာ ယင်း ဆင်ဒီကိတ်အဖွဲ့မဟုတ်၊ စစ်တွေမြို့၊ ဆိပ်ကမ်းအရာရှိသာလျှင်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆပြီးလျှင်၊ ထိုဆိပ်ကမ်းအရာရှိအား တရားခံအဖြစ် ထည့်သွင်းစေခဲ့လေသည်။ ယင်းသို့ ထည့်သွင်းစေသည့်အချိန်၌ ဆိပ်ကမ်းအရာရှိအား အယူခံတရားခံအဖြစ် ထည့်သွင်းစွဲဆိုရန်အတွက်၊ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ပြီး ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ ဤအချက်ကို ဆိပ်ကမ်းအရာရှိက၊ တင်ပြပြီးကန့်ကွက်ခဲ့သော်လည်း တရားလွှတ်တော်က ထိုကန့်ကွက်ချက်ကို လက်မခံဘဲ၊ ဆင်ဒီကိတ်အဖွဲ့အပေါ် ချမှတ်သော ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ပြီး၊ ဆိပ်ကမ်းအရာရှိပေါ်၌ ဒီကရီချမှတ်လိုက်လေသည်။ ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၂၀ အရဆိုလျှင်၊ မူလအမှုတွင် အမှုသည်အဖြစ်ပါဝင်ပြီး၊ အယူခံအမှုတွင်အမှုသည်အဖြစ် မပါဝင်သော သူတဦးတယောက်အား၊ ထိုသူသည် အယူခံမှု အဆုံးအဖြတ်နှင့် သက်ဆိုင်သေးလျှင်၊ ထိုသူအား အမှုသည်အဖြစ် ထည့်သွင်း၍ အမှုကုစီရင်ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။ ။ဘီ၊ပီ၊အာ(ရ်)၊ဗီ၊ချတ်ကလင်ကာ ချစ်တီးနှင့် ဆီသဲအာချား၊ ရန်ကုန် စီရင်ထုံးများ အတွဲ ၆၊ စာမျက်နှာ (၂၉)၊ ပရိဗီကောင်စီကို ရည်ညွှန်းသည်။ ။မဿန်းမေနှင့် မဟာမက်အီစုပ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး အတွဲ ၉၊ စာမျက်နှာ (၆၂၄)။ ။စိန်ဒတ်(စ်)နှင့် လခါးချီး၊ ၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံးများ၊ စာမျက်နှာ (၆၉၃) တို့ကိုသဘောတူလက်ခံသည်။ ။တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၁၊ နည်းဥပဒေ ၁၀(၅) အရ၊ ကာလစည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန်ပြီးမှ၊ ဆိပ်ကမ်းအရာရှိအား အယူခံတရားခံအဖြစ်ထည့်သွင်းခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ ။တရားမ ကျင့်ထုံး အမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၃၃ အရ၊ အယူခံရုံးတော်သို့ အပ်နှင်းသည့်အာဏာများသည် အလွန်မှပင် ကျယ်ဝန်းပေ၏။ သို့သော် ထိုအာဏာများက် အသုံးပြုရာ၌၊ တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၂၀၊ ထိုပြင် တရားမကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၀၇ နှင့် အမိန့် ၁၊ နည်းဥပဒေ ၁၀ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားပြီးမှသာလျှင် အသုံးပြုသင့်ပေသည်။ ယင်းသို့အသုံးပြုလျှင်၊ အဆိုပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ အားလုံးအရပင် ကာလစည်းကမ်းသတ်ကို ဂရုမမူပြုရမည်။ အကြောင်းမူကား၊ ကာလစည်းကမ်းသတ်အား ဖြင့် ရရှိပြီးဖြစ်သော အတိုးထိုက်တန်လှသည့် အခွင့်အရေးကို တရားရုံးတော်က ပေါ့ပေါ့တန်တန်ဖျက်သိမ်းခြင်းမပြုအပ်၊ မပြုသင့်သောကြောင့်တည်း။ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၃၃ ပါ အာဏာများကို အသုံးပြုရာ၌၊ ကာလစည်းကမ်းသတ်ကို ကျော်လွန်နိုင်သည်ဆိုစေကာမူ၊ အယူခံတရားလိုပေါ်လျော်မှုမရှိဘဲလျက်၊ အကြောင်းတခုခုကြောင့် အယူခံ တရားလိုမှာ မဆုံးရှုံးမနစ်နာသင့်ဘဲ ဆုံးရှုံးနစ်နာမည်ဖြစ်ကြောင်းကို ရုံးတော်က တွေ့ရှိမှသာလျှင် ထိုအာဏာကို အသုံးပြုသင့်ကြောင်း၊ ပြုသင့်ပေမည်။ ။ထိုပြဋ္ဌာန်း ချက်များ၏ ရည်ရွယ်ရင်းမှာ တရားစီရင်ရေး ကမောက်ကမ ဖြစ်ခြင်းမှ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရန် အတွက် ဖြစ်

PAGE

ဟန်တူသည်။ ။တရားလွှတ်တော်က ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ပြီးမှ စစ်တွေမြို့၊ ဆိပ်ကမ်းအရာရှိအား၊ အယူခံတရားခံအဖြစ် ထည့်သွင်းပြီး၊ ၎င်းအပေါ်၌ ဒီကရီချမှတ်ခြင်းမှာအထင်အရှားမှားယွင်းသည်။

စစ်တွေမြို့၊ ဆိပ်ကမ်းအရာရှိနှင့် ရခိုင်တိုင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဆင်ဒီကိတ် အဖွဲ့ပါ ၃ .... ၁၉

နေအိမ်ကိုငှါးရမ်းခြင်း၊ မည်သည့်အခါ လစဉ် စံနှစ်ဖြင့် ငှါးရမ်းသည်ဟု ယူဆရမည် ဖြစ်ခြင်း၊ ကာလ အပိုင်းအခြားဖြင့် ငှါးရမ်းသည် မဟုတ်လျှင်၊ လစဉ် ငှါးစံနှစ်ဖြင့် ငှါးရမ်းသည်ဟု ယူဆရပေမည် ၂၂၉

နိုင်ငံခြားမှ မှာသော စက်ပစ္စည်းနှင့် ရောက်ရှိလာသော စက်ပစ္စည်းအဆင်နှင့်တန်ဘိုးမတူသည့်ကိစ္စ။ ။မရိုးသား မဖြောင့်မတ်သော စိတ်ထားနှင့် ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် မှာယူသူနှင့် ကုန်ပို့သူ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဟု မယူဆ နိုင်သည့် အချက်။ ။လျှောက်ထားသူသည်၊ မိမိ၏ ရေကြောင်းသယ်ယူရေး၊ စီးပွါးရေး လုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုရန်အတွက်၊ ဒီဇယ်ရေကြောင်း စက်ငါးလုံးနှင့် လိုအပ်သော ပစ္စည်းများကို သွင်းကုန် လိုင်စင်ဖြင့် ဟောင်ကောင်မြို့မှမှာယူရာ၊ အဆိုပါ ပစ္စည်းများရောက်ရှိ၍ ရန်ကုန်ဆိပ်ကမ်းတွင် အကောက်တော်အရာရှိများက ဖွင့်လှစ်စစ်ဆေးကြည့်ရှုသောအခါ၊ သက်ဆိုင်သော စာရွက်စာတမ်းများတွင်ဖော်ပြထားသော သင်္ဘော စက်များမဟုတ်ဘဲ၊ တခြားအမေရိကန်စက်များမှ အစိတ်အပိုင်းများကိုအသုံးပြု၍ တပ်ဆင်ထားသော စက်ဟောင်းများဖြစ်ပြီးလျှင် ကုန်မှာစာရင်းတွင် ပါရှိသော အင်္ဂလိပ်တိုင်းပြည်တွင် ပြုလုပ်သည့် စက်များမဟုတ်ကြောင်း တွေ့ရှိသည့်အပြင်၊ လျှောက်ထားသူက ကုန်ပို့သူများထံ ပေးပို့ထားသော နိုင်ငံခြားငွေ၏ ၁/၄ လောက်မျှ တန်သော ပစ္စည်းများဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည့်အတွက်၊ နိုင်ငံခြားငွေ ပိုမိုရှိ နိုင်ငံခြားသို့ ပေးပို့လိုသောကြောင့် စက်ဟောင်းများကို မှာယူပြီး အင်္ဂလိပ်ပြည်လုပ် သင်္ဘောစက်အသစ်များ၏ တန်ဘိုးများကို လိမ်လည်ပေးပို့သည်ဟု ယူဆ၍၊ လျှောက်ထားသူ အပေါ်တွင် ဒဏ်ငွေ ၅၉,၀၀၀ ကျပ် အကောက်တော် မင်းကြီးက အမိန့်ချမှတ်လေသည်။ ။**ဆုံးဖြတ်ချက်**။ ။လျှောက်ထားသူသည်၊ မိမိထံ ရရှိထားသော ကုန်တင်စာရင်းများတွင် ပါရှိသည့်အတိုင်း၊ ကုန်စာရင်းပြုလုပ်၍ အကောက်တော်ဌာနသို့ တင်သွင်းခြင်းမှာ မရိုးသား မဖြောင့်မတ်သော စိတ်ထားနှင့် ပြုလုပ်ခြင်းမဟုတ်ဟု ယူဆသင့်သည်။ ရောက်ရှိလာသော ကုန်ပစ္စည်းများမှာ မိမိမှာယူသော ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် အဆင်မတူ၊ တန်ဘိုးမတူဟူသော ကိစ္စသည်ကား၊ ကုန်မှာယူသောလျှောက်ထားသူနှင့် ကုန်ပို့သော ဟောင်ကောင်မြို့ရှိ ကုမ္ပဏီတို့၏ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုကြောင့် ဖြစ်သည်ယု ယူဆစရာ အကြောင်း မည်သို့မျှ မရှိချေ။ ။သလ္လာဝတီ ကုမ္ပဏီ လီမိတက်နှင့် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်တော် ဝန်ကြီး ပါ ၂။ ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံစီရင်ထုံးများ (တရားလွှတ်တော် ချုပ်) စာမျက်နှာ ၁၃၆ ကို ရည်ညွှန်းသည်။

ဦးကျင်ဟုတ်နှင့် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်တော် ဝန်ကြီး ပါ ၃.... .... ၆၃

PAGE

ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၊ ချေပလွှာကိုပြင်ဆင်ရန် လျှောက်လွှာကို ပယ်ချ၍ အမှုခေါ် စာချုန်တော် လျှောက်ထားခြင်း၊ အယူခံ ငြင်းချက်အဖြစ် ထည့်သွင်းနိုင်ခြင်း၊ စောဒကဝင်နိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် အမှုခေါ် စာချုန် တော်ထုတ်ပေးမည်မဟုတ် ၂၂၆

ပဋိညာဉ် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၊ ယစ်မျိုးလိုင်စင်ကို ရောင်းသည့်ကိစ္စနှင့် မဆိုင် ၂၂၂

ပင်လယ်ရေကြောင်း အကောက်တော် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၉ နှင့် ၁၆၇ (၈)၊ သွင်းကုန် လုပ်သူ၏ သွင်းကုန် လုပ်ငန်း မှတ်ပုံတင်ခြင်းကို ပယ်ဖျက်ပြီးမှ ရောက်ရှိလာသော ကုန်များအပေါ် ဒဏ်ငွေချိုက်ခြင်း ဥပဒေအရ အရေးယူနိုင်ခြင်းကိစ္စ ၅၉

ပင်လယ်ရေကြောင်း အကောက်တော် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၆၇ (၈) နှင့် (၃၇) နိုင်ငံခြားမှ မှာသော စက်ပစ္စည်းနှင့် ရောက်ရှိလာသောစက်ပစ္စည်း အဆင်နှင့် တန်ဘိုးမတူသည့်ကိစ္စ ၆၃

ပါလီမန်ရွေးကောက်ပွဲ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၂ (၃) " အပြီးသတ် အတည် ဖြစ်စေရမည် " ဟု ဆိုသော စကားရပ် တရားလွှတ်တော်ချုပ်၏ ကြီးကြပ်ရေး အာဏာကို ချုတ်ချယ်ပိတ်ပင်ခြင်းမပြုနိုင် ၂၀၇

ပိုင်ရှင်နှင့်အိမ်ငှါး—အိပ်ခန်းတခုကို ပိုင်ရှင်က အိမ်ငှါးအား၊ ငှါးရမ်းသည် ရှိသော် ထိုအခန်းသို့ ဝင်ရောက်ရန်အတွက် လိုအပ်သောတံခါး၊ လမ်းပေါက်၊ လှေခါး စသည်တို့ကို အသုံးပြုသည့် ကိစ္စများလည်း ပါဝင်သည်။ ထိုအပေါက်၊ လှေခါး တို့ကို အိမ်ငှါးအသုံးပြုခြင်းကို အိမ်ရှင်က တားမြစ်ခွင့် မရှိ ၁၆၉

ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄—

ငင်းပုဒ်မကို ပြဋ္ဌာန်းခြင်းအကြောင်း—ရွေးကောက်ပွဲ ခံတော်အဖွဲ့—တရားရုံး စစ်စစ် မဖြစ်သော်လည်း၊ လွှတ်တော်ချုပ်က ကြီးကြပ် ကြည့်ရှုရမည့် " တရားမှု " တခုဖြစ်သည် ၂၀၇

ပြည်နှင့်ဒဏ်နှင့် ထုချေခွင့်ကိစ္စ၊ ထုချေခွင့်မပေးသည့်အတွက်၊ အမိန့်များ ပျက်ပျယ်ခြင်း။ ထုချေခွင့်ပေးရာတွင်လိုက်နာရန် အရေးကြီးသည့်အချက် ၅၃

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် ချင်းရေးရာကောင်စီ လုပ်ငန်းစဉ်နည်းဥပဒေများသည်၊ ချင်းဝိသေသတိုင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅ (၂) အရ၊ ပြဋ္ဌာန်းသော နည်းဥပဒေများဖြစ်သည်။ ချင်းရေးရာကောင်စီ ညီလာခံ ဆင့်ခေါ် ရေးသည်၊ မူလ အခွင့်အရေးမဟုတ်။ ။ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ချင်းရေးရာ ကောင်စီ လုပ်ငန်းစဉ် နည်းဥပဒေများကိုပြဋ္ဌာန်းရာ၌၊ အခြေခံဥပဒေအရ၊ ပြုလုပ်သော ၁၉၇၈ ခုနှစ်၊ ချင်းဝိသေသတိုင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅ (၂) အရ၊ ပြဋ္ဌာန်းသည်ဟု အတိအလင်းမဖော်ပြသော်လည်း အဆိုပါ နည်းဥပဒေများသည်၊ ချင်းဝိသေသတိုင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅ (၂) အရ၊ ပြဋ္ဌာန်းသော နည်းဥပဒေများ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရမည်။ ။သို့သော်ငြားလည်း ချင်းရေးရာကောင်စီ ညီလာခံ ဆင့်ခေါ် ရေးနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အခွင့်အရေးသည်၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေ အခန်း ၂ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသော မူလ အခွင့် အရေးမျိုး မဟုတ်ပေ။

ဦးဟရန်နော် (လ်) နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရ၊ ချင်းရေးရာ ဝန်ကြီး ၂၃၁

PAGE

ပြည်နှင်ဒဏ်—လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး (လတ်တလော ပြဋ္ဌာန်းချက်များ) အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၇ (၂) ထိုပုဒ်မ အရ၊ ဝန်ကြီးက အာဏာ မသုံးစွဲမီ ပဏာမ ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ရန် လိုအပ်ခြင်း ၁၁၇

ဇွဲစည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၇၊ ပြည်ထောင်စုသား၏ အခွင့်အရေး။ ၎င်း အခွင့်အရေး ချုတ်ချယ်ရာတွင် အာဏာပိုင်က ထည့်သွင်း စဉ်းစားအပ်သည့် အချက်။ ။ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၇ အရ ဆိုလျှင်၊ ပြည်ထောင်စုသား တဦးသည်၊ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံအတွင်းတွင် မည်သည့်နေရာဌာနဆို အခြေဆိုက်ခြင်း၊ အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်း၊ စီးပွါးရှာနိုင်ခြင်း စသော အခွင့်အရေးများ ရှိလေသည်။ ထိုအခွင့်အရေးများကို ချုပ်ချယ်ရာ၌ သက်သေခံ အထောက်အထား ခိုင်လုံစွာရှိရမည့်အပြင်၊ ယင်းသို့ ချုတ်ချယ်ရန် အကယ်ပင် လိုအပ်သည်၊ မလိုအပ်သည်ကိုလည်း သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်က ထည့်သွင်းစဉ်စားရမည်ဖြစ်သည်။

လင်ပိန်ကွန် (ခေါ်) မောင်ထွန်းစိန် နှင့် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန အတွင်းဝန် ၁၀

ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၈၂ (၁) ပိတ်ပင်ချက်—ပုဒ်မ ၁၁၂ (၁) ခံကျည်ချက်အာဏာ— ပုဒ်မ ၁၂၁ နှင့် ၈၃ .... ၁၄၉

မလွှဲပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်း လွှဲပြောင်းရေး (ကန့်သတ်ချက်)အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁ တားမြစ်သည့်အရာ။ ။မည်သည့်အခါ နေအိမ်ကို လစဉ်ငှါးစံနှစ်ဖြင့် ငှါးရမ်းသည်ဟုယူဆခြင်း။ လျှောက်ထားသူက မိမိမူလပိုင်ထိမှ လစဉ်ငှါးစံနှစ်ဖြင့် ငှါးရမ်းထားသည့်အိမ်ခန်းကို အခြားသူတဦးအား ထိုစံနှစ်ဖြင့်ပင် ငှါးရမ်းခွင့်ပေးရန် လျှောက်ထားသည်ကိုရန်ကုန်မြို့ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က လစဉ်စံနှစ်ဖြင့် ငှါးရမ်းခြင်းသည်၊ ကာလအပိုင်းအခြားသတ်မှတ်၍ ငှါးရမ်းသည် မဟုတ်သောကြောင့် တနှစ်ထက် ကျော်လွန်၍ ငှါးရမ်းသည်ဟု ယူဆရမည် ဖြစ်ခကြောင်းနှင့် ဆုံးဖြတ်ပြီး မလွှဲမပြောင်းနိုင်သည့်ပစ္စည်း လွှဲပြောင်းရေး(ကန့်သတ်ချက်)အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ အရ ဆန့်ကျင်သည်ဟု ယူဆ၍လျှောက်လှဘကို ပယ်လိုက်လေသည်။ ။ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အထက်ပါ ငှါးရမ်းသည့်ဥပစာသည် နေအိမ်ဖြစ်ပြီး ကာလအပိုင်းအခြားအားဖြင့်ငှါးရမ်းသည်မဟုတ်သောကြောင့် လစဉ်ငှါးစံနှစ်ဖြင့် သာငှါးရမ်းသည်ဟု ယူဆရပေမည်။မလွှဲမပြောင်းနိုင်သည့်ပစ္စည်း လွှဲပြောင်းရေး (ကန့်သတ်ချက်)အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃ သည် နိုင်ငံခြားသားများအား တနှစ်ထက် ကျော်လွန်သည့် ကာလ အပိုင်းအခြားများအတွက် မလွှဲမပြောင်း နိုင်သည့် ပစ္စည်းကို ငါးရမ်းခြင်းမှ တားမြစ်သည်။

မက်ဆာ၊ ဂန်ဂျန်ဒတ် (စ်) ရန်နာဂန်ဂျန်ဒတ်(စ်)နှင့် ရန်ကုန်မြို့ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန် ၂၂၉

မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်း ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ (၁) မြေငှါးတဦးသည် မိမိ ဆောက်လုပ်ထားသော အဆောက်အဦ မီးလောင်ပြီး ထိုမြေကွက်ပေါ်တွင် နေထိုင်ခြင်းသည် ပိုင်ရှင်၏ ခွင့်ပြုချက်မရဘဲ နေထိုင်ခြင်းသာဖြစ်သည်။ ပုဒ်မ ၁၂ (၁) တွင် အကျုံးဝင်သောဒေါမိုင်ငှါး မြေငှါးမဟုတ်။ ထိုကဲ့သို့သော သူတဦးက ဆက်လက်၍ နေထိုင်သော ကိစ္စကို လက်ထောက် ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့်အမိန့် ပေးပိုင်ခွင့်မရှိခြေ ၁၄၀

PAGE

မြို့ပြဆိုင်ရာငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေနှင့်အကျုံးမဝင်သော အဆောက်အဦ၊ ပုဒ်မ ၁၃ (၁) အရ အမိန့်ချမှတ်နိုင်ရန် အာဏာမရှိသောကိစ္စ။ ။ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။၁၉၆၀ ခုနှစ်တွင်၊ မီးလောင်သွားသော အိမ်နေရာတွင် နောက်ထပ်၍ ဆောက်လုပ်သောအိမ်သည်၊ ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၆ ရက်နေ့ ဘဏ္ဍာ ရေးနှင့် အခွန်တော် ဝန်ကြီးဌာန အမိန့်ကြော်ငြာစာ အမှတ် ၃၅ အရ၊ မြို့ပြ ဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေတွင် အကျုံးမဝင်သော အဆောက် အဦအသစ်ဖြစ်သည့်အလျောက် အဆိုပါ အိမ်သစ်၏ အခန်းတွင် မီးလောင် သွားသောအိမ်တွင် အိမ်ငှါးအဖြစ် နေထိုင်ခဲ့သူများအား လက်ထောက် ငှါးရမ်း ခကြီးကြပ်ရေးဝန်က ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃ (၁)အရ၊ အိမ်ငှါးချထားရန် အမိန့်ချမှတ်နိုင်ရန် အာဏာမရှိ။

မည့်နှ့ည့်နှ့် ပါ ၂ နှင့် လက်ထောက် ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၊ ညောင် တုံးမြို့ ပါ ၂ .... ၁၃၁

မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၆ ငှါးရမ်းခသည် စံငှါးရမ်းခ မဟုတ်၊ ပုဒ်မ ၂ (စ) စံငှါးရမ်းခ။ ။လျှောက်ထားသူက၊ အိမ်ရှင်၏ ကိုယ် စားလည်သည်၊ မိမိငှါးရမ်း နေထိုင်သော အိမ်အတွက်၊ အိမ်လခကိုပေးရာ၊ လက်မခံသဖြင့်၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၆ အရ၊ ပေးသွင်းနိုင်ခွင့် လျှောက်ထားသည်ကို အင်းစိန်မြို့ပြ ဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က၊ ထိုငှါးရမ်းခမှာ၊ ယင်းအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၇ အရ၊ ကြီးကြပ်ရေးဝန် သတ်မှတ်ထားသော စံငှါးခ မဟုတ်သဖြင့်၊ လက် မခံနိုင်ကြောင်း ဖော်ပြပြီး၊ လျှောက်လွှာကို ပယ်လိုက်သည်။ ။ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၆ တွင်ဖော်ပြထား သည်မှာ ငှါးရမ်းခသာ ဖြစ်သည်၊ စံငှါးရမ်းခ မဟုတ်ချေ။ စံငှါးရမ်းခမှာ၊ ယင်းအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (စ)တွင် ဖော်ပြထားသည့် ငှါးရမ်းခများသ ဖြစ်သည်။

မစ္စ (စ်)၊ ဂျေ၊ ဟာဇဝတ်နှင့် အင်းစိန်မြို့ လက်ထောက်ငှါးရမ်းခကြီးကြပ် ရေးဝန် ၅၁

မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြပ်ကြီးရေး အက်ဥပဒေ၊ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ ပုဒ်မ ၂၁ (၄) နှင့် ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၆၊ ကက(၄) တို့ခြားနားချက်။ ကြီးကြပ်ရေးဝန်တွင် မရှိသော အာဏာ။ ။ဆုံးဖြတ်ချက်။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁ (၄) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် သက်တမ်းကုန်ဆုံးခဲ့သည့် ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊မြို့ပြ ဆိုင်ရာငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၆၊ ကက (၄) ပါ ပြဋ္ဌာန်း ချက်များခြားနားချက် တရပ်မှာ ထို ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေ အရဆိုလျှင် ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည်၊ နိုင်ငံတော် သမတက ဖွဲ့စည်းသည့် အကြံပေးအဖွဲ့နှင့် တိုင်ပင်၍ ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်သည်။ ယခုမူကား ယင်းသို့ တိုင်ပင်ရုံမျှနှင့် မပြီးဘဲ ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည် အကြံပေးအဖွဲ့၏ အကြံဉာဏ်အတိုင်း ဆောင် ရွက်ရမည် ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ကြီးကြပ်ရေးဝန်မှာ အိမ်ခန်းအငှါး ချထားရန် အတွက် မိမိ၏ သဘောအတိုင်းဆင့်ဆိုနိုင်သည့်အာဏာမရှိ။

ဂျော့မိတ်လင့်ဒန်ကင်နှင့် ဒေါ်စောကြည် ပါ ၂ .... ၁၇

PAGE

မြို့ပြဆိုင်ရာငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ ပုဒ်မ ၂၁ (၄)။ အစီရင်ခံရန် ညွှန်ကြားသော အမိန့်သည် အပြီးအပြတ် ချမှတ်သော အမိန့်မဟုတ်၊ အခင်းဖြစ် အိမ်ခန်းကို အငှါးချထားရန်အတွက် ကြီးကြပ်ရေးဝန် လိုက်နာရမည့် အချက်။ ပုဒ်မ ၂ (ခ) (ကြီးကြပ်ရေးဝန်) ဆိုသည့်စကား၊ လက်ထောက် ကြီးကြပ်ရေးဝန် မပါဝင်၊ ဥပဒေဟောင်းတွင် ယင်းသို့ပင်။ ။ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည်၊ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေဟောင်း ပုဒ်မ ၁၆ (ကက) နှင့် ၁၆ (ခ) အရ၊ အရေးယူ၍ ဆုံးဖြတ်ချက် ချပြီးနောက် ယခုတည်ဆဲ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁ (၄) အရ၊ အခင်းဖြစ် အိမ်ခန်းကို သင့်တော်သောသူ တဦးဦးအား အငှါး ချထားရန်အတွက် လက်ထောက်ကြီးကြပ်ရေးဝန်က ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ပြီး ပြန်လည် အစီရင်ခံရန် အမိန့်သည် အပြီးအပြတ် ချမှတ်သော အမိန့်မဟုတ်သေး၍ အမှုခေါ် စာချုန်တော် အမိန့်ဖြင့် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန်အတွက် စဉ်းစားရန် အခြေခံမကျသေးခြေ။ ။၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁ (၄) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ၊ ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည် နိုင်ငံတော် သမတက ဖွဲ့စည်းသည့် အကြံပေးအဖွဲ့၏ အကြံဥာဏ်အတိုင်း ဆောင်ရွက်လျက်၊ အခင်းဖြစ်အိမ်ခန်းကို အငှါးချထားရန် ဆင့်ဆိုရမည် ဖြစ်သည်။ ။ (ကြီးကြပ်ရေးဝန်) ဆိုသည်မှာ၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေအရ ခန့်ထားသော ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ကို ဆိုလိုသည်ဟု ထိုအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (ခ) တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားလေသည်၊ ထိုစကားရပ်တွင် လက်ထောက် ကြီးကြပ်ရေးဝန် ပါဝင်သည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်ကို မတွေ့ရချေ။ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေဟောင်းတွင်လည်း ယင်းသို့ပင် ဖြစ်သည်။

ဒေါက်တာမစ္စစ် ဒီရပ် (ရ) နှင့် ရန်ကုန်မြို့၊ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန် ပါ ၂ .... ၁၂၅

မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ ပုဒ်မ ၄၃၊ ပြဋ္ဌာန်း ချက်များ။ ပုဒ်မ ၁၃ အရ၊ ကြီးကြပ်ရေးဝန်မ မည်သို့မျှ မဆောင်ရွက်နိုင်သော ကိစ္စ။ ပုဒ်မ ၂ (အိမ်ရှင်) နှင့် (ဥပစာ) တို့၏ အဓိပ္ပါယ်။ ။အခင်းဖြစ်မြေတွင် နေထိုင်နိုင်ရန်အတွက် လျော်ကာထားရာ၊ အစိုးရက လျော်ကာထားသူအား၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဇန္နဝါရီလ ၃ ရက်နေ့အထိ ၃ နှစ်လိုင်စင်ထုတ်ပေးပြီးနောက် လျော်ကာထားခံရသူ အမှတ် ၂၊ ဦးတင်မောင်က လျော်ကာထားခံရသူ အမှတ် ၁၊ မန္တလေးမြို့၊ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ထံ၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃ အရ၊ အခင်းဖြစ်မြေပေါ်၌ ရှိးဖြောင့်သော သဘောဖြင့် နေထိုင်သူအဖြစ်နှင့် ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့် ရရှိရန် လျော်ကာထားရာ၊ ကြီးကြပ်ရေး ဝန်က လျော်ကာထားသည့် အတိုင်း အမိန့် ချမှတ်လိုက်လေသည်။ ။ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၃ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရဆိုလျှင် အစိုးရ၊ သို့တည်းမဟုတ် အစိုးရဌာန၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပြဋ္ဌာန်းချက်များတွင် ဖေါ်ပြထားသည့် အဖွဲ့တခုခုက အိမ်ရှင် ဖြစ်သော ဥပစာတခုခုနှင့်စပ်လျဉ်း၍၊ ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည် ယင်းအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃ အရ၊ မည်သို့မျှ ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ (အိမ်ရှင်) ဆိုသော စကားရပ်နှင့် (ဥပစာ) ဆိုသော စကားရပ်များ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို အထက်ဖေါ်ပြပါ

PAGE

ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂ တွင် သတ်မှတ်ထားရာ၊ ယခုမှုခင်းကိုစွတွင် နိုင်ငံတော် အစိုးရသည်လည်း (အိမ်ရှင်) ဖြစ်သည်ကိုငှင်း၊ အခင်းဖြစ်မြေသည်လည်း (ဥပစာ) ဖြစ်သည်ကိုငှင်း တွေ့ရှိရသည်။

မစိန်နှင့် မန္တလေးမြို့ လက်ထောက်မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန် ပါ ၂ .... ၁၂၈

မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ ပုဒ်မ ၄၄ (ခ) အကျုံးဝင်၊ အကျုံးမဝင်သည့်အမှုများ၊ ပုဒ်မ ၂၁ (၄)၊ မည်ကဲ့သို့သော အိမ်ဥပစာများနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်း၊ ကြီးကြပ်ရေးဝန်တွင် မရှိသော အာဏာနှင့် တာဝန်။ ။ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၄ (ခ) သည်၊ တရားမဝင်၍ ပယ်ဖျက်ပြီး၊ ပယ်ဖျက်ထိုက်သောအမှုမျိုးကို ရည်ရွယ်ခြင်းမဟုတ်ချေ။ ယခင် ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ အာဏာတည်ခြင်းမှ ရပ်စဲမသွားမီ၊ စတင်ဆောင်ရွက်သော တရားဝင်အမှုများသာလျှင် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၄ (ခ) တွင် အကျုံးဝင်သည်။ ။၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁ (၄) တွင် ပါဝင်သော စကားရပ်များသည် ဥပဒေဟောင်း သက်တမ်းကုန်ဆုံးပြီးနောက် အဆိုပါ အက်ဥပဒေသစ် မဖြစ်ပေါ်လာမီ တဆက်တည်း လစ်လပ်လျက်ရှိသော အိမ်ခန်းနှင့် အခြားဥပစာ များနှင့် သက်ဆိုင်သည်။ ဥပဒေဟောင်း သက်တမ်းကုန်ဆုံးပြီးနောက် ဥပဒေသစ် သက်တမ်းမစမီအတွင်း အိမ်ငှါးနှင့် အိမ်ရှင်တို့ ပဋိညာဉ်ပြု၍ အငှါးချပြီးသော ဥပစာများနှင့် မသက်ဆိုင်ချေ။ ဥပဒေဟောင်းသက်တမ်း ကုန်ဆုံးသည့်အခါတွင် ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၌ အိမ်ငှါးများအား ၎င်းတို့နေထိုင်လိုသော ဥပစာများတွင် နေထိုင်ခွင့်ပြုရန် အာဏာသော်၎င်း တာဝန်သော်၎င်း မရှိချေ။

ဒေါ်အေးနှင့် ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၊ ရန်ကုန်မြို့ ပါ ၄ .... ၃

မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ ပုဒ်မ ၄၄ (ခ)တရားဝင်သောအမိန့်။ ။၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄ (က)အရ၊ လျှောက်ထားသည့် ကိစ္စတွင်၊ ကြီးကြပ်ရေးဝန် စီရင်ဆုံးဖြတ်ခွင့်မရှိသော အချက်များ။ **။ဆုံးဖြတ်ချက်။** ။လက်ထောက်ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ထံ၊ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄ (က) အရ၊ လျှောက်ထားသော အမှုကို အမှုမပြီးပြတ်မီအတွင်း၊ ထိုအက်ဥပဒေသက်တမ်း ကုန်ဆုံးသဖြင့်၊ အမှုကိုရပ်ဆိုင်းထားခဲ့ရာ၊ ထိုနောက် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ အတည်ဖြစ်လာသည်တွင်၊ ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည် အဆိုပါအမှုကို ဆက်လက် အရေးယူဆောင်ရွက်ပြီး အမိန့်ချမှတ်ခြင်းသည် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၄ (ခ) တွင် ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ ဖြစ်သဖြင့် တရားဝင်သောအမိန့် ဖြစ်ပေသည်။ ။၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄(က) အရ၊ လျှောက်ထားရာတွင် ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည် တရားစွဲဆိုရန် အခွင့်အမိန့် မပေးမီ၊လုံလောက်သောအကြောင်းရှိမရှိကို

PAGE

ရွှေပြေးအနေနှင့် တီးခေါက်ကြည့်ခြင်းသာဖြစ်သည်။ အမှုဌ် ပေါ်ပေါက်မည့် ပိုင်ဆိုင်ခွင့် စသည့် အချက်များကိုသော်၎င်း၊ တရားဥပဒေအကြောင်း ဆိုင်ရာ အချက်များကိုသော်၎င်း၊ သေချာစေ့စပ်စွာ လေ့လာစီရင် ဆုံးဖြတ်ခွင့်မရှိချေ။

ကိုညွန့်ပါခုနှင့် တီစူပွန် ပါ ၅ .... ၂၀၄

ယစ်မျိုးလိုင်စင်ကို လေလံပဲတင် ရောင်းချသည့်အရာ၊ သာမန် ပစ္စည်းမျိုး မဟုတ်၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရအား တရားစွဲဆိုပိုင်ခွင့် မရှိသော အကြောင်းပြချက်၊ ယစ်မျိုး လိုင်စင် ရောင်းပြီးနောက် အစိုးရတွင် ထပ်မံဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်မရှိခြင်း၊ ယစ်မျိုးအခွန်တော်ငွေကို အရစ်ကျပေးရန် အခွင့်၊ အခွန်တော်ငွေကို ပေးနိုင်စွမ်း ရှိအောင် ပြုလုပ်သော အစီအစဉ်မျှသာ၊ လိုင်စင်ရောင်းချမှု အပြီးအပြတ် မဟုတ် သေးဟု မဆိုနိုင်၊ ပဋိညာဉ် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၆ နှင့် မဆိုင်။ ။ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ယစ်မျိုးလိုင်စင်ကို လေလံပဲတင် ရောင်းချသည့် အရာသည်၊ သာမန်ပစ္စည်းမျိုးမဟုတ်၊ မြန်မာပြည် ယစ်မျိုး အက်ဥပဒေ ၁၂ အရ၊ တားမြစ်ထားသောလိုင်စင်မရှိဘဲ၊ ယစ်မျိုးဝင်ပစ္စည်းများကို ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် ထိုအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၀ အရ၊ တားမြစ်ထားသော လိုင်စင်မရှိဘဲ။ သေရည် သေရက်များကို ရောင်းချခြင်း လုပ်ငန်းတို့ကို လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် အခွင့်မျှသာဖြစ်သဖြင့်။ ယင်းသို့ပြုလုပ်ခွင့်ကို ဝယ်ယူရရှိခဲ့ခြင်းမှာ၊ သာမန်ပစ္စည်း အနေနှင့် ဝယ်ယူရရှိခဲ့သည်မဟုတ်၊ တရားဥပဒေအရ၊ တားမြစ်ထားသော လုပ်ငန်းကို လုပ်ဆောင်ရန် အတွက် အခွင့်ရှိခဲ့ခြင်းမျှသာဖြစ်သဖြင့်၊ လိုင်စင်ဝယ်သူမှာ ပစ္စည်းအနေနှင့် မည်သည့် အရာကိုမျှမရရှိခဲ့ချေ။ ။၁၉၅၀ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ စီရင်ထုံးများ တရားလွှတ်တော်ချုပ်၊ စာ ၁၆ ကိုရည်ညွှန်းသည်။ ။သို့ဖြစ်၍၊ လိုင်စင်ဝယ်ယူသူသည်၊ သောင်းကျန်းမှုကြောင့် လိုင်စင်နှစ်အတွင်း အချို့လမျာတွင် မိမိ၏ ယစ်မျိုးဆိုင်ပိတ်ထားခဲ့ရသည့် အတွက်၊ အကျိုးခံစားခွင့် ဆုံးရှုံးရသည်ဟူသော အကြောင်းပြချက်ဖြင့်၊ မိမိကပေးသွင်းရန်ကျန်ရှိနေသေးသော ယစ်မျိုးအခွန်တော်ကို မိမိထံမတောင်းခံသင့်ကြောင်း ကျေညာရန်နှင့်၊ အစိုးရအား ထိုငွေတောင်းခံခြင်းမှ တားမြစ်သည့် ဒီကရီရရန် အတွက် နိုင်ငံတော် အစိုးရအား တရားစွဲဆိုပိုင်ခွင့်မရှိချေ။ ။ယစ်မျိုးလိုင်စင်ကို ရောင်းချပြီးနောက်၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရက ထပ်မံဆောင်ရွက်ရန် ကျန်ရှိသော မည်သည့်ကိစ္စမျှ မရှိတော့ချေ။ ။ဝယ်ငွေဖြစ်သော ယစ်မျိုးအခွန်တော်ကို လိုင်စင်ဆဲဝယ်သူက၊ အရစ်ကျပေးရန်အခွင့်မှာ၊ ဝယ်ယူသူ ယစ်မျိုးလုပ်ငန်းကို လုပ်ဆောင်ပြီး အရစ်ကျ ပေးနိုင်စွမ်းရှိအောင် ပြုလုပ်ထားသော အစီအစဉ်မျှသာ ဖြစ်ချေသည်။ ထိုအစီအစဉ် ပြုရုံမျှဖြင့် ယစ်မျိုးလိုင်စင်ရောင်းချမှုမှာ အပြီးအပြတ်မဟုတ်သေးဟုမဆိုနိုင်ချေ။ထိုကြောင့် မပြီးပြတ်သေးသော ပဋိညာဉ်များနှင့်သာ သက်ဆိုင်သော ပဋိညာဉ် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၆ လာပြဋ္ဌာန်းချက်များတွင်ပါရှိသည့် အမှုတခုခုကို ဆောင်ရွက်ရန်အတွက်၊ ပဋိညာဉ်ပြုလုပ်ရာ၌၊ ထိုပဋိညာဉ်ပြုလုပ်ပြီးနောက်၊ ထိုအမှုကို ဆောင်ရွက်ရန် မဖြစ်နိုင်တော့သည့် အခြေသို့ဆိုက်ရောက်လျှင် ထိုပဋိညာဉ်မှာ ပျက်ပျယ်ရမည်ဟူသော ပြဋ္ဌာန်းချက်သည်၊ ကြုံအမှု အဖြစ်အပျက်များဖြင့် လုံးဝမသက်ဆိုင်ချေ။

အထောင်နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ ပါ ၂ ... ၂၂၂

ရွှေနေစာရေးနှင့်ရွှေနေ ရွှေနေစာရေး၏ အလုပ်ကို မိမိရွှေနေကြီးကကြပ်မတ်ရန် ထာဝန်ရှိခြင်း ၂၅

PAGE

ရွှေးကောက်ပွဲ ခုံတော်အဖွဲ့နှင့် အမြဲတန်း တရားရုံးများခြားနားခြင်း—ရွှေးကောက်ပွဲ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၈ (၁)—တရားရုံး စစ်စစ်မဖြစ်—အခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅၀ အရ၊ ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သည်။ ၂၀၇

ရွှေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ဥပဒေကြမ်း (၁၉၆၁-ခုနှစ်) နှင့် အခြေခံ အက်ဥပဒေ (ဒုတိယ) ပြင်ဆင်ချက်ဥပဒေကြမ်း (၁၉၆၁ ခုနှစ်)—ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၂ (၁)— အလိုအလျောက် အက်ဥပဒေဖြစ်လာပုံ ၁၁၇

ရောင်းခွန်အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ "ရောင်းရငွေ" ပေါ်တွင် အခွန်စည်းကြပ်ခြင်း ပုဒ်မ ၂ (၄) "ရောင်းရငွေ" ၏ အဓိပ္ပါယ်၊ စီးကရက်ယစ်မျိုးခွန် ကောက်ယူသော ဝတ်တရားကို၊ စီးကရက် ကုန်ထုတ်လုပ်သူအား ပေးမထား၊ ထမ်းဆောင်ပြီးသော စီးကရက် ယစ်မျိုးခွန်ကို စီးကရက်၏ အဘိုးတွင် ထည့်သွင်းသဖြင့် အဘိုးစားနားအဖြစ်ပေးရသောငွေ၊ ၎င်းငွေပေါ်တွင်အခွန်စည်းကြပ်ခြင်းသည်ဥပဒေနှင့်ညီညွတ်သည်။ ။လျှောက်ထားသူများက မိမိတို့ထုတ်လုပ်သော စီးကရက်များအပေါ်တွင်၊ ၁၉၅၆-၅၇ ခုနှစ်အတွက် ရောင်းခွန်တော် ၇,၀၆,၀၂၅ ကျပ် ၉၀ ပြား ပေးဆောင်ရန် ကုန်သွယ် လုပ်ငန်းခွန် အရာရှိက စည်းကြပ်ရာ၊ ၎င်းငွေများအနက် ငွေ ၂,၉၇,၅၄၀ ကျပ် ၂၀ ပြားမှာ မိမိတို့ ထမ်းဆောင်ရသော ယစ်မျိုးခွန်ပေါ်တွင် ဥပဒေနှင့် မညီသည့် စည်းကြပ်သော ရောင်းခွန်တော်ဖြစ်သဖြင့် အဆိုပါငွေကို ပြန်လည် ထုတ်ပေးသင့်ကြောင်း လျှောက်ထားရာတွင် လျှောက်ထားသူများက တင်ပြသော အကြောင်းလေးရပ်တို့မှာ—(၁) ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ ရောင်းခွန်တော် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ (၁) အရ၊ ရောင်းခွန်ကို "ကုန်တန်ဘိုး" ပေါ်တွင်သာ စည်းကြပ်ရမည်။ (၂) ယခုကိစ္စတွင် အဆိုပါ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ (၃) (က) အရ "ကုန်တန်ဘိုး" သည် "ရောင်းရငွေ" ဖြစ်သည်။ (၃) "ရောင်းရငွေ" ထဲတွင် အဆိုပါ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂ (၃) အရ၊ ယစ်မျိုးခွန်မပါရှိချေ။ (၄) သို့ကြောင့် ငွေပေါင်း ၂,၉၇,၅၄၀ ကျပ် ၂၀ ပြားကို ရောင်းခွန်တော်အဖြစ် ယစ်မျိုးခွန်ပေါ်တွင် စည်းကြပ်ခြင်းမှာ ဥပဒေနှင့် မညီသောကြောင့် ပြန်လည်ထုတ်ပေးသင့်သည်။ ။ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လျှောက်ထားသူများ ရောင်းချသော ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရောင်းခွန် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ အရ၊ "ရောင်းရငွေ" ပေါ်တွင် ရောင်းခွန်တော် စည်းကြပ်ရမည် ဖြစ်သည်။ ။"ရောင်းရငွေ" ဆိုသည်မှာ ရောင်းခွန် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂ (၃) အရ၊ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။ ။"ရောင်းရငွေ" ဆိုသည်မှာ ကုန်စည် ရောင်းသည့်အတွက် ကုန်ပြုလုပ်သူအား၊ သို့တည်းမဟုတ် ကုန်ထုတ် လုပ်သူအား၊ သို့တည်းမဟုတ် ကုန်တင်သွင်းသူအား အဘိုးစားနားအဖြစ်ဖြင့် ပေးသင့်သောငွေထဲမှ ကုန်သွယ်မှုသာမန် ထုံးစံအတိုင်း ခွင့်ပြုသော လျှော့နှုန်းကို နုတ်ပြီးသည့်နောက် ကျန်ရှိသောငွေကို ဆိုလိုသည်....။ ။စီးကရက်ကုန်ထုတ်လုပ်သူမှာ မိမိထုတ်လုပ်သောကုန်များအပေါ်တွင် ကုန်ထုတ်လုပ်သည်နှင့် တပြိုင်နက် စီးကရက်ယစ်မျိုးခွန် ထမ်းဆောင်ရန် ကျရောက်ခဲ့၍ ၎င်းယစ်မျိုးခွန်ကို စီးကရက်ကုန်ထုတ်လုပ်သူက မိမိထုတ်လုပ်သော စီးကရက်များကို ဝယ်ယူသူထံမှ တဆင့် စီးကရက်အဘိုးစားနား၏ အဝိတ်အပိုင်း အဖြစ်ပြန်၍ ရယူခြင်းမျှသာဖြစ်သည်။ ။စီးကရက်ယစ်မျိုးခွန်ကို၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရက စီးကရက် ဝယ်ယူသူများထံမှ စီးကရက် ကုန်ထုတ်လုပ်သူက စီးကရက် ဘိုးတွင် ထည့်သွင်း၍ ကောက်ယူနိုင်သည်ဟု အခွန်အကောက်ယူသော ဝတ်တရား

PAGE

ကို ဥပဒေအရ သီးခြား တာဝန်ပေးအပ်ထားခြင်း မရှိချေ။ မိမိ၏ စီးပွါးရေး လုပ်ငန်းစဉ်အရမိမိပေးဆောင်ပြီးသော စီးကရက် ယစ်မျိုးခွန်ကိုစီးကရက် အဘိုး တွင် ထည့်သွင်း တောင်းဆိုခြင်းမျှသာ ဖြစ်သည်။ ။စီးကရက်ထုတ်လုပ်ပြီး နောက်၊ ၎င်းကုန်ပစ္စည်းများကို ရောင်းချသည့်အခါတွင် နိုင်ငံတော် အစိုးရအား စီးကရက်ခွန် အဖြစ် ပေးထားပြီးသော ငွေသည်၊ စီးကရက် ကုန်ထုတ်လုပ်သည့် ကိစ္စတွင် ကုန်ကျသောငွေဖြစ်သည့်အလျောက် စီးကရက် ရောင်းချရသည့်အခါတွင် စီးကရက်၏ အဘိုးဖြင့် ထည့်သွင်းရောင်းချရသည်။ ၎င်းအဘိုး စျေးနှုန်းသာလျှင် ကုန်ပြုလုပ်သူက ကုန်ဝယ်သူထံမှ အဘိုးစားနား အဖြစ် တောင်းဆိုသောငွေဖြစ် သောကြောင့် ဥပဒေအရ ပြဋ္ဌာန်းထားသော "ရောင်းရငွေ" မှာ ထိုကဲ့သို့ စီးကရက် ဝယ်ယူသူက ကုန်ထုတ်လုပ်သူအား ပေးရသောငွေပင် ဖြစ်သည်။ ***Bata Shoe Co. v. Memr., Board of Revenue, West Bengal,*** 53 **C.W.N. 278;** ***Fethlal, Virajlal, Assessee applicant v. The State of Madhya Pradesh,*** **A.I.R. (1953)** ***Nag.*** **194;** ***Messrs. Tate Iron & Steel Co. Ltd., Petitioners v. State of Bihar,*** **A.I.R. (1956) Pat. 92;** အန်ဒရာပြည် ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် မင်းကြီးနှင့် ***Messrs. Shree Bajranga Jute Mills Ltd., Guntar, Respondent,*** **A.I.R. (1955) Andhra 241** တို့ကို ရှင်းလင်း ဖေါ်ပြသည်။ ။အစိုးရအား ကုန်ပစ္စည်း ထုတ်လုပ်သည့် အတွက် ယစ်မျိုးခွန် ပေးရသော ငွေမှ အထက်က ဖေါ်ပြပြီးသည့်အတိုင်း မိမိစီးပွါးရေး လုပ်ငန်းတွင် ကုန်ကျရသော စရိတ်ငွေ တရပ်ပင် ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ အစိုးရအား ပေးသင့်သောငွေကို မိမိကုန် ပစ္စည်း၏ အဘိုးစားနားတွင် ထည့်သွင်း ကောက်ယူခြင်းမှာ သာမန် စီးပွါးရေးအရ ပြုလုပ်သော ကိစ္စသာဖြစ်သည်။ အစိုးရက အပ်နှင်းထားသော ဝတ်တရားကို ဆောင်ရွက်သည့် အနေနှင့် ထည့်သွင်း တောင်းဆိုခြင်းမဟုတ်ချေ။ ။သို့အတွက် အခွန်စည်းကြပ် သော ကုန်သွယ်လုပ်ငန်း အရာရှိသည် လျောက်ထားသူက နိုင်ငံ တော်အစိုးရအား စီးကရက်များ ထုတ်လုပ်သည့်အတွက် ယစ်မျိုးခွန်အဖြစ် ပေးဆောင်ရသော ငွေများကို ရောင်းရငွေထဲတွင် ထည့်သွင်း၍ ရောင်းခွန်စည်း ကြပ်ခြင်းမှာ တရားဥပဒေနှင့် မညီဟု မဆိုနိုင်ပေ။

လူထုစီးကရက် ကုမ္ပဏီ နှင့် မြန်မာနိုင်ငံ လက်ထောက် ကုန်သွယ်ခွန် မင်းကြီး ပါ ၃ .... ၁၆၁

လူဝင်မှု ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေအရ၊ ပြည်နှင်ဒဏ်အမိန့်၊ ထုချေခွင့်မပေးရ ဖယ်ဖျက် ရခြင်း။ ထုချေခွင့်ပေးရာတွင် လိုက်နာရန် အရေးကြီးသည့်အချက်။ ။ဆုံးဖြတ် ချက်။ ။သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်က လူဝင်မှု ကြီးကြပ်ရေး အရာရှိများစစ်ဆေး သော မှတ်တမ်းများကို ကြည့်ရှုလေ့လာပြီးနောက်၊ လျှောက်ထားသူများအား၊ မြန်မာနိုင်ငံတွင်းသို့ မတရားဝင်ရောက်နေထိုင်သူများဟု မှတ်ယူ၍ ပြည်နှင်ဒဏ် အမိန့်များချထားသည့် ကိစ္စတွင်၊ အာဏာပိုင်က လျှောက်ထားသူများကို ထုချေ သက်သေပြရန် အခွင့် မပေးသည့်အတွက် အဆိုပါ အာဏာပိုင်၏ အမိန့်များကို ပယ်ဖျက်လေသည်။ ။ယခုကဲ့သို့သော အမှုမျိုးတွင် လျှောက်ထားသူများအား ထုချေခွင့် ပေးရာ၌ သာမန်တရားရုံးတော်များထွင် လိုက်နာသော နည်းဥပဒေများ အရ၊ စစ်ဆေးရန် မလိုချေ။ အရေးကြီးသည့်အချက်မှာ ဘင့်တော်သလို စုံစမ်း

PAGE

ရရှိသော သက်သေခံချက်များကို အရေးယူ ခံရသော သူများအား သိစေပြီး၊ ၎င်းတို့အား ထိုအချက်များ မမှန်လျှင်မမှန်ကြောင်း ငြင်းကွယ်ရန်ရှင်း၊ သက်သေ အထောက်အထားပြရန်ရှင်း၊ အခွင့်အရေး ပေးရမည်ဖြစ်သည်။ ။ဦးပစ်နှင့် သဲကုန်းရွာ၊ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး ကော်မီတီနှင့် ၂ ဦး၊ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာ ပြည်စီရင်ထုံးများ ၇၅၉။ ဟာဆန်အလီနှင့် လူဝင်မှုကြီး ကြပ်ရေးနှင့် အမျိုးသား မှတ်ပုံတင်ရေးဝန်ကြီးဌာန အတွင်းဝန်မင်း ပါ ၂။ ၁၉၅၉၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး များ (တရားလွှတ်တော်ချုပ်) ၁၀၇ တို့ကို ရည်ညွှန်းသည်။

မဘီမ်ဘဟာခါတွန် ပါ ၁၄ နှင့် အတွင်းဝန်၊ လူဝင်မှု ကြီးကြပ်ရေးနှင့် အမျိုးသားမှတ်ပုံတင်ရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ရန်ကုန်မြို့ ပါ ၂ .... ၁၃

လူဝင်မှုကြီး ကြပ်ရေး (လတ်တလောပြဋ္ဌာန်းချက်များ) အက်ဥပဒေအရ၊ ပြည်နှင့်ဒဏ် ပေးလိုလျှင် ပြဋ္ဌာန်းချက်များ လိုက်နာရမည်။ ပဏာမအနေနှင့် ဆုံးဖြတ်ရမည့် အချက်။ ပြည်တွင်းသို့ မတရားဝင်ရောက်လာသည်ဟု စွပ်စွဲခံရသူ၏ တာဝန်နှင့် အခွင့်အရေး။ ပုဒ်မ ၇ (၂) အရ၊ အခိန့်ခွဲမှတ်နိုင်ရန် ဝန်ကြီးတွင်အာဏာရှိခြင်း၊ ၎င်းအာဏာကို မသုံးစွဲမီ ပဏာမဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ရန်လိုအပ်ခြင်း၊ ထောက်ခံ ချက်ကို လက်မှတ်ထိုးရမှုနှင့် ပဏာမဆုံးဖြတ်ချက်ချသည်ဟုမဆိုနိုင်။ တိကျ ပြတ်သားသောဆုံးဖြတ်ချက်ချရန်လိုခြင်း။ ။ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင်နိုင်ငံတခုအနေနှင့် နိုင်ငံခြားသား အက်ဥပဒေကဲ့သို့သော သက်ဆိုင် သည့်ဥပဒေအရ၊ အကြောင်းပင် မပြဘဲ မြန်မာပြည်မှ နှင်နိုင်ခွင့်ရှိသည်။ သို့သော် ပြည်နှင်ဒဏ်ပေးရာ၌ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး (လတ်တလော ပြဋ္ဌာန်းချက်များ) အက်ဥပဒေအရ၊ အရေးယူလိုလျှင် ယင်းအက်ဥပဒေ၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို လိုက်နာရမည်ဖြစ်သည်။ ။ပုဒ်မ ၇(၂) အရ၊ ဆောင်ရွက်ရန် နိုင်ငံတော် သမ္မတသော်၎င်း၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ အခွင့်အာဏာများကို လွှဲအပ်ခြင်းခံရသူ အရာရှိတဦးကသော်၎င်း၊ ပဏာမအနေနှင့် နိုင်ငံခြားသားတဦးတယောက်သည် အက်ဥပဒေ၊ သို့မဟုတ် အက်ဥပဒေ အရ၊ ပြဋ္ဌာန်းသည့်နည်းဥပဒေကို ချိုးဖောက် သည်ဟုဆုံးဖြတ်ရမည်။ ။လျှောက်သူများက် မြန်မာပြည်တွင်းသို့ မတရား ဝင်ရောက်လာသူ ဖြစ်သည်ဟု စွပ်စွဲခံသောကြောင့် တရားသဖြင့် ဝင်ရောက် ပါသည်ဟုထုချေပြသရန် လျှောက်ထားသူများ အပေါ်တွင် တာဝန်ရှိသည်။ တာဝန်ရှိသည့်အလျှောက် ၎င်းတို့အား သက်သေသာဓက တင်ပြခွင့်ပေးမှသာ တရားဥပဒေသဘာဝကျနိုင် ပေမည်။ ။ယေဘုယျစကားရပ်များ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ အရ၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတ၏ အာဏာဝတ္တရားမျိုးကို၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရက သုံးစွဲနိုင်၍ ဝန်ကြီးတပါးသည် အာဏာတာဝန်ဝတ်တရားများကို ထမ်းဆောင် ရွက်၌၊ အခြေခံဥပဒေအပိုဒ် ၁၁၅ အရ၊ အစိုးရအဖွဲ့တခုလုံးအတွက် ဆောင်ရွက် သည်ဖြစ်၍၊ ထိုဝန်ကြီးမင်းသည် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး (လတ်တလောပြဋ္ဌာန်းချက် များ) အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၇(၂) အရ၊ အမိန့်ချမှတ်နိုင်ရန် အာဏာရှိသူ တဦး ဖြစ်သည်မှာ မှန်ပေသည်။ သို့သော်ဤအာဏာကို မသုံးစွဲမီ လျှောက်ထားသူများ သည် အက်ဥပဒေ၊ သို့မဟုတ် နည်းဥပဒေတရပ်ရပ်ကို တကယ်ပင်ချိုးဖောက် သလောဟူသော ပြဿနာကို ပဏာမအချက် အနေနှင့်ဆုံးဖြတ်ပြီးမှ ပုဒ်မ ၇ (၂) အရ၊ ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိပေမည်။ ။ဝန်ကြီးမင်းသည် ပြည်နှင်ဒဏ် ပေးသင့်ပါသည်ဆိုသော ထောက်ခံချက်ကို လက်မှတ်ထိုးရမှုနှင့် မိမိကိုယ်တိုင်

PAGE

ပဏာမအချက်ကိုစဉ်းစားဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်ဟုမယူဆနိုင်။ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေအပိုဒ် ၁၅၀ အရ၊ ကန့်သတ်ထားသည် တရားစီရင်ရေး အလယ်ကို သုံးစွဲရာ၌ တိကျပြတ်သားစွာဆုံးဖြတ်ချက်ကိုချမှတ်ရပေမည်။ ထို့ပြင်လည်း လျှောက်ထား သူများထုချေရန် အခွင့်အရေးမပေးခဲ့သည့် အတွက် ချမှတ်သည့် အမိန့်များမှာ တရားမဝင်။

တန်ချောင်ဆင်းပါ ၂ နှင့် အတွင်းဝန် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် အမျိုးသား မှတ်ပုံတင်ဝန်ကြီးဌာန ၁၁၇

လွှတ်တော်အမတ်အဖြစ် အရွေးခံပိုင်ခွင့်၊ မူလအခွင့်အရေးမဟုတ်၊ အခြေခံ ပုဒ်မ ၅၀။ တရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာ အလယ် ဝတ်တရားနှင့် အာဏာများကို လွှဲအပ်နိုင်ခြင်း။ ရွေးကောက်ပွဲ ခုံတော် အဖွဲ့နှင့် အမြဲတန်း တရားရုံးများ ခြားနားခြင်း။ ခုံတော် အဖွဲ့က ပခါန် အားဖြင့် စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရမည့်အချက်၊ ခုံတော်အဖွဲ့သည် တရားရုံး စင်စစ်မဖြစ်နိုင်၊ သို့သော်တရားလွှတ်တော်ချုပ်က ကြီးကြပ် ကြည့်ရှုရမည်ဖြစ်သော "တရားရုံး" တခုပင်ဖြစ်သည်၊ ခုံတော်အဖွဲ့၏ အစီရင်ခံစာ၊ သမ္မတ၏ အမိန့် ထုတ်ပြန်ချက်များသည် တရားစီရင်ရေး ဆိုင်ရာ အရေးယူဆောင်ရွက်ချက်များ ဖြစ်သည်။ ။ပြည်ထောင်စုတရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ ကိုပြဋ္ဌာန်းခြင်း၏ အကြောင်း။ တရားလွှတ်တော်ချုပ်၏ ဆောင်ရွက်ချက်။ ။ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ၏ရည်ရွယ်ချင်း။ တရားရုံးများ တရားလွှတ်တော်ချုပ်၏ ကြီးကြပ် ကွပ်ကဲရေး အာဏာစက်ဘွင်းသာ တည်ရှိရမည်။ ကင်းချိမတည်နိုင်၊ ကြီးကြပ်ရေး အာဏာ တရားလွှတ်တော်ချုပ်ကို တည်ထောင်သည်နှင့် တပြိုင်နက် အပ်နှင်းပြီးခြင်း။ ။ပါလီမန် ရွေးကောက်ပွဲ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၂(၃) "အပြီးသတ် အတည်ဖြစ်စေရမည်" ဟုဆိုသော စကားရပ်၊ သာမန် ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်က ချုတ်ချယ်ပိတ်ပင်ခြင်း မပြုနိုင်သောအချက်။ ။တရားမျှတသော ရွေးကောက်ပွဲ ဟု မယူဆနိုင်ခြင်း အကြောင်း၊ "လက်ခံသည်" ဟူသော စကားရပ်၏ အဓိပ္ပါယ်။ ပြည်ထောင်စုတရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ (၄)အရ၊ ကြီးကြပ်ရေးအာဏာကို သုံးစွဲရာဘုင် တရားလွှတ်တော်ချုပ်က ဆောင်ရွက်မည့်ကိစ္စ။ ။ဆုံးဖြတ်ချက်။ လွှတ်တော် အမတ်အဖြစ် အရွေးခံပိုင်ခွင့်သည် မူလအခွင့်အရေးတခု မဟုတ်။

တရားရုံးမှအပ၊ ကန့်သတ်ထားသည့် တရားစီရင်ရေး ဆိုင်ရာ အလုပ်ဝတ်တရားများ ကိုငင်း၊ အာဏာများကိုငင်း သုံးစွဲဆောင်ရွက်စေရန် ပုဂ္ဂိုလ် တဦးတယောက် အားဖြစ်စေ၊ အဖွဲ့တဖွဲ့အားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အခြေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၀ အရ၊ လွှဲအပ် နိုင်သည်။ ။မြန်မာပြည် ရေနံကုမ္ပဏီနှင့် မြန်မာပြည် ရေနံကုမ္ပဏီအလုပ် သမားများ 1957, B.L.R. (S.C.) 61 ကိုရည်ညွှန်းသည်။ ။ရွေးကောက်ပွဲ ခုံတော် အဖွဲ့နှင့် အမြဲတန်း တရားရုံးများမှာ ခြားနားသည်။ ပါလီမန်ရွေးကောက်ပွဲ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၈ (၁) အရ၊ မကျေနပ်သော ယှဉ်ပြိုင် အရွေးခံခဲ့သူ တဦးက၊ သို့မဟုတ် မဲဆန္ဒရှင်တဦးက ရွေးကောက်ပွဲ ကန့်ကွက်လွှာ တင်သွင်းမှု နိုင်ငံတော် သမတက ခုံအဖွဲ့ဒုံးစည်းရသည်။ ။ခုံတော်အဖွဲ့သည် စုံစမ်း စစ်ဆေးရာ၌ အခြေခံ ဥပဒေအရဖြစ်စေ၊ အက်ဥပဒေအရဖြစ်စေ၊ တည်ထောင်ထားသော တရားရုံးများ ကဲ့သို့ပင် တရားဥပဒေနှင့် ကျင့်ထုံးတို့ကို လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သော် လည်း၊ သာမန် တရားရုံးများကဲ့သို့ လူသိနှင့်ကြား စီရင်ချက်အမိန့်ချမှတ်နိုင်ခွင့်

မရှိ၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတထံသို့သော အစီရင်ခံစာ တင်သွင်းရမည်ဖြစ်သည်။ ။ ခံတော်အဖွဲ့က ပဓါနအားဖြင့် စဉ်းစား ဆုံးဖြတ်ရမည့် အချက်မှာ၊ ကျင်းပခဲ့သည့် ရွေးကောက်ပွဲသည်၊ တရားမဲ့ပြုကျင့်မှုများမှ ကင်းရှင်းရဲ့ တရားမျှတပြီး လွတ်လပ်စွာ မဲပေးနိုင်ခွင့်ရှိသော ရွေးကောက်ပွဲဟုတ် မဟုတ်ဟူသော အချက်ပင်ဖြစ်သည်။ ။ရွေးကောက်ပွဲ ခံခွဲးတော်အဖွဲ့သည် တရားရုံးစစ်စစ်မဖြစ်နိုင်၊ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၀ အရ၊ တရားစီရင်မှုဆိုင်ရာ အလုပ်ဝတ်တရားနှင့် အာဏာများကို သုံးစွဲ ဆောင်ရွက်လျက်၊ ခံမိတို့၏ ယူဆချက်နှင့် တွေ့ရှိချက်တို့ကို အစီရင်ခံစာဖြင့်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတထံသို့တင်သွင်းရန် ဖွဲ့စည်းထားသည့်အဖွဲ့ပင်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုအဖွဲ့သည်၊ ပြည်ထောင်စုတရားစီရင်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄ တွင် အကျုံးဝင်၍ တရားလွှတ်တော်ချုပ်က ကြီးကြပ် ကြည့်ရှုရမည်ဖြစ်သော "တရားရုံး" တခုပင် ဖြစ်သည်။ ဒီ၊ ဒီ၊ ဂရိုဘာနှင့် ကေ၊စီ၊ကွန်ဒါ၊ 1955, B.L.R. (S.C.) 54 ကို၊ ရည်ညွှန်းသည်။ ။တရားစီရင်မှုဆိုင်ရာ အာဏာ ဝတ်တရားများကို ကျင့်သုံး ဆောင်ရွက်ပြီးနောက်၊ ဥပဒေအရ၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတထံသို့ တင်သွင်းသည့် အစီရင်ခံစာမှာလည်း၊ တရားစီရင်မှုဆိုင်ရာအစီအရင်တရပ်ဟူ၍ပင်ယူဆရပေမည်၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတထံသို့ ရောက်ရှိသည့်အခါ၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည်၊ မိမိ၏ သဘောအတိုင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့်မရှိ၊ အစီရင်ခံစာကို လက်ခံရမည်သာမက အစီရင်ခံစာအတိုင်း အမိန့်ထုတ်၍ လူသိနတ်ကြားဖြစ်မြောက်အောင် အစီရင်ခံစာကိုပါ အစိုးရပြန်တမ်းတွင် ကျေညာရမည်ဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့ ကျေညာရာ၌ အစီရင်ခံစာတွင် ပါရှိသည့်အတိုင်း၊ မိမိအနေဖြင့် အမိန့်ထုတ်ပြန်ခြင်းမှာလည်း၊ တရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာ အာဏာဝတ်တရားကို ကျင့်သုံး ဆောင်ရွက်ခြင်းသာ ဖြစ်ရပေမည်။ အမှန်မှာ အစီရင်ခံစာနှင့် နိုင်ငံတော် သမ္မတ၏ အမိန့်သည် တစ်ထည်းဖြစ်၍၊ တရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာ အရေးယူ ဆောင်ရွက်ချက်များ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရပေမည်။ ။အခြေခံဥပဒေ အခန်း (၈) ပုဒ်မ ၁၃၃ မှ ၁၅၃ အထိပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည်၊ တရားစီရင်ရေး အာဏာအားလုံးကို တရားလွှတ်တော်ချုပ်လျှင် အမှူး, ပြုသော တရားရုံးများသို့ အပ်နှင်းထားသည်။ ထိုအာဏာများတွင် ပုဒ်မ ၁၅၀ အရ၊ ရည်ညွှန်းသည့် ဟိုက်ရိလ်၊ သို့မဟုတ် အဖွဲ့သို့ ကန့်သတ်လျက်၊ လွှဲအပ်သည့် အာဏာမျိုးလည်း အကျုံးဝင်ပြီးဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့ ပေးအပ်ပြီးသော တရားစီရင်ရေး အာဏာကို သုံးစွဲရာတွင် ပို့ခိုထိရောက်နိုင်စေရန်အလို့ငှါ တရားလွှတ်တော်ချုပ်အား ထပ်ဖြည့် အာဏာများ အပ်နှင်းနိုင်ရန် ပုဒ်မ ၁၅၃ တွင် ရည်ညွှန်းထားသည့်အလျောက်၊ ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ ကို ထပ်မံ ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ။ထို့ကြောင့်၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်သည်၊ ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄ အရ၊ အပ်နှင်းသော ကြီးကြပ်ရေး အာဏာကို သုံးစွဲရာ၌၊ အခြေခံ ဥပဒေအရ ပေးအပ်ထားသော တရားစီရင်ရေး အာဏာကို ပို့ပို့ထိရောက်စွာ သုံးစွဲခြင်းဟု ဖြစ်သည်။

ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ရင်းမှာ၊ တရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာ အချုပ်အခြာအာဏာကို နိုင်ငံသားတို့၏ ကိုယ်စား ထိရောက်စွာ သုံးစွဲ ဆောင်ရွက်နိုင်စေခြင်းအလို့ငှါ၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်အား၊ တရားမဏ္ဍိုင်၏ အထွဋ်အထိပ်အဖြစ် ဖြင့်၊ ကြီးကြပ် ကွပ်ကဲ ကြည့်ရှုစေလျက်၊ တရားရုံးအဆင့်ဆင့်ကို တည်ထောင် ထားခြင်း ဖြစ်လေရာ သာမန် တရားရုံးများသည်ငင်း၊ အခြေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၀ တွင် ရည်ညွှန်းသည့် ကန့်သတ်ထားသော တရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာ၊ အလုပ်ဝတ်တရား

နှင့် အာဏာများကို သုံးစွဲ ဆောင်ရွက်သည့် တရားရုံးများသည်၎င်း တရားလွှတ်တော်ချုပ်၏ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရေး အာဏာစက်အတွင်း၌သာ တည်ရှိရမည် ဖြစ်သည်။ ကင်း၍ မတည်ရှိနိုင်ခေါ။ ထိုကြီးကြပ်ရေး အာဏာသည်ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေအရ၊ အချုပ်အခြာ ဖြစ်သော တရားလွှတ်တော်ချုပ်ကို တည်ထောင်သည်နှင့်တပြိုင်နက်၊ တပါတည်း အပ်နှင်းပြီး ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရပေမည်။ ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄ အရ၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်အား ကြီးကြပ်ရေးအာဏာ အပ်နှင်းသည်မှာလည်း၊ အခြေခံ ဥပဒေအရ ပေးအပ်ထားသော စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာကို ပိုမိုထိရောက်စွာ သုံးစွဲရန်အတွက် ဖြစ်ရကား၊ မူလရှိပြီး အာဏာကို ပေါ်လွင် ထင်ရှားစေခြင်းမျှသာ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရပေမည်။ ။ပါလီမန်ရွေးကောက်ပွဲ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ (၃) တွင် ပါရှိသော "အပြီးသတ် အတည်ဖြစ်စေရမည်" ဟု ဆိုသော စကားရပ်သည်၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေ အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ရေးထားသော ပုဒ်မ ၁၀၇ (၁) တွင် သုံးစွဲသော (final and conclusive) စကားရပ်မျိုး ဖြစ်သည်။ ။သခင် မောင်နှင့် တရားဝန်ကြီး ဦးအောင်သာကျော် (1949) B.L.R. (S.C) 188; *Commonwealth* v. *Limerick Steamship Co.*, 35 C.L.R. 63; *Novain* v. *Freeman*, (1889) 15 A.C. 1, တို့ကိုရည်ညွှန်းသည်။ ။ မည်သို့ပင် ဖြစ်စေ၊ တရား လွှတ်တော်ချုပ်က အခြေခံ ဥပဒေ အရ အပ်နှင်းထားသည့် တရားစီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာတွင် အကျုံးဝင်သော ကြီးကြပ်ရေးအာဏာကို သုံးစွဲရာ၌ သာမန် အက်ဥပဒေအရ ပြဋ္ဌာန်းသော မည်သည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်ကမျှ ချုပ်ချယ် ပိတ်ပင်ခြင်း မပြုနိုင်ခေါ။ ။ဒိုက်ဦး မဲဆန္ဒနယ် အတွက် မဲရုံ ၃၂ ရုံအနက်၊ မဲရုံ ၂၀ အတွက် ထုတ်ပေးသည့် မဲပြားမှားမှာ၊ ၁၆,၀၄၆ ပြားဖြစ်သော်ငြားလည်း၊ ထိုမဲရုံများရှိ မဲပုံးများတွင် ထည့်ထားသော မဲများမှာ ၁၉,၂၉၉ ဖြစ်နေရာ၊ ၎င်းမဲပုံးများထဲသို့ မရောက်ထိုက်သော မဲပြား ၂,၄၅၃ ပြား ရောက်ရှိနေ၍ ချုပ်ငုံးသည် ယူဆရမည်သာဖြစ်၍၊ မဲရုံ ၂၀ ၌ အသစ် တဖန် ရွေးကောက်ပွဲ မကျင်းပခဲ့သည်မှာ၊ ဒိုက်ဦး မဲဆန္ဒနယ်အတွက် တရားမျှတသော ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပခဲ့သည်ဟု ယူဆနိုင်ရန် ခဲယဉ်းပေသည်။ ပို့နေသည့် မဲပြားများသည်၊ မတရားမဲ၊ သို့မဟုတ် ပျက်ပြယ်သော မဲများဖြစ်ခဲ့ပါမူ၊ အရေးပါ အရာရောက် လေ့လာအောင် အကျိုးသက်ရောက်သည် မသက်ရောက်သည်ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန်မလိုခေါ။ ရွေးကောက်ပွဲသည် တရားမျှတသော ရွေးကောက်ပွဲ ဖြစ် မဖြစ်ကိုသာစဉ်းစား ဆုံးဖြတ်ရပေမည်။ "လက်ခံသည်" ဟူသော စကားရပ်အဓိပ္ပါယ်ကောက်ရာ တဦးတယောက်၏ လက်ထဲသို့ ထည့်မှ လက်ခံခြင်းဖြစ်ရမည်ဟု မဆိုနိုင်။ ။ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ (၄) အရ၊ ဤရုံးတော်က ကြီးကြပ်ရေး အာဏာကို သုံးစွဲရာ၌၊ စာချုန်တော်များ ထုတ်သည့် နည်းအတိုင်းသာ ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်သောကြောင့်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်သင့်က ပယ်ဖျက်၍၊ ကျည်မြစေသင့်က ကျည်မြစေရမည်သာ ဖြစ်သည်၊ ခုံထောင်အဖွဲ့၏ အဓိရင်ခံစာ အစား၊ ဤရုံးတော်၏ အဆုံးအဖြတ်ကို အစားထည့်သွင်း၍ မပေးနိုင်။

PAGE

ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာန (ပြင်ဆင်ချက်) ဥပဒေ (၁၃၁၆) ခုနှစ်၊ ပုဒ်မ ၁ (၄) ခြွင်းချက်တွင် ပြဋ္ဌာန်းချက်၊ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနတွင် မပြီးမပြတ် ရှိနေသေးသော အမှုများ ပြီးဆုံးအောင် ဆောင်ရွက်မည့်ကိစ္စများ၊ ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်၊ နယ်ပိုင် တရားမတရား သူကြီးရုံးတွင် မရှိသော အာဏာ။ မည်သို့ ပြုမူခြင်းသည် ကန့်ကွက်ရာရောက်ခြင်း။ ။၁၃၁၆ ခုနှစ်၊ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာန (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ ဗုဒ်မ ၁၊ ပုဒ်မခွဲ (၄)၏ ခြွင်းချက်တွင်ပြဋ္ဌာန်းချက်အရမှာ ပြင်ဆင်ချက်အက်ဥပဒေ စတင်အာဏာ တည်သည့်နေ့၌ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနများတွင် မပြီးမပြတ်ရှိနေသေးသောအ မှုများကို ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနများက ဆက်လက်၍ ပြီးဆုံးသည့်တိုင်အောင် ကြားနာစစ်ဆေးစီရင်ဆုံးဖြတ်ရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ဆုံးဖြတ်ရန် အာဏာနှင့် တာဝန်ဝတ္တရားများသည် ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနများတွင် ရှိနေသည်ဟု ယူဆရပေမည်။ အကယ်၍ နှစ်ဦး နှစ်ဘက်သော အမှုသည်များက ဤသို့ မပြီးမပြတ်ရှိနေသည့် အမှုကို ဝိနိစ္ဆယခုံသို့ လွှဲအပ်လိုလျှင် သက်ဆိုင်ရာ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနသို့ ပုဒ်မ ၄၇၊ ပုဒ်မခွဲ (၂) အရ၊ လျှောက်ထားနိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ထိုအခါ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနက ပုဒ်မခွဲ (၃) အရ၊ ဝိနည်းဝိုရ်ဆရာတော်များ၏ ဘွဲ့တော်များနှင့် လိပ်စာများကို အမှုသည်များက တင်သွင်းစေရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ အပြည့်အစုံ ရရှိသောအခါတွင် အမှုသည်များ၏ လျှောက်ထားချက်အတိုင်း ထိုသို့ ဖွဲ့စည်းသည့် ဝိနိစ္ဆယခုံသို့ လွှဲအပ်ပေးရမည်ဖြစ်သည်။ ။ အဓိပ္ပါယ်မှာ သာမန် တရားရုံးများ၏ ထုံးတမ်း စဉ်လာအတိုင်း နှစ်ဦး နှစ်ဘက်သော အမှုသည်များက ခုံကို လွှဲအပ်လိုသောအခါ၊ ၎င်းတို့ သဘောတူ ရွေးကောက်တင်မြှောက်သောသူများဖြင့် ခုံကို ဖွဲ့စည်းလျက်တရားရုံးက သက်ဆိုင်ရာ အမှုကို လွှဲအပ်ပေးရသည့်နည်းတူ၊ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနများကလည်း နှစ်ဘက်သော အမှုသည်များက တင်မြှောက်သည့် ခုံဝိနည်းခိုရ်ဆရာတော်များဖြင့် ဝိနည်းဝိုရ်ခုံကို ဖွဲ့စည်းပြီးလျှင် အမှုကို လွှဲအပ်ရမည်ဖြစ်သည်။ ။ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနများတွင် မပြီးမပြတ် ရှိနေသည့် အမှုများနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ နယ်ပိုင် တရားမ တရားသူကြီးရုံးတွင် ပုဒ်မ ၃၆ အရသော်၎င်း၊ အခြားဥပဒေတခုခုအရသော်၎င်း၊ ခုံဖွဲ့ပေးနိုင်သည့် အာဏာ လုံးဝမရှိခြေ။ စောဒကက နယ်ပိုင် တရားမ တရားသူကြီးထံသို့ ခုံဖွဲ့ပေးခြင်း မပြုဘဲ၊ ဝိနိစ္ဆယရုံးသို့ အမှုကိုပြန်၍ ပေးပို့ရန်စာဖြင့် မေတ္တာရပ်ခံခြင်းသည်၊ တရားသူကြီးက ခုံဖွဲ့ပေးခြင်းကို ကန့်ကွက်ရာရောက်သည်ဟု ယူဆရပေသည်။ ။ဦးဥာဏိန္ဒဇနှင့် နိုင်ငံတော်ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာန ပါ ၄ (၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာမျက်နှာ ၆၁) နှင့် ခြားနားခြင်းကို ပြသည်။

ဦးဇနိန္ဒနှင့် ဦးပဏ္ဍိတ ပါ ၆ .... ၃၂

ဝိနိစ္ဆယခုံမပေးနိုင်သော အဆုံးအဖြတ်။ ။ဝိနိစ္ဆယခုံ ရွှေမျောက်တွင် အဆုံးအဖြတ်ပေးရန်ရှိသော ပြဿနာမှာ ရန်ကုန်မြို့၊ ဗဟန်း ၃ လမ်းအနီးရှိ သခမ္မကျောင်းတိုက်သည်၊ သံဃိကကျောင်းတိုက် ဖြစ်သလော၊ ဦးကဏ္ဍလ (ကြီး) ဖိုင် ပုဂ္ဂလိကကျောင်းတိုက်ဖြစ်သလော ဟူသည့် ပြဿနာသာ ဖြစ်ငြားသော်လည်း၊ ဝိနိစ္ဆယခုံက စောဒကအဖြစ်၎င်း၊ စုဒီတက အဖြစ်၎င်း ပါဝင်ခြင်းမရှိသော် အမှုတွင် သက်

PAGE

သေအဖြစ်သာ ပါဝင်သော ဦးဇာဂရသာလျင်၊ သုဇမ္မာကျောင်းတိုက်နှင့် ငါး
ထပ်ကြီးကျောင်းတိုက် စသည့် ပစ္စည်းများကို ပဋိလိကပိုင် ဖြစ် ကြောင်း အဆုံး
အဖြတ်ပေးခြင်းသည်၊ ဝိနိစ္ဆယခုံက မပေးနိုင်သော အဆုံးအဖြတ်ဖြစ်သည်။

ဦးအရိယဝံသနှင့် ဦးဥတ္တမ ပါ ၅၊ ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံးများ
တရားလွှတ်တော်ချုပ်) ၂၁၇ ကို ရည်ညွှန်းသည်။

ဦးအာစိဏ္ဏ ပါ ၄ နှင့် ဦးဥတ္တမ ပါ ၁၀ .... ၂၃၅

ဝိနိစ္ဆယခုံရုံးတော်ကသာ စစ်ဆေးရမည့်ပြဿနာ ဝိနိစ္ဆယဌာန အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၄၊ ၃၂ (၃)။ ဝိနိစ္ဆယဌာန ချမှတ်သော စီရင်ချက်အမိန့်များနှင့် ပတ်သက်၍ တရား ရုံးများ၌ရှိသော အာဏာ။ ။စောဒကများဖြစ်သူ ဦးမာလာနှင့် ဦးရာဇိန္ဒတို့ အပေါ်၌ ဦးသာသနက ဝါးခယ်မမြို့နယ်၊ ဝိနိစ္ဆယရုံးတော်တွင် အနိုင်ရရှိသော ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုဝါးခယ်မမြို့နယ် တရားမရုံး၏ အာဏာစက်ဖြင့် ဇာရီပြုလုပ်နေစဉ် အတွင်း ဦးသာသန ပျံလွန်တော်မူရာ၊ စုဒိတကများဖြစ်သော ဦးကုဏ္ဍလနှင့် ဦးသုမနတို့က ဝါးခယ်မမြို့နယ် ဝိနိစ္ဆယဌာနရုံးတော်၌ မိမိတို့သည်ပူးတွဲ တင်ပြ သော တိသန္ဆကစာချုပ်အရ၊အခင်းဖြစ်ကျောင်းတိုက် အထုပ်နှင့်တကွ ဂရုဘဏ်၊ လဟုဘဏ်ပစ္စည်းများကို ဆရာတော် ဦးသာသန ပျံလွန်တော်မမူမီကပင် ပေးပြီး ဖြစ်သဖြင့် ထိုဆရာတော် ဦးသာသနပိုင်ဆိုင်သမျှသော ပစ္စည်းအရပ်ရပ်တို့နှင့် အခင်္ဂအရေး အလုံးစုံတို့ကို မိမိတို့နှစ်ဦးသာ ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရှိကြောင်းဖြင့် အထက် ဖေါ်ပြပါ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဆက်လက်ဇာရီပြုလုပ်နိုင်ရန်အတွက် လျှောက်ထား ရာ၊ဝိနိစ္ဆယခုံရုံးတော်က တင်ပြသော စာချုပ်စာတမ်းနှင့် သက်သေများကို စစ် ဆေးပြီးလျှင်လျှောက်ဆိုသည့်အတိုင်း ဦးသာသနပျံလွန်တော်မမူမီက ဦးကုဏ္ဍလ နှင့် ဦးသုမနတို့အား၊ တိသန္ဆကစာချုပ်အရ ပေးပြီးဖြစ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်၍ ဆက်လက်ဇာရီပြုရန် အခွင့်ပေးသည့်ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ စောဒကများကဝါးခယ် မမြို့နယ် တရားမရုံးတော်၌ ဇာရီမှုမပြီးပြတ် ရှိနေသေးသဖြင့် ဦးကုဏ္ဍလနှင့် ဦးသု မနတို့သည်၊ ထိုရုံးတော်သို့ လျှောက်ထားခြင်း မပြုဘဲ ဝါးခယ်မမြို့နယ် ဝိနိစ္ဆယ ဌာန ရုံးတော်သို့ လျှောက်ထားသည်မှာ တရားဥပဒေအရ မှားယွင်းကြောင်း အရေးဆိုလေသည်။ ။**ဆုံးဖြတ်ချက်**။ ။ဦးသာသန ပျံလွန်တော်မမူမီ ဦးကုဏ္ဍ လနှင့်ဦးသုမန တို့အား၊အခင်းဖြစ်ပစ္စည်းများကို တိသန္ဆကအဖြစ် ဝိနည်းတော် အရ၊အပိုင်ပေး မပေးဆိုသည့်ပြဿနာမှာ သက်ဆိုင်ရာ ဝိနိစ္ဆယခုံရုံးတော်ကသာ စစ်ဆေး ဆုံးဖြတ်ရမည့် ပြဿနာဖြစ်သည်။ ဝိနိစ္ဆယဌာန အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၂၊ ပုဒ်မငယ် ၂ တွင် ဝိနိစ္ဆယဌာနက ယင်းဌာန၏ စီရင်ခွင့် အာဏာအရ၊ချမှတ်သည့် စီရင်ချက်၊ သို့မဟုတ် အမိန့်တစုံတရာကို ထိုစီရင်ချက်၊ သို့မဟုတ် အမိန့်အတိုင်း လိုက်နာအောင် ပုဒ်မ ၂၄၊ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၃၂ (၃) အရ၊ ဆောင်ရွက်ခြင်းမှ တပါး အခြားနည်းအားဖြင့် ဝင်ရောက်စွက်ဖက် သက်ဆိုင်ရန် မည်သည့် တရားရုံးတွင်မျှ အခွင့်အာဏာ မရှိစေရဟု အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားလေသည်။ ယင်းသို့ဖြစ်၍ သက်ဆိုင်ရာ တရားရုံးများက ဝိနိစ္ဆယဌာန ချမှတ်သော ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ထိုတရား ရုံးများမှာ ရှိမြဲအခွင့်အာဏာများနှင့်အညီ အာဏာစက်ဖြင့် ကူညီပြုလုပ်ပေးခြင်းမှ အပ၊ အခြားမည်သည့်ဆောင်ရွက်မှုကိုမျှ မပြုနိုင်ချေ။

ဦးမာလာနှင့် ဦးကုဏ္ဍလ ပါ ၄ .... ၁၃

PAGE

သတင်းစာတွင် ဖေါ်ပြမှု ကလေးသူငယ်များ အက်ဥပဒေ ၆၇

သီးစားချထားရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၊ (ခြင်းချက်) (က) ကေ ၅၀ ထက်မပိုသော မိမိပိုင် လယ်မြေကို မည်သည့်အခါ လုပ်ကိုင်ခွင့် ရှိသနည်း။ ။လျှောက်ထားသူက မိမိပိုင် ၄၄·၉၃ ရှိ မြေကို မိမိကိုယ်တိုင် လုပ်ကိုင်ရန် အတွက် မိမိမှာ လယ်ထွန်ကိရိယာ အစုံအလင်ရှိပြီး လယ်ယာမြေ လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြောင်း သက်သေ အထောက် အထားနှင့် လျှောက်ထားရာ၊ မြို့နယ်သီးစားချထားရေး ကော်မိတီက လျှောက်ထားသူအား၊ ၎င်းမြေကို လုပ်ကိုင်ခွင့် ပြု၏။ ၎င်းခွင့်ပြုခြင်းကို ခရိုင် သီးစားချထားရေးကော်မိတီက အတည်ပြုသော်လည်း တိုင်း သီးစားချထားရေး ကော်မိတီက လျှောက်ထားသူ သီးစားချရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၊ (ခြင်းချက်) (က) အရ၊ ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ထိ လက်ရောက် ထွန်ယက် လုပ်ကိုင်သူ မဟုတ်ဟုယူဆ၍၊ မြို့နယ်သီးစားချထားရေး ကော်မိတီနှင့် ခရိုင်သီးစားချထားရေး ကော်မိတီတို့၏ အမိန့်များကို ပယ်ဖျက်လိုက်လေသည်။ ။ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၊ ခြင်းချက် (က) အရ ဆိုလျှင်၊ အဓိက အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အဖြစ်ဖြင့် ကိုယ်ထိ လက်ရောက် လယ်ယာ စိုက်စိုက်ပျိုး လုပ်ကိုင်သူ ပိုင်သည်လည်း ဖြစ်၍၊ ကိုယ်တိုင်လည်း လက်ရှိ စိုက်ပျိုး လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသော ဧရိယာ ကေ ၅၀ ထက်မပိုသည့် လယ်ယာမြေကို ထိုအက်ဥပဒေအရ၊ ဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့် ပေးခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ မြို့နယ် သီးစားချထားရေး ကော်မိတီနှင့် ခရိုင် သီးစားချထားရေး ကော်မိတီက အခင်း ဖြစ်မြေကိုလျှောက်ထားသူအား၊ ကိုယ်တိုင်လုပ်ကိုင်ရန်အတွက် ချထားခြင်းသည် ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး အက်ဥပဒေနှင့်သော်၎င်း၊ ထိုနှစ် သီးစားချထားရေး နည်းဥပဒေ များနှင့်သော်၎င်း ဆန့်ကျင်သည်ဟု မဆိုနိုင်ခေ့။

ဒေါ်ခင်မြင့် နှင့် ဥက္ကဋ္ဌ၊ မကွေးတိုင်း သီးစားချထားရေး ကော်မိတီ ပါ ၁၄ .... ၁၂၂

သီးစားချထားရေး နည်းဥပဒေ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ အပိုဒ် ၁၁ မည်သူကို သီးစားချထားရမည်နည်း။ ။ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ သီးစား ချထားရေး နည်းဥပဒေ အပိုဒ် ၁၁ အရ၊ ပျက်ကွက်မှု မရှိခဲ့လျှင် ၎င်းနည်းဥပဒေ အပိုဒ် အရ၊ လက်ငုတ် သီးစားဖြစ်သူကိုသာ သီးစားချထားရေး ကော်မိတီက သီးစားချထားရမည်ဖြစ်သည်။

ဦးအောင်ဘ ပါ ၃ နှင့် ဥက္ကဋ္ဌ၊ ပဲခူးတိုင်း သီးစားချထားရေး အဖွဲ့ ပါ ၅ .... ၄

သီးစားချထားရေး နည်းဥပဒေ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ အပိုဒ် ၁၃၊ သီးစားချထားရန် အတွက် လျှောက်လွှာ တင်သွင်းရန်ထိုခြင်း။ ။လျှောက်ထားသူသည်၊ လွန်ခဲ့သော ၄ နှစ်လောက်က သောင်းကျန်းသူများ၏ ဘေးရန်ကြောင့်၊ မိမိပိုင် ၅၄ ကေမျှရှိ လယ်မြေကို လျှောက်ထားခံရသူ ဦးဘိုးတောအား၊ သီးစားချပြီး၊ ရန်ကုန်မြို့သို့ ရွှေ့ပြောင်းနေခဲ့ရာ၊ အခြေအနေ ကောင်းမွန်လာသောအခါ၊ မိမိရွာသို့ ပြန်ပြီး အခင်းဖြစ်မြေအနက် ၂၅ ကေကို၊ မိမိလုပ်ကိုင်ရန်အတွက်၊ ပြန်လည်တောင်းဆိုရာ၊ ဦးဘိုးတောက ငြင်းဆန်သောကြောင့် ၁၉၆၀-၆၁ ခုနှစ်အတွင်း၊ အဆိုပါမြေ ၂၅

PAGE

ကေကို မိမိအား ချထားပါရန် ကျောက်တန်းမြို့နယ် သီးစားချထားရေး အဖွဲ့သို့ လျောက်ထားရာတွင် မြို့နယ်သီးစားချထားရေး ကော်မိတီကၚ်း၊ ခရိုင် သီးစားချထားရေး ကော်မိတီကၚ်း၊ တိုင်းသီးစားချထားရေးကော်မိတီကၚ်း၊ လက်ဝတ် သီးစား လုပ်ကိုင်နေသူ ဦးဘိုးတောမှာ သီးစားခပေးဆောင်ရာ၌ ပျက်ကွက်ခြင်း မရှိသဖြင့် လျောက်ထားသူ၏ လျောက်လွှာကို ပယ်လိုက်လေသည်။ ။ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။သီးစားချထားရေး ကော်မိတီ အသီးသီးသည်၊ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး နည်းဥပဒေ အပိုဒ် ၁၃ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို သတိမူဟန် မတူချေ။ ထိုပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ၊ ခရိုင်သီးစားချထားရေး ကော်မိတီက သတ်မှတ်ထားသော အချိန်ကာလအတွင်း၊ လယ်ယာမြေ လုပ်နေ သူနှင့် လုပ်ကိုင်လိုသူတို့သည်၊ သီးစားချထားရန်လျောက်လွှာများကို၊ သက်ဆိုင်ရာ ကော်မိတီသို့ တင်သွင်းရမည်ဖြစ်သည်။ ယခုမူကား ဦးဘိုးတောသည်၊ ကျောက်တန်းမြို့နယ် သီးစားချထားရေး ကော်မိတီသို့၊ ၁၉၆၀-၆၁ ခုနှစ်အတွက်၊ သီးစားအဖြစ် လုပ်ကိုင်ရန် လျောက်လွှာတင်သွင်းခြင်း မပြုခဲ့ပေ။ သို့ဖြစ်၍ လျောက်ထားသူသည်၊ မိမိ လျောက်ထားသည့် ၂၅ ကေကို ရရှိမည်။

မရမ်းလုံး နှင့် ပဲခူးတိုင်း သီးစားချထားရေး အဖွဲ့ပါ ၄ .... ၅၃

သီးစားချထားရေး နည်းဥပဒေ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ အပိုဒ် ၁၆ (၁)၊ မြို့နယ် သီးစားချထားရေးကော်မိတီ အမိန့်ကို၊ အယူခံရန် စည်းကမ်းသတ်ရက်၊ အပိုဒ် ၇၊ တိုင်း သီးစားချထားရေး ကော်မိတီ အမိန့်ချမှတ်ရာတွင် လိုက်နာရန်အချက်။ ။လက်ဝတ် သီးစားများ ဖြစ်ကြသော လျောက်ထားခံရသူ ဒေါ်ယုံ နှင့် ဦးဘိုးဆိုင်တို့ သီးထောက်ခပေးရန် ပျက်ကွက်သည်ဟု ယူဆပြီး၊ အခင်းဖြစ် လယ်မြေကို၊ ဒုံဦး မြို့နယ် သီးစားချထားရေး ကော်မိတီက ပိုင်ရှင် ဒေါ်ရွှေချယ်အား၊ ချထား လိုက်သဖြင့်၊ ယင်းအမိန့်ကို ဒေါ်ယုံ နှင့် ဦးဘိုးဆိုင်တို့က ပဲခူးခရိုင် သီးစားချထားရေး ကော်မိတီသို့ အမိန့်ချပြီး ၁၅ ရက်ကျော်လွန်မှ အယူခံဝင်ရာတွင်၊ ပဲခူးခရိုင် သီးစားချထားရေး ကော်မိတီက ဒေါ်ယုံ၊ ဦးဘိုးဆိုင်တို့ အယူခံဝင်သည်မှာ၊ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် အယူခံလွှာကို ပယ်လိုက်ရာ၊ ဒေါ်ယုံ၊ ဦးဘိုးဆိုင်တို့က ပဲခူးတိုင်း သီးစားချထားရေး ကော်မိတီထံ စာဒဏဝင်လေ၏။ တိုင်းသီးစားချထားရေး ကော်မိတီက ထိုအချက်ကို သတိမမူဘဲ ဒေါ်ယုံ၊ ဦးဘိုးဆိုင်ထံသည်၊ သီးထောက်ခပေးရန် ပျက်ကွက်ခြင်း မရှိဟု ယူဆ၍ အခင်းဖြစ်မြေကို ၎င်းတို့အား သီးစားချထား လိုက်လေသည်။ ။ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး နည်းဥပဒေ အပိုဒ် ၁၆ (၁) အရ၊ မြို့နယ် သီးစားချထားရေးကော်မိတီ အမိန့်ကို မကျေနပ်လျှင်၊ အမိန့်ချမှတ်သော နေ့မှ ၁၅ ရက် အတွင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင် သီးစားချထားရေး ကော်မိတီထံ အယူခံဝင်နိုင်သည်။

၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး နည်းဥပဒေ အပိုဒ် ၁၇ အရဆိုလျှင်၊ တိုင်း သီးစားချထားရေး ကော်မိတီက၊ လက်အောက် ကော်မိတီ တခုခု၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည်၊ သီးစားချထားရေး နည်းဥပဒေများပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ဆန့်ကျင်သည်ဟု ထင်မြင်လျှင်၊ ထိုနည်းဥပဒေများပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မ ဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ သင့်လျော်သည် ထင်မြင်သည့် အမိန့်ကို ချမှတ်နိုင်သည်၊ ယခုမူကား တိုင်း သီးစား

PAGE

ချထားရေး ကော်မိတီ၏ အမိန့်သည်၊ သီးစားချထားရေး နည်းဥပဒေ အပိုဒ် ၁၆ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ဆန့်ကျင်နေသဖြင့် ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

ဒေါ် ရွှေချယ်နှင့် ပဲခူးတိုင်း သီးစားချထားရေး ကော်မိတီ ရန်ကုန်မြို့ပါ ၃ .... ၄၈

ဆိုးခြား သက်သာခွင့် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၂ အရ၊ စွဲဆိုသောအမှုတွင် ပုဒ်မ ၄၅ အရ၊ အမိန့်ပေး ဒီဂရီ (**Mandamus**) မချနိုင်။ မည်သည့်အခါငင်းအမိန့်မျိုးကို ချနိုင်ခြင်း၊ ပုဒ်မ ၄၅ ခြွင်းချက်(က)။ ။၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ ရောင်းခွန် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၉၊ တရားစွဲပိုင်ခွင့် မရှိဟု မှားသောယူဆချက်။ ရောင်းခွန် အက်ဥပဒေနှင့် နည်းဥပဒေများက မအပ်နှင်းထားသော အာဏာ၊ မည်သည့် ကိစ္စမျိုးနှင့် ပတ်သက်၍ ရုံးတွင်တရားမစွဲဆိုနိုင်ခြင်း။ ။၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ ဖုတ် ကြန်ဆင်ဒီကိတ်နှင့် ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ သိန်းယူးဖုတ်ကြန်ဆင်ဒီကတ် ခေါ် ကုန်သွယ်မှု လုပ်ငန်း ၂ ရပ်တို့က ပေးရန်ရှိသော ရောင်းခွန်တော်နှင့် ကုန်သွယ်မှု လုပ်ငန်း ဥပစာအခွန်များ ပြေလည်ရရှိရေးအတွက် အဆိုပါ လုပ်ငန်း ၂ ရပ်ထွင် အစု ရှယ်ယာ ပါဝင်သူတဦး ဖြစ်သည့်အနေနှင့် အယူခံတရားလိုပိုင် ရန်ကုန်မြို့၊ ဥဇ္ဈ လမ်း၊ အိမ်အမှတ် ၁၂၁ ကို ရန်ကုန်မြို့၊ ကော်လိပ်တော်အရာရှိက ဝါးရမ်းကပ်ခဲ့ရာ အယူခံတရားလိုက ကော်လိပ်တော် အရာရှိထံသို့ငင်း၊ ရောင်းခွန်တော် မင်းကြီး ထံသို့ငင်း ကန့်ကွက်ခြင်း ပြုလုပ်ငြားသော်လည်း၊ အဆိုပါ အာဏာပိုင်များက မည်သို့မျှ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်း မပြုသောကြောင့် တရားလွှတ်တော် မူလဘက် ဆိုင်ရာ တရားရုံးတော်၌ သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ အရ၊ မိမိသည် အထက်ဖော်ပြပါ ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်း ၂ ရပ်တို့တွင် အစုရှယ်ယာပါ ဝင်သူတဦး မဟုတ်၍ အဆိုပါလုပ်ငန်းမှ ပေးစရာရှိသော အခွန်ကြေးငွေများ အတွက် မိမိကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းကို ဝါးရမ်း မကပ်ထိုက်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းကျေညာ ပါရန်နှင့် ဝါရမ်းကပ်ခြင်းနှင့် ရောင်းချခြင်းမှ တားမြစ်ပေးပါရန် တရားစွဲဘို့ရာ၊ အမှုတွင် ပေါ်လွင်သော သက်သေခံ စာရွက်စာတမ်းတို့ကို အကြောင်းပြု၍ အယူခံတရားလိုစွဲဆိုသော အမှုကိုပလပ်လိုက်သည်။ ။တရားလွှတ်တော်တွင် အယူခံဝင်ရာ တရားလွှတ်တော်က အယူခံတရားလိုမှာ ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ တည် ထောင်သော ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်း ဖုတ်ကြန်ဆင်ဒီကိတ်တွင် ပါရှိသော ၃ ဦးအစု စပ် အနက် တဦးပါသူဖြစ်၍ အဆိုပါလုပ်ငန်းမှာလည်း၊ အစုစပ်လုပ်ငန်း အက် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၈ အရ၊ မှတ်ပုံတင်ပြီးဖြစ်သော လုပ်ငန်းတရပ်ဖြစ်သဖြင့် အဆိုပါ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆၈ အရ၊ မိမိသည် အဆိုပါလုပ်ငန်းတွင် အစုရှယ်ယာဝင် တဦး မဟုတ်ဟု ငြင်းဆိုပိုင်ခွင့်မရှိဟု ဆုံးဖြတ်သည်ပြင်၊ ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ တည် ထောင်သော နှယူးဖုတ်ကြန်ဆင်ဒီကိတ် အစုစပ်လုပ်ငန်းတွင်လည်း အစုစပ်ဝင်တဦး ဖြစ်ကြောင်းကို သက်သေ အထင်အရှား မရှိသော်ငြားလည်း၊ အယူခံတရားလို၏ ငြင်းဆိုချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် တာဝန်မှာ ဥပဒေအရ ရောင်းခွန် တော်မင်းကြီး အပေါ်တွင် ကျရောက်သည် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ထိုတာဝန်ကို ဆောင်ရွက်ရန် ညွှန်ကြားသော ဒီဂရီအမိန့်တရပ် ချမှတ်ပေးခဲ့လေသည်။ ။ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အဆိုပါ လုပ်ငန်းတွင် အယူခံတရားလို ပါဝင်သည် မပါဝင် သည်ကို ထပ်လောင်းစစ်ဆေးရန် ရောင်းခွန်တော်မင်းကြီးအား လွှဲအပ်ခြင်းသည် ကား အလျဉ်းသင့်တော်သော အမိန့်တရပ်မဟုတ်ဟု ယူဆရပေမည်။ အဘယ် ကြောင့်ဆိုသော် အယူခံတရားလို စွဲဆိုသောအမှုတွင် တင်သွင်းထားသော ဆို

PAGE

လွှာနှင့် ချေလွှာများတွင် ၎င်းကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မည်သို့မျှပြောဆို ချေပခြင်း မရှိချေ။ အမှုစစ်ဆေးရန် ကောက်ချက်များ ထုတ်သည့်အခါ တွင်လည်း ၎င်း ကိစ္စမှာ မည်သို့မျှ မပေါ်ပေါက်ခဲ့ချေ။ သီးခြား သက်သာခွင့် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၂ အရ၊စွဲဆိုသော အမှုတွင် ၎င်းဥပဒေပုဒ်မ ၄၅ အရ၊အမိန့်ပေး(Mandamus) ဒီဂရီကဲ့သို့သော အမိန့်ဒီဂရီတရပ် ချမှတ်နိုင်ခွင့်မရှိချေ။ အဆိုပါ ပုဒ်မ အရ၊ သက်သာခွင့် တောင်းလိုလျှင် အယူခံတရားလို ကိုယ်တိုင်လျှောက်တောင်းရမည် သာဖြစ်သည် [ရုံးတော်က မိမိအလိုအလျောက် သက်သာခွင့် ပေးနိုင်ခြင်းအာဏာ မရှိချေ။ ပုဒ်မ ၄၅၊ ခြွင်းချက် (က)ကို ကြည့်ပါ]။ ဤကဲ့သို့ အမိန့် ဒီဂရီ ချမှတ်ခြင်းမှာ မူအားဖြင့် မှားယွင်းသည်။ ။ဂျိုင်းတားယား၊ ဒတ်စီးနှင့် မိုဟာမက်မိုဘာရပ်(က်) ကာလကတ္တားစီရင်ထုံး အတွဲ (ဂ) စာမျက်နှာ ၉၇၅ (၉၈၀)ကို ရည်ညွှန်းသည်။ ။အောက်အယူခံရုံး စီရင်ချက်တွင် အထက်ဖော်ပြပါ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ ရောင်းခွန်အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၉ ကို အမှီသဟဲပြု၍ အယူခံ တရားလိုတွင် ယခုကဲ့သို့ တရားလွှတ်တော်မူလဘက်ဆိုင်ရာ တရားမရုံးတွင် သွား ရောက် တရားစွဲဆိုပိုင်ခွင့် မရှိဟုဆိုခြင်းမှာလည်း မှားယွင်းသော ယူဆချက် တရပ် ဖြစ်သည်။ အယူခံတရားလိုနှင့် ရောင်းခွန်တော် မင်းကြီးတို့ အငြင်းဖြစ် ပွါးသောကိစ္စမှာ အခွန်စည်းကြပ်ခြင်း ခံရသူတဦးနှင့် အခွန်စည်းကြပ်သော အာဏာပိုင်တို့ အခွန်စည်းကြပ်ချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဖြစ်ပွါးသော အကြောင်း ကိစ္စတရပ် မဟုတ်ချေ။ ရောင်းခွန် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ အရ၊ အခွန်စည်းကြပ် ပြီးနောက် အခွန်တောင်းသည့်အခါတွင် အခွန်စည်းကြပ်ခြင်းနှင့် မသက်ဆိုင်သော ပြင်ပလူတဦးက မိမိပိုင်ပစ္စည်းတခုကို ကာကွယ်လို၍ အရေးဆိုသော ကိစ္စတရပ် ဖြစ်သောကြောင့် အပြင်တရားရုံးတွင် သာအရေးဆိုသင့်သည့်အလျောက် အရေးဆို ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ရောင်းခွန် အက်ဥပဒေနှင့် နည်းဥပဒေများတွင် ဤကဲ့သို့သော ကိစ္စမျိုးကို စစ်ဆေးဆောင်ရွက်ရန် အာဏာအပ်နှင်းထားခြင်း မတွေ့ရချေ။ ရောင်းခွန် အက်ဥပဒေအတွင်း ဆောင်ရွက်သော ကိစ္စများနှင့် စပ်လျဉ်း၍သာလျှင် ရောင်းခွန်တော်မင်းကြီး၏ အမိန့်အာဏာကို ရှောင်ဖယ်၍ တရားမရုံးတွင် သွား ရောက် အရေးဆိုပိုင်ခွင့်မရှိချေ။ ။ရာဂျာဘီဟစ်ဝါ နှင့် ဘီဟာတိုင်း။ ပတ်နာ စီရင်ထုံး အတွဲ ၂၇၊ စာမျက်နှာ ၈၂၀ ကိုရည်ညွှန်းသည်။

ရောင်ရောက်စိန် (ခေါ်) ဝိုင်အစိန် (ခေါ်) ဦးစိန်နှင့် ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် မင်းကြီး ပါ ၂ .... ၁၄၃

သီးစားချထားရေး နည်းဥပဒေ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ စောဒကလွှာကို အဆုံးအဖြတ်ပေးရာတွင် သတိမူရမည့် အဓိက ကန့်သတ်ချက်။ အဆိုပါ နည်းအက်ဥပဒေနှင့် အက်ဥပဒေ တို့၏ ရည်ရွယ်ချက်၊ သီးစားချထားရန် လျှောက်လွှာများကို သတ်မှတ်သော အချိန်တွင် တင်သွင်းရန် မတင်သွင်းလျှင် လုပ်ကိုင်ခွင့်မရ၊ မူလကော်မီတီ၏ အမိန့်ကို မကျေနပ်လျှင် ၁၅ ရက် အတွင်း အယူခံဝင်နိုင်ခွင့်၊ ၁၅ ရက်မှကျော်လွန် သော အယူခံလွှာကို လက်ခံနိုင်ခွင့်မရှိ။ ။လျှောက်ထားသူနှင့် လျှောက်ထား ခံရသူများဖြစ်သူ မောင်လှထွန်းနှင့် မောင်ကျော်ရင်တို့သည် အခင်းဖြစ်မြေကို ၁၉၆၀-၆၁ ခုနှစ်တွင် လုပ်ကိုင်ရန်အတွက် ဘိုကလေးမြို့နယ်၊ သီးစားချထားရေး ကော်မီတီသို့ အပြိုင်လျှောက်ထားကြရာ၊ မြို့နယ်သီးစားချထားရေး ကော်မီတီက အခင်းဖြစ်မြေကို လျှောက်ထားသူသို့ ချထားလိုက်သည်ကို မောင်လှထွန်းနှင့်

PAGE

မောင်ကျော်ရင်တို့သည် ခရိုင်သီးစားချထားရေး ကော်မိတီသို့ အယူခံဝင်ခွင့် ရှိလျက်နှင့် အယူခံမဝင်ဘဲ အယူခံခွန်အတွက် ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ပြီးမှ ရောဝတီတိုင်း သီးစားချထားရေး ကော်မိတီသို့ စောဒကဝင်ရာ၊ တိုင်းသီးစားချထားရေးကော်မိတီက မြို့နယ်သီးစားချထားရေး ကော်မိတီ၏အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး အခင်းဖြစ်မြေကို မောင်လှထွန်းနှင့် မောင်ကျော်ရင်တို့အား ချထားလိုက်လေသည်။ ။ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တိုင်းသီးစားချထားရေး ကော်မိတီသည်၊ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး နည်းဥပဒေအပိုဒ် ၁၇ အရ စောဒကလွှာကို လက်ခံ၍ လေ့လာသုံးသပ်၍ အဆုံးအဖြတ်ပေးရာ၌ သတိမူရမည့် အဓိကအားဖြင့် ကန့်သတ်ချက်တရပ်မှာ၊ အဆိုပါ နည်းဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ချိုးဖောက်ခြင်း မပြုရန်ဖြစ်သည်။ ။၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး အက်ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများကို ပေါင်းခြုံ၍ လေ့လာသုံးသပ်သော် လယ်ယာမြေများကို သက်ဆိုင်ရာ သီးစားနှစ်အတွက် အချိန်မီချထားခြင်းပြု၍ တောင်သူလယ်သမားများအား လုပ်ကိုင်စေရန်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် ခရိုင်သီးစားချထားရေး ကော်မိတီက သတ်မှတ်သော အချိန်ကာလအတွင်း လယ်ယာမြေလုပ်ကိုင်နေသူနှင့် လုပ်ကိုင်လိုသူတို့သည် သီးစားချထားရန် လျှောက်လွှာများကို သက်ဆိုင်ရာမူလ ကော်မိတီသို့ တင်သွင်းရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းပြီးလျှင်၊ ထိုမူလကော်မိတီက ချမှတ်သော စီရင်ချက်ကို မကျေနပ်လျှင် ၁၅ ရက်အတွင်း သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်သီးစားချထားရေး ကော်မိတီထံ အယူခံဝင်နိုင်သည်။ သက်ဆိုင်ရာ မူလကော်မိတီသို့ အချိန်မီ လျှောက်ထားခြင်းမပြုလျှင် လက်ငုတ် သီးစားပင် ဖြစ်လင့်ကစား လုပ်ကိုင်ခွင့်မရနိုင်ခြေ။ ထို့ပြင်လည်း ထိုကော်မိတီ၏ အမိန့်ကိုမကျေနပ်သဖြင့် အယူခံဝင်ရာတွင် စီရင်ချက်ချမှတ်သည့်နေ့မှ ၁၅ ရက်အတွင်း အယူခံမဝင်လျှင် ထိုအယူခံကို ခရိုင်သီးစားချထားရေး ကော်မိတီက လက်ခံနိုင်ခွင့်မရှိ။

မောင်ညွန့်မောင် နှင့် ရောဝတီတိုင်း သီးစားချထားရေးကော်မိတီ ဥက္ကဋ္ဌ ပါ ၃ .... ၁၃၃

ဆွင်းကုန် ထုတ်ကုန်ပိုင်ရှင်များ၏ သွင်းကုန် ထုတ်ကုန် ယာယီ ကြိုးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ (၁)၊ တားပြစ်ခြင်းကို၊ မည်သည့်အခါ ချိုးဖောက် ကျူးလွန်ရာ ရောက်သနည်း။ ။မှတ်ပုံတင်ပြီးသော သွင်းကုန် လုပ်ကိုင်သူ တဦးဖြစ်သည့် လျှောက်ထားသူတို့သည်၊ မိမိတို့ရရှိသော သွင်းကုန်လိုင်စင်ဖြင့် ကုန်ပစ္စည်းများကို၊ နိုင်ငံခြားမှ မှာယူခဲ့ရာ၊ အဆိုပါ ကုန်များကို နိုင်ငံခြားကုန်သည်များက တင်မပို့မီ၊ သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များက လျှောက်ထားသူများ၏ သွင်းကုန်လုပ်ငန်းမှတ်ပုံတင်ခြင်းကို ပယ်ဖျက်လိုက်လေသည်။ ထိုကဲ့သို့ ပယ်ဖျက်ခြင်းကို သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များထံ အယူခံဝင်သော်လည်း ကုန်တင်ပို့သူများထံ ကုန်တင်ပို့ခြင်းကို အယူခံကိစ္စ ပြီးစီးသည့်တိုင်အောင် ဆိုင်းငံ့ထားရန် အမှာစာများကို မပို့ခဲ့သဖြင့်၊ ကုန်သည်များက မူလအမှာစာရှိသည့်အတိုင်း ကုန်များကို တင်ပို့လိုက်ရာ၊ ကုန်များ ရောက်ရှိပြီးနောက်၊ ရက်သတ္တ ၃ ပတ်အတွင်းတွင် လျှောက်ထားသူများ၏ မှတ်ပုံတင်ခြင်းကိုပယ်ဖျက်သောအထက်အာဏာပိုင်များကချပ်သိမ်းလိုက်သည်။ သို့သော်လည်း အဆိုပါ ကုန်ပစ္စည်းများသည်၊ လျှောက်ထားသူများ၏ သွင်းကုန် လုပ်ငန်းမှတ်ပုံတင်ခြင်းကို ပယ်ဖျက်ပြီးမှ ရောက်ရှိလာခြင်းကြောင့်၊ ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၄ ရက် နေ့စဲပါ သွင်းကုန် ထုတ်ကုန်ပိုင်ရှင်များ၏ သွင်းကုန်ထုတ်ကုန် ယာယီ

PAGE

ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃ (၁) အရ၊ တားမြစ်ခြင်းကို ချိုးဖောက် ကျူးလွန်သည်ဟု ယူဆ၍ ပင်လယ်ရေကြောင်း အကောက်တော် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉ နှင့် ၁၆၇ (၇) အရ၊ တိုက်ဝိုက်ဒဏ်ငွေ ၄,၃၀၀ ကျပ်ပေးဆောင်စေရန် အကောက်တော် မင်းကြီးက ချမှတ်သော အမိန့်ကို ဘဏ္ဍာတော်မင်းကြီးက အတည်ပြုလေသည်။ ။ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လျှောက်ထားသူများ မှာယူတင်သွင်းသော ကုန်များသည် မိမိတို့မှတ်ပုံတင်ခြင်းကို ရှပ်သိမ်းပြီးမှ ရောက်ရှိလာရာ၊ ထိုသို့ရောက်ရှိပြီးနောက်၊ ရက်သတ္တ ၃ ပတ်အတွင်း အဆိုပါ ရှပ်သိမ်းသော အမိန့်ကို မယ်ဖျက်သော်လည်း လျှောက်ထားသူများ ကျူးလွန်သော ပြစ်မှုမှာ ဥပဒေအရ အရေးယူပိုင်သည်။

ရင်ရင်ကုမ္ပဏီနှင့် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်တော်ဌာနဝန်ကြီး ပါ ၃ .... ၅၉

အခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၅၊ ချေပလွှာကို ပြင်ဆင်ရန် အခွင့်အရေး၊ မူလအခွင့်အရေးမျိုး ၎ ဟုတ်၊ အမှုခေါ်စာချုပ်တော် မထုတ်ပေးနိုင် ၂၂၆

အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ (၁၅၀)—တရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာ အလုပ်ဝတ်တရားနှင့် အာဏာများကို လွှဲအပ်နိုင်ခြင်း—ရွှေကောက်ပဲ့ ခုံတော်—အဖွဲ့ ၎င်း၏ အစီရင်ခံစာနှင့် နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ အမိန့် ၂၀၇

အခြေခံဥပဒေ အခန်း ၂ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသော မူလအခွင့်အရေး။ ။ချင်းရေးရာ ကောင်စီ ညီလာခံ ဆင့်ခေါ်ရေးနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အခွင့်အရေးသည် ၎င်းအခွင့်အရေးမျိုးမဟုတ် ၂၃၁

အဆောက်အဦ မီးလောင်သွားသဖြင့် မြေယာပေါ်တွင် ဆက်လက်နေထိုင်ခြင်း။ ။မြို့ပြဆိုင်ရာ ဌါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ (၁) အရ၊ ဌါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန် ပေးပိုင်ခွင့်မရှိသောအမိန့်။ ။လျှောက်ထားခံရသူ အမှတ် (၁) သည် အခင်းဖြစ်မြေကွက်ပေါ် တွင်၊ ၁၉၄၆ ခုနှစ်မှစ၍ တလလျှင် မြေခ ၁၂၀ ပေး၍ နေထိုင်လာခဲ့ရာ၊ အဆိုပါ မြေကွက်ပေါ် တွင် ဆောက်လုပ်ထားသော အဆောက်အဦမှာ ၁၉၄၉ ခုနှစ်ကတကြိမ်၊ ၁၉၅၆ ခုနှစ်ကတကြိမ် မီးလောင်ပျက်စီးသွားပြီးနောက် ဆက်လက်၍ အဆိုပါ မြေကွက်ပေါ် တွင် နေထိုင်လျက်လာခဲ့ရာ၊ လျှောက်ထားသူက လျှောက်ထားခံရသူအပေါ် တွင် တောင်မြို့၊ နယ်ပိုင်တရားမရုံးတွင် မြေမှုထွက်ခဲ့သွားရန် တရားစွဲဆိုရာ၊ မြေမှုထွက်ခဲ့သွားရန် အနိုင်ဒီဂရီ ပေးလေသည်။ အဆိုပါ တရားမမှု စွဲထားသည့်အတွင်း လျှောက်ထားခံရသူက လက်ထောက်ဌါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ရုံးတွင် အိမ်ဌါးမြေငှါး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) နှင့် ၁၉ (၂) တို့အရ၊ အဆိုပါ မြေယာတွင် စံငှါးခပေးရှိ ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့်ရှာ ရန် လျှောက်ထားခဲ့ရာ၊ နယ်ပိုင်တရားမရုံးက မြေယာမှ ထွက်သွားစေရန် အမိန့်ဒီဂရီချမှတ်ပြီး ၉ လ မျှကြာပြီးနောက်မှ၊ လက်ထောက်ဌါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က၊ လျှောက်ထားခံရသူအား အဆိုပါ အိမ်ယာမြေတွင် ဆက်လက်နေထိုင်ရန် ခွင့်ပြုသည်။ ။ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အခင်းဖြစ် မြေပေါ် တွင် ဆောက်လုပ်ထားသော အဆောက်အဦသည်၊ ၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် မီးလောင်ပျက်စီးသွားပြီးနောက် လျှောက်ထားခံရသူသည်၊ ဆက်လက်၍ အဆိုပါ မြေကွက်တွင် နေထိုင်လာခဲ့ခြင်းမှာ ယခင်မြေငှါးဖြစ်သူက ပိုင်ရှင်၏ ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ ဆက်လက်

PAGE

နေထိုင်လာခဲ့ခြင်းမျှသာဖြစ်သည်။ မြို့ပြဆိုင်ရာဌာနဆိုင်ရာ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ (၁) တွင် အကျုံးဝင်သော အိမ်ငှါးမြေငှါး မဟုတ်ပါလျှက်၊ ဥပစာ တခုခုတွင် နေထိုင်လာသော သူတယောကျာ်း မဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။ ထိုကဲ့သို့ အိမ်ငှါးမြေငှါး ဖြစ်သူတဦးက ဆက်လက်၍ နေထိုင်သောကိစ္စကို လက်ထောက်ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့် အမိန့်ပေးပိုင်ခွင့် မရှိချေ။

မိုဟာမက်ဆာဒတ် (က) နှင့် ရှဟာဘူဒင် ပါ ၂ .... ၁၄၀

အပြီးအပြတ်ချမှတ်သောအမိန့်မဟုတ်ခြင်း။ ။ကျွန်ုံးတော်က လေ့လာသုံးသပ်စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ခြင်းမလုပ်သည့်အရာ။ ။သတိပေးခြင်းမျှဖြစ်၍၊ အပြီးအပြတ်ချမှတ်ခြင်းချသော အမိန့်မဟုတ်သည့် ဆင့်ဆိုခြင်း။ ။ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အကြောင်းခြင်းရာနှင့် ပတ်သက်၍၊ အမှုခေါ် စာချွန်တော်အမိန့်လျှောက်ထားရာတွင် ကျွန်ုံးတော်က လေ့လာသုံးသပ် စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်မည်မဟုတ်။ ။မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ ပညာတော်သင်အဖြစ်ဖြင့် နိုင်ငံခြားတွင် ပညာသင်နေစဉ်အတွင်း ပညာတော်သင် ဥပဒေစည်းမျဉ်းကို ချိုးဖောက်သည်ဟုဆို၍ကာ လျှောက်ထားခံရသူက ပညာတော်သင်အတွက် ခံဝန်ချုပ်ဆိုခဲ့သူ၊ လျှောက်ထားသူအား တလအတွင်း လျော်ကြေး ၅,၀၀၀ ကျပ်ပေးဆောင်ရမည်။ ယင်းသို့ ပေးဆောင်ခြင်း မပြုက၊ ဥပဒေအရ အရေးယူမည်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ဆင့်ဆိုခြင်းသည် သတိပေးခြင်းသာ ဖြစ်၍၊ အပြီးအပြတ်ချမှတ်သော အမိန့်မျိုးဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။

ဦးချစ်ဆွေနှင့် တွဲဘက်အတွင်းဝန်မင်း၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန ၃၀

အမှုခေါ် စာချွန်တော်လျှောက်လွှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်၍ ထင်သွင်းခြင်း ရှေ့နေစာရေး၏အလုပ်ကို ရှေ့နေက ကြပ်မတ်ရန် တာဝန်ရှိခြင်း ၂၅

အမှုခေါ် စာချွန်တော်အမိန့်—မြို့ပြဆိုင်ရာဌာနဆိုင်ရာ ကြီးကြပ်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁ (၄) အရ၊ အိမ်ငှါးချထားနိုင်စေရန် အတွက် လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးဝန်အား အစီရင်ခံရန် ချထားသောအမိန့်သည်၊ ပြီးပြတ်သော အမိန့်မဟုတ်သေး၍ အမှုခေါ် စာချွန်တော်ဖြင့် စဉ်းစားရန် အချိန်မကျသေးပေ ၁၂၅

အမှုခေါ် စာချွန်တော် ချေပလွှာပြင်ဆင်ရန် လျှောက်လွှာကိုပယ်၍ တင်သွင်းသည့်ကိစ္စ၊ အခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၅ အရငင်း၊ ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ အရငင်း ထုတ်ပေးမည်မဟုတ် ၂၂၆

အမှုခေါ် စာချွန်တော်—သတိပေးခြင်းမျှသာဖြစ်ပြီး၊ အပြီးအပြတ် ချမှတ်သော အမိန့်မျိုးမဟုတ်လျှင်—တရားလွှတ်တော်ချုပ်က မစဉ်းစားနိုင် ....

၃၀

အမှုခေါ် စာချွန်တော်—အပြတ်တော်ခွန် (ဒုတိယပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (၁၉၅၄ ခုနှစ်)—အပြတ်တော်ခွန် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅—အပြတ်တော်မင်းကြီးဆိုရာ၌—တွဲဘက်အပြတ်တော်မင်းကြီးလည်း ပါဝင်သည်။ ထို့ကြောင့် တွဲဘက်အပြတ်တော်မင်းကြီးသည် လက်ထောက်အပြတ်တော်မင်းကြီးအဖြစ်နှင့် ချမှတ်ခဲ့သော အမိန့်

PAGE

အပေါ် စောဒကဝင်သောအမှုကို တဲ့ဘက်အမြတ်တော်မင်းကြီးအဖြစ် ပြန်လည် စစ်ဆေးခြင်းမပြုနိုင်—သဘာဝ တရားမျှတရေး စည်းကမ်းများ (natural justice) နှင့် ဆန့်ကျင်နေသည် ၁၇၄

အမြတ်တော်ခွန် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆၆ (၂) (၃) (၃-က) (၄) (၅) (၆) နှင့်သက်ဆိုင်သည့် လျှောက်လွှာများ၊ ပုဒ်မ ၅ (ခ) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ၏ အဓိပ္ပါယ်ပေါ်လွင်ရန် ဖတ်ရှုရမည့် စကားရပ်များ။ ။ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အမြတ်တော်ခွန် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆၆၊ ပုဒ်မငယ် (၂) (၃) (၃-က) (၄) နှင့် (၆) တို့ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို စီစစ်ရာ၌ ၎င်းတို့သည် အယူခံမှုနှင့်ဖြစ်စေ၊ စောဒကမှုနှင့်ဖြစ်စေ မသက်ဆိုင်၊ ဥပဒေကြောင်းဆိုင်ရာ ပြဿနာများကို စဉ်းစားရန်အတွက် လွှဲအပ်ရန် လျှောက်ထားသည့် လျှောက်လွှာများနှင့်သာ သက်ဆိုင်သည်။ ။ပုဒ်မ ၅ (ခ) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များတွင် "**in relation to the appeals and proceedings referred to in clauses (*a*) and (*b*)**" ဆိုသည့် စကားရပ်များကို ကြည့်ပြီး ဖတ်ရှုမှသာလျှင်၊ ပုဒ်မ (ခ) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များမှာ အဓိပ္ပါယ် ပေါ်လွင်နိုင်ပေမည်။ " **Maxwell on the Interpretation of Statutes, 9th Edition, page 230** ကို ရည်ညွှန်းသည်။

ဂျီတမ်ရမ်ရမ်ပရတပ် နှင့် ရန်ကုန်မြို့၊ အမြတ်တော်ခွန်မင်းကြီး ၁၁၁

အမြတ်တော်ခွန် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၃၊ အမြတ်တော်မင်းကြီးထံ စောဒကဝင်သည့်ကိစ္စ။ မိမိလက်ထောက် အမြတ်တော်မင်းကြီး ဖြစ်စဉ်က ချမှတ်ခဲ့သောအမိန့်ကို တဲ့ဘက် အမြတ်တော်မင်းကြီးဖြစ်လာသောအခါ၊ ပြန်လည် စစ်ဆေး ဆုံးဖြတ်ခြင်းမပြုနိုင်။ ။လျှောက်ထားသူအပေါ် တွင် အမြတ်တော်ဝန်ထောက်က၊ အမြတ်တော်ခွန် စည်းကြပ်သည့်အမိန့်ကို၊ အမြတ်တော်လက်ထောက် မင်းကြီးထံတွင် အယူခံရန် တရားရုံးသဖြင့်၊ ထိုအမိန့်များကို ပယ်ဖျက်ရန်အတွက်၊ အမြတ်တော်မင်းကြီးထံ စောဒကဝင်ရာ၊ အယူခံအမိန့်ကို ချမှတ်သော လက်ထောက် အမြတ်တော်မင်းကြီး ပင်လျှင် အမှုအတောအတွင်း တဲ့ဘက်အမြတ်တော်မင်းကြီး အဖြစ်ဖြင့် ခန့်အပ်ခြင်းခံရသဖြင့်၊ စောဒကအမှုကို၊ မြန်မာပြည်အမြတ်တော်ခွန် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၃ အရ၊ ကြားနာစစ်ဆေးပြီးလျှင် လက်ထောက်မင်းကြီး အဖြစ်ဖြင့်၊ ၎င်မိကိုယ်တိုင် ချမှတ်ခဲ့သောအမိန့်ကို အတည်ပြုလိုက်လေသည်။ ။ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည် အမြတ်တော်ခွန် (ဒုတိယပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (အက်ဥပဒေ အမှတ် ၅၀/၅၄) အရ၊ အမြတ်တော်မင်းကြီးဆိုသည်မှာ မြန်မာပြည် အမြတ်တော်ခွန် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅ အရ၊ ခန့်အပ်သည့် အမြတ်တော်မင်းကြီးဟု ဆိုလိုသည့်အပြင်၊ တဲ့ဘက်အမြတ်တော်မင်းကြီးအဖြစ် ခန့်အပ်ခြင်းခံရသူလည်း ပါဝင်သည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားရာ၊ အမြင်အားဖြင့် တဲ့ဘက် အမြတ်တော်မင်းကြီးသည် အမြတ်တော်မင်းကြီး၏ အာဏာများကို အသုံးပြုနိုင်ပေမည် ဖြစ်သော်လည်း၊ မိမိကိုယ်တိုင် လက်ထောက်အမြတ်တော်မင်းကြီး အဖြစ်ဖြင့် ချမှတ်ခဲ့သော အမိန့်ကို မကျေနပ်သူက စောဒကဝင်ရာတွင်၊ တဲ့ဘက်အမြတ်တော်

PAGE

မင်းကြီးအဖြစ်ဖြင့် ပြန်လည်စစ်ဆေး ဆုံးဖြတ်ခြင်းမပြုနိုင်။ ။ဦးပစ်နှင့် သဲကုန်း ကျေးရွာ၊ သီးစားချထားရေး ကော်မိတီ (၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံးများ ၂၅၉) ကို ရည်ညွှန်းသည်။

ဦးထွေး (ခေါ်) အေ၊ အီး၊ မဒါရီး နှင့် ဘဏ္ဍာတော်မင်းကြီး၊ ရန်ကုန်မြို့ပါ ၂ .... ၁၇၄

အယူခံမှု—တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် (၄၁)၊ နည်းဥပဒေ (၃၃) အရ အယူခံရုံးတော်သို့ အပ်နှင်းသည့်အာဏာများသည် ကျယ်ဝန်းခြင်း—သို့သော် ကာလ စည်းကမ်း သတ်ကို ဂရုဝင်မပြုရမည် ၁၉

အိမ်ခန်းကို ငှါးရမ်းထားတွင် ပါဝင်သည့်ကိစ္စ၊ အိမ်ငှါး၏သာမန်အခွင့်အရေး၊ အိမ်ပိုင်ရှင် သစ်ထံမှ ဆက်လက် ခံစားနိုင်ခွင့်၊ အိမ်ပိုင်ရှင်သစ်၏ သာမန်ရထိုက်သော အခွင့်အရေး။ ။အယူခံတရားလိုသည်၊ အင်းစိန်မြို့နယ်၊ ကမာရွတ်ရပ်ကွက်၊ ပြည်လမ်း၊ အမှတ် ၂၀၊ "Wren's Nest" ခေါ်၊ တထပ်တိုက်အိမ်ကို၊ ဟင်နရီဂျာဗစ် ဆိုသူပိုင်ရှင်ထံမှ ၁၉၅၅ ခုနှစ်တွင် ဝယ်ယူခဲ့သည်၊ ၎င်းဝယ်ယူခဲ့သည့် နေရက်မတိုင်မီကပင် အယူခံတရားခံသည် အဆိုပါတထပ်တိုက်၏ သုံးပုံတပုံဖြစ်သော တောင်ဘက်အခန်းများတွင် အိမ်ငှါးအဖြစ် နေထိုင်လျက်ရှိသည့် အယူခံတရားခံမှာ မိမိနေထိုင်သော အိမ်ခန်းများသို့ ဝင်ထွက်သွားလာရန် အိမ်၏ အလယ်ပိုင်းဖြစ်သော ခန်းမကြီးသို့ အိမ်၏ဝရံတာမှ သံတံခါးမှတဆင့်၊ အိမ်အလယ် ခန်းမကြီးမှတဖန် မိမိနေသောအိမ်ခန်းထဲသို့ တခြားတံခါးတခုမှတဆင့် သွားလာဝင်ထွက်ခွင့် ရရှိခဲ့သည်။ အယူခံတရားလိုသည်၊ အထက်ဖော်ပြပါအိမ်ကို ဝယ်ပြီး နောက်တလ လောက်အကြာတွင်၊ အယူခံတရားခံ အသုံးပြုလျက်ရှိသော တံခါး နှစ်ခုကိုအသုံးပြုရှိ မိမိနေသောအခန်းများသို့ ဝင်ထွက်သွားလာခြင်းကို ထာဝစဉ် ပိတ်ပင်ပေးရန်၊ အယူခံတရားခံအား တရားစွဲဆိုရာ၊ အရေးရှုံးနိမ့်ခဲ့သဖြင့်၊ တရား လွှတ်တော်တွင် အယူခံဝင်ပြန်ရာ၊ ထဖန်အရေးရှုံးနိမ့်ခဲ့ပြန်၍၊ တရားလွှတ်တော် ချုပ်သို့ထပ်မံ အယူခံဝင်လေသည်။ ။ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အိမ်ခန်းတခုကိုပိုင်ရှင်က အိမ်ငှါးအား ငှါးရမ်းသည်ရှိသော် အဆိုပါအိမ်ခန်းကို ဝင်ရောက်နေထိုင်ရန် အတွက် လိုအပ်သော တံခါးလမ်းပေါက် လေ့ခါးစသည်တို့ကို အသုံးပြုသည့်ကိစ္စ များလည်း ငှါးရမ်းသည့်ကိစ္စတွင် ပါဝင်သင့်သည်။ အိမ်ခန်းများမှ အိမ်ပြင်ဘက် ဝရံတာသို့ ထွက်ပေါက်များ၊ တောင်ထပေါက်၊ မြောက်ထပေါက် သီးခြားရှိနေ၍ အယူခံထရားခံအား ငှါးရမ်းသော် တောင်ဘက်ရှိ အိမ်ခန်းများသို့ တောင်ဘက်ရှိ သံတံခါးမှဝင်ရခြင်းထက်ရခြင်းသည် အိမ်ငှါး၏သာမန်အခွင့်အရေးတရပ်ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့အယူခံတရားခံက ၎င်းတံခါးများကိုသုံးစွဲခြင်းသည် အိမ်ငှါး၏သာမန် အခွင့် အရေးများထဲတွင် ပါဝင်ခဲ့သည်ဖြစ်၍၊ အိမ်ကိုအထက်ပိုင်ရှင်က အယူခံတရားလို အား ရောင်းချသည့်အခါတွင်၊ ထိုအခွင့်အရေးသည် အယူခံတရားခံ၏လက်ထဲတွင် ပင်ကျရောက်ခဲ့၍ ပိုင်ရှင်သစ်ဖြစ်သော အယူခံတရားလိုထံမှအခွင့်အရေးကို အယူခံ တရားခံက ဆက်လက်ခံစားပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ။အယူခံတရားခံက အိမ်၏အလယ် ခန်းမဆောင်မှတဆင့် မိမိနေထိုင်သောအခန်းသို့ ဝင်ထွက်သွားလာသော ကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မည်သို့မည်ပုံ အခွင့်အရေးရှိသည် မရှိသည်အကြောင်းကို ရောင်းသူ တဦးထံမှမဟုတ်ဘဲ ထိုအိမ်တွင်အိမ်ငှါးအဖြစ် နေထိုင်သူများထံမှလည်း စုံစမ်းမေး

PAGE

မြန်းပြီး သင့်တော်သလို စေ့စပ်မှုမပြုလုပ်ဘဲ တရားစွဲဆိုခဲ့ရာ၊ အယူခံတရားလို ပိုင်ရှင်သစ်၏ သာမန်ရထိုက်သော အခွင့်အရေးမှာ မိမိအားပစ္စည်းရောင်းချသူ၏ အခွင့်အရေးမျှသာဖြစ်ခဲ့ချသည်။ ။အယူခံတရားလိုသည် အယူခံတရားခံက အငြင်းပွါးသောတံခါးနှစ်ခုမှ ဝင်ထွက်သွားလာခြင်းကို ပိတ်ပင်တားမြစ်နိုင်ခြင်းငှါအခွင့်အရေးမရှိ။

ဦးတင်အိန် (ခေါ်) ဦးတင်နှင့်ဦးဘရူတ် ၁၆၉

ဥပဒေကြမ်းနှင့် အက်ဥပဒေခြားနားခြင်း။ ဥပဒေကြမ်းသည်၊ မည်သည့်အခါ အက်ဥပဒေဖြစ်၍ မည်သည့်အခါ အာဏာတည်ခြင်း။ ။၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ရွှေကောက်ပဲ့ကော်မရှင် ဥပဒေကြမ်း အခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁၂(၁) အရ၊ အလိုအလျောက် အက်ဥပဒေ ဖြစ်လာပုံ၊ သမ္မတ ထုတ်ပြန်ကျေညာလျှင် တရားဥပဒေ နှင့်ကိုက်ညီသည်။ ။ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ဂ၂(၁) ပိတ်ပင်ချက်၊ ပုဒ်မ ၁၁၂(၂) ကျေညာရန်အာဏာ၊ ပုဒ်မ ၁၂၁၊ ယေဘုယျစကားရပ်များ၊ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ဂဥ၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတအမိန့်နှင့်သာ ကျေညာနိုင်ခြင်း၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရက နိုင်ငံတော်သမ္မတအမည်ဖြင့် အရေးယူ မဆောင်ရွက်နိုင်။ ။အာဏာမတည်သေးသော အက်ဥပဒေကို မှီး၍၊ ရွှေကောက်ပဲ့မင်းကြီးချုပ်နှင့်မင်းကြီးများ ခန့်အပ်ရန်အတွက် ပါလီမန်ဆိုင်ရာ လုတ်တော်နှစ်ရပ်က သဘောတူညီချက် မပေးနိုင်။ ။ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတွင်၊ ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီ ထွန်းကားစေရေးကို ရွေ့ရွှဲပြီး၊ လုတ်လပ်ရှိတရားမျှတသော ရွေးကောက်ပွဲများ ကျင်းပနိုင်ရန်အလို့ငှါ၊ ရွေးကောက်ပဲ့လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အရပ်ရပ်တို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ညွှန်ကြားခြင်း၊ အုပ်ချုပ်ခြင်းစသည်တို့ဖြင့် ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမည့် ရွေးကောက်ပဲ့ကော်မရှင်ကြီး တည်ထောင်၍ ထိုကော်မရှင်ကြီး တည်တန့်ခိုင်မြဲစေရန်ရည်သန်၍၊ သာမန်အက်ဥပဒေဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းခြင်းမပြုဘဲ၊ တည်ဆဲဖြစ်သော ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေတွင် ပုဒ်မ ၁၁၃(က)မှ ပုဒ်မ ၁၁၃(ည)အထိကို ထည့်သွင်းရန် ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ **အခြေခံအက်ဥပဒေ (ဒုတိယ) ပြင်ဆင်ချက်ဥပဒေကြမ်းကို**၊ ဥပဒေအရကျေညာ၍ ပြည်သူ့လုတ်တော်၊ လူမျိုးစုလုတ်တော်နှင့် လုတ်တော်နှစ်ရပ်လုံးကပင် အသီးသီးအတည်ပြုပြီး၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတက ပုဒ်မ ၂၁၀ အရ၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၅ ရက်နေ့၌ လက်မှတ်ထိုးကျေညာခဲ့၍၊ ထိုနေ့တွင် အဆိုပါဥပဒေ ကြမ်းသည် အက်ဥပဒေဖြစ်ပြီး အာဏာတည်ခဲ့သည်။ ။အခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁၃(ခ)ကိုရည်ညွှန်းပြီး ထပ်မံဖြည့်စွက်သည့် အခြေခံဥပဒေကို အကောင်အထည် ဖော်ရန်အတွက်ဖြစ်သော၊ **၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ရွှေကောက်ပဲ့ ကော်မရှင် ဥပဒေကြမ်းကိုလည်း** ဥပဒေအရ ကျေညာပြီး၊ လူမျိုးစုလုတ်တော်က ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ(ဒုတိယ) ပြင်ဆင်ချက်ဥပဒေကို အတည်ပြုသော ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၅ရက်နေ့၌ တင်သွင်းအတည်ပြုခဲ့သည်။ ။အခြေခံဥပဒေကို ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ရန် လုတ်တော်နှစ်ရပ်လုံးက တူဘာက်အစည်းအဝေးတွင် ဆွေးနွေးအတည်ပြုသော ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၀ ရက်နေ့၌ပင်၊ အခြေခံဥပဒေတွင် ထည့်သွင်းမည်ဖြစ်သော ပုဒ်မ ၁၁၃(ခ)အရ၊ ခန့်အပ်နိုင်ခွင့်ရှိသော ရွှေကောက်ပဲ့မင်းကြီးချုပ်နှင့် မင်းကြီးနှစ်ဦးခန့်အပ်ရန် သဘောတူညီကြောင်းအဆိုများကို၊ လုတ်တော်နှစ်ရပ်၏ တူဘာက်အစည်းအဝေးက အတည်ပြုခဲ့သည်။ ။အဆိုပါဥပဒေကြမ်း နှစ်ရပ်လုံးကို လူမျိုးစုလုတ်တော်နှင့် ယက နိုင်ငံတော်သမ္မတထံသို့ လက်မှတ်ထိုး၍ ထုတ်ပြန်ကျေညာရန်အတွက်၊ ၁၉၆၁၊

PAGE

ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၀ ရက်နေ့ကပေးပို့ခဲ့ရာ၊ ၁၉၆၁ခုနှစ်၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံ ဥပဒေ (ဒုတိယ) ပြင်ဆင်ချက်ဥပဒေကြမ်းကို နိုင်ငံတော်သမ္မတက ပုဒ်မ ၂၁၀ အရ၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၅ ရက်နေ့၌ လက်မှတ်ထိုးကျေညာခဲ့သဖြင့်၊ ၎င်းနေ့တွင် ထိုဥပဒေကြမ်းသည် အက်ဥပဒေဖြစ်ပြီး အာဏာတည်ခဲ့၏။ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ရွှေးကောက်ပွဲကော်မရှင် ဥပဒေကြမ်းနှင့်ပတ်သက်၍မူ၊ အခြေခံဥပဒေပြင်ဆင်ချက် အက်ဥပဒေအာဏာမတည်မီ အခြေခံဥပဒေထဲတွင် ပါဝင်ခြင်းမရှိသေးသော၊ ပုဒ်မ ၁၁၃(ခ)ကို ရည်ညွှန်းထားပြီး အဆိုပါရွှေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်အက်ဥပဒေကို လွှတ်တော်နှစ်ရပ်လုံးက အတည်ပြုခဲ့ကြသည်မှာ တရားဥပဒေနှင့် ကိုက်ညီပါမည် လောဟု ယုံမှားသံသယရှိသဖြင့်၊ အခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၆၅ တွင်ပါရှိသည့် အတိုင်း၊ ပါလီမန်တည်းဟူသော ဥပဒေပြုမှုအာဏာကို သုံးစွဲရမည့်အဖွဲ့တွင် ပါရှိနေသော နိုင်ငံတော် သမ္မတက နိုင်ငံတော်ရွှေ့နေချုပ်၏ ထင်မြင်ယူဆ ချက်ကိုရယူပြီးလျှင် ပိုခိုရှိဒွိ ဟသံသယ ကင်းစိမ့်သောငှါ၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅၁ အရ၊ ဤရုံးတော်က စဉ်းစားရန်အတွက် ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ရွှေးကောက်ပွဲကော်မရှင် ဥပဒေကြမ်းနှင့် ရွှေးကောက်ပွဲကော်မရှင်၊ ရွှေးကောက်ပွဲမင်းကြီး ချုပ်နှင့် မင်းကြီးများခန့်ထားနိုင်ရန် ကိစ္စတို့ကိုလွှဲအပ်ရာတွင်၊ အဓိကအားဖြင့် စဉ်းစားဝေဖန်ရန် လိုအပ်သည့် အချက်များမှာ ၁။ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံ ဥပဒေ (ဒုတိယ) ပြင်ဆင်ချက် အက်ဥပဒေ အာဏာတည်ပြီးအနေဖြင့်၊ ထိုအက်ဥပဒေ အာဏာမတည်သေးမီ၊ ထိုအက်ဥပဒေပါ ပုဒ်မ ၁၁၃(ခ)ကို ရည်ညွှန်း၍ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ရွှေးကောက်ပွဲကော်မရှင် ဥပဒေကြမ်းကို၊ လူမျိုးစု လွှတ်တော်တွင်၎င်း၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်တွင်၎င်း အဆင့်ဆင့်တင်သွင်း အတည်ပြုခြင်းသည် တရားဥပဒေနှင့်ကိုက်ညီပါသလော။ ၂။ ၁၉၆၁ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ (ဒုတိယ) ပြင်ဆင်ချက် အက်ဥပဒေ အာဏာမတည်သေးမီ၊ ထိုအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၃(ခ)အရ၊ ခန့်ထားရမည်ဖြစ်သော၊ ရွှေးကောက်ပွဲမင်းကြီး ချုပ်နှင့် ရွှေးကောက်ပွဲ မင်းကြီးများကို ခန့်ထားရန်အတွက် ပါလီမန်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်နှစ်ရပ် တွဲဘက်အစည်းအဝေးက သဘောတူချက်သည် တရားဥပဒေနှင့် ကိုက်ညီပါသလော။ ။ပဌမပြသနာနှင့်ပတ်သက်၍ အစီရင်ခံချက်။ ။အာဏာတည်ပြီး အက်ဥပဒေ (Act)နှင့် ယင်းသို့သော အက်ဥပဒေ ဖြစ်မြောက်ရန်ကို ရည်မှန်း၍ တင်သွင်းဆွေးနွေး အတည်ပြုသော ဥပဒေကြမ်း (Bill)တို့ကွဲပြားခြားနားချက်ကို သတိမူအပ်ပါသည်။ ပါလီမန်လွှတ်တော်နှစ်ရပ် သဘောတူအတည်ပြုပြီးရုံမျှဖြင့်၊ ဥပဒေကြမ်းတရပ်သည် အကောင်အထည်မပေါ်သေးပါ၊ အတည်ပြုပြီးဥပဒေကြမ်း (Bill) (ဝါ)ဆုံးဖြတ်ချက် (Resolution) အဖြစ်နှင့် သာလျှင် တည်ရှိနေပါသေးသည်၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၆၅နှင့် ပုဒ်မ ၉၀ တို့အရ၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဥပဒေပြုမှု အာဏာသည်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၊ ပြည်သူ လွှတ်တော်နှင့် လူမျိုးစုလွှတ်တော် တို့ပါဝင်သည့် ပါလီမန်တွင်သာ တည်ရှိသည်ဖြစ်ရကား၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၁ နှင့် ၁၁၂ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ၊ လွှတ်တော်နှစ်ရပ် အတည်ပြုပြီးဖြစ်သော ဥပဒေကြမ်းကို၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတက လက်မှတ်ရေးထိုးလျှင်သော်၎င်း၊ အကယ်၍လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်းမပြုပါက၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတထံတင်ပြပြီး၊ ခုနှစ်ရက်မြောက်သောနေ့၌သော်၎င်း၊ အက်ဥပဒေအဖြစ် အကောင်အထည်ပေါ်လာပါသည်။ ထိုအက်ဥပဒေကို နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏အမိန့်အရ၊ အစိုးရပြန်တမ်းတွင် ထုတ်ပြန်ကျေညာ

PAGE

သောအခါ၊ အသက်ဝင်အာဏာတည်လာပါသည်။ ဆာသောမတ်(စ်) အာစကင်းမေ (Sir Thomas Erskine May) ပြုစုခဲ့သော ၁၉၅၀ ခုနှစ်ထုတ်၊ ကျမ်းကြီး၊ ကျမ်းဆိုင်၊ စာမျက်နှာ ၂၀၁၊ ၅၆၇၊ ၅၇၇ တို့ကို ရည်ညွှန်းသည်။ ။၁၉၆၁ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် ဥပဒေကြမ်းကို လူမျိုးစုလွှတ်တော်တွင်၎င်း၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်တွင်၎င်း၊ ၁၉၆၁ခုနှစ်၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေ (ဒုတိယ) ပြင်ဆင်ချက် ဥပဒေအာဏာမတည်သေးမီ တင်သွင်းအတည်ပြုခြင်းသည်၊ လွှတ်တော်မျှားဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ်နည်းလမ်းအတိုင်း မကျနရုံမျှလောက်သာ ချို့ယွင်းချက်ဖြစ်၍၊ ဥပဒေကြမ်းလည်း အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၂(၁)အရ၊ အလိုအလျောက် အက်ဥပဒေဖြစ်လာပြီး ဖြစ်သည့်အတွက် နိုင်ငံတော်သမ္မတထုတ်ပြန်ကျေညာခဲ့ပါလျှင်၊ တရားဥပဒေနှင့်မကိုက်ညီသော အက်ဥပဒေဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်မည်မဟုတ်ပါ။ ။ထို့ပြင်လည်း၊ လွှတ်တော်မျှားဆိုင်ရာလုပ်ငန်းစဉ် နည်းလမ်းအတိုင်း၊ မကျနရုံမျှနှင့် ပါလီမန်တွင်ဆောင်ရွက်သည့် မှုခင်းကိုင်တရပ်သည်မခိုင်လုံဟုမည်သည့်တရားရုံးကွင်မျှ ငြင်းခုံနိုင်ခွင့်မရှိစေရဟု အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ဂ၂(၁)ပြဋ္ဌာန်း ထားပါသည်။ ။ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေ (ဒုတိယ) ပြင်ဆင်ချက် အက်ဥပဒေသည် ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၅ ရက်နေ့၌သာ တည်ဖြစ်၍၊ ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် ဥပဒေကြမ်းသည်၊ ထိုနေ့နောက်မှ အက်ဥပဒေအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိရကား၊ ထိုအက်ဥပဒေမှာ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ၊ တရားဝင်သည်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အာဏာတည်စေခြင်းငှါ၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏အမိန့်နှင့် အစိုးရပြန်တမ်းတွင် ထုတ်ပြန်ကျေညာ ရန်သာ ရှိပါတော့သည်။ ။ယင်းသို့ထုတ်ပြန် ကျေညာခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍၊ ပုဒ်မ ၁၁၂(၂) က အပ်နှင်းသောကျေညာရန် အာဏာဝတ္တရားမှာ၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေက အပ်နှင်းသည့် ဥပဒေပြုအာဏာဝတ္တရား ဖြစ်သည့်အလျောက်၊ အခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂၁ အရသော်၎င်း၊ ယေဘုယျ စကားရပ်များ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၈၃ အရသော်၎င်း၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရက နိုင်ငံတော်သမ္မတ အမည်ဖြင့် အရေးယူဆောင်ရွက်ပိုင်ခွင့် မရှိသောကြောင့်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ အမိန့်နှင့်သာ ကျေညာရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖေါ်ပြအပ်ပါသည်။ ။**ဒုတိယပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍အစီရင်ခံချက်**။ ။၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံဥပဒေ (ဒုတိယ) ပြင်ဆင်ချက် အက်ဥပဒေသည် ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၅ ရက်နေ့၌သာ၊ အာဏာတည်သည်ဖြစ်သောကြောင့် ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၀ ရက်နေ့၌ အာဏာမတည်သေးသော ထိုအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၃ (ခ)ကို မှီး၍၊ ပါလီမန်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်နှစ်ရပ်က ရွေးကောက်ပွဲ မင်းကြီးချုပ် နှင့် အခြားရွေးကောက်ပွဲ မင်းကြီးများကို ခန့်အပ်ရန်အတွက် တရားဝင် အတည်ဖြစ်သော သဘောတူညီချက် မပြုနိုင်ပေ။

၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် ဥပဒေကြမ်းနှင့် ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်၊ ရွေးကောက်ပွဲ မင်းကြီးချုပ်နှင့် မင်းကြီးများမန္တ်ထားနိုင်ရန် ကိစ္စများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅၁ အရ၊ လွှတ်အပ်မှု ၁၄၉

SUPREME COURT.

P. C. RAY AND ONE (APPLICANTS)

v.

THE UNION OF BURMA (RESPONDENT).*

† S.C. 1961

Feb. 3.

FOREIGN EXCHANGE REGULATION ACT, 1947, s. 11—*Necessary ingredient of offence under—Company—Not made accused—Finding against. Unwarranted—Manager—Not guilty—Company and Officers not guilty, when—Trial* in absentia—*Not countenanced.*

The General Manager, the former Manager, the Secretary so-called, the Managing Director and the Director of Messrs. P. C. Ray & Co. (Burma) Ltd. were prosecuted under s. 11 and 13 read with s. 24 of the Foreign Exchange Regulation Act, 1947, on the ground that Messrs. P. C. Ray and Co. had failed to repatriate two sums of money, one from India and the other from Belgium, both of which, however, were repatriated during the pendency of the trial. After acquitting the General Manager, the former Manager and the so-called Secretary the trial Court proceeded against the Managing Director and Director, who were permanent residents in India under s. 512, Criminal Procedure Code and held them to be responsible for the delay in repatriation of the money from India. He also held that the company was guilty, despite the fact that the company was not joined in as an accused at any stage of the trial. In fact the complaint was not made against the company.

The Managing Director and the Director, the two absent accused, then moved the High Court to quash the proceedings under s. 512 of the Criminal Procedure Code contemplated against them. The High Court holding that the accused could not be absconders as they had never lived in Burma quashed the proceedings, but in the course of the judgment remarks were made pointing to a suggestion of guilt in respect of the company as well as the two directors

Held : That mere failure to repatriate is not an offence under s. 11 of the Foreign Exchange Regulation Act and that the intent to secure delay of despatch or to cease payment is a necessary ingredient.

Held also : That—

(*a*) the company not having been made an accused, the finding of guilt against it was unwarranted ;

(*b*) when the Manager himself (who conducts the affiairs of the company) had been found Not Guilty in that he had done all he could to secure and did secure eventual repatriation of the proceeds, it is

---

* Criminal Misc. Application No. 167 of 1960.

† *Present :* U MYINT THEIN, Chief Justice of the Union, U BO GYI and U AUNG THA GYAW, JJ.

S.C. 1961

P. C. RAY AND ONE v. THE UNION OF BURMA.

difficult to see how the company which he manages or its officers can be deemed to be guilty ; and

(c) the system of law in Burma does not ordinarily countenance a trial in *absentia* to enable a finding of guilt or innocence to be made against an absent accused.

Ba Maw and *Zali Maw* for the applicants.

Tin Maung (Government Advocate) for the respondent.

U MYINT THEIN, C.J.—Messrs. P. C. Ray & Co. (Burma) Ltd. undertook to export timber at a price above that fixed by the State Timber Board and agreed to share the profits with the Board on a 60/40 basis. It must have been a large undertaking for during the years 1947 and 1954 the company exported K 2,54,00,000 worth of timber, a process which must have augmented the foreign exchange reserves of this country. The proceeds of these sales had all been repatriated to Burma except two sums of K 2,79,134 and £2,911-14-3*d*. These were outstandings in respect of six shipments to India made between the period 17th November 1948 and 6th May 1949 valued at K 6,52,050 and two shipments to Belgium, both made on the 26th August 1948, valued at £2,911-14-3*d*.

Whatever may have been the propelling reason, in point of fact a prosecution was launched and the immediate effect was the suspension of the firm's activities as exporters, and by this process the goose that laid the golden eggs was killed. The complaint was under sections 11 and 13 read with section 24 of the Foreign Exchange Regulation Act, 1947, in respect of these two sums, the accused being—

(1) R. C. Ray, the General Manager,
(2) P. M. Bose, a former Manager,
(3) D. C. Lazarus, Secretary, so-called,
(4) P. C. Ray, Managing Director, and
(5) S. C. Ray, Director.

The bare assertion in the complaint was that Messrs. P. C. Ray & Co. had failed to repatriate the sums mentioned and that the accused were liable under sections 11 and 13 and 24 of the Foreign Exchange Regulation Act.

It has come out in evidence that there are two separate companies of the same name, one in India and one in Burma. The directors are the same in the two concerns.

The shipments mentioned earlier, made during the period 17th November 1948 and 6th May 1949 were consigned to the firm in India while the shipments of the 26th August 1948 were consigned to a firm in Belgium.

For the purpose of this case we need only say in respect of section 13 that in exporting certain goods, such as timber, a declaration is required of the exporter that the amount representing a return for the goods will be paid for within a prescribed period, which is defined by a notification as six months from the date of shipment *plus* any extension which the Union Bank in its discretion may grant. The exporter naturally becomes a person entitled to receive monies from some one resident outside Burma, and under section 11 such a person is punishable, if he does or refrains from doing any act with intent to secure—

(*a*) that the receipt by him of the whole or part of that foreign exchange or, as the case may be, of that payment in Burma currency, is delayed; or

(*b*) that the foreign exchange or payment ceases, in whole or in part, to be receivable by him.

Section 24 is the penal section but sub-section (2) is relevant for the purpose of this case and it reads:

"If the person committing an offence punishable under this section is a company or other body corporate, every Director, Manager, Secretary or other officer thereof shall, unless he proves that the offence was committed without his knowledge or that he exercised all due diligence to

S.C. 1961

P. C. RAY AND ONE v. THE UNION OF BURMA.

prevent its commission, be deemed to be guilty of such an offence."

The two directors are permanent residents in India and thus from the outset, their attendance could not be secured and the case proceeded without them.

The prosecution evidence was heard and the charges when framed against the three remaining accused started with the recital that " P. C. Ray & Co. (Burma) Ltd. . . . . failed to repatriate K 2,79,134·75 from India and £2,911-14-3*d.* from Belgium . . . . ." and ended with " that you in your capacity as Manager/Secretary of the said P. C. Ray & Co. (Burma) Ltd. knowingly had failed to exercise due diligence to have the said amount repatriated in due time. . . . . ."

We would remark at this stage that mere failure to repatriate is not an offence. The intent to secure delay of despatch or to cease payment is a necessary ingredient. The failure, for example, may be due to stringent foreign exchange laws prevailing in the country to which the goods were exported, despite genuine efforts on the part of the exporter to secure repatriation.

During the course of the trial, the sums involved were in fact repatriated but nevertheless the case proceeded. The learned Government Advocate conceded at the trial that if the offence was proved, it would be a technical one. Ultimately the Manager who joined the firm in October 1950 and became General Manager only in February 1951, was acquitted on the ground that he had done all he could to have the amount repatriated. The former Manager was acquitted on the ground that when he left the firm, the repatriation was not yet due, because of extension of time granted by the Union Bank. The so-called Secretary was acquitted because he was actually never the Secretary.

It would have been fitting, had the matter ended there but the learned trial Judge decided to proceed against the

absent accused declaring them as absconders and to justify his attitude, he held that they were in fact responsible for the delay in repatriation at the other end, in respect of the consignments to India. He held also that the company was guilty, despite the fact that the company was not joined in as an accused at any stage of the trial. In fact the complaint was not made against the company.

The two accused then, through their learned Counsel, Dr. Ba Maw, moved the High Court to quash the proceedings under section 512 of the Criminal Procedure Code contemplated against them. The learned Judge held that the accused had never lived in Burma and that therefore they could not be absconders. The proceedings were quashed but in the course of the judgment, the learned Judge made remarks pointing to a suggestion of guilt in respect of the company as well as the two directors.

The matter has come before us for action under section 561A of the Criminal Procedure Code. Dr. Ba Maw seeks to have the remarks in the judgment of the High Court, relating to the guilt of the company and to the guilt of the two accused, expunged, on the ground that irreparable damage is being done in that P. C. Ray & Co. is not allowed to carry on its business of timber exporters, the authorities being naturally wary of a firm that has been deemed guilty of offending against the provisions of the Foreign Exchange Regulation Act. He stressed the fact that the company not being made an accused, the finding of guilt against the company was unjustifiable. He maintained also that for the officers of a company to be adjudged guilty, the company itself must first be tried and found guilty, and only then would vicarious liability attach to its officers under section 24 (2). He pointed to section 1 of the Act and maintained that even if the scope of the Act extends to Burmese Government servants and Burmese nationals, wherever they may be, it cannot extend to foreign nationals residing beyond the territories

S.C. 1961

P. C. RAY AND ONE v. THE UNION OF BURMA.

of Burma and who are alleged to have caused the delay by their action or inaction in India, not as directors of the Burmese firm but as directors of an Indian firm to which the timber shipments were consigned.

These are substantial arguments but to give a decision in regard to them would be *obiter* and we refrain from doing so. But we think that to meet the ends of justice we should declare that our views are—

(*a*) the company not having been made an accused, the finding of guilt against it was unwarranted;

(*b*) when the Manager himself (who conducts the affairs of the company) had been found Not Guilty in that he had done all he could to secure and did secure eventual repatriation of the proceeds, it is difficult to see how the company which he manages or its other officers can be deemed to be guilty; and

(*c*) our system of law does not ordinarily countenance a trial *in absentia* to enable a finding of guilt or innocence to be made against an absent accused.

For these reasons it was erroneous on the part of the lower courts to deem the company and the directors guilty.

With these remarks, the application is dismissed. The case (Criminal Regular Trial No. 45 of 1954) is to be classified as "Mistaken".

တရားလွှတ်တော်ချုပ်

ဒေါ်အေး (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ဌါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေးဝန်၊ရန်ကုန်မြို့ ပါ ၄ (လျှောက်ထားခံရသူများ) *

† ၁၉၆၁ ဇန်နဝါရီလ ၂၇ ရက်။

မြို့ပြဆိုင်ရာ ဌါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ ပုဒ်မ ၄၄ (ခ)။ အကျုံးဝင်၊ အကျုံးမဝင်သည့်အမှုများ၊ ပုဒ်မ ၂၁ (၄)၊ မည်ကဲ့သို့သော အိမ်ဥပစာများနှင့်သက်ဆိုင်ခြင်း၊ ကြီးကြပ်ရေးဝန်တွင်မရှိသော အာဏာနှင့်တာဝန်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ဌါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၄ (ခ) သည်၊ တရားမဝင်၍ ပယ်ဖျက်ထိုက်သောအမှုမျိုးကိုရည်ရွယ်ခြင်းမဟုတ်ဟု၊ ယခင် ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာဌါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ အာဏာတည်ခြင်းမှ ရပ်စဲမသွားမီ စတင်ဆောင်ရွက်သော တရားဝင်အမှုများသာလျှင် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၄ (ခ) တွင် အကျုံးဝင်သည်။

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာဌါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁ (၄) တွင် ပါဝင်သော စကားရပ်များသည် ဥပဒေဟောင်းသက်တမ်း ကုန်ဆုံးပြီးနောက်၊ အဆိုပါ အက်ဥပဒေသစ် မဖြစ်ပေါ်လာမီ တဆက်တည်း လစ်လပ်လျက်ရှိသော အိမ်ခန်းနှင့် အခြားဥပစာများနှင့် သက်ဆိုင်သည်။ ဥပဒေဟောင်းသက်တမ်း ကုန်ဆုံးပြီးနောက်၊ ဥပဒေသစ်သက်တမ်း မစမီအတွင်း အိမ်ငှါးနှင့်အိမ်ရှင်တို့ ပဋိညာဉ်ပြု၍ အငှါးခံပြီးသောဥပစာများနှင့် မသက်ဆိုင်ဟု။ ဥပဒေဟောင်းသက်တမ်း ကုန်ဆုံးသည့်အခါတွင် ဌါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၌ အိမ်ငှါးများအား ၎င်းတို့နေထိုင်လိုသော ဥပစာများတွင် နေထိုင်ခွင့်ပြုရန် အာဏာသော်၎င်း၊ စာဝန်သော်၎င်း မရှိခဲ့ဟု။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးတင့် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူ အမှတ် (၄) အတွက်။ ။မစ္စတာ မိုဟာမက် ဂျဖါး လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

တရားခန်းကြီး ဦးအောင်သာကျော်။ ။ရန်ကုန်မြို့၊ မဟာဗန္ဓုလလမ်း၊ အိမ်နံပါတ် ခဝဂ/ဂ၁၁၊ အခန်းအမှတ် ၁၂ တွင် အိမ်ပိုင်ဌှင် တတိယ လျှောက်ထားခံရသူ ဘဂင်နဒတ် (စ်) ဘက်ဂလာရိုင်ဘဟာဒူး၏ အိမ်ငှါးအဖြစ် နေထိုင်သူ ဒေါ်အေး (ခေါ်) အင်

* ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ တရားမ အသေးအဖွဲလျှောက်လွှာအမှတ် ၃။

† နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးချုပ်ဦးမြင့်သိန်းနှင့်နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးများဖြစ်သော ဦးဘိုကြီးနှင့် ဦးဗဲအောင်သာကျော်တို့ရှေ့မှောက်တွင် တရားဝန်ကြီး ဦးအောင်သာကျော် အမိန့်ချမှတ်သည်။

၁၉၆၁
ဒေါ်အေး
နှင့်
ငှါးရမ်းခကြီး
ကြပ်ရေးဝန်၊
ရန်ကုန်မြို့
ပါ ၄ ။

ကုတ်ဟွာက ရန်ကုန်မြို့ လက်ထောက် ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၄ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ချမှတ်သော အမိန့်ကို ဤရုံးတော်က အမှုခေါ် စာချန်တော်ဖြင့် ပယ်ဖျက်ပေးပါရန် လျှောက်ထားသော ကိစ္စဖြစ်သည်။

အဆိုပါ အိမ်ခန်းကို လျှောက်ထားသူ ဒေါ်အေးက အိမ်ရှင် ဘဂဝန်ဒတ် (စ်) ဘက်ဂလာရိုင် ဘဟာဒူးထံမှ တလလျှင် အိမ်ငှါးခ ၅၀ ကျပ်နှင့် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မေလ ၁ ရက်နေ့မှစ၍ ငှါးရမ်းနေထိုင်လာခဲ့ရာ၊ လျှောက်ထားခံရသူ အမှတ် (၄) ဦးလှကျော်ဆိုသူက ရန်ကုန်မြို့၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ရုံး၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အမှုတွဲ အမှတ် ၂၁၃ (က) တွင် လျှောက်ထားသူသည်၊ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ အခွင့် မရှိဘဲ အိမ်ခန်းတွင် ဝင်ရောက်နေထိုင်သူဟု စွပ်စွဲလျက် ၎င်းအပေါ် အရေးယူရန် လျှောက်ထားရာ၊ လက်ထောက် ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က အဆိုပါ တိုင်တန်းချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ စစ်ဆေးပြီးလျှင်၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁ (၄) အရ၊ အရေးယူ ဆောင်ရွက်ရန် လုံလောက်သော အကြောင်းပေါ်ပေါက်သည်ဟု ယူဆလျက် အဆိုပါ အိမ်ခန်းကို သင့်တော်သူ တဦးအား၊ အငှါးချထားရန် ကြီးကြပ်ရေးဝန်ထံ ထောက်ခံသော အမိန့်တရပ်ကို ချမှတ်ခဲ့သည်။

လက်ထောက်ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ အမိန့်ကို ဘတ်ရှုကြည့်ရာ၊ ယခင်ဤရုံးတော်မှ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမ အသေးအဖွဲမှု အမှတ် ၃၁ တွင် အမှုခေါ် စာချန်တော်ဖြင့် ပယ်ဖျက်ပြီးသော ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ရုံး အမှုအမှတ် ၇၆၇/၅၉ ကို အကိုးအကားပြု၍ ချမှတ်ထားသော အမိန့်တရပ်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရသည်။ လက်ထောက် ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က ညွှန်ပြသော ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၄ (ခ) သည်၊ ထိုကဲ့သို့ တရားမဝင်၍ ပယ်ဖျက်ပြီး ပယ်ဖျက်သိုက်သော အမှုမျိုးကို ရည်ရွယ်ခြင်းမဟုတ်ချေ။ ယခင် ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေ အာဏာတည်ခြင်းမှ ရုပ်စဲမသွားမီ စတင်ဆောင်ရွက်သော တရားဝင် အမှုများသာလျှင် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၄ (ခ) တွင် အကျုံးဝင်သည်။

သို့ဖြစ်သောကြောင့် ယခင် ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေသက်တမ်းကုန်ဆုံးပြီးနောက်၊ အိမ်ငှါးနှင့် အိမ်ရှင်တို့ ဆောင်ရွက်သော ကိစ္စများတွင် အိမ်ရှင်နှင့် အိမ်ငှါးအပေါ်တွင် ယခုကဲသို့ အရေးယူ ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းငှါ၊ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်တွင် အာဏာမရှိကြောင်းကို ဤရုံးတော်က* ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊တရားမ အသေးအဖွဲ့ လျှောက်လွှာ အမှတ် ၁၀၈၊ ရမ်ဂျီဝပ်ရမ်နှင့် ငှါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေးဝန် ပါ ၄ ဦးတို့အမှုတွင် ဆုံးဖြတ်ပြီးဖြစ်သည်။

---

* ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ ဒီဇင်္ဘာလထုတ် မြန်မာနိုင်ငံ စီရင်ထုံးတွင် ထည့်သွင်းဖေါ်ပြသည်။

ထပ်လောင်းဖြည့်စွက်၍ ဖော်ပြလိုသည်မှာ၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁ (၄) တွင် ပါဝင်သော စကားရပ်များသည် ဥပဒေ ဟောင်း သက်တမ်း ကုန်ဆုံးပြီးနောက်၊ အဆိုပါ အက်ဥပဒေသစ် မဖြစ်ပေါ်လာမီ တဆက်တည်း လစ်လပ်လျက်ရှိသော အိမ်ခန်းနှင့် အခြားဥပစာများနှင့်သာ သက်ဆိုင်သည်။ ဥပဒေဟောင်း သက်တမ်း ကုန်ဆုံးပြီးနောက် ဥပဒေသစ်သက်တမ်း မစမီ အတွင်း အိမ်ငှါးနှင့် အိမ်ရှင်တို့ ပဋိညာဉ်ပြု၍ အငှါးချပြီးသော ဥပစာများနှင့် မသက်ဆိုင်ချေ။ ဥပဒေဟောင်းသက်တမ်း ကုန်ဆုံးသည့်အခါတွင် ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၌ အိမ်ငှါးများအား၊ ၎င်းတို့ နေထိုင်လိုသော ဥပစာများတွင် နေထိုင်ခွင့်ပြုရန် အာဏာ သော်၎င်း၊ တာဝန်သော်၎င်း မရှိချေ။

၁၉၆၁

ဒေါ်အေး နှင့် ငှါးရမ်းခ ကြီး ကြပ်ရေးဝန်၊ ရန်ကုန်မြို့ ပါ ၄။

သို့သော်လည်း မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေမှာ အိမ်ငှါးများ၏ အခွင့်အရေးကို စောင့်ရှောက်ရန် အတွက် ပြုလုပ်ထားသော ဥပဒေတရပ်ဖြစ်၍ ဥပဒေ ဟောင်းသက်တမ်း ကုန်ဆုံးပြီးနောက်၊ အိမ်ရှင်များက အိမ်ငှါးများအပေါ်တွင် တရား မျှတမှုမရှိဘဲ ပြုမူခြင်းကို ကာကွယ်စေလိုသော သဘောဖြင့် ဥပဒေဟောင်းတွင် အသုံး ပြုသော စကားရပ်များကို ဥပဒေသစ်တွင်လည်း ထပ်တူထပ်မျှ ထည့်သွင်းဖော်ပြ ထားသည်ဟု ထင်မှတ်စရာအကြောင်းရှိသည်။ မိမိတို့၏ အခွင့်အရေးကို ကာကွယ်လို၍ ဥပဒေသစ် ဖြစ်ပေါ်ပြီးနောက် အိမ်ငှါးများက မိမိတို့ နေထိုင်သော အိမ်ခန်း ဥပစာ များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ ခွင့်ပြုချက်ကို လျှောက်တောင်းခဲ့သော်၊ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က အိမ်ငှါးများ၏ အလိုဆန္ဒကို လိုက်လျောသင့်ကြောင်း မြွက်ကြား ဖော်ပြလိုက်သည်။

ဤအမှုတွင် လျှောက်ထားသူက ကန့်ကွက်သော လက်ထောက်ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ် ရေးဝန်၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

တရားလွှတ်တော်ချုပ်

†၁၉၆၁
ဇန္နာဝါရီလ
၁၃ ရက်။

လင်ပိန်ကွန်(ခေါ်)မောင်ထွန်းစိန် (လျှောက်ထားသူ)
နှင့်
ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန အတွင်းဝန် (လျှောက်ထားခံရသူ)*

ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၇၊ ပြည်ထောင်စုသား၏အခွင့်အရေး။ ၎င်းအခွင့်အရေး ချုတ်ချယ်ရာတွင် အာဏာပိုင်က ထည့်သွင်းစဉ်းစားအပ်သည့်အချက်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၇ အရဆိုလျှင် ပြည်ထောင်စုသား တဦးသည်၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံ အတွင်းတွင် မည်သည့်နေရာ၌မဆို အခြေစိုက်ခြင်း၊ အလုပ် လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်း၊ စီးပွါးရှာနိုင်ခြင်းစသော အခွင့်အရေးများရှိလေသည်။ ထိုအခွင့်အရေးများကို ချုတ်ချယ်ရာ၌ သက်သေခံ အထောက်အထား ခိုင်လုံစွာရှိရမည့်အပြင်၊ ယင်းသို့ချုတ်ချယ်ရန် အကယ်ပင် လိုအပ်သည်၊ မလိုအပ်သည်ကိုလည်း သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်က ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည်ဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးဖသာထော် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။အစိုးရ လွှတ်တော် ရှေ့နေ ဦးလှမောင် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည်။

တရားဝန်ကြီး ဦးဘိုကြီး။ ။ယခုအမှုတွင် လျှောက်ထားသူ လင်ပိန်ကွန်(ခေါ်) မောင်ထွန်းစိန်အား၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရ၊ ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီး ဌာနက ၁၉၅၈ ခု၊ မေလ ၂၄ ရက်နေ့စွဲပါ အမိန့်ဖြင့် ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ ပြည်သူ့ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေး (ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှု) (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅ (က) (၁) (ဃ) (င) (ဇ) နှင့် ပုဒ်မ ၅ (က) (၂) တို့အရ၊ ရန်ကုန်မြို့မှ အထက်ချင်းတွင်းခရိုင်၊ ဖေါင်းပြင်မြို့သို့ ရွှေပြောင်းနေထိုင်ပြီး၊ အခွင့်အမိန့် တစုံတရာမရရှိဘဲ၊ ထိုဖေါင်းပြင်မြို့နယ်နိမိတ်အတွင်းမှ အခြားနေရာများသို့ ထွက်ခွါသွားခြင်း လုံးဝမပြုရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်လေသည်။ ထို့နောက် ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁ ရက်နေ့၌ သရက်မြို့ခရိုင်၊ အောင်လံမြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ရန် အမိန့်ချမှတ် လိုက်လေသည်။ ထို့နောက် တဖန် ၁၉၅၉ ခု၊ ဇန္နာဝါရီလ ၂၉ ရက်နေ့၌တကြိမ်၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ ဇန္နာဝါရီလ ၁၁ ရက်နေ့၌တကြိမ် အောင်လံမြို့၌ပင် ဆက်လက်နေထိုင်ရန် အမိန့်ချမှတ်ပြန်လေသည်။ ထိုနောက်ဆုံးအမိန့်သည်၊ ၁၉၆၁ ခု၊ ဖေဖေါ်ဝါရီလ ၄ ရက်နေ့ အထိ အတည်ဖြစ်သည်။

---

* ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် အသေးအဖွဲ့ လျှောက်လွှာအမှတ် ၁၅၅။

† နိုင်ငံတော် တရားဝန်ကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးချန်ထွန်း၊ ဦးဘိုကြီးနှင့်ဦးအောင်သာကျော်တို့ ရှေ့မှောက်တွင် တရားဝန်ကြီး ဦးဘိုကြီးက အမိန့်ချမှတ်သည်။

၁၉၆၁

လင်ပိန်ကွန် (ခေါ်) မောင်ထွန်းစိန်နှင့် ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ အတွင်းဝန်။

ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ ချမှတ်သော မူလပဌမအမိန့်ကို ယခုလျှောက်ထားသူက ဤရုံးတော် ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ တရားမ အသေးအဖွဲ လျှောက်လွှာအမှတ် ၂၇ တွင် အမှုခေါ် စာချွန်တော် အမိန့်ဖြင့် ပယ်ဖျက်ပါရန် လျှောက်ထားရာ၊ ဤရုံးတော်က ၎င်းအပေါ်၌ အရေးယူသည်တွင်၊ အထောက်အထား ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့် ၎င်း၏လျှောက်လွှာကိုပယ်လိုက်လေသည်။ သို့သော် လျှောက်ထားသူ၏ကျမ်းကျိန်ချက်ကို၎င်း၊ အောင်လံမြို့၌နေစဉ် အိမ်နီးချင်းများဖြစ်သူ သရက်ခရိုင် လူမျိုးစုလွှတ်တော် အမတ် ဦးသန်းမြင့်နှင့် အထွေထွေ ကုန်စုံစတိုးပိုင်ရှင် မောင်ဟုတ်လှိုင်တို့၏ ကျမ်းကျိန်ထွက်ဆိုချက်များအရ၊ လျှောက်ထားသူသည် အောင်လံမြို့သို့ ရောက်ရှိသည့်နေ့မှစ၍ အကျင့်စာရိတ္တ ကောင်းမွန်စွာ နေထိုင်ကြောင်း။ မတရားသော လှုပ်ရှားမှုများ မရှိကြောင်းဖြင့် ထောက်ခံထားသည်ကို တွေ့ရလေသည်။ ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ တင်သွင်းသော ကျမ်းကျိန် ချေပလွှာတွင် လျှောက်ထားသူ၏ ရန်ကုန်မြို့ရှိ နေအိမ်တွင်၊ ၁၉၅၂ ခုနှစ်က ရှာဖွေရာ၌၊ ဘိန်းစသည့်ပစ္စည်းများ မတွေ့ရှိရသော်လည်း ဘိန်းကုန်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရာ၌ ထားရှိသော စာရင်းအင်းများ တွေ့ရှိရကြောင်း ဖေါ်ပြလေသည်။ ယင်းသို့ တွေ့ရှိသည်မှာ အချိန်ကာလ ကြာမြင့်လှလေပြီ။ ထိုနေ့မှစ၍ ယနေ့တိုင် လျှောက်ထားသူသည် ဘိန်းကုန် ခိုးထုတ်ခိုးသွင်းခြင်း အမှုပြုကြောင်း သက်သေခံ အထောက်အထားမရှိချေ။ ပညာရှိ အစိုးရရှေ့နေကြီးက လျှောက်ထားသူနှင့် ပတ်သက်သော အမှုတွဲစာမျက်နှာ ၂၁၂ ၌ပါရှိသည့် လက်ထောက်ယစ်မျိုးမင်းကြီး (စုံစမ်းထောက်လှမ်းရေး)၏ အစီရင်ခံစာကို ညွှန်းပြီးလျှင်၊ ၎င်းအစီရင်ခံစာတွင် လျှောက်ထားသူ၏ ဇနီးသည် ပန်းရောင်စာရင်းဝင် နာမည်ကြီး ဘိန်းကုန်ကူးသူ လင်ကျူလိုင်ထံမှ အထောက်အပံ့များ ရယူစားသောက်လျက်ရှိကြောင်း။ ထို့ပြင် လျှောက်ထားသူ၏ တပည့်များသည် ဘိန်းကုန်ကူး၍ လျှောက်ထားသူ၏ ဇနီးအား၊ အထောက်အပံ့ ပေးနေသည်ဟု သတင်းရရှိကြောင်း ပါရှိသည်ကို အထောက်အထားပြုပြီး၊ ၎င်း၏လျှောက်လွှာကို ပယ်ရန် လျှောက်ထားလေသည်။ ထိုအစီရင်ခံချက်မှာ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁ ရက်နေ့စွဲဖြင့် တင်သွင်းသော အစီရင်ခံချက်ဖြစ်ရာ၊ အကယ်၍သာ ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီးဌာနက ထိုအချက်များ ခိုင်လုံသည်ဟု ယူဆပါက အထက်ဖေါ်ပြပါ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ ဒီဇင်္ဘာလ ၅ ရက်နေ့တွင် ကျိန်ဆိုသော ကျမ်းကျိန်ချေပလွှာတွင် အဓိကထား၍ ဖေါ်ပြမည်မှာ မုချပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ထိုအကြောင်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အနည်းဝယ်မျှ ဖေါ်ပြခြင်း မပြုခဲ့ချေ။ ထို့ပြင် ပန်းရောင် စာရင်းဝင် လင်ကျူလိုင်ကို မူလက နယ်နှင်ခြေချုပ်နှင့် ထားခဲ့ရာ၊ ထိုသူ လွှတ်မြောက်လာသည်မှာ အတန်ပင် ကြာရှိပြီဟု သိရလေသည်။

၁၉၆၁

လင်ဝိန်ကွန် (ခ၊) မောင်ထွန်းစိန်နှင့် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၊ အတွင်းဝန်။

ထိုသူသည် လျှောက်ထားသူ၏ ဇနီးနှင့် ဆွေမျိုးတော်စပ်သူ ဖြစ်သဖြင့်၊ လျှောက်ထားသူ နယ်နှင်ခြေချုပ်ဒဏ် ခံနေရစဉ် အကူအညီ ထောက်ပံ့သည်မှာ ထူးဆန်းသည်ဟု မယူဆနိုင်ချေ။ လျှောက်ထားသူ၏ တပည့်များက ၎င်း၏နေရိုးကို ယင်းကဲ့သို့ အခြေအနေတွင် ထောက်ပံ့နေသည် ဆိုသည်မှာလည်း ထူးဆန်းလှသည်ဟု မယူဆနိုင်ချေ။

ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ အပိုဒ် ၁၇ အရဆိုလျှင်၊ ယခုလျှောက်ထားသူကဲ့သို့သော ပြည်ထောင်စုသားတဦးသည်၊ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံအတွင်းတွင် မည်သည့် နေရာ၌မဆို အခြေစိုက်နိုင်ခြင်း၊ အလုပ် လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်း၊ စီးပွါးရှာနိုင်ခြင်း စသော အခွင့်အရေးများ ရှိလေသည်။ ထိုအခွင့်အရေးများကို ချုတ်ချယ်ရာ၌ သက်သေခံ အထောက်အထား ခိုင်လုံစွာ ရှိရမည့်အပြင်၊ ယင်းသို့ ချုတ်ချယ်ရန် အကယ်ပင် လိုအပ်သည်၊ မလိုအပ်သည်ကိုလည်း သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်က ထည့်သွင်း စဉ်းစား ရမည်ဖြစ်သည်။ ယခုမူကား လျှောက်ထားသူ အပေါ်၌ နယ်နှင်ခြေချုပ် အမိန့် ဆက်ကာဆက်ကာ ချမှတ်ရာ၌ ထိုအချက်အလက်များကို သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်တို့က ထည့်သွင်း စဉ်းစား ခဲ့ကြဟန် မတူပေ။ လျှောက်ထားသူ၏ အခွင့်အရေးများကို ချုတ်ချယ်ထားခဲ့သည်မှာလည်း ၂ နှစ်နှင့် ၇ လကျော်မျှ ကြာရှည်ပြီဖြစ်သည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် လျှောက်ထားသူ အပေါ်၌ ချမှတ်သော နောက်ဆုံး အမိန့်ကို အမှုခေါ် စာချွန်တော် အမိန့်ဖြင့် ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

တရားလွှတ်တော်ချုပ်

ဦးမာလာ ပါ ၂ (စောဒကများ)

နှင့်

ဦးကုဏ္ဍလ ပါ ၄ (စုဒိတကများ)*

†၁၉၆၁

ဇန္နာဝါရီလ ၂၇ ရက်။

ဝိနိစ္ဆယခုံ ရုံးတော်ကသာ စစ်ဆေးရမည့်ပြဿနာ၊ ဝိနိစ္ဆယဌာန အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၄၊ ၃၂ (၃)။ ဝိနိစ္ဆယဌာန ချမှတ်သော စီရင်ချက်အမိန့်များနှင့် ပတ်သက်၍ တရားရုံးများ၌ရှိသောအာဏာ။

စောဒကများဖြစ်သူဦးမာလာနှင့် ဦးရာဇိန္ဒတို့အပေါ်၌ ဦးသာသနက ဝါးခယ်မမြို့နယ် ဝိနိစ္ဆယရုံးတော်တွင် အနိုင်ရရှိသော ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဝါးခယ်မမြို့နယ် တရားမရုံး၏ အာဏာစက်ဖြင့် ဇာရီပြုလုပ်နေစဉ်အတွင်း ဦးသာသန ပုံလွန်တော်မူရာ၊ စုဒိတကများဖြစ်သော ဦးကုဏ္ဍလနှင့် ဦးသုမနတို့က ဝါးခယ်မမြို့နယ် ဝိနိစ္ဆယဌာနရုံးတော်၌ မိမိတို့သည် ပူးတွဲတင်ပြသော တိသန္ဆကစာချုပ်အရ အခင်းဖြစ်ကျောင်းတိုက် အရာမ်နှင့်တကွ ဂရုဘဏ်၊ လဟုဘဏ်ပစ္စည်းများကို ဆရာတော် ဦးသာသန ပုံလွန်တော်မမူမီကပင် ပေးပြီးဖြစ်သဖြင့် ထိုဆရာတော် ဦးသာသန ပိုင်ဆိုင်သမျှသော ပစ္စည်းအရပ်ရပ်တို့နှင့် အခွင့်အရေးအလုံးစုံတို့ကိုမိမိတို့၂ ဦးသာပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိကြောင်းဖြင့် အထက်ဖေါ်ပြပါ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဆက်လက်ဇာရီပြုလုပ်နိုင်ရန်အတွက် လျှောက်ထားရာ၊ ဝိနိစ္ဆယ ခုံရုံးတော်ကတင်ပြသော စာချုပ်စာတမ်းနှင့် သက်သေများကို စစ်ဆေးပြီးလျှင် လျှောက်ဆိုသည့်အတိုင်း ဦးသာသန ပုံလွန်တော်မမူမီက ဦးကုဏ္ဍလနှင့် ဦးသုမနတို့အား တိသန္ဆကစာချုပ်အရ ပေးပြီးဖြစ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်၍ ဆက်လက် ဇာရီပြုရန် အခွင့်ပေးသည့်ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ စောဒကများက ဝါးခယ်မမြို့နယ် တရားမရုံးတော်၌ ဇာရီမှု မပြီးပြတ်ရှိနေသေးသဖြင့် ဦးကုဏ္ဍလနှင့် ဦးသုမနတို့သည် ထိုရုံးတော်သို့လျှောက်ထားခြင်းမပြုဘဲ၊ ဝါးခယ်မမြို့နယ် ဝိနိစ္ဆယဌာနရုံးတော်သို့လျှောက်ထားသည်မှာ တရားဥပဒေအရ မှားယွင်းကြောင်း အရေးဆိုလေသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဦးသာသန ပုံလွန်တော်မမူမီ ဦးကုဏ္ဍလနှင့် ဦးသုမနတို့အား အခင်းဖြစ် ပစ္စည်းများကို တိသန္ဆကအဖြစ် ဝိနည်းတော်အရ အပိုင်ပေး မပေးဆိုသည့်ပြဿနာမှာ သက်ဆိုင်ရာ ဝိနိစ္ဆယခုံရုံးတော်ကသာ စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ရမည့်ပြဿနာဖြစ်သည်။ ဝိနိစ္ဆယဌာန အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၊ ပုဒ်မငယ် ၂ တွင် ဝိနိစ္ဆယဌာနက ယင်းဌာန၏ စီရင်ခွင့်အာဏာအရ ချမှတ်သည့် စီရင်ချက်၊ သို့မဟုတ် အမိန့်တစုံတရာကို ထိုစီရင်ချက်၊ သို့မဟုတ် အမိန့်အတိုင်း လိုက်နာအောင် ပုဒ်မ ၂၄၊ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၃၂ (၃) အရ ဆောင်ရွက်ခြင်းမှတပါး၊ အခြားနည်းအားဖြင့် ဝင်ရောက်စွက်ဖက် သက်ဆိုင်ရန်မည်သည့်တရားရုံးတွင်မျှ အခွင့်အာဏာမရှိစေရဟု အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားလေသည်။ ယင်းသို့

---

* ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ တရားမ အသေးအဖွဲ့ လျှောက်လွှာအမှတ် ၁၂၇ ။

† နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးချုပ် ဦးမြင့်သိန်း၊ နိုင်ငံတော် တရားဝန်ကြီးများ ဖြစ်ကြသော ဦးဘိုကြီးနှင့် ဦးအောင်သာကျော်တို့ ရှေ့မှောက်တွင် တရားဝန်ကြီး ဦးဘိုကြီး အမိန့်ချမှတ်သည်။

၁၉၆၁
— —
ဦးမာလာ ပါ ၂ နှင့် ဦးကုဏ္ဍလ ပါ ၄။

ဖြစ်၍ သက်ဆိုင်ရာ တရားရုံးများက ဝိနိစ္ဆယဌာန ချမှတ်သော ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ထိုတရားရုံးများမှာ ရှိမြဲအခွင့်အာဏာများနှင့်အညီ အာဏာစက်ဖြင့် ကူညီပြုလုပ်ပေးခြင်းမှအပ၊ အခြားမည်သည့် ဆောင်ရွက်မှုကိုမျှ မပြုနိုင်ချေ။

စောဒကမျှားအတွက်။ ။ဦးမွန်စံလှိုင် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

စုဒိတကအမှတ် (၁) နှင့် (၂) တို့အတွက်။ ။အစိုးရလွှတ်တော်ရှေ့နေ ဦးဘသန်း (၁) လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

တရားဝန်ကြီး ဦးဘိုကြီး။ ။ဤအမှုတွင် စောဒက မျှားဖြစ်သူ ဦးမာလာနှင့် ဦးရာဇိန္ဒတို့အပေါ်၌၊ ဦးသာသနက ဝါးခယ်မမြို့နယ် ဝိနိစ္ဆယရုံးတော်တွင် ကျုံမင်းမြို့၊ စေ့းကျောင်းတိုက်အရာမ်အတွင်းမှ၊ မိမိတို့ပိုင်ဆိုင်သော အဆောက်အဦများကိုဖျက်သိမ်းယူငင်၍ ထွက်ခွါသွားစေရန် ဝိဝါဒ အစီကျရုံးမှစွဲဆိုရာတွင်၊ စွဲဆိုသည့်အတိုင်း အနိုင်ရရှိခဲ့ရာ၊ ဦးမာလာ‡ဦးရာဇိန္ဒတို့က မြောင်းမြ ခရိုင် ဝိနိစ္ဆယရုံးတော်သို့ငင်း၊ နိုင်ငံတော် ဝိနိစ္ဆယရုံးတော်သို့ငင်း အဆင့်ဆင့် စောဒနာဝင်ခဲ့ရာ၊ မြို့နယ်ဝိနိစ္ဆယရုံးတော်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတည်ပြုတော်မူလိုက် ကြလေသည်။ ယင်းသို့အတည်ပြုသည့်အတိုင်း၊ ဦးသာသနက ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ကိုဝါးခယ်မမြို့နယ် တရားမရုံး၏ အာဏာစက်ဖြင့် ဇာရီ ပြုလုပ်ရာတွင်၊ ဦးမာလာနှင့်ဦးရာဇိန္ဒတို့က မြောင်းမြခရိုင် တရားမရုံးတော်တွင်အယူခံဝင်ရောက်လေသည်။ အယူခံမှုရုံးသောအခါတရားလွှတ်တော်သို့ ဒုတိယအယူခံမှုတင်သွင်းလေသည်။ တရားလွှတ်တော် တရားမ ဒုတိယအယူခံမှုအမှတ် ၅၀/ ၅၉ ၌ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၂ ရက်နေ့စွဲပါ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းဖြင့် အမိန့်ချမှတ်သည်မှာ၊ ဦးသာသန၏ လွှတ်တော်ရှေ့နေကြီးက ဦးသာသနပျံလွန်တော်မူပြီဖြစ်သဖြင့်၊ မိမိလိုက်ပါဆောင်ရွက်ရန် မလိုတော့ကြောင်းနှင့် လျှောက်ထားသည်တွင်၊ ဦးမာလာ၊ ဦးရာဇိန္ဒတို့၏ လွှတ်တော်ရှေ့နေကြီးက၊ အမှုကို စရိတ်မရှိ ရုပ်သိမ်းခွင့် ပြုပါရန် လျှောက်ထားသဖြင့်၊ လျှောက်ထားသည့် အတိုင်း၊ အမှုကို စရိတ်မရှိ ရုပ်သိမ်းသည့် အနေနှင့် ပယ်လိုက်ကြောင်း ရေးမှတ်ထားသည်ကို တွေ့ရှိရလေသည်။

ထိုအတောအတွင်းမှာပင်၊ ဦးမာလာ၊ ဦးရာဇိန္ဒတို့သည် ဤရုံးတော်၊ ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ တရားမသေးမှုအမှတ် ၁၅၃ တွင် မိမိတို့အပေါ်၌ ချမှတ်သော၊ ဝိနိစ္ဆယရုံးတော်၏ အမိန့်နှင့် ဝါးခယ်မမြို့နယ် တရားမရုံး ဇာရီမှုအမိန့်များကို အမှုခေါ် စာချုပ်တော်ဖြင့် ပယ်ဖျက်ပေးပါရန် လျှောက်ထားလေသည်။ ဤရုံးတော်တွင်လည်းဦးသာသန ပျံလွန်တော်မူကြောင်းသိရှိရသည်တွင် ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၅ ရက်နေ့၌ ထိုအမှုအတွက် ဦးသာသနကိုယ်စား အခြားပုဂ္ဂိုလ် တဦးတယောက်ကို ထည့်သွင်းရန်အကြောင်းမမြင်သည် တကြောင်း၊ ဦးသာသန ပျံလွန်တော်မူပြီးနောက်၊ ဝိနိစ္ဆယ ဌာနများက

၁၉၆၁

ဦးမာလာ ပါ ၂ နှင့် ဦးကုဏ္ဍလ ပါ ၄။

ချမှတ်သော စီရင်ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဇာရီပြုလုပ်နိုင်မည့် တရားဝင်ပုဂ္ဂိုလ် ရှိနိုင်ရန် အကြောင်းမမြင်သည် တကြောင်းတို့ကြောင့်၊ ဦးမာလာနှင့် ဦးဆုဇိန္ဒတို့၏ မေတ္တာရပ် ခံလွှာကို စရိတ်မရှိ ပယ်လိုက်သည်။ သို့သော် အကယ်၍ ပုဂ္ဂိုလ်တဦးတယောက်က ဦးသာသနထံမှ မိမိသည် တရားဥပဒေနှင့်အညီ ထိုအချင်းဖြစ်ကျောင်းတိုက်ကိုသော်၎င်း၊ ဦးသာသန၏ အခွင့်အရေး တခုခုကိုသော်၎င်း၊ လွဲပြောင်းခံရသူဖြစ်၍ ဇာရီပြုလုပ်ထိုက်သည်ဟု အဆိုရှိပါမူ၊ ယင်းသို့ အရေးဆိုခြင်းဟုတ်မဟုတ်ကို ခုခံချေပ နိုင်ခွင့် ရှိကြောင်း ကိုလည်း ဖေါ်ပြခဲ့လေသည်။

ထို့နောက် ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် စုဒိတကအမှတ် (၁) ဦးကုဏ္ဍလနှင့် စုဒိတက အမှတ် (၂) ဦးသုမနတို့က ဝါးခယ်မမြို့နယ် ဝိနိစ္ဆယဌာန ရုံးတော်၌ မိမိတို့သည် ပူးတွဲ တင်ပြသော တိသန္တကစာချုပ်အရ အခင်းဖြစ်ကျောင်းတိုက် အရာမ်နှင့်တကွ ဂရုဘဏ် ဂဟုဘဏ် ပစ္စည်းများကို၊ ဆရာတော် ဦးသာသနပိုလွန်တော် မမူမိကပင် ပေးပြီးဖြစ်သဖြင့်၊ ထိုဆရာတော် ဦးသာသနပိုင်ဆိုင်သမျှသော ပစ္စည်းအရပ်ရပ်တို့နှင့် အခွင့်အရေး အလုံးစုံတို့ကို၊ ကျန်ရှိသော မိမိတို့ ၂ ဦးသာပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိကြောင်းဖြင့်၊ အထက်ဖေါ်ပြပါ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဆက်လက်ဇာရီ ပြုနိုင်ရန်အတွက် လျှောက်ထားလေသည်။ ဝိနိစ္ဆယရုံးတော်က တင်ပြသော စာချုပ်စာတမ်းနှင့် သက်သေများကို စစ်ဆေးပြီးလျှင် လျှောက်ဆိုသည့် အတိုင်း၊ ဦးသာသန ပိုလွန်တော်မမူမိက ဦးကုဏ္ဍလနှင့် ဦးသုမန တို့အား တိသန္တက စာချုပ်အရ ပေးပြီးဖြစ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်၍ ဆက်လက် ဇာရီပြုရန် အခွင့်ပေးလေသည်။ ထိုစာချုပ်၏ မိတ္တူကို သက်ဆိုင်ရာ အမှုတွဲတွင် တင်သွင်းထားသည်ကို တွေ့ရလေသည်။ ထို မိတ္တူပေါ်၌ ရေးမှတ်ချက်များအရ၊ ထိုစာချုပ်ကို ဝါးခယ်မမြို့၊ မြို့နယ်ဝိနိစ္ဆယဌာနရုံး၌ မှတ်ပုံတင်ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရလေသည်။

ဤအမှုတွင် အဓိကအားဖြင့် မေတ္တာရပ်ခံသည်မှာ ဝါးခယ်မမြို့နယ် တရားမရုံးတော်၌ ဇာရီမူ မပြီးမပြတ် ရှိနေသေးသဖြင့်၊ ဦးကုဏ္ဍလနှင့် ဦးသုမနတို့သည်၊ ထိုရုံးတော်သို့ လျှောက်ထားခြင်း မပြုဘဲ၊ ဝါးခယ်မ မြို့နယ် ဝိနိစ္ဆယဌာနရုံးတော်သို့လျှောက်ထားသည်မှာ တရားဥပဒေအရ မှားယွင်းကြောင်းဖြင့် လျှောက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဦးသာသန ပိုလွန်တော် မမူမိ ဦးကုဏ္ဍလနှင့် ဦးသုမနတို့အား အခင်းဖြစ် ပစ္စည်းများကို တိသန္တက အဖြစ် ဝိနည်းတော်အရ အပိုင်ပေး မပေး ဆိုသည့်ပြဿနာမှာ၊ သက်ဆိုင်ရာ ဝိနိစ္ဆယ ရုံးတော်ကသာ စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ရမည့် ပြဿနာဖြစ်သည်။ ဝိနိစ္ဆယဌာန အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၊ ပုဒ်မငယ် ၂ တွင် ဝိနိစ္ဆယဌာနက ယင်းဌာန၏ စီရင်ခွင့် အာဏာအရ၊ ချမှတ်သည့်စီရင်ချက်၊သို့မဟုတ်အမိန့် တစုံတရာကို ထိုစီရင်ချက်၊သို့မဟုတ်အမိန့်အတိုင်း လိုက်နာအောင် ပုဒ်မ ၂၄ ၊သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၃၂ (၃) အရ ဆောင်ရွက်ခြင်းမှတပါး၊ အခြားနည်းအားဖြင့် ဝင်ရောက် စွက်ဖက်နိုင်ရန် မည်သည့်တရားရုံးတွင်မျှ အခွင့်

၁၉၆၁

ဦးမာလာ ပါ ၂ နှင့် ဦးကုဏ္ဍလ ပါ ၄။

အာဏာ မပျိုစေမဟု အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားလေသည်။ ယင်းသို့ဖြစ်၍ ဤအမှုတွင် သက်ဆိုင်ရာ တရားရုံးများက ဝိနိစ္ဆယဌာန ချမှတ်သော ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ထိုတရားရုံးများမှာ ရှိမြဲအခွင့်အာဏာများနှင့် အညီ အာဏာစက်ဖြင့် ကူညီပြုလုပ်ပေးခြင်းမှအပ အခြားမည်သည့်ဆောင်ရွက်မှုမျိုးကိုမျှ မပြုနိုင်ခေ။

သို့ဖြစ်၍၊ မြို့နယ်ဝိနိစ္ဆယဌာန ချမှတ်သည့်အမိန့်ကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် အကြောင်း မမြင်သဖြင့်၊ ဤမေတ္တာရပ်ခံလွှာကို ပယ်လိုက်သည်။ စောဒကနှင့် စုဒိတက တို့သည် ရဟန်းတော်များ ဖြစ်သည့်အတွက်၊ မိမိတို့တရားစရိတ်ကို မိမိတို့ အသီးသီး ကျခံစေရမည်။

တရားလွှတ်တော်ချုပ်

ကျော့မိတ်လင့်ဒန်ကင် (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ဒေါ်စောကြည် ပါ ၂ (လျှောက်ထားခံရသူ)*

† ၁၉၆၁ ခုနှစ် မြို့လ ၄ ရက်။

၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ဒုံးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁ (၄) နှင့် ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ဒုံးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၆၊ ကက (၄) တို့ ခြားနားချက်၊ ကြီးကြပ်ရေးဝန်တွင် မရှိသောအာဏာ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။၁၉၆၀ ပြည်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ဒုံးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁ (၄) ပါ၊ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် သက်တမ်းကုန်ဆုံးခဲ့သည့် ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ဒုံးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၆၊ ကက (၄)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ ခြားနားချက်တရပ်မှာ ထို ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအရဆိုလျှင်၊ ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည် နိုင်ငံတော် သမတက ဖွဲ့စည်းသည့် အကြံပေးအဖွဲ့နှင့် တိုင်ပင်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည်။ ယခုမူကား၊ ယင်းတို့တိုင်ပင်ရွဲမျှနှင့် မပြီးဘဲ၊ ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည်၊ အကြံပေးအဖွဲ့၏ အကြံဉာဏ်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ကြီးကြပ်ရေးဝန်မှာ အိမ်ခန်းအငှါး ချထားရန်အတွက် မိမိ၏ သဘောအတိုင်း ဆင့်ဆိုနိုင်သည့် အာဏာမရှိ။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။မစ္စတာ အင်၊အာ၊ဘာဂျော်ဂျီ လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူ အမှတ် (၁)အတွက်။ ။မစ္စတာ ရိဂျီရမ်း လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူ အမှတ် (၂) အတွက်။ ။အစိုးရ လွှတ်တော်ရှေ့နေ ဦးလှမောင် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

တရားဝန်ကြီး ဦးဘိုကြီး။ ။ရန်ကုန်မြို့၊ ဘောင်ဒရီလမ်း၊ အိမ်အမှတ် ၂၃၆ အောက်ထပ်ရှိ အခန်းတခန်းကို ယခုလျှောက်ထားသူ မစ္စတာ ဒန်ကင်က မစ္စတာ ဖစ်ရှာဆိုသူအား တဆင့် အငှါးချထားခဲ့ရာ၊ မစ္စတာ ဖစ်ရှာသည် ကျဆင့်သော အိမ်ခန်းခကို မပေးဆောင်သဖြင့် မစ္စတာ ဒန်ကင်က ၎င်းအား ထိုအခန်းမှ နှင်ထုတ်လိုမှုဖြင့် တရားစွဲဆိုရာ အနိုင်ဒီကရီ ရရှိလေသည်။ ထို့နောက် မစ္စတာ ဖစ်ရှာ

---

* ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ တရားမအသေးအဖွဲ့ လျှောက်လွှာအမှတ် ၁၈၇။

† ခေတ္တ နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီး ဦးချန်ထွန်း၊ နိုင်ငံတော် တရားဝန်ကြီးများ ဖြစ်ကြသော ဦးဘိုကြီးနှင့် ဦးအောင်သာကျော်တို့ ရှေ့မှောက်တွင် တရားဝန်ကြီးဦးဘိုကြီး အမိန့်ချမှတ်သည်။

၁၉၆၁
ကျော်မိတ်လင့်
ဒန်ကင်
နှင့်
ဒေါ်စောကြည်
ပါ ၂။

သည်၊ အခန်းလော့ကို ပေးအပ်ခဲ့လေသည်။ သို့ရာတွင် မစ္စတာ ဖစ်ရှာ၏ခယ်မတော်သူ လျှောက်ထားခံရသူ အမှတ် (၁) ဒေါ်စောကြည်သည်၊ ထိုအခန်းတွင် ဝင်ရောက်နေထိုင်ပြီးလျှင် မိမိအား ထိုအခန်းကိုအငှါးချထားပါရန် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေးဝန်ထံသို့ လျှောက်ထားလေသည်။ မစ္စတာ ဒန်ကင်ကလည်း မိမိမှာ နှလုံးရောဂါရှိသဖြင့် ထိုအောက်ခန်းကိုပင် နေထိုင်ရန်အတွက် အလိုရှိကြောင်းဖြင့် လျှောက်ထားလေသည်။ နှစ်ဦးနှစ်ဘက် စစ်ဆေးပြီးလျှင် ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က ဒေါ်စောကြည်အား ထိုအိမ်ခန်းကို အငှါးချထားလိုက်လေသည်။ ယင်းအမိန့်ကိုမကျေနပ်သဖြင့် အမှုခေါ် စာချုန်တော်အမိန့်ဖြင့် ပယ်ဖျက်ပါရန် မစ္စတာ ဒန်ကင်က ဤရုံးတော်တွင် လျှောက်ထားလေသည်။

ဒေါ်စောကြည် လျှောက်ထားသော လျှောက်လွှာမှာ (၁၅-၇-၆၀) နေ့၌ တင်သွင်းသည်ဖြစ်ရကား။ (၄-၅-၆၀) နေ့၌ အတည်ဖြစ်ခဲ့သော ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေအရ စစ်ဆေး ဆုံးဖြတ်ရမည်ဖြစ်သည်။ ယင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁ (၄) အရဆိုလျှင်၊ ယခုပေါ် ပေါက်ခဲ့သည့် အခြေအနေမျိုးတွင် ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည် နိုင်ငံတော် သမတက ယင်းသို့သော ကိစ္စအလို့ငှါ ဖွဲ့စည်းသည့် အကြံပေးအဖွဲ့၏ အကြံအတိုင်း ဆောင်ရွက်လျက်၊ လူနေထိုင်ရာဥပစာကို အငှါးချထားရန်အတွက် ဆင့်ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း အဆိုပါ အကြံပေးအဖွဲ့ကို နိုင်ငံတော် သမတက ယခုတိုင်ဖွဲ့စည်းခြင်းမပြုရသေးခေ့။ အထက်ဖော်ပြပါ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁ (၄)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် သက်တမ်းကုန်ဆုံးခဲ့သည့် ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၆-ကက (၄) ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များ ခြားနားချက် တရပ်မှာ ထို ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအရဆိုလျှင် ယခုကဲ့သို့သော အခြေအနေမျိုးတွင် ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည် နိုင်ငံတော် သမတကဖွဲ့စည်းသည့် အကြံပေးအဖွဲ့နှင့် တိုင်ပင်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည်။ ယခုမူကား ယင်းသို့ တိုင်ပင်ရုံမျှနှင့်မပြီးဘဲ ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည် အကြံပေးအဖွဲ့၏အကြံဉာဏ်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည်။ မည်သည့်အကြောင်းကြောင့် ယင်းကဲ့သို့ ဥပဒေ ပြောင်းလဲသည်ကို ဥပဒေပြုသည့် ပါလီမန် လွှတ်တော်ကသာလျှင် သိမည်ဖြစ်သည်၊ တရားရုံးတော်များအနေနှင့်မူကား ယခုလက်ရှိ ဥပဒေအတိုင်းသာလျှင် ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်၍ ကြီးကြပ်ရေးဝန်မှာ အိမ်ခန်းအငှါးချထားရန်အတွက် မိမိသဘောအတိုင်း ဆင့်ဆိုနိုင်သည့် အာဏာ မရှိကြောင်း တွေ့ရှိရလေသည်။ သို့ဖြစ်သဖြင့် ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ အမိန့်ကို အမှုခေါ် စာချုန်တော်အမိန့်ဖြင့် ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

အမှုသည်များသည် မိမိတို့ တရားစရိတ်ကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ကျခံစေရမည်ဖြစ်သည်။

တရားလွှတ်တော်ချုပ်

စစ်တွေမြို့ဆိပ်ကမ်းအရာရှိ (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ရခိုင်တိုင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဆင်ဒီကိတ်အဖွဲ့ ပါ ၃ (အယူခံတရားခံများ)*

၁၉၆၀
ဧပြီလ ၂၄ ရက်။

တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၂၀၊ အယူခံအမှုတွင် မပါဝင်သော မူလအမှုသည်အား အမှုသည်အဖြစ် ထည့်သွင်းဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း။ အမိန့် ၁၊ နည်းဥပဒေ ၂၀ (၅)၊ စည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်လျှင် အမှုသည်အဖြစ် မထည့်နိုင်၊ အမိန့် ၄၁၊ ဥပဒေ ၃၃၊ အယူခံချုံးအာဏာ ကျယ်ပြန့်ခြင်း၊ ၎င်းအာဏာများ သုံးစွဲရာတွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်များ၊ ဂရုစမ္မ ပြုရမည့်အာ ချက်။

အယူခံ တရားခံ အမှတ် (၂) ချန်မာဘီလာနှင့် (၃) အင်ကဘရာတို့က သဘော်ပိုင်ရှင် ကုမ္ပဏီ ရခိုင်တိုင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဆင်ဒီကိတ်အဖွဲ့၊ အယူခံတရားလိုဖြစ်သူ စစ်တွေမြို့၊ ဆိပ်ကမ်းအရာရှိ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရဘုတ်အား မိမိတို့ ရန်ကုန်မြို့မှ စစ်တွေမြို့သို့ ပို့လိုက်သော ကုန်ပစ္စည်းအချို့ စစ်တွေမြို့ ဆိပ်ကမ်းအုပ်ချုပ်ခရေးအဖွဲ့၏ ကိုဒေါင်တွင် ပျောက်ဆုံးမှုနှင့် ပတ်သက်၍၊ လျော်ကြေးငွေ ရရန်အတွက် စွဲဆိုသော အမှုကို မူလရုံးတော်က ရခိုင်တိုင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဆင်ဒီကိတ်အဖွဲ့ တဦးတည်းသာ တာဝန်ရှိသည်ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီးလျှင်၊ ၎င်းအဖွဲ့အား တောင်းဆိုသည့် လျော်ကြေးငွေကို ပေးဆောင်စေရန် ဆုံးဖြတ်သိုက်လေသည်။ ယင်းဆင်ဒီကိတ်အဖွဲ့က တရားလွှတ်တော်သို့ အယူခံဝင်ရာတွင် ချန်မာဘီလာနှင့် အင်ကဘရာတို့ကို အယူခံတရားခံအဖြစ်ထား၍ စွဲဆိုလေသည်။ အမှုကြားနာစဉ် တရားလွှတ်တော်တရားဝန်ကြီးနှစ်ပါးသည် လျော်ကြေးငွေ ပေးဆောင်ရန် တာဝန်ရှိသူမှာ ယင်းဆင်ဒီကိတ်အဖွဲ့ မဟုတ်၊ စစ်တွေမြို့၊ ဆိပ်ကမ်းအရာရှိသာလျှင် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆပြီးလျှင်၊ ထိုဆိပ်ကမ်းအရာရှိအား တရားခံအဖြစ် ထည့်သွင်းစေခဲ့လေသည်။ ယင်းသို့ထည့်သွင်းစေသည့်အချိန်၌ ဆိပ်ကမ်းအရာရှိအား အယူခံတရားခံအဖြစ် ထည့်သွင်းစွဲဆိုရန်အတွက် ကာလ စည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ပြီး ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ ဤအချက်ကို ဆိပ်ကမ်းအရာရှိက တင်ပြပြီး ကန့်ကွက်ခဲ့သော်လည်း တရားလွှတ်တော်က ထိုကန့်ကွက်ချက်ကို လက်မခံဘဲ၊ ဆင်ဒီကိတ်အဖွဲ့ အပေါ် ချမှတ်သော ဒီကရီကိုပယ်ဖျက်ပြီး၊ ဆိပ်ကမ်း အရာရှိပေါ်၌ ဒီကရီချမှတ်လိုက်လေသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၂၀ အရဆိုလျှင် မူလအမှုတွင် အမှုသည်အဖြစ်ပါဝင်ပြီး၊ အယူခံအမှုတွင် အမှုသည်အဖြစ် မပါဝင်သော သူတဦးထယောက်အား

---

* ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ တရားမအယူခံ အမှုအမှတ် ၁၀။

† ခေတ္တနိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးချုပ်ဦးချန်ထွန်း၊ နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးဘိုကြီးနှင့် ဦးအောင်သာကျော်တို့ ရွှေမြောက်ထွင် တရားဝန်ကြီးဦးဘိုကြီး အမိန့်ချမှတ်သည်။

၁၉၆၁

စစ်တွေမြို့ ဆိပ်ကမ်း အရာရှိ နှင့် ရွှေဦးတိုင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဆိုင်ဒီကိတ်အဖွဲ့ ပါ ၃။

ထိုသူသည် အယူခံမှုအဆုံးအဖြတ်နှင့် သက်ဆိုင်သေးလျှင်၊ ထိုသူအား အမှုသည်အဖြစ် ထည့်သွင်း၍ အမှုကို စီရင်ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။ ဘီ၊ ပီ၊ အာ(ရ်)၊ ဗီ၊ ချတ်ကလင်ကာချစ်တီးနှင့်ဆီသဲအားချား ရန်ကုန် စီရင်ထုံးများအတွဲ ၆၊ စာမျက်နှာ (၂၉) ပရိဗီကောင်စီ ကိုရည်ညွှန်းသည်။ မသန်းမေနှင့် မဟာမက်အီဗုပ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံးအတွဲ ၉၊ စာမျက်နှာ (၆၂၄)၊ စိန်ဒတ် (စ်)နှင့် လခါချီး၊ ၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံးများ၊ စာမျက်နှာ (၆၉၃) တို့ကို သတောတူ လက်ခံသည်။ တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၁၊ နည်းဥပဒေ ၁၀ (၅)အရ၊ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ပြီးမှ ဆိပ်ကမ်းအရာရှိအား အယူခံတရားခံအဖြစ် ထည့်သွင်းခြင်းမပြုနိုင်။ တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၃၃ အရ အယူခံရှေ့တော်သို့ အပ်နှင်းသည့် အာဏာများသည် အလွန်မှပင် ကျယ်ဝန်းပေ၏။ သို့သော် ထို အာဏာများကို အသုံးပြုရာ၌၊ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၂၀၊ ထို့ပြင်တရားမကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၉၅၊ နှင့် အမိန့် ၁၊ နည်းဥပဒေ ၁၀ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားပြီးမှသာလျှင် အသုံးပြုသင့်ပေသည်။ ယင်းသို့အသုံးပြုလျှင်၊ အဆိုပါပြဋ္ဌာန်းချက်များ အားလုံးအရပင် ကာလ စည်းကမ်းသတ်ကို ဂရုမမူပြုရမည်။ အကြောင်းမူကား ကာလစည်းကမ်းသတ်အားဖြင့် ရရှိပြီး ဖြစ်သော အဖိုးထိုက်တန်လှသည့် အခွင့်အရေးကို တရားရုံးတော်က ပေါ့ပေါ့တန်တန် ဖျက်သိမ်းခြင်း မပြုအပ်၊ မပြုသင့်သောကြောင့်တည်း။ တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၃၃ ပါအာဏာ များကို အသုံးပြုရာ၌၊ ကာလစည်းကမ်းသတ်ကို ကျော်လွန်နိုင်သည် ဆိုစေကာမူ၊ အယူခံတရားလို ဧပါ့လျှော့မှု မရှိဘဲလျက်၊ အကြောင်းဘာခုခုကြောင့် အယူခံတရားလိုမှာ မဆုံးရှုံး မနစ်နာသင့်ဘဲ ဆုံးရှုံးနစ်နာမည်ဖြစ်ကြောင်းကို ရုံးတော်က တွေ့ရှိမှသာလျှင် ထိုအာဏာကို အသုံးပြုသင့်ကောင်း ပြုသင့်ပေမည်။

ထိုပြဋ္ဌာန်းချက်များ၏ ရည်ရွယ်ရင်းမှာ တရားစီရင်ရေး ကမောက်ကမ ဖြစ်ခြင်းမှ ထိန်းသိမ်း ကာကွယ်ရန် အတွက် ဖြစ်ဟန်တူသည်။

တရားလွှတ်တော်က ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ပြီးမှ စစ်တွေမြို့၊ ဆိပ်ကမ်းအရာရှိအား အယူခံ တရားခံအဖြစ် ထည့်သွင်းပြီး ၎င်းအပေါ် ဒွီဒီကရီချမှတ်ခြင်းမှာ အထင်အရှားမှားယွင်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးလှထွန်းဖြူ လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

အယူခံတရားခံ အမှတ် (၁)အတွက်။ ။ဦးဖသာထော် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

အယူခံတရားခံ အမှတ် (၂)နှင့် (၃)တို့အတွက်။ ။မစ္စတာ ဂျီ၊ အင် (နှ်)၊ ဘနာဂျီ လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

တရားဝန်ကြီး ဦးဘိုကြီး။ ။ဤအမှုတွင် အဓိကအားဖြင့် ဆုံးဖြတ်ရမည့် အချက်မှာ တရားလွှတ်တော် ပဌမအယူခံမှု အမှတ် ၁၁၆/၅၂ တွင် ယခုအယူခံ တရားလို စစ်တွေမြို့၊ ဆိပ်ကမ်းအရာရှိအား အယူခံ တရားခံအဖြစ် ထည့်သွင်းရန်အတွက် ကာလ စည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ပြီးမှ တရားလွှတ်တော်က ချမှတ်ခဲ့သည့် အမိန့်သည် အတည် ဖြစ်ထိုက် မဖြစ်ထိုက်ဟူသော ပြဿနာပင်ဖြစ်သည်။ အမှုဖြစ်ပွားပုံမှာ ယခု အယူခံ တရားခံအမှတ် (၂) ချန်မာဘီလာနှင့် (၃) အင်ကတရာတို့အတွက် အထည့်အလိပ်

သေတ္တာသုံးလုံး ရန်ကုန်မှ စစ်တွေမြို့သို့ မီးသင်္ဘောဖြင့် တင်ပို့ရာ၊ သင်္ဘောသည် စစ်တွေသို့ ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၄ ရက်နေ့၌ ရောက်ရှိလေသည်၊ သို့သော်သင်္ဘော သည် ဆိပ်ကမ်းတံတားသို့ မကပ်နိုင်သဖြင့် ထိုသူများ၏ အထည်အလိပ် သေတ္တာသုံးလုံး အပါအဝင် ကုန်ပစ္စည်းများကို အယူခံ တရားခံ အမှတ် (၁) ရခိုင်တိုင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဆင်ဒီကိတ်အဖွဲ့က တုံကင်းများဖြင့် သယ်ယူပြီး ဆိပ်ကမ်းအရာရှိသို့ ပေးအပ်လိုက်သည်။ ဆိပ်ကမ်းအရာရှိက ဆိပ်ကမ်းအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ ဂိုဒေါင်တွင် ကုန်ပစ္စည်းများကို သိုလှောင်ထားရာ အချင်းဖြစ် သေတ္တာသုံးလုံးအနက် တလုံးမှ တန်ဘိုး ငွေ ၅,၀၀၀ နည်းပါးရှိ ပစ္စည်းအချို့ ပျောက်ဆုံးသည်ကို တွေ့ရလေသည်။ ထိုပစ္စည်း တန်ဘိုးနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ခ စရိတ်ကိုပေါင်း၍၊ စုစုပေါင်းငွေ ၅,၁၉၄ ကျော်ကို ချန်မာဘီလာနှင့် အင်ကဘရာတို့က မူလပဉ္စမဋ္ဌ သင်္ဘောပိုင်ရှင် ကုမ္ပဏီကသော်၎င်း၊ ရခိုင်တိုင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဆင်ဒီကိတ်အဖွဲ့ကသော်၎င်း၊ စစ်တွေမြို့၊ ဆိပ်ကမ်း အရာရှိကသော်၎င်း၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရကသော်၎င်း မိမိတို့အား လျော်ကြေးငွေအဖြစ် ပေးဆပ်ရန် တာဝန်ရှိကြောင်းဖြင့် တရားစွဲဆိုလေသည်။ မူလ ရုံးတော်က ရခိုင်တိုင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဆင်ဒီကိတ်အဖွဲ့ တဦးတည်းသာ တာဝန်ရှိသည်ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီးလျှင် ၎င်းအဖွဲ့အား တောင်းဆိုသည့် လျော်ကြေးငွေကို ပေးဆောင်စေရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်လေသည်၊ ယင်းဆင်ဒီကိတ်အဖွဲ့က တရားလွှတ်တော်သို့ အယူခံဝင်ရာတွင် ချန်မာဘီလာနှင့် အင်ကဘရာတို့ကို အယူခံတရားခံအဖြစ်ထား၍ စွဲဆိုလေသည်။ အမှုကြားနာစဉ် တရားလွှတ်တော် တရားဝန်ကြီးနှစ်ပါးသည် လျော်ကြေးငွေ ပေးဆောင်ရန် တာဝန်ရှိသူမှာ ယင်းဆင်ဒီကိတ်အဖွဲ့မဟုတ်၊ စစ်တွေမြို့၊ ဆိပ်ကမ်းအရာရှိသာလျှင်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆပြီးလျှင်၊ ထိုဆိပ်ကမ်းအရာရှိအား အယူခံ တရားခံအဖြစ် ထည့်သွင်းစေခဲ့လေသည်။ ယင်းသို့ ထည့်သွင်းစေသည့်အချိန်၌ ဆိပ်ကမ်း အရာရှိအား အယူခံ တရားခံအဖြစ် ထည့်သွင်းစွဲဆိုရန်အတွက် ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ပြီး ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ ဤအချက်ကို ဆိပ်ကမ်းအရာရှိကတင်ပြပြီး ကန့်ကွက်ခဲ့သော်လည်း၊ တရားလွှတ်တော်က ထိုကန့်ကွက်ချက်ကို လက်မခံဘဲ၊ ဆင်ဒီကိတ်အဖွဲ့ အပေါ် ချမှတ်သော ဒီကရီကိုပယ်ဖျက်ပြီး ဆိပ်ကမ်းအရာရှိအပေါ်၌ ဒီကရီချမှတ်လိုက်လေသည်။

ယင်းသို့ ဆိပ်ကမ်းအရာရှိအား အယူခံတရားခံအဖြစ် ထည့်သွင်းခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သော ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို သုံးသပ်ရာ၌ ပဌမအချက်မှာ ထိုထည့်သွင်းသည့် အမိန့်သည် တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၂၀ တွင် အကျုံးဝင်သလောဟူသည့် အချက်ဖြစ်သည်။ ထိုနည်းဥပဒေအရဆိုလျှင်၊ မူလအမှုတွင် အမှုသည်အဖြစ်ပါဝင်ပြီး၊ အယူခံအမှုတွင် အမှုသည်အဖြစ် မပါဝင်သော သူတဦးတယောက်အား ထိုသူသည်

ခရိုင်
စစ်တွေမြို့၊ ဆိပ်ကမ်းအရာရှိ နှင့် ရခိုင်တိုင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဆင်ဒီကိတ်အဖွဲ့ ပါ ၃။

၁၉၆၁

စစ်တွေမြို့ ဆိပ်ကမ်းအာရာရှိ နှင့် ရခိုင်တိုင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဆင်ဒီကိတ်အဖွဲ့ ပါ ၃ ။

အယူခံမှု အဆုံးအဖြတ်နှင့် သက်ဆိုင်သေးလျှင် ထိုသူအား အမှုသည်အဖြစ် ထည့်သွင်း၍ အမှုကို စီရင်ဆုံးဖြတ် နိုင်သည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားလေသည်။ သို့သက်ဆိုင်မှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ **ဘီ၊ ပီ၊ အာ (ရ်)၊ ဗီ၊ ချွတ်ကလင်ကာချစ်တီးနှင့် ဆီသဲအာချား (၁)** တွင်ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်မှာ အောက်ရုံးတော်၌အနိုင်ရခဲ့သူသည် မိမိအပေါ် အယူခံဝင်ရန် အတွက်ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ပြီးသည့်နောက်၌ အယူခံမှုအဆုံးအဖြတ်နှင့် မသက်ဆိုင်တော့ပေဟု စီရင်ထုံးတရပ် ချမှတ်ခဲ့လေသည်။ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ကို ရန်ကုန် တရားလွှတ်တော်က **မသန်းမေ** နှင့် **မဟာမက်အီစုပ်** (၂) အမှုဌင်း၊ **စိန်ဒတ်(စ်)** နှင့် **လခါးချီး** (၃) အမှုဌင်း လိုက်နာကျင့်သုံးခဲ့လေသည်။ ထိုစီရင်ထုံးများမှာ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၂၀ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီဖြစ်ပြီး သင့်လျော်မှန်ကန်သည်ဖြစ်၍ ဤရုံးတော်ကလည်း သဘောတူ လက်ခံရပေမည်။

တဖန် တရားမကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၀၇ နှင့် အမိန့် ၁၊ နည်းဥပဒေ ၁၀ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ၊ ဆိပ်ကမ်းအာရာရှိအား အယူခံတရားခံအဖြစ် ထည့်သွင်းနိုင်သည်၊ မထည့်သွင်းနိုင်သည်ဆိုသည့် အချက်ကို ဆင်ခြင် သုံးသပ်ရပေမည်။ သို့ဆင်ခြင်သုံးသပ်ရာတွင် အမိန့် ၁၊ နည်းဥပဒေ ၁၀ (၅)အရ၊ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ပြီးမှ ဆိပ်ကမ်းအာရာရှိအား အယူခံ တရားခံအဖြစ် ထည့်သွင်းခြင်း မပြုနိုင်ကြောင်းကို တွေ့ရှိရလေသည်။

နောက်ဆုံး စဉ်းစားရန် အချက်မှာ တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၃၃ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ၊ တရားလွှတ်တော်သည် ဆိပ်ကမ်းအာရာရှိအား ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ပြီးမှ အယူခံ တရားခံအဖြစ် ထည့်သွင်းနိုင်သလောဟူသည့် အချက်ပင်ဖြစ်သည်။ ထိုနည်းဥပဒေအရ အယူခံ ရုံးတော်သို့ အပ်နှင်းသည့် အာဏာများသည် အလွန်မှပင် ကျယ်ဝန်းပေ၏။ သို့သော် ထိုအာဏာများကို အသုံးပြုရာ၌ အထက်၌ ဖေါ်ပြခဲ့သည့် တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၂၀၊ ထို့ပြင်တရားမကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၀၇ နှင့် အမိန့် ၁၊ နည်းဥပဒေ ၁၀ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များကိုလည်း ထည့်သွင်း စဉ်းစားပြီးမှသာလျှင် အသုံးပြုသင့်ပေသည်။ ယင်းသို့ အသုံးပြုလျှင် အဆိုပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအားလုံးအရပင်၊ ကာလစည်းကမ်းသတ်ကို ဂရုမဲ့ ပြုရမည်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရလေသည်။ အကြောင်းမူကား ကာလစည်းကမ်းသတ်အား ဖြင့်ရရှိပြီးဖြစ်သော၊ အဖိုးထိုက်တန်လှသည့် အခွင့်အရေးကို တရားရုံးတော်က ပေါ့ပေါ့တန်တန် ဖျက်သိမ်းခြင်း မပြုအပ်၊ မပြုသင့်သောကြောင့်တည်း။ ယင်းသို့ဖြစ်၍ တရားမ

(၁) ၆ ရန်ကုန်စီရင်ထုံးများ၊ စာမျက်နှာ (၂၉) ပရီဗီးကောင်စီ။
(၂) ၉ ရန်ကုန်စီရင်ထုံးများ၊ စာမျက်နှာ (၆၂၄)။
(၃) ၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံးများ၊ စာမျက်နှာ (၆၉၃)။

၁၉၆၁

စစ်ကွမ်းမြို့ ဆိပ်ကမ်း အရာရှိနှင့် ရခိုင်တိုင်း၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဆင်ဒီကိတ်အဖွဲ့ ပါ ၃။

ကျင့်ထုံးအမိန့် ၄၁၊ နည်းဥပဒေ ၃၃ ပါ အာဏာများကို အသုံးပြုရာ၌ ကာလစည်းကမ်းသတ်ကို ကျော်လွန်နိုင်သည် ဆိုစေကာမူ၊ အယူခံတရားလို ပေါ်လျော့မှု မရှိဘဲလျက်၊ အကြောင်းတခုခုကြောင့် အယူခံ တရားလိုမှာ မဆုံးရှုံးမနစ်နာသင့်ဘဲ ဆုံးရှုံးနစ်နာမည်ဖြစ်ကြောင်းကို ရုံးတော်က တွေ့ရှိမှသာလျှင် ထိုအာဏာများကို အသုံးပြုသင့်ကောင်းပြုသင့်ပေမည်၊ ဥပမာဆောင်ရမည်ဆိုလျှင် ဤအမှုတွင်တဦးတယောက်၏ခြိမ်းခြောက်မှုကြောင့်သော်၎င်း၊ လှည့်စားမှုကြောင့် သော်၎င်း၊ ရခိုင်တိုင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဆင်ဒီကိတ်အဖွဲ့သည် တရားလွှတ်တော်သို့ အယူခံဝင်ရာ၌ စစ်တွေမြို့၊ ဆိပ်ကမ်းအရာရှိအား အယူခံတရားခံအဖြစ် ထည့်သွင်းခြင်း မပြုခဲ့ရကြောင်းတွေ့ရှိလျှင်၊ တရားလွှတ်တော်က ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ပြီး ဖြစ်လင့်ကစား၊ ထိုအရာရှိအား အယူခံတရားခံအဖြစ် ထည့်သွင်းရန် အမိန့်ချမှတ်သင့်ကောင်း သင့်ပေလိမ့်မည်။ စင်စစ်သော်ကား ထိုပြဋ္ဌာန်းချက်များ၏ ရည်ရွယ်ရင်းမှာ တရားစီရင်ရေးကမောက်ကမဖြစ်ခြင်းမှ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရန်အတွက် ဖြစ်ဟန်တူသည်။ ယခုအမှုဌာနကား တရားလွှတ်တော်သည် ဆိပ်ကမ်းအရာရှိအား တရားခံအဖြစ် ထည့်သွင်းချခြင်း အကြောင်းမှာ မိမိတို့ တွေ့ရှိရသည့်အတိုင်းဆိုလျှင် လျော်ကြေးငွေပေးရန် တာဝန်ကျသူမှာ ဆိပ်ကမ်းအရာရှိသာလျှင်ဖြစ်၍ မူလရုံးတော်၏ အမိန့်ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်လျှင် ချန်မာဘီလာနှင့် အင်ကဘရာတို့သည် အယူခံလွှာ တင်သွင်းခြင်း မပြုခဲ့သည့်အတွက် လျော်ကြေးငွေ တပြားတချပ်မှ မရရှိဘဲနေမည်ကို စိုးရိမ်သောကြောင့် ထည့်သွင်းရသည်ဟု မြင်ကဆိုထားလေသည်။ သို့သော် ထိုသူများသည် မူလတရားခံ ၄ ဦး အနက်၊ တဦးဦးအပေါ်၌ ဒီကရီ ရလိုကြောင်းဖြင့် တရားစွဲဆိုခဲ့ရာ ရခိုင်တိုင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဆင်ဒီကိတ်အဖွဲ့ အပေါ်၌ ဒီကရီရရှိပြီး ဖြစ်သဖြင့် အယူခံဝင်ရန် မလိုတော့ချေ၊ အယူခံ ဝင်နိုင်ခွင့်လည်း မရှိတော့ချေ။ ထို့ကြောင့် တရားလွှတ်တော်က ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ပြီးမှ စစ်တွေမြို့၊ ဆိပ်ကမ်းအရာရှိအား အယူခံတရားခံအဖြစ် ထည့်သွင်းပြီး ၎င်းအပေါ်၌ ဒီကရီချမှတ်ခြင်းမှာ အထင်အရှား မှားယွင်းသည်ဟု ယူဆရပေမည်။

ထိုဆိပ်ကမ်း အရာရှိအား ယင်းသို့ အယူခံ တရားခံအဖြစ် ထည့်သွင်းခြင်း မပြုရလျှင် တရားလွှတ်တော် အယူခံမှုမှာ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့် မရှိတော့ချေ၊ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အကယ်၍၊ ယခုတွေ့ရှိရသည့်အတိုင်း တရားလွှတ်တော်က ဆိပ်ကမ်းအရာရှိသာလျှင် လျော်ကြေးငွေပေးရန် တာဝန်ရှိသည်ဟု ဆုံးဖြတ်လျှင် ထိုဆုံးဖြတ်ချက်သည်၊ ရခိုင်တိုင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဆင်ဒီကိတ်အဖွဲ့သာလျှင်လျော်ကြေးပေးရန် တာဝန်ရှိသည်ဟူသော အတည်ဖြစ်လျက် ရှိနေသည့် မူလတရားရုံး စီရင်ချက်နှင့် ဖီလာဆန့်ကျင်နေလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။

၁၉၆၁

စစ်တွေမြို့ ဆိပ်ကမ်းအရာရှိ နှင့် ရခိုင်တိုင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဆင်ဒီကိတ်အဖွဲ့ ပါ ၃။

အထက်ဖေါ်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် တရားလွှတ်တော်၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကိုပယ်ဖျက်ပြီး မူလတရားရုံးတော်၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပြန်လည်အတည်ပြုလိုက်သည်။ အယူခံတရားလို ဆိပ်ကမ်းအရာရှိ ဤရုံးတော်၌ ကုန်ကျသော တရားစရိတ်ကိုငင်း၊ တရားလွှတ်တော်၌ ကုန်ကျသော တရားစရိတ်ကိုငင်း ရခိုင်တိုင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဆင်ဒီကိတ်အဖွဲ့က ကျခံရမည်။ ချန်မာဘီလာနှင့် အင်ကာရာတို့ စာရားလွှတ်တော်၌ ကုန်ကျသော တရားစရိတ်ကိုလည်း ထိုဆင်ဒီကိတ်အဖွဲ့ကပင် ကျခံရမည်။ ဤရုံးအယူခံမှုတွင် ဆိပ်ကမ်းအရာရှိနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဆင်ဒီကိတ်အဖွဲ့တို့သာလျှင် အဓိက တရားပြိုင်များ ဖြစ်ကြသဖြင့် ဘီလာ၊ ကဘရာ တို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ စာရားစရိတ်ကို မည်သူကျခံစေရမည်ဟူ၍ အမိန့်ချမှတ်ခြင်း မပြုတော့ချေ။

တရားလွှတ်တော်ချုပ်

ဒေး နှင့်သားများလိမိတက် (လျှောက်ထားသူများ) ၁၉၆၀
ပြီလ ၄ ရက်။
နှင့်
ဘဏ္ဍာရေး နှင့် အခွန်တော်ဌာန ဝန်ကြီး ပါ ၃ (လျှောက်ထားခံရသူများ) *

စည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၊ လုံလောက်သောအကြောင်းပြချက်။

အမှုခေါ် စာချွန်တော်တရပ် ထုတ်ပေးရန်အတွက် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့၌ လျှောက်လွှာချာ၊ တင်သွင်းရာတွင် ကာလစည်းကမ်းသတ် ရက်ပေါင်း ၁၀၄ ရက်မှ ကျော်လွန်နေသည့် ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍၊ အဆိုပါလျှောက်လွှာများနှင့် အခြားသက်ဆိုင်သော ကျမ်းကျိန်စာတို့ကို ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၃ ရက်နေ့တွင် လျှောက်ထားသူများ၏ ဝတ်လုံတော်ရှေ့၌ စာခရုးက၊ ထိုးလျှောက်လွှာများနှင့် အခြားသက်ဆိုင်သော စာရွက်စာတမ်းများ တို့ကို တရားလွှတ်တော်ချုပ်၌ တင်သွင်းခြင်း မပြုကြောင်းကို ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၆ ရက်နေ့တွင် လျှောက်ထားသူများက မိမိတို့၏ ဝတ်လုံတော်ရှေ့ထံမှ တဆင့်ကြားသိရပြီး အဆိုပါ လျှောက်လွှာများနှင့်သက်ဆိုင်သော စာရွက်စာတမ်းများကို ၎င်းရှေ့နေစာရေးဆရာ၏ စားပွဲအံဆွဲထဲတွင် တွေ့ရှိရပြီး နောက်မှ ရုံးတော်ဘွင် တင်သွင်းရကြောင်း အကြောင်းပြလေသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။စည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅ အရ၊ လုံလောက်သော အကြောင်းဆိုသည်ကား စီရင်ထုံးများတွင် သေချာတိကျစွာ ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိခဲ့၊ ၎င်းကိစ္စကိုဆုံးဖြတ်ရာ၌ အမှုအခင်းတွင် ပေါ် ပေါက်သော အကြောင်းအချက်ပေါ် တွင်သာ ကြည့်ရှုရ၍ ဆုံးဖြတ်ရသည်။

ရှေ့နေစာရေးအား၊ တရားလွှတ်ဘော်ချုပ်တွင် တင်သွင်းရန် လျှောက်လွှာနှင့် အရေးကြီးသော စာရွက်စာတမ်းများကို အပ်နှင်းခဲ့လျှင် ထိုကဲ့သို့ အပ်နှင်းသောအလုပ်ကို မိမိ၏စာရေးသည် ပြီးစီးအောင်လုပ်သည် မလုပ်သည်ကို စစ်ဆေးကြပ်မတ်ရန် တာဝန်မှာ ရှေ့နေကြီးအပေါ်တွင် ကျရောက်လျက်ရှိသည်။ ထိုကဲ့သို့ ကျရောက်လျက်ရှိသော တာဝန်ဝတ္တရား ရှိပါလျက်နှင့် ၅ လမျှတိုင်အောင် ထိရောက်စွာ အရေးယူဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုသည်မှာ မိမိ၏စာရေးသည် မိမိအား လိမ်လည်လှည့်ဖြား၊ ထားခြင်းကြောင့် မပြုလုပ်မိဟု ဆိုခြင်းအား ဖြင့် မိမိ၏ ကျရောက်သော တာဝန်မှ ကင်းမျှင်းသွားပြီဟု ယူဆရန် ခဲယဉ်းပေသည်။ မစိန်နှင့်အက် (စ်)၊ တီ၊ အာ (ရ်)၊ အင် (မ်) ဖမ်း၊ A.I.R. (1933)

---

* ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမ အခေသးအဖွဲ့ လျှောက်လွှာအမှတ် ၁၃၆/၁၃၇/၁၃၈/၁၃၉။

† နိုင်ငံတော် တရားဝန်ကြီးချုပ် ဦးမြင့်သိန်း၊ နိုင်ငံတော် တရားဝန်ကြီးများ ဖြစ်ကြသော ဦးဘိုကြီးနှင့် ဦးအောင်သာကျော်တို့ ရှေ့မှောက်တွင် တရားဝန်ကြီး ဦးအောင်သာကျော် အမိန့်ချမှတ်သည်။

၁၉၆၁

အေးနှင့်သား များ လိမိတက် နှင့် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်တော်ဌာန စုန်ကြီး ပါ ၃။

Ran. 96 ကိုရည်ညွှန်းသည်။အလာဝတ် (တ်) ဟာယာနှင့် တဒယာဂ်နှင့် ဟာဂျီမိုဟာမက် ရမ်ဆန် နှင့်အခြားသူများ A.I.R. (1934) Lah. 986 နှင့်ခြားနားခြင်းပြသည်၊ ထိုကြောင့်ကာလ စည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန်နေသော လျှောက်လွှာများကိုတင်သွင်းခွင့်မပြု။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးကျော်မင်း လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူ များအတွက်။ ။အစိုးရလွှတ်တော် ရှေ့နေဦးလှမောင် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည်။

တရားဝန်ကြီး ဦးအောင်သာကျော်။ ။လျှောက်ထားသူ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ မဂိုလမ်း အမှတ် ၃၀ ရှိ၊ အေးနှင့်သားများ လိမိတက်ဟု အမည်ပေးထားသော စီးပွါးရေး လုပ်ငန်းအပေါ် တွင် ဂျပန်ပြည်မှ ငွေပေါင်း ၁၇,၀၆၃ + ၃၃,၁၁၀ + ၂၃,၂၃၇ + ၄၆,၅၀၀ တန်သော ချည်အဂည်အလိပ်များကို လိုင်စင်မဲ့ တင်သွင်းခြင်းကြောင့် ပင်လယ်ကြောင်း အကောက်တော် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၆၇(ဂ)အရ၊ တိုက်ရိုက် ဒဏ်ငွေ ၃၆,၀၀၀ + ၆၇,၆၀၀ + ၄၆,၄၅၀ + ၉၃,၀၀၀ + ပေးဆောင်ရန် ဒုတိယ အကောက်တော်ဝန်က ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၀၊ ၂၄ ရက်နေ့နှင့် မတ်လ ၈ ရက်နေ့စွဲဖြင့် အမိန့်များ ချမှတ်ခဲ့ရာ အဆိုပါအမိန့်များကို ဘဏ္ဍာတော်မင်းကြီးထံတွင်၎င်း၊ နိုင်ငံတော် အစိုးရ ဘဏ္ဍာရေးနှင့်အခွန်တော်ဝန်ကြီးထံတွင်၎င်း အယူခံခြင်း၊ စောဒကတက်ခြင်း စသော အရေးဆိုခြင်း၌ မအောင်မြင်၍၊ ဤရုံးတော်တွင် အမှုခေါ် စာချုန်တော်တရပ် လျှောက်ထားခဲ့သည်။

အဆိုပါ အမှုခေါ် စာချုန်တော် လျှောက်လွှာများမှာ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့ ကျမှသာလျှင် လျှောက်ထားခြင်းကြောင့် ကာလစည်းကမ်းသတ် ရက်ပေါင်း ၁၈၄ ရက်မျှ ကျော်လွန်နေသည်ကို တွေ့ရ၍၊ ဤရုံးတော်က အဆိုပါ လျှောက်လွှာများကို လက်မခံသင့်ဟု တဘက်မှ ကန့်ကွက်ခဲ့သည်။

ထိုကဲ့သို့ လျှောက်ထားသူများ၏ လျှောက်လွှာများမှာ ၆ လကျော်မျှ စည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန်နေခြင်း အကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ စည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅ အရ၊ လုံလောက်သော အကြောင်းပြရန် တာဝန်မှာ လျှောက်ထားသူ အပေါ် တွင် ကျရောက်ခဲ့သည်။ လုံလောက်သော အကြောင်းဆိုသည်ကား၊ စီရင်ထုံးများတွင် သေချာတိကျစွာ ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိခေ့၊ ၎င်းကိစ္စကို ဆုံးဖြတ်ရာ၌ အမှုအခင်းတွင် ပေါ် ပေါက်သော အကြောင်းအချက် ပေါ် တွင်သာကြည့်၍ ဆုံးဖြတ်ရာသည်။ လျှောက်ထားသူက အကြောင်းပြရာတွင် ၎င်း၏ လျှောက်လွှာများနှင့် အခြားသက်ဆိုင်သော ကျမ်းကျိန်စာတို့ကို ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၃ ရက်နေ့တွင် ၎င်း၏ ဝတ်လုံတော်ရ ဦးကျော်မင်း၏ စာရေး၊ အက် (စ်)၊ တေးကျာရမ်

ဆိုသူက လျှောက်ထားသူ၏ အမှု ၄ မှုအတွက် လျှောက်လွှာများနှင့် တခြားသက်ဆိုင်သော စာရွက်စာတမ်းများတို့ကို တရားလွှတ်တော်ချုပ်၌ တင်သွင်းခြင်း မပြုကြောင်းကို ၎င်း၏ ဝတ်လုံတော်ရ ဦးကျော်မင်း ထံမှတဆင့် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ကြားသိရသည်။ အဆိုပါလျှောက်ထားသူ၏ လျှောက်လွှာနှင့် သက်ဆိုင်သော စာရွက်စာတမ်းများကို ၎င်းရှေ့နေစာရေး၏ စားပွဲ အံဆွဲထဲတွင် တွေ့ရှိရပြီးနောက်၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ စက်တင်္ဘာလ ၅ ရက်နေ့တွင် မှ၊ ဤလျှောက်လွှာများကို ကျမ်းကျိန်စာ အထောက်အထားနှင့်တကွ တင်သွင်းကြောင်းကို ဖော်ပြသည်။

၁၉၆၁

အေးနှင့်သားများ လီမိတက်နှင့် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်တော်ဌာန ဝန်ကြီး ပါ ၃။

လျှောက်လွှာများနှင့် ပူးတွဲပါ ကျမ်းကျိန်စာတို့တွင် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၃ ရက်နေ့စွဲကို ရေးသားဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ၎င်းနေ့တွင်ပင် ရှေ့နေစာရေးအား ရုံးတွင်တင်သွင်းရန် ပေးအပ်လိုက်သည်ဆိုသော အချက်မှာ မှန်ပေမည်။ မည်သည့်အကွက်ကြောင့် ရှေ့နေစာရေးက လျှောက်ထားသူ၏ လျှောက်လွှာနှင့်စာရွက်စာတမ်းများကို တရားလွှတ်တော်ချုပ်တွင် သွားရောက် တင်သွင်းခြင်း မပြုသည်ကို ကား၊ လျှောက်ထားသူ၏ကျမ်းကျိန်စာ၌ ဖော်ပြထားခြင်း မရှိချေ၊ လျှောက်ထားသူအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော ရှေ့နေကြီးက ၎င်း၏ ရှေ့နေစာရေးသည် လျှောက်ထားသူထံမှ ကျသင့်သော စရိတ်ငွေကို အဆမတန်ပိုမို၍ တောင်းဆိုပြီးမှ ယခုကဲ့သို့ လျှောက်လွှာနှင့် စာရွက်စာတမ်းများ တင်သွင်းခြင်း ပျက်ကွက်လျက် ရှိခဲ့ရာ၊ ထိုသို့ ပျက်ကွက်ခြင်းကို ၎င်းအားအသိမပေးခြင်းကြောင့် ဤမျှလောက် လ ရက်တာရှည်စွာ စည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ခဲ့ကြောင်းကို ဖော်ပြပြောဆိုသည်။

ထိုကဲ့သို့ပြောဆိုရုံမျှနှင့် ၎င်းရှေ့နေကြီး အပေါ်တွင် ၎င်း၏ရှေ့နေစာရေးက လိမ်လည်လှည့်ပတ်၍ သက်ဆိုင်ရာလျှောက်လွှာနှင့် စာရွက်စာတမ်းများကို အချိန်မီ တင်သွင်းခြင်း မပြုခဲ့ဟု မယူဆနိုင်ချေ၊ ရှေ့နေစာရေးအား တရားလွှတ်တော်ချုပ်တွင် တင်သွင်းရန် လျှောက်လွှာနှင့် အရေးကြီးသော စာရွက်စာတမ်းများကို အပ်နှင်းခဲ့လျှင် ထိုကဲ့သို့အပ်နှင်းသော အလုပ်ကို မိမိ၏စာရေးသည် ပြီးစီးအောင်လုပ်သည် မလုပ်သည်ကို စစ်ဆေးကြပ်မတ်ရန် တာဝန်မှာ ရှေ့နေကြီးအပေါ်တွင် ကျရောက်လျက်ရှိသည်၊ ထိုကဲ့သို့ကျရောက်လျက်ရှိသော တာဝန်ဝတ်တရား ရှိပါလျက်နှင့် ၅ လမျှတိုင်အောင် ထိရောက်စွာ အရေးယူဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုသည်မှာ မိမိ၏စာရေးသည် မိမိအား လိမ်လည်လှည့်ဖြားထားခြင်းကြောင့် မပြုလုပ်မိဟု ဆိုခြင်းအားဖြင့် မိမိ၌ ကျရောက်သော တာဝန်မှ ကင်းရှင်းသွားပြီဟု ယူဆရန် ခဲယဉ်းပေသည်။ လားဟိုးတရားလွှတ်တော် စီရင်ထုံး၊ အလာဝတ်(တ်) ဟာယာနှင့် တယောက်နှင့်၊ ဟာဂျီမိုဟာမက် ရမ်ဆန်နှင့် အခြားသူများ အမှု (၁)ကို အကိုးအကားပြု၍ ယခုကာလ

(I) A.I.R. (1934) Lah. p. 986.

၁၉၆၁

အေးနှင့်သား
များလီမိတက်
နှင့်
ဘဏ္ဍာရေးနှင့်
အခွန်တော်ဌာန
ဝန်ကြီး ပါ ၃။

စည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန်သော ကိစ္စကို ခွင့်လွှတ်ရန်လျှောက်လဲရာ အဆိုပါအမှုတွင် အလုပ်ကျွမ်းကျင်သော ရှေ့နေစာရေးက လုပ်သက်နုသော ရှေ့နေကလေးအား လိမ်လည်လှည့်ပတ်၍ စရိတ်ကြေးငွေများကို အလွဲသုံးစား လုပ်ထားသော ကိစ္စဖြစ်ခြင်းကြောင့် စည်းကမ်းသတ်အချိန် ကျော်လွန်ခြင်းကို ရုံးတော်က ခွင့်လွှတ်ခဲ့သည်။ ထိုအမှုမှာ ရှေ့နေစာရေး၏ အလိုမ့်ခံရသော ရှေ့နေက ကျမ်းကျိန်စာဖြင့် မိမိအား ၎င်း၏စာရေးက မည်သို့မည်ပုံ လိမ်လည်လှည့်ပတ်ထားကြောင်းနှင့် ၎င်းအားပေးသော စရိတ်ငွေများကို အလွဲသုံးစားပြုကြောင်း အထောက်အထားနှင့်တကွ တင်ပြသည်။

ယခုအမှုတွင် ပေါ်လွင်သော အချက်များကား လားဟိုး တရားလွှတ်တော်မှ ဆုံးဖြတ်သော အမှု၌ ပေါ်ပေါက်သော အချက်များနှင့် ကိုက်ညီခြင်း မရှိချေ။ မိမိ၏ စာရေးသည် မည်မျှလောက် ယုံကြည်သင့်သော စာရေးဖြစ်ခြင်း အကြောင်းကို တစုံတခုမျှ ဖေါ်ပြခြင်း မရှိသည့်ပြင်၊ မည်သို့မည်ပုံ မိမိအား လျှောက်ထားသူ၏ လျှောက်လွှာတင်သွင်းခြင်းကိစ္စကိုယုံကြည်စိတ်ချရန် ရှေ့နေစာရေးက လိမ်လည်လှည့်ဖြားထားခြင်း အကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ ကျမ်းကျိန်စာများ ပြုလုပ်ခြင်း မရှိချေ၊ လျှောက်ထားသူ၏ ကျမ်းကျိန်စာ၌လည်း မည်ရွှေမည်မျှ တရားစရိတ်အဖြစ် ရှေ့နေစာရေးအား ပေးထားသည်ဟူသော အကြောင်း မပေါ်ပေါက်ချေ။

ယခုအမှုတွင် တွေ့ရှိရသော အကြောင်းအချက်တို့မှာ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး မစိန် နှင့် အက် (စ်)၊ တီ၊ အာ(ရ်)၊ အင် (မ်)၊ ဖမ်း တို့အမှု (၂)တွင် ပါရှိသော အကြောင်းအချက်များနှင့် ဆင်တူရှိမှား ဖြစ်နေသည်ကိုတွေ့ရသည်။ အဆိုပါအမှုတွင် အယူခံ တရားလိုတဦး၏ ရှေ့နေအဖြစ် ဆောင်ရွက်သူသည်၊ အယူခံလွှာကို တင်သွင်းရန် မိမိ၏ စာရေးအား ညွှန်ကြားပြီးနောက် ဘိလပ်သို့ ကိုယ်ရေး ကိုယ်တာအတွက် ထွက်ခွါသွားလေရာ ဘိလပ်မှပြန်ရောက်ပြီး ၃ လကြာမှ အဆိုပါ အယူခံလွှာကိစ္စကို စုံစမ်းခြင်းပြုခဲ့သည်။ ရှေ့နေစာရေးက မိမိညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း အယူခံလွှာကို မတင်သွင်းသည့် အကြောင်းကို ထိုအချိန်ကာလကျမှသာလျှင် သိရှိရလေသည်။ ကာလစည်းကမ်းသတ် လွန်ပြီးမှ အယူခံလွှာကို တင်သွင်းလေရာ ထိုကဲ့သို့ ရှေ့နေစာရေးက ပေးထားသော တာဝန်ကို မဆောင်ရွက်ခြင်းကြောင့် လျှောက်လွှာတင်သွင်းခြင်း ကြန့်ကြာသည်ဟု အကြောင်းပြချက်ကို တရားလွှတ်တော် တရားဝန်ကြီးများက လက်မခံချေ၊ ယခုအမှုတွင်လည်း ၎င်းအမှုကို ဆုံးဖြတ်သည့် တရားဝန်ကြီးများ သဘောပေါက်သည့်အတိုင်း သက်ဆိုင်ရာရှေ့နေကြီးက တရားလွှတ်တော်ချုပ်သို့ လျှောက်လွှာတင်သွင်းရန် စေခိုင်းထားသော ကိစ္စကို တာဝန်ရှိသည့်အတိုင်း အရေးတယူ ဂရုတစိုက်

(II) A.I.R. (1933) Ran. p. 96.

ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါမူ၊ ဤမျှလောက်လရက်တာရှည်စွာ ကြန့်ကြာခြင်းကို ဘွဲ့ရှိခိုင်မည် မဟုတ်ချေ။

၁၉၆၁

အေးနှင့်သား မျှားလိမိတက် နှင့် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်တော်ဌာန ဝန်ကြီး ပါ ၃။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းမျှားကြောင့် ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန် နေသော လျှောက်လွှာမျှားကို တင်သွင်းခွင့် မပြုသင့်ဟု ယူဆသည်။ သို့ယူဆသည့် အတိုင်း, ၎င်းလျှောက်လွှာမျှားကို ပယ်လိုက်သည်။ လျှောက်ထားသူမှာ သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်မျှားထံ ၎င်းအားချမှတ်ထားသော ဒဏ်ငွေမျှားနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ နောက် ထပ် စဉ်းစားသုံးသပ်ရန် Review လျှောက်လွှာကို ပင်လယ်ရေကြောင်း အကောက် တော်ခွန် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉၁ (၁)(ခ) တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသော စည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်မှုကို အကြောင်းပြ၍၊ လျှောက်ထားနိုင်သော အခွင့်အရေးရှိသည့်အပြင် အဆိုပါအာဏာပိုင်မျှားကလည်း ဤရုံးတော်က ယခင်အလားတူ အမှုမျှားတွင် ဆုံး ဖြတ်ပြီး ဖြစ်သည့်အတိုင်း **သက်ဆိုင်သူမျှားအား သက်သာခွင့်ပေးသည်ကို သိရှိသည်** ဖြစ်၍ ယခုကိစ္စတွင်လည်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၉၁ (၁) (ဂ) အရ၊ သက်ညှာစွာ အရေးယူ ဆောင်ရွက်လိမ့်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ယုံကြည်သည်။

တရားလွှတ်တော်ချုပ်

† ၁၉၆၁
ပြီလ ၄ ရက်။

ဦးချစ်ဆွေ (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

တွဲဘက်အတွင်းဝန်မင်း၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန (လျှောက်ထားခံရသူများ)*

အပြီးအပြတ်ချမှတ်သော အမိန့်မဟုတ်ခြင်း၊ ဤရုံးတော်က လေ့လာသုံးသပ်စစ်ဆေး ဆုံးဖြတ်ခြင်း မလုပ်သည့်အရာ။

သတိပေးခြင်းမျှဖြစ်၍၊ အပြီးအပြတ်ချမှတ်ခြင်း ချသော အမိန့်မဟုတ်သည့် ဆင့်ဆိုခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အကြောင်းချင်းရာနှင့် ပတ်သက်၍၊ အမှုခေါ် စာချွန်တော် အမိန့်လျှောက်ထားရာတွင် ဤရုံးတော်က လေ့လာသုံးသပ်စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်မည်မဟုတ်။

မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရ၏ ပညာတော်သင် အဖြစ်ဖြင့် နိုင်ငံခြားတွင် ပညာသင်နေစဉ်အတွင်း ပညာတော်သင်ဥပဒေစည်းမျဉ်းကို ချိုးဖေါက်သည်ဟုဆိုကာ လျှောက်ထားခံရသူကပညာတော်သင် အတွက်ခံဝန်ချုပ်ဆိုခဲ့သူ လျှောက်ထားသူအား တလအတွင်း လျော်ကြေးငွေ ၅,၀၀၀ ပေးဆောင်ရမည်။ ယင်းသို့ပေးဆောင်ခြင်း မပြုက၊ ဥပဒေအရ အရေးယူမည် ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ဆင့်ဆိုခြင်းသည် သတိပေးခြင်းသာဖြစ်၍၊ အပြီးအပြတ်ချမှတ်သော အမိန့်မျိုးဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးဗဂျမ်း လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။အစိုးရ လွှတ်တော်ရှေ့နေ ဦးလှမောင် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

တရားဝန်ကြီး ဦးဘိုကြီး။ ။ယခု လျှောက်ထားသူ ဦးချစ်ဆွေ၏သား မောင်တင်အောင်သည်၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရ၏ ပညာတော်သင် အဖြစ်ဖြင့် အမေရိကန်နိုင်ငံသို့ ၁၉၅၅ ခုနှစ်မှ ၁၉၅၈ ခုနှစ်အထိ စေလွှတ်ခြင်း ခံခဲ့ရသည်။ မောင်တင်အောင် မြန်မာပြည်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိပြီးနောက် ၁၉၆၀ ခုနှစ်တွင် ယခုလျှောက်ထားခံရသူ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန တွဲဘက် အတွင်းဝန်မင်းက မောင်တင်အောင်သည် ပညာသင်ကြားနေစဉ်အတွင်း ပညာတော်သင် ဥပဒေစည်းမျဉ်းကို

---

* ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ တရားမအသေးအဖွဲ့ လျှောက်လွှာအမှတ် ၂၂။

† ခေတ္တနိုင်ငံတော် တရားဝန်ကြီးချုပ်ဦးချန်ထွန်း၊ နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးဘိုကြီးနှင့် ဦးအောင်သာကျော်တ ရှေ့မှောကတင် တရားဝန်ကြီးဦးဘိုကြီးက အမိန့်ချမှတ်သည်။

၁၉၆၁

ဦးချစ်ဆွေ နှင့် တဲ့ဘက် အတွင်း ဝန်မင်း၊ ပညာ ရေးဝန်ကြီး ဌာန။

ချိုးဖေါက်ကာ အိမ်ထောင်ပြုခဲ့သည်ဟု အကြောင်းပြ၍ မောင်တင်အောင်အတွက် ခံဝန်ချုပ်ဆိုခဲ့သူ ၎င်း၏ဘခင် လျှောက်ထားသူ ဦးချစ်ဆွေအား တလအတွင်း လျော်ကြေးငွေ ၅,၀၀၀ ပေးဆောင်ရမည်။ ယင်းသို့ပေးဆောင်ခြင်း မပြုက၊ ဥပဒေအရ အရေးယူမည်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ဆင့်ဆိုလေသည်။ ယင်းသို့ဆင့်ဆိုသည်ကို အမှုခေါ် စာချုန်တော်အမိန့်ဖြင့် ပယ်ဖျက်ပါရန် ဦးချစ်ဆွေက ဤရုံးတော်သို့ လျှောက်ထားလေသည်။

မောင်တင်အောင်၏ ကျမ်းကျိန်ချက်တွင် မိမိသည် အမေရိကန်ပြည်၌ နေစဉ် အိမ်ထောင်မပြုခဲ့ကြောင်း၊ မြန်မာပြည်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိမှသာလျှင် အမျိုးသမီး တဦးနှင့် အိမ်ထောင်ပြုကြောင်း မြွက်ဆိုထားလေသည်။ ဤအချက်နှင့် ယင်းသို့ အိမ်ထောင်ပြုခဲ့သည့်အတွက် ခံဝန်ချုပ်ကို ချိုးဖေါက်သည် မဖေါက်သည်ဆိုသည့်ပြဿနာများမှာ အကြောင်းခြင်းရာများသာဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့သော အကြောင်းခြင်းရာနှင့်ပတ်သက်၍၊ အမှုခေါ် စာချုန်တော်အမိန့် လျှောက်ထားရာတွင် ဤရုံးတော်က လေ့လာသုံးသပ် စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်မည် မဟုတ်ခေျ။

ထို့ပြင်လည်း လျှောက်ထားခံရသူ ဆင့်ဆိုသည်မှာ လျော်ကြေးငွေ မပေးဆောင်လျှင် တရားဥပဒေအရ အရေးယူမည်ဟု သတိပေးခြင်းသာဖြစ်သည်၊ အပြီးအပြတ် ချမှတ်သော အမိန့်မျိုးဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ခေျ။

ထို့ကြောင့် ယခုလျှောက်လွှာကို ပလပ်လိုက်သည်။

တရားလွှတ်တော်ချုပ်

† ၁၉၆၁
မတ်လ ၆ ရက်။

ဦးဇနိန္ဒ (စောဒက)

နှင့်

ဦးပဏ္ဍိတ ပါ ၆ (စုဒိတကများ)*

၁၃၁၆ ခုနှစ်၊ ဝိနိစ္ဆယဌာန (ပြင်ဆင်ချက်) ပုဒ်မ ၁ (၄)ခြင်းချက်ဘွင် ပြဋ္ဌာန်းချက်၊ ဝိနိစ္ဆယဌာန တွင် မပြီးမပြတ်ရှိနေသေးသော အမှုများ ပြီးဆုံးအောင် ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများ၊ ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်၊ နယ်ပိုင်တရားမ တရားသူကြီးရုံး တွင် မရှိသောအာဏာ၊ မည်သို့ပြုမူခြင်းသည် ကန့်ကွက်ရာရောက်ခြင်း။

၁၃၁၆ ခုနှစ်၊ ဝိနိစ္ဆယဌာန (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၊ ပုဒ်မခွဲ (၄)၏ ခြင်းချက်တွင်၊ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရမှာ ပြင်ဆင်ချက်အက်ဥပဒေ စတင်အာဏာ တည်သည့်နေ့၌ ဝိနိစ္ဆယဌာနများတွင် မပြီးမပြတ် ရှိနေသေးသော အမှုများကို ဝိနိစ္ဆယဌာနများက ဆက်လက်၍၊ ပြီးဆုံးသည့်တိုင်အောင် ကြားနာစစ်ဆေး စီရင်ဆုံးဖြတ်ရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ဆုံးဖြတ်ရန် အာဏာနှင့် တာဝန်ဝတ္တရားများသည် ဝိနိစ္ဆယဌာနများတွင်ရှိနေသည်ဟု ယူဆရပေမည်။ အကယ်၍ နှစ်ဦးနှစ်ဘက်သောအမှုသည်များက ဤသို့မပြီးမပြတ် ရှိနေသည့်အမှုကို ဝိနိစ္ဆယခုံသို့ လွှဲအပ်လိုလျှင် သက်ဆိုင်ရာဝိနိစ္ဆယဌာနသို့ ၊ ဒုဗိမ ၄၇၊ ပုဒ်မခွဲ (၂)အရ၊ လျှောက်ထားနိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ထိုအခါဝိနိစ္ဆယဌာနကပုဒ်မခွဲ (၃)အရ၊ ဝိနည်းဓိုရ် ဆရာတော်များ၏ ဘွဲ့တော်များနှင့် လိပ်စာများကိုအမှုသည်များက တင်သွင်းစေရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့အပြည့်အစုံ ရရှိသောအခါတွင် အမှုသည်များ၏ လျှောက်ထားချက်အတိုင်း ထိုသို့ဖွဲ့စည်းသည့်ဝိနိစ္ဆယခုံသို့ လွှဲအပ်ပေးရမည်ဖြစ်သည်။

အဓိပ္ပါယ်မှာ သာမန်တရားရုံးများ၏ ထုံးတမ်းစဉ်လာအတိုင်း နှစ်ဦးနှစ်ဘက်သော အမှုသည်များက ခုံကိုလွှဲအပ်သိုသောအခါ၊ ၎င်းတို့သဘောတူ ရွေးကောက်တင်မြှောက်သော သူများဖြင့် ခုံကိုဖွဲ့စည်းလျက်၊ တရားရုံးက သက်ဆိုင်ရာအမှုကို လွှဲအပ်ပေးရသည့်နည်းတူ ဝိနိစ္ဆယဌာနများ၊ ကလည်းနှစ်ဘက်သော အမှုသည်များက တင်မြှောက်သည့် ခုံဝိနည်းဓိုရ် ဆရာတော်များဖြင့် ဝိနည်းဓိုရ်ခုံကိုဖွဲ့စည်းပြီးလျှင် အမှုကိုလွှဲအပ်ရမည်ဖြစ်သည်။

ဝိနိစ္ဆယဌာနများတွင် မပြီးမပြတ်ရှိနေသည့် အမှုများနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ နယ်ပိုင်တရားမ တရားသူကြီးရုံးတွင် ပုဒ်မ ၃၆ အရသော်၎င်း၊ အခြားဥပဒေ တခုခုအရသော်၎င်း၊ ခုံဖွဲ့ပေးနိုင်သည့်အာဏာ လုံးဝမရှိချေ။

---

* ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ တရားမအသေးအဖွဲလျှောက်လွှာအမှတ် ၁၂။

† ခေတ္တနိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးချုပ် ဦးချန်ထွန်း၊ နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးဘိုကြီးနှင့် ဦးအောင်သာကျော်တို့ ရှေ့ခင်္ဂမှာက်တွင် တရားဝန်ကြီး ဦးချန်ထွန်း အမိန့်ချမှတ်သည်။

စောဒက က နယ်ပိုင်တရားမ တရားသူကြီးထံသို့ ခုံဖွဲ့ပေးခြင်းမပြုဘဲ ဝိနိစ္ဆယရုံးသို့ အမှုကိုပြန်၍ ပေးပို့ရန် စာဖြင့် မေတ္တာရပ်ခံခြင်းသည် တရားသူကြီးက ခုံဖွဲ့ပေးခြင်းကို ကန့်ကွက်ရာရောက်သည်ဟု ယူဆရပေမည်။ ဦးဥာဏိန္ဒဇနှင့် နိုင်ငံတော် ဝိနိစ္ဆယဌာပါ ၄ (၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည် စီရင်ကုံးစာမျက်နှာ ၆၁) နှင့် ခြားနားခြင်းကိုပြသည်။

၁၉၆၄
ဦးဇနိန္ဒ နှင့် ဦးပဏ္ဍိတ ပါ ၆။

သခင်ချစ်က စောဒကအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

ဦးဘသန်းက စုဒိတက အမှတ် (၁)၊ (၂)၊ (၃)၊ (၅) နှင့် (၆) တို့ အတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

စုဒိတက အမှတ် (၄) အတွက် မည်သူမျှမလာရောက်။

တရားဝန်ကြီး ဦးချန်ထွန်း။ ။ဒေါ်ငွေဇင်နှင့် သမီး ဒေါ်စိန်ပုတို့က ဖျာပုံမြို့၊ အပြောင်လမ်းရှိ ရေလယ်ကျောင်းတိုက်ကို ဂရုဘာဏ် လဟုဘာဏ်အရာမ် ပစ္စည်း အရပ်ရပ်တို့နှင့်တကွ မိမိတို့ပိုင်ဆိုင်၍ ရဟန်းတော် ဦးနန္ဒိယအား တာဝတာလိက တင်ထားကိုးကွယ်ခဲ့ရာ၊ ဦးနန္ဒိယကတဆင့် ဆရာတော်ဦးဇနိန္ဒအား တင်ထားခဲ့ပြီးလျှင်၊ ဦးနန္ဒိယသည် လူထွက်သွားခဲ့ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ရေလယ်ကျောင်းတိုက်ကို မိမိ လက်ရောက် ရယူပိုင်ခွင့်ရှိ၍ ဦးဇနိန္ဒအား ထိုကျောင်းတိုက်မှ နှင်ထုတ်ပေးပါရန် ဖျာပုံမြို့နယ်၊ ဝိနိစ္ဆယဌာနတွင် ဦးဇနိန္ဒနှင့် (ဦးနန္ဒိယလူထွက်) မောင်ကျင်မောင် တို့အား စုဒိတကအဖြစ်ဖြင့် တရားစွဲဆိုခဲ့လေသည်။

ဤသို့ မြို့နယ်ဝိနိစ္ဆယရုံးတော်တွင် မပြီးမပြတ်ရှိနေစဉ်အတွင်း စောဒကပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် စုဒိတကပုဂ္ဂိုလ်များက မိမိတို့၏အမှုကို ဝိနည်းခိုရ်ခုံသို့ လွှဲပြောင်းအပ်လိုကြောင်းဖြင့် လျှောက်ထားရာ၊ ဝိနိစ္ဆယဌာနရုံးတော်က ဝိနိစ္ဆယဌာနနှင့် ခုံအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၇၊ ပုဒ်မခွဲ (၂)၊ (၃) နှင့် (၄) အရ၊ ခုံဝိနည်းခိုရ်စာရင်းကို နှစ်ဦးနှစ်ဘက်အား တင်သွင်းစေလျက်၊ ထိုခုံသို့ လွှဲအပ်ခြင်းမပြုဘဲ၊ ဝိနိစ္ဆယခုံသို့သွားရန် သဘောတူ ခွင့်ပြုသည်ဟုသာလျှင် မြွက်ဆိုတော် မူလိုက်ကြပေသည်။ ထို့နောက် ဒေါ်ငွေဇင်နှင့် ဒေါ်စိန်ပုတို့က ဝိနိစ္ဆယအက်ဥပဒေ ၃၆ အရ၊ ဖျာပုံမြို့၊ နယ်ပိုင် တရားမ တရားသူကြီး ရုံးသို့ သွားရောက်၍၊ ခုံဖွဲ့ပေးရန် လျှောက်ထားခဲ့လေသည်။ ဦးဇနိန္ဒက ဝိနည်းခိုရ်ခုံသို့ အမှုကို လွှဲပြောင်းစစ်ဆေးစေရန် မူလက သဘောတူခဲ့သော်လည်း ခုံရွေးချယ်၍ ရနိုင်မည် မဟုတ်သောကြောင့် ဝိနိစ္ဆယဌာနသို့ ပြန်လည်လွှဲအပ်စေလိုကြောင်းဖြင့်၊ ၁၃၂၁ ခုနှစ်၊ ါခေါင်လဆန်း ၃ ရက်နေ့တွင် မေတ္တာရပ်ခံလွှာတခု တင်သွင်းခဲ့လေသည်။ သို့ရာတွင် တရားသူကြီးက မဲဖြင့် ဝိနည်းခိုရ်စာရင်းမှ ဝိနည်းခိုရ်နှစ်ပါးကို ရွေးကောက်၍ ထိုဝိနည်းခိုရ်များက တင်မြှောက်သည့် ကြားခုံဝိနည်းခိုရ်ဖြင့် ဝိနည်းခိုရ်

၁၉၆၁
ဦးဇနိန္ဒ
နှင့်
ဦးပဏ္ဍိတ ပါ ၆။

ခုံဖွဲ့စည်းပြီးလျှင် အမှုကို လွှဲအပ်လိုက်လေသည်။ ဝိနည်းဓိုရ်ခုံက နှစ်ဦးနှစ်ဘက်သော အမှုသည်များနှင့် သက်သေအချို့တို့ကို စစ်ဆေးပြီးလျှင် ဝိနိစ္ဆယဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ် ကြလေသည်။ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဦးဇနိန္ဒက မကျေနပ်သဖြင့် ဤရုံးတော်သို့ ယခုအမှု ရောက်လာခြင်းဖြစ်သည်။

ဤရုံးတော်က အဓိကထား၍ စဉ်းစားရမည့် အချက်မှာ ဤကဲ့သို့ နယ်ပိုင်တရားမ တရားသူကြီးက ဖွဲ့စည်းလိုက်သည့် ဝိနည်းဓိုရ်ခုံတွင် ဤအမှုကို စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာ ရှိ မရှိဟူသော အချက်ပင်ဖြစ်သည်။ ၁၉၁၆ ခုနှစ်၊ ဝိနိစ္ဆယဌာန (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေအရ၊ ပုဒ်မ ၁၊ ပုဒ်မခွဲ (၄)၏ ခြွင်းချက်တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်မှာ "သို့ရာတွင် ၁၉၁၆ ခု၊ ဝိနိစ္ဆယဌာန (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ စတင်အာဏာ တည်သည့်နေ့၌ မည်သည့်ဝိနိစ္ဆယဌာနတွင်မဆို မပြီးမပြတ်ရှိနေသော ဝိနည်းဓမ္မကံ အဓိကရုန်းမှုများကို သက်ဆိုင်ရာ ဝိနိစ္ဆယဌာနသည် အခန်း ၁ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် အညီ ဆက်လက်ကြားနာစစ်ဆေး၍၊ ဝိနည်းတော်နှင့်အညီ ဆုံးဖြတ်ရန် အာဏာ ရှိစေရမည်" ဤပြဋ္ဌာန်းချက်အရမှာ ပြင်ဆင်ချက် အက်ဥပဒေ စတင်အာဏာတည် သည့်နေ့၌ ဝိနိစ္ဆယဌာနများတွင် မပြီးမပြတ် ရှိနေသေးသော အမှုများကို ဝိနိစ္ဆယ ဌာနများက ဆက်လက်၍ ပြီးဆုံးသည့်တိုင်အောင် ကြားနာစစ်ဆေး စီရင်ဆုံးဖြတ် ရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ဆုံးဖြတ်ရန် အာဏာနှင့် တာဝန်ဝတ္တရားများသည် ဝိနိစ္ဆယ ဌာနများတွင် ရှိနေသည်ဟု ယူဆရပေမည်။ အကယ်၍၊ နှစ်ဦးနှစ်ဘက်သော အမှုသည် များက ဤသို့မပြီးမပြတ်ရှိနေသည့် အမှုကို ဝိနိစ္ဆယခုံသို့ လွှဲအပ်လိုလျှင် သက်ဆိုင်ရာ ဝိနိစ္ဆယဌာနသို့ ပုဒ်မ ၄၇၊ ပုဒ်မခွဲ (၂) အရ၊ လျှောက်ထားနိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ထိုအခါ ဝိနိစ္ဆယဌာနက ပုဒ်မခွဲ (၃)အရ၊ ခုံဝိနည်းဓိုရ်ဆရာတော်များ၏ ဘွဲ့တော်များနှင့် လိပ်စာများကို အမှုသည်များအား တင်သွင်းစေရမည်ဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့ အပြည့်အစုံ ရရှိသောအခါတွင် အမှုသည်များ၏ လျှောက်ထားချက်အတိုင်း ထိုသို့ဖွဲ့စည်းသည့် ဝိနိစ္ဆယခုံသို့ လွှဲအပ်ပေးရမည်ဖြစ်သည်။ အဓိပ္ပါယ်မှာ သာမန်တရားရုံးများ၏ ထုံးတမ်း စဉ်လာအတိုင်း နှစ်ဦးနှစ်ဘက်သောအမှုသည်များက ခုံသို့လွှဲအပ်လိုသောအခါ ၎င်းတို့ သဘောတူ ရွေးကောက်တင်မြှောက်သော သူများဖြင့် ခုံကိုဖွဲ့စည်းလျက် တရားရုံးက သက်ဆိုင်ရာအမှုကို လွှဲအပ်ပေးရသည့်နည်းတူ ဝိနိစ္ဆယဌာနများကလည်း နှစ်ဘက် သောအမှုသည်များက တင်မြှောက်သည့် ခုံဝိနည်းဓိုရ် ဆရာတော်များဖြင့် ဝိနည်းဓိုရ် ခုံကို ဖွဲ့စည်းပြီးလျှင် အမှုကို လွှဲအပ်ရမည်ဖြစ်သည်။

ယခုအမှုတွင် ကြားနာစစ်ဆေး စီရင်သည့် ဝိနည်းဓိုရ်ခုံသည် ဝိနိစ္ဆယဌာနက ဖွဲ့စည်းသည့်၊ သို့မဟုတ် လွှဲအပ်သည့် ခုံမဟုတ်သည်ကိုတွေ့ရသည်။ ဤကဲ့သို့ ဝိနိစ္ဆယ ဌာနများတွင် မပြီးမပြတ် ရှိနေသည့် အမှုများနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ နယ်ပိုင်တရားမ

တရားသူကြီးရုံးတွင် ပုဒ်မ ၃၆ အရသော်၎င်း၊ အခြားဥပဒေ တခုခုအရသော်၎င်း ခုံဖွဲ့ပေးနိုင်သည့်အာဏာ လုံးဝမရှိချေ။

၁၉၆၁

ဦးဇီနန္ဒ နှင့် ဦးပဏ္ဍိတ ပါ ၆။

ဒေါ်ဒေဇင်နှင့် ဒေါ်စိန်ပုတို့၏ ပညာရှိရွှေနေကြီးက ဤရုံးတော်၏ ဦးဥဏှိန္ဒဇေနှင့် နိုင်ငံတော်ဝိနိစ္ဆယဌာန ပါ ၄ (၁) တို့၏ စီရင်ထုံးကို ညွှန်ပြလျက်၊ အမှုသည်တဦးသည် အောက်ရုံးများတွင် စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာမရှိပါဟု ငြင်းဆိုကန့်ကွက်ခြင်း မပြုခဲ့လျှင်၊ ဤရုံးတော်သို့ အမှုခေါ် စာချွန်တော်အတွက် ရောက်လာသော အခါမထိုသို့ငြင်းဆို ကန့်ကွက်နိုင်ခြင်း မရှိကြောင်း လျှောက်လဲလေသည်။ သို့ရာတွင် အဆိုပါအမှုနှင့် ယခုအမှုမှာ ခြားနားချက် ရှိလေသည်။ ယခုအမှုတွင် ဦးဇနိန္ဒသည် နယ်ပိုင်တရားမ တရားသူကြီးထံတွင် ဤအမှုကို ခုံဖွဲ့ပေးခြင်းမပြုဘဲ၊ ဝိနိစ္ဆယရုံးသို့ ပြန်၍ပေးပို့ရန် မေတ္တာရပ်ခံခြင်းကိုစာဖြင့်ရေး၍၊ တင်သွင်းခဲ့လေသည်။ ဤသို့ပြုမူခြင်းသည် ကန့်ကွက်ရာရောက်သည်ဟု ယူဆရပေမည်။

ထို့ကြောင့် ဝိနည်းဓိုရ်ခုံက ချမှတ်သည့် ဝိနိစ္ဆယစီရင်ချက်သည် အာဏာမရှိဘဲ ချမှတ်သည့် စီရင်ချက်ဖြစ်သောကြောင့် ထိုစီရင်ချက်ကို ဤရုံးက ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

ဖျာပုံမြို့နယ်၊ ဝိနိစ္ဆယဌာနက ၁၃၁၂ ခု၊ ကဆုန်လဆန်း ၇ ရက်နေ့တွင် ရောက်ရှိသည့်အခြေမှစ၍ ဤအမှုကိုဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုနေ့တွင်ဝိနည်းဓိုရ်ခုံသို့ လွှဲအပ်လိုကြောင်း နှစ်ဦးနှစ်ဘက်သော အမှုသည်များက လျှောက်ထားသောနေ့ဖြစ်သည်။ နှစ်ဦးနှစ်ဘက်သော အမှုသည်များကို ဆင့်ခေါ်ပြီးလျှင် ၎င်းတို့သည် မိမိတို့၏ "အမှုကို ဝိနည်းဓိုရ်ခုံသို့ လွှဲအပ်လိုသည်" မလိုသည်ကို မေးမြန်းရမည်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ လွှဲအပ်လိုသေးလျှင် ဝိနိစ္ဆယဌာနက ပုဒ်မ ၄၇၊ ပုဒ်မခွဲ (၃) နှင့် (၄) တို့အရ၊ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ဝိနည်းဓိုရ်ခုံသို့ လွှဲအပ်ရန် နှစ်ဦးနှစ်ဘက်ကဖြစ်စေ၊ တဦးဦးကဖြစ်စေ သဘောမတူလျှင် ဝိနည်းတော်နှင့်အညီ ဝိနိစ္ဆယဌာနက ထိုအမှုကို ပြီးပြတ်သည့်တိုင်အောင် ကြားနာစစ်ဆေး စီရင်ဆုံးဖြတ်ရမည်ဖြစ်သည်။

အမှုသည်များသည် မိမိတို့၏ တရားစရိတ်ကို မိမိတို့ ကျခံစေရမည်။

---

(၁) ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာမျက်နှာ ၆၁။

SUPREME COURT

1S.C. 1961

Feb. 3.

DAW THOUNG (APPELLANT)

v.

DAW MA MA GYI (RESPONDENT).*

Urban Rent Control Act, 1948—Primary object of—Ss.5 (1) and 16—To be read together—Meaning and effect of—Date of fixation of standard rent by Controller immaterial under—Standard rent—Notional existence of, even before its fixation by Controller—When it attaches as a norm to demised premises—Duty of Controller to declare, when not fixed by s. 2 (f) (II)—Rights and liabilities of landlord and tenant—Existence of albeit Act.

The primary object of the Urban Rent Control Act, 1948 is to lay an embargo on the unrestricted letting of premises in urban areas and charging of exorbitant rent.

S. 5 (1) of the Urban Rent Control Act, 1948 should be read together with s. 16 of the Act, which deals with recovery of rent. When thus read together their meaning and effect are that if during the currency of the Act contractual rent in respect of the premises covered by it is higher than the standard rent the landlord is precluded from recovering any rent which is in excess of the standard rent, whatever the agreement between the parties may be.

Ko Than Nyunt v. *Maung Khin Myint*, (1951) B.L.R. (H.C.) 124, approved.

Neither in s. 5 (1) nor in s. 16 is any mention made of the actual fixation of the standard rent by the Rent Controller. Since under the terms of these sections the date of fixation of the standard rent by the Rent Controller is immaterial for precluding the recovery of the excess over the standard rent, it would seem that standard rent has a notional existence even before it is actually fixed by the Controller under s. 19 of the Act and attaches as a norm to the demised premises as soon as they come under the Act. If the standard rent has not been fixed by the Act itself under s. 2 (*f*)(*II*) of the Act, it has to be discovered and declared by the Rent Controller under s. 19 of the Act.

Field v. *Gover*, (1944) 1 K.B. 200 at 212, referred to.

The rights and liabilities of landlord and tenant remain alive albeit controlled by the Act, and as soon as the control is lifted on the expiration or repeal of the Act, they will come into play again.

Tai Chuan & Co. v. *Chan Seng Cheong*, (1949) B.L.R. (S.C.) 86; *Welby* v. *Parker*, (1916) 2 Ch. Div. 1, referred to.

Ko Tin v. *Ko Kyin Thein and one*, (1952) B.L.R. (H.C.) 37; *Ko Ba Yin* (a) *Ali Mohamed and one* v. *Ko Thein and one*, (1958) B.L.R. (H.C.) 616, overruled.

Hla Aung for the appellant.

G. N. Banerji for the respondent.

---

* Civil Appeal No. 4 of 1959.

† *Present :* U MYINT THEIN, Chief Justice of the Union, U CHAN HTOON and U BO GYI, JJ.

S.C. 1961

DAW THOUNG v. DAW MA MA GYI.

U Bo Gyi, J.—This appeal by special leave arises out of a suit brought by the respondent Daw Ma Ma Gyi against the appellant Daw Thoung in the Court of the Subdivisional Judge, Mandalay, for recovery of K 2,800 as arrears of rent. It is common ground that Daw Thoung has been living in the demised premises since 1949 at an agreed rental of K 130 per month. On 14th May 1952, the Rent Controller, Mandalay, fixed the standard rent of the premises at K 130 per month, which amount was reduced by the reference Judge on 28th November 1953 to K 31·25 per month. The orders of the Rent Controller and the reference Judge were passed under sections 19 and 22 respectively of the Urban Rent Control Act, 1948 (hereinafter referred to as the Act) which is now defunct but by virtue of section 44 of the Urban Rent Control Act, 1960, still governs the present pending proceedings. For some reason not apparent on the record, the rents due from 14th September 1951 did not come to Daw Ma Ma Gyi's hands. Daw Thoung deposited altogether K 1,120·20 with the Rent Controller. When Daw Ma Ma Gyi filed the suit under appeal in October 1955, she claimed arrears of rent at the contractual rate of K 130 per month from 14th September 1951 to 27th November 1953, and at K 31·25 per month being the standard rent from 28th November 1953 to the end of September 1955, and after giving Daw Thoung credit for the sum of K 1,120·20 which had been deposited with the Rent Controller and waiving a small sum of K 4·30, sued for K 2,800.

Daw Thoung on her part contended that Daw Ma Ma Gyi could not claim more than the standard rent and that there were no arrears of rent due from her. The trial Court and the District Court of Mandalay relying on the decision in *Ko Tin* v. *Ko Kyin Thein and one* (1) decreed

(1) (1952) B.L.R. (H.C.) 37.

S.C. 1961 — DAW THOUNG. v. DAW MA MA GYI.

the suit as claimed holding that until such time as the Rent Controller fixed the standard rent and thereby altered the contract of tenancy, Daw Thoung was bound in law to pay the contractual rent. On appeal by Daw Though to the High Court, the learned Judge followed a Bench decision of the Court in *Ko Than Nyunt* v. *Maung Khin Myint* (1) which had held that proviso (*a*) to section 5 (1) of the Act implies that after the commencement of the Act the landlord is prohibited from recovering any rent which is in excess of the standard rent and accordingly modified the decree of the trial Court and the District Court. Daw Ma Ma Gyi then took the case on appeal and a Bench of the High Court in Civil Special Appeal No. 2 of 1957, following the decision of a full Bench of the Court in *Ko Ba Yin* (a) *Ali Mohamed and one* v. *Ko Thein and one* (2) that the order of the Rent Controller fixing the standard rent is effective only from the date of the order, set aside the decision of the single Judge. Hence the present appeal.

Now, the premises in question came under the Act in 1949, the tenancy, according to the pleadings, having started in that year. Accordingly, section 5 (1) of the Act, when shorn of the provisions which are not relevant to the facts of the present case, will read: " . . . . . where the rent of any premise . . . . . is hereafter during the continuance of this Act increased above the standard rent, the amount by which such increased rent exceeds the standard rent shall, notwithstanding any agreement to the contrary, be irrecoverable: Provided that nothing in this section shall apply (*a*) to any rent which became due before the commencement of this Act; . . . . .' These provisions have to be read with those of section 16 of the Act which deals with recovery of rent and which, when similarly shorn, will be that " No Civil Court shall

(1) (1951) B.L.R. (H.C.) 124. (2) (1958) B.L.R. (H.C.) 616.

accept a plaint in any suit . . . . . for the recovery of rent which became due after the commencement of this Act in respect of any premises to which this Act may apply, unless a certificate of the Controller certifying the standard rent of the premises has been attached to the plaint . . ." When those relevant provisions of sections 5 (1) and 16 of the Act are read together, as they should be, in the light of the facts of the present case and the primary object of the Act which is to lay an embargo, as it were, on unrestricted letting of premises in urban areas and charging of exorbitant rent, their meaning and effect will become clear. It is that if during the currency of the Act the contractual rent in respect of the premises covered by it is higher than the standard rent the landlord is precluded from recovering any rent which is in excess of the standard rent, whatever the agreement between the parties may be. Neither in section 5 (1) nor in section 16 is any mention made of the actual fixation of the standard rent by the Rent Controller. While on the one hand the date of fixation of the standard rent is immaterial, on the other hand the date of commencement of the Act appears to be very material in that section 16 of the Act expressly enacts that in a suit for the recovery of *rent which became due after the enactment of the Act* in respect of any premises to which the Act may apply a certificate of the Rent Controller certifying the standard rent of the premises must be filed along with the plaint. It follows therefore that the rent in respect of the suit premises can only be claimed on the basis of the standard rent and that the contractual rent does not come into the picture at all.

Since under the terms of the above sections the date of fixation of the standard rent by the Rent Controller is immaterial for precluding the recovery of the excess over

S.C. 1961 — DAW THOUNG v. DAW MA MA GYI.

the standard rent, it would seem that standard rent has a notional existence even before it is actually fixed by the Controller under section 19 of the Act and attaches as a norm to the demised premises as soon as they come under the Act. If the standard rent has not been fixed by the Act itself under section 2 (f) (II) of the Act, it has to be discovered and declared by the Rent Controller under section 19 of the Act. In this connexion, reference may profitably be made to the case of *Field* v. *Gover* (1), a decision on the construction of section 1 of the Increase of Rent Mortgage Interest (Restrictions) Act, 1920, as amended by a similar Act of 1939. Section 1, so far as material runs:

> "Subject to the provisions of this Act, where the rent of any dwelling house to which this Act applies has been since September 1, 1939, increased, then, if the increased rent exceeds the standard rent by more than the amount permitted under this Act, the amount of such excess shall, notwithstanding any agreement to the contrary, be irrecoverable from the tenant."

Goddard, L.J., as he then was, considering the effect of section 1, as amended, observed:

> "The tenant had the right to go to the Court and get the standard rent fixed by apportionment, and there can be no doubt, I think, that, once the standard rent has been fixed, the tenant can not thereafter be required to pay more. The standard rent operates *in rem* as has more than once been held in this Court. The effect of that is that the standard rent attaches from the moment when house is brought under control."

The provisions of section 9 of the Act which, while requiring a month's notice to be served on the tenant of the landlord's intention to increase the rent allowable

(1) (1944) I. K.B. 200 at 212.

under the Act, nevertheless permit the landlord to collect the increased rent without serving a fresh notice from a subsequent tenant would seem to show that standard rent does not operate *in personam* but attaches to the demised premises.

With due respect, the learned Judges who have held that the standard rent takes effect only from the date of the order fixing it seem to have fallen into the error of presuming that the order of the Rent Controller fixing the standard rent alters the contractual rent. In actual fact, the rights and liabilities of landlord and tenant remain alive albeit controlled by the Act, and as soon as the control is lifted on the expiration or repeal of the Act, they will come into play again. Apparently it is for this reason that this Court in *Tai Chuan & Co.* v. *Chan Seng Cheong* (1) has held that where an enactment, though silent on the point of retroactivity, deals with procedure or remedies, it must be deemed to operate retrospectively and that since the Act deals largely with matters of relief, it undoubtedly is retrospective in its operation. This view of inconsonance with the decision in *Welby* v. *Parker* (2) on section 1 (4) of the Increase of Rent and Mortgage Interest (War Restrictions) Act, 1915, which was brought forth by the First World war to meet housing shortage in England and which may be regarded as the parent Act of similar statutes in England, India and Burma enacted to meet similar conditions. It was held in that case that section 1 (4) of the said Act, which suspended the right of mortgagees to foreclose so long as certain conditions were fulfilled, was retrospective in effect, the reason being that the said Act did not take away any rights but merely suspended a particular form of remedy normally open to mortgagees and was therefore procedural in character.

(1) (1949) B.L.R. (S.C.) 86. (2) (1916) 2 Ch. Din. 1.

S.C. 1961 — DAW THOUNG v. DAW MA MA GYI.

We accordingly hold that all the decisions which are not consonant with the above view must be overruled, and direct that the judgment and decree of the single Judge on the appellate side of the High Court shall be restored with costs throughout, the advocate's fee in this Court K 85 (eighty-five only).

SUPREME COURT

THE UNION OF BURMA (APPELLANT)

v.

U KYAN NAR (*a*) HWAN CHAING CHEN (RESPONDENT).*

†S.C. 1961

June 19.

Essential Supplies and Services Act, s. 8 (1)—*Prosecution under—Lawful acquisition of goods prior to promulgation of order restricting its possession—Not a factor to be taken into consideration in* s. 8 (2)—*Phrase "shall be liable to confiscation" in—Meaning of.*

On the 12th June 1956 by Declaration No. 1 the Commissioner of Civil Supplies declared 27 commodities including galvanised iron sheets and milk and milk products as "essential" for the purpose of taking suitable action, if necessary. On the same day by Declaration No. 2 he issued an order making it unlawful even to possess without a permit from him (or from somebody authorised by him to issue such a permit) 6 commodities inclusive of galvanised corrugated iron sheets and condensed milk, beyond a reasonable amount for personal consumption or use. Prior to the issue of these Declarations there was no restriction in respect of condensed milk and galvanised iron sheets in Taunggyi, the latter being under Open General Licence in 1954 and 1955, any body could possess or deal with them.

On the 19th October 1957 the respondent who owned a store in Taunggyi was found in possession of 684 cases of condensed milk and 6,259 corrugated iron sheets and was on that account prosecuted under s. 8 (1) of the Essential Supplies and Services Act. The respondent was acquitted and on appeal by the Government the order of acquittal was upheld by the High Court on the ground that the order contained in the Declaration was inapplicable to commodities legally acquired before the coming into force of the order.

Held : Reversing the order, that the Declaration requires people in possession of such commodities to seek a permit and it is within the competence of the Commissioner of Civil Supplies to insist upon such a permit. The fact that such goods were acquired prior to the promulgation of the order is not a factor to be taken into consideration.

The interpretation put on the phrase "shall be liable to confiscation" occurring in s. 8 (2) of the Essential Supplies and Services Act by the Court in *Maung Tun Yin* v. *Union of Burma* [(1950) B.L.R. (H.C.) 334] to mean that the Court has discretion is correct, but the view expressed in *Daw Aye Sein* v. *Union of Burma* [(1951) B.L.R. (H.C.) 59] that the phrase meant compulsory confiscation is incorrect.

Ba Pe (Government Advocate) for the appellant.

Kyaw Myint for the respondent.

---

* Criminal Appeal No. 11 of 1960 from the judgment of the High Court, sitting at Mandalay, dated the 16th July 1960 in Criminal Appeal No. 47 of 1960.

† *Present :* U MYINT THEIN, Chief Justice of the Union, U BO GYI and U AUNG THA GYAW, JJ.

S.C. 1961 — THE UNION OF BURMA v. U KYAN NAR (a) HWAN CHAING CHEN.

U MYINT THEIN, C.J.—On the 12th June 1956 by Declaration No. 1 the Commissioner of Civil Supplies declared 27 commodities as "essential" for the purpose of taking suitable action, if necessary, for the public interest to control their procurement, distribution or prices. Among these 27 items were roofing materials inclusive of galvanised iron sheets and milk and milk products. On the same day by Declaration No. 2 he issued an order making it unlawful even to possess without a permit from him (or from somebody authorised by him to issue such a permit) 6 commodities inclusive of galvanised corrugated iron sheets and condensed milk, beyond a reasonable amount for personal consumption or use. Hitherto there was control in respect of condensed milk *vide* Notification No. 156 of the 20th December 1950 but this restriction applied only to the city limits of Rangoon and the town limits of the Rangoon suburban areas. Our attention has not been drawn to any notification extending the restriction to areas outside Rangoon. In regard to galvanised iron sheets, the prosecution admits that they were under Open General Licence in 1954 and 1955 and thus anybody could possess or deal with them, prior to the coming into force of Declaration No. 2.

Possibly Declaration No. 2 was enforced in some parts of the Union but in so far as Taunggyi in the Shan State was concerned, it was observed in the breach. Condensed milk and corrugated iron sheets were stored and sold openly and there is on record, permits issued by the Headquarters Magistrate of Taunggyi for the transport by dealers of both commodities to places beyond Taunggyi, which in fact was the distributing centre for the Shan State.

It is apparent that the Civil Supplies Office, Taunggyi did not enforce the provisions contained in Declaration

S.C. 1961

THE UNION OF BURMA. v. U KYAN NAR (a) HWAN CHAING CHEN.

No. 2 but an investigator of the Bureau of Special Investigation, on the 19th October 1957, pounced upon one of the many stores in Taunggyi where these commodities were stored and sold. 684 cases of condensed milk and 6,259 corrugated iron sheets were seized from the respondent U Kyan Nar and a complaint was laid under section 8 (1) of the Essential Supplies and Services Act.

The defence of U Kyan Nar, the owner of the store which is a substantial concern, was that he had no knowledge of the restriction and that these commodities were purchased by him prior to promulgation of Declaration No. 2, for re-sale. The contention is not disputed by the prosecution but their case is, ignorance of the law being no excuse,, mere possession after the promulgation of the order without a permit is indictable.

U Kyan Nar was discharged by the trial court and this order was upheld by the Sessions Judge. However the High Court sitting at Mandalay ordered further enquiry and the second trial took place before the Assistant Sessions Judge, Taunggyi, where he was acquitted. Government appealed to the High Court sitting at Mandalay but the learned Judge held that the order contained in the Declaration was inapplicable to commodities legally acquired before the coming into force of the order.

We regret we are unable to accept this view. The Declaration requires people in possession of such commodities to seek a permit and it was within the competence of the Commissioner of Civil Supplies to insist upon such a permit. The fact that such goods were acquired prior to the promulgation of the order is not a factor to be taken into consideration. Had the respondent applied for the permit, we have no doubt that it would have been given, since distribution of essential commodities in an area like the Shan State cannot solely be undertaken by

S.C. 1961

THE UNION OF BURMA v. U KYAN NAR (a) HWAN CHAING CHEN.

the Civil Supplies Department. But the fact is, he did not apply for such a permit and therefore he had committed a technical breach of the law.

In our judgment, it would have been more appropriate to draw the attention of the dealers to the necessity of a permit, rather than to launch a prosecution against a single dealer. But since Government has pursued this matter even up to this Court, we must give our decision that U Kyan Nar is guilty of an offence under section 8 (1) in that he had no permit. The acquittal order is therefore set aside but the case being a petty one, we order the respondent U Kyan Nar to pay a fine of K 50 or to suffer seven days' simple imprisonment.

The question arises as to the disposal of the commodities seized. There are two rullings, these being *Maung Tun Yin* v. *Union of Burma* (1) and *Daw Aye Sein* v. *Union of Burma* (2). In the first case the phrase " shall be liable to confiscation " occurring in section 8 (2) of the Essential Supplies and Services Act was interpreted to mean that the Court has discretion to act while in the second case it was held that the phrase meant compulsory confiscation. These are contrary views but in our judgment the view expressed in the first case is the correct one. In the second case which relates to the transportation of gold, the learned Judge compared this commodity to opium in respect of which, confiscation would have to be ordered. The reasoning is fallacious in that gold., unlike opium, could be freely procured and possessed.

We have pointed out that the breach of law in this case is technical and in these circumstances we do not consider that confiscation is called for. We therefore order that the proceeds of the sale of condensed milk, which had to be sold because they were perishable goods, are to be returned to U Kyan Nar. In regard to the

(1) (1950) B.L.R. (H.C.) 334. (2) (1951) B.L.R. (H.C.) 59.

S.C.
1961

THE UNION OF BURMA
v.
U KYAN NAR (*a*) HWAN CHAING CHEN.

corrugated iron sheets, they should be similarly returned to U Kyan Nar but he should obtain the necessary permit from the Commissioner of Civil Supplies to hold and dispose of them. Since these had been lawfully acquired by him, we consider that such a permit should issue but if for compelling reasons no permit is issued, we direct the Court to sell them and to deliver the proceeds to U Kyan Nar.

တရားလွှတ်တော်ချုပ်

† ၁၉၆၁
ဇွန်လ ၁၆ ရက်။

ဒေါ်ရွှေချယ် (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ပဲခူးတိုင်း သီးစားချထားရေး ကော်မိတီ ရန်ကုန်မြို့ ပါ ၃
(လျှောက်ထားခံရသူများ)*

သီးစားချထားရေး နည်းဥပဒေ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ အပိုဒ် ၁၆ (၁)၊ မြို့နယ် သီးစားချထားရေး ကော်မိတီ အမိန့်ကို၊ အယူခံရန်စည်းကမ်း သတ်ရက်၊ အပိုဒ် ၇၊ တိုင်း သီးစားချထားရေးကော်မိတီ အမိန့် ချမှတ်ရာတွင် လိုက်နာရန် အချက်။

လက်ငုတ် သီးစားများဖြစ်ကြသော လျှောက်ထားခံရသူ ဒေါ်ယုံနှင့် ဦးဘိုးဆိုင်တို့သီးထောက်ခံပေးရန် ပျက်ကွက်သည်ဟု ယူဆပြီး၊ အခင်းဖြစ် လယ်မြေကို၊ ဒုတိယဦးမြို့နယ် သီးစားချထားရေး ကော်မိတီက ပိုင်ရှင် ဒေါ်ရွှေချယ်အား၊ ချထားလိုက်သဖြင့်၊ ဟင်းအမိန့်ကို ဒေါ်ယုံနှင့် ဦးဘိုးဆိုင်တို့က ပဲခူးခရိုင် သီးစားချထားရေး ကော်မိတီသို့ အမိန့်ချပြီး ၁၅ ရက်ကျော်လွန်မှ အယူခံဝင်ရာတွင် ပဲခူးခရိုင် သီးစားချထားရေး ကော်မိတီက ဒေါ်ယုံ၊ ဦးဘိုးဆိုင်တို့ အယူခံဝင်သည်မှာ၊ ကာလ စည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ပြီဖြစ်သောကြောင့် အယူခံလွှာကို ပယ်လိုက်ရာ၊ ဒေါ်ယုံ၊ ဦးဘိုးဆိုင်တို့က ပဲခူးတိုင်း သီးစားချထားရေး ကော်မိတီထံ စောဒကဝင်လေ၏။ တိုင်း သီးစားချထားရေး ကော်မိတီက ထိုအချက်ကို သတိမမူဘဲ ဒေါ်ယုံ၊ ဦးဘိုးဆိုင်တို့သည်၊ သီးထောက်ခံ ပေးရန် ပျက်ကွက်ခြင်း မရှိဟု ယူဆ၍ အခင်းဖြစ်မြေကို ၎င်းတို့အား သီးစားချထား လိုက်လေသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး နည်းဥပဒေ အပိုဒ် ၁၆ (၁) အရ၊ မြို့နယ် သီးစားချထားရေး ကော်မိတီအမိန့်ကို မကျေနပ်လျှင်၊ အမိန့်ချမှတ်သော နေ့မှ ၁၅ ရက်အတွင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင် သီးစားချထားရေးကော်မိတီထံ အယူခံ ဝင်နိုင်သည်။

၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး နည်းဥပဒေ အပိုဒ် ၃၇ အရဆိုလျှင်၊ တိုင်း သီးစားချထားရေး ကော်မိတီက၊ လက်အောက် ကော်မိတီတခုခု၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည်၊ သီးစားချထားရေး နည်းဥပဒေ များပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ဆန့်ကျင်သည်ဟု ထင်မြင်လျှင်၊ ထိုနည်းဥပဒေများပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ နှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ သင့်လျော်သည် ထင်မြင်သည့် အမိန့်ကို ချမှတ်နိုင်သည်။ ယခုမူကား တိုင်း သီး

---

* ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ တရားမအသေးအဖွဲ့ လျှောက်လွှာအမှတ် ၅၈။

† နိုင်ငံတော် တရားဝန်ကြီးချုပ်ဦးမြင့်သိန်း၊ နိုင်ငံတော် တရားဝန်ကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးဘို ကြီးနှင့် ဦးအောင်သာကျော်တို့ ရှေ့မှောက်တွင် တရားဝန်ကြီးဦးဘိုကြီး အမိန့်ချမှတ်သည်။

စားချထားရေးကော်မိတီ၏ အမိန့်သည်၊ သီးစားချထားရေး နည်းဥပဒေ အပိုဒ် ၁၆ ပါ၊ ပြဋ္ဌာန်း ချက်များနှင့် ဆန့်ကျင် နေသဖြင့် ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

၁၉၆၁

ဒေါ်ရွှေချယ် နှင့် ပဲခူးတိုင်းသီးစား ချထားရေး ကော်မိတီ ရန်ကုန်မြို့ ပါ ၃ ။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးစံမြင့် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူအမှတ် (၁) အတွက်။ ။အစိုးရလွှတ်တော် ရွှေနေ ဦးဘဂေ လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူအမှတ် (၂) အတွက်။ ။ကိုယ်တိုင်လာရောက်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူအမှတ် (၃) အတွက်။ ။မည်သူမျှမလာရောက်။

တရားဝန်ကြီးဦးဘိုကြီး။ ။ဤအမှုတွင်၊ အခင်းဖြစ်လယ်မြေကို၊ ၁၉၆၀-၆၁ ခုနှစ်၊ အတွင်း လုပ်ကိုင်ရန်အတွက်၊ ပိုင်ရှင် ယခုလျှောက်ထားသူ ဒေါ်ရွှေချယ်နှင့် လက်ငုတ် သီးစားများဖြစ်သူ၊ လျှောက်ထားခံရသူ ဒေါ်ယုံ၊ ဦးဘိုးဆိုင်တို့၊ ဒိုက်ဦးမြို့နယ် သီးစား ချထားရေး ကော်မိတီထံ အပြိုင်လျှောက်ထားကြရာ၊ မြို့နယ်သီးစားချထားရေးကော် မိတီက၊ ဒေါ်ယုံ၊ ဦးဘိုးဆိုင်တို့ သီးထောက်ခံ ပေးရန် ပျက်ကွက်သည်ဟု ယူဆပြီး၊ အခင်းဖြစ်မြေကို၊ ပိုင်ရှင် ဒေါ်ရွှေချယ်အား ချထားလိုက်လေသည်။ ယင်းသို့ အမိန့် မှတ်သည့် နေ့ရက်မှာ၊ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၈ ရက်နေ့ဖြစ်သည်။ ဒေါ်ယုံ၊ ဦးဘိုးဆိုင် တို့သည်၊ ပဲခူးခရိုင် သီးစားချထားရေး ကော်မိတီသို့ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၈ ရက်နေ့ ကျမှသာ အယူခံဝင်လေသည်။ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး နည်းဥပဒေ အပိုဒ် ၁၆ (၁)အရ၊ မြို့နယ် သီးစားချထားရေး ကော်မိတီအမိန့်ကို မကျေနပ်လျှင်၊ အမိန့်ချ မှတ်သော နေ့မှ ၁၅ ရက်အတွင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်သီးစားချထားရေး ကော်မိတီထံ အယူခံဝင်နိုင်သည်။ ဒေါ်ယုံ၊ ဦးဘိုးဆိုင်တို့ အယူခံဝင်သည်မှာ၊ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ပြီးမှဖြစ်သဖြင့်၊ ခရိုင်သီးစားချထားရေး ကော်မိတီက အယူခံလွှာကို ပယ် လိုက်သည်။ ၎င်းတို့က၊ ပဲခူးတိုင်း သီးစားချထားရေးကော်မိတီထံ စောဒကတင်ရာတိုင်း သီးစားချထားရေးကော်မိတီက ထိုအချက်ကို သတိမမူဘဲ၊ ဒေါ်ယုံ၊ဦးဘိုးဆိုင်တို့သည်၊ သီးထောက်ခံပေးရန် ပျက်ကွက်ခြင်းမရှိဟုယူဆ၍ အခင်းဖြစ်မြေကို ၎င်းတို့အား သီး စားချထားလိုက်လေသည်။

၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး နည်းဥပဒေ အပိုဒ် ၁၇ အရဆိုလျှင်၊ တိုင်းသီးစား ချထားရေးကော်မိတီက၊ လက်အောက် ကော်မိတီတခုခု၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည်၊ သီးစား ချထားရေး နည်းဥပဒေများပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ဆန့်ကျင်သည်ဟု ထင်မြင်လျှင်၊ ထိုနည်းဥပဒေများပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ၊ သင့်လျော်သည် ထင်မြင်

၁၉၆၁

ဒေါ်ရွှေခြယ် နှင့် ပဲခူးတိုင်းသီးစား ချထားရေး ကော်မိတီ ရန်ကုန်မြို့ ပါ ၃။

သည့် အမိန့်ကို ချမှတ်နိုင်သည်။ ယခုမူကား၊ တိုင်း သီးစားချထားရေး ကော်မိတီ၏ အမိန့်သည်၊ အထက်၌ ဖေါ်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း၊ သီးစားချထားရေး နည်းဥပဒေ အပိုဒ် ၁၆ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ဆန့်ကျင်နေလေသည်။

သို့ဖြစ်၍၊ တိုင်း သီးစားချထားရေးကော်မိတီ၏ အမိန့်ကို အမှုခေါ် စာချုပ်တော် အမိန့်ဖြင့် ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

အမှုသည်များသည်၊ မိမိတို့၏ တရားစရိတ်ကို မိမိတို့အသီးသီးကျခံစေရမည် ဖြစ်သည်။

တရားလွှတ်တော်ချုပ်

မစ္စစ် ဂျေ၊ ဟာဇဝတ် (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

အင်းစိန်မြို့ လက်ထောက်ဌားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန် (လျှောက်ထားခံရသူ)*

၁၉၆၁
ဇွန်လ ၁၆ ရက်။

မြို့ပြဆိုင်ရာ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၆၊ ဌားရမ်းခသည် စံဌားရမ်းခမဟုတ်၊ ပုဒ်မ ၂ (စ) စံဌားရမ်းခ။

လျှောက်ထားသူက၊ အိမ်ရှင်၏ ကိုယ်စားလည်သည်၊ ဒီမိုဌားရမ်း နေထိုင်သော အိမ်အတွက်၊ အိမ်လခကို ပေးရာ၊ လက်မခံသဖြင့်၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ဌားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၆ အရ၊ ပေးသွင်းနိုင်ခွင့် လျှောက်ထားသည်ကို အင်းစိန် မြို့ပြဆိုင်ရာဌားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က၊ ထိုဌားရမ်းခမှာ၊ ယင်းအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၇ အရ၊ ကြီးကြပ်ရေးဝန် သတ်မှတ်ထားသောစံဌားရမ်းခ မဟုတ်သဖြင့်၊ လက်မခံနိုင်ကြောင်း ဖေါ်ပြပြီး၊ လျှောက်လွှာကို ပယ်လိုက်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မြို့ပြဆိုင်ရာ ဌားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၆ တွင်ဖေါ်ပြထားသည်မှာ ဌားရမ်းခသာဖြစ်သည်။ စံဌားရမ်းခ မဟုတ်ချေ။ စံဌားရမ်းခမှာ၊ ယင်းအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂ (စ) တွင် ဖေါ်ပြထားသည့် ဌားရမ်းခမျှားသာ ဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးမြ လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူ အတွက်။ ။အစိုးရ လွှတ်တော်ရှေ့နေ ဦးဘဖေ လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

တရားဝန်ကြီးဦးဘိုကြီး။ ။ယခုလျှောက်ထားသူသည်၊ ပြည်လမ်း အမှတ် ၆၁ ရှိ၊ နေအိမ်ကို၊ ဌားရမ်းနေထိုင်ခဲ့ရာ၊ အိမ်လခများကို၊ အိမ်ရှင်၏ ကိုယ်စားလည်က လက်မခံခဲ့ပါဟု အကြောင်းပြ၍၊ အင်းစိန်မြို့ပြဆိုင်ရာ ဌားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ထံ၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ဌားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၆ အရပေးသွင်းနိုင်ခွင့် လျှောက်ထားသည်တွင်၊ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က၊ ထိုဌားရမ်းခမှာ၊ ယင်းအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၇ အရ၊ ကြီးကြပ်ရေးဝန်သတ်မှတ်ထားသော စံဌားရမ်းခ မဟုတ်သဖြင့် လက်မခံနိုင်ကြောင်း ဖေါ်ပြပြီး၊ လျှောက်လွှာကို ပယ်လိုက်သည်။ ထိုအမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး

---

* ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ တရားမအသေးအဖွဲ့ လျှောက်လွှာ အမှတ် ၆၃။

† နိုင်ငံတော် တရားဝန်ကြီးချုပ်ဦးမြင့်သိန်း၊ နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးဘိုကြီးနှင့်ဦးအောင်သာကျော်တို့ ရှေ့မှောက်တွင် တရားဝန်ကြီး ဦးဘိုကြီး အမိန့်ချမှတ်သည်။

၁၉၆၁

မစ္စစ် ဂျေ၊ ဟာဇေတ် နှင့် အင်းစိန်မြို့၊ လက်ထောက် ဌိုင်းရုံးခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်။

ကြီးကြပ်ရေးဝန်အား၊ မိမိတင်သွင်းလိုသော အိမ်ဌါးခကို လက်ခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ရန် အတွက်၊ ဤရုံးတော်သို့ ယခုလျှောက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။

မြို့ပြဆိုင်ရာ ဌိုးရုမ်းခကြီးကြပ်ခရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၆ တွင်ဖေါ်ပြထားသည့်မှာ ဌိုးရုမ်းခသာလျှင်ဖြစ်သည်။ စံဌိုးရုမ်းခ မဟုတ်ချေ။ စံဌိုးရုမ်းခမှာ၊ ယင်းအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂ (စ) တွင်၊ ဖေါ်ပြထားသည့် ဌိုးရုမ်းခများသာဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်၍ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က ယခုလျှောက်ထားသူ တင်သွင်းလိုသော အိမ်ဌါးခကို လက်ခံရန်၊ အာဏာပေး စာချွန်တော် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

အမှုသည်များသည်၊ မိမိတို့ တရားစရိတ်ကို မိမိတို့ အသီးသီး ကျခံရမည်ဖြစ်သည်။

တရားလွှတ်တော်ချုပ်

မဘီဂမ်ဘဟာခါတွန် ပါ ၁၄ (လျှောက်ထားသူများ) †၁၉၆၁
နှင့် ဇွန်လ ၉ ရက်။
အတွင်းဝန်၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် အမျိုးသား မှတ်ပုံတင်ရေး
ဝန်ကြီးဌာန၊ ရန်ကုန်မြို့ပါ ၂ (လျှောက်ထားခံရသူများ) *

လူဝင်မှု ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေအရ၊ ပြည်နှင်ဒဏ် အမိန့်၊ ထုချေခွင့်မပေးရ၊ ပယ်ဖျက်ရခြင်း၊ ထုချေခွင့်ပေးရာတွင် လိုက်နာရန် အရေးကြီးသည့်အချက်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်က လူဝင်မှု ကြီးကြပ်ရေး အရာရှိများ စစ်ဆေးသော မှတ်တမ်းများကို ကြည့်ရှု လေ့လာပြီးနောက်၊ လျှောက်ထားသူများအား၊ မြန်မာနိုင်ငံတွင်းသို့ မတရား ဝင်ရောက်နေထိုင်သူများဟု မှတ်ယူ၍ ပြည်နှင်ဒဏ် အမိန့်များ ချထားသည့် ကိစ္စတွင်၊ အာဏာပိုင်က လျှောက်ထားသူများကို ထုချေသက်သေပြရန် အခွင့်မပေးသည့်အတွက် အဆိုပါ အာဏာပိုင်၏ အမိန့်များကို ပယ်ဖျက်လေသည်။

ယခုကဲ့သို့သော အမှုမျိုးတွင် လျှောက်ထားသူများအား ထုချေခွင့် ပေးရာ၌ သာမန်တရားရုံးတော်များတွင် လိုက်နာသော နည်းဥပဒေများအရ၊ စစ်ဆေးရန် မလိုချေ။ အရေးကြီးသည့် အချက်မှာ သင့်တော်သလို စုံစမ်းရှုမြော်သော သက်သေခံချက်များကို အရေးယူ ခံရသော သူများအား သိစေပြီး၊ ၎င်းတို့အား ထိုအချက်များမမှန်လျှင်မမှန်ကြောင်း ငြင်းကွယ်ရန်၎င်း၊ သက်သေ အထောက်အထားပြရန်၎င်း၊ အခွင့်အရေး ပေးရမည်ဖြစ်သည်။

ဦးပစ်နှင့် သဲကုန်းရွာ၊ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး ကော်မီတီနှင့် နှစ်ဦး၊ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံးများ ၇၅၉။ ဟာဆန်အလီနှင့် လူဝင်မှု ကြီးကြပ်ရေးနှင့် အမျိုးသား မှတ်ပုံတင်ရေး ဝန်ကြီးဌာနအတွင်းဝန်မင်း ပါ ၂။ ၁၉၅၉၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံးများ (တရားလွှတ်တော်ချုပ်) ၁၈၇ တို့ကို ရည်ညွှန်းသည်။

လျှောက်ထားသူများအတွက်။ ။မည်သူမျှမလာမရောက်။

လျှောက်ထားခံရသူများ အတွက်။ ။အစိုးရ လွှတ်တော်ရှေ့နေ ဦးဘဖေ လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည်။

---

* ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အသေးအဖွဲ့လျှောက်လွှာအမှတ် ၁၆၊ ၁၇၊ ၁၈၊ ၂၉၊ ၃၀၊ ၃၁၊ ၃၂၊ ၃၃၊ ၃၆၊ ၃၉၊ ၄၀၊ ၄၁၊ ၄၂ ၄၅။

† နိုင်ငံတော် တရားဝန်ကြီးချုပ်ဦးမြင့်သိန်း၊ နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးများဖြစ်သော ဦးချန်ထွန်းနှင့် ဦးဘိုကြီးတို့ ရှေ့မှောက်တွင် တရားဝန်ကြီး ဦးဘိုကြီး အမိန့်ချမှတ်သည်။

၁၉၆၁

မဘီဂမ်ဘဟာခါတွန် ပါ ၁၄ နှင့် အတွင်းဝန်၊ လူစင်မှု ကြီးကြပ်ရေးနှင့် အမျိုးသား မှတ်ပုံတင်ရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ရန်ကုန်မြို့ ပါ ၂။

တရားဝန်ကြီးဦးဘိုကြီး။ ။ကျွန်ုပ်တော် ရာဇဝတ်သေးမှု အမှတ် ၁၆/၆၁ တွင် လျှောက်ထားသူ မဘီဂမ်ဘဟာခါတွန်နှင့် အလားတူ အမှု ၁၃ မှုတွင်၊ လျှောက်ထားသူ ၁၃ ဦးတို့အား၊ စစ်တွေခရိုင်တွင် လူဝင်မှု ကြီးကြပ်ရေး အရာဌိမျှားက စစ်ဆေးပြီး၊ မြန်မာနိုင်ငံတွင်းသို့ မတရားဝင်ရောက်နေထိုင်သူများဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူ၍ လူဝင်မှု ကြီးကြပ်ရေး (လတ်တလောပြဋ္ဌာန်းချက်များ) အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၇ (၂) အရ၊ နိုင်ငံတော် သမတက အာဏာအပ်နှင်းထားသော စစ်တွေမြို့ ခရိုင်ဝန်ထံ သက်ဆိုင်ရာ အမှုတွဲများ တင်ဆက်ရာ၌ ခရိုင်ဝန်က ထိုအမှုတွဲများကိုစစ်ဆေးပြီး ယခုလျှောက်ထားသူများသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင်းသို့ မတရားဝင်ရောက် နေထိုင်သူများဖြစ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီး၊ ၎င်းတို့အပေါ်၌ ပြည်နှင်ဒဏ် အမိန့်ချမှတ်၍၊ ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ လူဝင်မှု ကြီးကြပ်ရေး (ချုပ်နှောင်ရေး) နည်းဥပဒေများအရ ချုပ်နှောင်ထားရန် အမိန့်ချ မှတ်လိုက်လေသည်။ ထိုအမိန့်များကို မကျေနပ်သဖြင့် ယခုလျှောက်ထားသူများက ရွှေတော်သွင်း ဓာချန်တော် အမိန့်ဖြင့် ၎င်းတို့အား အချုပ်မှ လွှတ်ပါ၎ရန် လျှောက်ထားကြလေသည်။

ထိုလျှောက်ထားသူများအနက်၊ မဘီဂမ်ဘဟာခါတွန် (ရာဇဝတ်သေးမှု အမှတ် ၁၆/၆၁)၊ ဇော်ဘာ (ခေါ်) အာဘဒူးဇာဘား (ရာဇဝတ်သေးမှု အမှတ် ၃၀/၆၁) ဟရုံးမီယား (ရာဇဝတ်သေးမှုအမှတ် ၃၁/၆၁) နှင့် ကာဆင်အလီ (ရာဇဝတ်သေးမှု အမှတ် ၄၅/၆၁) မှအပ အခြား လျှောက်ထားသူများက မိမိတို့မှာ နိုင်ငံတော် အစိုးရထုတ်ပေးသော နိုင်ငံသား လက်မှတ် ရရှိသူ များဖြစ်သည်ဟု ကျမ်းကျိန်ချက်များတွင် ဖော်ပြပြီး လျှောက်ထားသူ ကွေလာမီယားး (ရာဇဝတ်သေးမှု အမှတ် ၃၃/၆၁) နှင့် အဒွေအလီ (ခေါ်) အဒုရအလီ (ရာဇဝတ်သေးမှု အမှတ် ၃၉/၆၁) တို့က၊ လွှန်ခဲ့သည့် ပါလီမန် ရွေးကောက်ပွဲတွင် မိမိတို့ မဲဆန္ဒပင် ပေးခဲ့ကြောင်း ကျမ်းကျိန် ထွက်ဆိုကြလေသည်။ ထို့ပြင်လည်း ယခုလျှောက်ထားသူ ၁၄ ဦးက မိမိတို့အားလုံးသည် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံသားများဖြစ်သော်လည်း ဇုံးတော်ရွှေ၌ဖြစ်စေ၊ သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင် ရွှေ၌ဖြစ်စေ ယင်းသို့ မိမိတို့ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံသားများ ဖြစ်ကြောင်း မိမိတို့အပေါ်၌ စွဲဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတွင်းသို့ မတရားဝင်ရောက်နေထိုင်သူများ မဟုတ်ကြောင်းကို ထုချေ၍ အထောက်အထား တင်ပြရန်အတွက် အခွင့် မရခဲ့ပါဟု ကျမ်းကျိန် ထွက်ဆိုကြလေသည်။

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ လူဝင်မှု ကြီးကြပ်ရေးနှင့် အမျိုးသား မှတ်ပုံတင်ရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ တွဲဘက်အတွင်းဝန် ဦးမောင်ကြီးက လျှောက်ထားသူ ၁၀ ဦး ထွက်ဆိုရည်ညွှန်းသော နိုင်ငံသား လက်မှတ် ဆိုသည်မှာ၊ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း နေထိုင်သူများ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ (၂) အရ ထုတ်ပေးသော မြန်မာပြည်တွင် နေထိုင်ကြောင်း သက်သေခံ ကပ်ပြားများသာ ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် ထုချေလေသည်။

၁၉၆၁

မဘီကမ်ဘဟာခါတွန် ပါ ၁၄ နှင့် အတွင်းဝန်၊ လူဝင်မှု ကြီးကြပ်ရေးနှင့် အမျိုးသား မှတ်ပုံတင်ရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ရန်ကုန်မြို့ ပါ ၂။

ဤအမှုများတွင် အဓိကအားဖြင့် စဉ်းစား ဆုံးဖြတ်ရန် အချက်မှာ လျှောက်ထားသူများ အားလုံး တသံထည်း ထွက်ဆိုသော မိမိတို့မှာ သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်ရှေ့မှောက်၌ ထုချေခွင့် မရခဲ့ပါဟူသော အကြောင်းပြချက် မှန်မမှန်ကို စဉ်းစား ဆုံးဖြတ်ရန်ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော်၊ စစ်တွေမြို့ခရိုင်ဝန်သည် လူဝင်မှု ကြီးကြပ်ရေး (လတ်တလော ပြဋ္ဌာန်းချက်များ) အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၇ (၂) အရ၊ အရေးယူသော ကြောင့် ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ အရေးယူရာ၌ ခရိုင်ဝန်က လူဝင်မှု ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေအရ သက်ဆိုင်ရာ ရုံးတော်တွင် တရားစွဲမည့်အစား၊ မိမိကိုယ်တိုင် ယခု လျှောက်ထားသူများသည် နိုင်ငံခြားသားများ ဖြစ်သည် မဖြစ်သည်၊ အဆိုပါ အက်ဥပဒေကို ဖြစ်စေ၊ ထိုအက်ဥပဒေအရ ပြဋ္ဌာန်းထားသောနည်းဥပဒေတရပ်ရပ်ကိုဖြစ်စေ ကျူးလွန်ချိုးဖောက်သလောဟူသည့် ပြဿနာများကို မိမိကိုယ်တိုင် ဆုံးဖြတ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ ဆုံးဖြတ်ရာ၌ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေအပိုဒ် ၁၅၀ အရ၊ ကန့်သတ်ထားသည့် တရားစီရင်ရေး ဆိုင်ရာ အလုပ်ဝတ်တရားများကို ဖြစ်စေ၊ အာဏာများကိုဖြစ်စေ သုံးစွဲဆောင်ရွက်စေရန် တရားဥပဒေဖြင့် ကျနစွာ လွှဲအပ်ခြင်း ခံရသောသူ ဖြစ်သည်အတိုင်း ခရိုင်ဝန်က ဆောင်ရွက်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

သက်ဆိုင်ရာ အမှုတွဲအားလုံးကို လေ့လာသုံးသပ်ရာ၌ မူကား၊ ခရိုင်ဝန်သည်၊ လူဝင်မှု ကြီးကြပ်ရေး အရာရှိများ စစ်ဆေးသော မှတ်တမ်းများကို ကြည့်ရှု လေ့လာပြီးနောက်၊ ယခုလျှောက်ထားသူများအား၊ ထုချေသက်သေပြရန် အခွင့် အရေး မပေးဘဲ၊ ပြည်နှင်ဒဏ်အမိန့်များ ချမှတ်ထားသည်ကိုတွေ့ရှိရလေသည်။ ယင်းသို့တွေ့ရှိရသည် ဖြစ်၍ ခရိုင်ဝန်၏ အမိန့် အသီးသီးကို ပယ်ဖျက်ရမည် ဖြစ်သည်။

ယခုကဲ့သို့သော အမှုမျိုးတွင် လျှောက်ထားသူများအား၊ ထုချေခွင့် ပေးရာသာမန် တရားရုံးတော်များတွင် လိုက်နာသော နည်းဥပဒေများအရ၊ စစ်ဆေးရန် မလိုချေ။ အရေးကြီးသည့် အချက်မှာ သင့်တော်သလို စုံစမ်းရရှိသော သက်သေခံချက်များကို အရေးယူ ခံရသော သူများအား သိစေပြီး၊ ၎င်းတို့အား ထိုအချက်များ မမှန်လျှင် မမှန်ကြောင်း ငြင်းကွယ်ရန်၎င်း၊ သက်သေ အထောက်အထား ပေးပြရန်၎င်း အခွင့် အရေးပေးရမည်ဖြစ်သည်။ ဤအချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဤရုံးတော် **ဦးပစ်နှင့် သဲကုန်ရွာ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး ကော်မိတီနှင့် နှစ်ဦး** (၁) အမှုတွင် အောက်ပါအတိုင်း မိန့်မြွက်ထားလေသည်။

In the absence of any specific statutory provision to the contrary applicable to the proceedings of a quasi-judicial

(၁) ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံးများ ၇၅၉။

၁၉၆၁

မဘီဂန်ဘဟာခါတွန် ပါ ၁၄ နှင့် အတွင်းဝန်၊ လူဝင်မှု ကြီးကြပ်ရေးနှင့် အမျိုးသား မှတ်ပုံတင်ရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ရန်ကုန်မြို့ ပါ ၂။

body, it is entitled to obtain information in any way it considers suitable, provided that those who are parties to the controversy before it are given a fair opportunity to correct or contradict any relevant statement or view to their prejudice.

ထို့ပြင် လူဝင်မှု ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၇ (၂) အရသက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်က အဆုံး အဖြတ်ပြုရာ၌ ဤရုံးတော် ဟာဆန်အလီနှင့် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် အမျိုးသားမှတ်ပုံတင်ရေးဝန်ကြီးဌာန အတွင်းဝန် ပါ ၂ (၁) အမှုတွင် အောက်ပါအတိုင်း မြွက်ဆိုခဲ့သည်ကို သတိချပ်အပ်ပေသည်။

On the question of adjudgment we desire to observe that this procedure is meant to be confined to cases where there is no room for controversy and where a prosecution would be a waste of time and labour, such as when a foreigner has remained on in Burma under an expired stay permit, or where a stowaway is caught in Burma waters. But where the question of a man's nationality is involved, and where as in Hasan Ali's case, he is even in possession of a National Registration Certificate (being N.R.C.-AH No. 024299), recourse to section 7 (2) and (3) would be undesirable.

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းမျှားကြောင့်၊ ယခုလျှောက်ထားသူ ၁၄ ဦးအပေါ်၌ ချမှတ်သော ပြည်နှင်ဒဏ်အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီးလျှင်၊ ၎င်းတို့အား အချုပ်မှ လွှတ်ရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

(၁) ရုဇတ်သေးမှုအမှတ် ၁၅၅/၅၉။ 1959 B.L.R. (S.C.) 187.

တရားလွှတ်တော်ချုပ်

မရမ်းလုံး (လျှောက်ထားသူ) † ၁၉၆၁
ဇွန်လ ၂၉ ရက်။
နှင့်
ပဲခူးတိုင်းသီးစားချထားရေးအဖွဲ့ ပါ ၄ (လျှောက်ထားခံရသူများ)*

သီးစားချထားရေး နည်းဥပဒေ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ အပိုဒ် ၁၃၊ သီးစားချထားရန်အတွက် လျှောက်လွှာ တင်သွင်းရန်လိုခြင်း။

လျှောက်ထားသူသည်၊ လွန်ခဲ့သော ၄ နှစ်လောက်က သောင်းကျန်းသူများ၏ ဘေးရန်ကြောင့်၊ မိမိ ပိုင် ၅၄ ကေမျှရှိ လယ်မြေကို လျှောက်ထားခံရသူ ဦးဘိုးတောအား၊ သီးစားချပြီး ရန်ကုန်မြို့သို့ ရွှေ့ပြောင်းနေခဲ့ရာ၊ အခြေအနေ ကောင်းမွန်လာသောအခါ မိမိရွာသို့ ပြန်ပြီး၊ အခင်းဖြစ်မြေအနက်၊ ၂၅ ကေကို၊ မိမိလုပ်ကိုင်ရန် အတွက် ပြန်လည် တောင်းဆိုရာ၊ ဦးဘိုးတောက ငြင်းဆန်သောကြောင့် ၁၉၆၀-၆၁ ခုနှစ်အတွင်း၊ အဆိုပါမြေ ၂၅ ကေကို မိမိအား ချထားပါရန် ကျောက်တန်းမြို့နယ် သီးစားချထားရေးအဖွဲ့သို့ လျှောက်ထားရာတွင် မြို့နယ်သီးစားချထားရေးကော်မတီကဌာန်း၊ ခရိုင်သီးစားချထားရေးကော်မတီကဌာန်း၊ ဘိုင်းသီးစားချထားရေး ကော်မတီကဌာန်း၊ လက်ငုတ် သီးစား လုပ်ကိုင်နေသူ ဦးဘိုးတောမှာ သီးစားခပေးဆောင်ရာ၌ ပျက်ကွက်ခြင်းမရှိသဖြင့် လျှောက်ထားသူ၏ လျှောက်လွှာကို ပယ်လိုက်လေသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။သီးစားချထားရေး ကော်မတီ အသီးသီးသည်၊ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေးနည်းဥပဒေအပိုဒ် ၁၃ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို သတိမူဟန် မတူချေ။ ထိုပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ၊ ခရိုင်သီးစားချထားရေး ကော်မတီက သတ်မှတ်ထားသော အချိန်ကာလအတွင်း၊ လယ်ယာမြေလုပ်နေသူနှင့် လုပ်ကိုင်လိုသူတို့သည်၊ သီးစားချထားရန် လျှောက်လွှာများကို၊ သက်ဆိုင်ရာ ကော်မတီသို့ တင်သွင်းရမည် ဖြစ်သည်။ ယခုမူကား ဦးဘိုးတောသည်၊ ကျောက်တန်းမြို့နယ် သီးစားချထားရေးကော်မတီသို့ ၁၉၆၀-၆၁ ခုနှစ်အတွက်၊ သီးစားအဖြစ် လုပ်ကိုင်ရန်လျှောက်လွှာတင်သွင်းခြင်း မပြုခဲ့ပေ။ သို့ဖြစ်၍ လျှောက်ထားသူသည်၊ မိမိလျှောက်ထားသည့် ၂၅ ကေကို ရရှိမည်။

လျှောက်ထားသူ အတွ ၁။ ။ဦးမောင်မောင် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူ အမှတ် (၁) (၂) နှင့် (၃) တို့အတွက်။ ။အစိုးရလွှတ်တော် ရွှေနေ ဦးလှမောင် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူ အမှတ် (၄) အတွက်။ ။ဦးဘရွှန်း လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

---

* ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ တရားမအသေးအဖွဲ့ လျှောက်လွှာအမှတ် ၃၉။

† နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးချုပ် ဦးမြင့်သိန်း၊ နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးများ ဖြစ်ကြသော ဦးဘိုကြီးနှင့် ဦးအောင်သာကျော်တို့ ရွှေမှောက်တွင် တရားဝန်ကြီး ဦးဘိုကြီး အမိန့်ချမှတ်သည်။

၁၉၆၁
မရမ်းလုံး နှင့် ပဲခူးတိုင်းသီးစား ချထားရေး အဖွဲ့ ပါ ၄။

တရားဝန်ကြီးဦးဘိုကြီး။ ။ယခုလျှောက်ထားသူ မရမ်းလုံးသည်၊ လွန်ခဲ့သည့် ၄ နှစ်ခန့်က၊ သောင်းကျန်းသူများ၏ ဘေးရန်ကြောင့် မိမိပိုင် ရေယာ ၅၄ ဧကမျှကို အခင်းဖြစ် လယ်မြေကို၊ သူတပါးအား သီးစားချထားပြီး၊ ရန်ကုန်မြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့၍ ဆိုက်ကား နင်းစားခဲ့လေသည်။ အခြေအနေကောင်းမွန်လာသောအခါ၊ မိမိရွာသို့ ပြန်ပြီး၊ အခင်းဖြစ်မြေအနက် ၂၅ ဧကကို မိမိလုပ်ကိုင်ရန်အတွက်၊ ပြန်လည် တောင်းဆိုရာ၊ သီးစားအဖြစ် လုပ်ကိုင်နေသူက ငြင်းဆန်သောကြောင့်၊ ၁၉၆၀-၆၁ ခုနှစ်အတွင်း အခင်းဖြစ်မြေ အနက်မှ ၂၅ ဧကကို၊ မိမိအား ချထားပါရန်၊ ကျောက်တန်းမြို့နယ် သီးစား ချထားရေး အဖွဲ့သို့ လျှောက်ထားလေသည်။

ယင်းသို့ လျှောက်ထားရာတွင်၊ မြို့နယ် သီးစားချထားရေး ကော်မိတီကငင်း၊ ဟံသာဝတီခရိုင် သီးစားချထားရေး ကော်မိတီကငင်း၊ ပဲခူးတိုင်း သီးစားချထားရေး ကော်မိတီကငင်း၊ လက်ငုတ်သီးစားအဖြစ် လုပ်ကိုင်နေသူ၊ လျှောက်ထားခံရသူ အမှတ် ၄ ဦးဘိုးတောသည်၊ သီးစားခ ပေးဆောင်ရာ၌၊ ပျက်ကွက်ခြင်းမရှိသည်ကို တွေ့ရှိသဖြင့် မရမ်းလုံး၏ လျှောက်လွှာကို ပယ်လိုက်လေသည်။

သီးစားချထားရေး ကော်မိတီ အသီးသီးသည် ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး နည်းဥပဒေအပိုဒ် ၁၃ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို သတိမူမိကြဟန် မတူချေ။ ထိုပြဋ္ဌာန်း ချက်များအရဆိုလျှင်၊ ခရိုင် သီးစားချထားရေး ကော်မိတီက သတ်မှတ်ထားသော အချိန်ကာလအတွင်း၊ လယ်ယာမြေလုပ်ကိုင်နေသူနှင့်လုပ်ကိုင်လိုသူတို့သည်၊ သီးစားချ ထားရန် လျှောက်လွှာများကို၊ သက်ဆိုင်ရာ ကော်မိတီသို့ တင်သွင်းရမည်ဖြစ်သည်။ ယခုမူကား၊ ဦးဘိုးတောသည်၊ ကျောက်တန်းမြို့နယ် သီးစားချထားရေး ကော်မိတီသို့ ၁၉၆၀-၆၁ ခုနှစ်အတွက် သီးစားအဖြစ်လုပ်ကိုင်ရန် လျှောက်လွှာတင်သွင်းခြင်း မပြု ခဲ့ပေ။ ယင်းသို့ ဖြစ်၍၊ မရမ်းလုံးမှာ အခင်းဖြစ် မြေကို ပိုင်ဆိုင်သူဖြစ်သည့်အတိုင်း၊ မိမိလျှောက်ထားသည့် ၂၅ ဧကကို ရရှိရမည်ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် လျှောက်ထားခံရသူ အမှတ် ၁၊၂ နှင့် ၃ သီးစားချထားရေး ကော်မိတီ အသီးသီး၏ အမိန့်များကို၊ မရမ်းလုံးလျှောက်ထားသော အခင်းဖြစ် မြေအနက်မှ ၂၅ ဧကနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ အမှုခေါ် စာချွန်တော်အမိန့်ဖြင့် ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

အမှုသည်များသည် မိမိတို့ တရားစရိတ်ကို၊ မိမိတို့ အသီးသီး ကျခံကြရမည် ဖြစ်သည်။

တရားလွှတ်တော်ချုပ်

ရင်ရင်ကုမ္ပဏီ (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်တော်ဌာနဝန်ကြီး ပါ ၃ (လျှောက်ထားခံရသူများ)*

† ၁၉၆၁
ဇွန်လ ၁၆ ရက်။

သွင်းကုန်ထုတ်ကုန်ပိုင်ရှင်များ၏ သွင်းကုန် ထုတ်ကုန် ယာယီကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ (၁) တားမြစ်ခြင်းကို မည်သည့်အခါချိုးဖောက် ကျူးလွန်ရာ ရောက်သနည်း။

မှတ်ပုံတင်ပြီးသော သွင်းကုန် လုပ်ကိုင်သူ တဦးဖြစ်သည့် လျှောက်ထားသူတို့သည်၊ မိမိတို့ရရှိသော သွင်းကုန်လိုင်စင်ဖြင့် ကုန်ပစ္စည်းများကို၊ နိုင်ငံခြားမှ မှာယူခဲ့ရာ၊ အဆိုပါ ကုန်များကို နိုင်ငံခြားကုန်သည်များက တင်မပို့မီ၊ သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များက လျှောက်ထားသူများ၏ သွင်းကုန် လုပ်ငန်း မှတ်ပုံတင်ခြင်းကို ပယ်ဖျက်လိုက်လေသည်၊ ထိုကဲ့သို့ ပယ်ဖျက်ခြင်းကို သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များထံ အယူခံဝင်သော်လည်း ကုန်တင်ပို့သူများထံ ကုန်တင်ပို့ခြင်းကို အယူခံ ကိစ္စပြီးစီးသည့်တိုင်အောင် ဆုင်းငံ့ထားရန် အမှာစာများကို မပို့ခဲ့သဖြင့်၊ ကုန်သည်များက မူလအမှာစာရှိသည့် အတိုင်း ကုန်များကို တင်ပို့လိုက်ရာ၊ ကုန်များရောက်ရှိပြီးနောက်၊ ရက်သတ္တ ၃ ပတ်အတွင်းတွင် လျှောက်ထားသူများ၏ မှတ်ပုံတင်ခြင်းကို ပယ်ဖျက်သော အထက်အာဏာပိုင်များက ချပ်သိမ်းလိုက်သည်၊ သို့သော်လည်း အဆိုပါ ကုန်ပစ္စည်းများသည်၊ လျှောက်ထားသူများ၏ သွင်းကုန် လုပ်ငန်း မှတ်ပုံတင်ခြင်းကို ပယ်ဖျက်ပြီးမှ ရောက်ရှိလာခြင်းကြောင့်၊ ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၄ ရက်နေ့စွဲပါ သွင်းကုန် ထုတ်ကုန် ပိုင်ရှင်များ၏ သွင်းကုန် ထုတ်ကုန် ယာယီကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃ (၁) အရ၊ တားမြစ်ခြင်းကို ချိုးဖောက်ကျူးလွန်သည်ဟု ယူဆ၍ ပင်လယ်ရေကြောင်း အကောက်တော် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၉ နှင့် ၁၆၇ (၈) အရ တိုက်ရိုက် ဒဏ်ငွေ ၄,၃၀၀ ကျပ် ပေးဆောင် စေရန် အကောက်တော်မင်းကြီးက ချမှတ်သော အမိန့်ကို ဘဏ္ဍာတော်မင်းကြီးက အတည်ပြုလေသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လျှောက်ထားသူများ မှာယူတင်သွင်းသော ကုန်များသည် မိမိတို့ မှတ်ပုံတင်ခြင်းကို ချပ်သိမ်းပြီးမှ ရောက်ရှိလာရာ၊ ထိုသို့ ရောက်ရှိပြီးနောက်၊ ရက်သတ္တ ၃ ပတ်အတွင်း အဆိုပါချပ်သိမ်းသော အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်သော်လည်း၊ လျှောက်ထားသူများကျူးလွန်သော ပြစ်မှုမှာ ဥပဒေအရ အရေးယူပိုင်သည်။

---

* ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ တရားမအသေးအဖွဲလျှောက်လွှာအမှတ် ၃၆။

† နိုင်ငံတော် တရားဝန်ကြီးချုပ် ဦးမြင့်သိန်း၊ နိုင်ငံတော် တရားဝန်ကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးဘိုကြီးနှင့် ဦးအောင်သာကျော်တို့ ရှေ့မှောက်တွင် တရားဝန်ကြီး ဦးအောင်သာကျော် အမိန့်ချမှတ်သည်။

၁၉၆၁

ရင်ရင်ကုမ္ပဏီ နှင့် ဘဏ္ဍာရေး နှင့် အခွန်တော်ဌာန ဝန်ကြီးပါ ၃။

လျှောက်ထားသူများအတွက်။ ။ဦးစိန်ဟုတ် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူများ အတွက်။ ။အစိုးရလွှတ်တော်ရှေ့နေ ဦးဘဖေ လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည်။

တရားဝန်ကြီး ဦးအောင်သာကျော်။ ။လျှောက်ထားသူ ရင်ရင်ကုမ္ပဏီသည် ယခုဤအမှုတွင် အကျုံးဝင်သောအထည်အလိပ်(Dyed Plain Tussore)များကို ပြည်တွင်းသို့တင်သွင်းရန်သွင်းကုန်လိုင်စင်အမှတ် စီ-ကြူ(၅၆-၅၇)[ပီ-အယ်(လ်)၄၈၀] ၀၁/၀၆၇၃၊ တန်ဘိုးငွေ ၄,၃၄၅ ကျပ် ရရှိသည့်အချိန်တွင် မှတ်ပုံတင်ပြီးသောသွင်းကုန် လုပ်ကိုင်သူ တဦးဖြစ်သည်။ မိမိရရှိသော သွင်းကုန် လိုင်စင်မှာ ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့အထိအတည်ဖြစ်လျက်ရှိရာ၊လျှောက်ထားသူသည်၊ ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊အောက်တို ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့စွဲပါ အမှာစာဖြင့် ကုန်ပစ္စည်းများကို နိုင်ငံခြားမှ မှာယူခဲ့ပေသည်။ ထိုသို့မှာယူသော ကုန်ပစ္စည်း တန်ဘိုးငွေအတွက် နိုင်ငံတော် ကူးသန်း ရောင်းငယ်ရေး ဘဏ်မှတဆင့်ငွေလွှဲစာတမ်းကို ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ နိုဝင်္ဘာလ ၂၉ ရက်နေ့တွင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ ငွေလွှဲစာတမ်းတွင်သင်္ဘောတင်ရက်မှာ ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ဒီဇင်္ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့တွင်ကုန်ဆုံး သည်ဟု ပါရှိသည်။ မိမိအလိုရှိသောအထည်အလိပ်များကို အိန္ဒိယပြည်၊မဒရပ်(စ်)မြို့ရှိ ကုန်ထုတ်လုပ်သူများထံမှမှာယူရာ၊ ၎င်းကုန်များကို မဒရပ်(စ်)မြို့မှ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊မတ်လ ၂၀ ရက်နေ့က တင်ပို့လိုက်ကြောင်း သိရှိရသည်။ လျှောက်ထားသူက ကုန်တန်ဘိုး အတွက် ငွေလွှဲစာတမ်းများဖွင့်လှစ်ပြီးနောက်၊ ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်္ဘာလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များက လျှောက်ထားသူ၏ သွင်းကုန် လုပ်ငန်း မှတ်ပုံတင် ခြင်းကို ပယ်ဖျက်လိုက်လေသည်။ ထိုကဲ့သို့ ပယ်ဖျက်ခြင်းကို မိမိ၌ အခွင့် အရေးရှိသည့် အတိုင်း သက်ဆိုင်ရာ အထက် အာဏာပိုင်များထံ အယူခံဝင်ရာ၊ ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် မှတ်ပုံတင် ပယ်ဖျက်သော အမိန့်ကို အဆိုပါ အာဏာပိုင်များက ရုပ်သိမ်းလိုက်ပြီးဖြစ်၍ လျှောက်ထားသူများမှာ ယခင်ကကဲ့သို့ မှတ်ပုံတင် အမှတ် ဘီ-၂၂၀၄ ကိုအသုံးပြု၍ ကုန်ပစ္စည်းများတင်သွင်းရန် အခွင့်အရေးများ ပြန်လည် ရရှိခဲ့သည်။ လျှောက်ထားသူများက အိန္ဒိယပြည်မှ မှာယူသော ကုန်ပစ္စည်းများမှာ ရန်ကုန်မြို့သို့ ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ရောက်ရှိလာခြင်းမှာ၊ မိမိတို့အား သွင်းကုန်လုပ်ငန်းမှတ်ပုံတင်ခြင်းကိုပယ်ဖျက်ပြီးမှရောက်ရှိလာခြင်းကြောင့်ဘဏ္ဍာတော် မင်းကြီးက ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၄ ရက်နေ့စွဲပါ သွင်းကုန် ထုတ်ကုန်ပိုင်ရှင်များ၏ သွင်းကုန်ထုတ်ကုန်ယာယီကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃(၁)အရ၊ တားမြစ်ခြင်းကို ချိုးဖေါက်ကျူးလွန်သည်ဟုယူဆ၍ ပင်လယ် ရေကြောင်းအကောက်တော်အက်ဥပဒေ

ပုဒ်မ ၁၉ နှင့် ၁၆၇ (ဂ) အရ၊ တိုက်ရိုက် ဒဏ်ငွေ ၄,၃၀၀ ကျပ် ပေးဆောင်စေရန် အကောက်တော် မင်းကြီးက ချမှတ်သောအမိန့်ကို အတည်ပြုလိုက်သည်။ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနတွင် ဆက်လက် အရေးဆိုပြန်ရာ အောင်မြင်ခြင်း မရှိသောကြောင့် ဤရုံးတော်တွင် လာရောက်၍ အမှုခေါ် စာချွန်တော်တရပ် လျှောက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။

၁၉၆၁

ရင်ရင်ကုမ္ပဏီ နှင့် ဘဏ္ဍာ ရေးနှင့် အခွန်တော်ဌာန ဝန်ကြီးပါ ၃။

လျှောက်ထားသူများက မိမိတို့ရရှိထားသော သွင်းကုန် လိုင်စင်ကို အသုံးပြု၍၊ အိန္ဒိယပြည်မှ အထည်အလိပ်များမှာယူခြင်းမှာ၊ မှတ်ပုံတင်ပြီးသော သွင်းကုန်လုပ်ငန်း ပိုင်ရှင်များအနေနှင့် မိမိတို့ ရရှိထားသော အခွင့် အရေးကို သုံးစွဲခြင်း ကိစ္စတရပ်သာ ဖြစ်သည်။ ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် မှတ်ပုံတင်ပယ်ဖျက်ခြင်း ခံရသော အချိန်တွင်မိမိတို့မှာထားသော ကုန်ပစ္စည်းများကို အိန္ဒိယပြည်၊ မဒရပ် (စ်) မြို့မှ တင်ပို့ခြင်းမပြုရသေးချေ။ ကုန်များတင်ပို့သောနေ့မှာ ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၀ ရက်နေ့ ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်အခါတွင် လျှောက်ထားသူများက မှတ်ပုံတင် ပယ်ဖျက်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အယူခံငင်သောကိစ္စမှာမပြီးပြတ်သေးချေ။ ငွေလွှဲစာတွင်သဘော်ဘင်ရက်မှာ ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့ဖြစ် သော်လည်း၊ မှတ်ပုံတင် ပယ်ဖျက်ခြင်း ခံရခြင်းကြောင့် သဘော်ဘင်ရက်ကို ဆိုင်းငံ့ ထားရန် လျှောက်ထားခွင့် မရခဲ့ချေ။ ကုန်တင်ပို့သူများထံ ကုန်တင်ပို့ခြင်းကို အယူခံ ကိစ္စပြီးစီးသည့်တိုင်အောင် ဆိုင်းငံ့ထားရန် အမှာစာများကိုလည်း မပို့ခဲ့ချေ။ သို့သော်လည်း ကုန်ပစ္စည်းများပို့သည့်နေ့ရက်မှာ သွင်းကုန် လိုင်စင်၏ သက်တမ်း မကုန်မီ ၁၁ ရက်ဖြစ်၍ လိုင်စင်တွင် သတ်မှတ်ခွင့်ပြုထားသော အချိန်အတွင်းတွင် ကုန်များ ရောက်ရှိလာလေသည်။ ကုန်များ ရောက်ရှိပြီး ရက်သတ္တ ၃ ပတ် အတွင်းတွင် လျှောက်ထားသူများ၏ မှတ်ပုံတင်ခြင်းကို ပယ်ဖျက်သော အမိန့်ကို အထက် အာဏာပိုင် များက ရုပ်သိမ်း လိုက်သည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်း အချက် များကို ထောက်ချင့်သော် လျှောက်ထားသူများမှာ မိမိတို့အား ခွင့်ပြုထားသော သွင်းကုန်လိုင်စင်တွင် သတ်မှတ်ထားရှိသော ကာလအပိုင်းအခြားအတွင်းတွင် ကုန်များကို မှာယူတင်သွင်းခြင်း ပြုခဲ့သည်ဖြစ်၍ အဆိုပါ ကုန်ပစ္စည်းများမှာ မှတ်ပုံတင်ခြင်းကို ရုပ်သိမ်းပြီးမှ ရောက်ရှိလာသော်လည်း၊ ထိုရုပ်သိမ်းသော အမိန့်ကို ကုန်ပစ္စည်းများ ရောက်ရှိပြီးနောက်၊ ရက်သတ္တ ၃ ပတ် အတွင်း ပယ်ဖျက်ခြင်းကြောင့် လျှောက်ထားသူများ ကျူးလွန်သော ပြစ်မှုမှာ ဥပဒေအရ အရေးယူ ပိုင်သော်လည်း၊ လေးလံသော ပြစ်ဒဏ်ပေးထိုက်သည့် ကျူးလွန်ခြင်း တရုပ်မဟုတ်ဟု ယူဆသင့်ပေသည်။

၁၉၆၀

ရင်ရင်ကုမ္ပဏီ နှင့် ဘဏ္ဍာရေး နှင့် အခွန်တော်ဌာန ဝန်ကြီးပါ ၃။

သို့အတွက်ကြောင့်၊ လျှောက်ထားသူများအပေါ် တွင်ပြစ်ဒဏ်ပေးထားခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မည်သို့မျှ ငင်ရောက် စွက်ဖက်ခြင်း မပြုလိုသော်လည်း၊ ၎င်းတို့အပေါ် တွင် ချမှတ်ထားသော ပြစ်ဒဏ်ကို သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များက လျော့ပေါ့ စဉ်းစားသင့်ကြောင်းကို မှတ်တမ်းတင် လိုက်မည်။ လျှောက်ထားသူ၏ လျှောက်လွှာကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

တရားလွှတ်တော်ချုပ်

ဦးကျင်ဟုတ် (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်တော်ဌာနဝန်ကြီး ပါ ၃ (လျှောက်ထားခံရသူများ)*

† ၁၉၆၁
ဇွန်လ ၁၆ ရက်။

နိုင်ငံခြားမှမှာသောစက်ပစ္စည်းနှင့်ရောက်ရှိလာသောစက်ပစ္စည်း အဆင်နှင့် တန်ဘိုးမတူသည့်ကိစ္စ။ မရှိုးသား မဖြောင့်မတ်သောစိတ်ထားနှင့် ပြုလုပ်ခြင်းနှင့်မှားယွင်းသူနှင့် ကုန်ပို့သူ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းဟု မယူဆနိုင်သည့်အချက်။

လျှောက်ထားသူသည်၊ မိမိ၏ ရေကြောင်း သယ်ယူရေး၊ စီးပွါးရေး လုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုရန် အတွက်၊ ဒီဇယ်ရေကြောင်း စက်ငါးလုံးနှင့် လိုအပ်သော ပစ္စည်းများကို သင်းကုန် လိုင်စင်ဖြင့် ဟောင်ကောင်မြို့မှ မှာယူရာ၊ အဆိုပါ ပစ္စည်းများ ရောက်ရှိ၍ ရန်ကုန်ဆိပ်ကမ်းတွင် အကောက်တော် အရာရှိများက ဖွင့်လှစ်စစ်ဆေး ကြည့်ရှုသောအခါ၊ သက်ဆိုင်သော စာရွက် စာတမ်းများတွင် ဖေါ်ပြထားသော သဘော်စက်များမဟုတ်ဘဲ၊ တခြား အမေရိကန် စက်များမှ အစိတ်အပိုင်းများကို အသုံးပြု၍ တပ်ဆင်ထားသော စက်ဟောင်းများဖြစ်ပြီးလျှင် ကုန်မှာ စာရင်းတွင် ပါရှိသော အင်္ဂလိပ် တိုင်းပြည်တွင် ပြုလုပ်သည့် စက်များမဟုတ်ကြောင်း တွေ့ရှိသည့်အပြင်၊ လျှောက်ထားသူက ကုန်ပို့ သူများထံ ပေးပို့ထားသော နိုင်ငံခြားငွေ၏ ၃ လောက်မျှ တန်သော ပစ္စည်းများဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိ ရသည့်အတွက်၊ နိုင်ငံခြားငွေပို့မှုရှိနိုင်ငံခြားသို့ပေးပို့လိုသောကြောင့် စက်ဟောင်းများကို မှာယူပြီး အင်္ဂလိပ်ပြည်လုပ် သဘော်စက်အသစ်များ၏ တန်ဘိုးများကို လိမ်လည်ပေးပို့သည်ဟု ယူဆ၍ လျှောက်ထားသူ အပေါ် တွင် ဒဏ်ငွေ ၅၉,၀၀၀ ကျပ် အကောက်ဘော် မင်းကြီးက အမိန့်ချမှတ်လေသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လျှောက်ထားသူသည်၊ မိမိထံရရှိထားသော ကုန်တင်စာရင်းများတွင် ပါရှိသည့်အတိုင်း၊ ကုန်စာရင်းပြုလုပ်၍ အကောက်တော်ဌာနသို့တင်သွင်းခြင်းမှာ မရိုးသား မဖြောင့်မတ်သော စိတ်ထားနှင့် ပြုလုပ်ခြင်းမဟုတ်ဟု ယူဆသင့်သည်၊ ရောက်ရှိလာသော ကုန်ပစ္စည်းများမှာ မိမိမှာယူသော ကုန်ပစ္စည်းများနှင့်အဆင်မတူ၊ တန်ဘိုးမတူဟူသော ကိစ္စသည်ကား၊ ကုန်မှာယူသော လျှောက်ထားသူနှင့် ကုန်ပို့သော ဟောင်ကောင်မြို့ရှိ ကုမ္ပဏီတို့၏ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုကြောင့်

---

* ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ တရားမ အသေးအဖွဲ့လျှောက်လွှာအမှတ် ၁၀၆။

† နိုင်ငံတော် တရားဝန်ကြီးချုပ် ဦးမြင့်သိန်း၊ နိုင်ငံတော် တရားဝန်ကြီးများ ဖြစ်ကြသော ဦးဘိုကြီးနှင့်ဦးအောင် သာကျော်တို့ရှေ့မှောက်တွင် တရားဝန်ကြီးဦးအောင်သာကျော် အမိန့်ချမှတ်သည်။

၁၉၆၁

ဦးကျင်ဟုတ် နှင့် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်တော်ဌာန ဝန်ကြီး ပါ ၃။

ဖြစ်သည်ဟု ယူဆစရာအကြောင်းမည်သို့မျှမရှိခဲ့။ ။သလွာဝဘီကုမ္ပဏီ လိမ်တက်နှင့် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်တော်ဝန်ကြီး ပါ ၂။ ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ စီရင်ထုံးများ (တရားလွှတ်တော်ချုပ်) စာမျက်နှာ ၁၃၆ ကို ရည်ညွှန်းသည်။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးခင်မောင်လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူများ အာဏာက်။ ။အစိုးရ လွှတ်တော်ရှေ့နေ ဦးဘဖေ လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

တရားဝန်ကြီး ဦးအောင်သာကျော်။ ။လျှောက်ထားသူ၊ ရန်ကုန်မြို့ ၃၇ လမ်း၊ အမှတ် ၂၀၂ နေ ရေယာဉ်ပိုင်နှင် ဦးကျင်ဟုတ် အပေါ်တွင်၊ ပင်လယ်ရေကြောင်း အကောက်တော် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၆၇ (၈) နှင့် (၃၇) အရ၊ အရေးယူပြီး၊ တိုက်ရိုက် ဒဏ်ငွေ ၅၉,၀၀၀ ကျပ် ပေးဆောင်စေဟု ချမှတ်ထားသော အဒကာက်တော် မင်းကြီး၏ အမိန့်ကို သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များထံ ဝင်ရောက် အရေးဆိုရာ၌ မအောင်မြင်၍ ဤရုံးတော်တွင် အမှုခေါ် စာချုန်တော် တရပ် လျှောက်ထားသောကိစ္စ ဖြစ်သည်။

အမှုတွင် ပေါ်လွင်သော အကြောင်း အချက်များကား၊ အဆိုပါ ဦးကျင်ဟုတ်သည်၊ မိမိ၏ ရေကြောင်း သယ်ယူရေး၊ စီးပွါးရေး လုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုရန်အတွက် ဒီဇယ် ရေကြောင်းစက် ငါးလုံးနှင့် လိုအပ်သော ပစ္စည်းများကို သွင်းကုန်လိုင်စင်ဖြင့် နိုင်ငံခြားမှ မှာယူရန် သွင်းကုန် လိုင်စင် အမှတ် စီ၊ ဇက် (၅၇-၅၈) ဓဂ/၀၂၂၃ ကို၊ ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ဂ ရက်နေ့စွဲဖြင့် တန်ဘိုးငွေ ၇၄,၀၀၀ ကျပ်အတွက် ရရှိခဲ့သည်။ ထိုသို့ သွင်းကုန် လိုင်စင် ရရှိပြီးနောက်၊ ဟောင်ကောင်မြို့ရှိ **Messrs. Hua Lun Enterprise Company** ထံအမှာစာဖြင့် မိမိလိုအပ်သော **Ruston** သင်္ဘောစက် ငါးလုံးနှင့် **Lister** သင်္ဘောစက်တလုံးအပြင်၊ အခြား လိုအပ်သော စက်ကိရိယာအစုံတို့ကို ရနိုင်မည် မရနိုင်မည် စုံစမ်းလေရာ၊ အဆိုပါ ကုမ္ပဏီမှ ပြန်စာတွင် ၎င်းစက်များကို ရနိုင်ကြောင်း စျေးများလည်း သင့်တော်ကြောင်း သိရှိရ၍ ရန်ကုန်မြို့ **Bank of China** မှ တဆင့် လိုအပ်သော ငွေလွှဲစာကို ဟောင်ကောင် ဒေါ်လာ ၈၉,၈၀၀ အတွက် ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ပြုလုပ်လေသည်။ ထိုကဲ့သို့ မိမိမှာယူသော သင်္ဘောစက်များနှင့် ပစ္စည်းများကို **S.S. Lu Lu** ခေါ် သင်္ဘောဖြင့်ဟောင်ကောင်မြို့မှ ရန်ကုန်မြို့သို့ ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလအတွင်းရောက်ရှိ၍ ကုန်ပို့ စာရင်းနှင့် သင်္ဘောတင် စာရင်းတို့ကို ဒီဇင်ဘာလ ၁၆ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ရရှိခဲ့သည်။ အဆိုပါ စက်ကုန် ပစ္စည်းများကို ရန်ကုန် ဆိပ်ကမ်းတွင် အကောက်တော် အရာရှိများက ဖွင့်လှစ် စစ်ဆေးကြည့်ရာ သက်ဆိုင်သော စာရွက် စာတမ်းများတွင် ပေါ်ပြထားသော

၁၉၆၁

ဦးကျင်ဟုတ် နှင့် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်တော်ရှာနေ ဝန်ကြီး ပါ ၃။

သဘော်ဘက်များ မဟုတ်ဘဲ တခြား အမေရိကန်စက်များမှ အစိတ် အပိုင်းများကို အသုံးပြု၍ တပ်ဆင်ထားသော စက်ဟောင်းများဖြစ်ပြီးလျှင်၊ ကုန်မှာစာတွင် ပါရှိသော အင်္ဂလိပ် တိုင်းပြည်တွင် ပြုလုပ်သည့် စက်များ မဟုတ်ကြောင်း တွေ့ရှိ ရသည်။ ၎င်းစက်များနှင့် စက်ကိရိယာ အားလုံး၏ တန်ဘိုးမှာ၊ လျှောက်ထားသူက ကုန်ပို့သူများထံ ပေးပို့ထားသော နိုင်ငံခြား ငွေ၏ ၃/၄ လောက်မျှသာ တန်သော ပစ္စည်းများ ဖြစ်ကြောင်း ကို တွေ့ရှိရသည့်အတွက်ကြောင့် နိုင်ငံခြား ငွေပို့မှု၌ နိုင်ငံခြားသို့ ပေးပို့လိုသောကြောင့် စက်ဟောင်းများကိုမှာယူပြီး၊ အင်္ဂလိပ်ပြည်လုပ်သဘော်ဘက်အသစ်များ၏တန်ဘိုးများ ကို လိမ်လည် ပေးပို့သည်ဟု ယူဆ၍ လျှောက်ထားသူအပေါ်တွင် အထက်ဖေါ်ပြပါ အတိုင်း ဒဏ်ငွေ ၅၉,၀၀၀ ကျပ် ပေးဆောင်စေရန် အကောက်တော် မင်းကြီးက အမိန့် ချမှတ်လေသည်။

လျှောက်ထားသူမှာ ရန်ကုန်မြို့တွင် အောင်ဇေယျခေါ် မော်တော် သဘော်ပိုင်ရှင် တဦးဖြစ်၍၊ အစိုးရဌာန နိုင်ငံတော်ကောက်ပဲသီးနှံ ရောင်းဝယ်ရေးအဖွဲ့အတွက် ဆန်စပါးများကို သယ်ယူ တင်ပို့နေသူ တဦးဖြစ်သည်။ မိမိ၏ စီးပွါးရေးအတွက် ရေယာဉ်များတွင် သုံးစွဲလိုသော ရေယာဉ်စက်များအလိုရှိ၍ လိုအပ်သော သွင်းကုန် လိုင်စင်ကို ၎င်းက ရရှိထားသူဖြစ်သည်။ မိမိစီးပွါးရေးအတွက် လိုအပ်သော စက်ပစ္စည်း များကို ဝယ်ယူလိုရာ၌ ဈေးအပေါဆုံးနှင့် ရနိုင်သောအနီးဆုံးနိုင်ငံခြားမြို့မှာ ဟောင် ကောင်မြို့ ဖြစ်ကြောင်းကိုအများအသိပင်ဖြစ်သည်။ ၎င်းမြို့တွင် ရှိသော ကုမ္ပဏီတခုနှင့် ဆက်သွယ်၍ မိမိလိုအပ်သော စက်များကို ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ဂ ရက်နေ့က စုံစမ်းသည့်အနေဖြင့် စာတစောင် ပေးပို့ခြင်းမှာ စီးပွါးရေးသူ တဦးအနေနှင့် ရိုးသားစွာ ပြုလုပ်သင့်သော ပြုမူချက် တရပ် ဖြစ်ချေသည်။ Ruston စက်ငါးလုံးနှင့် Lister စက်တလုံးအပြင်၊ အင်္ဂလိပ်ပြည်ဖြစ် အခြားအရံ ပစ္စည်းများကို မှာယူခြင်းမှာလည်း၊ မိမိထံ ကုန်ပို့လိုသူများထံမှ ရောက်ရှိသောစာများတွင် ဖေါ်ပြပါရှိသော ကုန်အမျိုး အစားများကို ဖေါ်ပြခြင်းမျှသာ ဖြစ်သည်။ ကုန်ပို့လိုသူများက တင်ပြသော ဈေးနှုန်း များမှာ ရန်ကုန်မြို့တွင် ရှိသော ကိုယ်စားလှယ်များထံမှ ရနိုင်သော ပေါက်ဈေးနှုန်း ထက်လျော့နည်းသည်ဖြစ်၍၊ ထိုကုန်ပစ္စည်းများကို မှာယူခြင်းမှာ မည်သို့မျှ အပြစ်ဆို စရာ မရှိချေ။ ထိုကုန်ပစ္စည်းများ မှာယူသည့်ကိစ္စမှအပ လျှောက်ထားသူနှင့် ဟောင် ကောင်မြို့ရှိ ၎င်းအား စက်ကိရိယာများ တင်ပို့သူများနှင့် စီးပွါးရေးအားဖြင့် မည်သို့မျှ အဆက်အသွယ်ရှိလိမ့်မည်ဟု တွေးတောစရာအကြောင်း မရှိချေ။ ထိုကဲ့သို့ အဆက် အသွယ် ရှိလိမ့်မည်ဟု တွေးတောစရာ အကြောင်း မဲ့ခြင်းကြောင့်၊ စက်ကိရိယာများ မှာယူသော ကိစ္စ၌ ရိုးရိုးသားသား မှာယူသော ကိစ္စသာဖြစ်သည်ဟု ယူဆသင့်သည်။ ကုန်များ ရန်ကုန်မြို့သို့ S.S. Lu Lu ခေါ် သဘော်နှင့် ရောက်ရှိလာပြီးမှ၊ မိမိထံ

၁၉၆၁

ဦးကျင်ဟုတ် နှင့် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်တော်ဌာန ဝန်ကြီး ပါ ၃။

ရရှိထားသော ကုန်တင် စာရင်းများတွင် ပါရှိသည့်အတိုင်း၊ ကုန်စာရင်းပြုလုပ်၍၊ အကောက်တော် ဌာနသို့ တင်သွင်းခြင်းမှာ မရိုးသား မဖြောင့်မတ်သော စိတ်ထားနှင့် ပြုလုပ်ခြင်း မဟုတ်ဟု ယူဆသင့်သည်။ ရောက်ရှိလာသော ကုန်ပစ္စည်းများမှာ မိမိမှာ ယူသော ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် အဆင်မတူ၊ တန်ဘိုး မတူသော ကိစ္စသည်ကား ကုန်မှာယူသော လျှောက်ထားသူနှင့် ကုန်ပို့သော ဟောင်ကောင်မြို့ရှိ ကုမ္ပဏီတို့၏ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆစရာ အကြောင်း မည်သို့မျှ မရှိချေ။ ၎င်းကိစ္စတွင် လျှောက်ထားသူ၌ လုံးဝတာဝန် ကင်းမဲ့သည်ဟုသာလျှင် စာရွက် စာတမ်း များတွင် ပေါ် ပေါက်သော အကြောင်း အချက်များကို ထောက်ထား၍ ယူဆဘွယ်ရာ ရှိသည်။ သို့အတွက်ကြောင့် ထိုသို့ အပြစ်ကင်းမဲ့သော သူတဦးအပေါ် တွင် ပင်လယ် ရေကြောင်း အကောက်တော် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၆၈ (၈) နှင့် (၃၇) အရ၊ အပြစ်ပေး ခြင်းမှာ မသင့်တော်ဟု ယူဆသည်။

၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ တရားမအသေးအဖွဲ့ လျှောက်လွှာ အမှတ် ၉၈၊ သလ္လာဝတီ ကုမ္ပဏီ လီမိတက်နှင့် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်တော် ဝန်ကြီး ပါ ၂ တို့အမှုတွင် အလားတူ ကိန်းမျိုး တရပ်ပေါ် ပေါက်၍ လျှောက်ထားသူများ အပေါ် တွင် သက်သာခွင့် ပေးခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်၍ အကောက်တော် မင်းကြီး၏ အမိန့်ကိုငင်း၊ ဘဏ္ဍာတော် မင်းကြီး၏ အမိန့်ကိုငင်း၊ ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်တော်ဝန်ကြီး၏ အမိန့်ကိုငင်း ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

(1959) B.L.R. (S.C.) 136.

တရားလွှတ်တော်ချုပ်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် (အယူခံတရားလို) †၁၉၆၁
နှင့် မေလ ၁၂ ရက်။
ဦးတင်အောင် (အယူခံတရားခံ) *

ကလေးသူငယ်များ အက်ဥပဒေ၊ ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ ရည်ရွယ်ချက် အတည်မဖြစ်သေးသော အရပ်တွင် ဖြစ်ပွါးသည့်အမှုနှင့် ပတ်သက်၍ သတင်းစာတွင် ဖေါ်ပြမှုကို၊ ရန်ကုန်ခရိုင် ကလေးသူငယ် တရားရုံး၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်။

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၄၁၄၊ အယူခံခွင့်မရှိသော အယူခံမှုကို လက်ခံစစ်ဆေးခြင်း။

မြိတ်မြို့တွင် ဘိုးသောကြာ (ခေါ်) သိန်းတင် ဆိုသူအပေါ်၌ အရွယ်မရောက်သူ မိန်းကလေး တဦးအား၊ အမေမမှန်မိန်းမှကျင့်ကြောင်းဖြင့် ရဲဌာနမှ ဖမ်းဆီး အရေးယူနေစဉ်၊ အယူခံတရားခံ ဦးတင်အောင်ထုတ်ခဝေသော ခေတ်သစ္စာသတင်းစာတွင်၊ ထိုမိန်းကလေး၏ အမည်၊ နေရပ် စသည်တို့ကို ဖေါ်ပြဆားသည်ကို တွေ့ရှိရသောကြောင့်၊ အယူခံ တရားခံ အပေါ်၌ ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ ကလေးသူငယ်များ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀/၁၇ အရ၊ တရားစွဲဆိုရာ၊ ရန်ကုန်ခရိုင် ကလေးသူငယ်တရားရုံး၊ အထူးတရားသူကြီးက၊ အမှုကို ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၂၆၀ အရ၊ အကျဉ်းနည်းဖြင့် စစ်ဆေးပြီးလျှင် အယူခံ တရားလိုအား ဒဏ်ငွေ ၁၅၀ ကျပ် ပေးဆောင်စေရန်၊ သို့မဟုတ် အလုပ်မရှိ ထောင်ဒဏ် ၄ လ ကျခံစေရန် ချမှတ်သည့်အမိန့်ကို တရားလွှတ်တော်သို့ အယူခံဝင်ရာ တရားလွှတ်တော်က မြိတ်ခရိုင်တွင် ကလေးသူငယ်များ အက်ဥပဒေ အတည်မပြုရသေးသည်ကို၊ အကြောင်းပြု၍ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းနှင့် ပြဋ္ဌာန်း ချမှတ်ခြင်းတို့ကို ပယ်ဖျက်လိုက်လေသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ ကလေးသူငယ်များ အက်ဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်အတွင်းရှိ၊ ကလေးသူငယ်အားလုံးတို့၏ အနာဂတ်ရေးကို ရှေ့ရှု၍ ၎င်းတို့အပေါ် ကျရောက်ကက်သည့် ဘေးအန္တရာယ်များမှ ကာကွယ်ရန်အတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားဟန် လက္ခဏာရှိသဖြင့်၊ မြိတ်ခရိုင်တွင် ထိုအက်ဥပဒေ အတည်မဖြစ်သေးခဲ့မှုဖြင့် သတင်းစာထုတ်ဝေသော ရန်ကုန်ခရိုင်အတွင်းရှိ ကလေးသူငယ်များ တရားရုံးက အယူခံတရားခံအပေါ်၌ အရေး မယူနိုင်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

အမှုကို ဥပဒေအရ၊ အကျဉ်းနည်းဖြင့်စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ရာတွင် ဒဏ်ငွေ ကျပ် ၂၀၀ ထက်မပိုသော ပြစ်ဒဏ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အယူခံ ခွင့်မရှိစေရဟု ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၁၄ က ပြဋ္ဌာန်းထားလေရာ၊ တရားလွှတ်တော်က ၎င်းအယူခံမှုကို လက်ခံစစ်ဆေးသည်မှာ အာဏာမရှိဘဲ လက်ခံ စစ်ဆေးခြင်း ဖြစ်သည်။

---

* ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် အယူခံမှုအမှတ် ၁။

† နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးများဖြစ်သော ဦးချန်ထွန်း၊ ဦးဘိုကြီးနှင့်ဦးအောင်သာကျော်တို့ ရှေ့မှောက်တွင် တရားဝန်ကြီး ဦးဘိုကြီး အမိန့်ချမှတ်သည်။

၁၉၆၁

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် နှင့် ဦးတင်အောင်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။အစိုးရ လွှတ်ဘော်ချေနေ ဦးလှမောင် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။မည်သူမျှမလာ။

တရားဝန်ကြီး ဦးဘိုကြီး။ ။၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၅ ရက်နေ့၌ မြိတ်မြို့တွင်၊ ဘိုးသောကြာ (ခေါ်) သိန်းတင် ဆိုသူအပေါ်၌၊ အရွယ်မရောက်သူ မိန်းကလေးတဦးအား၊ အမေမူဒိမ်းပြုကျင့်ကြောင်းဖြင့် ရဲဌာနာမှ ဖမ်းဆီး အရေးယူနေစဉ်၊ ယခု အယူခံ တရားခံ ဦးတင်အောင် ထုတ်ဝေသော ခေတ်သစ္စာ သတင်းစာတွင်၊ ထိုမိန်းကလေး၏ အမည်၊ နေရပ် စသည့်တို့ကို ဖေါ်ပြထားသည်ကို တွေ့ရှိရသောကြောင့်၊ အယူခံ တရားခံ အပေါ်၌ ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ ကလေးသူငယ်များ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀/၁၇ အရတရားစွဲဆိုရာ၊ ရန်ကုန်ခရိုင် ကလေးသူငယ်တရားရုံး၊ အထူးတရားသူကြီးက ထို အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀/၁၇ အရ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ပြီး ဒဏ်ငွေ ၁၅၀ ကျပ် ပေးဆောင်စေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် အလုပ်မရှိ ထောင်ဒဏ် ၄ လ ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ် လိုက်သည်။ ဦးတင်အောင် က ဒဏ်ငွေဆောင်ပြီးလျှင်၊ တရားလွှတ်တော်သို့ အယူခံဝင်ရာ တရားလွှတ်တော်က မြိတ်ခရိုင်တွင် ကလေးသူငယ်များ အက်ဥပဒေ အတည် မပြုရသေးသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းနှင့် ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ခြင်းတို့ကို ပယ်ဖျက်လိုက်လေသည်။ တရားလွှတ်တော်၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ရန်အတွက် နိုင်ငံတော် အစိုးရက၊ ယခုအယူခံဝင်ရောက်ခြင်းဖြစ်သည်။

အယူခံတရားခံ ဦးတင်အောင်သည်၊ ဤရုံးတော်က ထုတ်ဆင့်သော နို့တစ်စာကို ရရှိသော်လည်း ဤရုံးတော်သို့ လာရောက် ချေပခြင်း မပြုချေ။ သို့ဖြစ်၍ ၎င်းအပေါ်၌ ဤအယူခံမှုကို တဘက်သတ်ကြားနာခဲ့ရသည်။

ဤအမှုတွင် အဖြစ်အပျက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ အငြင်း မပွါးခဲ့ချေ။ ထို့ပြင်လည်း၊ ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ ကလေးသူငယ်များ အက်ဥပဒေသည် ရန်ကုန်၊ အင်းစိန်၊ ဟံသာဝတီခရိုင်တွင်သာလျှင်၊ အတည်ပြုပြီး သည်ဖြစ်၍ မြိတ်ခရိုင်၌ အတည် မပြုရသေးသည်ကိုလည်း ပညာရှိအစိုးရ ရှေ့နေကြီးက ဝန်ခံ၏။

ဤအမှု အဖြစ်အပျက်များနှင့် သက်ဆိုင်သမျှသော ကလေး သူငယ်များ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

> "ကလေးသူငယ် ကျူးလွန်သည်ဟု စွပ်စွဲသည့် ပြစ်မှုနှင့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကလေးသူငယ်အပေါ် ကျူးလွန်သည်ဟု စွပ်စွဲသည့်ပြစ်မှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဖြစ်စေ၊ကလေးသူငယ် ပါဝင်သည့် အမှုတခုခုကို ရဲအရာရှိ စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ဖြစ်စေ၊ အခွင့်အာဏာရ တရားရုံးတွင် ပြဿနာတခုခုမှ

ပေါ်ပေါက်လာသည့် ကလေးသူငယ်နှင့် ပတ်သက်သော အမှုအခင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ဖြစ်စေ—

၁၉၆၁

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် နှင့် ဦးတင်အောင်။

(က) မည်သည့်သတင်းစာ၊ သို့တည်းမဟုတ် မဂ္ဂဇင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် သတင်းလွှာတွင်မှ ထိုပြစ်မှုနှင့်သော်၎င်း၊ ထိုစုံစမ်း စစ်ဆေးခြင်းနှင့်သော်၎င်း၊ ထိုအမှုအခင်းနှင့် သော်၎င်း သက်ဆိုင်သောကလေးသူငယ်၏၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအမှုအခင်း၌ သက်သေအဖြစ်ပါဝင်သော ကလေးသူငယ်၏ အမည်၊ နေရပ်၊ သို့တည်းမဟုတ် ကျောင်းကိုဖြစ်စေ၊ ထိုကလေးသူငယ် မည်သူဖြစ်ကြောင်း သိသာစေနိုင်သော အခြား အကြောင်းအရာ တခုခုကို ဖြစ်စေ၊ ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်း မပြုရ။"

တရားလွှတ်တော်က "ကလေးသူငယ်" ဆိုသည်မှာ ကလေးသူငယ်များ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀ နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ထိုအက်ဥပဒေ အတည်ပြုပြီးဖြစ်သော ခရိုင်တွင်းသော်၎င်း၊ အတည်မပြုရသေးသော ခရိုင်တွင်းသော်၎င်း နေထိုင်ကြသော ကလေးအားလုံး ပါဝင်သည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိသောကြောင့်၊ ထိုအက်ဥပဒေ အတည် မပြုရသေးသော မြို့တော် ခရိုင်အတွင်းနေထိုင်သော ကလေး သူငယ်အကြောင်းကို အသေးစိတ် ဖော်ပြရုံမျှနှင့် အယူခံ တရားခံအား အပြစ်မပေးနိုင်ဟု ယူဆလေသည်။ ထိုအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂ (ခ) တွင် "ကလေးသူငယ်" ဆိုသည်မှာ အသက် ၁၆ နှစ် မပြည့်သေးသော သူကို ဆိုလိုသည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားလေသည်။ ထိုကလေးသူငယ်၏ နေရပ် စသည့်တို့ကို ဖော်ပြထားခြင်း မပြုပေ။ ထို့ပြင်လည်း ထိုအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀ အရ၊ မည်သည့် သတင်းစာ၊ သို့တည်းမဟုတ် မဂ္ဂဇင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် သတင်းလွှာတွင်မှ အမှုအခင်းနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ကလေးသူငယ်၏ အမည်၊ နေရပ် စသည်တို့ကို ထည့်သွင်း ဖော်ပြခြင်း မပြုရဟု ပြဋ္ဌာန်းထားလေသည်။ ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ ကလေးသူငယ်များ အက်ဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်အတွင်းရှိ ကလေးသူငယ် အားလုံးတို့၏ အနာဂတ် ရေးကို ရှေးရှုလျှက် ၎င်းတို့အပေါ် ကျရောက်တတ်သည့် ဘေးအန္တရာယ်များမှ ကာကွယ်ရန်အတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားဟန် လက္ခဏာရှိသည်။ ထိုအက်ဥပဒေကို နိုင်ငံတော် သမတကအရပ်ဒေသများကိုပိုင်းခြားပြီးနေ့ရက်များ ကိုခွဲခြားချသတ်မှတ်နိုင်သည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အကြောင်းရင်းမှာ၊ ကလေးသူငယ်များ နေရေး၊ထိုင်ရေး၊ ပညာသင်ကြားရေး စသည့် အစီအရင်များ မပြည့်စုံသေးသော အရပ် ဒေသများ၌ ထိုအက်ဥပဒေကို အတည်မပြုသေးဘဲ ထားရှိရန် ဖြစ်ဟန်တူသည်။

အထက်၌ ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ကလေးသူငယ်များ အက်ဥပဒေ၏ အဓိက ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကလေး သူငယ်များ၏ ကောင်းကျိုးအတွက်ဖြစ်သဖြင့်၊ မြို့တော်ခရိုင်တွင်

၁၉၆၁

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် နှင့် ဦးတင်အောင်။

ထိုအက်ဥပဒေ အတည်မဖြစ်သေးရုံမျှဖြင့် သတင်းစာ ထုတ်ဝေသော ရန်ကုန်ခရိုင်တွင်းရှိ ကလေးသူငယ်များ တရားရုံးက အယူခံ တရားခံ အဖေါ်၌ အရေးမယူနိုင်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

ထို့ပြင်လည်း ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်အတွင်းရှိ ကလေးသူငယ်အားလုံးကို ကာကွယ်ရန် အတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသော ပုဒ်မ ၂၀ ပါ ဥပဒေကို အချို့သော ကလေးသူငယ်များအတွက်သာ အသုံးပြုပြီး၊ အချို့သော ကလေးသူငယ်များအတွက် အသုံးမပြုလျှင်၊ ကလေးသူငယ်များ အက်ဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ငင်း၊ ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေအပိုဒ် ၁၃ ပါ ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ငင်း ဆန့်ကျင်မည်ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်၍ အယူခံ တရားခံသည် ကလေးသူငယ်များ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀ အရ အပြစ်ရှိသည်ဟု ယူဆရ ပေမည်။

ထိုမှတပါးလည်း၊ ထိုအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၈၇ အရ ပြစ်မှု ထင်ရှား စီရင်သောအခါ တရားခံအား ကျပ် ၅၀၀ အထိ ငွေဒဏ်ကိုသာ စီရင်ခြင်း ခံထိုက်စေရမည်ဖြစ် သဖြင့်၊ မူလတရားရုံးသည် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၂၆၀ အရ အကျဉ်းနည်းဖြင့် စစ်ဆေး ဆုံးဖြတ်ရန် အာဏာရှိသည့်အတိုင်း၊ အမှုကို အကျဉ်းနည်းဖြင့် စစ်ဆေး ဆုံးဖြတ်ခဲ့လေသည်။ ထိုသို့ စစ်ဆေး ဆုံးဖြတ်ရာတွင် ဒဏ်ငွေ ကျပ် ၂၀၀ ထက်မပိုသော ပြစ်ဒဏ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အယူခံခွင့် မရှိစေရဟု ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၄၁၄ က ပြဋ္ဌာန်းထားလေသည်။ ယင်းသို့ ဖြစ်၍ တရားလွှတ်တော်က ယခု အယူခံတရားခံ ဦးတင်အောင်၏ အယူခံမှုကို လက်ခံစစ်ဆေးသည်မှာ အာဏာမရှိဘဲ လက်ခံ စစ်ဆေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

အထက်ဖေါ်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် တရားလွှတ်တော်၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီးလျှင်၊ အယူခံ တရားခံအား၊ ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ ကလေးသူငယ်များ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀/၈၇ အရ၊ ပြစ်မှု ထင်ရှား စီရင်ပြီးလျှင် ဒဏ်ငွေ ၁၅၀ ကျပ် ပေးဆောင်စေရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် အလုပ်မရှိ ထောင်ဒဏ် ၂ လ ကျခံစေရန် အမိန့် ချမှတ်လိုက်သည်။

SUPREME COURT.

A. S. DORAIRAJ THEVAR AND ONE (APPELLANTS)

v.

ABDUL ODUD MOLLAH AND SIX (RESPONDENTS).*

†S.C. 1961

July 10.

Legal necessity—Test of—What are.

The test of legal necessity is whether there was real need to incur the expenditure involved.

Hanooman Persaud v. *Mst. Babooee*, (1856) *Moores Indian Appeals* 393; Payment of Income-tax is a legal necessity. *Gharib-ullah* v. *Khalak Singh*, 25 All. 407; referred to.

Maintenance of co-parceners and of the members of their families would be legal necessity.

Makundi v. *Sarabsukh*, 6 All. 417; referred to.

Expenses incurred in defending the head of a joint family or any other member, against a criminal charge would be legal necessity.

Beni Ram v. *Man Singh*, 34 All. 4; *Ram Raghubar* v. *Dep Narain*, 45 All. 311; referred to.

Payment to the Indian Independence League was payment that could not be avoided and there was real need to incur this expenditure to save the Kartha and other members of the family from dire consequence.

S. K. N. Aiyar for the appellants.

Aung Min (1) and *G. N. Banerji* for respondents Nos. 1 and 2.

Respondents Nos. 3 to 7 absent.

U MYINT THEIN, C.J.—Nagalingam was the Kartha of the Thevar joint Hindu family, and in such capacity he managed successfully before the war, the business concern of Thevar Brothers which owned lands and buildings, paddy lands, cargo boats and steam launches. They were labour contractors on an extensive scale as well. According to Mr. Fisher, a retired Assistant Commissioner of Income Tax, "Thevar Brothers" was a "First Class Assessee".

* Civil Appeal No. 8 of 1959.

† *Present:* U MYINT THEIN, Chief Justice of the Union, U BO GYI and U AUNG THA GYAW, JJ.

S.C. 1961 — A. S. DORAIRAJ THEVAR AND ONE v. ABDUL ODUD MOLLAH AND SIX.

With the coming of the Japanese, their boats and launches were seized and there was no business to speak of and most of the houses were bombed out. While the income dwindled, there were exactions from the Income Tax authorities and also from the Indian Independence Leauge, an organisation which obtained forced contributions towards the prosecution of the war by the Japanese. There was also the family temple at Kanbe that had to be maintained along with the members of the family, the entourage, and the dependents that a rich person has. The exact number is not clear but undoubtedly it was a substantial number.

There can be no doubt that Nagalingam Thevar, who towards the end of the war, practically spent all his time in the temple, was in financial difficulties and there is no dispute that he made four sales. The first sale was effected on 7th September 1944 for 56,000 Japanese rupees. The second sale was effected on 17th September 1944 for 1,07,800 Japanese rupees. This was in respect of 1,081·29 acres of paddy lands in the Insein District. The third sale was effected on 31st January 1945 for Rs. 35,000 and the fourth on 15th March 1945 for Rs. 55,000. The first, third and fourth sales in respect of broken down buildings and sites in the outskirts of Rangoon and were sold to the minor sons of the first defendant Mollah.

Nagalingam died on 18th December 1950 and with the arrival in Burma of the 1st plaintiff, a co-parcener in the estate, litigation began. In this suit in which the plaintiffs seek to set aside the third and fourth sales, it was averred that Nagalingam had acted in collusion with Mollah to deplete the joint family assets with a view to secrete the same for Nagalingam's exclusive benefit.

However both the lower Courts have found that these two sales were made *bona fide* but while the trial Court found that there was no " legal necessity " for these sales

and decreed the suit, the appellate Court found that there was need for these sales and reversed the decision.

Before us only two points are urged, these being firstly, whether there was any legal necessity for the Kartha of a joint Hindu family to make these alienations, and whether under Hindu Law and under section 38 of the Transfer of Property Act, the alience had made proper enquiries as to the need for these sales. It is conceded however that if there had been legal necessity, then the second question need not be gone into.

A host of authorities were cited as to what constitutes legal necessity in Hindu Law and what amounts to compliance with the requisite caution that has to be exercised under section 38 of the Transfer of Property Act. In regard to what amounts to "legal necessity" we think that the principle enunciated in *Hanooman Persaud* v. *Mst. Babooee* (1) remains the correct guide. In fact it appears that section 38 of the Transfer of Property Act which was enacted in 1882 is based upon this principle. We quote therefore the principle enunciated:

> "The power of the manager for an infant heir to charge an estate not his own is under the Hindu Law, a limited and qualified power. It can only be exercised rightly *in case of need*, or *for the benefit of the estate*. But, where, in the particular instance, the charge is one that a prudent owner would make, in order to benefit the estate, the *bona fide* lender is not affected by the precedent mismanagement of the estate. *The actual pressure on the estate, the danger to be averted or the benefit to be conferred upon it*, in the particular instance, is the thing to be regarded. Their Lordships think that the lender is bound to inquire into the necessities for the loan, and to satisfy himself *as well as he can*, with reference to the parties with whom he is dealing, that the manager is acting in the particular instance for the benefit of the estate. But they think that if he does so inquire, and acts honestly, the real existence of an alleged

(1) (1856) Moores Indian Appeals 393.

S.C. 1961

A. S. DORAIRAJ THEVAR AND ONE v. ABDUL ODUD MOLLAH AND SIX.

sufficient and reasonably credited necessity is not a condition precedent to the validity of his charge, and they do not think that under the circumstances, he is bound to see to the application of the money. The purposes for which a loan is wanted are often future, as have, unless he enters on the management, the means of controlling and rightly directing the actual application. Their Lordships do not think that a *bona fide* creditor should suffer when he has acted honestly and with due caution, but is himself deceived."

With this guiding principle we approach the facts prevailing in this case.

We are not really concerned with the first two sales, but it is to be noted that the proceeds of the three sales relating to property in Rangoon amount to Rs. 1,55,000, exactly the sum that Nagalingam Thevar had to contribute to the Indian Independence League in six instalments, these being:–

	Rs.		
	10,000	on	20-9-1944
	35,000	on	30-1-1945
	25,000	on	16-2-1945
	25,000	on	27-2-1945
	30,000	on	7-3-1945
	30,000	on	15-3-1945
Total ...	1,55,000		

It will be noted also that the sales of the Rangoon property took place on 17th September 1944, 31st January 1945 and 15th March 1945 respectively, and examining the dates of the sales and the date the contributions were made, *prima facie* it would seem that these sales had to be made to meet the demands of the Indian Independence League.

These sums may look colossal on paper but even in terms of the Japanese Currency (Evaluation) Act, 1947, a hundred Japanese currency in 1944 was worth forty rupees of legal currency and in 1945 it was worth only five rupees.

It is urged by learned Counsel for the appellants that the Indian Independence League was an unauthorised body and that payments to them was by nature of a voluntary contribution. The evidence however is that the League had the backing of the Army in occupation and that payments to the League were in fact extorted from the Indian public. The question really is whether, without dire consequences to himself or to the members of the joint family, Nagalingam could have refused these payments. On the evidence, our answer must be in the negative.

Learned Counsel urged that there must have been income to the estate during the war years but the nature of work pursued by Thevar Brothers was such that could not be carried on during the troubled years. There could not have been any labour contract work. The launches and cargo boats were taken over by the Japanese on nominal payment and Nagalingam as well as the other members of the family were living quietly in Kanbe. Access to the paddy lands was not easy since travelling had its hazards. The cost of living was high and it would appear that the family and the temple were maintained out of capital assets converted into cash.

We have said that a host of authorities were cited as to what constitutes legal necessity. Payment of income-tax would be such, on the authority of *Gharib-ullah* v. *Khalak Singh* (1). Maintenance of co-parceners and of the members of their families would also be included in the category. *Makundi* v. *Sarabsukh* (2). So would it be if it were expenses incurred in defending the head of a joint

(1) 25 All. 407. (2) 6 All. 417.

S.C. 1961

A. S. DORAIRAJ THEVAR AND ONE v. ABDUL ODUD MOLLAH AND SIX.

family or any other member, against a serious criminal charge. *Beni Ram* v. *Man Singh* (1); *Ram Raghubar* v. *Dep Narain* (2).

In our judgment, the test of legal necessity is whether there was real need to incur the expenditure involved.

Payment to the Indian Independence League was payment that could not be avoided and it was paid under duress, in order to save the Kartha and other members of the family from dire consequences. We hold therefore that there was real need to incur this expenditure.

This being our conclusion the second issue becomes academic but even so, we desire to point out that on the evidence, Mollah did make enquiries and was satisfied that Nagalingam was being pressed for money. Mollah knew Nagalingam well, since their business premises before the war were close together in 32nd Street. Mollah with a huge stock of paper had made a fortune during the war years and he himself had to contribute three and a half lakhs, and presumably he knew what would happen to Nagalingam if the latter had refused payment to the Indian Independence League.

In the result the appeal is dismissed with costs.

(1) 34 All. 4. (2) 45 All. 311.

SUPREME COURT.

DAW THOUNG (APPELLANT)

v.

DAW MA MA GYI (RESPONDENT). *

† S.C. 1961 — *Feb.* 3

Urban Rent Control Act, 1948—*Primary object of ss.* 5 (1) *and* 16—*to be read together—Meaning and effect of—Date of fixation of standard rent by Controller immaterial under—Standard rent—Notional existence of, even before its fixation by Controller—When it attaches as a norm to demised premises—Duty of Controller to declare, when not fixed by s.* 2 (f) (*II*)—*Rights and liabilities of landlord and tenant—Existence of, albeit Act.*

The primary object of the Urban Rent Control Act, 1948 is to lay an embargo on the unrestricted letting of premises in urban areas and charging of exorbitant rent.

Section 5 (1) of the Urban Rent Control Act, 1948 should be read together with s. 16 of the Act, which deals with recovery of rent. When thus read together their meaning and effect is that if during the currency of the Act contractual rent in respect of the premises covered by it is higher than the standard rent the landlord is precluded from recovering any rent which is in excess of the standard rent, whatever the agreement between the parties may be.

Ko Than Nyunt v. *Maung Khin Myint*, (1951) B.L.R. (H.C.) 124, approved.

Neither in s. 5 (1) nor in s. 16 is any mention made of the actual fixation of the standard rent by the Rent Controller. Since under the terms of these sections the date of fixation of the standard rent by the Rent Controller is immaterial for precluding the recovery of the excess over the standard rent, it would seem that standard rent has a notional existence even before it is actually fixed by the Controller under s. 19 of the Act and attaches as a norm to the demised premises as soon as they come under the Act. If the standard rent has not been fixed by the Act itself under s. 2 (*f*) (II) of the Act, it has to be discovered and declared by the Rent Controller under s. 19 of the Act.

Field v. *Gover*, (1944) 1 K.B. 200 at 212, referred to.

The rights and liabilities of landlord and tenant remain alive, albeit controlled by the Act, and as soon as the control is lifted on the expiration or repeal of the Act, they will come into play again.

Tai Chuan & Co. v. *Chan Seng Cheong*, (1949) B.L.R. (S.C.) 86; *Walby* v. *Parker*, (1916) 2 Ch. D. 1, referred to.

---

* Civil Appeal No. 4 of 1959.

† *Present:* U MYINT THEIN, Chief Justice of the Union, U CHAN HTOON and U BO GYI, JJ.

(NOTE.—Through inadvertence this judgment was not published in the appropriate issue of the ***Burma Law Reports***—Ed., B.L.R.)

S.C. 1961

DAW THOUNG v. DAW MA MA GYI.

Ko Tin v. *Ko Kyin Thein and one*, (1952) B.L.R. (H.C.) 37; *Ko Ba Yin* (a) *Ali Mohamed and one* v. *Ko Thein and one*, (1958) B.L.R. (H.C.) 616, overruled.

Hla Aung for the appellant.

G. N. Banerji for the respondent.

U BO GYI, J.—This appeal by special leave arises out of a suit brought by the respondent Daw Ma Ma Gyi against the appellant Daw Thoung in the Court of the Subdivisional Judge, Mandalay, for recovery of K 2,800 as arrears of rent. It is common ground that Daw Thoung has been living in the demised premises since 1949 at an agreed rental of K 130 per month. On 14th May 1952 the Rent Controller, Mandalay, fixed the standard rent of the premises at K 130 per month, which amount was reduced by the reference Judge on 28th November 1953 to K 31·25 per month. The orders of the Rent Controller and the reference Judge were passed under sections 19 and 22 respectively of the Urban Rent Control Act, 1948 (hereinafter referred to as the Act) which is now defunct but by virtue of section 44 of the Urban Rent Control Act, 1960, still governs the present pending proceedings. For some reason not apparent on the record, the rents due from 14th September 1951 did not come to Daw Ma Ma Gyi's hands. Daw Thoung deposited altogether K 1,120·20 with the Rent Controller. When Daw Ma Ma Gyi filed the suit under appeal in October 1955, she claimed arrears of rent at the contractual rate of K 130 per month from 14th September 1951 to 27th November 1953, and at K 31·25 per month being the standard rent from 28th November 1953 to the end of September 1955, and after giving Daw Thoung credit for the sum of K 1,120·20 which had been deposited with the Rent Controller and waiving a small sum of K 4·30, sued for K 2,800.

Daw Thoung on her part contended that Daw Ma Ma Gyi could not claim more than the standard rent and that

there were no arrears of rent due from her. The trial Court and the District Court of Mandalay relying on the decision in *Ko Tin* v. *Ko Kyin Thein and one* (1) decreed the suit as claimed holding that until such time as the Rent Controller fixed the standard rent and thereby altered the contract of tenancy, Daw Thoung was bound in law to pay the contractual rent. On appeal by Daw Thoung to the High Court, the learned Judge followed a Bench decision of the Court in *Ko Than Nyunt* v. *Maung Khin Myint* (2) which had held that the proviso (*a*) to section 5 (1) of the Act implies that after the commencement of the Act the landlord is prohibited from recovering any rent which is in excess of the standard rent and accordingly modified the decrees of the trial Court and the District Court. Daw Ma Ma Gyi then took the case on appeal and a Bench of the High Court in Civil Special Appeal No. 2 of 1957, following the decision of a full Bench of the Court in *Ko Ba Yin* (a) *Ali Mohamed Musa and one* v. *Ko Thein and one* (3) that the order of the Rent Controller fixing the standard rent is effective only from the date of the order, set aside the decision of the single Judge. Hence the present appeal.

Now, the premises in question came under the Act in 1949, the tenancy, according to the pleadings, having started in that year. Accordingly, section 5 (1) of the Act, when shorn of the provisions which are not relevant to the facts of the present case, will read: " . . . . where the rent of any premises . . . . is hereafter during the continuance of this Act increased above the standard rent, the amount by which such increased rent exceeds the standard rent shall, notwithstanding any agreement to the contrary, be irrecoverable: Provided that nothing in this section shall apply (*a*) to any rent which became due before the commencement of this Act; . . . . " These provisions have to

(1) (1952) B.L.R. (H.C.) 37. (2) (1951) B.L.R. (H.C.) 124.
(3) (1958) B.L.R. (H.C.) 616.

S.C. 1961

DAW THOUNG v. DAW MA MA GYI.

be read with those of section 16 of the Act which deal with recovery of rent and which, when similarly shorn, will be that " No Civil Court shall accept a plaint in any suit . . . . for the recovery of rent which became due after the commencement of this Act in respect of any premises to which this Act may apply, unless a certificate of the Controller certifying the standard rent of the premises has been attached to the plaint . . . ." When those relevant provisions of section 5 (1) and 16 of the Act are read together, as they should be, in the light of the facts of the present case and the primary object of the Act which is to lay an embargo, as it were, on unrestricted letting of premises in urban areas and charging of exorbitant rent, their meaning and effect will become clear. It is that if during the currency of the Act the contractual rent in respect of the premises covered by it is higher than the standard rent the landlord is precluded from recovering any rent which is in excess of the standard rent, whatever the agreement between the parties may be. Neither in section 5 (1) nor in section 16 is any mention made of the actual fixation of the standard rent by the Rent Controller. While on the one hand, the date of fixation of the standard rent is immaterial on the other hand the date of commencement of the Act appears to be very material in that section 16 of the Act expressly enacts that in a suit for the recovery of *rent which became due after the enactment of the Act* in respect of any premises to which the Act may apply a certificate of the Rent Controller certifying the standard rent of the premises must be filed along with the plaint. It follows therefore that the rent in respect of the suit premises can only be claimed on the basis of the standard rent and that the contractual rent does not come into the picture at all.

Since under the terms of the above sections the date of fixation of the standard rent by the Rent Controller is immaterial for precluding the recovery of the excess over the standard rent, it would seem that standard rent has a notional existence even before it is actually fixed by the Controller under section 19 of the Act and attaches as a norm to the demised premises as soon as they come under the Act. If the standard rent has not been fixed by the Act itself under section 2 (*f*) (II) of the Act, it has to be discovered and declared by the Rent Controller under section 19 of the Act. In this connexion, reference may profitably be made to the case of *Field* v. *Gover* (1) a decision on the construction of section 1 of the Increase of Rent and Mortgage Interest (Restrictions) Act, 1920, as amended by a similar Act of 1939. Section 1, so far as material, runs:

> "Subject to the provisions of this Act, where the rent of any dwelling house to which this Act applies has been since September 1, 1939, increased, then, if the increased rent exceeds the standard rent by more than the amount permitted under this Act, the amount of such excess shall, notwithstanding any agreement to the contrary, be irrecoverable from the tenant."

Goddard, L.J., as he then was, considering the effect of section 1, as amended, observed:

> "The tenant had the right to go to the Court and get the standard rent fixed by apportionment, and there can be no doubt, I think, that, once the standard rent has been fixed, the tenant cannot thereafter be required to pay more. The standard rent operates *in rem* as has more than once been held in this Court. The effect of that is that the standard rent attaches from the moment when the house is brought under control."

---

(1) (1944) 1 K.B. 200 at 212.

S.C. 1961 — DAW THOUNG v. DAW MA MA GYI.

The provisions of section 9 of the Act which, while requiring a month's notice to be served on the tenant of the landlord's intention to increase the rent allowable under the Act, nevertheless permit the landlord to collect the increased rent without serving a fresh notice from a subsequent tenant would seem to show that standard rent does not operate *in personam* but attaches to the demised premises.

With due respect, the learned Judges who have held that the standard rent takes effect only from the date of the order fixing it seem to have fallen into the error of presuming that the order of the Rent Controller fixing the standard rent alters the contractual rent. In actual fact, the rights and liabilities of landlord and tenant remain alive albeit controlled by the Act, and as soon as the control is lifted on the expiration or repeal of the Act, they will come into play again. Apparently it is for this reason that this Court in *Tai Chuan & Co.* v. *Chan Seng Cheong* (1) has held that where an enactment, though silent on the point of retroactivity, deals with procedure or remedies, it must be deemed to operate retrospectively and that since the Act deals largely with matters of relief, it undoubtedly is retrospective in its operation. This view is in consonance with the decision in *Walby* v. *Parker* (2) on section 1 (*4*) of the Increase of Rent and Mortgage Interest (War Restrictions) Act, 1915, which was brought forth by the First World War to meet housing shortage in England and which may be regarded as the parent Act of similar statutes in England, India and Burma enacted to meet similar conditions. It was held in that case that section 1 (*4*) of the said Act, which suspended the right of mortgagees to foreclose so long as certain conditions were fulfilled, was retrospective in effect, the reason being that the said Act did not take away any rights but merely

(1) (1949) B.L.R. (S.C.) 86. (2) (1916) 2 Ch. D. 1.

suspended a particular form of remedy normally open to mortgagees and was therefore procedural in character.

We accordingly hold that all the decisions which are not consonant with the above view must be overruled, and direct that the judgment and decree of the single Judge on the appellate side of the High Court shall be restored with costs throughout, the advocate's fee in this Court K 85 (eighty-five only).

SUPREME COURT.

† S.C. 1961

July 12.

THE MERCANTILE BANK LTD., RANGOON (APPLICANTS)

v.

THE MERCANTILE BANK EMPLOYEES' UNION, RANGOON AND ANOTHER (RESPONDENTS). *

Trade Disputes Act, s. 14-*B* (1) (ii)—*To be read with* s. 14-*A*—*Strike in contravention of*—*Illegal.*

While two disputes between the applicants and the 1st respondents, the Mercantile Bank Employees' Union were under reference to the 2nd respondent, the Court of Industrial Arbitration, Burma, the 1st respondent staged a strike over the suspension of one of the applicants' employees. The strike lasted till this dispute was referred to the 2nd respondent, who held that although in staging the strike the 1st respondent contravened s. 14-B (1) (ii) of the Trade Disputes Act the strike could not be declared illegal as there was no provision in this section to enable this to be done and accordingly, in the exercise of its discretion, ordered that the applicants' employees who took part in the strike be paid half their salaries during the strike period.

Held: That when interpreting s. 14-B (1) (ii), the section must be read along with the immediately preceding s. 14-A which provides that when a matter in dispute had been referred to the Industrial Court, the continuance of any strike in connection with such matter shall be illegal and that the interpretation of the section by the Industrial Court would have the effect of rendering the prohibition into a harmless injunction, not likely to serve the purposes for which the Trade Disputes Act has been enacted.

Soorma and *Boon*, *Hone Kyan* and *Myint Soe* for the applicants;

Than Maung for respondent No. 1.

Hla Maung (Government Advocate) for respondent No. 2.

U AUNG THA GYAW, J.—The petitioners, the Mercantile Bank Ltd., have for some time been involved in disputes with its employees and two of these disputes were under reference to the Court of Industrial Arbitration, Burma (Case No. 1/58 and Case No. 1/59), when the present incident forming the subject matter of the third dispute

* Civil Misc. Application No. 46 of 1961.

† *Present:* U MYINT THEIN, Chief Justice of the Union, U BO GYI and U AUNG THA GYAW, JJ.

occurred. Mr. P. M. Michael, an employee of the Bank, was dismissed from his employment on 5th November 1959 for lending money at usurious interest to his fellow employees of the Bank and later on 13th November 1959 on protest by the Bank Employees' Union, he was indefinitely placed under suspension. On 1st June 1960, the Bank Employees' Union actively took up Michael's cause and went on strike on the expiry of a 14-day's notice. The strike lasted till 11th August 1960, when a reference of the dispute was made to the Court of Industrial Arbitration (Case No. 2 of 1960).

The Court held an enquiry and found that the dismissal and subsequent suspension of Michael from his employment amounted to victimisation and ordered his reinstatement. In regard to the employees' strike, the Court found that the Union had contravened Section 14-B (1) (ii) of the Trade Disputes Act. However the Court was not disposed to hold that though the strike was contrary to law, it was illegal in the absence of any definite provision to that effect in the relevant Section of the Act. Being of that view, the Industrial Court further decided that the employees involved in the strike were at least entitled to half their salaries during the strike period and ordered that the employees be paid accordingly.

The petitioners, aggrieved by these orders of the Industrial Court, have applied for a writ of certiorari to this Court to quash them.

There might be some truth in the petitioners' accusation that their employee, Mr. Michael, lent out money to or obtained loans for his fellow employees of the Bank at usurious interest. To alleviate the financial distress which the employees might occasionally meet, the Bank itself provided an Employees' Credit Society to which they could apply for loans in case of need. Lending and borrowing money by the employees among themselves is said

S.C. 1961

THE MERCANTILE BANK LTD., RANGOON v. THE MERCANTILE BANK EMPLOYEES' UNION, RANGOON AND ANOTHER.

to be strictly forbidden. The petitioners therefore took a serious view of Mr. Michael's usurious activities, and considered his indefinite suspension from service a fitting punishment for the offence. The Industrial Court on the other hand found that the petitioners had no serious grounds for complaint against Michael's conduct. Lending and borrowing money among the employees were not prohibited by any written or verbal order and the employees were not expected to know that the petitioners would regard such activities among them as serious misconduct on their part. While Michael's action was viewed with grave displeasure, no action whatsoever was taken against those who had borrowed money from him. On the evidence adduced before it, the Industrial Court's finding in the matter cannot be held to be perverse. Michael's conduct was not of such a serious nature as to justify his indefinite suspension from work. On the facts presented before it, the Industrial Court was fully entitled to come to its finding in the matter and there are no grounds whatsoever for interfering with the order of reinstatement passed by it.

Regarding payment of salaries to the Bank employees for the period of the strike, the Industrial Court was of the view that though the strike was entered into by the employees in contravention of Section 14-B (1) (ii), the section itself does not pronounce such a strike as illegal and consequently the question of grant of salaries to the strikers for the period of the strike was left to its discretion. The Court accordingly examined the circumstances in which the strike was declared and held that the Union had no alternative step left to take in order to enforce their just demands made on their fellow employee, Michael's behalf but to declare a strike and decided that the striking employees were entitled to their salaries. But the strike having been declared in contravention of law,

the Court decided further that the employees were entitled to only half their emoluments.

Section 14-B (1) (ii) of the Trade Disputes Act provides that no workman who is employed in any industry shall go on strike during the pendency of proceedings before an Industrial Court and two months after the conclusion of such proceedings. This section does not definitely say that such a strike shall be illegal but section 14-A immediately preceding it however provides that when a matter in dispute has been referred to the Industrial Court, the continuance of any strikes . . . in connection with such mattter shall be illegal. It can hardly be the intention of the law that the illegality of a strike under section 14-A of the Act can be removed by the strikers returning to work after the dispute has been referred to the Industrial Court and then going on strike again during the pendency of the proceedings before it. Thus when interpreting section 14-B (1) (ii), the section must be read along with section 14-A which precedes it. The absence of the use of the word " illegal " in section 14-B (1) (ii) does not leave the Union's strike in this case hanging somewhere between legality and illegality to enable the Industrial Court in its discretion to examine the circumstances in which the strike was declared with a view to afford relief to the strikers. The prohibition contained in section 14-B (1) (ii) of the Trade Disputes Act must necessarily have some sanction behind it. The interpretation of the section by the Industrial Court would have the effect of rendering the prohibition into a harmless injuction, not likely to serve the purposes for which the Trade Disputes Act has been enacted.

Accordingly the order of the Industrial Court granting salaries to the members of the Union will be set aside. Each party will bear their own costs.

SUPREME COURT.

† S.C. 1961

Aug. 2.

THE STATE AGRICULTURAL MARKETING BOARD, RANGOON (APPELLANTS)

v.

DHUMJEE SHAMJEE & Co. AND ONE (RESPONDENTS).*

Limitation Act, s. 5—*Duty of litigant.*

No action of a Court or its officers should be permitted to work to the prejudice of a litigant, but at the same time a litigant on his part must exercise diligence in protecting his rights.

Myo Khin for the appellants.

Kyaw Myint for the respondent No. 1.

U Paing and *Hla Taw* for respondent No. 2.

U MYINT THEIN, C.J.—In Civil Regular No. 30 of 1952 of the High Court, a decree in favour of the 1st respondent, Dhumjee Shamjee & Co. was passed on the 28th January 1958 against the appellants, the State Agricultural Marketing Board and the 2nd respondent, the Burmese Agencies Ltd.

On the 17th February 1958, an application for a copy of the judgment and decree was filed by one Maung Soe Tin, a clerk employed by the Board. The decree had not yet been drawn up then, and at the suggestion of a clerk in the Copying Department that another application be made, the word "decree" in the application was struck out by Maung Soe Tin. An estimate of costs for the copy of the judgment was given the next day, the 18th February 1958. The money was deposited and the copy was ready for delivery on the 22nd February 1958 but was actually taken on the 3rd March 1958.

* Civil Appeal No. 5 of 1960.

† *Present:* U MYINT THEIN, Chief Justice of the Union, U BO GYI and U AUNG THA GYAW, JJ.

On the 13th May 1958, an application for a copy of the decree was made and this was taken on the 16th May 1958. An appeal was filed on the 2nd June 1958, the day the Court re-opened on expiry of the long vacation.

The period of limitation prescribed under Article 151 of the Limitation Act being 20 days plus the days spent in obtaining copies, the office pointed out that the appeal was time-barred by 95 days.

This assertion was upheld by the Appellate Court and the appeal was dismissed. Leave to appeal to this Court, however, was granted, under section 5 of the Union Judiciary Act.

The point stressed before us were (1) that the appellants' clerk had originally applied for a copy of both judgment and decree and that he was misled into striking out the word " decree " in the application, and (2) that the appellant should not be made to suffer because of the action of the Court or of its officers.

The time required for preparing the copy of the decree was three days at the most. Accordingly, even assuming that the application for copies of the judgment and decree was duly filed and accepted, the time requisite for obtaining those copies within the meaning of section 12 of the Limitation Act would have expired on or about the 25th February 1958, the copy of the judgment having been ready for delivery on the 22nd February 1958. In the present case, however, the appellants did not file the appeal till the 2nd June 1958. Furthermore, they did not make an application for a copy of the decree till the 13th May 1958.

It is true that no action of a Court or its officers should be permitted to work to the prejudice of a litigant. But at the same time a litigant on his part must exercise diligence in protecting his rights. In this case the appellants' laches was such that it must be held, as the

S.C.
1961

THE STATE AGRICULTURAL MARKETING BOARD, RANGOON v. DHUMJEE SHAMJEE & CO. AND ONE.

Appellate Court did, that there was no sufficient excuse within the meaning of section 5 of the Limitation Act for the delay in filing the appeal within the period of limitation allowed by law.

The appeal before us is therefore dismissed. Advocate's fees in this Court K 85 for each respondent.

SUPREME COURT.

1. U TUN AUNG AND ONE
2. DAW MYA THEIN
3. MAN SINGH
4. U KO KO
5. U THIHA NAUNG AND TWO

(APPLICANTS)

† S.C. 1961

Aug. 29.

v.

THE HON'BLE MINISTER FOR FINANCE AND REVENUE AND TWO (RESPONDENTS).*

Foreign Exchange Regulation Act, 1947, *s.* 9— *Prohibition—Breaches of condition —Powers of Custom Authorities to deal with— Sea Customs Act, s.* 167 (8)— *Proofs necessary before imposition of penalty under s.* 167-*A—Purport of s.* 172—*Magisterial warrant—When Customs Collector may seek—s.* 172-*A— Power of Commissioner of Customs or Customs Collector to order search—s.* 178 *—Seizure under—When unwarranted—s.* 167 (8)—*Summary action under —Duty of Customs Authorities in taking—s.* 178—*Power of seizure under— Exercise of*—Prima facie *evidence of unlawful importation and liability to confiscation—s.* 167-*A—Burden of proof—When it comes into operation— Cardinal principle of criminal jurisprudence—Paramount importance— Chinese characters stamped on gold bars—Significance of —Presumption of legality.*

S. 9 of the Foreign Exchange Regulation Act, 1947 prohibits the importation and exportation of gold except under permit and only in accordance with conditions as may be prescribed. Under sub-s. (3) such restrictions imposed are deemed to have been imposed under s. 19 of the Sea Customs Act, and thus the Customs authorities are empowered to deal summarily with breaches of conditions in regard to its import or export, without resorting to an actual prosecution which would be the normal procedure if action were to be taken under the Foreign Exchange Regulation Act itself.

Under s. 167 (8) of the Sea Customs Act alone, before a penalty can be imposed, it would be necessary to establish (1) that there is prohibition or restriction in regard to the goods in question, and (2) that they were imported or that there was an attempt to import or to export, contrary to the restrictions imposed.

Kantilal Gornandas Shah v. *The Assistant Collector of Customs*, (1951) B.L.R. (S.C.) 244, referred to.

The purport of s. 167-A, Sea Customs Act is in a prosecution or proceeding under this section, the accused or the respondent as the case may be, would have to prove that the goods were not imported contrary to the prevailing regulations.

---

* Civil Misc. Applications Nos. 130, 133, 157, 197 of 1960 and 35 of 1961.

† *Present:* U MYINT THEIN, Chief Justice of the Union, U BO GYI and U AUNG THA GYAW, JJ.

S.C.
1961

1. U TUN AUNG AND ONE, 2. DAW MYA THEIN, 3. MAN SINGH, 4. U KO KO, 5. U THIHA NAUNG AND TWO
v.
THE HON'BLE MINISTER FOR FINANCE & REVENUE AND TWO.

There must be genuine grounds of reasonable belief, that no duty has been paid or that they are prohibited goods. Only when there are reasonable grounds for belief may the Customs Collector seek under s. 172, a magisterial warrant. Such issue of a search warrant would not be automatic for the Magistrate himself would have to consider the propriety of issuing it.

Where there is no time to seek a warrant, lest the offender should escape or the goods concealed or destroyed, then the Commissioner of Customs or the Customs Collector may order in writing, a search to be conducted by a Customs officer *vide* s. 172-A, a provision inserted in the Sea Customs Act by Act 19 of 1959.

Where the party that conducted the searches at the Safe Deposit vaults from which the gold bars were seized consisted of Army officers, officers of the B.S.I. and the police and no Customs officer was present and where it is contended that the seizure was competent under s. 178 of the Sea Customs Act.

Held: That an Army officer being not one employed for the prevention of smuggling nor the B.S.I. and police officers *duly employed* for the purpose, s. 178 has no application and that the seizure of the gold was unwarranted and also that since anybody can possess gold, the Customs authorities should have carefully considered whether summary action under s. 167 (8) would be justifiable and appropriate in connection with the gold passed on to them by the search party, who were not empowered to deal with the gold seized by them.

Sayce v. *Coupe* (1952) A.E.R. Vol. II, 715, explained.

Rex v. *Cohen* (1951) K.B. Vol. 1, 505, referred to.

Babulal Amthalal Mehta v. *The Collector of Customs, Calcutta*, A.I.R. (1957) (S.C.) 877, referred to.

Sewpujanrai Indrasanarai Ltd. v. *Collector of Customs*, A.I.R. (1958) (S.C.) 845; *Kyin Sin* v. *The Finance Minister and two others*, (1959) B.L.R. (S.C.) 196, distinguished and explained.

Before the officers designated in s. 178 of the Sea Customs Act can exercise the power of seizure conferred by the Act the things to be seized must be "liable to confiscation under this Act" and consequently, the officers seeking to exercise power under s. 178 of the Act must have before them evidence showing *prima facie* that the goods in question had been unlawfully imported and were therefore liable to confiscation. It is only when there is *prima facie* evidence that the provisions of s. 167-A of the Sea Customs Act placing the burden of proof on the person against whom action is being taken will come into operation. To hold otherwise would run counter to one of the cardinal principles of criminal jurisprudence that an accused person is presumed to be innocent until he is shown to be guilty. This presumption of innocence is of such paramount importance that if after the conclusion of the trial, a reasonable doubt exists as to the guilt of an accused person, notwithstanding that the burden of proving certain facts has been placed on him by law, he is entitled to the benefit of the doubt.

In the circumstances prevailing there was little justification for the opening of the proceedings under s. 167 (8) and no justification whatsoever for the order of confiscation.

The fact that the gold bars have Chinese characters stamped upon them is of no great significance, for most gold in Burma had come from abroad, and these markings do not establish even *prima facie* that the gold was illegally brought in, because, it is conceded that the flow of such gold bars into Burma was unrestricted prior to 1947 and that in the later years up to 1950, a substantial quantity was imported under permits and sold freely. A Chinese marking on a gold bar merely establishes its origin. So would the mark "Made in China" on a porcelain plate. Beyond that there is no significance.

The law presumes in favour of legality and in the absence of any factor to enable one ever to suspect that the gold involved was illegally imported, the opening of the proceedings was not justified.

Nothing having been established beyond the fact that gold, possession of which is not prohibited, was found, there is no shifting of the burden of proof, and the invocation of s. 167-A was erroneous.

The possession or sale of gold is not prohibited, nor its transport within Burma prohibited except to the Arakan Division *vide* Notification No. 92, dated 23rd September 1947, issued under the Essential Supplies and Services Act.

Khoo and Than Aung for applicant No. 1.

Maung Maung for applicant No. 2.

Kyaw Myint for applicant No. 3.

U Aw for applicant No. 4.

Ba Gyan for applicant No. 5.

Hla Maung (Government Advocate) for the respondents.

U MYINT THEIN, C.J.—The five cases before us relate to gold bars of Chinese origin. In four cases, they were seized from the safe deposit vaults in the city of Rangoon by a search-party of officers of the Army, the Bureau of Special Investigation and the police about the middle of December 1958. The last case, however, relates to gold seized by a party of Excise Officers at the Thazi gate on the 7th July 1955.

Section 9 of the Foreign Exchange Regulation Act, 1947, prohibits the importation and exportation of gold, except under permit and only in accordance with conditions as

S.C. 1961

1. U TUN AUNG AND ONE, 2. DAW MYA THEIN, 3. MAN SINGH, 4. U KO KO, 5. U THIHA NAUNG AND TWO v. THE HON'BLE MINISTER FOR FINANCE & REVENUE AND TWO.

may be prescribed. Under sub-section (3) such restrictions imposed are deemed to have been imposed under section 19 of the Sea Customs Act, and thus the Customs authorities are empowered to deal summarily with breaches of conditions in regard to its import or export, without resorting to an actual prosecution which would be the normal procedure if action were to be taken under the Foreign Exchange Regulation Act itself.

The gold bars seized from vaults were sent to the Commissioner of Customs, who in the exercise of his summary powers, called upon the owners to show cause why action should not be taken under Article 8 of section 167 of the Sea Customs Act. The intimations issued are cyclostyled copies with relevant data filled in. The last paragraph contains the statement that the gold bars in question had been imported without permission and that no duty had been paid on them. The owners, in showing cause, maintained (1) that prior to the enactment of the Foreign Exchange Regulation Act, 1947, gold bars were freely imported into Burma, (2) that during the years 1948 to 1950 a substantial quantity was imported by dealers into Burma under permits, (3) that gold bars are freely sold by dealers even to this day, (4) that they had made legitimate purchases from such dealers, and (5) that the accumulation of savings in gold is legitimate and common.

The Commissioner, however, held that the owners were unable to discharge the burden of proof placed upon them under section 167-A of the Sea Customs Act to show that the gold bars in question were in fact imported under permits. The confiscation of the gold was ordered with the option to take them back on payment of a penalty of approximately twice the market value.

The owners having exhausted the remedies open to them under the Sea Customs Act have come to this Court by way of writ proceedings.

The relevant portion of section 167 (8) reads as follows:

Offences	*Section of this*	*Penalties*
(8) If any goods, the importation or exportation of which is for the time being prohibited or restricted by or under Chapter IV of this Act, be imported into or exported from the Union of Burma contrary to such prohibition or restriction, or if an attempt be made to import or export any such goods, or	18 & 19	such goods shall be liable to confiscation; any person concerned in any such offence shall be liable to a penalty not exceeding three times the value of the goods, or not exceeding four thousand rupees.

Under this section alone, before a penalty can be imposed, it would be necessary to establish (1) that there is prohibition or restriction in regard to the goods in question, and (2) that they were imported or exported or that there was an attempt to import or to export, contrary to the restrictions imposed. Thus in *Kantilal Gorhandas Shah* v. *the Assistant Collector of Customs* (1), the premises of a firm called the Burma Jewellers was raided and some uncut and unpolished synthetic stones were seized, and later the owners were called upon to show cause why penalty should not be imposed under section 167 (8) of the Sea Customs Act on the ground that " these stones are reported to have been imported into Burma without import license and payment of duty ". On a writ application being made, because confiscation was ordered, this Court quashed the order the learned Chief Justice (Sir Ba U) pointing out that to call upon a person to prove his innocence was a breach of the cardinal rule of jurisprudence,

(1) (1951) B.L.R. (S.C.) 244.

S.C. 1961

1. U TUN AUNG AND ONE, 2. DAW MYA THEIN, 3. MAN SINGH, 4. U KO KO, 5. U THIHA NAUNG AND TWO v. THE HON'BLE MINISTER FOR FINANCE & REVENUE AND TWO.

and that the wording of Article 8 made it incumbent upon the accuser to prove his allegation.

The decision in Kantilal's case led to the enactment of section 167-A which was inserted by the Sea Customs Amendment Act, XVI of 1953. This new provision reads :

> " 167-A.—If in any prosecution or in any proceeding in respect of any goods, the importation or exportation of which has been prohibited or restricted under section 19, any question shall arise whether such goods have not been imported or whether no attempt has been made to export such goods. contrary to such prohibition or restriction, then in such case the burden of proof thereof shall be on the accused or the person against whom the proceedings are opened."

The purport of this section is, in a prosecution or proceeding, such as those which are new being considered, the accused or the respondent as the case may be, would have to prove that the goods were not imported contrary to the prevailing regulations.

In enacting section 167-A, presumably section 259 of the English enactment called the Customs Laws Consolidation Act, 1875 was taken as a guide.

This provision reads :

> " *As to proof in proceedings.*
>
> 259.—If in any prosecution in respect of any goods seized for non-payment of duties, or any other cause of forfeiture, or for the recovering any penalty or penalties under the Customs Act, any dispute shall arise whether the duties of Customs have been paid in respect of such goods, or whether the same have been lawfully imported or lawfully unshipped, or concerning the place from whence such goods were brought, then and in every such case the proof thereof shall be on the defendant in such prosecution, and where any such proceedings are had in the Exchequer Division of the High Court of Justice on the Revenue side, the defendant shall be competent and compellable to give evidence."

The amendment of the Sea Customs Act in Burma in all probability led India to do likewise. By Act 21 of

S.C.
1961

1. U TUN AUNG AND ONE, 2. DAW MYA THEIN, 3. MAN SINGH, 4. U KO KO, 5. U THIHA NAUNG AND TWO
v.
THE HON'BLE MINISTER FOR FINANCE & REVENUE AND TWO.

1955 a provision placing the burden of proof upon the owner was inserted as section 178-A and this reads :

> " 178-A. (1) Where any goods to which this section applies are seized under this Act in the reasonable belief that they are smuggled goods, the burden of proving that they are not smuggled goods shall be on the person from whose possession the goods were seized.
>
> (2) This section shall apply to gold, gold manufactures, diamonds and other precious stones, cigarettes and cosmetics and any other goods which the Central Government may, by notification in the Official Gazette, specify in this behalf.
>
> (3) . . . . . "

All the three provisions that we have quoted aim at the same purpose and thus the approach to the question made by the English and Indian Courts will serve us as a guide.

The learned Government Advocate has cited two cases in connection with the English provision, the first of them being *Sayce* v. *Coupe* (1). In this case Coupe was persuaded by an American soldier named Wood to buy twenty-eight cartons, each containing 10 packets of twenty American cigarettes (a total of 5,600) for £38. On discovering the next day that they were labelled " Duty free and only for use of the United States Armed Forces ", he asked Wood to take them back. Wood agreed to do so in a month's time when American soldiers would be returning. Coupe made no actual sale but smoked some and gave away some. On being questioned by the Customs authorities, he produced what remained, amounting to 3,580 cigarettes. Information was laid against Coupe for (1) possession of uncustomed goods with intent to defraud the Customs and (2) for buying it from unlicensed dealer. The summons were dismissed but on appeal, Goddard, C.J., held that there should have been a conviction on the second count. The question of proof was not

(1) (1952) A.E.R. Vol. II, 715.

S.C. 1961

1. U TUN AUNG AND ONE, 2. DAW MYA THEIN, 3. MAN SINGH, 4. U KO KO, 5. U THIHA NAUNG AND TWO v. THE HON'BLE MINISTER FOR FINANCE & REVENUE AND TWO.

really in issue in this case since the accused admitted that he had bought them for £38.

In the second case *Rex* v. *Cohen* (1) the accused, a dealer in watches, was charged with harbouring uncustomed goods, namely 352 Swiss watches. Two Customs investigating officers had visited his shop and they were shown some watches. On being asked if he had more, he denied but on a search being made, many more were found.

The case being one of harbouring, the point involved was whether the appellant had knowledge that they were uncustomed goods and Goddard, C.J., in upholding the conviction on appeal, said :

> " Although the powers of officers of the Customs are always used with discretion, it is in law possible for them to require anyone, be he trader or not, who has dutiable goods in his possession to show that duty has been paid. But if the person challenged cannot prove payment it does not follow that he must be taken to have committed the offence of what for convenience we will call harbouring; he will not be guilty unless he know that duty had not been paid.
>
> The prosecution having proved that the accused was in possession of dutiable goods in such circumstances as would entitle a Court to find that he was consciously in possession of them, and the accused person having failed to prove that the duty had in fact been paid, there is then, in the opinion of Court, an onus on him to give some explanation of his possession from which a jury might infer that he did not know that duty had not been paid. That it must be for him to give this explanation is because the facts relating thereto must be exclusively within his knowledge. There is in fact a shifting of the burden of proof, and in considering the amount of evidence necessary to shift the burden of proof, the Court has regard to the opportunity of knowledge with respect to the fact to be proved, which may be possessed by the parties respectively. The circumstances in which the watches were found, the untruths told by the appellant, and his explanation why he had told them—which would deceive

(1) (1951) K.B. Vol. 1, 505.

> no one—all point to this case as one in which it would have been impossible for a reasonable jury to return any other verdict than which they did."

Before referring to Indian precedents, we would note that in India, the special rule of evidence as to burden of proof comes into play only when a seizure is made under the Sea Customs Act on the reasonable belief that they are smuggled goods.

In *Babulal Amthalal Mehta* v. *the Collector of Customs, Calcutta* (1), Customs officers had raided the residence of Babulal, a diamond broker, armed with a search-warrant issued by the Chief Presidency Magistrate. Asked if he had diamonds he said he had none but search revealed a packet containing 475 diamonds secreted in the pocket of an old jacket kept with washed clothes and other articles in an almirah. In proceedings under section 167 (8) the Collector in ordering confiscation stressed the fact that the existence of the diamonds was denied by Babulal and that they had to be searched for, and also on the contradictions in the statements made at the time of the raid and later in the course of the proceedings. In the Supreme Court the case was fought more on the question of the constitutionality of the provision. In upholding the order of confiscation, Govinda Menon, J., said :

> ". . . . . On the facts mentioned above it is clear that the seizure has been under the Act in the reasonable belief of the Customs authorities that they are smuggled goods has been cast by this section on the persons from whose possessions the goods are seized.
>
> No doubt the content and import of the section are very wide. It applies not only to the actual smuggler from whose possession the goods are seized but also to those who came into possession of the goods after having purchased the same after the same has passed through many hands and agencies. For example, if the Customs authorities have a

(1) A.I.R. (1957) (S.C.) 877.

S.C
1961

1. U TUN AUNG AND ONE, 2. DAW MYA THEIN, 3. MAN SINGH, 4. U KO KO, 5. U THIHA NAUNG AND TWO
v.
THE HON'BLE MINISTER FOR FINANCE & REVENUE AND TWO.

reasonable belief that certain goods are in the possession of an innocent party are smuggled goods and the same is seized under the provisions of this Act, then the person from whose possession the goods are seized, however innocent he may be, has to prove that the goods are not smuggled articles.

"There is no doubt a very heavy and onerous duty cast on an innocent possessor who, for aught one knows, may have *bona fide* paid adequate consideration for the purchase of the articles without knowing that the same has been smuggled. The only pre-requisite for the application of the section is the subjectivity of the Customs Officer in having a reasonable belief that the goods are smuggled."

It will be noticed that the facts prevailing in this case are similar to those in *Rex* v. *Cohen* (1). The conduct of the person in possession was considered to be a crucial factor, and Govinda Menon, J., spoke of the subjectivity of the Customs officers just as Goddard, C.J., thought that Customs officers would use their powers with discretion.

Sewpujanrai Indrasanarai Ltd. v. *Collector of Customs* (2) was a case which had occurred prior to the enactment of section 178-A and the questions raised therein are of no relevance to the cases before us but what is significant is the fact that a formal seizure of gold deposited at the Government Mint at Calcutta was made in accordance with the provisions of the Act, that is to say by means of a search-warrant issued under section 172 by the Chief Presidency Magistrate on application by the Collector of Customs.

We have mentioned that Goddard, C.J., stressed upon the discretion that would be exercised by Customs officers as did Govinda Menon, J., on their subjectivity. In other words, there must be genuine grounds of reasonable belief, that no duty has been paid or that they are prohibited goods. Only when there are reasonable grounds for belief may the Customs Collector seek under section 172, a

(1) (1951) K.B. Vol. 1, 505. (2) A.I.R. (1958) (S.C.) 845.

magisterial warrant. Such issue of a search-warrant would not be automatic for the Magistrate himself would have to consider the propriety of issuing it. Where there is no time to seek a warrant, lest the offender should escape or the goods concealed or destroyed, then the Commissioner of Customs or the Customs Collector may order in writing, a search to be conducted by a Customs officer *vide* section 172-A, a provision inserted in the Sea Customs Act by Act 19 of 1959. These sections have no application to the present cases but it is contended that the seizure was competent under section 178 which reads:

> "Any things liable to confiscation under this Act may be seized in any place, either upon land or water, by any officer of the Customs or other person duly employed for the prevention of smuggling."

The party that conducted the searches at the Safe Deposit vaults consisted of Army officers, officers of the B.S.I. and the police. No Customs officer was present and undoubtedly an Army officer is not one employed for the prevention of smuggling. Nor are B.S.I. and police officers *duly employed* for the purpose, though the latter category, in their efforts to prevent the commission of crimes, may have to deal with smuggling. But even so, they can hardly be said to have been *duly employed* for the purpose. Such being the position section 178 has no application and the seizure of the gold was unwarranted. It is not suggested that there was a search-warrant, and if one had been applied for, a blanket authorization to search all safety vaults in the city of Rangoon in the hope that something incriminating might be found, would have been refused by any Magistrate, for it would be an intrusion of privacy and a violation of fundamental rights.

In *Kyin Sin* v. *the Finance Minister and two others* (1) we upheld an order of confiscation in respect of some 800

(1) (1959) B.L.R. (S.C.) 196.

S.C. 1961

1. U TUN AUNG AND ONE, 2. DAW MYA THEIN, 3. MAN SINGH, 4. U KO KO, 5. U THIHA NAUNG AND TWO v. THE HON'BLE MINISTER FOR FINANCE & REVENUE AND TWO.

watches. But in that case, even if an inapplicable provision of the law had been invoked to obtain a magisterial search-warrant, it was issued on the Collector's averment that he had reasonable belief that dutiable goods were stored in a shop. Furthermore, the fact that the watches seized had only recently been imported was not in dispute. And thus the burden of proof had shifted to the owner and under section 167-A, it was incumbent upon him to show that the watches were legally imported. His case was that he had obtained them from an importer but unfortunately for him the importer was unable to produce the permit, and the Collector rightly held that the burden of proof had not been discharged.

The facts prevailing in the cases before us are different. The search party, not being empowered to deal with the gold that was seized by them, passed it on to the Customs authorities. If possession of gold is prohibited, then immediate action would be understandable. But since anybody can possess gold, the Customs authorities should have carefully considered whether summary action under section 167 (8) would be justifiable and appropriate.

We have carefully perused the relevant proceedings and we note that in every case, the entry in the record was that so much gold was received, followed by an order of a single phrase "ဆက်လက် အရေးယူပါရန်" that is to say, "to continue action." Such action was the issue of cyclostyled notices calling upon the owner to show cause against action being taken.

Presumably the Customs authorities thought that section 178 was applicable but there is nothing in the records to indicate that, before the owners were called upon to show cause or, as it has turned out in these cases, to prove their innocence, anybody arrived at the conclusion that the gold in question was liable to confiscation within the meaning of section 178 as having been imported

contrary to the provisions of Article 8 of section 167 of the Act. The terms of section 178 of the Sea Customs Act are clear. Before the officers designated in the section can exercise the power of seizure conferred by the Act the things to be seized must be " liable to confiscation under this Act ". In the context of the present cases, the gold must be liable to confiscation under the Sea Customs Act. Consequently, the officers seeking to exercise power under section 178 of the Act must have before them evidence showing *prima facie* that the goods in question had been unlawfully imported and were therefore liable to confisication.

In fact, it is only when there is such *prima facie* evidence that the provisions of section 167-A of the Customs Act placing the burden of proof on the person against whom action is being taken will come into operation. This is in consonance with the decision of this Court in *Kantilal Gorhandas Shah* v. *The Assistant Collector of Customs* (1) cited earlier. To hold otherwise would run counter to one of the cardinal principles of criminal jurisprudence that an accused person is presumed to be innocent until he is shown to be guilty. This presumption of innocence is of such paramount importance that if after the conclusion of the trial, a reasonable doubt exists as to the guilt of an accused person, notwithstanding that the burden of proving certain facts has been placed on him by law, he is entitled to the benefit of the doubt.

In these cases there was no *prima facie* evidence at all to warrant a reasonable belief that the gold bars were illegally imported gold. In the circumstances prevailing there was little justification for the opening of proceedings under section 167 (8) and no justification whatsoever for the order of confiscation. If the course of action followed

(1) (1951) B.L.R., (S.C.) 244.

S.C. 1961

1. U TUN AUNG AND ONE, 2. DAW MYA THEIN, 3. MAN SINGH, 4. U KO KO, 5. U THIHA NAUNG AND TWO v. THE HON'BLE MINISTER FOR FINANCE & REVENUE AND TWO.

by the Customs authorities is to be upheld as proper, a gold ring, or even a shirt made of cloth of foreign origin which one wears however lawfully acquired may be seized and the wearer called upon to show cause against confiscation. And since he would not be able to establish that the actual importer had complied with whatever regulations that may exist, the ring, or the shirt would have to be confiscated.

The fact that the gold bars have Chinese characters stamped upon them is of no great significance, for most gold in Burma had come from abroad, and these markings do not establish even *prima facie* that the gold was illegally brought in, because, it is conceded that the flow of such gold bars into Burma was unrestricted prior to 1947 and that in the later years up to 1950, a substantial quantity was imported under permits and sold freely. A Chinese marking on a gold bar merely establishes its origin. So would the mark "Made in China" on a porcelain plate. Beyond that there is no significance.

The law presumes in favour of legality and in the absence of any factor to enable one even to suspect that the gold involved was illegally imported, we cannot endorse the opening of proceedings as justified. Nothing having been established, beyond the fact that gold, the possession of which is not prohibited, was found, there is no shifting of the burden of proof, and the invocation of section 167-A, in the circumstances prevailing in these four cases, was erroneous.

In Civil Miscellaneous Application No. 130 of 1960, the gold involved is 25 bars valued at K 32,062. The owners stated that they had purchased them from time to time from dealers in Rangoon during the years 1950-51. Living as they did in a locality not free from insurgent

activity, they had kept them in a safety deposit vault at Rangoon. Their Bank Account, a statement of which is filed, shows that they are wealthy people and that they are in a position to keep part of their wealth in the form of gold. Considering that the gold was found in a vault, there can be no suggestion that they are black marketeers in gold.

In C.M.A. No. 133 of 1960, the gold is two bars valued at K 3,174. The owner produced the actual sales vouchers at the time her revisional application was heard in the Finance Ministry. The vouchers are dated 12th April, 1948 and 27th October, 1950.

In C.M.A. No. 137 of 1960, the gold is two bars valued at K 3,730. It formed part of the property of a lady who had died. According to her wishes, the proceeds are to be expended on charities but in accordance with the Sikh custom of not dealing with the property of a deceased person until the expiry of one year, the gold was retained in the safe deposit vault, in which it had been deposited prior to the lady's death.

In C.M.A. No. 197 of 1960, the gold involved is six bars valued at K 7,762·50. The owner who is an Advocate and a member of Parliament says that he had purchased them. He was able to produce a sales voucher for two, dated the 14th June, 1951. Confiscation was ordered for all six but in the Ministry he obtained the release of two.

We have emphasised that the circumstances were such that even the opening of the proceedings was unjustified. We have mentioned also that in the circumstances prevailing, there was no shift in the burden of proof and we would now say that the explanation given by the owners are sufficient to show that, in all probability, their gold was not illegally imported.

S.C. 1961

1. U TUN AUNG AND ONE, 2. DAW MYA THEIN, 3. MAN SINGH, 4. U KO KO, 5. U THIHA NAUNG AND TWO v. THE HON'BLE MINISTER FOR FINANCE & REVENUE AND TWO.

For these reasons, the confiscation orders which are impugned in C.M.A. Nos. 130, 133, 157 and 197 of 1960 are hereby quashed, and we direct the restoration of the gold to the applicants.

The events which occurred in Civil Miscellanous Application No. 35 of 1961 were these:—

Acting upon information, an Excise party waited on the 10th July, 1955 at the Thazi gate which is on the trunk road between Rangoon and Mandalay. A Land Rover car was stopped and searched and on the person of U On Pe 30 gold bars wrapped in a piece of cloth and belted round his waist were found. Similarly wrapped round U Soe Maung's waist were 20 bars and on U Thiha Naung were 30 bars. Wrapped in a piece of cloth and placed under the spare tyre were 32-bars, in respect of which U On Pe claimed 15 as his own and U Soe Maung, 17. U On Pe and U Soe Maung stated that they had purchased their gold bars four or five years previous to the seizure while U Thiha Naung stated that his gold was purchased by his father during the Japanese occupation and which he had inherited later. They were on the way to Mandalay to convert them into cash for the purpose of building a cinema hall at Taunggyi which would cost 4 lakhs (*vide* their statements made to the Excise Officer at Meiktila on 10th July 1955).

The gold, 112 bars in all, which bear Chinese markings, together with the car were seized.

We do not know what the actual information was. It may have been merely that gold was being conveyed in a car or it may have been that the Excise party expected opium and found gold instead.

The powers of arrest and seizure under the Excise Act are enumerated under section 54 of the Excise Act which reads as follows:

Powers of arrest and seizure.

"54. Subject to such restrictions as the President of the Union may prescribe, any Excise or Police officer, and any Revenue or Customs officer duly empowered in this behalf, may at any time by day or by night—

(*a*) arrest without any warrant any person found committing an offence punishable under section 30, section 31, section 33, section 34, section 37 or section 38;

(*b*) seize, search and detain any excisable article or other thing or animal which he has reason to believe to be liable to confiscation under this Act or any other law for the time being in force relating to excise-revenue;

(*c*) detain and search any person upon whom he may have reason to suspect any article which is so liable to confiscation to be."

Sub-section (*a*) clearly has no application. Nor can sub-sections (*b*) and (*c*) be applicable since gold is not liable to confiscation under the Excise Act.

The Excise authorities held on to the gold but the Customs authorities in Rangoon who had seen the account of the seizure in the newspapers, knowing full well that the Excise authorities were not authorized to deal with it, asked that the gold be delivered to them. The proper course would have been for the Customs authorities to have it formally seized by means of a search-warrant as was done in *Sewpujanrai's case* (1) where the gold was in the Government Mint. If that had been done, there would at least have been a record of "reasonable belief" which might make the institution of proceedings under section 167 (8) of the Sea Customs Act, regular and proper. However, after repeated reminders the gold was ultimately

(1) A.I.R. (1958) (S.C.) 845.

S.C. 1961

1. U TUN AUNG AND ONE, 2. DAW MYA THEIN, 3. MAN SINGH, 4. U KO KO, 5. U THIHA NAUNG AND TWO v. THE HON'BLE MINISTER FOR FINANCE & REVENUE AND TWO.

delivered to the Customs authorities at Rangoon, who valued the gold at the prevailing market rate and reached at the figure of K 3,90,785·39.

As with the four cases we have dealt with, after the receipt of the gold, the order passed was to continue action. This was followed by a notice which called upon the owners to show cause why action should not be taken against them. It contained the intimation that there was reason to believe that the gold had come from abroad.

We should think that the Chinese markings made that obvious but we note that the notice did not say that there was reason to believe that the gold had been illegally imported. Could there be any reasonable ground for belief that this in fact was the case ?

As against the owners, this may be said. They had come from the Shan States with a substantial quantity of gold part of which they had secreted round their waists and part hidden under the spare tyre. But though the Shan State borders on China, Taunggyi from where they had come is some considerable distance from the actual frontier, and it is not suggested that on this particular trip they had come from the frontier. The possession or sale of gold is not prohibited, nor is its transport within Burma prohibited except to the Arakan Division, *vide* Notification No. 92, dated 23rd September 1947, issued under the Essential Supplies and Services Act. The largeness of the quantity is explained by the fact that they belong to three persons who intended to convert them into cash at Mandalay for the purpose of building a cinema hall at a cost of 4 lakhs at Taunggyi. That they had secreted them on their persons and under the spare wheel is very likely to cope with the hazards of a journey along a road which for some time had been insecure because of lawless elements.

In elaboration of the statements made before the Excise authorities the owners were able to establish that they are

persons of substance and that for reasons of easy concealment and easy conversion, the Shans from time immemorial had kept their savings in gold and gems, and that this method of hoarding wealth continues to this day because there were no Banks in the Shan States until recently. They pointed to the insecurity prevailing in the Shan States by recalling the Karen occupation of Taunggyi in 1949 and the necessity of a Military Administration from 1952 to 1954.

Despite all these considerations the Assistant Commissioner of Customs ordered confiscation with the option to redeem the gold at the valuation made and the car by payment of K 6,000. These orders were confirmed by the Commissioner of Customs, the Financial Commissioner and the Minister of Finance and Revenue respectively. The ground on which the confiscation order is based is solely that the owners were unable to prove that the gold had been legally imported into Burma.

The considerations we have given in quashing the orders in the other four cases must weigh in this case as well. In the first place neither the search for gold nor its seizure was authorized. Secondly there is no record of "reasonable belief" that the gold had got into Burma illegally. Thirdly there is nothing in the way of *prima facie* evidence to show that the gold is "liable to confiscation" and consequently there is no shift of the burden of proof. Furthermore the explanations given are reasonable and worthy of belief.

It will be pertinent to draw attention to a case which relates to the seizure of 37 bars of gold of Chinese and Thai origin seized on the 18th March 1955 at the Mingaladon Airport from a passenger from Kengtung which borders on Thailand. Orders were passed for the confiscation of the gold by the Customs authorities and the then Minister of Finance also confirmed it by his order dated

S.C. 1961

1. U TUN AUNG AND ONE, 2. DAW MYA THEIN, 3. MAN SINGH, 4. U KO KO, 5. U THIHA NAUNG AND TWO v. THE HON'BLE MINISTER FOR FINANCE & REVENUE AND TWO.

the 9th August 1956. But on an application for review, by an order dated the 6th September 1957, he released the gold had already reached Burma prior to the imposition of restrictions in regard to them and that the benefit of the doubt should be given to the owner. We endorse without reservation the view expressed and it would have been fitting if the Minister had extended the same considerations to the owners of the 122 bars of gold. After all both cases were considered about the same time and while the order releasing the 37 bars was passed on the 6th September 1957, the order confirming the confiscation of the 122 gold bars was passed on the 11th September 1957, five days later.

For the reasons we have given, the orders of confiscation of the gold as well as the Land Rover Car passed in all the proceedings culminating with C.M.A. No. 35 of 1961 are quashed and we direct the restoration of the gold to the applicants. In respect of the car, we note that it was redeemed on payment of K 6,000 on the 26th June 1957. This sum will have to be refunded.

တရားလွှတ်တော်ချုပ်

ဂျီဝမ်ရမ်၊ ရမ်ပရတပ် (ဒေယျုခံတရားလို)

နှင့်

ရန်ကုန်မြို့ အမြတ်တော်ခွန်မင်းကြီး (အယူခံတရားခံ)*

† ၁၉၆၁
ဩဂုတ်လ
၂၉ ရက်။

အမြတ်တော်ခွန် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆၆(၂)(၃)(၃-က)(၄)(၅)(၆)နှင့် သက်ဆိုင်သည့်လျှောက်လွှာများ၊ ပုဒ်မ ၅(ခ)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ၏ အဓိပ္ပါယ်ပေါ်လွင်ရန် ဖတ်ရှုရမည့်စကားရပ်များ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အမြတ်တော်ခွန် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆၆၊ ပုဒ်မငယ်(၂)(၃)(၃-က)(၄)(၅)နှင့်(၆)တို့ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို စီစစ်ရာ၌ ၎င်းတို့သည်အယူခံမှုနှင့် ဖြစ်စေ၊ စောဒကမှုနှင့်ဖြစ်စေ၊ မသက်ဆိုင် ဥပဒေကြောင်းဆိုင်ရာ ပြဿနာများကို စဉ်းစားရန်အတွက် ရွဲ့အပ်ရန်လျှောက်ထားသည့် လျှောက်လွှာများနှင့်သာ သက်ဆိုင်သည်။

ပုဒ်မ ၅(ခ)ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များ၌ "**in relation to the appeals and proceedings referred to in clauses (*a*) and (*b*)**" ဆိုသည့် စကားရပ်များကိုကြည့်ပြီးဖတ်ရှုမှသာလျှင်၊ ပုဒ်မ(ခ)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များမှာ အဓိပ္ပါယ်ပေါ်လွင်နိုင်ပေမည်၊ **Maxwell on the Interpretation of Statutes, 9th Edition, page 236** ကိုရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးကျော်မြင့် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။အစိုးရလွှတ်တော် ရှေ့နေ ဦးဘကျော် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

တရားဝန်ကြီး ဦးဘိုကြီး။ ။အယူခံ တရားလို ဂျီဝမ်ရမ်၊ ရမ်ပရတပ်အား၊ အမြတ်တော်ခွန်ဝန်ထောက်က စာရင်းအင်းများကို အချိန်မီ တင်သွင်းခြင်းမပြုဟု ယူဆ၍၊ အမြတ်တော်ခွန် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၃(၄)အရ ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် အခွန်တော်စည်းကြပ်သည်ကို၊ ရမ်ပရတပ်က ယင်းအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၇ အရ၊ ပယ်ဖျက်ပါရန် အမြတ်တော်ခွန် ဝန်ထောက်ထံ လျှောက်ထားရာလည်း မအောင်မြင်။ လက်ထောက် အမြတ်တော်ခွန် မင်းကြီးထံ အယူခံဝင်ရာလည်း အမှုရှုံးသဖြင့်၊ ၁၉၅၀ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ

---

* ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ တရားမအယူခံမှုအမှတ် ၁၇။

† နိုင်ငံတော် တရားဝန်ကြီးချုပ် ဦးမြင့်သိန်း။ နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးဘိုကြီးနှင့်ဦးအောင်သာကျော်တို့ ရှေ့မှောက်တွင် တရားဝန်ကြီး ဦးဘိုကြီး အဓိကရှေ့မှတ်သည်။

၁၉၆၁

ဂျီဝန်ရမ်၊ရမ်ပရတပ် နှင့် ရန်ကုန်မြို့ အမြတ်တော်ခွန်မင်းကြီး။

၅ ရက်နေ့၌၊ အမြတ်တော်ခွန်မင်းကြီးထံ ယင်းအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၃ အရ၊လက်ထောက်အမြတ်တော်ခွန်ပင်းကြီး၏ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်ရန်သော်၎င်း၊ ပုဒ်မ ၆၆(၂)အရ၊ ဥပဒေကြောင်းဆိုင်ရာ ပြဿနာ ၃ ရပ်ကိုစဉ်းစားစေရန် တရားလွှတ်တော်သို့ လွှဲအပ်ရန် သော်၎င်း၊ လျှောက်ထားလေသည်။ ထိုသို့လျှောက်ထားသည့် လျှောက်လွှာကိုအရေးမယူမီ ၁၉၅၃ ခု၊ အောက်တိုဘာလ ၁ ရက်နေ့၌ ၁၉၅၃ ခု၊မြန်မာပြည်အမြတ်တော်ခွန် (ပြင်ဆင်ချက်)အက်ဥပဒေစတင် အတည်ဖြစ်လေသည်။ ၁၉၅၄ ခု၊ ဇွန်လ ၂၀ ရက်နေ့တွင် တွဲဘက်အမြတ်တော်ခွန် မင်းကြီးသည်၊ ရမ်ပရတပ် ၁၉၅၀ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့စွဲဖြင့်၊ လျှောက်ထားခဲ့သောလျှောက်လွှာကို၊ အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာအရ ပယ်လိုက်သည်ဟုအမိန့်ချမှတ်လေသည်။ ထိုအမိန့်မှာအမြတ်တော်ခွန်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၃ အရ စောဒကဝင်သောအချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ ချမှတ်ဟန် လက္ခဏာရှိသည်။ ပုဒ်မ ၆၆(၂) အရ တရားလွှတ်တော်သို့ ဥပဒေကြောင်းဆိုင်ရာ ပြဿနာများကို စဉ်းစားစေရန် အတွက် လွှဲအပ်ရန်လျှောက်ထားသည့် အချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ကား၊ အမိန့်ချမှတ်ဟန် မတူချေ။ ၁၉၅၅ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ရမ်ပရတပ်သည်၊တရားလွှတ်တော်၌၊ အမြတ်တော်ခွန် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆၆(၃) အရ၊ အမြတ်တော်ခွန် မင်းကြီးအား ဥပဒေကြောင်းဆိုင်ရာပြဿနာများကို လွှဲအပ်စေရန်အတွက် ဆင့်ခေါ်ပါရန်၊ လျှောက်ထားလေသည်။ ထို့နောက် ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့၌ရမ်ပရတပ်သည်၊ ၁၉၅၀ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့စွဲဖြင့် မိမိတင်သွင်းခဲ့သော လျှောက်လွှာအရ ဥပဒေကြောင်းဆိုင်ရာ ပြဿနာများကို အမြတ်တော်ခွန် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆၆(၂) အရ၊ တရားလွှတ်တော်သို့ လွှဲအပ်ပါရန် အမြတ်တော်ခွန် မင်းကြီးထံ လျှောက်ထားသည်တွင်၊ ထိုနှစ်နိုဝင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့၌ တွဲဘက်အမြတ်တော်ခွန် မင်းကြီးသည်၊ ထိုလျှောက်ထားချက်ကို ပယ်ကြောင်းဖြင့် အမိန့်ချမှတ်လေသည်။

တရားလွှတ်တော် စုံညီ ခုံရုံးက ရမ်ပရတပ်သည်၊ အမြတ်တော်ခွန် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆၆(၃) အရ၊ လျှောက်ထားသော လျှောက်လွှာကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နိုင်မနိုင်ဟူသော ပြဿနာကို ပဏာမအားဖြင့် လေ့လာသုံးသပ်ပြီး၊ ထိုလျှောက်လွှာသည်ဌင်း၊အထက်၌ဖော်ပြခဲ့သည့် ၁၉၅၆ ခု၊စက်တင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့စွဲဖြင့်ရမ်ပရတပ်အမြတ်တော်ခွန်မင်းကြီးထံ မိမိ ၁၉၅၀ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့စွဲဖြင့် တင်သွင်းခဲ့သော လျှောက်လွှာပေါ်၌ ပုဒ်မ ၆၆(၂) အရ၊ အမိန့်ချမှတ်ပါရန်လျှောက်ထားသည့်လျှောက်လွှာသည်ဌင်း၊ ပြင်ဆင်ချက်အက်ဥပဒေ စတင်အတည်ဖြစ်သော ၁၉၅၃ ခု၊ အောက်တိုဘာလ ၁ ရက်နေ့နောက်မှတင်သွင်းသည်ဖြစ်၍၊ဌင်းတို့သည်ထိုပြင်ဆင်ချက်အက်ဥပဒေစတင်အာဏာတည်သည့်နေ့၌ မပြီးမပြတ်သေးသော လျှောက်လွှာများ မဟုတ်ဟုယူဆသည်တကြောင်း။ ပြင်ဆင်ချက် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅(ခ) အရ၊ ထိုသို့မပြီးမပြတ်

သေးသော လျှောက်လွှာများကို မူလအက်ဥပဒေအရပင် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသော်လည်း၊ ထိုပြဋ္ဌာန်းချက်မှာ ဥပဒေကြောင်းဆိုင်ရာ ပြဿနာများကို စဉ်းစားရန်အတွက် လွှဲအပ်ရန် လျှောက်ထားသော လျှောက်လွှာနှင့် မသက်ဆိုင်သည်တကြောင်းတို့ကြောင့်၊ ရမ်ပရတပ်၏ ပုဒ်မ ၆၆(၃) အရ၊ လျှောက်ထားသော လျှောက်လွှာကို မစဉ်းစားနိုင်ဟု ယူဆဆုံးဖြတ်ပြီးလျှင်၊ ထိုလျှောက်လွှာကို ပယ်လိုက်သည်။

၁၉၆၁

ကျိုက်ရမ်၊ရမ်ပရတပ် နှင့် ရန်ကုန်မြို့အမြတ်တော်ခွန်မင်းကြီး။

အမှန်အားဖြင့်ဆိုလျှင်၊ ၁၉၅၀ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ရမ်ပရတပ် လျှောက်ထားသော လျှောက်လွှာမှာ လက်ထောက် အမြတ်တော်ခွန်မင်းကြီး၏ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်ရန်သော်၎င်း၊ အမြတ်တော်ခွန် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆၆ (၂) အရ၊ ဥပဒေကြောင်းဆိုင်ရာ အရေးများကို စဉ်းစားစေရန်အတွက် တရားလွှတ်တော်သို့ လွှဲအပ်ရန်သော်၎င်း၊ လျှောက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုလျှောက်လွှာမှာပြင်ဆင်ချက်အက်ဥပဒေ စတင် အတည်ဖြစ်သော ၁၉၅၃ ခု၊ အောက်တိုဘာလ ၁ ရက်နေ့၌၊ မပြီးမပြတ်ရှိနေသေးသည်။ ၁၉၅၄ ခု၊ ဇွန်လ ၂၀ ရက်နေ့၌ တွဲဘက်အမြတ်တော်ခွန် မင်းကြီးချုပ်မှတ်သော အမိန့်မှာလည်း၊ ပုဒ်မ ၃၃ အရ၊ စောဒကဝင်သည့် လျှောက်ထားချက်ကိုသာ ပယ်ခြင်းဖြစ်သည်။ တရားလွှတ်တော်သို့ ဥပဒေ ကြောင်းဆိုင်ရာ ပြဿနာများကို လွှဲအပ်ရန် လျှောက်ထားချက်ကို မည်သို့မျှ အရေးမယူခဲ့ပေ။ ယင်းသို့ အရေးမယူသည့်အတွက် မိမိ၏ လျှောက်ထားချက်ကို တွဲဘက် အမြတ်တော်ခွန်မင်းကြီး ပယ်လိုက်သည်ဟုယူဆပြီး ရမ်ပရတပ်သည်၊ ၁၉၅၅ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၁ ရက်နေ့၌ ပုဒ်မ ၆၆ (၃) အရ၊ တရားလွှတ်တော်သို့ လျှောက်ထားလေသည်။ ပိုမိုရှင်း သေချာစေရန်၊ အမြတ်ဒဘာခွန် မင်းကြီးထံသို့လည်း ၁၉၅၆ ခု၊ စက်တင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့၌၊ မိမိမူလက ပုဒ်မ ၆၆ (၂) အရ၊ လျှောက်ထားခဲ့သည်ကို ဆက်လက် အရေးယူပါရန် လျှောက်ထားပြန်၏။ အမြတ်တော်ခွန်မင်းကြီးက ယင်းသို့ လျှောက်ထားသည်ကို ပယ်ကြောင်းဖြင့် ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့၌ အမိန့်ချမှတ်လိုက်လေသည်။

အထက်၌ ဖော်ပြခဲ့သော အကြောင်းခြင်းရာအားလုံးကို ခြုံ၍ လေ့လာ သုံးသပ်လျှင်၊ ၁၉၅၄ ခု၊ ဇွန်လ ၂၀ ရက်နေ့စွဲဖြင့် တွဲဘက် အမြတ်တော်ခွန်မင်းကြီးချမှတ်သော အမိန့်မှာ တိတိကျကျမရှိသည် တကြောင်း၊ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ရက်နေ့၌၊ ပြင်ဆင်ချက် အက်ဥပဒေ စတင်အာဏာတည်သဖြင့်၊ အရေးကြီးသောအချက်များ၌၊ ဥပဒေ အပြောင်းအလဲ ရှိခဲ့သည်တကြောင်း တို့ကြောင့်၊ ရမ်ပရတပ်သည်၊ မိမိအပေါ်၌ အခွန်တော် စည်းကြပ်သည့် အမိန့်မှ သက်သာခွင့်ရရန်အတွက် အမျိုးမျိုး အဖုံဖုံ ဆောင်ရွက်ရကြောင်း ပေါ်လွင်လေသည်။ ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့၌၊ တွဲဘက်အမြတ်တော်ခွန် မင်းကြီးက ရမ်ပရတပ် ၁၉၅၀ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့စွဲ

၁၉၆၁

ဂျီဝမ်ရမ်၊ရမ်ပရတပ် နှင့် ရန်ကုန်မြို့အမြတ်တော်ခွန်မင်းကြီး။

ဖြင့် တရားလွှတ်တော်သို့ ဥပဒေကြောင်းဆိုင်ရာ ပြဿနာများကို လွှဲအပ်ပါရန် လျှောက်ထားသည့် လျှောက်လွှာကို ပယ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်သည့်အခါ၊ ရမ်ပရတပ်မှာ တရားလွှတ်တော်သို့ ပုဒ်မ ၆၆ (၃) အရ၊ လျှောက်ထားပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ သို့သော်ငင်းသည်၊ လျှောက်လွှာ တင်သွင်းခြင်းမပြုဘဲ၊ ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၁ ရက် နေ့စွဲဖြင့် ပုဒ်မ ၆၆ (၃) အရ၊ တရားလွှတ်တော်သို့ လျှောက်ထားသော လျှောက်လွှာကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ယင်းသို့ အရေးယူရာ၌ ရမ်ပရတပ်သည် မိမိရရှိနိုင်သော သက်သာခွင့်များကို ပူးပေါင်း၍ အရေးယူသည်ဟု မှတ်ယူသင့်ကြောင်းကို ပညာရှိ အစိုးရလွှတ်တော်ရှေ့နေကြီးက ဝန်ခံ၏။ ယင်းသို့ မှတ်ယူလျှင်၊ ရမ်ပရတပ်၏ လျှောက်လွှာသည်၊ အမြတ်တော်ခွန် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅ (ခ) တွင် အကျုံးဝင်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပေမည်။ ထိုပုဒ်မ ၅ (ခ) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

"5B. Notwithstanding the coming into force of the Burma Income-tax (Amendment) Act, 1953—

Transitory provisions consequent on the constitution of the Appellate Tribunal.

(*a*) all appeals already duly instituted under section 32 at the time when the said Act comes into force,

(*b*) all proceedings then pending before the Commissioner in connection with the exercise of his powers of revision under section 33,

(*c*) all applications to the Commissioner, then pending for reference to the High Court under sub-section (2) of section 66, and

(*d*) all applications to the High Court, then pending, for the issue of requisition to the Commissioner under Sub-section (3) of section 66,

may be continued and disposed of as if the said Act had not come into force, and the provisions of sub-sections (2), (3), (3A), (4), (5) and (6) of section 66, as subsisting before the said Act came into force shall continue to have effect in relation to the appeals and proceedings referred to in clauses (*a*) and (*b*):"

ထိုပုဒ်မ ၅ (ခ) ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များတွင်၊ ပြင်ဆင်ချက် အက်ဥပဒေစတင်အာဏာအတည်ဖြစ်သည့်နေ့၌ မပြီးမပြတ်သေးသော အယူခံမှုများ၊ စောဒကမှုများ အမြတ်တော်ခွန်မင်းကြီးထံ၌ ကျန်ရှိသည့် ပုဒ်မ ၆၆ (၂) အရ လျှောက်လွှာများ

၁၉၆၁
ဂျီဝမ်ရမ်၊ရမ်ပရတပ်နှင့် ရန်ကုန်မြို့အမြတ်တော်ခွန်မင်းကြီး။

တရားလွှတ်တော်၌ ကျန်ရှိသည့် ပုဒ်မ ၆၆ (၃) အရ လျှောက်လွှာများကို၊ မူလအက်ဥပဒေအရပင် ဆက်လက်အရေးယူရမည်ဟု ပါရှိခြင်းသော်လည်း၊ တရားလွှတ်တော်က၊ ပုဒ်မ ၆၆ (၂)၊ (၃)၊ (၃-က)၊ (၄)၊ (၅)နှင့် (၆) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် ပုဒ်မ ၅ (ခ) အပိုဒ် (က) ပါ အယူခံမှုများနှင့်ငင်း၊ အပိုဒ် (ခ) ပါ စောဒကမှုများနှင့် ငင်းသာအကျိုးသက်ရောက်စေရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသဖြင့်၊ ဥပဒေကြောင်းဆိုင်ရာ ပြဿနာများကို စဉ်းစားရန်အတွက်၊ လွဲအပ်ရန် လျှောက်ထားသည့် လျှောက်လွှာမျိုးနှင့် မသက်ဆိုင်ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီး၊ ရမ်ပရတပ်၏ လျှောက်လွှာကို ပလပ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အမြတ်တော်ခွန် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆၆၊ ပုဒ်မငယ် (၂)၊(၃)၊ (၃-က)၊ (၄)၊ (၅) နှင့် (၆) ကိုပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို စီစစ်ရာ၌ ၎င်းတို့သည် အယူခံမှုနှင့်ဖြစ်စေ၊ စောဒကမှုနှင့်ဖြစ်စေ၊ မသက်ဆိုင်။ ဥပဒေကြောင်းဆိုင်ရာပြဿနာများကို စဉ်းစားရန်အတွက် လွဲအပ်ရန်လျှောက်ထားသည့် လျှောက်လွှာများနှင့်သာသက်ဆိုင်သည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ယင်းသို့ဖြစ်၍၊ ပုဒ်မ ၅ (ခ) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များတွင် **" in relation to the appeals and proceedings referred to in clauses (*a*) and (*b*),** ဆိုသည့် စကားရပ်များကို ကြည့်ပြီး ဖတ်ရှုမှသာလျှင်၊ ပုဒ်မ ၅ (ခ)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များမှာ အဓိပ္ပါယ် ပေါ်လွင်နိုင်ပေမည်။

မက်(ဆ်)ဝဲ ဆိုသူ ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်ကြီး ပြုစုခဲ့သော စတက်ကျူ ဥပဒေ အဓိပ္ပါယ်ကောက် ကျမ်းတွင်၊ အောက်ပါအတိုင်း မြင့်ကြွားထားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

> " WHERE the language of a statue, in its ordinary meaning and grammatical construction, leads to a manifest contradiction of the apparent purpose of the enactment, or to some inconvenience or absurdity, hardship or injustice, presumably not intended, a construction may be put upon it which modifies the meaning of the words, and even the structure of the sentence. This may be done by departing from the rules of grammar, by giving an unusual meaning to particular words, by altering their collocation, by rejecting them altogether, or by interpolating other words, under the influence, no doubt, of an irresistible conviction that the Legislature could not possibly have intended what its words signify, and that the modifications thus made are mere corrections of careless language and really give the true meaning."

(Maxwell on the Interpretation of Statutes, 9th Edition, page 236).

၁၉၆၁

ကျိုက်မရမ်းရမ်
ပရတပ်
နှင့်
ရန်ကုန်မြို့
အမြဲတော်ခွန်
မင်းကြီး။

ထိုမြွက်ဟချက်များမှာ လျော်ကန်သင့်မြတ်သည့် မြွက်ကြားချက်များဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍၊ တရားလွှတ်တော် ဖေါ်ပြသော အကြောင်းတခုတည်းဖြင့်သာ၊ ရမ်ပရတပ်၏ လျှောက်လွှာကို ပလပ်ခြင်း မပြုနိုင်ဟုယူဆပြီး၊ တရားလွှတ်တော်၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်၍ အမှုကို တရားဥပဒေအတိုင်း ဆက်လက်ကြားနာ စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ရန် အတွက် ပြန်လည်ပေးပို့လိုက်သည်။

အမှုသည်များသည် ဤရုံးတော် တရားစရိတ်ကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင် အသီးသီး ကျခံကြရမည်ဖြစ်သည်။

တရားလွှတ်တော်ချုပ်

တန်ချောင်ဆင်း ပါ ၂ (လျှောက်ထားသူများ)

နှင့်

အာတွင်းဝန်၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး နှင့် အမျိုးသားမှတ်ပုံတင်ရေးဝန်ကြီး ဌာန (လျှောက်ထားခံရသူ) *

†၁၉၆၁
ဇူလိုင်လ
၆ ရက်။

လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး(လတ်တလော ပြဋ္ဌာန်းချက်များ)အက်ဥပဒေအရ၊ ပြည်နှင်ဒဏ်ပေးလိုလျှင် ပြဋ္ဌာန်းချက်များလိုက်နာရမည်၊ ပဏာမအနေနှင့် ဆုံးဖြတ်ရမည့်အချက်၊ ပြည်တွင်းသို့ မတရားဝင်ရောက်လာသည်ဟု စွပ်စွဲခံရသူ၏တာဝန်နှင့်အခွင့်အရေး။ ပုဒ်မ ၇(၂)အရ အမိန့်ချမှတ်နိုင်ရန် ဝန်ကြီးတွင်အာဏာရှိခြင်း၊ ၎င်းအာဏာကို မသုံးစွဲမီ၊ ပဏာမဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ရန်လိုအပ်ခြင်း၊ ထောက်ခံချက်ကိုလက်မှတ်ထိုးရုံမျှနှင့် ပဏာမဆုံးဖြတ်ချက် ချသည်ဟုမဆိုနိုင်၊ တိကျပြတ်သားသော ဆုံးဖြတ်ချက်ချရန်လိုခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အချုပ်အခြာအာဏာပိုင် နိုင်ငံတခုအနေနှင့်နိုင်ငံခြားသား အက်ဥပဒေကဲ့သို့သော သက်ဆိုင်သည့်ဥပဒေအရ အကြောင်းပင်မပြဘဲ၊ မြန်မာပြည်မှနှင်နိုင်ခွင့်ရှိသည်။ သို့သော်ပြည်နှင်ဒဏ်ပေးရာ၌ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး(လတ်တလော ပြဋ္ဌာန်းချက်များ)အက်ဥပဒေအရ၊ အရေးယူလိုလျှင်၊ ယင်းအက်ဥပဒေ၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို လိုက်နာရမည်ဖြစ်သည်။

ပုဒ်မ ၇(၂)အရ၊ ဆောင်ရွက်ရန်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတသော်၎င်း၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ အခွင့်အာဏာများကို လွှဲအပ်ခြင်းခံရသူ အရာရှိတဦးကသော်၎င်း၊ ပဏာမအနေနှင့် နိုင်ငံခြားသားတဦးတယောက်သည်၊ အက်ဥပဒေ၊သို့မဟုတ် အက်ဥပဒေအရပြဋ္ဌာန်းသည့် နည်းဥပဒေကို ချိုးဖောက်သည်ဟုဆုံးဖြတ်ရမည်။

လျှောက်ထားသူများကို၊ မြန်မာပြည်တွင်းသို့ မတရားဝင်ရောက်လာသူဖြစ်သည်ဟု စွပ်စွဲခဲ့သောကြောင့်၊ တရားသဖြင့်ဝင်ရောက်ပါသည်ဟု ထုချေပြသရန်လျှောက်ထားသူများအပေါ်တွင်တာဝန်ရှိသည်၊ တာဝန်ရှိသည့်အလျောက် ၎င်းတို့အားသက်သေသာဓကတင်ပြခွင့်ပေးမှသာ တရားဥပဒေသဘာဝကျနိုင်ပေမည်။

---

* ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ တရားမအသေးအဖွဲလျှောက်လွှာအမှတ် ၈။

† နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးချုပ်ဦးမြင့်သိန်း၊ နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီး ဦးဘိုကြီးနှင့်တရားဝန်ကြီး ဦးရန်အောင်တို့ ရှေ့မှောက်တွင် တရားဝန်ကြီးချုပ် ဦးမြင့်သိန်းအမိန့်ချမှတ်သည်။

၁၉၆၁

တန်ခြောင်ဆင်း ပါ ၂ နှင့် အတွင်းဝန်၊ လူဝင်မှု ကြီး ကြပ် ရေးနှင့် အမျိုး သား မှတ်ပုံတင် ရေးဝန်ကြီး ဌာန။

ယေဘူယျစကားရပ်များ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃ အရ၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ အာဏာ ဝတ္တရားမျိုးကို၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရက သုံးစွဲနိုင်၍၊ ဝန်ကြီးတပါးသည် အာဏာတာဝန် ဝတ္တရားများကိုထမ်းဆောင်ရာ၌၊ အခြေခံဥပဒေအပိုဒ် ၁၁၅ အရ၊ အစိုးရအဖွဲ့တခုလုံး အတွက် ဆောင်ရွက်သည်ဖြစ်၍၊ ထိုဝန်ကြီးမင်းသည် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး(လတ်တလော ပြဋ္ဌာန်းချက်များ)အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၇(၂)အရ အမိန့်ချမှတ်နိုင်ရန် အာဏာရှိသူတဦး ဖြစ်သည်မှာ မှန်ပေသည်၊ သို့သော်၎င်းအာဏာကိုမသုံးစွဲဖို၊ လျှောက်ထားသူများသည် အက်ဥပဒေ၊ သို့မဟုတ် နည်းဥပဒေတရပ်ရပ်ကို တကယ်ပင်ချိုးဖောက်သလော ဟူသော ပြဿနာကို ပဏာမအချက်အနေနှင့် ဆုံးဖြတ်ပြီးမှ ပုဒ်မ ၇(၂)အရ ဆက်လက်ဆောင် ရွက်ခွင့် ရှိပေမည်။

ဝန်ကြီးမင်းသည်၊ ပြည်နှင်ဒဏ်ပေးသင့်ပါသည်ဆိုသော ထောက်ခံချက်ကိုလက်မှတ် ထိုးရုံမျှနှင့် မိမိကိုယ်တိုင်ပဏာမအချက်ကို စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်ဟု မယူဆနိုင်၊ ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံ ဥပဒေအပိုဒ် ၁၅၀ အရ၊ ကန့်သတ်ထားသည့်တရားစီရင်ရေး အာဏာ ကို သုံးစွဲရာ၌ တိကျပြတ်သားမှာ ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုချမှတ်ရပေမည်။ ထို့ပြင်လည်း၊ လျှောက် ထားသူများထုချေရန် အခွင့်အရေးမပေးခဲ့သည့်အတွက် ချမှတ်သည့်အမိန့်များမှာတရား မဝင်။

လျှောက်ထားသူများအတွက်။ ။ဦးစိန်လှနှင့် ဦးထွန်းအောင်တို့ လိုက်ပါ ဆောင်ရွက် သည်။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။အစိုးရလွှတ်တော်ရှေ့နေ ဦးလှမောင် လိုက်ပါ ဆောင် ရွက်သည်။

တရားဝန်ကြီးချုပ် ဦးမြင့်သိန်း။ ။၁၉၅၈ ခု၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၄ ရက်နေ့၌ တန်ခြောင်ဆင်းနှင့် တိုင်ကြီးအင်း ဇနီးမောင်နှံတို့ကို ရဲအဖွဲ့က တရုပ်တန်း ၂၂ လမ်းမှ၊ နိုင်ငံခြားသားများအား ရှုတ်ခြင်းစစ်ဆေးရာ၊ ၂၂ လမ်း၊ အမှတ် ၁၃ တွင် တွေ့၍ မေးမြန်းစစ်ဆေးရာ၌၊ ၁၉၅၇ ခု၊ ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့စွဲပါ၊ နိုင်ငံခြားသားမှတ်ပုံတင်လက် မှတ်အမှတ် RN 3390/57 နှင့် RN 3389/57 တို့ကို ထုတ်ပြနိုင်ငြားသော်လည်း၊ မိမိတို့သည် စစ်ပြီးစက မြန်မာပြည်သို့ ကုန်းလမ်းခရီးဖြင့် ဝင်လာကြောင်းဟု ပြောဆို ချက်ကို၊ စစ်ဆေးသည့်အရာရှိက လက်မခံသင့်ဟုယူဆ၍ ၎င်းတို့ နှစ်ဦးစလုံးအား ချုပ်နှောင်ထားစေခဲ့ပြီး၊ ပြည်နှင်ဒဏ်ပေးထိုက်ကြောင်း လူဝင်မှု ကြီးကြပ်ရေး ဝန်မင်း ထံသို့ အစီရင်ခံစာတင်သွင်းသည်။ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က တဖန် ၁၉၅၉ ခု၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၂ ရက်နေ့စွဲနှင့် ၁၂ နှစ်လောက်က၊ မြန်မာပြည်တွင်းသို့ဝင်ရောက်လာကြသည်မှာယုတ် တိမ့်၌နိုင်ကြောင်း။ ၁၉၅၇ ခု နှစ်တွင်မှ မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ပြုလုပ်ခဲ့သဖြင့်၊ တိုင်ကြီး အင်းသည်၊ " ၁၉၅၅ ခုနှစ်ကမှ မြန်မာပြည်တွင်းသို့ ကုန်းလမ်းခရီးဖြင့် ခိုးဝင်လာသူဟု

ယူဆပါသည်"ဟု လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် အမျိုးသားမှတ်ပုံတင်ရေး ဝန်ကြီးဌာနသို့ အစီရင်ခံစာတင်သွင်းပြန်သည်။ဆက်လက်၍ ၎င်းသည် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး (လတ်တလောပြဋ္ဌာန်းချက်များ) အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃ (၁) ကိုကျူးလွန်သဖြင့်၊ အဆိုပါ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၇ (၂) အရ ပြည်နှင်ဒဏ်အမိန့် ချမှတ်ပါရန် တောင်းဆိုခဲ့သည်။

1961
တန်ချောင်ဆင်း ပါ ၂ နှင့် အတွင်းဝန်၊ လူဝင်မှု ကြီး ကြပ် ရေးနှင့် အမျိုး သား မှတ်ပုံတင် ရေးဝန်ကြီး ဌာန။

တန်ချောင်ဆင်းနှင့် ပတ်သက်၍လည်း၊ ၎င်းသည် ၁၉၅၅ ခုနှစ် အတွင်းက ဝင်ရောက်လာသည်ဟု ယူဆပြီး၊ ၁၉၅၉ ခု၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၆ ရက်နေ့စွဲနှင့် ၎င်းကိုပြည်နှင်ဒဏ်ပေးရန် တောင်းဆိုသည်။

ဤကဲ့သို့ တောင်းဆိုသည်ကို "သဘောတူသင့်ပါသည်" ဟူသောစကားရပ်တခုကိုသာ ရေးမှတ်၍၊ လူဝင်မှု ကြီးကြပ်ရေးနှင့် အမျိုးသားမှတ်ပုံတင်ရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ တွဲဘက်အတွင်းဝန်က၊ အတွင်းဝန်ထံသို့တင်ပြရာ၊ အတွင်းဝန်က လက်မှတ်ထိုးပြီး၊ ဝန်ကြီးထံသို့တင်ပြပြန်သည်။ ဝန်ကြီးကလည်း၊ လက်မှတ်ထိုးသဖြင့်၊ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ လူဝင်မှု ကြီးကြပ်ရေး (လတ်တလော ပြဋ္ဌာန်းချက်များ) အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၇ (၂) အရ ပြည်နှင်ဒဏ်အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

ထိုနောက် လျောက်သူနှစ်ဦးတို့သည် ဖေ၀ါမိုဆာကျွန်းသို့ သွားကြမည်ဟုပြော၍ ဝန်ခံချုပ်နှင့် လှတ်သော်လည်း၊ ဖေ၀ါမိုဆာကျွန်းက အလွယ်တကူလက်ခံခြင်းမရှိသောကြောင့်၊ ယောကျ်ားဖြစ်သူ တိုင်ချောင်ဆင်းကို ဘမ်းခါ၊ ရန်ကုန်ထောင်ကြီး၌ ယခုထက်တိုင် ချုပ်နှောင်ထားသည်။ လက်ခံမည့်တိုင်းပြည်လည်းမရှိသည်အလျောက် နောက်နောင်မည်မျှကြာမြင့်စွာချုပ်နှောင်ထားမည်ကိုမသိနိုင်။

ဤအတောအတွင်းတွင်၊ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနသို့ အသနားခံစာများ တင်သွင်းကြရာ၌လည်း၊ အရာမရောက်သည့်အတွက် ဤရုံးတော်သို့ စာချွန်တော် လျောက်ထားသည်။

ဤရုံးတော်သို့ ရောက်မှ သိရှိရသည်မှာ၊ လျောက်သူ နှစ်ဦးတို့သည် ရန်ကုန်မြို့တွင် ၁၉၅၅ ခုနှစ်က ထုတ်ပေးသော နိုင်ငံခြားသား မှတ်ပုံတင် လက်မှတ်မဲ့စဉ်က အလားတူ လက်မှတ်များဖြစ်သော၊ YN/၂၀၅၈/၅၁ နှင့် YN/၂၁၃၆/၅၁ လက်မှတ်များကို ရမည်းသင်းမြို့၌ ရရှိခဲ့ကြောင်း။ ၎င်းလက်မှတ်များ ပျောက်ဆုံး၍၊ ရန်ကုန်မြို့၌ ထပ်မံလက်မှတ်ယူကြောင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဤအချက်ကို လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး၊ တွဲဘက်အတွင်းဝန်မင်းက မငြင်းသော်လည်း၊ အောက်ပါအတိုင်း ချေပသည်။

"အကြောင်းမှာလည်း၊ ၎င်းတို့သည် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး (လတ်တလော ပြဋ္ဌာန်းချက်များ) အာဏာမတည်မီက၊ မြန်မာနိုင်ငံ၌ ငှိပါလျှင်၊ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ နိုင်ငံခြားသားများ မှတ်ပုံတင်ရေး နည်းဥပဒေများ ၆(၁) အရ၊ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊

၁၉၆၁

တန်ချောင်ဆင်း ပါ ၂ နှင့် အတွင်းဝန်၊ လူဝင်မှု ကြီး ကြပ်ရေးနှင့် အမျိုးသား မှတ်ပုံတင်ရေးဝန်ကြီးဌာန။

အောက်တိုဘာလ ၃၁ ရက်နေ့အတွင်း မှတ်ပုံတင်ပြီး ဖြစ်ရပါမည်။ ၎င်းတို့သည် ၁၉၅၁ ခုနှစ်အတွင်းမှသာ မှတ်ပုံတင်သည်ဖြစ်၍ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး ဥပဒေအာဏာတည်ပြီးမှ ရောက်သည်မှာ ထင်ရှားပါသည်။"

တွဲဘက်အတွင်းဝန်မင်း ယူဆသကဲ့သို့ ဖြစ်နိုင်ပေမည်။ သို့သော် လျှောက်သူများကို၊ ပြည်နှင်ဒဏ် အမိန့်ချမှတ်သည်မှာ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး ဝန်မင်း၏ ၁၉၅၆ ခုနှစ် လောက်က ဝင်ရောက်လာသူများဟု စွပ်စွဲသော အချက်ပေါ်တွင် မူတည်၍၊ ချမှတ်ခဲ့သော အမိန့်များဖြစ်သည်။ ၁၉၅၁ ခုက၊ လျှောက်သူများ မြန်မာပြည်တွင်းသို့ ရောက်ရှိနေပြီးဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်ထင်ရှားနေ၍ မူလချမှတ်သော အမိန့်များမှာ မမှန်သော ယူဆချက်ကို ကိုးကားသော အမိန့်များ ဖြစ်ပေမည်။

ဤကဲ့သို့ မှားယွင်းခဲ့ခြင်း အကြောင်းမှာ၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး (လတ်တလော ပြဋ္ဌာန်းချက်များ) အက်ဥပဒေကို ဂနသေချာစွာ မလိုက်နာ၍သာဖြစ်သည်။ ယင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃-က အရ၊ လျှောက်သူတို့အား ထုချေရန် အခွင့်အရေးပေးခဲ့ပါမူ၊ ၎င်းတို့သည် ၁၉၅၁ ခုနှစ်ကပင် မှတ်ပုံတင်ကြသော သူများဖြစ်သည်ကို သိရှိပေမည်။ အဖြစ်အပျက်မှာ ဘမ်းဆီးပြီး၊ အင်းလိပ်ငွေ ၁ ဘယ်နှစ်ပြားရှိသလဲ၊ ဤကဲ့သို့အရေးမပါ အရာမရောက်လှသည့် မေးခွန်းများ မဖြေနိုင်သည့် အတွက် ဘမ်းချုပ်ခြင်းသာဖြစ်သည်။ လျှောက်သူများသည် ထုချေခွင့် မရခဲ့ကြချေ။ ဘယ်အတွက်ကြောင့် ပြည်နှင်ဒဏ် ပေးခြင်းကိုပင် မသိစေဘဲ၊ တင်ဆက်သမျှ အသနားခံစာများကို အတွင်းဝန်က ပယ်ချခဲ့သည်ကိုသာ အမှုတွဲများတွင် တွေ့မြင်ရသည်။

လျှောက်သူများသည် မြန်မာပြည်အတွင်းသို့ မတရားဝင်ရောက် လာသူများဖြစ်ကောင်း ဖြစ်ပေမည်။ ဖြစ်သည်ဟုလည်း ဤရုံးတော်က တထစ်ချမဆို။ မည်သို့ပင် ဖြစ်စေကာမူ၊ အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင် နိုင်ငံတော်အနေနှင့် နိုင်ငံခြားသား အက်ဥပဒေကဲ့သို့သော သက်ဆိုင်သည့် ဥပဒေအရ အကြောင်းပင် မပြဘဲ၊ မြန်မာပြည်မှ နှင်နိုင်ခွင့်ရှိသည်။ သို့သော် ပြည်နှင်ဒဏ်ပေးရာ၌ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး (လတ်တလော ပြဋ္ဌာန်းချက်များ) အက်ဥပဒေအရ အရေးယူလိုလျှင်၊ ယင်းအက်ဥပဒေ၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို လိုက်နာရမည်သာဖြစ်သည်။ ရှေးက အလားတူအမှုများတွင် ဖေါ်ပြခဲ့ပြီး ဖြစ်သည့်အတိုင်း၊ ပုဒ်မ ၇ (၂) အရ ဆောင်ရွက်ရန်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတကသော်၎င်း၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတ၏ အခွင့်အာဏာများကို လွှဲအပ်ခြင်းခံရသူ အရာရှိတဦးကသော်၎င်း၊ ပဏာမအနေနှင့် နိုင်ငံခြားသား တဦးတယောက်သည်၊ အက်ဥပဒေ၊ သို့မဟုတ် အက်ဥပဒေအရ ပြဋ္ဌာန်းသည့် နည်းဥပဒေကို ချိုးဖောက်သည်ဟုဆုံးဖြတ်ရမည်။ လျှောက်သူများကို၊ မြန်မာပြည်တွင်းသို့ မတရားဝင်ရောက်လာသူ ဖြစ်သည်ဟု စွပ်စွဲခဲ့သော ကြောင့်၊ တရားသဖြင့် ဝင်ရောက်ပါသည်ဟု ထုချေပြသရန်၊ လျှောက်ထားသူများအ

ပေါ်တွင် တာဝန်ရှိသည်။ တာဝန်ဲ့ရှိသည့်အလျောက် ၎င်းတို့အား သက်သေ သာဓက တင်ပြခွင့်ပေးမှသာ တရားဥပဒေ သဘာဝ ကျနိုင်ပေမည်။

ယခုအမှုတွင် လျှောက်သူများသည် ထုချေခွင့် မရခဲ့သည့်အပြင်၊ ၎င်းတို့သည် မတရားဝင်လာသူများ ဖြစ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်သူမှာ၊ မူလစစ်ဆေးသော အရာရှိပင်ဖြစ်သည်။ ထိုအရာရှိအား၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတက မိမိ၏ အာဏာများကို လွှဲအပ်ခြင်းမရှိ။ ၎င်းအရာရှိ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အဆင့်ဆင့် အရာရှိကြီးများက လက်ခံပြီး နောက်ဆုံး ဝန်ကြီးမင်းက ပြည်နှင်ဒဏ်ပေးရန် သဘောတူခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။

ယေဘုယျစကားရပ်များ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ အရ၊ နိုင်ငံတော်သမတ၏ အာဏာ ဝတ္တရားများကို၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရက သုံးစွဲနိုင်၍၊ ဝန်ကြီးတပါးသည် အာဏာတာဝန် ဝတ္တရားများကို ထမ်းဆောင်ရာ၌ အခြေခံဥပဒေအပိုဒ် ၁၁၅ အရ၊ အစိုးရအဖွဲ့တခုလုံး အတွက် ဆောင်ရွက်သည်ဖြစ်၍၊ ထိုဝန်ကြီးမင်းသည် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး (လတ်တလော ပြဋ္ဌာန်းချက်များ) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၇(၂)အရ အမိန့်ချမှတ်နိုင်ရန် အာဏာရှိသူ တဦးဖြစ်သည်မှာ မှန်ပေသည်။ သို့သော်ဤအာဏာကိုမသုံးစွဲမီ လျှောက်ထားသူများသည် အက်ဥပဒေ၊ သို့မဟုတ် နည်းဥပဒေ တရပ်ရပ်ကို တကယ်ပင် ချိုးဖောက်သလောဟူသော ပြဿနာကို ပဏာမအချက်အနေနှင့် ဆုံးဖြတ်ပြီးမှ ပုဒ်မ ၇(၂)အရ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခွင့် ရှိပေမည်။

ဤအမှုတွင် ဝန်ကြီးမင်းသည်၊ ပြည်နှင်ဒဏ် ပေးသင့်ပါသည်ဆိုသော ထောက်ခံချက်ကို လက်မှတ်ထိုးရုံမျှနှင့် မိမိကိုယ်တိုင် ပဏာမအချက်ကို စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်ဟု မယူဆနိုင်။ ဗဟိုစည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေအပိုဒ် ၁၅၀ အရ၊ ကန့်သတ်ထားသည့် တရားစီရင်ရေးအာဏာကို သုံးစွဲရာ၌ တိကျပြတ်သားစွာ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချမှတ်ရပေမည်။ ထို့ပြင်လည်း၊ လျှောက်ထားသူများ ထုချေရန် အခွင့်အရေး မပေးခဲ့သည့်အတွက် ချမှတ်သည့်အမိန့်များမှာ တရားမဝင်ဟု ဤရုံးတော်က ယူဆသည်အလျောက် လျှောက်သူ တန်ချောင်ဆင်းနှင့် တိုင်ကီးအင်းတို့အပေါ်၌ သတ်မှတ်သည့် ပြည်နှင်ဒဏ်အမိန့်များကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ တိုင်ချောင်ဆင်းအား ချုပ်နှောင်ထားခြင်းမှ လွတ်စေရမည်။ ထို့ပြင်လည်း၊ တန်ကီးအင်းအတွက် ချုပ်ဆိုထားသော အာမခံစာချုပ်လည်း ပျက်ပြယ်စေရမည်။

၁၉၆၁

တန်ချောင်ဆင်း ပါ၂ နှင့် အတွင်းဝန်၊ လူဝင်မှု ကြီး ကြပ်ရေးနှင့် အမျိုးသားမှတ်ပုံတင် ရေးဝန်ကြီး ဌာန။

တရားလွှတ်တော်ချုပ်

† ၁၉၆၁
—
ဇူလိုင်လ
၂၄ ရက်။

ဒေါ်ခင်မြင့် (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ဥက္ကဋ္ဌ၊ မကွေးတိုင်း သီးစားချထားရေး ကော်မိတီ ပါ ၁၄ (လျှောက်ထားခံရသူများ)*

ဤ စားချထားရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၊ (ခြင်းချက်) (က) နေ ၅၀ ထက်မပိုသော မိမိပိုင်လယ်မြေကို မည်သည့်အခါလုပ်ကိုင်ခွင့်ရှိသနည်း။

လျှောက်ထားသူက မိမိပိုင်၊ ၄၄.၉၃ ရှိမြေကို မိမိကိုယ်တိုင်လုပ်ကိုင်ရန်အတွက်၊ မိမိမှာလယ်ထွန်ကိရိယာ အစုံအလင်ရှိပြီး၊ လယ်ယာခြေလုပ်ကိုင်ခဲ့ကြောင်း သက်သေအထောက်အထားနှင့် လျှောက်ထားရာ၊ မြို့နယ်သီးစားချထားရေး ကော်မိတီကလျှောက်ထားသူအား ၎င်းမြေကို လုပ်ကိုင်ခွင့်ပြု၏၊ ၎င်းခွင့်ပြုခြင်းကို၊ ခရိုင်သီးစားချထားရေး ကော်မိတီကအတည်ပြုသော်လည်း၊ တိုင်းသီးစားချထားရေးကော်မိတီက လျှောက်ထားသူ သီးစားချထားရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၊ (ခြင်းချက်) (က) အရ၊ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ထိလက်ရောက် ထွန်ယက်လုပ်ကိုင်သူ မဟုတ်ဟုယူဆ၍၊ မြို့နယ်သီးစားချထားရေး ကော်မိတီနှင့် ခရိုင်သီးစားချထားရေး ကော်မိတီတို့၏ အမိန့်များကိုပယ်ဖျက်လိုက်လေသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၊ ခြင်းချက် (က) အရဆိုလျှင်၊ အဓိကအသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းအဖြစ်ဖြင့် ကိုယ်ထိလက်ရောက်လယ်ယာစိုက်ပျိုး လုပ်ကိုင်သူပိုင်သည်လည်းဖြစ်၍၊ ကိုယ်တိုင်လည်းလက်ရှိ စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်လျက်ရှိသော ဧရိယာဧက ၅၀ ထက်မပိုသည့်လယ်ယာမြေကို၊ ထိုအက်ဥပဒေအရ ဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ပေးခြင်းသာဖြစ်သည်၊ သို့ဖြစ်၍မြို့နယ်သီးစားချထားရေး ကော်မိတီနှင့် ခရိုင်သီးစားချထားရေး ကော်မိတီက အခင်းဖြစ်မြေကို လျှောက်ထားသူအား ကိုယ်တိုင်လုပ်ကိုင်ရန်အတွက်ချထားခြင်းသည်၊ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး အက်ဥပဒေနှင့်သော်၎င်း၊ ထိုနှစ်သီးစားချထားရေး နည်းဥဒေများနှင့်သော်၎င်း၊ ဆန့်ကျင်သည်ဟုမဆိုနိုင်ချေ။

---

* ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ တရားမအသေးအဖွဲလျှောက်လွှာအမှတ် ၁၀၂။

† နိုင်ငံတော် တရားဝန်ကြီးချုပ် ဦးမြင့်သိန်း၊ နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးများဖြစ်သော ဦးဘိုကြီးနှင့် ဦးအောင်သာကျော်တို့ ရှေ့မှောက်တွင် တရားဝန်ကြီးဦးဘိုကြီး အမိန့်ချမှတ်သည်။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။မစ္စတာ တီ၊ စီ၊ တောရင်း (စ်) လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည်။

၁၉၆၁
ဒေါ်ခင်မြင့်နှင့် ဥက္ကဋ္ဌ၊မကွေးတိုင်း သီးစားချထားရေးကော်မိတီ ပါ ၁၄။

လျှောက်ထားခံရသူအမှတ်(၁)နှင့်(၂)အတွက်။ ။အစိုးရ လွှတ်တော် ရှေ့နေ ဦးယု မောင် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူ အမှတ် (၃) မှ (၁၄) အထိ။ ။သခင်ချစ် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည်။

တရားဝန်ကြီးဦးဘိုကြီး။ ။ဤအမှုတွင် လျှောက်ထားသူ ဒေါ်ခင်မြင့်သည်၊ မိမိပိုင်၊ အခြင်းဖြစ်မြေကို၊ ၁၉၆၀-၆၁ ခုနှစ်တွင် လုပ်ကိုင်ရန်အတွက်၊ ကျောက်ပန်းတောင်းမြို့နယ် သီးစားချထားရေး ကော်မိတီသို့ လျှောက်ထားရာ၊ သီးစားချထားရေး ကော်မိတီက၊ လက်ငုတ်သီးစားမျှားဖြစ်သူ၊ ယခုလျှောက်ထားခံရသူ မောင်လေးမောင် ပါ ၁၂ ဦးတို့အား၊ ဆင့်ခေါ် စစ်ဆေးပြီး၊ အခင်းဖြစ်မြေကို ဒေါ်ခင်မြင့်အား၊ သီးစားချထားလိုက်လေသည်။ မောင်လေးမောင်နှင့် အခြားလက်ငုတ် သီးစားမျှားသည်၊ ထိုနှစ်တွင်လုပ်ကိုင် ရန်အတွက်၊ မြို့နယ်သီးစားချထားရေး ကော်မိတီသို့ လျှောက်ထားခြင်းမပြုကြချေ။ ၎င်းတို့၏ အယူခံကိုလည်း ထိုသို့လျှောက်ထားခြင်းမပြုခဲ့သော အကြောင်းကြောင့်၊ မြင်းခြံခရိုင် သီးစားချထားရေးကော်မိတီက ပယ်လိုက်လေသည်။ မကွေးတိုင်း သီးစားချထားရေး ကော်မိတီသို့၊ မောင်လေးမောင်တို့ စောဒကတင်သည်တွင်၊ တိုင်းသီးစားချထားရေးကော်မိတီကလည်း၊ ၎င်းတို့ အချိန်မီ လျှောက်ထားခြင်းမပြုသည်ကို တွေ့ရသဖြင့်၊ စောဒကလွှာကို ပယ်လိုက်လေသည်။

ယင်းသို့ စောဒက လွှာကိုပယ်ငြားသော်လည်း၊ တိုင်း သီးစားချထားရေး ကော်မိတီသည်၊ မြေပိုင်ရှင် ဒေါ်ခင်မြင့်အား၊ သီးစားချထားရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ (ခြွင်းချက်) (က) အရ၊ ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ထိလက်ရောက် ထွန်ယက် လုပ်ကိုင်သူ မဟုတ်ဟု ယူဆ၍၊ မြို့နယ်သီးစားချထားရေးကော်မီတီ၏ အမိန့်နှင့်၊ ခရိုင် သီးစားချထားရေး ကော်မိတီ၏ အမိန့်များကို ပယ်ဖျက်လိုက်လေသည်။

၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၊ (ခြွင်းချက်) (က) အရဆိုလျှင်၊အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအဖြစ်ဖြင့် ကိုယ်ထိလက်ရောက် လယ်ယာစိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်သူ ပိုင်သည်လည်းဖြစ်၍၊ ကိုယ်တိုင်လည်း လက်ရှိ စိုက်ပျိုး လုပ်ကိုင် လျက်ရှိသော ဧရိယာ ကေ ၅၀ ထက်မပိုသည့် လယ်ယာမြေကို၊ ထိုအက်ဥပဒေအရ ဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့် ပေးခြင်းသာဖြစ်သည်။ ယခုကိစ္စတွင်မူကား၊ ဒေါ်ခင်မြင့်က အခင်းဖြစ် ဧရိယာကေ ၄၄.၉၃ ရှိ မြေကို၊ မိမိကိုယ်တိုင် လုပ်ကိုင်ရန်အတွက်၊ မြို့နယ်သီးစားချထားရေးကော်မိတီသို့ လျှောက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ဒေါ်ခင်မြင့်မှာလည်း၊

၁၉၆၁

ဒေါ်ခင်မြင့်နှင့် ဥက္ကဋ္ဌမကွေးတိုင်းသီးစားချထားရေးကော်မိတီ ပါ ၁၄။

လယ်ထွန်ကိရိယာအစုံအလင်ရှိပြီး၊ လယ်ယာမြေ လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြောင်း သက်သေ အထောက်အထား ရှိလေသည်။ သို့ဖြစ်၍၊ မြို့နယ်သီးစားချထားရေး ကော်မိတီနှင့် ခရိုင်သီးစားချထားရေးကော်မိတီက အခင်းဖြစ်မြေကို ဒေါ်ခင်မြင့်အား၊ ကိုယ်တိုင် လုပ်ကိုင်ရန်အတွက် ချထားခြင်းသည်၊ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားခေး အက်ဥပဒေနှင့်သော်၎င်း၊ ထိုနှစ် သီးစားချထားရေး နည်းဥပဒေများနှင့် သော်၎င်း ဆန့်ကျင်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

ထို့ကြောင့်၊ တိုင်းသီးစားချထားရေး ကော်မိတီ၏ အမိန့်ကို အမှုခေါ် စာချုပ်တော် အမိန့်ဖြင့် ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

အမှုသည်များသည်၊ ဤရုံးတော် တရားစရိတ်ကို၊ မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ကျခံကြရမည် ဖြစ်သည်။

တရားလွှတ်တော်ချုပ်

ဒေါက်တာ မစ္စ ဒီရပ် (ရှ်) (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ရန်ကုန်မြို့ ငှါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေး ဝန်ပါ ၂ (လျှောက်ထားခံရသူများ)*

† ၁၉၆၁ ဇူလိုင်လ ၃၁ ရက်။

မြို့ပြဆိုင်ရာငှါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ ပုဒ်မ ၂၁ (၄)။ အစီရင်ခံရန် ညွှန်ကြားသောအမိန့်သည်အပြီးအပြတ်ချမှတ်သော အမိန့်မဟုတ်၊ အခင်းဖြစ်အိမ်ခန်းကိုအငှါးချထားရန်အတွက်ကြီးကြပ်ရေးဝန်လိုက်နာရမည့်အချက်။ ပုဒ်မ ၂ (ခ)၊ (ကြီးကြပ်ရေး) ဆိုသည့်စကား၊ လက်ထောက်ကြီးကြပ်ရေးဝန်မပါဝင်၊ ဥပဒေဟောင်းတွင်ယင်းသို့ပင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ငှါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေးဝန်သည်၊ ငှါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေဟောင်းပုဒ်မ ၁၆ (က က) နှင့် ၁၆ (ခ) အရ၊ အရေးယူရှုဆုံးဖြတ်ချက်ချပြီးနောက်ယခုတည်ဆဲ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁ (၄) အရ၊ အခင်းဖြစ်အိမ်ခန်းကို သင့်တော်သောသူတဦးဦးအား အငှါးချထားရန်အတွက်လက်ထောက်ကြီးကြပ်ရေးဝန်က ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ပြီး ပြန်လည်အစီအရင်ခံရန်အမိန့်သည် အပြီးအပြတ်ချမှတ်သော အမိန့်မဟုတ်သေး၍ အမှုခေါ်စာရွက်တော်အမိန့်ဖြင့်ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန်အတွက်စဉ်းစားရန်အချိန်မကျသေးချေ။

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁ (၄) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ၊ ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည်နိုင်ငံတော်သမ္မတကဖွဲ့စည်းသည့်အကြံပေးအဖွဲ့၏အကြံဥာဏ်အတိုင်းဆောင်ရွက်လျက်၊ အခင်းဖြစ်အိမ်ခန်းကို အငှါးချထားရန်ဆင့်ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။

(ကြီးကြပ်ရေးဝန်)ဆိုသည်မှာ၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့မြဆိုင်ရာငှါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေအရခန့်ထားသောငှါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေးဝန်ကိုဆိုလိုသည်ဟုထိုအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (ခ) တွင်ပြဋ္ဌာန်းထားလေသည်၊ ထိုစကားရပ်တွင် လက်ထောက်ကြီးကြပ်ရေးဝန်ပါဝင်သည်ဟုပြဋ္ဌာန်းထားသည်ကိုမတွေ့ရချေ။ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေဟောင်းတွင်လည်းယင်းသို့ပင်ဖြစ်သည်။

---

* ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ တရားမအသေးအဖွဲလျှောက်လွှာအမှတ် ၁၄။

† နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးချုပ်ဦးမြင့်သိန်း၊ နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးဘိုကြီး နှင့် ဦးအောင်သာကျော်တို့ရှေ့မှောက်တွင် တရားဝန်ကြီးဦးဘိုကြီး အမိန့်ချမှတ်သည်။

၁၉၆၁

ဒေါက်တာ မစ္စ ဒီရပ်(ရှ်) နှင့် ရန်ကုန်မြို့ဦးရမ်း ခကြီးကြပ်ရေး ဝန် ပါ ၂။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဂျီ၊ အင်န်၊ ဘနာဂျီ လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူ အမှတ် (၁) အတွက်။ ။အစိုးရ လွှတ်တော် ရှေ့နေ ဦးလှမောင် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူ အမှတ် (၂) အတွက်။ ။မည်သူမျှ မလာမရောက်။

တရားဝန်ကြီး ဦးဘိုကြီး။ ။ဤအမှုတွင် ယခုလျှောက်ထားသူ ဒေါက်တာ မစ္စဒီရပ် (ရှ်) အပေါ် ၌၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ၁၂၅ လမ်း၊ အိမ်အမှတ် ၄၀ ပိုင်ရှင် ဒေါ်လုံးတင်က၊ ဆရာဝန်မသည်၊ ထိုအိမ်အခန်းနံပါတ် ၂ ၌ အိမ်ငှါးအဖြစ် နေထိုင်ခဲ့ပြီး၊ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ထံ အကြောင်းမကြားဘဲ၊ ဦးစိုးတင် ဆိုသူအား တဆင့်အိမ်ငှါးအဖြစ်၊ ထိုအခန်း၌ ထားရှိခဲ့သည်ဟု စွဲဆိုပြီး၊ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေဟောင်း ပုဒ်မ ၁၆ (က က) နှင့် ၁၆ (ခ) အရ၊ အရေးယူပါရန်၊ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ထံလျှောက်ထား လေသည်။ ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည် နှစ်ဦးနှစ်ဘက်တင်ပြသော သက်သေများကိုစစ်ဆေး ပြီးနောက်၊ ဆရာဝန်မက မိမိဆောက်လုပ်သော အိမ်သစ်သို့ ပြောင်းရွှေ့ နေထိုင်သော် လည်း၊ အခင်းဖြစ်အိမ်ခန်းကို ဆေးခန်းအဖြစ် မိမိအသုံးပြုလျက်ရှိကြောင်းဖြင့် ထုချေ သည်ကိုလက်မခံဘဲ၊ ၁၉၅၇ ခု၊ မတ်လ ၁၀ ရက်နေ့မှစ၍ ဆရာဝန်မသည်၊ အခင်းဖြစ် အခန်းကို စွန့်လွှတ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်လေသည်။ ထိုသို့ဆုံးဖြတ်ပြီးနောက် ယခုတည်ဆဲ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁(၄) အရ၊ သင့်တော်သူတဦးဦးအား အငှါးချထားရန်အတွက်၊ လက်ထောက်ကြီးကြပ်ရေးဝန်က ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ပြီး ပြန်လည်အစီရင်ခံရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

ထိုအမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့်၊ အမှုခေါ် စာချွန်တော် အမိန့်ဖြင့် ပယ်ဖျက်ပါရန်၊ ဆရာဝန်မက ဤရုံးတော်သို့ လျှောက်ထားလေသည်။

ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည်၊ အမှုသည်များနှင့် ၎င်းတို့ တင်ပြသောသက်သေ များကို အကျယ်တဝင့် စစ်ဆေးပြီးနောက်၊ သက်သေထွက်ချက်များကို လေ့လာပြီး၊ အထက်၌ ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ခဲ့လေသည်။ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဆရာဝန်မ၏ အရေးကြီးသော သက်သေတယောက်ဖြစ်သူ၊ မစ္စတာ အော၊ အမ်၊ ဗါးနီးယားအား ပြန်လည်မေးခွန်းထုတ်ရာ၌၊ ထွက်ဆိုသော သက်သေခံချက်များက အထောက်အထားပြုလေသည်။ ယင်းသို့ဖြစ်၍၊ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို လက်ခံရပေမည်။

ထိုသို့ဆုံးဖြတ်ချက်ချပြီးနောက်၊ ဆက်လက် အရေးယူရန် ညွှန်ကြားသည်မှာ လည်း၊ အပြီးအပြတ် ချမှတ်သော အမိန့်မဟုတ်သေးချေ။ သို့အတွက် အမှုခေါ်

စာချုန်တော်အမိန့်ဖြင့် ဝင်ရောက် စွက်ဖက်ရန်အတွက် စဉ်းစားရန် အချိန်မကျသေးခြေ။ သို့ဖြစ်၍ ဤလျှောက်လွှာကို ပလပ်ရမည်ဖြစ်သည်။

ယင်းသို့ ပလပ်ရမည် ဖြစ်သော်လည်း အာရေးကြီးသော အချက်နှစ်ရပ်ကို၊ ဤရုံးတော်က ဖော်ပြရမည်ဖြစ်သည်။ ပဌမအချက်မှာ၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ဌါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁(၄) ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ၊ ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည် နိုင်ငံတော် သမ္မတက ဖွဲ့စည်းသည့် အကြံပေးအဖွဲ့၏ အကြံဉာဏ်အတိုင်း ဆောင်ရွက်လျက်၊ အခင်းဖြစ်အိမ်ခန်းကို အငှါးချထားရန် ဆင့်ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုကိစ္စအလို့ငှါ နိုင်ငံတော်သမ္မတက အကြံပေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်းမပြုရသေးဟု သိရှိရသည်။ အခြားအချက်တရပ်မှာ (ကြီးကြပ်ရေးဝန်) ဆိုသည်မှာ၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ဌါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေအရ ခန့်ထားသော ဌါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ကိုဆိုလိုသည်ဟု ထိုအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂(ခ)တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားလေသည်။ ထိုစကားရပ်တွင် လက်ထောက်ကြီးကြပ်ရေးဝန် ပါဝင်သည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်ကို မတွေ့ရခြေ။ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ဟောင်းတွင်လည်း ယင်းကဲ့သို့ပင်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍၊ ဤအမှုတွင် ဌါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က၊ လက်ထောက် ကြီးကြပ်ရေးဝန်အား ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် အမိန့်ချမှတ်သည်မှာ တရားဥပဒေနှင့် ကိုက်ညီသည်၊ မကိုက်ညီသည်ကို စဉ်းစားရန် ဖြစ်သည်။

ယခုလျှောက်လွှာကို ပယ်လိုက်သည်။ အမှုသည်များသည် မိမိတို့ တရားစရိတ်ကို မိမိတို့အသီးသီးကျခံ ကြရမည်ဖြစ်သည်။

1961

ဒေါက်တာ မစ္စဒီရပ် (၅) နှင့် ရန်ကုန်မြို့ဌါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေးဝန် ပါ ၂။

တရားလွှတ်တော်ချုပ်

† ၁၉၆၁
ဩဂုတ်လ
၇ ရက်။

မစိန် (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

မန္တလေးမြို့ လက်ထောက် မြို့ပြဆိုင်ရာ ဌါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန် ပါ ၂ (လျှောက်ထားခံရသူများ)*

မြို့ပြဆိုင်ရာဌါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ ပုဒ်မ ၄၃၊ ပြဋ္ဌာန်းချက်များပုဒ်မ ၁၃ အရ၊ ကြီးကြပ်ရေးဝန်မည်သို့မှမဆောင်ရွက်နိုင်သောကိစ္စ။ ပုဒ်မ ၂ (အိမ်ရှင်) နှင့် (ဥပစာ) တို့၏အဓိပ္ပါယ်။

အခင်းဖြစ်မြေတွင်နေထိုင်နိုင်ရန်အတွက်လျှောက်ထားရာ၊ အဝိုးရကလျှောက်ထားသူအား ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဇန္နဝါရီလ ၃ ရက်နေ့အထိ ၃ နှစ်လိုင်စင်ထုပ်ပေးပြီးနောက်၊ လျှောက်ထားခံရသူအမှတ် ၂။ ဦးတင်မောင်ကလျှောက်ထားခံရသူအမှတ် ၁၊ မန္တလေးမြို့ဌါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေးဝန်ထံ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ ဌါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ အရ အခင်းဖြစ်မြေပေါ်၌ရိုးဖြောင့်သောသဘောဖြင့် နေထိုင်သူအဖြစ်နှင့်ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့်ရှိရန်လျှောက်ထားရာ၊ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က လျှောက်ထားသည့်အတိုင်းအမိန့်ချမှတ်လိုက်လေသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာဌါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၃ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များအရဆိုလျှင်အစိုးရ၊ သို့တည်းမဟုတ်အစိုးရဌာန၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပြဋ္ဌာန်းချက်များတွင်ဖော်ပြထားသည့် အဖွဲ့တခုခုကအိမ်ရှင်ဖြစ်သော ဥပစာတခုခုနှင့်စပ်လျဉ်း၍၊ ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည် ယင်းအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ အရ၊ မည်သို့မျှဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုနိုင်ပေ။ (အိမ်ရှင်) ဆိုသောစကားရပ်နှင့် (ဥပစာ) ဆိုသောစကားရပ်များ၏အဓိပ္ပါယ်ကို အထက်ဖော်ပြပါဌါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ တွင်သတ်မှတ်ထားရာ၊ ယခုမှခင်းကိစ္စတွင်နိုင်ငံတော်အစိုးရသည်လည်း (အိမ်ရှင်) ဖြစ်သည်ကိုငင်း၊ အခင်းဖြစ်မြေသည်လည်း (ဥပစာ) ဖြစ်သည်ကိုငင်းတွေ့ရှိရသည်။

---

* ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမအသေးအဖွဲလျှောက်လွှာအမှတ် ၂၀၂။

† နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးချုပ်ဦးမြင့်သိန်း၊ နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးဘိုကြီး နှင့် ဦးအောင်သာကျော်တို့ရှေ့မှောက်တွင် တရားဝန်ကြီးချုပ်ဦးမြင့်သိန်းအဓိန့်ချမှတ်သည်။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။မစ္စတာ အမ် ကာဆင် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူ အမှတ် (၁) အတွက်။ ။အစိုးရ လွှတ်တော် ရှေ့နေ ဦးလှမောင် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူ အမှတ် (၂) အတွက်။ ။မစ္စတာ အာ (ရ်)၊ ချော်ဘီ လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည်။

၁၉၆၁

မစိန်နှင့် မန္တလေးမြို့လက်ထောက်မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ပါ ၂။

တရားဝန်ကြီးချုပ် ဦးမြင့်သိန်း။ ။အခင်းဖြစ်မြေသည် ကေဒဿမ ၁၃ ရှိ၊ မန္တလေးမြို့ နယ်နိမိတ်အတွင်း ကျရောက်သော အိမ်ယာ မြေဖြစ်သည်။ ထိုမြေနှင့် ပတ်သက်၍ ယခု လျှောက်ထားသူ မစိန်နှင့် လျှောက်ထား ခံရသူ အမှတ် ၂၊ ဦးတင်မောင်တို့သည်၊ တရားမမှု ဖြစ်ပွါးကြရာ၊ ဤရုံးတော်သို့ပင် ရောက်ရှိခဲ့ကြလေသည်။ ထို့နောက်၊ တိုမြေအတွက် နိုင်ငံတော် အစိုးရက ထုတ်ပေးသော လိုင်စင်မှာ ကာလအပိုင်အခြား ကုန်ဆုံးခါနီးတွင် မစိန်နှင့် ဦးတင်မောင်တို့ လိုင်စင်ရရှိရန်အတွက် အပြိုင် လျှောက်ထားကြရာ၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရအထိ အခင်းဖြစ်ပွါးခဲ့ကြသည်။ မစိန်သည် ထိုမြေပေါ်၌ နေထိုင်ရန်အတွက် လိုင်စင် ရရှိခဲ့လေသည်။ ထိုလိုင်စင် ကာလအပိုင်းအခြား ကုန်ဆုံးခါနီးတွင်၊ မစိန်သည် အစိုးရထံ လိုင်စင် ရရှိရန်အတွက် ထပ်မံလျှောက်ထားပြန်ရာ၊ ၁၉၆၃ ခု၊ ဇန္နာဝါရီလ ၃ ရက်နေ့အထိ၊ ၃ နှစ်လိုင်စင် ရရှိလေသည်။ ဦးတင်မောင်သည်၊ မစိန်နှင့် အပြိုင် မလျှောက်တော့ဘဲ၊ မန္တလေးမြို့ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ထံ၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃ အရ၊ အခင်းဖြစ်မြေပေါ်၌ ရှိးဖြောင့်သော သဘောဖြင့် နေထိုင်သူ အဖြစ်နှင့် ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့် ရရှိရန် လျှောက်ထားရာ၊ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က လျှောက်ထားသည့် အတိုင်း အမိန့် ချမှတ် လိုက်လေသည်။ ထိုအမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် မစိန်က အမှုခေါ်စာချွန်တော် အမိန့်ဖြင့် ပယ်ဖျက်ပါရန်၊ ဤရုံးတော်သို့ လျှောက်ထားလေသည်။

အခင်းဖြစ်မြေသည်၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရပိုင် ဖြစ်ကြောင်းကို မည်သူမျှ မငြင်းဆိုချေ။ အထက်၌ ဖေါ်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း နိုင်ငံတော် အစိုးရက မစိန်အား၊ ထိုမြေပေါ်၌ ၃ နှစ်တာမျှ နေထိုင်ရန်အတွက် လိုင်စင် ထုတ်ပေးကြောင်းမှာလည်း ထင်ရှားလေသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုပေါ်ပေါက်သည့် ပြဿနာမှာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က ထိုမြေပေါ်တွင် နေထိုင်ရန်အတွက် ဦးတင်မောင်အား၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃ အရ၊ နေထိုင်ခွင့် ပြုနိုင်သလောဟူသည့် အချက်ပင်ဖြစ်သည်။ ထိုအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၃ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရဆိုလျှင် အစိုးရ၊ သို့တည်းမဟုတ် အစိုးရဌာန၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပြဋ္ဌာန်းချက်များတွင် ဖေါ်ပြထားသည့် အဖွဲ့တခုခုက အိမ်ရှင်ဖြစ်သော ဥပစာတခုခု နှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည် ယင်း

၁၉၆၁
မစိန်
နှင့်
မန္တလေးမြို့
လက်ထောက်
မြို့ပြဆိုင်ရာ
ဌါးရမ်းခ
ကြီးကြပ်ရေးဝန်
ပါ ၂။

အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃ အရ၊ မည်သို့မျှ ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ (အိမ်ရှင်) ဆိုသော စကားရပ်နှင့် (ဥပစာ) ဆိုသော စကားရပ်များ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို အထက် ဖော်ပြပါ ဌါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂ တွင် သတ်မှတ်ထားရာ၊ ယခုမှုခင်း ကိစ္စတွင် နိုင်ငံတော် အစိုးရသည်လည်း (အိမ်ရှင်) ဖြစ်သည်ကိုဎင်း၊ အခင်းဖြစ်မြေသည်လည်း (ဥပစာ) ဖြစ်သည်ကိုဎင်း တွေ့ရှိရသည်။

ယင်းသို့ဖြစ်၍၊ ဌါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ အမိန့်ကို၊ အမှုခေါ် စာချုန်တော် အမိန့်ဖြင့် ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ ဦးတင်မောင်သည်၊ ဤရုံးတော် တရားစရိတ်များကို ကျခံရမည်။ ဤရုံးတော်ရှေ့နေခမှာ ဂ၅ ကျပ် ဖြစ်စေရမည်။

တရားလွှတ်တော်ချုပ်

မညွှန့်ညွှန့် ပါ ၂ (လျှောက်ထားသူများ)

နှင့်

လက်ထောက်ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၊ ညောင်တုံးမြို့ ပါ ၂ (လျှောက်ထားခံရသူများ) *

† ၁၉၆၁
ဇူလိုင်လ
၃ ရက်။

မြို့ပြဆိုင်ရာငှါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေနှင့်အကျုံးမဝင်သောအဆောက်အဦ၊ ပုဒ်မ ၁၃ (၁) အရအမိန့်ချမှတ်နိုင်ရန်အာဏာမရှိသောကိစ္စ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။၁၉၆၀ ခုနှစ်တွင်မီးလောင်သွားသော အိမ်နေရာတွင်နောက်ထပ်၍ ဆောက်လုပ်သောအိမ်သည်၊ ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၆ ရက်နေ့ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်တော်ဝန်ကြီးဌာနအမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၃၅ အရ၊ မြို့ပြဆိုင်ရာငှါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေတွင် အကျုံးမဝင်သောအဆောက်အဦ အသစ်ဖြစ်သည့်အလျောက် အဆိုပါအိမ်သစ်၏အခန်းတွင် မီးလောင်သွားသောအိမ်တွင် အိမ်ငှါးအဖြစ် နေထိုင်ခဲ့သူများအား လက်ထောက်ငှါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေးဝန်က ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာငှါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ (၈) အရအိမ်ငှါးချထားရန်အမိန့်ချမှတ်နိုင်ရန်အာဏာမရှိ။

လျှောက်ထားသူများအတွက်။ ။ဦးဘသောင်း လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူများအတွက်။ ။အစိုးရ လွှတ်တော်ရှေ့နေ ဦးလှမောင် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

တရားဝန်ကြီး ဦးအောင်သာကျော်။ ။လျှောက်ထားသူ နှစ်ဦး မညွှန့်ညွှန့် နှင့် ၎င်း၏ ညီမ မအေးမေတို့သည်၊ ညောင်တုံးမြို့၊ စျေးပိုင်းရပ်၊ လမ်းမတော်နှင့် ဗိုလ်ချုပ်လမ်းထောင့်တွင်ယခင် မီးလောင်ကျွမ်းသွားသော အိမ်နေရာ၌၊ အသစ်ဆောက်လုပ်ထားသော အိမ်ပိုင်ရှင်များဖြစ်ကြသည်။ ယခင် ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၄ ရက်နေ့က မီးလောင်၍ ပျက်စီးသွားသော အိမ်ဟောင်းတွင် ယခု လျှောက်ထား ခံရသူ

---

* ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ တရားမအသေးအဖွဲ့လျှောက်လွှာအမှတ် ၆၉-၇၀။

† နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးချုပ်ဦးမြင့်သိန်း၊ နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးဘိုကြီး နှင့် ဦးအောင်သာကျော် တို့ရှေ့မှောက်တွင်တရားဝန်ကြီး ဦးအောင်သာကျော် အမိန့်ချမှတ်သည်။

၁၉၆၁

မည္သန္ညွန့် ပါ ၂ နှင့် လက်ထောက် ဌါးရမ်းခကြီး ကြပ်ရေး န်၊ ညောင်တုံးမြို့ ပါ ၂ ။

မောင်ဘာဘူနှင့် ကိုညိမ်းဖေတို့က အိမ်ငါးများအဖြစ် တယောက်တခန်းစီနေပြီး၊ မိမိတို့၏ စီးပွါးရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြလေသည်။ မီးလောင်၍ ပျက်စီးသွားသော အိမ်ဟောင်းမှာ အခန်း ၁၈ ခန်းပါရှိသော တထပ်အိမ်ဖြစ်သည်။ ၎င်းအိမ်နေရာတွင် ယခု အခန်း ၁၀ ခန်း ရှိသော နှစ်ထပ်အိမ်တလုံးကို ဆောက်လုပ်ပြီးခဲ့ရာ၊ ထိုအိမ်သစ်ရှိ အိမ်ခန်း ၁၀ ခန်း အနက်၊ အိမ်ခန်း နှစ်ခန်းကို လျှောက်ထားခံ ရသူများအား၊ ညောင်တုံးမြို့၊ လက်ထောက် ဌါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က၊ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ မြို့ပြ ဆိုင်ရာ ဌါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃ (၁) အရ၊ အိမ်ငှါးချထားရန် အမိန့် တရပ်ကို၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ချမှတ်လိုက်လေသည်။ အဆိုပါ လက်ထောက် ဌါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က ဥပဒေအရ၊ အထက်ဖေါ်ပြပါ အမိန့်ကို ချမှတ်ရန် အာဏာ မရှိပါဟု ဖေါ်ပြ၍ ဤရုံးတော်တွင် လျှောက်ထားသူများက အမှုခေါ် စာချွန်တော် တရပ် လျှောက်ထားခဲ့သည်။

ဤလျှောက်လွှာများနှင့် သက်ဆိုင်သောအဆောက်အဦများ အဆောဒိက်အဦသစ် ဖြစ်သည်။ ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၆ ရက်နေ့၊ ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်တော်ဝန်ကြီးဌာန၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၃၅ အရ၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ဌါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေတွင် အကျုံးမဝင်သောအဆောက်အဦဖြစ်ခြင်းကြောင့် လျှောက်ထားသူများ၏ ကန့်ကွက်ချက်ကို လက်ခံရပေမည်။

သို့ဖြစ်သည့်အတိုင်း၊ ညောင်တုံးမြို့၊ လက်ထောက်ဌါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ အမိန့်များကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

အမှုသည်များ၊ မိမိတို့၏စရိတ်ကို မိမိတို့ကျခံကြစေ။

တရားလွှတ်တော်ချုပ်

မောင်ညွန့်မောင် (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ရောဝတီတိုင်းသီးစားချထားရေး ကော်မိတီ ဥက္ကဋ္ဌ ပါ ၃ (လျှောက်ထားခံရသူများ)*

† ၁၉၆၁ ဇူလိုင်လ ၁၂ ရက်။

သီးစားချထားရေးနည်းဥပဒေ၊ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ စာဒကလွှာကို အဆုံးအဖြတ်ပေးရာတွင် သတိမူရမည့် အဓိကကန့်သတ်ချက်။ အဆိုပါ နည်းဥပဒေနှင့် အက်ဥပဒေတို့၏ ရည်ရွယ်ချက်၊ သီးစားချထားရန် လျှောက်လွှာများကို သတ်မှတ်သောအချိန်တွင် တင်သွင်းရန်၊ မတင်သွင်းလျှင်လုပ်ကိုင်ခွင့်မရ၊ မူလကော်မိတီ၏အဓိန့်ကိုမကျေနပ်လျှင် ၁၅ ရက်အတွင်းအယူခံဝင်နိုင်ခွင့်၊ ၁၅ ရက်မှ ကျော်လွန်သော အယူခံဝင်လွှာကိုလက်ခံနိုင်ခွင့်မရှိ။

လျှောက်ထားသူနှင့်လျှောက်ထားခံရသူများဖြစ်သူ မောင်လှထွန်းနှင့်မောင်ကျော်ရင်တို့သည် အခင်းဖြစ်မြေကို၊ ၁၉၆၀-၆၁ ခုနှစ်တွင်လုပ်ကိုင်ရန်အတွက်၊ ဘိုကလေးမြို့နယ် သီးစားချထားရေး ကော်မိတီသို့ အပြိုင်လျှောက်ထားကြရာ၊ မြို့နယ် သီးစားချထားရေး ကော်မိတီက အခင်းဖြစ်မြေကို လျှောက်ထားသူသို့ ချထားလိုက်သည်ကို မောင်လှထွန်းနှင့် မောင်ကျော်ရင်တို့သည် ခရိုင်သီးစားချထားရေး ကော်မိတီသို့ အယူခံဝင်ခွင့်ရှိလျက်နှင့် အယူခံမဝင်ဘဲ၊ အယူခံရန်အတွက် ကာလစည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန်ပြီးမှ၊ ရောဝတီတိုင်း သီးစားချထားရေးကော်မိတီသို့ စာဒကဝင်ရာ၊ တိုင်းသီးစားချထားရေး ကော်မိတီက မြို့နယ်သီးစားချထားရေး ကော်မိတီ၏အဓိန့်ကိုပယ်ဖျက်ပြီးအခင်းဖြစ်မြေကို မောင်လှထွန်းနှင့် မောင်ကျော်ရင်တို့အား ချထားလိုက်လေသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တိုင်းသီးစားချထားရေး ကော်မိတီသည်၊ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး နည်းဥပဒေအပိုဒ် ၁၇ အရ စာဒကလွှာကိုလက်ခံ၍ လေ့လာသုံးသပ်၍ အဆုံးအဖြတ်ပေးရာ၌ သတိမူရမည့် အဓိကအားဖြင့် ကန့်သတ်ချက်တရပ်မှာ၊ အဆိုပါ နည်းဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ချိုးဖောက်ခြင်းမပြုရန်ဖြစ်သည်။

၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး အက်ဥပဒေနှင့် နည်းဥပဒေများကို ပေါင်းစပ်၍ လေ့လာသုံးသပ်သော်၊ လယ်ယာမြေများကို၊ သက်ဆိုင်ရာ သီးစားနှစ်အတွက်၊ အချိန်မှီ ချထားခြင်းပြု၍ တောင်သူလယ်သမားများအား လုပ်ကိုင်စေရန်ဖြစ်သည်၊ သို့ဖြစ်သော

---

* ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ တရားမအယေးအဇ္ဈလျှောက်လွှာအမှတ် ၂၁။

† နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးချုပ် ဦးမြင့်သိန်း၊ နိုင်ငံတော် တရားဝန်ကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးဘိုကြီးနှင့်ဦးအောင်သာကျော်တို့ရှေ့မှောက်တွင် တရားဝန်ကြီးဦးဘိုကြီးအဓိန့်ချမှတ်သည်။

၁၉၆၁
မောင်ညွှန့်မောင်နှင့် ဧရာဝတီတိုင်း သီးစားချထားရေးကော်မီတီ ဥက္ကဋ္ဌ ပါ ၃။

ကြောင့် ရိုင်းစားချထားရေး ကော်မီတီက သတ်မှတ်သော အချိန်ကာလအတွင်း၊ လယ်ယာမြေလုပ်ကိုင်နေသူနှင့် လုပ်ကိုင်လိုသူတို့သည် သီးစားချထားရန်လျှောက်လွှာများကို သက်ဆိုင်ရာ မူလကော်မီတီသို့ တင်သွင်းရမည်ဟုပြဋ္ဌာန်းပြီးလျှင်၊ ထိုမူလကော်မီတီက ချမှတ်သောစီရင်ချက်ကိုမကျေနပ်လျှင်၊ ၁၅ ရက်အတွင်း သက်ဆိုင်ရာခရိုင်သီးစားချထားရေးကော်မီတီထံအယူခံဝင်နိုင်သည်။ သက်ဆိုင်ရာမူလကော်မီတီသို့ အချိန်ရှိလျှောက်ထားခြင်းမပြုလျှင်၊ လက်ငုတ်သီးစားပင် ဖြစ်လင့်ကစား၊ လုပ်ကိုင်ခွင့်မရနိုင်ချေ၊ ထိုပြင်လည်း ထိုကော်မီတီ၏အမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့်အယူခံဝင်ရာတွင် စီရင်ချက်ချမှတ်သည့်နေ့မှ ၁၅ ရက်အတွင်း အယူခံမဝင်လျှင် ထိုအယူခံကို၊ ခရိုင်သီးစားချထားရေး ကော်မီတီက လက်ခံနိုင်ခွင့်မရှိ။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးဘသော့ လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူ အမှတ် (၁) အတွက်။ ။အစိုးရ လွှတ်တော် ရှေ့နေ ဦးလှမောင် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူ အမှတ် (၂) နှင့် (၃) အတွက်။ ။ဦးဘရုံ လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည်။

တရားဝန်ကြီး ဦးဘိုကြီး။ ။ဤအမှုတွင် လျှောက်ထားသူ မောင်ညွှန့်မောင်နှင့် လျှောက်ထားခံရသူများဖြစ်သူ မောင်လှထွန်းနှင့် မောင်ကျော်ရင်တို့သည်၊ အခင်းဖြစ်မြေကို ၁၉၆၀-၆၁ ခုနှစ်တွင် လုပ်ကိုင်ရန်အတွက်၊ ဘိုကလေးမြို့နယ် သီးစားချထားရေး ကော်မီတီသို့ အပြိုင်လျှောက်ထားကြလေသည်။ မြို့နယ်သီးစားချထားရေး ကော်မီတီက အခင်းဖြစ်မြေကို မောင်ညွှန့်မောင်အား သီးစားချထားလိုက်လေသည်။

မောင်လှထွန်းနှင့် မောင်ကျော်ရင်တို့သည်၊ ခရိုင်သီးစားချထားရေး ကော်မီတီသို့ အယူခံဝင်ခွင့်ရှိလျက်နှင့် အယူခံမဝင်ဘဲ၊ အယူခံရန်အတွက် ကာလစည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန်ပြီးမှ ဧရာဝတီတိုင်း သီးစားချထားရေးကော်မီတီသို့ စောဒကဝင်လေသည်။ တိုင်းသီးစားချထားရေးကော်မီတီက၊ မြို့နယ်သီးစားချထားရေးကော်မီတီ၏ အမိန့်ကိုပယ်ဖျက်ပြီး၊ အခင်းဖြစ်မြေကို မောင်လှထွန်းနှင့် မောင်ကျော်ရင်တို့အား ချထားလိုက်လေသည်။

မောင်ညွှန့်မောင်က ထိုအမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် အမှုခေါ်စာချွန်တော်အမိန့်ဖြင့် ပယ်ဖျက်ပေးပါရန် ဤရုံးတော်သို့လျှောက်ထားလေသည်။

တိုင်းသီးစားချထားရေးကော်မီတီသည်၊ မောင်လှထွန်းနှင့် မောင်ကျော်ရင်တို့၏ စောဒကလွှာကို ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး နည်းဥပဒေ အပိုဒ် ၁၇ အရ၊ လက်ခံစစ်ဆေးပြီး အမိန့်ချမှတ်ရာ၌၊ ထိုနည်းဥပဒေများပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်

စေဘဲ၊ မိမိသင့်လျော်သည်ထင်မြင်သည့် အမိန့်ကိုချမှတ်ရပေမည်။ အဓိကအားဖြင့် ကန့်သတ်ချက်တရပ်မှာ တိုင်းသီးစားချထားရေးကော်မီတီသည်၊ စောဒကလွှာကို လေ့လာသုံးသပ်၍ အဆုံးအဖြတ်ပေးရာ၌၊ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး နည်းဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ချိုးဖေါက်ခြင်း မပြုရန် သတိမူရပေမည်။ ယခုမူကား မောင်လှထွန်းနှင့် မောင်ကျော်ရင်တို့သည်၊ မြို့နယ်သီးစားချထားရေးကော်မီတီ၏ အမိန့်ကို မကျေနပ်သော်၊ သီးစားချထားရေး နည်းဥပဒေ အပိုဒ် ၁၆ အရ၊ စီရင်ချက်ချမှတ်သည့် နေ့မှ ၁၅ ရက်အတွင်း၊ ခရိုင်သီးစားချထားရေး ကော်မီတီထံ အယူခံဝင်နိုင်သော်လည်း၊ အယူခံဝင်ခြင်းမပြုခဲ့ချေ။ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး အက်ဥပဒေနှင့် နည်းဥပဒေ့ များကိုပေါင်းခြုံ၍ လေ့လာသုံးသပ်သော် လယ်ယာမြေများကို သက်ဆိုင်ရာ သီးစားနှစ့် အတွက် အချိန်မှီချထားခြင်းပြု၍၊ တောင်သူလယ်သမားများအား လုပ်ကိုင်စေရန ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် နည်းဥပဒေ ၁၃ အရ၊ ခရိုင်သီးစားချထားရေးကော်မီတီက သတ်မှတ်သော အချိန်ကာလအတွင်း လယ်ယာမြေလုပ်ကိုင်နေသူနှင့် လုပ်ကိုင လိုသူတို့သည် သီးစားချထားရန် လျှောက်လွှာများကို သက်ဆိုင်ရာ မူလကော်မီတီသို့ တင်သွင်းရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းပြီးလျှင်၊ ထိုမူလကော်မီတီက ချမှတ်သော စီရင်ချက်ကို မကျေနပ်လျှင် ၁၅ ရက်အတွင်း သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်သီးစားချထားရေး ကော်မီတီထံ အယူခံဝင်နိုင်သည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားလေသည်။ သက်ဆိုင်ရာ မူလကော်မီတီသို့ အချိန်မှီ လျှောက်ထားခြင်းမပြုလျှင် လက်ငုတ်သီးစားပင်ဖြစ်လင့်ကစား၊ လုပ်ကိုင်ခွင့်မရနိုင်ချေ။ ထို့ပြင်လည်း ထိုကော်မီတီ၏ အမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် အယူခံဝင်ရာတွင် စီရင်ချက်ချမှတ်သည့်နေ့မှ ၁၅ ရက်အတွင်း အယူခံမဝင်လျှင်၊ ထိုအယူခံကို ခရိုင်သီးစားချထားရေးကော်မီတီက လက်ခံနိုင်ခွင့်မရှိပေ။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် တိုင်းသီးစားချထားရေးကော်မီတီ၏ အမိန့်ကို အမှုခေါ်စာချွန်တော်အမိန့်ဖြင့် ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

အမှုသည်များသည်၊ မိမိတို့တရားစရိတ်ကို မိမိတို့အသီးသီးကျခံရမည်ဖြစ်သည်။

†၁၉၆၁

မောင်ညွှန့်မောင်နှင့် ရောဝတီတိုင်းသီးစားချထားရေးကော်မီတီ ဥက္ကဋ္ဌ ပါ ၃။

တရားလွှတ်တော်ချုပ်

†၁၉၆၁
ဩဂုတ်လ
၂၃ ရက်။

မသန်း ပါ ၃
မအမာ (ခေါ်) မအမာထွေး (အယူခံတရားလိုများ)

နှင့်

ဦးချစ်ဆွေ (အယူခံတရားခံ)*

ကုန်တံဆိပ်၊ ပိုင်ဆိုင်သုံးစွဲခွင့်၊ ရောင်းချပြောင်းလွှဲခွင့်၊ အမွေဆက်ခံနိုင်ခွင့်၊ အမွေဆက်ခံသူတဦး၏ ဝေပုံကျသုံးစွဲနိုင်ခွင့်မဟုတ်၊ အမွေဆက်ခံသူများ၏ ညီတူညီမျှဖြစ်သော အခွင့်အရေး၊ အမွေဆိုင်အချင်းချင်း ပဋိညာဉ်ဖြင့် ပြုလုပ်နိုင်သည့်ကိစ္စ၊ အမွေဆိုင်တဦးတည်းပိုင်ဆိုင်ခွင့် မရနိုင်သောကိစ္စ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ကုန်တံဆိပ်များဘို့ကို ကုန်ထုတ်လုပ်သူ တဦးသာလျှင်၊ ပိုင်ဆိုင်သုံးစွဲခွင့်ရှိပေရာ၊ ထိုကဲ့သို့သော ပိုင်ဆိုင်သုံးစွဲခွင့်ကို ပိုင်ဆိုင်သူတဦးက၊ အခြားတဦးသို့ ရောင်းချ ပြောင်းလွှဲနိုင်ခွင့်ရှိသည့်ပြင်၊ ပိုင်သူထံမှ၎င်း၏ အမွေစားအမွေခံတဦးက၊ ၎င်းတံဆိပ်ပိုင်ဆိုင်သုံးစွဲခွင့်ကို အမွေဆက်ခံနိုင်သည်။

T. C. Mohamed v. *A. Kunjalan and two others*, (1951) B.L.R. (S.C.) 98 ကို ရည်ညွှန်းသည်။

ထိုသို့အမွေဆက်ခံရယူနိုင်သော ပစ္စည်းတရပ်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် မူလပိုင်ရှင်သေဆုံးသည့် အခါတွင်၊ ၎င်းပိုင်ဆိုင်သုံးစွဲနေသော ကုန်တံဆိပ်ကို ၎င်း၏အမွေဆက်ခံသော သားသမီးအားလုံးတို့က ရယူသုံးစွဲနိုင်ခွင့်ရှိကြသည်။ ထိုသို့ရယူသုံးစွဲနိုင်ခွင့်မှာအမွေဆက်ခံသူတဦး၏ ဝေပုံကျသုံးစွဲနိုင်ခွင့်မဟုတ်ချေ။

အမွေဆက်ခံသူများ၏ အခွင့်အရေးမှာ ညီတူညီမျှသာဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ကုန်ပစ္စည်းများကို အဆိုပါကုန်တံဆိပ်ဖြင့် ပြုလုပ်ရောင်းချခြင်းကို ကုန်ထုတ်လုပ်သူအမည်နှင့် နေရပ်ခွဲခြားသျက် ကုန်ရောင်းချသောဌာနများနှင့် နယ်ပယ်များဘို့ကိုပိုင်းခြားဝေငှပြီးအသုံးပြုလိုပါက၊ အမွေဆိုင်အချင်းချင်း ပဋိညာဉ်ပြုလုပ်၍၊ ၎င်းကိစ္စများကို စီမံခန့်ခွဲနိုင်ပေမည်။

ကုန်တံဆိပ်နှင့်လုပ်ငန်းကို အချို့သောအမွေဆိုင်များက၊ တခြားအမွေဆိုင်တဦးအား စာချုပ်ဖြင့် အပိုင်ရောင်းချခြင်းအားဖြင့် ဝယ်ယူသူမှာ အဆိုပါကုန်တံဆိပ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍၊ မိမိတဦးတည်း ပိုင်ဆိုင်ခွင့်မရရှိနိုင်ချေ။

---

* ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ တရားမအယူခံမှု အမှတ် ၅ နှင့် ၆။

† နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးချုပ်ဦးမြင့်သိန်း၊ နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးဘိုကြီးနှင့် ဦးအောင်သာကျော်တို့ရှေ့မှောက်တွင် တရားဝန်ကြီး ဦးအောင်သာကျော် အမိန့်ချမှတ်သည်။

၁၉၆၁

မသန်း ပါ ၃ ။
မအမာ (ခေါ်)
မအမာထွေး
နှင့်
ဦးချစ်ဆွေ။

အယူခံတရားလိုများအတွက်။ ။ဦးလှသွန်နှင့် မစ္စတာ ကေဆင်းတို့ လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ဦးဘစိန်၊ မစ္စတာ ဘို (စ်) နှင့် ဦးမြစိန်တို့ လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည်။

တရားဝန်ကြီး ဦးအောင်သာကျော်။ ။ကွယ်လွန်သူ ဦးလှကျော်သည်၊ မန္တလေးမြို့၌ နှစ်ပေါင်းများစွာ မိမိပြုလုပ် ရောင်းချသော ဘိန်ပဲများပေါ်တွင် စောင်းကောက်တံဆိပ်ကပ်၍ မြို့တွင်းမြို့ပြင် အနှံ့အပြားဌာ တွင်တွင်ကျယ်ကျယ် ရောင်းချခဲ့သည်။ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁ ရက်နေ့တွင် အဆိုပါ ဦးလှကျော် အနိစ္စရောက်ခဲ့လေရာ၊ ၎င်း၏ သားသမီးများဖြစ်ကြသော၊ ဤအမှုအယူခံတရားလို - တရားခံတို့သည် ၎င်းသေသူ ဘခင်၏ ဘိန်ပဲချုပ်လုပ်သော လုပ်ငန်းတို့ကိုတက္ခဲတခြားစီ ဆက်လက်လုပ်ကိုင်ကြရာ၊ သားကြီးဖြစ်သူ အယူခံ တရားခံ ဦးချစ်ဆွေက ၁၉၅၄ ခု ဇန္နဝါရီလ ၂၈ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ချုပ်ဆိုသော အရောင်းစာချုပ် တခုကို အထောက်အထားပြု၍ ၎င်း၏မွေးချင်းပေါက်ဖော်များဖြစ်ကြသော နှမငယ်မသန်း၊ ညီငယ်မောင်ကျော်သိန်း၊ မောင်ကျော်သောင်း၊ နှမငယ် မစန်းစန်းနှင့် မအမာတို့အပေါ်တွင် အဆိုပါ စောင်းကောက်တံဆိပ်ကို ကုန်အမှတ်အဖြစ် သုံးစွဲခြင်း ကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မန္တလေးမြို့၊ နယ်ပိုင်တရားမရုံးတွင် တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ ၎င်းလျှောက်တောင်းသော သက်သာခွင့်များမှာ စောင်းကောက်တံဆိပ်ကို မိမိတဦးတည်းသာ သုံးစွဲပိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း ကျေညာပါရန်နှင့် တရားခံတို့ ၎င်းကုန်တံဆိပ်ကို မိမိတို့ထုတ်လုပ်သော ကုန်များပေါ်တွင် တပ်ဆင်သုံးစွဲခြင်းကို ထာဝစဉ် တားမြစ်ပေးခြင်းနှင့် အဆိုပါ ကုန်တံဆိပ် တပ်ဆင်ထားသောစာရွက် စာတမ်းများ၊ နာမည်တံဆိပ်များတို့ကို မိမိအား အပ်နှင်းရန်နှင့် မိမိနစ်နာသည့်အတွက် လျော်ကြေးငွေအဖြစ် ၂၀၀ ရလိုခြင်း စသည်တို့ဖြစ်သည်။

နယ်ပိုင် တရားမရုံးက ဤရုံးတော် အယူခံ တရားလိုများအပေါ်တွင် အယူခံ တရားခံ ဦးချစ်ဆွေ စွဲဆိုသည့်အတိုင်း ဒီကရီတရပ် ချမှတ်ပေးခဲ့သည်။ အဆိုပါ ဒီကရီကို ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးရုံးတွင် အယူခံဝင်ရာ၊ တရားလိုတရားခံများတို့ ချုပ်ဆိုသော အရောင်းစာချုပ်သည် တရားဝင်သော စာချုပ်တရပ် မဟုတ်ဟု ယူဆခြင်းကြောင့် အယူခံတရားခံ ဦးချစ်ဆွေ၏ အမှုကို ပလပ်ခဲ့သည်။ တရားလွှတ်တော်၌ တဖန်အယူခံဝင်ရာ၊ ပညာရှိ တရားလွှတ်တော် တရားဝန်ကြီးက အဆိုပါ ကုန်တံဆိပ် အရောင်းစာချုပ်မှာ တရားမဝင်သော စာချုပ် ဖြစ်စေကာမူ အယူခံ တရားခံ ဦးချစ်ဆွေသာလျှင်၊ မိမိ၏ဘခင် သေဆုံးပြီးနောက် အချင်းဖြစ် ကုန်တံဆိပ်ကို ရှေးဦးစွာ ထုတ်လုပ်သုံးစွဲသူ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ၎င်းဦးချစ်ဆွေသာလျှင် ကုန်တံဆိပ်ကို

၁၉၆၀
မေသန်းပါ ၃
မအမာ(ခေါ်)
မအမာထွေး
နှင့်
ဦးချစ်ဆွေ။

သီးခြားပိုင်ဆိုင်သူ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီး ချမှတ်သော ဒီကရီ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်၍၊ နယ်ပိုင်တရားမ တရားသူကြီး ချမှတ်သော ဒီကရီ အတည်ပြုလိုက်လေသည်။

ဤရုံးတော်၌ တဖန် အထူးအဟူခံ ဝင်ရောက်အရေးဆိုပြန်ရာ၊ အယူခံ တရားလို များအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော ရှေနေကြီးများက တရားလွှတ်တော်မှ ချမှတ်သော အမိန့်ဒီကရီမှာ မှားယွင်းသော အမိန့်ဒီကရီ တရပ်ဟု အငြင်းပွါးခဲ့သည်။ ထုတ်လုပ်ရောင်းချသော ကုန်များပေါ်တွင် တပ်ဆင် ရိုက်နှိပ်သော ကုန်တံဆိပ်များ တို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ တိကျစွာ ပြဋ္ဌာန်းထားသော အက်ဥပဒေတရပ် မရှိသည့် အကြောင်းကို **Gawkan Ley v. Saw Kyone Saing (1) and T. C. Mohamed V. A. Kunjalam and two others (2)** တို့အမှုတွင် ဖော်ပြထားသည်။ ထိုကဲ့သို့ ဥပဒေတရပ် သီးခြားစွာ ပြုလုပ်ထားခြင်း မရှိသော်လည်း ကုန်တံဆိပ် ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ အငြင်းပွါးသော ကိစ္စများကို ကုန်သွယ်မှု ကိစ္စများ၌ အထောက်အထား ပြုအပ်သော ယေဘုယျမူများအရ၊ ဆုံးဖြတ်ရာသည်ဟုလည်း ရည်ညွှန်းထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

ဤရုံးတော်မှ အမိန့်ချမှတ်ပြီးသော အထက်ဖော်ပြပါ တီ၊စီ၊ မဟာမက်အမှုတွင် ကုန်တံဆိပ် ထုတ်လုပ်သူ၏ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်နှင့် အခြားအခွင့်အရေးများကို မည်သို့မည်ပုံ ဖြစ်ပေါ်သည်ကို ဖော်ပြထားပြီးဖြစ်ရာ၊ ထပ်လောင်း၍ အတိုချုပ် ပြောဆိုမှတ်ကြားမည်ဆိုလျှင် ကုန်တံဆိပ် ထုတ်လုပ်ခြင်းအားဖြင့် အဆိုပါကုန်မှာ မည်သည့်နေရာတွင် မည်သူက ထုတ်လုပ်ခြင်း စသည်တို့ကို ညွှန်ပြခြင်းကြောင့် ထိုတံဆိပ်ကို သုံးခြင်းအားဖြင့် ၎င်းတံဆိပ်သည် ကုန်ထုတ်လုပ်သူ၏ ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းတရပ် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ အခြားမည်သူ တဦးတယောက်မျှ ၎င်းတံဆိပ်ကို အတုခိုးခြင်း၊ အသုံးပြုခြင်း မပြုလုပ်နိုင်ချေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သတိမမူသော ကုန်ဝယ်သူတို့၏စိတ်တွင် မိမိတို့ ဝယ်ယူသောကုန်သည် မူလကုန်ထုတ်လုပ်သူ၏ ကုန်ပစ္စည်းဟု မှားယွင်း၍ ဝယ်ယူနိုင်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။

ထိုသို့သော ကုန်တံဆိပ်များတို့ကို ကုန်ထုတ်လုပ်သူ တဦးသာလျှင် ပိုင်ဆိုင်သုံးစွဲခွင့် ရှိပေရာ၊ ထိုကဲ့သို့သော ပိုင်ဆိုင်သုံးစွဲခွင့်ကို ပိုင်ဆိုင်သူ တဦးက အခြားတဦးသို့ရောင်းချ ပြောင်းလွဲနိုင်ခွင့် ရှိသည့်ပြင်၊ ပိုင်သူထံမှ ၎င်း၏ အမွေစားအမွေခံ တဦးက ၎င်းတံဆိပ် ပိုင်ဆိုင်သုံးစွဲခွင့်ကို အမွေဆက်ခံနိုင်သည်။

ထိုသို့ အမွေဆက်ခံ ရယူနိုင်သော ပစ္စည်းတရပ် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် မူလပိုင်ရှင် ဦးလှကျော် သေဆုံးသည့်အခါတွင် ယခုအချင်းဖြစ် စောင်းကောက် ကုန်တံဆိပ်ကို

(1) B.L.R. (1939) p. 488—501. (2) B.L.R. (1951) (S.C.) p. 98.

၁၉၆၁
မသန်း ပါ ၃
မအမာ(ခေါ်)
မအမာထွေး
နှင့်
ဦးချစ်ဆွေ။

၎င်း၏အမွေကို ဆက်ခံသော သားသမီး အားလုံးတို့က ရယူသုံးစွဲနိုင်ခွင့် ရှိကြသည်။ ထိုသို့ ရယူသုံးစွဲနိုင်ခွင့်မှာ အမွေဆက်ခံသူ တဦး၏ ဝေပုံကျ သုံးစွဲနိုင်ခွင့် မဟုတ်ချေ။ အမွေဆက်ခံသူများ၏ အခွင့်အရေးမှာ ညီတူညီမျှသာ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ကုန်ပစ္စည်းများကို အဆိုပါ ကုန်တံဆိပ်ဖြင့် ပြုလုပ်ရောင်းချခြင်းကို ကုန်ထုတ်လုပ်သူ အမည်နှင့် နေရပ်ခွဲခြားလျက် ကုန်ရောင်းချသော ဌာနများနှင့် နယ်ပယ်များတို့ကို ပိုင်းခြားဝေငှပြီး အသုံးပြုလိုက အမွေဆိုင်အချင်းချင်း ပဋိညာဉ် ပြုလုပ်၍ ၎င်းကိစ္စများကို စီမံ ခန့်ခွဲနိုင်ခွင့် ရှိပေမည်။ သက်သေခံအဖြစ် တင်သွင်းထားသော အရောင်းစာချုပ်မှာ ထိုကဲ့သို့ အမွေဆိုင်အချင်းချင်း စီမံခန့်ခွဲထားသော စာချုပ်တရပ်မဟုတ်၊ ကုန်တံဆိပ်နှင့် လုပ်ငန်းကို အချိုသော အမွေဆိုင်များက တခြားအမွေဆိုင် တဦးအား အပိုင်ရောင်းချသော စာချုပ်သာဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဝယ်ယူသူမှာ အဆိုပါ ကုန်တံဆိပ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ မိမိတဦးတည်း ပိုင်ဆိုင်ခွင့် မရရှိနိုင်ချေ။

တရားလွှတ်တော်က အယူခံ တရားခံ ဦးချစ်ဆွေမှာ မိမိဖခင် ကွယ်လွန် အနိစ္စရောက်ပြီးနောက်၊ ကိုယ်တိုင်တဦးတည်း အချင်းဖြစ် ကုန်တံဆိပ်ကို သုံးစွဲလျက်ကုန်ပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်ခြင်းကြောင့် ၎င်းသာလျှင် အဆိုပါ တံဆိပ်ကို ပဌမဆုံး သုံးစွဲသူဖြစ်လေရာ၊ ထိုကဲ့သို့ တခြားအမွေဆိုင်များထက် ပဌမဦးစွာ ၎င်းတံဆိပ်ကို အသုံးပြုခြင်းအကျိုးကြောင့် ၎င်းတံဆိပ်ကို မိမိတဦးတည်း သုံးစွဲပိုင်ခွင့် ရရှိခဲ့သည်ဟု ယူဆလေသည်။ ထိုသို့ယူဆချက်ကား မှားယွင်းသော ယူဆချက်တရပ်ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အယူခံတရားခံ ဦးချစ်ဆွေ သုံးစွဲသော တံဆိပ်မှာ မိမိကိုယ်ပိုင်ဥာဏ်စွမ်းဖြင့် ပဌမဦးစွာ ပြုလုပ်သုံးစွဲသော ကုန်တံဆိပ် မဟုတ်ချေ။ မိမိဖခင်၏ ဥာဏ်စွမ်းဖြင့် နှစ်ပေါင်းများစွာ ပြုလုပ်သုံးစွဲလာခဲ့သော ကုန်တံဆိပ်သာဖြစ်သည်။ အမွေဆက်ခံ ရရှိသော ကုန်တံဆိပ် ပစ္စည်းတခုကို ၎င်းနည်းအားဖြင့် တဦးတည်းပိုင်မပြုလုပ်နိုင်ချေ။

သို့အတွက်ကြောင့် အယူခံ တရားခံ ဦးချစ်ဆွေ စွဲဆိုသောအမှုကို ပလပ်ရန်သာအကြောင်းရှိသဖြင့်၊ ဤအယူခံလွှာ ၂ ခုကို လက်ခံပြီးလျှင် တရားလွှတ်တော်မှ ချမှတ်သော စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်၍၊ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးရုံးမှ ချမှတ်သော ဒီကရီကို ပြန်လည်အတည်ပြုပြီး၊ ၎င်းစွဲဆိုသောအမှုကို ပလပ်လိုက်သည်။ အယူခံ တရားခံသည် အယူခံ တရားလိုများ ကုန်ကျသော တရားစရိတ်များ ပေးဆောင်ရမည်။ ဤရုံးတော်၏ တရားစရိတ်အဖြစ် အမှုတမှုလျှင် ၁၇ဝိ ကျ သတ်မှတ်လိုက်သည်။

တရားလွှတ်တော်ချုပ်

† ၁၉၆၀

ဇူလိုင်လ
၁၂ ရက်။

မိုဟာမက်ဆာဒတ် (က်) (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ရှဟာဘူဒင် ပါ ၂ (လျှောက်ထားခံရသူများ)*

အဆောက်အဦ မီးလောင်သွားသဖြင့် မြေယာပေါ်တွင် ဆက်လက်နေထိုင်ခြင်း။

မြို့ပြဆိုင်ရာ ဌါးရခဲ့းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) အရ၊ ဌါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန် ပေးဝိုင်ခွင့်မရှိသောအမိန့်။

လျှောက်ထားခံရသူအမှတ် (၁) သည် အခင်းဖြစ်မြေကွက်ပေါ်တွင်၊ ၁၉၄၆ ခုနှစ်မှ စ၍တလဲလျှောင်မြေခ ၁၂၀ ပေးခဲ့နေထိုင်လာခဲ့ရာ၊ အဆိုပါမြေကွက်ပေါ်တွင် ဆောက်လုပ်ထားသောအဆောက်အဦမှာ ၁၉၄၉ ခုနှစ်ကတကြိမ်၊ ၁၉၅၆ ခုနှစ်ကတကြိမ် မီးလောင်ပျက်စီးသွားပြီးနောက် ဆက်လက်၍ အဆိုပါ မြေကွက်ပေါ်တွင် နေထိုင်လျက်လာခဲ့ရာ၊ လျှောက်ထားသူက လျှောက်ထားခံရသူအပေါ်တွင် တောင်ငူမြို့၊ နယ်ပိုင်တရားမ ရုံးတွင်၊ မြေမှတ်ခွါသွားရန် တရားစွဲဆိုရာ၊ မြေမှတ်ခွါသွားရန် အနိုင်ဒီကရီ ပေးလေသည်၊ အဆိုပါတရားမမှု စွဲထားသည့်အတွင်း လျှောက်ထားခံရသူက လက်ထောက်ဌါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ရုံးတွင် အိမ်ငှါးမြေငှါး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) နှင့် ၁၉ (၂) တို့အရ အဆိုပါမြေယာတွင် စံငှါးခပေးရှိ ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့်ရရန် လျှောက်ထားခဲ့ရာ၊ နယ်ပိုင်တရားရုံးက မြေယာမှတ်သွားစေရန် အမိန့်ဒီကရီချမှတ်ပြီး၊ ၉ လမျှကြာပြီးနောက်မှ လက်ထောက်ဌါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေးဝန်က၊ လျှောက်ထားခံရသူအား အဆိုပါအိမ်ယာမြေတွင် ဆက်လက်နေထိုင်ရန်ခွင့်ပြုသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အခင်းဖြစ်မြေပေါ်တွင် ဆောက်လုပ်ထားသော အဆောက်အဦသည်၊ ၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် မီးလောင်ပျက်စီးသွားပြီးနောက် လျှောက်ထားခံရသူသည်၊ ဆက်လက်၍အဆိုပါမြေကွက်တွင် နေထိုင်လာခဲ့ခြင်းမှာ ယခင်မြေငှါးဖြစ်သူက ပိုင်ရှင်၏ ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ ဆက်လက်နေထိုင်လာခဲ့ခြင်းမျှသာဖြစ်သည်။ မြို့ပြဆိုင်ရာဌါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂(၁) တွင် အကျုံးဝင်သော အိမ်ငှါးမြေငှါးမဟုတ်ပါလျက်၊ ဥပစာ

---

* ၁၉၅၉ ခု၊ တရားမအသေးအဖွဲ့ လျှောက်လွှာအမှတ် ၂၀၀။

† နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးချုပ် ဦးမြင့်သိန်း၊ နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးဘိုကြီးနှင့် ဦးအောင်သာကျော်တို့ ရှေ့မှောက်တွင် တရားဝန်ကြီး ဦးအောင်သာကျော် အမိန့်ချမှတ်သည်။

တခုခုစွွင်နေထိုင်လာသော်သူ တယောက်မဟုတ်ကြောင်းထင်ရှားသည်။ ထိုကဲ့သို့အိမ်ခင်ငါး မြေငါးဖြစ်သူဘဦးက ဆက်လက်၍ နေထိုင်သောကိစ္စကို လက်ထောက်ငါးရန်း ကြီးကြပ် ရေးဝန်က ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့် အမိန့်ပေးပိုင်ခွင့်မရှိချေ။

၁၉၆၁

မိုဟာမက်ဆာဒတ်(က်) နှင့် ရှဟာဘူဒင် ပါ ၂။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။မစ္စတာပီလေး လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူမျှားအတွက်။ ။ဦးအောင်မင်း (၂) လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

တရားဝန်ကြီး ဦးအောင်သာကျော်။ ။တောင်ငူမြို့၊ လက်ထောက် ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က အိမ်ငှါးမြေငှါး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ (၁) နှင့် ၁၉ (၂) တို့အရ၊ လျှောက်ထား ခံရသူအမှတ် (၁) ရှဟာဘူဒင်ကို တောင်ငူမြို့၊ ကုန်သည်ကြီးလမ်းရှိ လျှောက်ထားသူ အုပ်ချုပ်စီမံရသော ဗလီပိုင် ခြံမြေတွင်၊ မြေငှါးခ စံနှုန်း တလလျှင် ၁၀၀ ပေး၍ ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့် ပြုသောအမိန့်ကို အမှုခေါ် စာချုန်တော်အမိန့် ဖြင့်ပယ်ဖျက်ပေးပါရန် လျှောက်ထားသော လျှောက်လွှာဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူအမှတ် (၁) သည်၊ အဆိုပါမြေကွက်ပေါ်တွင် ၁၉၄၆ ခုနှစ်မှစ၍ တလလျှင်မြေ ခ ၁၂၀။ ပေး၍နေထိုင်လာခဲ့ရာ၊ အဆိုပါမြေကွက်ပေါ်တွင် ဆောက်လုပ်ထားသော အဆောက်အဦမှာ၊ ၁၉၄၉ ခုနှစ်ကတကြိမ်၊ ၁၉၅၆ ခုနှစ်ကတကြိမ် မီးလောင်ပျက်စီးသွားပြီးနောက်၊ ဆက်လက်၍ အဆိုပါမြေကွက်ပေါ်တွင် နေထိုင်လျက်လာခဲ့ရာ၊ တောင်ငူမြို့၊ နယ်ပိုင်တရားမရုံး၊ ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ တရားမသေးမှုအမှတ် ၄ တွင် လျှောက်ထားသူက လျှောက်ထား ခံရသူအပေါ်တွင် မိမိတို့ပိုင်မြေမှ ထွက်ခွါသွားစေခန်အလိုငှါ၊ တရားစွဲဆိုခဲ့လေသည်။ ၎င်းအမှုကို ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၁ ရက်နေ့တွင်၊ လျှောက်ထားခံရသူ အပေါ်တွင် မြေမှ ထွက်ခွါသွားရန် အမိန့်ဒီကရီတရပ် ချမှတ်ခဲ့လေသည်။ အဆိုပါမြေမှ ထွက်ခွါ သွားရန် စွဲဆိုသော တရားမမှုကို၊ တောင်ငူမြို့၊ နယ်ပိုင်တရားမရုံးတော်၌ ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် လျှောက်ထားသူက စွဲဆိုခဲ့လေသည်။ ၎င်းမေလ ၁၇ ရက်နေ့တွင်ပင် လျှောက်ထားခံရသူက လက်ထောက်ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ရုံးတွင် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ (၁) နှင့် ၁၉(၂) တို့အရ၊ အဆိုပါမြေယာတွင် စံငှါးခ ပေး၍ ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့် ရရန်လျှောက်ထားခဲ့သည်။ လက်ထောက်ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် လျှောက်ထားခံရသူအား အဆိုပါအိမ်မြေယာတွင် ဆက်လက်နေထိုင်ရန် ခွင့်ပြုခဲ့သည်။ ထိုကဲ့သို့ လက်ထောက် ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က ချမှတ်သော အမိန့်မှာ လျှောက်ထားခံရသူ အပေါ်တွင် နယ်ပိုင်တရားမရုံး၌ အခင်းဖြစ်မြေမှ ထွက်ခွါသွားစေရန် လျှောက်ထားသော အမှုတွင် အမိန့်ဒီကရီ ချမှတ်ပြီး၍၊ ၉ လမျှကြာပြီးနောက်မှ ချမှတ်သော အမိန့်တရပ်ဖြစ်သည်။

၁၉၆၁

မိုဟာမက်ဆာဒဘ်(က်) နှင့် ရှဟာဘူဒင်ပါ ၂။

လျှောက်ထားခံရသူမှာ အဆိုပါမြေကွက်တွင် နေထိုင်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ ၎င်းသည် လျှောက်ထားသူများထံမှ ငှါးရမ်း၍ နေထိုင်ခဲ့ခြင်း အကြောင်းကို ဝန်ခံပြီးဖြစ်ဘည်။ လက်ထောက် ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ အမိန့်တွင်လည်း လျှောက်ထားသူနှင့် လျှောက်ထားခံရသူတို့သည် မြေရှင်နှင့်မြေ ငှါးများ ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြပါရှိသည်။ လျှောက်ထား ခံရသူက အခင်းဖြစ် မြေပေါ်တွင် ဆောက်လုပ်ထားသော အဆောက်အဦသည်၊ ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၄ ရက်နေ့တွင် မီးလောင်၍ ပျက်စီးသွားပြီးနောက်၊ လျှောက်ထားခံရသူသည် ဆက်လက်၍ အဆိုပါ မြေကွက်တွင် နေထိုင်လာခဲ့ခြင်းမှာ ယခင်မြေငှါးဖြစ်သူက ပိုင်ရှင်၏ ခွင့်ပြုချက် မရှိဘဲ ဆက်လက် နေထိုင်လာခဲ့ခြင်းမျှသာ ဖြစ်သည်။ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂(၁)တွင် အကျုံးဝင်သော အိမ်ငှါး မြေငှါး မဟုတ်ပါလျက်နှင့် ဥပစာ တခုခုတွင် နေထိုင်လာသော သူတယောက်မဟုတ်ကြောင်းမှာ ထင်ရှားသည်။ ထိုကဲ့သို့ အိမ်ငှါး မြေငှါးဖြစ်သူ တဦးက ဆက်လက်၍ နေထိုင်သော ကိစ္စကို လက်ထောက် ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့် အမိန့်ပေးပိုင်ခွင့် မရှိချေ။ ထို့ပြင် လျှောက်ထားခံရသူ အပေါ်တွင်၊ ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် အဆိုပါ အိမ်ယာမြေမှ ထွက်ခွါသွားရန် သက်ဆိုင်ရာ တရားမရုံးက အမိန့်ဒီကရီချမှတ်ပြီး ဖြစ်သည်။ ၎င်းမြေမှထွက်ခွါသွားရန် လျှောက်ထားသောအမှုတွင် လျှောက်ထားခံရသူသည် လျှောက်ထားသူ၏ မြေငှါးဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံပြီးဖြစ်သည်။ ဤအမှုတွင် တောင်ငူမြို့၊ လက်ထောက်ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန် ချမှတ်ထားသော အမိန့်မှာ၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂(၁)အရ ချမှတ်ပိုင်ခွင့်မရှိသော အမိန့်တရပ်ဖြစ်၍၊ ဤရုံးတော်က အဆိုပါ အမိန့်ကို စာချွန်တော်အမိန့်ဖြင့် ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူအမှတ် (၁)က လျှောက်ထားသူအား၊ တရားစရိတ် ၈၅ ပေးဆောင်စေ။

တရားလွှတ်တော်ချုပ်

ရောင်ရောက်စိန် (ခေါ်) ဝိုင်အစိန် (ခေါ်) ဦးစိန် (အယူခံတရားလို) †

နှင့်

ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်မင်းကြီး ပါ ၂ (အယူခံတရားခံများ)*

၁၉၆၀ ခုနှစ် သြဂုတ်လ ၂၃ ရက်။

သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၂ အရ၊ စွဲဆိုသောအမှုတွင်၊ ပုဒ်မ ၄၅ အရ၊ အမိန့်ပေးဒီကရီ (Mandamus) မချနိုင်၊မည်သည့်အခါ ၎င်းအမိန့်မျိုးကို ချနိုင်ခြင်း ပုဒ်မ ၄၅ ခြွင်းချက် (က) ။

၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ ရောင်းခွန်အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၉။ တရားစွဲပိုင်ခွင့်မရှိဟု မှားသော ယူဆချက်။ ရောင်းခွန်အက်ဥပဒေနှင့် နည်းဥပဒေများက မအပ်နှင်းထားသော အာဏာ၊ မည်သည့်ကိစ္စမျိုးနှင့်ပတ်သက်၍ ရုံးတွင်တရားမစွဲဆိုနိုင်ခြင်း။

၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ ဇူတ်ကြွန် ဆင်ဒီကိတ်နှင့် ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ သိန်ယူးဇုံတ်ကြွန် ဆင်ဒီကိတ်ခေါ် ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်း၊ ၂ ရပ်တို့က ပေးရန်ရှိသော၊ ရောင်းခွန်တော်နှင့် ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်း ဥပစာအခွန်များ ပြေလည်ရရှိရေးအတွက်၊ အဆိုပါလုပ်ငန်း ၂ ရပ်တွင် အစုရှယ်ယာပါဝင်သူတဦးဖြစ်သည့်အနေနှင့်၊ အယူခံတရားလိုပိုင် ရန်ကုန်မြို့၊ ၃၉ လမ်း၊ အိမ်အမှတ် ၁၂၁ ကို၊ ရန်ကုန်မြို့ ကော်လိပ်တော်အရာရှိက ဝါရမ်းကပ်ခဲ့ရာ၊ အယူခံတရားလိုက၊ ကော်လိပ်တော်အရာရှိထံသို့ငင်း၊ ရောင်းခွန်တော်မင်းကြီးထံသို့ငင်းကန့်ကွက်ခြင်းပြုလုပ်ငြားသော်လည်း၊ အဆိုပါအာဏာပိုင်များက မည်သို့မျှဝင်ရောက် စွက်ဖက်ခြင်း မပြုသောကြောင့်၊ တရားလွှတ်တော် မူလဘက်ဆိုင်ရာတရားရုံးတော်၌၊ သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ အရ၊ မိမိသည်အထက်ဖေါ်ပြပါကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်း ၂ ရပ်တို့တွင်၊ အစုရှယ်ယာ ပါဝင်သူတဦးမဟုတ်၍ အဆိုပါလုပ်ငန်းမှ ပေးစရာရှိသော အခွန်ကြေးငွေများအတွက်၊ မိမိကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းကို ဝါရမ်းမကပ်ထိုက်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းကျေညာပါရန်နှင့် ဝါရမ်းကပ်ခြင်းနှင့် ရောင်းချခြင်းမှတားမြစ်ပေးပါရန် တရားစွဲဆိုရာ၊ အမှုတွင်ပေါ်လွင်သော သက်သေခံစာရွက်စာတမ်းများတို့ကို အကြောင်းပြု၍အယူခံတရားလိုစွဲဆိုသော အမှုကိုပလပ်လိုက်သည်။

---

* ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ တရားမအယူခံမှု အမှတ် ၃။

† နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးချုပ်ဦးမြင့်သိန်း၊ နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးဘိုကြီးနှင့် ဦးအောင်သာကျော်တို့ ရှေ့မှောက်တွင် တရားဝန်ကြီး ဦးအောင်သာကျော် အမိန့်ချမှတ်သည်။

မှတ်ချက်။ ။၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတော်စီရင်ထုံးများ စာမျက်နှာ ၁၀၀ တွင် ဖေါ်ပြထားသော တရားလွှတ်တော်စီရင်ချက်ကို ပယ်ဖျက်သည်။ (အယ်ဒီတာ)။

၁၉၆၁

ရောင်ရောက်စိန် (ခေါ်) ဝိုင်အစိန် (ခေါ်) ဦးစိန် နှင့် ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် မင်းကြီး ပါ ၂။

တရားလွှတ်တော်တွင် အယူခံဝင်ရာ၊ တရားလွှတ်တော်က အယူခံတရားလိုမှာ၊ ၁၉၅၁ ခုနှစ် တည်ထောင်သော ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်း ဖုတ်ကြန်ဆင်ဒီကိတ်တွင်ပါရှိသော၊ ၃ ဦးအစုစပ်အနက် တဦးပါသူဖြစ်၍ အဆိုပါလုပ်ငန်းမှာလည်း၊ အစုစပ်လုပ်ငန်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၈ အရ၊ မှတ်ပုံတင်ပြီးဖြစ်သောလုပ်ငန်းတရပ်ဖြစ်သဖြင့် အဆိုပါအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆၈ အရ၊ မိမိသည် အဆိုပါလုပ်ငန်းတွင် အစုရှယ်ယာဝင်တဦးမဟုတ်ဟုငြင်းဆိုပိုင်ခွင့်မရှိဟု ဆုံးဖြတ်သည့်ပြင်၊ ၁၉၅၂ ခုနှစ် တည်ထောင်သော၊ နယူးဖုတ်ကြန်ဆင်ဒီကိတ် အစုစပ်လုပ်ငန်းတွင်လည်း၊ အစုစပ်ဝင်တဦး ဖြစ်ကြောင်းကို၊ သက်သေအထင်အရှားမရှိသော်ငြားလည်း၊ အယူခံတရားလို၏ငြင်းဆိုချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍စုံစမ်းစစ်ဆေးရန်တာဝန်မှာ၊ ဥပဒေအရ ရောင်းခွန်တော်မင်းကြီး အပေါ်တွင် ကျရောက်သည်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ထိုတာဝန်ကို ဆောင်ရွက်ရန်ညွှန်ကြားသော ဒီကရီအမိန့်တရပ်ချမှတ်ပေးခဲ့လေသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အဆိုပါလုပ်ငန်းတွင် အယူခံတရားလိုပါဝင်သည်၊ မပါဝင်သည်ကို ထပ်လောင်းစစ်ဆေးရန်၊ ရောင်းခွန်တော်မင်းကြီးအား လွှဲအပ်ခြင်းသည်ကား၊ အလျဉ်းသင့်တော်သော အမိန့်တရပ်မဟုတ်ဟု ယူဆရပေမည်၊ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်၊ အယူခံတရားလိုစွဲဆိုသောအမှုတွင်၊ တင်သွင်းထားသောဆိုလွှာနှင့်ချေလွှာများတွင်၊ ၎င်းကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မည်သို့မျှပြောဆိုချေပခြင်းမရှိချေ။ အမှုစစ်ဆေးရန် ကောက်ချက်များထုတ်သည့်အခါတွင်လည်း၊ ၎င်းကိစ္စမှာမည်သို့မျှမပေါ်ပေါက်ခဲ့ချေ။ သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂အရ၊ စွဲဆိုသောအမှုတွင်၎င်းဥပဒေပုဒ်မ ၄၅အရ၊ အမိန့်ပေး (Mandamus) ဒီကရီကဲ့သို့သော အမိန့်ဒီကရီတရပ် ချမှတ်နိုင်ခွင့်မရှိချေ၊ အဆိုပါပုဒ်မအရ၊ သက်သာခွင့်တောင်းလိုလျှင်၊ အယူခံတရားလိုကိုယ်တိုင်လျှောက်တောင်းရမည်သာဖြစ်သည်။ ရုံးတော်က မိမိအလိုအလျောက် သက်သာခွင့်ပေးနိုင်ခြင်းအာဏာမရှိချေ [ပုဒ်မ ၄၅၊ ခြွင်းချက် (က) ကိုကြည့်ပါ] ဤကဲ့သို့အမိန့်ဒီကရီ ချမှတ်ခြင်းမှာ မူအားဖြင့်မှားယွင်းသည်။

ဂျိုင်တားရား၊ ဒတ်စီးနှင့် မိုဟာမက်မိုဘာရပ်(က်)၊ ကာလကတ္တားစီရင်ထုံးအတွဲ(၈) စာမျက်နှာ ၉၇၅၄(၉၈၀) ကိုရည်ညွှန်းသည်။

အောက်အယူခံရုံးစီရင်ချက်တွင်၊ အထက်ဖေါ်ပြပါ၊ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ ရောင်းခွန်အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၉ ကိုအမှီသဟဲပြု၍၊ အယူခံတရားလိုတွင် ယခုကဲ့သို့ တရားလွှတ်တော်မှုလဘက်ဆိုင်ရာ တရားမရုံးတွင် သွားရောက်တရားစွဲဆိုပိုင်ခွင့်မရှိဟု ဆိုခြင်းမှာလည်းမှားယွင်းသော ယူဆချက်တရပ်ဖြစ်သည်။ အယူခံတရားလိုနှင့် ရောင်းခွန်တော်မင်းကြီးတို့ အငြင်းဖြစ်ပွါးသော ကိစ္စမှာ၊ အခွန်စည်းကြပ်ခြင်းခံရသူတဦးနှင့် အခွန်စည်းကြပ်သော အာဏာပိုင်တို့၊ အခွန်စည်းကြပ်ချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဖြစ်ပွါးသော အကြောင်းကိစ္စတရပ်မဟုတ်ချေ။ ရောင်းခွန်အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ အရ၊ အခွန်စည်းကြပ်ပြီးနောက် အခွန်တောင်းသည့်အခါတွင်၊ အခွန်စည်းကြပ်ခြင်းနှင့် မသက်ဆိုင်သော ပြင်ပလူတဦးက၊ မိမိပိုင်ပစ္စည်းတခုကို ကာကွယ်လိုရှိအရေးဆိုသော ကိစ္စတရပ်ဖြစ်သောကြောင့်၊ အပြင်တရားရုံးတွင်သာအရေးဆိုသင့်သည့်အလျောက် အရေးဆိုပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ရောင်းခွန်အက်ဥပဒေနှင့် နည်းဥပဒေများတွင် ဤကဲ့သို့သောကိစ္စမျိုးကို စစ်ဆေးဆောင်ရွက်ရန် အာဏာအပ်နှင်းထားခြင်းမတွေ့ရှချေ။ ရောင်းခွန် အက်ဥပဒေအတွင်း ဆောင်ရွက်သော ကိစ္စများနှင့်

စပ်လျဉ်း၍သာလျှင် ရောင်းခွန်တော်မင်းကြီး၏ အမိန့်အာဏာကို ခွဲဝေဖယ်၍ တရားမရုံးတွင် သွားရောက်အရေးဆိုပိုင်ခွင့်မရှိချေ။

ရာဂျာဘီဟစ်ဝါနှင့် ဘီဟာတိုင်း။ ပတ်နာစီရင်ထုံးအတွဲ ၂ ဂု၊ စာမျက်နှာ ဂ၂၀ ကို ရည်ညွှန်းသည်။

၁၉၆၁

ရောင်ရောက်စိန် (ခေါ်) ဝိုင်အစိန် (ခေါ်) ဦးစိန် နှင့် ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်မင်းကြီး ပါ ၂။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးကျော်မြင့်လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

အယူခံတရားခံများအတွက်။ ။အစိုးရလွှတ်တော် ရှေ့နေ ဦးဘကျော် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

တရားဝန်ကြီး ဦးအောင်သာကျော်။ ။အယူခံ တရားလို ရောင်ရောက်စိန် (ခေါ်) ဝိုင်အစိန် (ခေါ်) ဦးစိန်ပိုင်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ၃၉ လမ်း၊ အိမ်နံပါတ် ၁၂၁ ကို ရန်ကုန်မြို့၊ ကော်လိတ်တော်အရာရှိ၏ရုံး၊ ၁၉၅၂-၅၃ ခု၊ အခွန်တော် အမှုအမှတ် အာရ်-အီး နံပါတ် ၃၃-၃၄ တွင် ၁၉၅၃ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ဝါးရမ်စာအရ၊ ၁၉၅၁ ခု၊ ဖုတ်ကြန်ဆင်ဒီကိတ်နှင့် ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ သီနယူးဖုတ်ကြန်ဆင်ဒီကိတ်ခေါ် ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်း ၂ ရပ်တို့က ပေးရန်ရှိသော ရောင်းခွန်တော်နှင့် ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်း ဥပစာအခွန်များ ပြေလည်ရှင်းရှေးအတွက် ဝါးရမ်းတရပ်ကပ်ခဲ့ရာ၊ အယူခံ တရားလိုက ကော်လိတ်တော် အရာရှိထံသို့ငင်း၊ ရောင်းခွန်တော် မင်းကြီးထံသို့ငင်း ကန့်ကွက်ခြင်း ပြုလုပ်ခြားသော်လည်း၊ အဆိုပါ အာဏာပိုင်များက မည်သို့မျှ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်း မပြုသောကြောင့် တရားလွှတ်တော် မူလဘက်ဆိုင်ရာ တရားရုံးတော်၌ သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ အရ၊ မိမိသည် အထက်ဖော်ပြပါ ကုန်သွယ်မှု လုပ်ငန်း ၂ ရပ်တို့တွင် အစုရှယ်ယာ ပါဝင်သူတဦးမဟုတ်၍ အဆိုပါ လုပ်ငန်းများမှ ပေးစရာရှိသော အခွန်ကြေးငွေများအတွက် မိမိကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းကို ဝါးရမ်းမကပ်ထိုက်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းကျေညာပါရန်နှင့် ဝါးရမ်းကပ်ခြင်းနှင့် ရောင်းချခြင်းမှ တားမြစ်ပေးပါရန် တရားစွဲဆိုရာအမှုတွင် ပေါ်လွင်သော သက်သေခံ စာရွက်စာတမ်းများတို့ကို အကြောင်းပြု၍၊ အယူခံ တရားလို စွဲဆိုသော အမှုကို ပလပ်လိုက်သည်။

တရားလွှတ်တော်တွင် အယူခံဝင်ရာ၊ တရားလွှတ်တော်က အယူခံ တရားလိုမှာ ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ တည်ထောင်သော ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်း ဖုတ်ကြန်ဆင်ဒီကိတ်တွင် ပါရှိသော ၃ ဦးအစုစပ်အနက် တဦးပါဝင်သူဖြစ်၍၊ အဆိုပါ လုပ်ငန်းမှာလည်း အစုစပ်လုပ်ငန်းအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၈ အရ၊ မှတ်ပုံတင်ပြီးဖြစ်သော လုပ်ငန်းတရပ် ဖြစ်သဖြင့်၊ အဆိုပါအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆၈ အရ၊ မိမိသည် အဆိုပါလုပ်ငန်းတွင် အစုရှယ်ယာဝင်တဦး မဟုတ်ဟု ငြင်းဆိုပိုင်ခွင့် မရှိဟု ဆုံးဖြတ်သည့်ပြင်၊ ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ တည်ထောင်သော နယူးဖုတ်ကြန် ဆင်ဒီကိတ် အစုစပ်လုပ်ငန်းတွင်လည်း အစုစပ်ဝင်တဦးဖြစ်ကြောင်းကို

၁၉၆၁

ဆောင်ဆောက်မိန် (ခေါ်) ဝိုင်အစိန် (ခေါ်) ဦးစိန် နှင့် ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်မင်းကြီး ပါ ၂။

သက်သေ အထောင်အရှား မရှိသော်ငြားလည်း၊ အယူခံ တရားလိုတို့၏ ငြင်းဆိုချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ စုံးစမ်းစစ်ဆေးရန်တာဝန်မှာ၊ ဥပဒေအရ ရောင်းခွန်တော် မင်းကြီးအပေါ် တွင် ကျရောက်သည်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ထိုတာဝန်ကို ရွက်ဆောင်ရန် ညွှန်ကြားသော ဒီကရီ အမိန့်တရပ် ချမှတ်ပေးခဲ့လေသည်။

ဤရုံးတော်တွင် ထပ်လောင်းအယူခံဝင်ရာ၊ အောက်ဖော်ပြပါ အရေးပါအရာရောက်သော အကြောင်းအချက်များကို လျှောက်လဲထားသည်ကို တွေ့ရလေသည်။ (၁) ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ တည်ထောင်သော ဖုတ်ကြန်ဆင်ဒီကိတ်ခေါ် အစုစပ်လုပ်ငန်းမှာ ပဌမ တကြိမ် သက်သေခံအမှတ် (၈)အရ၊ ၁၉၅၁ ခု၊ မတ်လ ၁၄ ရက်နေ့စွဲဖြင့် အစုစပ် ၃ ဦးအမည်ဖြင့် အစုစပ်လုပ်ငန်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၈ အရ၊ မှတ်ပုံတင်ထားခဲ့သော်လည်း၊ အဆိုပါ အစုစပ်လုပ်ငန်း၌ အယူခံ တရားလိုတို့၏ အခွင့်အရေးများသည် မည်သို့မည်ပုံ ဖော်ပြထားသည်ကိုမူ၊ သက်သေခံအမှတ် (က)ဖြစ်သောပဋိညာဉ်စာချုပ်တွင် ကောင်းစွာ ပေါ်လွင်လျက်ရှိသည်။ အဆိုပါ စာချုပ်အရဆိုလျှင် လျှောက်ထားသူနှင့် အခြားတဦး ချူဝီမင်းတို့မှာ ဖုတ်ကြန်ဆင်ဒီကိတ်ပိုင်ရှင် အာကင် ဆိုသူ၏ လခစား အဖြစ်ဖြင့်ကုန်သွယ်မှုကိစ္စအရပ်ရပ်တို့ကို စီမံခန့်ခွဲ ဆောင်ရွက်သူများသာဖြစ်ကြသည်။ အဆိုပါ စီးပွါးရေးလုပ်ငန်းတွင် အမြတ်ပေါ်ခဲ့သော် ၎င်းတို့နှစ်ဦးသည် ထိုကဲ့သို့ ပေါ်သောအမြတ်ငွေထဲမှ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းကို ဆုငွေအဖြစ် ရကြမည်ဖြစ်သည်။ လုပ်ငန်း၏ အဆုံးအတွက် ၎င်းတို့၏တာဝန်မှာ တစိုးတစိမ့်မရှိချေ။ သို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အစုစပ် ဥပဒေသဘောအရဆိုလျှင် ၎င်းနှစ်ဦးတို့မှာ ဖုတ်ကြန်ဆင်ဒီကိတ် စီးပွါးရေးလုပ်ငန်း၌ အစုဝင်၊ အစုစပ် ပိုင်ရှင်များ မဟုတ်ချေ။ အာကင်၏လုပ်သားများသာဖြစ်ချေသည်။ (၂) ထိုအစုစပ် လုပ်ငန်းတခုကို မှတ်ပုံတင် ပြုလုပ်ခဲ့သော် အစုစပ်လုပ်ငန်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆၈ အရ၊ မှတ်ပုံင်လျှောက်လွှာတွင် ပါသော ဝန်ခံချက်များတို့သည်၊ မှန်ကန်သည်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်၍၊ အယူခံတရားလိုသည်၊ အစုစပ်တဦး ဖြစ်သည်ဟုဆိုစေကာမူ၊ ၎င်းမှာ ၁၉၅၁ ခုနှစ်တွင် ဖွဲ့စည်းသည့် ဖုတ်ကြန်ဆင်ဒီကိတ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ ချုပ်ဆိုသော အထက်၌ ဖော်ပြခဲ့သည့် သက်သေခံအမှတ်(က) ပဋိညာဉ် စာချုပ်ပါ စည်းကမ်းချက်များအရဆိုလျှင်အစုစပ်အက်ဥပဒေပုဒ်မ (၄) ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ၊ လုပ်ငန်းမှ ရရှိမည်ဖြစ်သောအမြတ်အစွန်းကို အခြားသောအစုစပ်ဝင်ဆိုသူများနှင့် ခွဲဝေယူနိုင်ခွင့်မရှိကြောင်း ပေါ်လွင်ထင်ရှားလေသည်။ ထို့ပြင်၊ ၎င်း ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၄ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ဖုတ်ကြန်ဆင်ဒီကိတ်ခေါ် အစုစပ်လုပ်ငန်းကို အစုစပ် ပါဝင်သူ ၁၉ ဦး၏ အမည်များကို ဖော်ပြလျက်၊ အစုစပ်လုပ်ငန်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၈ အရ၊ သက်သေခံအမှတ်(ခ)အဖြစ် ထပ်လောင်းတင်သွင်းလျက် မှတ်ပုံတင်ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ၎င်းအစုစပ် ၁၉ ဦးပါ ဖုတ်ကြန်ဆင်ဒီကိတ် လုပ်ငန်းကိုသာလျှင် ၁၉၅၉ ခု၊

ရောင်းခွန်တော် အက်ဥပဒေအရ ကုန်သွယ်သူအဖြစ် ၁၉၅၁ ခု၊ ဇန္နဝါရီလ ၂၅ ရက်နေ့စွဲပါ လျှောက်လွှာဖြင့် (သက်သေခံအမှတ် ၁)ဖြင့် မှတ်ပုံတင်ထားသည်ကိုလည်း တွေ့ရပြန်သည်။ ၎င်းမှတ်ပုံတင် လျှောက်လွှာတွင်လည်း အစုစပ် ၁၉ ဦး၏ အမည် များကို ဖေါ်ပြထားသည်။ ရောင်းခွန်တော် ရရှိရေးအတွက် ရောင်းခွန်တော်မင်းကြီး ရုံး အမှုတွဲတွင်လည်း အဆိုပါ ၁၉ ဦး လုပ်ငန်းကိုသာလျှင် ဖေါ်ပြလျက် အမှုတွဲများ ဖွင့်ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ၎င်း ၁၉ ဦးအမည်များတွင် အယူခံတရားလို၏ အမည်ကို မတွေ့ရချေ။

၁၉၆၁

ရောင်းရောက်ဖွန် (ခေါ်)ဝိုင်အစိန် (ခေါ်) ဦးစိန် နှင့် ကုန်သွယ်လုပ် ငန်းခွန်မင်းကြီး ပါ ၂။

သို့အတွက်ကြောင့် အယူခံ တရားလိုသည်၊ ဖုတ်ကြန်ဆင်ဒီကိတ်ခေါ် စီးပွါးရေး အစုစပ်လုပ်ငန်းတွင် အစုစပ်တဦး မဟုတ်ကြောင်းမှာ ကောင်းစွာပေါ်လွင်လျက် ရှိသည်။

ထိုနည်းတူပင်လျှင် နှုယူးဖုတ်ကြန်ဆင်ဒီကိတ်လုပ်ငန်းတွင်လည်း အယူခံတရား လိုမှာ အစုစပ်ပါဝင်သူ ကဦးဖြစ်ကြောင်း သက်သေခံ အထောက်အထား မခိုင်လုံ ကြောင်းကို အောက်ရုံး စီရင်ချက်တွင် ဝန်ခံထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

အဆိုပါ လုပ်ငန်းတွင် အယူခံတရားလိုပါဝင်သည်၊ မပါဝင်သည်ကို ထပ်လောင်း စစ်ဆေးရန် ရောင်းခွန်တော် မင်းကြီးအား လွှဲအပ်ခြင်းသည်ကား၊ အလျဉ်းသင့်တော် သောအမိန့်တရပ်မဟုတ်ဟု ယူဆရပေမည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အယူခံတရားလို စွဲဆိုသော အမှုတွင်တင်သွင်းထားသော ဆိုလွှာနှင့် ချေလွှာများတွင် ၎င်းကိစ္စနှင့် ၎ပ် လျဉ်း၍ မည်သို့မျှ ပြောဆိုချေပခြင်းမရှိချေ။ အမှုစစ်ဆေးရန် ကောက်ချက်များ ထုတ်သည့် အခါတွင်လည်း ၎င်းကိစ္စမှာ မည်သို့မျှ မပေါ်ပေါက်ခဲ့ချေ။ သီးခြား သက် သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ အရ၊ စွဲဆိုသော အမှုတွင် ၎င်းဥပဒေပုဒ်မ ၄၅ အရ အမိန့်ပေး (Mandamus) ဒီကရီကဲ့သို့သော အမိန့် ဒီကရီတရပ်ချမှတ် ပိုင်ခွင့် မရှိချေ။ အဆိုပါ ပုဒ်မအရ သက်သာခွင့်တောင်းလိုလျှင်၊ အယူခံတရားလိုကိုယ်တိုင် လျှောက်တောင်းရမည်သာဖြစ်သည်။ ရုံးတော်က မိမိအလိုအလျောက် သက်သာခွင့် ပေးနိုင်ခြင်းအာဏာမရှိချေ။ [ပုဒ်မ ၄၅ ခြွင်းချက်(က)]ကိုကြည့်ပါ။ ထို့ပြင် ဤကဲ့သို့ အမိန့်ဒီကရီ ချမှတ်ခြင်းမှာ မူအားဖြင့် မှားယွင်းသည်ဟု ဆိုရပေမည်။ ၎င်းကိစ္စနှင့် ၎ပ်လျဉ်း၍ ဂျိုင်တားထူး၊ ဒတ်စီးနှင့် မိုဟာမက်မိုဘာရပ်(က်)။ ကာလကတ္တား စီရင် ထုံးအတွဲ(၇)၊ စာမျက်နှာ ၉၇၅၊ ၉၈၀ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖေါ်ပြထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

> **" Cases must be tried and determined *secundum allegata et probata*, and it is contrary to this principle, and may be fraught with injustice, to decide a cause upon a point not**

၁၉၆၁

ရောင်ရောက်မိန်
(ခေါ်)ဝိုင်အမိန်
(ခေါ်) ဦးမိန်
နှင့်
ကုန်သွယ်လုပ်
နေးခွန်မင်းကြီး
ပါ ၂။

raised in the pleadings, nor embodied in an issue, and to which, in consequence, the attention of the parties was not directed at the trial so as to enable them to produce all the evidence relevant thereto which was available to them."

ထို့ပြင်၊ အောက်အယူခံရုံး စီရင်ချက်တွင် အထက်ဖေါ်ပြပါ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ ရောင်းခွန်အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၉ ကို အမှီသဟဲပြု၍၊ အယူခံတရားလိုတွင် ယခုကဲ့သို့ တရားလွှတ်တော် မူလဘက်ဆိုင်ရာ တရားမရုံးတွင် သွားရောက် တရားစွဲဆိုပိုင်ခွင့် မရှိဟု ဆိုခြင်းမှာလည်း မှားယွင်းသော ယူဆချက်တရပ် ဖြစ်သည်ဟု ထင်မြင်ရသည်။ အယူခံတရားလိုနှင့် ရောင်းခွန်တော် မင်းကြီးတို့ အငြင်းဖြစ်ပွါးသော ကိစ္စမှာ အခွန်စည်းကြပ်ခြင်းခံရသူ တဦးနှင့် အခွန်စည်းကြပ်သော ဌာနတစ်ခုပိုင်တို့ အခွန်စည်းကြပ်ချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဖြစ်ပွါးသော ကိစ္စတရပ်မဟုတ်ချေ။ ရောင်းခွန် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄ အရ အခွန်စည်းကြပ်ပြီးနောက်၊ အခွန်တောင်းသည့်အခါတွင် အခွန်စည်းကြပ်ခြင်းနှင့်မသက်ဆိုင်သော ပြင်ပလူတဦးကမိမိပိုင်ပစ္စည်းတခုကို ကာကွယ်လို၍ အရေးဆိုသော ကိစ္စတရပ်မျှသာဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့သော ကိစ္စရပ်မျိုးကိုအပြင်တရားရုံးတွင်သာ အရေးဆိုသင့်သည့် အလျောက်၊ အရေးဆိုပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ရောင်းခွန် အက်ဥပဒေနှင့် နည်းဥပဒေများတွင် ဤကဲ့သို့သော ကိစ္စမျိုးကို စစ်ဆေးဆောင်ရွက်ရန် အာဏာအပ်နှင်းထားခြင်း မတွေ့ရချေ။ ရောင်းခွန် အက်ဥပဒေအတွင်း ဆောင်ရွက်သော ကိစ္စများနှင့် စပ်လျဉ်း၍သာလျှင် ရောင်းခွန်တော် မင်းကြီး၏ အမိန့် အာဏာကို ရှောင်ဖယ်၍၊ တရားမရုံးတွင် သွားရောက်အရေးဆိုပိုင်ခွင့်မရှိချေ။ (ပတ်နား စီရင်ထုံး အတွဲ ၂၇၊ စာမျက်နှာ ၈၂၀ ပါ ရာဂျာဘီဟာစ်ဝါနှင့် ဘီဟားတိုင်း အမှုကိုကြည့်ပါ။)

အထက်ဖေါ်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် အယူခံတရားလို၏ အယူခံလျှောက်လွှာကို လက်ခံပြီးလျှင်၊ အောက်ရုံးများက ချမှတ်သော အမိန့်ဒီကရီများကို ပယ်ဖျက်လျက်၊ အယူခံတရားလို တောင်းဆိုသော သက်သာခွင့်များအတွက် လျှောက်ထားသည့်အတိုင်း ဒီကရီတရပ် ချမှတ်လိုက်သည်။

အမှုသည်များတို့ မိမိတို့ကုန်ကျသော စရိတ်ကို မိမိတို့ကျခံစေ။

တရားလွှတ်တော်ချုပ်

၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ရွှေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ဥပဒေကြမ်းနှင့်ရွှေးကောက်ပွဲကော်မရှင်၊ရွှေးကောက်ပွဲမင်းကြီးချုပ် နှင့် မင်းကြီးများခန့်ထားနိုင်ရန် ကိစ္စများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၁ အရ၊ လွှဲအပ်မှု *

† ၁၉၆၁ ဇူလိုင်လ ၁၂ ရက်။

ဥပဒေကြမ်းနှင့်ဥပဒေခြားနားခြင်း။ ဥပဒေကြမ်းသည်၊ မည်သည့်အခါအက်ဥပဒေဖြစ်၍ မည်သည့်အခါအာဏာတည်ခြင်း။

၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ရွှေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ဥပဒေကြမ်း အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၂(၁) အရ၊ အလိုအလျောက်အက်ဥပဒေဖြစ်လာပုံ၊ သမ္မတထုတ်ပြန်ကျေညာလွှင်တရားဥပဒေနှင့်ကိုက်ညီသည်။

ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၈၂(၁) ပိတ်ပင်ချက်၊ ပုဒ်မ ၁၁၂(၂) ကျေညာရန်အာဏာ၊ ပုဒ်မ ၁၂၁ ယေဘုယျစကားရပ်များ၊ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၈၃၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတအမိန့်နှင့်သာကျေညာနိုင်ခြင်း၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရက နိုင်ငံတော်သမ္မတအမည်ဖြင့်အရေးယူမဆောင်ရွက်နိုင်။

အာဏာမတည်သေးသော အက်ဥပဒေကိုငြင်း၍၊ ရွှေးကောက်ပွဲမင်းကြီးချုပ်နှင့်မင်းကြီးများခန့်အပ်ရန်အတွက်ပါလီမန်ဆိုင်ရာလွှတ်တော်နှစ်ရပ်ကသဘောတူညီချက်မပေးနိုင်။

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတွင်၊ ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီထွန်းကားစေရေးကို ရှေ့ရှုပြီး၊ လွှတ်လပ်၍တရားမျှတသော ရွှေးကောက်ပွဲများ ကျင်းပနိုင်ရန်အလို့ငှါ၊ ရွှေးကောက်ပွဲလုပ်ငန်းဆိုင်ရာအရှုပ်ရှပ်တို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍သွန်ကြားခြင်း၊ အုပ်ချုပ်ခြင်းစသည်တို့ဖြင့်ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမည့်ရွှေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ကြီးတည်ထောင်၍၊ ထိုကော်မရှင်ကြီးတည်တန့်ခိုင်မြဲစေရန်ရည်သန်၍၊ သာမန်အက်ဥပဒေဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းခြင်းမပြုဘဲ၊ တည်ဆဲရှိသောဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံအက်ဥပဒေတွင်ပုဒ်မ ၁၁၃(က)မှပုဒ်မ ၁၁၃(ည)အထိကိုထည့်သွင်းရန် ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ အခြေခံအက်ဥပဒေ(ဒုတိယ)ပြင်ဆင်ချက်ဥပဒေကြမ်းကို၊ ဥပဒေအရ်ကျေညာ၍ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ လူမျိုးစုလွှတ်တော်နှင့် လွှတ်တော်နှစ်ရပ်လုံးကပင် အသီးသီးအတည်ပြုပြီးနိုင်ငံတော်သမ္မတက ပုဒ်မ ၂၁၀အရ၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၅ ရက်နေ့၌လက်မှတ်ထိုးကျေညာခဲ့၍၊ ထိုနေ့တွင်အဆိုပါဥပဒေကြမ်းသည် အက်ဥပဒေဖြစ်ပြီးအာဏာတည်ခဲ့သည်။

---

* ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ လွှဲအပ်မှုအမှတ် ၁။

† နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးချုပ် ဦးမြင့်သိန်း၊ နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးဘိုကြီး နှင့် ဦးအောင်သာကျော်တို့အစီရင်ခံသည်။

၁၉၆၁

၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ရွှေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ဥပဒေကြမ်းနှင့်ရွှေးကောက်ပွဲကော်မရှင်၊ ရွှေးကောက်ပွဲမင်းကြီးချုပ်နှင့်မင်းကြီးများခန့်ထားနိုင်ရန်ကိစ္စများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၁ အရ၊ လွှဲအပ်မှု။

အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၃(ခ)ကိုရည်ညွှန်းပြီးထပ်မံဖြည့်စွပ်သည့် အခြေခံဥပဒေကိုအကောင်အထည်ဖော်ရန်အတွက်ဖြစ်သော၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ရွှေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ဥပဒေကြမ်းကိုလည်း၊ ဥပဒေအရကျေညာပြီး၊ လူမျိုးစုလွှတ်တော်ကဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံ(ဒုတိယ) ပြင်ဆင်ချက်ဥပဒေကိုအတည်ပြုသော ၁၉၆၁ ခုနှစ်။ မတ်လ ၁၅ ရက်နေ့၌တင်သွင်းအတည်ပြုခဲ့သည်။

အခြေခံဥပဒေကိုပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ရန် လွှတ်တော်နှစ်ရပ်လုံးက တွဲဘက်အစည်းအဝေးတွင်ဆွေးနွေးအတည်ပြုသော၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊မတ်လ ၂၀ ရက်နေ့၌ပင်၊ အခြေခံဥပဒေတွင်ထည့်သွင်းမည်ဖြစ်သောပုဒ်မ ၁၁၃(ခ)အရ၊ ခန့်အပ်နိုင်ခွင့်ရှိသောရွေးကောက်ပွဲ မင်းကြီးချုပ်နှင့်မင်းကြီးနှစ်ဦးခန့်အပ်ရန် သဘောတူညီကြောင်းအဆိုများကို၊ လွှတ်တော်နှစ်ရပ်၏တွဲဘက်အစည်းအဝေးကအတည်ပြုခဲ့သည်။

အဆိုပါဥပဒေကြမ်းနှစ်ရပ်လုံးကို လူမျိုးစုလွှတ်တော်နာယက၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတထံသို့လက်မှတ်ထိုး၍ထုတ်ပြန်ကျေညာရန်အတွက် ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၀ ရက်နေ့ကပေးပို့ခဲ့ရာ၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ဖွဲ့စည်းစည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေ (ဒုတိယ) ပြင်ဆင်ချက်ဥပဒေကြမ်းကို နိုင်ငံတော်သမ္မတကပုဒ်မ၊ ၂၁၀ အရ၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊မတ်လ ၂၅ ရက်နေ့၌လက်မှတ်ထိုးကျေညာခဲ့သဖြင့်၊ ၎င်းနေ့တွင်ထိုဥပဒေကြမ်းသည် အက်ဥပဒေဖြစ်ပြီးအာဏာတည်ခဲ့၏။ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ရွှေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ဥပဒေကြမ်းနှင့် ပက်သက်၍မူ၊ အခြေခံဥပဒေပြင်ဆင်ချက်အက်ဥပဒေအာဏာမတည်မီ အခြေခံဥပဒေထဲတွင်ပါဝင်ခြင်းမရှိသေးသော၊ ပုဒ်မ ၁၁၃(ခ)ကိုရည်ညွှန်းထားပြီး အဆိုပါရွှေးကောက်ပွဲကော်မရှင်အက်ဥပဒေကို၊ လွှတ်တော်နှစ်ရပ်လုံးက အတည်ပြုခဲ့ကြသည်မှာတရားဥပဒေနှင့် ကိုက်ညီပါမည်လောဟုယုံမှားသံသယရှိသဖြင့်၊ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၆၅ တွင်ပါရှိသည့်အတိုင်း၊ ပါလီမန်တည်းဟူသောဥပဒေပြုမှုအာဏာကိုသုံးစွဲရမည့်အဖွဲ့တွင်ပါရှိနေသော နိုင်ငံတော်သမ္မတက နိုင်ငံတော်ရှေ့နေချုပ်၏ထင်မြင်ယူဆချက်ကိုရယူပြီးလျှင်ပိုမို၍ဒို့ဟသံသယ ကင်းစိမ့်သောငှါ၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၁ အရ၊ ဤရုံးတော်ကစဉ်းစားရန်အတွက် ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ရွှေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ဥပဒေကြမ်းနှင့်ရွှေးကောက်ပွဲကော်မရှင်၊ ရွှေးကောက်ပွဲမင်းကြီးချုပ်နှင့် မင်းကြီးများခန့်ထားနိုင်ရန်ကိစ္စ တို့ကိုလွှဲအပ်ရာတွင်၊ အဓိကအားဖြင့် စဉ်းစားဝေဖန်ရန်လိုအပ်သည့်အချက်များမှာ—

၁။ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံ ဥပဒေ (ဒုတိယ) ပြင်ဆင်ချက်အက်ဥပဒေအာဏာတည်ပြီးအနေဖြင့်၊ ထိုအက်ဥပဒေအာဏာမတည်သေးမီ ထိုအက်ဥပဒေပါပုဒ်မ ၁၁၃ (ခ) ကိုရည်ညွှန်း၍ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ရွှေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ဥပဒေကြမ်းကို လူမျိုးစုလွှတ်တော်တွင်၎င်း၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်တွင်၎င်း၊ အဆင့်ဆင့်တင်သွင်း အတည်ပြုခြင်းသည်တရားဥပဒေနှင့်ကိုက်ညီပါသလော။

၂။ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံ ဥပဒေ (ဒုတိယ) ပြင်ဆင်ချက်အက်ဥပဒေအာဏာမတည်သေးမီ၊ ထိုအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၃ (ခ) အရ၊ ခန့်ထားရမည်ဖြစ်သောရွှေးကောက်ပွဲမင်းကြီးချုပ်နှင့် ရွှေးကောက်ပွဲမင်းကြီး

များကို ခန့်ထားရန်အတွက် ပါလီမန်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်နှစ်ရပ်တွဲဖက် အစည်းဝေးကသဘောတူချက်သည်တရားဥပဒေနှင့်ကိုက်ညီပါသလော။

၁၉၆၁

၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ရွှေကောက်ပဲ့ကော်မရှင်ဥပဒေကြမ်းနှင့်ရွှေကောက်ပဲ့ကော်မရှင်၊ ရွှေကောက်ပဲ့မင်ကြီးချုပ်နှင့်မင်းကြီးများ နှင့် ထားနိုင်ရန်ကိစ္စများနှင့်ပတ်လျဉ်း၍ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၁ အရ၊ လွှတ်တော်အပ်မှု။

ပဌမပြဿနာနှင့်ပတ်သက်၍ အစီအရင်ခံချက်။ ။အာဏာတည်ပြီးအက်ဥပဒေ (Act) နှင့်ယင်းသို့သော အက်ဥပဒေဖြစ်မြောက်ရန်ကို ရည်မှန်း၍တင်သွင်းဆွေးနွေးအတည်ပြု သောဥပဒေကြမ်း (Bill) တို့ကွဲပြားခြားနားချက်ကို သတိမူအပ်ပါသည်။ ပါလီမန်လွှတ်တော်နှစ်ရပ်သဘောတူအတည်ပြုပြီးရုံမျှဖြင့်ဥပဒေကြမ်းဘရုဝ်သည်အကောင်အထည်မပေါ်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဥပဒေကြမ်း (Bill) (ဘီ) ဆုံးဖြတ်ချက် (Resolution) အဖြစ်နှင့် သာလျှင်တည်ရှိနေပါသေး၏။ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၆၅ နှင့် ပုဒ်မ ၉၀ တို့အရ၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဥပဒေပြုမှုအာဏာသည်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် လူမျိုးစုံလွှတ်တော်တို့ပါဝင်သည့် ပါလီမန်တွင်သာတည်ရှိသည်ဖြစ်ရာ၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၁ နှင့် ၁၁၂ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ၊ လွှတ်တော်နှစ်ရပ်အတည်ပြုပြီးဖြစ်သော ဥပဒေကြမ်းကို နိုင်ငံတော်သမ္မတက လက်မှတ်ရေးထိုးလျှင်သော်၎င်း၊ အကယ်၍လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်းမပြုပါက နိုင်ငံတော်သမ္မတထံတင်ပြပြီး ခုနှစ်ရက်မြောက်သောနေ့၌သော်၎င်း အက်ဥပဒေအဖြစ် အကောင်အထည်ပေါ်လာပါသည်။ ထိုအက်ဥပဒေကို နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏အမိန့်အရ အစိုးရပြန်တမ်းတွင် ထုတ်ပြန်ကျေညာသောအခါအသက်ဝင်အာဏာတည်လာပါသည်။ ဆာသောမတ် (စ်) အာစကင်းမေ (Sir Thomas Erskine May) ပြုစုခဲ့သော ၁၉၅၀ ခုနှစ်ထုတ် ကျမ်းကြီးကျမ်းငိုင်စာမျက်နှာ ၂၈၁၊ ၅၆၇၊ ၅၇၇ တို့ကိုရည်ညွှန်းသည်။

၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ရွှေကောက်ပဲ့ကော်မရှင်ဥပဒေကြမ်းကို လူမျိုးစုလွှတ်တော်တွင်၎င်း၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်တွင်၎င်း၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေ (ဒုတိယ)ပြင်ဆင်ချက်ဥပဒေအာဏာ မတည်သေးခင်တင်သွင်းအတည်ပြုခြင်းသည် လွှတ်တော်များဆိုင်ရာလုပ်ငန်းစဉ်နည်းလမ်းအတိုင်းမကျနရုံမျှလောက်သာ ချို့ယွင်းချက်ဖြစ်၍၊ ဥပဒေကြမ်းလည်းအခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁၂(၁)အရ၊ အလိုအလျောက်အက်ဥပဒေဖြစ်လာပြီးဖြစ်သည့်အတွက် နိုင်ငံတော်သမ္မတထုတ်ပြန်ကျေညာခဲ့ပါလျှင်၊ တရားဥပဒေနှင့် မကိုက်ညီသောအက်ဥပဒေဖြစ်သည်ဟုဆိုနိုင်မည်မဟုတ်ပါ။

ထို့ပြင်လည်း လွှတ်တော်များဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ်နည်းလမ်းအတိုင်း မကျနရုံမျှနှင့် ပါလီမန်တွင် ဆောင်ရွက်သည့်မှုခင်း၊ကိစ္စတရပ်သည် မနိုင်လုံဟုမည်သည့် တရားရုံးတွင်မျှ ငြင်းဆိုပိုင်ခွင့်မရှိစေရဟု အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၈၂(၁) တွင်ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။

ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေ (ဒုတိယ) ပြင်ဆင်ချက်အက်ဥပဒေသည် ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၈ ရက်နေ့၌အာဏာတည်ပြီးဖြစ်၍၊ ရွှေကောက်ပဲ့ကော်မရှင် ဥပဒေကြမ်းသည် ထိုနေ့နောက်မှ အက်ဥပဒေအဖြစ်သို့ရောက်ရှိရကား၊ ထိုအက်ဥပဒေမှာဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ၊ တရားဝင်သည်သာဖြစ်ပါသည်။အာဏာတည်စေခြင်း၌နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏အမိန့်နှင့်အစိုးရပြန်တမ်းတွင်ဖုတ်ပြန်ကျေညာရန်သာရှိပါတော့သည်။

ယင်းသို့ထုတ်ပြန်ကျေညာခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ပုဒ်မ ၁၁၂ (၂) ကအစပ်နှင်းသောကျေညာရန်အာဏာဝတ္တရားမှာ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေက အပ်နှင်းသည့် ဥပဒေပြု

၁၉၆၁

၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ရွှေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်ဥပဒေ ကြန်းနှင့်ရွှေး ကောက်ပွဲကော် မရှင်၊ ရွှေး ကောက်ပွဲမင်း ကြီးချုပ်နှင့်မင်း ကြီးများခန့် ထားနိုင်ရန် ကိစ္စမျှားနှင့်စပ် လျဉ်း၍ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပုံအခြေ ခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၁ အရ၊လွှဲ အပ်မှု။

အာဏာဝတ္တရားဖြစ်သည့်အလျောက်အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၂၁ အရသော်ငင်း၊ ယေဘုယျ စကားရပ်များအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၇၃ အရသော်ငင်း၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရက နိုင်ငံတော်သမ္မတ အမည်ဖြင့်အရေးယူဆောင်ရွက်ပိုင်ခွင့်မရှိသောကြောင့် နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ အမိန့်နှင့်သာ ကျေညာရမည်ဖြစ်ကြောင်းဇေါ်ပြအပ်ပါသည်။

ဒုတိယပြဿနာနှင့်ပတ်သက်၍ အစီရင်ခံချက်။ ။၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံဥပဒေ (ဒုတိယ) ပြင်ဆင်ချက်အက်ဥပဒေသည် ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၅ ရက်နေ့၌သာအာဏာ တည်သည်ဖြစ်သောကြောင့် ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၀ ရက်နေ့အာဏာမဟည်သေး သောထိုအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၃ (၁) ကိုဖိုးန်၌၊ ပါလီမန်ဆိုင်ရာလွှတ်တော်ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ကောက်ွဲမင်းကြီးချုပ်နှင့်အခြားရွေးကောက်ွဲမင်းကြီးများကိုခန့်အပ်ရန်အတွက်တရား၀င် အာဏာဖြစ်သောသဘောတူညီချက်မပြုနိုင်ပေ။

နိုင်ငံတော်တရား၀န်ကြီးချုပ် ဦးမြင့်သိန်း။ ။ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅၁ အရ၊ ဤငွေးတော်က စဉ်းစားရန်အတွက်၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတက ယခုလွှဲ အပ်သည့်ကိစ္စရပ်နှင့်သက်ဆိုင်သောဥပဒေကြမ်းများမှာ၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ (ဒုတိယ) ပြင်ဆင်ချက် ဥပဒေကြမ်းနှင့် ၁၉၆၁ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင် ဥပဒေကြမ်းတို့ဖြစ်သည်။

အခြေခံဥပဒေ (ဒုတိယ) ပြင်ဆင်ချက် ဥပဒေကြမ်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ၊ ရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်တခုကို အခြေခံဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းနိုင်ရန် တည်ဆဲဦသော ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေတွင် ပုဒ်မ ၁၁၃(က)မှ ပုဒ်မ ၁၁၃ (ည) အထိကို ထပ်မံ ထည့်သွင်းရန်ပင်ဖြစ်သည်။ ။ထိုဥပဒေကြမ်းကို လွှတ်တော်နှစ်ရပ်၌ မတင်သွင်းမီ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်းဖေါ်ပြချက် မျှားကိုပါ အမျှားပြည်သူတို့သိရှိနိုင် စေရန်၊ပြည်သူ့လွှတ်တော် လုပ်ငန်းစဉ်၊ နည်းဥပဒေပုဒ်မ ၉၇(၁)အရ၊ တရားရေး ဌာနကပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် အထူးအမိန့်ပြန်တမ်းအဖြစ်နှင့် ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖေါ်ဝါရီ ၂၂ ရက်နေ့က ကျေညာခဲ့သည်။

ပြည်သူ့လွှတ်တော်က ၁၉၆၁ ခု၊ မတ်လ ၉ ရက်နေ့တွင်အတည်ပြုခဲ့သည်။

လူမျိုးစုလွှတ်တော်က ၁၉၆၁ ခု၊ မတ်လ ၁၅ ရက်နေ့တွင် အတည်ပြုခဲ့သည်။

အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၃ (ခ) ကို ရည်ညွှန်းပြီး၊ ထပ်မံဖြည့်စွက်သည့် အခြေခံ ဥပဒေကို အကောင်အထည်ဖေါ်ရန်အတွက်ဖြစ်သော၊ **၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင် ဥပဒေကြမ်း** ကိုလည်း၊ လူးမျိုစုလွှတ်တော် လုပ်ငန်းစဉ် နည်းဥပဒေပုဒ်မ ၉၇ (၁) အရ၊ ၁၉၆၁ ခု၊ မတ်လ ၁၁ ရက်နေ့က ကျေညာရာ၌ ရည် ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်းဖေါ်ပြချက်တွင်—

> "ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်တခုဖွဲ့စည်းရန် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ (ဒုတိယ) ပြင်ဆင်ချက် အက်ဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းပြီးပါ၍"

ဟုပါရှိပါသည်။ ဤကဲ့သို့ပါရှိခြင်းမှာ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ (ဒုတိယ) ပြင်ဆင်ချက်ဥပဒေကြမ်းကို၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတ၏အမိန့်နှင့် အက်ဥပဒေဖြစ်ကြောင်း ကျေညာပြီး၊ အာဏာတည်ပြီးမှ ရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင် ဥပဒေကြမ်းကို လွှတ်တော် နှစ်ရပ်၌တင်သွင်းအတည်ပြုရန်ရည်ရွယ်ခြင်းဖြစ်သောကြောင့်သာဖြစ်ပေမည်။ သို့သော် ဤကဲ့သို့တွက်ဆ မျှော်မှန်းထားသည့် အခြေသို့ မရောက်။ လွှတ်တော် ညီလာခံကို လည်း ရုပ်သိမ်းရန်အချိန်နီးကပ်လာ၍၊ အခြေခံဥပဒေ (ဒုတိယ) ပြင်ဆင်ချက် ဥပဒေကြမ်း အာဏာတည်သည့်အခြေသို့ရောက်ရန် မစောင့်ဆိုင်းဘဲ လူမျိုးစု လွှတ်တော်က ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ (ဒုတိယ) ပြင်ဆင်ချက် အက်ဥပဒေကို အတည်ပြုသည့်နေ့ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၅ ရက်နေ့၌ ရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင် ဥပဒေကြမ်းကိုလည်း တင်သွင်းအတည်ပြုခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်း ဖေါ်ပြချက်ကွင်ဖေါ်ပြထားသော—

"ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေ(ဒုတိယ) ပြင်ဆင်ချက် အက်ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းပြီးပါ၍"

ဟူသော အချက်မှာ အခြေအနေအမှန်နှင့် ကွဲလွဲနေကြောင်းကိုအမတ်မင်းများက သတိမူခဲ့ကြဟန် မတူချေ။

ရင်းဥပဒေကြမ်းကို၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်က ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၇ ရက်နေ့တွင် အတည်ပြုခဲ့သည်။ ထိုအချိန်အခါကလည်း၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ (ဒုတိယ) ပြင်ဆင်ချက် ဥပဒေကြမ်းသည်၊ အက်ဥပဒေ မဖြစ်သေးကြောင်းကို အမတ်မင်းများက သတိမူခဲ့ကြဟန် မတူချေ။

အခြေခံဥပဒေကို ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ရန် ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀၉ (၂)အရ၊ လွှတ်တော်အသီးသီးက အတည်ပြုကြပြီးနောက် လွှတ်တော် နှစ်ရပ်လုံးကပင် တွဲဘက်အစည်းအဝေး၌ စဉ်းစားဆွေးနွေးရမည့်ဖြစ်သည်အလျောက် ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၀ ရက်နေ့၌ ဆွေးနွေးပြီး အတည်ပြုခဲ့သည်။ ထိုနေ့၌ပင်အခြေခံဥပဒေတွင် ထည့်သွင်းမည်ဖြစ်သော ပုဒ်မ ၁၁၃ (ခ) အရ၊ ခန့်အပ်နိုင်ခွင့်ရှိသော ရွေးကောက်ပွဲ မင်းကြီးချုပ်နှင့် မင်းကြီးနှစ်ဦးခန့်အပ်ရန် သဘောတူညီကြောင်း အဆိုများကို၊ လွှတ်တော် နှစ်ရပ်၏ တွဲဖက်အစည်းအဝေးက အတည်ပြုခဲ့သည်။ ဤအဆိုများတွင် ပုဒ်မ ၁၁၃ (ခ) ကိုရည်ညွှန်းခြင်း မရှိ။ အခြေခံ ဥပဒေပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ချက်မှာ၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၂၁၀ အရ၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတက လက်မှတ်ထိုး၍ထုတ်ပြန်ကျေညာမှသာလျှင် အာဏာတည်ချိမ့်မည်ဖြစ်၍ သဘောတူညီချက် ပေးသည့်အချိန်၌ ပုဒ်မ ၁၁၃ (ခ) ကို ရည်ညွှန်းနိုင်ရန် မဖြစ်၍သာ ရည်ညွှန်းခြင်း မရှိဟုတွက်ဆဘွယ်ရှိသည်။

၁၉၆၁

၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်ဥပဒေ ကြမ်းနှင့်ရွေး ကောက်ပွဲကော် မရှင်၊ ရွေး ကောက်ပွဲမင်း ကြီးချုပ်နှင့်မင်း ကြီးများခန့် ထားနိုင်ရန် ကိစ္စများနှင့်စပ် လျဉ်း၍ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပုံအခြေ ခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၁ အရ၊လွှဲ အပ်မှု။

၁၉၆၁

၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ရွှေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်ဥပဒေ ကြမ်းနှင့်ရွှေး ကောက်ပွဲကော် မရှင်၊ ရွှေး ကောက်ပွဲမင်း ကြီးချုပ်နှင့်မင်း ကြီးများခန့် ထားနိုင်ရန် ကိစ္စများနှင့်စပ် လျဉ်း၍ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပုံအခြေ ခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၁ အရ၊ လွှဲ အပ်မှု။

ဥပဒေကြမ်း နှစ်ရပ်လုံးကိုလူမျိုးစုလွှတ်တော် နာယက က၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတထံ သို့လက်မှတ်ထိုး၍ ထုတ်ပြန်ကျေညာရန်အတွက်၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၀ ရက်နေ့၌ ပေးပို့ခဲ့သည်။

လူမျိုးစုလွှတ်တော် ညီလာခံနှင့်ပြည်သူ့လွှတ်တော်ညီလာခံတို့ကို၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၁ ရက်နေ့၌ ချပ်သိမ်းခဲ့သည်။

၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေ (ဒုတိယ) ပြင်ဆင်ချက် ဥပဒေကြမ်းကို၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတက ပုဒ်မ ၂၁၀ အရ၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၅ ရက်နေ့၌ လက်မှတ်ထိုး ကျေညာခဲ့၍၊ ထိုနေ့ကမှ ထိုဥပဒေကြမ်းသည် အက်ဥပဒေဖြစ်ပြီးကာ၊ အာဏာတည်ခဲ့သည်။

ရွှေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်ဥပဒေကြမ်းနှင့် ပတ်သက်၍မူ၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ မှတ်ချက်တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပါရှိသည်။

> "အခြေခံဥပဒေ (ဒုတိယ) ပြင်ဆင်ချက်အက်ဥပဒေသည်၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၅ ရက်နေ့မှစ၍သာ အာဏာတည်သောကြောင့်၊ ထိုအခြေခံ ဥပဒေပြင်ဆင်ချက် အက်ဥပဒေအာဏာမတည်မီ အခြေခံ ဥပဒေထဲတွင် ပါဝင်ခြင်း မရှိသေးသော ပုဒ်မ ၁၁၃(ခ)ကို ရည်ညွှန်းထားပြီး၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ရွှေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင် အက်ဥပဒေကို လွှတ်တော် နှစ်ရပ်လုံးက အတည်ပြုခဲ့ကြသည်မှာ တရားဥပဒေနှင့် ကိုက်ညီနိုင်ပါမည်လောဟုယုံမှားသံသယဖွယ်ဖြင့် လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်အတိုင်း ပုဒ်မ ၁၁၁ (၁)နှင့် ၁၁၂(၂)အရ၊ သမ္မတက လက်မှတ်ရေးထိုး ကျေညာထုတ်ပြန်နိုင်ရန်အတွက် နိုင်ငံတော် ရှေနေချုပ်၏ ထင်မြင်ယူဆချက်ကိုတောင်းယူပါ။

ဤကဲ့သို့ မေးမြန်းထားသည်ဖြစ်၍၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတသည် ရွှေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင် ဥပဒေကြမ်းကို လက်မှတ်မထိုး၊ ရွှေးကောက်ပွဲ မင်းကြီးများကိုလည်းရာထူးခန့်အပ်သည်ဟု မကျေညာခဲ့ချေ။

မှတ်ချက်ချမှတ်၍ ရွှေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင် ဥပဒေကြမ်းကို လက်မှတ်မထိုးဘဲ ထားသော်ငြားလည်း၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၁ (၃) တွင်ပါရှိသည့်အတိုင်းနိုင်ငံတော် သမ္မတထံသို့လက်မှတ်ရေးထိုးရန်တင်ပြပြီးသည့် နောက်နေ့မှစ၍၊ ခုနှစ်ရက်မြောက်သော ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ဥပဒေကြမ်းသည်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ လက်မှတ်ပါရှိဘိသကဲ့သို့ အလိုအလျောက်၊ အက်ဥပဒေအဖြစ် ထွက်ပေါ်လာသည်။ သို့သော်လည်း ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၂ (၂) အရ၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ အမိန့်နှင့် ကျေညာမှသာလျှင် အာဏာတည်မည်။

၁၉၆၁

၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်ဥပဒေကြမ်းနှင့်ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်၊ ရွေးကောက်ပွဲမင်းကြီးချုပ်နှင့်မင်းကြီးများခန့်ထားနိုင်ရန် ကိစ္စများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၁ အရ၊ လွှဲအပ်မှု။

နိုင်ငံတော် ရွှေနေချုပ်၏ ပြန်ကြားစာတွင် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ ပြင်ဆင်ချက်အတည်ဖြစ်ပြီးမှ လွှတ်တော် နှစ်ရပ်၌ ရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်ဥပဒေကြမ်း ကို တင်သွင်းခဲ့ပါလျှင်၊ ရွေနောက်ညီ၍ ပိုမိုသင့်တော်မည်ဟု ဝန်ခံသော်လည်း၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၅ ရက်နေ့ကဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ (ဒုတိယ) ပြင်ဆင်ချက် ဥပဒေကြမ်းသည်၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတ၏ လက်မှတ်နှင့် ကျေညာခဲ့ပြီး ဖြစ်သော ကြောင့် အက်ဥပဒေဖြစ်ကာ အာဏာတည်ပြီးဖြစ်ကြောင်း။ ရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင် ဥပဒေကြမ်းမှာလည်း နိုင်ငံတော် သမ္မတထံတင်ပြီး၊ ခုနစ်ရက်မြောက်သောနေ့၌ အက် ဥပဒေအဖြစ်ရောက်ရှိလာ၍၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတ၏အမိန့်အရ ကျေညာရန်သာရှိကြောင်း ပါရှိသည်။ ရွေးကောက်ပွဲ မင်းကြီးချုပ်နှင့် မင်းကြီးများနှင့် ပတ်သက်၍၊ အခြေခံ ဥပဒေပြင်ဆင်ချက်များ အာဏာတည်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းတို့အားလည်း ခန့်အပ် နိုင်ကြောင်း ပြန်ကြားခဲ့သည်။

ပေါ်ပေါက်သည့် ဥပဒေကြောင်း ပြဿနာများနှင့် ပတ်သက်၍၊ တရားလွှတ် တော်ချုပ်၏ ထင်မြင်ယူဆချက်ကို ရယူရန် နိုင်ငံတော် အဝိုးရက အကြံပေးသည့် အတိုင်း နိုင်ငံတော် သမ္မတက ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၁ အရ၊ လွှဲအပ် ခဲ့သည်။ အဖြေပေးရန် မေးခွန်းများမှာ မြောက်မြားကျယ်ဝန်းလှသော်လည်း အဓိက အားဖြင့် စဉ်းစားဝေဖန်ရန် လိုအပ်သည့် အချက်များမှာ နှစ်ရပ်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ၎င်းအချက် နှစ်ရပ်ကိုသာ စဉ်းစားဝေဖန်ပါက အခြေအနေမှာ ရှင်းလင်းလာပေမည်။ ဤအချက် နှစ်ရပ်မှာ အောက်ပါအတိုင်းပင်ဖြစ်သည်။

၁။ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေ (ဒုတိယ) ပြင်ဆင်ချက် အက်ဥပဒေ အာဏာတည်ပြီးအနေဖြင့် ထိုအက်ဥပဒေအာဏာမတည်သေးမီ၊ ထိုအက် ဥပဒေပါ ပုဒ်မ ၁၁၃(ခ)ကို ရည်ညွှန်း၍၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်ဥပဒေ ကြမ်းကို လူမျိုးစုလွှတ်တော်တွင်၎င်း၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်တွင်၎င်း၊ အဆင့်ဆင့် တင် သွင်း အတည်ပြုခြင်းသည် တရားဥပဒေနှင့် ကိုက်ညီပါသလော။

၂။ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ (ဒုတိယ) ပြင်ဆင်ချက် အက်ဥပဒေအာဏာမတည်သေးမီ၊ ထိုအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၃(ခ)အရ၊ ခန့်ထားရမည် ဖြစ်သော ရွေးကောက်ပွဲ မင်းကြီးချုပ်နှင့် ရွေးကောက်ပွဲမင်းကြီးများကို ခန့်ထားရန် အတွက် ပါလီမန်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော် နှစ်ရပ် တွဲဘက်အစည်းအဝေးက သဘောတူချက် သည်၊ တရားဥပဒေနှင့် ကိုက်ညီပါသလော။

အခြေခံဥပဒေ (ဒုတိယ) ပြင်ဆင်ချက်၊ အက်ဥပဒေအာဏာမတည်မီ၊ ရွေး ကောက်ပွဲ ကော်မရှင် ဥပဒေကြမ်းကို လွှတ်တော် နှစ်ရပ်တွင် တင်သွင်း အတည်ပြုခဲ့ ခြင်းမှာ အမြင်အားဖြင့် မသင့်တော်၍၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတ၏ စိတ်၌ ထိုဥပဒေကြမ်း

၁၉၆၁

၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ရွှေကောက်ပဲ ကော်မရှင်ဥပဒေ ကြမ်းနှင့်ရွှေကောက်ပဲကော်မရှင်၊ ရွှေကောက်ပဲမင်းကြီးချုပ်နှင့်မင်းကြီးများခန့်ထားနိုင်ရန် ကိစ္စများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၁ အရ၊ လွှဲအပ်မှု။

သည်၊ တရားဝင် အတည်ဖြစ်နိုင်ပါမည်လော ဟူသော ဒို့ဟသံသယ ဖြစ်တန်ရာပေမည်။ ပိုမို၍ သံသယ ဖြစ်တန်ရာသော အကြောင်းမှာ ဥပဒေကြမ်းတခုကို စတင် တင်သွင်းသည့်အခါနှိပ်၌ လက်ခံသင့်၊လက်မခံသင့် ဆိုသည်ကို ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန် လွှတ်တော် နှစ်ရပ်လုံး၌ အာဏာရှိ၍၊ ရွှေးကောက်ပဲ့ကော်မရှင် ဥပဒေကြမ်းကို တင်သွင်းသည့်အခါ၌၊ ထိုဥပဒေကြမ်းတွင် ကိုးကားသည့် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ(ဒုတိယ) ပြင်ဆင်ချက် ဥပဒေကြမ်းသည် အက်ဥပဒေအဖြစ် အာဏာမတည်သေး၍၊ တင်သွင်းခွင့် မပေးနိုင်ဟု လွှတ်တော် တရုပ်ရပ်က ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါမှု၊ မည်သို့မျှ စောဒက ငင်နိုင်မည် မဟုတ်သော ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြစ်မည်ဖြစ်သောကြောင့်ပင်ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတော် သမ္မတ၏ စိတ်၌ ဒို့ဟသံသယရှိနေ၍၊ မိမိသည် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေနှင့် တရားဥပဒေများကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန်တာဝန်ဝတ္တရားရှိသည့်အပြင်၊အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၆၅ တွင်ပါရှိသည့်အတိုင်း ပါလီမန်တည်းဟူသော ဥပဒေပြုမှု အာဏာကို သုံးစွဲရမည့်အဖွဲ့တွင် နိုင်ငံတော်သမ္မတအနေနှင့် ပါရှိနေ၍၊ ရွှေးကောက်ပဲ့ကော်မရှင် ဥပဒေကြမ်းကို လွှတ်တော် နှစ်ရပ်တွင် အတည်ပြုခဲ့ရာ၌၊တရားဥပဒေနှင့် ငြိစွန်းသည်၊ မငြိစွန်းသည်ကို ရှင်းလင်းစွာ သိုင့်နိုင်စေရန် ဥပဒေကြမ်းကို လက်မှတ်မထိုးဘဲ နိုင်ငံတော်ရွှေနေချုပ်၏ ထင်မြင်ယူဆချက်ကို တောင်းယူခြင်းမှာလျော်ကန်သင့်မြတ်ပေသည်။

သို့ပင်ဖြစ်ငြားသော်လည်း၊ အာဏာတည်ပြီး အက်ဥပဒေ (Act) နှင့် ယင်းသို့သော အက်ဥပဒေဖြစ်မြောက်ရန်ကို ရည်မှန်း၍ တင်သွင်း ဆွေးနွေးအတည်ပြုသော ဥပဒေကြမ်း (Bill) တို့ ကွဲပြား ခြားနားချက်ကို သတိမူအပ်ပါသည်။ ပါလီမန် လွှတ်တော် နှစ်ရပ် သဘောတူ အတည်ပြုပြီးရုံမျှဖြင့်၊ ဥပဒေကြမ်း တရပ်သည် အကောင်အထည် မပေါ်သေးပါ။ အတည်ပြုပြီး ဥပဒေကြမ်း (Bill) (၀ါ) ဆုံးဖြတ်ချက် (Resolution) အဖြစ်နှင့်သာလျှင် တည်ရှိ နေပါသေးသည်။ ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆၅ နှင့် ပုဒ်မ ၉၀ တို့အရ၊ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံ၏ ဥပဒေပြုမှု အာဏာသည်၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတ၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် လူမျိုးစု လွှတ်တော်တို့ ပါဝင်သည့်၊ ပါလီမန်တွင်သာ တည်ရှိသည် ဖြစ်ရကား၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁၁ နှင့် ၁၁၂ ပါ၊ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ၊ လွှတ်တော် နှစ်ရပ် အတည်ပြုပြီး ဖြစ်သော ဥပဒေကြမ်းကို၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတက လက်မှတ် ရေးထိုးလျှင်သော်၎င်း၊ အကယ်၍ လက်မှတ် ရေးထိုးခြင်း မပြုပါက၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတသည် တင်ပြပြီး၊ ခုနစ်ရက် မြောက်သောနေ့၌သော်၎င်း၊ အက်ဥပဒေ အဖြစ် အကောင် အထည်ပေါ် လာပါသည်။ ထိုအက်ဥပဒေကို၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတ၏ အမိန့်အရ၊ အစိုးရပြန်တမ်းတွင် ထုတ်ပြန်ကျေညာသောအခါ၊ အသက်ဝင် အာဏာတည်လာပါသည်။

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေ ရေးဆွဲစဉ်က၊ ပါလီမန် ဒီမိုကရေစီ ထွန်းကားသော၊ ဗြိတိသျှ နိုင်ငံ၊ အမေရိကန်နိုင်ငံ စသည်တို့၌ လိုက်နာကျင့်သုံးသော ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေများကို လေ့လာခဲ့သည် ဖြစ်၍၊ ဗြိတိသျှပါလီမန်၌ လိုက်နာကျင့်သုံးသောကျင့်စဉ် ကျင့်ထုံးများဆိုင်ရာ၊ ဆာသောမတ် (စ်) အာ စကင်းမေ (Sir Thomas Erskine May) ပြုစုခဲ့သော၊ ၁၉၅၀ ခုနှစ်ထုတ်၊ ကျမ်းကြီး ကျမ်းခိုင်တွင်၊ ဖော်ပြထားသော ထင်မြင် ယူဆချက်နှင့် သာဓက အနည်းငယ်ကို၊ ဤနေရာ၌ အလျဉ်းသင့်သဖြင့် ဖော်ပြ အပ်ပါသည်။ ထိုကျမ်း စာမျက်နှာ ၂၇၁ ၌ အောက်ပါအတိုင်းဖော်ပြထားပါသည်။

> "A Bill is a draft of a legislative proposal which, when it has passed through its various stages in both Houses and received the Royal Assent, becomes an Act of Parliament or a Statute."

ထို့ပြင်၊ ဗြိတိန်နိုင်ငံ၌လည်း၊ ပါလီမန် နှစ်ရပ်အတည်ပြုသော ဥပဒေကြမ်းများကို ဘုရင်မင်းမြတ်က၊ သဘောတူညီမှုသာလျှင် အက်ဥပဒေအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိကြောင်းကို၊ ထို ကျမ်း စာမျက်နှာ ၅၆၇ ၌ အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားပါသည်။

> "When bills either public or private have been finally agreed to by both Houses, they only await the Royal Assent to give them, as Lord Hale says, 'The complement and perfection of a law'; and from that sanction they cannot be legally withheld."

ထိုနောက်တဖန်၊ စာမျက်နှာ ၅၇၇ ၌၊ ဘုရင်မင်းမြတ်၏သဘောတူညီချက် မရလျှင် ဥပဒေကြမ်းသည် အက်ဥပဒေ အဖြစ်သို့ မရောက်နိုင်ကြောင်းကို အောက်ပါ သာဓကက ထပ်လောင်း၍ ဖော်ပြထားပါသည်။

> "In 1546, when Henry VIII was dying, the Royal Assent was not formally given in Parliament to the Act of Attainder against the Duke of Norfolk. The Duke was saved, owing to the King's death. Some years later the Act of Attainder was declared void by Statute because, after reciting certain informalities in the commission, no record existed showing that the commissioners did give the King's Royal Assent to the bill, which therefore 'remayneth in verie dede as no Acte of Parlyament, but as a bill onelie exhibited in the saide Parlyament, *and onelie assented unto by the saide lordes and commons*, and not by the saide late king'."

၁၉၆၁

၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ရွှေကောက်ပဲ့ကော်မရှင်ဥပဒေ ကြမ်းနှင့်ရွှေကောက်ပဲ့ကော်မရှင်၊ ရွှေကောက်ပဲ့မင်း ကြီးချုပ်နှင့်မင်း ကြီးများခန့် ထားနိုင်ရန် ကိစ္စများနှင့်စပ် လျဉ်း၍ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပုံအခြေ ခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၁ အရ၊ လွှဲ အပ်မှု။

၁၉၆၁

၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ရွှေကောက်ပဲ့ကော်မရှင်ဥပဒေကြမ်းနှင့်ရွှေကောက်ပဲ့ကော်မရှင်၊ ရွှေကောက်ပဲ့မင်းကြီးချုပ်နှင့်မင်းကြီးများနှင့် ထားနိုင်ရန် ကိစ္စများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၁ အရ၊ လွှဲအပ်မှု။

အထက် ဖေါ်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ရွှေကောက်ပဲ့ ကော်မရှင် ဥပဒေ ကြမ်းကို လူမျိုးစု လွှတ်တော်တွင်၎င်း၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်တွင်၎င်း ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေ (ဒုတိယ) ပြင်ဆင်ချက် အက်ဥပဒေအာဏာ မတည်သေးမီ တင်သွင်း အတည်ပြုခြင်းသည် လွှတ်တော်များဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ် နည်းလမ်းအတိုင်း မကျနရုံမျှလောက်သာ ချို့ယွင်းချက်ဖြစ်၍ ဥပဒေကြမ်းလည်း အခြေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၂ (၁) အရ၊ အလိုအလျောက် အက်ဥပဒေဖြစ်လာပြီးသည့် အတွက် နိုင်ငံတော် သမ္မတက ထုတ်ပြန် ကျေညာခဲ့ပါလျှင် တရားဥပဒေနှင့် မကိုက်ညီသော အက်ဥပဒေ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်မည် မဟုတ်ပါ။ ထို့ပြင်လည်း၊ လွှတ်တော်များဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ် နည်းလမ်းအတိုင်း မကျနရုံမျှနှင့် ပါလီမန်တွင် ဆောင်ရွက်သည့် မှုခင်း ကိစ္စတရပ်သည် မခိုင်လုံဟု မည်သည့် တရားရုံးတွင်မျှ ငြင်းဆိုပိုင်ခွင့် မရှိစေရဟု အခြေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၈၂ (၁)တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။

အကယ်၍ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေ (ဒုတိယ) ပြင်ဆင်ချက် အက်ဥပဒေ ကြမ်း အတည်မဖြစ်သေးမီ၊ ရွှေကောက်ပဲ့ ကော်မရှင် ဥပဒေကြမ်းကို အတည်ပြုပြီး၊ အက်ဥပဒေအဖြစ် ကျေညာခဲ့လျှင်၊ ထိုရွှေကောက်ပဲ့ ကော်မရှင် အက်ဥပဒေမှာ၊ တရားဝင်အတည် ဖြစ်နိုင်မည်လော ဟူသည့် ပြဿနာ ပေါ်ပေါက်ဘွယ်ရာ ရှိနိုင်ပေမည်။ ယခုမူကား၊ ယင်းကဲ့သို့မဟုတ် ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေ (ဒုတိယ) ပြင်ဆင်ချက် အက်ဥပဒေသည်၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၅ ရက်နေ့၌ အာဏာတည်ပြီး ဖြစ်၍၊ ရွှေကောက်ပဲ့ ကော်မရှင် ဥပဒေကြမ်းသည် ထိုနေ့နောက်မှ အက်ဥပဒေအဖြစ် သို့ ရောက်ရှိရကား၊ ထိုအက်ဥပဒေမှာ ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေပါ၊ ပြဋ္ဌာန်း ချက်များအရ၊ တရားဝင်သည်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အာဏာတည်စေခြင်းငှါ၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတ၏ အမိန့်နှင့် အစိုးရပြန်တမ်းတွင် ထုတ်ပြန် ကျေညာရန်သာ ရှိပါတော့သည်။

ယင်းသို့ ထုတ်ပြန် ကျေညာခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍၊ ပုဒ်မ ၁၁၂ (၂) က အပ်နှင်း သော ကျေညာရန် အာဏာ ဝတ္တရားမှာ၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေက အပ်နှင်း သည့် ဥပဒေပြု အာဏာဝတ္တရားဖြစ်သည့်အလျောက် အခြေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂၁ အရ သော်၎င်း၊ ယေဘုယျ စကားရပ်များ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ အရသော်၎င်း၊ နိုင်ငံတော် အစိုးရက နိုင်ငံတော် သမ္မတ၏ အမည်ဖြင့် အရေးယူ ဆောင်ရွက်ပိုင်ခွင့် မရှိသော ကြောင့်၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတ၏ အမိန့်နှင့်သာ ကျေညာရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖေါ်ပြအပ် ပါသည်။

ဒုတိယပြဿနာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ကား၊ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေ (ဒုတိယ) ပြင်ဆင်ချက် အက်ဥပဒေသည်၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၅ ရက်နေ့၌ သာ အာဏာတည်သည်ဖြစ်သောကြောင့် ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၀ ရက်နေ့၌ အာဏာ

မတည်သေးသော ထိုအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁၃ (ခ) ကိုမှီး၍၊ ပါလီမန်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော် နှစ်ရပ်က ရွေးကောက်ပွဲ မင်းကြီးချုပ်နှင့် အခြား ရွေးကောက်ပွဲမင်းကြီးများကို ခန့်အပ်ရန်အတွက်၊ သဘောတူညီချက် မပြုနိုင်ပေ။ ထိုပုဒ်မ အပိုဒ် (၁) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

"၁၁၃ (ခ)။ ။(၁) ပါလီမန်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော် နှစ်ရပ် တွဲဖက် အစည်းအဝေး၏ သဘောတူချက်ကို ရယူ၍၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတ ကိုယ်တိုင် လက်မှတ်ရေးထိုး တံဆိပ်ခပ်နှိပ်သည့် အမိန့်စာဖြင့်၊ ခန့်ထားသော ရွေးကောက်ပွဲမင်းကြီးချုပ်နှင့် အခြား လေးဦးထက် မပိုသော ရွေးကောက်ပွဲမင်းကြီးများ ပါဝင်သော ရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်တခုကို ဖွဲ့စည်းရမည်။"

၁၉၆၁

၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်ဥပဒေ ကြမ်းနှင့်ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်၊ ရွေးကောက်ပွဲမင်းကြီးချုပ်နှင့်မင်းကြီးများခန့်ထားနိုင်ရန် ကိစ္စများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၁ အရ၊ လွှဲအပ်မှု။

အခြေခံဥပဒေ (ဒုတိယ) ပြင်ဆင်ချက် ဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ရင်းမှာ၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတွင်၊ ပါလီမန် ဒီမိုကရေစီ ထွန်းကားစေရေးကို ရှေးရှုပြီး၊ လွှတ်လပ်၍ တရားမျှတသော ရွေးကောက်ပွဲများ ကျင်းပနိုင်ရန် အလို့ငှါ၊ ရွေးကောက်ပွဲ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အရပ်ရပ်တို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ညွှန်ကြားခြင်း၊ အုပ်ချုပ်ခြင်းစသည်တို့ဖြင့် ကြီးကြပ် ကွပ်ကဲမည့် ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ကြီး တည်ထောင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကော်မရှင်ကြီး တည်တန့် ခိုင်မြဲစေရန် ရည်သန်၍၊ သာမန် အက်ဥပဒေမျိုးဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းခြင်း မပြုဘဲ၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေကို ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ပြီး၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေ (ဒုတိယ) ပြင်ဆင်ချက် အက်ဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပါသည်။ ထိုမျှသာမကသေး၊ ရွေးကောက်ပွဲ မင်းကြီးချုပ်နှင့် အခြား ရွေးကောက်ပွဲ မင်းကြီးများကို ခန့်ထားရာ၌လည်း၊ ၎င်းတို့မှာ ပါလီမန် ဒီမိုကရေစီ ထွန်းကားရေးအတွက် အရေးပါ အရာရောက်လှသဖြင့်၊ သာမန် အရာရှိ အရာခံများ ခန့်ထားသည့် နည်းအတိုင်း ခန့်ထားခြင်း မပြုဘဲ၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်သားတို့ ရွေးကောက်တင်မြှောက်လိုက်သော ပါလီမန်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်နှစ်ရပ် တွဲဖက် အစည်းအဝေးက သဘောတူညီမှုသာလျှင်၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတက ကိုယ်တိုင် လက်မှတ် ရေးထိုး တံဆိပ်ခပ်နှိပ်သည့် အမိန့်စာဖြင့် ခန့်ထားရမည်ဟု ပုဒ်မ ၁၁၃ (ခ) ၌ အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။ ယင်းသို့ သဘောတူညီ ခန့်ထားရမည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများဖြင့်၊ ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ကို ဖွဲ့စည်းရမည်ဖြစ်ရကား၊ ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၃ (ခ) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ၊ ရွေးကောက်ပွဲမင်းကြီးများကို ကျနစ်စွာ ခန့်ထားခြင်း မပြုလျှင်၊ ထိုကော်မရှင်သည် တရားဝင်သော ကော်မရှင် ဖြစ်ပါသလော၊ ထိုကော်မရှင် ဆောင်ရွက်သော လုပ်ငန်းဆောင်တာများသည် တရားဝင် အတည် ဖြစ်ပါသလောဟူသည့် ပြဿနာများ နောင်ကာလ၌ ပေါ်ပေါက်လာရန် အကြောင်းရှိပါသည်။ ထိုသို့သော အကြောင်းများကြောင့် ရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်မင်းကြီးများကို

၁၉၆၁

၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ရွှေကောက်ပဲ ကော်မရှင်ဥပဒေ ကြမ်းနှင့်ရွှေကောက်ပဲကော်မရှင်၊ ရွှေကောက်ပဲမင်းကြီးချုပ်နှင့်မင်းကြီးများခန့်ထားနိုင်ရန် ကိစ္စများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၁ အရ၊ လွှဲအပ်မှု။

ခန့်ထားရာ၌ အခြေခံ ဥပဒေအတိုင်း သေချာကျနစွာ ခန့်ထားရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသို့ ခန့်ထားရာတွင်၊ မူလပဌမ၌ အခြေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၃ (ခ) အရ၊ ပါလီမန် ဆိုင်ရာ လွှတ်တော် နှစ်ရပ်တွဲဖက် အစည်းအဝေး၏ သဘောတူညီချက်ကို ရယူပြီး နောက်မှ၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတကိုယ်တိုင် လက်မှတ် ရေးထိုး တံဆိပ်ခပ်နှိပ်သည့် အမိန့်စာဖြင့် ခန့်အပ်ရပါမည်။ ယခုမူကား၊ ခန့်အပ်ရန်အတွက် သဘောတူညီရန် အာဏာကို၊ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၃ (ခ) အရ၊ မိမိတို့အား မအပ်နှင်းမီ၊ လွှတ်တော် နှစ်ရပ်က သဘောတူညီခဲ့သည်မှာ၊ တရားဝင်အတည် ဖြစ်သော သဘောတူညီချက်မျိုး မဖြစ်နိုင်ပါ။ သို့ကြောင့် ဆင့်ခေါ်လတ္တံ့သော ပါလီမန် ညီလာခံ၌၊ ရွှေကောက်ပဲ မင်းကြီးချုပ်နှင့် ရွှေကောက်ပဲ မင်းကြီးများကို ခန့်ထားရန် အတွက် ထပ်မံပြီး၊ လွှတ်တော် နှစ်ရပ်၏ သဘောတူညီချက်ကို ရယူရပေမည်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် နိုင်ငံတော် သမ္မတထံ အစီရင်ခံအပ်ပါသည်။

တရားလွှတ်တော်ချုပ်

လူထုစီးကရက်ကုမ္ပဏီ (လျှောက်ထားသူများ)

နှင့်

မြန်မာနိုင်ငံလက်ထောက် ကုန်သွယ်ခွန်မင်းကြီး ပါ ၃ (လျှောက်ထားခံရသူများ)*

†၁၉၆၁ ဇူလိုင်လ ၂၆ ရက်။

ရောင်းခွန်အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၊ "ရောင်းရငွေ" ပေါ်တွင် အခွန်စည်းကြပ်ခြင်း။ ပုဒ်မ ၂ (၄) "ရောင်းရငွေ" ၏အဓိပ္ပါယ်၊ စီးကရက်ယစ်မျိုးခွန် ကောက်ယူသောဥတ္တရားကို၊ စီးကရက်ကုန်ထုတ်လုပ်သူအား ပေးမထား၊ ထမ်းဆောင်ပြီးသောစီးကရက်ယစ်မျိုးခွန်ကို စီးကရက်၏အဘိုးတွင်ထည့်သွင်းသဖြင့် အဘိုးစားနားအဖြစ်ပေးရသောငွေ၊ ၎င်းငွေပေါ်တွင် အခွန်စည်းကြပ်ခြင်းသည် ဥပဒေနှင့်ညီညွတ်သည်။

လျှောက်ထားသူများက မိမိတို့ထုတ်လုပ်သော စီးကရက်များအပေါ်တွင်၊ ၁၉၅၆-၅၇ ခုနှစ်အတွက်ရောင်းခွန်တော် ၇,၈၆,၀၂၅ ကျပ် ၉၀ ပြား ပေးဆောင်ရန် ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် အရာရှိက စည်းကြပ်ရာ၊ ၎င်းငွေများအနက် ငွေ ၂,၉၀,၅၄၀ ကျပ် ၂၀ ပြားမှာ၊ မိမိတို့ထမ်းဆောင်ရသော ယစ်မျိုးခွန်အပေါ်တွင်၊ ဥပဒေနှင့်မညီသည့် စည်းကြပ်သော ရောင်းခွန်တော်ဖြစ်သဖြင့် အဆိုပါငွေကို ပြန်လည်ထုတ်ပေးသင့်ကြောင်း လျှောက်ထားရာတွင် လျှောက်သောသူများက တင်ပြသော အကြောင်းလေးရပ်တို့မှာ—

(၁) ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ ရောင်းခွန်တော်အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄(၁)အရ၊ ရောင်းခွန်ကို "ကုန်တန်ဘိုး" အပေါ်တွင်သာ စည်းကြပ်ရမည်။

(၂) ယခုကိစ္စတွင် အဆိုပါအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄(၃)၉(က)အရ "ကုန်တန်ဘိုး" သည် "ရောင်းရငွေ" ဖြစ်သည်။

(၃) "ရောင်းရငွေ"ဆဲတွင်၊ အဆိုပါအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂(၃)အရ၊ ယစ်မျိုးခွန်မပါရှိချေ။

(၄) သို့ကြောင့်၊ ငွေပေါင်း ၂,၉၀,၅၄၀ ကျပ် ၂၀ ပြားကို၊ ရောင်းခွန်တော်အဖြစ် ယစ်မျိုးခွန်ပေါ်တွင် စည်းကြပ်ခြင်းမှာ ဥပဒေနှင့်မညီသောကြောင့် ပြန်လည်ထုတ်ပေးသင့်သည်။

---

* ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ တရားမအယေးအဖွဲ့လျှောက်လွှာအမှတ် ၁၈၁။

† နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးချုပ် ဦးမြင့်သိန်း၊ နိုင်ငံတော် တရားဝန်ကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးဘိုကြီးနှင့် ဦးအောင်သာကျော်တို့ ရှေ့မှောက်တွင် တရားဝန်ကြီး ဦးအောင်သာကျော်အဓိန်ချမှတ်သည်။

၁၉၆၁

လူထုစီးကရက်
ကုမ္ပဏီ
နှင့်
မြန်မာနိုင်ငံ
လက်ထေ က်
ကုန်သွယ်ခွန်
မင်းကြီး ပါ ၃။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လျှောက်သောသူများ ရောင်းချသော ကုန်ပစ္စည်းများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ရောင်းခွန်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄ အရ၊ "ရောင်းရငွေ"ပေါ်တွင်ရောင်းခွန်တော် စည်းကြပ်ရမည်ဖြစ်သည်။

"ရောင်းရငွေ"ဆိုသည်မှာ၊ ရောင်းခွန်အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂(၃)အရအောက်ပါ အတိုင်းဖြစ်သည်။

"ရောင်းရငွေ" ဆိုသည်မှာ၊ ကုန်စည်ရောင်းသည့်အတွက် ကုန်ပြုလုပ်သူအား၊ သို့တည်းမဟုတ် ကုန်ထုတ်လုပ်သူအား၊ သို့တည်းမဟုတ် ကုန်တင်သွင်းသူအား အတိုးစားနားအဖြစ်ဖြင့် ပေးသင့်သောငွေထဲမှ ကုန်သွယ်မှု သာမန်ထုံးစံအတိုင်း ခွင့်ပြုသောလျော့နှုန်းကို နုတ်ပြီးသည့်နောက် ကျန်ရှိသောငွေကို ဆိုလိုသည်.....။

စီးကရက်ကုန်ထုတ်လုပ်သူမှာ မိမိထုတ်လုပ်သောကုန်များအပေါ်တွင် ကုန်ထုတ်လုပ်သည်နှင့်တပြိုင်နက်၊ စီးကရက်ယစ်မျိုးခွန် ထခံဆောင်ရန်ကျရောက်ခဲ့၍ ၎င်းယစ်မျိုးခွန်ကို စီးကရက်ကုန်ထုတ်လုပ်သူက မိမိထုတ်လုပ်သော စီးကရက်များကို ဝယ်ယူသူထံမှတဆင့် စီးကရက် အဘိုးစားနားအဖြစ် ပြန်၍ရယူခြင်းမျှသာဖြစ်သည်။

စီးကရက်ယစ်မျိုးခွန်ကို နိုင်ငံတော်အစိုးရက၊ စီးကရက်ဝယ်သူများထံမှ၊ စီးကရက်ကုန်ထုတ်လုပ်သူက စီးကရက်ဘိုးတွင်ထည့်သွင်း၍ ကောက်ယူနိုင်သည်ဟု အခွန်ကောက်ယူသော ဝတ္ထုရားကို ဥပဒေအရ သီးခြားတာဝန် ပေးအပ်ထားခြင်းမရှိချေ။ မိမိ၏စီးပွါးရေး လုပ်ငန်းစဉ်အရ၊ မိမိပေးဆောင်ပြီးသော စီးကရက်ယစ်မျိုးခွန်ကို စီးကရက်အဘိုးတွင်ထည့်သွင်း တောင်းဆိုခြင်းမျှသာဖြစ်သည်။

စီးကရက် ထုတ်လုပ်ပြီးနောက်၊ ၎င်းကုန်ပစ္စည်းများကို ရောင်းချသည့်အခါတွင်၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရအား စီးကရက်ခွန်အဖြစ် ပေးထားပြီးသောငွေသည်၊ စီးကရက်ကုန်ထုတ်လုပ်သည့်ကိစ္စတွင် ကုန်ကျသောငွေဖြစ်သည့်အလျောက်၊ စီးကရက်ရောင်းချရသည့်အခါတွင်၊ စီးကရက်၏အဘိုးဖြင့်ထည့်သွင်းရောင်းချရသည်၊ ၎င်းအဘိုးဈေးနှုန်းသာလျှင် ကုန်ပြုလုပ်သူက ကုန်ဝယ်သူထံမှအဘိုးစားနားအဖြစ် တောင်းဆိုသောငွေဖြစ်သောကြောင့်၊ ဥပဒေအရပြဋ္ဌာန်းထားသော "ရောင်းရငွေ"မှာ ထိုကဲ့သို့စီးကရက်ဝယ်ယူသူက၊ ကုန်ထုတ်လုပ်သူအား ပေးရသောငွေပင်ဖြစ်သည်။

Bata Shoe Co. v. *Memr., Board of Revenue, West Bengal*, 53 C. W.N. 278; *Jethlal Virajlal, Assessee Applicant* v. *The State of Madhya Pradesh*, A.I.R., (1953) Nag. 194; *Messrs. Tata Iron & Steel Co. Ltd., Petitioners* v. *State of Bihar*, A.I.R. (1956) Pat. 92; အနိဒရောပြည် ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် မင်းကြီးနှင့် *Messrs. Shree Bajranga Jute Mills Ltd., Guntar, Respondent*, A.I.R. (1955) Andhra 241; တို့ကိုရှင်းလင်းဖေါ်ပြသည်။

အစိုးရအား ကုန်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်သည့်အတွက်၊ ယစ်မျိုးခွန်ပေးရသောငွေမှ အထက်ကဖေါ်ပြပြီးသည့်အတိုင်း မိမိစီးပွါးရေးလုပ်ငန်းတွင် ကုန်ကျရသောစရိတ်ငွေ တရပ်ပင်ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့အစိုးရအား ပေးသင့်သောငွေကို မိမိကုန်ပစ္စည်း၏ အဘိုးစားနား

တွင် ထည့်သွင်း ကောက်ယူခြင်းမှာ သာမန်စီးပွါးရေးအရ ပြုလုပ်သောကိစ္စသာဖြစ်သည်။ အစိုးရကအပ်နှင်းထားသော ဝတ္တရားကိုဆောင်ရွက်သည့်အနေနှင့် ထည့်သွင်းတောင်းဆိုခြင်းမဟုတ်ချေ။

၁၉၆၁

လူထုစီးကရက် ကုမ္ပဏီ နှင့် မြန်မာနိုင်ငံ လက်ထောက် ကုန်သွယ်ခွန် မင်းကြီး ပါ ၃။

သို့အတွက်၊ အခွန်စည်းကြပ်သော ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းအရာရှိသည် လျှောက်ထားသူက နိုင်ငံကော်အစိုးရအား၊ စီးကရက်များ ထုတ်လုပ်သည့်အတွက် ယစ်မျိုးခွန်အဖြစ် ပေးဆောင်ရသောငွေများကို ရောင်းရငွေထဲတွင်ထည့်သွင်း၍ ရောင်းခွန်ငီးကြပ်ခြင်းမှာ၊ တရားဥပဒေနှင့်မညီဟု မဆိုနိုင်ပေ။

လျှောက်ထားသူမျှားအတွက်။ ။မစ္စတာ စူးမားနှင့်ဦးမြင့်စိုးလိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူမျှားအတွက်။ ။အစိုးရလွှတ်တော် ရှေ့နေ ဒေါ်မြသန်းနု လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

တရားဝန်ကြီး ဦးအောင်သာကျော်။ ။ရန်ကုန်မြို့၊ မဟာဗန္ဓုလလမ်း၊ အမှတ် ၆၄၅ ရှိ၊ လူထုစီးကရက် ကုမ္ပဏီ အပေါ်တွင် ၁၉၅၆-၅၇ ခုနှစ်အတွက် ရောင်းခွန်တော် ၇,၀၆,၀၂၅ ကျပ် ၉၀ ပြား ပေးဆောင်ရန်ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် အရာရှိက ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ရာ၊ အဆိုပါအခွန် စည်းကြပ်သော အမိန့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဥပဒေအရ၊ ခွင့်ပြုထားသော ရက်ကာလ အတွင်းတွင် အယူခံဝင်ခြင်း၊ စောဒကတက်ခြင်း စသောကိစ္စကိုတို့ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိခဲ့ဘဲ၊ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၄ ရက်နေ့ ကျရောက်သည့် အခါမှ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် ဌာန သို့ ရောင်းခွန် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ ကို အကိုးအကားပြု၍ လျှောက်ထားသူ ကုမ္ပဏီက အထက်ဖော်ပြပါ အမိန့်အရ ပေးသွင်းခဲ့သည့် အခွန်ငွေသည်၊ မိမိတို့ ပေးထိုက်သော အခွန်ငွေထက် ငွေ ၂,၉၇,၅၄၀ ကျပ် ၂၀ ပြားပိုနေသည်ဟု အကြောင်းပြု၍၊ ထိုပိုနေသောငွေကိုပြန်ပေးရန်လျှောက်ထားလေသည်။ ထိုသို့လျှောက်ထားခြင်းကို သက်ဆိုင်ရာကုန်သွယ်လုပ်ငန်း ခွန်ဝန်ထောက်က ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၆ ရက်နေ့တွင် မလိုက်လျောနိုင်ကြောင်း ပြန်ကြားခဲ့သည်။ ရောင်းခွန်တော် ဝန်ထောက်၏ ပြန်ကြားချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ရောင်းခွန် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၉ နှင့် နည်းဥပဒေ ၂၂ တို့အရ၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် မင်းကြီးထံ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၈ ရက်နေ့တွင် အယူခံဝင်ရောက်ရာ၊ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့တွင် ကုန်သွယ် လုပ်ငန်းခွန် မင်းကြီးက လျှောက်ထားသူထံ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်း ခွန်ဝန်ထောက်က ပြန်ကြားချက်မှာ ရောင်းခွန် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၉ နှင့် နည်းဥပဒေ ၂၂ တွင် အကျုံးဝင်သော အမိန့်မဟုတ်၊ အကြောင်းကြားစာမျှသာ ဖြစ်သောကြောင့် အယူခံလွှာကို ပယ်လိုက်သည်။ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် အဆိုပါ ကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဘဏ္ဍာတော်မင်းကြီး (ကုန်သွယ်မှု)ထံ စောဒက တက်ပြန်

၁၉၆၁

လူထုစီးကရက်
ကုမ္ပဏီ
နှင့်
မြန်မာနိုင်ငံ
လက်ထောက်
ကုန်သွယ်ခွန်
မင်းကြီး ပါ ၃။

ရာ၊ မူလအစ ပဌမက ရောင်းခွန်တော်ပေးရန် ချမှတ်သော အမိန့်ကို အယူခံဝင်ခြင်း မပြုလုပ်ခဲ့သည့် အတွက်ကြောင့် ဘဏ္ဍာတော်မင်းကြီးက ၎င်းကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဒေါဒကလျှောက်လွှာကို လက်မခံဘဲ ပယ်ချလိုက်သည်။ အထက်ဖော်ပြပါ အာဏာပိုင်များက ချမှတ်ထားသော အမိန့်များကို မကျေနပ်၍ ဤရုံးတော်တွင် အမှုခေါ်စာချွန်တော်အား ဖြင့်၎င်း၊ အာဏာပေး စာချွန်တော် အားဖြင့်၎င်း အရေးယူ ဆောင်ရွက်ပေးရန် လျှောက်ထားခဲ့သည်။

လျှောက်ထားသူများက ရောင်းခွန် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ အရ၊ ပိုမိုပေးသွင်းထားသော ရောင်းခွန်တော်ကို ပြန်လည်ရရှိရန် လျှောက်ထားသော ကိစ္စသည်ကား၊ လျှောက်ထားသူ အပေါ်တွင် ချမှတ်ထားသော အမိန့်၏ အကျိုးအပြစ်နှင့် မသက်ရောက်သော အမှားရိုးရိုးကြောင့် ပိုမို၍ ပေးသွင်းထားမိသောငွေကို ပြန်ရလိုသော လျှောက်ထားခြင်းတရပ် မဟုတ်ချေ။ အခွန်တော် စည်းကြပ်ထားခြင်းကို အကြောင်းလေးရပ်ပြ၍ အပြစ်ဆိုလျက် တောင်းခံသော ကိစ္စတရပ်သာဖြစ်သည်။ ၎င်းအကြောင်းလေးရပ်တို့မှာ—

(၁) ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ ရောင်းခွန် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄ (၁)အရ၊ ရောင်းခွန်ကို "ကုန်တန်ဘိုး" အပေါ်တွင်သာ စည်းကြပ်ရမည်။

(၂) ယခုကိစ္စတွင် အဆိုပါ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ (၃)(ဈ)(က)အရ၊ "ကုန်တန်ဘိုး" သည်၊ "ရောင်းရငွေ" ဖြစ်သည်။

(၃) "ရောင်းရငွေ" ထဲတွင် အဆိုပါ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (၃)အရ၊ ယစ်မျိုးခွန် မပါရှိချေ။

(၄) ထို့ကြောင့် ငွေပေါင်း ၂,၉၇,၅၄၀ ကျပ် ၅၀ ပြားကိုရောင်းခွန်တော်အဖြစ် ယစ်မျိုးခွန်ပေါ်တွင် စည်းကြပ်ခြင်းမှာ ဥပဒေနှင့် မညီသောကြောင့် ပြန်လည်ထုတ်ပေးသင့်သည်။

ယခုကဲ့သို့ အခွန်စည်းကြပ်ထားသော အမိန့်၏ အပြစ်ကို ထုတ်ဖော်၍ ငွေပို ရလိုကြောင်း တောင်းဆိုခြင်းမှာ ထိုရောင်းခွန် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ အရ၊ လွယ်လင့်တကူ အမှားအမှန်ကို စစ်ဆေး၍ ပြုပြင်ပေးနိုင်သော ကိစ္စတရပ် မဟုတ်ချေ။ ဥပဒေ သဘောနှင့် သက်ရောက်သော ကန့်ကွက်ချက်တရပ်ဖြစ်၍၊ မူလအစက အခွန်စည်းကြပ်သောအမိန့်ကို အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၉ နှင့် နည်းဥပဒေ ၂၂ အရ၊ အရေးယူဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်းဟု သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များက ချမှတ်သော အမိန့်များမှာ တရားနည်းလမ်းအတိုင်းသာ ဖြစ်သည်ဟု ထင်မြင်ရသည်။

၁၉၆၁

လူထုစီးကရက် ကုမ္ပဏီနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ လက်ထောက် ကုန်သွယ်ခွန် မင်းကြီး ပါ ၃။

လျှောက်ထားသူက မိမိအပေါ် တွင် ရောင်းခွန်းတော် ၇,၀၆,၀၂၅ ကျပ် ၉၀ ပြား ပေးဆောင်ရန် ကုန်သွယ် လုပ်ငန်းခွန် အရာရှိက ချမှတ်သော အမိန့်မှာ တရားဥပဒေနှင့် မညီပါဟု ကန့်ကွက်ခဲ့ရာ၊ အဆိုပါကန့်ကွက်ချက်ကို ဤရုံးတော်က အောက်ဖေါ်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် ထောက်ခံ လိုက်လျောနိုင်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ပေ။

ရောင်းခွန်တော် စည်းကြပ်ရာ၌ သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များသည် ရောင်းခွန် အက်ဥပဒေ၌ ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အတိုင်းသာလျှင် စည်းကြပ်တောင်းဆိုခဲ့သည်။ အခွန်စည်းကြပ်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပုဒ်မ ၄ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖေါ်ပြထားသည်။

"၄။ ။(၁) အောက်ဖေါ်ပြရာပါ ကုန်စည်များ၏ 'တန်ဘိုး' ပေါ် တွင် အခွန်စည်းကြပ် ကောက်ခံရမည်။

(က) မှတ်ပုံတင် ကုန်ပြုလုပ်သူက၊ သို့တည်းမဟုတ် မှတ်ပုံတင် ကုန်ထုတ်လုပ်သူက အခွန်ပေးဆောင်ရမည့် ပြဋ္ဌာန်းသည့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာ့နိုင်ငံအတွင်း ထုတ်လုပ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြုလုပ်သော ဇိမ်ခံကုန်စည်များ (Luxury goods)၊ သို့တည်းမဟုတ် သာမန်ကုန်စည်များ (Standard goods)၊ သို့တည်းမဟုတ် အထူးအခွင့်အရေးရသော ကုန်စည်များ (Privileged goods) အား လုံး။

၄။ ။(၃) ကုန်စည်များ၏ 'တန်ဘိုး' မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

(က) ပုဒ်မခွဲ (၁)၊ အပိုဒ် (က) နှင့် သက်ဆိုင်သည့် ကုန်စည်များ ဖြစ်လျှင်.... 'ရောင်းရငွေ'"

အထက်ပါ ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ၊ လျှောက်ထားသူ ရောင်းချသော ကုန်ပစ္စည်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ "ရောင်းရငွေ" ပေါ် တွင် ရောင်းခွန်တော် စည်းကြပ်ရမည်ဖြစ်သည်။ "ရောင်းရငွေ" ဆိုသည်မှာ ရောင်းခွန် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (၃) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖေါ်ပြပါရှိသည်။

"၂။ ။(၃) 'ရောင်းရငွေ' ဆိုသည်မှာ၊ ကုန်စည် ရောင်းသည့်အတွက် ကုန်ပြုလုပ်သူအား၊ သို့တည်းမဟုတ် ကုန်ထုတ်လုပ်သူအား၊ သို့တည်းမဟုတ်ကုန်တင်သွင်းသူအား အဘိုးစားနား အဖြစ်ဖြင့် ပေးသင့်သော ငွေထဲမှ ကုန်သွယ်မှု သာမန် ထုံးစံအတိုင်း ခွင့်ပြုသော လျှော့နှုန်းကို နုတ်ပြီးသည့်နောက်၊ ကျန်ရှိသော ငွေကိုဆိုလိုသည်....."။

ရောင်းခွန် အက်ဥပဒေတွင် အထက်ပါအတိုင်း အခွန်စည်းကြပ်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပ ဒေရပ်များ ပါရှိသည့် အတိုင်းသာလျှင် အခွန်စည်းကြပ်သော ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်

၁၉၆၁

လူထုဦးကရက်
ကုမ္ပဏီ
နှင့်
မြန်မာနိုင်ငံ
လက်ထောက်
ကုန်သွယ်ခွန်
မင်းကြီး ပါ ၃။

အရာရှိက လျှောက်ထားသူ အပေါ်တွင် အခွန်စည်းကြပ်ရပေမည်။ ယခုကိစ္စတွင် အခွန်စည်းကြပ်သော ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် အရာရှိသည်၊ လျှောက်ထားသူက နိုင်ငံတော်အစိုးရအား စီးကရက်များ ထုတ်လုပ်သည့်အတွက် ယစ်မျိုးခွန်အဖြစ် ပေးဆောင်ရသော ငွေများကို ရောင်းရငွေထဲတွင် ထည့်သွင်း၍ အခွန်စည်းကြပ်ထားသည်။ ပေးဆောင်ရသော စီးကရက် ယစ်မျိုးခွန်ပေါ်တွင် ထပ်လောင်း၍ ရောင်းခွန်စည်းကြပ်ခြင်းမှာ တရားဥပဒေနှင့်မညီဟု မဆိုနိုင်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အစိုးရအား လျှောက်ထားသူက မိမိထုတ်လုပ်သော စီးကရက်များကို ဝယ်ယူသူထံမှတဆင့် စီးကရက် **အဘိုးစားနား၏** အစိတ်အပိုင်းအဖြစ် ပြန်၍ ရယူခြင်းမျှသာဖြစ်သည်။ စီးကရက်ကုန်ထုတ်လုပ်သူမှာ မိမိထုတ်လုပ်သော ကုန်များပေါ်တွင် ကုန်ထုတ်လုပ်သည်နှင့်တပြိုင်နက် စီးကရက် ယစ်မျိုးခွန် ထမ်းဆောင်ရန် တာဝန်ကျရောက်ခဲ့သည်။ ထိုစီးကရက် ယစ်မျိုးခွန်ကို နိုင်ငံတော် အစိုးရက စီးကရက် ဝယ်ယူသူများထံမှ လျှောက်ထားသူများက စီးကရက်ဘိုးတွင် ထည့်သွင်း၍ကောက်ယူနိုင်သည်ဟု အခွန်ကောက်ယူသော စတ်တရားကို ဥပဒေအရ သီးခြားတာဝန်ပေးအပ် ထားခြင်း မရှိချေ။ **မိမိ၏** စီးပွါးရေးလုပ်ငန်းစဉ်အရ၊ မိမိပေးဆောင်ပြီးသော စီးကရက် ယစ်မျိုးခွန်ကို စီးကရက်အဘိုးတွင် ထည့်သွင်းတောင်းဆိုခြင်းမျှသာဖြစ်သည်။ လျှောက်ထားသူများက မိမိတို့က စီးကရက်ဖေါက်သည်များအား စီးကရက်ရောင်းသည့်အခါတွင်ပြုလုပ်သောအရောင်း (voucher) လက်မှတ်များတွင် စီးကရက် ယစ်မျိုးခွန်ကို သီးခြားဖေါ်ပြထားသည်။ ထိုကဲ့သို့ သီးခြား ဖေါ်ပြထားသည့် အကိုင်းပင် ကုန်သွယ်မှု လုပ်ငန်း ဝန်ထောက်ကလည်း ရောင်းခွန် စည်းကြပ်သည့်အခါ၊ **မိမိ၏** အခွန်တွက်နည်းတွင် ဖေါ်ပြလေသည်။ ထိုကဲ့သို့ ပြုလုပ်ခြင်းကား ယစ်မျိုးခွန် သီးခြားကောက်ယူခြင်းကို အသိအမှတ်ပြုခြင်းမဟုတ်၊ အခွန်တွက်ချက်ရာ၌ လွယ်ကူသလို ပြုလုပ်ခြင်းသာဖြစ်သည်။

ထို့ပြင်၊ အစိုးရအား စီးကရက် ယစ်မျိုးခွန်အဖြစ် ပေးသွင်းရသောငွေကို ရောင်းရငွေတွက်ချက်ရာ၌ မဒရပ်(စ်)မှာကဲ့သို့ နည်းဥပဒေအရ ထည့်သွင်းခြင်း မပြုရဟု ကင်းလွတ်ချက် ပေးထားခြင်း မရှိချေ။ [**The Madras General Sales Tax (Turnover and Assessment Rules, 5 (1) (*a*)**]။

စီးကရက် ထုတ်လုပ်ပြီးနောက်၊ ၎င်းကုန်ပစ္စည်းများကို ရောင်းချသည့် အခါတွင် နိုင်ငံတော် အစိုးရအား စီးကရက်ခွန်အဖြစ် ပေးထားပြီးသောငွေသည် စီးကရက်ကုန်ထုတ်လုပ်သည့်ကိစ္စတွင် ကုန်ကျသော ငွေဖြစ်သည့်အလျောက် စီးကရက် ရောင်းချသည့်အခါတွင် စီးကရက်၏ အဘိုးအဖြစ် ထည့်သွင်းရောင်းချရသည်။ ၎င်းအဘိုးဈေးနှုန်းသာလျှင် ကုန်ပြုလုပ်သူက ကုန်ဝယ်ယူသူထံမှ **အဘိုးစားနား** အဖြစ်တောင်းဆိုသော ငွေဖြစ်သောကြောင့် ဥပဒေအရ ပြဋ္ဌာန်းထားသော "ရောင်းရငွေ" မှာ

ဒဂ္ဂဇ

လူထုစီးကရက်ကုမ္ပဏီနှင့် မြန်မာနိုင်ငံလက်ထောက်ကုန်သွယ်ခွန်မင်းကြီး ပါ ၃။

ထိုကဲ့သို့ စီးကရက်ဝယ်ယူသူက ကုန်ထုတ်လုပ်သူးကား ပေးရသော ငွေပင်ဖြစ်သည်။ ရောင်းခွန်တော် စည်းကြပ်ထိုက်သော "ရောင်းရငွေ" ထဲတွင် ကုန်ရောင်းသူက ကုန်ဝယ်သူထံမှ ရောင်းခွန်တော်အဖြစ် မိမိကုန်ဘိုး အပေါ်တွင် ကောက်ယူသော ငွေလည်း ပါဝင်သည်ဟု အိန္ဒိယပြည်ရှိ ကာလကတ္တား တရားလွှတ်တော်နှင့် နတ်ပူ တရားလွှတ်တော် စီရင်ထုံးများ၌ (*Bata Shoe Co.* v. *Memr., Board of Revenue, West Bengal*) (1) နှင့် (*Jethlal Virajlal, Assessee Applicant* v. *The State of Madhya Pradesh* (2) တို့အမှုတွင် တွေ့ရှိရသည်။

ကုန်ဝယ်ယူသူများထံမှ ရောင်းခွန်တော် တောင်းဆိုခွင့်ကို ဥပဒေအားဖြင့် ကုန်ထုတ်လုပ် ရောင်းချသူအား ပေးအပ်ထားခဲ့လျှင်၊ ထိုကဲ့သို့ ကောက်ခံရရှိသော ရောင်းခွန်တော်မှာ ရောင်းရငွေထဲတွင် မပါနိုင်ဟု နတ်နာ တရားလွှတ်တော်က (*Messrs. Tata Iron & Steel Co. Ltd., Petitioners* v. *State of Bihar* (3) တို့အမှုတွင် ဆုံးဖြတ်ထားသည်။

အလားတူပင် ကုန်ရောင်းသူက ကုန်ဝယ်သူထံမှ ကောက်ယူသော ရောင်းခွန်သည် "ရောင်းရငွေ" ထဲတွင် ပါဝင်သည် မပါဝင်သည်ဟူသော ပြဿနာကို အန်ဒရာပြည် ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်မင်းကြီးနှင့် *Messrs. Shree Bajranga Jute Mills Ltd., Guntar, Respondent* (4) အမှု၌ ဆုံးဖြတ်ရာတွင် ကုန်ရောင်းသူက အဆိုပါ ရောင်းခွန်တော်ကိုဥပဒေအရ အစိုးရ၏ကိုယ်စားကောက်ခံရသည့် အတွက်ကြောင့်တကြောင်း၊ ကုန်ရောင်းပြီးမှ အဆိုပါရောင်းခွန်ကို စည်းကြပ်ရသည့် တကြောင်းတို့ကြောင့် "ရောင်းရငွေ" ထဲတွင်ထိုကဲ့သို့ကောက်ခံရရှိသော ရောင်းခွန်တော်မပါသင့်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားသည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အမှုများတွင် ကုန်ရောင်းသူများမှာ၊ ၎င်းတို့အား ဥပဒေအရ၊ ပေးအပ်ထားသော တာဝန်ကို ဆောင်ရွက်လျက်၊ ရောင်းခွန်တော်များ ကောက်ယူခြင်းကြောင့်၊ ထိုသို့ကောက်ယူ ရရှိသော ငွေများကို "ရောင်းရငွေ"ထဲတွင် ထည့်သွင်းခြင်း မပြုထိုက်ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ယခုအမှုဟူ လျှောက်ထားသူများက အကြောင်းပြသော အချက်အလက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ ဆုံးဖြတ်ထားခြင်း မဟုတ်ချေ။ အစိုးရအား ကုန်ပစ္စည်း ထုတ်လုပ်သည့်အတွက် ယစ်မျိုးခွန် ပေးရသောငွေများ အထက်ကဖော်ပြပြီးသည့်အတိုင်း မိမိစီးပွါးရေး လုပ်ငန်းတွင် ကုန်ကျရသော စရိတ်ငွေတရပ်ပင် ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ အစိုးရအား ပေးသင့်သောငွေကို မိမိကုန်ပစ္စည်း၏ အဘိုးစားနား၊

(1) 53 C.W.N. 278.
(2) A.I.R. (1953) Nag. 194.
(3) A.I.R. (1956) Pat. 92.
(4) A.I.R. (1955) Andhra 241.

၁၉၆၁

လူထုစီးကရက်
ကုမ္ပဏီ
နှင့်
မြန်မာနိုင်ငံ
လက်ထောက်
ကုန်သွယ်ခွန်
မင်းကြီး ပါ ၃။

တွင် ထည့်သွင်း ကောက်ယူခြင်းမှာ သာမန်စီးပွါးရေး မူအရ၊ ပြုလုပ်သော ကိစ္စသာ ဖြစ်သည်။ အစိုးရက အပ်နှင်းထားသော ဝတ်တရားကို ဆောင်ရွက်သည့် အနေနှင့် ထည့်သွင်းတောင်းဆိုခြင်း မဟုတ်ချေ။

အထက် ဖေါ်ပြပါ အကြောင်းမျှားကြောင့် လျှောက်ထားသူ၏ လျှောက်လွှာကို ပယ်လိုက်သည်။

တရားလွှတ်တော်ချုပ်

ဦးတင်အိန် (ခေါ်) ဦးတင် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ဦးဘရုတ် (အယူခံတရားခံ) *

† ၁၉၆၁ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၉ ရက်။

အိမ်ခန်းကိုငှါးရမ်းရာတွင် ပါဝင်သင့်သည့်ကိစ္စ၊ အိမ်ငှါး၏သာမန်အခွင့်အရေး၊ အိမ်ပိုင်ရှင်သစ်ထံမှ ဆက်လက်ခံစားနိုင်ခွင့်၊ အိမ်ပိုင်ရှင်သစ်၏ သာမန်ရထိုက်သော အခွင့်အရေး။

အယူခံကရားလိုသည်၊ အင်းစိန်မြို့နယ်၊ ကမာရွတ်ရပ်ကွက်၊ ပြည်လမ်း၊ အမှတ် ၂၀၊ "Wren's Nest" ခေါ်၊ တထပ်တိုက်အိမ်ကို၊ ဟင်နရီဂျာမစ်ဆိုသူ ပိုင်ရှင်ထံမှ၊ ၁၉၅၅ ခုနှစ် တွင်ဝယ်ယူခဲ့သည်။ ၎င်းဝယ်ယူခဲ့သည့် နေ့ရက်မတိုင်မီကပင် အယူခံတရားခံသည် အဆိုပါတထပ်တိုက်၏ သုံးပုံတပုံခြစ်သော တောင်ဘက်အခန်းများတွင် အိမ်ငှါးအဖြစ် နေထိုင်လျက်ရှိသည့် အယူခံတရားခံမှာ မိမိနေထိုင်သော အိမ်ခန်းများသို့ ဝင်ထွက်သွားလာရန် အိမ်၏အလယ်ပိုင်းခြစ်သော ခန်းမကြီးသို့အိမ်၏ဝရံတာမှ သံတံခါးမှ ၎င်း၊ အိမ်အလယ်ခန်းမကြီးမှတဖန် မိမိနေသောအိမ်ခန်းထဲသို့ တခြားတံခါးတခုမှ၎င်း သွားလာဝင်ထွက်ခွင့်ရရှိခဲ့သည်၊ အယူခံတရားလိုသည်၊ အထက်ဖေါ်ပြပါအိမ်ကိုဝယ်ပြီးနောက် တလလောက်အကြာတွင်၊ အယူခံတရားခံ အသုံးပြုလျက်ရှိသော တံခါးနှစ်ခုကိုအသုံးပြု၍ မိမိနေသောအခန်းများသို့ ဝင်ထွက်သွားလာခြင်းကို ထာဝစဉ်ပိတ်ပင်ပေးရန်၊ အယူခံတရားခံအားကရားစွဲဆိုရာ၊ အရေးရှုံးနိမ့်ခဲ့သဖြင့်၊ တရားလွှတ်တော်တွင်အယူခံဝင်ပြန်ရာ၊ တဖန်အရေးရှုံးနိမ့်ခဲ့ပြန်၍၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်သို့ ထပ်မံအယူခံဝင်လေသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အိမ်ငှါးဘဒကိုပိုင်ရှင်က အိမ်ငှါးအား ငှါးရမ်းသည်ရှိသော် အဆိုပါအိမ်ခန်းကို ဝင်ရောက်နေထိုင်ရန်အတွက် သို့အပ်သောတံခါးလမ်းပေါက်၊ လှေခါး စသည်တို့ကို အသုံးပြုသည့်ကိစ္စများလည်း ငှါးရမ်းသည့်ကိစ္စတွင်ပါဝင်သင့်သည်။ အိမ်ခန်းများမှ အိမ်ပြင်ဘက်ဝရံတာသို့ထွက်ပေါက်များ၊ တောင်တပေါက်၊ မြောက်တပေါက်

---

* ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ တရားမအယူခံမှုအမှတ် ၂။

† နိုင်ငံတော် တရားဝန်ကြီးချုပ် ဦးမြင့်သိန်း၊ နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးများ ဖြစ်ကြသော ဦးဘိုကြီးနှင့် ဦးအောင်သာကျော်တို့ ရှေ့မှောက်တွင် တရားဝန်ကြီး ဦးအောင်သာကျော် အမိန့်ချမှတ်သည်။

မှတ်ချက်။ ။၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ မြန်မာစီရင်ထုံးများ စာမျက်နှာ ၃၄၁ တွင်၊ ဖေါ်ပြထားသောတရားလွှတ်တော်၏ စီရင်ချက်ကိုအတည်ပြုသည် (အယ်ဒီတာ)။

၁၉၆၁

ဦးတင်အိန်
(ခေါ်)
ဦးတင်
နှင့်
ဦးဘရွတ်။

သီးခြားရှိနေ၍ အယူခံတရားခံအားငှါးရမ်းသော တောင်ဘက်ရှိအိမ်ခန်းများသို့ တောင်ဘက်ရှိသံတံခါးမှ ဝင်ရခြင်း၊ ထွက်ရခြင်းသည် အိမ်ငှါး၏သာမန်အခွင့်အရေး တရပ်ဖြစ်သည်။

ထိုကဲ့သို့အယူခံတရားခံက ၎င်းတံခါးများကိုသုံးစွဲခြင်းသည် အိမ်ငှါး၏သာမန် အခွင့်အရေးများထဲတွင် ပါဝင်ခဲ့သည်ဖြစ်၍၊ အိမ်ကိုအထက်ပိုင်ရှင်က အယူခံတရားလို အား ရောင်းချသည့်အခါတွင်၊ ထိုအခွင့်အရေးသည် အယူခံတရားခံ၏ လက်ထဲတွင်ပင် ကျရောက်ခဲ့၍ ပိုင်ရှင်သစ်ဖြစ်သော အယူခံတရားလိုထံမှ အခွင့်အရေးကို အယူခံတရားခံက ဆက်လက်ခံစားပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

အယူခံတရားခံက အိမ်၏အလယ်ခန်းမဆောင်မှတဆင့် မိမိနေထိုင်သော**အခန်း**သို့ ဝင်ထွက်သွားလာသော ကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မည်သို့မည်ပုံအခွင့်အရေး ရှိသည်မရှိသည် အကြောင်းကို ရောင်းသူတဦးထံမှမဟုတ်ဘဲ၊ ထိုအိမ်တွင်အိမ်ငှါးအဖြစ် နေထိုင်သူများထံမှလည်း စုံစမ်းမေးမြန်းပြီး သင့်တော်သလိုစေ့စပ်မှုမပြုလုပ်ဘဲ တရားစွဲဆိုခဲ့ရာ၊ အယူခံတရားလိုပိုင်ရှင်သစ်၏ သာမန်ရထိုက်သော အခွင့်အရေးမှာ မိမိအားပစ္စည်းရောင်းချသူ၏ အခွင့်အရေးမျှသာဖြစ်ချေသည်။

အယူခံတရားလိုသည် အယူခံတရားခံက အငြင်းပွားသော တံခါးနှစ်ခုမှဝင်ထွက်သွားလာခြင်းကို ပိတ်ပင်တားမြစ်နိုင်ခြင်းငှါ အခွင့်အရေးမရှိ။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးကျော်မြင့်လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

အယူခံတရားခံအတွက်။ ။ဦးထွန်းစိန်လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

တရားဝန်ကြီး ဦးအောင်သာကျော်။ ။အယူခံ တရားလိုသည်၊ အင်းစိန်မြို့နယ်၊ ကမာရွတ်ရပ်ကွက်၊ပြည်လမ်း၊ အမှတ် ၂၀၊ "Wren's Nest" ခေါ်တထပ်တိုက်အိမ်ကို ဟင်နရီဂျာဗစ်ဆိုသူ ပိုင်ရှင်ထံမှ ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ပြေလ ဂ ရက်နေ့တွင် ငယ်ယူခဲ့သည်။ ၎င်းငယ်ယူခဲ့သည့် နေ့ရက် မတိုင်မီကပင် အယူခံတရားခံ ဦးဘရွတ်သည် အဆိုပါ တထပ်တိုက်၏ သုံးပုံတပုံဖြစ်သော တောင်ဘက် အခန်းများတွင် အိမ်ငှါးအဖြစ် နေထိုင်လျက်ရှိသည်။ အယူခံ တရားခံမှာ မိမိနေထိုင်သော အိမ်ခန်းများသို့ ဝင်ထွက်သွားလာရန် အိမ်၏ အလယ်ပိုင်းဖြစ်သော ခန်းမကြီးသို့ အိမ်၏ ဝရံတာမှ သံတံခါးမှ ၎င်း၊ အိမ်အလယ် ခန်းမကြီးမှတဖန် မိမိနေသော အိမ်ခန်းထဲသို့ တခြားတံခါးတခုမှ ၎င်း သွားလာဝင်ထွက်ခွင့် ရရှိခဲ့သည်။ အဆိုပါ တံခါးပေါက် နှစ်ပေါက်တို့ကို အသုံးပြုခွင့် မရှိလျှင် မိမိငှါးရမ်းနေထိုင်သော အိမ်ခန်းများသို့ ဝင်ရောက်ရန် တခုတည်းသာ ကျန်ရှိသော တံခါးပေါက်မှာ နောက်ဖေး ရေချိုးခန်း၌ရှိသော တံခါးပေါက်သာ ဖြစ်သည်။

အယူခံ တရားလိုသည်၊ အထက်ဖော်ပြပါအိမ်ကို ဧပြီလ ၈ ရက်နေ့တွင် ဝယ်ယူပြီးနောက် မေလအတွင်းတွင် အယူခံတရားခံ အပေါ်တွင် ၎င်းအသုံးပြုလျက်ရှိသော တံခါးနှစ်ခုကို အသုံးပြု၍ မိမိနေသော အခန်းများသို့ ဝင်ထွက်သွားလာခြင်းကို ထာဝစဉ် ပိတ်ပင်ပေးရန် တရားစွဲဆိုလေသည်။ အယူခံ တရားခံက မိမိသည် အဆိုပါ တံခါးပေါက်နှစ်ပေါက်ကို မူလ ၁၉၄၉ ခုနှစ်ကစ၍၊ ယခင် အိမ်ပိုင်ရှင်များ၏ အိမ်ငှါးအဖြစ် အသုံးပြုလာခဲ့သည်ဖြစ်၍ အယူခံတရားလို စွဲဆိုသော တားမြစ်ခြင်းအမိန့် ဒီကရီကို ရုံးတော်က မချမှတ်သင့်ဟု ချေပလေသည်။ အမှုကိုစစ်ဆေးသော ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးက အယူခံ တရားခံ ချေပသည့်အတိုင်း ၎င်းတံခါး နှစ်ပေါက်ကို အသုံးပြု၍၊ မိမိအား ငှါးရမ်းသော အိမ်ခန်းထဲသို့ ဝင်နိုင်ခွင့်သည် အိမ်ငှါးခြင်းတွင် ပါဝင်သော အခွင့်အရေးတရပ် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆပြီးလျှင်၊ အယူခံ တရားလို၏အမှုကို ပလပ်လိုက်လေသည်။ တရားလွှတ်တော်တွင် အယူခံဝင်ရာ တရားလွှတ်တော်ကလည်း ထိုနည်းတူပင်လျှင် အယူခံတရားခံက အဆိုပါ တံခါးနှစ်ခုကို အသုံးပြု၍ မိမိငှါးရမ်းနေထိုင်သော အခန်းသို့ သွားလာဝင်ထွက်ခြင်း ကိစ္စသည် အိမ်ငှါး၏ အခွင့်အရေးအရ သုံးစွဲသော ကိစ္စတရပ်သာ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆပြီး၊ အယူခံလွှာကို ပယ်ချလိုက်လေသည်။ ဤရုံးတော်တွင် တဖန် ထပ်လောင်း၍ အဆိုပါ အောက်ရုံး နှစ်ရုံးမှ ဆုံးဖြတ်ထားသော ဆုံးဖြတ်ချက်များသည် ဥပဒေသဘောအားဖြင့် မှားယွင်းသော ဆုံးဖြတ်ချက်များ ဖြစ်သည်ဟု အထူးအယူခံ တင်သွင်းလျက် အရေးဆိုခဲ့သည်။

၁၉၆၁

ဦးတင်အိန် (ခေါ်) ဦးတင်နှင့် ဦးဘရုတ်။

အယူခံ တရားလိုက အထက်ပိုင်ရှင်များထံမှ ပြည်လမ်း၊ အမှတ် ၂၈ နေအိမ်ကို ဝယ်ယူသည့်အခါတွင် တောင်ဘက်၌ရှိသော အိမ်ခန်းများတွင် အယူခံ တရားခံများ နေထိုင်လျက် ရှိကြသည်ကို ကောင်းစွာ သိရှိသည်။ အယူခံတရားခံက အိမ်၏အလယ်ခန်းမဆောင်မှတဆင့်မိမိနေထိုင်သောအခန်းသို့ဝင်ထွက်သွားလာသောကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍မည်သို့မည်ပုံ အခွင့်အရေးရှိသည် မရှိသည်အကြောင်းကို ရောင်းသူ တဦးတည်းထံမှ မဟုတ်ဘဲ၊ ထိုအိမ်တွင် အိမ်ငှါးအဖြစ် နေထိုင်သူများထံမှလည်း စုံစမ်းမေးမြန်းပြီး သင့်တော်သလို စီမံပြုလုပ်သင့်ပေသည်။ ထိုကဲ့သို့ စုံစမ်းမေးမြန်းပြီး အိမ်ငှါးများနှင့် တစုံတရာ စေ့စပ်မှု မပြုလုပ်ဘဲ တရားစွဲဆိုခဲ့ရာ အယူခံတရားလို ပိုင်ရှင်သစ်၏ သာမန်ရထိုက်သော အခွင့်အရေးမှာ မိမိအား ပစ္စည်းရောင်းချသူ၏ အခွင့်အရေးမျှသာ ဖြစ်ချေသည်။ အယူခံ တရားလိုအား ပစ္စည်းရောင်းချသော ပစ္စည်းပိုင်ရှင်မှာ တရားစွဲဆိုပြီး နောက်ပိုင်းတွင် ဩစတြေးလီးယားပြည်သို့ ထွက်ခွါသွားလေရာ၊ ယခုအထက်ပိုင်ရှင်နှင့် အိမ်ငှါးဖြစ်သူတို့ အချင်းဖြစ်ပွါးသော တံခါးနှစ်ပေါက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မည်သို့မည်ပုံ သဘောတူညီချက်များ ရှိခဲ့ကြသည်ကို မသိနိုင်တော့ချေ။ သို့အတွက်ကြောင့် အယူခံ တရားခံကအဆိုပါ တံခါးနှစ်ခုကို အိမ်ငှါး၏ အခွင့်အရေးအဖြစ် အသုံးပြုလာ

၁၉၆၁
ဦးတင်အိန်
(ခေါ်)
ဦးတင်
နှင့်
ဦးဘမူတ်။

ခဲ့သည်ဟူသော ထုက်ဆိုချက်ကို မည်သို့မျှထိရောက်စွာ အယူခံ တရားလိုက ငြင်းဆို ချေပနိုင်ခြင်း မရှိချေ။ မူလအိမ်ရှင် မစ္စတာ ဂျာဘစ်ရေးသော ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၇ ရက်နေ့စွဲပါ စာတစောင်ကို အယူခံတရားလိုအတွက်အကိုးအကားပြုခဲ့ရာ၊ ၎င်းစာမှာ တဦးနှင့်တဦး မသင့်မတင့် ဖြစ်ပြီးမှ ရေးသောစာ ဖြစ်သောကြောင့် အားထား ယုံကြည်ထိုက်သော သက်သေခံချက်တရပ် မဟုတ်ချေ။ သို့အတွက်ကြောင့် အောက်ရုံး များက အယူခံ တရားခံ၏ ချေပချက်ကို လက်ခံခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

ထိုကဲ့သို့ ၎င်းတံခါးများကို သုံးစွဲခြင်းသည် အိမ်ငှါး၏ သာမန် အခွင့်အရေးများ ထဲတွင် ပါဝင်ခဲ့သည်ဖြစ်၍၊ အိမ်ကို အထက်ပိုင်ရှင်က အယူခံ တရားလိုအား ရောင်းချ သည့်အခါတွင် အဆိုပါ အခွင့်အရေးသည် အယူခံ တရားခံ၏ လက်ထဲတွင်ပင် ကျရောက် ခဲ့၍ ပိုင်ရှင်သစ်ဖြစ်သော အယူခံ တရားလိုထံမှ ၎င်းအခွင့်အရေးကို အယူခံတရားခံက ဆက်လက် ခံစားပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

အောက် အယူခံရုံးတော်က အယူခံ တရားခံ၏ အခွင့်အရေးကို ထိုကဲ့သို့ ဆုံးဖြတ် သည်သာမက အယူခံတရားလို ချေပသည့်အတိုင်း အယူခံ တရားခံက ရရှိလော အခွင့် အရေးမှာ သာမန်အိမ်ငှါးများ ရရှိသော အခွင့်အရေးတရပ် မဟုတ်ဘဲ၊ အိမ်ရှင်၏ သဘောအတိုင်း အိမ်ငှါးခြင်းနှင့် မဆက်စပ်ဘဲ သီးခြားခွင့်ပြုထားသော ကိစ္စတရပ် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆစေကာမူ၊ တရားမျှတရေးမူကို ရှေးရှု၍ အဆိုပါ တံခါးနှစ်ခုကို အသုံး ပြုခြင်း အခွင့်အရေးကို အယူခံ တရားလိုက မိမိသဘောအတိုင်း အယူခံ တရားခံထံမှ ပြန်လည် ရွှေ့သိမ်းပိုင်ခွင့် မရှိဟု **၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ (I.K.B. 290) ပါ၊ အယ်ရင်တန် နှင့် အယ်ရင်တန် (၁)** အမှုကို ကိုးကား၍ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ အဆိုပါအမှုတွင် အိမ်တအိမ် တွင် ပိုင်ရှင်၏ ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်လာခဲ့သူကို နောင် အိမ်လွှဲပြောင်းပေးရန် ပဋိညာဉ်အရ အိမ်ဘိုးငွေကို အရစ်ကျ ပေးဆောင်နေဆဲတွင် အိမ်ပိုင်သူက မိမိ နေခွင့် ပြုထားခြင်းကို မရုပ်သိမ်းနိုင်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

ဤအမှုတွင် အဆိုပါ စီရင်ထုံးက ချမှတ်သောမူကို အထူးဆွေးနွေးရန် မလိုပေ။ အိမ်ခန်းတခုကို ပိုင်ရှင်က အိမ်ငှါးအား ငှါးရမ်းသည်ရှိသော် အဆိုပါ အိမ်ခန်းကို ဝင်ရောက်နေထိုင်ရန်အတွက် လိုအပ်သော တံခါးလမ်းပေါက်၊ လှေကား စသည်တို့ကို အသုံးပြုသည့် ကိစ္စများလည်း ငှါးရမ်းသည့် ကိစ္စတွင် ပါဝင်သင့်ကြောင်းကို အောက် အယူခံရုံး၏ စီရင်ချက်တွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ အိမ်ခန်းများမှ အိမ်ပြင်ဘက် ဝရံတာသို့ ထုက်ပေါက်များ တောင်တပေါက်၊ မြောက်တပေါက် သီးခြားရှိနေ၍၊ အယူခံ တရားခံအား ငှါးရမ်းသော တောင်ဘက်ရှိ အိမ်ခန်းများသို့ တောင်ဘက်ရှိ

(1) (1952) I. K. B. 290.

၁၉၆၁

ဦးတင်အိန် (ခေါ်) ဦးတင်နှင့် ဦးဘရှတ်။

သံတံခါးမှ ဝင်ရထွက်ရခြင်းသည် အိမ်ငှါး၏ သာမန်အခွင့်အရေးတရပ် ဖြစ်ကြောင်း ပိုမိုထင်ရှားသည်။

သို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အယူခံ တရားလိုသည် အယူခံ တရားခံက အငြင်းပွါးသော တံခါးနှစ်ခုမှ ဝင်ထွက်သွားလာခြင်းကို ပိတ်ပင်တားမြစ် နိုင်ခြင်းငှါ အခွင့်အရေးမရှိဟု ယူဆ၍ ၎င်း၏အယူခံလွှာကို ပယ်လိုက်သည်။ အထက်ဖော်ပြပါ တံခါးနှစ်ခုမှ သွားလာ ဝင်ထွက်ခြင်းသည် မိမိတို့၏ နေထိုင်မှုကို အနှောင့်အယှက် ဖြစ်စေနိုင်လျှင်၊ အယူခံ တရားလိုက အယူခံ တရားခံ၏ အိမ်ခန်းများသို့ တခြားနည်းဖြင့် ဝင်ထွက် သွားလာ နိုင်သော တံခါးပေါက်တခု အစားထိုး၍ ပေးသင့်သည်။

အမှု၏ အကျိုးအကြောင်း အားလုံးကို ထောက်ထား၍၊ အမှုသည်များသည် မိမိတို့၏ တရားစရိတ်ကို မိမိတို့ ကျခံစေရမည်။

တရားလွှတ်တော်ချုပ်

†၁၉၆၁
ဩဂုတ်လ
၂၂ ရက်။

ဦးထွေး(ခေါ်)အော၊ အီး၊ မဒါရီ (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ဘာလွာတော်မင်းကြီး၊ ရန်ကုန်မြို့ ပါ ၂ (လျှောက်ထားခံရသူများ)*

အမြတ်တော်ခွန်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၃၊ အမြတ်တော်မင်းကြီးထံစောဒကဝင်သည့်ကိစ္စ။

မိမိလက်ထောက်အမြတ်တော်မင်းကြီးဖြစ်စဉ်က ချမှတ်ခဲ့သော အမိန့်ကိုတွဘက်အမြတ်တော်မင်းကြီးဖြစ်လာသောအခါ၊ ပြန်လည်စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ခြင်းမပြုနိုင်။

လျှောက်ထားသူ အပေါ်တွင်အမြတ်တော်ဝန်ထောက်က၊ အမြတ်တော်ခွန်စည်းကြပ်သည့်အမိန့်ကို၊ အမြတ်တော်လက်ထောက်မင်းကြီးထံတွင်အယူခံရာ တရားရုံးသဖြင့် ထိုအမိန့်များကို ပယ်ဖျက်ရန်အတွက်၊ အမြတ်တော်မင်းကြီးထံစောဒကဝင်ရာ၊ အယူခံအမိန့်ကိုချမှတ်သော လက်ထောက်အမြတ်တော်မင်းကြီးပင်လျှင် အမှုအတောအတွင်းတွဘက်အမြတ်တော်မင်းကြီး အဖြစ်ဖြင့်ခန့်အပ်ခြင်းခံရသဖြင့် စောဒကာအမှုကို၊ မြန်မာပြည် အမြတ်တော်ခွန်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၃ အရ၊ ကြားနာစစ်ဆေးပြီးလျှင်လက်ထောက်မင်းကြီး အဖြစ်ဖြင့်မိမိကိုယ်တိုင်ချမှတ်ခဲ့သောအမိန့်ကိုအတည်ပြုလိုက်လေသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်အမြတ်တော်ခွန် (ဒုတိယပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (အက်ဥပဒေအမှတ် ၅၀/၅၄)အရ၊ အမြတ်တော်မင်းကြီးဆိုသည်မှာမြန်မာပြည်အမြတ်တော်ခွန်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅ အရ၊ ခန့်အပ်သည့် အမြတ်တော်မင်းကြီးဟုဆိုလိုသည့်အပြင်၊ တွဲဘက်အမြတ်တော်မင်းကြီးအဖြစ် ခန့်အပ်ခြင်းခံရသူလည်း ပါဝင်သည်ဟုပြဋ္ဌာန်းထား၍၊ အခြင်အာဏာဖြင့်တွဲဘက်အမြတ်တော်မင်းကြီးသည် အမြတ်တော်မင်းကြီး၏ အာဏာများကို အသုံးပြုနိုင်ပေမည်ဖြစ်သော်လည်း၊ မိမိကိုယ်တိုင်လက်ထောက် အမြတ်တော်မင်းကြီးအဖြစ်ဖြင့်ချမှတ်ခဲ့သောအမိန့်ကိုမကျေနပ်သူကစောဒကဝင်ရာတွင်၊ တွဲဘက်အမြတ်တော်မင်းကြီးအဖြစ်ဖြင့် ပြန်လည်စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ခြင်းမပြုနိုင်။

ဦးပစ်နှင့် သဲကုံးကျေးရွာ၊ သီးစား၊ဆထားရေးကော်မိတီ (၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံးများ၊ ၇၅၉) ကိုရည်ညွှန်းသည်။

---

* ၁၉၆၁ ခု၊ တရားမအယေးအဖွဲလျှောက်လွှာအမှတ် ၆၀။

† နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးချုပ်ဦးမြင့်သိန်း၊ နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးများဖွဲ့စည်းကြသော ဦးဘိုကြီးနှင့်ဦးအောင်သာကျော်တို့ရှေ့မှောက်တွင် တရားဝန်ကြီး ဦးဘိုကြီးအမိန့်ချမှတ်သည်။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးဘသော့လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။အစိုးရလွှတ်တော်ရွှေနေ ဦးဘကျော် လိုက်ပါ ဦးထွေး (ခေါ်) အေ၊ အီး၊ မဒါရီ နှင့် ဘဏ္ဍာတော်မင်းကြီး၊ ရန်ကုန်မြို့ ပါ ၂။
ဆောင်ရွက်သည်။

၁၉၆၁

တရားဝန်ကြီး ဦးဘိုကြီး။ ။ဤအမှုတွင် ယခုလျှောက်ထားသူ ဦးထွေး (ခေါ်) အေ၊ အီး၊ မဒါရီ အပေါ်၌၊ ရန်ကုန်အမြတ်တော်ဌာန (၇) အုပ်စုအမြတ်တော် ဝန်ထောက်က အမြတ်တော်ကြေး စည်းကြပ်သည်တွင်၊ ထိုအမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် အမြတ်တော်ဌာန အရှေ့တိုင်း၊ အနောက်တိုင်း လက်ထောက် အမြတ်တော်မင်းကြီးထံ အယူခံဝင်ရာတွင်လည်း တရားရှုံးခဲ့လေသည်။ ဦးထွေးသည် ထိုအမိန့်များကို ပယ်ဖျက်ရန်အတွက် အမြတ်တော်မင်းကြီးထံ စာဒကဝင်ရာ၊ အယူခံအမိန့်ကို ချမှတ်သော လက်ထောက် အမြတ်တော် မင်းကြီးပင်လျှင်၊ အမှုအတောအတွင်း တွဲဘက် အမြတ်တော်မင်းကြီးအဖြစ်ဖြင့် ခန့်အပ်ခြင်း ခံရသဖြင့် စောဒကမူကို မြန်မာပြည် အမြတ်တော်ခွန် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၃ အရ၊ ကြားနာ စစ်ဆေးပြီးလျှင်၊ လက်ထောက် အမြတ်တော် မင်းကြီးအဖြစ်ဖြင့် မိမိကိုယ်တိုင် ချမှတ်ခဲ့သော အမိန့်ကို အတည်ပြုလိုက်လေသည်။ ဘဏ္ဍာတော်မင်းကြီးထံ ထပ်မံ လျှောက်ထားရာ၌လည်း၊ ဘဏ္ဍာတော်မင်းကြီးက အမြတ်တော်မင်းကြီး၏ အမိန့်ကို ဝင်ရောက် စွက်ဖက်ခြင်း မပြုဘဲ လျှောက်လွှာကို ပယ်လိုက်လေသည်။

ဤအမှု၌ အဓိကအားဖြင့် လျှောက်ထားသည့် အချက်မှာ လက်ထောက် အမြတ်တော်မင်းကြီးသည်၊ မိမိကိုယ်တိုင် ချမှတ်ခဲ့သောအမိန့်ကို တွဲဘက်အမြတ်တော်မင်းကြီး အဖြစ်ဖြင့် ပြန်လည်စဉ်းစား၍ အတည်ပြုသည်မှာ သဘာဝ တရားမျှတရေး စည်းကမ်းများနှင့် ဖြောင့်ဖြောင့်ကြီး ဆန့်ကျင်သောကြောင့်၊ ထိုအမိန့်ကို အမှုခေါ် စာချွန်တော် အမိန့်ဖြင့် ပယ်ဖျက်ရန် လျှောက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ လျှောက်ထားခံရသည့် အာဏာပိုင်များက တွဲဘက် အမြတ်တော်မင်းကြီးသည် အမြတ်တော်ခွန် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၃ အရ၊ အပ်နှင်းထားသော အာဏာများကို အသုံးပြုနိုင်သည်ဖြစ်၍ ထိုအမိန့်မှာ အတည်ပြုထိုက်ပါသည်ဟု ချေပလေသည်။ ထိုပုဒ်မ ၃၃ ပါ၊ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရဆိုလျှင်၊ ပါလီမန်၏ မူလ ရည်ရွယ်ချက်မှာ၊ အမြတ်တော်မင်းကြီးသည် မိမိလက်အောက်ရှိ အာဏာပိုင်က ချမှတ်သော အမိန့်ကိုငင်း၊ မိမိကိုယ်တိုင် လက်ထောက် အမြတ်တော်မင်းကြီး အဖြစ်ဖြင့် ချမှတ်ခဲ့သော အမိန့်ကိုငင်း အလိုအလျောက် ဆင့်ခေါ် ပြန်လည် သုံးသပ်ပြီးလျှင်၊ သင့်တော်သည့် အမိန့်ကို ချမှတ်နိုင်သည် ဖြစ်သည်။ ယင်းကဲ့သို့ မိမိ အလိုအလျောက် သက်ဆိုင်ရာ အမှုများကို ဆင့်ခေါ်ပြီး အမိန့်များကို ပြင်ဆင်ရာ၌၊ အမြတ်တော်မင်းကြီးသည်၊ မိမိကိုယ်တိုင် လက်ထောက်အမြတ်တော်မင်းကြီးအဖြစ်ဖြင့်

၁၉၆၁

ဦးထွေး (ခေါ်) အေး၊ အီး၊ မဒါရီ နှင့် ဘဏ္ဍာတော် မင်းကြီး၊ ရန်ကုန်မြို့ ပါ ၂။

ချမှတ်ခဲ့သော အမိန့်များကို ပြန်လည် ကြည့်ရှု နိုင်ပေလိမ့်မည်။ သို့သော် ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည် အမြတ်တော်ခွန် (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (အက်ဥပဒေအမှတ် ၂၇/၅၈) အရ၊ အထက်ဖော်ပြပါ ပုဒ်မ ၃၃ တွင် အမြတ်တော်မင်းကြီးသည်၊ မိမိအလို အလျောက် အမှုများကို ကြည့်ရှု စစ်ဆေး ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်သာမက အခွန် စည်းကြပ် ခံရသူ လျှောက်ထားလျှင်လည်း ထိုနည်းတူစွာ အရေးယူနိုင်သည်ဟု အတည့်အလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားလေသည်။ ယခုအမှုတွင် လျှောက်ထားသူ ဦးထွေးသည်၊ လက်ထောက် အမြတ်တော် မင်းကြီး ချမှတ်လိုက်သော အမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် ပုဒ်မ ၃၃ အရ၊ အမြတ်တော် မင်းကြီးထံ စောဒကဝင်ရာ၊ တွဲဘက် အမြတ်တော် မင်းကြီးသည် မိမိချမှတ်ခဲ့သော အမိန့်ကို ပြန်လည် စစ်ဆေးသည်မှာ သဘာဝ တရားမျှတရေး စည်းကမ်းများနှင့် ဆန့်ကျင်နေသည်ကို တွေ့ရှိရလေသည်။ ဤရုံးတော် ဦးပစ်နှင့်သဲကုံးကျေးရွာ သီးစားချထားရေးကော်မိတီ (၁) အမှုတွင်၊ အောက်ပါအတိုင်း မြွက်ကြားခဲ့လေသည်။

> **"It is a rule of universal application and therefore of natural justice that no man can be a judge in his own cause. A person who has an interest in the matter arising for decision cannot constitute himself a judge at the hearing. Natural justice also requires that those entrusted with the power of adjudicating upon any dispute must act in good faith and give the parties an opportunity of being heard and stating their case and their view-point"**

မြန်မာပြည် အမြတ်တော်ခွန် အက်ဥပဒေအရ၊ မူလ၌ မြန်မာပြည်တွင် အမြတ်တော်မင်းကြီး တပါးသာလျှင်ရှိ၏။ သို့သော် ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည် အမြတ်တော်ခွန် (ဒုတိယပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေ (အက်ဥပဒေအမှတ် ၅၀/၅၄) အရ၊ အမြတ်တော် မင်းကြီးဆိုသည်မှာ မြန်မာပြည် အမြတ်တော်ခွန် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅ အရ ခန့်အပ်သည့် အမြတ်တော်မင်းကြီးဟု ဆိုလိုသည့်အပြင်၊ တွဲဘက် အမြတ်တော်မင်းကြီးအဖြစ် ခန့်အပ်ခြင်း ခံရသူလည်း ပါဝင်သည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားလေသည်။ အမြင်အားဖြင့် တွဲဘက် အမြတ်တော်မင်းကြီးသည် အမြတ်တော်မင်းကြီး၏ အာဏာများကို အသုံးပြုနိုင်ပေမည်။ သို့သော် ဤအမှုတွင် အထက်၌ ဖော်ပြခဲ့သော အကြောင်းများကြောင့်၊ မိမိကိုယ်တိုင် လက်ထောက် အမြတ်တော်မင်းကြီး အဖြစ်ဖြင့် ချမှတ်ခဲ့သော အမိန့်ကို မကျေနပ်သူက စောဒကဝင်ရာတွင်၊ တွဲဘက်အမြတ်တော်မင်းကြီး အဖြစ်ဖြင့် ပြန်လည် စစ်ဆေး ဆုံးဖြတ်ခြင်း ပြုနိုင်မည်မဟုတ်ချေ။

---

(၁) ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံးများ ၇၅၉။

ထို့ကြောင့် လျှောက်ထားခံရသူများ၏ အမိန့်များကို အမှုခေါ် စာချုန်တော အမိန့်ဖြင့် ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

အမှုသည်များသည် မိမိတို့တရားစရိတ်ကို မ်မိတို့အသီးသီး ကျခံကြရမည်ဖြစ်သည်။

၁၉၆၁

ဦးထွေး(ခေါ်)
အေ၊ အီး၊
မဒါရီ
နှင့်
ဘဏ္ဍာတော်
မင်းကြီး၊
ရန်ကုန်မြို့ ပါ၂။

တရားလွှတ်တော်ချုပ်

†၁၉၆၁
ဇူလိုင်လ
၃၁ ရက်။

ဦးအောင်ဘ ပါ ၃ (လျှောက်ထားသူများ)
နှင့်
ဥက္ကဋ္ဌ၊ ပဲခူးတိုင်း သီးစားချထားရေးအဖွဲ့ ပါ ၅ (လျှောက်ထားခံရသူများ)*

သီးစားချထားရေး နည်းဥပဒေ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ အပိုဒ် ၁၁၊ မည်သူကိုသီးစားချထား ရမည်နည်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး နည်းဥပဒေအပိုဒ် ၁၁ အရ၊ ပျက်ကွက်မှုမရှိခဲ့လျှင်၊ ၎င်းနည်းဥပဒေအပိုဒ်အရ၊ လက်ငုံတ်သီးစားဖြစ်သူကိုသာ သီးစား ချထားရေးကော်မီတီက သီးစားချထားရမည်ဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးဘအုန်းလိုက်ပါဆောင်ရွက်သည။

လျှောက်ထားခံရသူအမှတ် (၁) နှင့် (၂) တို့အတွက်။ ။အစိုးရလွှတ်တော်ရှေ့နေ ဦးလှမောင် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူ အမှတ် (၃) ၊(၄) နှင့် (၅) တို့အတွက်။ ။ဦးဘသော့လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည်။

တရားဝန်ကြီး ဦးဘိုကြီး။ ။အခင်းဖြစ်သည့်မြေသည်၊ ပြည်ခရိုင်၊ ပန်းတောင်း မြို့နယ်၊ ရေလည်ကျွန်းကျေးရွာရှိ၊ မြေသစ်တောင်ကျွန်း ကွင်းအမှတ် ၁၀၉ ဖြစ်သော မြေနုကျွန်းပေါ်ဖြစ်သည်။ ထိုမြေအားလုံးကိုဖြစ်စေ၊ တစိတ်တဒေသကိုဖြစ်စေ၊ ယခု လျှောက်ထားသူ စိတ္တဲရွာသားများ ဖြစ်ကြသူ ဦးအောင်ဘ၊ မောင်ငွေ၊ မောင်ရှင်နှင့် အပေါင်းပါတို့က လွန်ခဲ့သည့် ၁၀ နှစ်ခန့်က စတင်၍ လုပ်ကိုင်လာခဲ့ကြဟန်တူသည်။ သို့သော် တိုင်းသီးစားချထားရေးကော်မီတီက ယင်းသို့ လုပ်ကိုင်လာခဲ့သည်မှာ အခင်း ဖြစ်မြေရှိ ဒေသတဝိုက်၌ ထိုစဉ်က သောင်းကျန်းသူများ စိုးမိုးခဲ့သဖြင့်၊ သောင်းကျန်း

---

* ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ တရားမအသေးအဖွဲ့လျှောက်လွှာအမှတ် ၅၉။

† နိုင်ငံတော် တရားဝန်ကြီးချုပ် ဦးမြင့်သိန်း၊ နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးများ ဖြစ်ကြသော ဦးဘိုကြီးနှင့် ဦးအောင်သာကျော်တို့ ရှေ့မှောက်တွင် တရားဝန်ကြီး ဦးဘိုကြီး အခိန့်ချမှတ်သည်။

သူများ၏ အာဏာကို မဖိဆန်ဝံ့၍ သက်ဆိုင်ရာ ကျေးရွာသီးစားချထားရေး ကော်မီတီက ထိုမြေကို စိတ်တဲရွာသားများအား သီးစားချထားခဲ့ဟန် တူသည်ဟု ယူဆလေသည်။

၁၉၆၁
ဦးအောင်ဘ
ပါ ၃
နှင့်
ဥက္ကဋ္ဌ၊ပခုံးတိုင်း
သီးစားချထား
ရေးအဖွဲ့ ပါ ၅။

၁၉၅၈-၅၉ ခုနှစ်အတွင်း၊ အခင်းဖြစ်မြေကို လုပ်ကိုင်ရန်အတွက် လျှောက်ထား ခံရသူများဖြစ်သူ ဦးမောင်ဟန်၊ မောင်ရန်ရှင်း၊ ဦးအုန်းမောင်နှင့် အခြားသောင်ကြီး ရွာသားများကတဘက်၊ လျှောက်ထားသူများနှင့် အပေါင်းပါတို့ စိတ်တဲရွာသားများက တဘက်၊ အပြိုင်အဆိုင်လျှောက်ထားကြလေသည်။ ထိုနှစ်အတွက် ပဲခူးတိုင်းသီးစားချ ထားရေးကော်မီတီက ၁၉၆၀ ခု၊ ဇွန်လ ၁၆ ရက်နေ့၌ အမိန့်ချမှတ်သည်မှာ၊ သောင်း ကျန်းသူရဲဘော်ဖြူများကြီးစိုးနေစဉ်က၊ ၎င်းတို့ညွှန်ကြားချက်အရ အခင်းဖြစ်မြေအချို့ အတွက်ကို စိတ်တဲရွာသားများအား ချထားခဲ့ရသည်ကို တွေ့ရှိကြောင်း။ ယခုလျှောက် ထားခံရသူနှင့် အပေါင်းပါများသည် သောင်ကြီး ရွာသားများဖြစ်၍၊ အခင်းဖြစ် မြေမှာလည်း သောင်ကြီး သူကြီးပိုင်နက်အတွင်း ကျရောက်သောကြောင့် ထိုမြေကို သောင်ကြီး ရွာသားများသို့ သီးစားချထားရမည်ဟုဆုံးဖြတ်လိုက်လေသည်။ ယင်းသို့ ဆုံးဖြတ်သော်လည်း၊ တိုင်းသီးစားချထားရေး ကော်မီတီက ဆက်လက်အမိန့် ချမှတ် သည်မှာ၊ "မြေလုပ်လို၍ စိတ်တဲရွာသားများက သောင်ကြီး သူကြီးပိုင်နက်သို့ ပြောင်း လိုပါက ပြောင်းနိုင်သည်။"

ထိုသို့ မှတ်ချက်ချသည်ကို အကြောင်းပြု၍၊ လျှောက်ထားသူများနှင့် အပေါင်း ပါတို့သည်၊ သောင်ကြီး သူကြီးပိုင်နက်အတွင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့ကြလေသည်။ သို့သော် ယင်းသို့ပြောင်းရွှေ့ရာ၌၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရ သတ်မှတ်သောစည်းကမ်းချက်နှင့် မညီ၍ သော်၎င်း၊ သောင်ကြီးရွာသားများနှင့် စိတ်တဲရွာသားတို့အဓိကရုဏ်း ဖြစ်မည်ကိုစိုးရိမ်၍ သော်၎င်း၊ အကြောင်းတခုခုကြောင့် တိုင်းမင်းကြီးက ယင်းသို့ရွှေ့ပြောင်းသည်ကို အတည်မပြုထားခဲ့ဟန်တူသည်။

ထို့နောက် ယခုအခင်းဖြစ်သော ၁၉၅၉-၆၀ စိုက်ပျိုးရေးနှစ်အတွက်၊ သောင်ကြီး ရွာသားများနှင့် စိတ်တဲရွာသားများ အပြိုင်အဆိုင် လျှောက်ထားကြပြန်ရာ၊ သောင်ကြီး ကျေးရွာသီးစား ချထားရေး ကော်မီတီက အခင်းဖြစ်မြေကို သောင်ကြီးရွာသား များအား ချထားလိုက်လေသည်။ ပြည်ခရိုင် သီးစားချထားရေးကော်မီတီက ထိုအမိန့် ကို ပယ်ဖျက်ပြီးလျှင် စိတ်တဲရွာသားများသည်၊ သောင်ကြီးသူကြီးပိုင်နက် နယ်နိမိတ် အတွင်းသို့၊ လုံးဝရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်ပါက အခင်းဖြစ်မြေကို ၎င်းတို့အား ချထားရမည် ဟုဆုံးဖြတ်လေသည်။ တိုင်းသီးစားချထားရေး ကော်မီတီကမူကား အခင်းဖြစ် မြေသည်၊ သောင်ကြီး ကျေးရွာသူကြီးပိုင်နက် အတွင်း ကျရောက်သည်ဖြစ်၍၊ သောင်

၁၉၆၁

ဦးအောင်ဘ
ပါ ၃
နှင့်
ဥက္ကဋ္ဌ၊ ပဲခူးတိုင်း
သီးစားချထား
ရေး အဖွဲ့ ပါ ၅ ။

ကြီး ရွာသားများကိုသာ ချထားရမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီး ခရိုင်သီးစားချထားရေး ကော်မီတီ၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်လေသည်။

ဥပဒေ ကြောင်းအရဆိုလျှင်၊ ၁၉၅၈-၅၉ ခု၊ စိုက်ပျိုးရေးနှစ်တွင် တိုင်းသီးစားချထားရေးကော်မီတီက အခင်းဖြစ်မြေကို သောင်ကြီးရွာသားများအား ချထားခဲ့ပြီးဖြစ်၍၊ ၎င်းတို့သည် ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေး နည်းဥပဒေ အပိုဒ် ၁၁ အရ တရားဝင်သီးစား လက်ငုတ်များ ဖြစ်သဖြင့်၊ ၁၉၅၉-၆၀ ခုနှစ်အတွက်လည်း သာမန်အားဖြင့် ၎င်းတို့အားသာလျှင် ချထားရမည်ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့သည် ထိုနည်းဥပဒေ အပိုဒ် ၁၁ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ ပျက်ကွက်မှု ရှိသည်ဟု ဤအမှုတွင်မပေါ်ပေ။

ထို့ကြောင့်တိုင်း သီးနှံချထားရေး ကော်မီတီ၏ အမိန့်ကို ဝင်ရောက် စွက်ဖက်ရန် အကြောင်း မမြင်သဖြင့် လျှောက်လွှာကို ပလပ်လိုက်သည်။ အမှုသည်များသည် မိမိတို့တရားစရိတ်ကို မိမိတို့အသီးသီး ကျခံရမည်ဖြစ်သည်။

SUPREME COURT

HWE NGWE CHEW (APPELLANT)

v.

HWE EYE HAIN (RESPONDENT). *

†S.C. 1961

Sept. 4.

Decree—Unappealable.

The fact that a decree was unnecessarily drawn up in respect of an interlocutory order in a suit for dissolution of partnership directing the Commissioner to proceed with the taking of accounts which would be the basis of the final decree would not render it appealable.

Ba Shun for the appellant.

K. R. Venkatram for the respondent.

U MYINT THEIN, C.J., Union.—In Civil Regular No. 172 of 1947 the respondent filed a suit for dissolution of partnership. A preliminary decree was passed on 22nd July 1949 and a Commissioner was appointed for the taking of accounts. One of the defendants took it up on appeal but it was summarily dismissed. The appellant before us Hwe Ngwe Chew, another partner, did not contest the preliminary decree.

After the taking of accounts, the Commissioner submitted his report and the fight between the partners centred on one item of K 97,000, which the Commissioner held was a loan made by the plaintiff or his father to the partnership. The learned Judge confirmed this finding and held that it was a subsisting debt. The order of the learned Judge which was passed on the 21st October 1954 ended with this passage:

> "This being the case and in view of the fact the Partnership had treated this sum of K 97,000 as a subsisting debt at all material times, the plea of the bar of limitation

* Civil Appeal No. 18 of 1959.

† *Present:* U MYINT THEIN, C.J., Union, U CHAN HTOON and U BO GYI, JJ.

S.C. 1961

HWE NGWE CHEW v. HWE EYE HAIN.

cannot prevail. The Commissioner's findings will accordingly be confirmed. The final partnership decree will be passed in terms of the said findings, on the Commissioner making his further report in terms of the preliminary decree regarding the credits, property and effects belonging to the partnership. The proceedings will therefore be remitted to the Commissioner with these directions."

Hwe Ngwe Chew filed an appeal in the High Court against this order. We would say at this stage that a preliminary decree had already been passed and that the order of the 21st October 1954 was merely an interlocutory order which gave directions to the Commissioner to complete his findings so that a final decree could be drawn in terms of his report.

The appeal was filed on the 9th December 1954 but since it was not accompanied by a copy of the decree, the Appellate Office pointed out the defect and the Assistant Registrar by his diary order of the 7th January 1955 insisted upon its production.

Now, an order, such as the one passed on 21st October 1954, does not require a decree to be drawn. But one was actually drawn and its correctness was signed by the appellant's advocate U Hla Gyaw on 17th November 1954, so that the Assistant Registrar's orders could have been complied with easily. After repeated requests for time to file a copy, it was ultimately filed on 18th May 1955. But the copy filed was not a copy of the relevant decree but of the preliminary decree which was passed on the 6th August 1949.

In the meantime, the proceedings before the Commissioner terminated and on the 28th February 1955 the learned Judge on the Original Side after hearing Mr. Jagnathan for the plaintiff and U Hla Gyaw for the defendants ordered a final decree to be made. This was actually done under date 13th June 1955.

When Hwe Ngwe Chew's appeal came up for admission before the Appellate Bench on the 2nd August 1955, obviously U Hla Gyaw found himself in a dilemma in that he had filed an appeal against an interlocutory order while in the meantime the final decree had been passed. Presumably for this reason, he asked for a fortnight's time to have his appeal withdrawn and to seek refund of the Court fees. Time was granted but U Hla Gyaw changed his mind and actually filed additional grounds of appeal and managed to get his appeal admitted.

But at the actual hearing of the appeal, learned Counsel for the respondent Hwe Eye Hain took the preliminary objection that if the appeal was against the interlocutory order of the 21st October 1954, it was not accompanied by a copy of the relevant decree required under Order 41, Rule 1 of the Civil Procedure Code and Rule 5 of the High Court Appellate Side Rules of Procedure, and therefore incompetent. It was only then that the Court discovered that the relevant decree had not been filed. It was discovered also that U Hla Gyaw had filed a copy of the final decree along with his additional grounds of appeal.

U Hla Gyaw tried to make out that his appeal was against the final decree, a copy of which had got into the record, but this suggestion was rightly rejected by the Bench. He had filed his appeal on the 9th December 1954, a year and a half before the final decree was drawn, and in fact the prayer in his appeal was " to set aside the judgment of the learned Judge of the Original Side dated the 21st October 1954 and pass judgment cancelling the report of the Commissioner . . . . . "

He then fell back on the order of the 21st October 1954 and maintained that it amounted to another preliminary judgment and therefore appealable. The Appellate

S.C. 1961

HWE NGWE CHEW v. HWE EYE HAIN.

Court in rejecting the contention pointed out that under Order 20, Rule 15 of the Civil Procedure Code there could be only two decrees in a suit for dissolution of partnership, a preliminary decree and a final one, as were passed in this case. The Court also pointed out that if the order of the 21st October 1954 was under appeal, a copy of the relevant decree should be filed along with a copy of the order, for it is the decree that is appealable and not the order. It was unfortunate for U Hla Gyaw that it was the copy of the vital decree that was not before the Court.

For these reasons the appeal was dismissed. By way of further appeal, the matter has come before us under section 5 of the Union Judiciary Act and U Ba Shun who appears for the appellant has made it clear that what the appellant seeks to set aside is the order of the 21st October 1954 in respect of which, rightly or wrongly, a decree had been drawn, which would render the order appealable.

We are unable to agree. The order of the 21st October 1954 was an interlocutory order which gave directions to the Commissioner to proceed with the taking of accounts which would be the basis of the final decree. The fact that a decree was unnecessarily drawn would not render it appealable.

The Appellate Court has given its reasons supported by authorities for holding the appeal to be incompetent, and with their decision, we agree. The appeal is therefore dismissed with costs, Advocate fees K 170 in this Court.

SUPREME COURT

T. N. AHUJA & CO. AND ONE (APPELLANTS)

v.

THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA (RESPONDENTS) *

† S.C. 1961

Sept. 6.

Constitution, s. 90—Proviso—Rule and regulation making power—Delegation of—Mandatory provision to lay rules before Parliament—Non-compliance with—Purpose of—Effect of annulment on action taken under rules prior to annulment—Erroneous views—Income-tax Act, s. 26A—Rules framed under—Procedural Retrospective in application—Peculiarity of Act—Registration—

(i) Refusal for non-compliance with rules—Duty of Income-Tax Officer—Effect of failure of.

(ii) Refusal for partnership being not genuine—Notice to be given to assessee—Effect of failure to give.

Erroneous views regarding partnership deed—S. 26A—Enquiry under—What is outside scope of—To be confined to factual matters only. Summary.

Parliament is jealous of its powers of making laws but since a statute of the nature of Income-tax Act cannot be comprehensive so as to contain detailed provisions as to its application, it is usual to delegate to a subordinate authority the power to frame rules and regulations to carry out the purposes of the Act. This is permitted by the proviso to s. 90 of the Constitution which is four parts, these being:

(1) The Act may authorise any person or authority to frame rules and regulations consonant with the Act, and which would have the force of law.

(2) Such rules and regulations framed by the competent authority must be laid before each Chamber of Parliament at its next ensuing session.

(3) Within three months of their being so laid they can be annulled by a motion carried in both Chambers.

(4) Such annulment does not affect the validity of any action previously taken under the rules or regulations.

Where it is contended that the Income-Tax Rules promulgated by Notification No. 11 of 4th June 1954 which admittedly were not laid at the next ensuing session of Parliament but were so laid only in 1958, were rendered null and void by such failure to comply with the mandatory provision of the Act.

---

* Civil Appeals Nos. 10 and 11 of 1960.

† *Present:* U MYINT THEIN, Chief Justice of the Union, U BO GYI and U AUNG THA GYAW, JJ.

S.C. 1961

T. N. AHUJA & CO. AND ONE v. THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA.

Held: That although the failure to lay the rules in question before Parliament was undoubtedly a failure to heed a constitutional provision, to lay the rules before Parliament is not a condition precedent for them to have the force of law, and that in point of fact they became effective upon promulgation.

The purpose of laying them before Parliament is to enable annulment, if such a course of action is desired. Even if they are annulled, action taken on the authority of the rules, prior to annulment, would remain valid. It follows therefore that if no annulment takes place, the rules would continue to have the force of law.

Montreal Street Railway Co. v. *Normandin*, (1917) AC 170 at 175; *Dattatraya Moreshwar* v. *The State of Bombay*, A.I.R., (1952) S.C. 181, referred to.

Held further: That the views that s. 90 of the Constitution has no application to the Income-Tax Act and that there was no necessity to lay the rules before Parliament are erroneous.

Held: That despite the failure to lay them before Parliament within the prescribed period, the rules promulgated in Financial Commissioner's Notification No. 11 of the 4th June 1954 remain valid and are not *ultra vires* of s. 26A of the Income-Tax Act.

The rules framed under s. 26A of the Income-Tax Act would appear to be procedural and any change in mere procedure would have retrospective application. The peculiarity of the Income-Tax Act is, it is only when the annual Finance Act is passed that income-tax becomes chargeable "for that year in accordance with, and subject to the provisions of this Act."

Greenfields v. *Commissioner of Income-Tax, Bihar and Orissa*, (1959) 35 I.T.R. 61, referred to.

Held: That as the Income-Tax Rules had become effective as from 4th June 1954 they are applicable to applicant firm's income-tax assessment for the year 1953-54.

A distinction should be drawn between a refusal to register because of failure to comply with the rules and a refusal because a partnership is not genuine. In the case of refusal falling in the first category, the Income-Tax Officer should return the application to the assessee with an endorsement to the effect that the rules have not been complied with. This would be an intimation to the assessee that his application has been rejected upon a technicality and would afford him an opportunity of remedying the defect. Denial of this opportunity prejudices an assessee greatly.

But where the Income-Tax Officer is of the opinion that the application should be rejected on its merits, that is to say because it is not a genuine partnership, then he should in fairness give the assessee an opportunity of showing cause. It is true that the Act has no specific provision which requires notice of an intended rejection to be given but prudence and natural justice dictate that no man should be condemned unheard.

Held therefore: That failure to give notice to the assessee by the Income-Tax Officer of his intention to refuse renewal of registration vitiates the assessment.

Held: That the view that a registered partnership deed was illegal in that it offended s. 27 of the Contract Act and s. 36 (1) of the Partnership Act, there being a restraint of trade is erroneous as under s. 36 (2) of the Partnership Act.

a partner may agree with his partners that on ceasing to be a partner he will not set up similar business within a specified period or within a specified local limit.

The Income-tax Act allows benefits to a partnership in respect of income-tax and if there is in fact a partnership, the fact that some of the partners take the major share of the profits is the concern of only the partners who enter into a partnership with open eyes.

Held: That it is outside the scope of an enquiry under s. 26A of the Income-Act to try to discover whether the partnership deed offends s. 27 of the Contract Act and s. 36 (1) of the Partnership Act or whether it is loaded in favour of any of the partners and that the Income-tax Officer should confine the enquiry to factual matters, which he is competent to probe into.

Raju Chettiar & Brothers v. *The Commissioner of Income-tax, Madras* (1949) 17 I.T.R. 51; *N. T. Patal & Co.* v. *Commissioner of Income-Tax Madras*, A.I.R., (1958) Mad. 364, referred to.

Summary.—The rules impugned are valid.

In the circumstances prevailing the Income-Tax Officer should have returned the applications since they were not in the form prescribed. Such return would be an intimation to the appellants to have the position rectified.

Only when applications conforming to the rules are filed, then would there be need for the Income-Tax Officer to consider the genuineness of the partnership. If the considers the partnership to be a bogus one, then an opportunity should, in fairness, be given to the assessee to prove that it is genuine. The Income-Tax Officer should confine the enquiry to factual matters.

Kyaw Myint, Kyaw Min and *R. Basu* for the appellants.

Ba Kyaw (Government Advocate) for the respondent.

U MYINT THEIN, C.J., Union.—The appellants are a partnership firm of twenty persons who deal in photographic accessories under the business names of "T. N. Ahuja & Co." and "D. A. Ahuja" with branch offices in Mandalay under the same names. For the assessment year 1953-54 and for the year 1954-55 which were dealt with at the same time by the Income-Tax Officer, Group "F", they filed applications for registration of partnership in respect of their firm. Such applications have to be made every year. If there is a change in the partners, or in the shares, it would be a fresh application, but if these are unaltered, it would be an application for renewal. We are told that the firm which started business in 1895 had been thus

S.C. 1961

T. N. AHUJA & CO. AND ONE v. THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA.

registered yearly for many years and though there had been changes among the partners and alterations in regard to the shares, the firm had experienced no difficulty of securing registration in the past.

Hitherto, under the rules prescribed and notified as No. 37 dated the 21st April 1939 * by the Financial Commissioner, an application for registration could be made by any of the partners on behalf of the firm but this rule, being Rule 2, was amended by the Financial Commissioner and notified in Notification No. 11 of the 4th June 1954.† The provision now reads:

> "Such application shall be signed by all the partners (not being minors) personally . . ."

The two applications for registration were signed by 14 of the 20 partners personally, and 4 by authorized agents. Two signatures were missing as these two partners were out of the country.

It is urged by the appellants that without any opportunity being given to them to show cause against rejection of registration, an order of rejection was passed on the 30th April 1956 in respect of the 1953-54 proceedings. It is not suggested that such rejection was made known to them.

On the 2nd May 1956, the appellants, realising that their applications in respect of both proceedings were not in conformity with the new Rule 2, they filed an application supported by an affidavit requesting two months' time to obtain the personal signature of the partners, who were still abroad at the time. The diary entry dated the 4th May 1956 in the 1953-54 proceedings is that the application was too late and could not be allowed. In respect of the 1954-55 proceedings, the

* *Burma Gazette*, 1939, Part IV, p. 325.

† *Burma Gazette*, 1954, Part IV, p. 515.

diary entry of the 3rd May 1956 is that orders were about to be passed and that no time could be granted. The formal order rejecting the application for registration of partnership is dated the 7th May 1956.

The refusal of registration in both the cases was based on two grounds, namely (*a*) that the registered deed of partnership which was submitted for examination, was illegal in some respects and unfair to some of the partners, thus indicating that the partnership was a sham and meant only to reduce liability in respect of income-tax and (*b*) that the application did not conform to the requirements of Rule 2. More stress was laid by the Income-tax Officer on the first ground.

The matter was taken to the Assistant Commissioner on appeal. At the same time two applications, signed by all the 20 partners personally and supported by an affidavit, were filed for registration of the partnership for the two years of assessment. These applications were properly made, as under the amended Rule 2 (*c*) they can be filed:

> "With the permission of the Assistant Commissioner hearing an appeal under section 30 of the Act, before the assessment is confirmed, reduced, enhanced or annulled . . ."

The affidavit of H. T. Ahuja is filed in the appellate record, F. 5/55-56, which deals with the 1953-54 assessment year. Paragraph 10 of the affidavit dated the 22nd August 1956 reads:

> "I say that the rules have already foreseen the difficulties that might arise in case of assessee either through mistake or ignorance or for any other cause and that Income-Tax Officers may pass orders before the proper application for registration has been put in and in the rules it is therefore specifically provided that 'with the permission of the Assistant Commissioner hearing an appeal under section 30 of the Act, before the assessment is confirmed, reduced, enhanced or annulled'

S.C. 1961

T. N. AHUJA & CO. AND ONE v. THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA.

application for registration can be filed. We have made our fresh applications for registration and they are all signed by the partners personally and we now crave the permission of the learned Assistant Commissioner to file them".

The two applications bear the date 20th August 1956 which is scored out and corrected to read as "21st September 1956". Why this correction took place is not clear but there can be no doubt that the Assistant Commissioner's attention was specifically drawn to them on the 25th August 1956 when the appeal in regard to the 1954-55 assessment was heard. At the foot of the additional grounds of appeal dated the 16th July 1956 the Assistant Commissioner had noted the submissions made by Counsel and among them one entry reads:

> "Permission to apply for registration before I.T.O. in affidavit".

These notes bear the Assistant Commissioner's initials and the date "25/8".

In his orders rejecting the appeal the Assistant Commissioner made no reference to the application for permission to file the application for registration. Unlike the Income-Tax Officer who in his order had stressed upon the sham nature of the registration deed, the Assistant Commissioner laid more stress upon the failure to comply with Rule 2, in that not all the signatures of the partners were on the applications filed with the Income-Tax Officer.

We have tried to ascertain why it was that the Assistant Commissioner had not passed formal orders on the application for permission to register fresh applications for registration. It was suggested by the learned Government Advocate that the Assistant Commissioner was of the opinion that since the original applications

had been decided on their merits by the Income-tax Officer, he was not competent to accept a fresh application and that in all probability he made a verbal order to that effect.

The matter was taken to the Income-Tax Appellate Tribunal where additional grounds were raised, namely (1) that Rule 2 was *ultra vires* of section 26-A of the Income-tax Act and (2) that since section 90 of the Constitution requires rules and regulations made by an authorized person to be laid before each Chamber of Parliament at its next ensuing session, and since admittedly it was not done till 1958, such failure had rendered the rules null and void. The decisions, however, were against the appellants.

References to the High Court, under section 66 of the Income-Tax Act in both proceedings were made but the appellants were again unsuccessful. They have, however, obtained certificates of fitness of appeal to this Court and these proceedings have now come to us under section 66-A (2) of the Act.

The first question in Civil Appeal No. 10 which relates to the assessment proceedings for the year 1953-54 reads:

> "Whether under the circumstances of the case the Income-Tax Appellate Tribunal is right in law in holding that the Income-Tax Rules as amended by Financial Commissioner's Notification No. 11, dated the 4th June 1954 which have been found by the Income-Tax Appellate Tribunal not to have been laid before Parliament under the mandatory provisions of section 90 of the Constitution has the force of law?"

Section 90 of the Constitution reads:

> "Subject to the provisions of this Constitution, the sole and exclusive power of making laws in the Union shall be vested in the Parliament.

S.C. 1961

T. N. AHUJA & CO. AND ONE v. THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA.

Provided that an Act of Parliament may authorize any person or authority therein specified to make rules and regulations consonant with the Act and having the force of law, subject, however, to such rules and regulations being laid before each Chamber of Parliament at its next ensuing session and subject to annulment by a motion carried in both Chambers within a period of three months of their being so laid, without prejudice, however, to the validity of any action previously taken under the rules or regulations."

Parliament is jealous of its powers of making laws but since a statute of the nature of the Income-Tax Act cannot be comprehensive so as to contain detailed provisions as to its application, it is usual to delegate to a subordinate authority the power to frame rules and regulations to carry out the purposes of the Act. This is permitted by the proviso which is in four parts, these being:

(1) The Act may authorize any person or authority to frame rules and regulations consonant with the Act, and which would have the force of law.

(2) Such rules and regulations framed by the competent authority must be laid before each Chamber of Parliament at its next ensuing session.

(3) Within three months of their being so laid they can be annulled by a motion carried in both Chambers.

(4) Such annulment does not affect the validity of any action previously taken under the rules or regulations.

It is conceded by the learned Government Advocate that the rules though framed in 1954 were not laid at the next ensuing session of Parliament and that they were so laid only in 1958, and U Kyaw Min, one of the learned

Counsel who appeared for the appellants and who made his submissions on this particular issue, maintained that the provision to lay before Parliament being mandatory, such failure to lay the rules promulgated by Notification No. 11 of 4th June 1954 before Parliament during the prescribed period, had rendered them null and void. To our question when they would become null and void, he replied that they must be deemed to be so as from the last day of the "next ensuing session" since whoever was responsible for not laying them before Parliament, had denied Parliament the opportunity of annulling them. U Kyaw Min elaborated his argument emphasising upon the possibility of deliberate inaction on the part of a rule-framing authority with the sole purpose of denying Parliament an opportunity of annulling the rules.

The failure to lay the rules in question before Parliament was undoubtedly a failure to heed a constitutional provision but be that as it may, it is necessary to consider what the effect of the failure is.

To lay the rules before Parliament is not a condition precedent for them to have the force of law, and in point of fact they became effective upon promulgation. The purpose of laying them before Parliament is to enable annulment, if such a course of action is desired. Even if they are annulled, action taken on the authority of the rules, prior to annulment, would remain valid. It follows therefore that if no annulment takes place, the rules would continue to have the force of law. We are unable to agree with U Kyaw Min that the ineffectiveness of the rules would be automatic with failure to lay them before Parliament. In respect of these particular rules they were ultimately laid, even though only after four years, and there was no attempt made then to have them annulled. We can understand U Kyaw Min's anxiety that failure may be deliberate but there are ways and

S.C. 1961

T. N. AHUJA & CO. AND ONE v. THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA.

means of enforcing compliance with the provisions of section 90.

We have looked to English and Indian precedents and in *Montreal Street Railway Co.* v. *Normandin* (1), their Lordships of the Privy Council said:

> "When the provisions of a statue relate to the performance of a public duty and the case is such that to hold null and void acts done in neglect of this duty would work serious general inconvenience, or injustice to persons who have no control over those entrusted with the duty, and at the same time would not promote the main object of the Legislature, it has been the practice to hold such provisions to be directory only, the neglect of them though punishable, not affecting the validity of the acts done."

The majority decision in *Dattatraya Moreshwar* v. *The State of Bombay*. (2) is in similar strain. The question involved there was whether non-compliance, with the terms of section 166 (*1*) of the Indian Constitution in that the confirmation by Government of an order of detention was not issued in the name of the Governor, was a fatal flaw. It was held not to be so.

The Tribunal, in dealing with this issue observed that section 90 would have no application to the Income-Tax Act, which was an Act that had been in force prior to the change in Burma's status, while the High Court observed that there was no necessity to lay the rules before Parliament. Both observations are erroneous. Section 90 applies to all statutes in force and where rules under an Act are framed by the prescribed authority, the Constitutional requirement is that they must be laid before Parliament. Failure to perform this duty imposed by the Constitution would render whoever is responsible for the failure, liable to be taken to task but for the reasons we have already stated, the rules would continue

(1) A.C. 170 at 175. (2) A.I.R. (1952) S.C. 181.

to have the force of law until they are annulled by Parliament or revoked in some other manner.

Our answer to the question is, despite the failure to lay them before Parliament within the prescribed period, the rules promulgated in Financial Commissioner's Notification No. 11 of the 4th June 1954 remain valid.

In passing, we desire to mention that in England, under section 4 of the Statutory Instruments Act, 1946 (9 & 10 Geo., *c.* 36 statutory instruments which are required to be laid before Parliament are to be so laid before the instruments come into operation. Where it is essential that any such instrument should come into operation before they can be laid, then intimation must be given forthwith to the Lord Chancellor and the Speaker of the House of Commons. Perhaps, an enactment of the same nature would allay U Kyaw Min's fears.

The second question is:

> "Whether under the circumstances of the case the Income-Tax Appellate Tribunal is right in law in holding that the Income-Tax Rules introduced by the Financial Commissioner's Notification No. 11, dated the 4th June 1954, are *intra vires* the Income-Tax Act"?

Section 26-A of the Income-Tax Act lays down the procedure for registration of firms and sub-section (2) as it stood, prior to its amendment by Act 41 of 1957 reads:

> "(2) The application shall be made by such person or persons, and at such times, and shall contain such particulars and shall be in such form, and be verified in such manner, as may be prescribed; and it shall be dealt with by the Income-Tax Officer in such manner as may be prescribed."

It is the appellants' contention that because section 26-A enables an application to be made by "a person or persons", a rule based upon this section, that insists upon an application by "persons", that is to say

S.C. 1961

T. N. AHUJA & CO. AND ONE v. THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA.

by all the partners, is *ultra vires* of the section itself. The High Court had rejected this on the ground that under section 12 (2) of the Burma General Clauses Act the word "person" includes "persons". We do not think there is need to invoke the General Clauses Act for, when the section says "person or persons", it would be permissible to prescribe that the application should be made by one partner or by all the partners.

Our answer to this question is that the Rules are not *ultra vires* of the provisions of section 26-A of the Income-tax Act.

The third question is:

> "Whether the Income-Tax Appellate Tribunal is right in law in holding that the said Income-Tax Rules are applicable to the applicant firm's income-tax assessment for the year 1953-54?"

The rules framed under section 26-A would appear to be procedural and any change in mere procedure would have retrospective application. However, the peculiarity of the Income-tax Act is, it is only when the annual Finance Act is passed that income-tax becomes chargeable "for that year in accordance with, and subject to the provisions of this Act . . .". U Kyaw Myint therefore submitted that since income-tax for the year 1953-54 became assessable only because of the Finance Act of 1953, the provisions of the Act and the rules as they stood in 1953-54 should be applicable to the assessment in respect of 1953-54. But even if this is accepted, the amended rules would still be applicable to the assessment in respect of the year 1953-54, as they had become effective as from 4th June 1954, a date which falls within the year of assessment 1953-54 and as the applications were filed only in 1956, the rules would be applicable. See *Greenfields* v. *Commissioner of Income-tax, Bihar and*

Orissa (1). Our answer to this question therefore is in the affirmative.

The fourth question is:

> "Whether the Income-Tax Appellate Tribunal is right in law in holding that failure to give notice to the applicant firm by the Income-Tax Officer of his intention to refuse renewal of registration does not vitiate the assessment?"

We consider that a distinction should be drawn between a refusal to register because of failure to comply with the rules and a refusal because the partnership is not genuine. In the case of refusal falling in the first category, the Income-Tax Officer should return the application to the assessee with an endorsement to the effect that the rules have not been complied with. This would be an intimation to the assessee that his application has been rejected upon a technicality and would afford him the opportunity of remedying the defect.

But where the Income-Tax Officer is of opinion that the application should be rejected on its merits, that is to say because it is not a genuine partnership, then he should in fairness give the assessee an opportunity of showing cause. It is true that the Act has no specific provision which requires notice of an intended rejection to be given but prudence and natural justice dictate that no man should be condemned unheard. We note that in these proceedings, two of the partners H. T. Ahuja and T. K. Asrani were examined both in regard to the accounts and as to the working of the partnership but there is nothing on record to show that these people were called in to disprove that the partnership was a sham. This indicates that the partners had no real opportunity of showing cause.

Our answer to the question is in the sense that we have indicated above.

(1) (1959) I.T.R., Vol. XXXV, p. 61.

S.C. 1961

T. N. AHUJA & CO. AND ONE v. THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA.

These answers are in respect of the questions raised in Civil Appeal No. 10.

In Civil Appeal No. 11, the first and the second questions are the same as those in Civil Appeal No. 10. Our answers are that the decision of the Tribunal was correct on both the issues.

The third question is:

> "Whether the Income-Tax Appellate Tribunal is right in law in holding that the applicant firm constituted as it is in full accordance with the Partnership Act is not genuine but sham?"

This raises the question of the scope of an enquiry arising out of an application for registration of a partnership. The learned Government Advocate submits that the Income-Tax Officer may go into the implications, both legal and factual, of a partnership deed. He relies upon two authorities, the first of these being *Hafiz Abdul Gafoor and others* v. *The Commissioner of Income-Tax Central Provinces and United Provinces* (1), a single judge decision of the Nagpur High Court in which Grille, J. upheld the view that Income-tax authorities, as judges of fact, could decide that a partnership which was evidenced by a deed produced before them was fictitious, provided there was evidence on which the decision could be based. The second authority is *Raju Chettiar and Brothers* v. *the Commissioner of Income-Tax, Madras* (2), a Bench decision of the Madras High Court. Yahya Ali, J. said:

> "There can be no doubt upon the authorities that the Income-Tax Officer is entitled to examine when an application for registration of a firm is made, whether the partnership is genuine, whether each of the partners mentioned therein is a real partner, whether the shares as specified are real

(1) (1939) I.T.R., Vol. VII, p. 625.
(2) (1949) I.T.R., Vol. XVII, p. 51 at p. 60.

> ones and whether the profits which are to be distributed under the deed will trully be the profits of those particular individuals. If he finds that there is no genuineness with regard to any of these things, it is open to him to reject the application on the ground that there is no genuine partnership brought into existence by the deed."

Both these decisions are acceptable to us but we think it is necessary to emphasise that the competency of the Income-Tax Officer is to probe into factual matters. See *N. T. Patay & Co.* v. *Commissioner of Income-Tax* (1). The facts in *Hafiz Gafoor's* case were Gafoor and Yasin were partners. Yasin died and a new partnership composed of (1) Gafoor, (2) Gafoor's son, (3) Yasin's brother, and (4) Ebrahim, son of Yasin, aged 9, a school boy who was admitted to an equal share of profits on the ground that he knew some English and would be able to deal with English correspondence. There had been no settlement of the old accounts or determination of the share of the deceased partner which would devolve on his heirs; nor were there accounts made of the total capital of the firm, nor of the capital contributed by the two partners under the former deed, nor of the four partners under the new deed. *Raju Chettiar's* case relates to a joint Hindu family. Raju Chettiar and his brother Ramaswamy were partners. Ramaswamy died and a partnership deed was drawn up between Raju Chettiar and Ramaswamy's widow. Registration of this unregistered deed was rejected on the ground that the widow was really the benamidar for and behalf of her two minor children. The accounts maintained pointed to that fact.

In the cases before us the Income-Tax Officer did not confine himself to factual matters. In his reasons for rejection, he said that the registered partnership deed was

(1) A.I.R. (1958) Mad. 564.

S.C. 1961

T. N. AHUJA & CO. AND ONE v. THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA.

illegal in that it offended section 27 of the Contract Act and section 36 (1) of the Partnership Act, there being a restraint of trade. His legal interpretation is erroneous in that under section 36 (2) of the Partnership Act a partner may agree with his partners that on ceasing to be a partner he will not set up a similar business within a specified period or within specified local limits. The restraint embodied in Article 42 of the deed is permissible in law because it is confined to specified local limits only.

Another ground for rejection was that the partnership deed was loaded in favour of the Ahuja family. Under section 11 of the Partnership Act, the partners have freedom to arrange their own terms, and it is not strange that the Ahuja family who contribute the main capital and the benefit of their experience, should have the major share of the profits.

The other grounds were to the effect that there were frequent changes in the partnership, that their shares were not clearly discernible and that because some partners came in without capital, the firm's capital was a bogus one.

We can see no sufficient grounds to come to the conclusion that the partnership is a bogus one. The Income-Tax Act allows benefits to a partnership in respect of Income-tax and if there is in fact a partnership, the fact that some of the partners take the major share of the profits is the concern of only the partners who enter into a partnership with open eyes.

In any case these are matters outside the scope of an enquiry under section 26-A of the Income-Tax Act and our answer to the question is in the negative.

The forth question is:

"Whether the Income-Tax Tribunal is right in law in holding that there was no justification for granting extension of time to the applicant firm to enable them to sign personally

the application for registration in view of the finding of the Income-Tax Officer that it would be a pure waste of time to grant extension applied for, since he had already found on other grounds that their contention was untenable in law ? "

Under Rule 2 (*a*) and (*b*) as they now stand, an application for registration can be filed with the Income-Tax Officer before the firm is assessed for any particular year, that is to say before actual orders of assessment are passed. Under Rule 2 (*c*) it may be filed with the permission of the Assistant Commissioner hearing an appeal against an assessment, before such assessment is confirmed, reduced, enhanced or annulled, that is to say, before final orders on the appeal are passed. Now, if, as we have suggested earlier, the applications had been returned at the outset with the intimation that they did not conform to the prescribed requirements, the appellants would have had ample time to have the position rectified. However, the action of the Income-Tax officer in refusing extension of time was understandable because he had already made up his mind to dismiss the applications for registrations on their merits.

The Assistant Commissioner fell into the same mistake. Endorsing as he did, the finding of the Income-Tax officer that the partnership was a sham, he did not think any useful purpose would be served by granting permission to the appellants to file fresh applications for registration before the Income-Tax Officer, and it seems for that reason he did not even pass orders in respect of the applications. To the question as put, we can only answer that it would be in the Income-Tax Officer's discretion to give time or not, depending upon the prevailing circumstances but we wish to make it clear that in these cases, from the outset, the appellants were not given a chance to rectify matters, and this had had undoubtedly prejudiced them greatly.

S.C. 1961

T. N. AHUJA & CO. AND ONE v. THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA.

The fifth question is:

"Whether the Income-Tax Appellate Tribunal is right in holding without any evidence that the Income-Tax Officer did give notice of his intention to refuse renewal or registration?"

If, as stated in the question, there was no evidence at all, then the Income-Tax Appellate Tribunal was wrong. We think that the real issue is whether on the prevailing facts, it could be held that any indication was given to the assessees that the Income-Tax Officer desired the assessees to refute his suspicions that the firm was a bogus one. Our answer is in the negative.

The sixth question is the same as fourth question in Appeal Case No. 10, and our answer is that the assessees should have been formally called upon to show cause before their applications for registration of partnership were dismissed, more so because the dismissal was on the ground that the partnership was a sham one.

To summarise, our finding is the rules impugned are valid. In the circumstances prevailing the Income-tax Officer should have returned the applications since they were not in the form prescribed. Such return would be an intimation to the appellants to have the position rectified. Only when applications which conform to the rules are filed, then would there be need for the Income-Tax Officer to consider the genuineness of the partnership. If he considers the partnership to be a bogus one, then an opportunity should, in fairness, be given to the assessee to prove that it is genuine. The Income-Tax Officer should confine the enquiry to factual matters.

Under section 66-A (*4*) a copy of our judgment will be sent to the Income-Tax Appellate Tribunal which will pass such orders as are necessary to dispose of the case to conform with the judgment. Necessary orders that would

have to be passed by the Tribunal are to direct the Assistant Commissioner to grant permission for the two applications for registration dated the 21st September 1956 to be filed before the Income-Tax Officer, Group " F ", who will dispose of them in the light of our observations. Both assessment proceedings will have to begin from that stage and the orders rejecting the applications for registration of partnership for the assessment years 1953-54 and 1954-55 and all subsequent orders relating to them passed at subsequent stages by the Assistant Commissioner and by the Tribunal are to be deemed to have been vacated.

† ၁၉၆၁

စက်တင်္ဘာလ
၁၉ ရက်

တရားလွှတ်တော်ချုပ်

ကိုညွှန့် ပါ ၃ (လျှောက်ထားသူများ)

နှင့်

တီ၊ စူပွန် ပါ ၅ (လျှောက်ထားခံရသူများ)*

မြို့ပြဆိုင်ရာငှါးရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ ပုဒ်မ ၄၄(ခ)တရားဝင်သော အမိန့်။

၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄ (က)အရ၊ လျှောက်ထားသည့်ကိစ္စတွင် ကြီးကြပ်ရေးဝန်စီရင်ဆုံးဖြတ်ခွင့်မရှိသော အချက်များ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လက်ထောက်ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ထံ၊ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄ (က)အရ၊ လျှောက်ထားသော အမှုကို အမှုမပြီးမပြတ်မီအတွင်း၊ ထိုအက်ဥပဒေသက်တမ်းကုန်ဆုံးသဖြင့်၊ အမှုကိုရပ်ဆိုင်းထားခဲ့ရာ၊ ထိုနောက် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေအတည်ဖြစ်လာသည်တွင်၊ ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည် အဆိုပါအမှုကို ဆက်လက်အရေးယူဆောင်ရွက်ပြီးအမိန့်ချမှတ်ခြင်းသည် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၄ (ခ) တွင်ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ ဖြစ်သဖြင့်တရားဝင်သောအမိန့်ဖြစ်ပေသည်။

၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ (က)အရ၊ လျှောက်ထားရာတွင်ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည် တရားစွဲဆိုရန်အခွင့်အမိန့်မပေးမီ၊ လုံလောက်သောအကြောင်းရှိ မရှိကို ရှေ့ပြေးအနေနှင့်တီးခေါက်ကြည့်ခြင်းသာဖြစ်သည်။ အမှုဌ်ပေါ်ပေါက်မည့်ပိုင်ဆိုင်ခွင့်စသည့်အချက်များကိုသော်ငုင်း၊ တရားဥပဒေကြောင်းဆိုင်ရာအချက်များကိုသော်ငုင်း၊ သေချာစေ့ငုစွာလေ့လာစီရင်ဆုံးဖြတ်ခွင့်မရှိချေ

လျှောက်ထားသူများအတွက်။ ။မစ္စတာ မဇွန်ဒါးလိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူများအတွက်။ ။ဦးကျော်မြင့်လိုက်ပါဆောက်ရွက်သည်။

တရားဝန်ကြီးဦးဘိုကြီး။ ။ဤ အမှုတွင် တောင်ငူမြို့ရှိ၊ အခင်းဖြစ်မြေကို၊ ယခု လျှောက်ထားသူအမှတ် ၁ ကိုညွှန့်က၊ မူလပိုင်ရှင်များထံမှ ငှါးရမ်း၍ အိမ်ဆောက်

---

* ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ တရားမအသေးအဇွဲလျှောက်လွှာအမှတ် ၁၂၂။

† နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးချုပ် ဦးမြင့်သိန်း၊ နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးဘိုကြီး နှင့် ဦးအောင်သာကျော်တို့ရှေ့မှောက်တွင် တရားဝန်ကြီး ဦးဘိုကြီးအမိန့်ချမှတ်သည်။

၁၉၆၁

ကိုညွန့်ပါ ၃ နှင့် တီး စူပွန် ပါ ၅။

လုပ်ပြီးလျှင်၊ လျှောက်ထားသူအမှတ် ၂ အပ္ပဒူလာ (ခေါ်) ကိုအေးမောင်နှင့် လျှောက်ထားသူ အမှတ် ၃ ၎င်း၏ဇနီး မဇိန်နာတို့အား အိမ်ခန်းအချို့ကို အငှါးချထားခဲ့လေသည်။ ထို့နောက်လျှောက်ထားခံရသူများဖြစ်သူ တီး စူပွန်၊ ဒေါ်အေးစိန်နှင့် ကိုဝင်းလှိုင်တို့သည် ထိုမြေကိုမူလပိုင်ရှင်များထံမှ ဝယ်ယူပြီးနောက်၊ မြေပေါ်၌ မိမိတို့ ကိုယ်တိုင်နေထိုင်ရန်နှင့် အရောင်းအဝယ်ပြုရန် အိမ်ဆောက်လုပ်လိုပါသည်ဟု အကြောင်းပြ၍၊ တောင်ဥက္ကြိုလက်ထောက်ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ထံ၊ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ (က) အရ၊လျှောက်ထားလေသည်။ ထိုအမှုမှပြီးပြတ်မီအတွင်း၊ ထိုအက်ဥပဒေသက်တမ်းကုန်ဆုံးသဖြင့်၊ အမှုကို ရပ်ဆိုင်းထားခဲ့ရလေသည်။ ထို့နောက် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေအတည်ဖြစ်လာသည်တွင်၊ ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည် တီး စူပွန်တို့၏ လျှောက်ထားချက်အရ အမှုကို ဆက်လက်အရေးယူဆောင်ရွက်ပြီး၊ ၎င်းတို့သည် လျှောက်ထားသည့်အတိုင်း အခင်းဖြစ်မြေကို အကယ်ပင် အိမ်ဆောက်ရန်နှင့် ကုန်အရောင်းအဝယ်ပြုရန်အလိုရှိသည်ဟု ယူဆပြီးလျှင်၊ တရားစွဲဆိုရန် အခွင့်အမိန့် ပေးလိုက်လေသည်။ ထိုအမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့်၊ ငှါးရမ်းသူကိုညွန့်တို့က တောင်ဥက္ကြိုတရားမ နယ်ပိုင်တရားသူကြီးထံ၊ စောဒကဝင်ရာ၌လည်း တရားသူကြီးက ထိုအမိန့်ကို အတည်ပြုလိုက်လေသည်။ ၎င်းအမိန့်ကို အမှုခေါ်စာချွန်တော်အမိန့်ဖြင့် ပယ်ဖျက်ပါရန်၊ ဤရုံးတော်သို့လျှောက်ထားလေသည်။

၎င်းတို့၏ ပညာရှိရွှေနေကြီးက၊ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ရွှေမှောက်၌ ရောက်ရှိသော မှုခင်းမှာ၊ မူလမြို့ပြဆိုင်ရာ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေသက်တမ်းကုန်ဆုံးသည့် အခါ၌ ပိတ်လိုက်ရသည်ဖြစ်သောကြောင့်၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာငှါးရမ်း ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ အတည်ဖြစ်လာသောအခါ၌၊ ဆက်လက်အရေးမယူနိုင်ပါဟု လျှောက်ထားလေသည်။ ထိုမှုခင်းကိုပိတ်လိုက်ရသည့်အကြောင်းရင်းမှာ၊ မူလမြို့ပြဆိုင်ရာငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေသက်တမ်း ကုန်ဆုံးခဲ့သောကြောင့်သာ ဖြစ်သည်။ အမှုမှာ မပြီးမပြတ်ရှိနေသေးသည်။ ထိုသို့သောမပြီးမပြတ်ရှိနေသေးသည့် အမှုမျိုးကိုရည်၍၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၄ (ခ) တွင်၊ ထိုအက်ဥပဒေစတင် အာဏာတည်သည့်အချိန်၌ မပြီးမပြတ် ကျန်ရှိနေသေးသော ထိုကဲ့သို့သောမှုခင်းမျိုးကို မူလ အက်ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် အညီ ပြီးပြတ်အောင်စီစစ်စီရင်ရမည်ဟု အတိအလင်းပြဋ္ဌာန်းထားလေသည်။ ယခုမှုခင်းမှာလည်း ထိုပြဋ္ဌာန်းချက်များတွင် အကျုံးဝင်သည်ဖြစ်သဖြင့် ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ အမိန့်မှာ တရားဝင်သောအမိန့်ဖြစ်ပေသည်။

၁၉၆၁

ကိုညွန့် ပါ ၃။
နှင့်
တီးစူပွန် ပါ ၅။

ထို့နောက်တဖန်၊ လျှောက်ထားသူများ၏ ပညာရှိ ရှေ့နေကြီးက လျှောက်ထား ပြန်သည်မှာ၊ လျှောက်ထားသူ ကိုညွန့်သည် အခင်းဖြစ်မြေပေါ်၌ အဘိုးတန်အိမ်မှ ဆောက်လုပ်ထားပြီးဖြစ်သဖြင့်၊ ၎င်းအား ထိုမြေမှနှင်ထုတ်ရန်အတွက် တရားစွဲဆို နိုင်ရန် အခွင့်အမိန့်မပေးသင့်ပါဟု စောဒကဝင်၏။ ထိုအချက်မှာ တရားမကြီးမှု စွဲဆိုသောအခါ၌သာလျှင် အခြေပြု၍ခုခံသင့်သောအချက်ဖြစ်လေသည်။ မူလဂျိုးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ (က) အရ၊ လျှောက်ထားရာတွင် ကြီးကြပ်ရေးဝန် သည် တရားစွဲဆိုရန်အတွက် အခွင့်အမိန့်မပေးမီ၊ လုံလောက်သောအကြောင်းရှိ မရှိကို ရှေ့ပြေးအနေဖြင့် တီးခေါက်ကြည့်ခြင်းသာဖြစ်သည်။ အမှုဋ္ဌ ပေါ်ပေါက်မည့်ပိုင်ဆိုင် ခွင့်စသည့်အချက်မျှားကိုသော်၎င်း၊ တရားဥပဒေအကြောင်းဆိုင်ရာ အချက်မျှားကို သော်၎င်း၊ သေချာစေ့ငဲ့စွာ လေ့လာစီစစ်ဆုံးဖြတ်ခွင့်မရှိချေ။

ထို့ကြောင့် လျှောက်လွှာကို ပလပ်လိုက်သည်။ အမှုသည်များသည်၊ ကုန်ကျသည့် တရားစရိတ်ကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင် အသီးသီးကျခံကြရမည်ဖြစ်သည်။

တရားလွှတ်တော်ချုပ်

ပိုလ် စိန်တိုး (ခေါ်) ဦးစိန်တိုး (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ဦးထွန်းအောင် ပါ ၃ (လျှောက်ထားခံရသူများ)*

† ၁၉၆၁ အောက်တို ဘာလ ၁၃ ရက်။

လွှတ်တော်အမတ်အဖြစ်အရွေးခံပိုင်ခွင့်မူလအခွင့်အရေးမဟုတ်။ အခြေခံပုဒ်မ ၁၅၀၊ တရား စီရင်ရေးဆိုင်ရာအလုပ်ဝတ်တရားနှင့် အာဏာများကိုလွှဲအပ်နိုင်ခြင်း။

ရွေးကောက်ပွဲခုံတော်အဖွဲ့နှင့် အမြဲတန်းတရားရုံးများခြားနားခြင်း။ ခုံတော်အဖွဲ့က ပခါနအားဖြင့်စဉ်းစား၊ဆုံးဖြတ်ရမည့်အချက်၊ ခုံတော်အဖွဲ့သည်တရားရုံးစစ်စစ်မဖြစ်နိုင်၊ သို့သော်တရားလွှတ်တော်ချုပ်က ကြီးကြပ်ကြည့်ရှုရမည်ဖြစ်သော " တရားရုံး " တခုပင်ဖြစ်သည်။ ခုံတော်အဖွဲ့၏အစီအရင်ခံစာ၊သမ္မတ၏အမိန့်ထုတ်ပြန်ချက်များသည်တရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာအရေးယူဆောင်ရွက်ချက်များဖြစ်သည်။

ပြည်ထောင်စုတရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ ကို ပြဋ္ဌာန်းခြင်း၏ အကြောင်း၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်၏ဆောင်ရွက်ချက်။

ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ၏ရည်ရွယ်ရင်း၊ တရားရုံးများတရားလွှတ်တော်ချုပ်၏ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရေး အာဏာစက်အတွင်းသာတည်ရှိရမည်၊ ကင်းရှိမတည်နိုင်၊ကြီးကြပ်ရေးအာဏာတရားလွှတ်တော်ချုပ်ကို တည်ထောင်သည်နှင့်တပြိုင်နက်အစွန်းပြီးခြင်း။

ပါလီမန်ရွေးကောက်ပွဲ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ (၃) " အပြီးသတ်အတည်ဖြစ်စေရမည် " ဟုဆိုသောစကားရပ်၊ သာမန်ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်က ချုတ်ချယ်ပိတ်ပင်ခြင်းမပြုနိုင်သောအချက်။

တရားမှုတသောရွေးကောက်ပွဲဟုမယူဆနိုင်ခြင်းအကြောင်း၊ " လက်ခံသည် "ဟူသောစကားရပ်၏အဓိပ္ပါယ်။ပြည်ထောင်စုတရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ (၄)အရ၊ ကြီးကြပ်ရေးအာဏာကိုသုံးစွဲရာတွင် တရားလွှတ်တော်ချုပ်က ဆောင်ရွက်မည့်ကိစ္စ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လွှတ်တော်အမတ်အဖြစ်အရွေးခံပိုင်ခွင့်သည် မူလအခွင့်အရေးတခုမဟုတ်။

တရားရုံးမှအပ၊ ကန့်သတ်ထားသည့်တရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာ အလုပ်ဝတ်တရားများ

---

* ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ တရားမအာဘေးအဖွဲ့ လျှောက်လွှာအမှတ် ၀၄။

† နိုင်ငံတော် တရားဝန်ကြီးချုပ် ဦးမြင့်သိန်း၊ နိုင်ငံတော် တရားဝန်ကြီးများ ဖြစ်ကြသော ဦးချန်ထွန်း၊ ဦးဘိုကြီးနှင့် ဦးအောင်သာကျော်တို့ ရှေ့မှောက်တွင် တရားဝန်ကြီးချုပ် ဦးမြင့်သိန်း အမိန့်ချမှတ်သည်။

† ၁၉၆၁

ပိုလ်စိန်တိုး (ခေါ်) ဦးစိန်တိုး နှင့် ဦးထွန်းအောင် ပါ ၃။

ကိုငင်း၊အာဏာများကိုငင်း၊ သုံးစွဲဆောင်ရွက်စေရန် ပုဂ္ဂိုလ်တဦးတယောက်အား ဖြစ်စေ၊ အဖွဲ့တဖွဲ့အား ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၁ အရလွှဲအပ်နိုင်သည်။

မြန်မာပြည်ရေနံကုမ္ပဏီနှင့် မြန်မာပြည်ရေနံကုမ္ပဏီအလုပ်သမား‌များ၊ 1957 B.L.R. (S.C.) 61 ကိုရည်ညွှန်းသည်။

ရွေးကောက်ပွဲခုံတော်အဖွဲ့နှင့် အမြဲတန်းတရားရုံးများမှာ ခြားနား‌သည်၊ ပါလီမန် ရွေးကောက်ပွဲအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၀(၁)အရ၊ မကျေနပ်သောယှဉ်ပြိုင်အရွေးခံခဲ့သူတဦးက၊ သို့မဟုတ် မဲဆန္ဒရှင်တဦးက ရွေးကောက်ပွဲကန့်ကွက်လွှာတင်သွင်းမှု နိုင်ငံတော်သမ္မတက ခုံအဖွဲ့ဖွဲ့စည်း‌ရသည်။

ခုံတော်အဖွဲ့သည်စုံစမ်းစစ်ဆေးရာ၌ အခြေခံဥပဒေအရဖြစ်စေ၊ အက်ဥပဒေအရဖြစ်စေတည်ထောင်ထား‌သော တရား‌ရုံး‌များကဲ့သို့ပင် တရား‌ဥပဒေနှင့်ကျင့်ထုံးတို့ကိုလိုက်နာ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သော်လည်း သာမန်တရား‌ရုံး‌များကဲ့သို့လူသိနတ်ကြား‌စီရင်ချက်အမိန့် ချမှတ်နိုင်ခွင့်မရှိ၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတထံသို့သာ အစီရင်ခံစာတင်သွင်း‌ရမည်ဖြစ်သည်။

ခုံတော်အဖွဲ့ကပခါနအား‌ဖြင့် စဉ်း‌စား‌ဆုံးဖြတ်ရမည့်အချက်မှာ ကျင်းပခဲ့သည့်ရွေး ကောက်ပွဲသည်၊ တရား‌မဲ့ပြုကျင့်မှုမျာ‌းမှ ကင်းရှင်း၍တရား‌မှုတပြိုးလွတ်လပ်စွာမဲပေးနိုင်ခွင့် ရှိသောရွေး‌ကောက်ပွဲဟုတ်မဟုတ်ဟူသော အချက်ပင်ဖြစ်သည်။

ရွေးကောက်ပွဲခုံရုံး‌တော်အဖွဲ့သည် တရား‌ရုံး‌စစ်စစ်မဖြစ်နိုင်၊အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၀ အရ၊ တရား‌စီရင်မှုဆိုင်ရာအလုပ်ဝတ်တရား‌နှင့် အာဏာများကိုသုံးစွဲဆောင်ရွက်လျက်မိမိ တို့၏ယူဆချက်နှင့်တွေ့ရှိချက်တို့ကို အစီရင်ခံစာဖြင့်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတထံသို့ပေးစည်း‌ထား‌ သည့်အဖွဲ့ပင်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုအဖွဲ့သည် ပြည်ထောင်စုတရား‌စီရင်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ တွင်အကျုံး‌ဝင်၍ တရား‌လွှတ်တော်ချုပ်က ကြီး‌ကြပ်ကြည့်ရှုရမည်ဖြစ်သော "တရား‌ရုံး‌" တခုပင်ဖြစ်သည်။

ဒီ၊ ဒီ၊ ဂရိဘာနှင့် ကော်၊ စီ၊ ကွန်ဒါ၊ 1955 B.L.R.(S.C.) 54 ကိုရည်ညွှန်းသည်။

တရား‌စီရင်မှုဆိုင်ရာ အာဏာ ဝတ်တရား‌များကို ကျင့်သုံး‌ဆောင်ရွက်ပြီး‌နောက် ဥပဒေအရ၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတထံသို့ တင်သွင်း‌သည့် အစီရင်ခံစာမှာလည်း၊ တရား‌စီရင်မှု ဆိုင်ရာ အစီအရင်တရပ်ဟူ၍ပင်ယူဆရပေမည်။ နိုင်ငံတော်သမ္မတထံသို့ရောက်ရှိသည့်အခါ နိုင်ငံတော် သမ္မတသည် မိမိ၏ သဘော‌အတိုင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့်မရှိ၊ အစီရင်ခံစာကို လက်ခံရမည်သာမက၊အစီရင်ခံစာအတိုင်းအမိန့်ထုတ်၍ လူသိနတ်ကြား‌ဖြစ်မြောက်အောင် အစီရင်ခံစာကိုပါ၊ အစိုး‌ရပြန်တမ်းတွင် ကျေညာရမည်ဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့ကျေညာရာ၌ အစီရင်ခံစာတွင်ပါရှိသည့်အတိုင်း၊ မိမိအနေဖြင့် အမိန့်ထုတ်ပြန်ခြင်းမှာလည်း တရား‌စီရင် ရေးဆိုင်ရာ အာဏာဝတ်တရား‌ကို ကျင့်သုံး‌ဆောင်ရွက်ခြင်း‌သာဖြစ်ရပေမည်။ အမှန်မှာ အစီရင်ခံစာနှင့် နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ အမိန့်သည် တစပ်တည်း ဖြစ်၍၊ တရား‌စီရင်ရေး ဆိုင်ရာအရေး‌ယူဆောင်ရွက်ချက်များဖြစ်သည်ဟုယူဆရပေမည်။

အခြေခံ ဥပဒေအခန်း (၈) ပုဒ်မ ၁၃၄ အထိပါပြဋ္ဌာန်း‌ချက်များသည်တရား‌ စီရင်ရေး‌အာဏာအား‌လုံး‌ကိုတရား‌လွှတ်တော်ချုပ်လျှင်အမှုးပြုသော တရား‌ရုံး‌များသို့အပ်

နှင်းထားသည်။ ထိုအာဏာများတွင် ပုဒ်မ ၁၅၀ အရ၊ ရည်ညွှန်းသည့်ပုဂ္ဂိုလ်၊သို့မဟုတ် အဖွဲ့သို့ကန့်သတ်လျက် လွှဲအပ်သည့်အာဏာမျိုးလည်းအကျုံးဝင်ပြီးဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့ ပေးအပ်ပြီးသော တရားစီရင်ရေးအာဏာကိုသုံးစွဲရာတွင် ဝိုမိုထိရောက်နိုင်စေရန်အလို့ငှါ တရားလွှတ်တော်ချုပ်အားထပ်ဖြည့်အာဏာများအပ်နှင်းနိုင်ရန်၊ ပုဒ်မ ၁၅၃ တွင် ရည်ညွှန်းထားသည့်အလျောက်၊ ပြည်ထောင်စုတရားစီရင်ရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ ကိုထပ်မံ ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၆၁

ဗိုလ်စိန်တိုး (ခေါ်) ဦးစိန်တိုး နှင့် ဦးထွန်းအောင် ပါ ၃။

ထိုကြောင့် တရားလွှတ်တော်ချုပ်သည် ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ အရ၊ အပ်နှင်းသောကြီးကြပ်ရေး အာဏာကိုသုံးစွဲရာ၌ အခြေခံ ဥပဒေအရ ပေးအပ်ထားသောတရားစီရင်ရေး အာဏာကိုဝိုမိုထိရောက်စွာစုံစွဲခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ရင်းမှာ၊ တရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာ အချုပ်အချာအာဏာကို နိုင်ငံသားတို့၏ကိုယ်စား ထိရောက်စွာသုံးစွဲ ဆောင်ရွက်နိုင်စေခြင်းအလို့ငှါ၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်အား၊ တရားမဏ္ဍိုင်၏အထွဋ်အထိပ်အဖြစ်ဖြင့်၊ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲကြည့်ရှုစေလျက်၊ တရားရုံးအဆင့်ဆင့်ကို တည်ထောင်ထားခြင်း ဖြစ်လေရာ၊ သာမန်တရားရုံးများသည်ငင်း၊ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၀ တွင် ရည်ညွှန်းသည့် ကန့်သတ်ထားသော တရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာ အလုပ်ဝတ်တရားနှင့် အာဏာများကို သုံးစွဲဆောင်ရွက်သည့် တရားရုံးများသည်ငင်း၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်၏ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရေးအာဏာစက်အတွင်း၌သာ တည်ရှိရမည်ဖြစ်သည်။ ကင်းရှိမတည်ရှိနိုင်ချေ။ ထိုကြီးကြပ်ရေးအာဏာသည် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေအရ၊ အချုပ်အခြာဖြစ်သော တရားလွှတ်တော်ချုပ်ကို တည်ထောင်သည်နှင့်တပြိုင်နက် တပါတည်းအပ်နှင်းပြီး ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရပေမည်။ ပြည်ထောင်စုတရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ အရ၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်အား ကြီးကြပ်ရေးအာဏာ အပ်နှင်းသည်မှာလည်း၊ အခြေခံဥပဒေအရ ပေးအပ်ထားသောစီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာကိုဝိုမိုထိရောက်စွာ သုံးစွဲရန်အတွက်ဖြစ်ရကား၊ မူလ ရှိပြီးအာဏာကို ပေါ်လွင်ထင်ရှားစေခြင်းမျှသာ ဖြစ်သည်ဟုယူဆရပေမည်။

ပါလီမန်ရွေးကောက်ခဲ့ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၂ (၃)တွင် ပါရှိသော "အပြီးသတ်အဖြတ်ဖြစ်စေရမည်"ဟုဆိုသောစကားရပ်သည်၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ရေးထားသော ပုဒ်မ ၁၀၇(၁)တွင် သုံးစွဲသော (final and conclusive) စကားရပ်မျိုးဖြစ်သည်။

သခင်ဗမောင်နှင့် တရားဝန်ကြီး ဦးအောင်သာကျော် (1949) *B.L.R.* (*S.C.*)188 *Commonwealth* v. *Limerick Steamship Co.*, 35 *C.L.R.* 63; *Novain* v. *Freeman*, (1889)15 *A.C.* 1 တို့ကိုရည်ညွှန်းသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်က အခြေခံဥပဒေအရ အပ်နှင်းထားသည့် တရားစီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာတွင် အကျုံးဝင်သော ကြီးကြပ်ရေးအာဏာကိုသုံးစွဲရာ၌ သာမန်အက်ဥပဒေအရ ပြဋ္ဌာန်းသော မည်သည့်ပြဋ္ဌာန်းချက်ကမျှ ချုတ်ချယ်ပိတ်ပင်ခြင်းမပြုနိုင်ချေ။

၁၉၆၁

ဗိုလ်စိန်တိုး (ခ၅၊) ဦးစိန်တိုး နှင့် ဦးထွန်းအောင် မ၊ ၃။

ဒိုက်ဦးမဲဆန္ဒနယ်အတွက် မဲရုံ ၃၂ ရုံအနက်၊ မဲရုံ ၂၀ အတွက်ထုတ်ပေးသည့် မဲပြားများမှာ၊ ၁၆,၀၄၆ ပြား ဖြစ်သော်ငြားလည်း၊ ထိုမဲရုံများရှိမဲပုံးများတွင် ထည့်ထားသောမဲများမှာ၊ ၁၉,၂၉၉ ဖြစ်နေရာ၊ ၎င်းမဲပုံးများထဲသို့ မရောက်ထိုက်သော မဲပြား ၂,၄၅၃ ပြား ရောက်ရှိနေ၍ချို့ယွင်းသည် ယူဆရမည်သာဖြစ်၍၊ မဲရုံ ၂၀ ၌အသစ်တဖန်ရွေးကောက်ပွဲ မကျင်းပခဲ့သည်မှာ၊ ဒိုယ်ဦးမဲဆန္ဒနယ်အတွက် တရားမျှတသော ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပခဲ့သည်ဟု ယူဆနိုင်ရန်ခဲယဉ်းပေသည်။ ဝိုနေသည့်မဲပြားများသည်။ မတရားမဲ၊ သို့မဟုတ်ယုတ်ပြယ်သော မဲများဖြစ်ခဲ့ပါမူ၊ အရေးပါအရာရောက်လောက်အောင် အကျိုးသက်ရောက်သည် မသက်ရောက်သည်ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် မလိုချေ။ ရွေးကောက်ပွဲသည်တရားမျှတသော ရွေးကောက်ပွဲ ဖြစ်မဖြစ်ကိုသာ စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရပေမည်၊ " လက်ခံသည် " ဟူသောစကားရပ် အဓိပ္ပါယ် ကောက်ရာ တဦးတယောက်၏လက်ထဲသို့ထည့်မှလက်ခံခြင်း ဖြစ်ရမည်ဟုမဆိုနိုင်။

ပြည်ထောင်စုတရားစီရင်ရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ(၄)အရ၊ ဤရုံးတော်က ကြီးကြပ်ရေးအာဏာကိုသုံးစွဲရာ၌၊ စာချုန်တော်များ ထုတ်သည့်နည်းအတိုင်းသာ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏အမိန့်ကိုပယ်ဖျက်သင့်ကပယ်ဖျက်၍၊ တည်မြဲစေသင့်ကတည်မြဲစေရမည်သာဖြစ်သည်။ ခုံတော်အဖွဲ့၏အစီရင်ခံစာအစား၊ ဤရုံးတော်၏အဆုံးအဖြတ်ကို အစားထည့်သွင်း၍မပေးနိုင်။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးကျော်မြင့် နှင့် ဦးမွန်စံလှိုင် တို့ လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူအမှတ်(၁) အတွက်။ ။ဦးအောင်ရှိန်ဝင်း လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူအမှတ်(၂)နှင့် (၃) တို့အတွက်။ ။နိုင်ငံတော်ရှေ့နေချုပ်ဦးဘဆွေနှင့် အစိုးရ ရှေ့နေ ဦးလှမောင်တို့ လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည်။

တရားဝန်ကြီးချုပ ဦးမြင့်သိန်း။ ။၁၉၆၀ ခုနှစ်ကကျင်းပခဲ့သော ပါလီမန်ရွေးကောက်ပွဲတွင်ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဒိုက်ဦးမဲဆန္ဒနယ်အတွက်၊ ပ-ထ-စ- (ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့) ဗိုလ်စိန်တိုး၊ ဖ-ဆ-ပ-လ-(ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး ပြည်သူ့လွှတ်လပ်ရေးအဖွဲ့) ဦးထွန်းအောင်နှင့် ပ-မ-ည-တ-(ပြည်ထောင်စုအမျိုးသား ညီညွတ်ရေးတပ်ပေါင်းစု) ဦးတိုးမြင့်တို့ဝင်ရောက် အရွေးခံခဲ့ကြရာ၊ မဲအများဆုံးရသူ ဦးထွန်းအောင်အား အမှတ်ဖြစ်သည်ဟု ကျေညာခဲ့သည်ကို၊ ဒုတိယ မဲအများဆုံးရသူ ဗိုလ်စိန်တိုးကမကျေနပ်၍ ကန့်ကွက်လွှာတင်သွင်း လျှောက်ထားခဲ့သည်။ ၎င်းကန့်ကွက်လွှာကို စစ်ဆေး

သည့် ရွေးကောက်ပွဲ ခုံတော်အဖွဲ့က ပါလီမန်ရွေးကောက်ပွဲ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၂(၃) အရ၊နိုင်ငံတော်သမ္မတထံသို့ အစီရင်ခံစာ တင်သွင်းရာ၌၊ဦးထွန်းအောင်ကိုအမတ်အဖြစ် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်းမှာ တရားဥပဒေနှင့် ကိုက်ညီကြောင်း ဖော်ပြပါရှိသည်။

နိုင်ငံတော် သမ္မတသည်လည်း၊ အစီရင်ခံစာတွင် ပါရှိသည့်အတိုင်း၊ ထိုပုဒ်မအရ အမိန့်ထုတ်ရသည်ဖြစ်၍၊ အစီရင်ခံစာနှင့်အတူ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၀ ရက် နေ့စွဲပါ တရားရေးဝန်ကြီးဌာန (ရွေးကောက်ပွဲ ဌာနခွဲ) အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၃၈ ဖြစ်သော အောက်ပါအမိန့်ကို အစိုးရပြန်တမ်းတွင် ထုတ်ပြန်ကျေညာခဲ့သည်။

၁၉၆၁
ဗိုလ်စိန်တိုး (ခေါ်) ဦးစိန်တိုး နှင့် ဦးထွန်းအောင် ပါ ၃။

အမိန့်။

" (၁) လျှောက်ထားခံရသူ အမှတ်(၁) ဦးထွန်းအောင်အားပြည်သူ့လွှတ်တော် ဒိုက်ဦးမဲဆန္ဒနယ်အတွက် အမတ်အဖြစ် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်းမှာ တရားဥပဒေနှင့် အညီ ရွေးကောက် တင်မြှောက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း။

(၂) လျှောက်ထားသူ ဗိုလ်စိန်တိုး၏ ရွေးကောက်ပွဲ ကန့်ကွက်လွှာကို ပယ်လိုက်သည်။

(၃) ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဒိုက်ဦး မဲဆန္ဒနယ် ရွေးကောက်ပွဲတွင် မည်သူတဦးတယောက်မျှ တရားမဲ့ပြုကျင့်မှု ကျူးလွန်သည်ကို မတွေ့ရပါကြောင်း။

(၄) အထက်ပါ ရွေးကောက်ပွဲ ကန့်ကွက်လွှာ အမှုနှင့် ပတ်သက်၍ နှစ်ဘက်သော အမှုသည်တို့သည်၊ မိမိတို့၏ စရိတ်များကို မိမိတို့ပင် အသီးသီး ကျခံကြရမည်။ "

ထိုအမိန့်ကို မနေ့ကျနပ်၍ ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ ဗိုလ်စိန်တိုးက၊ဤရုံးတော်တွင်အထူးအယူခံခွင့်လျှောက်ထားသည့်အပြင်၊ စာချွန်တော် အမိန့်မျိုးဖြင့် နိုင်ငံတော် သမ္မတ၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပေးရန်ကိုလည်း လျှောက်ထားသေးသည်။

အထူးအယူခံခွင့် လျှောက်တောင်းခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ ဤမှု နဲ့ပက်တွင် ဖော်ပြလတ္တံ့သောအကြောင်းများကြောင့်၊ ရွေးကောက်ပွဲခုံတော်အဖွဲ့သည်၊ ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ တွင်အကျုံးဝင်သော တရားရုံးမျိုး မဟုတ်သောကြောင့်၊ လျှောက်လွှာကို ပယ်ရပေမည်။ ဤအချက်ကို လျှောက်သူအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သူ ပညာရှိ ရွှေနေကြီး ဦးကျော်မြင့်က လက်ခံသော်လည်း၊ ရှေ့သို့တဆင့် တက်သည်မှာ " အပြီးသတ် အတည်ဖြစ်စေရမည် " ဟုပါလီမန်ရွေးကောက်ပွဲ အက်ဥပဒေတွင် ပါရှိလင့်ကစား၊ ဤစကားရပ်သည် တရားလွှတ်တော်ချုပ်၏ စာချွန်တော်

၁၉၆၁

မိုလ်စိန်တိုး (ခေါ်) ဦးစိန်တိုး နှင့် ဦးထွန်းအောင် ပါ ၃။

ထုတ်ပြန်ခွင့် အာဏာကို ပိတ်ပင်နိုင်ခြင်းမရှိကြောင်းဖြင့်၊ **သခင် မောင်နှင့် တရား ဝန်ကြီး ဦးအောင်သာကျော်** (၁) တို့၏အမှုတွင်ပင် အတည့်အလင်း ဖော်ပြထားသည့် စီရင်ထုံးကို ကိုးကားလျက်၊ အမှုခေါ် စာချုပ်တော် အမိန့်မျိုးဖြင့် နိုင်ငံတော် သမ္မတကြီး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားသည်။

ဦးထွန်းအောင်အတွက် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည့် ပညာရှိရွှေနေကြီး ဦးရှိန်ဝန်း ကမူ၊ ခုံတော်အဖွဲ့သည် တရားရုံး ဖြစ်မှသာလျှင်၊ ဤရုံးတော်က စာချုပ်တော် အာဏာ ကို သုံးစွဲနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ပယ်ဖျက်ရမည့် အမိန့်သည် ခုံတော် အဖွဲ့၏အစီရင်ခံစာ မဟုတ်။ နိုင်ငံတော် သမ္မတ၏ အုပ်ချုပ်မှု ဆိုင်ရာအမိန့်ဖြစ်၍ စာချုပ်တော် ထုတ် ပိုင်ခွင့် မရှိကြောင်း။ တရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာ အမိန့်ဟု ယူဆစေကာမူ၊ လွှတ်တော် အမတ်ဖြစ်ပိုင်ခွင့်သည်၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေအခန်း ၂ တွင်ဖော်ပြထား သည့် မူလအခွင့်အရေး တခုခုမဟုတ်သဖြင့်၊ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၂၅ အရ၊ စာချုပ်တော် အမိန့်မထုတ်နိုင်ကြောင်း။ တရား စီရင်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄ အရ၊ မြန်မာနိုင်ငံရှိ တရားရုံးများ အားလုံးကို တရားလွှတ်တော်ချုပ်က ကြီးကြပ်ကြည့်ရှု နိုင်ခွင့်ရှိသော်လည်း၊ အသေအချာ စစ်ဆေး ဝေဖန်ပြီးမှ တင်ဆက်သည့် အစီရင်ခံစာအတိုင်း နိုင်ငံတော် သမ္မတက ချမှတ်သည့် အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ရန် မသင့်ကြောင်း။ ယင်းကြီး ကြပ်ကြည့်ရှုနိုင်ခွင့် အာဏာကို တရားလွှတ်တော်ချုပ်က အကြောင်း လုံလောက်မှ သုံးနိုင်သည့် အာဏာဖြစ်၍၊ ဤကိစ္စတွင် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် မသင့်ကြောင်း **လျှောက်ထားသည်။**

လွှတ်တော် အမတ်အဖြစ် အရွေးခံပိုင်ခွင့်သည် မူလအခွင့်အရေးတခု မဟုတ် ဆိုသည်ကို လက်ခံရပေမည်။ ဤအမှုတွင် ဆုံးဖြတ်ရမည့် အဓိကအချက်မှာ၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတ၏ အမိန့်သည် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ အမိန့်ဖြစ်သလော၊ သို့မဟုတ် တရားစီရင် ရေးဆိုင်ရာ အမိန့်ဖြစ်သလောဟူသည့် အချက်ပင်ဖြစ်သည်။

ပြည်ထောင်စု တဝှန်းလုံး၌ တရားစီရင်ရေး ကိစ္စကို (အခြေခံဥပဒေအရသော်၎င်း၊ တရားဥပဒေအရသော်၎င်း၊ တည်ထောင်ထားသည့်) တရားရုံးများတွင်၊ အခြေခံ ဥပဒေနှင့်အညီ၊ သို့မဟုတ် တရားဥပဒေနှင့်အညီ ခန့်ထားသည့် တရားသူကြီးများက စီမံအုပ်ချုပ်စေရမည်ဟု အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၃၁ တွင်ပြဋ္ဌာန်းသည့်အတိုင်း၊ တရား လွှတ်တော်ချုပ်နှင့် တရားလွှတ်တော်ကို အခြေခံဥပဒေက တည်ထောင်ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် တရားစီရင်ရေးအက်ဥပဒေ၊ တရားရုံးများအက်ဥပဒေ၊ ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံးအက် ဥပဒေ၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးအက်ဥပဒေ၊အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ အက်ဥပဒေစသော

(၁) (1949) B.L.R. (S.C.) 188.

အက်ဥပဒေများအရ၊ တည်ထောင်ထားသော အမြဲတန်း တရားရုံးများလည်းရှိသည်။ ထို့ပြင် ရံဖန်ရံခါ အထူးရာဇဝတ်ခုံရုံး အက်ဥပဒေအရ၊ တရားသူကြီး သုံးဦး ပါဝင်သည့် ခုံရုံးများကိုလည်း၊ သောင်းကျန်းသူများကြောင့် နိုင်ငံတော် ကောက်ပဲသီးနှံ ရောင်းဝယ်ဝယ်ရေး အဖွဲ့သို့ ပေးအပ်ပြီးဖြစ်သော ဆန်စပါးများ ဆုံးရှုံးခဲ့ရသဖြင့် ပေါ်ပေါက်သည့် အမှုများကို အချိန်မကြန့်ကြာစေဘဲ စစ်ဆေးနိုင်ရန် အထူးတရားမရုံး အက်ဥပဒေအရ တရားဝန်ကြီး သုံးဦးပါဝင်သည့် ရုံးကိုလည်း၊ အခိုက်အတန့်အားဖြင့် တည်ထောင်ခဲ့ဘူးသည်။ ဤကဲ့သို့ တရားရုံးများမှအပ၊ ကန့်သတ်ထားသည့် တရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာ အလုပ်ဝတ်တရားများကိုလည်း၊ အာဏာများကိုလည်းသုံးစွဲဆောင်ရွက်စေရန်ပုဂ္ဂိုလ်တဦး တယောက်အားဖြစ်စေ၊ အဖွဲ့တဖွဲ့အားဖြစ်စေ၊ အခြေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၀ အရလွှဲအပ်နိုင်သည်။ ပမာဆိုသော်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ဌာနေရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေအရ ခန့်အပ်သည့် ကြီးကြပ်ရေးဝန်သည်၊ ကန့်သတ်ထားသည့် တရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာ အလုပ်ဝတ်တရားနှင့် အာဏာများကိုသုံးစွဲဆောင်ရွက်နိုင်သူပုဂ္ဂိုလ်တဦးဖြစ်သည်။ ထိုနည်းတူ ဝါဏိဇ္ဇပဋိပက္ခ အက်ဥပဒေအရ၊ တည်ထောင်သည့် ဝါဏိဇ္ဇခုံရုံးသည်လည်း၊ ပုဒ်မ ၁၅၀ အရ၊ ကန့်သတ်ထားသည့်တရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာအလုပ်ဝတ်တရားများနှင့်အာဏာများကို သုံးစွဲ ဆောင်ရွက်သည့် ခုံအဖွဲ့ဖြစ်သည်ဟု **မြန်မာပြည် ရေနံကုမ္ပဏီနှင့် မြန်မာပြည် ရေနံ** ကုမ္ပဏီအလုပ်သမားများ (၁) **၏**အမှုတွင်၊ ဤရုံးတော်က ဆုံးဖြတ်ပြီးဖြစ်သည်။

ရွှေကောက်ပဲ ခုံတော်အဖွဲ့နှင့် အမြဲတန်းတရားရုံးများမှာ ခြားနားသည်။ ပါလီမန် ရွှေကောက်ပဲ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၈(၁) အရ၊ မကျေနပ်သော ယှဉ်ပြိုင်အရွေးခံခဲ့သူ တဦးက၊ သို့မဟုတ် မဲဆန္ဒရှင်တဦးက ရွှေကောက်ပဲ ကန့်ကွက်လွှာ တင်သွင်းမှ နိုင်ငံတော် သမ္မတက ခုံအဖွဲ့ဖွဲ့စည်းရသည်။ ဤကဲ့သို့ဖွဲ့စည်းရာတွင်လည်း နှစ်စဉ် နိုင်ငံတော် တရားဝန်ကြီးချုပ်က ဥပဒေအရ သတ်မှတ်ထားသည့် အရည်အချင်းနှင့် ပြည့်စုံသူ ၁၅ ဦး၏ အမည်များကို တင်သွင်းထားသည့် စာရင်းမှ သုံးဦးကိုရွေးချယ်သာ ခန့်ရမည်ဖြစ်သည်။ ခုံတော်အဖွဲ့သည် စုံစမ်းစစ်ဆေးရာ၌ အခြေခံဥပဒေအရဖြစ်စေ၊ အက်ဥပဒေအရဖြစ်စေ တည်ထောင်ထားသော တရားရုံးများကဲ့သို့ပင် တရားဥပဒေနှင့် ကျင့်ထုံးတို့ကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သော်လည်း၊ သာမန် တရားရုံးများကဲ့သို့ လူသိနတ်ကြား စီရင်ချက်အမိန့် ချမှတ်နိုင်ခွင့်မရှိ။ နိုင်ငံတော် သမ္မတထံသို့သာ အစီရင်ခံစာတင်သွင်းရမည်ဖြစ်သည်။

ခုံတော်အဖွဲ့က စုံစမ်းစစ်ဆေးရာ၌လည်း၊ သာမန်တရားတရောင်များမှာကဲ့သို့ တဦးနှင့်တဦး အငြင်းပွါးသည်ကို အဓိကထား၍ စစ်ဆေးခြင်းမဟုတ်၊ စစ်ဆေးရာ၌ အရွေးခံသူသည်၊ အရည်အချင်းနှင့် ပြည့်စုံပါသလော၊ ၎င်းသည် အရွေးခံရန် အမည်

၁၉၆၁
ဗိုလ်စိန်တိုး (ခေါ်) ဦးစိန်တိုးနှင့် ဦးထွန်းအောင် ပါ ၃။

(1) (1957) B.L.R. (S.C.) 61.

၁၉၆၁

ဗိုလ်စိန်တိုး (ခေါ်) ဦးစိန်တိုးနှင့် ဦးထွန်းအောင်ပါ ၃။

တင်သွင်းရာ၌ ဥပဒေစည်းမျဉ်းများနှင့် ကိုက်ညီပါသလော၊ ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပပြီးစီးသည့်နောက် သတ်မှတ်သည့်အချိန်အတွင်း သတ်မှတ်သည့် ပုံစံအတိုင်း ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ ကုန်ကျစရိတ် ငွေစာရင်းများ တင်သွင်းပါသလော စသည့် ပြဿနာများပေါ် ပေါက်က ထည့်သွင်းစဉ်းစား ဆုံးဖြတ်ရမည် ဖြစ်သော်လည်း၊ ပဓါနအားဖြင့် စဉ်းစား ဆုံးဖြတ်ရမည်အချက်မှာ ကျင်းပခဲ့သည့် ရွေးကောက်ပွဲသည် တရားမဲ့ပြုကျင့်မှုများမှ ကင်းရှင်း၍ တရားမျှတပြီး လွတ်လပ်စွာ မဲပေးနိုင်ခွင့်ရှိသော ရွေးကောက်ပွဲ ဟုတ်မဟုတ်ဟူသောအချက်ပင်ဖြစ်သည်။ အင်္ဂလန်ပြည် ပါလီမန်သမိုင်းတွင် ရှေးအခါက ပါလီမန် အဖွဲ့ဝင် အမတ်တဦးသည် တရားဥပဒေအရ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်းခံခဲ့သည် မခံခဲ့သည်ဟူသော ပြဿနာကို ပါလီမန်အဖွဲ့ကပင် စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြောင်းတွေ့ရသည်။ ၁၇၇၀ ခုနှစ်တွင် ထိုသို့ဆုံးဖြတ်ရန် အာဏာကို စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် ရွေးချယ်ခန့်ထားသော ကော်မီတီသို့ လွှဲအပ်ခဲ့သည်။ထို့နောက် ၁၈၆၈ ခုနှစ်၊ ပါလီမန်ရွေးကောက်ပွဲ အက်ဥပဒေအရ တရားလွှတ်တော်တရားဝန်ကြီးတပါးအား ဆုံးဖြတ်နိုင်ခွင့်အာဏာအပ်နှင်းခဲ့သည်။ယခုအခါ၌ ၁၈၇၉ ခုနှစ်၊ပါလီမန်ရွေးကောက်ပွဲ တရားမဲ့ပြုကျင့်မှုများ အက်ဥပဒေအရ၊ တရားဝန်ကြီးနှစ်ပါးက စစ်ဆေး ဆုံးဖြတ်ရသည်။ တရားမဲ့ပြုကျင့်၍ အရွေးခံအနိုင်ရခဲ့သော်လည်း၊ ကန့်ကွက်လွှာတင်သွင်းခြင်းမရှိလျှင်သော်၎င်း၊ အမတ် ဖြစ်ပြီးမှ အရည်အချင်း ပျက်ယွင်းခဲ့လျှင်သော်၎င်း၊ ထိုကိစ္စများကို စစ်ဆေးရန် ရွေးချယ်ခန့်ထားသော ကော်မီတီက ယခုအထိ စုံစမ်းစစ်ဆေးဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။ (၁)

ဤအကြောင်းများကြောင့် ရွေးကောက်ပွဲ ခုံတော်အဖွဲ့သည်၊ တရားရုံးစစ်စစ်မဖြစ်နိုင်။ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၀ အရ၊ တရားစီရင်မှုဆိုင်ရာ အလုပ်ဝတ်တရားနှင့် အာဏာများကို သုံးစွဲဆောင်ရွက်လျက်၊ မိမိတို့၏ယူဆချက်နှင့် တွေ့ရှိချက်တို့ကို အရင်ခံစာဖြင့်၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတထံသို့ တင်သွင်းရန် ဖွဲ့စည်းထားသည့်အဖွဲ့ပင်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင်၊ဒီ၊ ဒီ၊ ဂရိုဘာနှင့် ကေ၊ စီ၊ ကွန်ဒါ (၂) တို့၏စီရင်ထုံးအရ၊ထိုအဖွဲ့သည် ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄ တွင် အကျုံးဝင်၍၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်က ကြီးကြပ် ကြည့်ရှုရမည်ဖြစ်သော "တရားရုံး" တခုပင်ဖြစ်သည်။

တရားစီရင်မှုဆိုင်ရာ အာဏာဝတ်တရားများကို ကျင့်သုံးဆောင်ရွက် ပြီးနောက်၊ ဥပဒေအရ နိုင်ငံတော် သမ္မတထံသို့တင်သွင်းသည့် အစီရင်ခံစာမှာလည်း၊ တရားစီရင်မှုဆိုင်ရာ အစီအရင်တရပ်ဟူ၍ပင် ယူဆရပေမည်။ နိုင်ငံတော် သမ္မတထံသို့ ရောက်ရှိသည့်အခါ၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတသည်၊ မိမိသဘောအတိုင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့်မရှိ။

(1) Schofield's Parliamentary Elections, 3rd Edit., p. 503.
(2) (1955) B.L.R. (S.C.) 54.

အစီရင်ခံစာကို လက်ခံရမည်သာမက၊ အစီရင်ခံစာအတိုင်း အမိန့်ထုတ်၍ လူသိနတ်ကြားဖြစ်မြောက်အောင် အစီရင်ခံစာကိုပါ၊ အစိုးရပြန်တမ်းတွင် ကျေညာရမည်ဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့ကျေညာ၍ အစီရင်ခံစာတွင် ပါရှိသည့်အတိုင်း၊ မိမိအနေဖြင့်အမိန့်ထုတ်ပြန်ခြင်းမှာလည်း၊ တရား စီရင်ရေးဆိုင်ရာ အာဏာ ဝတ်တရားကို ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်ခြင်းသာ ဖြစ်ရပေမည်။ အမှန်မှာ အစီရင်ခံစာနှင့် နိုင်ငံတော် သမ္မတ၏ အမိန့်သည် တစပ်တည်းဖြစ်၍၊ တရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာ အရေးယူဆောင်ရွက်ချက် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရပေမည်။

၁၉၆၀
—
ဗိုလ်စိန်တိုး
(ခေါ်)
ဦးစိန်တိုး
နှင့်
ဦးထွန်းအောင်
ပါ ၃။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့်၊ ဤအမှုကို ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄ အရ၊ တရားရုံးတခု၏ အမိန့်ကိုကြီးကြပ်ကြည့်ရှုခြင်းသဘောဖြင့်သာ ဝေဖန်ဆုံးဖြတ်ရပေမည်။ ပုဒ်မ ၄ အရ အာဏာသုံးစွဲရာ၌၊ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၂၅ ဖြင့်၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်အား အပ်နှင်းထားသည့်အာဏာများကို သုံးစွဲနိုင်သကဲ့သို့ပင်သုံးစွဲနိုင်ကြောင်းကို၊ ဒီ၊ ဒီ၊ ဂရိဘာနှင့် ကော၊ စီ၊ ကွန်ဒါတို့၏အမှုတွင် ဖော်ပြပြီးဖြစ်သည်။ အကြောင်းသင့်၍ ဖော်ပြလိုသည်မှာ၊ ဗြိတိသျှ ဘုရင်မင်းမြတ်၌၊ ယခင်က တည်ရှိခဲ့သော အခွင့်အရေး၊ အခွင့်အာဏာ၊ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ၊ ကိုယ်ပိုင်အခွင့်အာဏာစသော အချုပ်အခြာ အာဏာအားလုံးကို အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၂၂၃ အရ၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်က၊ သိမ်းပိုက် ရယူပိုင်ဆိုင်ပြီးဖြစ်သည်။ ပုဒ်မ ၃ အရ၊ ထိုအချုပ်အခြာ အာဏာကို နိုင်ငံသားတို့၌ တည်စေပြီးနောက်၊ ပုဒ်မ ၄ အရ၊ ဥပဒေပြု အာဏာ၊ အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာနှင့် တရားစီရင်ရေးအာဏာဟု ပိုင်းခြားပြီးလျှင်၊ ဥပဒေပြုဌာန၊ အုပ်ချုပ်ရေးဌာန၊ တရားစီရင်ရေးဌာန တည်းဟူသော ဌာနကြီးသုံးခုက၊ နိုင်ငံသားတို့ထံမှ ခံယူကာ၊ ထိုအာဏာများကို သုံးစွဲဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည်။အခြေခံဥပဒေ အခန်း (၈) ပုဒ်မ ၁၃၃ မှ ၁၅၃ အထိပါပြဋ္ဌာန်းချက်များသည်၊ စာရားစီရင်ရေး အာဏာအားလုံးကိုတရားလွှတ်တော်ချုပ်သာလျှင်အမှူးပြုသောတရားရုံးများသို့ အပ်နှင်းထားသည်။ ထိုအာဏာများတွင် ပုဒ်မ ၁၅၀ အရ၊ ရည်ညွှန်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်၊ သို့မဟုတ် အဖွဲ့သို့ကန့်သတ်လျက်၊ လွှဲအပ်သည့်အာဏာမျိုးလည်း အကျုံးဝင်ပြီးဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့ပေးအပ်ပြီးသော တရားစီရင်ရေးအာဏာကို၊ သုံးစွဲရာတွင် ပိုမိုထိရောက်နိုင်စေရန်အလို့ငှါ တရားလွှတ်တော်ချုပ်အား ထပ်ဖြည့်အာဏာများ အပ်နှင်းနိုင်ရန် ပုဒ်မ ၁၅၃ တွင်ရည်ညွှန်းထားသည့်အလျောက်၊ ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ ကို ထပ်မံပြဋ္ဌာန်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့်၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်သည်၊ ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄ အရ၊ အပ်နှင်းသော ကြီးကြပ်ရေး အာဏာကိုသုံးစွဲရာ၌၊ အခြေခံဥပဒေအရ ပေးအပ်ထားသောတရားစီရင်ရေးအာဏာကို ပိုမိုထိရောက်စွာ သုံးစွဲခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

၁၉၆၁

မိုလ်စိန်တိုး (ခေါ်) ဦးစိန်တိုး နှင့် ဦးထွန်းအောင် ပါ ၃။

အမှန်အားဖြင့်ဆိုသော်၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ရင်းမှာ၊ တရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာ အချုပ်အခြာအာဏာကို နိုင်ငံသားတို့၏ ကိုယ်စားထိရောက်စွာ သုံးစွဲ ဆောင်ရွက်နိုင်စေခြင်းအလို့ငှါ၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်အား၊ တရားမဏ္ဍိုင်၏ အထွဋ်အထိပ်အဖြစ်ဖြင့်၊ ကြီးကြပ် ကွပ်ကဲကြည့်ရှုစေလျက်၊ တရားရုံးအဆင့်ဆင့်ကို တည်ထောင်ထားခြင်းဖြစ်လေရာ၊ သာမန်တရားရုံးမျှားသည်ငင်း၊ အခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅၀ တွင် ရည်ညွှန်းသည့် ကန့်သတ်ထားသော တရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာ အလုပ်ဝတ်တရားနှင့်၊ အာဏာမျှားကို သုံးစွဲဆောင်ရွက်သည့် တရားရုံးမျှားသည်ငင်း၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်၏ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရေး အာဏာစက်အတွင်း၌သာ တည်ရှိရမည်ဖြစ်သည်။ ကင်းဝေးတည်ရှိနိုင်ချေ။ ထိုကြီးကြပ်ရေး အာဏာသည် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေအရ အချုပ်အခြာဖြစ်သော တရားလွှတ်တော်ချုပ်ကို တည်ထောင်သည်နှင့်တပြိုင်နက် တပါးတည်း အပ်နှင်းပြီးဖြစ်သည်ဟုယူဆရပေမည်။ ပြည့်ထောင်စုတရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄ အရ၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်အား ကြီးကြပ်ရေး အာဏာအပ်နှင်းသည်မှာလည်း၊ အခြေခံဥပဒေအရ ပေးအပ်ထားသော စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာကို ပိုမိုထိရောက်စွာ သုံးစွဲရန်အတွက် ဖြစ်ရကား၊ မူလရှိပြီး အာဏာကို ပေါ်လွင်ထင်ရှားစေခြင်းမျှသာ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရပေမည်။

ပါလီမန်ရွေးကောက်ပွဲ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၂(၃) အရ၊ "အစီရင်ခံစာရသော အခါ၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတ သည်၊ အစီရင်ခံထားသည့်အတိုင်း အမိန့်ထုတ်၍ **အစီရင်ခံစာ** ကို၊ အစိုးရပြန်တမ်းတွင် ထုတ်ပြန်ကျေညာရမည်။ နိုင်ငံတော် သမ္မတ၏အမိန့်သည်၊ အပြီးသတ်အတည်ဖြစ်စေရမည်" ဟုပါရှိသည်။ "အပြီးသတ်အတည်ဖြစ်စေရမည်" ဆိုသောစကားရပ်သည်၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၇(၁) တွင် သုံးစွဲသော စကားရပ်မျိုးပင်ဖြစ်သည်။ ပုဒ်မ ၁၀၇(၁) အရ၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌသည် မိမိထင်ထင်မြင်ယူဆချက်အတိုင်း၊ ဥပဒေကြမ်းတခုခုကို ငွေဥပဒေကြမ်းဖြစ်ကြောင်း ထောက်ခံချက် ပေးခဲ့လျှင်၊ ထိုထောက်ခံချက်သည်အပြီးအပြတ်အတည်ဖြစ်စေရမည်။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ရေးသားထားသည့်ပုဒ်မ ၁၀၇(၁)တွင်၊ အပြီးအပြတ်အတည်ဖြစ်ရမည်ဆိုသည်ကို၊ **final and conclusive** ဟုရေးသားထားသည်။ ဤအင်္ဂလိပ် ဘာသာ စကားရပ်ကို၊ ရန်ကုန်မြို့နီစီပါယ် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅ (၃) တွင်လည်း သုံးစွဲထား၍၊ယင်းစကားရပ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုရန်ကုန်မြို့နီစီပါယ်ရွေးကောက်ပွဲနှင့်စပ်လျဉ်း၍၊ ပေါ်ပေါက်လာသော**သခင် ဘမောင်နှင့်တရားဝန်ကြီး ဦးအောင်သာကျော်** (၁) တို့၏ အမှုတွင်၊ဤရုံးတော်ကဝေဖန်ရာ၌၊ "အပြီးအပြတ် အတည်ဖြစ်

(1) (1949) B.L.R. (S.C.) 188.

၁၉၆၁

ဗိုလ်စိန်တိုး (ခေါ်) ဦးစိန်တိုး နှင့် ဦးထွန်းအောင် ပါ ၃။

ရမည်" ဆိုသည်ကား၊ ချမှတ်သည့် အမိန့်သည် ထိုရုံး၌ အပြီး အပြတ် ဖြစ်သော ကြောင့် ပြင်ဆင်ခြင်း မပြုလုပ်နိုင်။ အထက်ရုံးသို့ပင် အယူခံဝင်ခွင့် မရှိဟု ဆိုးဖြတ်ခဲ့သည်။ ဤကဲ့သို့ ဆုံးဖြတ်ရာ၌၊ *Commonwealth v. Limerick Steamship Co.* (1) နှင့် *Novain v. Freeman* (2) စီရင်ထုံး များကို ကိုးကားခဲ့သည်။မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ တရားလွှတ်တော်ချုပ်က အခြေခံ ဥပဒေ အရ၊ အပ်နှင်းထားသည့် တရားစီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာတွင် အကျုံးဝင်သော ကြီးကြပ် ရေးအာဏာကို သုံးစွဲရာ၌ သာမန်အက်ဥပဒေအရပြဋ္ဌာန်းသော မည်သည့်ပြဋ္ဌာန်း ချက်ကမျှ ချုတ်ချယ်ပိတ်ပင်ခြင်း မပြုနိုင်ချေ။

ရွှေကောက်ပွဲနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အကြောင်းခြင်းရာမှာ၊ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၆ ရက်နေ့ကဒိုက်ဦးမဲဆန္ဒနယ်အတွက် မဲရုံ ၃၂ ရုံ၌ မဲပေးခဲ့ကြသည့် မဲပုံများကို ထိုနေ့ ညက မဲရုံမှူးနှင့် နီးသော ရဲဌာနများတွင် အပ်နှံပြီး နောက်တနေ့၌၊ ဒိုက်ဦးမြို့သို့ပို့ ခဲ့သည်။ နောက်တနေ့ (၉-၂-၆၀) တွင် ရွှေကောက်ပွဲ တာဝန်ခံအရာရှိက၊ မဲများ ရေတွက်မည်ပြုလုပ်ရာ၊ ဗိုလ်စိန်တိုး၏ ကိုယ်စားလှယ်က ဗိုလ်စိန်တိုး၏ မဲပုံးများမှာ ချိုယွင်းနေကြောင်းဖြင့် ကန့်ကွက်သဖြင့်၊ စစ်ဆေးရာတွင် မဲရုံ ၁၂ ရုံမှပေးပို့သော ဗိုလ်စိန်တိုး၏မဲပုံးများမှာ အမှန်ပင်ချိုယွင်းနေသည်ကို တွေ့ရှိရသောကြောင့်၊ ထိုမဲရုံ များက ပေးပို့သော မဲပုံးများတွင်ရှိမဲများကို ထုတ်မယူဘဲ၊ မဲပုံးများကို သိမ်းဆည်း ထားလိုက်သည်။ ကျန်မဲရုံ ၂၀ မှမဲပုံးများကိုမူကား၊ ဤကဲ့သို့ ချိုယွင်းခြင်းရှိသည်ကို မတွေ့ရ၍ ဖွင့်ပြီးမဲများရေတွက်ရာယင်းမဲရုံ ၂၀ အတွက်ထုတ်ပေးသည့် မဲပြားများမှာ ၁၆,၀၄၆ သာဖြစ်သော်လည်း၊ရေတွက်ရသည့် မဲပြားများမှာ ၁၉,၂၉၉ ပြားဖြစ်နေ၍ ၂,၄၅၃ မဲပိုနေလေသည်။ ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ရွှေကောက်ပွဲ တာဝန်ခံ အရာရှိက ရေတွက်ရသည့်မဲများမှာ ၁၉,၂၄၀ ဟုဆိုရာ၌၊ ရေတွက်ရာတွင် ပယ်ခဲ့သည့် မဲပြား ၅၁ ပြားကို၊ ထည့်သွင်းခြင်းမပြုသောကြောင့်ဖြစ်ပေမည်။ဗိုလ်စိန်တိုးကထိုမဲပြားပိုများမှာ ပျက်စီးယိုယွင်းနေ သော မဲပုံးများမှ မဲများဖြစ်သည်ဟု စွပ်စွဲသည်။ ထိုအချိန်အခါက အဘယ်အကြောင်းကြောင့် ဤကဲ့သို့ဖြစ်ရသည်ကို သိရှိနိုင်ရန် ခက်ခဲလှမည်မဟုတ်။ ပါလီမန်ရွေးကောက်ပွဲ နည်းဥပဒေအပိုဒ် ၅၀ အရ၊ မဲပေးလာသူအား မဲပြားမပေးမီ မဲပြား၏ ကျောဘက်တွင် မဲရုံမှူး၏ လက်မှတ်ပါရှိရမည်ဖြစ်သောကြောင့် ပိုမိုနေသော မဲပြားများသည်မည်သည့်မဲရုံမှ မဲပြားဖြစ်သည်ကို အတိအကျ ပြောနိုင်ပေမည်။ ထို့ပြင် လည်း ပယ်ထားသည့် မဲရုံ ၁၂ ရုံမှ မဲပုံးများကို ရေတွက်ပြီး ထုတ်ပေးသောမဲပြားအရေ အတွက်နှင့်နိုင်းယှဉ်ခဲ့လျှင်လည်း၊ အဖြစ် မှန်ကိုသိရှိရပေမည်။

---

(1) 35 C.L.R. 63. (2) (1889) 15 A.C.I.

၁၉၆၁

ဗိုလ်စိန်တိုး (ခေါ်) ဦးစိန်တိုး နှင့် ဦးထွန်းအောင် ပါ ၃။

ဤကဲ့သို့ဖြစ်ပျက်နေ၍၊ ရွှေးကောက်ပွဲ တာဝန်ခံ အရာရှိက မဲရုံ ၁၂ ရုံ၌ မဲပုံများ ပျက်စီးချိုယွင်းသည်လည်းတကြောင်း၊ မဲရုံ ၂၀ ၌ ၁၅ ရာခိုင်နှုန်းမျှဖြစ်သော မဲပြားပိုများ တွေ့ရသည်လည်းတကြောင်း၊ ထိုအကြောင်းများကြောင့် "ဤမဲဆန္ဒနယ် တနယ်လုံးကို ပြန်လည်ရွေးကောက်ခြင်း ပြုလုပ်မှသာ ကောင်းလိမ့်မည်ဟု သဘော ရသည့်အတိုင်း၊ ပြန်လည်ရွေးကောက်ရန်၊ ၂၀-၂-၆၀ ရက်နေ့သို့------ - - ချိန်းဆို လိုက်သည်" ဟု ရွေးကောက်ပွဲ မင်းကြီးနှင့် တွဲဘက်အတွင်းဝန်ထံသို့၊ နည်းဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၇ (က) (၂)အရ၊ အစီရင်ခံခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် မဲရုံ ၁၂ ရုံ၌သာရွေးကောက်ပွဲ ထပ်မံ ကျင်းပရန် ညွှန်ကြားချက်ရရှိခဲ့သည်။

ဤကဲ့သို့သောညွှန်ကြားချက် ချမှတ်ခြင်းကို နားမလည်နိုင်သဖြင့် ရွေးကောက်ပွဲ တာဝန်ခံအရာရှိအတွက် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သော နိုင်ငံတော် ရွှေနေချုပ်ကြီးအား မေးမြန်းရာ၊ ထိုစဉ်အခါက နည်းဥပဒေအပိုဒ် ၅၇(က) ကို ကိုးကား ဆောင်ရွက်ခဲ့ပုံရကြောင်းလျောက်ထားသည်။

ထိုအပိုဒ်မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

> ၅၇-က။ (၁) ရွေးကောက်ပွဲ တရပ်ရပ် ကျင်းပရာတွင် မဲပုံးတခုခုကိုမတရား ယူဆောင်သွားလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မဲပုံးကို တနည်းနည်းဖြင့် ချိုယွင်းအောင် နှောင့်ယှက်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မတော်တဆဖြစ်စေ၊ တမင်ဖျက်ဆီး၍ဖြစ်စေ မဲပုံးပျက်စီး ပျောက်ဆုံးလျှင်၊ ထိုမဲပုံးကို အသုံးပြုသော မဲရုံ၌ မဲပေးခြင်းသာ ပျက်ပြယ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။ ရွေးကောက်ပွဲနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ အခြားဆောင်ရွက်မှုများသည် ပျက်ပြယ်ခြင်းမရှိစေရ။

မဲရုံ ၁၂ ရုံ၌ မဲပုံးများသည် ချိုယွင်းနေ၍ ထိုရုံများ၌ မဲပေးခြင်းမှာ ပျက်ပြယ်ရမည်မှာ ထင်ရှားသည်။ ကျန်မဲရုံ ၂၀ ၌မဲပုံးများသည် ကွဲပျက်ပိန်ပေါက်နေခြင်းမရှိသော်လည်း၊ ၎င်းမဲပုံးများထဲသို့ မရောက်ထိုက်သော မဲပြား ၂,၄၅၃ ပြား ရောက်ရှိနေ၍၊ ချိုယွင်းမည်ဟု ယူဆရမည်သာဖြစ်၍၊ မဲရုံ ၂၀ ၌လည်း အသစ်တဖန်ရွေးကောက်ပွဲ မကျင်းပခဲ့သည်မှာ၊ ဒိုက်ဦးမဲဆန္ဒနယ်အတွက်တရားမျှတသောရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပခဲ့သည်ဟု ယူဆနိုင်ရန် ခဲယဉ်းသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ၊ သက်ဆိုင်ရာ ဌာနက အမိန့်ပေးသည့် အတိုင်း၊ မဲရုံ ၁၂ ရုံ၌ ၂၃-၈-၆၀ နေ့ကရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပခဲ့ပြန်ရာ နောက်တနေ့၌၊ မဲပြားများရေတွက်ခြင်း မပြုမီ ဗိုလ်စိန်တိုး၏ ကိုယ်စားလှယ်က၊ မဲပုံးများ ချိုယွင်းနေသည်ဟု ကန့်ကွက်ပြန်၍ ဗိုလ်စိန်တိုး၏ မဲပုံးများကို တတ်ကျွမ်းသူ ပါရဂူများက စစ်ဆေးနိုင်

စေရန်၊ ရွေးကောက်ပွဲမင်းကြီးထံသို့ ပို့ခဲ့သော်လည်း၊ ရွေးကောက်ပွဲ တာဝန်ခံအရာရှိ သည် ၂၅-၄-၆၀ နေ့စွဲနှင့်၊ ပါလီမန် ရွေးကောက်ပဲ နည်းဥပဒေ ၇၄(၁)(ဂ) နှင့် (ဃ)အရ လိုအပ်သလိုအရေးယူ ဆောင်ရွက်ရန် ညွှန်ကြားချက်ရခဲ့၍၊ ရည်ညွှန်းသည့် နည်းဥပဒေ ၇၄(ဃ) အရ၊ မဲပုံးများ၌ချိယွင်းအောင် အနှောင့်အယှက် ပြုလုပ်ထား ခြင်း မရှိဟု ၂၇-၄-၆၀ နေ့စွဲနှင့် မှတ်တမ်းတင်ပြီး မဲပြားများကို ရေတွက်ခဲ့သည်။ မဲရုံ ၂၀ ရုံ၌ဗိုလ်စိန်တိုးက မဲပေါင်း ၁,၆၀၀ လောက်သာခဲ့သော်လည်း၊ မဲရုံ ၁၂ ရုံ၌ ဦးထွန်းအောင်က မဲပေါင်း ၅,၆၀၀ လောက်သာ၍၊ ၃၂ ရုံလုံးတွင်ရရှိသောမဲများကို ပေါင်းလိုက်သော ဦးထွန်းအောင်ကမဲ ၄,၀၀၀ လောက် သာနေ သောကြောင့်၊ ဦးထွန်းအောင်သည် အမတ်ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခံရကြောင်း ကျေညာခံရသည်။

၁၉၆၁

ဗိုလ်စိန်တိုး (ခေါ်) ဦးစိန်တိုး နှင့် ဦးထွန်းအောင် ပါ ၃။

တင်သွင်းသည့် ကန့်ကွက်လွှာ၌၊ မတရားပြုကျင့်မှုများကို ဖော်ပြခဲ့သော်လည်း၊ အမှုစစ်ဆေးသည့် အခါတွင် မဲရုံ ၂၀ ၌မဲပို ၂,၄၅၃ ပြားရှိနေသောကြောင့်၊ ဒိုက်ဦး မဲဆန္ဒနယ်အတွက် ကျင်းပခဲ့သည့်ရွေးကောက်ပွဲသည် တရားမျှတသော ရွေးကောက်ပွဲ မဟုတ်၍ ပျက်ပြယ်ရမည်ဟူသော အချက်သာ လျှောက်ထားခဲ့သည်။

ရွေးကောက်ပွဲ ခုံတော်အဖွဲ့က၊ ပိုနေသောမဲပြားများမှာ ဦးထွန်းအောင်၏ မဲပုံး များထဲသို့ ရောက်ရှိသည်ဟု သက်သေခံ အထောက်အထားမရှိ၊ ၎င်း၏မဲပုံးများထဲသို့ ရောက်သည်ဟု ယူဆစေကာမူ၊ဦးထွန်းအောင်၏ စုစုပေါင်းပိုမိုရှိရရှိသောမဲ ၄,၀၀၀ မှ မဲပြား ၂,၄၅၃ ပြားကိုနုတ်လျှင်၊ မဲ ၁,၅၀၀ ကျော်သာသေး၍၊ မဲပြားများ ပိုမိုနေ သည်မှာ၊ အနိုင်အရှုံးတွင် အရေးပါ အရာရောက်လောက်အောင် အကျိုးသက်ရောက် ခြင်း မရှိ၍ (Not materially affected) ဗိုလ် စိန်တိုး၏ ကန့်ကွက်လွှာကို ပယ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤသို့ယူဆခြင်းသည် အခြားမှရောက်လာသည့် မဲများမှာ ၂,၄၅၃ ပြားထက်ပိုမိုနိုင်သေးသည်ဟူသော အချက်ကို မစဉ်းစားမိ၍သာလျှင် ဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့်မဲပြားပို ၂,၄၅၃ ပြားတွေ့ရှိမှုကြောင့် အနိုင်အရှုံးကို မထိခိုက်နိုင်ဟု ယူဆ ခြင်းသည် မှားယွင်းနိုင်သည်။ အနိုင်အရှုံးတွင် အရေးပါ အရာ ရောက်လောက်အောင် အကျိုးသက်ရောက်ခြင်း မရှိဆိုသည်မှာလည်း အင်္ဂလိပ်ခေတ်က ရွေးကောက်ပွဲ အက် ဥပဒေကို ကိုးကားပုံရသည်။ ယခုလက်ရှိ ပါလီမန်ရွေးကောက်ပွဲ အက်ဥပဒေတွင် သက်ဆိုင်သည့်ပုဒ်မမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

"၄၁။ (၁)။ ဤပုဒ်မရှိ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ ခုံတော် အဖွဲ့၏သဘောဌ်—

(က) အရွေးခံရသူသည် တရားမဲ့ပြုကျင့်မှုများဖြင့် မဲအများဆုံးကို အရ ယူသည်ဟုသော်၎င်း၊ ထိုနည်းဖြင့်ပင် သွေးဆောင်၍ ယူသည်ဟု

၁၉၆၁

မိုလ်စိန်တိုး (ခေါ်) ဦးစိန်တိုး နှင့် ဦးထွန်းအောင် ပါ ၃။

သော်၎င်း၊ ရွေးကောက်ပွဲ အနိုင်အရှုံးသည် တရားမဲ့ပြုကျင့်မှုများကြောင့်သာဖြစ်ရသည်ဟုသော်၎င်း ထင်မြင်သော်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ခ) ဤအက်ဥပဒေရှိ ပဌမဇယား၌ သီးခြားဖေါ်ပြထားသော တရားမဲ့ပြုကျင့်မှုတခုခုကို၊ အရွေးခံရသူ၏ အကျိုးငှါ ပြုသည်ဟုထင်မြင်သော်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဂ) အရွေးခံသူအဖြစ်ဖြင့် အမည်တင်သွင်းခြင်းကို မတရားသဖြင့် လက်ခံသောကြောင့် သော်၎င်း၊ မတရားသဖြင့် ငြင်းပယ်သောကြောင့် သော်၎င်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အမည်တင်သွင်းခြင်း ခံရသူသည် အရွေးခံရန် အရည်အချင်း မပြည့်စုံ သောကြောင့် သော်၎င်း၊ အရည်အချင်း ပျက်ယွင်းသောကြောင့်သော်၎င်း၊ သို့တည်းမဟုတ် မတရားသဖြင့်မဲကိုလက်ခံခြင်း ငြင်းပယ်ခြင်းတို့ကြောင့် သော်၎င်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ပျက်ပြယ်သော မဲကို လက်ခံ သောကြောင့် သော်၎င်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အခြေခံဥပဒေ၌ဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေ၌ဖြစ်စေ၊ ရွေးကောက်ပွဲ ဆိုင်ရာ ပါလီမန် အက်ဥပဒေတခုခု၌ ဖြစ်စေ၊ ပါရှိသော ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို မလိုက်နာသောကြောင့် သော်၎င်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ထားသော ပုံစံအတိုင်း မှန်ကန်စွာ မလိုက်နာသောကြောင့်သော်၎င်း တရားမျှတသော ရွေးကောက်ပွဲ မဟုတ်ဟု ထင်မြင်သော်၊ သို့တည်းမဟုတ်

(ဃ) လာဘ်ပေး လာဘ်ယူပြုခြင်း၊ ရွေးကောက်မှု အခွင့်အရေးများကို နှောင့်ယှက်ခြင်းတို့ကြောင့် လွှတ်လပ်စွာ မဲပေးနိုင်ခွင့်ရှိသော ရွေးကောက်ပွဲ မဟုတ်ဟု ထင်မြင်သော်

ထိုအရွေးခံရသူအား ရွေးကောက်ခြင်းသည်၊ ပျက်ပြယ်ရမည်။"

ခုံတော်အဖွဲ့သည် အပိုဒ်ငယ် (က)၏ ဒုတိယအပိုင်းကိုသာ စဉ်းစားဝေဖန်ခဲ့သည်။ ပိုမို၍သက်ဆိုင်သော ပြဋ္ဌာန်းချက်မှာ အပိုဒ်ငယ်(ဂ)ဖြစ်၍၊ "မတရားသဖြင့် မဲကို လက်ခံခြင်း"၊သို့တည်းမဟုတ် "ပျက်ပြယ်သော မဲကိုလက်ခံခြင်း" ဆိုသည့်အချက်များကို စဉ်းစားဝေဖန်သင့်သည်။ ပိုမိုနေသည့် မဲပြားများသည်၊ မတရားမဲ၊ သို့မဟုတ် ပျက်ပြယ်သောမဲများ ဖြစ်ခဲ့ပါမူ၊ အရေးပါ အရာရောက်လောက်အောင် အကျိုးသက်ရောက်သည် မသက်ရောက်သည်ကို ထည့်သွင်း စဉ်းစားရန်မလိုချေ။

ရွေးကောက်ပွဲသည် တရားမျှတသော ရွေးကောက်ပွဲ ဖြစ်မဖြစ်ကိုသာ စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရပေမည်။ "လက်ခံသည်" ဟူသောစကားရပ်ကို အပြေပြေယ်ကောက်ရာ၌

တဦးတယောက်၏ လက်ထဲသို့ထည့်မှ လက်ခံခြင်း ဖြစ်ရမည်ဟုမဆိုနိုင်။ ထို့ပြင်လည်း၊ မဲရုံတခုအတွက် ထုတ်ပေးသော မဲပြားကို အခြားမဲရုံတခုရှိ မဲပုံးထဲသို့ ထည့်ခဲ့လျှင်လည်း ပျက်ပြယ်သော မဲပြားဖြစ်မဖြစ်ကို စဉ်စားဆုံးဖြတ်ရပေမည်။

၁၉၆၁
ဗိုလ်စိန်တိုး (ခ၁) ဦးစိန်တိုး နှင့် ဦးထွန်းအောင် ပါ ၃။

ပြည်ထောင်စု တရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ (၄)အရ၊ ဤရုံးတော်က ကြီးကြပ်ရေးအာဏာကို သုံးစွဲရာ၌၊ စာချုန်တော်များ ထုတ်သည့်နည်း အတိုင်းသာ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့်၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတ၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်သင့်က ပယ်ဖျက်၍၊ တည်မြဲစေသင့်က တည်မြဲစေရမည်သာဖြစ်သည်။ ခုံတော်အဖွဲ့၏ အစီရင်ခံစာအစား၊ ဤရုံးတော်၏ အဆုံးအဖြတ်ကို အစား ထည့်သွင်း၍မပေးနိုင်။

မဲရုံ ၂၀ ၌ထားရှိသော ပုံမျှား၌၊ မဲပေါင်း ၂,၄၅၃ မဲပိုမိုနေသည်မှာ မတရားသော နည်းဖြင့် ရောက်သည် မရောက်သည်ကို ရွေးကောက်ပွဲ ခုံတော်ရုံးက မဆုံးဖြတ်ရသေးသည့်အလျောက်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ အမိန့်အပိုဒ် (၃)တွင် ရွေးကောက်ပွဲတွင် မည်သူ တဦးတယောက်မျှ တရားမဲ့ပြုကျင့်မှု ကျူးလွန်သည်ကို မတွေ့ရကြောင်းဟု ပါရှိသည်မှာ၊ အမြင်အားဖြင့်ပင် မှားယွင်းသော ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြစ်၍၊ ခုံတော်အဖွဲ့၏ အစီရင်ခံစာနှင့်တကွ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ဇန္နဝါရီလ ၁၀ ရက်နေ့စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာ အမှတ် ၃၀ ကိုပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

ထိုကြောင့် ဗိုလ်စိန်တိုး၏ ကန့်ကွက်လွှာကို အခြားရွေးကောက်ပွဲ ခုံတော်အဖွဲ့တဖွဲ့က ထပ်မံစစ်ဆေးပြီးလျှင်၊ တရားဥပဒေနှင့်ကိုက်ညီသောအမိန့်ကိုချမှတ်ရန် ညွှန်ကြားလိုက်သည်။

† ၁၉၆၁

အောက်တိုဘာ
လ ၂ ရက်။

တရားလွှတ်တော်ချုပ်

အထောင် (အယူခံတရားလို)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရပါ ၂ (အယူခံတရားခံများ)*

ယစ်မျိုးလိုင်စင်ကို လေလံပွဲတွင်ရောင်းချသည့်အရာ၊ သာမန်ပစ္စည်းများမဟုတ်၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရအားတရားစွဲဆိုပိုင်ခွင့်မရှိသော အကြောင်းပြချက်။ ယစ်မျိုးလိုင်စင်ရောင်းပြီးနောက် အစိုးရတွင်ထပ်မံဆောင်ရွက်ရန်တာဝန်မရှိခြင်း။ ယစ်မျိုးအခွန်တော်ငွေကိုအရစ်ကျပေးရန်အခွင့်။ အခွန်တော်ငွေကိုပေးနိုင်စွမ်းရှိအောင်ပြုလုပ်သောအစီအစဉ်မျှသာ၊ လိုင်စင်ရောင်းချမှုအပြီးအပြတ် မဟုတ်သေးဟုမဆိုနိုင်။ ပဋိညာဉ်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆ နှင့်မဆိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ယစ်မျိုးလိုင်စင်ကို လေလံပွဲတွင်ရောင်းချသည့် အရာသည်သာမန်ပစ္စည်းမျိုးမဟုတ်၊ မြန်မာပြည်ယစ်မျိုးအက်ဥပဒေ ၁၂ အရ၊ တားမြစ်ထားသောလိုင်စင်မရှိဘဲ၊ ယစ်မျိုးဝင်ပစ္စည်းများကိုပြုလုပ်ခြင်းနှင့်ထိုအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀ အရ၊ တားမြစ်ထားသောလိုင်စင်မရှိဘဲ၊ သေရည်သေးရက်များကို ရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်းတို့ကို လုပ်ဆောင်ရန်အတွက်အခွင့်မျှသာဖြစ်သဖြင့်၊ ယင်းသို့ပြုလုပ်ခွင့်ကိုဝယ်ယူရရှိခဲ့ခြင်းမှာ၊ သာမန်ပစ္စည်းအနေနှင့်ဝယ်ယူရရှိခဲ့သည်မဟုတ်၊ တရားဥပဒေအရတားမြစ်ထားသော ထုပ်ငန်းကိုလုပ်ဆောင်ရန်အတွက် အခွင့်ရရှိခဲ့ခြင်းမျှသာဖြစ်သဖြင့်၊ လိုင်စင်ဝယ်သူမှာ ပစ္စည်းအနေနှင့်မည်သည့်အရာကိုမျှမရရှိခဲ့ချေ။

၁၉၅၀ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံစီရင်ထုံးများတရားလွှတ်တော်ချုပ်စာမျက်နှာ ၀၆ ကိုရည်ညွှန်းသည်။

သို့ဖြစ်၍လိုင်စင်ဝယ်ယူသူသည်သောင်းကျန်းမှုကြောင့်၊ လိုင်စင်နှစ်အတွင်း အချို့လများတွင်မိမိ၏ယစ်မျိုးဆိုင် ပိတ်ထားခဲ့ရသည့်အတွက်၊ အကျိုးခံစားခွင့်ဆုံးရှုံးရသည်ဟူသောအကြောင်းပြချက်ဖြင့်၊ မိမိကပေးသွင်းရန်ကျန်ရှိနေသေးသော ယစ်မျိုးအခွန်တော်ကိုမိမိထံမတောင်းခံသင့်ကြောင်းကျေညာရန်နှင့် အစိုးရအားထိုငွေတောင်းခံခြင်းမှတားမြစ်သည့်ဒိကရီရရန်အတွက် နိုင်ငံတော်အစိုးရအားတရားစွဲပိုင်ခွင့်မရှိချေ။

ယစ်မျိုးလိုင်စင်ကို ရောင်းချပြီးနောက် နိုင်ငံတော်အစိုးရက ထပ်မံဆောင်ရွက်ရန်ကျန်ရှိသော မည်သည့်ကိစ္စမျှမရှိတော့ချေ။

---

* ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ တရားမအယူခံအမှုအမှတ် ၃။

† နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးချုပ်ဦးမြင့်သိန်း၊ နိုင်ငံတော် တရားဝန်ကြီးများ ဖြစ်ကြသောဦးချန်ထွန်းနှင့် ဦးဘိုကြီးတို့ရှေ့မှောက်တွင် တရားဝန်ကြီးဦးဘိုကြီးအမိန့်ချမှတ်သည်။

၁၉၆၁

အထောင်နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ ပါ ၂။

ဝယ်ငွေဖြစ်သော ယစ်မျိုးအခွန်တော်ကို လိုင်စင်ဆွဲဝယ်သူက၊ အရစ်ကျပေးရန်အခွင့်မှာ၊ ဝယ်ယူသူယစ်မျိုးလုပ်ငန်းကိုလုပ်ဆောင်ပြီး အရစ်ကျပေးနိုင်စွမ်းရှိအောင် ပြုလုပ်ထားသောအစီအစဉ်မျှသာဖြစ်ချေသည်။ ထိုအစီအစဉ်ပြုရုံမျှဖြင့် ယစ်မျိုးလိုင်စင်ရောင်းချမှုမှာ အပြီးအပြတ်မဟုတ်သေးဟုမဆိုနိုင်ချေ။ ထိုကြောင့်မပြီးပြတ်သေးသော ပဋိညာဉ်များနှင့်သဘက်ဆိုင်သော ပဋိညာဉ်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆ လာပြဋ္ဌာန်းချက် များတွင် ပါရှိသည်။ အမှုတခုခုကိုဆောင်ရွက်ရန်အတွက်၊ ပဋိညာဉ်ပြုလုပ်ရာ၌၊ ထိုပဋိညာဉ်ပြုလုပ်ပြီးနောက်၊ ထိုအမှုကိုဆောင်ရွက်ရန် မဖြစ်နိုင်တော့သည့်အခြေသို့ ဆိုက်ရောက်လျှင် ထိုပဋိညာဉ်မှာ ပျက်ပြယ်ရမည်ဟူသောပြဋ္ဌာန်းချက်သည်၊ ဤအမှုအဖြစ်အပျက်များဖြင့် လုံးဝသက်ဆိုင်ချေ။

အယူခံတရားလိုအတွက်။ ။ဦးမွန်စံလှိုင်လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

အယူခံ တရားခံများအတွက် ။ ။အစိုးရ လွှတ်တော် ရှေ့နေ ဦးလှမောင် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

တရားဝန်ကြီး ဦးဘိုကြီး။ ။ဤအမှုတွင် အယူခံလို အထောင်သည်၊ ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့မှ ထိုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့အထိ၊ ဘိုကလေးမြို့၌လှော်စာရည်ဖေါက်၊ အရက်ဖြူချက်ပြီး၊ ယစ်မျိုးဆိုင် တည်ခင်းရောင်းချရန်အတွက် လုင်စင်ကို ငွေ ၉၀,၀၀၀ နှင့် လေလံပွဲတွင် ဆွဲဝယ်ခဲ့လေသည်။ ထို့နောက် ယစ်မျိုးလုပ်ငန်းကို၊ ထိုနှစ်ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့မှ စတင်လုပ်ကိုင်ခဲ့ရာတွင်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၆ ရက်နေ့၌၊ ကွန်မြူနစ်သူပုန်များ ဘိုကလေးမြို့သို့ ချဉ်းနင်းဝင်ရောက် အုပ်စိုးသဖြင့်၊ လုပ်ငန်းကို ရပ်ဆိုင်းခဲ့ရလေသည်။ ထိုအချိန်အခါ၌ အထောင်သည်၊ လေလံဆွဲဝယ်စဉ်ကပေးခဲ့သောအရစ်ကျငွေနှင့် နောက်ထပ်ပေးခဲ့သောအရစ်ကျငွေများစုစုပေါင်းကျပ် ၂၇,၀၀၀ ကိုပေးဆောင်ခဲ့ပြီးဖြစ်လေသည်။ ဘိုကလေးမြို့ကို ထိုနှစ် ဩဂုတ်လတွင် အစိုးရပြန်လည်သိမ်းပိုက်ပြီးနောက်၊ အထောင်သည်၊ မိမိလုပ်ငန်းကို ပြန်လည်လုပ်ကိုင်ပြီး အရစ်ကျငွေ စုစုပေါင်းကျပ် ၁၇,၀၀၀ ထပ်မံပေးဆောင်လေသည်။ မူလဈေးငွေ ၉၀,၀၀၀ အနက် ငွေ ၄၅,၀၀၀ ပေးဆောင်ပြီးဖြစ်လေရာ၊ အထောင်သည်၊ ကျန်ငွေ ၄၅,၀၀၀ ကို၊ ယစ်မျိုးဆိုင်မဖွင့်နိုင်ခဲ့သော ကာလအပိုင်းအခြားအတွက်၊ အချိုးကျ ယစ်မျိုးခွန်အဖြစ် ပေးဆောင်ခြင်းမှ သက်သာခွင့်ရရှိရန်အတွက်၊ အစိုးရထံသို့ငင်း၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်သို့ငင်း လျှောက်ထားခဲ့ရာ၊ မအောင်မြင်သဖြင့် နောက်ဆုံး၌၊ တရားလွှတ်တော် မူလဘက်ဆိုင်ရာ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၉၅/၅၂ တွင်တရားစွဲဆိုပြီး၊ ထိုကျန်ငွေ ၄၅,၀၀၀ ကို မိမိထံမှ မတောင်းခံသင့်ကြောင်း ကျေညာရန်နှင့်၊ အစိုးရအား ထိုငွေ တောင်းခံခြင်းမှ တားမြစ်ရန် ဒီကရီလျှောက်ထားလေသည်။ မူလ တရားဝန်ကြီးက

၁၉၆၁

အထောင်နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ ပါ ၂။

အမှုကို ပလပ်လိုက်သဖြင့်၊ အယူခံဝင်ရာ၌လည်း တရားရုံးသောကြောင့်၊ အထောင်သည် ပြည်ထောင်စုတရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅ အရ၊ ဤရုံးတော်သို့ အယူခံဝင်လေသည်။

အစကနဦး ဆင်ခြင်သုံးသပ်ရန်အချက်မှာ၊ လေလံပွဲတွင် ရောင်းချသည့်အရာသည်၊ မည်သို့သောအရာဖြစ်သည်ကို စဉ်းစားရမည်ပင် ဖြစ်သည်။ ထိုရောင်းချသည့်အရာသည်၊ သာမန်ပစ္စည်းမျိုးမဟုတ်ချေ။ မြန်မာပြည် ယစ်မျိုး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ အရ၊ ယစ်မျိုးဝင်ပစ္စည်းများကို လိုင်စင်မရှိဘဲ ပြုလုပ်ခြင်းမှ တားမြစ်ပြီး၊ ထို အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၈ အရ၊ သေရည်သေရက်များကို လိုင်စင်မရှိဘဲ ရောင်းချခြင်းမှ တားမြစ်ထားလေသည်။ ထိုလုပ်ငန်းများကို အစိုးရထံမှ လိုင်စင်ရရှိမှသာလျှင်၊ ပြုလုပ်ရောင်းချနိုင်လေသည်။ ထိုကြောင့်ပင် ဖျာပုံ ကော်လိဘ်တော် အရာရှိသည်၊ ကျည်ဂျပြီး လေလံပွဲကျင်းပရာတွင် ဆွဲဝယ်သူများအနက်၊ အထောင်သည်ငွေအများဆုံးပေး၍ လှော်စာရည်ဖေါက်ခြင်း၊ အရက်ဖြူချက်ခြင်း လုပ်ငန်းများကိုဆောင်ရွက်ပြီး၊ ယစ်မျိုးဆိုင်တည်ခင်းရောင်းချခွင့်ရရှိခဲ့လေသည်။ ယင်းသို့ပြုလုပ်ခွင့်ကို ဝယ်ယူရရှိခဲ့ခြင်းမှာ သာမန်ပစ္စည်းအနေနှင့် ဝယ်ယူရရှိခဲ့သည်မဟုတ်။ တရားဥပဒေအရ တားမြစ်ထားသောလုပ်ငန်းကို လုပ်ဆောင်ရန်အတွက်၊ အခွင့်ရရှိခဲ့ခြင်းသာဖြစ်သဖြင့်၊ အထောင်မှာ ပစ္စည်းအနေဖြင့် မည်သည့်အရာကိုမျှမရရှိခဲ့ချေ။ ***Hup For*** v. ***The Deputy Commissioner.*** **Insein and two others** (1) အမှုတွင် ဤရုံးတော်ကအောက်ပါအတိုင်း အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုခဲ့လေသည်။

> **" Section 18 of the Burma Excise Act seems to us to be sufficient authority for the view that an excise license gives nothing more than a right *ex-contractu* which is a right *in personam*. There is no room under the Excise Act for a license coupled with an interest."**

သို့ဖြစ်၍ အထောင်သည် သောင်းကျန်းမှုများကြောင့် ယစ်မျိုးဆိုင်ပိတ်ထားခဲ့ရသည့်အတွက်၊ အကျိုးခံစားခွင့် ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်ဟူသော အကြောင်းပြချက်ဖြင့်၊ နိုင်ငံတော် အစိုးရအား တရားစွဲပိုင်ခွင့်မရှိချေ။

ထို့ပြင်လည်း ယစ်မျိုးလိုင်စင်ရောင်းချသည့် လေလံပွဲတွင် ပါဝင်ဆွဲဝယ်ရန် အားထုတ်သည့်သူများအနက်၊ အထောင်သည် ငွေအများဆုံးပေးသဖြင့်၊ ၎င်းအား ကော်လိတ်တော်အရာရှိက ယစ်မျိုးလိုင်စင်ကို ရောင်းချခဲ့လေသည်။ ယင်းသို့ ရောင်းချပြီးနောက်၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရက ထုပ်မံဆောင်ရွက်ရန် ကျန်ရှိသော မည်သည့်ကိစ္စမျှမရှိ

(၁) ၁၉၅၀ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်ဓိရင်ဆုံးများ၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ်၊ စာမျက်နှာ ၈၆။

၁၉၆၁

အထောင်နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ ပါ၅။

တော့ချေ။ အထောင်သည် ဝယ်ငွေဖြစ်သော ယစ်မျိုးအခွန်တော်ကို အရစ်ကျပေးဆောင်ခွင့်ရရှိခဲ့သည်မှာ မှန်ပေသည်။ သို့ရာတွင်၊ ထိုအစီအစဉ်မှာ ဝယ်ယူသူယစ်မျိုးလုပ်ငန်းကို လုပ်ဆောင်ပြီး၊ အရစ်ကျပေးနိုင်စွမ်းရှိအောင် ပြုလုပ်ထားသော အစီအစဉ်မျှသာဖြစ်ချေသည်။ ထိုအစီအစဉ်ပြုရုံမျှဖြင့် ယစ်မျိုးလိုင်စင် ရောင်းချမှုမှာ အပြီးအပြတ်မဟုတ်သေးဟု မဆိုနိုင်ချေ။ ထို့ကြောင့် မပြီးပြတ်သေးသော ပဋိညာဉ်များနှင့်သာ သက်ဆိုင်သော ပဋိညာဉ် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၆-လာ ပြဋ္ဌာန်းချက်များတွင် ပါရှိသည့်၊ အမှုတခုခုကိုဆောင်ရွက်ရန်အတွက်၊ ပဋိညာဉ် ပြုလုပ်ရာ၌ထိုပဋိညာဉ် ပြုလုပ်ပြီးနောက်၊ ထိုအမှုကို ဆောင်ရွက်ရန်မဖြစ်နိုင်တော့သည့်အခြေသို့ ဆိုက်ရောက်လျှင်၊ ထိုပဋိညာဉ်မှာ ပျက်ပြယ်ရမည်ဟူသော ပြဋ္ဌာန်းချက်သည်၊ ဤအမှုအဖြစ်အပျက်များနှင့်လုံးဝမသက်ဆိုင်ချေ။

အထောင်အား၊ လိုင်စင်ရောင်းချရာ၌၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရထုတ်ပေးသော လိုင်စင်တွင်၊ ဆူပူသောင်းကျန်းမှုများကြောင့်သော်၎င်း၊ အခြားတခုခုသော အကြောင်းကြောင့်သော်၎င်း၊ ယစ်မျိုးလုပ်ငန်းကို မဆောင်ရွက်နိုင်သော်၊ အစိုးရကတာဝန်ယူမည်ဟု အာမခံချက်မရှိခဲ့ချေ။

အထက်ပါ ဖေါ်ပြပါအကြောင်းများကြောင့်၊ ဤအယူခံလွှာကို ပလပ်ရမည်ဖြစ်သည်။

အထောင်မှာမိမိ၌ အပြစ်မရှိဘဲ နှစ်နာဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်ကို အကြောင်းပြု၍၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရထံ သက်ညှာခွင့်ရရှိရန်အတွက်၊အနှုးအညွှတ်လျှောက်ထားရန်သာရှိတော့သည်။

အမှုအဖြစ်အပျက်အားလုံးကို ဆင်ခြင်သုံးသပ်ပြီးနောက်၊ အမှုသည်များသည်၊ မိမိတို့တရားစရိတ်ကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ကျခံကြစေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။ ။

တရားလွှတ်တော်ချုပ်

၁၉၆၁ ခု နိုဝင်ဘာလ ၁၃ ရက်။

ပီ၊အယ်(လ်)၊ ကေ၊ ကာစီချစ်တီးယား (ခေါ်) ဦးကာစီ ပါ ၂ (လျှောက်ထားသူများ)

နှင့်

ပီ၊ ဂါမဆာပုန္နပဏ္ဏ ပါ ၄ (လျှောက်ထားခံရသူများ)*

ချေပလွှာပြင်ဆင်ရန် အခွင့်အရေး၊ မူလအခွင့်အရေးမျိုးမဟုတ်၊ အခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၅ အရ အရေးယူပိုင်ခွင့်မရှိ၊ အမှုခေါ် စာချွန်တော်အမိန့်ထုတ်ပေးမည်မဟုတ်သော အမှု။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ချေပလွှာကို ပြင်ဆင်ရန် အခွင့်အရေးမျိုးသည်၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေအရ၊ နိုင်ငံသားများအား ပေးအပ်သော မူလအခွင့်အရေးမျိုးမဟုတ်သဖြင့်၊ အခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၅ အရ၊ အရေးယူနိုင်ခွင့်မရှိခေါ်။

ချေပလွှာပြင်ဆင်ရန် လျှောက်လွှာပယ်သည့်အမိန့်ကို အယူခံရာတွင် အယူခံငြင်းချက်တရပ် အဖြစ်ဖြင့် ထည့်သွင်းလျှောက်ထားနိုင်သဖြင့်၊ ဤရုံးတော်က ဤကဲ့သို့သော အမှုမျိုးတွင် အမှုခေါ် စာချွန်တော်အမိန့်ထုတ်မည်မဟုတ်ခေါ်။

လျှောက်ထားသူများအတွက်။ ။ဦးထွန်းစိန် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

တရားဝန်ကြီး ဦးဘိုကြီး။ ။ဤအမှုတွင် လျှောက်ထားသူ ပီ၊အယ်(လ်)၊ကေ၊ ကာစီ ချစ်တီးယား (ခေါ်) ဦးကာစီနှင့် ၎င်း၏ဇနီး ဒေါ်တင် တို့က ပုသိမ်ခရိုင်၊တရားမ တရားသူကြီးရုံးတော်၊တရားမကြီးမှုအမှတ် ၃/၅၁ တွင် ၁၉၆၁ ခု၊ မတ်လ ၂၀ ရက်နေ့စွဲ ဖြင့်၎င်းတို့၏ချေပလွှာကိုပြင်ဆင်ခွင့်လျှောက်ထားသည်ကို ခရိုင်တရားမတရားသူကြီးက ပလပ်သဖြင့် ထိုပလပ်သည့်အမိန့်ကို ပြင်ဆင်ရန်အတွက် တရားလွှတ်တော်သို့ လျှောက် ထားပြန်သော်လည်းမအောင်မြင်သောကြောင့် ထိုအမိန့်နှစ်ရပ်ကိုအမှုခေါ် စာချွန်တော့ အမိန့်ဖြင့်သော်၎င်း၊အာဏာပေးစာချွန်တော် အမိန့်ဖြင့်သော်၎င်း ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် လျှောက်ထားကြလေသည်။ ယင်းသို့ ချေပလွှာကို ပြင်ဆင်ရန် အခွင့်အရေးမျိုးသည်၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေအရ နိုင်ငံသားများအား ပေးအပ်သော မူလ အခွင့် အရေးမျိုးမဟုတ်သဖြင့် အခြေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၅ အရ အရေးယူနိုင်ခွင့်မရှိခေါ်။ သို့ဖြစ်၍

---

* ၁၉၆၁ ခု နှုန်စ်၊ တရားမအသေးအဖွဲလျှောက်လွှာအမှတ် ၁၀၅။

† နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးချုပ် ဦးမြင့်သိန်း၊ နိုင်ငံတော် တရားဝန်ကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးဘိုကြီးနှင့် ဦးအောင်သာကျော်တို့ရှေ့မှောက်တွင် တရားဝန်ကြီး ဦးဘိုကြီးအမိန့်ချမှတ်သည်။

ပြည်ထောင်စုတရားစီရင်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ အရ အရေးယူနိုင်ခွင့် ရှိ မရှိ။ ရှိလျှင်လည်း အရေးယူသင့်၊မယူသင့်ကိုသာ စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရမည်ဖြစ်သည်။

၁၉၆၁

ပီ၊ အယ် (လ်)၊ ကေ၊ ကာစီ ချစ်တီးယား (ခေါ်) ဦးကာစီ ပါ ၂ နှင့် ပီ၊ ဂါမဆာ ပုန္နပဏ္ဏ ပါ ၄။

အမှုအဖြစ်အပျက်များကို ခရိုင်တရားမတရားသူကြီး၏ ၁၉၆၁ ခု၊ ဇွန်လ ၂၉ ရက် နေ့စွဲပါအမိန့်တွင် အပြည့်အစုံဖေါ်ပြထားပြီးဖြစ်သဖြင့် ယခုလျှောက်လွှာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ လိုအပ်သမျှ ကိုသာ ဖေါ်ပြရန် လိုပေတော့သည်။ အဆိုပါ တရားမကြီးမှုတွင် ယခု ကွယ်လွန်သူ ရှေရှမ(လ်)ဆိုသူ အိန္ဒိယ အမျိုးသမီး တယောက်က လျှောက်ထားသူ ပီ၊အယ်(လ်)၊ ကေ၊ကာစီ ချစ်တီးယား (ခေါ်) ဦးကာစီနှင့်ဒေါ်တင်တို့အား အခင်းဖြစ် အိမ်နှင့်မြေမှတ္ထက်ခွါသွားစေရန် တရားစွဲဆိုခဲ့ရာ၊ တရားရုံးတော်၏ အမိန့်တရပ်ကို ဦးကာစီနှင့် ဒေါ်တင်တို့ကမကျေနပ်သဖြင့် တရားလွှတ်တော် ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၅၂/၅၂ ၌ စောဒက ဝင်စဉ်တွင် ရှေရှမ(လ်)အနိစ္စရောက်သဖြင့် ထိုသို့ အနိစ္စရောက်ပြီး ရက်အနည်းငယ်အတွင်း၊ ယခုလျှောက်ထားခံရသူ အမှတ်(၁)ပီကေနေဆာ ပုန္နပဏ္ဏက မိမိအား သေဆုံးသူ၏ သားဖြစ်သည့်အတိုင်း တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် အမှုတွင် ထည့်သွင်းပါရန်လျှောက်ထားလေသည်။ ယင်းသို့ လျှောက်ထားသည်ကို မူလ၌ ဦးကာစီနှင့် ဒေါ်တင်တို့က ကန့်ကွက်ရာတွင် ဦးကာစီ၏ ကျမ်းကျိန်လွှာ၌ ပီ၊ကနေဆာပုန္နပဏ္ဏသည် သေသူ၏သားဖြစ်သော်လည်း တရားမဝင်သော သားမျှသာဖြစ်ကြောင်း။ သေသူမှာ တရားဝင်သမီး အာမန်နီအာမ(လ်) ကျန်ရှိခဲ့ကြောင်း မြွက်ဆိုလေသည်။ ပီ၊ကနေဆာပုန္နပဏ္ဏ၏ ကိုယ်စားလှယ်က ပုန္နပဏ္ဏသည် သေသူ၏ တရားဝင် သားမဟုတ်ကြောင်း မြွက်ဆိုချက်မှာ မမှန်ကန်ကြောင်းဖြင့် ချေပလေသည်။ နောက်ဆုံး၌ အမှုသည်များ၏ ရှေနေကြီးများသည် တရားလွှတ်တော်တွင် ပုန္နပဏ္ဏနှင့် အာမန်နီအာမ(လ်) နှစ်ဦးစလုံးအား သေဆုံးသူ ရှေရှမ(လ်)၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ထည့်သွင်းရန် သဘောတူညီကြသဖြင့် ယင်းသို့ ထည့်သွင်းရန် တရားလွှတ်တော်က ၁၉၅၃ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၉ ရက်နေ့၌ အမိန့်ချမှတ်လိုက်လေသည်။

ဤအမှုမှာ အထက်တွင် ဖေါ်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ၁၉၅၁ ခု၊ မတ်လ ၁၄ ရက်နေ့တွင် တင်သွင်းခဲ့သော်လည်း ဦးကာစီနှင့် ဒေါ်တင်တို့က ဥပဒေကြောင်းဆိုင်ရာ အချက်အလက် အမျိုးမျိုးဖြင့် ခုခံထုချေသဖြင့် တရားလွှတ်တော်သို့ အကြိမ်ကြိမ် ရောက်ရှိခဲ့ရသည် တကြောင်း၊ အာမန်နီအာမ(လ်)သည်လည်း အိန္ဒိယပြည်တွင် နေထိုင်သဖြင့် ၎င်းအား ဆင့်စာများထုတ်ရာ၌ ကြန့်ကြာသည် တကြောင်းတို့ကြောင့် ယနေ့တိုင် အောင်ပင် မည်သည့်သက်သေကိုမျှ မယ်မယ်ရရ စစ်ဆေးခြင်း မပြုရသေးချေ။

ယခု နောက်ဆုံးလျှောက်ထားသော ချေပလွှာပြင်ဆင်ရန်အတွက် လျှောက်ထားခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဖေါ်ပြလိုသည်မှာ အထက်၌ဖေါ်ပြခဲ့သောတရားလွှတ်တော်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၅၂/၅၂ တွင် ဦးကာစီ တင်သွင်းသော ၁၉၅၃ ခု၊ မေလ ၂၂ ရက်နေ့စွဲပါ ကျမ်း

၁၉၆၁

ပီ၊ အယ် (လ်)၊ ကော၊ ကာစီ ချစ်တီးယား (ခေါ်) ဦးကာစီ ပါ ၂ နှင့် ပီ၊ ဂါမဆာ ပုန္နပဏ္ဏ ပါ ၄။

ကျိန်လွှာ၌ ပီ၊ကနေဆာပုန္နပဏ္ဏသည် သေဆုံးသူ ရှေ့ရှမ (လ်)၏ တရားဝင်သား မဟုတ်ကြောင်း ဖော်ပြခဲ့သည်။ ထိုသို့ ဖော်ပြပြီးနောက်၊ ၎င်းအားကိုပင် သေဆုံးသူ၏တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ထည့်သွင်းရန် သဘောတူခဲ့လေသည်။ ၁၉၆၁ ခု၊ မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့ကျမှသာ ပီ၊ကနေဆာပုန္နပဏ္ဏသည် သေသူ မူလတရားလို၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ် မဟုတ်ကြောင်းဖြင့် ချေပလွှာကို ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားလေသည်။

တရားလွှတ်တော် ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၇၄/၆၁ တွင် ဖော်ပြသည့်အတိုင်း အကယ်၍ ဦးကာစီနှင့် ဒေါ်တင်တို့ တရားမကြီးမှုတွင် တရားရှုံးပါက အယူခံရာ၌ ခရိုင်တရားမရုံးတော်က ချေပလွှာ ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်လွှာပယ်သည့်အမိန့်ကို အယူခံငြင်းချက်တရပ်အဖြစ်ဖြင့် ထည့်သွင်း လျှောက်ထားနိုင်လေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဤရုံးတော်က ဤကဲ့သို့သော အမှုမျိုးတွင် အမှုခေါ် စာချုန်တော် အမိန့် ထုတ်မည်မဟုတ်ချေ။

ထိုမှတပါး၊ ခရိုင်တရားမတရားသူကြီး ရုံးတော်၏ အမိန့်ကို စောဒကဝင်ရန် လမ်းပွင့်နေသေးသည်ဖြစ်၍၊ မှားသည်၊ မှန်သည်ကို ဤရုံးတော်က ဝေဖန်မည် မဟုတ်ချေ။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် ယခု လျှောက်လွှာကို ကြားနာရန် အတက် လက်မခံဘဲ ပယ်လိုက်သည်။

တရားလွှတ်တော်ချုပ်

မက်ဆာ၊ ဂန်ဂျန်ဒတ် (စ်) ရန်နရိန်ဂျန်ဒတ် (စ်) (လျှောက်ထားသူ) † ၁၉၆၁

နှင့်

ရန်ကုန်မြို့၊ ဌါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန် (လျှောက်ထားခံရသူ)* နိုဝင်ဘာလ ၁၃ ရက်။

မရွှေမပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး (ကန့်သတ်ချက်) အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ တားမြစ်သည့် အရာ။

မည်သည့်အခါ နေအိမ်ကို လစဉ်ငှါးစံနှစ်ဖြင့် ငှါးရမ်းသည်ဟု ယူဆခြင်း။

လျှောက်ထားသူက မိမိမူလပိုင်ထံမှ လစဉ်ငှါးစံနှစ်ဖြင့် ငှါးရမ်းထားသည့် အိမ်ခန်းကို အခြားသူ တဦးအား ထိုစံနှစ်ဖြင့်ပင် ငှါးရမ်းခွင့်ပေးရန် လျှောက်ထားသည်ကို၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ငှါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က လစဉ်စံနှစ်ဖြင့် ငှါးရမ်းခြင်းသည် ကာလအပိုင်းအခြားသတ်မှတ်၍ ငှါးရမ်းသည်မဟုတ်သောကြောင့် တန့်စ်ထက်ကျော်လွန်၍ ငှါးရမ်းသည်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ဆုံးဖြတ်ပြီး မရွှေမပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး (ကန့်သတ်ချက်) အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ အရ၊ ဆန့်ကျင်သည်ဟု ယူဆ၍ လျှောက်လွှာကိုပယ်လိုက်လေသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အထက်ပါ ငှါးရမ်းသည့်ဥပစာသည် နေအိမ်ဖြစ်ပြီး၊ ကာလအပိုင်းအခြားဖြင့် ငှါးရမ်းသည်မဟုတ်သောကြောင့်၊ လစဉ်ငှါးစံနှစ်ဖြင့်သာ ငှါးရမ်းသည်ဟု ယူဆရပေမည်။ မရွှေမပြောင်းနိုင်သည့်ပစ္စည်း လွှဲပြောင်းရေး (ကန့်သတ်ချက်) အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ သည်၊ နိုင်ငံခြားသားမျှားအား တန့်စ်ထက်ကျော်လွန်သည့်ကာလအပိုင်းအခြားအတွက် မရွှေမပြောင်းနိုင်သည့်ပစ္စည်းကိုငှါးရမ်းခြင်းမှတားမြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။မစ္စတာ အင်၊အာ(ရ်)၊ ဘက္ကျော်ကျီ လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။အစိုးရ လွှတ်တော် ရွှေနေ ဦးလှမောင်လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည်။

တရားဝန်ကြီး ဦးဘိုကြီး။ ။ဤအမှုတွင် ယခု လျှောက်ထားသူက မိမိမူလပိုင်ရှင်ထံမှ၊လစဉ်ငှါး စံနှစ်ဖြင့် ငှါးရမ်းထားသည့် ရန်ကုန်မြို့၊ရွှေဘုံသာလမ်း၊အမှတ် ၆၃၈/၆၅၀ ရှိ အိမ်ခန်းကို အခြားသူ တဦးအား ထိုစံနှစ်ဖြင့်ပင် ငှါးရမ်းနိုင်ခွင့် ပေးရန်အတွက်၊

---

* ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ တရားမအသေးအဖဲလျှောက်လွှာအမှတ် ၁၇၂။

† နိုင်ငံတော်တရားဝန်ကြီးချုပ် ဦးမြင့်သိန်း၊ နိုင်ငံတော် တရားဝန်ကြီးမျှားဖြစ်ကြသော ဦးဘိုကြီးနှင့် ဦးအောင်သာကျော်တို့ရွှေမှောက်တွင် တရားဝန်ကြီး ဦးဘိုကြီးအမိန့်ချမှတ်သည်။

၁၉၆၁

မက်ဆာ၊ ရန်ရွှန်ဒတ်(စ်) ရှန်နရိန်ဂျန် ဒတ် (စ်) နှင့် ရန်ကုန်မြို့၊ ဌါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်။

ရန်ကုန်မြို့၊ ဌါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ထံ လျှောက်ထားရာ၊ ကြီးကြပ်ရေးဝန်က လစဉ် ဌါးစံနှစ်ဖြင့် ဌါးရမ်းခြင်းသည်၊ ကာလအပိုင်းအခြား သတ်မှတ်၍ ဌါးရမ်းသည် မဟုတ်သောကြောင့် တနှစ်ထက် ကျော်လွန်၍ ဌါးရမ်းသည်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ဆုံးဖြတ်ပြီး၊ မင်္ဂလမပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းလွဲပြောင်းရေး (ကန့်သတ်ချက်) အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ အရနှင့် ဆန့်ကျင်သည်ဟုယူဆ၍၊ လျှောက်လွှာကို ပယ်လိုက်လေသည်။ ထိုသို့လျှောက်လွှာပယ်သည့် အမိန့်ကို မကျေနပ်သဖြင့် လျှောက်ထားသူက အမှုခေါ် စာချွန်တော် အမိန့်ဖြင့် ပယ်ဖျက်ပါရန် ဤရုံးတော်သို့ လျှောက်ထားလေသည်။

ဤအမှုနှင့် အလားတူအမှုကို ဤရုံးတော် တရားမသေးမှု အမှတ် ၁၆၆/၆၁ တွင် ၁၉၆၁ ခု၊ အောက်တိုဘာလ ၃ ရက်နေ့၌ အမိန့်ချမှတ်ပြီး၊ ထိုအမှုတွင် ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ အမိန့်ကို ဤရုံးတော်ကပယ်ဖျက်ခဲ့သည်။

ဤအမှုတွင်လည်း ဌါးရမ်းသည့် ဥပစာသည် နေအိမ်ဖြစ်ပြီး၊ ကာလအပိုင်းအခြားဖြင့် ဌါးရမ်းသည် မဟုတ်သောကြောင့် လစဉ်ဌါးစံနှစ်ဖြင့်သာ ဌါးရမ်းသည်ဟု ယူဆရပေမည်။ အထက်၌ ဖော်ပြခဲ့သည့် **မင်္ဂလမပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းလွဲပြောင်းရေး** (ကန့်သတ်ချက်) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃ သည်၊ နိုင်ငံခြားသားများအား တနှစ်ထက်ကျော်လွန်သည့် ကာလအပိုင်းအခြားအတွက်၊မင်္ဂလမပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းကို ဌါးရမ်းခြင်းမှ တားမြစ်ထားသည်ဖြစ်၍၊ ဤအမှုတွင် ပေါ်ပေါက်သည့် အဖြစ်အပျက်နှင့် မသက်ဆိုင်ချေ။

သို့ဖြစ်၍၊ ဌါးရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဝန်၏ အမိန့်ကို အမှုခေါ် စာချွန်တော် အမိန့်ဖြင့် ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

အမှုသည်များသည် မိမိတို့ တရားစရိတ်ကို မိမိတို့ အသီးသီး ကျခံကြရမည်ဖြစ်သည်။

တရားလွှတ်တော်ချုပ်

ဦးဟရန်နော် (လ) (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ချင်းရေးရာဝန်ကြီးဌာန (လျှောက်ထားခံရသူ)*

† ၁၉၆၁ ဒီဇင်ဘာလ ၁၁ ရက်။

ချင်းရေးရာကောင်စီ လုပ်ငန်းစဉ် နည်းဥပဒေများသည်၊ ချင်းဝိသေသတိုင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅ (၂) အရ၊ ပြဋ္ဌာန်းသော နည်းဥပဒေများဖြစ်သည်။ ချင်းရေးရာကောင်စီ ညီလာခံဆင့်ခေါ်ရေး သည် မူလအခွင့်အရေးမဟုတ်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ချင်းရေးရာကောင်စီ လုပ်ငန်းစဉ် နည်းဥပဒေများကို ပြဋ္ဌာန်းရာ၌၊ အခြေခံဥပဒေအရ ပြုလုပ်သော ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ချင်းဝိသေသတိုင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅ (၂) အရ၊ ပြဋ္ဌာန်းသည်ဟု အတိအလင်းမဖော်ပြသော်လည်း အဆိုပါ နည်းဥပဒေများသည်၊ ချင်းဝိသေသတိုင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅ (၂) အရ၊ ပြဋ္ဌာန်းသော နည်းဥပဒေများဖြစ်သည်ဟု ယူဆရမည်။

သို့သော်ငြားလည်း၊ ချင်းရေးရာကောင်စီညီလာခံ ဆင့်ခေါ်ရေးနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အခွင့်အရေးသည် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေအခန်း ၂ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသော မူလအခွင့်အရေးမျိုးမဟုတ်ပေ။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးကျော်မြင့်လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။အစိုးရ လွှတ်တော် ရှေ့နေ ဦးလှမောင် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

တရားဝန်ကြီး ဦးဘိုကြီး။ ။ဤအမှုနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အဓိက အကြောင်းခြင်းရာများမှာ၊ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၃ ရက်နေ့၌ ယခုလျှောက်ထားသူ ဦးဟရန်နော်(လ)သည်၊ တက်ကတောင်ပိုင်း မဲဆန္ဒနယ်မှလူမျိုးစု လွှတ်တော်သို့ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်း ခံရသော အမတ်ဖြစ်၍၊ ချင်းရေးရာကောင်စီညီလာခံတွင် ချင်းရေးရာ ကောင်စီလုပ်ငန်းစဉ် နည်းဥပဒေအပိုဒ် ၆၅ အရ၊ ယခု လျှောက်ထားခံရသူ လက်ရှိ ချင်းရေးရာဝန်ကြီးအား အယုံအကြည် မရှိကြောင်း အဆိုကို တင်သွင်းလေသည်။ ထိုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၄ ရက်နေ့၌၊ ယင်း

* ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ တရားမအသေးအဖွဲလျှောက်လွှာအမှတ် ၂၀၈။

† နိုင်ငံတော် တရားဝန်ကြီးချုပ် ဦးမြင့်သိန်း၊ နိုင်ငံတော် တရားဝန်ကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးဘိုကြီးနှင့် ဦးအောင်သာကျော်တို့ရှေ့မှောက်တွင် တရားဝန်ကြီး ဦးဘိုကြီးအမိန့်ချမှတ်သည်။

† ၁၉၆၁

ဦးဟရန် နော် (လ်) နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရ၊ ချင်းရေးရာ ဝန်ကြီး။

ကောင်စီ သဘာပတိသည်၊ ညီလာခံကို အောက်တိုဘာလ ၁၂ ရက်တိုင် ခေါ်ဆိုင်းလိုက်လေသည်။ ဤကဲ့သို့ ခေါ်ဆိုင်းခြင်းသည်၊ နည်းဥပဒေ ၂၉ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မကိုက်ညီသည့်အပြင်၊ ထိုနေ့မှာပင် သဘာပတိသည်ဌင်း၊ ဒုတိယ သဘာပတိသည်ဌင်း၊ မိမိတို့၏ ရာထူးမှ အသီးသီးနုတ်ထွက်ကြလေသည်။ ချင်းရေးရာ ဝန်ကြီးသည် ဤကဲ့သို့ အဆင်မပြေသည့် အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိနေသဖြင့် အောက်တိုဘာလ ၆ ရက်နေ့၌ နည်းဥပဒေ ၃ အရ ကောင်စီညီလာခံကို ရုပ်သိမ်းလိုက်ရဟန်တူသည်။ အောက်တိုဘာလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ယခု လျှောက်ထားသူ အပါအဝင် ကောင်စီလူကြီး ၁၄ ဦး အနက်၊ ဂ ဦးသည် မိမိတို့ကိုယ်တိုင် လက်မှတ်ရေးထိုးပြီး၊ ချင်းရေးရာကောင်စီ လုပ်ငန်းစဉ် နည်းဥပဒေအပိုဒ် ၁၂(၁)အရ၊ ကောင်စီ ညီလာခံတရပ် အမြန်ဆုံး ကျင်းပရန် ဝန်ကြီးအား စာဖြင့် ပန်ကြားကြလေသည်။ ထိုနည်းဥပဒေအပိုဒ် ၁၂(၁)သည် အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

"၁၂။ ။(၁) သဘာပတိ ရာထူးသော်၎င်း၊ ဒုတိယသဘာပတိ ရာထူးသော်၎င်း လစ်လပ်၍၊သဘာပတိ၊ သို့တည်းမဟုတ် ဒုတိယ သဘာပတိကို ရွေးကောက်တင်မြှောက်ရန် လိုအပ်သောအခါ ဝန်ကြီးသည် ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပရန် နေ့ရက်ကို လျှင်မြန်နိုင်သမျှ လျှင်မြန်စွာ သတ်မှတ်ပေးရမည်။ ထိုသို့ သတ်မှတ်သော နေ့ရက်ကို အဇ္ဈတ်ဝန်က အမတ်အသီးသီးထံသို့ အကြောင်းကြားစာများ ပေးပို့ရမည်။"

ထို့ပြင်လည်း၊ ယင်းနည်းဥပဒေများ အပိုဒ် ၄ အရ ကောင်စီ၏ လက်ရှိ အမတ်ဦးရေ ထက်ဝက်အောက်မနည်းသော အမတ်များက ကိစ္စတရပ်ရပ်ကို ဖော်ပြ၍ ကောင်စီညီလာခံတရပ်ကို ဆင့်ခေါ်ပေးရန် လက်မှတ်ရေးထိုးပြီး ဝန်ကြီးနှင့် သဘာပတိထံတောင်းဆိုလျှင် ဝန်ကြီးသည် ထိုသို့ တောင်းဆိုသော နေ့မှစ၍ ၁၅ ရက်အတွင်း ကောင်စီကို ဆင့်ခေါ်ပေးရမည်ဖြစ်သည်။ယင်းသို့ဖြစ်လျက်ဝန်ကြီးသည် ကောင်စီညီလာခံကို ဆင့်ခေါ်ပေးခြင်းမပြုသဖြင့် ယခု လျှောက်ထားသူသည် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၅ အရ ကောင်စီ ညီလာခံ ဆင့်ခေါ်စေရန်အတွက် ဝန်ကြီးအား အာဏာပေး စာချွန်တော် အမိန့်တရပ် ထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားလေသည်။

ဝန်ကြီးသည် အထက်ပါပြဿနာများကို မငြင်းဆိုချေ။ သို့သော် ချင်းရေးရာ ကောင်စီ လုပ်ငန်းစဉ် နည်းဥပဒေများသည် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေအရ ဖြစ်စေ၊ အက်ဥပဒေတရပ်ရပ်အရဖြစ်စေ၊ ပြုလုပ်ထားသော နည်းဥပဒေများ မဟုတ်သဖြင့် တရားဥပဒေအဖြစ် အကျိုးသက်ရောက်သော နည်းဥပဒေများ မဟုတ်သည်တကြောင်း၊ ကောင်စီ ညီလာခံ ဆင့်ခေါ်ရန်အတွက်လည်း အရေးကြီးသော ကိစ္စရပ်

† ၁၉၆၁

ဦးဟရန် နော် (လ်) နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရ၊ ချင်းရေးရာ ဝန်ကြီး။

များ မပေါ်ပေါက်သေးသည် တကြောင်းတို့ကြောင့် ဆင့်ခေါ်ခြင်းမပြုဘဲ နေကြောင်း ဖြင့်ချေပလေသည်။

ချင်းဝိသေသတိုင်းနှင့် သက်ဆိုင်သော ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်း ချက်များအနက်၊ ပုဒ်မ ၁၉၈ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

"၁၉၈။ ။ဤအခြေခံ ဥပဒေရှိ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ ချင်းရေးရာ ဝန်ကြီးနှင့် ချင်းရေးရာ ကောင်စီတို့၏ အာဏာနှင့် တာဝန်ဝတ်တရား များဆိုင်ရာကိစ္စအားလုံးကိုငှင်း၊ ထိုဝန်ကြီးနှင့် ထိုကောင်စီတို့၏ ဆက်ဆံရေး ဆိုင်ရာ ကိစ္စအားလုံးကိုငှင်း၊ ထိုဝန်ကြီး၊ထိုကောင်စီတို့နှင့် ပြည်ထောင်စုအစိုးရ၏ ဆက်ဆံရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စအားလုံးကိုငှင်း တရားဥပဒေဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ် ရမည်။"

ထိုအခြေခံ ဥပဒေအရ ပြုလုပ်သော ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ချင်းဝိသေသတိုင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅(၂)တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားလေသည်။

"၅။ ။(၂)ဝန်ကြီးနှင့် ချင်းရေးရာ ကောင်စီတို့ မှုခင်းကိစ္စကိုသင့်တင့်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အလို့ငှါ၊ ဝန်ကြီးသည် ကောင်စီ၏ အကြံပေးချက်နှင့်အညီ၊ မှုခင်းကိစ္စဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေများကို ပြုလုပ်နိုင်သည်။"

ထို့ကြောင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် ချင်းရေးရာ ကောင်စီ လုပ်ငန်းစဉ် နည်းဥပဒေများဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် အထက်ဖော်ပြပါကိစ္စရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်း သည့် နည်းဥပဒေများကို ပြဋ္ဌာန်းလေသည်။ ယင်းသို့ နည်းဥပဒေများ ပြဋ္ဌာန်းရာ၌၊ ချင်းဝိသေသတိုင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅(၂)အရ ပြဋ္ဌာန်းသည်ဟု အတိအလင်း မဖော်ပြ သော်လည်း၊ အဆိုပါ နည်းဥပဒေများသည် ချင်းဝိသေသတိုင်း အက်ဥပဒေပုဒ် ၅(၂) အရ ပြဋ္ဌာန်းသော နည်းဥပဒေများဖြစ်သည်ဟုယူဆရပေမည်။

သို့သော်ငြားလည်း ချင်းရေးရာ ကောင်စီညီလာခံ ဆင့်ခေါ်ရေးနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အခွင့်အရေးသည်ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေအခဏ်း ၂ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသော မူလအခွင့်အရေးမျိုး မဟုတ်သဖြင့် ဤရုံးတော်က အာဏာပေး စာချွန်တော် အမိန့် ထုတ်ဆင့်မည်မဟုတ်ပေ။ ဤအမှုတွင် တင်သွင်းသော ချေပကျမ်းကျိန်လွှာတွင် ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း ချင်းရေးရာ ကောင်စီ ညီလာခံ ကျင်းပရမည်ဟု ဖော်ပြ ထားသည်ဖြစ်၍၊ ဖော်ပြသည့်အတိုင်း ချင်းရေးရာကောင်စီညီလာခံကို ဆင့်ခေါ်ပြီး၊ ပြုဘွယ်ကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်လိမ့်မည်ဟု ဤရုံးတော်က ယုံကြည်ပေသည်။

† ၁၉၆၁

ဦးဟရန်
ဓနာ် (လ်)
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
တော်အစိုးရ၊
ချင်းရေးရာ
ဝန်ကြီး။

ဤရုံးတော်က အာဏာပေး စာချွန်တော်အမိန့်ကို အမှုတွင် ပေါ်ပေါက်သော အခြေအနေအရ ထုတ်ပေးခြင်း ပြုမည်မဟုတ်သဖြင့် ယခု လျှောက်လွှာကို ပယ်လိုက်သည်။

အမှုသည်များသည်၊ မိမိတို့တရားစရိတ်ကို မိမိတို့ အသီးသီး ကျခံကြရမည်ဖြစ်သည်။

တရားလွှတ်တော်ချုပ်

ဦးအာစိတ္ထ ပါ ၄ (စောဒကများ)

နှင့်

ဦးဥတ္တမ ပါ ၁၀ (စုဒိတကများ)*

၁၉၆၁ †
ဒီဇင်ဘာ
လ ၄ ရက်။

ဝိနိစ္ဆယခုံမပေးနိုင်သောအဆုံးအဖြတ်။

ငိနိစ္ဆယခုံရွှေမြောက်တွင် အဆုံးအဖြတ်ပေးရန်ရှိသော ပြဿနာမှာ ရန်ကုန်မြို့၊ ဗဟန်း ၃ လမ်းအနီးရှိ သုခမ္မာကျောင်းတိုက်သည်၊ သံဃိကကျောင်းတိုက်ဖြစ်သလော၊ ဦးကုဏ္ဍလ (ကြီး) ပိုင် ပုဂ္ဂလိကကျောင်းတိုက်ဖြစ်သလော ဟူသည့်ပြဿနာသာဖြစ်ငြားသော်လည်း၊ ဝိနိစ္ဆယခုံက စောဒက အဖြစ်ငင်း၊ စုဒိတကအဖြစ်ငင်း ပါဝင်ခြင်းမရှိသောအမှုတွင် သက်သေအဖြစ်သာ ပါဝင်သော ဦးဇာဂရ သာလျင်၊ သုခမ္မာကျောင်းတိုက်နှင့် ငါးထပ်ကြီးကျောင်းတိုက် စသည့်ပစ္စည်းများကို ပုဂ္ဂလိကပိုင်ဖြစ်ကြောင်း အဆုံးအဖြတ်ပေးခြင်းသည်၊ ဝိနိစ္ဆယခုံက မပေးနိုင်သော အဆုံးအဖြတ်ဖြစ်သည်။

ဦးအရိယဝံသနှင့် ဦးဥတ္တမပါ ၅၊ ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံးများ (တရားလွှတ်တော်ချုပ်) ၂၁၇ ကိုရည်ညွှန်းသည်။

စောဒကများ အတွက်။ ။ဦးဘသန်း(၁)လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

စုဒိတက အမှတ် ၁၊ ၂၊ ၃ နှင့် ၁၀ အတွက်။ ။ဦးထွန်းအောင်(၂)လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည်။

စုဒိတက အမှတ် ၄ အတွက်။ ။ဦးလှစိန်လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

တရားဝန်ကြီး ဦးဘိုကြီး။ ။မူလပဌမဌာ ဦးဝဏ္ဏသည်၊ ယခုအခင်းဖြစ် ရန်ကုန်မြို့၊ ဗဟန်း ၃ လမ်းအနီးရှိ သုခမ္မာကျောင်းတိုက်မှာ ပိုင်ရှင်မရှိသဖြင့် မိမိအား အုပ်ချုပ်သူ အကြီးအကဲအဖြစ် ဆုံးဖြတ်ပေးပါရန် ရန်ကုန်ခရိုင် ဝိနိစ္ဆယဌာနသို့ လျှောက်ထားခဲ့ရာ၊ ဦးမေဓါဝီနှင့် ဦးတေဇနိယ တို့က ၎င်းတို့မှာ ထိုကျောင်းတိုက်ကို ပိုင်ရှင်ဖြစ်သူ ဆရာတော် ဦးကုဏ္ဍလ(ကြီး)ထား၍၊ နေကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် ခုခံချေပရာတွင် ရန်ကုန်ခရိုင် ဝိနိစ္ဆယဌာနနှင့် ရန်ကုန်အလယ်ပိုင်း ဝိနိစ္ဆယဌာနတို့က

---

* ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ တရားမအသေးအဖွဲလျှောက်လွှာအမှတ် ၆၀။

† နိုင်ငံတော် တရားဝန်ကြီးချုပ် ဦးမြင့်သိန်း၊ နိုင်ငံတော် တရားဝန်ကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးဘိုကြီးနှင့် ဦးအောင်သာကျော်တို့ရွှေမြောက်တွင် တရားဝန်ကြီး ဦးဘိုကြီးအမိန့်ချမှတ်သည်။

၁၉၆၁

ဦးအာစိဏ္ဏ
ပါ ၄
နှင့်
ဦးဥတ္တမ ပါ ၁၀။

ဦးဝဏ္ဏ၏ စွဲဆိုချက်ကို ပလပ်လိုက်သည်။ ဦးဝဏ္ဏသည် ရန်ကုန်မြို့ နိုင်ငံတော် ဝိနိစ္ဆယဌာနသို့ စောဒကဝင်ရာတွင် နိုင်ငံတော် ဝိနိစ္ဆယဌာနက အဆိုပါ သုခမွာကျောင်းတိုက်မှာ ဦးကုဏ္ဍလ(ကြီး)ပိုင် ကျောင်းတိုက်ဖြစ်၍၊ ၎င်း၏ ဩဝါဒခံဖြစ်သည့် ဦးမေခါဝိနှင့် ဦးတေဇနိယတို့သာ သုခမွာကျောင်းတိုက်၏ အကြီးအမှူး နာယကပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်ကြစေဟုဆုံးဖြတ်တော် မူခဲ့ကြလေသည်။ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ကို အကြောင်းပြု၍ ဦးတေဇနိယက ဦးဝဏ္ဏနှင့် ၎င်း၏ အပေါင်းပါများဖြစ်သည်ဆိုသော ဤအမှုစုဒီတက အမှတ် ၄ မှအမှတ် ၉ ထိ ဦးကုဏ္ဍလနှင့် အပေါင်းပါ ၅ ဦးတို့အား အဆိုပါ ကျောင်းတိုက်မှ နှင်ထုတ်ရန်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တရားမရုံးတော်၌ ဇာရိပြုလုပ်စဉ် ဦးကုဏ္ဍလနှင့်ခံ အပေါင်းပါ ၅ ဦးတို့က ဦးတေဇနိယနှင့် ဦးကုဏ္ဍလ(ကြီး)တို့အား စုဒီတကပြု၍ ၁၃၁၆ ခုနှစ်၊ ဝိနိစ္ဆယဌာန (ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၆ အရ၊ ဝိနိစ္ဆယခုံဖွဲ့စည်းပေးပါရန် ရန်ကုန်မြို့၊တရားမရုံးတော်၌ စွဲဆို မေတ္တာရပ်ခံသည်တွင် တရားမရုံးတော်က မေတ္တာရပ်ခံသည့်အတိုင်း ဖွဲ့စည်းပေးလိုက်လေသည်။ ထိုအမှုတွင် ဦးကုဏ္ဍလနှင့်အပေါင်းပါတို့ကအခင်းဖြစ် ကျောင်းတိုက်သည် သံဃိက ကျောင်းတိုက် ဖြစ်ထိုက်ကြောင်းနှင့် တရားစွဲဆိုလေသည်။ ဦးကုဏ္ဍလ(ကြီး)နှင့် ဦးတေဇနိယတို့က အဆိုပါ ကျောင်းတိုက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ နိုင်ငံတော် ဝိနိစ္ဆယဌာနက အပြီးသတ် အဆုံးအဖြတ်ပေးပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ငြိမ်းအေးပြီးဖြစ်သော အဓိကရဏ်းမှုကို ပြန်လည် စဉ်းစားဆုံးဖြတ်နိုင်ခွင့်မရှိကြောင်းဖြင့် ချေပကြလေသည်။ ထိုချေပချက်ကို လက်မခံဘဲ ဝိနိစ္ဆယခုံသည်အောက်ပါ ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်လိုက်သည်။

"၁။ ။ဆရာတော် ဦးဇဋ္ဌိလ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ) ပံ့လွန်တော် မမူမီ၊ပုဂ္ဂလိကအဖြစ် ပိုင်ခဲ့သော ဗဟန်းသုခမွာကျောင်းတိုက်၊ ငါးထပ်ကြီး ကျောင်းတိုက်စသော အဆောက်အဦ သစ်ပင်များနှင့် တကွသော ကျောင်းတိုက် အားလုံးသည်၎င်း၊ လယ်မြေအားလုံးသည်၎င်း၊ အခြား ဂရုဘဏ် လဟုဘဏ် ပစ္စည်းအရပ်ရပ်သည်၎င်း၊ ဆရာတော် ဦးဇဋ္ဌိလ၏ တူအရင်း ဦးဇာဂရ ပိုင် ပစ္စည်းများဖြစ်စေ။"

"၂။ ။အမှတ် ၁ ဆုံးဖြတ်ချက်ပါ ကျောင်းတိုက်များ၊ လယ်ယာများ၌ နေထိုင်လုပ်ကိုင်သူများသည်၊ ပိုင်ရှင် ဦးဇာဂရ၏ အမိန့်ကို တိကျစွာ လိုက်နာ၍ နေထိုင်လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြစေ။"

ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ကို မကျေနပ်သဖြင့် ယခု စောဒက အမှတ် ၄ ဦးတေဇနိယနှင့် ဦးကုဏ္ဍလ(ကြီး) ပံ့လွန်တော် မမူမီ၊ ၎င်းက မိမိနှင့်အတူ အဆိုပါ ကျောင်းတိုက်ကို စတုသန္ဓကစာချုပ် ချုပ်ဆိုခဲ့သည်ဆိုသော ယခု စောဒက ဦးအာစိဏ္ဏ၊ ဦးအရိယဝံသ၊

၁၉၆၁

ဦးအာစိတ္ထ ပါ ၄ နှင့် ဦးဥတ္တမ ပါ ၁၀။

ဦး ကောသလ္လဘို့က အမှုခေါ် စာချုပ်တော် အမိန့်ဖြင့် ပယ်ဖျက်ပါရန် ဤချုံးတော်သို့ မေတ္တာရပ်ခံကြလေသည်။ ထိုစောဒကတို့၏ ပညာရှိ ရွှေနေကြီးက အမှုအဖြစ်အပျက် နှင့်ဝင်း၊ ဝိနည်းတော်အရ ဆုံးဖြတ်ခြင်းနှင့်ဝင်း စပ်လျဉ်း၍ မိမိမစောဒနာလိုကြောင်း၊ သို့သော် ဝိနိစ္ဆယခုံ၏ အဆုံးအဖြတ်သည် အရေးကြီးသော ဥပဒေအချက်အလက်များ အရ ချွတ်ယွင်းသည့်ပြင်၊ မိမိတို့အား အပ်နှင်းထားသော အာဏာကို ကျော်လွန်ပြီး အဆုံးအဖြတ်ပေးသဖြင့်၊ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်မှာ တရားမဝင်၊ အာဏာမဲ့ဖြစ်ထိုက်ပါဟု လျှောက်လဲလေသည်။

ပဌမလျှောက်ထားသော ဥပဒေအချက်မှာ အခင်းဖြစ် သုဓမ္မာကျောင်းတိုက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ နိုင်ငံတော် ဝိနိစ္ဆယဌာနမှ အဆုံးအဖြတ် ချမှတ်ပြီး ဖြစ်သဖြင့် ဝိနိစ္ဆယခုံသည်၊ ထိုကျောင်းတိုက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြန်လည် စဉ်းစားနိုင်ခွင့် မရှိပါ ဟူသော လျှောက်လဲချက် ဖြစ်သည်။ သို့သော် နိုင်ငံတော် ဝိနိစ္ဆယဌာန ရွှေမှောက်၌ ပါဝင်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ ဦးဝဏ္ဏက စောဒက အဖြစ်၊ ဦးမေဓါဝီနှင့် ဦးဒဿနိယတို့က စုဒိတက အဖြစ် ပါဝင်ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ဝိနိစ္ဆယခုံတွင် ပါဝင်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များကား၊ ဦးကုဏ္ဍလနှင့် အပေါင်းပါ ၅ ဦးတို့က စောဒကများဖြစ်၍၊ ဦးကုဏ္ဍလ(ကြီး)နှင့် ဦးတေဇနိယ တို့သည် စုဒိတကများ ဖြစ်ကြလေသည်။ ဦးတေဇနိယ တပါးသာလျှင် အမှု ၂ မှုစလုံးတွင် အပါအဝင်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် အထက်ဖော်ပြပါ လျှောက်လဲချက်ကို လက်ခံ နိုင်မည်မဟုတ်ပေ။

ထိုနောက် ပညာရှိ ရွှေနေကြီးက လျှောက်လဲပြန်သည်မှာ၊ဝိနိစ္ဆယခုံသည် ဝိနိစ္ဆယဌာန(ပြင်ဆင်ချက်) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၅ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ချိုးဖောက်ပြီး၊ လွဲအပ်သည့် အဓိကရုဏ်းမှုကို စတင်ကြားနာသည့်နေ့မှ ၄ လအတွင်း ဆုံးဖြတ်ချက် မချဘဲ ၄ လကျော်လွန်မှ ဆုံးဖြတ်ချက်ချခဲ့သည်ဟု လျှောက်ထားလေသည်။ သို့သော် အမှုကို စတင်ကြားနာစစ်ဆေးသည့်နေ့မှ ၄ လအတွင်း ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့၌ ဝိနိစ္ဆယခုံက ပြဋ္ဌာန်းထားသောရက်များ မလုံ လောက်သဖြင့် နောက်ထပ် ရက်ခွင့် ထပ်မံ၍တိုးပေးပါရန် မေတ္တာရပ်ခံသည်တွင် တရားမရုံးက နောက်ထပ် ၄ လ အချိန်တိုး၍ ပေးလိုက်သည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ထိုသို့ နောက်ထပ် တိုးပေးသော ၄ လ အတွင်းမှာပင် ဝိနိစ္ဆယ အဆုံးအဖြတ်ချမှတ်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရှိရလေသည်။

ထို့နောက် တဖန် လျှောက်ထားပြန်သေးသည်မှာ အမှုအတောအတွင်းတွင်၊ ဦးကုဏ္ဍလ(ကြီး) ပျံလွန်တော် မူသော်လည်း၊ ၎င်း၏ တရားဝင် ကိုယ်စားအမှုတွင် ထည့်သွင်းခြင်းမပြုသဖြင့် အဆုံးအဖြတ်မှာ ပျက်ပြယ်သည်ဟူသော လျှောက်ထား ချက်ပင်ဖြစ်သည်။ သာမန်အားဖြင့် ဆိုလျှင်၊ ဦးကုဏ္ဍလ(ကြီး)သည်၊ ရဟန်းဘောင်

၁၉၆၁

ဦးအာစိတ္ထ
ပါ ၄
နှင့်
ဦးဥတ္တမ ပါ
၁၀။

တွင်ရှိစဉ်၊ ပုံလွန်တော် မူသည်ဖြစ်၍၊ အမွေဆက်ခံနိုင်သူ ကျန်ရှိမည်မဟုတ်ချေ။ ယင်းသို့ အမွေဆက်ခံထိုက်သူ ကျန်ရှိကြောင်းလည်း ပညာရှိ ရွှေနေကြီးက တင်ပြခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် ထိုလျှောက်ထားချက်ကို အကြောင်းပြု၍ ဝိနိစ္ဆယအဆုံးအဖြတ်ကို ပယ်ဖျက်နိုင်မည်မဟုတ်ပေ။

အဓိကအားဖြင့် လျှောက်ထားသည်မှာ ဝိနိစ္ဆယခုံရွှေမှောက်တွင် အဆုံးအဖြတ်ပေးရန်ရှိသော ပြဿနာမှာ သုဓမ္မာကျောင်းတိုက်သည် သံဃိက ကျောင်းတိုက် ဖြစ်သလော၊ ဦးကုဏ္ဍလ(ကြီး)ပိုင် ပုဂ္ဂလိက ကျောင်းတိုက် ဖြစ်သလော ဟူသည့် ပြဿနာသာဖြစ်ငြားသော်လည်း၊ ဝိနိစ္ဆယခုံက စောဒက အဖြစ်ငင်း၊ စုဒိတကအဖြစ်ငင်း ပါဝင်ခြင်းမရှိသော အမှုတွင် သက်သေအဖြစ်သာ ပါဝင်သော ယခုအမှု စုဒိတက အမှတ် ၁၀ ဖြစ်သည့် ဦးဇာဂရ သာလျှင် သုဓမ္မာကျောင်းတိုက်နှင့် ငါးထပ်ကြီးကျောင်းတိုက်စသည့် ပစ္စည်းများကို ပုဂ္ဂလိကပိုင်ရှင် ဖြစ်ကြောင်း အဆုံးအဖြတ်ပေးခဲ့ကြောင်းဖြစ်လေသည်။ ဤရုံးကော် **ဦးအရိယဝံသနှင့် ဦးဥတ္တမပါ ၅(၁)**တွင် ဝိနိစ္ဆယခုံသည် အခြားခုံများနည်းတူ မိမိအား လွှဲအပ်သည့် အမှုကို လွှဲအပ်သည့် အကြောင်းခြင်းရာများအတိုင်းသာလျှင် စီရင်ဆုံးဖြတ်နိုင်ခွင့်ရှိသည်။ လွှဲအပ်သည့် အမှုနှင့် ကွဲလွဲသည့် အခြားအမှုကို စစ်ဆေးစီရင်ပိုင်ခွင့်မရှိချေဟု ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခဲ့လေသည်။

ယင်းသို့ဖြစ်၍၊ ဝိနိစ္ဆယခုံ၏ အဆုံးအဖြတ်ကို လုံးဝ ပယ်ဖျက်သင့်၊ မဖျက်သင့်ဟု သောပြဿနာကို စစ်ဆေးစောကြောရန်သာ ကျန်ရှိပေတော့သည်။ ဝိနိစ္ဆယခုံ ရွှေမှောက်ရောက်ရှိနေသော စောဒကစုဒိတကများကိုငင်း၊ ပေါ်ပေါက်သည့် ဆုံးဖြတ်ရန်ပြဿနာကိုငင်း ထောက်သော်၊ ဝိနိစ္ဆယခုံသည်၊ မိမိတို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည့်အတိုင်း အဆုံးအဖြတ်မပေးနိုင်သည်မှာ ထင်ရှားလှပေသည်။ သို့ဖြစ်၍၊ ထိုအဆုံးအဖြတ်ကို ဆုံးဖြတ်ချက်အဖြစ်ဖြင့် လက်မခံဘဲ ဝိနိစ္ဆယခုံ၏ ထင်မြင်ယူဆချက် အဖြစ်သာလျှင် လက်ခံရမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ ထင်မြင်ယူဆချက် အဖြစ်သာလက်ခံလျှင် ဝိနိစ္ဆယခုံသည် စင်စစ်အားဖြင့် ဆုံးဖြတ်သည်မှာ သုဓမ္မာကျောင်းတိုက်သည် သံဃိက ကျောင်းတိုက်လည်းမဟုတ်၊ ဦးကုဏ္ဍလ(ကြီး)၏ ပုဂ္ဂလိကပိုင် ကျောင်းတိုက်လည်းမဟုတ် ဟူသောဆုံးဖြတ်ချက်သာ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရပေမည်။ ယင်းသို့ ယူဆလျှင် ဝိနိစ္ဆယခုံသည်ဦးကုဏ္ဍလနှင့် အပေါင်းပါ ၅ ဦးတို့ စွဲဆိုသော အမှုကို ပလပ်လိုက်သည်ဟု ယူဆရပေမည်။

ထို့ကြောင့် ဤအမှုတွင် ဝိနိစ္ဆယခုံ၏ ဦးဇာဂရ ပုဂ္ဂလိက ပိုင်သည်ဟူသော အဆုံးအဖြတ်ကို ယခု စောဒကများ မေတ္တာရပ်ခံသည့်အတိုင်း ပယ်ဖျက်ခြင်းမပြုဘဲ၊ ထိုအဆုံး

၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်ဗီရင်ထုံးများ၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ် ၂၁၇။

အဖြတ်သည် ၎င်းတို့အပေါ်၌ဖြစ်စေ၊ ဦးကုဏ္ဍလနှင့် အပေါင်းပါ ၅ ဦးတို့ အပေါ်၌ ဖြစ်စေ၊ တရားဝင် အတည်ဖြစ်သော ဆုံးဖြတ်ချက် မဟုတ်ဟု ဖေါ်ပြပြီး၊ ယခုမေတ္တာရပ်ခံလွှာကို ပယ်လိုက်သည်။

၁၉၆၁

ဦးအာစိဏ္ဏ ပါ ၄၊ နှင့် ဦးဥတ္တမ ပါ ၁၀။

စောဒကနှင့် စုဒီတကတို့သည်၊ မိမိတို့တရားစရိတ်ကို မိမိတို့ အသီးသီး ကျခံကြရမည်ဖြစ်သည်။

BURMA LAW REPORTS

HIGH COURT

1961

Containing cases determined by the High Court
of the Union of Burma.

Index prepared by—U MYINT SOE, M.A., *Bar-at-Law*, Editor.
U AUNG THAN TUN, M.A., B.L., Reporter.

Published under the authority of the Revolutionary Government of the Union of Burma by the Superintendent, Central Press Burma, Rangoon.

[*All rights reserved.*]

HON'BLE JUDGES OF THE HIGH COURT OF THE UNION OF BURMA DURING THE YEAR 1961

CHIEF JUSTICE

The Hon'ble Justice *Maha Thray Sithu* U CHAN TUN AUNG, B.A., B.L., *Barrister-at-Law* (up to 19th March 1961).

The Hon'ble Justice *Maha Thiri Thudhamma* U YAN AUNG, B.A., B.L. (appointed as Chief Justice on 22nd March 1961).

SENIOR JUDGE

The Hon'ble Justice *Maha Thray Sithu* U SAN MAUNG, B.Sc., I.C.S. (from 2nd January 1961 to 22nd March 1961).

PUISNE JUDGES

The Hon'ble Justice *Maha Thiri Thudhamma* U THAUNG SEIN, B.Sc., I.C.S.

The Hon'ble Justice U AUNG KHINE, M.A., *Barrister-at-Law*, retired (from 25th June 1961).

The Hon'ble Justice U SHU MAUNG, *Barrister-at-Law*.

The Hon'ble Justice U BA NYUNT, Advocate.

The Hon'ble Justice U MYA THEIN, B.A., *Barrister-at-Law*.

The Hon'ble Justice U SAW BA THEIN, B.A., B.L.

The Hon'ble Justice *Thiri Pyanchi* U TUN TIN, B.A., B.L.

The Hon'ble Justice *Thiri Pyanchi* U KYAW ZAN U, B.A., *Barrister-at-Law* (appointed as Justice on 2nd October 1961).

The Hon'ble Justice U KYAW TUN, B.A., B.L. (appointed as Justice on 2nd October 1961).

The Hon'ble Justice U MYINT HTOO, B.Sc., B.L., *Barrister-at-Law* (appointed as Justice on 2nd October 1961).

MEMBERS OF THE LAW REPORTING COUNCIL DURING THE YEAR 1961

CHAIRMAN

The Hon'ble Chief Justice *Maha Thray Sithu* U CHAN TUN AUNG, B.A., B.L., *Barrister-at-Law* (up to 2nd January 1961).

The Hon'ble Chief Justice *Maha Thiri Thudhamma* U YAN AUNG, B.A., B.L. (from 22nd January 1961).

MEMBERS

The Hon'ble Justice *Maha Thray Sithu* U SAN MAUNG, B.Sc., I.C.S.

The Hon'ble Justice U AUNG KHINE, M.A., *Barrister-at-Law*.

Thiri Pyanchi, Sithu U BA SEIN, B.Sc., B.L., Attorney-General.

DR. U BA HAN, M.A., LL.D., *Barrister-at-Law*, Advocate.

MR. K. R. VENKATRAM, B.A., B.L., *Barrister-at-Law*, Advocate.

U NGYI PEIK, B.A., B.L., Advocate (Editor).

U MYINT SOE, M.A., *Barrister-at-Law* (Reporter).

U THET PE, Registrar, High Court (Secretary).

CORRIGENDA

IN THE BURMA LAW REPORTS 1961 (HIGH COURT)

At page 289 line 17.—For the words " parties is not very ". *Read* " parties are not very ".

At page 375 line 23.—For the words " the Burma Airways Order, 1950, paragraph 16 is as follows:" *Read* " the provisions of section 33 quoted above. In the Union of Burma Airways Order 1950, paragraph 16 is as follows:"

LIST OF CASES REPORTED

စီရင်ထုံးပြုသောမှုခင်းများ

HIGH COURT

တရားလွှတ်တော်

PAGE

Abbas Ali *v.* K. S. Mustafa 1

Abdul Rahman *v.* Ma Khatoon 11

Bank of Chettinad Ltd. *v.* The Commissioner of Income-tax, Burma 138

Burma Starch Products Limited *v.* The Commissioner of Income-tax, Burma 169

Daw Halima Bi *v.* Ma Ei May and three others ... 15

—— Khin Swe Hla and three others *v.* The Union of Burma Airways Board 370

H. Talukder and two others *v.* The Special Collector, Akyab 377

I. M. D. Baggia *v.* Ebrahim Ahmed Mazaheri and another 284

——— Baggia v. Ebrahim Ahmed Mazaheri and one 387

Indo-Burma Petroleum Company, Limited *v.* The Union of Burma 145

Kaikobad Jeejeebhoy / Mrs. Shirin N. Cowasjee *v.* Mrs. Shirin N. Cowasjee / Kaikobad Jeejeebhoy 204

L. Ah Thaik *v.* { 1. B. W. Roberio / 2. Mr. J. Chan Htoon } ... 298

Lim Haw Taik (*a*) U Kyaw Aye *v.* Sulaiman ... 211

M. A. Rasheed and four others *v.* Mohamed Ismail Nanabawa 306

PAGE

M.P.R.M. Irulandi Mudalier & Sons by its agent S. Mudaliar *v.* The Commissioner of Income-tax, Burma 214

Maung Aung Nyein *v.* Daw Mya and twelve others 18

——— Gat Chaw and one *v.* Daw Shwe Hman ... 21

——— Nge and eleven others *v.* The Union of Burma (Maung Aung Tin) 311

Mrs. Winifred Margaret D'Attaides *v.* Mrs. Rosie D'Attaides 384

Messrs. Ashok Kumar Nemjee *v.* The Commissioner of Income-tax, Burma 178

——— Eng Hoe Bee Co., Bassein *v.* U Than Nyunt ... 90

——— Khin Yee Myitta Co. *v.* The Collector of Custom and one ... ...

——— Lakhany Bros. *v.* Sin Teik and one ... 26

——— N. C. Behara & Sons *v.* U Tun Nyoe ... 224

——— The Bharat Line Ltd. *v.* The Income-tax Appellate Tribunal, Rangoon and one 218

Rajan (*a*) Saya Aung Naing *v.* The Union of Burma ... 182

Rangoon Electric Tramway & Supply Co., Ltd. *v.* The Commissioner of Income-tax, Burma ... 231

S. C. Kethry and one *v.* Maung Hla Maung ... 37

Tan Chun Leong and one *v.* U Po Thein 242

The American International Underwriter (Burma) Ltd. *v.* U Maung San 41

— Great Eastern Shipping Co., Ltd. *v.* The Commissioner of Income-tax, Burma 244

— Incorporated British and Foreign Bible Society, Association *v.* U Tin Maung 98

— Karen Trading Corporation Ltd., Rangoon *v.* The Chairman, State Agricultural Marketing Board, Rangoon 49

— Mogul Line Ltd. *v.* The Income-tax Appellate Tribunal, Burma and another 257

PAGE

The Official Assignee, High Court, Rangoon *v.* VE. RM. N. R.M. Kasivisvanathan Chettyar 107
— State Bank of India *v.* The Collector of Rangoon 336
— Union of Burma *v.* Ko Po Saw (*a*) U Gandama ... 60
U Aung Tha (deceased) by his L/Rs Ma Sein Mya and five others *v.* Ko Tun Khaing and five others ... 111
— Ba Hein (deceased) by his legal representatives Daw Kay and Ma Ma Gyi, *v.* Messrs. Hussein and one 392
— Ba Shin and one *v.* Daw Hnin Hlaing 67
— Chit Han *v.* Daw Thit and one 263
U Choung Po (*alias*) Saw Choung Po
U Choung Po (*alias*) Saw Choung Po
v.
U Aw and six others
Daw Thin Hla and six others 395
U Dee and another *v.* Daw Kyin Hmwa and another 413
— Kan and one *v.* Kala Chand and another ... 73
— Kyaw Hla Nyo *v.* The Union of Burma ... 78
— Pu and one *v.* Ram Kishan and another ... 119
— Sein Win *v.* The Union of Burma 356
— Sein Win and one *v.* The Union of Burma ... 269
— Thaw *v.* The Union of Burma 275
— Thein *v.* U Thaw 417
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့် မောင်အောင်ရီ 80
မည်ဦ နှင့် မလှခင် ပါ ၂ 132
မောင်ထွန်းလွယ် (စောထွန်းလွယ်) နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ 361
မောင်ပန်းအုံ ပါ ၂ နှင့် မောင်ထွန်းသိန်း 280
လက်ချမီ (ခေါ်) လက်ချမီ ပရာဆပ် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ 136
ဦးရွှမ်းဘို (ခေါ်) ဦးဥာဏ်လန်း နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (ဦးဖေဘီ) 83
ဦးသန်းမောင်နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ဦးနု) 197
ဦးအေးမောင် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေး အဖွဲ့) 86

LIST OF CASES CITED

ကိုးကားပြုသောမူခင်းများ

HIGH COURT

တရားလွှတ်တော်

PAGE

A. B. Moola and Sons *v.* Commissioners for the Port of Rangoon, A.I.R. (1931) Ran. 96, referred to ... 333

A.K.A.S. Jamal *v.* Moola Dawood Sons and Company, 8, L.B.R. 343, followed 24

A..R.P.R.M. Meyappa Chettyar *v.* L. V. Venkatachellam Chettyar, A.I.R. (1935) Ran. 34, referred to ... 8-203

A.S.P.S.K.R. Karuppan Chettyar *v.* A. Chokkalingam Chettiar, (1949) B.L.R. (S.C.) 46 39-267

Abdul Gani *v.* Abdul Kadar, 1 Ran., p. 756, approved 65

Adityam Iyer *v.* Rama Krishna Iyer (1913) I.L.R. 38 Mad. 514, referred to 404

Advocate-General, Orissa *v.* Bhikari Charan Mahanti and another, A.I.R. (1940) Pat. 588, referred to ... 313

Ahmed Kutti *v.* Raman Nambudri, I.L.R. 25 Mad. 99 (FB), distinguished 115

Ali Meah *v.* The Union of Burma, (1954) B.L.R. (S.C.) 65, followed 164-189

Amirthathammal *v.* Periasami Pillai, I.L.R. 32 Mad. 325 referred to 409

Ananta Lal Singh and others *v.* Alfred Henry Watson and others, A.I.R. (1931) Cal. 257, referred to ... 294

Anganlal *v.* Muhammad Husain and others, I.L.R. 13 All. 409, referred to 409

Anis Ahmed Abbas and another *v.* Hakin Qari Masir Ahmed, A.I.R. (1941) Oudh 399, referred to ... 291

PAGE

Anwar Ali Bapari v. Jamini Lal Roy Chaudhuri, I.L.R. (1939) Cal. 254 39

Ashanulla v. The Collector of Dacca and Rajendra Narain Roy Bahadur and others, I.L.R. 15 (1887) Cal. 242 ... ... 30—32

Atta Karim v. Mt. Bibi Habiba Soghra, A.I.R. (1951) Pat. 355, referred to 309

B. Budram Rai v. Benarsi Rai and others, A.I.R. All. (1948). p. 31, referred to 419

Bai Hiradevi and others v. Official Assignee of Bombay and others, A.I.R. (1955) (Bom.) 122, referred to 406

Baijnath Mandar and others v. Ram Adhin Ray and others. A.I.R. Pat., p. 64 (1934). referred to ... 419

——— Singh v. Hajee Vally Mahomed Hajee Abba, I.L.R. 3 Ran. 106, referred to 405, 407

Balakrishna Udayar v. Vasudeva Aiyar, (1917) I.A. 261 p. 267, referred to 305

Balkishen Das and others v. Legge (at page 65) 27 Ind. Appeal 58, referred to 403

Bank Voor Handel en Scheepvaart v. Slatford, (1951) 2 All. E.R. 779, referred to 350

Bapuji Baghunath and others v. Kuvarji Edulji Umrigar, (1891) I.L.R., Vol. 15, Bom. 400, referred to ... 265—267

Basdeo v. John Smidt and others, I.L.R. 22 All. 55, distinguished 228

Bhagat Ram and other v. Ramniwas and others, A.I.R. (1949) Ajmere 44. referred to 47

Bhagwan Sahai and another v. The Divisional Forest Officer, Hazaribagh, A.I.R. (1947) Pat. 264, referred to 313

Bhuboni Sahu v. The King, 76 I.A. 147, referred to ... 189

Brij Indar Singh v. Kanshi Ram, I.L.R. 45 Cal. 94 (P.C.) 31—57

— Mohan Lal v. Shiam Singh, I.L.R. 24 All. 164 ... 7

— Mohan Das v. Mannu Bibi and other, I.L.R. 19 All. 348 (F.B.) 55-56

PAGE

British South Africa Company v. The Companhia De Mocambique, (1893) A.C. p. 602, referred to ... 348

Bo Oo Sein and four others v. The Union of Burma, (1955) B.L.R. (H.C.) 7, referred to 190

Burma Indo-Ceylon Rice Corporation Limited v. The State Agricultural Marketing Board, (1958) B.L.R. (H.C.) 68 9

Burnley Steamship Company v. Aikin, Reports of Tax Cases. Vol. III (1890—1898), 275 (277), referred to 252

Central Control Board (Liquor Traffic) v. Cannon Brewery, Company, Limited, (1919) App. Cases 744, distinguished 162

Chhajju Ram v. Neki, A.I.R. (1922) (P.C.) 112 ... 32

Chinnaya v. U Khin, I.L.R. 14 Ran. 11 12

Clarke v. Grant and another, (1950) 1 (K.B.) 104, referred to 104

Clerk and Lindsell on Torts (9th Ed.) p. 9, referred to 177

Commercial and Estates Company of Egypt v. The Board of Trade, (1925) 1 K.B. 271, distinguished 163

Commissioner of Income-tax, C.P. & U.P. v. Achrulal, (1938), 6 I.T.R., p. 255, referred to 216

———————, Bombay South, Bombay v. Ogale Glass Works Ltd., (1954) 25 I.T.R. 529 (540), referred to ... ... 238—240

——————— (Central), Bombay v. Saraspur Mills Ltd., (1959) 36 I.T.R. 580, referred to 254

———————, West Bengal v. H. Hirjee, (1953) 23, I.T.R. 427, referred to ... 174

——————— v. Srinivasan and Gopalan, (1953) 23, I.T.R. 87, referred to ... 180

Corporation of Calcutta v. Chairman, Cossipore and Chitpore Municipality, I.L.R. 49 Cal. 190 at p. 201 251

Crown of Leon (Owners) v. Lords Commissioners of the Admiralty, (1921) 1 K.B. 595, distinguished ... 163

Daropdi v. Sada Kaur, 22 I.C., 242, explained ... 39

PAGE

Daw Hla Shin and seven others v. Daw Aye Khin, (1957) B.L.R. (H.C.) 242, explained 40

—— Ngwe Lay v. W. Cooper and another, (1951) B.L.R. 326, referred to 390

—— Pan Myaing and others v. Ko Sein Khant (*a*) Magbul Ahmed, (1951) B.L.R. 365, referred to ... 265

De Keyser's Royal Hotel Limited, *In re* De Keyser's Royal Hotel Limited v. The King, (1919) 2 Ch. D. 197, distinguished 162

Debi Das and others v. Keshava Deo, A.I.R. (1945) All. 423 9

Dexters, Limited v. Hill Crest Oil Company (Bradford), Limited, (1826) 1 K.B. 348 6

Dhanrajmal Chatandas v. Commissioner of Income-tax, Bombay Presidency, Sind and Baluchistan, (1942) 10 I.T.R. 384, dissented from ... ... 141—180

Dhanu Lal v. Kuldip Narayan Singh and others, A.I.R. (1940) Pat. 88 24

Dipnarian v. Pundeo, I.L.R. Pat. (1946) Vol. XXV. p. 412, referred to 419

Dr. Ghulam Haider v. D. Iqbal Nath and others, A.I.R. (1939) Lah. 118 24

Ejas Ali Qidwai and others v. Special Manager, Court of Wards, Balrambur Estate and others, A.I.R. (1935) Privy Council 53, referred to 419

Eminent Domain by A. D. Jahr, p. 5, referred to ... 146

Emperor v. Amolak Mulchand and others, A.I.R. (1933) Nag. 368, referred to 312

——— v. Latoor, 31 Cr. L.J. 288, ကို ရည်ညွှန်းသည် 200

English and Indian Law of Torts by Ratanlal (15th Ed.) p. 52, referred to 165

Fakirchand Ramkrishin v. Murad Umar and others, A.I.R. (1940) Sind. 233 64

G. Martirosi v. A.K.C.T. Subramaniam Chettiar, A.I.R. (1930) Mad. 723 9

PAGE

G. C. Mangapathy v. The Government of the Union of Burma, (1950) B.L.R. (S.C.) 211, followed ... 159

Ghanshyamdas Permanand v. Commissioner of Income-tax, C.P. and Berar, (1952) 21 I.T.R. 79, referred to ... ... 261—217

Gopal Krishna Saha v. Motilal Singh, 54 Cal. p. 359, referred to 79

Gour's Law of Transfer, 7th Ed. Vol. 11, p. 1587, referred to 103

Gooderham and Worts, Ltd. v. Canadian Broadcasting Corporation, A.I.R. (1949) P.C. 90, referred to ... 106

Gulli Bhagat v. Narain Singh, 2 Pat. 708 63

Hajee L.A.M. Nagoor Meera & Sons v. Beharilal Chotmal, (1950) B.L.R. 61 35

Halsbury's Laws of England, Second Edition, Vol. 31, p. 529, referred to 330

——————————— Third Edition, Vol. 7, p. 9, referred to 349

Hamilton Gell v. White, (1922) 2 K.B. 423, referred to 158

Hanif-un-Nisa and another v. Faiz-un-Nisa and another, 38 Ind. App. 85, referred to 407

Hanmantram Sadhuram Pity v. Arthur Bowles, 8 Bom. 561, referred to 94

Harichand & Co. v. Gosho Kabushiki Kaisha, Ltd. A.I.R. (1925) Bom. 28 24

Hartell v. Blackler, (1920) 2, (K.B.) 161, dissented from 104

Hazi Jamal Noor Mohammad a firm, Calcutta v. Governor-General in Council A.I.R. (1947) Cal. p. 26, referred to 372

Heramba Nath Bandopadhya v. Surendra Nath Mittra and another, A.I.R. (1919) Pat. 454, distinguished 328

Hind Constructions Ltd., v. Dwarika Nath Sen and others, A.I.R. (1952) Cal. 289, referred to ... 5

Hirachand Succaram Gandhy and others v. G.I.P. Railway Company, A.I.R. (1928) Bom., p. 421, referred to 371

PAGE

Hurro Doyol Ray Chowdhury v. Mahmed Gazi Chowdhury and others, I.L.R. 19, Cal. 699, referred to 331

Indian Starch Products Ltd. v. The Income-tax Officer, Companies Circle, Rangoon, (1959) B.L.R. (H.C.) 175, referred to 237

In the Estate of J. King Spark (deceased) (1941) Probate Division, p. 15, referred to 389

In the matter of G. H. Ghanchee & Sons, 7 Ran. p. 675, approved 109

Ismail Mussajee Mookerdum v. Hafiz Boo, 33 Ind. App. 86, referred to 407

J. Lyons & Co., Ltd. v. Attorney-General, L.R. (1944) Ch.Dv. 281 (286), referred to 253

J. N. Surty v. T. S. Chettyar Firm, I.L.R. 4 Ran. 265 ... 56

Jag Lal v. Har Narian Singh, 10 All. 524, referred to ... 265

Jassa Ram v. Puran Bhagat, A.I.R. Lah. (1938), p. 440, referred to 419

Jethamal Sada Sukh v. Commissioner of Income-tax. United Provinces, (1953) 23 I.T.R. 443, referred to 180

John Hall, Junior & Co. v. Rickman, L.R., K.B.D. (1906), Vol. I, 311, referred to 252

Johnson v. Newton Fire Extinguisher Company Ltd., (1913) 2 K.B. 111 6

Jugal Kishore and others v. Pahlad Rai and others, A.I.R. (1939) Pat. 22, referred to 309

Kala Lay (*a*) Tin Nyo v. The Union of Burma, (1960) B.L.R. (H.C.) 144, referred to 189

Kalidas Chakravarty and others v. Sm. Sushila Bala Devi and others, A.I.R. (1947) Cal. 461, distinguished 116

Karm Bakhsh v. Daulat Ram, (1888) P.R. No. 183 ... 31

Karim Bux v. Debi and another, A.I.R. (1933) All. 511, referred to 24

Katyayani Debi v. Udoy Kumar Das, I.L.R. 52 Cal. 417 (P.C.), referred to 127

PAGE

Kawli Janna v. The Union of Burma, (1955) B.L.R. (H.C.), p. 63, explained 373

Khan Bahadur Hajee Gulam Sherazee v. The King, (1941) R.L.R. 599, referred to 359

King v. Maung Tin Saw, 6 Ran. 39, referred to ... 290

King-Emperor v. Maung Tin Saw and one, Vol. VI, I.L.R. Ran. 39, referred to ... ... 235—290

Kishan Lal and another v. Tika and another, I.L.R. 49 All. 555 ... ... 55—58

Kodukula Kameswaramma v. Kodukula Thamwanna and others, A.I.R. (1939) Mad. 798 7

Ko Maung Gyi and others v. Daw Tok, I.L.R. 6 Ran. 474, referred to 209

Ko Soe Maung (*a*) Ko Chit Kaung (*a*) Ko Aung Tun v. The Union of Burma, (1960) B.L.R. (H.C.) 136, approved 194

Komanduri Srinivasa Raghavacharyulu v. Polavarapu Venkataswamy and another, A.I.R. (1954) Andhra, 1, referred to 126

Kristo Nath Koondoo and others v. T. F. Brown and others, I.L.R. 14 Cal. 176, dissented from ... 122

Kullayappa v. Lakshmipathi, I.L.R. 12 Mad. 467 at 471 57—58

Kuppuswami Naidu and others v. Kuppuswami Naidu and others, A.I.R. (1941) Mad. 866, referred to ... 126

L. Radha Krishna v. Rajan Ram and others, A.I.R. (1941), Oudh 14, referred to 290

Lazard Brothers and Company v. Midland Bank, Limited, (1933) A.C. 289 at 297, referred to ... 354

Light of Asia Insurance Co. Ltd., v. Bai Chanchal, A.I.R. (1932) Bom. 392 45

M. S. P. Senthikumara Nadar & Sons v. Commissioner of Income-tax, Madras, (1957) 32 I.T.R. 138, referred to 175

Mt. Aftab Begam v. Haji Abdul Majid Khan, A.I.R. (1924) All. 800 9

PAGE

Mt. Chunai v. Ram Prasad and others, A.I.R. (1951) All. 167 (F.B.), distinguished 114

— Radhabai v. Mangia and others, A.I.R. (1934) Nag. p. 274, referred to 228

Mrs. Constance M. Writer v. A. M. Khan, (1950) B.L.R. 65 (H.C.) 35

Messrs. A. H. Atcha & Co. v. The Commissioner of Income-tax, Burma, (1959) B.L.R. (H.C.) 191, referred to 172

Ma Ahmar Hpyu v. Ma E Khin, (1949) B.L.R. 411, referred to 96

— Aung v. Daw Khin Shein, C.I.A. 44/55 (H.C.), referred to 95

— Kyi v. Ma Thon and another, I.L.R. 13 Ran. 274 (F.B.), followed 113

— Mai Gale v. Tun Win, 8 L.B.R. 566 56

— Ngwe Kin v. Ma Hme and three, I.L.R. 1 Ran. 42, referred to 229

— Pwa Zon and two v. Ma Pan I and one, 5 Ran. p. 154, referred to 303

— Tun v. Waing Tha and others, 8 L.B.R. 205, referred to 96

— Than Yin v. Tan Keat Khang (*a*) Tan Keit Sein, (1951) B.L.R. (H.C.) 161, referred to ... 304

Mahabir Singh and others v. Musammat Radha and others, (1932) 150, I.C. 533 58

Mahadeo Krishna Parkar v. Mamlatdar of Alibag, A.I.R. (1944) Bom. 200, referred to 380

Mahamadsaheb Walad Ibrahimsaheb v. Tilokchand Abeerchand Marwadi and another, I.L.R. 46 Bom. 920, referred to 416

Maharajah of Burdwan v. Tarasunderi Debi, I.L.R. 9, Cal. 619, referred to 331

Maharaja Jagadindra Nath Roy Behadoor v. The Secretary of State for India in Council 30, IA, 44 at 53 69

PAGE

Maharaja Srischandra Nandy and others v. Baijnakh Jugal Kishore (Firm), A.I.R. (1935) P.C. 36, referred to ... ... 117—125

Mahomed Buksh Khan and others v. Hosseini Bibi and others, 15 Ind. Appeals 81, referred to ... 399

——— Zamir v. Abdul Hakim and another, I.L.R. 12, Cal. 67, referred to 331

Makhan Lal and others v. Secretary of State, A.I.R. (1934) All. 260 at p. 265-6, referred to ... 381

Makina Atchayya Patrudu v. Jalaluddin Sahib and others, A.I.R. Mad. (1938), p. 454, referred to ... 419

Malkariun Bin Shidramappa Pasare v. Narhari Bin Shivappa, 27 I.A. 216 at p. 225, referred to ... 305

Mask & Co. v. Commissioner of Income-tax, Madras, (1943) 11 I.T.R. 454, referred to 173

Mathuraprasad Motilal & Co. v. Commissioner of Income-tax, Madhya Pradesh, (1956) 30 I.T.R. 695, dissented from 181

Maung Aye Pe and one v. Secretary, National Housing Board and one, (1958) B.L.R. 22 (S.C.), followed ... 128

——— Gale v. Maung Bya, 4 L.B.R. 189, referred to ... 19

——— Kyin and another v. Ma Shwe La and others, 44 Ind. Appeal 236, referred to 403

——— Nyo v. The Union of Burma, (1954) B.L.R. (H.C.) 1, approved 194

——— Sein and one v. The Union of Burma, (1948) B.L.R. (H.C.) 334 at 337 62

——— Shwe Phoo and eight others v. Maung Tun Shin and three others, I.L.R. 5 Ran. 644, referred to 404

Mohamed Ebrahim v. Bhopal Singh and another, A.I.R. (1948) Oudh 131, referred to 291

Monir's "Principles and Digest of the Law of Evidence", (4th Ed.) Vol. I, p. 10, referred to ... 124

Motilal Fulchand and another v. Gita Ram and another, A.I.R. (1952) Bom. 217 at 220, distinguished ... 114

PAGE

Muhammad Taqi Khan v. Jang Singh, I.L.R. 58 All. 1, referred to 404

N. C. Galliara v. A.M.M. Murugappa Chetty, I.L.R. 12 Ran. 355 35

Nagendrabala Debi v. Kashipati Chowdhry, I.L.R. 37 Cal. 234 14

Narima v. Hasham, A.I.R. (1925) Bom. 137-49 Bom. 149 32

National Petroleum Co. Ltd., Bombay v. Maghraj Golcha and another, A.I.R. (1936) Nag. 334 ... 47

(Nawab Major Sir) Mohamed Akbar Khan v. Attar Singh and others, A.I.R. (1936) P.C. 171, referred to 94

Nga Lu Daw and one v. Mi Mo Yi and one (1914-16) 2 U.B.R., p. 66, Vol. II, dissented from ... 19

—— Myo's case, (1938) R.L.R. 190, referred to ... 189

Noor Beg v. Abdul Rahman (Official Receiver), A.I.R. (1944) Oudh 193 33

Novello and Co., Ltd. v. Hinrichsen Edition, Ltd. and another, (1951) 1 A.E.R. 779, referred to ... 354

P. Abdul Khadir v. Ajiyar Ahammad Shaiwa Ravuthar and four others, I.L.R. 35 Mad. 670, 970, referred to 328

Parashuram Detaram Shamdasani v. Emperor, A.I.R. (1945) P.C. 134, referred to 295

Peoples Insurance Co. Ltd., v. Benoy Bhusan Bhoumik, I.L.R. (1943) 1 Cal., Vol. I, p. 564, dissented from 46

Porbandar State Bank v. The Commissioner of Income-tax, Bombay City, (1950) 18 I.T.R. 134, referred to 222

Pundlik v. Achut, A.I.R. (1893) 18 Bom. 84 ... 32

Ram Brich Lal v. Emperor, A.I.R. (1935) Pat. 472, referred to 313

Ram Narain v. Emperor, A.I.R. (1932), Lah. 16, referred to 277

PAGE

Ramrajchoudry v. King-Emperor, 24 Pat., p. 604 ကို ရည်ညွှန်းသည် 200

Ram Ravji Jambhekar v. Pralhaddas Subkarn, I.L.R. 20 Bom. 133 ... ... 55—57

Ranjha and another v. Emperor, A.I.R. (1948) Lah. 74 64

Re Banque Des Merchands De Moscou (Koupetschesky), (1954) 2 A.E.R. 746, referred to 354

Rex v. B. S. Nayyar, A.I.R. (1950) All. 549, referred to 289

Sadayatan Pande v. Ram Chandra Gopal, I.L.R. 57 All. 145 (F.B.) 58

Sagaji and another v. Namdey, I.L.R. 23 Bom. 525, referred to 409

Salimatul-Fatima (*a*) Bibi Hossaini v. Kolyashpoti Narain Singh, I.L.R. 17 Cal. 903, referred to ... 123

Sardar Saheb Sardar Singar Singh & Son v. Commissioner of Income-tax, C.P. & U.P. and another (1942) 10 I.T.R. 441, referred to 180

—— Sujah Singh and others v. Secy. of State, A.I.R. (1936) Peshawar 217, referred to 383

Sarju Prasad Gillelal Agarwal v. Badri Prasad Ramaiya Prasad Tiwari, A.I.R. (1939) Nag. 342, referred to 229

Satgur Prasad v. Har Narain Das, (1932) A.I.R. (P.C) 89, refrred to, ... 399

Seetha Ram v. Mst. Alla Rakhi and others, (1951) B.L.R. 356 (H.C.), approved 122

Seodoyal Khemka v. Joharmull, Manmull, I.L.R. 50 Cal. 549, referred to 227

Seshgiri Narayan Kamat and others v. Venkatesh Laxman Kamat and others, A.I.R. (1927) Bom. 221 32

Shaikh Hussain v. G.I.P. Railways, A.I.R. (1931) Nag., p. 96, referred to 372

Sharkar Lal and another v. Toshan Pal Singh, A.I.R. (1934) All. 553, referred to 229

PAGE

Sheodhari Rai and others v. Suraj Prasad Singh and others, A.I.R. (1954) (S.C.) 758, distinguished ... 105

Shio Karen Singh v. Surya Nath Singh and two others, (1959) B.L.R. 207, referred to 403

Shri Maharani Lakahmi Pat Mahadevi Garu v. Commissioner of Income-tax, C.P. & U.P. (1940) 8 I.T.R. 489, referred to ... ... 142—181

Shwe Hla U and others v. The King, (1941) R.L.R. 58, distinguished 195

Sree Meenakshi Mills Ltd. v. Commissioner of Income-tax, Madras, (1957) 31, I.T.R. 28, referred to ... 141—261

Strong & Co. of Romsey, Limited v. Woodfield (Surveyor of Taxes), L.R. (1906) A.C. 448, referred to 173

Subba Narayana Vathiyar and others v. Ramaswami Aiyar, I.L.R. 30 Mad. 88 (F.B.), referred to ... 96

Subrahmanyam, Editor, A. C. Bhatia, Reporter, and Bholanath, Printer and Publisher, "Tribune Lahore, I.L.R. (1944) Lah. 111, referred to ... 291

Superintendent and Remembrancer of Legal Affairs, Bihar v. Muralj Manohar Prasad, I.L.R. 20 Pat. p. 306, referred to 286

Suraj Bali v. Lala Mahadeo, (1932) M.L.J., p. 674 (P.C.), referred to 419

Surendra Krishna Mondal v. Rahi Dassi, 47 Cal., p. 1043, referred to 390

Tairamiya Walad Pirasahab Patayit and another v. Shibelisaheb Walad Fakirsaheb Dunge and others, I.L.R. 44 Bom. 614, distinguished 115

Tallinna Laevauhisus v. Tallinn Co., Ltd. (1946) 175 L.T. 285; 2nd Digest Supp. referred to ... 353

Tan Soon Thye and others v. L. E. Du Bern, II Ran. (328), referred to 93

Tarakdas Acharjee Choudhury and others v. The Secretary of State for India in Council, 156 I.C. 548 at 551 70

PAGE

The Attorney-General v. De Keyser's Royal Hotel Limited, (1920) App. Cases 508, distinguished ... 162

—— Bengal Provident Fund and Insurance Co. Ltd. v. Kamini Kumar Choudhury, 22 C.W.N. 517 ... 45

—— Corporation of Calcutta v. Chairman, Cossipore and Chitpore Municipality, I.L.R. 49 Cal. 190 (201), referred to 251

—— Government of Bombay v. Esufali Salebhai, I.L.R. 34 Bom. 618, referred to 383

—— Jupiter, General Insurance Co. Ltd.; Phoenix Assurance Co. Ltd.; The Law Union & Rock Insurance Co. Ltd. v. Abdul Aziz, I.L.R. 1 Ran. 231, followed ... ... 43—46

—— King v. Moule Bux and others, 50 Cr. L.J., 488 ... 46

—— Law of Torts by Anand Sastri, (1956 Ed.) p. 103, referred to 166

—— Punjab Province v. Dr. Lakhmi Dass and others, A.I.R. (1944) Lah. 149, referred to 10

—— Union of Burma v. Maung Maung and two others, (1949) B.L.R. (H.C.) 1, followed 160

—— Union of Burma v. Maung Khin Zaw, (1953) B.L.R. (H.C.) 194, explained 372

—— Union of Burma v. U Chit Swe, (1950) B.L.R. 278 approved 65

—— United Commercial Bank Ltd. v. The Commissioner of Income-tax, West Bengal, (1957) 32 I.T.R. 688 (703), referred to 239

Tin Tin Nyo and others v. Maung Ba Saing and one, I.L.R. 1 Ran. 584 56

Transfer of Property Act by D. F. Mulla, 4th Ed. (1956), p. 284, referred to 409

Trikammal Manekdal, *In re.* (1958) 33 I.T.R. 725, explained 143

Tyagaraja Mudaliyar and another v. Vedathanni, 63 Ind. Appeal 126, referred to ... 403

PAGE

U Ba Pe and six others v. U Lun Maung and one, (1959) B.L.R. 168 (S.C.) 174, referred to 330

— Hla Myint and two others v. The Union of Burma, B.L.R. (1951), p. 56, referred to 278

— Maung Maung v. The Union of Burma, B.L.R. (1949) (H.C.) 503, referred to 278

— Po Tha v. U San Nyunt and Daw Ohn Yin, Civil Revision No. 32 of 1953, referred to ... 266

— Shwe Kyu and four others v. Ma Tin U, (1948) B.L.R. 606 56

— Taw v. The Bank of Chettinad Ltd., (1955) B.L.R. (H.C.) 368, referred to 265

— Tezawunta v. Maung Zaw Pe and another, I.L.R. 10 Ran. 224, referred to 411

— Than Tin (*a*) U Tun Tin v. Union of Burma, Cr. M. Appln. 29/52, referred to 277

Union of Burma (U Aung Than) v. U Aung Nyein and one, Cr. Misc. Application No. 11 of 1957, referred to 292

——— v. U Pe Tin and one, (1954) B.L.R. (H.C.) 110, referred to 291

V. P. Moidu v. The Dagon Pure Drinks Limited, Cr. Misc. Application No. 19 of 1958, referred to ... 285

Vasant Vinayak Bhagwat v. State, A.I.R. (1951) Madhya Bharat 104, referred to 277

Vishvendra Thirtha Swamiar of Sode Mutt v. National Insurance Co. Ltd., Cal. A.I.R. (1918) Mad. 635 ... 45

Wajeeh Mirza v. Secretary of State, A.I.R. (1921) Oudh 31, referred to 382

Walter v. Yalden, (1902) 2 (K.B.) 304, referred to ... 126

Watson v. Winch, (1916) K.B. 688, referred to ... 158—161

Wicks v. Director of Public Prosecutions, (1947) App. Cases 362, referred to ... ... 158—161

PAGE

Yarmouth v. France, L.R. (1887), Vol. 19 Q.B.Dv. 647 p. (658), referred to 251

ခရစ်ရှနနာချန္ဒာရာ၊ ဂိုဒါနှင့် မိုဘတ် (ရှ်)၊ ချန္ဒရာ၊ စာဟ၊ 9 C.W.N. 584 ကို ရည်ညွှန်းသည် 134

စူကရူးဒိုရှာနှင့် ရမ်ပတ်ကာဆင်း I.L.R. (103) 30 Cal. 443 ကို ရည်ညွှန်းသည် 282

တရာပါဒ ဂုတ်(စ်) နှင့် စံစီ ခန်တ ဘီဟာရ 142 C.W.N. 492 ကို ရည်ညွှန်းသည် 134

ဗိုလ်သန်းလှ နှင့် မောင်ဘချစ်၊ ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ တရားလွှတ်တော်ရာဇဝတ် ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၁၅၀ (ခ) နှင့် ခြားနားခြင်းပြသည် 368

ဘန်နေအပ်ချေရ နှင့် ဘုရင်မင်းမြတ်၊ မဒရပ်စီရင်ထုံး အတွဲ ၂၇ စာမျက်နှာ ၂၃၇ 81

ဘန်ဝါရီလာ မူကာဂျီနှင့် ဟာရီ ရေးချကရာဘာဒီ I.L.R. 32 Cal. 552 ကို ရည်ညွှန်းသည် 282

ဘိုးတင်နှင့်ဘိုးဆောင် I.L.R. (1923) 1 Ran. 53 ကို ရည်ညွှန်းသည် 281

ဘရင်မနှင့် ဟာဂိုဘိုင်ဆင် အလဟဘတ် စီရင်ထုံး အတွဲ ၁၄၊ ၂၄၂ ကို ရည်ညွှန်းသည် 81

မောင်စောမောင် နှင့် မမယ်ရွှေ၊ ၁၉၃၉ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန် စီရင်ထုံး စာမျက်နှာ ၁၁၇ ကို ရည်ညွှန်းသည် 367

ရေးမိုးဟာလ်ပန်ဒေး နှင့် မောင်ဘိုးစိန်၊ ၁၉၃၈ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး စာမျက်နှာ ၁၁၆ ကိုရည်ညွှန်းသည် 368

ဟာကန်နှင့် ရာရီရာရမ်း (1923) Lah. Vol. IV, p. 66 ကို ရည်ညွှန်းသည် 282

ဦးထွန်းကြွယ်ပါ အများ နှင့် ဘုရင်မင်းမြတ်၊ ၁၉၃၉ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန် စီရင်ထုံး စာမျက်နှာ ၇၂ ကို ရည်ညွှန်းသည် 364

ဦးဘခင် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည် စီရင်ထုံး စာမျက်နှာ ၁၉၁ 89

ဦးအောင်ဒွေးနှင့် ဦးချမ်းအေး (1955) B.L.R. (H.C.) 360 ကို ရည်ညွှန်းသည် 283

INDEX

ညွှန်းချက်

HIGH COURT

တရားလွှတ်တော်

ACTS :

AGRICULTURIST DEBT RELIEF ACT.
ARBITRATION ACT.
BURMESE CUSTOMARY LAW.
CIVIL PROCEDURE CODE.
CONTEMPT OF COURTS ACT.
CONTRACT ACT,
CRIMINAL PROCEDURE CODE.
DEFENCE OF BURMA ACT.
EMERGENCY PROVISIONS ACT.
EVIDENCE ACT.
INCOME TAX ACT.
INSURANCE ACT.
LAND ACQUISITION ACT.
LIMITATION ACT.
NEGOTIABLE INSTRUMENTS ACT.
OFFICIAL SECRETS ACT.
PENAL CODE.
RANGOON INSOLVENCY ACT,
RANGOON PORTS ACT.
REGISTRATION ACT.
SUCCESSION ACT,
TRADE DISPUTES ACT.
TRANSFER OF PROPERTY ACT.
TRUSTS ACT,
UNION JUDICIARY ACT.
URBAN RENT CONTROL ACT.

ACCOMPLICE—PERSON COMPELLED TO SERVE ON VILLAGE COMMITTEE SETUP BY COMMUNIST PARTY—NOT AN ACCOMPLICE ... 182

ADMINISTRATOR—S.291, Succession Act—power of Court to scrutinize account rendered by administrator 204

PAGE

ADVERSE POSSESSION—*Characteristics of—Limitation Act—Article 134—Mortgage in—In which case inapplicable.* A made a usufructuary mortgage of his "ya" land to B without a registered deed. Subsequently B lost possession of the "ya" land and it got into the possession of C who bought it at a Court auction and later sold it to D by means of a registered deed of sale. C treated the "ya" land as his own property at the time the sale to D, who also treated it as his own property after its purchase. A filed a suit against D for recovery of possession of the "ya" land more than 12 years after he came to know of the sale of the "ya" land to D by C. *Held:* That D's possession became adverse to A since the date of his purchase from C. The characteristics of adverse possession are that the possession required must be adequate in continuity, in publicity and in extent to show that it is adverse to the competitor and that it is not necessary that the adverse possession should be brought to the knowledge of the person against whom it is claimed, but is sufficient if the possession is overt and without any attempt at concealment, so that the person against whom time is running ought, if he exercised due vigilance to be aware of what is happening. *Maharaja Srichandra Nandy and others* v. *Balijnath Jugal Kishore*, A.I.R. (1935) P.C. 36, followed. *Held also:* That the suit was barred by limitation and that the usufructuary mortgage made by A is favour of B being an invalid one Article 144 and not Article 134 of the Limitation Act applies. *Held further:* That the mortgage mentioned in Article 134 is a valid mortgage. *Ma Kyi* v. *Ma Thon and another*, 13 Ran. 274 (F.B.), followed. *Motilal Fulchand and another* v. *Gita Ram and another*, A.I.R. (1952) Bom. 217 at 220; *Mt. Chunai* v. *Ram Prasad and others*, A.I.R. (1951) All. 167 (F.B.); *Tairamiya Walad Pirasheb Patayit and another* v. *Shibelisaheb Walad Fakirsaheb Dunge and others*, I.L.R. 44 Bom. 614; *Ahmed Kutti* v. *Raman Nambudri*, I.L.R. 25 Mad. 99 (F.B.); *Kalidas Chakravarty and others* v. *Sm. Sushila Bala Devi and others*, A.I.R. (1947) Cal. 461, distinguished.

U AUNG THA (DECEASED) BY HIS LEGAL REPRESENTATIVES MA SEIN MYA AND FIVE OTHERS *v.* KO TUN KHAING AND FIVE OTHERS 113

ADVERSE POSSESSION—*To constitute—What are necessary—Mere undisturbed possession for 12 years or more not sufficient.* Where the applicant claims title to land by adverse possession on the ground of being in undisturbed possession thereof for more than 12 years. *Held:* That to constitute *adverse* possession, physical exclusive possession must be open and hostile with the intention to hold for himself as owner and that mere undisturbed possession of land for 12 years or even more, is not adverse possession as is contemplated by the law and would not, there fore, be sufficient to give him title there to in extinguishment of the title of the legal owner. *Ejas Ali Qidwai and other* v. *Special Manager, Court of Wards, Balrambur Estate and others*, A.I.R., (1935) Privy Council 53; *Baijnath Mandar and others*, v. *Ram Adhin Ray and others*, A.I.R., (1934) Pat. 64; *Makina Atchayya Patrudu* v. *Falaluddin Suhib and others*, A.I.R., (1938) Mad. 454; *Fassa Ram* v. *Puran Bhagat*, (1938) Lah. 440; *Dipnarion* v. *Pundeo*, I.L.R., 25 Pat. (1946) 412; *B. Budram Rai* v. *Benarsi Rai and others*, A.I.R. (1948) All. 31, *Suraj Bali* v. *Lala Mahadeo*, (1932) M.L.J. (P.C.) 674, referred to.

U THEIN *v.* U THAW 417

PAGE

AGRICULTURISTS' DEBT RELIEF ACT, 1947—*Sole jurisdiction to determine question of debt or debtor—Not given to Board by—s.* 2 (*e*)—"*Debtor*" *and* "*Debt.*" During the pendency of the suit by the respondents against the applicant, who admittedly was a trader, for the recovery of possession of a house and for mesne profits or damages for the use and occupation of the said house, the Additional District Judge, Myaungmya, received an intimation from the Chairman of the Agriculturists' Debt Settlement Board, Myaungmya, that the applicant had applied to the Board under s. 4 of the Agriculturists' Debt Relief Act, 1947 for scaling down his debts amounting to K. 2,000 alleged to be owing to the respondents. The trial Court refused to stay the suit holding that there was no relationship of creditor and debtor between the parties. In the application for revision of that order of refusal it is urged that the question whether the applicant is a debtor or not and whether there is a debt or not must be decided solely by the Agriculturists' Debt Settlement Board and not by a Civil Court and that the trial Court acted without jurisdiction in refusing to stay the suit as required by s. 26 of the Agriculturists' Debt Relief Act. *Held:* That there is nothing in the Act to show that the question whether a person is a debtor or not or whether there is any debt or not must be decided solely by the Agriculturists' Debt Settlement Board. *Held also:* That under s. 2 (*e*) of the Burma Agriculturists' Debt Relief Act a "debtor" means an agriculturist debtor and that a debt under the Act cannot mean every sort of debt against an agriculturist. *U Po Tha* v. *U San Nyunt and Daw Ohn Yin*, Civil Revision No. 32 of 1953, referred to. *Held further:* That the applicant was not a "debtor" within the meaning of s. 2 (*e*) of the Burma Agriculturists' Debt Relief Act, 1947 and that the trial Court was right in refusing to stay the suit.

U CHIT HAN *v.* DAW THIT AND ONE 263

ARBITRATION ACT., s. 39 (1)—*Appeal from order directing decree in terms of award—Validity of award—When party estopped from challenging—Court will not re-appraise evidence taken before arbitrator.* Where the Court after overruling an objection against an award to the effect that it should be set aside because the arbitrator had misconducted himself and/or the proceedings directed that there should be a decree in terms of the award of the arbitrator. *Held:* That the order can be regared as the order of the Court dismissing the application for setting aside the award and is therefore subject to appeal under sub s. (1) of s. 39 of the Arbitration Act. *Hind Constructions Ltd.* v. *Dwarika Nath Sen and others*, A.I.R. (1952) Cal. 289, referred to. A party who has obtained benefit upon an award is estopped from challenging its validity. *Dexters, Limited* v. *Hill Crest Oil Company (Bradford), Limited*, (1826) 1 K.B. 348; *Johnson* v. *Newton Fire Extinguisher Company Limited*, (1913) 2 K.B. 111; *Brij Mohan Lal* v. *Shiam Singh*, I.L.R. 24 All. 164; *Kodukula Kameswaramma* v. *Kodukula Thammanna and others*, A.I.R. (1939) Mad. 798; *ARPRM Meyappa Chettyar* v. *L. V. Venkatachellam Chettyar*, A.I.R. (1935) Ran. 34, referred to. There is no difference in principle between a case where a person received benefit upon an award before or after an appeal has been filed against it. Where the benefit is received after the appeal has been filed the person is estopped from further challenging the validity of the award. The Court will not re-appraise the evidence which had been

PAGE

adduced before the arbitrator with a view to consider whether his conclusions were or were not correct. *Burma Indo-Ceylon Rice Corporation Limited* v. *The State Agricultural Marketing Board*, (1958) B.L.R. (H.C.) 68; *G. Martirosi* v. *A.K.C.T. Subramainam Chettiar*, A.I.R. (1930) Mad. 723; *Mt. Aftab Begam* v. *Haji Abdul Majid Khan*, A.I.R. (1924) All. 800; *Debi das and others* v. *Keshava Deo*, A.I.R. (1945) All. 423; *The Punjab Province* v. *Dr. Lakhmi Dass and others*, A.I.R. (1944) Lah. 149, referred to.

ABBAS ALI *v.* K.S. MUSTAFA 1

ARBITRATOR—*Intermediary not.* A person who has merely acted as an intermediary so that the plaintiff and the defendant could come to a compromise is not an arbitrator.

LIM HAW TAIK (*alias*) U KYAW AYE *v.* SULAIMAN ... 211

AWARD OF ARBITRATORS—ORDER DISMISSING APPLICATION TO SET ASIDE AWARD—APPEALABLE UNDER S. 39 (1), ARBITRATION ACT ... 1

AWARD—PARTY WHO HAS OBTAINED BENEFIT UPON AWARD—ESTOPPED FROM CHALLENGING ITS VALIDITY 1

BAIL—grant of—Criminal Procedure Code—s. 498—Special Circumstances for grant of Bail 275

BUDDHIST LAW—*Inheritance—Property inherited during second coverture—Right of* atet *and* auk *children in.* In respect of property inherited by a deceased Burma Buddhist during his second marriage his *atet* and *auk* children share equally. *Maung Gale* v. *Maung Bya*, 4 L.B.R. 189, referred to. *Nga Lu Daw and one* v. *Mi Mo Yi and one*, (1914-16) 2 U.B.R. 66, dissented from.

MAUNG AUNG NYEIN *v.* DAW MYA AND TWELVE OTHERS ... 18

BREACH OF CONTRACT—OMISSION TO TAKE ALL POSSIBLE MEANS OF MITIGATING LOSS—WHETHER ENTITLED TO DAMAGES ... 27

CAUSES OF ACTION—*Joinder of in one suit—When connot be permitted—Splitting into, from one transaction—Defendant unduly prejudiced.* While a plaintiff is not compelled to include in his suit all the causes of action he may have against the defendant, he is certainly at liberty to unite, in one suit, as many causes of action against the defendant as he likes. Only when the joinder of causes is inconvenient or embarrassing separate trials are necessary. Where the applicants have taken a lease of two rooms and an adjoining piece of land on a monthly rental of K 70 from the respondents and where the respondents filed against the applicants two separate suits for ejectment, one for the two rooms and the other for the adjoining piece of land. *Held*: That it is not open to the respondents to file two separate suits for the same relief in respect of both the properties subject to one tenancy by paying Court-fees of the same amount in both the suits and that by filing these two suits the applicants are unduly prejudiced.

U DEE AND ANOTHER *v.* DAW KYIN HMWA AND ANOTHER ... 413

CIVIL PROCEDURE CODE, s. 2 (11)—*Intermeddler—Who is not.* From the mere fact that the appellants had resided in the same house with the deceased they cannot be regarded as intermeddlers of

PAGE

his estate as to entitle them to be called legal representatives of the deceased within the definition of s. 2 (11) of the Civil Procedure Code. *Daropdi* v. *Sada Kaur*, 22 I.C. 242 ; *Daw Hla Sein and seven others* v. *Daw Aye Khin*, (1957) B.L.R. (H.C.) 242, explained.

S. C. KETHERY AND ONE *v.* MAUNG HLA MAUNG ... 37

CIVIL PROCEDURE CODE, s. 51, PROVISO, Cl. (*a*) (ii)—*Burden of proof on decree-holder*. In an application for arrest and dentention of a judgment-debtor in prison in execution of a decree for payment of money, the onus of proof is upon the decree-holder to establish that the judgment-debtor had, after the institution of the suit in which the decree was passed transferred, concealed or removed any part of his property, or committed any act of bad faith in relation to his property within the meaning of clause (*a*) (ii) of the proviso to s. 51 of the Civil Procedure Code. *Jugal Kishore and others v. Pahlad Rai and others*, A.I.R. (1939) Pat. 22; *Atta Karim* v. *Mt. Bibi Habiba Soghra*, A.I.R. (1951) Pat. 355, referred to.

M. A. RASHEED AND FOUR OTHERS *v.* MOHAMED ISMAIL NANABAWA 306

CIVIL PROCEDURE CODE, s. 80—*Notice under—To sue the Union of Burma Airways Board—Not necessary*. A notice under s. 80 of the Code of Civil Procedure is not necessary for the purpose of suing the defendant Board. *The Union of Burma* v. *Maung Khin Zaw*, (1953) B.L.R. (H.C.) 194 ; *Kawli Janna* v. *The Union of Burma*, (1955) B.L.R. (H.C.) 63, explained.

DAW KHIN SWE HLA AND THREE OTHERS *v.* THE UNION OF BURMA AIRWAYS BOARD 370

CIVIL PROCEDURE CODE, O. 3, R. 4 (2)—appointment of Pleader-remains in force during life time of client. Pleader has no standing after client's death 224

———————O. 6, R. 14 and R. 15—Plaint signed and verified by person who died before presentation of plaint—suit cannot be deemed to be properly instituted under O. 4, Civil Procedure Code 224

CIVIL PROCEDURE CODE, O. 14, R. 2—*Not applicable to matters arising in execution proceedings*. After the applicants had obtained a decree for ejectment against the respondent, the latter obtained a permit from the Controller of Rents under s. 12 of the Urban Rent Control Act to occupy the premises in suit on the ground that he required them *bona fide* for residential or business purposes. The question arose whether in execution, the respondent could be ejected from these premises. It was contended on behalf of the applicants that the permit granted by the Controller to the respondent had been revoked and that therefore the decree for his ejectment could be executed. The Court decided to make an enquiry. In the applicants' application for revision of that order it is contended that the provisions of Order 14, Rule 2 of the Civil Procedure Code being applicable, the Court was wrong in not treating the matter regarding the alleged revocation of the permit as a preliminary issue. *Held :* That Order 14, Rule 2 of the Code of Civil Procedure is entirely irrelevant as the matter now in controversy did not arise during

PAGE

the pendency of the suit, but during the pendency of the execution proceeding and that the provisions of s. 47 of the Code being applicable the Court was at liberty to proceed with the enquiry.

TAN CHUN LEONG AND ONE *v.* U PO THEIN 242

CIVIL PROCEDURE CODE, O. 30 R. 1.—Suit rendered infructuous if partner suing in the name of the firm is dead at the time of presentation of Plaint in Court 224

CIVIL PROCEDURE CODE, O. 33, R. 3, Cl. (c)—*Two points in—Reason for enactment—Possession—Law gives protection to person in—Exception—Claim without subsisting cause of action—Petition to be rejected under Cl.* (b), *R.* 3, *O.*33—*Competancy of Court to decide question affecting its jurisdiction- Erroneous decision on jurisdiction—Effect of.* There are two points to note in Clause (*c*) of Rule 3 of Order XXXIII, Civil Procedure Code. The first point is about the use of the word "appears". This word "appears" obviously does not demand such a standard of "proof" as would be required if the word "proved" were used in place of the word "appears". The other point is that clause (*c*) is concerned with only one particular class of question namely question of limitation. Clause (*c*) has a reason of its own. The reason is that the provision for leave to sue as a pauper is a privilege which must not be allowed to become a source of speculative litigation to the detriment of the administration of justice, the inclination for speculative litigation being strongest in claims involving doubtful question of limitation. It is true that the law gives protection to a person in possession but this principle of law it subject to one exception. This exception is that a claim for recovery of possession by a person in possession without title is not maintainable against the owner if the owner has somehow obtained possession of the land in dispute. *Ma Pwa Zon and two* v. *Ma Pan I and one*, 5 Ran. 154, referred to. Where after being out of possession for nearly 12 years and more than 8 years after the expiry of lease granted of the suitland to him by the 2nd respondent and nearly 12 yeats after the wrong was alleged to have been committed the 1st respondent sought to file the suit for possession of the suitland and also for damages for the alleged wrongful act against the 2nd respondent, who admittedly is owner in possession of the suitland and the applicant, the subsequent lessee of the suitland. *Held:* That the 1st respondent's claim is without a subsisting cause of action and that under clause (*b*) of Order XXXIII, Rule 3, the Court is bound to reject the petition where the plaint does not disclose a cause of action. A Civil Court has undoubtedly jurisdiction to decide an issue involving the question affecting its own jurisdiction. But if the decision of the Court is erroneous on a question concerning its own jurisidction, the result of the wrong decision will at once affect the decision of the Court. By its erroneous decision on jurisdiction the Court will be assuming jurisdiction which is not vested in it by law. Order XXXIII, Rule 3 of the Civil Procedure Code contains clauses (*a*) to (*e*) which define the limits of the jurisdiction of the Court for the purposes of entertaining a petition to sue in *forma pauperis*. Clause (*b*) requires that the Court should consider whether the plaint discloses a subsisting cause of action or not. If the plaint does not disclose a subsisting cause of action the Court has no

PAGE

jurisdiction to entertain the petition. *Ma Than Yin* v. *Tan Keat Kheng* (a) *Tan Keit Sein*, (1951) B.L.R. (H.C.) 161, referred to.

L. AH THAIK *v.* (1) B. W. ROBEIRO (2) MR. J. CHAN HTOON 298

CONTEMPT OF COURTS ACT (ACT XII of 1926)—*Taking action under-Competency of private party to move Court.* An application by a private party to move Court to take action under the Contempt of Courts Act is maintainable. *V.P. Moidu* v. *The Dagon Pure Drinks Limited, Cri. Misc.* Application No. 19 of 1958, referred to.

I.M.D. BAGGIA *v.* EBRAHIM AHMED MAZAHERI AND ANOTHER 284

CIVIL PROCEDURE CODE, O.33, R. 4 (1)—*Less than ten days' notice—When not contravened.* In an application for permission to file a suit in *forma pauperis* the applicant received much less than 10 days' notice but the actual enquiry into the pauperism or otherwise was held more than six months after the receipt of the notice. *Held :* That the applicant having received six months' notice of the date of hearing of the petition the District judge had not contravened Rule 4 (1) of Order 33 of the Code of Civil Procedure.

DAW HALIMA BI *v.* MA EI MAY AND THREE OTHERS ... 15

CONFLICT OF LAWS—The State Bank of India Act would not have the effect of vesting the properties standing in the name of the Imperial Bank of India at Rangoon to the State Bank of India ... 336

CONTEMPT OF COURT—*What amounts to—Repeated referrence to previous case of similar nature—Likely to prejudice case—Unqualified apologies—When to be accepted.* Any publication which is likely *to* posion or influence the Court or the minds of Jurors or in fluence or intimidate witnesses or parties or prejudice the case of any party to a case, whether harm is done or not amounts to contempt of Court. *King* v. *Maung Tin Saw and one*, 6 Ran. 39 ; *L. Radha Krishna* v. *Rajan Ram and others*, A.I.R. (1941) Oudh 14 : *Mohamed Ebraham* v. *Bhopal Sigh and another*, A.I.R. (1949) Oudh 131 ; *Anis Ahmad Abbas and another* v. *Hakir Qari Masir Ahmed*, A.I.R. (1941) Oudh 399 ; *In the matter of the Contempt of Act and in the matter of Subrah manyam, Editor, A.C. Bhatia, Repoter, and Bholanath, Printer and Publisher, "Tribune" Lahore*, I.L.R. 1944 Lah. 111 ; *Union of Burma* v. *U Pe Tin and one*, (1954) B.L.R. (H.C.) 110 ; *Union of Burma (U Aung Than)* v. *U Aung Nyein and one* Cr. Misc. Application No. 11 of 1957, referred to. Where during the pendency of an action for defamation against the applicant reference to a previous defamation case brought against the applicant by a prominent person was made repeatedly in an Urdu Newspaper edited, printed and published by the respondents. *Held :* that such repeated reference to a previous defamation case against the applicant is quite likely to prejudice the Urdu reading Muslim public against the applicant. Where allogations complained of are not levelled against the Court itself, unqualified apologies, if tendered, should be accepted.

I.M.D. BAGGIA v. EBRAHIM AHMED MAZAHERI AND ONE ... 287

CONTRACT ACT, s. 73—*Explanation—Breach of contract—Estimation of loss or damage arising from—Steps to mitigate loss.* Under an agreement with the respondent the appellants undertook to

PAGE

transport 250 bags of rice bran belonging to the respondent from Kanyutkwin to Ela and while carrying these bags of rice the appellants' lorry broke down. Taking some bags of rice bran in carts the respondent went towards Ela, leaving some bags behind on the lorry. The appellants went back to Oktwin with their disabled lorry and as the respondent was away from that town where she owned a house the appellants dumped the rice bran at the house of U Thu Daw, a ten-house-*gaung*, asking him to hand it over to the respondent. A few days later U Thu Daw who was living about ten houses away from the respondent's house requested the respondent to take over the rice bran left with him by the appellants, but the respondent refused and chose to sue the appellants for the price of barn, gunny bags, cooly hire, etc. incurred in respect of the goods. *Held:* That although the appellants had, by their failure to convey the goods to Ela committed a breach of contract, the respondent by her refusal to take over the goods and sell them away had omitted to take all possible means to mitigate the loss as enjoined in the explanation to s. 73 of the Contract Act for estimating the loss or damage arising from a breach of contract and that therefore she is not entitled to the damages claimed. *Dhanu Lal* v. *Kuldin Narayan Singh and others*, A.I.R. (1940) Pat. 88, referred to. *A .K.A.S. Jamal* v. *Moola Dawood Sons and Company*, 8 L.B.R. 343, followed. *Harichand & Co.* v. *Gosho Kabushiki Kaisha, Limited*, A.I.R. (1925) Bom. 28; *Dr. Ghulam Haidar* v. *D. Iqbal Nath and others*, A.I.R. (1939) Lah. 118, *Karim Bux* v. *Debi and another*, A.I.R. (1933) All. 511, referred to.

MAUNG GAT CHAW AND ONE *v.* DAW SWHE HMAN ... 21

COURT—*Meaning of—Sub-Registrar Appointed under Indian Registration Act—not a Court* 119

CONVICTION—ILLEGALITY—FAILURE OF MAGISTRATE TO EXPLAIN PARTICULARS OF OFFENCE AND TO CALL UPON ACCUSED TO SHOW CAUSE—AN ILLEGALITY WHICH VITIATES THE CONVICTION—S. 242 CRIMINAL PROCEDURE CODE 78

CRIMINAL PROCEDURE CODE—a "general Act"—whereas the Official Secrets Act is a "special Act"—therefore right given under s. 13 (2) of the Officials Secrets Act is not taken away by s. 526 of the Criminal Procedure Code 269

CRIMINAL PROCEDURE CODE, s. 234 (2)—Many acts prejudicial to the safety of the State punishable under s. 5 of the Emergency Provisions Act—They are technically offences of the same kind as defined in s. 234 (2) of the Criminal Procedure Code ... 356

CRIMINAL PROCEDURE CODE, s. 242—*Disregard of provisions in*—Illegality. In a trial under s. 115 of the Municipal Act the Magistrate in complete disregard of the provisions contained in s. 242 of the Criminal Procedure Code sentenced and convicted the accused without reading and explaining to him the particulars of the offence and without calling upon him to show cause why he should not be convicted. *Held*: That the failure to comply with the provisions of s. 242, Criminal Procedure Code in a summons case is an illegality which vitiates the conviction. *Gopal Krishna Saha* v. *Motilal Singh*, 54 Cal. 359, referred to.

U KYAW HLA NYO *v.* THE UNION OF BURMA 78

PAGE

CRIMINAL PROCEDURE CODE, s. 494—*Discretion to be exercsied judicially*. In the trial for the offence of murder the trial Judge discharged one of the two accused on the application of the Public Prosecutor for withdrawal from prosecution. who subm itted that the incriminating evidence against this accused, which subsequently was relied upon to enter a conviction against the other accused, was not sufficient to charge the accused, the reason given by the Court for the grant of the application that under s. 494, Criminal Procedure Code a Public Prosecutor had a right to with draw from the prosecution of any person. *Held:* That the trial Judge had failed to exercise his discretion judicially and that the order of discharge must be set aside. *Abdul Gani* v. *Abdul Kader*, 1 Ran. 756; *The Union of Burma* v. *U Chit Swe*, (1950) B.L.R. 278, approved. *Fakirchand Ramkrishin* v. *Murad Umar and others*, A.I.R. (1940) Sind. 233; *Ranjha and another* v. *Emperor*, A.I.R. (1948) Lah. 74; *The King* v. *Moule Bux and others*, 50 Cr. L.J. 488. referred to.

THE UNION OF BURMA *v.* KO PO SAW (*alias*) U GANDAMA... 60

CRIMINAL PROCEDURE CODE, s. 498—*Grant of bail—Special circumstances for*. In a prosecution under s. 409 of the Penal Code the fact that the accused is a sick person needing the attention of specialsit, that the trial will be a protracted one, that a great volume of accounts will have to be examined and that there is no suggeation that the accoused will abscond or suborn prosecution witnesses will constitute the special circumstances justifying the grant of bail. *Ram Narain* v. *Emperor*, A.I.R. (1932) Lah. 16; *Vasant Vinayak Bhagwat* v. *State*, A.I.R. (1951) Madhya Bharat 104; *U Maung Maung* v. *Union of Burma*, (1949) *B.L.R.* (H.C.) 503, referred to.

U THAW *v.* THE UNION OF BURMA 275

DEBTOR—s. 2 (*e*) of the Agriculturists Debt Relief Act—means an agriculturist debtor 263

DEDUCTIBLE EXPENDITURE—*Loss arising from act tainted with dishonesty, whether—Income-tax Act, s.* 66 (1)—*Reference made by Income-tax Appellate Tribunal—Jurisdiction of High Court in*. The applicant bought copper and metal scraps in Burma on a commission basis for a firm in Calcutta in 1947. When it was discovered that the metals craps bought by it were stolen property the applicant threw 3 tons of copper plates into the river to avoid detection by the British Military Administration authorities. Over this, loss resulted in the business and a dispute arose between the applicant and the Calcutta firm. By consent of the parties the dispute was referred to an arbitrator who made an award of K 45,942.50 pyas to be paid to the Calcutta firm. The applicant included this amount in its return to the Income-tax Officer as a deductible expenditure, but it was disallowed by the Income-tax authorities and the Income-tax Appellate Tribunal. *Held*: That the action of the applicant being tainted with dishonesty he could not under any circumstances regard the loss arising therefroms as in the course of normal trading activities. *Strong & Co. of Romsey, Limited* v. *Woodiffield (Surveyor of Taxes)*, L.R. (1906) A.C. 448; *Mask & Co.* v. *Commissioner of Income-tax, Madras*, (1943) 11 I.T.R. 454; *Commissioner of Income-tax, West Bengal* v. *H. Hirjee*, (1953) 23 I.T.R. 427; *M.S.P. Senthikumara Nadar & Sons* v. *Commissioner of Income-tax*,

PAGE

Madras, (1957) 32 I.R.T. 138, referred to. The jurisdiction of the High Court in the matter of Income-tax references made by the Appellate Tribunal under the Income-tax Act, is an advisory jurisdiction as under the Act the decision of the Tribunal on fact is final, unless it can be successfully assailed on the ground that there was no evidence for the conclusions on facts recorded by the Tribunal. *Messrs. A.H. Atcha & Co.* v. *The Commissioner of Income-tax, Burma*, (1959) B.L.R. (H.C.) 191, referred to.

BURMA STARCH PRODUCTS LIMITED v. THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA 169

DEFENCE OF BURMA ACT, s. 16 (1)—*Bar to suit for compensation—Defence of Burma Rule* 96—*Does not provide for suit for compensation—Destructions and demolitions under the Act under Governor's direction—Governor not liable to pay mcompensation*—Salus populiest supremal lex. *Right to compensation under Rule* 96—*Does not survive the Act after its expiry—Police power of every Government.* Consequent on the Japanese invasion of Burma during the Second World War the then Governor of Burma in consultation with the Army and in exercise of the powers conferred on him by the Defence of Burma Act, 1940 and Rules framed thereunder issued orders to the plaintifls to destroy and render useless all their properties in Burma in order to implement the "Denial Scheme" drawn up by the British Army for the purpose of denying to the enemy the use of goods and installations which might be of benefit in the prosecution of the War. In compliance with such orders the plaintiffs destroyed their properties in Burma consisting of installations, equipments, refineries, river craft, transport vehicles, stocks of petroleum, ect. With the re-occupation of Burma the plaintiffs returned to this country and resumed their activities and sought in vain for compensation for the loss of their assets in consequence of the "scorched earth" policy of the British Government and Army, the Governor of Burma who had been instrumental in the implementation of the "Denial Scheme" being of the view that claims relating to damage or destruction carried out by or under the directions of the Allied Forces "do not come within the purview of Rule 96 of the Defence of Burma Rules." Under Rule 96 of the Defence of Burma Rules the plaintiffs sued the defendants for compensation for the losses sustained as a result of the destruction of their properties by or under the directions of the Governor of Burma under Rules 49 and/or 78 of the Defence of Burma Rules and/or by or under the directions of members of His Majesty's Forces under Rule 78 of the Defence of Burma Rules. The plaintiffs assert that "the payment of compensation under Defence Rule 96 is a liability lawfully incurred on account of the Defendants for the purpose of Burma; and the compensation so payable is a statutory charge on the Revenues of Burma." While disclaiming all responsibility and liability for the acts of the Governor of Burma and of the British Army, the defendants among other grounds contend that "the Defence of Burma Act and the rules there under having expired on the 31st July 1947, the Plaintiffs' right to claim for compensation and/ or setting up a Tribunal for determination of such compensation under Rule 96 of the Defence of Burma Rules or any other rules thereof has been extinguished." With regard to the actual demolitions and destructions carried out in pursuance of the "Scorched Earth

Policy", the defendants insist that since they were done for the preservation and Defence of the realm against His Britannic Majesty's enemies and having been an act of State the principle of law "Salus populiest surprema lex" applies. *Held:* That Rule 96 of the Defence of Burma Rules does not give a person the right of suit for compensation for the losses sustained as a result of the destruction of property by or under the directions of the Governor of Burma under Rule 49 and/or 78 of the Defence of Burma Rules and that s. 16 (1) of the Defence of Burma Act expressly debars such a suit. Rule 96 of the Defence of Burma Rules reads :—

"96. (1) Wherever in pursuance of any of rules 49, 66, 72, 76, 78, 79, 80 and 81, any property is removed, destroyed, rendered useless, used or requisitioned by, or otherwise placed at the disposal or under the control of the Governor, and the circumstances are not such as to render the provisions of s. 17 of the Act applicable, the owner of such property shall be paid such compensation for any loss he may have sustained as a result of such removal, destruction, rendering useless, use, requisitioning, disposal or control, as may be fixed in accordance with the provisions of this rule.

(2) In default of agreement between Government and the owner of the property, Governor shall by general or special order specify the authority or person through which or whom any claim for compensation under sub-rule (1) shall be submitted and the authority or person by which or whom any such claim shall be adjudged and awarded.

(3) The Governor may further by general or special order prescribe the conditions to which the authority or person responsibile for adjudging or awarding claims for compensation shall have regard when determing the amount of compensation payable, and may give such supplementary orders as to the assessment and payment of compensation as may appear to him to be necessary or expendient."

S.16 (2) of the Defence of Burma Act reads :—

"Save as otherwise expersly provided under this Act, no suit or other legal proceedings shall lie against the Crown for any damage caused or likely to be caused by anything done or intended to be done in pursuance of this Act or any rules made thereunder."

G.C. Mangapathy v. *The Government of the the Union of Burma*, (1950) B.L. (S.C.) 211, followed. *De Keyser's Royal Hotel, Limited. In re De Keyser's Royal Hotel Limited* v. *The King*, (1919) 2 Ch. D 197; *The Attorney-General* v. *De Keyser's Royal Hotel Limited*, (1920) App. Cases 508 ; *Central Control Board (Liquor Traffic)* v. *Cannon Brewery Company Limited*, (1919) App. Cases 744 ; *Crown of Leon (Owners)* v. *Lords Commissioners of the Admiralty*, (1921) 1 K.B. 271 ; *Commercial and Estates Company of Egypt* v. *The Board of Trade*, (1925), 1 K.B. 271 ; *distinguished. Held also :* that the Governor having acted under necessity during a grave crisis which endangered the safety of Burma and the British Empire his acts were perfectly legal and that the destructions and demolitions of the plaintiffs' assets were lawfully carried out and that therefore the Governor was absolved from all liability to pay compensation for the destruction

PAGE

and demolitions of the plaintiffs' properties on the principle of law "Salus populiest suprema lex" (the welfare of the people is the supreme law). Every Government is endowed with what is usually known as "police power." *Eminent Domain* by A.D. Jahr, p. 5; "*English and Indian Law of Torts*" by Ratanlal (15th Ed.) p. 52; "*The Law of Torts*" by Anand and Sastri, (1956 Ed.) p. 103; *Clerk and Lindsell on Torts* (9th Ed.) p. 9, referred to. Where it is contended that by virtue of s. 5 of the General Clauses Act the right to compensation under Rule 96 of the Defence of Burma Rules survives the Act after its expiry. *Held*: That the plaintiff's right, if any, to compensation under any of the provisions of the Defence of Burma Act did not survive after the expiry of the Act on the 31st July 1947. *The Union of Burma* v. *Maung Maung and two others*, (1949) B.L.R. (H.C.) 1, followed. *Wicks* v. *Director of Public Prosecutions*, (1947) App. Cases 362; *Waston* v. *Winch*, (1916) K.B. 688; *Hamilton Gell* v. *White*, (1922) 2 K.B. 423, referred to.

INDO-BURMA PETROLEUM COMPANY LIMITED . v. THE UNION OF BURMA 145

DEPRECIATION—s. 10 (2) (vi) & (vi-*a*) of the Income Tax Act—must be read together in considering the question of whether the prevous owner or subsequent owner of property which has changed hands during the prevous year is entiled to depreciation allowance 244

EMERGENCY PROVISIONS ACT, 1950, s. 5—*Many prejudicial acts punishable under—Offences of the same kind technically—S.* 234 (2), *Cr. P.C.—Local Law—Embarrass ing procedure in draw ing up charge—Remed iable* .. S.5 of the Emergency Provisions Act, 1950, punishes many acts prejudicial to the safety of the State, and though the several acts punishable thereby are not cognate but rather distinctivein nature, they have been made punishable under the same section of the Act. Therefore, they are technically offences of the same kind as defined in s. 234 (2) of the Cri. P. C.—The Emergency Provisions Act of 1950 is a local law and the several offences enumerated under s. 5 are punishable under the same section. Where in framing charges under three heads for the alleged offences under s. 5 (*a*), 5(*c*) and 5 (*d*) respectively of the Emergency Provisions Act, 1950, the Court had appended to the Form—Criminal Form 80—a statement enumerating the relevant passages as there was no sufficient space in the printed form to set out the passages in the article which it considered to have amounted to offences under the said sections. *Held*: That although the procedure adopted by the Court in enumerating the passages relied upon by it is an appendix to the form (Form Criminal 80) instead of incorporating them in the charges themselves is rather embarrassing to the defence, this defect can be remedied by the Court at any time before the trials is ended.

U SEIN WIN v. THE UNION OF BURMA 356

EVIDENCE ACT, s. 35—"Public Servant"—Peon employed by Rangoon Port Management Board—Whether public servant ... 315

EVIDENCE ACT, s. 83—"*Accurate*" *in—Meaning of—Maps prepared by C.A.S.(B.)—Presumption regarding.* The accuracy referred to in s. 83 of the Evidence Act regarding maps and plans purporting to be made by the authority of Government means accuracy as to

PAGE

drawing and correctness of the measurements and does not refer to the laying of boundaries between estates according to rights of parties. *Maharaja Jagadindra Nath Ray Behadoor v. The Secretary of State for India in Council*, 30 I.A. 44 at 53; *Tarakdas Acharjee Choudhury and others* v. *The Secretary of State for India in Council*, 156 I.C. 548 at 551, referred to. Town land maps for Pegu prepared by Officers of the Civil Affairs Service (Burma) by taking copies from blue prints which were copies of the revenue survey maps for Pegu are mere copies of copies and accordingly it is doubtful if any presumption as provided in s. 83, Evidence Act arises in respect of such map prepared by Officers of the C.A.S. (B).

U BA SHIN AND ONE *v.* DAW HNIN HLAING 67

EVIDENCE OF ACCOMPLICE—*Corroborative value—Accomplice—When and when not collaborator of rebels is—Penal Code, s.* 123 (1)—*To whom applicable—s.* 122—*Retrospective*. It is settled law that the rule of prudence requires that the evidence of an accomplice should not be taken as corroborative of that given by another. *Kala Lay* (a) *Tin Nyo* v. *The Union of Burma*, (1960) B.L.R. (H.C.) 144, referred to. *Ali Meah* v. *The Union of Burma*, (1954) B.L.R. (S.C.) 65, followed. The offence of waging war against the Government being a continuing offence people who at one time or the other had been active members of Thakin Than Tun's Communist Party in revolt against the Government are accomplices of the appellant, who was a prominent member of the said Communist Party. *Bo Oo Sein and four others* v. *The Union of Burma*, (1955) B.L.R. (H.C.) 7, referred to. But where a person, who was neither a member nor a symp athiser of the said Communist Party and who had the misfortune to come under the sway of the Communist Party was compelled to serve on the Village Committee which was set up by the Communist Party for the purpose of collecting land-tax from the cultivators to whom the lands seized from their owners had been distributed he cannot be regarded as an accomplice of the members of the said Communist Party. S. 123 (1) of the Penal Code is applicable only to those person who though not in the conspiracy for committing high treason, had encouraged any one whom they knew to be so engaged. *Ko Soe Maung* (a) *Ko Chit Kaung* (*a*) *Ko Aung Tun* v. *The Union of Burma* (1960) B.L.R. (H.C.) 126; *Maung Nyo* v. *the Union of Burma*, (1954) B.L.R. (H.C.) 1. approved. In view of s. 3 of the Penal Code Amendment Act (Act No. V of 1961) s. 122 of the Penal Code has retrospective effect. *Shwe Hla U and others* v. *The King*, (1941) R.L.R. 58, distinigushed.

RAJAN (*a*) SAYA AUNG NAING *v.* THE UNION OF BURMA ... 182

FILING OF SUIT BY ADVOCATE IN WRONG COURT—NO LACK OF DUE CARE AND ATTENTION—ENTILED TO DEDUCT THE TIME SPENT IN THAT COURT—14. LIMITATION ACT 49

ILLEGITIMATE CLAIMS BY ADMINISTRATOR—*Accounts rendered by erstwhile administrator—Jurisdiction of Court to scrutinize—Admitted amount—When cannot be executed as a decretal sum.* After the letters granted to him for the administration of the estate of Framroze Nanabhoy Cowasjee were revoked the appellant Kaikobad Jeejeebhoy, in compliance with the orders of the Court which revoked the letters, rendered account of his administration of the estate. In the accounts he claimed a certain sum of money as his charges calculated at the rate of 5 per cent for the

PAGE

administration of the estate and two sums of money as the money owing to him by respondent, Mrs. Shirin N. Cowasjee, mother of the deceased, whose estate he administered. The 1st Deputy Registrar disallowed these claims on the ground that there was no rule under which an administrator could have asked for administration charges and that even if Mrs. Shirin N. Cowasjee owed the money to the appellant the Succession Act only provided for payment of debts due by the deceased person out of the estate of the deceased. The matter was taken to Court which upheld the Deputy Registrar's order and also rejected the appellant's contention that since he had been discharged from the post of administrator, the Court had no longer any jurisdiction to go into the accounts rendered by him. In the appeal from that order the same contention was raised on behalf of the appellant Kaikobad Jeejeebhoy. In the other appeal appellant Mrs. Shirin N. Cowasjee questioned the correctness of the order dismissing her application in execution proceedings for the recovery of the sum of K 51,080.22 admittedly due and payable by respondent Kaikobad Jeejeebhoy to the estate of her deceased son Framroze Nanabhoy Cowasjee which has being administered by the said Kaikobad Jeejeebhoy, the Court holding that there was no provision of law which allowed the amount to be recovered from Kaikobad Jeejeebhoy by execution as if it were a decree. *Held:* Upholding the order of the Cour that the claims made by Kaikobad Jeejeebhoy in the accounts were not legitimate charges, that the rendition of accounts by the erstwhile administrator and the scrutiny thereof by the Court are necessary preliminaries to any action being taken under s. 292 of the Succession Act and that the Court has jurisdiction to scrutinize the accounts rendered by the erstwhile administrator. *Held:* That the application of Mrs. Shirin N. Cowasjee in an execution proceedings for the recovery of the money due and payable by the erstwhile administrator as if it were a decretal sum was untenable in law, and that s. 145 does not apply to it. *Ko Maung Gyi and others* v. *Daw Tok*, I.L.R. 6 Ran. 474, referred to.

KAIKOBAD JEEJEEBHOY v. MRS. SHIRIN N. COWASJEE
MRS. SHIRIN N. COWASJEE KAIKOBAD JEEJEEBHOY 204

INCOME-TAX—DEDUCTIBLE EXPENDITURE—LOSS ARISING FROM ACT TAINTED WITH DISHONESTY—NOT A LOSS ARISING IN THE COURSE OF NORMAL TRADING ACTIVITIES 169

INCOME-TAX ACT, s. 10 (2) (iii)—*Interest paid to persons outside Burma—Whether chargeable under Burma Income-tax Act—Question of law.* Among the three items of expenditure added back to the net income declared by the applicants for the assessment year 1957-58 as inadmissible expenditure was a sum of K 5,41,096 representing interest payment outside the Union of Burma. This order of the Income-tax Officer was upheld by the Assistant Commissioner and by the Income-tax Appellate Tribunal. The applicants then moved the Income-tax Appellate Tribunal under s. 66 (1) of the Burma Income-tax Act to refer to the High Court three questions of which one touching this payment of interest was—

"Whether on the facts and circumstances of the case, the sum of K 5,41,096 was an allowable deduction as interest payment under s. 10 (2) (iii) of the Burma Income-tax Act read with sub-s. 3 of s. 42 of the Income-tax Act and Rule 33 of the Burma-tax Rules."

PAGE

In dismissing the application on the ground that no question of law arose out of their order dismissing the applicants' appeal the Income-tax Appellate Tribunal, with reference to the said interest payment, held that the priviso to clause (iii) of sub-s. (2) to s. 10 was applicable merely because the interest claimed had not been subjected to taxation in the Union of Burma. *Held:* That the Tribunal did not consider whether interest paid by the applicants was of such a category that it was interest chargeable under the Burma Income-tax Act, and that the question whether or not the interest paid by the applicants to persons without the Union of Burma is interest chargable under the Burma Income-tax Act, is a question of law. *Porbandar Stage Bank* v. *The Commissioner of Income-tax,* Bombay City, (1954) 18 I.T.R. 134, referred to.

MESSRS. THE BHARAT LINE LTD. v. THE INCOME-TAX APPELLATE TRIBUNAL AND ONE 218

INCOME-TAX ACT, s. 10 (2) (vi)—Initial depreciation allowance not confined to "local industries" only—Newly constructed ships belonging to non-resident company also admissible ... 244

——————— s. 10 (2) (vi)—Ocean-going steamer or vessel not "machinery" but "plant." 244

——————— s. 10 (2) (vi)—"Installed"—Does not necessarily mean fixation more or less permanently to the earth ... 244

INCOME-TAX ACT, S. 10 (2) (vi-*a*)—*Speacial application of generel rule relating to depreciation allowance—To be read together with clause* (vi) *for considering who is entitled to depreciation allowance in case of transfer of ownership in previous year*—s. 66—*When may a point of law be raised for the first time before High Court*—Clause (vi-*a*) of s. 10 (2) of the Burma Income-tax Act is a special application of the general rule relating to depreciation as laid down in clause (vi) and consequently, the two clauses must be read together for the purpose of considering who as between the previous owner and the subsequent owner of property which had changed hands during the previous year is entitled to the depreciation allowance. If a point of law is implicit in or covered by the question referred by the Income-tax Appellate Tribunal and no additional facts are necessary to support that point, it may be raised for the first time before the Hight Court notwithstanding that it was not raised before or considered by the Tribunal. *Commissioner of Income-tax, Bombay South, Bombay* v. *Ogale Glass Works Ltd.*, (1954) 25 I.T.R. 529 (540) *The United Commercial Bank Ltd.* v. *The Commissioner of Income-tax, West Bengal,* (1957) 32 I.T.R. 688 (703) *Indian Starch Products Ltd.* v. *The Income-tax Officer, Companies Circle, Rangoon,* (1959) B.L.R. (H.C.) 175, referred to.

RANGOON ELECTRIC TRAMWAY and SUPPLY CO., LTD. *v.* THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA ... 231

INCOME-TAX ACT, s. 15C—"ship"—not an "industrial undertaking" under s. 15C—therefore not entitled to relief afforded by that section 244

INCOME-TAX ACT, s. 42—*Relevant for axing non-residents*—s. 10 (2) (vi)—*Ocean-going steamer or motor vessel—A plant—"Installed" in—Meaning of—Initial depreciation allowance—Newly constructed*

PAGE

ships—Admissible for—s. 15C—Relief under—Ships not entitled to. For the purpose of assessing Income-tax on persons residing out of the Union of Burma s. 42 of the Burma Income-tax Act is relevant. An ocean-going steamer or a motor vessel employed by a shipping company for the purpose of its trade or business is not a "machinery" but it is a "plant" as envisaged in clause (vi) of sub-s. (2) of s. 10 of the Burma Income-tax Act. *The Corporation of Calcutta* v. *Chairman, Cossipore and Chitpore Municipality*, I.L.R. 49 Cal. 190 (201); *Yarmouth* v. *France L.R.* (1887), Vol. 19 Q.B. Div. 647 (658); *Burmley Steamship Company* v. *Aikin, Reports of Tax Cases, Vol.* 3 (1890—1898) 275 (277); *John Hall, Junior & Co.* v. *Rickman*, L.R. K.B. Div. (1906) Vol. 1,311; *J. Lyons & Co. Ltd.* v. *Attorney-General*, L.R. (1944) Ch. Div. 281 (286). The word "installed" in s. 10 (2) (vi) of the Burma Income-tax Act does not necessarily mean fixation more or less permanently to the earth. *Commissioner of Income-tax (Central), Bombay* v. *Saraspur Mills Ltd.*, (1959) 36 I.T.R. 580. The admissibility of the initial depreciation allowance under s. 10 (2) (vi) of the Burma Income-tax Act is not confined to 'local industries' only. Newly constructed ships belonging to a non-resident company are admissible for initial depreciation allowance as provided for in the latter part of clause (vi) of s. 10 (2) of the Burma Income-tax Act. A ship is not an "industrial undertaking" envisaged by s. 15C of the Burma Income-tax Act and is not therefore entitled to the relief afforded by that section.

THE GREAT EASTERN SHIPPING CO., LTD. *v.* THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA ... 244

INCOME-TAX ACT, s. 66—where point of law is implicit or covered by the question raised by the Income-tax Appellate Tribunal and no additional facts are necessary to support that point it may be raised for the first time before the High Court ... 231

——————— s. 66 (1)—interest paid to person outside Burma—whether allowable deduction under s. 10 (2) (ii) read with s. 42 (3)—question of law ... ... 2.

INCOME-TAX ACT, s. 66 (1)—*Assessment made under s. 23 after assessment under s. 44B by mistake—Mixed question of law and fact—Case to be stated, when question is.* For the assessment year 1952-53 the applicants were assessed to Income-tax under s. 44.B of the Burma Income-tax Act and tax amounting to K 22,953 was paid by the applicants. Subsequently, despite this assessment the Income-tax Officer opened proceedings under s. 23 of the Act and assessed the applicants under s. 23 (4) of the Act inspite of the intimation by the applicants that they did not intend to claim any adjustment under s. 44-C of the Act. The appeal to the Assistant Commissioner of Income-tax against this assessment having failed the applicants appealed to the Income-tax Appellate Tribunal, which, however, dismissed the applicants' appeal. One of the grounds for the dismissal of the appeal before the Tribunal was that it was purely through a mistake that the Income-tax Officer had made use of the provisions of s. 44-B of the Burma Income-tax Act in place of s. 18-A which deals with the question of advance payment of tax and that after rectification of the mistake a proper assessment could be made on the bais that the tax purported to have been collected under s. 44-B was, in fact, an advance collection of tax under s. 18-A. The appli-

PAGE

cants then applied under s. 66(1) of the Burma Income-tax Act to refer to the High Court the question of law :

"Whether in the circumstances of the case, the assessment under s. 23 of the Burma Income-tax Act without reference to s. 44-C of the Act is invalid ?"

The Tribunal, however, dismissed the application on the ground that no question of law arose out of its order dismissing the applicants' appeal. *Held :* That in view of the Tribunal's finding that it was an error on the part of the Income-tax Officer to have made the assessment under s. 44-B the question whether the Income-tax Officer was thereafter justified in ingoring the assessment under s. 44-B read with s. 44-A and making the assessment under s. 23 of the Burma Income-tax Act is a mixed question of law and fact and that therefore the Tribunal should state the case of the applicants for consideration of this Court. *Sree Meneakshi Mills Limited* v. *Commissioner of Income-tax, Madras*, (1957) 31 I.T.R. 28, referred to.

THE MOGUL LINE LTD. *v.* THE INCOME-TAX APPELLATE TRIBUNAL, BURMA AND ANOTHER 257

INCOME-TAX ACT, s. 66 (1)—*Existence of decisions of other High Courts on question of law is no bar to its reference.* In dismissing the application of the applicants under s. 66 (1) of the Burma Income-tax Act, the Income-tax Appellate Tribunal held that as the matter raised by the applicants for reference to the High Court was concluded by the decisions of the Allahabad High Court and the Supreme Court of India. *Held* : That the face that there are decisions of the High Court and the Supreme Court in India, bearing on the question of law in issue is no reason why the Income-tax Appellate Tribunal should refuse to refer the question involved in the case. *Dhanrajmal Chatandas* v. *Commissioner of Income-tax Bombay, Presidency, Sind and Baluchistan*, (1942) 10 I.T.R. 384 ; *Sardar Sardar Saheb Sardar Singh & Son* v. *Commission of Income-tax*, C.P., U.P. *and another*, (1942) 10 I.T.R. 441 ; *Sri Maharani Lakshmi Pat Mahadevi Garu* v. *Commissioner of Income-tax*, C.P. & U.P., (1940) 8 I.T.R. 489, referred to. *Mathuraprasad Motilal & Co.* v. *Commissioner of Income-tax, Madhya Pradesh*, (1956) 30 I.T.R. 695, dissented from.

MESSRS. ASHOK KUMAR NEMJEE *v.* THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA 178

INCOME-TAX ACT, s. 66 (1) and (2)—*For purpose of—Kind of order contemplated by legislature——When a question involve a question of law.* In the appeals against assessments made by the Income-tax Officer appointed by the Commissioner of Income-tax under sub-s. (4) of s. 5 of the Burma Income-tax Act a preliminary objection was taken that the assessments were *ultra vires* as they were made by Officer who had no jurisdiction whatsoever, as his appointment was defective in law. The Income-tax Appellate Tribunal overruled this objection and under sub-s. (1) or s. 66 of the Act the applicant applied to the Tribunal to move the High Court for decision of a question formulated by it as a question of law arising out of the order overruling the preliminary objection. The Tribunal dismissed the applications on the ground that no question of law

PAGE

arose for consideration by the High Court. The applicant therefore applied to the High Court under s. 66 (2) of the Burma Income-tax Act. *Held also :* That the decision of the Income-tax Appellate Tribunal on the preliminary objection raised by the applicant bank involved a point of law.

> "Where an ultimate finding on an issue is an inference to be drawn from facts found, on the application of an principles of law, there is a mixed question of law and fact, and the inference from the facts found is in such a case, a question of law."

Sree Meenakshi Mills Ltd. v. *Commissioner of Income-tax, Madras*, (1957) 31, I.T.R. 28, referred to. *Held also :* That the applications under s. 66 (2) of the Burma Income-tax Act are bound to fail as the order of the Tribunal overruling the preliminary objection was not at order which the Tribunal passed in an appeal under s. 33A either confirming, reducing, enhancing or annulling the assessment or setting aside the assessment or remanding the case for a fresh assessment, but it was an order which merely paved the way to the further consideration of the appeal by the Appellate Tribunal. *Held further* : that for the purpose of s. 66 (1) Income-tax Act sub-s. (5) of s. 33A has to be read in conjunction with sub-s. (1) of s. 33A and that for purpose of s. 66 (1) of the Act the order which the Legislature contemplates when it enacts sub-s. (5) of s. 33A of the Income-tax Act is an order which the Appellate Tribunal passes in an appeal under s. 33A either confirming, reducing, enhancing or annulling the assessment or setting aside the assessment and remanding the case for a fresh assessment. *Trikmmal Mareklal, In re*, (1958) 33 I.T.R. 725, explained.

BANK OF CHETTINAD LTD. v. THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA 138

INCOME-TAX ACT, s. 66 (2)—partial rejection and partial acceptance of accounts by Income-tax Appellate Tribunal—question of fact and not law 214

INDIAN SUPREME COURT AND HIGH COURT DECISIONS— EXISTENCE OF—ON QUESTION OF LAW—NO BAR TO REFERENCE TO HIGH COURT—INCOME-TAX ACT s. 66 (1) 178

INHERITANCE OF BUDDHIST LAW PROPERTY INHERITED BY BURMESE BUDDHIST DURING SECOND COVERTURE—TO BE EQUALLY SHARED BY *atet* AND *auk* CHILDREN 18

INSURANCE POLICY—CLAIM UNDER—OUSTER OF JURISDICTION BY CONSENT OF PARTIES 41

INTERMEDDLER—MERE RESIDENCE WITH DECEASED BEFORE HIS DEATH DOES NOT MAKE A APERSON AN INTERMDDLER—CANNOT BE REGARDED AS "LEGAL REPRESENTATIVE" UNDER S. 2 (1) OF THE CIVIL PROCEDURE CODE 37

JURISDICTION OF COURT—*Claim under insurance policy—Place where contract completed and payment contracted to be made—Ouster of jurisdiction by consent.—Local canvasser not agent of company.* The respondent sued the applicants in the Addi.ional District Cout of Bassein for the recovery of K 14,000 on the strenth of a fire insurance policy covering a certain building belonging to the respondent and which was destroyed by a fire. The

PAGE

applicants raised a preliminary objection saying that the Additional District Court of Bassein had no jurisdiction to entertain the suit and that the claim should have been filed in a competent Court at Rangoon in view of the following express condition of the insurance policy.

"In the event of any claim arising in respect of property hereby insured, the same shall be settled and paid in Rangoon and the entire cause of action shall also be deemed to arise in Rangoon and further all legal proceedings in respect of any such claim shall be instituted in a competent Court in the City of Rangoon only."

Held : That although the proposals for the insurance were made at Bassein the policy of insurance was entered into at Rangoon and claims arising out of it are payable in Rangoon and that therefore the Additional District Court of Bassein has no jurisdiction to try the suit. *The Jupiter, General Insurance Company, Limited ; Phoenix Assurance Company Limited ; The Law Union & Rock Insurance Company, Limited* v. *Abdual Aziz*, I.L.R. 1 Ran. 231, followed. *The Bengal Provident Fund and Insurance Co. Ltd.* v. *Kamini Kmar Choudhury*, 22 C.W.N. 517 ; *Vishvendra Thirtha Swamiar of Sode Mutt* v. *National Insurance Co., Ltd. Calcutta*, A.I.R. (1918) Mad. 635 ; *Light of Asia Insurance Co. Ltd.* v. *Ba , Chanchal*. A.I.R. (1932) Bom. 392 ; *People's Insurance Co. Ltd.* v. *Benoy Bhusan Bhoumik*, I.L.R. (1943) 1 Cal. 564, dissented from. *Held also;* That the local canvasser of the applicant Company at Bassein was not their agent. *Held further :* That in view of the above clause, even if part of the case of action did arise within Bassein District, the jurisdiction of the District Court of Bassein to entertain the claim was ousted by consent of the parties. *National Petroleum Co. Ltd., Bombay* v. *Maghraj Colcha and another*, A.I.R. (1936) Nag. 334. *Bhagat Ram and another* v. *Ramniwas and others*, A.I.R. (1949) Ajmere 44, referred to.

THE AMERICAN INTERNATIONAL UNDERWRITERS (BURMA) LTD. *v.* U MAUNG SAN 41

LAND ACQUISITION ACT, s. 18—*Reference under—Disputed title—Power of District Court to adjudicate.* In a reference by the Collector to the District Court under s. 18 of the Land Acquisition Act, title to the land which is claimed on behalf of the Government and disputed by the claimant, can be adjudicated by the District Court. *Makhan Lal and others* v. *Secretary of State*, A.I.R., (1934) All. 260 ; *Wajeeh Mirza* v. *Secretary of State*, A.I.R., (1921) Oudh 31 ; *The Government of Bombay* v. *Esufali Salebhai*, I.L.R., 34 Bom. 618 ; *Sardar Sajan Singh and others* v. *Secretary of State*, A.I.R., (1936) Pesh. 217, referred to.

H. TALUKDER AND TWO OTHERS *v.* THE SPECIAL COLLECTOR, AKYAB 377

LEASE—Extinguishment of right to possession of—position of person in possession—s. 28, Limitation Act 119

LETTERS OF ADMINISTRATION—*Grant of—Practice of High Court in.* It is not the practice of the High Court to grant letters of administration unless the deceased, at the time of his death, had a fixed place of abode in Rangoon or had left property within

PAGE

Rangoon. This is clear from the language of Rule 4 of the Rules of Procedure in the grant of Letters of Administration at page 206 of the Rules and Orders Manual read in conjunction with Form 4 which is the form prescribed for petitions for letters of administration.

ABDUL RAHMAN *v.* MA KHATOON 11

LETTERS PATENT AND UNION JUDICIARY ACT, 1948, s. 20—*Appeal from judgment of single Judge of High Court—Declaration for purpose of—Who should give.* Not long after the decision of the appeal arising out of the judgment and decree of the City Civil Court U Po On, J., who sat as a single Judge on the Appellate Side of this Court went on leave preparatory to retirement. Thereafter the appellants who were aggrieved by the order applied for and obtained from another Judge (U Aung Khine, J.) a declaration under s. 20 of the Union Judiciary Act that the case is a fit one for further appeal. *Held :* That unless the appellants can bring the appeal within the ambit of s. 20 of the Union Judiciary Act, no appeal lies from the decision of a single Judge on the Appellate Side of this Court and that both under the Letters Patent and under the Union Judiciary Act, 1948, a special leave from the judgment of a single Judge of the High Court on the Appellate Side to the High Court only lies when the Judge who had delivered to judgment had given the necessary declaration that the case is a fit one for appeal.

U KAN AND ONE *v.* KALA CHAND AND ANOTHER ... 73

LIMITATION ACT, s. 5—*Computation of period of time for limitation—Exclusion of time spent in prosecuting review application—Good faith—Union Judiciary Act*, s. 5—*Loss or detriment.* Where the Appellate Court omitted to discuss in its judgment certain grounds set out in the applicants' memorandum of appeal and the Applicants sought for a review of the said judgment under Order 47 of the Civil Procedure Code on the ground of such omission and where the Court after discussing the merits of the grounds in question dismissed the application. *Held:* That the applicants had prosecuted their review application in good faith and that therefore the time spent by them in the prosecution of the said application can be excluded under s. 5 of the Limitation Act in computing the period of time for the purpose of limitation in connection with their application for a certificate under s. 5 of the Union Judiciary Act.

> "* * * the time taken by a review application may be excluded unless the application had not been made in good faith."

Per Bennett, J. in *Noor Beg* v. *Abdul Rehman* (*Official Receiver*), A.I.R. (1944) Oudh 193. *Ashanulla* v. *The Collector of Dacca and Rajendra Narain Roy, Bahadur, and others*, I.L.R. 15 Cal. 242; *Brij Indar Singh* v *Kanshi Ram*, I.L.R. 45 Cal. 49 (P.C.); *Seshgiri Norayan Kamat and others* v. *Venkatesh Laxman Kanat and others*, A.I.R. (1927) Bom, 221; *Noor Beg* v. *Abdul Rahman* (*Official Receiver*), A.I.R. (1944) Oudh 193, referred to. Where the Chief Judge of the City Civil Court, Rangoon ordered the applicants to reinstate the respondents in a room of their house under penalty, in case of default, of forfeiture of K 10,000 in he sum of which he applicants had entered into a bound under s. 11 (2) of he Urban Rent Control

PAGE

Act and the said order was confirmed by the High Court on appeal. *Held:* That the judgment of the High Court confirming the order of the Chief Judge of the City Civil Court directly involves a question respecting property of the value of K 10,000 which amount represents the loss or detriment which the applicants will suffer in consequence of the order. *Mrs. Constance M. Writer* v. *A.M. Khan*, (1950) B.L.R. (H.C.) 65, referred to.

MESSERS. LAKHANY BROS, *v.* SIN TEIK AND ONE ... 26

LIMITATION ACT, s. 14—*Due care and attention—Filing of suit by Advocate in wrong Court.* In their suit against the respondents before the Special Civil Court, Rangoon the appellants had included a claim for indirect charges which was disallowed by the Special Civil Court on the ground that under s. 4 of the Special Civil Courts Act, 1952 it had no jurisdiction to entertain it. In their subsequent suit the appellants' claim for the said indirect charges was resisted by the respondents on the ground that it was barred by the law of limitation. This defence was accepted by the trial Judge who dismissed this partcular claim. On appeal the case was remanded for trial of the case on additional issues amongst which was whether the time spent by the appellants in pursuing their claim before the Special Civil Court should be excluded in computing the period of limitation of the plaintiffs' suit. The trial Court relying on *Brij Mohan Das* v. *Mannu Bibi and another*, I.L.R. 19 All. 348 (F.B.); *Ram Ravji Fambhekar* v. *Pralhaddas Subkarn*, I.L.R. 20 Bom. 133 and *Kishan Lal and another* v. *Tika and another*, I.L.R. 49 All. 555 gave a finding that the appellants' claim for indirect charges was within the period of limitation allowed by law as the mistake of making the claim in an incompetent Court having been made through ignorance of law was excusable. *Held:* Upholding the finding of the trial Court, that regard being had to the language of s. 4 of the Special Court Act, 1951 and to the absence of any authority which could be relied upon to construe the provisions of the said section the Advocates for the Plaintiffs could not be said to have acted without due care and attention in preffering the plaintiffs, claim before the Special Civil Court and that therefore the plaintiffs were entitled to deduct the time in that Court in computing the period of limitation for their present suit. *Ma Mai Gale* v. *Tun Win*, 8 L.B.R. 566; *Tin Tin Nyo and others* v. *Maung Ba Saing and one*, I.L.R. 1 Ran. 584; *J.N. Surty* v. *T.S. Chettyar Firm*, I.L.R. 4 Ran. 265; *U Shwe Kyu and four others* v. *Ma Tin U*, (1948) B.L.R. 606; *Brij Mahan Das* v. *Mannu Bibi and another*, I.L.R. 19 All. 348 (F.B.); *Brij Indar Singh* v. *Kanshi Ram*, I.L.R. 45 Cal. 94 (P.C.); *Kullayappa* v. *Lakshmipathi*, I.L.R. 12 Mad. 467 at 471; *Ram Ravji Jambhekar* v. *Pralhaddas Subkarn*, I.L.R. 20 Bom. 133; *Kishan Lal and another* v. *Tika and another* I.L.R. 49 All. 555; *Mahabir Singh and others* v. *Musammat Radha and others*, (1932) 150 I.C. 533, referred to.

THE KAREN TRADING CORPORATION LTD., RANGOON. *v.* THE CHAIRMAN, THE STATE AGRICULTURAL MARKETING BOARD, RANGOON 49

LIMITATION ACT, s. 28—extinguishment of right to possession of lease—position of person in possession 119

LIMITATION ACT—Articles 134 and 144—invalid usufructuary mortgage—Applicability of Article 144 and not 134 ... 111

PAGE

MAPS AND PLANS OF LAND—ACCURACY OF—S. 83, CONTRACT ACT—MAPS PREPARED BY C.A.S. (B.)—COPIES OF COPIES—WHETHER PRESUMPTION IN S. 83 APPLIES 67

MISJOINDER OF ACCUSED—*Illegal trial.* Where several persons in different groups cut and removed 'dhani' leaves from different pieces of lands belonging to different owners and were tried in one trial and convicted for the offence of theft. *Held:* That the trial of all these persons in one trial is illegal. *Emperor* v. *Amalak Mulchand and others*, A.I.R. (1933) Nag. 368, referred to.

MAUNG NGE AND ELEVEN OTHERS v. THE UNION OF BURMA (MAUNG AUNG TIN) 311

OFFICIAL SECRETS ACT, s. 13 (2)—*Right under—Exercise of—Duty of Court upon—Commitment of case—No question of transfer arises upon—Commitment order—Quashing of*—s. 215, *Cr.P.C.—Criminal Procedure Code—General Act—Official Secrets Act—Special Act—Former not applicable to special cases—Official Secrets Act*, s. 13 (2)—*Right under—Not taken away by* s. 526, *Cr.P.C.—Criminal Procedure Code—Chap. XVIII prescribes procedure for trial of cases triable exclusively by Court of Session or High Court—Inquiry necessary before committal—Inquiry and trial—Stages of—When offence not triable exclusively by Court of Session becomes one triable exclusively by Court of Session.* The applicants who were prosecuted before the District Magistrate, Rangoon under s. 5 (2) of the Official Secrets Act applied to the Court under s. 13 (2) of the said Act that they may be committed to the Court of Session, Rangoon Town. The District Magistrate agreed to "commit" the applicants as prayed for and decided to hold an inquiry with a view to committal as required by Chapter XVIII of the Criminal Procedure Code. The applicants being of the view, however, that no such inquiry was necessary as "once an accused claims his right to be committed for trial to the Court of Session, the trial Court has no option but to stop the proceedings pending before it and to commit the accused to the Court of Session" have applied for the revision of the order of the District Magistrate. During the pendency of this revision case the Government of the Union of Burma filed an application under s. 526 of the Criminal Procedure Code praying that the proceedings before the District Magistrate, Rangoon be transferred to one of the Special Judges stationed in Rangoon Town, the main reason for the application being that at present Sessions Trials have been in abeyance and all cases triable by a Court of Session are now tried by Special Judges appointed under the Special Judges Act, 1946. *Held:* That s. 13 (2) of the Official Secrets Act confers on the applicants a right to claim to be tried by a Court of Session and that as soon as they excercise that right the trial Magistrate is bound to "commit the case for trial by that Court." *Held also:* That where the trial Magistrate has ordered a commitment to the Court of Session then indeed there could be no question of a transfer of the case as according to s. 215 of the Criminal Procedure Code a commitment once made by a competent Court can only be quashed by the High Court and only on a point of law. The Criminal Procedure Code is a "general Act" whereas the Official Secrets Act is a "special Act" dealing with a special subject and the principle of "Generalia specilibus non-derogant" will have to be applied. In other word, the Criminal Procedure Code is applicable to general cases and not to special cases which are

PAGE

governed by their own acts. *Held therefore:* That the right given to the applicants under s. 13 (2) of the Official Secrets Act is not taken away by the provisions of s. 526 of the Criminal Procedure Code. So far as cases "triable exclusively by a Court of Session or High Court" are concerned it is explicitly laid down in s. 207 of the Criminal Procedure Code that the procedure prescribed in Chapter XVIII shall be followed. *Held:* That an inquiry must be held before an accused can be committed for trial before a Court of Session. It is settled law that a trial begins with the charge and that all proceedings prior to the framing of a charge are mere inquiries. *Held further:* That the offence alleged against the applicants was not one "triable exclusively by a Court of Session" at the start, but that from the moment the applicants claimed their right to be tried by a Court of Session under s. 13 (2) of the Official Secrets Act, no other Court had jurisdiction to try the applicants and thus the offence became one "triable exclusively by a Court of Session."

U SEIN WIN AND ONE *v.* THE UNION OF BURMA ... 269

PARTIAL ACCEPTANCE OR REJECTION OF ACCOUNTS—*Discretion of Income-tax authorities—Finding of fact supported by evidence—No question of law involved.* In the appeal arising out of the order of the Assistant Commissioner of Income-tax (Western Range) Rangoon, confirming the assessment made on the applicant, by the Income-tax officer, who rejected the applicant's accounts for its rice and money lending business, the Income-tax Appellate Tribunal, while upholding the rejection of accounts relating to the money lending business, held that the rejection of the accounts relating to the rice business was not justified. The applicant then moved the Appellate Tribunal under s. 66 (1) of the Burma Income-tax Act, but the Tribunal dismissed the application on the ground that the question involved was one of fact and not of law. In its application under s. 66 (2) of the Burma Income-tax Act one of the grounds set forth was that the Appellate Tribunal was not justified in rejecting part of the applicant's accounts relating to the money lending business after accepting that part relating to the rice business. *Held:* That there is authority for the view that the Income-tax authorities are under no obligation either to accept or reject the accounts as a whole and that it is open to them to accept the accounts only partially. *Commissioner of Income-tax, C.P. & U.P.* v. *Achrulal*, (1938) 6 I.T.R. 255, referred to. *Held further:* That the finding that the accounts for the money lending business being supported by evidence, no question of law arose. *Ghanshyamdas Permanand* v. *Commissioner of Income-tax, C.P. and Berar*, (1952) 21 I.T.R. 79, referred to.

M.P.R.M. IRULANDI MUDALIER & SONS by ITS AGENT S. MUDALIAR *v.* THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA 214

PARTITION—*Removal of temparary partition—Not act causing deteriorating waste or a breach of obligation of tenancy.* The removal of a mat walling which formed the temporary partition wall between two rooms to convert them into one large room cannot be considered to be either an act causing deteriorating waste or a breach of tenancy.

U BA HEIN (*deceased*) by his legal representatives Daw Kay and Ma Ma Gyi *v.* MEERA HUSSEIN AND ONE ... 392

PAGE

PAUPER SUIT—O. 33. r. 3 Civil Procedure Code—Leave to sue as a pauper is a privilege and must not be allowed to become a source of speculative litigation to the detriment of the administration of justice 298

PAUPER SUIT—APPLICANT TO FILE PAUPER SUIT RECEIVES LESS THAN 10 DAYS, NOTICE, BUT HEARING HELD AFTER SIX MONTHS—O. 33. r. 4(1), NOT CONTRAVENED 15

PENAL CODE, s. 123 (1)—APPLICABLE ONLY TO THOSE PERSONS WHO, THOUGH NOT IN THE CONSPIRACY FOR COMMITTING HIGH TREASON, HAD ENCOURAGED ANYONE WHOM THEY KNEW TO BE SO ENGAGED 182

PLAINT SIGNED AND VERIFIED BY A DEAD PARTNER CANNOT BE PRESENTED BY ADVOCATE REPRESENTING PARTNERSHIP—*Civil Procedure Code*—O. 6, *Rs.* 14 *and* 15—*Plaint signed and verified by a dead person*—*Not duly signed and verified*—O. 30, R.1 -*Of no assistance*—*O.* 3, *R.*4(2)—*Duration and automatic termination of power granted to lawyer*. In the suit for recovery of money against the respondent filed in the City Civil Court, Rangoon, by the appellants, a registered firm, the plaint which was presented by their Advocate on the 20th May 1957 was signed by their managing partner Mr. N. C. Behara, who died on the 18th May 1957, two days before the filing of the suit and the trial Court dismissed the suit on the ground that in the circumstances the plaint could not be said to have been signed and verified by the party pleading it in accordance with Rules 14 and 15 of Order VI of the Code of Civil Procedure and that therefore the suit could not be deemed to have been properly instituted under Order IV of the Code. *Held;* Upholding the decision of the trial Court, that when a partnership firm is suing by its managing partner the plaint cannot be presented in Court by the Advocate representing the partaership after the managing partner who had signed and verified the same is dead. *Held also:* That when a partnership firm files a suit by its managing partner the latter is acting for himself and as agent for his co-partners, and that when the managing partner who has signed and verified the plaint is dead at the time of the presentation of the plaint in Court, the plaint cannot be said to have been duly signed and verified as required by Rules 14 and 15 of Order VI, Civil Procedure Code. *Held further:* That although Order 30, Rule 1 of the Civil Procedure Code enables one partner to sue in the name of the firm and to sign and verify the plaint it will not prevent the plaint being rendered infructuous if the partner suing in the name of the firm is dead at the time of the presentation of the plaint in Court. *Mt. Radhabai* v. *Mangia and others*, A.I.R. (1934) Nag. 274, referred to. Under Order 3, Rule 4 (2) the appointment of a pleader remains in force during the lifetime of a client. As soon as a client dies a pleader has no standing in respect of that client and his power is terminated automatically. *Basdeo* v. *John Smidt and others*, I.L.R. 22 All. 55; *Ma Ngwe Kin* v. *Ma Hme and three*, I.L.R. Ran. 42; *Sarju Prasad Gillelal Agarwal* v. *Badri Prasad Ramaiya Prasad Tiwari*, A.I.R. (1939) Nag. 342; *Shankar Lal and another* v. *Toshan Pal Singh*, A.I.R. (1934) All. 553, distinguished.

MESSRS. N. C. BEHARA & SONS *v.* U TUN NYOE ... 224

PROMISSORY NOTE—Unconditional Undertaking to pay—what constitutes 90

PAGE

Promissory Note benamidar—may file a suit for recovery of money due on the note 90

PROMISSORY NOTE:—*Connotation of Phrase* "ငွေရှင်အလိုရှိသောအခါ ပြန်ဆပ်ပေးပါမည်"—*Promissee's right to sue on promissory note*—Benamidar. The phrase "ငွေရှင်အလိုရှိသောအခါ ပြန်ဆပ်ပေးပါမည်" contained in a bond is an unconditional undertaking to pay *Maung Aung* v. *Daw Khin Shein*, Civil First Appeal No. 44 of 1955 of High Court, Rangoon, referred to. The promissee in a promissory note, though he may be a *benamidar*, is entitled to file a suit for the recovery of the money due on the promissory note. *Subba Narayana Vathiyar and others* v. *Ramaswami Aiyar*, I.L.R. 30 Mad. 88 (F.B.); *Ma Tun* v. *Waing Tha and others*, 8 L.B.R. 205; *Ma Ahmar Hpyu* v. *Ma E Khin*, (1949) B.L.R. 411, referred to.

MESSRS. ENG HOE BEE CO., BASSEIN *v.* U THAN NYUNT ... 90

PROSECUTION—WITHDRAWAL OF PROSECUTION BY PUBLIC PROSECUTOR—S. 494, CRIMINAL PROCEDURE CODE—JUDGE TO EXERCISE HIS DISCRETION JUDICIALLY 60

PUBLIC SERVANT—Evidence Act, s. 35—Whether peon employed by Rangoon Port Management Board, a public servant ... 315

RANGOON INSOLVENCY ACT, s. 36—*Power of Insolvency Court under.* Under s. 36 of the Rangoon Insolvency Act it is open to the Insolvency Court to examine any person summoned by it concerning the Insolvent, his dealings or property. If such a person admits that he is indebted to the Insolvent, the Court may order him to pay his debt to the Official Assignee. If such a person admits that he has in his possession any property belonging to the Insolvent, the Court may order him to deliver such property to the Official Assignee. If, however, the person examined denies that he has any debt owing to the Insolvent or has in his possession any property belonging to the Insolvent that is the end of the matter so far as his examination under s. 36 is concerned. *In the matter of G.H. Ghanchee & Sons*, 7 Ran. 675, approved. ... ...

THE OFFICIAL ASSIGNEE, HIGH COURT, RANGOON *v.* VE. RM. N. RM. KASIVISVANATHAN CHETTYAR 107

RANGOON PORT ACT, s. 87 (1)—*Sale—Optional—Restriction on quantity*—S. 87(2)—*Requirements—When fullfiled*—S. 87 (3)—*Compliance with—Proof of—Notice under—Mandatory—Evidence Act*, s. 35—"*Public servant*"—*Peon employed by Rangoon Port Management Board, not—Inadmissibility of statement alleged to have been made by—Customs duty—Unjustifiable levy of—Notice of withdrawal from sale—No statutory duty to give.* On the 5th February 1956, the appellant was ordered by the Customs authorities to pay a revenue fine of K 11,000 as 11 out of 27 drums of chemical dyes imported by the appellant were found not to be covered by "Open General Licence". The fine as well as the Customs duty amounting to K 4,626·10 and "Open General Licence" fee were paid on the 7th and 9th February 1956. However, the Port Commissioners who had custody of these 27 drums of chemical dyes worth more than K 30,000 since the 28th June 1955 sold them by auction on the 28th

PAGE

December 1955 for a paltry sum of K 788 only. Before the auction sale the Port Commissioners did not receive any protest or requests for withdrawal from sale of these drums, but on the 5th January 1956, after the confirmation of the auction sale the Port authorities received a memorandum dated the 30th December 1955 from the Assistant Collector of Customs requesting the withdrawal of these 27 drums of dyes from auction sale as the Customs Department was taking action thereon. The order to request the Port authorities to withdraw these 27 drums from auction sale was passed by the Assistant Collector of Customs as early as the 2nd December 1955. To the memorandum received from the Customs Department the Port authorities replied on the following day that the said 27 drums of dyes had been sold by auction on the 28th December 1955. The appellant therefore sued the respondents for the recovery of K 55,000 being loss due to sale by the 2nd respondent, Chairman, the Board of Management for the Port of Rangoon, of 27 drums of chemical dyes belonging to the appellant company, charging the 2nd respondent with serious breach of the condition of bailment contained in the Rangoon Port Act, for selling the goods without specific notice to the company as provided for in sub-s. (3) of s. 87 of the Act and with contravention of the provisions of sub-s. (1) of s. 87 of the Act for ordering auction sale before the expiry of statutory period of four months.

The Port authorities, however, did not elect to send the notice required by sub-s. (3) of s. 87 of the Rangoon Port Act by registered post. Instead, the notice was given to peon Maung Aung Myint, for delivery by means of a peon book. Maung Aung Myint later came and reported to John Plakespiers, the clerk who issued the notice, that the notice had been delivered and that it had been signed for in the acknowledgment column against the relevent entries in the peon book. The signature "Maung Kyi" in the acknowledgment column was denied by the appellant as there was no one by that name employed in the appellant company. The peon Maung Aung Myint was not called as a witness by the 2nd respondent. The charge against the 1st respondent, the Collector of Customs, was that the Officers of his department were grossly negligent in their failure to communicate to the Board of Management for the Port of Rangoon, the order dated the 2nd December 1955 for the withdrawal of the 27 drums of dyes from auction sale. The claim was resisted principally on the ground that as the auction sale took place more than four months after the goods had been in the custody of the 2nd respondent and after due notices to the appellant company as required by s. 87 of the Rangoon Port Trust Act. The trial Court dismissed the suit on the ground that the Port authorities complied with the statutory duties imposed on them by the provisions of sub-s. (2) and (3) of s. 87 of the Rangoon Port Act and that the Customs authorities were not negligent for not informing the Port authorities in time about the action taken by them. *Held:* That the language of sub-s. (1) of s. 87 of the Rangoon Port Act shows that it was optional, not imperative, for the Port autnorities to sell goods in their custody for the recovery of dues payable to the Board on the expiration of four months from the date when goods were placed in their custody unless the goods are of a perishable nature when they may be sold after 24 hours, and that the sub-section allows the sale of only such part of the goods as is necessary to satisfy the claim of the Port authorities. *A.B. Moola and Sons* v. *Commissioners for the Port of Rangoon*, A.I.R.

PAGE

(1931) Ran. 96, referred to. *Held also:* That the proposed sale of 27 drums of dyes having been advertised in the *Burma Gazette* and in 5 local newspapers more than ten days before the actual sale, the requirements of sub-s. (2) to s. 87 of the Rangoon Port Act have been fulfilled. *Held further:* That in the absence of the evidence of the peon Maung Aung Myint that the notice concerned had been delivered at the address of the appellant, there is no proof whatsoever that the requirements of sub-s. (3) of s. 87 of the Rangoon Port Act had been complied with. Where it is contended that the peon Maung Aung Myint is a public servant and that therefore, the verbal report to John Blakespiers is admissible in evidence under s. 35 of the Evidence Act, in the absence of Maung Aung Myint's testimony. *Held that:* There is no reported decision that a peon employed by the Rangoon Port Management Board is a "public servant" within the meaning of s. 35 of the Evidence Act and that assuming that he is, the verbal report said to have been made by him to John Blakespiers is not admissible under s. 35 of the Evidence Act, unless the peon himself had made relevant entries in a register relating to the service of notices by him or it was part of his duty to make returns regarding such notices. *Heramba Nath Bandopadhya* v. *Surendra Nath Mittra and another*, A.I.R. (1919) Pat. 454; *B. Abdul Khadir* v. *Ajiyar Ahamad Shaiwa Ravuthar and four others*, I.L.R. 35 Mad. 670, distinguished. Where it is contended that a specific notice provided in sub-s. (3) of s. 87 of the Rangoon Port Act is not compulsory is made clear from the fact that by the last sentence of this sub-section, the title of the *bona fide* purchaser of the goods is not invalidated only by reason of the omission to send such notice. *Held:* That the provision in sub-s. (3) of s. 87 of the Rangoon Port Act protecting the title of a *bona fide* purchaser of the goods had to be made because the notice required to be sent under this sub-s. is mandatory and not merely directory and that there seems to be no reason, strong or otherwise, for the conclusion that the requirement of a specific notice to the owner of the goods where his address is known is merely directory although the expression contained in sub-s. (3) of s. 87 is "notice shall also be given to the owner of the goods by letter delivered at such address or sent by post."

> "Upon the principle that ordinary sense of enacting words is primarily to be adhered to, provisions which appear on the face of them to be imperative cannot without strong reason be held to be directory."

Halsbury Laws of England, 2nd Ed., Vol. 31, p. 529; *U Ba Pe and six others* v. *U Lun Maung and one*, (1959) B.L.R. (S.C.) 174, referred to. *Obiter*—But for the last sentence of sub-s. (3) of s. 87 Rangoon Port Act, the sale of goods without specific notice to the owner thereof, would have been invalid. *Maharajan of Burdwan* v. *Tarasundri Debi*, I.L.R. 9 Cal. 619; *Mahomed Zamir* v. *Abdul Hakim and another*, I.L.R. 12 Cal. 67; *Hurro Doyal Rary Chowdhury* v. *Mahomed Gazi Chowdhury and others*, I.L.R. 19 Cal. 699, referred to. *Held:* That the levy of customs duty on the goods that had been sold in auction by the Port authorities after Custom authorities had been informed by the latter of such sale was entirely unjustifiable. *Held further:* That although it is a matter of office routine to inform the Port Commissioners that the goods should be withdrawn from auction, where the Customs authorities are taking action thereon for the purpose of considering whether the consignee should be punished for import-

PAGE

ing the goods without a licence no statutory duty had been cast upon the Customs authorities to give such an intimation to the Port Commissioners and that although the fact that the order passed on the 2nd December 1955 was not carried out till the 30th December 1955 portrays a lack of co-ordination and efficiency in the office of the Collector of Customs, no liability can be attached to the Customs Department for the sale carried out by the Port authorities.

MESSRS. KHIN YI MYITTA COMPANY *v.* THE COLLECTOR OF CUSTOMS AND ONE 316

REGISTRATION ACT (INDIAN)—*Sub-registrar appointed under—Not a Court—Power of attorney registered by—No presumption arises as to execution—Limitation Act, s. 28—Extinguishment of right to possession of lessee under—Position of person in possession in consequence of.* A Sub-Registrar appointed under the Indian Registration Act (Indian Act No. 16 of 1908) is not a Court within the meaning of the word "Court" used in s. 85 of the Evidence Act and accordingly no presumption regarding the execution of the general power of attorney registered in the office of the Sub-Registrar arises in the absence of proof of its execution. *Seetha Ram* v. *Mst Alla. Rakhi and others*, (1951) B.L.R. (H.C.) 356, approved. *Salimatul-Fatima* (a) *Bibi Hoosaini* v. *Kolyashpoti Narain Singh*, I.L.R. 17 Cal. 903; *Monir's "Principles and Digest of the Law of Evidence"*, (4th Ed.), Vol. I, p. 10, referred to. *Kristo Nath Koondoo and others* v. *T. F. Brown and others*, I.L.R. 14 Cal. 176, dissented from. Where the Rangoon Development Trust (now the National Housing Board) had granted the lease of a house site to Bhulai Lohar and Bhagwandin Lohar and the respondents who claimed to have purchases from them the suit site and house standing thereon have been in adverse possession of same for over 12 years. *Held:* That the respondents do not become the lessees of the Rangoon Development Trust (now the National Housing Board) by reason of the fact that the original lessees Bhulai Lohar and Bhagwandin Lohar and/or their successors-in-title cannot file a suit for possession of the suit land against the respondents, their right to possession having been extinguished under s. 28 of the Limitation Act. *Maung Aye Pe and one* v. *Secretary, National Housing Board and one*, (1958) B.L.R. (S.C.) 22, followed.

U PU AND ONE *v.* RAM KISHAN AND ANOTHER ... 119

REVIEW APPLICATION—WHETHER TIME SPENT IN PROSECUTING REVIEW—APPLICATION CAN BE EXCLUDED—S. 5, LIMITATION ACT 26

SALE DEED—MAY BE CONSTRUED AS A DEED OF GIFT—NOT NECESSARILY VOID BECAUSE SALE PRICE NOT PAID 395

SUIT FOR COMPENSATION AGAINST GOVERNMENT—DESTRUCTIONS AND DEMOLITIONS UNDER THE DEFENCE OF BURMA ACT AS A RESULT OF THE "DENIAL SCHEME"—DOES NOT SURVIVE AFTER THE EXPIRY OF THE ACT 145

STAMP ACT, s. 2 (10), s. 57—Articles 23 and 62—document transferring property from "trustee" to "—beneficiary"—conveyance under s. 2 (10) Stamp Act—Whether also Article 23 is applicable or Article 62 is applicable 336

TRANSACTION—*True nature of—Different from document—Discovery of Permissible "Sale" deed—May be construed as deed of "gift"—Outstanding difference between them—Consideration—Important*

PAGE

term in—Not void by reason of non-payment of sale price. In certain circumstances the true nature and character of a transaction may be different from what was set out in the document itself. In order to decide the nature of the actual transaction getween the parties it is permissible to examine the deed carefully as well as the surrounding circumstances leading up to the transaction. *Mohammad Taqu Kahn* v. *Jang Singh*, I.L.R., 58 All. 1; *Baijnath Singh* v. *Hajee Valiy Mohammed Hajee Abba*, I.L.R., 3 Ran. 106, referred to. A "sale" deed may in certain circumstances be construed as a deed of "gift". *Ismail Mussajee Mookerdum* v. *Hafiz Boo*, 33 Ind. App. 86; *Hanif-un-Nisa and another* v. *Faiz-un-Nisa and another*, 38 Ind. App. 85, referred to. The outstanding difference between a "Sale" and a "Gift" is that whereas in the case of "Sale", there must be some consideration promised or paid, in the case of a "Gift" there is no consideration whatsoever. The amount of consideration for a sale is an important term of the deed. *Muhammad Taqi Khan* v. *Jang Singh*, I.L.R., 58 All. 1; *Adityam Iyer* v. *Rama Krishna Iyer*, I.L.R., 38 Mad. 514; *Bai Hiradevi and others* v. *Official Assignee of Bombay and others*, A.I.R. (1955) Bom. 122, referred to. A sale is not necessarily void because the sale price has not been paid. *Transfer of Property Act, by* D. F. Mulla, 4th Ed. (1956), p. 284; *Amirthathammal* v. *Periasami Pillai*, I.L.R., 32 Mad. 325; Sagaji *and another* v. *Namdey*, I.L.R., 23 Bom. 525; *Anganall* v. *Muhammad Hussain and others*, I.L.R., 13 All. 409, referred to.

U CHOUNG PO (*alias*) SAW CHOUNG PO
V CHOUNG PO (*alias*) SAW CHU UNG PO
v.
U AW AND SIX OTHERS
DAW THIN HLA AND SIX OTHERS 395

TRANSFER OF PROPERTY ACT, S. 107—*Proof of tenancy not ruled out by—Tenancy—Existence of—Demand and acceptance of rents gives rise to.* S. 107 of the Transfer of Property Act does not rule out proof of tenancy from facts giving rise to an inference of tenancy where tenancy is possible and the demand for and acceptance of rents by a person *Prima facie* gives rise to the existence of a tenancy. *Gour's Law of Transfer*, 7th Ed., Vol. II, p. 1587; *Clarke* v. *Grant and another*, (1950) 1 K.B. 104; *Gooderham and Worts, Ltd.* v. *Canadian Broadcasting Corporation*, A.I.R. (1949) P.C. 90, referred to. *Hartell* v. *Blacker*, (1920) 2 K.B. 161; dissented from. *Sheodhari Rai and others* v. *Suraj Prasad Singh and others*, A.I.R., (1954) (S.C.) 758, distinguished.

THE INCORPORATED BRITISH AND FOREIGN BIBLE SOCIETY, ASSOCIATION *v.* U TIN MAUNG 98

TRIAL *IN ABSENTIA*.—the system of law in Burma does not ordinarily countenance a trial *in absentia* to enable a finding of guilt or innocence against an absent accused 1

TRUSTS ACT, SS. 5, 6—*Author of trust must be full owner—Declaration of trust by trustee and not by full owner—Invalid—Ss.* 94, 95—*Cannot be invoked to up hold proposed transfer—Dicey's "Conflict of Laws"—Rules—What State Bank of India Act cannot have effect under—Imperial Bank of India—Juristic person—Stamp Act—Sch. I, Art.* 23—*Proposed transfer is a conveyance*

under. The applicant submitted to the respondent the draft of an instrument which was proposed to be executed on behalf of the Imperial Bank of India for the purpose of vesting in the applicant, the land and building in Sule Pagoda Road, Rangoon, formerly occupied by the Imperial Bank of India. By the said document, the Imperial Bank of India, a body corporate constituted under the Imperial Bank of India Act, 1920, and having its Head Office at Apollo Street, Bombay, in the Republic of India, referred to in the document as the "trustee," purported to transfer without consideration the said land and building as trust property to the applicant, a body corporate constituted under the State Bank of India Act, 1955, having a local Head Office at No. 3, Strand Road, Calcutta, and referred to in the document as the "beneficiary." In submitting the said draft the applicant expressed the view that while it certainly fell within the description of "conveyance" given in s. 2 (10) of the Stamp Act, Art. 23 of Sch. I to the Stamp Act was inapplicable as no question of consideration arose, because consideration implied the existance of a precedent contract, either express or implied, as between the parties to the transfer whereas the transfer contemplated was altogether outside the realm of contract, as it would take effect by reason of the statutory obligation which has been imposed upon the imperial Bank of India by the Legislature to which that bank was amenable. Accordingly, the Imperial Bank of India was, in the opinion of the applicant's Advocates to be regarded as being in the nature of a turstee for the State Bank of India, all properties situated outside India, until these properties could be formally transferred and vested on the State Bank of India in accordance with the formalities prescribed by law in the countries in which the properties are situated and that the instrument under contemplation fell under Art. 62 of the Stamp Act, as an instrument of transfer from a trusttee to a beneficiary, the Imperial Bank of India being a bare trustee of the legal estate of the property for the State Bank of India and bound under s. 51 of the State Bank of India Act, to execute a transfer of the property in favour of the State Bank of India. Both the Collector and the Financial Commissioner were of the view that the document in question was a "conveyance" for consideration falling under Article 23 of the Stamp Act, the latter observing that there had been shown in the accounts the transfer by the Imperial Bank of India to the State Bank of India, the said land and building at Rangoon valued at K 14,346.38, which he considered could not have been the true market value of the said properties. The Financial Commissioner therefore sought the opinion of this Court under s. 57 of the Stamp Act. *Held*: That reading ss. 5 and 6 of the Trusts Act it is clear that the author of the trust must be a full owner thereof, at the time he created the trust with either himself or a third party as a trustee and that as the position virtue consistently taken up by the Imperial Bank of India is that by virtue of s. 51 of the State Bank of India Act, it had become a trustee of the properties situated outside India with the State Bank of India as the beneficiary, the declaration of trust, Annexure II, is, therefore, not only redundant but is also invalid in that at the time of the declaration the Imperial Bank of India was already a trustee and not the full owner of the properties situated outside India. *Held also* : That ss. 94 and 95 of the Trusts Act cannot be invoked in favour of the view, that the properties in question could be transferred by the Imperial Bank of India to the State Bank of India as by a trustee to a beneficiary without consideration,

PAGE

Under the rules relating to "Conflict of Laws" by Dicey, Seventh Edition, the State Bank of India Act would not have the effect of vesting the properties standing in the name of the Imperial Bank of India at Rangoon to the State Bank of India. The State Bank of India Act which had the effect of expropriating the shares of the Imperial Bank of India will not be regarded as effective for the purpose of Courts in this country whether or not the owner of the shares is a national of the Republic of India and whether or not the State Bank of India Act makes provision for the compensation of shareholders. *Halsbury's Laws of England*, Third Edition, Vol. 7, p. 9, *Bank Voor Handel en Scheepvart* v. *Stafford* (1951) 2 All. E.R. 779 ; *Re Banque Des Merchands De Moscou (Koupetschesky)*, (1954) 2 A.E.R. 746; *Novello and Co., Ltd.* v. *Hinrichsen Edition, Ltd. and another*, (1951) 1 A.E.R. 779, referred to. The Imperial Bank of India is a jursitic person to be recognised as such by the Courts in this Country. *Lazard Brothers and Company* v. *Midland Bank, Limited*, (1933) A.C. 289 at 297, referred to. *Held further* : That the Imperial Bank of India still the full owner of the land and building in question they cannot be transferred to the State Bank of India by the Imperial Bank of India as trust property from a trustee to a beneficiary as it is sought to be done in this case and that they can only be transferred by a deed of "conveyance" falling under Art. 23, Sch. I of the Stamp Act.

THE STATE BANK OF INDIA *v.* THE COLLECTOR OF RANGOON 336

UNION OF BURMA AIRWAYS BOARD—SUIT AGAINST—NOTICE TO USE UNDER s. 80, CIVIL PROCEDURE CODE NOT NECESSARY ... 370

UNION JUDICIARY ACT, s. 20—SPECIAL LEAVE—ONLY THE HIGH COURT JUDGE WHO DELIVERS THE JUDGMENT CAN DECLARE THAT THE CASE IS A FIT ONE FOR APPEAL 73

URBAN RENT CONTROL ACT—S. 11 (1) (c), REMOVAL OF TEMPORARY PARTITION—NOT ACT OF WASTE OR DETERIORATION ... 392

ILL—*Proof of*. A will cannot be considered until one attesting witness at least has given evidenec as to its execution if there be an attesting witness alive and subject to the process of the Court and capable of giving evidence. If no such attesting witness can be found, it must be proved that the attestation of one attesting witness at least is in his handwriting and that the signature of the alleged testator is in his hand writing.

MRS. WINIFRED MARGARET D'ATTAIDES *v.* MRS. ROSIE D'ATTAIDES 384

အက်ဥပဒေများ။

ချင်းဝိသေသတိုင်းအက်ဥပဒေ။

တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ။

ပြည်ထောင်စုတရားစီရင်ရေးအက်ဥပဒေ။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ပြည်တွင်းရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအဖွဲ့ အက်ဥပဒေ။

PAGE

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ အခြေခံဥပဒေ။

မဒ္ဓေ့ပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းလွဲပြောင်းရေး (ကန့်သတ်ချက်) အက်ဥပဒေ။

မြို့ပြဆိုင်ရာဌားရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ။

မြန်မာနိုင်ငံသား ဖြစ်မှုအက်ဥပဒေ။

မီးရထားအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အက်ဥပဒေ။

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးဥပဒေ။

ရာဇသတ်ကြီး။

ဝိနိစ္ဆယဌာန အက်ဥပဒေ။

စီရင်ချက်မရှိခြင်း။ ။တရားခံပေါ် ချမှတ်သော အခိန်သည် မည်သည့်နည်းနှင့်မှ အာဏာမဖြစ်နိုင် ၈၀

တရားသူကြီး၏ နည်းလမ်းမကျအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ဆောင်ရွက်အပ်သည့်အချက် ။ ။ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၅၂၆ .... ၈၆

တရားသူကြီး၏အာဏာ သက်သေမျှားကို ပယ်နိုင်သောအာဏာပေးထားခြင်းမရှိ ၈၃

နိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်ခြင်း၊ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၂၁ (၉) အစိုးရ အဖွဲ့အနေနှင့် ဆောင်ရွက်ချက် တခုအတွက် တရားစွဲရန် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၉၇ အရ၊ အစိုးရ၏ခွင့်ပြု အမိန့်လိုခြင်း ၁၉၇

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ပြည်တွင်းရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအဖွဲ့ အက်ဥပဒေ —အခန်း(၄)၊ ပုဒ်မ ၁၃(၂) (ခ)တွင်ဖော်ပြထားသောဝတ္ထုများမျှား—မာလိန် မှူးနှင့် ဆလင်တို့၏ဝတ္ထုများမဟုတ်—ပုဒ်မ ၁၃ အရ ရာဇဝတ်မှုစွဲဆိုခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့် မရနိုင်သည့်အကြောင်း—ရာဇဝတ်မှုကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃၂၊ ၁၉၇ (၁)တို့အရ—ရာဇဝတ်မှုစွဲဆိုခြင်းမှကင်းလွတ်ရန်အလို့ငှါလိုအပ်သည့်အချက်များ.... ၂၆၁

၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်မှု အက်ဥပဒေ၊ ပုဒ်မ ၄ (၂)၊ မြန်မာနိုင်ငံသား ဖြစ်ရန် အရည်အချင်း။ ။မြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်မှု အက်ဥပဒေ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ အမှတ် ၆၆၊ ပုဒ်မ ၄ (၂)အရ၊ လျှောက်ထားသူ၏ မိဘနှစ်ပါးနှင့် မိမိကိုယ်ထိုင် မြန်မာပြည်နယ်မြေ တခုခုတွင် နေထိုင်မွေးဖွါးသူ ဖြစ်ခဲ့မှုနှင့် မြန်မာနိုင်ငံသား မဖြစ်နိုင်၊ အနည်းဆုံး ဘိုးဘွားအားလုံး လက်ထက်မှစ၍၊ ပင်ရင်းတိုင်းပြည် အဖြစ်ဖြင့် မျိုးဆက်မပြတ် ထာဝစဉ် အခြေစိုက် နေထိုင်လာခဲ့သည့်အပြင် မိဘနှစ်ပါးနှင့်တကွ မိမိကိုယ်တိုင် ထိုနယ်မြေတခုခုတွင် မွေးဖွါးသူ ဖြစ်မှသာလျှင် မြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်သည်။

လက်ချမီ (ခေါ်) လက်ချမီပရာဆပ်နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ၁၃၆

PAGE

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃၂၊ ၁၉၇(၁)တို့အရ၊ ရာဇဝတ်မှု စွဲဆိုခြင်းမှ ကင်းလွတ်ရန် အလို့ငှါ၊ လိုအပ်သည့် အချက်များ။ ။ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ပြည်တွင်းရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအဖွဲ့ အက်ဥပဒေနှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ မီးရထားအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ အက်ဥပဒေအရ၊ ရာဇဝတ်မှုစွဲဆိုခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ရရန် ဖေါ်ပြရမည့်အချက်။ ။ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ပြည်တွင်းရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအဖွဲ့ အက်ဥပဒေ အခန်း (၄)၊ ပုဒ်မ ၁၃(၂)(ခ)တွင် ဘော်ပြသောဝတ္တရားများ၊ မာလိန်မှူးနှင့် ဆလင်တို့၏ဝတ္တရားမဟုတ်၊ ပုဒ်မ ၁၃ အရ၊ ရာဇဝတ်မှုစွဲဆိုခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့် မရနိုင်သည့်အကြောင်း။ ။ လျှောက်ထားသူ မာလိန်မှူးမောင်းနှင်လာသော ပြည်တွင်းရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအဖွဲ့ပိုင် "ဘုရင့်နောင်" ဧေါ် သဘော်သည် "တက်တိုး" အမည်ရှိ သဘော်နှင့် ဝင်ရောက်တိုက်မိရာ "တက်တိုး" ဧေါ် သဘော်နစ်မြုပ်၍ လူအချို့သေပြီး၊ ပစ္စည်းဆုံးရှုံးသောကြောင့် လျှောက်ထားသူအား ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၂၇၀/၃၀၄(က)အရ ရုံးတင်တရားစွဲသော အမှုတွင်၊ လျှောက်ထားသူက မိမိသည်၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ပြည်တွင်းရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအဖွဲ့ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၂ အရ၊ ပြည်သူ ဝန်ထမ်းဖြစ်၍၊ ၎င်းအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၃ အရ၊ ၎င်းအပေါ် ရာဇဝတ်မှု စွဲဆိုနိုင်ခြင်းမပြုနိုင်ကြောင်း လျှောက်ထားသော်လည်း အမှုကိုမှုလစ်ဆေးသော၊ ရာဇဝတ် တရားသူကြီးနှင့် စက်ရှင် တရားသူကြီးတို့က၊ လျှောက်ထားသူ၏ လျှောက်လှာကို ပယ်လိုက်သဖြင့်၊ ပယ်လိုက်သောအမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပေးပါရန် ဤရုံးတော်သို့ လျှောက်ထားလေသည် ၃၆၁

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပဌမရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃၂၊ အရ ရာဇဝတ်မှု စွဲဆိုခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့် ရလိုသောသူသည် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေ အခန်း (၉) တွင်၊ ဘော်ပြထားသည့် အလုပ်ကိုလုပ်ကိုင်ရန် လိုအပ်သည်၊ (act purporting to be done under this chapter)။ ။ဒုတိယတွင်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ၊ ၁၉၇(၁)အရ၊ မှုံးတော်က ရာဇဝတ်မှုစွဲဆိုခြင်း၊အရေးမယူစေလိုသော သူသည် (ပဌမ လိုအပ်ချက်နှင့် ပြည့်စုံပြီး) **ကျရောက်သည့် တာဝန်ဝတ္တရားကို၊ ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်နေစဉ်၊ ရာဇဝတ်မှုကို ကျူးလွန်ကြောင်း** ဘော်ပြရန် လိုအပ်သည်။ (While acting or purporting to act in the discharge of his official duty) ဦးထွန်းကြွယ်ပါ အမျာနှင့် ဘုရင်မင်းမြတ်၊ ၁၉၃၉ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ စာမျက်နှာ ၇၂ ကိုရည်ညွှန်းသည်။ ။ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ပြည်တွင်းရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအဖွဲ့ အက်ဥပဒေအရဖြစ်စေ၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံမီးရထားအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ အက်ဥပဒေအရဖြစ်စေ၊ ရာဇဝတ်မှုစွဲဆိုခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့် ရလိုသောသူသည် ကိစ္စတခုခုကို ဆောင်ရွက်ရာတွင်ဖြစ်စေ၊ အပြုအမူတခုခုကို ပြုလုပ်ရာတွင်ဖြစ်စေ၊ **ထိုအက်ဥပဒေ အာဏာသီးအရ** ဆောင်ရွက်မှုဖြစ်ကြောင်း ဘော်ပြရန် လိုအပ်သည်။ ။ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ပြည်တွင်းရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအဖွဲ့ အက်ဥပဒေ အခန်း (၄)၊ ပုဒ်မ ၁၃ (၂)(ခ)တွင် ဘော်ပြထားသည့် တာဝန်ဝတ္တရားသည် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ပြည်တွင်းရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး အဖွဲ့၏ တာဝန်ဝတ္တရားဖြစ်ပြီး အဖွဲ့၏လက်အောက်တွင် အဖွဲ့ပိုင်သဘော်ဘများကို၊ မောင်းနှင်ကြသူ မာလိန်မှူး၊ ဆလင်တို့၏ တာဝန်ဝတ္တရားမဟုတ်။ ။လျှောက်ထားသူသည် အဖွဲ့ပိုင် သဘော်ကိုမောင်းနှင်ရာတွင် "ဤအက်ဥပဒေအရ" ဆောင်

PAGE

ရွက်သော၊ သို့တည်းမဟုတ်၊ ဆောင်ရွက်သည့် သဘောရောက်သောကိစ္စ" ဖြစ်သည်ဟုမယူဆနိုင်၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ပြည်တွင်း ရေကြောင်းသယ်ယူမှို့ ဆောင်ရေးအဖွဲ့ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၃ တွင် "ဤအက်ဥပဒေအရ" ဟူ၍သာ ပြဋ္ဌာန်းပြီး၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၉၇ (၁) ကဲ့သို့ "မိမိသို့ ကျရောက်သည့် တာဝန်ဝတ္တရားကို ဆောင်ရွက်နေစဉ်" ဟူ၍ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိသဖြင့် လျှောက်ထားသူသည်၊ ဤအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၃ အရ ရာဇဝတ်မှုစွဲဆိုခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်မရနိုင်။ ။မောင်စောမောင်နှင့် မမယ်ရွှေ၊ ၁၉၃၉ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ စာမျက်နှာ ၁၁၇။ ။ရေးမိုဟာလ် ပန်ဒေးနှင့် မောင်ဘိုးစိန်၊ ၁၉၃၈ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ စာမျက်နှာ ၁၁၆ တို့ကို ရည်ညွှန်းသည်။ ။ဗိုလ်သန်းလှ နှင့် မောင်ဘချစ်၊ ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ တရားလွှတ်တော် ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၅၀ (ခ) နှင့် ခြားနားခြင်းပြသည်။

မောင်ထွန်းလွယ် (စောထွန်းလွယ်) နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ၃၆၁

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄၅၊ ဆက်လက်မဆောင်ရွက်မီ၊ ပုဒ်မ ၁၄၅ (၁) အရ ပဏာမအမိန့်ချမှတ်ရန်လိုအပ်ခြင်း။ ။ပုဒ်မ ၁၄၅ (၆) အရ အပြီးသတ်အမိန့် မချမီ၊ ပုဒ်မ ၁၄၅ (၄) အရ၊ စုံစမ်းစစ်ဆေးရန်လိုအပ်ခြင်း။ ။ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၅ အရ၊ အရေးယူရန် လျှောက်ထားသော အမှုတွင်အရေးယူသော ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ပဏာမအမိန့်ကို မချမှတ်သည့်အပြင်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၅ (၄) အရ၊ နှစ်ဦးနှစ်ဘက်သော အမှုသည်နှင့်သက်သေတို့ကို စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းမပြုဘဲ၊ ထိုဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၅ (၆) အရ၊ အပြီးသတ်အမိန့်ကို ထုတ်ပြန်လေသည်။ ။ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဤအမှုတွင် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၅ (၁) အရ၊ လိုအပ်သည့် ပဏာမအမိန့် (preliminary order) ကို၊ ချမှတ်ခြင်းမပြုသဖြင့် အမှုကိုဆက်လက်ဆောင်ရွက်ပြီး ချမှတ်သောအမိန့်ကို အတည်မပြုနိုင်၊ ပယ်ဖျက်ရမည်။ ။ဘိုးတင်နှင့် ဘိုးဆောင်၊ I.L.R. (1923) 1 Ran. 53; စူကရွားဒိုရှာနှင့် ရမ်ပတ်ကာဆင်၊ I.L.R. (1903) 30 Cal. 443; ဘန်ဝါရီလာမူ ကာဂျီနှင့်ဟာရီရေးချကဆုဘာဒီ၊ I.L.R. 32 Cal. 552; ဟာကန်နှင့် ရာရီရာရမ်း၊ 1923 Lah. 66 တို့ကို ရည်ညွှန်းသည်။

ရာဇဝတ် ထရားသူကြီးသည်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄၅ (၄) အရ၊ အမှုကို စုံးစမ်းစစ်ဆေးရန် ချိန်းဆိုသော်လည်း၊ စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း မပြုဘဲ၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၅ (၆) အရ၊ နောက်ဆုံးအပြီးသတ်အမိန့် ထုတ်ပြန်ခြင်း ကိုပယ်ဖျက်ရမည်။ ။ဦးအောင်ဒွေးနှင့်ဦးချမ်းအေး၊ 1955, B.L.R. (H.C.) 360 ကို ရည်ညွှန်းသည်။

မောင်ပန်းအုံ ပါ ၂ နှင့် မောင်ထွန်းသိန်း ၂၈၀

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၄၊ စွဲချက်တင်သည်ဟု မယူဆနိုင်သောကိစ္စ။ ပုဒ်မ ၃၆၆၊ ၃၆၇။ ။စီရင်ချက်မရှိခြင်းကြောင့် အမိန့်နှင့် အပြစ်ဒဏ် အတည်မဖြစ်။ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မည်ကဲ့သို့မှ ဖြည့်စွက်ရေးမှတ်ထားဖြင်း မရှိသော စွဲချက်ပုံစံအလွှတ်ကို အမှုထဲ၌ တွဲထားကာမျှဖြင့် တရားခံအပေါ် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေ

PAGE

ပုဒ်မ ၂၅၄ အရ၊ စုံခဲ့ချက်တင်သည်ဟု မယူဆနိုင်ခဲ့။ ။အမှုကို စစ်ဆေးသော ရာဇဝတ် တရားသူကြီးသည်၊ နှစ်ဦး နှစ်ဘက် တင်ပြသော သက်သေများကို စစ်ဆေး၍၊ လျှောက်ထားချက်ကို ကြားနာပြီး ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၃၆၆ နှင့် ၃၆၇ အရ၊ လိုအပ်သော စီရင်ချက်ကို မရေးသဖြင့် စီရင်ချက် လုံးဝ မရှိသောကြောင့် တရားခံအပေါ် ချမှတ်သော အပြစ်နှင့် အပြစ်ဒဏ်သည် မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ အတည်မဖြစ်နိုင်ခဲ့။ ။ဘုရင်မနှင့် ဟာရီဘိုင်ဆင်း၊ အလဟာဘတ်စီရင်ထုံး၊ အတွဲ ၁၄၊ စာမျက်နှာ ၂၄၂။ ။ဘန်မနုအပ်ချုပ်ရှေ့နှင့် ဘုရင်မင်းမြတ်၊ မဒရပ်စီရင်ထုံး၊ အတွဲ ၂၇၊ စာမျက်နှာ ၂၃၇ တို့ကို ရည်ညွှန်းသည်။

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ နှင့် မောင်အောင်ရီ ၈၀

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၅၂၆။ အမှုစစ်ဆေးသော တရားသူကြီး၏ နည်းလမ်းမကျ။ တရားခံအတွက် စိတ်နှစ်လုံးမချမ်းသာစရာဖြစ်စေအောင် ဆောင်ရွက်မှု။ ရုံးမင်း ဆောင်ရွက်အပ်သည့်အချက်။ ။ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ရာဇဝတ်မှုတစ်ခုတွင် တရားစွဲခံရသော တရားခံက မိမိ၏အမှုကို စစ်ဆေးနေသောရုံးမှ အခြားရုံးသို့ ရွှေပြောင်းပြီး စစ်ဆေးရန်အမိန့်ကို တရားလွှတ်တော်တွင် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၅၂၆ အရ၊ လျှောက်ထားပြီးဖြစ်သဖြင့် ဤကဲ့သို့ လျှောက်ထားပြီးကြောင်းကို အမှုစစ်ဆေးသော ရာဇဝတ်တရားသူကြီးအား ပြောကြားသော်ငြားလည်း ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက အမှုကို ရွှေ့ဆိုင်းလက် စစ်ဆေးသွားခြင်းမှာ တရားနည်းလမ်းမကျ၊ ၎င်းအပြင် အရေးကြီးသော တရားလိုပြသက်သေနှစ်ဦးကို အဆိုပါရာဇဝတ်တရားသူကြီးက မိမိ၏ စဉ်းစားခန်းထဲတွင် ထိုင်နေစေရုံမက၊ ၎င်းတို့နှင့် စကားပြောခြင်းမှာ တရားခံအတွက် စိတ်နှလုံး မချမ်းသာစရာ အကြောင်းဖြစ်ပေသည်။ ရုံးမင်းသည် တရားမျှတမှုဖြစ်စေရန် ဆောင်ရွက်ရုံနှင့် မပြီးသေး၊ တရားမျှတမှုဖြစ်စေအောင် ဆောင်ရွက်နေကြောင်းကိုလည်း အမျှားသိမြင်အပ်သည်။ ။ဦးဘခင်နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ တော် (၁၉၅၄) နှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၁၉၁ ကို ရည်ညွှန်းသည်။

ဦးအေးမောင်နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့) ၄၆

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၂၁ (၉)၊ နိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ်သည်၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း၊ တရားစွဲဆိုရန်ပုဒ်မ ၁၈၇ အရ၊ အစိုးရ၏ ခွင့်ပြုအမိန့်လိုခြင်း၊ ပုဒ်မ ၂၁၂၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူဖြစ်မှသာ တရားစွဲပိုင်ခွင့်။ ။နေးရှင်း သတင်းစာ အယ်ဒီတာ၊ ဦးလောရဲ့ကမစ္စတာ ဘီ၊ တီ၊ ကိုဗ်တူနစ်ကို ဆိုသူအပေါ်၊ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၅၀၀ အာသရေပျက်မှုအတွက် တရားစွဲဆိုနေစဉ်အတွင်း၊ လျှောက်ထားခံရသူ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဦးနုက မစ္စတာ ကိုဗ်ဘူနစ်ကိုအား၊ မကျွန်းမာသဖြင့် ဆေးဝါးကုသနိုင်စေရန် သွားရောက်ဘို့သာ သက်သာစွာ သဘောဖြင့် ပြည်မှ ထွက်ခွါခွင့်ပြုခြင်းအတွက်၊ လျှောက်ထားသူက လျှောက်ထားခံရသူအပေါ် တွင် နိုင်ငံတော် အစိုးရ၏ တရားစွဲဆိုခွင့် ပြုသည့်အမိန့် မရသာ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၂၁၂ အရ၊ တရားစွဲဆိုလေသည်။ ။ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လျှောက်ထားခံရသူ နိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ်သည်၊ အစိုးရ အဖွဲ့ဝင်တဦးဖြစ်သဖြင့်၊ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၂၁ (၉) အရ၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဆိုသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များတွင် ဝင်နေပြီး၊ ၎င်းပြုမူဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းမှာ တဦး

PAGE

ချင်းအနေနှင့် ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းမဟုတ်၊ အစိုးရ အဖွဲ့အနေနှင့်သာ ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်သောကြောင့်၊ ၎င်းအပေါ် တရားစွဲဆိုရန်မှာ၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၉၇ အကျုံးဝင်သဖြင့်၊ နိုင်ငံတော် အစိုးရ၏ ခွင့်ပြုမိန့်မရသဲ့ တရားစွဲဆိုနိုင်ခွင့်မရှိ။ ။ မစ္စတာ ကိုမ်တူနစ်ကိုသည် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၂၁၂ အရ၊ ရာဇဝတ်ပြစ်မှုကျူးလွန်သူတဦး (offender) ဖြစ်ကြောင်း သက်သေခံချက် မရှိ၊ ၎င်းအပေါ် စွဲဆိုထားသည့်အမှုပင် နုတ်သိမ်းပြီးဖြစ်သဖြင့်၊ လျှောက်ထားခံရသူမှာ၊ စုပ်စွဲသည့် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၂၁၂၊ အကျုံးဝင်သည့် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူ တဦးဖြစ်သည်ဟု မည်သို့မျှ မယူဆနိုင်။ (*Ramrajchoudry* v. *King-Emperor*, 24 Pat. 604; *Emperor* v. *Latoor*, 31 Cr.L.J. 288) တို့ကို ရည်ညွှန်းသည်။

ဦးသန်းမောင်နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (ဦးနု) ၁၉၇

သက်သေများကို ပယ်ခြင်း။ ရုံးတွင် အာဏာမရှိ။ ။လျှောက်ထားခံရသူ ဦးဖေဘိုက လျှောက်ထားသူ ဦးရွှမ်းဘို (ခေါ်) ဦးဥာဏ်လန်းအပေါ် တွင် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၃၅၃ အရ၊ စွဲဆိုသောအမှုကို စစ်ဆေးရာတွင် တရားလိုဘက်မှပြသော သက်သေ ၆ ယောက်အနက်၊ ၄ ယောက်သာ အမှုချိန်းသောနေ့တွင် လာရောက်သဖြင့်စစ်ဆေးပြီး၊ ကျန်သက်သေ ၂ ယောက်ကို တရားလိုဘက်မှ ပယ်သည်ဟု မပြော၊ ပယ်မည်၊ မပယ်မည်ကို မမေးမမြန်း မစုံမစမ်းဘဲလျက်၊ မလာသူ သက်သေ ၂ ယောက် ရုံးက ပယ်လိုက်သည်။ ။ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားသူကြီးမှာ သက်သေများကို မိမိသဘောအလျောက် ပယ်နိုင်ခွင့်မရှိ။ တရားဥပဒေက ဤကဲ့သို့ သက်သေများကို ပယ်နိုင်သော အာဏာ ပေးထားခြင်းမရှိ။

ဦးရွှမ်းဘို (ခေါ်) ဦးဥာဏ်လန်းနှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ(ဦးဖေဘို) ၇၃

အယူခံဝင်ခြင်း။ မည်သည့်အခါ ပလပ်ခြင်းခံရသော အမှုတွင် တရားခံဖြစ်သူက အယူခံဝင်နိုင်ခြင်း။ ။အမှုပလပ်ခြင်း ခံရသော တရားလိုက အယူခံမဝင်စေကာမူ အမှုဧင်ဆေးသော ရုံးက အမှုကိုပလပ်လိုက်ခြင်းအားဖြင့် တရားစွဲဆိုခြင်း ခံရသောတရားခံအား ထိခိုက်နစ်နာစေခြင်း ဖြစ်လျှင်၊ ထိုထိခိုက် နစ်နာခြင်း ခံရသော တရားခံသည် အယူခံဝင်နိုင်သည်။ ခရစ်ရှနာချန္ဒာရာ၊ဂိုဒါနှင့်မိုဘတ်ရှ် ချန္ဒရာ၊စဘ၊ 9 C.W.N. 584 ကိုရည်ညွှန်းသည်။ တရားလို၏အမှုကို ပလပ်ရာဝယ် တရားခံအား ထိခိုက်နစ်နာခြင်းမရှိသဖြင့် တရားခံတွင် အယူခံဝင်နိုင်ခွင့်မရှိသော်လည်း အမှုစစ်ဆေးသော ရုံးက အမှုကို ပလပ်ရာတွင်၊ ယူဆဆုံးဖြတ်သောအချက် (Finding) သည်၊ ၎င်းအား၊ ဆန့်ကျင်၍၊ ထိခိုက်နစ်နာခြင်း ဖြစ်စေလျှင်၊ ထိုယူဆဆုံးဖြတ်ချက် (Finding) နှင့် ပတ်သက်၍၊ အယူခံဝင်နိုင်သည်။ တရုပါဒ ဂုတ်(စ်) နှင့် စံစီ၊ ခန်တာ၊ ဘီဟာရ၊ 42 C.W.N. 492 ကို ရည်ညွှန်းသည်။

မည်ိနှင့် မလှခင်ပါ ၂ .... ၁၃၂

APPELLATE CIVIL.

Before U San Maung and U Thaung Sein, JJ.

H.C.
1961

Feb. 27.

ABBAS ALI (APPELLANT)

v.

K. S. MUSTAFA (RESPONDENT).*

Arbitration Act, s. 39 (1)—Appeal from order directing decree in terms of award —Validity of award—When party estopped from challenging—Court will not re-appraise evidence taken before arbitrator.

Where the Court after overruling an objection against an award to the effect that it should be set aside because the arbitrator had misconducted himself and / or the proceedings directed that there should be a decree in terms of the award of the arbitrator.

Held : That the order can be regarded as the order of the Court dismissing the application for setting aside the award and is therefore subject to appeal under sub-s. (1) of s. 39 of the Arbitration Act.

Hind Constructions Ltd. v. *Dwarika Nath Sen and others*, A.I.R. (1952) Cal. 289, referred to.

A party who has obtained benefit upon an award is estopped from challenging its validity.

Dexters, Limited v. *Hill Crest Oil Company (Bradford), Limited*, (1826) 1 K.B. 348 ; *Johnson* v. *Newton Fire Extinguisher Company, Limited*, (1913) 2 K.B. 111 ; *Brij Mohan Lal* v. *Shiam Singh*, I.L.R. 24 All. 164 ; *Kodukula Kameswaramma* v. *Kodukula Thammanna and others*, A.I.R. (1939) Mad. 798 ; *ARPRM Meyappa Chettyar* v. *L.V. Venkatachellam Chettyar*, A.I.R. (1935) Ran. 34 ; referred to.

There is no difference in principle between a case where a person received benefit upon an award before or after an appeal has been filed against it. Where the benefit is received after the appeal has been filed, the person is estopped from further challenging the validity of the award.

The Court will not re-appraise the evidence which had been adduced before the arbitrator with a view to consider whether his conclusions were or were not correct.

Burma Indo-Ceylon Rice Corporation Limited v. *The State Agricultural Marketing Board*, (1958) B.L.R. (H.C.) 68; *G. Martiroti* v. *A.K.C.T. Subramaniam Chettiar*, A.I.R. (1930) Mad. 723; *Mt. Afsab Begam* v. *Haji Abdul Majid*

* Civil 1st Appeal No. 17 of 1954 against the decree of the High Court (Original Side), Rangoon in Civil Regular Suit No. 68 of 1953.

H.C. 1961

ABBAS ALI v. K. S. MUSTAFA.

Khan, A.I.R. (1924) All. 800 ; *Debi Das and others* v. *Keshava Deo*, A.I.R. (1945) All. 423 ; *The Punjab Province* v. *Dr. Lakhmi Dass and others*, A.I.R. (1944) Lah. 149, referred to.

G. N. Banerji for the appellant.

B. K. Dadachanji for the respondent.

U SAN MAUNG, J.—In Civil Regular Suit No. 62 of 1950 of the Original Side of this Court, the plaintiff Abbas Ali, who died during the pendency of this appeal and who is represented by his minor children Mohamed Ali and 6 others, sued the defendant-respondent K. S. Mustafa for dissolution of partnership and for rendition of accounts. The plaintiff's case was that he and the defendant were carrying on business at Rangoon from the 15th of September 1946, under the firm name of Joker Medical Hall and that it was only on the 28th of March 1947 that a deed of partnership embodying the terms, conditions and stipulations of their partnership was executed. The firm was, in due course, registered in the office of the Registrar of firms and the defendant was the Managing Partner responsible for keeping true and proper accounts of the partnership business. For the purpose of the business, the partners had rented:—(1) groundfloor of house No. 171, Mogul Street, Rangoon, (2) groundfloor of house No. 169, Mogul Street, Rangoon, and (3) house No. 195, 38th Street, Rangoon, known as "the Godown". An account in the name of the firm was opened in the Indian Overseas Bank Limited. Subsequently, however, the defendant in breach of the terms of the partnership, had refused the plaintiff access to the accounts and permission to draw any money on the firm on his own account. The defendant had also filed, in his own name, Civil Regular Suit No. 80 of 1949 of the High Court against one Abdul Sahib for alleged infringement of "Htee Soung" trademark which was the property of the firm and had, moreover, refused to give any information to the plaintiff of

matters relating to business transactions of the firm. As this had been going on since January 1950, the plaintiff, on or about the 10th of August 1950, requested the defendant to dissolve the partnership and to render accounts to him but as the plaintiff refused to comply with his request, the suit for dissolution of partnership and for accounts had to be filed on the 16th of August 1950.

One of the reliefs claimed in the suit being the appointment of a Receiver, the learned Judge on the Original Side (U Bo Gyi, J.) passed an order on the same date for the appointment of an *ad-interim* Receiver. So the parties became involved in Receiver proceedings, and the main subject-matter of the suit was momentarily lost sight of. However, on the 18th of December 1950, both the plaintiff and the defendant filed a joint petition praying that the suit might be stayed under the provisions of section 34 of the Arbitration Act, 1944, as they had referred the matter in dispute out of Court to Mr. G. P. Kirkham, Official Assignee of this Court, in his private capacity. The suit was accordingly stayed as prayed for by the parties. On the 26th of February 1951, Mr. Kirkham submitted to the Original Side of this Court, his *ad-interim* award and a decree in terms thereof was passed. By this *ad-interim* award the defendant was ordered to pay to the plaintiff the sum of Rs. 1,500 out of the sum of Rs. 10,500 deposited by him in connection with this suit. The final award of Mr. Kirkham was filed on the Original Side of this Court on the 15th of October 1953. Thereupon, notices regarding the filing of the award were served on the Counsel for the plaintiff and Counsel for the defendant on the 20th of October 1953. The defendant K. S. Mustafa filed his objection on the 31st of October 1953, on the ground that the arbitrator should have taken into consideration the fact that the plaintiff had defaulted in regard to his share of the fees payable to the arbitrator, and that as this sum amounted to a little more than

H.C. 1961

ABBAS ALI v. K. S. MUSTAFA.

U SAN MAUNG, J.

K 3,000, no decree in terms of the award should be passed until the claimant has deposited a sum of K 3,000 in Court. The plaintiff filed his written objection to the award on the 13th of November 1953. He contended that the award should be set aside on grounds of material irregularity and of error on the face of the record, as it was against natural justice and the weight of evidence on the record. He also contended that the arbitrator should not have relied on some of the figures given in the account book produced by the defendant, after coming to the conclusion that certain other figures were unreliable. He also contended that the arbitrator had erred in holding that the "Crescent Star" trade-mark belonged to the respondent and that the shop and the godown also belonged to him where there was clear evidence on the record to the contrary. He further contended that the arbitrator had entirely ignored the evidence led by him regarding the value of the stocks jointly owned by him and the defendant.

All these objections by the defendant and by the plaintiff were, however, brushed aside by the learned Judge on the Original Side (U Aung Tha Gyaw, J.) who, by his order dated the 14th of December 1953 now under appeal, directed that there should be a decree in terms of the award of the arbitrator dated the 15th of October 1953.

The plaintiff Abbas Ali appealed mainly on the ground that the arbitrator had misconducted himself and/or the proceedings and that his decision was against the weight of the evidence on record.

Two preliminary objections were, however, taken by the learned Advocate for the defendant-respondent K. S. Mustafa against the maintainability of the appeal:— Firstly, it is contended that the plaintiff had failed to file an application under section 33 read with section 30 of the Arbitration Act the appeal against the decree which followed the award could only be on the ground that the

decree was in excess of or otherwise not in accordance with the award, and, secondly, the plaintiff had, since the date of the decree, received full satisfaction of the decree in Civil Execution Case No. 9 of 1956 in execution of the decree which he was seeking to appeal against. Therefore, the appeal is incompetent as the plaintiff cannot at the same time approbate and reprobate in respect of the award.

Now, regarding the first preliminary objection, we do not consider that it should be allowed to prevail. The notice regarding the filing of the award was served on the Counsel for the plaintiff on the 20th of October 1953 and the plaintiff had within the period of 30 days allowed by Article 58 of the Limitation Act, filed an objection against the award to the effect that it should be set aside because the arbitrator had misconducted himself and/or the proceedings. Therefore, the order of the learned Judge on the Original Side, dated the 14th of December 1953, can be regarded as the order of the Court dismissing the plaintiff's application for setting aside of the award. Consequently, it is subject to appeal under sub-section (1) of section 39 of the Arbitration Act. In *Hind Constructions Ltd.* v. *Dwarika Nath Sen and others* (1) a Bench of the Calcutta High Court held that where in the defence filed to a suit for the enforcement of an award, the defendant by a petition of objection expressly made a prayer that the award be set aside, the Court's decree overruling the defendant's objection and decreeing the plaintiff's suit was substantially one refusing to set aside the award and therefore, appealable under section 39 (1) of the Indian Arbitration Act, 1940 (corresponding to Arbitration Act of 1944). The facts in the Calcutta case present a useful analogy to the case now under consideration.

Regarding the second preliminary objection, however, we consider that it has more substance than the first. In

(1) A.I.R. (1952) Cal. 289.

H.C. 1961

ABBAS ALI v. K. S. MUSTAFA.

U SAN MAUNG, J.

Dexters, Limited v. *Hill Crest Oil Company (Bradford), Limited* (1), the facts are these. In an arbitration concerning a dispute between the parties to a contract of sale of certain goods, which were also the subject of a series of sub-sales, the umpire stated a special case in which he made three different awards, leaving the Court to decide which was right. The first two awards were made on the footing that the sellers were liable to the buyers for breach of contract in that the goods did not answer the description in the contract; the second award was for a considerably larger sum; the third was made on the footing that there had been no breach of contract. The Judge in the King's Bench Division having decided that the first award was right, the buyers demanded and obtained payment of the amount of that award and gave a receipt therefor. They then appealed from the decision of the Judge and contended that the second award was the right one. Upon a preliminary objection being raised to the maintainability of the appeal, it was held by the Court of appeal that having demanded and accepted payment under the first award the appellants were precluded from contending that it was wrong. In this connection, Warrington L.J., who was one of the Judges constituting the Court of appeal, observed that the appellants were seeking to approbate and reprobate at the same time which they could not do. In *Johnson* v. *Newton Fire Extinguisher Company, Limited* (2), the facts are these. A workman having sustained personal injury within the meaning of the Workmen's Compensation Act, 1906, an agreement was recorded whereby his employers admitted liability and agreed to pay compensation. A question having arisen as to the amount to be paid, the workman applied for arbitration. The employers offered to submit to an award of 12*s*-8*d*. a week, and the learned Judge awarded compensation at that rate. He also ordered the

(1) (1826) 1 K.B. 348. (2) (1913) 2 K.B. 111.

employers to pay costs up to the receipt of their submission, and the applicant to pay the subsequent costs, with a set-off. The applicant accepted the 12*s*-8*d*. per week and the costs were taxed but he shortly afterwards appealed from part of the order as to costs. It was held by the Court of appeal that inasmuch as the applicant had accepted and acted upon the award he could not appeal against it.

Coming to the Indian decisions, there is the case of *Brij Mohan Lal* v. *Shiam Singh* (1). In that case the defendant leased a village to the plaintiff for a term of five years. In the second year of the lease disputes arose between the parties which they agreed to submit to arbitration. On the questions submitted to him, the arbitrator delivered an award, which was to the effect:— (1) that the lessee should surrender possession at a fixed time within the term of the lease, (2) that the lessee should pay the sum of Rs. 800 to the lessor, and (3) that as to arrears of rent due from the tenants, the lessee should obtain decrees and execute a conveyance of them to the lessor, who was to pay the lessee the aggregate amount of the decrees.

The other terms of the award having been performed, the lessee sued for specific performance of the remainder. He filed with his plaint a number of decrees obtained by him against the tenants together with a sale-deed conveying those decrees to the defendant, and prayed that the defendant might be ordered to accept the conveyance and pay the amounts of the decrees. It was held by a Bench of the High Court of Allahabad that even if the award were bad, the defendant having acted on it and accepted the benefits it gave him, had precluded himself from impeaching it. In *Kodukula Kameswaramma* v. *Kodukula Thammanna and others* (2), it was held by a Bench of the Madras High Court that where an award has been

(1) I.L.R. 24 ALL. 164. (2) A.I.R. (1930) Mad. 798.

H.C. 1961

ABBAS ALI v. K. S. MUSTAFA.

U SAN MAUNG, J.

accepted by the parties with knowledge of its provisions and terms and one of them has received benefits under it, he is not entitled at a later stage to challenge its validity. In *ARPRM Meyappa Chettyar* v. *L. V. Venkatachellam Chettyar* (1) Dunkley, J., held that where both the parties have already acted on some of the terms of the award and one of them has already received some benefit under the award, he cannot be allowed to repudiate it subsequently on the ground that the award is illegal.

The principle to be deduced from these decisions is that a party who has obtained benefit upon an award is estopped from challenging its validity. No doubt, in the case now under consideration, the plaintiff-appellant Abbas Ali only acted upon the award by filing an execution of the decree passed in terms of it, after he had filed the present appeal. However, in our opinion, there is no difference in principle between a case where a person receives benefit upon an award before or after an appeal has been filed against it. Where the benefit is received after the appeal has been filed, the person is estopped from further challenging the validity of the award.

For these reasons, we consider that the second preliminary objection should be allowed to prevail.

However, even assuming that the present appeal is competent it should, in our opinion, be dismissed on the merits. It has not been contended that the Arbitrator Mr. Kirkham who was an officer of great experience and learning was dishonest in any way. Therefore, the misconduct alleged against him is misconduct in the legal sense. Three points have been taken by the learned Advocate for the appellant to show that the arbitrator had acted against the principles of natural justice:—

First; it is contended that the arbitrator had entirely ignored the evidence adduced by the plaintiff to show that

(1) A.I.R. (1935) Ran. 34.

the right of occupation of the three premises mentioned in paragraph 5 of the plaint belonged to the partnership.

Secondly; that the arbitrator had not valued the actual amount of stock remaining in possession of the partnership so as to give the plaintiff his rightful share of the same.

Thirdly; that whereas the partnership deed recited that each of the partners shall be at liberty to draw Rs. 250 only per mensem for his personal expenses, he can only draw sums in excess of this amount after obtaining the sanction in writing from his co-partner, the learned arbitrator accepted the story told by the defendant that the plaintiff drew sums in excess of Rs. 250 per mensem without any sanction in writing.

However, in connection with these contentions the dictum of a Bench of this Court in *Burma Indo-Ceylon Rice Corporation Limited* v. *The State Agricultural Marketing Board* (1) is apposite. There it was held following the observations of the learned Judges in the cases of *G. Martirosi* v. *A. K. C. T. Subramanian Chettiar* (2), *Mt. Aftab Begam* v. *Haji Abdul Majid Khan* (3) and *Debi Das and others* v. *Keshava Deo* (4) that the appraisement of evidence by the Arbitrator is ordinarily never a matter which the Court questions and considers; and that the arbitrator is the only judge of the quality or quantity of evidence so that it will not be for the Court to take upon itself the task of being a judge of the evidence before the arbitrator. It was also pointed out that the Courts have very limited jurisdiction to review awards passed by arbitrators as they have not the jurisdiction of a Court of appeal while reviewing the decision of an inferior Court.

(1) (1958) B.L.R. 68.
(2) A.I.R. (1930) Mad. 723.
(3) A.I.R. (1924) All. 800.
(4) A.I.R. (1945) All. 423.

H.C. 1961

ABBAS ALI v. K. S. MUSTAFA.

U SAN MAUNG, J.

It is only necessary to refer to one other case, viz., *The Punjab Province* v. *Dr. Lakhmi Dass and others* (1) where a Bench of the Lahore High Court held that it is not open to the civil Court in the case of an award, otherwise valid, to consider the correctness of the decision of the arbitrator or the reasoning by which his conclusion is reached.

In regard to the premises claimed by Abbas Ali as belonging to the partnership, the learned arbitrator seems to have held that whereas the defendant was the tenant of these premises, the partnership was only a sub-tenant of the defendant. There is no legal impediment to such a view being taken. Then again, it was open to the arbitrator to accept the defence story that in spite of the clause in the partnership deed, the requirement of obtaining written sanction from the co-partner when the money drawn for personal expenses exceeded K 250 a month, had been waived by mutual consent. Finally, it was quite open for the arbitrator to have accepted the valuation of the stocks of the goods as appearing in the accounts submitted to him.

In any event, we are not prepared to re-appraise the evidence which had been adduced before the arbitrator, with a view to consider whether his conclusions were or were not correct.

For these reasons, we consider that there are no merits in this appeal. It must, therefore, be dismissed with costs, Advocate's fees being assessed at 20 (Twenty) Gold Mohurs.

U THAUNG SEIN, J.—I agree.

(1) A.I.R. (1944) Lah. 149.

APPELLATE CIVIL.

Before U San Maung and U Thaung Sein, JJ.

ABDUL RAHMAN (APPELLANT)

v.

MA KHATOON (RESPONDENT).*

H.C. 1961

Feb. 1.

Letters of Administration—Grant of—Practice of High Court in.

It is not the practice of the High Court to grant letters of administration unless the deceased, at the time of his death, had a fixed place of abode in Rangoon or had left property within Rangoon. This is clear from the language of Rule 4 of the Rules of Procedure in the grant of Letters of Administration at page 206 of the Rules and Orders Manual read in conjunction with Form 4 which is the form prescribed for petitions for letters of administration.

Hla Pe (a) *A. H. Paul* for the appellant.

Hla Sein for the respondent.

U SAN MAUNG, J.—In Civil Regular Suit No. 49 of 1957 of the Original Side of this Court, the plaintiff Abdul Rahman made an application under section 218 of the Succession Act for the issue of letters of administration to the estate of his deceased younger brother Noor Mohamed Ali Mohamed. The plaintiff's case was that the deceased died intestate at Rangoon on the 30th of November 1955 and that he had left as his next of kin, plaintiff Abdul Rahman, the eldest brother; Umar, an elder brother; Ayesha Bai, a sister, Ayesha Tar Mohamed Daliar, a senior widow residing in Pakistan and the defendant Ma Khatoon, a junior widow residing in Burma and that he (the plaintiff), having a vested 6/20ths' share in the estate of the deceased should be granted letters of administration. The application was supported by the plaintiff's younger brother Umar and by Ayesha Bai and Ayesha Tar Mohamed Daliar through their agent Umar.

* Civil 1st Appeal No. 96 of 1957 against the decree of the High Court (Original Side), Rangoon in Civil Suit No. 49 of 1957.

H.C. 1961

ABDUL RAHMAN v. MA KHATOON.

U SAN MAUNG, J.

The younger widow, Ma Khatoon, alone contested the application on the ground that the deceased never had a fixed place of abode or property in Rangoon, and that it was her niece Ma Tin Nyunt and her husband Ameer Ahmed who were the tenants of No. 185, Thompson Street, Rangoon, which was mentioned in the application as a place where the deceased had his fixed abode. Ma Khatoon also contended that the furniture mentioned in the annexure to the application, belonged to her niece Ma Tin Nyunt and her husband Ameer Ahmed.

On the pleadings the learned Judge on the Original Side (U Mya Thein, J.) who tried this case, framed two issues:—

(1) Had the deceased Noor Mohamed Ali Mohamed a fixed place of abode or property in Rangoon at the time of his death ?

(2) Is the petitioner entitled to the grant of letters of administration to the estate of the deceased ?

In respect of the first issue the learned Judge, after considering the evidence adduced by both the parties came to the conclusion that the deceased did not have a fixed place of abode or property in Rangoon at the time of his death. Accordingly, the plaintiff's application for letters of administration was dismissed with costs. Hence this appeal.

On the facts, we have no doubt that the finding of the learned trial Judge on the first issue cannot be disturbed. As held by a Bench of the late High Court of Judicature at Rangoon, in *Chinnaya* v. *U Kha* (1) were there is a conflict of oral evidence, and the issue in the case depends upon the credibility of witnesses, a Court of Appeal ought to bear in mind that it does not see or re-hear the witnesses and that therefore, when a Judge

(1) I.L.R. 14 Ran. 11.

who hears and sees witnesses draws the conclusion or inference with regard to what is the weight to be attached to their evidence, his judgment is entitled to great respect and the appellate Court will not interfere with such a decision, unless it comes to the conclusion that the trial Court was plainly wrong. In the case now under consideration, whereas the plaintiff Abdul Rahman and his brother Umar gave evidence to the effect that the deceased had a fixed place of abode at No. 185, Thompson Street, Rangoon, Ma Khatoon and her niece Ma Tin Nyunt gave evidence to the contrary. They said that Ma Tin Nyunt and her husband Ameer Ahmed were the tenants of the premises at No. 185, Thompson Street, Rangoon, at which the deceased and Ma Khatoon were mere visitors. They also said that the furniture therein belonged to Ma Tin Nyunt and Ameer Ahmed.

The learned trial Judge had believed the story told by Ma Khatoon and her niece in preference to that told by Abdul Rahman and his brother Umar. Furthermore, the learned Judge observed that he could not imagine how an Indian permanently resident in Rangoon would go and acquire so many items of immoveable property at Kyaikto as mentioned in the annexure to the application for letters of administration.

For the plaintiff-appellant Abdul Rahman it is contended that the learned Judge on the Original Side had not given due weight to the fact that in the application filed by the deceased in the office of the Citizenship Election Officer, Rangoon, it was mentioned by him that his permanent residence was No. 35, 27th Street, Rangoon. However, this statement is not admissible in evidence under section 32 of the Evidence Act. Moreover, it runs counter to the plaintiff's own assertion that the deceased had his fixed abode at No. 185, Thompson Street, Rangoon.

For these reasons, we consider that the learned trial Judge was not wrong in coming to the conclusion that

H.C. 1961

ABDUL RAHMAN v. MA KHATOON.

U SAN MAUNG, J.

the deceased did not have a fixed place of abode or property in Rangoon at the time of his death.

The learned Advocate for the plaintiff-appellant Abdul Rahman has further contended that because of the provisions of section 300 of the Succession Act, it was open to the High Court to issue letters of administration of the deceased Noor Mohamed Ali Mohamed in spite of the fact that the deceased did not have a fixed place of abode or property in Rangoon. No doubt, the High Court has concurrent jurisdiction with the District Judge in the exercise of the powers conferred upon the District Judge and there is authority to show that it is not necessary for the deceased to have either a fixed place of abode or any portion of his property within the limits of the original jurisdiction of the High Court (See *Nagendrabala Debi* v. *Kashipati Chowdhry* (1)].

However, it is not the practice of this High Court to grant letters of administration unless the deceased, at the time of his death, had a fixed place of abode in Rangoon or had left property within Rangoon. This is clear from the language of Rule 4 of the Rules of procedure in the Grant of Letters of Administration at page 206 of the Rules and Orders Manual read in conjunction with Form 4 which is the form prescribed for petitions for letters of administration.

For these reasons we consider that the learned Judge on the Original Side was right in having dismissed the plaintiff-appellant's application.

In the result the appeal fails and is dismissed with costs, Advocate's fees being assessed at 3 (Three) Gold Mohurs.

U THAUNG SEIN, J.—I agree.

(1) I.L.R. 37. Ca . 234.

CIVIL REVISION.

Before U Thaung Sein, J.

DAW HALIMA BI (APPLICANT)

v.

MA EI MAY AND THREE OTHERS (RESPONDENTS).*

H.C. 1961

Feb. 3.

Civil Procedure Code, O. 33, r. 4(1)—Less than ten days' notice—When not contravened.

In an application for permission to file a suit in *forma pauper is* the applicant received much less than 10 days' notice but the actual enquiry into the pauperism or otherwise was held more than 6 months after the receipt of the notice.

Held : That the applicant having received six months' notice of the date of hearing of the petition the District Judge had not contravened Rule 4 (1) of Order 33 of the Code of Civil Procedure.

Ba Shun for the applicant.

No one for the respondent.

U THAUNG SEIN, J.—This is an application for the revision of the order of the learned District Judge of Amherst allowing the present First, Second and Third Respondents to sue the applicant (Daw Halima Bi) and the Fourth Respondent (Daw Ah Ma) in *forma pauperis* for the administration of the estate of one M. R. Ali a Sunni Muslim who died at Moulmein on the 23rd May 1957. The main ground urged in support of the application is that the learned District Judge "failed to comply with the mandatory provisions of Order 33, Rule 4 of the Code of Civil Procedure" and thus acted without jurisdiction and the whole of the proceedings before him was vitiated.

It appears that the application to sue in *forma pauperis* was filed in the District Court on 4th December

* Civil Revision No. 67 of 1960 against the order of the District Court, Amherst, in Civil Misc. No. 46 of 1956.

H.C. 1961

DAW HALIMA BI v. MA EI MAY AND THREE OTHERS.

U THAUNG SEIN, J.

1959 and the learned District Judge directed that notices be issued to the parties concerned returnable on 16th December 1959. The notices in question were in fact issued by the office only on 10th December 1959 and the present applicant received her copy on 11th December 1959. The parties and their counsel then appeared before the District Court on the date fixed *i.e.* 16th December 1959 and took time to file their objections, etc. In due course an inquiry was held into the pauperism or otherwise of the First to Third Respondents on 27th June 1960 *i.e.* more than six months after the filing of the application. Now, even though the actual inquiry into the pauperism was held *i.e.* witnesses were examined and cross-examined six months or so after the receipt of notice of the application, the present applicant has come forward with a plea that the learned District Judge contravened Rule 4 (1) of Order 33 of the Code of Civil Procedure which reads:

> "If the petition is not rejected under rule 3 the Court shall fix a day (of which at least ten day's notice shall be given to the opposite party and the Government pleader) for the examination and cross-examination of the plaintiff (or his agent, where the plaintiff is allowed to appear by an agent) and the witnesses (if any) produced by either party in proof or disproof of the statements made in the petition."

I do not propose to say anything further except that I am at a loss to understand the mentality of the present applicant who having received six months notice of the date of hearing of the petition of the First to Third Respondents now pleads that she should have been given "at least ten days notice"! It might have been different if the learned District Judge proceeded to hear the witnesses on the date fixed for return of the notice *i.e.* 16th December 1958, as the applicant would not have received the "ten days notice" required by Rule 4 of Order 33.

But in fact the applicant had six months or more to prepare her case and her present application is to say the least absurd. On the whole, the application is groundless and shall stand dismissed. There will be no order for costs as the case has been heard *ex parte*.

H.C.
1961

DAW HALIMA BI
v.
MA EI MAY AND THREE OTHERS.

U THAUNG SEIN, J.

APPELLATE CIVIL.

Before U Aung Khine, J.

MAUNG AUNG NYEIN (APPELLANT)

v.

H.C. 1961

DAW MYA AND TWELVE OTHERS (RESPONDENTS).*

Feb. 16.

Buddhist Law—Inheritance—Property inherited during second coverture—Right of atet *and* auk *children in.*

In respect of property inherited by a deceased Burman Buddhist during his second marriage his *atet* and *auk* children share equally.

Maung Gale v. *Maung Bya*, 4 L.B.R. 189, referred to.

Nga Lu Daw and one v. *Mi Mo Yi and one*, (1914-16) 2 U.B.R. 66, dissented from.

Mon San Hlaing for the appellant.

Ba Thaw for the respondents.

U AUNG KHINE, J.—This second appeal arises out of Civil Appeal No. 49 of 1958 in the District Court of Amherst in which the judgment and decree of the Township Court, Chaungzon, in its Civil Regular Suit No. 8 of 1954 were confirmed. The only question which calls for determination in the case is as to what share the *atet* and *auk* children respectively of a deceased Burman Buddhist would be entitled in respect of the property inherited by him during his second coverture.

The appellant Maung Aung Nyein and the 10th to 13th respondents Maung Aung Thein, Ma Lun Sein, Ma Pwa Shein and Ma Mya Yi are the children of the deceased U Gyin by his second wife Daw Chone. The 1st to the 5th respondents Daw Mya, Daw Thai May, Maung Htaing, Ma Kyin May and Maung Pa are the children of U Kyin's first wife Daw Sein Nu who predeceased him. Ma Kyin May is now dead and her children have been

* Civil and Appeal No. 68 of 1959 against the decree of the District Court, Amherst, dated the 22nd June 1959 in Civil Appeal No. 49 of 1958.

brought on record as her legal representatives. The 6th to 9th respondents Maung Aung Tin, Maung Tayoke, Ma Khin Than and Maung Mya Din are the children of Ko Shun, one of the sons of U Gyin by his first marriage and who had predeceased him.

For the purpose of this appeal, the only properties involved are in respect of the three items which U Gyin inherited during his coverture with Daw Chone. Both the lower Courts were of the opinion that in respect of this property the *atet* and *auk* children of deceased U Gyin should share equally.

Now on behalf of the appellant it is contended on the authority of *Nga Lu Daw and one* v. *Mi Mo Yi and one* (1) that the appellant and his brothers and sisters are entitled to double the share of the *atet* children. However, there is the case of *Maung Gale* v. *Maung Bya* (2) in which it was held that in a case of this nature the *atet* and *auk* children would share equally in the inherited property acquired during the second coverture. This conflict of decision unfortunately has not been so far resolved and Mr. Lahiri in his principles of modern Burmese Buddhist Law gives his opinion that in view of the backing it received from the Manugye, the decision laid down in *Nga Lu Daw and one* v. *Mi Mo Yi and one* (1) is the better law.

Now, this rule of the *auk* children getting a double share in the inherited property acquired during the second coverture is not a clear-cut one and was inferred from certain excerpts found in the *Dhammathats*. In a decision to be given in such cases the present day trend is to remodel the ancient rules to suit the requirements of modern life in Burmese society and see that equity prevails.

Having this in mind, I do not see why in the division of the inherited property of a common father the *auk*

(1) U.B.R. (1914-16) Vol. II, p. 66. (2) 4 L.B.R. p. 189.

H.C. 1961

MAUNG AUNG NYEIN v. DAW MYA AND TWELVE OTHERS.

U AUNG KHINE, J.

children should get a preferential treatment and especially in this case when the second wife predeceased her husband. On the death of the second wife Daw Chone, U Gyin became the sole heir of Daw Chone to the exclusion of their children. Neither the first wife nor the second wife contributed anything towards the acquisition of the inherited property. Thus, it appears to me that the rights of both the *atet* and *auk* children have been reduced to the same level on the death of U Gyin. On these grounds I would say that the decisions of the two lower Courts appear to be correct.

In the result the appeal fails and it is accordingly dismissed. Each party will bear its own costs in this appeal.

APPELLATE CIVIL.

Before U Thaung Sein, J.

MAUNG GAT CHAW AND ONE (APPELLANTS)

v.

DAW SHWE HMAN (RESPONDENT).*

H.C. 1961

Feb. 11.

Contract Act, s. 73—Explanation—Breach of contract—Estimation of loss or damage arising from—Steps to mitigate loss.

Under an agreement with the respondent the appellants undertook to transport 250 bags of rice bran belonging to the respondent from Kanyutkwin to Ela and while carrying these bags of rice the appellants' lorry broke down. Taking some bags of rice bran in carts the respondent went towards Ela, leaving some bags behind on the lorry. The appellants went back to Oktwin, with their disabled lorry and as the respondent was away from that town where she owned a house the appellants dumped the rice bran at the house of U Thu Daw, a ten house *gaung*, asking him to hand it over to the respondent. A few days later U Thu Daw who was living about ten houses away from the respondent's house requested the respondent to take over the rice bran left with him by the appellants, but the respondent refused and chose to sue the appellants for the price of bran, gunny bags, cooly hire, etc., incurred in respect of the goods.

Held : That although the appellants had, by their failure to convey the goods to Ela committed a breach of contract, the respondent by her refusal to take over the goods and sell them away had omitted to take all possible means to mitigate the loss as enjoined in the explanation to s. 73 of the Contract Act for estimating the loss or damage arising from a breach of contract and that therefore she is not entitled to the damages claimed.

Dhanu Lal v. *Kuldip Narayan Singh and others*, A.I.R. (1940) Pat. 88, referred to.

A.K.A.S. Jamal v. *Moola Dawood Sons and Company*, 8 L.B.R. 343, followed.

Harichand & Co. v. *Gosho Kabushiki Kaisha, Limited*, A.I.R. (1925) Bom. 28 ; *Dr. Ghulam Haidar* v. *D. Iqbal Nath and others*, A.I.R. (1939) Lah. 118 ; *Karim Bux* v. *Debi and another*, A.I.R. (1933) All. 511. referred to.

D. N. Dutt for the appellants.

N. R. Majumdar for the respondent.

U THAUNG SEIN, J.—The respondent-plaintiff (Daw Shwe Hman) sued the two appellants (Maung Gat Chaw and Maung Kyaw Tin) in the Township Court of Toungoo

* Civil 2nd Appeal No. 81 of 1959 against the decree of the District Court of Toungoo in Civil Appeal No. 14 of 1959.

H.C. 1961

MAUNG GAT CHAW AND ONE v. DAW SHWE HMAN.

U THAUNG SEIN, J.

for the recovery of a sum of K 588·25 alleged to be due and payable by the latter as compensation for the breach of a contract. Her case was that the appellants agreed to transport by motor lorry a certain quantity of rice bran belonging to her from Kanyutkwin to Ela for a sum of K 125 and that they failed to perform their part of the contract fully with the result that a large quantity of bran was destroyed thereby causing loss to the extent of K 588·25. The trial Court did not accept the respondent-plaintiff's claim and dismissed her suit. But on appeal to the District Court of Toungoo, the learned District Judge reversed the judgment and decree of the lower Court and granted her a decree for K 305. Hence the present second appeal to the High Court against the judgment and decree of the District Court, Toungoo.

There is no dispute regarding the fact that the respondent-plaintiff engaged the two appellants (Maung Gat Chaw and Maung Kyaw Tin) who are the owner and driver respectively of a lorry to transport 250 bags of rice bran from Kanyutkwin to Ela on the 18th September 1957. It appears that the lorry set out for Ela but came to grief a few miles from it's destination when a spring broke and the wheels sank in the mud track of the roadway. By then the sun had set and the respondent-plaintiff made hurried arrangements and unloaded some of the bags on to three carts and headed for Ela. The appellants on the other hand were afraid to remain for the night on the roadway and besides, it was necessary to repair the vehicle without further delay. Accordingly they extricated the lorry from the mud track with some difficulty and retraced their journey to Oktwin about thirty or forty miles away. The respondent-plaintiff owns a house at Oktwin but as she was absent at the time, the appellants dumped the rice bran at the house of U Thu Daw the ten house *gaung* and asked him to hand it over to the respondent-plaintiff. A few days later, the

respondent-plaintiff was contacted by the ten house *gaung* but she refused to take delivery of the goods and instead sued the appellants for the price of the bran, gunny bags, cooly hire, etc., incurred in respect of those goods.

The appellants on their part pleaded that they merely agreed to transport the goods only as far as the lorry could proceed and no further. In other words they asserted that they did not undertake to deliver the goods at Ela and that they had performed their part of the contract by transporting them to the spot where the vehicle broke down. This contention was accepted by the learned trial Judge but did not find favour with the learned District Judge. On a careful reading of the evidence led and a consideration of the circumstances obtaining in the case, I agree with the learned District Judge that the appellants did in fact agree to transport the goods to Ela. It is absurd to suggest that the respondent-plaintiff would have agreed to allow the appellants to transport the goods to a spot near Ela and then leave them by the roadside. I would add that the learned counsel for the appellants has not seriously challenged the finding of the learned District Judge so far as this matter is concerned.

I would hold therefore that the appellants undertook to deliver the bran at Ela but owing to an accident to the lorry they were forced to turn back to Oktwin. They made no attempt however to deliver the goods at a later date and merely left them at the house of the ten house *gaung* and had thus committed a breach of contract. The question then arises as to whether they are liable to pay compensation for that breach and if so what is the amount payable. In this connection, section 73 of the Contract Act lays down that a party who suffers by the breach of a contract is entitled to receive from the party responsible for the breach, compensation for any loss or damage which naturally arose from such breach. The explanation attached to this section enjoins however that "in

H.C. 1961

MAUNG GAT CHAW AND ONE v. DAW SHWE HMAN.

U THAUNG SEIN, J.

estimating the loss or damage arising from a breach of contract, the means which existed of remedying the inconvenience caused by the non-performance of the contract must be taken into account." This principle has been clarified in several rulings in the following terms. For instance, in *Dhanu Lal* v. *Kuldip Narayan Singh and others* (1) it was held that "every person who has a right to damage for breach of contract must take all reasonable steps to mitigate the loss arising from such breach". So also in *A. K. A. S. Jamal* v. *Moolla Dawood Sons and Company* (2) the Privy Council expressed the same view saying:

> "It is undoubted law that a plaintiff who sues for damages owes the duty of taking all reasonable steps to mitigate the loss consequent upon the breach and cannot claim as damages any sum which is due to his own neglect."

This ruling was followed in *Harichand & Co.* v. *Gosho Kabushiki Kaisha, Limited* (3).

Then again in *Dr. Ghulam Haider* v. *D. Iqbal Nath and other* (4) it was ruled.

> "To maintain suit for damages for breach of contract it is the duty of the party claiming the same to perform his part of the contract and mitigate the damages and put forward the accounts of his loss, and his damages must be on the basis."

Yet another ruling which lays down the same principle is *Karim Bux* v. *Debi and another* (5) and I reproduce below a relevant extract from it.

> "If a contracting party has suffered damage through breach of contract by the other contracting party, it is his duty to minimise that damage and if he fails to do so when it was in his power he cannot recover in respect of the damage which he could have avoided."

---

(1) (1940) A.I.R. (Pat.) 88. (3) (1925) A.I.R. (Bom.) 28.
(2) 8 L.B.R. 343. (4) (1939) A.I.R. Lah. 118.
(5) (1933) A.I.R.(All.) 511.

Applying this principle to the present case, it appears that the respondent-plaintiff was requested by U Thu Daw the ten house *gaung* who lived a few houses away from her to take over the rice bran which had been left with him by the appellant. But instead of taking them over so as to mitigate the loss, she calmly stated that she would prefer to sue the appellants for breach of contract. The learned District Judge has remarked that by the time the respondent-plaintiff was requested by the ten house *gaung* to take over the bran it had been destroyed. I have referred to the evidence of the ten house *gaung* and cannot trace any statement to that effect. All that the ten house *gaung* stated was that he contacted the respondent-plaintiff and she refused to take over the goods and said that a suit would be filed. There is nothing in the evidence on record therefore to suggest that the goods were in a bad state when the respondent-plaintiff was asked to take them over. Had she taken over the goods and sold them away and incurred a loss then indeed she would be entitled to claim damages for such loss as she had taken all possible means to mitigate the loss. However since she chose to risk a claim by way of litigation rather than do anything to mitigate the loss as laid down in the above rulings, I fail to see how she could possibly succeed in her suit. Accordingly, this appeal is allowed with costs and the judgment and decree of the District Court of Toungoo are hereby set aside and the decree of the trial Court is restored.

APPELLATE CIVIL.

Before U San Maung and U Thaung Sein, JJ.

H.C. 1961 — *Jan. 27.*

MESSRS. LAKHANY BROS. (APPLICANTS)

v.

SIN TEIK AND ONE (RESPONDENTS).*

Limitation Act, s. 5—Computation of period of time for limitation—Exclusion of time spent in prosecuting review application—Good faith—Union Judiciary Act, s.5—Loss or detriment.

Where the Appellate Court omitted to discuss in its judgment certain grounds set out in the applicants' memorandum of appeal and the applicants sought for a review of the said judgment under Order 47 of the Civil Procedure Code on the ground of such omission and where the Court after discussing the merits of the grounds in question dismissed the application.

Held: That the applicants had prosecuted their review application in good faith and that therefore the time spent by them in the prosecution of the said application can be excluded under s. 5 of the Limitation Act in computing the period of time for the purpose of limitation in connection with their application for a certificate under s. 5 of the Union Judiciary Act.

"* * * the time taken by a review application may be excluded unless the application has not been made in good faith."

per Bennett, J. in *Noor Beg* v. *Abdul Rahman* (*Official Receiver*), A.I.R. 1944 Oudh 193.

Ashanulla v. *The Collector of Dacca and Rajendra Narain Roy, Bahadur and others*, I.L.R. 15 (1887) Cal. 242; *Brij Indar Singh* v. *Kanshi Ram*, I.L.R. 45 Cal. 94 (P.C.); *Seshgiri Narayan Kamat and others* v. *Venkatesh Laxman Kamat and others*, A.I.R. (1927) Bom. 221; *Noor Beg* v. *Abdul Rahman* (*Official Receiver*), A.I.R. (1944) Oudh 193, referred to.

Where the Chief Judge of the City Civil Court, Rangoon, ordered the applicants to reinstate the respondents in a room of their house under penalty, in case of default, of forfeiture of K 10,000 in the sum of which the applicants had entered into a bond under s. 11(2) of the Urban Rent Control Act and the said order was confirmed by the High Court on appeal.

Held: That the judgment of the High Court confirming the order of the Chief Judge of the City Civil Court directly involves a question respecting property of the value of K 10,000 which amount represents the loss or detriment which the applicants will suffer in consequence of the order.

---

* Civil Misc. Application No. 31 of 1960 for a certificate under s. 5 of the Union Judiciary Act, 1948 for permission for further appeal against the order of the High Court (Appellate Side), Rangoon in Civil Misc. Appeal No. 18 of 1956.

Mrs. Constance M. Writer v. *A. M. Khan*, (1950) B.L.R. (H.C.) 65, referred to.

Ba Maw and *Zali Maw* for the applicants.

Tin Maung for the respondents.

U SAN MAUNG, J.—This is an application by Messrs. Lakhany Bros., who were the appellants in Civil Miscellaneous Appeal No. 18 of 1956 of this Court, for a certificate under section 5 of the Union Judiciary Act, 1948, that the case is a fit one for further appeal to the Supreme Court. The facts giving rise to the present application are briefly as follows:

In Civil Regular Suit No. 977 of 1950 of the City Civil Court of Rangoon, the present applicants as plaintiffs obtained a decree for the ejectment of the respondents (1) Sin Teik, and (2) C. Seng Choon from a piece of land known as No. 575, Dalhousie Street, Rangoon, the suit being one under section 11 (1) (*d*) of the Urban Rent Control Act. The defendants appealed to this Court but the decree of the trial Court was virtually confirmed in Civil First Appeal No. 19 of 1951, the only modification being in respect of the bond to be executed by the plaintiffs. They were directed to enter into a bond for a sum of K 10,000 " that they will erect a building on the site in question within one year from the date of the vacation of the premises by the respondents and that they will, if so desired by the defendants, re-instate them on the premises in question on completion of the erection of the building in case it is erected for the purpose of letting."

The bond was executed by the plaintiffs. The defendants, however, did not voluntarily vacate but were ejected from the land. Then, the plaintiffs put up a four-storeyed building on the suit land within the stipulated time. The defendants thereafter requested the plaintiffs to re-instate them on the new building which had been

H.C. 1961

MESSRS. LAKHANY BROS. v. SIN TEIK AND ONE.

U SAN MAUNG, J.

erected on the suit land but this request was refused by the plaintiffs. Thereupon, the defendants made an application to the City Civil Court for an order for their re-instatement. The plaintiffs objected to the application for the re-instatement of the defendants, but the learned Chief Judge of the City Civil Court, by his order dated the 19th of March 1956, made the following direction:—

> "I would direct the respondent to permit the applicants to obtain possession of one room on the groundfloor of the suit premises, within a fortnight from the date of this order, failing which the respondent is liable to forfeit the sum of K 10,000 mentioned in the bond under section 11 (2) of the Urban Rent Control Act and possession will be given by the Court in addition to this forfeiture of the bond. There will be no order as to costs; each party to bear their own costs."

The plaintiffs appealed to this Court. In so doing, they raised about six points in their grounds of appeal. However, as stated by the learned Judges, *viz.*, U Ba Thoung and U Aung Khine, JJ., in their judgment in Civil Miscellaneous Appeal No. 18 of 1956, only three points were stressed in the argument. These related:—(1) to their contention that since the defendants had been adjudicated insolvents in Insolvency Case Nos. 1 and 2 of 1954 of this Court, their right of occupancy had vested in the Official Assignee and that therefore, they had no *locus standi* to file an application for re-instatement; (2) that as the defendants had failed to intimate to them their desire to be re-instated in time, this amounted to a waiver of their right to re-instatement; and (3) that because of the provisions of the Ministry of Finance and Revenue, Notification No. 35, dated the 16th of February 1951, their building being newly constructed, was exempt from the operation of the Urban Rent Control Act, 1948, and that, therefore, the order relating to the re-instatement of the defendants was erroneous.

All these points were, however, decided by the learned Judges in favour of the defendants and the plaintiffs' appeal was dismissed on the 27th of August 1958.

On the 19th of September 1958, the plaintiffs filed an application purporting to be one under Order 47, Civil Procedure Code, for the review of the judgment of this Court in Civil Miscellaneous Appeal No. 18 of 1958. One of the grounds raised in the application for review was that the appellate Bench had failed to give due regard and weight to paragraphs 3 and 8 of the memorandum of appeal and that, therefore, there was an error apparent on the face of the record as the points mentioned therein related to facts upon which a finding was necessary for the purpose of deciding the issues in the case. Paragraph 3 of the memorandum of appeal reads: "For that the learned trial Judge, failed in not taking into consideration the obstructive attitude of the respondents since the date of the execution of the bond thus preventing the appellants from getting vacant possession of the suit premises up to the 6th December, 1954, after a period of 2 years and 7 months;" and paragraph 8 reads: "For that the learned trial Judge, failed to take notice of the fact that the respondents were on the date of the present application, *i.e.*, 27th day of August 1955, indebted to the appellants in the sum of about K 30,000 being arrears of rent in respect of the suit premises, and as such they were not desirable persons to be put in possession of the suit premises, after its new construction and completion and be made tenants of the appellants."

The application for review was admitted but after arguments had been heard from both the parties, it was dismissed by the same Bench of learned Judges, *viz.*, U Ba Thoung and U Aung Khine, JJ. In so doing, the learned Judges wrote a fairly lengthy order in course of which they dealt with the merits of the grounds raised in paragraph 3 of the memorandum of appeal. They gave their

H.C. 1961

MESSRS. LAKHANY BROS. v. SIN TEIK AND ONE.

U SAN MAUNG, J.

reasons for coming to the conclusion that although the defendants did not vacate voluntarily from the premises in suit, but had to be ejected, this made no difference to the operation of the condition in the bond regarding their re-instatement. It is, therefore, clear that the learned Judges in dismissing the review application considered that the point raised in paragraph 3 of the memorandum of appeal worthy of their careful consideration although they did not deal with it in the appellate judgment as it had not been stressed in argument.

The order by which the review application was dismissed is dated the 30th of July 1960. The present application for a certificate under section 5 of the Union Judiciary Act was filed on the 12th of August 1960, so that there was no undue delay in presenting the application after the rejection of the application for the review of the judgment in Civil Miscellaneous Appeal No. 18 of 1956.

However, the present application will only be within the period allowed by limitation if the time spent by the plaintiffs from the 19th of September 1958 till the 30th of July 1960, in prosecuting their application for the review of the judgment can be excluded in the computation of the period of time for the purpose of limitation.

Now, in *Ashanulla* v. *The Collector of Dacca and Rajendra Narain Roy, Bahadur, and others* (1), a Bench of the Calcutta High Court held that the mere presentation of an application for review where it is not shown that the grounds therefore are reasonable and proper, is not a sufficient reason for admitting an appeal after the period of limitation prescribed for such appeal has passed. In this connection, the learned Judges observed:

> "If we were shown that there were any good grounds for the review, or that the application was, under the circumstances, a reasonable and proper one, although it was even-

(1) I.L.R. 15 (1887) Cal. 242.

tually refused, we might think that the fact that he was prosecuting the review was a reason why we should be satisfied that there was sufficient ground for his not presenting the appeal within the time limited. But in this particular case we are not shown, in the first instance, that there were any grounds for a review, for when we come to examine the grounds of the application for review we find that they are all grounds of appeal, and none of them a ground for review; and, therefore, if we were to hold that the presentation of an application of this kind was a sufficient ground for not presenting the appeal within time, we should have to hold that the presentation of every application for review, whether it were groundless or unreasonable, or whether there was anything in it or not, in itself extended the time for preferring the appeal. In our opinion it is impossible to hold anything of the kind."

Subsequently, the Privy Council held in the case of *Brij Indar Singh* v. *Kanshi Ram* (1) that:

"For the exercise of the judicial discretion allowed by section 5 of the Limitation Act, 1908, to admit, for 'sufficient cause,' an appeal which would be otherwise barred as being out of time, the case of *Karm Bakhsh* v. *Daulat Ram* (2) lays down a general rule that the true guide is whether the appellant has acted with reasonable diligence in the prosecution of his appeal; and he ought to be deemed to have so acted where, after deducting the time spent in prosecuting with due diligence a proper application for review of judgment, the period between the date of the decree appealed from and the date of presenting the appeal does not exceed the period prescribed for preferring an appeal."

However, in the case quoted above, the Privy Council seems to have stressed two points:—(*a*) that the application for review must be a proper one, and (*b*) that the appellant must have acted with due diligence in prosecuting this application.

(1) I.L.R. 45 Cal. 94 (P.C.). (2) (1888) P.R. No. 183.

H.C. 1961

MESSRS. LAKHANY BROS. v. SIN TEIK AND ONE.

U SAN MAUNG, J.

So, a Bench of the Bombay High Court had this to say in *Seshgiri Narayan Kamat and others* v. *Venkatesh Laxman Kamat and others* (1):

"The case has been presented to us almost on the lines as if a litigant was entitled as of right to deduct any period during which he has presented an application for review to the Court. In that respect *Narima* v. *Hasham* (2) was relied on, and also the decision of the Privy Council in *Brij Indar Singh* v. *Kanshi Ram* (3). But in our opinion, neither of those cases has any such wide application as is contended by the applicant. On the contrary, the test laid down in *Pundlik* v. *Achut* (4) and *Ashanulla* v. *The Collector of Dacca* (5) ought, we think, to be applied, namely, that the appellant is bound to satisfy the Court that there were sufficient circumstances existing in his case to account for the delay, and that the time taken in securing the application for review ought not to be deducted in calculating the period of limitation, unless there is a reasonable ground asking for a review. As stated in the head-note in *Ashanulla* v. *The Collector of Dacca* (5):—

'The mere presentation of an application for review, where it is not shown that the grounds therefor are reasonable and proper, is not a sufficient reason for admitting an appeal after the period of limitation prescribed for such appeal has passed.'

Now, Order 47, Rule 1 of the Civil Procedure Code, lays down the limitations under which a review can be presented. And the decision of their Lordships of the Privy Council in *Chhajju Ram* v. *Neki* (6) emphasizes the duty of the Court hearing the review in that respect. In the present case, it is perfectly clear that there was no new and important matter or evidence which was discovered, nor was there any mistake or error apparent on the face of the record. So that the only reason put forward would be any other sufficient reason within the meaning of Rule 1. Now it was pointed out by the Judicial Committee that—

'a Court hearing an application for the review of a decree on appeal has no jurisdiction to order a review

(1) A.I.R. (1927) Bom. 221.
(2) A.I.R. (1925) Bom. 137=49 Bom. 149.
(3) I.L.R. 45 Cal. 94 (P.C.).
(4) (1893) 18 Bom. 84.
(5) I.L.R. 15 (1887) Cal. 242.
(6) A.I.R. (1922) P.C. 112.

because it is of opinion that a different conclusion of law should have been arrived at !"

However, the most reasonable view in the matter appears to have been taken by Bennett, J. in *Noor Beg* v. *Abdul Rahman (Official Receiver)* (1). There, the learned Judge, after an exhaustive review of the case law on the subject came to the following conclusion :—

"It appears to me that the only way to reconcile the Privy Council pronouncement with the view taken in some of these cases is to hold that the time taken by a review application may be excluded unless the application has not been made in good faith. I accept the view taken by the numerous High Courts that it was not intended by the Privy Council to lay down that the period must invariably be excluded.

The question whether an application in review has been made 'in good faith' is one of some difficulty. As I have said it cannot be disputed that the Civil Judge was justified in dismissing the application in the present case on the ground that it was not maintainable, the grounds shown in the application not being such grounds as are referred to in the provisions in Rule 1 of Order 47 for such an application. But I do not think that this fact by itself warrants the inference that the application was made in bad faith merely with the object of gaining time. I asked the learned Counsel for the appellant why the Official Receiver or his Counsel should have chosen to adopt a course which according to him they knew was unwarranted instead of proceeding at once by way of appeal. He was unable to answer this question. There can be no doubt that much misconception has prevailed at times with regard to the scope of an application in review, and even in this Court applications are not infrequently presented which cannot be brought within the four corners of Rule 1 of Order 47. But although such applications have been rejected, it has never been suggested before me that they had been made in bad faith simply with the object of gaining time."

If it is contended that the grounds for review in the application for review must be strictly those falling within

(1) A.I.R. (1944) Oudh 193.

H.C. 1961

MESSRS. LAKHANY BROS. v. SIN TEIK AND ONE.

U SAN MAUNG, J.

the purview of Order 47, Rule 1 of the Civil Procedure Code for the extension of time under section 5 of the Limitation Act, it would mean that only in rare cases of a proper application for review being unreasonably rejected by the Judge when it should have been granted, that the question of extension of time would arise. This, in our opinion, would be to take too restrictive a view of the pronouncement made by the Privy Council in the case of *Brij Indar Singh* v. *Kanshi Ram* (1).

Coming back to the case now under consideration, it is clear to us that the application for review had been made in good faith. Although in prosecuting the appeal in Civil Miscellaneous Appeal No. 18 of 1956, the learned Advocate appearing for the plaintiffs did not press in argument the point raised in paragraph 3 of the memorandum of appeal, this point was not specifically waived. Therefore, it might have appeared to the plaintiffs that this was a good ground for presenting an application for review of the judgment. The fact that the learned Judges of this Court took considerable pains to deal with this point in their order rejecting the application for review, shows that this was a point worthy of being taken up in argument.

For these reasons, we consider that the present application for a certificate under section 5 of the Union Judiciary Act is in time, regard being had to the provisions of section 5 of the Limitation Act.

The next point for consideration is, whether the judgment of this Court in dismissing the appeal against the order of the learned Chief Judge of the City Civil Court, Rangoon, involves directly or indirectly some claim or question respecting property of the value of K 10,000. In this connection, the observations of a Bench of this

(1) I.L.R. 45 Cal. 94 (P.C.).

Court in *Mrs. Constance M. Writer* v. *A. M. Khan* (1) are apposite. There it was observed:

> "Section 5 (c) of the Union Judiciary Act, 1948 like the second paragraph of section 110 of the Code of Civil Procedure requires that the judgment, decree or final order must involve directly or indirectly some claim or question respecting property the value of which is not less than ten thousand rupees; and so far as the said paragraph is concerned it has been held in *N. C. Galliara* v. *A. M. M. Murugappa Chetty* (2) that it is the extent to which the decree or order has operated to the prejudice of the applicant that determines whether the decree or order is subject to appeal or not, and whatever may be the value of the property in respect of which a claim or question is involved in the appeal, no appeal lies under section 110 unless the value of the loss or detriment which the applicant has suffered by the passing of the decree or order, and from which he seeks to be relieved by His Majesty in Council is Rs. 10,000 or upwards."

As it is clear that if the plaintiffs fail to abide by the order of the learned Chief Judge of the City Civil Court, Rangoon, which was confirmed on appeal by this Court, they would forfeit a sum of K 10,000 the judgment of this Court confirming the order of the Chief Judge of the City Civil Court directly involves a question respecting property of the value of K 10,000. This amount represents the loss or detriment which the plaintiffs will suffer in consequence of the order.

Regarding the question, whether the proposed appeal to the Supreme Court involves some substantial question of law, the ruling in the case of *Hajee L. A. M. Nagoor Meera & Sons* v. *Beharilal Chotmal* (3) may be usefully applied. There it was held that the condition in section 5 of the Union Judiciary Act that the appeal must involve some substantial question of law is satisfied even if the

(1) (1950) B.L.R. 65 (H.C.). (2) I.L.R. 7 12 Ran. 355.
(3) (1950) B.L.R. 61.

H.C. 1961

MESSRS. LAKHANY BROS. v. SIN TEIK AND ONE.

U SAN MAUNG, J.

question of law is one between the parties and not of general importance, if it is fairly open to argument. There can be no doubt that the questions involved in the appeal are fairly open to argument.

For these reasons the application is allowed and a certificate under section 5 of the Union Judiciary Act, 1948, that the case is a fit one for further appeal to the Supreme Court is granted. There will be no order as to costs of this application.

U THAUNG SEIN, J.—I agree.

APPELLATE CIVIL.

Before U Thaung Sein, J.

S. C. KETHRY AND ONE (APPELLANTS)

v.

MAUNG HLA MAUNG (RESPONDENT).*

H.C. 1961

Jan. 21.

Civil Procedure Code, s. 2 (11)—*Intermeddler—Who is not.*

From the mere fact that the appellants had resided in the same house with the deceased they cannot be regarded as intermeddlers of his estate as to entitle them to be called legal representatives of the deceased within the definition of s. 2 (11) of the Civil Procedure Code.

Daropdi v. *Sada Kaur*, 22 I.C. 242 ; *Daw Hla Sein and seven others* v. *Daw Aye Khin*, (1957) B.L.R. (H.C.) 242, explained.

Aung Min (1) for the appellants.

Ba Shun for the respondent.

U THAUNG SEIN, J.—This is an appeal against the judgment and decree of the learned Fourth Judge of the City Civil Court directing the eviction of the present appellants (S. C. Kethry and Daw Saw Tin) from certain premises situated within the Rangoon Town limits. The premises in question are admittedly owned by the respondent U Hla Maung and were originally leased out to one P. C. Nath who died sometime in December 1955. The respondent's case is that the appellants are trespassers in the suit premises and he accordingly sued for their ejectment in Civil Regular Suit No. 1250 of 1956 of the City Civil Court. There were four defendants in the suit including the two appellants who were the only contestants in the case. In a brief written statement, the appellants contended that the Second appellant Daw Saw Tin was the adoptive daughter of the deceased P. C. Nath and

* Civil 1st Appeal No. 79 of 1959 against the decree of the 4th Judge, City Civil Court, Rangoon, in Civil Regular Suit No. 1250 of 1956.

H.C. 1961

S. C. KETHRY AND ONE v. MAUNG HLA MAUNG.

U THAUNG SEIN, J.

his wife and that she (appellant) and her husband S. C. Kethry (First appellant) were thus the legal representatives of the deceased tenant and come within the definition of the term "tenant" in section 2 (*g*) of the Urban Rent Control Act, 1948. The respondent strenuously disputed this claim and asserted that they were "not the children of the deceased P. C. Nath" and were in fact trespassers in the premises. The suit then went to trial on five issues as framed by the learned Fourth Judge of the City Civil Court but the main issue between the parties was whether the appellant Daw Saw Tin was the adoptive daughter of the deceased P. C. Nath. So far as the question of adoption was concerned, the learned trial Judge had no difficulty in coming to the finding that the appellant Daw Saw Tin was not the adoptive daughter of the deceased P. C. Nath and this finding has not been challenged before me on appeal. After all, the deceased P. C. Nath was an Hindu and it is not clear how he ever adopted a Burmese Buddhist and the evidence led *re* the matter of adoption was to say the least hopelessly inadequate and incredible.

The learned counsel for the appellants has argued however that although his clients failed to prove the adoption, they are nevertheless legal representatives of the deceased P. C. Nath as they had intermeddled with the estate of the deceased. If this statement be the truth then indeed, the appellants will come within the definition of "legal representatives" in section 2 (11) of the Civil Procedure Code which "includes any person who intermeddles with the estate of the deceased". Then again if the appellants are legal representatives of the deceased P. C. Nath then they would clearly be tenants of the suit premises in view of the definition of that term in section 2 (*g*) of the Urban Rent Control Act, 1948 which expressly "includes a legal representative as defined in the Code of Civil Procedure". The question as to whether

H.C. 1961

S. C. KETHRY AND ONE v. MAUNG HLA MAUNG.

U THAUNG SEIN, J.

or not the appellants were intermeddlers in the estate of the deceased P. C. Nath was considered by the learned trial Judge but on going through the pleadings I am unable to trace any such plea in the written statement. All that the appellants claimed was that they were the children of the deceased and there was no alternative plea that they were intermeddlers in the estate of the deceased and I need hardly add that it is clearly laid down in *A. S. P. S. K. R. Karuppan Chettyar* v. *A. Chokkalingam Chettiar* (1) that " a party should be allowed to win or lose on a case set out in his pleading and it is not the function of a trial or an appellate court to make out a case different from the one set out in pleadings ". Be that as it may, even if the appellants could set up such a plea, the evidence led as regards the so called intermeddling in the estate is practically non-existent. All the evidence led by the appellants was designed to prove the adoption and that they had lived with the deceased in the same house. The question then arises whether from the mere fact that the appellants had resided in the same house with the deceased they should be regarded as intermeddlers of his estate. In this connection, the learned counsel for the appellants has relied on the ruling in *Anwar Ali Bepari* v. *Jamini Lal Ray Chaudhuri* (2) where it was held that a month to month tenancy created after the passing of the Transfer of Property Act is heritable and devolves on the heirs of a deceased tenant. The learned counsel continues and asserts that since the appellants are in occupation of the premises they should be regarded as intermeddling with part of the estate of the deceased and in support of this view has cited the case of *Daropdi* v. *Sada Kaur* (3). All that this ruling laid down was that an intermeddler of part of an estate of a deceased person also comes within the definition of

(1) (1949) B.L.R. (S.C.) 46. (2) I.L.R. (1939) Cal. 254.
(3) 22 I.C. 242.

H.C. 1961

S. C. KETHRY AND ONE v. MAUNG HLA MAUNG.

U THAUNG SEIN, J.

"intermeddler" in section 2 of the Code of Civil Procedure. A similar view has also been expressed by our own High Court in *Daw Hla Shin and seven others* v. *Daw Aye Khin* (1) which approved of the above ruling. But neither of these rulings sought to lay down that a person who has lived with a deceased should automatically be regarded as an intermeddler in his estate. In the former case, the "intermeddler" had not merely lived with the deceased until his death but "was in possession of part of his estate, including a valuable gold watch". In the present case apart from the fact that the appellants shared house with the deceased they do not claim to be in possession of any part or portion whatsoever of his estate. On the whole, I fail to see how the appellants could possibly be regarded as legal representatives of the deceased P. C. Nath and hence the learned trial Judge was correct in directing that they be evicted from the suit premises. This appeal fails and is accordingly dismissed.

As regards the costs of this appeal, learned counsel for the respondent has not pressed for costs and hence there will be no order for costs so far as this appeal is concerned.

(1) (1957) B.L.R. (H.C.) 242.

CIVIL REVISION.

Before U Thaung Sein, J.

H.C. 1961

Feb. 8.

THE AMERICAN INTERNATIONAL UNDERWRITERS (BURMA) LTD. (APPLICANTS)

v.

U MAUNG SAN (RESPONDENT).*

Jurisdiction of Court—Claim under insurance policy—Place where contract completed and payment contracted to be made—Ouster of jurisdiction by consent—Local canvasser not agent of company.

The respondent sued the applicants in the Additional District Court of Bassein for the recovery of K 14,000 on the strength of a fire insurance policy covering a certain building belonging to the respondent and which was destroyed by a fire. The applicants raised a preliminary objection saying that the Additional District Court of Bassein had no jurisdiction to entertain the suit and that the claim should have been filed in a competant Court at Rangoon in view of the following express condition of the insurance policy.

> "In the event of any claim arising in respect of property hereby insured, the same shall be settled and paid in Rangoon and the entire cause of action shall also be deemed to arise in Rangoon and further all legal proceedings in respect of any such claim shall be instituted in a competent Court in the City of Rangoon only."

Held : That although the proposals for the insurance were made at Bassein the policy of insurance was entered into at Rangoon and claims arising out of it are payable in Rangoon and that therefore the Additional District Court of Bassein has no jurisdiction to try the suit.

The Jupiter, General Insurance Company, Limited ; Phoenix Assurance Company Limited ; The Law Union & Rock Insurance Company, Limited v. *Abdul Aziz*, I.L.R. 1 Ran. 231, followed.

The Bengal Provident Fund and Insurance Co., Ltd. v. *Kamini Kumar Choudhury*, 22 C.W.N. 517 ; *Vishavendra Thirtha Swamiar of Sode Mutt* v. *National Insurance Co., Ltd., Calcutta*, A.I.R. (1918) Mad. 635; *Light of Asia Insurance Co., Ltd.* v. *Bai Chanchal*, A.I.R. (1932) Bom. 392; *People's Insurance Co., Ltd.* v. *Benoy Bhusan Bhoumik*, I.L.R. (1943) 1 Cal. 564, dissented from.

Held also : That the local canvasser of the applicant Company at Bassein was not their agent.

---

* Civil Revision No. 15 of 1959 against the order of the Additional District Court, Bassein in Civil Regular Suit No. 1 of 1958.

NOTE.—Appeal from this order was dismissed by the Chief Court of Burma on the 9th July 1962 in Civil Appeal No. 13 of 1961. (*Ed.*).

H.C. 1961

THE AMERICAN INTERNATIONAL UNDERWRITERS (BURMA) LTD. v. U MAUNG SAN.

Held further : That in view of the above clause, even if part of the cause of action did arise within Bassein District, the jurisdiction of the District Court of Bassein to entertain the claim was ousted by consent of the parties.

National Petroleum Co., Ltd., Bombay v. *Maghraj Golcha and another*, A.I.R. (1936) Nag. 334 ; *Bahagat Ram and another* v. *Ramniwas and others*, A.I.R. (1949) Ajmer 44, referred to.

G. N. Banerji for the applicants.

N. C. Sen for the respondent.

U THAUNG SEIN, J.—The respondent U Maung San sued the present applicants in the Additional District Court of Bassein for the recovery of K 14,000 on the strength of a fire insurance policy covering a certain building belonging to the respondent and which was destroyed by a fire. The applicants raised a preliminary objection saying that the Additional District Court of Bassein had no jurisdiction to entertain the suit and that the claim should have been filed in a competent Court at Rangoon in view of the following express condition in the insurance policy :—

> "In the event of any claim arising in respect of property hereby insured, the same shall be settled and paid in Rangoon and the entire cause of action shall also be deemed to arise in Rangoon and further all legal proceedings in respect of any such claim shall be instituted in a competent Court in the City of Rangoon only."

The learned Additional District Judge, Bassein did not accept this contention and held that he had jurisdiction to try the suit. Hence the present application in revision to have the order of the learned District Judge set aside.

It may be noted that at the time when the question as to the jurisdiction or otherwise of the Additional District Court of Bassein to entertain the suit was argued before the learned Additional District Judge, both the parties and their learned counsel agreed not to lead any oral evidence and the matter was decided by reference to the pleadings and the policy of insurance which was filed

along with the plaint. Now, there is a reported Bench ruling of the late High Court of Judicature which is practically on all forms with the present case in *The Jupiter General Insurance Company, Limited; Phoenix Assurance Company, Limited; The Law Union & Rock Insurance Company, Limited* v. *Abdul Aziz* (1) which lays down as follows:—" That for the purpose of section 20 of the Code of Civil Procedure, the words 'cause of action', so far as suits on contracts are concerned include the making of the contract and the payment of money under the contract and that in cases based on contract of insurance, they do not include the loss or damage of the property insured ". In this connection it should be noted that section 20 (*c*) of the Civil Procedure Code expressly states that " every suit shall be instituted in a Court within the local limits of whose jurisdiction the cause of action wholly or in part arises ". The respondent-plaintiff's case as made out in paragraphs 1 to 3 of the plaint is that the contract of insurance was entered into at Bassein and that all payments due under the insurance policy were payable in Bassein and hence the cause of action lay entirely within the jurisdiction of the Additional District Court of Bassein. The learned Additional District Judge has held that since the insurance was effected through a canvasser of the applicants at Bassein and the premium due was paid in that town the contract of insurance was completed at Bassein. I regret I cannot subscribe to this view and would add that learned counsel for the respondent also shares my opinion in this matter. After all, the policy of insurance was issued at Rangoon and the local canvasser of the applicant Company at Bassein was by no means their agent. No doubt the proposals for the insurance were made at Bassein but the contract was finally completed at Rangoon. With regard to the question as to the place of payment under the

(1) I.L.R. 1 Ran. 231.

H.C. 1961

THE AMERICAN INTERNATIONAL UNDERWRITERS (BURMA) LTD. v. U MAUNG SAN.

U THAUNG SEIN, J.

policy the learned Additional District Judge has pointed out that the policy has been assigned for valuable consideration to the State Commercial Bank at Bassein. He then went on to hold that any monies which may become due on the policy were payable at Bassein. I have referred to the document of assignment attached to the policy and though there is a clause which stipulates " that the receipts of the Bank shall be a complete discharge of the Company " it does not necessarily follow that the monies were payable at Bassein only. On the contrary according to the condition which has been stamped on the policy and referred to as " the rubber stamp clause relating to jurisdiction " it is abundantly clear that the monies were payable in Rangoon and nowhere else. In view of the fact that the policy of insurance was entered into at Rangoon and claims arising out of it are payable in Rangoon it is difficult to see how the Additional District Court of Bassein could have any jurisdiction to try the present suit. As stated earlier the facts obtaining in the present suit are almost parallel with those reported in *The Jupiter, General Insurance Company, Limited; Phoenix Assurance Company, Limited; The Law Union & Rock Insurance Company, Limited* v. *Abdul Aziz* (1). In that case, a rice mill situated in the Pegu District was insured against loss by fire with an Insurance Company at Rangoon and all claims under that policy of insurance were payable at Rangoon. The mill in question was burnt down and the owner filed a suit in the District Court of Pegu for payment of the sum due on the policy. A preliminary objection was raised by the Insurance company concerned challenging the jurisdiction of the District Court of Pegu to entertain the suit. But that objection was overruled by the learned District Judge on the ground that the destruction of the rice mill was part of the cause of action and that since it occurred in Pegu District, he

(1) I.L.R. 1 Ran. 231.

was competent to try the suit. The case then went up to the High Court of Judicature at Rangoon in revision and a Bench of that Court after a careful analysis of the law and authorities relating to the definition of the term " cause of action " held that " the loss or damage of the property insured " is not part of the cause of action. It went on to add that this loss " is merely a cause of the cause, and is not even a proximate cause since the real cause of action is the failure to pay the money due under the contract and the primary cause of that cause is the contract itself the loss or destruction of the property being only a secondary cause which is purely accidental being due merely to the nature of the particular kind of contract under consideration ". These observations are in my opinion sufficient to dispose of the matter before me but perhaps I should note that the learned counsel for the respondent has also referred me to several rulings of the Indian High Court where a contrary view was expressed and the above ruling was dissented from. For instance in *The Bengal Provident Fund and Insurance Co., Ltd.* v. *Kamini Kumar Choudhury* (1) which was a suit founded on a policy of life insurance, it was held by the Calcutta High Court that the death of the assured was part of the cause of action and that a suit could be filed for the recovery of monies due on the policy at the place where the assured died, irrespective of whether the policy was entered into at that place or not. A Bench of the Madras High Court also laid down the identical principle in *Vishvendra Thirtha Swamiar of Sode Mutt* v. *National Insurance Co., Ltd., Calcutta* (2). Then again in *Light of Asia Insurance Co., Ltd.*, v. *Bai Chanchal* (3) this view was accepted by the Bombay High Court which referred to the case of *The Jupiter General Insurance Co., Ltd.; Phoenix Assurance Co., Ltd; The Law Union & Rock Insurance*

(1) 22 C.W.N. 517. (2) A.I.R. (1918) Mad. 635.
(3) A.I.R. (1932) Bom. 392.

H.C. 1961

THE AMERICAN INTERNATIONAL UNDERWRITERS (BURMA) LTD. v. U MAUNG SAN.

U THAUNG SEIN, J.

Co., Ltd. v. *Abdul Aziz* (1) but declined to follow it. So also the Calcutta High Court in *Peoples Insurance Co., Ltd.* v. *Benoy Bhusan Bhoumik* (2) dissented from the ruling of the High Court of Judicature at Rangoon and laid down that " death is a part of the cause of action, when, under a contract of life insurance, a suit is brought for the money due on the death of the assured ".

With the utmost respect for the learned Judges of the Indian High Court, I would prefer to follow the decision of the late High Court of Judicature at Rangoon as regards the definition of the cause of action in suits on contracts of insurance.

Finally, the learned counsel for the respondent has argued that since the clause in the policy stipulating that all payments should be made in Rangoon and that all legal proceedings arising out of it should be filed in Rangoon, was affixed by means of a rubber stamp and is not part of the printed conditions of the policy, his client is not bound by it's terms. He goes on and asserts that at the time when the respondent negotiated for an insurance of his building he did not expect to receive a policy with a rubber stamp endorsement. All that the respondent agreed to—says his learned counsel—was the usual type of policy. As against this the applicant company is emphatic that the rubber stamp endorsement is a normal feature of the policies issued by them and that the respondent did not at any time raise any objections to it. No doubt, if the endorsement in question was affixed behind the back of the respondent without his knowledge or approval then indeed he cannot be bound by it. But no evidence was led to establish the allegations and oddly enough the respondent assigned the policy to the State Commercial Bank at Bassein long after it had been received from the applicants. The assignment was of the whole policy with all its endorsements. It may be noted

(1) I.L.R. 1 Ran. 231. (2) (1943) I.L.R. Cal. (Vol. 1) 564.

that there are several other rubber stamp endorsements on the policy beside the one under consideration and for reasons best known to himself, the respondent has raised no objections regarding them. On the whole, I do not consider that there is any substance in the above contention. I would add that in view of that clause, even if part of the cause of action did arise within Bassein District, the jurisdiction of the District Court of Bassein to entertain the claim was ousted by consent of the parties. I am fortified in this view by *National Petroleum Co., Ltd. Bombay* v. *Maghraj Golcha and another* (1) the headnote of which reads:

> "Where two Courts have jurisdiction to try a case, there is nothing contrary to public policy in an agreement between parties that disputes between them should be tried at one place rather than at another. It is not unnatural that a big company which has agents all over the country should enter into agreements with its agents that disputes should be tried in a place where it has its head office, and if the agents agree that disputes should be tried by one out of two competent tribunals, they should be held to this agreement. Nor does S. 28, Contract Act, prohibit an agreement which restricts a litigant to one Court out of two."

The same view is repeated in *Bhagat Ram and another* v. *Ramniwas and others* (2) and for better certainty I reproduce the relevant portion of the headnote.

> "Where there are two Courts, both of which would normally have jurisdiction to try a suit, an agreement between the parties that the suit should be filed in one of those Courts alone and not in the other, does not contravene the provisions of S. 28, Contract Act, 1941."

On the whole, I regret I am unable to accept the findings of the learned Additional District Judge, Bassein and would hold that the Additional District Court of Bassein had no jurisdiction to entertain the suit under

(1) A.I.R. (1936) Nag. 334. (2) A.I.R. (1949) Ajmer 44.

H.C.
1961

THE AMERICAN INTERNATIONAL UNDERWRITERS (BURMA) LTD.
v.
U MAUNG SAN.

U THAUNG SEIN, J.

consideration. Accordingly, the order of the learned Additional District Judge is hereby set aside and I direct that the plaint be returned to the respondent for presentation in the proper Court under Order 7, rule 10 of the Civil Procedure Code.

There will be no order for costs so far as this revision case is concerned.

APPELLATE CIVIL.

Before U San Maung and U Thaung Sein, JJ.

THE KAREN TRADING CORPORATION LTD., RANGOON (APPELLANTS)

v.

THE CHAIRMAN, THE STATE AGRICULTURAL MARKETING BOARD, RANGOON (RESPONDENTS).*

H.C. 1961

Jan. 26.

Limitation Act, s. 14—Due care and attention—Filing of suit by Advocate in wrong Court.

In their suit against the respondents before the Special Civil Court, Rangoon the appellants had included a claim for indirect charges which was disallowed by the Special Civil Court on the ground that under s. 4 of the Special Civil Courts Act, 1951, it had no jurisdiction to entertain it.

In their subsequent suit the appellants' claim for the said indirect charges was resisted by the respondents on the ground that it was barred by the law of limitation. This defence was accepted by the trial Judge who dismissed this particular claim. On appeal the case was remanded for trial of the case on additional issues, amongst which was whether the time spent by the appellants in pursuing their claim before the Special Civil Court should be excluded in computing the period of limitation of the plaintiffs' suit. The trial Court relying on *Brij Mohan Das* v. *Mannu Bibi and another*, I.L.R. 19 All. 348 (F.B.); *Ram Ravji Jambhekar* v. *Pralhaddas Subkarn*, I.L.R. 20 Bom. 133 and *Kishan Lal and another* v. *Tika and another*, I.L.R. 49 All. 555 gave a finding that the appellants' claim for indirect charges was within the period of limitation allowed by law as the mistake of making the claim in an incompetent Court, having been made through ignorance of law was excusable.

Held : Upholding the finding of the trial Court, that regard being had to the language of s. 4 of the Special Court Act, 1951 and to the absence of any authority which could be relied upon to construe the provisions of the said section, the Advocates for the plaintiffs could not be said to have acted without due care and attention in preferring the plaintiffs' claim before the Special Civil Court and that therefore the plaintiffs were entitled to deduct the time in that Court in computing the period of limitation for their present suit. *Ma Mai Gale* v. *Tun Win*, 8 L.B.R. 566 ; *Tin Tin Nyo and others* v. *Maung Ba Saing and one*, I.L.R. 1 Ran. 584; *J. N. Surty* v. *T. S. Chettyar Firm*, I.L.R. 4 Ran. 265; *U Shwe Kyu and four others* v. *Ma Tin U*, (1948) B.L.R. 606 ; *Brij Mohan Das* v. *Mannu Bibi and another*, I.L.R. 19 All. 348 (F.B.) ; *Brij Indar Singh* v. *Kanshi Ram*, I.L.R. 45 Cal. 94 (P.C.) ; *Kullayappa* v. *Lakshmipathi*,

* Civil 1st Appeal No. 7 of 1956 against the decree of the High Court (Original Side), Rangoon in Civil Regular Suit No. 28 of 1954.

H.C. 1961

THE KAREN TRADING CORPORATION LTD., RANGOON v. THE CHAIRMAN, THE STATE AGRICULTURAL MARKETING BOARD, RANGOON.

I.L.R. 12 Mad. 467 at 471 ; *Ram Ravji Jambhekar* v. *Pralhaddas Subkarn*, I.L.R. 20 Bom. 133 ; *Kishan Lal and another* v. *Tika and another*, I.L.R. 49 All. 555 ; *Mahabir Singh and others* v. *Musammat Radha and others*, (1932) 150 I.C. 533, referred to.

K. R. Venkatram for the appellants.

Sein Tun for the respondents.

U SAN MAUNG, J.—In Civil Regular Suit No. 28 of 1954 of this Court, the plaintiffs Messrs. Karen Trading Corporation Ltd. who are the appellants in the present appeal, sued the State Agricultural Marketing Board represented by its Chairman, for the recovery of K 6,84,858·45 pyas alleged to be due on a statement of accounts between them. The plaintiffs' case was that they were the agents of the defendant Board for the purchase of rice and rice products at various stations in Myaungmya district and that in their capacity as agents, they were to submit from time to time, bills relating to purchase of rice and rice products and other charges including costs of conveyance, commission and indirect charges and that during their agency period from the year 1947 till the end of December 1949, there was due to the plaintiffs by the defendant, a total sum of K 6,84,858·45 pyas consisting of the following items:—

(*a*) Gunny accounts ... Rs. 34,000-6 as.
(*b*) Demurrage bills ... Rs. 4,66,939-4 as.
(*c*) *Indirect charges* ... Rs. 1,83,918-13 as.

When the plaintiffs made demands for payments culminating in the notice Exhibit "L" dated the 5th of February 1954, the defendants failed to comply and hence the cause of action arose at Rangoon on the 5th of April 1954, when the period of two months allowed in the notice of demand expired. The cause of action also arose on the 26th of June 1951, when the last bill was paid to the plaintiffs by the defendants *vide* Exhibit "F".

The defendant Board by its written statement denied that there was owing to the plaintiffs a sum of K 6,84,858·45 pyas as claimed by them. It admitted that the plaintiffs were the buying agents for the SAMB of rice and rice products at certain stations in Myaungmya district as claimed by them, but denied that there was a mutual account between the plaintiffs and the Board as alleged. On the other hand, according to the Agency Agreement the plaintiffs were to submit their accounts and statements in the prescribed forms from time to time and they were to receive payment only when the accounts and statements were found to be satisfactory and only when they had actually paid out to third parties. In these circumstances, the plaintiffs had no cause of action against the defendant Board and even if there had been any cause of action the claim was barred by the law of limitation.

The suit was tried by the learned Judge on the Original Side (the late U Thein Moung, J.) who, by his judgment dated the 3rd of January 1956, now under appeal, gave a preliminary decree for accounts in respect of the claim for gunny bags. He dismissed the rest of the plaintiffs' claims on the ground that they were barred by limitation. In so doing, the learned Judge held that the plaintiffs had failed to prove that the last bill was paid on the 22nd of June 1951 as the letter Exhibit " F " referred to by them was dated the 8th of November 1948 and only related to the sanction for the payment of Rs. 30,000 as advance to all native cargo-boat and launch owners. Furthermore, the learned Judge held that although the plaintiffs could base their claim on the letter Exhibit " E " dated the 24th of October 1950, containing certain admissions of the Board's liabilities in respect of commission bills, retention bills and indirect charges bills to the total sum of Rs. 1,71,177-7 as. the suit having been filed on the 9th of April 1954, was far beyond the period of three years

H.C. 1961

THE KAREN TRADING CORPORATION LTD., RANGOON v. THE CHAIRMAN, THE STATE AGRICULTURAL MARKETING BOARD, RANGOON.

U SAN MAUNG, J.

prescribed by the law of limitation. The learned Judge noted in his judgment that the plaintiffs had been pursuing their claim in the wrong Court and cited, in this connection, Civil Suit No. 84 of 1952 of the Special Civil Court, Rangoon. He, however, failed to take into consideration whether the plaintiffs could take advantage of the provisions of section 14 of the Limitation Act for pursuing their claim in a wrong Court. He also failed to consider whether the period spent by the plaintiffs in an attempt to have the dispute between them and the Board, referred to arbitration could also be excluded under the same section of the Limitation Act.

Accordingly, when the appeal came before a Bench of this Court consisting of U Chan Tun Aung, C.J. and U San Maung, J. the Bench, by its order dated the 23rd of June 1958, remanded the proceedings to the Original Side for trial on the following additional issues:—

(1) Whether the time spent in referring the dispute to arbitration as alleged in paragraph 7 of the plaint and also in pursuing the claim before the Special Civil Court should be excluded in computing the period of limitation of the plaintiffs' suit ?

(2) (*a*) Whether the defendant (SAMB) are liable for demurrage charges in the sum of K 4,66,939·25 pyas in view of paragraph 14 of the Agency Agreement (Exhibit B) ?; and

(*b*) Whether such demurrage charges in the aforesaid sum were occasioned by negligence, default or inefficiency of the plaintiff company or their agents or servants ?

When the case was received back on the Original Side of this Court, it was tried by U Aung Khine, J. who, by his order dated the 25th of June 1959, observed that the plaintiffs having abandoned their claim to demurrage

H.C. 1961

THE KAREN TRADING CORPORATION LTD., RANGOON v. THE CHAIRMAN, THE STATE AGRICULTURAL MARKETING BOARD, RANGOON.

U SAN MAUNG, J.

charges Issue No. 2 did not arise, and that as they did not press the first part of Issue No. 1, only the second part of this issue remained for consideration. Regarding this part of the first issue the learned Judge held that the plaintiffs could exclude the time spent by them in prosecuting their claim for indirect charges before the Special Civil Court of Rangoon in Civil Regular Suit No. 58 of 1952 and that therefore, their claim for indirect charges was within the period of limitation allowed by law.

It is a matter for consideration whether the learned Judge's finding on this point can be supported.

Now, section 4 of the Special Civil Court Act, 1951 in so far as is relevant for the purpose in hand reads:

"အထူးတရားမခုံးမှာ၊ နိုင်ငံတော် ကောက်ပဲသီးနှံရောင်းဝယ်ရေးအဖွဲ့အား စွဲဆို ရန်ရှိသော စပါး၊ ဆန်၊ ဆန်ကွဲ နှင့် ဖွဲနုမျိုး ရောင်းချသည့်အတွက် ရရန်ရှိသည့် တန်ဘိုးငွေများနှင့်ပတ်သက်၍ တရားမ မူလမှုကို၊ ဘိုတည်းမဟုတ် စပါး၊ ဆန်၊ ဆန်ကွဲ နှင့် ဖွဲနုများ ရောင်းခသည့်အတွက် ရရန်ရှိသည့်တန်ဘိုးများနှင့် ပတ်သက်၍ အခြား မူလမှုခင်းကိုသာလျှင် စစ်ဆေးစီရင်ရန်အာဏာရှိရမည်။"

Taking advantage of these provisions, the plaintiffs had, as early as the 3rd of June 1952, filed a suit for the recovery of Rs. 3,81,031-1 a. before the Special Civil Court, Rangoon. In their original plaint they claimed not only sums of money due for the purchase of rice and rice products but also for such claims as indirect charges, interest, commission and gunnies account which were referred to in paragraphs 5, 9, 10, 13 and 14 of their plaint respectively. The defendant Board by its written statement contended, *inter alia*, that the plaintiffs' claim made in paragraphs 5, 9, 10, 13 and 14 were not maintainable, as a Special Civil Court had no jurisdiction to try the same in view of section 4 of the Special Civil Courts Act. Accordingly, the Special Civil Court by its diary order dated the 22nd of January 1954, directed that the claims referred to in paragraphs 5, 9, 13 and 14 should

H.C. 1961

THE KAREN TRADING CORPORATION LTD., RANGOON v. THE CHAIRMAN, THE STATE AGRICULTURAL MARKETING BOARD, RANGOON.

U SAN MAUNG, J.

be excluded and an amended plaint excluding these claims was filed by the plaintiffs on the 18th of February 1954. Subsequently, by its final judgment dated the 20th of February 1956, the Special Civil Court decided that the claim for commission referred to in paragraph 10 of the original plaint was also outside the jurisdiction of the Special Civil Court. In these circumstances, the plaintiffs claim that the period from the 3rd of June 1952—the date on which they filed Civil Regular Suit No. 58 of 1952—and the 22nd of January 1954, the date on which the Court directed the plaintiffs to amend their plaint, should be excluded in computing the period of limitation for the purpose of the suit under appeal, because of the provisions of section 14 (1) of the Limitation Act which reads:

> "In computing the period of limitation prescribed for any suit, the time during which the plaintiff has been prosecuting with due diligence another civil proceeding, whether in a Court of first instance or in a Court of appeal, against the defendant, shall be excluded, where the proceeding is founded upon the same cause of action and is prosecuted in good faith in a Court which, from defect of jurisdiction or other cause of a like nature, is unable to entertain it."

This contention was accepted by the learned Judge on the Original Side (U Aung Khine, J.) who observed as follows:

> "'Good faith' as used in section 14 of the Limitation Act means 'exercise of due care and attention' and a finding as to good faith or absence of it is a question of fact. It is true that the claim for indirect charges had to be dropped subsequently in Civil Regular Suit No. 58 of 1952 before the Special Civil Court. But I do not consider the plaintiffs to be in any way responsible for the mistake that had been made. They had entrusted the handling of the case to well-known senior Advocates—(1) U Kyaw Myint and (2) Basu and Venkatram and the plaintiffs could not have had any inkling that part of their claim would be inadmissible in the Special Civil Court."

Then, relying upon the rulings in the cases of *Brij Mohan Das* v. *Mannu Bibi and another* (1) and *Ram Ravji Jambhekar* v. *Pralhaddas Subkarn* (2), the learned Judge held that if the mistake was made through ignorance of law, it was excusable. The learned Judge also referred to the case of *Kishan Lal and another* v. *Tika and another* (3) where it was held that proceedings in a wrong Court through the *bona fide* mistake of the Counsel may be excused under section 14 of the Limitation Act, where the party has throughout prosecuted his case with due diligence.

For the respondent Board it is contended by its learned Advocate that the plaintiffs should have realised as early as the 7th of August 1953 when their plaint in Civil Regular Suit No. 84 of 1952 was returned to them by the Special Civil Court that that Court had no jurisdiction to entertain claims for other charges. That suit related to the claim made by the plaintiffs against the Board in respect of demurrage charges. For the plaintiffs, however, it is contended that even if their claim for indirect charges in Civil Regular Suit No. 58 of 1952 should have been withdrawn on the 7th of August 1953 when the Court passed its order in the connected Civil Regular Suit No. 84 of 1952 relating to the claim for demurrage charges, they would still be in time if the period from the 3rd of June 1952 till the 7th of August 1953 be excluded under the provisions of section 14 (1) of the Limitation Act, in respect of their present claim.

For the defendant Board its learned Advocate countered by saying that section 4 of the Special Civil Court Act of 1951 is so clear, that the learned Advocate appearing for the plaintiffs in Civil Regular Suit No. 58 of 1952 could not have acted with due care and attention in including the claim for indirect charges in their plaint

(1) I.L.R. 19 All. 348 (F.B.). (2) I.L.R. 20 Bom. 133.
(3) I.L.R. 49 All. 555.

H.C. 1961

THE KAREN TRADING CORPORATION LTD., RANGOON v. THE CHAIRMAN, THE STATE AGRICULTURAL MARKETING BOARD, RANGOON.

U SAN MAUNG, J.

before the Special Civil Court. It is a matter for consideration whether the contention of the learned Advocate for the respondent Board should be allowed to prevail.

Now, with reference to section 5 of the Limitation Act, a Bench of the late Chief Court of Lower Burma consisting of Fox, C.J., and Twomey, J. held in *Ma Mai Gale* v. *Tun Win* (1) that a *bona fide* mistake on the part of a pleader may be a sufficient cause for admitting an appeal after time, but that no mistake is *bona fide* unless made in spite of due care and attention. This case was referred to with approval by Robinson, C.J. in *Tin Tin Nyo and others* v. *Maung Ba Saing and one* (2) where the learned Chief Justice said that the guiding principle had been correctly laid down in the case. In *J. N. Surty* v. *T. S. Chettyar Firm* (3) a Bench of the late High Court of Judicature observed: "It has been laid down by this Court that though a *bona fide* mistake on the part of a pleader may be sufficient cause for admitting an appeal after time, no mistake is *bona fide* unless made 'in spite of due care and attention'". These cases were referred to with approval by a Bench of this Court consisting of U Tun Byu and U Aung Tha Gyaw, JJ. in *U Shwe Kyu and four others* v. *Ma Tin U* (4) where it was held that the mistake of the appellant's pleader may amount to sufficient cause within the meaning of section 5 of the Limitation Act.

With regard to section 14 of the Limitation Act there is no reported authority of any note in Burma. However, the leading authority in India is *Brij Mohan Das* v. *Mannu Bibi and another* (5) where a Full Bench of the Allahabad High Court held that section 14 of the Limitation Act applies to a case where a plaintiff has been prosecuting his suit in a wrong Court in consequence of a *bona fide*

(1) 8 L.B.R. 566.
(2) I.L.R. 1 Ran. 584.
(3) I.L.R. 4 Ran. 265.
(4) (1948) B.L.R. 606.
(5) I.L.R. 19 All. 348 (F.B.).

mistake of law. This case was referred to with approval by the Privy Council in *Brij Indar Singh* v. *Kanshi Ram* (1) although it was not directly in point in that case.

In this connection, the observations of a Bench of the Madras High Court in *Kullayappa* v. *Lakshmipathi* (2) are apposite. What the learned Judges said was this: "No doubt every one is supposed to know the law, and the law is always certain; but if that principle was to be strictly applied, then section 14 of the Act (meaning Limitation Act) would be useless, so far as regards defect of jurisdiction." In *Ram Ravji Jambhekar* v. *Pralhaddas Subkarn* (3), a Bench of the Bombay High Court had this to say:

> "As to limitation, we see no sufficient reason for not excluding, from the period prescribed for the suit, the time occupied by the plaintiff in prosecuting his suit in the Court at Cawnpore. That it was a *bona fide suit*, in which the plaintiff hoped to obtain a decree in his favour, there can, we think, be no doubt. It was prosecuted to decree, but failed. We feel unable to accept the argument for the appellant that because the mistake made in filing the suit at Cawnpore was an error of law, that the suit was not a *bona fide* one. It was stupid, though not an unaccountable blunder; but the ignorance of law, or the ill-advice of a pleader, does not, in our opinion, necessarily or *prima facie* establish a want of good faith. We do not assent to the ruling in which a contrary proposition appears to be laid down. We also cannot say that the plaintiff has not established that his suit was prosecuted with diligence. He engaged a pleader and took the usual steps which a litigant is compelled to adopt. If there had been undue delay in the service of the summons, it would have been pointed out in the cross-examination of the plaintiff. Nothing of this kind has been shown. The hearing of the case appears to have been delayed in part by defendant not putting in his written statement, in part by the state of the business of the Court.

(1) I.L.R. 45 Cal. 94 (P.C.). (2) I.L.R. 12 Mad. 467 at 471.
(3) I.L.R. 20 Bom. 133.

H.C. 1961

THE KAREN TRADING CORPORATION LTD., RANGOON v. THE CHAIRMAN, THE STATE AGRICULTURAL MARKETING BOARD, RANGOON.

U SAN MAUNG, J.

It would, under these circumstances, be rath an extreme step to deprive the plaintiffs of the benefit of section 14 of the Limitation Act."

See also *Kishan Lal and another* v. *Tika and another* (1) and *Mahabir Singh and others* v. *Musammat Radha and others* (2).

The question, therefore, resolves to this: Did the learned Advocates to whom the plaintiffs had entrusted their case act with due care and attention in preferring the plaintiffs' claim before the Special Civil Court, Rangoon ? If so, the plaintiffs are entitled to deduct the time spent in that Court in computing the period of limitation for their present suit.

In our opinion, the Special Civil Court Act of 1951 being a new provision, there was no authority upon which the learned Advocates for the plaintiffs could rely in construing the provisions of section 4 of the Act. We are not prepared to say that even if the section is liberally construed it cannot, under any circumstance, be held to embrace claims for indirect charges which the plaintiffs sought to include in their previous suit before the Special Civil Court. Therefore, the observations of the learned Judges in *Kullayappa* v. *Lakshmipathi* (3) may be usefully applied in this case and the plaintiffs should be allowed to exclude in computing the period of limitation prescribed for the present suit the period from the 3rd of June 1952 till the 22nd of January 1954, when they were directed to amend their plaint excluding the claim for indirect charges.

In this connection, the learned Advocate for the respondent Board has cited the case of *Sadayatan Pande* v. *Ram Chandra Gopal* (4) where it was held that section 14 of the Limitation Act only applies to a case where the Court by its order had terminated the suit and has struck

(1) I.L.R. 49 All. 555.
(2) (1932) 150 I.C. 533.
(3) I.L.R. 12 Mad. 467 at 471.
(4) I.L.R. 57 All. 145 (F.B.).

H.C. 1961

THE KAREN TRADING CORPORATION LTD., RANGOON v. THE CHAIRMAN, THE STATE AGRICULTURAL MARKETING BOARD, RANGOON.

U SAN MAUNG, J.

off the case from its file and does not apply when a suit is withdrawn by the plaintiff under Order 23, Rule 1 of the Civil Procedure Code, with liberty to file a fresh suit. However, in our opinion, the language of the diary order dated the 22nd of January 1954 admits of a construction that the plaintiffs' claim in so far as indirect charges were concerned had been disallowed by the Court as beyond its jurisdiction.

In the result the appeal succeeds. The judgment and decree of the trial Court dismissing the plaintiffs' suit for indirect charges on the ground that it was barred by limitation are set aside and under Order XLI, Rule 23 of the Civil Procedure Code, the suit is remanded to the Original Side for trial of the issues relating to the plaintiffs' claim for indirect charges.

The costs of this appeal must abide the final result of the suit on the merits, Advocate's fees being assessed at 20 Gold Mohurs. Regarding the refund of court-fees paid by the plaintiff-appellants on the memorandum of appeal, since their claims for demurrage charges must be dismissed as withdrawn, they will not be entitled to the refund of court-fees in respect thereof. Accordingly, a certificate for refund of court-fees paid on the claim for indirect charges, namely, Rs. 1,83,918-13 as. will be issued under section 13 of the Court Fees Act.

U THAUNG SEIN, J.—I agree.

CRIMINAL REVISION.

Before U San Maung and U Thaung Sein, JJ.

H.C. 1961

Jan. 17

THE UNION OF BURMA (APPLICANT)

v.

KO PO SAW (*alias*) U GANDAMA (RESPONDENT).*

Criminal Procedure Code, s. 494—Discretion to be exercised judicially.

In the trial for the offence of murder the trial Judge discharged one of the two accused on the application of the Public Prosecutor for withdrawal from prosecution, who submitted that the incriminating evidence against this accused, which subsequently was relied upon to enter a conviction against the other accused, was not sufficient to charge the accused, the reason given by the Court for the grant of the application was that under s. 494, Criminal Procedure Code a Public Prosecutor had a right to withdraw from the prosecution of any person.

Held : That the trial Judge had failed to exercise his discretion judicially and that the order of discharge must be set aside.

Abdul Gani v. *Abdul Kader*, 1 Ran. 756 ; *The Union of Burma* v. *U Chit Swe*, (1950) B.L.R. 278, approved.

Fakirchand Ramkrishin v. *Murad Umar and others*, A.I.R. (1940) Sind, 233 ; *Ranjha and another* v. *Emperor*, A.I.R. (1948) Lah. 74 ; *The King* v. *Moule Bux and others*, 50 Cr. L.J. 488, referred to.

Ba Kyine (Government Advocate) for the applicant.

Hla Maung for the respondent.

U SAN MAUNG, J.—In Criminal Regular Trial No. 50 of 1959 of the Sessions Judge, Tharrawaddy, sitting as Special Judge, the respondent Ko Po Saw (*a*) U Gandama and his son Ohn Maung were sent up for trial under section 302 (1) (*b*) of the Penal Code for the alleged murder of deceased Maung Mya. When the case came up for trial Maung Tun Shein (PW 1) gave evidence to the effect that while he and the deceased Maung Mya were on their way to the house of Ko Tha Yin of Yegyaw village in order to pay him the purchase price of his pig,

* Criminal Revision No. 311 (A) of 1960. Review of the order of the Special Judge (Sessions Judge), Tharrawaddy, dated the 11th December 1959 in Criminal Regular Trial No. 50 of 1959.

they arrived in front of Ohn Maung's house. Maung Mya called out for Ohn Maung in order to have a talk with him about a water dam. Both Ohn Maung and the respondent Ko Po Saw came out of Ohn Maung's house, and in the course of a dispute between them and Maung Mya the respondent Ko Po Saw cut Maung Mya with a *dah* felling him to the ground. Ohn Maung cut Maung Tun Shein who ran away from the scene and reported to Ko Sein Nyo (PW 4) that he had been cut by Ohn Maung and that Maung Mya had been cut by Ko Po Saw. At the police station the next day Maung Tun Shein reported about the joint assault upon him and Maung Mya by Ohn Maung and his father, the respondent Ko Po Saw. Maung Mya died as a result of the injuries received and port-mortem examination showed that he had four *dah*-cut injuries, three of which were necessarily fatal.

Two of the alleged eye-witnesses Maung Thein (PW 2) and Ma Aye Kyi (PW 3), who had been cited as witnesses for the prosecution, said that they did not see Ko Po Saw cutting Maung Mya. What they saw was the deceased Maung Mya and Ohn Maung grappling with each other. Ohn Maung then ran away from the scene leaving Maung Mya grappling with Tun Shein. According to Ma Aye Kyi (PW 3), Tun Shein and Maung Mya were then seen cutting each other with *dahs*.

After the close of the prosecution case, the Public Prosecutor was allowed to withdraw the case against Ko Po Saw on the ground that there was no sufficient evidence on record to warrant a charge being framed against him. Two charges were then framed against Ohn Maung, namely, (1) under section 302 (2) of the Penal Code for the murder of Maung Mya and (2) under section 324 of the Penal Code for causing hurt to Tun Shein with a *dah*. Ohn Maung was subsequently convicted under section 326 of the Penal Code for cutting Maung Mya and under section 324 of the Penal Code for cutting Tun Shein. In

H.C. 1961

THE UNION OF BURMA v. KO PO SAW (*alias*) U GANDAMA.

U SAN MAUNG, J.

coming to the conclusion that Ohn Maung should be convicted not under section 302 (2) of the Penal Code but under section 326 for cutting Maung Mya, the learned Special Judge gave the following reasons:—

> "There is, however, one question for consideration. There is evidence that Maung Mya (deceased) was cut by both the accused. Maung Mya (deceased) had 4 external injuries out of which 3 were necessarily fatal. Injury No. 4 was not fatal. Whether the 3 fatal injuries were caused by accused Ohn Maung or his father is not exactly known.
>
> In *Maung Sein and one* v. *The Union of Burma* (1) we find as follows:
>
> 'Where several accused persons struck the deceased several blows, one of which only was fatal, and it was not found who struck the fatal blow, it was held that in the circumstances, it could not be said that those who did not strike the fatal blow contemplated the likelihood of such a blow being struck by the others in prosecution of the common object, and that they were all guilty under section 326, and not under section 302 of the Penal Code.'
>
> Accordingly it will be safer to convict accused Ohn Maung under section 326 of the Penal Code in respect of the 1st charge for having cut Maung Mya (deceased)."

Ohn Maung appealed and his appeal was dismissed by the learned Chief Justice of this Court in Criminal Appeal No. 627 of 1959. And in the course of his order dismissing Ohn Maung's appeal the learned Chief Justice observed:

> "Now, at the trial the learned trial Judge charged the appellant as aforesaid on two counts, namely, for murder of Maung Mya under section 302 (2) of the Penal Code and for causing hurt to Maung Tun Shein under section 324 of the Penal Code, while appellant's father Ko Po Saw (*a*) U Gandama was discharged, under what I may say, circumstances quite contrary to what is contemplated in section 494 of the Criminal Procedure Code. As far as I can make out from his judgment, the learned trial Judge has not given serious thoughts about the Court's duty of exercising its

(1) (1948) B.L.R. (H.C.) 334 at 337.

discretion in such a matter as withdrawal of prosecution at the instance of the Public Prosecutor. It appears that the trial Judge has surrendered his authority under section 494 to the whims and fancies of the Public Prosecutor. In this connection I shall repeat the very words appearing in his judgment to show whether he has exercised the discretion vested in him. They read:

> 'In argument the learned former Public Prosecutor suggested that accused Ohn Maung should be charged while the 2nd accused U Po Saw should be discharged. The learned former Public Prosecutor argued that the evidence was not sufficient to charge the 2nd accused. As the learned former Public Prosecutor suggested that the 2nd accused should be discharged, I have discharged the 2nd accused. I have recorded about it in the diary order.
> * * * *
>
> Although there was some evidence against the 1st (2nd ?) accused it will be seen in section 494 of the Criminal Procedure Code that a Public Prosecutor can withdraw from the prosecution of any person. Recognising this right of a Public Prosecutor under section 494 of the Criminal Procedure Code I have discharged the 2nd accused'."

The present revision proceeding was accordingly opened by this Court and the discharged accused Ko Po Saw (*a*) U Gandama was called upon to show cause why the order of the learned Special Judge, Tharrawaddy, discharging him should not be set aside and a further enquiry ordered in the case against him. The learned Advocate, who has appeared on his behalf, has contended that in view of the fact that two of the witnesses for the prosecution, namely, Maung Thein (PW 2) and Ma Aye Kyi (PW 3) had failed to support Maung Tun Shein's story the order discharging the respondent Ko Po Saw should not be disturbed.

Now, in *Gulli Bhagat* v. *Narain Singh* (1) a Bench of Patna High Court held that " where a court permits a

(1) 2 Pat. 708.

H.C. 1961

THE UNION OF BURMA v. KO PO SAW (*alias*) U GANDAMA.

U SAN MAUNG, J.

prosecution to be withdrawn under section 4[illegible], Criminal Procedure Code, it is not necessary to record its reasons for permitting the withdrawal and that it is not the practice of the High Court in its revisional jurisdiction to inquire into the reasons for, nor interfere with a discretion exercised by a court of competent jurisdiction which is not on the face of it arbitrary".

However, a better opinion has been expressed by a Bench of the Chief Court of Sind in *Fakirchand Ramkrishin* v. *Murad Umar and others* (1) where the learned Judges observed that an order under section 494, Criminal Procedure Code, consenting to the withdrawal of a case is a judicial order and that therefore there must be underlying reasons which were capable of articulate expressions and that an order made by a Magistrate under section 494 of the Criminal Procedure Code can be set aside in revision.

In *Ranjha and another* v. *Emperor* (2) a Bench of the Lahore High Court held that the giving of consent under section 494 of the Criminal Procedure Code is a judicial act and that it is open to the High Court sitting in revision to set aside the order of acquittal if the consent was improperly given.

In *The King* v. *Moule Bux and others* (3) a Full Bench of the Patna High Court held that an order of acquittal or discharge passed under section 494, consequent on the withdrawal of the Public Prosecutor from the prosecution of any person with the consent of Court is a judicial order and liable to revision by the High Court, if the discretion vested in the Magistrate to give consent has been improperly or arbitrarily exercised and that although, ordinarily, the High Court is reluctant to interfere with the discretion given it will do so in special

(1) A.I.R. (1940) Sind, 233. (2) A.I.R. (1948) Lah. 74.
(3) 50 Cr. L.J. 488.

circumsta es where the withdrawal appears to be manifestly improper.

In *Abdul Gani* v. *Abdul Kader* (1) U May Oung, J. held that prosecutors, with the exception of the Advocate-General, may not withdraw from a prosecution without giving reasons and without the consent of the Court; and that in withholding or according consent, the Court is acting in a judicial capacity and that it ought to give and record its reasons. It was also held that when the order is one of acquittal, the proper method of invoking the aid of the High Court is by way of an appeal through the Local Government and not by an application for revision.

This decision was followed by U On Pe, J. in *The Union of Burma* v. *U Chit Swe* (2).

In the case now under consideration, the learned Special Judge, Tharrawaddy, did not exercise a judicial discretion in allowing the Public Prosecutor to withdraw the case against the respondent Ko Po Saw (*a*) U Gandama. From the passage in his judgment, which we have quoted above, it is clear that he was under the impression that the Public Prosecutor had a right to withdraw the case against an accused person and that the Court had no discretion whatsoever in the matter. In fact, the learned Judge in convicting Ohn Maung under section 326 and not under section 302 (2) of the Penal Code had apparently accepted the story of Maung Tun Shein (PW 1) that some of the injuries on Maung Mya were caused by the respondent Ko Po Saw (*a*) U Gandama. Therefore, it is clear that if he had been exercising his discretion judicially, he would have refused the Public Prosecutor permission to withdraw the case against the respondent.

For these reasons, we would set aside the order of the learned Special Judge, Tharrawaddy, discharging the respondent Ko Po Saw (*a*) U Gandama and direct that

(1) 1 Ran. p. 756. (2) (1950) B.L.R. 278.

H.C. 1961

THE UNION OF BURMA v. KO PO SAW (*alias*) U GANDAMA.

U SAN MAUNG; J.

there be a further enquiry into the case against him under section 302 (2) of the Penal Code. The learned Special Judge, who had dealt with this case had since been transferred from Tharrawaddy, and the enquiry must be held before his successor.

U THAUNG SEIN, J.—I agree.

APPELLATE CIVIL.

Before U San Maung, J.

U BA SHIN AND ONE (APPELLANTS)

v.

DAW HNIN HLAING (RESPONDENT).*

H.C. 1961 Jan. 9.

Evidence Act, s. 83—'Accurace' in—Meaning of—Maps prepared by (C.A.S.(B)—Presumption regarding.'

The accuracy referred to in s. 83 of the Evidence Act regarding maps and plans purporting to be made by the authority of Government means accuracy as to drawing and correctness of the measurements and does not refer to the laying of boundaries between estates according to rights of parties.

Maharaja Jagadindra Nath Roy Behadoor v. *The Secretary of State for India in Council*, 30 I.A. 44 at 53; *Tarakdas Acharjee Choudhury and others* v. *The Secretary of State for India in Council*, 156 I.C. 548 at 551 referred to.

Town land maps for Pegu prepared by Officers of the Civil Affairs Service (Burma) by taking copies from blue prints which were copies of the revenue survey maps for Pegu are mere copies of copies and accordingly it is doubtful if any presumption as provided in s. 83, Evidence Act, arises in respect of such map prepared by the Officers of the C.A.S. (B).

Ba Ohn for the appellants.

Tun Maung for the respondent.

U SAN MAUNG, J.—This is an appeal against the judgment and decree of the Additional District Court of Pegu in its Civil Appeal No. 20 of 1958 wherein the learned Additional District Judge reversed the judgment and decree of the Township Court of Pegu in Civil Regular Suit No. 56 of 1956. The facts giving rise to the present appeal, which have been fully set out in an unusually exhaustive judgment of the learned Additional District Judge may be briefly stated as follows.

In Civil Regular Suit No. 56 of 1956 of the Township Court of Pegu, the plaintiffs U Ba Shin and Daw

* Civil 2nd Appeal No. 71 of 1959 against the decree of the Additional District Court, Pegu, in Civil Appeal No. 20 of 1958.

H.C. 1961

U BA SHIN AND ONE v. DAW HNIN HLAING.

U SAN MAUNG, J.

Kyway, who are the appellants in the present appeal, sued the defendant-respondent Daw Hnin Hlaing for a decree declaring that the measurement made by the Licensed Surveyor U Pwint Yin in connection with the boundary dispute between them and Daw Hnin Hlaing was accurate and for possession of the narrow strip of land alleged to have been trespassed upon by Daw Hnin Hlaing after due demarcation by the Superintendent of Land Records in accordance with U Pwint Yin's measurement. Their case was that they were the owners of a piece of land known as Holding No. 114 of 1948-49 in Nyaungwaing South Block No. 10, Pegu, measuring approximately ·0343 of an acre by virtue of purchase from their predecessor-in-title LCTRM Chettyar; that since the date of the purchase on the 17th of January 1948, they were in possession of the said land and that the defendant who was the owner of the contiguous piece of land known as Holding No. 115 of 1948-49 trespassed upon their land to the extent of 3 feet on the west side of the same, to its entire length from north to south and that this encroachment was specifically ascertained on a measurement being made by the Licensed Surveyor U Pwint Yin, now deceased, who had been deputed for the work by the Superintendent of Land Records, Pegu. The defendant by her written statement, however, denied that she had made any encroachment upon the plaintiffs' land. She disputed the correctness of U Pwint Yin's measurement or of the map upon which he based such measurement. On the other hand, she contended that her land extended on its eastern side up to the eastern edge of a masonry drain which had been constructed by her and her mother Daw Gyi since about the year 1930, at the time of the construction of the building which had been destroyed by fire during 1944.

On the pleadings, the learned Judge of the trial Court framed several issues as mentioned in the judgments of

the trial Court and of the 1st appellate Court. However, the main point for consideration is whether the plaintiffs have proved their title to a narrow strip of land 3 feet wide running north and south throughout the entire length between Holdings Nos. 114 and 115. This alleged encroachment has been portrayed in the Map Exhibit F, admittedly drawn by U Pwint Yin.

For the purpose of his measurement U Pwint Yin had relied upon the Map Exhibit " C " which had been supplied to the plaintiffs U Ba Shin and Daw Kyway by the Land Records Department. Normally, of course, in respect of such maps there is a presumption regarding their accuracy as provided for in section 83 of the Evidence Act which reads: " The Court shall presume that maps or plans purporting to be made by the authority of Government were so made and are accurate."

However, the accuracy does not refer to the laying down of boundaries between estates according to the rights of parties. It only means accuracy as to drawing and correctness of the measurements.

In this connection, the observations of the Privy Council in *Maharaja Jagadindra Nath Roy Behadoor* v. *The Secretary of State for India in Council* (1) may be usefully quoted. Their Lordships said:

> " Maps and surveys made in India for revenue purposes are official documents prepared by competent persons, and with such publicity and notice to persons interested as to be admissible and valuable evidence of the state of things at the time they are made. They are not conclusive, and may be shewn to be wrong; but in the absence of evidence to the contrary they may be properly judicially received in evidence as correct when made. This is in accordance with the cases reported in Ind. L.R. 22 Calc. 252; Ind. L.R. 16 Calc. 186; Ind. L.R. 11 Calc. 784; 18 Suth. W.R. 64; and 19 Suth. W.R. 127."

(1) 30 I.A. 44 at 53.

H.C. 1961

U BA SHIN AND ONE v. DAW HNIN HLAING.

U SAN MAUNG, J.

In *Tarakdas Acharjee Choudhury and oth s* v. *The Secretary of State for India in Council* (1), Their Lordships had this to say regarding revenue survey maps in India:

> "The revenue survey was conducted by a public officer in the exercise of his statutory authority, and he must have given an opportunity to all the persons interested in the proceedings to make their claims and to produce their evidence in support thereof. The maps thus prepared after due enquiry are presumed to be correct, unless they are shown to be wrong. There is no evidence to rebut that presumption."

However, the Map Exhibit "C" relied upon by the plaintiffs had not been drawn as the result of a survey made by a revenue officer or officers of the Land Records Department. During the last World War all the survey maps and Townland Rolls in Pegu were destroyed so that after the reoccupation, officers of the Civil Affairs Service (Burma) had to do the next best thing. They were able to persuade Insurance Companies to lend them the blue prints used by them for the purpose of "Claims and Hiring." These blue prints being copies of the revenue survey maps officers of the CAS(B) reconstructed the townland maps, for Pegu by taking copies from the blue prints. Exhibit "C", being the result of such reconstruction, is only the copy of a copy. Therefore, it may serve as a rough-and-ready guide, but cannot be relied upon as a basis for determining boundary disputes; and if any presumption arises under section 83 of the Evidence Act which is doubtful—in respect of the Map Exhibit "C", this presumption would be so weak as to be easily rebuttable.

The learned Additional District Judge has dilated at great length upon the manner of preparing maps for the purpose of compilation of Townland Rolls as required by

(1) 156 I.C. 548 at 551.

section 2L of the Lower Burma Town and Village Lands Act, 1898. I have carefully checked his observations with the relevant passages in the Burma Land Records Manual and Appendix II to the Lower Burma Town and Village Lands Manual. All I would like to add to the learned Additional District Judge's observations is that:

(i) It is not the function of the Demarcation Officer to settle boundary disputes as he must demarcate what he actually sees.

(ii) In the case of disputes the enquiry made by the Boundary Officer is to be directed to discover who was in possession at the time of the Demarcation Officer's report and if the Boundary Officer finds that the person in possession has obtained it by wrongful dispossession of the lawful occupants within a period of three months from the commencement of his enquiry, he should put the person so dispossessed in possession and confirm the boundary accordingly.

(iii) It is not the function of the Boundary Officer to enquire into title. If a person not in possession according to the Boundary Officer's finding claims that the land is his and seeks possession, the Boundary Officer should refer him to the Revenue Officer or the Civil Court, whichever has jurisdiction.

As already observed above, what the plaintiffs in the case now under appeal, had to rely upon for their claim that the defendant Daw Hnin Hlaing had trespassed upon a narrow strip 3 feet in width throughout the western flank of their land, is the Map Exhibit "C" and the measurement by U Pwint Yin based thereon. Their claim is, therefore, an extremely weak one. On the other hand, the defendant Daw Hnin Hlaing has been able to

H.C. 1961

U BA SHIN AND ONE v. DAW HNIN HLAING.

U SAN MAUNG, J.

adduce strong evidence to the effect that her holding No. 115 extended to the eastern edge of a drain which had been constructed by her and her mother Daw Gyi. According to Ma Aye Kyawt (DW 2), she and her husband U Tha Din, a retired Chief Clerk of the Deputy Commissioner were tenants of Daw Hnin Hlaing for a few years before the outbreak of the Japanese War in 1941. She could say that there was a *pucca* drain belonging to Daw Hnin Hlaing along the entire eastern flank of her holding.

Another tenant U Ohn Pe (PW 4), a 71-year-old member of the Pegu Bar could also say that he was at one time a tenant of Daw Hnin Hlaing before the Japanese War and that her land extended to the eastern edge of the *pucca* drain which belonged to her. After the demarcation by U Pwint Yin following the dispute between the plaintiffs and the defendant, U Ohn Pe revisited the land at the request of Daw Hnin Hlaing, and found that U Pwint Yin's demarcation encroached upon the land belonging to the defendant Daw Hnin Hlaing.

It is therefore clear that whereas the plaintiffs have not been able to substantiate their claim that their holding No. 114 extended to the western edge of the disputed strip, Daw Hnin Hlaing was able to prove that her holding No. 115 extended to the eastern edge of the masonry drain, which is the eastern edge of the disputed strip.

In these circumstances, it is unnecessary to consider whether section 142 of the Limitation Act or section 144 of that Act applies to the case. In any event, the plaintiffs' suit is bound to fail.

In the result, this second appeal fails and is dismissed with costs, Advocate's fees being assessed at 5 (Five) Gold Mohurs.

APPELLATE CIVIL.

Before U San Maung and U Mya Thein, JJ.

U KAN AND ONE (APPELLANTS)

v.

KALA CHAND AND ANOTHER (RESPONDENTS).*

H.C. 1961

Feb. 24.

Letters Patent Act and Union Judiciary Act, 1948, *s.* 20—*Appeal from judgment of single Judge of High Court—Declaration for purpose of—Who should give.*

Not long after the decision of the appeal arising out of the judgment and decree of the City Civil Court U Po On, J. who sat as a single Judge on the Appellate Side of this Court went on leave preparatory to retirement. Thereafter the appellants who were aggrieved by the order applied for and obtained from another Judge (U Aung Khine, J.) a declaration under s. 20 of the Union Judiciary Act that the case is a fit one for further appeal.

Held : That unless the appellants can bring the appeal within the ambit of s. 20 of the Union Judiciary Act, no appeal lies from the decision of a single Judge on the Appellate Side of this Court and that both under the Letters Patent and under the Union Judiciary Act, 1948, a special leave from the judgment of a single Judge of the High Court on the Appellate Side to the High Court only lies when the Judge who had delivered the judgment had given the necessary declaration that the case is a fit one for appeal.

Tun Tin for *Kyin Htone* for the appellants.

No one for the respondents.

U SAN MAUNG, J.—In Civil First Appeal No. 15 of 1959 of this Court which was an appeal by the defendant-appellants Kala Chand and Ma Kauk Te against the judgment and decree passed in favour of the plaintiff-respondents U Kan and Daw Ngwe Yee in Civil Regular Suit No. 222 of 1957 of the City Civil Court of Rangoon, the learned single Judge on the Appellate Side (U Po On, J.) delivered a judgment on the 19th of September 1960, allowing the appeal and dismissing the plaintiff-respondents' suit with costs. On the 30th of September 1960,

* Special Civil Appeal No. 5 of 1960 against the decree of the High Court (Appellate Side), Rangoon in Civil 1st Appeal No. 15 of 1959.

H.C. 1961

U KAN AND ONE v. KALA CHAND AND ANOTHER.

U SAN MAUNG, J.

after U Po On, J. had taken leave preparatory to retirement, the plaintiffs who were the respondents in that appeal, filed an application under section 20 of the Union Judiciary Act for a declaration that the case is a fit one for further appeal. The matter was placed before U Aung Khine, J. who, probably in advertence of the language of section 20 of the Union Judiciary Act, gave the necessary declaration. The plaintiffs U Kan and Daw Ngwe Yee then filed the present appeal in this Court and the matter came up for admission before the Appellate Bench.

The first question which, therefore, arose for consideration is whether the appeal is incompetent.

Now, in Civil Miscellaneous Application No. 39 of 1960 of this Court, where an application was made for a declaration under section 20 of the Union Judiciary Act, U San Maung, J. who had to deal with the matter pointed out that since the judge who had delivered the judgment sought to be appealed against, namely, U Ba Thoung, J. had, by that time, retired from service, there was no one competent to give the necessary declaration.

We agree with the observations of U San Maung, J. for the following reasons. Section 20 of the Union Judiciary Act corresponds to the relevant provision in Clause 13 of the Letters Patent constituting the High Court of Judicature at Rangoon. That clause reads:

> " . . . an appeal shall lie to the said High Court from a judgment of one Judge of the said High Court or one Judge of any Division Court, persuant to section 108 of the Government of India Act, made in the exercise of appellate jurisdiction in respect of a decree or order made in the exercise of appellate jurisdiction by a Court subject to the superintendence of the said High Court, where the Judge who passed the judgment declares that the case is a fit one for appeal; . . . ."

Rule 27 of the then Appellate Side Rules of Procedure (Civil) reads:

> "Every application for a declaration under clause 13 of the Letters Patent that a case decided by a judgment of a single Judge passed in second appeal is a fit case for further appeal shall, unless made orally to the Judge at the time of delivery of the judgment, be made by petition presented to the Deputy Registrar within 30 days from the date of the judgment in connection with which a certificate is asked for, unless the Judge who delivered the judgment for good cause shown grants further time. Every such petition shall be accompanied by a memorandum of appeal drawn up in accordance with these rules, but need not be accompanied by a copy of the judgment or decree on second appeal."

Section 20 of the Union Judiciary Act in so far as is relevant for the purpose in hand reads:

> "An appeal shall lie to the High Court from the judgment of a single Judge of the High Court sitting in the exercise of its appellate jurisdiction, not including revisional jurisdiction; provided that in the latter case *the Judge* declares that the case is a fit one for appeal."

Rule 28 of the present Appellate Side Rules of Procedure (Civil) reads:

> "(1) Every application for a declaration under section 20 of the Union Judiciary Act, 1948, that a case decided by a judgment of a single Judge passed in second appeal is a fit case for further appeal shall, unless made orally to the Judge at the time of delivery of the judgment, be made by petition presented to the Deputy Registrar within thirty days from the date of the judgment in connection with which a certificate is asked for, unless the Judge who delivered the judgment for good cause shown grants further time. Every such petition shall be accompanied by a memorandum of appeal drawn up in accordance with these rules, but need not be accompanied by a copy of the judgment or decree on second appeal.
>
> (2) If on such a petition the Judge declares the case to be a fit one for further appeal the memorandum of appeal

H.C. 1961

U KAN AND ONE v. KALA CHAND AND ANOTHER.

U SAN MAUNG, J.

referred to in sub-rule (1) shall be stamped with the proper Court-fees within fifteen days of the date on which such declaration is made, unless the Deputy Registrar for good cause shown grants an extension of time.

(3) If, on an oral application made at the time of delivery of judgment, the Judge declares the case to be a fit one for further appeal, a memorandum of appeal duly stamped with the proper Court-fees shall be presented to the Deputy Registrar within thirty days of the date of such declaration, unless the Judge for good cause shown grants further time.

(4) On such a declaration being made, either on oral application or on a written petition, the foregoing rules shall apply, so far as may be, to such further appeals."

It is, therefore, clear that both under the Letters Patent and under the Union Judiciary Act, 1948, a special appeal from the judgment of a single Judge of the High Court on the Appellate Side to the High Court only lies when the Judge who had delivered the judgment had given the necessary declaration that the case is a fit one for appeal.

It has been contended by the learned Advocate for the plaintiffs U Kan and Daw Ngwe Yee that through no fault of their own they had been deprived of the right for an appeal to the High Court against the judgment of a single Judge on the Appellate Side. However, it is clear that they could have made an application orally to the Judge at the time he delivered the judgment for a declaration that the case was a fit one for further appeal. It was to their misfortune that the Judge had since taken leave preparatory to retirement. However, a right of appeal is a creature of the statute and does not exist in the nature of things. Therefore, unless the plaintiffs can bring the appeal within the ambit of section 20 of the Union Judiciary Act, no appeal lies from the decision of a single Judge on the Appellate Side of this Court and, as we have already pointed out above, no other Judge than

U Po On, J could have given the necessary declaration under that section.

For these reasons the appeal must be dismissed summarily.

U MYA THEIN, J.—I agree.

CRIMINAL REVISION.

Before U Tun Tin, J.

H.C. 1961

Feb. 3.

U KYAW HLA NYO (APPLICANT)

v.

THE UNION OF BURMA (RESPONDENT).*

Criminal Procedure Code, s. 242—Disregard of provisions in—Illegality.

In a trial under s. 115 of the Municipal Act the Magistrate in complete disregard of the provisions contained in s. 242 of the Criminal Procedure Code sentenced and convicted the accused without reading and explaining to him the particulars of the offence and without calling upon him to show cause why he should not be convicted.

Held : That the failure to comply with the provisions of s. 242, Criminal Procedure Code in a summons case is an illegality which vitiate the conviction.

Gopal Krishna Saha v. *Motilal Singh*, 54 Cal. 359, referred to.

No one for the applicant.

Tun Lwin (Government Advocate) for the respondent.

U TUN TIN, J.—This application in revision relates to the prosecution of applicant and his wife under section 115 of the Municipal Act for contravention of the bye-laws relating to a flushtank erected by them. It was taken up in Criminal Regular Trial No. 88 of 1960 of the Court of Township Magistrate, Akyab, wherein applicant was sentenced to pay a fine of K 25 or in default, undergo simple imprisonment for one month.

Though the case is a summons case, the trial record shows the mandatory provision of law under section 242, Criminal Procedure Code has been completely ignored in that the particulars of the offence of which applicant is accused were never read and explained to him and that he was never asked to show cause why he should not be

* Criminal Revision No. 306 (B) of 1960. Review of the order of the Township Magistrate, Akyab, dated the 13th June 1960, in Criminal Regular Trial No. 88 of 1960.

convicted. Instead, the learned trial Magistrate proceeded to examine the complainant and after examining petitioner, passed orders convicting and sentencing him to pay fine as stated above.

The learned Sessions Judge has therefore submitted that as failure to comply with the provision of section 242, Criminal Procedure Code has vitiated the trial, he has recommended to this Court to set aside the conviction and sentence of applicant in the case, and that the fine if paid, be refunded to him.

On the authority of the ruling reported in the case of *Gopal Krishna Saha* v. *Motilal Singh* (1), which clearly points out that failure to comply with the provisions of section 242, Criminal Procedure Code in a summons case is an illegality as to the mode of trial which vitiates the conviction, and as acceded to by the learned Government Advocate, I cannot but accept the recommendation of the learned Sessions Judge in this case.

I accordingly set aside the conviction of applicant under section 115, Municipal Act and the sentence of a fine of K 25 or in default suffer a month's simple imprisonment, imposed on applicant in Criminal Regular Trial No. 88 of 1960 of the Court of Township Magistrate, Akyab and direct that applicant be acquitted. The fine, if realized, is to be refunded to him.

(1) 54 Cal. p. 359.

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု၊

တရားဝန်ကြီး ဦးစောဘသိန်း ရွှေတွင်

တရားလွှတ်တော် † ၁၉၆၁ ဇန္နဝါရီလ ၂၁ ရက်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (လျှောက်ထားသူ)*

နှင့်

မောင်အောင်ရီ (လျှောက်ထားခံရသူ)။

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၄ စဉ်ချက်တင်သည်ဟု မယူဆနိုင်သောကိစ္စ။ ပုဒ်မ ၃၆၆၊ ၃၆၇။ စီရင်ချက်မရှိခြင်းကြောင့် အမိန့်နှင့်အပြစ်ဒဏ် အတည်မဖြစ်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မည်ကဲ့သို့မျှ ဖြည့်စွက်ရေးမှတ်ထားခြင်းမရှိသော စဉ်ချက်ပုံစံအလွတ်ကို အမှုထဲ၌ တွဲထားကာမျှဖြင့် တရားခံအပေါ် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၄ အရ စဉ်ချက်တင်သည်ဟု မယူဆနိုင်ခေ။

အမှုကိုစစ်ဆေးသော ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် နှစ်ဦးနှစ်ဘက် တင်ပြသော သက်သေများကို စစဆေး၍ လျှောက်ထားချက်ကို ကြားနာပြီးရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၆၆ နှင့် ၃၆၇ အရ၊ လိုအပ်သောစီရင်ချက်ကိုမရေးသဖြင့်စီရင်ချက် လုံးဝမရှိသောကြောင့် တရားခံအပေါ် ချမှတ်သော အမိန့်နှင့်အပြစ်ဒဏ်သည်မည်သည်နည်းနှင့်မျှ အတည်မဖြစ်နိုင်ခေ။ ။ဘုရင်မနှင့် ဟာဂိုဘိုင်ဆင်း အလဟာဘတ် စီရင်ထုံး အတွဲ ၁၄၊ စာမျက်နှာ ၂၄၂။ ။ဘန်ဓနအပ်ချေရန့်နှင့် ဘုရင်မင်းမြတ်၊ မဒရပ်စီရင်ထုံး၊ အတွဲ ၂၇၊ စာမျက်နှာ ၂၃၇ တို့ကို ရည်ညွှန်းသည်။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။အစိုးရရှေ့နေ။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။မရှိ။

တရားဝန်ကြီး ဦးစောဘသိန်း။ ။ရေးမြို့၊ မြို့နယ်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၁၆၃ ကို၊ ဤရုံးတော်ကခေါ်ယူကြည့်ရှုရာ၊ အဆိုပါရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် တရားခံ မောင်အောင်ရီအား၊ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၂၅ ဖြင့်၊ အပြစ်ပေး၍ ဒဏ်ငွေ ၁၂၅ ကျပ်နှင့် လျော်ကြေးငွေ ၅၀ ကျပ် ပေးဆောင်ရန်၊ ဒဏ်ငွေကို မပေးဆောင်နိုင်လျှင်၊အလုပ်ကြမ်းနှင့်ထောင်ဒဏ် ၃ လ ကျခံစေရန်၊ ငွေ ၁၇၅ ကျပ် အနက်၊ ၅၀ ကျပ်ကို၊ တရားလိုအား၊ လျော်ကြေးအဖြစ်ပေးစေရန် အမိန့်ချမှတ်သည်ကို

---

* ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂၂၆ (က)။

† ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၆၃ တွင် ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၇ ရက်နေ့စွဲပါ၊ ရေးမြို့၊ မြို့နယ်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏အမိန့်ကို ပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

ဘွဲရသော်လည်း၊ အမှုတွဲ၌ တွဲထားသော စွဲချက်ပုံစံတွင်၊ လိုအပ်သည့်အတိုင်း၊ ဖြည့်စွက်ထားခြင်းမရှိသည့်ပြင်၊ ရုံးရှေ့တွင်၊ အမိန့်ချမှတ်ပြီး၊ ရက်စွဲဖြင့်၊ လက်မှတ်ထိုး၍ အမှုတွဲတွင် တွဲထားသော စီရင်ချက်မရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။

တရားလွှတ်တော် ၁၉၆၁

ပြည့်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံနှင့် မောင်အောင်ရီ။

ဦးစောဘသိန်း။

ပဋမချိုယွင်းချက်ဖြစ်သော စွဲချက်ပုံစံနှင့် ပတ်သက်၍၊ မည်ကဲ့သို့မျှ၊ ဖြည့်စွက်ရေးမှတ်ထားခြင်းမရှိသော စွဲချက်ပုံစံအလွတ် (Blank) ကို၊ အမှုတွဲ၌ တွဲထားကာမျှဖြင့်၊ တရားခံအပေါ်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးကိုဓ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၄ အရ၊ စွဲချက်တင်သည်ဟု မယူဆနိုင်ချေ။

ဤအမှုတွင်၊ တရားခံအပေါ်၊ စွဲချက်တင်ထားခြင်းမရှိသော်လည်း၊ နှစ်ဦးနှစ်ဘက်တင်ပြသော သက်သေ အစစ်ခံချက်အရ၊ တရားခံသည် ၎င်းအပေါ်၊ စွဲဆိုထားသော အမှုကို သိရှိပြီး၊ ကျမ်းဖြင့်၊ ထိုသို့စွဲဆိုသော အမှု မမှန်ကြောင်းငြင်းဆို၍ သက်သေတင်ပြ စစ်ဆေးသည်ကို ထောက်ရှုလျှင်၊ ၎င်းအပေါ်ချမှတ်သော အမိန့်နှင့် အပြစ်ဒဏ်သည် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးကိုဓ ဥပဒေပုဒ်မ ၅၃၅ (၁) အရ၊ ပျက်ပြယ်ခြင်းမရှိဟု ယူဆသည်။

ဒုတိယ ချိုယွင်းချက်ဖြစ်သော စီရင်ချက်မရှိခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍၊ အမှုကို စစ်ဆေးသော ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် နှစ်ဦး နှစ်ဘက်တင်ပြသော သက်သေများကို စစ်ဆေး၍ လျှောက်ထားချက်ကို ကြားနာပြီး၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးကိုဓဥပဒေပုဒ်မ ၃၆၆ နှင့် ၃၆၇ အရ၊ လိုအပ်သော စီရင်ချက်ကို မရေး၊ ရုံးရှေ့တွင် အမိန့်ချမှတ်ခြင်းမပြု၊ ရက်စွဲနှင့် လက်မှတ်ထိုးထားခြင်းလည်းမရှိ။ သို့ဖြစ်သောကြောင့်၊ စဉ်းစားရမည့်အချက်မှာ၊ ထိုသို့သော ချိုယွင်းချက်သည် စစ်ဆေးစီရင်ပြီးသောအမှုကို၊ ပျက်ပြယ်စေပါသလားဟု၍ ဖြစ်သည်။

ဤပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍၊ ဘုရင်မနှင့် ဟာဂိုဘိုင်ဆင်း (၁) စီရင်ထုံးတွင်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးကိုဓဥပဒေပုဒ်မ ၃၆၇ အရ၊ လိုအပ်သော စီရင်ချက်ကို မရေးမှီ၊ ချမှတ်သောအမိန့်နှင့် အပြစ်ဒဏ်သည် တရားဥပဒေအရ၊ ချမှတ်သော အမိန့်နှင့်အပြစ်ဒဏ်မဟုတ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ထားသည့်ပြင်၊ ဘန်ဓနအပ်ချေရ နှင့် ဘုရင်မင်းမြတ်။ (၂)၊ စီရင်ထုံးတွင်လည်း၊ တရားခံအား၊ အပြစ်ပေးကြောင်းအမိန့် ချမှတ်ပြီးသည့်နောက်၊ ရက်အတန်ကြာမှ စီရင်ချက်ရေးသည့်အတွက်၊ တရားခံအပေါ် ချမှတ်သော အမိန့်နှင့် အပြစ်ဒဏ်သည် အတည်မဖြစ်နိုင်ဘဲ၊ ပျက်ပြယ်သည်ဟု၍ ဆုံးဖြတ်ထားသည်။ ယခုအမှုတွင်၊ စင်စစ်အားဖြင့်၊ စီရင်ချက်လုံးဝမရှိသောကြောင့်၊ တရားခံအပေါ်၊ ချမှတ်သောအမိန့်နှင့် အပြစ်ဒဏ်သည်မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ အတည်မဖြစ်နိုင်ချေ။

---

(၁) အလဟဘတ်စီရင်ထုံး၊ အတွဲ ၁၄၊ ၂၄၂။ (၂) မဒရပ်စီရင်ထုံး အတွဲ ၂၇၊ ၂၃၇ ။

တရားလွှတ်တော် ၁၉၆၁

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံနှင့် မောင်အောင်ရီ။

ဦးစောဘသိန်း။

အထက်ပါပြပါ အကြောင်းများကြောင့်၊ တရားခံအပေါ် ဒေါက်ရုံး ချမှတ်သော အမိန့်နှင့်ဒဏ်ကို အတည်မပြုနိုင်ဘဲ၊ ပယ်ဖျက်ပြီး၊ အမှုကို၊ ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီး ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ သို့မဟုတ် ၎င်းလွှဲပြောင်းပေးသော (ရေးမြို့၊ မြို့နယ် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး အပါအဝင်) ရာဇဝတ်တရားသူကြီး တဦးဦးဖြစ်စေ၊ ဥပဒေနှင့် လျော်ညီစွာ၊ ပြန်လည်စစ်ဆေးရန်၊ အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

အထူးမှတ်ချက်။ ။ဤအမှုကို စစ်ဆေးသော မြို့နယ်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် အမှုတွင် စိတ်ဝင်စားခြင်းမရှိဘဲ၊ ပေါ့ပေါ့ဆဆ စစ်ဆေးသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် နောင်အခါ အမှုကို ယခုကဲ့သို့ ပေါ့ပေါ့ဆဆ စစ်ဆေးခြင်းမပြုဘဲ သေချာဂရုစိုက်စွာဖြင့် စစ်ဆေးစီရင်ရန်နှင့် အမှုတွဲကို ထရားလွှတ်တော်သို့ တင်ပို့ခြင်းမပြုမီ စာရွက်စာတမ်းများကို တရွက်မကျန် သေချာစွာစစ်ဆေးကြည့်ရှုပြီး၊ အားလုံး နေရာတကျ မှန်ကန်စုံလင်မှုသာ တရားလွှတ်တော်သို့ တင်ပို့ရန် ပဋမအကြိမ် အခန့်ဖြင့် သတိပေးလိုက်သည်။

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားဝန်ကြီး ဦးအောင်ခိုင်ရှေ့တွင်

ဦးရှမ်းဘို(ခေါ်)ဦးဥာဏ်လန်း (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ဦးဖေဘီ) (လျှောက်ထားခံရသူ)။*

တရားလွှတ်တော်။
† ၁၉၆၁
ဇန္နဝါရီလ ၁၉ ရက်။

သက်သေများကိုပယ်ခြင်း၊ ရုံးတွင်အာဏာမရှိ။

လျှောက်ထားခံရသူ ဦးဖေဘီက လျှောက်ထားသူ ဦးရှမ်းဘို (ခေါ်) ဦးဥာဏ်လန်းအပေါ်တွင် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၅၃ အရ စွဲဆိုသောအမှုကိုစစ်ဆေးရာတွင် တရားလိုဘက်မှပြသော သက်သေ (၆) ယောက်အနက်၊ (၄) ယောက်သာ အမှုချိန်းသောနေ့တွင် လာရောက်သဖြင့် စစ်ဆေးပြီး ကျန်သက်သေ (၂) ယောက်ကို တရားလိုဘက်မှ ပယ်သည်ဟု မပြော၊ ပယ်မည်၊ မပယ်မည်ကို မမေးမမြန်း မစုံမစမ်းဘဲလျက်၊ မလာသူသက်သေ (၂) ယောက် ရုံးကပယ်လိုက်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားသူကြီးမှာ သက်သေများကို မိမိသဘောအလျောက် ပယ်နိုင်ခွင့်မရှိ တရားဥပဒေက ဤကဲ့သို့ သက်သေများကို ပယ်နိုင်သောအာဏာ ပေးထားခြင်းမရှိ။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးကျော်မြင့် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။ဦးမောင်မောင် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

တရားဝန်ကြီး ဦးအောင်ခိုင်။ ။ရန်ကုန်မြို့၊ ၁၂ အထူးရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကျဉ်းမှုအမှတ် ၁၅၉၈ တွင်၊ တရားလို ဦးဖေဘီ၏ တိုင်ချက်အရ၊ ဦးရှမ်းဘို (ခေါ်) ဦးဥာဏ်လန်းအပေါ် ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၃၅၃ အရ၊ အရေးယူခဲ့သည်။ အမှုတွင် တရားလိုပြသက်သေ ၆ ဦးကို စစ်ဆေးရန် စာရင်းပြထားသည်။ အမှုမှာ ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၇ ရက်နေ့က ရုံးသို့ တင်သော်လည်း၊ ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ နိုဝင်္ဘာလ ၂၅ ရက်နေ့ကမှ စတင်စစ်ဆေးဖြစ်သည်။ အမှုကို အကျဉ်းနည်းဖြင့် စစ်ဆေးခဲ့သည်။ ရုံးသို့ သက်သေ ၄ ယောက်သာလာ၍ ၂ ယောက်မရောက်။ ၎င်းကျန်သော သက်သေ ၂ ဦးကို တရားလိုဘက်မှ ပယ်သည်ဟုမပြော။ ပယ်မည် မပယ်မည်ကို လည်း မမေး မမြန်း မစုံစမ်းဘဲလျက်၊ မလာသူ သက်သေ ၂ ဦးကို ရုံးက ပယ်လိုက်သည်။

---

* ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂၅၂ (ခ)။

† ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၇ တွင် ရန်ကုန်ခရိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၆ ရက်နေ့တွင် ချမှတ်သောအမိန့်ကို ပြန်၍ပြင်ဆင်မှု။

တရားလွှတ်တော်
၁၉၆၁
ဦးရွှမ်းဘို (၁၆၂)
ဦးဥာဏ်လန်းနှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ဦးဖေဘို)
ဦးအောင်ခိုင်။

ဤအကြောင်းကို ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၅ ရက်နေ့စွဲပါ၊ အမှု ၁ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းထဲတွင် အတိအလင်း ဖေါ်ပြထားသည်။ ၎င်းနောက်တရားခံအပေါ် တွင် စွဲချက်တင်ထိုက် မတင်ထိုက် အမိန့် ချမှတ်ပေးရန်ဒသတွက် ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့သို့ ချိန်းလိုက်သည်။ အဆိုပါနေ့တွင် တရားခံကို တရားရှင်လွှတ်လိုက်သည်။ တရားလိုက ၎င်းအမိန့်ကို မကြေနပ်၍၊ ရန်ကုန်ခရိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ် ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၇ တွင် ပြင်ဆင်မှု လျှောက်လွှာ တစောင်တင်သွင်းသည်။ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက၊ အောက်ပါ အမိန့်ကို ချမှတ်လိုက်သည်။

"အထက်ဖေါ်ပြပါ အမှုမှာ အကျဉ်းနည်းနှင့် စစ်ဆေးထားသဖြင့်၊ သက်သေထွက်ချက်များကို ဤရုံးအနေနှင့် လေ့လာနိုင်ခွင့်မရပါ။ ကျန်သက်သေ ၂ ဦး၏ ထွက်ချက်မှာလည်း၊ မည်ကဲ့သို့ အရေးပါအရာရောက်ကြောင်းကိုလည်း၊ ဤရုံးအနေနှင့် မဝေဘန်နိုင်ပါ။ မလာသည့် သက်သေ ပယ်နိုင်ခွင့်မှာ၊ ရိုးရိုးတရားသူကြီးတွင် အာဏာမရှိချေ။ အထူးတရားသူကြီးများသာလျှင် အာဏာအပ်နှင်းထားသည်။ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးကို၌ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၂ အရ၊ တရားသူကြီး၏ တာဝန်မှာ၊ တရားလိုနှင့် ၎င်းဘက်မှ တင်ပြသော သက်သေအားလုံး စစ်ရန် တာဝန်ရှိသည်။ တရားလိုက ပယ်မှသာ မစစ်ဆေးဘဲ နေနိုင်သည်။ ယခုကဲ့သို့ ရုံးသဘောနှင့် ပယ်နိုင်ခွင့် မရှိချေ။ သို့ပါသောကြောင့်၊ အဆိုပါ စစ်ဆေးသော အမှုကို၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ကိုဥပဒေပုဒ်မ ၄၃၆ အရ၊ ၁၂ အထူးရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံးမှ ထုတ်နုတ်၍၊ ၅ ရာဘက် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံးသို့ ဆက်လက် စစ်ဆေးရန် လွှဲပြောင်းပေးလိုက်သည်။"

ဤအမိန့်ကို မကြေနပ်၍၊ ဦးရွှမ်းဘိုက ဤရုံးတော်သို့ ပြင်ဆင်မှုလျှောက်လွှာ လာရောက်တင်ပြန်သည်။ အမှုမှာ အလွန်သေးငယ်သော အမှုတမှုဖြစ်သည်။ သို့ပါသော်လည်း၊ တရားရုံးမှ အရာရှိတဦးက တရားလိုဖြစ်နေသည်။ တရားရုံး၏ အမိန့်ကို မလိုက်နာဘဲ၊ ၎င်းအရာရှိ၏ လုပ်ရိုး လုပ်စဉ် အလုပ်ဝတ္တရားကို ဝင်ရောက်နှောက်ယှက်၍၊ ဤအမှု စွဲဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍၊ အမှုကို ဆုံးခန်းတိုင်အောင် စစ်ဆေးသင့်သည်။ မှုလရုံးတရားသူကြီးမှာ သက်သေများကို မိမိသဘောအလျောက် ပယ်နိုင်ခွင့်မရှိ။ တရားလို၏ အစစ်ခံချက်အရ၊ ပြစ်မှုမကျူးလွန်ကြောင်း မပေါ် ပေါက်သည်ဟုဆိုသော်လည်း ကျန်သက်သေများကို ယခုကဲ့သို့ ရုတ်တရက် ရှောင်ထခင်ပယ်လိုက်ခြင်းမှာ တဘက်မှ အမှုသည်များက မကြေမချမ်းဖြစ်လိမ့်မည်မှာ အမှန်ပင် ဖြစ်သည်။ တရားဥပဒေက ၎င်းကဲ့သို့သက်သေများကို ပယ်နိုင်သော အာဏာပေးထားခြင်းမရှိ။ တဘက်အမှုသည်များက တရားရုံးသည် တရားမျှတမှုဖြစ်စေရန် သက်သေများ မစစ်ဆေးလိုက်ဟ

စိတ်တွင် အနှောက်အယှက်ဖြစ်မည်မှာလည်း အမှန်ပင်ဖြစ်သည်၊ တရားသူကြီးများသည် တရားမျှတမှုကို လုပ်နေကြောင်း မိမိကိုယ်တိုင်သိသည်ဟုဆိုစေကာမူ၊ အခြားလူများကလည်း ဤကဲ့သို့ တရားမျှတမှုရှိကြောင်းသိအပ်စေသင့်သည်။ ဤအကြောင်းများကို ထောက်ချင့်၍၊ ဤပြင်ဆင်မှုလျှောက်လွှာကို လက်ခံနိုင်စရာ အကြောင်းမရှိ။ သို့ဖြစ်၍ ဤလျှောက်လွှာကို ပလပ်လိုက်သည်။

တရားလွှတ်တော်ခုံဝင်

ဦးရှမ်းဘို (ခေါ်) ဦးဥာဏ်လန်း နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (ဦးဖေဘီ)

ဦးဇော်အောင်ခိုင်။

ရာဇဝတ်အသေးအဖွဲလျှောက်လွှာ

တရားဝန်ကြီး ဦးအောင်ခိုင်ရွှေတွင်၊

တရားလွှတ်တော် † ၁၉၆၁ ခုနှစ်ဝါရှိုလ ၁၉ ရက်။

ဦးအေးမောင် (လျှောက်ထားသူ)
နှင့်
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် (အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့) (လျှောက်ထားခံရသူ)*

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၅၂၆။ အမှုစစ်ဆေးသော တရားသူကြီး၏ နည်းလမ်းမကျ၊ တရားခံအတွက် စိတ်နှလုံးမချမ်းသာစရာ ဖြစ်စေအောင် ဆောင်ရွက်မှု။ ခွဲမင်းဆောင်ရွက်အပ်သည့်အချက်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ရာဇဝတ်မှုတမှုတွင် တရားစွဲခံရသော တရားခံက မိမိ၏အမှုကို စစ်ဆေးနေသောခွဲမှ အခြားခွဲသို့ ရွှေပြောင်းပြီးစစ်ဆေးရန် အမိန့်ကို တရားလွှတ်တော်တွင် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၅၂၆ အရ လျှောက်ထားပြီးဖြစ်သဖြင့် ဤကဲ့သို့ လျှောက်ထားပြီးကြောင်းကို အမှုစစ်ဆေးသော ရာဇဝတ်တရားသူကြီးအား ပြောကြားသော်ငြားလည်း၊ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက အမှုကို ရွှေသို့ ဆက်လက်စစ်ဆေးသွားခြင်းမှာ တရားနည်းလမ်းမကျ၊ ၎င်းအပြင် ဖော်ပြထားသော တရားလိုပြ သက်သေ နှစ်ဦးကို အဆိုပါ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက မိမိ၏စဉ်းစားခန်းထဲတွင် ထိုင်နေစေခွဲမက ၎င်းတို့နှင့် စကားပြောခြင်းမှာ တရားခံအတွက် စိတ်နှလုံး မချမ်းသာစရာအကြောင်း ဖြစ်ပေသည်။

ခွဲမင်းသည် တရားမျှတမှုဖြစ်စေရန် ဆောင်ရွက်ခွဲနှင့်မပြီးသေး၊ တရားမျှတမှုဖြစ်စေအောင် ဆောင်ရွက်နေကြောင်းကိုလည်း အမျှားသိမြင်အပ်သည်။

ဦးဘခင်နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် ၁၉၅၄ နှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ ၁၉၁ ကို ရည်ညွှန်းသည်။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။ဦးထွန်းလှ လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။အစိုးရ လွှတ်တော် ရှေ့နေ ဦးတင်မောင် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

တရားဝန်ကြီး ဦးအောင်ခိုင်။ ။ရန်ကုန်မြို့၊ ပဌမ အထူးတရားသူကြီးခွဲး (အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးဌာန အက်ဥပဒေ) ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၃ တွင်

---

* ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အသေးအဖွဲလျှောက်လွှာအမှတ် ၁၉။

† ရန်ကုန်မြို့ (အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးဌာနနှင့် အထူးခုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအက်ဥပဒေ)ဒေသထူးတရားသူကြီး (၁) ၏ခွဲးတော်၊ ရာဇဝတ်ကြီးအမှုအမှတ် ၃/၅၉ ကိုအခြားသင့်တော်သည့်ခွဲးတော်သို့ ရွှေပြောင်းပေးပါရန် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ကိုခုဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၂၆ အရ တင်သွင်းသောလျှောက်လွှာ။

လျှောက်ထားသူ ဦးအေးမောင် အပေါ်တွင်၊ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၄၂၀ အရ၊ တရားစွဲဆိုထားသည် စာရင်းအရ၊ တရားလိုပြသက်သေ (၁၃) ဦးရှိသည်။ ယခု (၁၀) ဦးသာ စစ်ဆေး၍ ပြီးစီးခဲ့သည်။ လျှောက်ထားသူ ဦးအေးမောင်က၊ မိမိ၏ကျမ်းကျိန်လွှာ (၃) ခုထဲတွင်၊အကြောင်းအမျိုးစုံကို ဖေါ်ပြလျက်၊ ၎င်းအကြောင်းအရာများကို ထောက်ထား၍၊ မိမိအပေါ်၌ စွဲဆိုထားသော အမှုကို၊ ယခုစစ်ဆေးလျက်ရှိသော ရုံးမှ၊ သင့်တော်မည့် အခြားရုံးတရုံးသို့ ရွှေပြောင်းပေးပါရန် လျှောက်ထားသည်။

၎င်း၏ ကျမ်းကျိန်လွှာထဲတွင် အကြောင်းမျိုးစုံ ပြရှိထားသော်လည်း၊ ၎င်း၏ လျှောက်လွှာအတွက် အရေးကြီးသောအချက်နှစ်ချက်ကိုသာယခု ထုတ်ဖေါ်ပြပေမည်။ ပဌမအချက်မှာ အမှုကို စတင်စစ်ဆေးသွားပြီးနောက်၊ ၁၉၆၀ ခု၊ ဩဂုတ်လ ၁၅ ရက်နေ့သို့ ရောက်သောအခါ၊ လျှောက်ထားသူ ဦးအေးမောင်က၊ ရုံးပြောင်းရန် လျှောက်ထားမည်ဖြစ်ကြောင်းကို၊ ရုံးထိုင်တရားသူကြီးအား၊ ပြောကြား၍ ထားသည်။ ၎င်းပြောသလိုပင် ၁၉၆၀ ခု၊ ဩဂုတ်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင်၊ ဤရာဇဝတ် အသေးအဖွဲ့ လျှောက်လွှာကို၊ ဤရုံးတော်၌ လာရောက်တင်သွင်းသည်။ ၁၉၆၀ ခု၊ ဩဂုတ်လ ၁၅ ရက်နေ့က အမှုကို၊ ၁၉၆၀ ခု၊ စက်တင်ဘာလ ၂ ရက်နေ့တွင် ဆက်လက်ကြားနာရန် ချိန်းလိုက်သည်။ လျှောက်ထားသူ၏ ဒုတိယကျမ်းကျိန်လွှာထဲတွင် ၁၉၆၀ ခု၊စက်တင်ဘာလ ၂ ရက်နေ့ ရောက်သောအခါ၊ ၎င်းသည် ရုံးသို့ အနည်းငယ် နောက်ကျ၍ ရောက်လာပြီးနောက်၊ တရားသူကြီးအား၊ တရားလွှတ်တော်၌ အမှုကို ရုံးပြောင်းပေးရန် လျှောက်ထားပြီး ဖြစ်ကြောင်းကို ထပ်မံပြောကြားသည်။ ဤကဲ့သို့ပြောရာ၊ တရားသူကြီးက "ကျုပ်ဆီက အမှုတွဲ မခေါ်သည့်အတွက်၊ ကျုပ်စစ်မှုဘဲဟုပြောပြီး၊ အမှုကို ဆက်လက်စစ်ဆေးသည်" ဟုဆိုသည်။ ဤအကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍၊ ရုံးထိုင်တရားသူကြီးကအမှုတွဲမခေါ်သဖြင့်၊ ဦးအေးမောင်ကမုသားပြောသည်ဟုမပြောခဲ့ရကြောင်း။ သို့ရာတွင် ၎င်းက လျှောက်ထားသူ ဦးအေးမောင်၏ ကျမ်းကျိန်လွှာ၌ ပါရှိသည့် အကြောင်းများကို တိတိကျကျ မဖြေရှင်းပေ။ ဦးအေးမောင်က ရုံးပြောင်းရန် လျှောက်လွှာတင်ပြီးကြောင်း၊ ၎င်းအား မပြောပါဟု ဖေါ်ပြမထား။ လျှောက်ထားသူ ဦးအေးမောင်က ရုံးထိုင်တရားသူကြီးအား ရုံးပြောင်းရန် လျှောက်လွှာတင်ပြီးပြီဟု ပြောဆိုသည်မှာ ယုံကြည်နိုင်လောက်သော အချက်ဖြစ်သည်။ ၁၉၅၉ ခု၊ ဩဂုတ်လ ၁၅ ရက်နေ့ကတကြိမ်၊ ရုံးပြောင်းမည်ဟု ရုံးထိုင်တရားသူကြီးအား ပြောခဲ့သည်။ ရုံးပြောင်းရန် လျှောက်လွှာကိုလည်း ၁၉၆၀ ခု၊ ဩဂုတ်လ ၂၇ ရက်နေ့၌ တင်သွင်းခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်၍ ၁၉၆၀ ခု၊ စက်တင်ဘာလ ၂ ရက်နေ့မှာ ရုံးထိုင်တရားသူကြီးအား၊ ရုံးပြောင်းရန် လျှောက်လွှာတင်ပြီးခဲ့ကြောင်း ပြောမည်မှာ မယုံကြည်နိုင်စရာအကြောင်း

တရားလွှတ်တော်
၁၉၆၁

ဦးအေးမောင်နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့)

ဦးအောင်ခိုင်။

မရှိခဲ့ချေ။ သို့ဖြစ်၍ အမှုကို တရားသူကြီးက ရွေးသို့ ဆက်လက် စစ်ဆေးသွားခြင်းမှာ၊ တရားနည်းလမ်းမကျဟု ကျွန်ုပ်ယူဆသည်။

လျှောက်ထားသူ ဦးအေးမောင်က၊ ၎င်း၏ ပဌမကျမ်းကျိန်လွှာတွင်၊ တရားသူကြီးသည် တရားလိုပြု သက်သေများဖြစ်သည့် (အိုင်-ဒီ-စီ) ဘုတ်အဖွဲ့တွင် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးဟောင်း ဦးဇင်နှင့် သခင်ဝတင် ၂ ဦးတို့နှင့် ၎င်း၏ အခန်းထဲတွင် အမှု၏ အကျိုးအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ပြောဆိုတိုင်ပင်ခြင်းများ ပြုလုပ်သည်ဟု လုံးဝ ယူဆစရာဖြစ်ကြောင်း၊ မသက်ဆိုသာ အဖြစ်အပျက်များ တွေ့ရှိရသည်ဟုဆိုသည်။ ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ရုံးထိုင်တရားသူကြီးက လျှောက်ထားသူ၏ ကျမ်းကျိန်ဖွဲ့ချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ မှတ်ချက်ရေးပို့ရာ၌၊ အပိုဒ် (၇) တွင် ဤကဲ့သို့ ဖြေဆိုထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

> "ကျမ်းကျိန်ချက်အပိုဒ် (၇) တွင် ပါရှိသော စွပ်စွဲချက်များမှာ လုံးဝမမှန်ပါ။ ဦးဇင်ကို ၁၉၆၀ ခု၊ မေလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် စစ်ဆေးပါသည်။ သခင်ဝတင်ကို ၁၉၆၀ ခု၊ ဩဂုတ်လ ၁၅ ရက်နေ့တွင် စစ်ဆေးပါသည်။ ၎င်းတို့နှစ်ယောက်သည်သက်သေအစစ်ခံချက် မပေးသွင်းမီ၊ ကျွန်တော်၏ စဉ်းစားခန်းအတွင်းရှိ ကုလားထိုင်၌ ထိုင်ရန်၊ ကံ့ကွန်တော်က ခွင့်ပြုပါသည်။ ကျွန်တော်၏ ရုံးတွင် သက်သေများ ဧနရန်နေရာထိုင်ခင်း မရှိပါ။ အခန်းတခုတည်း၌ပင် ရုံးထိုင်ပြီး၊ စာရေး၊ စာချီများ၊ မင်းစေနှင့်သမ္မာန် လုလင်များသည်လည်း ထိုအခန်းအတွင်း၌ပင် အလုပ်ဝတ္တရားများကို ဆောင်ရွက်ကြရပါသည်။ ဆိုခဲ့သော သက်သေ နှစ်ယောက်သည် လူကြီးလူကောင်းများဖြစ်သဖြင့်၊ ၎င်းတို့ကို ကျွန်တော်၏ ရုံးစဉ်းစားခန်း၌ ထိုင်စေပြီး၊ အခြားစကားများကိုသာလျှင်ပြောလျက်၊ အမှုခေါ်ရန် စောင့်ဆိုင်းနေခြင်းမျှသာ ဖြစ်ပါသည်။"

သို့ဖြစ်၍ လျှောက်ထားသူ၏ ကျမ်းကျိန်လွှာတွင်၊ ဤအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်သော စကားများကို၊ ရုံးထိုင်တရားသူကြီးက ငြင်းကွယ်ခြင်းမရှိ။ အမှုအကျိုးအကြောင်း ဆွေးနွေးသည် မဆွေးနွေးသည်ကို တထစ်ချ မပြောနိုင်။ သို့ရာတွင် အရေးကြီးသော တရားလိုပြု သက်သေ နှစ်ဦးကို ရုံးထိုင်တရားသူကြီး၏ စဉ်းစားခန်းထဲ၌ ထိုင်နေစေရုံမျှမက၊ မိမိနှင့်အတူ အခြားစကားများကိုသာ ပြောနေသည်ဆိုခြင်းမှာ၊ အလွန်တရာ မသင့်တော်သော ကိစ္စတရပ်ဖြစ်သည်။ ရုံးမင်းသည် တရားမျှတမှု ဖြစ်စေရန် ဆောင်ရွက်ရုံနှင့် မပြီးသေး။ တရားမျှတမှု ဖြစ်စေအောင် ဆောင်ရွက်နေကြောင်းကိုလည်း၊ အများက သိမြင်အပ်သည်။ ယခုတရားလိုပြုသက်သေ နှစ်ဦးကို၊ မိမိ၏ စဉ်းစားခန်းထဲ၌ ထည့်သွင်း၍ စကားပြောခြင်းမှာ၊ တရားခံအတွက် စိတ်နှလုံး

မချမ်းသာစရာ အကြောင်းရှိပေသည်။ ဦးဘခင်နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် (၁) ၏ စီရင်ထုံးတွင်ပါသော အကြောင်းခြင်းရာများသည်၊ ယခုအမှုတွင် ဖြစ်ပေါ်သော အကြောင်းခြင်းရာများနှင့် ဆင်တူရှိးမှားလိုလိုပင်ဖြစ်သည်။ အဆိုပါအမှုတွင် ဦးဘခင်ဆိုသူအား၊ သစ်တောမှုတမှုနှင့် တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ အမှုကို နယ်ပိုင် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးက စစ်ဆေးခဲ့သည်။ တရားလိုပြ သက်သေများအနက်၊ သစ်တောခရိုင်ဝန် ဦးရွှေဇင်လည်းပါဝင်သည်။ အမှုချိန်းရက်များ၌၊ ဦးရွှေဇင်သည် နယ်ပိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ ရုံးခန်းထဲသို့ နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ်ခန့် ဝင်သွားပြီး၊ နယ်ပိုင် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးနှင့် စကားပြောနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဤအကြောင်းကို အခြေခံထားပြီး၊ ရုံးပြောင်းရန် လျှောက်သွာကို ဦးဘခင်က တင်သွင်းခဲ့သည်။ ဦးရွှေဇင်နှင့် နယ်ပိုင် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးတို့သည်၊ စဉ်းစားခန်းထဲ၌ ၎င်းတို့နှစ်ယောက် တွေ့ဆုံကြသည့် အကြောင်းကို မငြင်းကွယ်။ ဤကဲ့သို့ အရေးကြီးသော သက်သေနှင့် ရုံးထိုင် တရားသူကြီးတို့သည် စဉ်းစားခန်းထဲ၌ တွေ့ဆုံ၍ စကားပြောနေကြခြင်းတို့မှာ၊ တရားခံလုပ်သူ၏ စိတ်ထဲတွင် မိမိသည် တရားမျှတသည့် စစ်ဆေးမှုကို မခံရဟု စိုးရိမ်ကြောင့်ကြခြင်း ရှိမည်မှာ အမှန်ပင် ဖြစ်သည်ဟုဆိုကာ၊ အမှုကို အခြားရုံးတရုံးသို့ ရွှေ့ပြောင်း ပေးလိုက်သည်။

ဤအတိုင်းပင်၊ ပဌမအကြောင်းပြချက်အမှတ် ၁ နှင့် ပူးတွဲ၍ ဒုတိယ အကြောင်းပြချက်တို့မှာ၊ ရုံးပြောင်းရန်အတွက် လုံလောက်သော အချက်များဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ်ယူဆသည်။ ဤကဲ့သို့ ယူဆသည့်အတိုင်း၊ ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေး အက်ဥပဒေအမှတ် ၅၀ ၏ ပုဒ်မ ၂၂ အရ၊ ရန်ကုန်မြို့ (အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးဌာန နှင့် အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေး အက်ဥပဒေ) အထူးတရားသူကြီး (၁) ရုံး၊ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၃ ကို၊အခြား သင့်တော်မည့် ရုံးတရုံးသို့ ရွှေ့ပြောင်းပေးပါရန်၊ နိုင်ငံတော် သမတကြီးထံသို့ အစီရင်ခံအပ်ပါသည်။

တရားလွှတ်တော် ၁၉၆၀

ဦးအေးမောင်နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေး အဖွဲ့

ဦးအောင်ခိုင်။

(၁) ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ စာမျက်နှာ ၁၉၁။

APPELLATE CIVIL.

Before U San Maung and U Mya Thein, JJ.

H.C. 1961

March 29.

MESSRS. ENG HOE BEE Co., BASSEIN (APPELLANTS)

v.

U THAN NYUNT (RESPONDENT).*

Promissory note—Connotation of phrase ငွေရှင်အလိုရှိသောအခါ ပြန်ဆပ်ပေးပါမည်။ *Promissee's right to sue on promissory note*—Benamidar.

The phrase ငွေရှင်အလိုရှိသောအခါ ပြန်ဆပ်ပေးပါမည်။ contained in a bond is an unconditional undertaking to pay.

Ma Aung v. *Daw Khin Shein*, Civil First Appeal No. 44 of 1955 of High Court, Rangoon, referred to.

The promissee in a promissory note, though he may be a *benamidar*, is entitled to file a suit for the recovery of the money due on the promissory note.

Subba Narayana Vathiyar and others v. *Ramaswami Aiyar*, I.L.R., 30 Mad. 88 (FB) ; *Ma Tun* v. *Waing Tha and others*, 8 L.B.R. 205 ; *Ma Ahmar Hpyu* v. *Ma E Khin*, (1949) B.L.R., 411 ; referred to.

Ba Han and *Than Win* for the appellants.

K. R. Venkatram and *Ngyi Peik* for the respondent.

U SAN MAUNG, J.—In Civil Regular Suit No. 1 of 1958 of the District Court of Bassein the plaintiff U Than Nyunt, who described himself as a former trader and at present a student in the B.O.C. College of Engineering, University of Rangoon, sued by his agent U Kin Sin the defendants Messrs. Eng Hoe Bee Co. by their managing partners, U Ah Phee and U Ah Phaung, for the recovery of a sum of K 1,00,000 due on the document marked as Ex. " A " with interest thereon. The plaintiff's case was that on the 8th January 1956 the defendants by their managing partners, U Ah Phee and U Ah Phaung, borrowed from him a sum of K 1,00,000 with interest at 2 per cent per mensem for use in the rice and paddy

* Civil 1st Appeal No. 52 of 1959 against the decree of the District Court, Bassein, dated the 13th July 1959 in Civil Regular suit No. 1 of 1958.

business of the firm, and U Ah Phee and U Ah Phaung had executed for and on behalf of the defendants a document Ex." A ". The defendants had paid interest up to the 30th June 1957 so that interest at 1½ per cent per mensem amounting to K 18,000 was claimed in the suit from the 1st July 1957 till the date of the suit.

The defendants by their written statement denied that they had borrowed a sum of K 1,00,000 from the plaintiff U Than Nyunt. They contended that during December 1955 the plaintiff's agent U Kin Sin, who was an unregistered money lender, lent the defendants a sum of K 1,00,000 for which he caused them to execute the document in suit, in the fictitious name of Maung Than Nyunt. The defendants further contended that they had paid U Kin Sin interest amounting to K 35,180 as per documents filed with their written statement and that at a meeting of the partners of the defendant Firm held on the 29th December 1957, U Kin Sin had agreed to transfer K 77,500 out of the sum of K 1,00,000 lent to the defendants, as share money in the rice and paddy business of the defendants. Subsequently, when a dispute arose between U Kin Sin and the defendants the matter was referred to Chinese elders for settlement, but that it failed to materialise.

The plaintiff in reply stated that it was not true that his brother and agent U Kin Sin was the lender of the loan evidenced by Ex." A ". The plaintiff also said that the interest which he had received from the defendants up to 30th June 1957 was K 32,400 and not K 35,180 and that the difference between these two amounts represented the interest on loan given to the defendants by U Kin Sin on his own account. The plaintiff further contended that the allegation that U Kin Sin had agreed to take K 77,500 worth of shares in the defendant Firm was untrue and that, even if it was true, all references to the monetary transactions between the defendants and U Kin Sin were irrelevant for the purpose of the plaintiff's suit.

H.C. 1961

MESSRS. ENG HOE BEE CO., BASSEIN v. U THAN NYUNT.

U SAN MAUNG, J.

The plaintiff then applied for the examination of the defendants under Order X, Rule 1 of the Civil Procedure Code, as the written statement was evasive with regard to the execution of the document filed with the plaint. Thereupon, the defendants admitted execution of the document Ex." A " and on the suggestion of the plaintiff two preliminary issues were framed:

(1) Is not the document marked Ex." A " filed with the plaint admissible in evidence ?

(2) If the same is admissible in evidence, does the written statement disclose any valid defence to the suit ?

Regarding the admissibility of Ex." A " document, the plaintiff contended that it was a promissory note and that as such it was admissible in evidence. The defendants on the other hand, contended that the document was not a promissory note, but an agreement and being insufficiently stamped was inadmissible in evidence. On this issue the learned trial Judge came to the conclusion that the document was a promissory note and that therefore it was admissible in evidence as it bears a K 1 stamp.

Having come to this conclusion, the learned trial Judge decided the second preliminary issue in favour of the plaintiff holding that even if the plaintiff U Than Nyunt was a *benamidar*, he could maintain a suit against the defendants on the Ex. " A " promissory note. In the result, the plaintiff's suit was decreed with costs; hence this appeal by the defendants.

Now, the document Ex. " A " upon which the suit was filed is in the following terms:

"ပုသိမ်မြို့၊ တမျှပ်ကျောင်းလမ်း၊ နံပါတ် ၁ တွင် တည်ရှိသော အင်ဟိုဘီ ကုမ္ပဏီ၏ အစုပိုင်ရှင် မန်နေဂျာ ဦးအဖိ နှင့် အစုပိုင်ဒုတိယ မန်နေဂျာ ဦးအဖေါင်တို့ နှစ်ဦးသည် တွဲဘက်၍၊ ဖေါ်ပြပါ အင်ဟိုဘီ ကုမ္ပဏီအတွက် ၎င်းကုမ္ပဏီ၏ စပါးဆံလုပ်ငန်းတွင် သုံးစွဲရန် ၎င်းကုမ္ပဏီ၏ အစုပိုင်ရှင် မန်နေဂျာ

နှင့် ဒုတိယ မန်နေဂျာ အဖြစ်နှင့် ရန်ကုန်မြို့နေ၊ ကုန်သည် ဦးသန်းညွှန့် ထံမှ ယနေ့ (၈-၁-၅၆) ပုံသိမ်မြို့၌၊ ငွေ ၁,၀၀,၀၀၀ (တသိန်း) ချေးယူပါသည်။ ထိုငွေတသိန်းကို ငွေရှင် ဦးသန်းညွှန့်ထံမှ ကျွန်တော်တို့နှစ်ဦး လက်ဝှေ့ရရှိပါသည်။ ထိုချေးယူငွေအတွက် ငွေတရာ တလလျှင် အတိုးနှုန်း ၂ ° (နှစ်ကျပ်) ပေးပါမည်။ ထိုချေးယူငွေ တသိန်းနှင့် အတိုးကို ငွေရှင် အလိုရှိသောအခါ ပြန်ဆပ်ပေးပါမည်။

ယခုကတိ စာချုပ်ကို ယနေ့ (၈-၁-၅၆) ပုသိမ်မြို့၌ ပုသိမ်မြို့၊ တရုပ်ကျောင်းလမ်း၊ အိမ်နံပါတ် ၁ ရှိ၊ အင်ဟိုဘိကုမ္ပဏီ၏ အစုပိုင်ရှင် မန်နေဂျာ ဦးအဖိနှင့် ဒုတိယ မန်နေဂျာ ဦးအဖေါင်တို့က ကုမ္ပဏီအတွက် သက်သေများရှေ့တွင် ချုပ်ဆိုကြသည်"။

Regarding this document, it is contended by the learned Advocate for the appellants that it is a bond as it does not contain an unconditional undertaking to pay a certain sum of money to person named therein, namely, U Than Nyunt. The learned Advocate argues that the phrase " ငွေရှင်အလိုရှိသောအခါ ပြန်ဆပ်ပေးပါမည် " connotes, that the sum of K 1,00,000 would only be paid to U Than Nyunt if so required by him and that therefore there was no undertaking that the sum of K 1,00,000 would be paid "on demand." Therefore, the document Ex. "A" is not a promissory note as defined in section 4 of the Negotiable Instruments Act, which reads:

> "A 'promissory note' is an instrument in writing (not being a bank-note or a currency-note) containing an unconditional undertaking, signed by the maker, to pay a certain sum of money only to, or to the order of, a certain person, or to the bearer or the instrument."

Among the decisions relied upon by the learned Advocate for the appellants is *Tan Soon Thye and others* v. *L. E. Du Bern* (1). In that case a debtor was indebted to his creditor on an on demand promissory note, and in consideration of the creditor not suing him immediately

(1) 11 Ran. (328)

H.C. 1961

MESSRS ENG HOE BEE CO., BASSEIN v. U THAN NYUNT.

U SAN MAUNG, J.

on that note, the debtor executed a mortgage in favour of the creditor for the debt, and covenanted there in to pay the debt " on demand " and it was held that—

> " Having regard to the context and the common intention of the parties that the debtor should have further time in which to pay the debt, the debtor's promise to pay the debt 'on demand' meant that unless and until the mortgagee made a demand for payment the debtor's obligation to pay would not arise, and that accordingly the period of limitation would run from the date on which a demand was made by the creditor and not from the date when the document was executed."

On the strength of this authority the learned Advocate for the appellants contends, that evidence should be led regarding the circumstances in which Ex. " A " was executed by the defendants.

Another case relied upon is (*Nawab Major Sir*) *Mohammed Akbar Khan* v. *Attar Singh and others* (1). In that case the Privy Council remarked that—

> " It is indeed doubtful whether a document can properly be styled a promissory note which does not contain an undertaking to pay, not merely an undertaking which has to be inferred from the words used. It is plain that the implied promise to pay arising from an acknowledgment of a debt will not suffice; for the third illustration indicates that an IOU is not a promissory note, though of the implied promise to pay there can be no doubt."

The third decision relied upon by the learned Advocate for the appellants is that of a Single Judge of the Bombay High Court in *Hanmantram Sadhuram Pity* v. *Arthur Bowles* (2). The facts of this case are as follows:

> " On the 20th August, 1879, the defendant being indebted to the plaintiff, gave his bond for Rs. 4,000. The bond provided for the payment of monthly instalments of Rs. 80 each, the first of such instalments to become due on the 4th

(1) A.I.R. (1936) P.C. 171. (2) 8 Bom. 561.

September, 1879. The bond also contained the following clause:—'If the said Arthur Bowles shall—in default of payment of any one of such instalments, or in the event of default being made by him in payment of the premium money when and as the same shall become due in respect of the said policy, *if so required* by the said Hanmantram Sadhuram Pity, his executors, administrators or assigns—pay the whole amount which may then be due under and by virtue of these presents without deduction, then the above written bond or obligation shall be of no effect; otherwise the same shall be and remain in full force and virtue.'

The defendant paid three of the said monthly instalments, the last of which was paid on the 2nd December, 1879, being that which had fallen due on the 4th November, 1879. No further instalments were paid, but no demand for payment of the entire sum secured by the bond was made by the plaintiff until the 30th January, 1884. The plaintiff filed this suit on the 28th April, 1884.

The defendant then contended that the plaintiff's cause of action arose on the 4th December, 1879, when he (the defendant) failed to pay the instalment then due, and pleaded limitation." . . .

It was held that—

"The suit was not time barred as the language of the bond showed that it was the intention of the parties that in case of default being made in payment of one instalment the whole amount should become due *only if a demand for such amount were made.*"

In our opinion, however, the phrase " ငွေနှင်အလိုရှိ သောအခါ ပြန်ဆပ်ပေးပါမည် " contained in the bond is an unconditional undertaking to pay. We are fortified in the view which we take of this matter by the decision of a Bench of this Court, consisting of U Aung Khine and U Ba Thoung, JJ. in *Ma Aung* v. *Daw Khin Shein* (1). There it was held that the phrase " ၎င်းငွေကို ဒေါ်ခင်ရှိန်အား လိုသောအခါ ပြန်ဆပ်ပါမည်ဟု ဝတ်ဝန်ခံ၍

(1) Civil 1st Appeal No. 44 of 1955 of High Court.

H.C. 1961

MESSRS. ENG HOK BEE CO., BASSEIN v. U THAN NYUNT.

U SAN MAUNG, J.

contained in a document relating to a loan for K 4,000 by Daw Khin Shein to Ma Aung was an unconditional undertaking to repay the money to Daw Khin Shein. The document Ex. " A " is also a negotiable instrument as defined in section 13 of the Negotiable Instruments Act, as that section in so far as is relevant for the purpose in hand, enacts that a " negotiable instrument " is a promissory note payable either to order or to bearer and a promissory note which is expressed to be payable to a particular person, and does not contain words prohibiting transfer or indicating an intention that it shall not be transferable, is one payable to order.

The next question which arises for consideration is whether, in view of the fact that the document Ex. " A " is a negotiable instrument, the written statement of the defendants discloses a valid defence. The promissory note in suit is in favour of a real person, namely, U Than Nyunt, a student of the B.O.C. College of Engineering of the University of Rangoon. Therefore, even assuming that U Than Nyunt was a *benamidar* inasmuch as the actual loan of K 1,00,000 was given to the defendants by his brother U Kin Sin, the written statement does not disclose any valid defence.

Among the decisions relied upon by the learned trial Judge is that of a Full Bench of the Madras High Court in *Subba Narayana Vathiyar and others* v. *Ramaswami Aiyar* (1). There it was held that—

> ". . . . In a suit on a negotiable instrument by the payee named therein or the indorsee, it is not open to the defendant to plead that such payee or indorsee is a mere *benamidar.*"

Other decisions relied upon by the learned trial Judge are *Ma Tun* v. *Waing Tha and others* (2) and *Ma Ahmar Hpyu* v. *Ma E Khin* (3), where it was held that " a

(1) I.L.R. 30 Madras, 88 F.B. (2) 8 L.B.R. 205.
(3) (1949) B.L.R., 411.

H.C.
1961

MESSRS. ENG HOE BEE CO., BASSEIN
v.
U THAN NYUNT.

U SAN MAUNG, J.

benamidar in whose name a mortgage deed is executed has a right to sue on the mortgage deed."

In view of these authorities the learned Advocate for the appellants does not contest that, if Ex. " A " was a negotiable instrument, U Than Nyunt, even though he may be a *benamidar*, has no right to file the suit against the defendant-appellants.

In the result, the appeal fails and is dismissed with costs—Advocate's fees being assessed at 10 Gold Mohurs.

U MYA THEIN, J.—I agree.

APPELLATE CIVIL.

Before U San Maung and U Thaung Sein, JJ.

H.C. 1961 — Mar. 2.

THE INCORPORATED BRITISH AND FOREIGN BIBLE SOCIETY ASSOCIATION (APPELLANTS)

v.

U TIN MAUNG (RESPONDENT).*

Transfer of Property Act, s. 107—*Proof of tenancy not ruled out by. Tenancy—Existence of—Demand and acceptance of rents gives rise to.*

S. 107 of the Transfer of Property Act does not rule out proof of tenancy from facts giving rise to an inference of tenancy where tenancy is possible and the demand for an acceptance of rents by a person *prima facie* gives rise to the existence of a tenancy.

Gour's Law of Transfer, 7th Ed. Vol. 11, page 1587 ; *Clarke* v. *Grant and another*, (1950) 1 K.B. 104 ; *Gooderham and Worts, Ltd.* v. *Canadian Broadcasting Corporation*, A.I.R. (1949) P.C. 90 ; referred to.

Hartell v. *Blackler*, (1920) 2 K.B. 161 ; dissented from.

Sheodhari Rai and others v. *Suraj Prasad Singh and others*, A.I.R. (1954) (S.C.) 758 ; distinguished.

Than Aung for the appellants.

Aung Min (1) for the respondent.

U SAN MAUNG, J.—In Civil Regular Suit No. 149 of 1957 of the Original Side of this Court, the plaintiffs—the Incorporated British and Foreign Bible Society Association, Rangoon, who were represented for the purpose of their suit by their duly constituted attorney, the Reverend Stanley Varcoe Vincent, sued the defendant-respondent U Tin Maung, Proprietor of Paramount Hair Dressing Saloon, for recovery of possession of the northern room on the groundfloor of house No. 262, Sule Pagoda Road, Rangoon. The plaintiffs' case was that they were the owners of the premises known as house No. 262, Sule

* Civil 1st Appeal No. 3 of 1959 against the decree of the High Court (Original Side), Rangoon in Civil Regular Suit No. 149 of 1957.

Pagoda Road, Rangoon, which they were obliged to relinquish possession during the month of February 1942 owing to circumstances arising out of the Second World War, that on or about March 1946—the defendant U Tin Maung had occupied the northern room on the groundfloor of these premises without the leave and license of the plaintiffs and was using the same for purposes of his business known as the Paramount Hair Dressing Saloon, that subsequently, on the 27th of April 1948, the defendant was granted a permit under section 12 (1) of the Urban Rent Control Act by the Controller of Rents, Rangoon, by which he was allowed to remain in occupation of the premises in suit and he had so remained since then in spite of the fact that by the Ministry of Public Works Notification No. 37, dated the 6th of October 1955, the President of the Union of Burma had ordered that the City of Rangoon be exempt from the provisions of sections 12 and 14A of the Urban Rent Control Act, 1948. The plaintiffs had, therefore, by a notice dated the 13th of June 1956, called upon the defendant to vacate the premises in suit by the end of June 1956. However, as the defendant had failed to comply with the notice, the present suit for possession had to be filed.

The defendant-respondent U Tin Maung by his written statement, admitted that he had occupied the premises in suit, *viz.*, the northern room of the groundfloor of house No. 262, Sule Pagoda Road, Rangoon, under circumstances arising out of the Second World War as the owners of the property were not in Rangoon. He also admitted that he had subsequently been given a permit under section 12 (1) of the Urban Rent Control Act by the Controller of Rents, Rangoon, allowing him to continue occupying the premises in suit on his paying the standard rent therefor. He, however, contended that since the plaintiffs had continued to accept rents from him even after the date of the notification referred to by them, he was the regular

H.C. 1961

THE INCORPORATED BRITISH AND FOREIGN BIBLE SOCIETY ASSOCIATION v. U TIN MAUNG.

U SAN MAUNG, J.

and not merely their statutory tenant as claimed by them. In reply to the written statement, the plaintiffs contended that they were forced to accept rents from the defendant because of the fact that the defendant had obtained a permit from the Controller under section 12 (1) of the Urban Rent Control Act of 1948.

On the pleadings the learned Judge on the Original Side (U Mya Thein, J.) framed the following issues:—

(1) Is the defendant a regular tenant or a statutory tenant of the plaintiffs or a trespasser ?

(2) Are the plaintiffs entitled to obtain possession of the suit premises ?

(3) Is the notice mentioned in paragraph 5 of the plaint valid and according to law ?

Although an issue relating to the defendant's contention that the suit was over-valued was framed it was not decided.

On the issues involved, the learned trial Judge came to the conclusion that in view of the fact that the plaintiffs had demanded and received rents from the defendant until June 1956—long after the date of Public Works Department Notification No. 37 referred to by them, the defendant must be deemed not to be a trespasser or statutory tenant of the plaintiffs but a regular tenant. In the result, the plaintiffs' suit was dismissed with costs. Hence this appeal.

At the hearing of the regular suit on the Original Side of this Court, Reverend Stanley Varcoe Vincent, the Secretary of the British and Foreign Bible Society Association, Rangoon, who had filed this suit on behalf of the plaintiffs, gave evidence while the defendant U Tin Maung did not venture into the witness-box, being apparently satisfied by the plaintiffs' admission that the bills demanding rents from him and the receipts for payments of these rents up till June 1956 were those signed by the then

H.C. 1961

THE INCORPORATED BRITISH AND FOREIGN BIBLE SOCIETY ASSOCIATION v. U TIN MAUNG.

U SAN MAUNG, J.

Secretary of the Association. According to Reverend Vincent, the Bible Society Association owned the four-storeyed building known as No. 262, Sule Pagoda Road, Rangoon, which was partly occupied by the association and partly by tenants, statutory or otherwise. On the groundfloor, the southern half was used by the association as its Depot while the northern half was occupied by the defendant. On the first floor, the southern half was let to a tenant, *viz.*, Dr. Bennet while the northern half was used by the association as its office. On the second floor the northern half was used by the association as residence for their Manager while the southern half was let to a tenant, *viz.*, Dr. Chan Taik ; the top floor was used as the residence of the Secretary of the Association.

Reverend Vincent contended that the groundfloor room now occupied by the defendant's hair dressing saloon was wanted by the association not for any commercial purpose but for selling books on Christianity. For this purpose, a room on the upper floors would not be suitable. He admitted that the association had built a three-storeyed building in 33rd Street, Rangoon, immediately behind the building in suit and that some of the rooms in that building had been let to tenants. However, he said that the groundfloor of that building was not let as it was required as storage space for the books of the association.

Reverend Vincent had to admit that he had no personal knowledge of the circumstances in which the rent bills and receipts were issued to the defendant by his predecessor after the date of Public Works Department Notification No. 37. He said that he only became the secretary of the association in September 1956. He, however, claimed that he knew a good deal about the affairs of the association although he was in Upper Burma at the relevant period as he was in constant correspondence with the association.

H.C. 1961

THE INCORPORATED BRITISH AND FOREIGN BIBLE SOCIETY ASSOCIATION v. U TIN MAUNG.

U SAN MAUNG, J.

Now, sub-section (2) of section 12 of the Urban Rent Control Act, 1948, provides that every order granting permission to any person to continue in occupation of any premises shall remain in force for so long as the provisions of the section apply to the area in which the premises are situated and for three months afterwards. Therefore, in view of the Ministry of Public Works Notification No. 37, dated the 6th of October 1955, the permit granted to the defendant, U Tin Maung, became inoperative after the month of January 1956. Nevertheless, it is established that the then secretary of the Bible Society Association, Rangoon, continued to send to U Tin Maung bills for the payment of rents for the months of February, March, April, May and June 1956. For example, the bill for February was sent on the 25th of February 1956 and it was paid on the 28th of March 1956 *vide* exhibit Nos. 4 and 4 (*a*). The bill for April 1956 was sent on the 25th of April 1956 and it was paid on the 5th of June 1956 *vide* exhibit Nos. 3 and 3 (*a*). The bill for May 1956 was sent on the 26th of May 1956 and it was paid on the 19th of June 1956 *vide* exhibit Nos. 2 and 2 (*a*). The bill for June 1956 was sent on the 25th of June 1956 and it was paid on the 21st of July 1956 *vide* exhibit Nos. 1 and 1 (*a*).

What Reverend Vincent professed to know about the affairs of the association being through correspondence with the association, it is in the nature of hearsay as the person who actually wrote the letters to him had not been cited to show what was the real state of affairs. Therefore, there is no evidence on record to show why the predecessor of Reverend Vincent demanded and received rents from the defendant U Tin Maung after the permit granted to him by the Rent Controller under section 12 (1) of the Urban Rent Control Act had ceased to be operative. Accordingly, the ordinary presumption arising from the fact of the demand for rent and the payment thereof would be drawn and the defendant U Tin

Maung must be deemed to be an ordinary contractual tenant of the association since the time he ceased to be a statutory tenant.

In this connection, the learned Advocate for the plaintiff-appellants the Bible Society Association has invited our attention to the terms of section 107 of the Transfer of Property Act for his contention that a lease can only be created by a registered document or by oral agreement accompanied by delivery of possession. Now, section 107, in so far as relevant for the purpose in hand reads:

> "A lease of immoveable property from year year, or for any term exceeding one year, or reserving a yearly rent, can be made only by a registered instrument.
>
> All other leases of immoveable property may be made either by a registered instrument or by oral agreement accompanied by delivery of possession."

However, in our opinion this section does not rule out proof of tenancy from facts giving rise to an inference of tenancy where tenancy is possible and the demand for and acceptance of rents by a person *prima facie* gives rise to the existence of a tenancy. In this connection the commentary to section 107 of the Transfer of Property Act in "The Law of Transfer" by Sir H. S. Gour, Seventh Edition, Volume II, is apposite. At page 1587 of the book the learned author said:

> "Indeed, the rule that receipt of rent constitutes an acknowledgment of the payee as a tenant is the outcome of the ancient doctrine of the common law under which the acceptance of rent created an estoppel *in pais*. Formerly, such an estoppel could only arise where the landlord accepted rent from a tenant who held over after the expiration of a lease *by deed*. The present rule is, however, much wider, and depends upon the assumption that since rent can only be demanded from or paid by a tenant, its acceptance naturally implies recognition of a tenancy in the payer by which the payee is bound, unless he can shew that he had

H.C. 1961

THE INCORPORATED BRITISH AND FOREIGN BIBLE SOCIETY ASSOCIATION v. U TIN MAUNG.

U SAN MAUNG, J.

by his words or conduct given the payer sufficient notice that his acceptance did not imply that recognition."

The following case law on the subject will now be examined. In *Hartell* v. *Blackler* (1), a tenant whose tenancy had been determined by notice to quit wrote to his lessor enclosing money as and for rent accrued due since the expiry of the notice. The lessor sent on the letter and enclosure to her solicitors who replied: "(our client) does not recognize you as her tenant, and we will retain the money for the time on account of use and occupation of her premises but not as rent." It was held by Bailhache, J. and Sankey, J. that notwithstanding the terms of that letter, the acceptance and retention of the money operated as a waiver of the notice and a recognition of a continuance of the tenancy.

This decision was, however, overruled in *Clarke* v. *Grant and another* (2). In that case, after a yearly tenancy had been duly determined by notice to quit, the landord's agent accepted rent from the tenant because he mistakenly believed it to be paid in arrear and so referable to a period before the end of the lease whereas the tenant was purporting to pay it in advance in accordance with the terms of the lease. It was held by Lord Goddard, C.J., with whom Bucknill and Denning, LJJs., agreed that the principle whereby the landlord's acceptance of rent from a tenant after the latter had incurred liability to forfeiture of the lease through breach of covenant operates to waive the right of forfeiture has no application where the landlord has given notice to quit and thereafter accepts rent from the tenant and that in such a case the acceptance of rent has no effect on the notice to quit unless it be established that it was the intention of the parties, by paying and accepting rent, to create a new tenancy.

(1) (1920) 2. K.B. 161. (2) (1950) 1. K.B. 104.

H.C. 1961

THE INCORPORATED BRITISH AND FOREIGN BIBLE SOCIETY ASSOCIATION v. U TIN MAUNG.

U SAN MAUNG, J.

Therefore, in the circumstances of that case the acceptance did not operate to revoke the notice to quit in the absence of evidence of any intention to create a new tenancy.

With due respect we are of the opinion that the law has been more correctly laid down in *Clarke* v. *Grant and another* (2) than in *Hartell* v. *Blackler* (1).

However, in the case now under consideration there is no evidence adduced on behalf of the plaintiffs that the demand for rent by the predecessor of Reverend Vincent and acceptance of rent by him from defendant U Tin Maung was on account of a mistake. The predecessor of Reverend Vincent alone was competent to give evidence as to the circumstances under which he demanded and accepted rent from U Tin Maung. Therefore, the ordinary presumption arising from the demand for and acceptance of rent from a person has in no way been rebutted in this case.

The learned Advocate for the plaintiff-appellants has relied upon the case of *Sheodhari Rai and others* v. *Suraj Prasad Singh and others* (3). There the learned Judges of the Supreme Court of India observed: "The High Court found that the fact of payment of rent by the defendants party to the superior landlords as evidence by the rent receipts (Exhibit E series) produced by the defendants first party from their own custody was quite consistent with their having permissive occupation of the lands under an amicable arrangement with the defendants second party without there being any relationship of landlord and tenant between the two sets of defendants;" and went on to say that their attention had not been drawn to anything which might be said to throw any doubt on this finding. However, the facts in the case cited are quite distinguishable from the present as the only question which arose

(1) (1920) 2. K.B. 161. (2) (1950) 1.K.B. 104.
(3) A.I.R. (1954) (S.C.) 758.

H.C. 1961

THE INCORPORATED BRITISH AND FOREIGN BIBLE SOCIETY ASSOCIATION v. U TIN MAUNG.

U SAN MAUNG, J.

there was whether the defendants first party who were paying rent direct to the superior landlords did so under some amicable arrangement with the defendants second party who were their own kinsmen.

The case more apposite is *Gooderham and Worts, Ltd.* v. *Canadian Broadcasting Corporation* (1). There, the Privy Council held that where rent was demanded and accepted after a tenancy had expired by efflux of time by presumption of law, the payment and acceptance of rent and the continuance of the tenant's possession resulted in the relationship of the parties being that of landlord and tenant under a year to year tenancy terminable by six months' notice on either side.

For these reasons, we consider that the learned Judge on the Original Side was right in the conclusion arrived at by him that the presumption arising from the demand for rent and acceptance thereof from the defendant U Tin Maung by the then Secretary of the Incorporated British and Foreign Bible Society Association had in no way been rebutted and that the defendant must be presumed to be the tenant of the association.

In the result, the appeal fails and is dismissed with costs, Advocate's fees being assessed at 10 Gold Mohurs.

U THAUNG SEIN, J.—I agree.

(1) A.I.R. (1949) P.C. 90.

APPELLATE CIVIL.

Before U San Maung and U Thaung Sein, JJ.

H.C. 1961 — Mar. 2.

THE OFFICIAL ASSIGNEE HIGH COURT, RANGOON (APPELLANT)

v.

VE. RM. N. RM. KASIVISVANATHAN CHETTYAR (RESPONDENT).*

Rangoon Insolvency Act, s. 36—*Powers of Insolvency Court under.*

Under s. 36 of the Rangoon Insolvency Act it is open to the Insolvency Court to examine any person summoned by it concerning the Insolvent, his dealings or property. If such a person admits that he is indebted to the Insolvent, the Court may order him to pay his debt to the Official Assignee. If such a person admits that he has in his possession any property belonging to the Insolvent, the Court may order him to deliver such property to the Official Assignee. If, however, the person examined denies that he has any debt owing to the Insolvent or has in his possession any property belonging to the Insolvent that is the end of the matter so far as his examination under s. 36 is concerned.

In the matter of G.H. Ghanchee and Sons, 7 Ran. 675, approved.

L. Hoke Sein for the appellant.

Kyaw Myint for the respondent.

U SAN MAUNG, J.—This is an appeal by the Official Assignee against the order of the learned Judge exercising the Insolvency jurisdiction of this Court, dated the 6th June 1958 in Insolvency Case No. 265 of 1933. The facts giving rise to the present appeal are briefly these:

The respondent VE. RM. N. RM. Kasivisvanathan Chettyar is the son of the original petitioning creditor in the case, the insolvent being VE. RM. V. Ramanathan Chettyar. He was on a short visit to Rangoon from India on a temporary *visa* issued to him, and he was about to return to India when the learned Official Assignee filed an

* Civil Misc. Appeal No. 25 of 1958 against the order of the High Court (Insolvency Jurisdiction), dated the 6th June 1958 in Insolvency Case No. 265 of 1933.

H.C. 1961

THE OFFICIAL ASSIGNEE, HIGH COURT, RANGOON v. VE. RM. N. RM. KASIVISVANATHAN CHETTYAR.

U SAN MAUNG, J.

application dated the 29th April 1958 under section 36 of the Rangoon Insolvency Act for his examination by the Court. By a subsequent application dated the 12th May 1958 the learned Official Assignee asked the Court to require the respondent to produce certain books of accounts and other documents relating to the Insolvent's estate. The respondent was actually examined by the Court on the 16th May 1958, 19th May 1958 and the 20th May 1958. When asked about his books of accounts he said, that accounts from 1934 to 1941 were either lost or destroyed owing to circumstances arising out of the second World War. Regarding the accounts from the year 1945, he said that they were maintained by his agent but that he could not produce them at the moment because they were in India for production before the Income Tax authorities there. Regarding the allegation that his agent along with another Chettyar known as Sattapa Chettyar had disposed of certain lands belonging to the rubber estates in which the Insolvent had a $\frac{37}{192}$ share, and that the Insolvent's share had not been paid to the Official Assignee as should have been done, the respondent said that his agent should be examined on this point.

In these circumstances, the learned Deputy Registrar of this Court, by his order dated the 21st May 1958 held that the respondent should not be directed to produce the books of accounts, which he said were not in his possession at the moment. The Deputy Registrar, however, said that the Official Assignee could further examine the respondent without his books of accounts, if he so desired.

Both the Official Assignee and the respondent appealed to the Judge exercising the Insolvency jurisdiction of this Court, and the learned Judge by his order now under appeal said that the respondent should not be compelled to produce the documents required of him at the moment,

H.C. 1961

THE OFFICIAL ASSIGNEE, HIGH COURT, RANGOON v. VE. RM. N. RM. KASIVISVANATHAN CHETTYAR.

U SAN MAUNG, J.

and that his further examination would be dispensed with on his undertaking to produce the relevant accounts through his agent, who could be examined on them.

In this appeal by the learned Official Assignee, it is contended that the learned Judge exercising the Insolency jurisdiction of this Court, was wrong in saying that further examination of the respondent should be dispensed with on his giving an undertaking as mentioned above.

Now, under section 36 of the Rangoon Insolvency Act it is open to the Insolvency Court to examine any person summoned by it concerning the Insolvent, his dealings or property. If such a person admits that he is indebted to the Insolvent, the Court may order him to pay his debt to the Official Assignee. If such a person admits that he has in his possession any property belonging to the Insolvent, the Court may order him to deliver such property to the Official Assignee. If, however, the person examined denies that he has any debt owing to the Insolvent or has in his possession any property belonging to the Insolvent, that is the end of the matter so far as his examination under section 36 is concerned. This is the view expressed by Das, J. *In The Matter of G. H. Ghanchee & Sons* (1), with which we are respectfully in agreement.

In the case now under consideration, the respondent denied on oath that he had in his possession at Rangoon his books of accounts or other documents relating to the property of the Insolvent. As there is no evidence to the contrary, it is idle to contend that the respondent should be compelled to produce the documents which were not at the moment in his custody. He was on a temporary visit to Burma and was on the eve of his departure to India. It was not for the Court to say that he should go back to India and bring the documents with him to Rangoon.

(1) 7 Ran., p. 675.

H.C.
1961

THE OFFICIAL ASSIGNEE, HIGH COURT, RANGOON
v.
VE. RM. N. RM. KASIVISVANATHAN CHETTYAR.

U SAN MAUNG, J.

In these circumstances, the order appealed against is the most feasible one that have been made by the learned Judge exercising the Insolvency jurisdiction of this Court.

In the result, the appeal fails and is dismissed with no order as to costs.

U THAUNG SEIN, J.—I agree.

APPELLATE CIVIL.

Before U San Maung and U Mya Thein, JJ.

U AUNG THA (deceased) BY HIS LEGAL REPRESENTATIVES MA SEIN MYA AND FIVE OTHERS (APPELLANTS)

v.

KO TUN KHAING AND FIVE OTHERS (RESPONDENTS). *

H.C. 1961

Mar. 13.

Adverse possession—Characteristics of—Limitation Act, s. 134—*Mortgage in—In which case inapplicable.*

A made a usufructuary mortgage of his "ya" land to B without a registered deed. Subsequently B lost possession of the "ya" land and it got into the possession of C who bought it at a Court auction and later sold it to D by means of a registered deed of sale. C treated the "ya" land as his own property at the time the sale to D, who also treated it as his own property after its purchase. A filed a suit against D for recovery of possession of the "ya" land more than 12 years after he came to know of the sale of the "ya" land to D by C.

Held: That D's possession became adverse to A since the date of his purchase from C.

The characteristics of adverse possession are that the possession required must be adequate in continuity, in publicity and in extent to show that it is adverse to the competitor and that it is not necessary that the adverse possession should be brought to the knowledge of the person against whom it is claimed, but, is sufficient if the possession is overt and without any attempt at concealment, so that the person against whom time is running ought, if he exercised due vigilance to be aware of what is happening.

Maharaja Srischandra Nandy and others v. *Baijnah Jugal Kishore*, A.I.R. (1935) P.C. 36; followed.

Held also: That the suit was barred by limitation and that the usufractuary mortgage made by A in favour of B being an invalid one Article 144 and not Article 134 of the Limitation Act applies.

Held further: That the mortgage mentioned in Article 134 is a valid mortgage.

Ma Kyi v. *Ma Thon and another*, 13 Ran. 274 (F.B.); followed.

Motilal Fulchand and another v. *Gita Ram and another*, A.I.R. (1952) Bom. 217 at 220; *Mt. Chunai* v. *Ram Prasad and others*, A.I.R. (1951) All. 167 (F.B.); *Tairamiya Walad Pirasaheb Patayit and another* v. *Shibelisaheb Walad Fakirsanheb Dunge and others*, I.L.R. 44 Bom. 614; *Ahmed Kutti* v. *Raman Nambudri*, I.L.R. 25 Mad. 99 (F.B.); *Kalidas Chakravarty and others* v. *Sm. Sushila Bala Devi and others*, A.I.R. (1947) Cal. 461; distinguished.

* Special Civil Appeal No. 1 of 1958 against the decree of the High Court (Appellate Side), Rangoon in Civil Second Appeal No. 124 of 1953.

H.C. 1961

U AUNG THA (DECEASED) BY HIS LEGAL REPRESENTATIVES MA SEIN MYA AND FIVE OTHERS v. KO TUN KHAING AND FIVE OTHERS.

Tin Hla for the appellants.

Ba Shun for the respondents.

U SAN MAUNG, J.—In Civil Regular Suit No. 17 of 1952 of the Subdivisional Court of Meiktila, the plaintiff U Aung Tha (now deceased), who was represented for the purpose of the suit and all appeals arising therefrom by his legal representatives Ma Sein Mya and five others sued Maung Tun Khaing, Ma Thon and several others for the recovery of possession of a piece of *Ya* land known as Holding No. 128, measuring 8·03 acre situated in Thangon *Kwin*, Meiktila Township. The plaintiff's case was that this land belonged originally to one Daw Ami, mother of his wife Ma Mai Lun and that on Daw Ami's death some fifty years ago, it came into the possession of his wife Ma Mai Lun by inheritance. Thereafter, he and his wife worked it for four or five years before they mortgaged the same to U Po Tin by way of usufructuary mortgage. At that time, no registered deed was executed. Subsequently, U Po Tin lost the *Ya* land which came into the possession of a Chettyar of Mahlaing and this Chettyar had in turn sold the land to the defendants Maung Tun Khaing and his wife Ma Thon by a registered deed of sale. The plaintiff then approached Maung Tun Khaing to allow redemption of the land, and as redemption was refused a suit for possession had to be filed.

On the pleadings the learned trial Judge framed several issues as mentioned in his judgment. After examining witnesses cited by both the parties, he came to the conclusion that the suit land belonged to the plaintiff U Aung Tha and that since the original mortgage by U Aung Tha to U Po Tin was invalid for want for registration, the plaintiff could maintain a suit for possession of against the defendants Maung Tun Khaing and Ma Thon who were in some way, successors-in-title to the original mortgagee U Po Tin. In coming to this conclusion, the

learned trial Judge relied upon the decision of a Full Bench of the late High Court of Judicature at Rangoon in *Ma Kyi* v. *Ma Thon and another* (1). Regarding usufructuary mortgages invalid for want of registration Page, C.J., who wrote the judgment in that case observed:

> "The proper course for the plaintiff to have taken in the present case would have been to have sued for possession relying on her title which was not and could not be disputed. To such a suit there would have been no defence, for the only ground upon which the defendants could have claimed to remain in possession would have been based upon the alleged rights which they had acquired under the oral mortgage on which it was not permissible for them to rest their title, and which could not be proved."

Accordingly, the plaintiff's suit was decreed with costs. Maung Tun Khaing and Ma Thon appealed to the District Court of Meiktila and the learned District Judge by his judgment in Civil Appeal No. 7 of 1953 dismissed the appeal observing, *inter alia*:

> "On the record, there is a preponderance of evidence that the suit *Ya* land originally belonged to Daw Ami and that after her death some 50 years ago, it passed to her daughter Ma Mai Lun and Ma Mai Lun's husband U Aung Tha. There is also considerable evidence that U Aung Tha and Ma Mai Lun worked this land for 4 or 5 years and then mortgaged the same with possession to U Po Tin. U Aung Tha mentioned that the mortgage was by means of an unregistered mortgage deed, but the deed he referred to appeared to be the note in a note book said to belong to U Po Tin and marked Exhibit A. For the reasons already mentioned by me above, this document cannot be admitted. In the first place, it was not produced by the person from whose possession it was found. U Po Tin's own son, a *pongyi* (PW 2) does not know much about this note book. The record Exhibit A is not a mortgage deed. It is at best a note. In the circumstances, so far as this case is concerned, I must regard the existence of an unregistered mortgage deed as not proved.

(1) I.L.R. 13 Ran. 274 F.B.

H.C. 1961

U AUNG THA (DECEASED) BY HIS LEGAL REPRESENTATIVES MA SEIN MYA AND FIVE OTHERS v. KO TUN KHAING AND FIVE OTHERS.

U SAN MAUNG, J.

But as I have already mentioned above in connection with the evidence regarding the original ownership of the suit land, there is also a preponderance of evidence that the land passed from U Aung Tha and his wife Ma Mai Lun to U Po Tin by means of a mortgage. It is not known how this suit *Ya* land passed from U Po Tin to the Chettyar in Mahlaing. But judging from the fact that the Chettyar had to sue U Po Tin and then bring U Po Tin's properties to sale, it must be presumed from this circumstance that U Po Tin in his turn submortgaged the suit land to the Chettyar. In that case, when the Chettyar bought the land at the Court Auction Sale in execution of the decree he had obtained against U Po Tin, he could have bought only the rights and interest of U Po Tin, as mortgagee in the suit *Ya* land. And U Tun Khaing who had bought the suit *Ya* land from the Chettyar, could not have acquired a title better than that acquired by the Chettyar. From the facts and circumstances of this case, I agree with the learned trial Judge that U Aung Tha mortgaged the suit land to U Po Tin from whom the Chettyar later acquired it."

The learned District Judge also relied upon the same observation in *Ma Kyi* v. *Ma Thon and another* (1) as did the learned trial Judge.

The defendants Maung Tun Khaing and Ma Thon appealed to this Court, the appeal being under Clause (*a*), (*b*) or (*c*) of sub-section (1) to section 100 of the Civil Procedure Code. On the facts as stated by the learned District Judge, the learned single Judge on the Appellate Side (U Ba Nyunt, J.) held that the plaintiff's suit was barred by Article 134 of the Limitation Act. Among the decisions relied upon by the learned Judge were *Motilal Fulchand and another* v. *Gita Rama and another* (2) and *Mt. Chunai* v. *Ram Prasad and others* (3).

Accordingly, as the sale of the suit land by the Chettyar to the defendants Ko Tun Khaing and Ma Thon

(1) I.L.R. 13 Ran. 274 F.B. (2) A.I.R. 1952 Bom. 217 at 220.
(3) A.I.R. 1951 All. 167 (F.B.)

by the registered deed of sale, Exhibit 1, was on the 9th of May 1931, the learned Judge came to the conclusion that the plaintiff's suit was barred by limitation.

Accordingly, the judgment and decree of the District Court of Meiktila were set aside and the plaintiff's suit dismissed with costs. Hence, the present appeal by the plaintiff's legal representatives under section 20 of the Union Judiciary Act.

Several cases have been cited by the learned Advocate for the appellants to show that Article 134 of the Limitation Act was not applicable. In *Tairamiya Walad Pirasaheb Patayit and another* v. *Shibelisaheb Walad Fakirsaheb Dunge and others* (1), the facts are these. In 1882, certain lands were mortgaged with possession by the plaintiff's father. In 1883, the mortgagee mortgaged the lands to the predecessor-in-title of the defendants representing himself as absolute owner. In 1916, the plaintiff having sued for redemption, the defendants contended that the suit was barred by Article 134 of the Limitation Act, 1908. It was held by a Bench of the Bombay High Court that the suit was not barred as on the facts the appropriate article applicable to the case was Article 148 and not Article 134. In *Ahamed Kutti* v. *Raman Nambudri* (2), the facts are these. In execution of a money decree immoveable property of a judgment-debtor in which his real interest is only that of a mortgagee, is attached and brought to sale. It was held by the Full Bench of the Madras High Court, that the auction purchaser was not a purchaser from the mortgagee within the meaning of Article 134 of the Limitation Act even though the property was sold as the property of the judgment-debtor without any limitation of his interest therein. In *Kalidas Chakravarty and*

(1) I.L.R. 44 Bom. 614. (2) I.L.R. 25 Mad. 99 F.B.

H.C. 1961

U AUNG THA (DECEASED) BY HIS LEGAL REPRESENTATIVES MA SEIN MYA AND FIVE OTHERS v. KO TUN KHAING AND FIVE OTHERS.

U SAN MAUNG, J.

others v. *Sm. Sushila Bala Devi and others* (1), the facts are these. A usufructuarily mortgaged certain property to B who executed a simple mortgage thereof in favour of C, on the assertion that he was full owner thereof. In execution of the decree obtained by C upon his mortgage against B, the property was sold and purchased by D. Subsequently E purchased the equity of redemption from A, and brought a suit for declaration that he was the owner of the equity of redemption and for possession. It was held by a Bench of the Calcutta High Court that Article 134 of the Limitation Act did not apply as the transfer was not by act of parties but in an execution sale and as the original transfer by the mortgagee was not with possession. It was also held that the case was governed by Article 144 of the Limitation Act and that possession through Court being within 12 years of the suit, the suit was not barred by limitation.

In our opinion, however, none of the cases cited by the learned Advocate for the appellants is apposite. Neither are the cases relied upon by the learned single Judge on the Appellate Side, for Article 134, in so far as is relevant for the purpose of this case, reads:

> "134. To recover possession of immoveable property mortgaged and afterwards transferred by the mortgagee for a valuable consideration the limitation is 12 years from the date when the transfer becomes known to the plaintiff."

It is clear therefrom, that the original mortgage must have been a valid one; otherwise Article 134 of the Limitation Act is quite irrelevant.

Now, as pointed out in the case of *Ma Kyi* v. *Ma Thon and another* (2), relied upon by the Courts below the usufructuary mortgage of the suit land by the plaintiff U Aung Tha to U Po Tin being for a total sum of K 710

(1) A.I.R. (1947) Cal. 461. (2) I.L.R. 13 Ran. 274 F.B.

it was invalid for want of registration. Therefore, the plaintiff's remedy was by way of a suit for possession. To such a suit Article 144 of the Limitation Act is applicable.

Now, it is an established fact that when the Chettyar sold the suit land to the defendants Ko Tun Khaing and Ma Thon by a registered deed of sale dated the 9th of May 1931, he acted as if the suit land was his own property. One of the facts admitted by U San Yi (PW 7) ex-Headman of Yegyo who was cited by the plaintiff himself, before the sale of the land to Ko Tun Khaing and Ma Thon, that Chettyar had let it out to Ko Thet Wai and Ma Ohn Khin. Therefore, it is clear that after the purchase of the land at the auction sale, the Chettyar was treating the land as his own property. After the purchase of the land from the Chettyar the defendants Ko Tun Khaing and Ma Thon were also treating the land as their own property.

Even if the plaintiff and his family did not know about the sale of the land by the Chettyar to Ko Tun Khaing and Ma Thon in 1931, it is obvious that on their return to Yegyo Village from Lower Burma, they must have known about the transaction. It is an admitted fact that the plaintiff and his family arrived back at Yegyo two or three years before the Japanese invasion of Burma. That was clearly more than 12 years before the date of the suit which was filed on the 15th of October 1952.

Regarding the characteristics of adverse possession, the Privy Council had in the case of *Maharaja Srischandra Nandy and others* v. *Baijnakh Jugal Kishore* (1) held that the possession required must be adequate in continuity, in publicity and in extent to show that it is adverse to the competitor and that it is not necessary that the adverse possession should be brought to the knowledge of the

(1) A.I.R 1935. P. C. 36.

H.C. 1961

U AUNG THA (DECEASED) BY HIS LEGAL REPRESENTATIVES MA SEIN MYA AND FIVE OTHERS v. KO TUN KHAING AND FIVE OTHERS.

U SAN MAUNG, J.

person against whom it is claimed, but, is sufficient if the possession is overt and without any attempt at concealment, so that the person against whom time is running ought, if he exercised due vigilance to be aware of what is happening.

In this view of the matter, we are of the opinion that the defendants Ko Tun Khaing and Ma Thon's possession of the suit land became adverse to the plaintiffs since the year 1931.

For these reasons, we consider that the plaintiffs' suit was barred under Article 144 of the Limitation Act. In the result the appeal fails and is dismissed with costs, Advocate's fees in this Court being assessed at 5 (Five) Gold Mohurs.

N, J.—I agree.

APPELLATE CIVIL.

Before U San Maung and U Mya Thein, JJ.

U PU AND ONE (APPELLANTS)

v.

RAM KISHAN AND ANOTHER (RESPONDENTS).*

H.C. 1961

March 28.

Indian Registration Act.—Sub-Registrar appointed under—Not a Court—Power of attorney registered by—No presumption arises as to execution—Limitation Act, s. 28—*Extinguishment of right to possession of lessee under—Position of person in possession in consequence of.*

A Sub-Registrar appointed under the Indian Registration Act (India Act, No. 16 of 1908) is not a Court within the meaning of the word "Court" used in s. 85 of the Evidence Act and accordingly no presumption regarding the execution of the general power of attorney registered in the office of the Sub-Registrar arises in the absence of proof of its execution.

Seetha Ram v. *Mst. Alla Rakhi and others*, (1951) B.L.R. (H.C.) 356, approved.

Salimatul-Fatima (a) *Bibi Hoosaini* v. *Kolyashpoti Narain Singh*, I.L.R. 17 Cal. 903; *Monir's "Principles and Digest of the Law of Evidence"*, (4th Ed.) Vol. I, p. 10, referred to.

Kristo Nath Koondoo and others v. *T. F. Brown and others*, I.L.R. 14 Cal. 176, dissented from.

Where the Rangoon Development Trust (now the National Housing Board) had granted the lease of a house site to Bhulai Lohar and Bhagwandin Lohar and the respondents who claimed to have purchased from them the suit site and house standing thereon have been in adverse possession of same for over 12 years.

Held: That the respondents do not become the lessees of the Rangoon Development Trust (now the National Housing Board) by reason of the fact that the original lessees Bhulai Lohar and Bhagwandin Lohar and/or their successors-in-title cannot file a suit for possession of the suit land against the respondents, their right to possession having been extinguished under s. 28 of the Limitation Act.

Maung Aye Pe and one v. *Secretary, National Housing Board and one*, (1958) B.L.R. (S.C.) 22, followed.

Tun Tin for appellants.

Aung Min (1) for respondents.

U SAN MAUNG, J.—In Civil Regular Suit No. 157 of of 1957 of the Original Side of this Court, the plaintiffs—Ram Kishan and Ram Prasad, who are the respondents in

* Civil 1st Appeal No. 65 of 1958 against the decree of the High Court (Original Side), Rangoon, in Civil Regular Suit No. 157 of 1957.

H.C. 1961

U PU AND ONE v. RAM KISHAN AND ANOTHER.

U SAN MAUNG, J.

the present appeal, sued the defendant-appellants U Pu and Daw Sein Sein for a declaration that they are the owners of a piece of lease-hold land being Lot No. 215 in Survey Block 11 (O), Theinbyu Circle and a one-storeyed house standing thereon known as No. 4 in 123rd Street, Rangoon. The plaintiffs also asked for an injunction restraining the defendants from doing any act to demolish their house with the help of the Corporation of Rangoon in the manner alleged in paragraph 7 of the plaint. The plaintiffs' case was that they had been in occupation of the suit house and its site as owners since the year 1942 and that the defendants had, by a notice dated the 22nd of October 1957, asked them to vacate on the ground that they had become the owners by virtue of purchase from their predecessors in title, by a registered deed of sale dated the 15th of October 1957. The plaintiffs contended that whatever may be the title derived by the defendants, they (the plaintiffs) had a prescriptive title to the suit properties by having been in adverse possession thereof for more than 12 years prior to the date of the suit.

The defendants, by their written statement, denied that the plaintiffs were in adverse possession of the suit properties for a period of 12 years as alleged by them. On the other hand, they said that they had become owners of the suit properties by virtue of their purchase from the original owners. The defendants further contended that as the plaintiffs were foreigners, they could not acquire any immoveable property within the Union of Burma.

On the pleadings the learned trial Judge framed the following issues:

(1) Are the defendants the legal owners of the suit properties deriving their title through their predecessors-in-title ?

(2) Have the plaintiffs been in adverse possession of the suit premises as alleged by them ?

(3) Even if the plaintiffs have been in adverse possession of the suit premises for over 12 years, are they entitled to be declared the owners of these premises in view of the fact that they are foreigners ?

(4) To what relief, if any, are the plaintiffs entitled ?

After examination of witnesses cited by both parties, the learned trial Judge answered the first issue in the negative, the second issue in the positive and the third issue in the negative.

As regards the relief to which the plaintiffs were entitled, the learned trial Judge came to the conclusion that the plaintiffs should be declared to be lessees in respect of the lease-hold land in suit, and owners in respect of the one storeyed building thereon. He also held that they were entitled to an injunction as prayed for by them. A decree in their favour was accordingly passed with costs as against the defendants. Hence the present appeal.

Now, the defendants claim to be owners of the suit property by virtue of purchase from Bhulai Lohar one of the original lessees, and Sarju Prasad and Bhagwati Prasad, sons of the deceased Bhagwandin Lohar, the other lessee, who had obtained a 90 years' lease of the suit land from the Rangoon Development Trust. However, the sale deed by which this lease-hold land and the house standing thereon were purported to have been conveyed to the defendants was not executed by Bhulai Lohar, Sarju Prasad and Bhagwati Prasad but, by one Ram Kamal Tewari (DW 1) who had produced a general power of attorney dated the 19th of December 1956 which had been registered in the office of the Sub-Registrar of Bikapur, District Fyzabad of the province of Uttar Pradesh. However, Ram Kamal Tewari had no personal knowledge as

H.C. 1961 — U PU AND ONE v. RAM KISHAN AND ANOTHER. — U SAN MAUNG, J.

to whether or not the general power of attorney which he had produced before the Sub-Registrar, Rangoon and before this Court was, in fact, executed by Bhulai Lohar and the two sons of the deceased Bhagwandin Lohar. He could not also say whether the signatures appearing thereon were, in fact, the signatures of these persons. All he could say was that the general power of attorney was sent to him from India and, believing it to have been executed by Bhulai Lohar, Bhagwati Prasad and Sarju Prasad, he had executed the sale deed in favour of the defendants as agent of the owners of the suit property. There is, thus, no proof of the execution of the general power of attorney on the strength of which Ram Kamal Tewari purported to act as an agent of the owners of the suit property.

Now, in *Seetha Ram* v. *Mst. Alla Rakhi and others* (1), it was held by U San Maung, J., that that the presumption as to the authenticity arising in connection with powers-of-attorney executed before and authenticated by the authorities mentioned in section 85 of the Evidence Act will not necessarily arise in regard to documents registered outside Burma. Relying on this decision, the learned trial Judge held that no presumption under section 85 of the Evidence Act arose in respect of the general power-of-attorney exhibited in Court and in the absence of proof of its execution, it could not be held that Ram Kamal Tewari was duly authorized to convey the properties in suit to the defendants.

In this connection, the learned Advocate for the defendant-appellants has cited before us the case of *Kristo Nath Koondoo and others* v. *T. F. Brown and others* (2). There it was held by Trevelyan, J., that a registered power of attorney can be admitted under section 57 of the Evidence Act without proof, the registering officer being a Court

(1) (1951) B.L.R. 356 (H.C.). (2) I.L.R. 14 Cal. 176.

under section 3 of the Act. However, this decision was dissented from by a Bench of the same High Court (Calcutta High Court) in *Salimatul-Fatima* (alias) *Bibi Hossaini* v. *Kolyashpoti Narain Singh* (1) and cannot be regarded as laying down good law.

Now, section 85 of the Evidence Act reads:

> "The Court shall presume that every document purporting to be a power-of-attorney, and to have been executed before, and authenticated by a notary public, or any Court, Judge, Magistrate, (British) Consul or Vice-Consul, or representative of His Britannic Majesty or the Union of Burma was so executed and authenticated."

The general power of attorney now in question was not executed before, and authenticated by a notary public, Judge, Magistrate, Consul or Vice-Consul. Therefore, the only question is whether the Sub-Registrar of Bikapur is a Court as defined in section 3 of the Evidence Act which runs as follows:

> "In this Act the following words and expressions are used in the following senses, unless a contrary intention appears from the context—
>
> 'Court' includes all Judges and Magistrate, and all persons, except arbitrators, legally authorized to take evidence."

Regarding Sub-Registrars appointed under the Indian Registration Act (India Act No. 16 of 1908), there is nothing in the Act to show that they were officers legally authorized to take evidence. Only Registrars have the power to take evidence and even they, only for the purpose of enquiry under section 74 of the Registration Act *vide* sub-section (4) of section 75 which reads:

> "The Registrar may, for the purpose of any enquiry under section 74, summon and enforce the attendance of witnesses, and compel them to give evidence, as if he were a civil Court, and he may also direct by whom the whole or any

(1) I.L.R. 17 Cal. 903.

H.C. 1961

U PU AND ONE v. RAM KISHAN AND ANOTHER.

U SAN MAUNG, J.

part of the costs of any such enquiry shall be paid, and such costs shall be recoverable as if they had been awarded in a suit under the Code of Civil Procedure."

In this connection the following passage in the commentary on section 3 of the Evidence Act in the "Principles and Digest of the Law of Evidence" by Monir, page 10 of the 4th Edition, Volume I, is apposite. The learned author said:

> "A Registrar or a Sub-Registrar is not a Court for the purposes of section 195 of the Criminal Procedure Code; but because in proceedings under sections 73 and 74 of the Registration Act a Registrar has the power to take evidence, he would when acting under section 75 of the Registration Act, be a "Court" within the meaning given to this term by the Evidence Act."

For these reasons we consider that the Sub-Registrar of Bikapur is not a Court within the meaning of that term in section 85 of the Evidence Act. Accordingly, no presumption regarding the execution of the general power of attorney exhibited in this case arises under that section.

For these reasons, we consider that the learned trial Judge was right in the conclusion arrived at by him that the defendants have no proof that they are owners of the suit properties.

However, assuming for the sake of argument that the defendants are the owners of the suit properties by virtue of purchase from Bhulai Lohar and the two sons of the deceased Bhagwandin Lohar, the question which arises for consideration is whether the plaintiffs have acquired a prescriptive title to the house in suit and to the site on which it is situated. In this connection the learned trial Judge considered the evidence of the plaintiff Ram Kishan and the witnesses cited by him to the effect that he had purchased the suit premises from the previous owners Bhulai Lohar and Bhagwandin Lohar for a sum of Rs. 500

sometime during the month of February 1942, just before the Japanese occupation of Rangoon and on the eve of departure of the previous owners Bhulai Lohar and Bhagwandin Lohar to India. Ram Kishan had cited Hubdar Singh (PW 2) who professed to know both Bhulai Lohar and Bhagwandin Lohar and said that he was the person who actually wrote the document, in Hindi, relating to the sale of the suit premises to Ram Kishan for a sum of Rs. 500. He also cited Takur Din (PW 3) who was one of the attesting witnesses, the other being Hubdar Singh himself. Two other witnesses R. N. Sami (PW 4), the Ward Headman of the locality and Dil Raj (PW 6), a neighbour cited by him spoke to Ram Kishan being in almost uninterrupted occupation of the suit premises since 1942 as an ostensible owner. The plaintiff Ram Kishan was also able to produce ground rent receipts issued by the Rangoon Development Trust for the years 1943 till 1957 and receipts for municipal taxes for the years 1944 and 1947 to 1956. These receipts were in the name of Bhagwandin Lohar and one. The learned trial Judge observed that it was not necessary for him to have to come to the conclusion whether there had or had not been a sale of the suit premises to Ram Kishan by Bhagwandin Lohar and Bhulai Lohar, as on the evidence on record he had no doubt whatsoever that the plaintiff Ram Kishan and his son Ram Prasad were in adverse possession of the suit premises since 1942, the year of the alleged sale by Bhagwandin Lohar and Bhulai Lohar. In coming to this conclusion the learned trial Judge relied mainly upon the decision of the Privy Council in *Maharaja Srischandra Nandy and other* v. *Baijnath Jugal Kishore (Firm)* (1), where it was held that to amount to adverse possession, the possession required must be adequate in continuity, in publicity and in extent to show that it is possession adverse to the competitor, and that it is not necessary that the adverse possession should

(1) A.I.R. (1935) (P. C.) 36.

H.C. 1961 — U PU AND ONE v. RAM KISHAN AND ANOTHER. — U SAN MAUNG, J.

be brought to the knowledge of the person against whom it is claimed but is sufficient if the possession is overt and without any attempt at concealment so that the person against whom time is running ought, if he exercises due vigilance, to be aware of what is happening. Other decisions relied upon are *Kuppuswami Naidu and others* v. *Kuppuswami Naidu and others* (1) and *Komanduri Srinivasa Raghavacharyulu* v. *Polavarapu Venkataswamy and another* (2) and others.

In our opinion, there is no doubt whatsoever that the plaintiffs have become owners of the house in suit in view of article 144 of the Limitation Act read with section 28 thereof, for section 28 reads:—"At the determination of the period hereby limited to any person for instituting a suit for possession of any property, his right to such property shall be extinguished." The matter is, however, not so simple, regarding the lease-hold land in respect of which the plaintiffs have claimed that they had become owners by prescription, and in respect of which the learned trial Judge had merely declared that they were lessees in substitution of the original lessees. In this connection, the learned Advocate for the plaintiff-respondents has relied upon an English decision. It is *Walter* v. *Yalden* (3). There it was held that where a trespasser on land let on lease has against the lessee acquired a title under the Statutes of Limitations, and the lessee subsequently surrenders the lease to the lessor, the lessor has no right of re-entry, and the period of limitation does not begin to run, until the expiration of the term for which the lease was granted. In this connection, the following observations of the learned Judges may usefully be quoted. Lord Alverstone, C.J., observed:

> "It is quite plain that, if the defendant had by twenty years' possession acquired the right to the possession of the property as against the lessees, the lessees could not by assign-

(1) A.I.R. (1941) Mad. 866. (2) A.I.R. (1954) Andhra 1.
(3) (1902) 2 K.B. 304.

ment or underlease deprive him of that right; and it seems to me to follow, not necessarily that the person who is in possession becomes liable on the covenants of the lease, or is to be treated as being in the position of the lessee, but that the surrender cannot operate so as to deprive him of the title he has got against the persons against whom he is entiled to claim possession. It seems to me that that is really what is intended to be expressed in the passage which has been read from Darby and Bosanquet's Statutes of Limitations, at page 494. In other words, if you apply it to the ordinary case of a lease, the right of a landlord to resume possession does not arise until the lease has expired. The trespasser is in possession. The landlord may not know, or does not know, under what terms he has originally entered, or how he has got it into his possession; but it seems to me that the right of entry of the landlord does not arise, for the purpose of ascertaining the commencement of the period of limitation, until the expiration of the term, because otherwise the person against whom possession was rightfully claimed by virtue of the length of holding would be enabled to defeat the operation of that possession in his own favour by some transaction to which the person who had been in possession for the statutory period was not a party."

What Channell, J., said was this:

"The law is that a lessee can only give title to his lessor by a surrender to the same extent that he could give it to another person by his assignment. If the lessee has created underleases, the underleases remain notwithstanding his surrender; the lessee cannot assign his term to any one else so as to put an end to those underleases. But that, I think, is only an example of what he can and cannot do; the point is that he has no power to effect by surrender anything that he could not do by assignment to a third person; the reason being that he cannot convey to his landlord, any more than to any one else, anything that he has not got himself."

Another case cited by the learned Advocate for the plaintiff-respondents is *Katyayani Debi* v. *Udoy Kumar Das* (1)

(1) I.L.R. 52 Cal. 417 (P.C.).

H.C. 1961

U PU AND ONE v. RAM KISHAN AND ANOTHER.

U SAN MAUNG, J.

There it was held that a purchaser of a perpetual tenancy which was sold for arrears of rent under section 159 of the Bengal Tenancy Act was not entitled to an abatement of rent in respect of part of the land, which, at the date of the purchase was in the possession of a trespasser who after wards was allowed to remain in possession and thus acquired an absolute title against the purchaser, as it was the duty of a tenant under a perpetual tenancy to protect himself against illegal encroachments.

However, in our opinion, the cases cited by the learned Advocate for the plaintiff-respondents are not quite useful for the purpose in hand. They relate to the possession of trespassers who had obtained a prescriptive title against the tenant in cases of irrevocable leases and perpetual tenancies. The decision more nearly in point is that of the Supreme Court in *Maung Aye Pe and one* v. *Secretary, National Housing Board and one* (1). *There it was held* that a claim to any right, title or interest in the land by virtue of continuous possession and regular payment of rent for a period of 12 years is admissible only under section 7 of the Lower Burma Land and Revenue Act of 1876, in respect of culturable land for acquisition of what is known as " the status of a land holder " and that in the absence of any writing or a registered deed, no such claim could be made to leasehold property in the City of Rangoon. It was also held that the National Housing Board as the landlord in the case of such leases, is not bound to accept payment of rent except where it is made by the lessee or his agent or his successors-in-title, including sub-lessees and mortgagees as a rent can be paid by a person only where there is privity of contract or privity of estate between him and the landlord.

In our opinion the position in the case of the leasehold land now under consideration is this. Because of Article 144 of the Limitation Act the original lessees, *viz.*, Bhulai

(1) (1958) B.L.R. 22 (S.C.).

Lohar and Bhagwandin Lohar and/or their successors-in-title, cannot file a suit for possession of the suit land as against the present plaintiffs and their right to possession is, therefore, extinguished under section 28 of the Limitation Act. The plaintiffs had not thereby become the lessees of the Rangoon Development Trust (now the National Housing Board) merely because they cannot be ejected therefrom by the original lessees or their successors-in-title. It is still open to the National Housing Board either to recognise or to refuse to recognise the plaintiffs as lessees and when the matter comes before the National Housing Board, it may be necessary to take into consideration the transfer of Immoveable Property (Restriction) Act of 1947, as amended by Act No. 17 of 1952, the plaintiffs being foreigners; for, section 3 of the Act in so far as is relevant for the purpose in hand reads: "Notwithstanding anything contained in any other law for the time being in force, no person shall grant a lease for a term exceeding one year of any immoveable property in favour of a foreigner." The plaintiffs having only obtained a prescriptive right to the house in suit in the year 1954, no lease in their favour can be granted before that year, and when such a lease is granted, it must not infringe the previsions of the Transfer of Immoveable Property (Restriction) Act, 1947 as amended.

For these reasons, we consider that the decree of the learned trial Judge relating to the declaration in respect of the suit land must be varied. Regarding the injunction prayed for by the plaintiffs it is necessary to refer to paragraph 7 of the plaint which is in the following terms:

> "The plaintiffs have learnt that the defendants by their so-called deed of sale, which the plaintiffs submit is absolutely ineffective, illegal, null and void, are trying to have a plan passed by the Municipal Corporation of Rangoon in order to

H.C. 1961

U PU AND ONE v. RAM KISHAN AND ANOTHER.

U SAN MAUNG, J.

pull down the present house, dispossess the plaintiffs from the suit property and construct a new house on the suit land and are also trying to move the said Corporation to demolish the house of the plaintiffs. As such the plaintiffs are entitled to an injunction restraining the defendants from doing any act or acts which would interfere, injure or otherwise affect the right of the plaintiffs in the suit property."

We fail to understand how the plaintiffs can be dispossessed by the defendants with the aid of the municipal authorities. The municipal authorities can only have a building demolished if it is, in fact, unauthorized, *vide* sections 153 and 155 of the Rangoon Municipal Act, or, if it is unfit for human habitation or is in a ruinous or dangerous state, *vide* sections 156 and 157 of the Rangoon Municipal Act. Even then, they cannot dispossess the plaintiffs of the site on which the building is situated. If, however, the building is, in fact, unauthorized or is unfit for human habitation or is in a ruinous or dangerous state, the fact that the plaintiffs have acquired a prescriptive title thereto will not make any difference. The municipal authorities have the power to cause it to be demolished. Therefore, the only injunction that can be given to the plaintiffs in this case is an injunction restraining the defendants from dispossessing the plaintiffs of the building and its site.

In the result, the appeal succeeds in part. Instead of the decree granted to the plaintiffs in the trial Court there will be a decree:

(i) declaring that the plaintiffs are the owners of the one-storeyed building known as No. 4 in 123rd Street, Rangoon;

(ii) declaring that they are not liable to be dispossessed of the site on which this building stands by the original lessees Bhagwandin Lohar and Bhulai Lohar or their successors-in-title, because of Article 28 of the Limitation

Act by which their right to possession had been extinguished.

There will also be a decree restraining the defendants U Pu and Daw Sein Sein from taking steps to dispossess the plaintiffs by virtue of their alleged succession in title to the original lessees Bhulai Lohar and Bhagwandin Lohar. The defendants must pay the plaintiffs costs of the suit in the trial Court; each party must bear its own costs of this appeal.

U MYA THEIN, J.—I agree.

တရားမအယူခံ

တရားဝန်ကြီး ဦးအောင်ခိုင်နှင့် ဦးစောဘသိန်းတို့ ရှေ့မှောက်တွင်

†၁၉၆၁
မတလ
၂၈ ရက်။

မည်ဦ (အယူခံ တရားလို)

နှင့်

မလှခင် ပါ ၂ (အယူခံတရားခံများ) *

မည်သည့်အခါ ပလပ်ခြင်းခံရသောအမှုတွင် တရားခံဖြစ်သူက အယူခံဝင်နိုင်ခြင်း။

အမှုပလပ်ခြင်း ခံရသော တရားလိုက အယူခံမဝင်စေကာမူ၊ အမှုစစ်ဆေးသောရုံးက အမှုကို ပလပ်လိုက်ခြင်းအားဖြင့်၊ တရားစွဲဆိုခြင်း ခံရသော တရားခံအား ထိခိုက်နစ်နာစေခြင်းဖြစ်လျှင်၊ ထုထိခိုက်နစ်နာခြင်း ခံရသော တရားခံသည် အယူခံဝင်နိုင်သည်။ ခရစ်ရှနနာချန္ဒရာ၊ ဂိုဒါနှင့် မိုဘတ် (ရှ်)၊ ချန္ဒရာ၊ စာဟ၊ 9 C.W.N. 584 ကိုရည်ညွှန်းသည်။

တရားလို၏အမှုကို ပလပ်ရာဝယ် တရားခံအား ထိခိုက်နစ်နာခြင်း မရှိသဖြင့် တရားခံတွင် အယူခံ ဝင်နိုင်ခွင့် မရှိသော်လည်း အမှုစစ်ဆေးသောရုံးက အမှုကိုပလပ်ရာတွင် ယူဆဆုံးဖြတ်သော အချက် (Finding) သည်၊ ၎င်းအား ဆန့်ကျင်၍ ထိခိုက်နစ်နာခြင်း ဖြစ်စေလျှင် ထိုယူဆဆုံးဖြတ်ချက် (Finding) နှင့် ပတ်သက်၍၊ အယူခံဝင်နိုင်သည်။ တရာပါဒ၊ ဂုတ် (စ်) နှင့် စံစီ၊ ခန်တ၊ ဘီဟာရ၊ 42 C.W.N. 492 ကို ရည်ညွှန်းသည်။

အယူခံတရားလိုကိုယ်တိုင် လာရောက်သည်။

အယူခံ တရားခံများအတွက်။ ။ဦးထွန်းစိန် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

တရားဝန်ကြီး ဦးစောဘသိန်း။ ။မကွေးမြို့၊ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးရုံး၊ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၆ တွင်၊ တရားလို မလှခင်က၊ တရားခံ မည်ဦနှင့် မဖက်တီမာဘီဘီတို့အပေါ် မူလပိုင်ရှင် ဒေါ်လှယာမှ ဆင်းသက်၍လာသော အချင်းဖြစ် ရေနံတွင်း အရိုးကို ဆက်လက်၍ပိုင်ဆိုင်သော ဒေါ်အေးကြည်က မဖက်တီမာဘီဘီ အား ရောင်းချလိုက်သော်လည်း၊ မဖက်တီမာဘီဘီသည် လွန်ခဲ့သော ၈ နှစ်တွင် သားသမီးမဲ့ သေဆုံးသွားသဖြင့်၊ ၎င်းဝယ်ယူရရှိသော ရေနံတွင်း အရိုးသည် ရောင်းသူ ဒေါ်အေးကြည်ထံသို့ ဥပဒေတမျှ တည်ရှိနေသည့် ထုံးတမ်းစဉ်လာအရ၊

---

* ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ တရားမပဌမအယူခံမှု အမှတ် ၅၅။

† ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၆ တွင် ရေနံချောင်းမြို့ရုံးထိုင် မကွေးခရိုင်တရားမ တရားသူကြီး ချမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံဝင်မှု။

ပြန်လည်ရောက်ရှိလာပြီး၊ ၎င်းသည် ဒေါ်အေးကြည်၏ အနီးဆုံး အမွေဆက်ခံသူဖြစ် သည့်အတွက် အဆိုပါအရိုးကို ရထိုက်သူဖြစ်ကြောင်း မြက်ဘော်ချက် ဒီကရီကို ရရှိရန် တရားစွဲဆိုသည်။

၁၉၆၁
မည်ို
မလှခင် ပါ ၂။

တရားခံ မည်ို (ယခုအယူခံတရားလို)က၊ ၎င်း၏ချေလွှာတွင်၊ တရားလို မလှခင် ပဌမ စွဲဆိုချက်တို့ကို မှန်သည်ဟု ဝန်ခံပြီး နောက်ဆုံးအချက်နှင့်ပတ်သက်၍၊ ၎င်းသည် တရားလို မလှခင်ထက် ဒေါ်အေးကြည်၏ အနီးဆုံး အမွေဆက်ခံသူ ဖြစ်သဖြင့် အချင်းဖြစ် ရေနံတွင်းအရိုးကို ရထိုက်သူ ဖြစ်သည်ဟု အကြောင်းပြ၍ ထုချေသည်။

တရားခံ မဖက်တီမာဘီဘီက၊ ၎င်း၏ချေလွှာတွင် တရားလို မလှခင် စွဲဆိုချက် တို့ကိုငြင်းဆိုပြီး၊ ၎င်းသည် အချင်းဖြစ် ရေနံတွင်းအရိုးကို ရထိုက်သူဖြစ်ကြောင်း ဘော်ပြထုချေသည်။

ထိုအမှုကို ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးက ကောက်ချက်ထုတ်ရန် ရက်ချိန်းပေးပြီး နောက်၊ ၁၁-၆-၅၁ နေ့တွင် တရားခံ မည်ိုက ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂ တွင် တရားခံ မဖက်တီမာဘီဘီနှင့် မလှခင်တို့အပေါ် အထက်ဘော်ပြပါ အချင်းဖြစ် အရိုးကို ၎င်းသည် မလှခင်ထက် ဒေါ်အေးကြည်၏ အနီးဆုံး အမွေဆက်ခံသူ ဖြစ်သ ဖြင့် ရထိုက်သူဖြစ်ကြောင်း မြက်ဘော်ချက် ဒီကရီကို ရရှိရန်တရားစွဲဆိုသည်။

တရားခံ မဖက်တီမာဘီဘီနှင့် မလှခင်တို့က၊ တရားလို မည်ို၏ စွဲဆိုချက်တို့ကို ငြင်းဆိုပြီး၊ အမှုကိုပလပ်ရန် ထုချေကြသည်။ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးက ကောက် ချက်မျှားကို ထုတ်ပြီးနောက်၊ သက်သေစာရင်းတင်ရန် ရက်ချိန်း ပေးသောအခါ၊ တရားလိုမည်ို၏ ရွှေနေကြီးက အမှုမှနုတ်ထွက်သွားသဖြင့် ရုံးတော်က ၎င်း၏အမှုကို ပလပ်လိုက်သည်။

ထို့နောက် ၁၄-၉-၅၅ နေ့တွင် မည်ိုက တဖန် ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၄ တွင်၊ မဖက်တီမာဘီဘီနှင့် မလှခင်တို့အပေါ် ယခင်အမှုတွင် စွဲဆိုသကဲ့သို့ အချင်းဖြစ် အရိုးကိုရလိုကြောင်း မြက်ဘော်ချက် ဒီကရီကို ရရှိရန် တရားစွဲဆိုပြန်သည်။ တရားခံ မဖက်တီမာဘီဘီနှင့် မလှခင်တို့က၊ ချေလွှာများ တင်သွင်းရာတွင် ယခင်အမှုကို ရုံးတော်က ပလပ်ခဲ့သဖြင့် ယခုအမှုကို ထပ်မံ၍ တရားစွဲဆိုခြင်း မပြုနိုင်ကြောင်း ဖြင့် ဘော်ပြကန့်ကွက်သည်။ ပညာရှိ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးက တရားလို မည်ို၏ အမှုကို ၂၀-၁-၅၆ နေ့တွင် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် (၉)၊ နည်း (၉)အရ၊ ပလပ်လိုက်သည်။

၁၉-၄-၅၆ နေ့တွင် တရားလို မလှခင် စွဲဆိုသော ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၆ သည် ဆုံးခန်းတိုင်ရောက်သဖြင့်၊ ပညာရှိ ခရိုင်တရားမ တရားသူကြီးက ကောက်ချက် (၃)ကို စဉ်းစားပြီး အချင်းဖြစ် ရေနံတွင်းအရိုးသည် ဝယ်သောသူ

၁၉၆၁ မညို နှင့် မလှခင် ပါ ၂။

သေဆုံးလျှင် ရောင်းသူအရိုးရှင်ထံသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိသည်ဟု ဆိုသော ဥပဒေကဲ့သိ ခိုင်မြဲသည့် ထုံးတမ်းစဉ်လာမရှိဟု ယူဆဆုံးဖြတ်ပြီး တရားလို မလှခင်၏ အမှုကို ပလပ်လိုက်သည်။

အမှုပလပ်ခြင်းခံရသော တရားလို မလှခင်က ဤရုံးတော်သို့ အယူခံမဝင်ဘဲ တရားစွဲဆိုခြင်းခံရသော တရားခံမညိုက အယူခံဝင်သဖြင့် အဓိက ဆုံးဖြတ်ရမည့် အချက်မှာ "အမှုပလပ်ခြင်းခံရသော တရားလို မလှခင်က ဤရုံးတော်သို့ အယူခံ မဝင်ဘဲ တရားစွဲဆိုခြင်း ခံရသော တရားခံ မညိုက အယူခံဝင်နိုင်ပါမည်လား။" ဟူ၍ဖြစ်သည်။

ဤအချက်နှင့် ပတ်သက်၍၊ ခရစ်ရှနာ၊ ချန္ဒရာ၊ ဂိုဒါ နှင့် မိုဘတ် (ရှ်)၊ ချန္ဒရာ၊ စာဟ၊ (၁) စီရင်ထုံးတွင်—

> "A defendant has the right to appeal notwithstanding that the suit has been dismissed as against him, *if he is aggrieved by the decree.*"

ဟူ၍ ဆုံးဖြတ်ထားသဖြင့်၊ အယူခံ တရားလို မညိုသည် အောက်ရုံးက မလှခင်၏အမှုကို ပလပ်လိုက်ခြင်းအားဖြင့်၊ ၎င်းအား ထိခိုက်နစ်နာခြင်းဖြစ်စေလျှင် အယူခံဝင်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ သို့သော်၊ ထိုအမှုတွင် အချင်းဖြစ် ရေနံတွင်းအရိုးကို တရားလို မလှခင် လိုချင် သကဲ့သို့ အယူခံတရားလို မညိုကလည်း လိုချင်သဖြင့်၊ တရားလို မလှခင်၏ အမှုကို အောက်ရုံးက ပလပ်လိုက်သည့်အခါ၊ ၎င်းတယောက်သာ အမွေဆက်ခံရန် ကျန်ရှိနေသဖြင့် ထိုအချင်းဖြစ် အရိုးကို ၎င်းရရှိရန် တရားစွဲဆိုနိုင်မည် ဖြစ်သည့်အတွက် ၎င်းအား မည်သို့မျှ ထိခိုက်နစ်နာခြင်း မဖြစ်သော ကြောင့်၊ ၎င်းသည် ဤရုံးတော်သို့ အယူခံ ဝင်နိုင်ခွင့်မရှိချေ။

ထို့ပြင်၊ တရာပါဒ၊ ဂုတ် (စ်) နှင့် စံခီ၊ ခန်တ၊ ဘီဟာရ (၂) စီရင်ထုံးတွင်—

> "A party in whose favour a decree has been passed may, nevertheless, have a right to appeal *against a finding adverse to him* the test to be applied in each case being whether the finding sought to be appealed against is one to which the rule of *Res Judicata* may be held to be applicable so as to disentitle the aggrieved party to agitate the question covered by the finding in any other proceeding."

ဟူ၍ ဆုံးဖြတ်ထားသဖြင့် အယူခံတရားလို မညိုသည်၊ တရားလို မလှခင်၏ အမှုကို ပလပ်ခြင်းအားဖြင့် ၎င်းအား ထိခိုက် နစ်နာခြင်းမရှိသဖြင့်၊ ဤရုံးတော်သို့ အယူခံ ဝင်နိုင်ခွင့် မရှိသော်လည်း အောက်ရုံးက ထိုအမှုကို ပလပ်ရာတွင် ယူဆဆုံးဖြတ်

(1) 9 C.W.N. 584. (2) 42 C.W.N. 492.

၁၉၆၁
မညို
နှင့်
မလှခင် ပါ ၂။

သောအချက် (Finding) သည်၊ ၎င်းအား ဆန့်ကျင်၍ ထိရိုက်နစ်နာခြင်း ဖြစ်စေလျှင်၊ ထိုယူဆ ဆုံးဖြတ်ချက် (Finding) နှင့်ပတ်သက်၍၊ အယူခံ ဝင်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ သို့သော် ထိုအမှုတွင် ယူဆဆုံးဖြတ်ထားသော အချက်မှာ အချင်းဖြစ်ရေနံတွင်း အရိုးသည် ဝယ်သောသူ သေဆုံးလျှင် ရောင်းသူ အရိုးရှင်ထံသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိသည်ဟုဆိုသော ဥပဒေတမျှ ခိုင်မြဲသည့် ထုံးတမ်းစဉ်လာ မရှိဟူ၍ဖြစ်သဖြင့်၊ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်သည် ၎င်းနှင့်မလှခင်တို့အတွက် ပိတ်ပင်တားမြစ်ခြင်း (Res Judicata) ဖြစ်ရန် အကြောင်းရှိသော်လည်း၊ ၎င်းနှင့် မဖက်တီမာဘီဘီတို့အတွက် အခြားအမှုများတွင် ပိတ်ပင်တားမြစ်ခြင်း (Res Judicata) ဖြစ်ရန် အကြောင်းမရှိဟု ထင်မြင်သဖြင့်၊ ထိုယူဆဆုံးဖြတ်ချက် (Finding) နှင့်ပတ်သက်၍၊ ဤရုံးတော်သို့ အယူခံ ဝင်နိုင်ခွင့် မရှိချေ။

အထက်ဘော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် အယူခံ တရားလို မညိုသည်၊ ဤရုံးတော်သို့ အယူခံ ဝင်နိုင်ခွင့် မရှိသဖြင့် ၎င်း၏အယူခံကို စရိတ်နှင့် ပလပ်လိုက်သည်။

တရားဝန်ကြီး ဦးအောင်ခိုင်။ ။သဘောတူပါသည်။

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားဝန်ကြီး ဦးရွှမောင် ရွှေတွင်

† ၁၉၆၁
ဧပြီလ ၁၉ ရက်။

လက်ချမိ (ခေါ်) လက်ချမိပရာဆပ် (လျှောက်ထားသူ)
နှင့်
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (လျှောက်ထားခံရသူ)*

၁၉၄၈ ခုနှစ်၊မြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်မှုအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄ (၂)၊မြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်ရန်အရည်အချင်း။

၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်မှုအက်ဥပဒေအမှတ် ၆၆၊ ပုဒ်မ ၄ (၂)အရ၊ လျှောက်ထားသူ၏ မိဘနှစ်ပါးနှင့် မိခင်ကိုယ်တိုင်၊ မြန်မာပြည်နယ်မြေဘခုတွင် နေထိုင်မွေးဖွါးသူ ဖြစ်ရုံမျှနှင့် မြန်မာနိုင်ငံသား မဖြစ်နိုင်၊ အနည်းဆုံး ဘိုးဘွားအားလုံး လက်ထက်မှစ၍ပင်ရင်းတိုင်းပြည်အဖြစ် ဖြင့်မျိုးဆက်မပြတ် ထာဝစဉ်အခြေစိုက် နေထိုင်လာခဲ့သည့်အပြင်မိဘနှစ်ပါးနှင့်တကွမိမိကိုယ်တိုင် ထိုနယ်မြေ တခုခုတွင်ဖွားဖွါးသူဖြစ်မှသာလျှင် မြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။မည်သူမျှမလာ။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။အစိုးရ လွှတ်တော်ရှေ့နေ ဦးထွန်းညို လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

တရားဝန်ကြီး ဦးရွှမောင်။ ။ယခုအမှုမှာ ပဲခူးမြို့၊ ရာဘက်စက်ရှင် တရားသူကြီးရုံးတော်မှ၊ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၀၅ အရ၊ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၂၃ တွင်၊ ညောင်လေးပင်မြို့၊ ၂ ရာဘက်ရာဇဝတ်ဘာသားသူကြီး ချမှတ်သော စီရင်ချက်ကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် ရာဘက်စက်ရှင်တရားသူကြီး ရုံးတော်မှ ထောက်ခံပြီး ပေးပို့လိုက်သော အမှုတွဲ ဖြစ်လေသည်။

မူလ ညောင်လေးပင်မြို့၊ ၂ ရာဘက်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး ရုံးတော်၌ လျှောက်ထားသူ လက်ချမိပရာဆပ်သည် နိုင်ငံခြားသား မှတ်ပုံတင် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅ (၁)အရ၊ ၎င်း၏ နိုင်ငံခြားသား လက်မှတ်ကို လဲလှယ်ခြင်း မပြုသည့်အတွက် ဒဏ်ငွေ ၄၀ ရိုက်ပြီး အာဏာ၌၊ ဒဏ်ငွေမဆောင်နိုင်ပါက အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ် တလ ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

---

* ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂၇၀ (ခ)။

† ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှုအမှတ် ၁၂၃ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၄ ရက် နေ့စွဲပါညောင်လေးပင်မြို့၊ ဒုတိယရာဘာက် ရာဇဝတ်ဘရားသူကြီး (အထူးအာဏာရ)၏ အမိန့်ကို ပြန်၍ပြင်ဆင်မှု။

၁၉၆၁
လက်ချမီ(ခေါ်)
လက်ချမီပရာဆပ်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ။

လျှောက်ထားသူက မူလရုံး၌ ထုချေသည်မှာ၊ ၎င်းသည် နိုင်ငံခြားသားလက်မှတ်ယူထားခြင်းကို မငြင်းလို၊ သို့သော် ၎င်းက မှားယွင်း၍ ထိုလက်မှတ်ကိုယူထားကြောင်း၊ အမှန်အားဖြင့်ဆိုသော် ၎င်းမှာ **မြန်မာပြည်၌ ၇၎င်းမိဘများမှ** ဆင်းသက်ပြီး မွေးဖွါးသူတယောက်ဖြစ်၍၊ မြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်မှု အက်ဥပဒေ ၄ (၂)အရ၊ ၎င်းမှာ မြန်မာတိုင်းရင်းသားဖြစ်၍၊ နိုင်ငံခြားသား မှတ်ပုံတင်လက်မှတ် အမှန်ယူရန် မလိုပါဟု ထုချေသည်။

၎င်း၏ သက်သေထွက်ချက်နှင့် ထောက်ခံသော သက်သေ ၂ ယောက်၏ ထွက်ချက်မှာ၊ လျှောက်ထားသူ၏မိဘများသည် မြန်မာနိုင်ငံ၌ မွေးဖွါးပြီး လျှောက်ထားသူမှာလည်း မြန်မာနိုင်ငံ အတွင်းတွင်ပင် မွေးဖွါးပါသည်ဟု ပါရှိလေသည်။ သို့ရာတွင် မူလစစ်ဆေးသည့် ပညာရှိ တရားသူကြီးက ဤသက်သေပြရုံမျှနှင့် ၎င်းမှာ မြန်မာတိုင်းရင်းသားတယောက် ဟုတ်သည်ဟု မယူဆနိုင်ဆိုပြီး အထက်၌ဖော်ပြသည့်အတိုင်း ပြစ်ချက်ကိုပေးခဲ့လေသည်။ ရာဘက်စက်ရှင် တရားသူကြီး၏ ယူဆချက်မှာ လျှောက်ထားသူသည် ၎င်း၏မိဘလက်ထက်မှစ၍ ၎င်းကိုယ်တိုင် မြန်မာပြည်တွင်း၌ မွေးဖွါးသူများဖြစ်၍၊ မြန်မာနိုင်ငံသား ဖြစ်သည်ဟု ၎င်းကယူဆပြီး အောက်ရုံးမှပေးသော အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ရန် ထောက်မံ၍၊ ဤရုံးသို့ ပေးပို့လိုက်သည်။

၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်မှု အက်ဥပဒေအမှတ် ၆၆၊ ပုဒ်မ ၄ (၂)ကို ကြည့်ပါက၊ ဤအတိုင်းဖြစ်လေသည်။ ပြည်ထောင်စုတွင် ပါဝင်သော နယ်မြေတခုခုတွင် အနည်းဆုံး ဘိုးဘွားအားလုံး လက်ထက်မှစ၍၊ မိမိတို့၏ ပင်ရင်းတိုင်းပြည်အဖြစ်ဖြင့် မျိုးဆက်မပြတ် ထာဝစဉ် အခြေစိုက် နေထိုင်လာခဲ့သည့်အပြင် မိမိ၏မိဘနှစ်ပါးနှင့်တကွ မိမိကိုယ်တိုင် ထိုနယ်မြေတခုတွင် မွေးဖွါးသူဖြစ်လျှင်၊ ထိုသူအား မြန်မာနိုင်ငံသားဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။ ဤကဲ့သို့ အက်ဥပဒေက ဖော်ပြထားသည့်အတွက် **လျှောက်ထားသူ၏ မိဘနှစ်ပါးနှင့် မိမိကိုယ်တိုင် မြန်မာပြည် နယ်မြေတခုခုတွင် နေထိုင်၊မွေးဖွါးသူ ဖြစ်ရုံမျှ နှင့် မြန်မာနိုင်ငံသားမဖြစ်နိုင်၊ အနည်းဆုံး ဘိုးဘွားအားလုံးလက်ထက်မှစ၍**၊ ပင်ရင်းတိုင်းပြည် အဖြစ်ဖြင့် မျိုးဆက်မပြတ် ထာဝစဉ် အခြေစိုက် နေထိုင်လာခဲ့သည့်အပြင် မိဘနှစ်ပါးနှင့်တကွ မိမိကိုယ်တိုင် ထိုနယ်မြေတခုတွင် မွေးဖွါးသူဖြစ်မှ သာလျှင် မြန်မာနိုင်ငံသား ဖြစ်သည်ဟု ထိုအက် ဥပဒေမှ ဘော်ပြထားသည်မှာ ထင်ရှားသည်ဖြစ်၍၊ မူလပညာရှိ အောက်ရုံးတရားသူကြီးချမှတ်သောအမိန့်မှာ တရားဥပဒေ စစ်မှန်သည်ဟု ယူဆ၍၊ ရာဘက်စက်ရှင်တရားသူကြီး၏ ထောက်ခံချက်ကို ဤရုံးတော်မှ လက်မခံနိုင်သည့်အတွက် ဤပြင်ဆင်မှုကို ပလပ်လိုက်သည်။

မူလချမှတ်သော အမိန့်ကို အတည်ပြုလိုက်သည်။

CIVIL MISCELLANEOUS APPLICATION

Before U Yan Aung, C.J., and U San Maung and U Saw Ba Thein, JJ.

H.C. 1961

June 12.

BANK OF CHETTINAD LTD. (APPLICANT)

v.

THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA (RESPONDENT).*

Burma Income-tax Act, s. 66(1) and (2) —For purpose of—Kind of order contemplated by legislature—When a question involve a question of law.

In the appeals against assessments made by the Income-tax Officer appointed by the Commissioner of Income-tax under sub-s. (4) of s. 5 of the Burma Income-tax Act a preliminary objection was taken that the assessments were *ultra vires* as they were made by an officer who had no jurisdiction whatsoever, as his appointment was defective in law.

The Income tax Appellate Tribunal overruled this objection and under sub-s. (1) of s. 66 of the Act the applicants applied to the Tribunal to move the High Court for decision of a question formulated by it as a question of law arising out of the order overruling the preliminary objection. The Tribunal dismissed the applications on the ground that no question of law arose for consideration by the High Court.

That applicant therefore applied to the High Court under s. 66(2) of the Burma Income-tax Act.

Held : That the decision of that Income-tax Appellate Tribunal on the preliminary objection raised by the applicant Bank involved a point of law.

> "Where an ultimate finding on an issue is an inference to be drawn from facts found, on the application of any principles of law, there is a mixed question of law and fact, and the inference from the facts found is in such a case, a question of law."

Sree Meenakshi Mills Ltd. v. *Commissioner of Income-tax, Madras,* (1957) 31 I.T.R. 28, referred to.

Held also : That the applications under s. 66(2) of the Burma Income-tax Act are bound to fail as the order of the Tribunal overruling the preliminary objection was not at order which the Tribunal passed in an appeal under s. 33A either confirming, reducing, enhancing or annulling the assessment or setting aside the assessment or remanding the case for a fresh assessment, but it was an order which merely paved the way to the further consideration of the appeal by the Appellate Tribunal.

Held further : That for the purpose of s. 66(1) Income-tax Act sub-s. (5) of s. 33A has to be read in conjunction with sub-s. (1) of s. 33A and that for the purpose of s. 66(1) of the Act the order which the Legislature contemplates.

---

* Civil Misc. Applications Nos. 82 and 83 of 1958 against the order of the Income-tax Appellate Tribunal in Civil Reference Nos. 3 and 4 of 1958

when it enacts sub-s. (5) of s. 33A of the Income-tax Act is an order which the Appellate Tribunal passes in an appeal under s. 33A either confirming, reducing, enhancing or annulling the assessment or setting aside the assessment and remanding the case for a fresh assessment.

Trikammal Maneklal, In re., (1958) 33 I.T.R. 725, explained.

Kyaw Myint and U Paing for the applicant.

Ba Kyaw (Government Advocate) for the respondent.

U SAN MAUNG, J.—These applications under sub-section (2) of section 66 of the Burma Income-tax Act arise out of the orders passed by the Income-tax Appellate Tribunal, Rangoon, in References No. 3 and 4 of 1958, refusing to state the case on the ground that no question of law arose for consideration by the High Court. The facts which have been fully set out in the orders of the Income-tax Appellate Tribunal are briefly as follows.

The applicant, Bank of Chettinad Ltd. was assessed by U Po Aung Myint, Assistant Commissioner of Income-tax, in performance of the duties of Income-tax Officer, Companies Circle, Rangoon, on an income of K 10,00,000 for the assessment year 1946-47. For the assessment year 1947-48 the Bank was assessed by the same officer on an income of K 20,00,000. Four appeals were filed by the Bank before the Income-tax Appellate Tribunal, two being against the orders passed under section 27 of the Income-tax Act refusing to cancel the assessments which had been made, and the rest being against the quantum of the assessments.

In the quantum appeals a preliminary point was taken on the ground that the assessments were *ultra vires* as they were made by an officer who had no jurisdiction whatsoever, as his appointment was defective in law. It was contended that the order of the Commissioner of Income-tax purporting to have been made under sub-section (4) of section 5 of the Income-tax Act was bad because it was not

H.C. 1961

BANK OF CHETTINAD LTD. v. THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA.

U SAN MAUNG, J.

published in the Official Gazette and also because the order did not state which officer would have the authority to take up appeals against the order of U Po Aung Myint in the performance of his duties as Income-tax Officer, Companies Circle. The Tribunal, however, overruled this objection on the ground that the order directing U Po Aung Myint to perform the duties of Income-tax Officer, Companies Circle, Rangoon, was not defective and that therefore, U Po Aung Myint had jurisdiction to make the assessments against the Bank of Chettinad Ltd. The order of the Tribunal dismissing the preliminary objection was communicated to the Bank.

The Bank thereupon made an application to the Tribunal under sub-section (*1*) of section 66 to refer to the High Court the following question of law which, the Bank contended, had arisen from the order of the Tribunal:—

> "Whether on the facts and in the circumstances of the case, the direction given by the Commissioner of Income-tax by his order dated the 25th April 1950 purporting to be an order under section 5 (*4*) of the Burma Income-tax Act was invalid and consequently the Officer who made in the assessment in the appellant's case had no jurisdiction?"

The Tribunal, however, by its order dated the 31st of July 1958, in Civil References Nos. 3 and 4 of 1958, dismissed the applications of the Bank on the ground:—(*a*) that the order of the Commissioner of Income-tax directing the Assistant Commissioner U Po Aung Myint to perform the duties of the Income-tax Officer, Companies Circle, Rangoon, in addition to his own duties was not such an order as would require notification in the Official Gazette; (*b*) that it was not necessary to state in that order which officer would be competent to entertain appeals against the order of U Po Aung Myint in the performance of his duties as Income-tax Officer, Companies Circle; and (*c*) that in any event, any irregularity which might have existed was

cured by the provisions of sub-section (4) of section 64 of the Income-tax Act by the order of the Commissioner of Income-tax dated the 30th of May 1952, which said that the Commissioner of Income-tax was the authority competent to entertain appeals against the order of U Po Aung Myint.

Hence the present applications under sub-section (2) of section 66 of the Burma Income-tax Act.

Now, there can be no doubt that a question of law was involved in the order of the Income-tax Appellate Tribunal, overruling the preliminary objection relating to the jurisdiction of U Po Aung Myint to make the assessments in question in the alleged performance of his duties as Income-tax Officer, Companies Circle. As observed by the Supreme Court of India in *Sree Meenakshi Mills Limited* v. *Commissioner of Income-tax, Madras* (1): "Where an ultimate finding on an issue is an inference to be drawn from the facts found, on the application of any principles of law, there is a mixed question of law and fact, and the inference from the facts found is in such a case, a question of law."

There is no decision of this Court as to whether or not an order of the Commissioner of Income-tax under section 5(4) of the Income-tax Act directing an Assistant Commissioner of Income-tax to perform the duties of an Income-tax Officer is invalid, if it is not notified in the Official Gazette and whether it is also bad if it does not indicate the appellate authority competent to entertain appeals from the orders of such an Income-tax Officer.

Therefore, the following decision of the Chief Court of Sind in *Dhanrajmal Chatandas* v. *The Commissioner of Income-tax, Bombay Presidency, Sind and Baluchistan* (2) is apposite. It was decided by that Court that "when

(1) (1957) 31 I.T.R. 28. (2) (1942) 10 I.T.R. 384.

H.C. 1961

BANK OF CHETTINAD LTD. v. THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA.

U SAN MAUNG, J.

there is no decision on a question by the Sind Chief Court an assessee cannot be debarred from seeking a decision of the Sind Chief Court by reason of the fact that there exists a decision of the Bombay High Court on that question." In *Shri Maharani Pat Mahadevi Garu* v. *Commissioner of Income-tax, C.P. & U.P.* (1) also it was held that as a decision of the Calcutta High Court was not binding on the Oudh Chief Court, the Commissioner of Income-tax was bound to refer the question of law raised under section 66 of the Indian Income-tax Act to the High Court.

However, notwithstanding our view that the decision of the Income-tax Appellate Tribunal on the preliminary objection raised by the applicant Bank involved a point of law on which there is as yet no decision of this High Court, the applications under sub-section (2) of section 66 of the Income-tax Act are bound to fail.

Now, section 66 (1) of the Income-tax Act in so far as is relevant for the purpose in hand enacts that " within 60 days of the date upon which he is communicated of an order under sub-section (5) of section 33A, the assessee or the Commissioner may, by application in the prescribed form, require the Appellate Tribunal to refer to the High Court any question of law arising out of such an order." Therefore, it is necessary to refer to sub-section (5) of section 33A to find out what is the nature of the Order which has to be communicated to the assessee and to the Commissioner. Sub-section (5) of section 33A has to be read in conjunction with sub-section (1) thereof. Consequently we arrive at the following result:—

(1) Any assessee objecting to an order passed by an Assistant Commissioner under section 28 or section 31 may appeal to the Appellate Tribunal within sixty days of the date on which such order is communicated to him.

(1) (1940) 8 I.T.R. 489.

(2) The Appellate Tribunal may, after giving both parties to the appeal an opportunity of being heard, pass such orders thereon as it thinks fit and shall communicate any such orders to the assessee and to the Commissioner.

Section 28 of the Income-tax Act being irrelevant for our present purpose we have to refer to section 31 which deals, *inter alia*, with appeals against assessments under section 23 of 27. In such an appeal the Appellate authority may, after necessary hearing confirm, reduce, enhance or annul the assessment or set aside the assessment and direct the Income-tax Officer to make a fresh assessment after making such further enquiry as the Income-tax Officer thinks fit or the Appellate authority may direct.

Therefore, in our opinion, the order which the legislature contemplates when it enacts sub-section (5) of section 33A of the Income-tax Act is an order which the Appellate Tribunal passes in an appeal under section 33A either confirming, reducing, enhancing or annulling the assessment or setting aside the assessment and remanding the case for a fresh assessment. It is not such an order as was passed by the Appellate Tribunal in the case now under consideration, overruling the preliminary objection. Such an order merely paves the way to the further consideration of the appeal by the Appellate Tribunal.

In support of his argument that the present order is one falling within the ambit of sub-section (1) of section 66 of the Income-tax Act the learned Advocate for the applicant Bank has cited the case of *Trikammal Maneklal, In re.* (1). There it was held that there is nothing express or implicit in section 33 (4) and 66 (1) of the Income-tax Act which requires that the order passed by the Appellate Tribunal against which an application for reference of a question of

(1) (1958) 33 I.T.R. 725.

H.C. 1961

BANK OF CHETTINAD LTD. v. THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA.

U SAN MAUNG, J.

law to the High Court may be made, must be an order finally disposing of the assessment of the assessee, and that the order of the Appellate Tribunal confirming the order of the Appellate Assistant Commissioner or setting aside his order or remanding the proceedings to him may be subject of reference to the High Court under section 66 (*1*).

However, it is clear that what the learned Judges of the Bombay High Court was considering was whether or not an order of remand could be the subject of reference to the High Court. They did not purport to lay down that an order which merely paves the way for the Tribunal to consider the merits of the appeal against the assessment, is such an order as is contemplated by that section.

For these reasons the present applications must be dismissed with costs ; Advocate's fees being assessed at 10 (Ten) Gold Mohurs in each case.

ORIGINAL CIVIL JURISDICTION

Before U Thaung Sein, J.

H.C.
1960

July. 12.

INDO BURMA PETROLEUM COMPANY LIMITED (PLAINTIFFS)

v.

THE UNION OF BURMA (DEFENDANTS).*

Defence of Burma Act, s. 16(1)—Bar to suit for compensation—Defence of Burma Rules—Rule 96—Does no provide for suit for compensation—Destructions and demolitions under the Act under Governor's direction—Governor not liable to pay compensation—Salus populi est suprema lex—*Right to compensation under Rule 96—Does not survive the Act after its expiry—Police power of every Government.*

Consequent on the Japanese invasion of Burma during the Second World War the then Governor of Burma in consultation with the Army and in exercise of the powers conferred on him by the Defence of Burma Act, 1940 and Rules framed thereunder issued orders to the plaintiffs to destroy and render useless all their properties in Burma in order to implement the "Denial Scheme" drawn up by the British Army for the purpose of denying to the enemy the use of goods and installations which might be of benefit in the prosecution of the War. In compliance with such orders the plaintiffs destroyed their properties in Burma consisting of installations, equipments, refineries, river craft, transport vehicles, stocks of petroleum, etc.

With the re-occupation of Burma the plaintiffs returned to this country and resumed their activities and sought in vain for compensation for the loss of their assets in consequence of the "scorched earth" policy of the British Government and Army, the Governor of Burma who has been instrumental in the implementation of the "Denial Scheme" being of the view that claims relating to damage or destruction carried out by or under the directions of the Allied Forces "do not come within the purview of Rule 96 of the Defence of Burma Rules".

Under Rule 96 of the Defence of Burma Rules the plaintiffs sued the defendants for compensation for the losses sustained as a result of the destruction of their properties by or under the directions of the Governor of Burma under Rules 49 and/or 78 of the Defence of Burma Rules and/or by or under the directions of members of His Majesty's Forces under Rule 78 of the Defence of Burma Rules. The plaintiffs assert that "the payment of compensation under Defence Rule 96 is a liability lawfully incurred on account of the Defendants for the purpose of Burma ; and the compensation so payable is a statutory charge on the Revenues of Burma".

---

* Civil Regular Suit No. 31 of 1948.

H.C. 1961

INDO BURMA PETROLEUM COMPANY LIMITED v. THE UNION OF BURMA.

While disclaiming all responsibility and liability for the acts of the Governor of Burma and of the British Army, the defendants among other grounds contend that "the Defence of Burma Act and the Rules thereunder having expired on the 31st July 1947, the Plaintiffs' right to claim for compensation and/or setting up a Tribunal for determination of such compensation under Rule 96 of the Defence of Burma Rules or any other rules thereof has been extinguished". With regard to the actual demolitions and destructions carried out in pursuance of the "scorched earth policy", the defendants insist that since they were done for the preservation and defence of the realm against His Brittanic Majesty's enemies and having been an act of State the principle of law "Salus populi est suprema lex" applies.

Held : That Rule 96 of the Defence of Burma Rules does not give a person the right of suit for compensation for the losses sustained as a result of the destruction of property by or under the directions of the Governor of Burma under Rule 49 and/or 78 of the Defence of Burma Rules and that s. 16(1) of the Defence of Burma Act expressly debars such a suit.

Rule 96 of the Defence of Burma Rules reads—

"96. (1) Wherever in pursuance of any of rules 49, 66, 72, 76, 78, 79, 80 and 81, any property is removed, destroyed, rendered useless, used or requisitioned by, or otherwise placed at the disposal or under the control of the Governor, and the circumstances are not such as to render the provisions of s. 17 of the Act applicable, the owner of such property shall be paid such compensation for any loss he may have sustained as a result of such removal, destruction, rendering useless, use, requisitioning disposal or control, as may be fixed in accordance with the provisions of this rule.

(2) In default of agreement between Government and the owner of the property, Governor shall by general or special order specify the authority or person through which or whom any claim for compensation under sub-rule (1) shall be submitted and the authority or person by which or whom any such claim shall be adjudged and awarded.

(3) The Governor may further by general or special order prescribe the conditions to which the authority or person responsibile for adjudging or awarding claims for compensation shall have regard when determining the amount of compensation payable, and may give such supplementary orders as to the assessment and payment of compensation as may appear to him to be necessary or expedient."

Section 16(2) of the Defence of Burma Act reads—

"Save as otherwise expressly provided under this Act, no suit or other legal proceeeding shall lie against the Crown for any damage caused or likely to be caused by anything done or intended to be done in pursuance of this Act or any rules made thereunder."

G. C. Mangapathy v. *The Government of the Union of Burma*, (1950) B.L.R. (S.C.) 211, followed.

De Keyser's Royal Hotel, Limited. In re *De Keyser's Royal Hotel Limited* v. *The King*, (1919) 2 Ch.D, 197 ; *The Attorney-General* v. *De Keyser's Royal Hotel Limited*, (1920) App. Cases 508 ; *Central Control Board (Liquor Traffic)* v. *Cannon Brewery Company Limited* (1919) App. Cases 744 ; *Crown of Leon*

(*Owners*) v. *Lords Commissioners of the Admiralty*, (1921), 1 K.B. 595 ; *Commercial and Estates Company of Egypt* v. *The Board of Trade*, (1925), 1 K.B. 271, distinguished.

Held also : That the Governor having acted under necessity during a grave crisis which endangered the safety of Burma and the British Empire his acts were perfectly legal and that the destructions and demolitions of the Plaintiffs assets were lawfully carried out and that therefore the Governor was absolved from all liability to pay compensation for the destruction and demolitions of the Plaintiffs' properties on the principle of law "Salus populi est suprema lex" (the welfare of the people is the supreme law).

Every Government is endowed with what is usually known as "Police Power"

"*Eminent Domain*" by A. D. Jahr, p. 5 ; "*English and Indian Law of Torts*" by Ratanlal (15th Ed.) p. 52 ; "*The Law of Torts*" by Anand and Sastri (1956 Ed.) p. 103; *Clerk and Lindsell on Torts* (9th Ed.) p. 9, referred to.

Where it is contended that by virtue of s. 5 of the General Clauses Act the right to compensation under Rule 96 of the Defence of Burma Rules survives the Act after its expiry.

Held : That the plaintiffs' right, if any, to compensation under any of the provisions of the Defence of Burma Act did not survive after the expiry of the Act on the 31st July 1947.

The Union of Burma v. *Maung Maung and two others*, (1949) B.L.R. (H.C) 1, followed.

Wicks v. *Director of Public Prosecutions*, (1947) App. Cases 362 ; *Watson* v. *Winch*, (1916) K.B. 688 ; *Hamilton Gall* v. *White*, (1922) 2 K.B. 423, referred to.

Soorma, Khoo and *Myint Soe* for the plaintiffs.

Attorney-General and *Assistant Attorney-General* for the defendants.

U THAUNG SEIN, J.—This suit and thirty-five other suits of an identical nature are the aftermath of the Anglo-Japanese War which broke out between Great Britain and Japan on the 8th December 1942. It will be recalled that within a few weeks of the declaration of War, Burma was invaded by large Japanese Forces and the British Army which was hopelessly outnumbered both in man-power and weapons was compelled to withdraw from the country. In the course of that strategic withdrawal, the British Army adopted what has generally been described as a "scorched earth" policy for the destruction of all

H.C. 1961

INDO BURMA PETROLEUM COMPANY LIMITED v. THE UNION OF BURMA.

U THAUNG SEIN, J.

goods and installations which were likely to be of any benefit to the enemy in the prosecution of the War. Among the many installations and equipment destroyed during that evacuation period were oil wells, oil drilling installations, river craft, transport vehicles, etc., which were mostly owned by British firms. With the reoccupation of Burma and the final defeat of the Japanese in 1945, these firms returned to the country and resumed their activities and sought for compensation for the loss of their assets in consequence of the "scorched earth" policy of the British Government and Army. At that time Burma was still a part of the British Empire and the claims were made to the then Government of Burma but unfortunately for the companies concerned that Government turned a deaf ear to their claims. This was followed on the 4th January 1948 by Burma's Declaration of Independence and her severance from the British Crown. The Companies then continued to press their claims both with the British Government and the Government of the Union of Burma but without result and eventually sued the Government of the Union of Burma for the recovery of the sums alleged to be due as compensation. These suits are popularly known as "Denial Suits" and the amount involved is a colossal sum of over one thousand million Kyats. If exact figures are required then the total is K 1,02,17,67,283. It is said that the responsibility of the then British Government and Army for the losses and damage suffered by the above Companies has devolved on the Government of the Union of Burma with effect from the date of Burma's independence. In other words, the liability if any, is a legacy of the British rule in Burma and, the Burmese nation and the Government of the Union of Burma may have to pay for the acts of the British Government and Army and their failure to carry out their pledge and duty to defend Burma against enemy invasions.

H.C. 1961

INDO BURMA PETROLEUM COMPANY LIMITED v. THE UNION OF BURMA.

U THAUNG SEIN, J.

There are no less than thirty-six "Denial suits" and since identical questions of fact and law will arise in all of them, it has been agreed by the parties that the present suit should serve as a test case. In short, the decision in this case will be applied to all the remaining suits. Coming to the facts, by means of the present suit the Indo Burma Petroleum Company Limited, a subsidiary company of Messrs. Steel Brothers & Co. Ltd., seek to recover from the Government of the Union of Burma a sum of K 6,53,12,965 (six hundred and fifty-three lakhs, twelve thousand nine hundred and sixty-five kyats) said to be due and payable for the losses sustained by the Company as a result of the "Scorched earth" policy of the British Army in its retreat from Burma. Before, I proceed further I would point out that the amount claimed has been calculated on the following basis:—

(1) Market value of the assets lost or destroyed—K 3,76,80,557.

(2) Interest at 4% on the above sum from 1st May 1942 to 1st March 1948—K 87,92,130.

(3) Fifty per cent of the market value in item (1) is added as being "attributable to the expectation of a fall and/or the actual fall in the value of money before payment."

$$\text{Total} = \frac{\text{K } 1,88,40,278}{\text{K } 6,53,12,965}$$

To all appearances, the Plaintiff Company were not very confident of the stability of Burmese currency and perhaps it was on this account that an additional fifty per cent was added to the market value. That such fears were unfounded is borne out by the fact that the Burmese Kyat has maintained a steady level at one shilling and six pence to the kyat up-to-date. Be that as it may, the plaint sets out that the Plaintiff company were engaged in the

H.C. 1961

INDO BURMA PETROLEUM COMPANY LIMITED v. THE UNION OF BURMA.

U THAUNG SEIN, J.

" business of producing crude oil in the Oilfields of Burma, and refining it in their Refineries at Seikkyi near Rangoon and at Pantha on the Chindwin River into a variety of petroleum products " prior to the outbreak of the War on the 8th of December 1942. For the above purpose, the Plaintiff Company owned drilling equipment, godowns, refineries and stocks of petroleum products at various places in Burma extending from Rangoon, to Yenangyaung and Pantha in the Monywa District. With the outbreak of the War and the consequent invasion of Burma by Japanese Forces from the direction of Thailand, the British Army began to draw up schemes for carrying out a " denial scheme " so as to deny to the enemy the use of goods and installations which might be of benefit in the prosecution of the War. Meanwhile, the then Government of Burma had also brought into force The Defence of Burma Act, 1940 and the Rules framed thereunder for the purpose of providing " Special measures to ensure the public safety and interest and the defence of British Burma." It is said that in exercise of the powers given to him by that Act and Rules and in consultation with the Army authorities the Governor of Burma took active steps for the implementation of the " Denial Schemes " both in Rangoon and elsewhere. To put it briefly, the Japanese intrusion into Burma gained both in intensity and momentum and orders were accordingly issued by the Governor of Burma and the Army to the Plaintiff Company to destroy and render useless all their installations and stocks of petroleum, etc. These orders were said to have been carried out by the Plaintiffs and other Companies " under the compelling powers of the Defence of Burma Rules and as loyal British subjects " and by the middle of May 1942 practically the whole of Burma was overrun by the Japanese Forces. The

Plaintiff Company insist that since their assets "were destroyed and/or otherwise denied to the Enemy by or under the directions of the Governor under Defence of Burma Rules 49 and/or 78 and/or by or under the directions of officers of His Majesty's Forces under Defence Rule 78, the Plaintiffs are legally entitled to under Defence Rules 96, to be paid compensation for their losses sustained as a result of such destruction and denial." Certain machinery and procedure which will be discussed later was provided for the payment of compensation in Defence Rule 96 (2) but the then Governor of Burma refrained from bringing it into force and the Plaintiff Company's case is that the High Court is thus clothed with "inherent jurisdiction" to entertain the present suit. They go on to assert that "the payment of compensation under Defence Rule 96 is a liability lawfully incurred on account of the Defendants for the purposes of Burma; and the compensation so payable is a statutory charge on the Revenues of Burma." It is not quite clear from the above assertion whether the Plaintiff Company mean to say that as Burma reaped material benefit from the acts of the Governor and the British Army she should pay for the cost of the assets lost or destroyed. Oddly enough, the then Governor of Burma who had been instrumental in the implementation of the "Denial Scheme" was of the view that claims relating to damage or destruction carried out by or under the directions of the Allied Forces "do not come within the purview of Rule 96 of the Defence of Burma Rules." Finally, the Plaintiff Company prayed for the following Declarations by the High Court *viz.*:—

"(i) That the properties, owned by the Plaintiffs set out in the Schedule hereto were destroyed and/or otherwise denied to the enemies of the British Crown and of the Government of

H.C.
1961

INDO BURMA PETROLEUM COMPANY LIMITED
v.
THE UNION OF BURMA.

U THAUNG SEIN, J.

Burma ; in pursuance of Rule 49 and/or 78 of the Defence of Burma Rules, by or under the directions of the Governor of Burma, and/or in pursuance of the said Rule 78 by or under the directions of Members of His Majesty's Forces acting in the course of their duties as such.

(ii) That under Rule 96 of the said Rule the Plaintiffs have a legal right to be paid compensation by the Defendant Government for the losses sustained as a result of the said destruction and/or denials.

(iii) That the compensation so payable is a charge on the Revenues of Burma.

(iv) That if, within such reasonable time as may be fixed by this Hon'ble Court, The President of the Union of Burma, successor to the Governor of Burma, fails to specify, under sub-rule (2) of the said Rule 96, the authority or person through whom the Plaintiffs' claim to compensation shall be submitted, and in particular, the authority or person by whom such claim shall be adjudged and awarded, or in the event of the failure of the statutory machinery for adjudication provided in the said sub-rule (2) for any other reason whatsoever the Plaintiffs will be entitled to have the amount of the compensation payable under sub-rule (1) of the said Rule 96 assessed, adjudged and awarded in this Hon'ble Court, under the Court's inherent powers so to do, by taking accounts, adding appropriate interest on compensation from the time of the loss until payment, and otherwise, Costs of the suit."

The Defendants (The Government of the Union of Burma) on the other hand disclaim all responsibility and liability for the acts of the Governor of Burma and of the British Army. It was stressed that the defence of Burma was a "Reserved Subject" dealt with by the Governor alone and under the direct supervision of His Britannic Majesty's Government in England. In short, the so-called "Denial Schemes", etc., were drawn up and executed—so say the defendants—by or under the directions of His Majesty's Government in the United Kingdom and not by the then Government of Burma. The destruction of the assets of the Plaintiff Company in accordance with the denial schemes was not seriously disputed but the Defendants deny all liability for the same on various grounds. In particular, the Defendants contended that "the Defence of Burma Act and the Rules thereunder having expired on the 31st July 1947, the Plaintiff's right to claim for compensation and/or setting up a Tribunal for determination of such compensation under Rule 96 of the Defence of Burma Rules or under any other rules thereof has been extinguished." It was also contended that the High Court "has no inherent powers to set up a machinery under an expired Act or otherwise for assessing and awarding any compensation as claimed by the Plaintiffs." With regard to the actual demolitions and destructions carried out in pursuance of the "scorched earth policy," the Defendants insist that since they were done "for the preservation and defence of the realm against His Britannic Majesty's enemies and having been an Act of State the principle of law '*Salus populi est suprema lex*' applies and as such the Plaintiffs have no remedy therefore 'and no cause of action against the Defendants.' It was also strenuously denied that the liability if any, for the above demolitions and destructions had devolved on the Union of Burma.

H.C. 1961

INDO BURMA PETROLEUM COMPANY LIMITED v. THE UNION OF BURMA.

U THAUNG SEIN, J.

On the pleadings, the following issues were framed with the consent of learned Counsel for both sides:—

Issues.

1. Whether under the Government of Burma Act, 1935, the then Governor of Burma, was an Agent of the British Crown ?
2. Whether the Denial Scheme was prepared and executed for the purposes of the defence of Burma or the defence of the British Empire?
3. Whether the liability (if any) to pay compensation for destructions and demolitions caused by the then Governor of Burma to the Plaintiffs' properties under the "Denial Scheme" devolved on the defendants?
4. Whether the defence of act of State is available to the defendants in respect of the destruction of and/or damage to plaintiffs' property in the circumstances set out in paragraph 13 (ii) of the amended written statement?
5. If the defendants be otherwise liable, whether the defendants are relieved from liability for the alleged destruction and demolitions done to the plaintiffs' properties under the "Denial Scheme" on the principle of "*Salus populi est suprema lex*" and/or on the ground that the destructions and demolitions were sovereign acts of State and/or acts of military necessity done to prevent enemy invasion?
6. Whether by reason of "Defence" being a reserved subject of the Governor under the Government of Burma Act, and/or by reason of the exercise of the Prerogative of the Crown through His Britannic Majesty's Army Authorities in Burma to destroy or damage plaintiffs'

property for the defence of the realm, the then Government of Burma and/or the Defendants are liable to compensate the plaintiffs, and/or make good the damage done to their property?

7. Is the suit barred by limitation under Article 2 of the First Schedule of the Limitation Act, or is it within time by reason of Article 120?

8. Is the suit for declarations and for assessment of the amount of compensation by the Civil Court maintainable under section 42 of the Specific Relief Act and the inherent powers and practice of the Court?

9. Whether the Defence of Burma Act, 1940, and the rules and orders thereunder ceased to operate in areas which came under the control of the military authorities? If so, is the suit nevertheless maintainable?

10. Whether Rule 96 of the Defence of Burma Rules gave the plaintiffs a legal right to payment of compensation for losses sustained as a result of destruction and rendering useless of their property in pursuance of Rules 49 and/or 78?

11. Assuming the plaintiffs were entitled to payment of compensation under Rule 96 of the Defence of Burma Rules, whether such right was extinguished by reason of the expiry of the Defence of Burma Act and Rules on 31st July, 1947, or did such right subsist by virtue of section 4 of the Defence of Burma (Repealing) Act, 1947?

12. Whether, by reason of the refusal or failure of the Governor of Burma, and his successor, the President of the Union of Burma, to operate the provisions of sub-rules (2) and (3) of Rule

H.C.
1961

INDO BURMA PETROLEUM COMPANY LIMITED
v.
THE UNION OF BURMA.

U THAUNG SEIN, J.

96 of the Defence of Burma Rules, this Court has jurisdiction under its inherent powers to assess, adjudge and award the amount of the compensation payable to the plaintiffs?

13. Is the compensation payable to the plaintiffs a charge on the revenues of Burma and the revenues of the Union of Burma?

Though no less than thirteen issues have been framed, the main dispute between the parties is centred round the following matters:—

(*a*) Are the plaintiffs entitled to any compensation for the destruction and loss of their assets under the "Denial Scheme"?

(*b*) If so from whom should this compensation be recovered, *i.e.*, from Her Britannic Majesty's Government or from the Government of the Union of Burma?

(*c*) Are the plaintiffs debarred from claiming any compensation with effect from the 31st July 1947 by reason of the fact that the Defence of Burma Act and the Rules framed thereunder expired on that date?

Hence I propose to take up issues No. 3, 4, 5, 6, 8, 10, 11, 12 together.

In the first place, a noteworthy feature of the case is that though the plaint was drawn up by eminent and learned counsel there is no "cause title" to indicate the nature of the suit. However, the suit is in effect a claim for compensation for property destroyed in accordance with the orders of the Governor of Burma issued under the Defence of Burma Act and the Rules framed thereunder. The Act in question was enacted by the Governor on the 29th February 1940 and was retrospective in operation

from the 4th September 1939. Needless to say both the Act and the Rules framed thereunder gave the Governor wide and extensive powers to take such action as may "appear to him to be necessary or expedient for securing the defence of British Burma, the public safety, the maintenance of public order or the efficient prosecution of the war." In particular Rule 49 of the Defence of Burma Rules laid down that "the Governor may, if it appears necessary for the purpose of meeting any actual or apprehended attack or of protecting persons and property from the dangers involved in or resulting from such attacks—by order direct that within a specified time any building or other property specified in the order shall be destroyed or rendered useless." So also Rule 78 empowered "any member of His Majesty's forces acting in the course of his duty as such, and any other person authorised by the Governor in that behalf" to carry out demolitions on any private property so as to prevent strategic war materials from falling into enemy hands. It was in exercise of these powers—so say the Plaintiffs—that the then Governor in consultation with the Army authorities directed the Plaintiffs to destroy and demolish their oil installations, etc. The question then arises whether the Plaintiffs are entitled to compensation for the loss of the assets thus destroyed and if so, on what legal grounds. Rule 96 of the Defence of Burma is explicit that "the owner of such property shall be paid such compensation for any loss he may have sustained as a result of such removal, destruction, rendering useless, etc." If the Defence of Burma Act and Rules were still in force then the Plaintiffs might have been entitled to claim compensation provided they follow the procedure laid down in those Rules. In particular subsection (2) of Rule 96 outlines the procedure to be followed

H.C. 1961

INDO BURMA PETROLEUM COMPANY LIMITED v. THE UNION OF BURMA.

U THAUNG SEIN, J.

for the adjudication of such claims and for better certainty I reproduce it below.

> "(2) In default of agreement between Government and the owner of the property, the Governor shall by general or special order specify the authority or person through which or whom any claim for compensation under sub-rule (1) shall be submitted and the authority or person by which or whom any such claim shall be adjudged and awarded."

It is common ground that as a matter of fact the Defence of Burma Act and the Rules framed thereunder have not been applied since the 31st July 1947 as a result of the combined effect of The Defence of Burma (Repealing) Act, 1947 [Act No. 14 of 1947] and The Present War Termination (Definition) Act, 1946 [Act No. 12 of 1946]. The learned counsel for the Plaintiffs however insists that The Defence of Burma Act was "repealed" by Act No. 14 of 1947 as stated both in the nomenclature of the latter Act itself as well as in section 2 thereof and hence the provisions of section 5 of the General Clauses Act would come into play. In other words, since the Defence of Burma Act was "repealed"—so say the Plaintiffs—all rights previously acquired under that Act have been preserved intact and the present suit for compensation would clearly be maintainable. In support of this view, my attention has been drawn to a number of English rulings, *e.g.*, *Wicks* v. *Director of Public Prosecutions* (1), *Watson* v. *Winch* (2) and *Hamilton Gell* v. *White* (3). If the above argument is accepted then it would appear that the Plaintiffs could invoke the provisions of Rule 96 of the Defence of Burma Rules which deals with the right to compensation and the mode of adjudicating a claim for such compensation. But as far as I can see, the Plaintiffs are by no means

(1) (1947) App. Cases. 362. (2) (1916) K.B. 688.
(3) (1922) 2 K.B. 423.

anxious to press the point regarding this rule probably because of the following observations by the Supreme Court in a somewhat similar case *viz. G. C. Mangapathy* v. *The Government of The Union of Burma* (1) (at p. 214):—

> "Before us the learned counsel for the appellant based his claim in the alternative on Rule 96 of the Defence of Burma Rules and on the right of an owner of goods who had been deprived thereof to recover either the goods or their value.
>
> The claim based on Rule 96 of the Defence of Burma Rules can be shortly disposed of. It is not necessary to consider whether the expiry of the rule on 31st July 1947 would have affected the right, if any, that had accrued to the appellant under the rules prior to their expiry. Suffice it to say that Rule 96 in none of its three sub-rules gives the person whose property had been requisitioned the right of suit for compensation in a Court of law. Rule 96 (1) merely gives the owner a right to such compensation 'as may be fixed in accordance with the provisions of the rule'; sub-rule 2 provides for compensation to be fixed in the first instance by agreement between the Government and the owner and failing such agreement the Governor (now the President) is required to specify the authority or person by whom the dispute is to be adjudged and compensation to be awarded; and sub-rule 3 enables the Governor (now the President) to prescribe the conditions which the person making adjudication shall have regard to when determining the amount of compensation payable."

Besides, section 16 (2) of the Defence of Burma Act expressly debars a suit of the present nature and to remove any doubt regarding this point, I reproduce the actual wording of that section.

> "(2) Save as otherwise expressly provided under this Act, no suit or other legal proceeding shall lie against the Crown for any damage caused or likely to be caused by anything done or intended to be done in pursuance of this Act or any rules made thereunder."

---

(1) (1950) B.L.R. (S.C.) 211.

H.C. 1961

INDO BURMA PETROLEUM COMPANY LIMITED v. THE UNION OF BURMA.

U THAUNG SEIN, J.

Had there been no ruling by our own High Court on the question as to the effect of Act No. 14 of 1947 and Act No. 12 of 1946 on the Defence of Burma Act and the Rules framed thereunder, I would have dealt with this matter in great detail and discussed the ruling cited by the learned counsel for the Plaintiffs. Such a discussion has become quite unnecessary however as there is a complete answer to the problem in the Full Bench ruling of *The Union of Burma* v. *Maung Maung and two others* (1). After an exhaustive discussion of the law relating to the effect of Act 14 of 1947 on The Defence of Burma Act which was only a Temporary Act it was laid down as follows:

> "*Held*: (i) S. 1 (4) of the Defence of Burma Act, provided that the Act would cease to be in force on the expiry of six months from the termination of war.
>
> (ii) The Notification under the present War Termination Act, 1946, fixed the 1st February 1947 as the date on which the war terminated.
>
> Therefore normally the Defence of Burma Act came to an end on the 31st July 1947.
>
> The object of the Defence of Burma (Repealing) Act, 1947, was not to make any part of the Act permanent but only to repeal such parts of the Act and Rules as could safely be dispensed with even before the date on which the Act would ordinarily expire, *i.e.*, the 31st July 1947.
>
> *Held*: A Rule or regulation validly made under the Act should be regarded as though it was a provision in the Act itself.
>
> Repeal of an Act abrogates all rules and bye-laws made under the act unless they are preserved by the Repealing Act by means of a saving clause or otherwise."

As to whether or not section 5 of the General Clauses Act would come into play after the expiry of the Defence of Burma Act the Full Bench had this to say.

---

(1) (1949) B.L.R. (H.C.) 1.

"S. 5 of Burma General Clauses Act applies only to an Act which has been repealed by another Act and not to a temporary Act which has expired. In case of a temporary Act the extent of the restrictions imposed and the duration of provisions are matters of construction."

It may be noted that two of the rulings relied upon by the learned counsel for the Plaintiffs *viz. Wicks* v. *Director of Public Prosecutions* (1) and *Watson* v. *Winch* (2) were followed in the above case. However, learned counsel for the Plaintiffs is of the view that the observations of the Full Bench on the question of section 5 of the General Clauses Act was *obiter dicta* and that I am thus at liberty to go into this question once again. I regret, I am unable to subscribe to this view as even the most cursory glance at the ruling will reveal that the major point at issue in the case was whether Rule 8 of the Defence of Burma Rules was still preserved despite the enactment of Act No. 14 of 1947. In dealing with that matter, it was necessary for the Full Bench to decide whether section 5 of the General Clauses Act would come into play and hence it is futile to suggest that the above observations were *obiter dicta*. On the whole, on the strength of the ruling under consideration, it is clear that the Defence of Burma Act and the Rules framed thereunder expired on the 31st July 1947 and that section 5 of the General Clauses Act cannot be invoked to preserve any rights previously acquired under the former Act. It should be noted that the present suit was filed on the 5th March 1948, *i.e.*, many months after the expiry of the Defence of Burma Act.

The Plaintiffs are also emphatic that their case is not based solely on the Defence of Burma Act and the Rules framed thereunder and that even if it be held that this Act has expired, they are still legally entitled to sue for

(1) (1947) App. Cases 362. (2) (1916) K.B. 688.

H.C. 1961

INDO BURMA PETROLEUM COMPANY LIMITED v. THE UNION OF BURMA.

U THAUNG SEIN, J.

compensation as the then Government of Burma was bound to compensate them for the losses. Reliance is placed for this view on several English authorities, the most important one being *De Keyser's Royal Hotel, Limited*. In re *De Keyser's Royal Hotel Limited* v. *The King* (1) the headnote of which reads:

> "The Crown is not entitled as of right, either by virtue of its prerogative or under any statute, to take possession of the property of a subject and use it for administrative purposes in connection with the defence of the realm, without paying compensation for its use and occupation.
>
> Upon an examination of the records from a very early period down to the present time, with regard to (*a*) acts of interference by the Crown with private property in land for the purpose of the defence of the realm; (*b*) claims by subjects for compensation in respect of such interference (1) as a matter of right, (2) as a matter of grace; and (*c*) the manner in which claims of this nature have been dealt with and the results thereof, it does not appear that the Crown has ever taken the subject's land for the defence of the country without paying for it, nor is there any trace of any claim by the Crown to such a prerogative."

That decision was later confirmed by the House of Lords on appeal in *The Attorney General* v. *De Keyser's Royal Hotel, Limited* (2). A careful reading of that case indicates that it arose out of a claim by the owners of an Hotel for fair rent in respect of the Hotel which was taken over by the Military authorities during the First World War. There is no hint or suggestion therein that the hotel was damaged or destroyed by the authorities to prevent it from falling into enemy hands.

So also *Central Control Board (Liquor Traffic)* v. *Cannon Brewery Company, Limited* (3) was a case in which a certain public house was acquired and used by

(1) (1919) 2 Ch. D. 197. (2) (1920) App. Cases 508.
(3) (1919) App. Cases 744.

the Military authorities and the House of Lords held that compensation was payable for such use and occupation.

Next there is *Crown of Leon (Owners)* v. *Lords Commissioners of the Admiralty* (1) in which the Crown utilised a ship belonging to private owners during the First World War and it was held that compensation should be paid for the use of it. A similar view was also expressed in *Commercial and Estates Company of Egypt* v. *The Board of Trade* (2).

An outstanding and significant feature in these cases is that they dealt not with the destruction of strategic war material owned by private persons to prevent them falling into enemy hands in the face of enemy invasion but of cases in which certain properties were utilised by the Military authorities during an emergency. Apart from legal considerations, even from a common sense point of view where one person takes possession of another's property and enjoys the benefits thereof, the former must necessarily compensate the owner for the use and occupation of that property. But the facts and circumstances obtaining in the present suit are entirely different and there can be no question of any parallel or comparison with the rulings cited above. In the present case the Plaintiff assets were neither taken over nor utilised by the Governor or the Army authorities. On the contrary, they were destroyed by the Plaintiffs themselves so as to deny their use to the enemy. I need hardly say that oil and oil installations are strategic war materials and it would be highly undesirable for them to fall into enemy hands. It was undoubtedly on this account that both the Governor and the Military authorities were bent on destroying them before the evacuation from Burma. Even if there had been no orders by the Governor and the Army authorities re these matters, surely the Plaintiffs

(1) (1921) 1 K.B. 595. (2) (1925) 1 K.B. 271.

H.C. 1961

INDO BURMA PETROLEUM COMPANY LIMITED v. THE UNION OF BURMA.

U THAUNG SEIN, J.

"as loyal British subjects" were bound to do all in their power to prevent strategic war materials from falling into Japanese hands. Supposing for instance that the Plaintiffs were in possession of large stocks of arms and ammunitions at the time, I have not the slightest doubt that they would have destroyed them with or without the directions of the Governor and I cannot conceive how they could possibly claim compensation under such circumstances. I would add that if they had negligently allowed the arms to fall into enemy hands they might have been held culpable for such negligence.

An important factor which should not be lost sight of in this case is that at the time when the Plaintiffs' properties were destroyed, the safety of Burma and of India and of the British Empire was at stake and it was necessary to take all possible and effective steps to either halt or delay the advance of the Japanese forces. For that purpose, private property may have to be sacrificed for the public good and no question of compensation can arise in such cases. In other words, the Governor would have to be absolved from all liability for the acts of destruction done during an emergency to stave off enemy attacks and invasions. Apart from the fact that the Defence of Burma Act conferred on him necessary powers to act in the way he did, it should be remembered that every Government is endowed with what is usually known as "Police Power." As explained by A. D. Jahr in his book "Eminent Domain" the three attributes of sovereignty are Eminent Domain, Police Power and Power of Taxation and I quote below a relevant portion from that book (at page 5):

> "Closely associated with the power of eminent domain, are two other powers inherent in government the power of taxation and the police power. All three powers are independent of the Constitution because they belong to a state as a

sovereign and are necessities of government. The Constitution may limit and regulate their exercise by the state, but they exist, nevertheless, as a necessary attribute of sovereignty. No state can surrender them for there can be no state without them. Each is a peculiar power, independent of the other powers, and the three powers have sometimes been referred to as the 'state's power plant.'

While there are differences in the three powers they have at least one common denominator—the public health, the public safety, or the general welfare; and the distinction between the three powers is often rather fine."

With regard to damage resulting from the exercise of "Police Power" the learned author has this to say (at pages 6 and 7).

"Another type of damage which frequently occurs to property, and for which no recovery can be had, is that which results from the exercise by the state of its police power. The police power of a state is vague and undefined. By it, the state injures private property or limits its use, when public needs require, uncontrolled by the constitutional requirement of due process. The state possesses the fundamental right to establish regulations reasonably necessary to secure the public health, safety, and general welfare of the community by the exercise of its police power, even though the rights of private property are thereby invaded and freedom of contract is abridged. As one of the New York Courts stated: 'Either the right of property and contract must, where necessary, yield to the public convenience, advantage and general welfare, or it must be found that the state has surrendered one of its attributes of sovereignty for which governments are founded, and made itself powerless to secure to its citizens the blessings of freedom and to promote the general welfare."

So also among the numerous items which are listed by Ratanlal in his "English and Indian Law of Torts—15th Edition" as defences to an action for tort are "Works of

H.C. 1961

INDO BURMA PETROLEUM COMPANY LIMITED v. THE UNION OF BURMA.

U THAUNG, SEIN, J.

Necessity" and the following annotation at page 52 appears to be most apposite:—

> "11. *Works of necessity.*—This exception is based on the maxim *salus populi Suprema lex* (the welfare of the people is the supreme law), a maxim founded on the implied assent on the part of every member of society, that his own individual welfare shall, in cases of necessity, yield to that of the community and that his property, liberty and life, shall under certain circumstances, be placed in jeopardy or even sacrificed for the public good. There are many cases in which individuals sustain an injury for which the law gives no action; as, where private houses are pulled down, or bulwarks raised on private property, for the preservation and defence of the kingdom against the King's enemies, or where houses are pulled down to stop a fire, or goods cast overboard to save a ship or the lives of those on board."

As to whether any compensation is payable for acts done under necessity, there is an illuminating passage (at page 103) in Anand and Sastri's "The Law of Torts—1956 Edition" which reads:

> "*Compensation for acts done under necessity.*—The question whether the defendant who has succeeded in his defence of necessity is required to pay compensation or make restitution for the harm which he has inflicted. There is no doubt that under English law no damages under tort are claimable where the defendant has succeeded in his plea of necessity. But that does not settle the matter. The question still remains whether or not apart from damages under tort the defendant is liable to make restitution, *i.e.*, to restore to its former condition the property of the plaintiff which was injuriously affected by the defendant's action or if restitution be not possible to pay compensation therefor. In Saltpetre's case, it was said that every man as well as the King and his officials, may, for the defence of the realm, enter upon another man's land make trenches or bulwark there; but after the danger is over, the trenches and the bulwark ought to be removed, so that the owner shall not have prejudice in his inheritance."

"Clerk and Lindsell on Torts"—ninth edition (at page 9) expresses the same view in these terms:

> "Moreover, there is some old authority for saying that in certain cases a man can justify the commission of a tort on the ground of necessity. Thus in *Maleverer* v. *Spinke* it was stated that 'we will well agree that in some cases a man may justify the commission of a tort, and that is in cases where it sounds for the common weal; as in time of war a man may justify making fortifications on another's land without licence; also a man may justify pulling down a house on fire for the safety of the neighbouring houses; for these are cases for the 'public good'."

Applying the above principles to the present case, it is clear that the Governor acted under necessity during a grave crisis which endangered the safety of Burma and the British Empire. There can be no dispute that his acts were perfectly legal and that the destructions and demolitions of the Plaintiffs' assets were absolutely necessary. I am therefore at a loss to understand how compensation can be claimed for destructions which were lawfully carried out and I have been unable to trace any authority to support such a claim.

On the whole and looked at from any angle, I fail to see how the Plaintiffs' claim for compensation can possibly be entertained. Accordingly, I would answer issues 3, 4, 5 and 6 in the following sense. For the reasons given already the Governor of Burma was absolved from all liability to pay compensation for the destruction and demolition of the Plaintiffs' properties and hence no question can arise of such liability having devolved on the Government of the Union of Burma. With regard to issues 8, 10, 11 and 12 the answer is that the Plaintiffs' rights if any to compensation under any of the provisions of the Defence of Burma Act did not survive after the expiry of that Act on the 31st July 1947 and since the

H.C. 1961

INDO BURMA PETROLEUM COMPANY LIMITED v. THE UNION OF BURMA.

U THAUNG SEIN, J.

Plaintiffs are not entitled to compensation on any other legal grounds the question of the exercise of the High Court's inherent jurisdiction to entertain the present suit does not arise. In view of these answers there is no necessity to deal with any of the other issues and there is no alternative open to me but to dismiss the present suit.

Coming to the question of costs, the fact that the Plaintiffs suffered huge losses for the destruction of their properties and have since incurred large expenses in their attempt to recover compensation for those losses should be borne in mind. Taking these factors into consideration, I do not consider that there should be any order for costs in this case. Accordingly, the present suit shall stand dismissed. There will be no order for costs.

CIVIL REFERENCE

Before U Yan Aung, C.J. and U San Maung and U Saw Ba Thein, JJ.

BURMA STARCH PRODUCTS LIMITED (APPLICANT)

v.

THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA (RESPONDENT).*

H.C. 1961

June 28.

Deductible expenditure—Loss arising from act tainted with dishonesty, whether—Income-tax Act, s. 66 (1)*—Reference made by Income-tax Appellate Tribunal—Jurisdiction of High Court in.*

The applicant bought copper and metal scraps in Burma on a commission basis for a firm in Calcutta in 1947. When it was discovered that the metal scraps bought by it were stolen property the applicant threw 3 tons of copper plates into the river to avoid detection by the British Military Administration authorities. Over this, loss resulted in the business and a dispute arose between the applicant and the Calcutta firm. By consent of the parties the dispute was referred to an arbitrator who made an award of K 45,942.50 pyas to be paid to the Calcutta firm. The applicant included this amount in its return to the Income-tax Officer as a deductible expenditure, but it was disallowed by the Income-tax authorities and the Income-tax Appellate Tribunal.

Held : That the action of the applicant being tainted with dishonesty he could not under any circumstance regard the loss arising therefrom as in the course of normal trading activities.

Strong & Co. of Romsey, Limited v. *Woodifield (Surveyor of Taxes)*, L.R. (1906) A.C. 448 ; *Mask & Co.* v. *Commissioner of Income-tax, Madras*, (1943) 11 I.T.R. 454 ; *Commissioner of Income-tax, West Bengal* v. *H. Hirjee*, (1953) 23 I.T.R. 427 ; *M.S.P. Senthikumara Nadar & Sons* v. *Commissioner of Income-tax, Madras*, (1957) 32 I.T.R. 138, referred to.

The jurisdiction of the High Court in the matter of Income-tax references made by the Appellate Tribunal under the Income-tax Act, is an advisory jurisdiction as under the Act the decision of the Tribunal on facts is final, unless it can be successfully assailed on the ground that there was no evidence for the conclusions on facts recorded by the Tribunal.

Messrs. A.H. Atcha & Co. v. *The Commissioner of Income-tax, Burma*, (1959) B.L.R. (H.C.) 191, referred to.

A. C. Rodrigues for the applicant.

Ba Kyaw (Government Advocate) for the respondent.

* Civil Reference No. 2 of 1959 against the order of the Income-tax Appellate Tribunal, Burma in Reference No. 72 of 1957.

H.C. 1961

BURMA STARCH PRODUCTS LIMITED v. THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA.

U SAN MAUNG, J.—This is a reference under section 66 (1) of the Burma Income-tax Act by the Income-tax Appellate Tribunal, Rangoon, on a statement of case arising out of its order dated the 11th of August 1958, passed in Appeal No. 72 of 1957. The facts as they appear in the statement of the case submitted by the Appellate Tribunal and in the appellate judgment giving rise to this reference are briefly as follows:

For the assessment year 1953-54, the applicant Burma Starch Products Limited returned a loss of K 23,396,54 pyas. The Income-tax Officer, Companies Circle, Rangoon, however, acting on the applicant's own accounts found that a sum of K 45,942·50 pyas was inadmissible expenditure for the assessment year in question and adding it back declared a profit income of K 23,396·54 pyas. The Income-tax Officer, Companies (Appeals), being unsuccessful, a second appeal was preferred by the applicant to the Income-tax Appellate Tribunal, Burma. The Tribunal, however, refused to interfere with the order of the Assistant Commissioner and dismissed the appeal. In so doing, the Tribunal said that the simple facts were that the applicant firm bought copper and metal scraps for Bengal Wire Nails Co. of Calcutta on commission during the British Military Administration period of 1947, the metal scraps bought by the applicant were found to be stolen property and that when action was taken, a large quantity (3 tons) of metal were thrown into the river to prevent detection. Over this, loss resulted in the business and a dispute arose between the applicant and the Calcutta firm as to who should pay for the loss. By consent of parties the dispute was referred to an arbitrator who made an award of K 45,942·50 pyas to be paid to the Calcutta firm. The Income-tax authorities, however, considered that if the applicant firm had suffered any loss it occurred in

1947 and that, therefore, the whole amount should be disallowed as a deduction from the 1953-54 assessment. The applicant, however, contended that the award having been made within the 1953-54 assessment year the amount involved was deductible from that year's trading account. This contention having been rejected both by the Income-tax authorities and by the Income-tax Appellate Tribunal, the applicant asked for the following question of law to be referred to the High Court for its opinion:—" Whether the sum of K 45,942·50 being the award of the Arbitrators given in the circumstances of the case is an allowable expenditure relevant to the 1953-54 assessment year ? ".

In referring this question the Tribunal considered that a more fundamental point was involved in the case as this question, if answered in the negative, would make the other merely academic. The question which the Tribunal had, on its own motion, referred to this Court reads:—" Whether the sum of K 45,942·50 being the award of the arbitrator given in the circumstances of the case due to the criminal act committed by the appellant is on account of expenditure incidental to normal trade or business so as to be deemed an admissible deduction under the Income-tax Act? ".

In order to understand these two questions, it is necessary to refer to the order of the Income-tax Appellate Tribunal, dated the 11th of August 1958. There the Tribunal after coming to the conclusion that the loss, if any, having been suffered by the applicant firm in the year 1947, it could not be deducted from the 1953-54 assessment proceeded to observe:

> " Besides, from what we gather from a careful examination of the award, the loss now claimed arose out of a dispute between the appellants and Bengal Wire Nails Ltd. of Calcutta, for whom the appellants in 1947 purchased on commission copper scraps, plates, pipes and wires which

H.C. 1961

BURMA STARCH PRODUCTS LIMITED v. THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA.

U SAN MAUNG, J.

were more or less stolen property belonging to the Burma Military Administration. The theft was detected in due course, and the appellants were found to be responsible for the theft, but only a small portion of the property stolen could be recovered by the Burma Military Administration since some of them, as given in paragraph 4 of the award—over three tons of copper plates were thrown into the river—evidently to prevent further detection by the Police. It also cost the appellants, besides the loss for the value of property seized and recovered by the Government, legal expenses to the tune of Rs. 7,235 for defending the criminal case. The loss due to the criminal act committed by the appellants K 45,942·50 is not incidental to trade or business, and hence could not be deemed to be admissible deduction."

Whereas in this order the Appellate Tribunal had referred to 3 tons of copper plates thrown away into the river, in the statement of the case referred to this Court it said that 3 tons of metal had been thrown away—a Bench of this Court remanded the case to them on the 3rd of November 1959 for clarification on two points:—(i) whether the quantity thrown into the river consisted wholly of copper or whether it also contained other scrap metals besides copper, and (ii) whether what was thrown away was, in fact, stolen property." The Tribunal has since returned the case to us with the report and their finding was to the effect that the three tons of metal thrown away was all copper, and that they had no means of verification whether or not it was, in fact, stolen property.

Now, as held by a Bench of this Court in *Messrs. A. H. Atcha & Co.* v. *The Commissioner of Income-tax, Burma* (1) " in a reference under section 66 (1) of the Burma Income-tax Act the High Court can only take notice of facts which have been stated by the Tribunal in its statement of the case, although the High Court

(1) (1959) B.L.R. 191 (H.C.).

may possibly refer to the facts found by the Tribunal in its appellate judgment out of which the reference arises."

Furthermore, the jurisdiction of the High Court in the matter of Income-tax references made by the Appellate Tribunal under the Income-tax Act, is an advisory jurisdiction as under the Act the decision of the Tribunal on facts is final, unless it can be successfully assailed on the ground that there was no evidence for the conclusions on facts recorded by the Tribunal. Consequently, we must take it as established that the dispute between the Burma Starch Products Ltd. and the Calcutta firm arose out of the loss resulting from the throwing away into the river of a large quantity of copper (3 tons) in order to avoid detection if and when the British Military Administration authorities in Burma were to make a search for stolen property. In this view of the case the second question referred to this Court by the Tribunal on its own motion is important enough to be considered before the question formulated by the assessee. In *Strong & Co. of Romsey, Limited* v. *Woodifield (Surveyor of Taxes)* (1), the facts are these. A brewery company owned an inn which was carried on by a manager as part of their business. A customer sleeping in the inn was injured by the fall of a chimney, and recovered damages and costs against the company for the injury, which was owing to the negligence of the company's servants. It was held by the House of Lords that the damages and costs could not be deducted in estimating the balance of the profits for the purpose of income-tax, the loss not being connected with or arising out of the trade, and not being money wholly and exclusively laid out or expended for the purposes of the trade. In *Mask & Co., v. Commissioner of Income-tax, Madras* (2), the assessee, a firm carrying on business

(1) L.R. (1906) A.C. 448. (2) (1943) 11 I.T.R. 454.

H.C. 1961

BURMA STARCH PRODUCTS LIMITED v. THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA.

U SAN MAUNG, J.

in crackers, entered into a contract with other traders in the same line of business, under which the assessee's goods were to be sold at certain specified rates. In breach of this contract the assessee sold crackers at lower rates. In a suit for damages for breach of contract instituted by the other parties a decree for Rs. 5,000 and costs was passed against the assessee and the latter claimed that the amount paid by him under the decree should be allowed as business expenditure in computing the profits of his business. It was held by a Bench of the Madras High Court that as the assessee's action was palpably dishonest and the award of damages which followed was not incidental to the trade, it did not constitute an expenditure falling within section 10 (2), clause (xii) of the Indian Income-tax Act. In the *Commissioner of Income-tax, West Bengal* v. *H. Hirjee* (1), the assessee carrying on business as selling agent of a company was prosecuted under section 13 of the Hoarding and Profiteering Ordinance, 1943, on a charge of selling goods at prices higher than were reasonable in contravention of the provisions of section 6 thereof and a part of his stock was seized and taken away. The prosecution ended in an acquittal and the assessee claimed to deduct from the profits of his business under section 10 (2) (xv) of the Indian Income-tax Act of 1922, a certain sum spent in defending the case. The Income-tax Appellate Tribunal came to the conclusion that the expenditure was incurred solely for the purpose of maintaining the assessee's name as a good businessman and also to save his stock from being undersold if the Court held that the prices charged by him were unreasonable. The High Court upheld this decision but on appeal to the Supreme Court, it was held that in the circumstances of the case the sum spent in defending the criminal proceedings was

(1) (1953) 23 I.T.R. 427.

not an expenditure laid out or expended wholly and exclusively for the purpose of the business and that it was, therefore, not an allowable deduction under section 10 (2) (xv) and that the deductibility of such expenses under section 10 (2) (xv) must depend on the nature and purpose of the legal proceeding in relation to the business whose profits are under computation and cannot be affected by the final outcome of that proceeding.

The *ratio decidendi* of this decision is that where in civil cases no question would arise as to the primary or secondary purpose for which legal expenses are incurred the defence in a criminal prosecution cannot be easily dissociated from the purpose of saving the accused from conviction and penalty. Various decisions, both English and Indian, bearing on this question were reviewed by a Bench of the Madars High Court in *M. S. P. Senthikumara Nadar & Sons* v. *Commissioner of Income-tax, Madras* (1). In that case the assessee firm, which carried on business in coffee, entered into contracts with the India Coffee Board and purchased coffee in the account year 1942-43, at a rate far below the price of coffee to be sold within India, with a contractual obligation to export the whole of the coffee so purchased to places outside India. The assessee in addition purchased coffee from others out of their export quota, which also it was under an obligation to export. The assessee, however, exported only part of the coffee, and sold the balance within India, in contravention of its obligations. When the Coffee Board came to know in 1946 of the sales within India and called upon the assessee to explain, the assessee admitted that it had failed to export part of the coffee purchased and agreed to pay liquidated damages in accordance with one of the three alternatives provided in the contract. The damages the assessee was liable to pay for its breach of contract

(1) (1957) 32 I.T.R. 138.

H.C. 1961

BURMA STARCH PRODUCTS LIMITED v. THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA.

U SAN MAUNG, J.

was assessed at Rs. 1,19,177. The assessee paid the amount in instalments in the year 1945-46 and claimed that the amount should be deducted under section 10 (2) (xv) of the Income-tax Act from its profits for the account year 1942-43. It was held that: (i) until the Coffee Board made it clear which of the alternatives it chose, the liability of the assessee was only a contingent liability in the account year 1942-43; even if the assessee had debited itself in that year, the debit would have represented only a reserve provided against enforcement in future of what was a contingent liability in 1942-43; the liability arose in the year 1945-46 when the claim for damages was made and was ascertained only after the assessee admitted the liability and, therefore, it could not be related back as an item of expenditure to the year 1942-43; therefore, the deduction could not be allowed under section 10 (2) (xv) from the profits of 1942-43; and that (ii) although what the assessee paid to the Coffee Board was called liquidated damages, the payment was really akin to a penalty for committing an act opposed to public policy, a policy that underlay the Coffee Market Expansion Act, 1942, and which the Act left it to the Coffee Board to enforce; the breach of its contractual obligations to the Board was not in the course of the normal trading activities of the assessee; the money was not expended or paid out for the purpose of the assessee's business and was not even incidental to the business itself; therefore, the amount was not an expenditure allowable under section 10 (2) (xv).

In the case now under consideration the dispute between the applicant—Burma Starch Products Ltd. and the Calcutta firm was over a loss due to the throwing into the river of a large quantity of copper in order to prevent detection if a search was made by the British Military Administration authorities in Burma for the copper stolen.

The action of the applicant being tainted with dishonesty he could not under any circumstance regard the loss arising therefrom as in course of the normal trading activities. In these circumstances it was immaterial whether the loss was sought to be deducted as a loss during the assessment year 1948-49 in respect of the previous year 1947-48, or as an expenditure for the assessment year 1953-54 because the assessee had to make good this loss to the Calcutta firm in pursuance of the decision of the arbitrator. The amount claimed by the assessee as deductable must, in any event, be disallowed.

In these circumstances the question formulated by the assessee is merely academic and need not be answered.

CIVIL MISCELLANEOUS APPLICATION

Before U Yan Aung, C.J. and U San Maung, and U Saw Ba Thein, JJ.

H.C. 1961

June 19.

MESSRS. ASHOK KUMAR NEMJEE (APPLICANTS)

v.

THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA (RESPONDENT).*

Income-tax Act, s.66(1)— *Existence of decisions of other High Courts on question of law is no bar to its reference.*

In dismissing the application of the applicants under s. 66(1) of the Burma Income-tax Act, the Income-tax Appellate Tribunal held that as the matter raised by the applicants for reference to the High Court was concluded by the decisions of the Allahabad High Court and the Supreme Court of India.

Held: That the fact that there are decisions of the High Court and the Supreme Court in India, bearing on the question of law in issue is no reason why the Income-tax Appellate Tribunal should refuse to refer the question involved in the case.

Dhanrajmal Chatandas v. *Commissioner of Income-tax Bombay Presidency, Sind and Baluchistan*, (1942) 10 I.T.R. 384; *Sardar Saheb Sardar Singar Singh & Son* v. *Commissioner of Income-tax, C.P. & U.P. and another*, (1942) 10 I.T.R. 441; *Shri Maharani Lakhmi Pat Mahadevi Garu* v. *Commissioner of Income-tax, C.P. & U.P.*, (1940) 8 I.T.R. 489, referred to.

Mathuraprasad Motilal & Co. v. *Commissioner of Income-tax, Madhya Pradesh*, (1956) 30 I.T.R. 695, dissented from.

U Paing and *Than Sein* for the applicants.

No one for the respondent.

U SAN MAUNG, J.—This application under sub-section (2) of section 66 of the Burma Income-tax Act arises out of the order passed by the Income-tax Appellate Tribunal in Reference No. 1 of 1959, refusing to state the case on the ground that no question of law arises for consideration by the High Court.

The facts giving rise to the present application are briefly these. The applicants are an unregistered firm of four

* Civil Misc. Application No. 32 of 1959 against the order of the Income-tax Appellate Tribunal, Burma in its Reference Case No. 1 of 1959.

partners carrying on the business of rice milling under the name and style of Ashok Kumar Nemjee at Thegon in Prome District. They started their business on the 1st of December 1952 and their accounts, which began from that date, were closed on the 1st February 1954 after a period of 14 months. For this period the applicants returned an income of K 7,485·30 pyas only, submitting their books of accounts which were kept in the usual course of business. The Income-tax Officer, Prome-Thayetmyo Circle, Prome, however, took the " previous year " for the applicants as the period from the 1st of December 1952, till the 30th of November 1953 and assessed them accordingly for the assessment year, for the year 1954-55. The accounts produced by the applicants were accepted and the assessment was made on the basis of the applicants' accounts with a total add back of K 47,846 made up of six items including two fairly large ones, namely, K 26,636 being deficit sale proceeds of rice and K 14,164 being difference of coolie charges which the Income-tax Officer found to be excessive as compared with another comparable case. The applicants appealed to the Assistant Commissioner of Income-tax, Western Range, against the assessment but the appeal was unsuccessful. They then appealed under section 33A of the Burma Income-tax Act to the Income-tax Appellate Tribunal on the ground, *inter alia*, that " adoption of the period of twelve months ending 30th November 1953 as the ' previous year,' for the 1954 assessment was *ultra vires* of section 2 (*11*) of the Burma Income-tax Act and consequently the assessment was illegal." Two other grounds mentioned are not now of any importance, as they have been waived.

The Appellate Tribunal dismissed the applicants' contention that the assessment was illegal on the aforesaid ground, and the applicants' application under section 66 (*1*) of the Burma Income-tax Act, to the Tribunal to refer the

H.C. 1961 — MESSRS. ASHOK KUMAR NEMJEE v. THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA. — U SAN MAUNG, J.

case to the High Court on the ground that a question of law arose from the order of the Tribunal, was dismissed. In dismissing the application, the Appellate Tribunal held that the matter was concluded by the decision of the Allahabad High Court in *Jethamal Sada Sukh* v. *Commissioner of Income-tax, United Provinces* (1) and that of the Indian Supreme Court in *Commissioner of Income-tax* v. *Srinivasan and Gopalan* (2).

In this application under section 66 (2) of the Burma Income-tax Act, it is contended that the Income-tax Appellate Tribunal cannot refuse to refer a question of law to the High Court merely because, the view that it held on a question of law was the same as that taken by the High Courts and the Supreme Court in India. In our opinion, this contention must be allowed to prevail.

In *Dhanrajmal Chatandas* v. *Commissioner of Income-tax, Bombay Presidency, Sind and Baluchistan* (3), it was held that where there was no decision on a question by the Sind Chief Court an assessee cannot be debarred from seeking a decision of the same Chief Court by reason of the fact that there exists a decision of the Bombay High Court on that question. In *Sardar Saheb Sardar Singar Singh & Son* v. *Commissioner of Income-tax, C.P. & U.P. and another* (4), it was held that the question whether a certain amount spent in taking leases of land for brick kilns should be reckoned as capital expenditure or as business expenditure is a question of law, that in the absence of authorities on the point of the Oudh Chief Court, the Commissioner could be required to state a case and that the mere fact that the Chief Court would probably follow previous decisions of other High Courts was no sufficient reason for refusing to direct the Commissioner to state a case.

(1) (1953) 23 I.T.R. 443.
(2) (1953) 23 I.T.R. 87.
(3) (1942) 10 I.T.R. 384.
(4) (1942) 10 I.T.R. 441.

In *Shri Maharani Lakshmi Pat Mahadevi Garu* v. *Commissioner of Income-tax, C.P. & U.P.* (1) it was held that as a decision of the Calcutta High Court was not binding on the Oudh Chief Court, the Commissioner of Income-tax was bound to refer the question of law raised under section 66 of the Indian Income-tax Act to the High Court.

Therefore, the fact that there are decisions of the High Court and the Supreme Court in India, bearing on the question now in issue is no reason why the Income-tax Appellate Tribunal should refuse to refer the question involved in this case.

It is clear from the Appellate Tribunal's own order that Clause (11) of section 2 of the Burma Income-tax Act requires clarification. Therefore, the decision of the Nagpur High Court in *Mathuraprasad Motilal and Co.* v. *Commissioner of Income-tax, Madhya Pradesh* (2) is not apposite. There a Bench of the Nagpur High Court held that although the question raised in an application for reference is a question of law, the High Court is not bound to require the Tribunal to state the case, if the answer to the question is evident and free from doubt.

Accordingly, the Income-tax Appellate Tribunal is directed to state the case of the applicants Ashok Kumar Nemjee and refer the same to this Court for decision on the question of law arising therein. There will be no order as to costs of this application.

(1) (1940) 8 I.T.R. 489. (2) (1956) 30 I.T.R. 695.

APPELLATE CRIMINAL.

Before U San Maung, U Ba Nyunt and U Tun Tin, JJ.

H.C. 1961

May 30.

RAJAN (*a*) SAYA AUNG NAING (APPELLANT)

v.

THE UNION OF BURMA (RESPONDENT).*

Evidence of accomplice—Corroborative value—Accomplice—When and when not collaborator of rebels is—Penal Code, s.123 (1)—To whom applicable—S.122—Retrospective.

It is settled law that the rule of prudence requires that the evidence of an accomplice should not be taken as corroborative of that given by another.

Kala Lay (a) *Tin Nyo* v. *The Union of Burma*, (1960) B.L.R. (H.C.) 144, referred to.

Ali Meah v. *The Union of Burma*, (1954) B.L.R. (S.C.) 65, followed.

The offence of waging war against the Government being a continuing offence people who at one time or the other had been active members of Thakin Than Tun's Communist Party in revolt against the Government are accomplices of the appellant, who was a prominent member of the said Communist Party.

Bo Oo Sein and four others v. *The Union of Burma*, (1955) B.L.R. (H.C.) 7, referred to.

But where a person, who was neither a member nor a sympathiser of the said Communist Party and who had the misfortune to come under the sway of the Communist Party was compelled to serve on the Village Committee which was set up by the Communist Party for the purpose of collecting land-tax from the cultivators to whom the lands seized from their owners had been distributed he cannot be regarded as an accomplice of the members of the said Communist Party.

S. 123 (1) of the Penal Code is applicable only to those persons who though not in the conspiracy for committing high treason, had encouraged any one whom they knew to be so engaged.

Ko Soe Maung (a) *Ko Chit Kaung* (a) *Ko Aung Tun* v. *The Union of Burma*, (1960) B.L.R. (H.C.) 136 ; *Maung Nyo* v. *The Union of Burma*, (1954) B.L.R. (H.C.) 1, approved.

In view of s. 3 of the Penal Code Amendment Act (Act No. V of 1961) s. 122 of the Penal Code has retrospective effect.

Shwe Hla U and others v. *The King*, (1941) R.L.R. 58, distinguished.

B. K. Sen and *Tin Maung* for the appellant.

Hla Thin (Government Advocate) for the respondent.

* *Criminal Appeal No.* 78 / *Criminal Reference No.* 11 of 1961. Appeal from the order of the Special Crimes Tribunal (2) of Rangoon, dated the 7th February 1961 in Criminal Regular Trial No. 2 of 1960.

H.C. 1961

RAJAN (*a*) SAYA AUNG NAING *v.* THE UNION OF BURMA.

U BA NYUNT, J.—In Criminal Regular Trial No. 2 of 1960 of the Special Crimes Tribunal (2), Rangoon, consisting of U Ba Thoung, J., U Po Aye and U Kyaw (2), the appellant Rajan (*a*) Saya Aung Naing was convicted of the offence of high treason punishable under sub-section (*1*) of section 122 of the Penal Code, and he was sentenced to death.

The prosecution case against the appellant was that he was a prominent member of the Communist Party under the leadership of Thakin Than Tun which has waged war against the Union Government since the year 1948, after this country had regained its independence, and that as such the appellant contributed his mite towards the objective of overthrowing the Government by force of arms. It is also alleged that the appellant had personally taken part in two war-like operations against the Government forces; once, on the 31st of May 1957 when the Police Outpost at Lanywa was attacked and arms and ammunition belonging to that outpost taken away, and, again, on the 22nd of January 1959, when the appellant was caught redhanded when the police party raided the meeting ground between the Red Flag Communists Htoo Sein Party and some members of Thakin Than Tun's party. These allegations gave rise to three charges against the appellant of which the Tribunal held the appellant guilty of the first and the third, acquitting him of complicity in the raid on Lanywa Police Outpost.

The case against the appellant rests mainly upon the testimony of persons, who must be regarded as accomplices in crime as all of them belonged to Than Tun's Communist Party which was in revolt against the Government. The Tribunal, however, considered that the testimony of the accomplices had been corroborated, not only by the testimony of some independent witnesses and the circumstantial evidence on record, but also by the

H.C. 1961

RAJAN (a) SAYA AUNG NAING v. THE UNION OF BURMA.

U BA NYUNT, J.

testimony of the appellant Rajan himself when he gave evidence on behalf of his own defence. The appellant was accordingly convicted and sentenced as already mentioned above.

In an exhaustive judgment of nearly 30 pages, the Tribunal had summarized the evidence of nearly all the important witnesses for the prosecution. It is, therefore, necessary for us to touch upon the evidence of a few of those who may be regarded as really important for the purpose of this appeal.

The main witness for the prosecution is undoubtedly, U Thein Maung (PW 2), who after being a member of Thakin Than Tun's Communist Party surrendered to the Government on the 25th of February 1956. According to this witness he was, in the year 1947, a member of the AFPFL Party at Pakokku. He became a Member of Parliament for Pakokku South Constituency during the Parliamentary Elections of 1947. After Burma attained its independence on the 4th January 1948, he was one of those who considered that the independence granted by the British Government was merely a sham. He accordingly resigned from the AFPFL, and joined the BCP or the Communist Party under the leadership of Thakin Than Tun. Accordingly, when Thakin Than Tun's Party went underground on the 28th of March 1948, he was one of those who followed Thakin Than Tun from Rangoon. The objective of the party in going underground was to overthrow the then AFPFL Government by force of arms. Than Tun's Communist Party would progressively liberate parts of Burma till the whole country came under its sway. Landowners will be deprived of their holdings which would be distributed among actual cultivators, parallel governments would be set up in regions which progressively came under the sway of the party.

With this objective in view, Than Tun's Communist Party seized Mandalay, Myingyan and other towns in Upper Burma during the latter part of the year 1949. Pakokku was seized by the White *Yebaws* who were at that time in alliance with the Communist Party. U Thein Maung then went to Pakokku and there met the appellant who was, at that time, a member of the Central Committee of the Communist Party. It was the appellant's function at Pakokku to form the Workers' Association under the leadership of the Communist Party. In the year 1951, U Thein Maung again met the appellant, this time at Sagaing. The appellant was then a member of the Sub-Committee of the Central Committee of the Communist Party. A meeting was held at Sagaing in order to clarify the aims and objects of the Communist Party under the leadership of Thakin Than Tun. In the year 1952, Government forces attacked the districts of Mandalay, Meiktila and Myingyan then under the sway of rebels. Therefore, the Sub-Committee of the Central Committee of which the appellant was a member, had to shift its headquarters to Pakokku while the armed forces of the Communist Party tried to give its utmost resistance to the Government forces, by using such modern weapons as Bren Carriers and armoured cars. Subsequently, the Communist Party created as an administrative unit a region composing of part of Monywa district, the whole of Pakokku district and Minbu district and part of Sagu. This region was called the North-west 'Taing' (Region) and it was administered by a Committee of which Dr. Nath (*a*) Saya Tun Maung was the President and the appellant, the Secretary. During that period U Thein Maung as President of the Pakokku District Committee was in constant touch with the appellant. In the year 1954, U Thein Maung himself became a member of the North-West 'Taing' Committee. Thereafter, he was actually

H.C. 1961

RAJAN (a) SAYA AUNG NAING v. THE UNION OF BURMA.

U BA NYUNT, J.

living together with the appellant until the 25th of February 1956 when he surrendered to the Government.

To show that the appellant was not only concerned with the administrative side of Thakin Than Tun's Communist Party but also took part in the deliberations of the War Council, U Thein Maung gave an instance. On the 7th of January 1956, when the Government forces were about to enter into a new phase of their operations against the Communist forces, namely, " Aung Marga Operation " U Thein Maung, the appellant Rajan (*a*) Saya Aung Naing. Saya Tun Maung and one, Ko Htay, member of the Supreme Body of the Communist Party known as the Politbureau, met at a place south of Kyaukkyi. They then discussed a plan of operation to meet the impending threat from the Government forces. It was decided that rather than being surrounded and eventually made to surrender to the Government forces, the armed forces of Thakin Than Tun's Communist Party should fight its way out towards Pauk and Myaing townships. This plan was carried out and the appellant Rajan (*a*) Saya Aung Naing, Saya Tun Maung, Ko Htay and himself were those who accompanied what was known as the " Mon-dine Tat " towards Da-bauk-kon and thence the appellant and U Thein Maung came back to Pakokku to consolidate the Communist Party there.

The evidence of Ko Aung Kunt (*a*) Ko Yebala (PW 6) is more or less on the same lines as that of U Thein Maung. He also met the appellant Rajan (*a*) Saya Aung Naing at Pokokku in the year 1949 when the appellant was trying to form the Workers' Association affiliated to Thakin Than Tun's Communist Party. He knew of the shift of the Communist Party headquarters to Pakokku when Government forces operated against Mandalay, Meiktila

and Myingyan districts in the year 1952. He knew that after the North Western Region (အနောက်ပြောက်တိုင်း) was formed the appellant became the Secretary of the 'Taing Committee'. He also knew that in the year 1953, after the Conference at Sedoktaya in Minbu district under the aegis of the North-West 'Taing' Committee, the leaders of the Party including the appellant went to such places as Nan-thar-kyay village and Kyungyi-kyay village, etc., to persuade the cultivators not to give up possession of the holdings they were working and not to pay any land rent for these holdings. He also knew that in these villages the Communist Party set up Village Administrative Committees.

Other accomplices to give evidence for the prosecution were Ko Soe Tint (PW 15), Maung Nyan Yin (*a*) Bo Toe Yin (PW 16), U Than Maung (*a*) Thu-ri-ya U Than Maung (PW 17), and Ko Hla Kyi (*a*) Bo Hla Kyi (PW 18). Although Ko Soe Tint had once acted as Interpreter to Dr. Nath (*a*) Saya Tun Maung who was a member of the Central Committee of the Communist Party under Thakin Than Tun and who subsequently became the President of the North-West 'Taing Committee' he knew that the appellant Saya Aung Naing (*a*) Rajan was one of those who indoctrinated members of the armed forces of the Communist Party, White *Yebaws* and Army mutineers with Marxism, the three bodies being at that time in alliance under the name of 'Tat Paung Su'. During 1952, after Mandalay, Meiktila and Myingyan were occupied by the Government forces, Ko Soe Tint met Saya Aung Naing in Pakokku district. At that time Saya Aung Naing was a prominent leader of the Communist Party and he was engaged in political consolidation of the Party in that area.

Maung Nyan Yin (*a*) Bo Toe Yin (PW 16) rose from the ranks to that of a Captain of the Pyithu Tat-ma-daw under Thakin Than Tun's Communist Party in the year 1950.

H.C. 1961

RAJAN (a) SAYA AUNG NAING v. THE UNION OF BURMA.

U BA NYUNT, J.

He met the appellant Rajan (a) Saya Aung Naing in Myinmu in the year 1952 when the appellant was trying to preach rapprochement with the Government.

U Than Maung (a) Thu-ri-ya U Than Maung (PW 17) has met the appellant Rajan (a) Saya Aung Naing in the year 1950 at Prome when the appellant was a member of the Central Committee of Thakin Than Tun's Communist Party. He knew that in the year 1950 the appellant was responsible for the political consolidation of the Communist Party at De-da-ye. In the year 1952, he met the appellant again when the appellant was Secretary of the North-West 'Taing' Committee. This witness said that in Thakin Than Tun's Communist Party there were two organizations of which one was responsible for political consolidation and the other for its success in waging warfare against the Union Government. Saya Aung Naing's main function was in the direction of political consolidation of the Party.

Ko Hla Kyi (a) Bo Hla Kyi (PW 18) was a member of the District Committee whose function was the prosecution of war against the Union Government. In the year 1950-51, he met the appellant Rajan (a) Saya Aung Naing at Nyaungbintha Sakhan in Upper Burma. At that time the appellant was a co-opted member of the Central Committee of Thakin Than Tun's Communist Party. He knew that when the Government forces attacked the rebels in Meiktila, Myingyan and Mandalay districts it was the appellant's duty to boost the morale of the Communist armed forces by preaching to them. Bo Hla Kyi himself surrendered to the Government forces during January 1954.

Now, it is settled law that the rule of prudence requires that the evidence of an accomplice should not be taken as corroborative of that given by another. In this connection it is relevant to reproduce the observations of

a special Bench of this Court consisting of U San Maung, U Thaung Sein and U Ba Nyunt, JJ. in *Kala Lay* (a) *Tin Nyo* v. *The Union of Burma* (1). The special Bench said:

" . . . The matter, however, has since been set at rest by the Supreme Court in *Ali Meah* v. *The Union of Burma* (2). In that case although the actual decision is to the effect that the evidence of an approver against an accused person could not be corroborated by the confession of the co-accused, the following passage from the judgment of the Supreme Court makes it clear that the same rule applies to the corroboration of the evidence of an approver by that of an accomplice. The Supreme Court said:

"Now, the question, how much reliance can be placed upon the evidence of an accomplice, has been the subject matter of many decisions. The Evidence Act itself provides under section 133 that an accomplice is a competent witness and that a conviction based upon his evidence is 'not illegal.' But then under section 114 the Court may presume that an accomplice is unworthy of credit, unless he is 'corroborated in material particulars' [*See* illustrations (B) to the section]. In between these provisions a law of prudence has come to be accepted as observed by Viscount Simon in ***Bhuboni Sahu*** **v.** ***The King*** **(3).**

'Reading these two enactments together, the Courts in India have held that whilst it is not illegal to act on the uncorroborated evidence of an accomplice it is a rule of prudence so universally followed as to amount almost to a rule of law that it is unsafe to act on the evidence of an accomplice unless it is corroborated in material respects to implicate the accused; and further that the evidence of one accomplice cannot be used to corroborate the evidence of another accomplice!"

The decision to the contrary in *Nga Myo's* case (4) must be considered as *pro tanto* overruled by the decision in Ali Meah's case.' "

(1) Criminal Appeal No. 113 of 1960. (1960) B.L.R. (H.C.) 144.
(2) (1954) B.L.R. 65 (S.C.) (3) 76 I.A. 147.
(4) (1938) R.L.R. 190.

H.C. 1961 — RAJAN (a) SAYA AUNG NAING v. THE UNION OF BURMA. — U BA NYUNT, J.

It is, therefore, necessary to consider what corroboration there is to the testimony of persons who may be regarded as accomplices of the appellant Rajan (*a*) Saya Aung Naing. As has been truly observed in *Bo Oo Sein and four others* v. *The Union of Burma* (1) " the offence of waging war against the Government is a continuing offence," so that the several persons cited by the prosecution in this case who at one time or other had been active members of Thakin Than Tun's Communist Party in revolt against the Government are accomplices of the appellant. The Special Tribunal considered that two witnesses Ko Ba Ohn (PW 13) and Ko Ba Myaing (PW 14) were not members of Than Tun's Communist Party which was in revolt against the Government and that therefore, they were independent witnesses whose evidence could be taken into consideration as corroborative of the evidence of the appellant's accomplices in crime.

Ko Ba Ohn (PW 13) is a humble villager of Nan-thar village in Pauk township of Pakokku district. He was one of those unfortunate persons who came under the sway of the Communist Party when Government forces evacuated from Pakokku. His own land measuring about ten acres was seized by the Communists. Thereafter, he was made to serve on a Village Committee which was charged with the duty of collecting land-tax from the cultivators to whom the lands seized from their owners had been distributed. He then met the appellant Saya Aung Naing who came there to supervise the distribution of land to the cultivators. Ko Ba Ohn was neither a member nor a sympathiser of the Communist Party and he got back his land when the Government forces reoccupied the village-tract.

Ko Ba Myaing (PW 14) was another humble villager of Nan-thar village of Pauk township, Pakokku district.

(1) (1955) B.L.R 7 (H.C.).

He became a colleague of Ko Ba Ohn in the Village Committee charged with the duty of collecting land-taxes from the cultivators. He met the appellant Saya Aung Naing when the latter came to the village as a delegate of Than Tun's Communist Party to give instructions regarding the method of distributing land to the cultivators.

It may be argued that even such humble persons as Ko Ba Ohn and Ko Ba Myaing (PWs 13 & 14) are in some way or other accomplices of Thakin Than Tun's Communist Party in revolt against the Government, as they had helped in the collection of land-taxes which contributed towards the sinews of war. However, we are of opinion that placed in the circumstances in which they were and compelled to perform the duties with which they had been charged, Ko Ba Ohn (PW 13) and Ko Ba Myaing (PW 14) cannot be regarded as accomplices of the members of Thakin Than Tun's Communist Party in revolt against the Government. To hold otherwise would be tantamount to saying that almost every person coming under the sway of the Communist Party which administered the areas which the Communists had wrested from the Government forces, is an accomplice of Thakin Than Tun.

For these reasons we consider that the Special Tribunal was quite justified in using the evidence of Ko Ba Ohn and Ko Ba Myaing (PWs 13 & 14) as a piece of independent corroboration. Accordingly at the time the charge was framed against the appellant Rajan (*a*) Saya Aung Naing there was a *prima facie* case against him under section 122 (*1*) of the Penal Code for being a prominent member of Thakin Than Tun's Communist Party whose objective was the overthrow of the Union Government by force of arms.

Regarding the third charge which dealt with the manner of arrest of the appellant Rajan (*a*) Saya Aung

H.C. 1961

RAJAN (a) SAYA AUNG NAING v. THE UNION OF BURMA.

U BA NYUNT, J.

Naing, we are of the opinion that there is, to say the least, an element of doubt whether the appellant was armed with such a lethal weapon as a rifle when he took to flight when the police party under U Pike Htwe raided the meeting ground between the members of the Red Flag Communists—Htoo Sein Party and some members of Thakin Than Tun's Communist Party. For instance, there is a serious contradiction in the evidence of U Pike Htwe himself. What U Pike Htwe said in his examination-in-chief was this: "It was about 9 a.m. when the police party consisting of 16 Reserved Police Constables under his command raided the spot in Kha-mouk-toung region of Pauk township on information received that members of Htoo Sein Party, Thakin Soe Party and Thakin Than Tun's Party were to meet in conclave. This spot was reached at about 9 a.m. on the 22nd of January 1959 and the members of the three parties were completely taken by surprise. U Pike Htwe's party opened fire from a distance of about 100 yards and after some resistance the opponents were put to flight. The appellant Rajan (*a*) Saya Aung Naing was captured at the spot as he could not effect his escape. He was seen to throw down his rifle and haversack and to stand at a distance of 5 fathoms from that spot. He was struck by a police constable and made to point out the spot where he had thrown down his rifle and haversack. He indicated that spot and the rifle was seized. So was the haversack." In cross-examination, however, this witness said that the appellant Rajan only threw down the rifle and haversack when he was struck by a police constable, namely, Tun Tin. These contradictory statements cannot be reconciled. According to Tun Tin (PW 26) the appellant threw down rifle after he had struck him, and the appellant was arrested at a spot about 5 cubits away. He asked the appellant to point out where his rifle was and the appellant pointed

out the spot where it lay. This statement, on the face of it, is most improbable as if the appellant was actually seen throwing down his rifle from about 5 cubits' distance, there was no necessity to ask him to point out the place where that rifle was. The appellant's story that he was never armed with a rifle is much more probable.

The appellant when examined on oath admitted most of the facts deposed to by U Thein Maung (PW 2), the main witness for the prosecution. He admitted that when Aung Mar Ga Operation was impending he, Thein Maung, Saya Tun Maung and Ko Htay met to discuss ways and means of meeting the threat. He, however, said that the decision arrived at was that they should try and avoid contact with the Government forces. He denied that the Communist armed forces known as the "Mon-dine Tat" were there and said that he did not even know whether there were any such forces in the vicinity of their meeting place.

The only point which the learned Advocate for the appellant has urged in his favour is that the offence which the appellant committed was one punishable under section 123 (*1*) of the Penal Code for encouraging persons whom he knew or had reasonable grounds for believing that they were engaged in committing high treason. However, this section is in our opinion only applicable to those persons who though not in the conspiracy for committing high treason, had encouraged any one who they knew to be so engaged. It has no application to a person like the appellant Rajan (*a*) Saya Aung Naing, a prominent member of the Central Committee of the Communist Party whose avowed object was the overthrow of the Union Government by force of arms. Moreover, the appellant, on his own admission, was one of those who took part in the deliberations for meeting the threat of the "Aung Mar Ga Operation". Whether the decision was to meet

H.C. 1961

RAJAN (a) SAYA AUNG NAING v. THE UNION OF BURMA.

U BA NYUNT, J.

the threat of encirclement by fighting through or by evading attack, the aim and object was to preserve the armed forces of the Communist Party so that they could fight the Government forces thereafter. Consequently, the appellant's case is quite indistinguishable from that of *Ko Soe Maung* (a) *Ko Chit Kaung* (a) *Ko Aung Tun* (v). *The Union of Burma* (1), where a Bench of this Court consisting of U San Maung and U Thaung Sein, JJ. observed:

> "The appellant Chit Kaung has undoubtedly joined the insurrection against the Government of the Union of Burma. He is the Director of Propaganda and Information in the revolutionary army consisting of the armed forces of the Communist Party, the *Pyithu Yebaws* and the Army mutineers. He held the rank of a Colonel in that army and although his duties were non-combatant in nature, his function was to boost the morale of the revolutionary army so that they might be in fine mettle for the purpose of fighting against the armed forces of the Union of Burma. For these reasons, we consider that the appellant Chit Kaung has been rightly convicted of the offence punishable under section 122(1) of the Penal Code."

Among the cases relied upon by the Special Tribunal for coming to the conclusion it did was *Maung Nyo* v. *The Union of Burma* (2) where a Bench consisting of U Tun Byu, C.J. and U Aung Khine, J. held that "the fact that Maung Nyo was never found in active combat with the Government forces was not in itself alone a factor which would decide the question as to whether the offence committed by him amounted to levying war against the Government and that a man who incited or who provided the sinews of war or encourage those actively engaged in levying war against the Government was equally

(1) Criminal Appeal No. 637 of 1959 / Criminal Ref. No. 112 of 1959 1960 B.L.R. (H.C.) 136.

(2) (1954) B.L.R. (H.C.) 1.

culpable as the man who by his own volition committed violence." With great respect we are entirely in agreement with this observation.

Now, regarding the penalty which should be meted out to the appellant we would observe that when on the 7th of February 1961, the Special Tribunal delivered its judgment there was no option but to sentence the appellant to death, this being the only sentence provided by the law. However, section 122 (1) of the Penal Code has since been amended by the Penal Code (Amendment) Act of 1961 (Act No. V of 1961). Sections 2 and 3 of this Act read:

> "2. For section 122 of the Penal Code, the following shall be substituted as section 122, namely:—
>
> "122. (1) Whoever commits High Treason within the Union of Burma shall be punished with death or transportation for life.
>
> (2) Whoever, being a citizen of the Union of Burma or ordinarily resident within the Union, commits High Treason outside the Union shall be punished with death or transportation for life.
>
> 3. The provisions of section 5 of the Burma General Clauses Act shall have no effect in respect of the substitution of section 122 of the Penal Code under this Act."

Because of section 3 of the Act it has retrospective effect. This case is, therefore, distinguishable from *Shwe Hla U and others* v. *The King* (1) where Dunkley and Blagden, JJ. held that because of the provisions of section 5 of the Burma General Clauses Act, an offender must be punished as provided for in the Act which was in force at the time when the offence took place and not under the Act which was in force at the time when he was convicted.

(1) (1941) R.L.R. 58.

H.C.
1961

RAJAN (*a*) SAYA AUNG NAING
v.
THE UNION OF BURMA.

U BA NYUNT, J.

In our opinion, the alternative sentence of transportation for life has been provided to meet cases likes the present where a prominent member of the Communist Party is found guilty of an offence punishable under section 122 (*1*) of the Penal Code not because he has actively taken part in any combat but because he was admitted into the confidence of the Higher Councils of the Party.

For these reasons we would, while confirming the conviction of the appellant Rajan (*a*) Saya Aung Naing under section 122 (*1*) of the Penal Code, after the sentence of death meted out to him by the Special Tribunal to one of transportation for life.

ရာဇဝတ် ပြင်ဆင်မှု

တရားဝန်ကြီး ဦးထွန်းတင်ရွှေတို့၏

ဦးသန်းမောင် (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ (ဦးနု) (လျှောက်ထားခံရသူ)*

† တရားလွှတ်တော် ၁၉၆၁ မေလ ၃၀ ရက်။

ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၂၁ (၉)၊ နိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ်သည်၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း၊ တရားစွဲဆိုရန် ပုဒ်မ ၁၉၇ အရ၊ အစိုးရ၏ခွင့်ပြု အခိန့်လိုခြင်း၊ ပုဒ်မ ၂၁၂၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူဖြစ်မှုသာ တရားစွဲပိုင်ခွင့်။

နေရှင်. သတင်းစာ အယ်ဒီတာ၊ ဦးလောရုံက မစ္စတာ ဘီ၊တီ၊ကို(ဗ်)တူနစ်ကို ဆိုသူအပေါ်၊ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၅၀၀ အရ၊ အသရေဖျက်မှုအတွက် တရားစွဲဆိုနေစဉ်အတွင်း၊ လျှောက်ထားခံရသူ နိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနုက မစ္စတာ ကို(ဗ်)တူနစ်ကိုအား၊မကျန်းမာသဖြင့်ဆေးဝါးကုသနိုင်စေရန် သွားရောက်ဘို့သာ သက်သာစွာ သဘောဖြင့် ပြည်မှ ထွက်ခွါခွင့်ပြုခြင်းအတွက်၊ လျှောက်ထားသူက လျှောက်ထားခံရသူအပေါ် တွင် နိုင်ငံတော် အစိုးရ၏ တရားစွဲဆိုခွင့်ပြုသည့် အမိန့် မရသဲ့ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၂၁၂ အရ၊ တရားစွဲဆိုလေသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လျှောက်ထားခံရသူ နိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ်သည်၊ အစိုးရအဖွဲ့ဝင် တဦးဖြစ်သဖြင့်၊ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၂၁ (၉) အရ၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဆိုသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များတွင် ဝင်နေပြီး၊ ၎င်းပြုမူ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းမှာ တဦးချင်း အနေနှင့် ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်း မဟုတ်၊ အစိုးရ အဖွဲ့အနေနှင့်သာ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်သောကြောင့်၊ ၎င်းအပေါ် တရားစွဲဆိုရန်မှာ၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၉၇ အကြုံးဝင်သဖြင့်၊ နိုင်ငံတော် အစိုးရ၏ ခွင့်ပြုမိန့် မရသဲ့ တရားစွဲဆိုနိုင်ခွင့် မရှိ။

မစ္စတာ ကို (ဗ်) တူနစ်ကိုသည် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၂၁၂ အရ၊ ရာဇဝတ်ပြစ်မှု ကျူးလွန်သူ တဦး (Offender) ဖြစ်ကြောင်း သက်သေခံချက်မရှိ၊၎င်းအပေါ် စွဲဆိုထားသည့် အမှုပင် နုတ်သိမ်းပြီးမြို့ ဖြစ်သဖြင့်၊ လျှောက်ထားခံရသူမှာ၊ စွပ်စွဲသည့် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၂၁၂၊ အကြုံးဝင်သည့် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူတဦးဖြစ်သည်ဟု မည်သို့မျှ မယူဆနိုင်။ **Ramrajchoudry v. King-Emperor, 24 Pat. 604; Emperor v. Latoor, 31 Cr. L.J. 288** တို့ကို ရည်ညွှန်းသည်။

လျှောက်ထားသူအတွက်၊ ဦးသန်းတင် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်၊ နိုင်ငံတော် ရှေ့နေချုပ်ကြီး ဦးဘဆွေ လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သည်။

---

* ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၈၄ (ခ)။

† ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမူ အမှတ် ၂ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၉ ရက် နေ့စွဲပါ၊ ရန်ကုန်မြို့ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်မှု။

တရားလွှတ်တော်
၁၉၆၁
—
ဦးသန်းမောင်နှင့်
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်
ဦးနု။

တရားသူကြီး ဦးထွန်းတင်။ ။ဤရာဇဝတ် ပြင်ဆင်မှုမှာ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ကုန်သည်လမ်း၊ အမှတ် ၄၂၉ နေ၊ ဦးသန်းမောင်က၊ ရန်ကုန်ခရိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရုံးတော် ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ်၊ ၂ တွင်၊ လျှောက်ထားခံရသူ ဦးနုအပေါ်၊ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၂၁၂/၅၂ (က) အရ၊ အရေးယူပါရန်၊ ဦးတိုက် လျှောက်ထားတိုင်တန်းခဲ့သည်ကို လက်မခံဘဲ။ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၉ ရက်နေ့စွဲပါ အမိန့်အရ၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ကိုဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀၃ အရ၊ ပယ်လိုက်သည်ကို မကျေနပ်၍၊ တင်သွင်းသည့် အမှုဖြစ်ပေသည်။

ထိုလျှောက်လွှာတွင် လျှောက်ထားသူက ဖော်ပြသည်မှာ၊ နေရှင်း သတင်းစာအယ်ဒီတာ ဦးလောရုံက မစွတာ ဘီ၊တီ၊ကွို (ဗ်)တူနစ်ကို ဆိုသူအပေါ်၊ ရာဇသတ်ကြီးမှု ပုဒ်မ ၅၀၀ အရ၊ အသရေဖျက်မှုနှင့်စွဲဆိုထားသည့်အမှုမှာ၊ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ ရာဇသတ်ကြီးမှု အမှတ် (၁) အရ၊ တရားလွှတ်တော်တွင် စစ်ဆေးဆဲ ရှိပါကြောင်း၊ ၎င်းတို့ရုံးခံသည် အမှုရင်ဆိုင်ရန် ရုံးတော်သို့ တက်ရောက်ခြင်းမှ ပျက်ကွက် တိမ်းရှောင် ပုန်းအောင်း နေသဖြင့်၊ ရုံးတော်သို့ ခံဝန်အဖြစ် ၎င်းတင်သွင်းတားသည့် ဒေမျှားပင် အသိမ်းခံရသည် ကိုလျှောက်ထားခံရသူသည်သိရှိပါကြောင်း၊ ထိုကဲ့သို့ တရားခံ ကွို (ဗ်)တူနစ်ကို သည် တရားဥပဒေ စိုးမိုးမှုဘောင်အတွင်းမှ တိမ်းရှောင်နေသူ တဦးဖြစ်ကြောင်း လျှောက်ထားခံရသူသည်၊ ဝန်ကြီးချုပ်အနေဖြင့် ၎င်း၊ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးအဖြစ်၎င်း သိရှိပါလျက်၊တရားခံ ကွို (ဗ်)တူနစ်ကိုအား တရားဥပဒေအရ စစ်ဆေးခံခြင်းနှင့်အပြစ်ပေးခံရခြင်းတို့မှ လွတ်မြောက်နိုင်စေရန် ရည်ရွယ်၍၊ တိုင်းပြည်မှ ထွက်ခွါသွားခွင့်ပြုခဲ့ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ တရားခံ တဦးအား ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ခြင်းမှ ကာကွယ်မှု ပေးနိုင်ရန် လျှောက်ခံရသူတွင် အာဏာမရှိ၊ ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်လင့်ကစား ဥပဒေ စိုးမိုးမှုကို မခံရလေအောင် (Immunity)ရရှိသူ မဟုတ်သဖြင့်၊ ဖော်ပြပါ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မအရ အရေးယူပါရန် တိုင်တမ်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

၎င်းလျှောက်လွှာ တိုင်တမ်းချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက၊ လျှောက်သူအား ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၂၀၀ အရ စစ်ဆေးသောအခါ၊ လျှောက်သူက အထက်ပါ အကိုင်းပင် မိမိသတင်းစာမျှားတွင် ဘက်ရှုရ၍ သိရှိရကြောင်းနှင့် လျှောက်ခံရသူက၊ တရားခံ ကွို (ဗ်)တူနစ်ကိုအား၊မြန်မာပြည်မှ ထွက်ခွါသွားခွင့်ပြုလိုက်သည်ကို လည်း သတင်းစာ ရှင်းလင်းပွဲတွင် ပြောပြသည်မှာ မှန်ကြောင်း ဦးလောရုံထံမှ ထပ်မံသိရှိရသဖြင့်၊ အမှုကို စွဲဆိုတင်သွင်းခဲ့ကြောင်း၊ လျှောက်ခံရသူသည်၊ နိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ်၎င်း၊ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးအဖြစ်၎င်း တာဝန်များ ပူးတွဲ ဆောင်ရွက်နေသူဖြစ်သည်ကို မိမိသိသော်လည်း ယခုကဲ့သို့ ဦးတိုက် လျှောက်ထား တရားစွဲဆိုရာ၌၊ နိုင်ငံတော် အစိုးရ၏ ခွင့်ပြုချက် အရသာ တရားစွဲဆိုနိုင်သည်ကို မသိ၍၊ နိုင်ငံတော်

အစိုးရက လျှောက်ခံရသူအပေါ် တရားစွဲဆိုခွင့် ပြုသည့် အမိန့် မပါရှိပါဟု အစစ်ခံလေသည်။

တရားလွှတ်တော်
၁၉၆၀
ဦးသန်းမောင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံတော်
ဦးနု။
ဦးထွန်းတင်။

ထို့အတူက်၊ ရန်ကုန်ခရိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက၊ လျှောက်လွှာပါ အချက် အလက်များနှင့် လျှောက်ထားသူ၏ အစစ်ခံချက်များကို လေ့လာ သုံးသပ်ပြီး သကာလ စွဲဆိုခဲ့သည့် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၂၁၂ လိုအပ်သည့် အဓိကအချက်ဖြစ်သည်။ လျှောက်ထားခံရသူသည် အမှန်တကယ် ရာဇဝတ် ပြစ်ဒဏ် ကျူးလွန်သော တရားခံတဦးအား၊ တရားဥပဒေအရ အပြစ်ဒဏ် ပေးခြင်းမှ ကာကွယ်မှု ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်သည် မဖြစ်သည်ကို ဆင်ခြင်သော်၊ လျှောက်ထားသူ၏ တင်ပြချက်တို့မှာ ၎င်းကိုယ်တိုင် မြင်တွေ့ကြားသိခဲ့ခြင်းမဟုတ်၊ သတင်းစာများမှ တဆင့် ဘတ်ရှုသိရှိရခြင်းမျှသာ ဖြစ်သဖြင့်၊ တရားရုံး အနေနှင့် ထိုကဲ့သို့ တဆင့်စကားကြားသိရသည့် သက်သေခံချက်မှာ၊ ဥပဒေအရ၊ တိကျခိုင်လုံသော သက်သေခံ ထွက်ချက်ဟု မဆိုနိုင်၊ လျှောက်ခံရသူသည် စွပ်စွဲပါ ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည်ဟု ယူဆ အရေးယူရန် မသင့်ဟု ဆုံးဖြတ်၍ လျှောက်ထားချက်ကို ပုဒ်မ ၂၀၃ အရ ပယ်ခဲ့လေသည်။

ထို့ကြောင့် ယခုပြင်ဆင်မှုတွင် လျှောက်သူကတင်သွင်းသည်မှာ၊ စွဲဆိုအစစ်ခံချက်များအရ၊ လျှောက်ခံရသူသည်၊ မူလအပေါ်ရံအားဖြင့် (*Prima facie*) ရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန်ကြောင်း ထင်ရှားရကား၊ လျှောက်လွှာကို မဆိုင်းမတွ အပယ်ခံရခြင်းမှာ မျက်နှာလိုက်ပြီး တဘက်သတ် ပြုလုပ်ခြင်း နိုင်လှသဖြင့်၊ ဥပဒေအရမှားယွင်းကြောင်းနှင့် လျှောက်သူအား စွဲဆိုချက်များကို ထင်ရှား ထောက်ခံနိုင်စေရန် သက်သေများ တင်ပြရန် ခွင့်မပြုဘဲ အမှုကို ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ မျှတမှုမရှိ၊ တရားဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်ပါသဖြင့်၊ ရန်ကုန်ခရိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး ချမှတ်ခဲ့သည့် ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၉ ရက်နေ့စွဲပါ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး၊ အမှုကို ဆက်လက် ကြားနာနိုင်စေရန် အမိန့်ချမှတ်ပေးပါမည့်အကြောင်း လျှောက်ထားလေသည်။

ဖေါ်ပြပါ ကိုးကားချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ လျှောက်းသူ၏ ဝတ်လုံတော်ရှေ့ကြီးက ကိုးစားသည်မှာ၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးပုဒ်မ ၁၉၀ (၁) (ဂ) အရ၊ ခရိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ရာဇဝတ်ကြောင်းဖြင့် မည်သူတဦးတယောက်၏ သတင်းပေးချက်အရသော်၎င်း၊ ကိုယ်တိုင် သိရှိ ထင်မှတ်ချက် အရသော်၎င်း အရေးယူ ခွင့်ရှိသဖြင့် ယခုအမှုတွင် ပေါ်လွင်သည့်အချက်များကို သတိ မမူဘဲ လျှောက်လွှာကို ယခုကဲ့သို့ ရုတ်တရက် ပယ်လိုက်ခြင်းမှာ ဥပဒေအရ ချီယွင်းသည်တဝ၊ အနည်းဆုံး တရားမျှတမှု ရှိစေရန် သက်သေအထောက်အထား ပေးပြ စစ်ဆေး သုံးသပ်ရန် သင့်ကြောင်း၊ ထိုမှတဆင့် လျှောက်ခံရသူသည်၊ နိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်သဖြင့်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၉၇ အာကျုံးမဝင်၊ ၎င်းပုဒ်မတွင် ဖေါ်ပြသည့် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများအမျိုးအစား

တရားလွှတ်တော် ၁၉၆၁
ဦးသန်းမောင်နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ဦးနှု။
ဦးထွန်းတင်။

တွင် မပါဝင်၊ နိုင်ငံတော် သမတက ရာထူးမှ ထုတ်ပယ်ခွင့် မရှိသူတဦးဖြစ်၍၊ လျှောက်ခံရသူအပေါ် တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ ခွင့်ပြုသည့် အမိန့်ပါရှိရန်မလိုပါဟု လျှောက်ထားလေသည်။

သို့သော် အစိုးရကိုယ်စား နိုင်ငံတော် ရှေနေချုပ်ကြီးက ဖေါ်ပြသည်မှာ၊ လျှောက်သူသည် တရားခံ ကွ (ဗ) တူနစ်ကိုအပေါ် စွဲဆိုခဲ့သည့်အမှုနှင့် မည်သို့မှုမပတ်သက်သည်မှာ ၎င်း၏ အစစ်ခံချက်အရပင် ထင်ရှားနေသဖြင့်၊ လျှောက်ခံရသူပေါ် မိမိကတင်သွင်းခဲ့သည့်စွပ်စွဲချက်များမှာ တဆင့်စကား ကြားသိရချက်များသာဖြစ်ကြောင်းမှာ မငြင်းဆိုနိုင်။ ထို့အတွက် ဥပဒေအရ၊ လျှောက်ခံရသူပေါ် ရာဇဝတ်ကြောင်းဖြင့် ဆက်လက် အရေးယူနိုင်ရန် ရုံးတော်ရှေတွင် တရားဝင်သက်သေခံချက် လုံးဝ မရှိသည်မှာ ပေါ် လွင်သည်တကြောင်း၊ ထိုမှ ဘာဆင့်ကြားသိရချက်များအရ စွပ်စွဲခဲ့သည်များမှာ မှန်ကန်ကြောင်းထင်ရှားစေရန် သက်သေစာရင်းတင်သွင်းခဲ့ခြင်း၊ သို့မဟုတ် သက်သေများပြသရန် အခွင့်တောင်းခဲ့ခြင်းနှင့် ထိုသို့ ခွင့်ပန်ခြင်းကို ခရိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက မလိုက်လျောခဲ့ပါဆိုသည့် အချက်များလည်း လုံးဝမဖေါ်ပြနိုင်သဖြင့်၊ ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီး ချမှတ်ခဲ့သည့် အမိန့်မှာ တရားမျှတမှု မရှိပါဟု မည်သို့မျှ မဆိုနိုင်။ လျှောက်ထားသူသည် ဥပဒေအရ ပြည့်စုံအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိခဲ့၊ ချုတ်ယွင်းချက်များရှိခဲ့သဖြင့်၊ ခရိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၂၀၃ အရ၊ ထိုစွက်စွဲချက်မျိုးအပေါ် ဆက်လက်အရေးယူရန် အကြောင်း မလုံလောက်ဟု ယူဆပါက၊ ရုတ်ခြည်း ပယ်ရန်၊ ဥပဒေက ခွင့်ပြုထားသည့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းသာဖြစ်သဖြင့် လျှောက်ထားသူ တင်သွင်းသည့်တိုင်း၊ ထောက်စီးနင်း မျက်နှာလိုက်ပြီး ဆောင်ရွက်ခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်ဟု ယူဆရန် မသင့်ပါဆိုသည်။

တဖန် ဆက်လက် စီစစ်မှု စွပ်စွဲခဲ့သည့် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၂၁၂ အရ ပြစ်မှု ကျူးလွန်သည်ဟု ယူဆဆုံးဖြတ်ရန် လိုအပ်သည့်အချက်မှာ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူ (Offender) ဟူသည်ကို ပြစ်ဒဏ် ခံစားရစေခြင်းမှ ကာကွယ်ခြင်းအမှု ပြုမှုသာ ကျူးလွန်ခြင်းဖြစ်မည်ဖြစ်ထုကား၊ ယခုအမှုတွင် ကွ (ဗ) တူနစ်ကိုသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူတဦးဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသည့် သက်သေခံ၊ သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက် မရှိသေး၊ အမှုမှာ ထိုစဉ်က စစ်ဆေးဆဲပင် ရှိနေပြီး၊ ယခုမူ နိုင်ငံတော်အစိုးရက ထိုအမှုကိုယုတ်သိမ်းလိုက်၍၊ တရားခံအား၊ တရားရှင်လွှတ်လိုက်ပြီဖြစ်သဖြင့်၊ ကွ (ဗ) တူနစ်ကိုသည် ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၂၁၂ တွင် သတ်မှတ်သည့် ပြစ်မှု ကျူးလွန်သူ တဦး (Offender) ဟုမည်သို့မျှ မယူဆနိုင်တော့ဆည်မှာ *Ramrajchoudry* v. *King Emperor* (1) နှင့် (*Emperor* v. *Latoor* (2) ဖြတ်ထုံး သာဓကများအရ၊ ထင်ရှားကြောင်း၊ ထို့ပြင်၊ နေရှုံး

(1) 24 Pat. p. 604. (2) 31 Cr. L. Jon. 288.

သတင်းစာ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၁ ရက်နေ့စွဲတွင် ဖေါ်ပြထားသည့် လျှောက်ခံရသူ သတင်းစာ ရှင်းလင်းပွဲတွင် ပြောဆိုခဲ့သည်ဆိုသည့် စကားများကို ဝေဘန်မှု၊ လျှောက်ခံရသူသည် ပြစ်မှု ကျူးလွန် သူ တဦးအား ပြစ်ဒဏ် ခံစားရစေခြင်းမှ ကာကွယ် စိမ့်ဥ်၊ တိုင်းပြည်မှ ထွက်ခွါခွင့်ပြုခြင်းမဟုတ်၊ မကျွန်းမာသဖြင့် ဆေးဝါးကုသနိုင်စေရန် သွား ရောက်ဘို့သာ သက်သွာသော သဘောဖြင့် ခွင့်ပြုလိုက်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း အတိအလင်း ရေးသားထားရကား၊ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၂၁၂ ၏ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် မည်သို့မျှ ကိုက်ညီခြင်း မရှိတော့ပေ။

တရားလွှတ်တော် ၁၉၆၁

ဦးသန်းမောင် နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် ဦးနု။

ဦးထွန်းတင်။

ထို့မှတပါဆင့်၊ ပညာရှိအစိုးရရွေးနေကြီးက၊ ဖေါ်ပြသည်မှာ၊ ယုတ်စွအဆုံး လျှောက်ထားသူ၏ စွဲဆိုချက်များသည် မှန်ကန်သည်ဆိုစေဦး လျှောက်ခံရသူသည် နိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ် အနေနှင့်သော်၎င်း၊ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး အနေနှင့်သော်၎င်း၊ အစိုးရအဖွဲ့၏ ဝတ္တရားကို ရွက်ဆောင်ခဲ့ခြင်းသာဖြစ်သဖြင့်၊ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၂၁ တွင် သတ်မှတ်သည့် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း တဦးတွင် အကျုံးဝင် မဝင်ကို စီစစ်သော် ၎င်းပုဒ်မ နဝမအပုဒ်၌ ရှင်းလင်းချက်အရ၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတဦး ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားတော့၏၊ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုရှင်းလင်းချက်အရ(Every member of the Government) မှာ၊ ပုဒ်မ ၂၁ တွင် ဖေါ်ပြသည့် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတွင် ပါဝင်ကြောင်း ဖေါ်ပြထားရကား၊ လျှောက်ခံရသူမှာလည်း ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ ၁၁၄ အရ၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရ အဖွဲ့ဝင်တဦးဖြစ်သော ကြောင့်ဖြစ်ပေသည်။ တဖန် လျှောက်သူဘက်မှ လျှောက်ခံရသူသည် နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်သဖြင့်၊ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေများအရ၊ နိုင်ငံတော် သမတကြီးက နုတ်ပယ်နိုင်သူ မဟုတ်သဖြင့် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၉၇ တွင် အကျုံးမဝင်ပါဟုဆိုလင့်ကစား၊ ၎င်းပုဒ်မတွင် နိုင်ငံတော် သမတ၊ သို့မဟုတ် (some higher authority) ဟု အတိအလင်း ဆိုထားသဖြင့် နိုင်ငံတော် သမတက နုတ်ပယ်နိုင်သူ တဦးမဟုတ်သဖြင့် တရားစွဲဆိုရန်နိုင်ငံတော် အစိုးရ၏ ခွင့်ပြုမိန့် မလိုပါဟု ဆိုသည်မှာ မမှန်ကန်ပါ ဆိုပေသည်။

ထို့အတွက် ယခုအမှုတွင် နှစ်ဘက်သော ဝတ်လုံတော်ရဂြိုးများ၏ တင်သွင်းချက်များကိုသုံးသပ်မှု၊ အဓိက အားဖြင့် ဝေဘန်ဆုံးဖြတ်ချက်ပေးရန် အချက်ကြီး ၂ ချက်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပေသည်။ ၎င်းတို့မှာ(၁) လျှောက်ခံရသူသည် နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်၍၊ အစိုးရအဖွဲ့ဝင် တဦးဖြစ်ရကား၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း ဖြစ်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များတွင် အကျုံးဝင်သဖြင့် လျှောက်ထားသူက ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၉၇ အရ နိုင်ငံတော် အစိုးရခွင့်ပြုမိန့် မရရှိဘဲ တရားစွဲဆိုနိုင်ခြင်း ပြုနိုင်ပါသလားနှင့် (၂) လျှောက်သူ၏ စွပ်စွဲဖေါ်ပြချက်များအရ လျှောက်ခံရသူသည် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၂၁၂ အကျုံးဝင်

တရားလွှတ်တော်
၁၉၆၁

ဦးသန်းမောင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
တော်
ဦးနု။

ဦးထွန်းထင်။

သည်ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သူ တဦးဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်ပေသလားဟူသည့် အချက်မျှသာပင်ဖြစ်ပေသည်။

ထိုအချက် ၂ ချက်နှင့် ပတ်သက်၍ လျှောက်ခံရသူ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်သည် အစိုးရအဖွဲ့ဝင်တဦးသာ ဖြစ်သဖြင့် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း ဆိုသည့် ပုဂ္ဂိုလ်မျှသာတွင် ပါဝင်နေသည်တကြောင်း၊ ၎င်း၏ ပြုမူဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းမှာ တဦးခြင်းအနေနှင့် ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းမဟုတ်၊ အစိုးရအဖွဲ့အနေနှင့်သာ ရွက်ဆောင်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ၎င်း၏ သတင်းစာ ရှင်းလင်းပွဲတွင် ပြောဆိုချက်များအရ ထင်ရှား နေရကား၊ လျှောက်ခံရသူအပေါ် တရားစွဲဆိုရန်မှာ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၉၇ အကျုံးဝင်သဖြင့် နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ ခွင့်ပြုမိန့် မရရှိဘဲစွဲဆိုခွင့် မရှိကြောင်းမှာထင်ရှားတော့၏။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ ရာဇသတ်ပုဒ်မ ၂၁ နဝမအပုဒ်ပါ ရှင်းလင်းချက်အရ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်မှာ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတွင် အကျုံး မဝင်ကြောင်းကို လျှောက်ထားသူ၏ ဝတ်လုံတော်ရက မည်သို့မျှ ကိုးကားတင်ပြနိုင်ခြင်း မရှိသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ပြင် ဒုတိယ အချက်နှင့် ပတ်သက်၍လည်း၊ တရားခံကို (ဗ) တူနှစ်ကိုသည်ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၂၁၂ အရ၊ ရာဇဝတ်ပြစ်မှုကျူးလွန်သူတဦးဖြစ်ကြောင်း (Offender) မည်သည့် သက်သေခံချက်မှမရှိ၊ ၎င်းအပေါ် စွဲဆိုထားသည့်အမှုပင် နုတ်သိမ်းပြီးပြီဖြစ်၍၊ နောက်နောင်လည်း ထိုသို့ ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန် အကြောင်း မရှိတော့ပေ၊ သို့ဖြစ်၍ အထက်တွင် ဖေါ်ပြကိုးကားခဲ့သည့် *Ramrajchoudry* (1) အမှုတွင်—

> "Section 212, Penal Code applies to the harbouring of persons who have actually committed an offence and it does not apply to the harbouring of persons, not being criminals, who merely abscond to avoid or delay a judicial investigation. Therefore a person cannot be convicted under the section unless it is established that he knew or had reason to believe that an offence has been committed by the person harboured."

နှင့် *Emperor* v. *Latoor* (2) အမှုတွင်—

> "A person cannot be convicted under section 212, Penal Code unless it is proved that he knew or had reason to believe that the person harboured or concealed was an offender within the meaning of that section."

ဖေါ်ပြချက်များအရ၊ လျှောက်ခံရသူမှာ စွပ်စွဲသည့် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၂၁၂ အကျုံးဝင်သည့် ပြစ်မှု ကျူးလွန်သူ တဦးဖြစ်သည်ဟု မည်သို့မျှ မယူဆနိုင်ကြောင်း ထင်ရှားတော့၏။ တဖန်ထိုစီရင်ထုံးများသည် ယီခုအမှုနှင့် ခြားနားချက်များရှိ၍ ကိုး

စားရန်မသင့် အကျုံးမဝင်ပါဟုလည်း လျှောက်ထားသူ၏ ဝတ်လုံတော်ရကြီးက မည်သည့် သာဓက ကိုးကားချက်ကို မျှတင်သွင်း နိုင်ခြင်း မရှိရကား၊ လျှောက်ခံရသူသည်၊ လျှောက်သူ၏ စွဲဆိုချက် များအရပင်၊ ပုဒ်မ ၂၁၂ အကြုံးဝင်သည့် ရာဇဝတ်ပြစ်မှု ကျူးလွန်ကြောင်း မူလအပေါ်ယံအနေဖြင့်ပင် (*Prima facie*) မပေါ်လွင်ဟုသာ ဆုံးဖြတ်ရန် ရှိပေသည်။

သို့ဖြစ်ရကား၊ ဖေါ်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် လျှောက်ထားသူ၏ စွဲဆိုချက် များနှင့် ပတ်သက်၍၊ လျှောက်ခံရသူ အပေါ် ဆက်လက် အရေးယူနိုင်ရန် အကြောင်း မည်သို့မှ မပေါ်ပေါက်သဖြင့် ခရိုင် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးက ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီ လ ၉ ရက် နေ့စွဲ ပါဌင်း၏ အမိန့်အရ၊ လျှောက်သူ၏ လျှောက်လွှာကို ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၂၀၃ အရပယ်လိုက်ခြင်းမှာ ဥပဒေအရ မှားယွင်းချတ်ချေခြင်းရှိ၍၊ ဤရုံးတော်မှ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း မည်သို့မှ မပေါ်လွင်သဖြင့်၊ ဤပြင်ဆင်မှု လျှောက်လွှာကို ခွင့်မပြုနိုင်၊ ပလပ်ရန်သာ ရှိပေသည်။

သို့အတွက်၊ ယခုပြင်ဆင်မှု လျှောက်လွှာကို ပလပ်လိုက်သည်။

တရားလွှတ်တော် ၁၉၆၁

ဦးသန်းမောင် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ဦးနု။

ဦးထွန်းတင်။

APPELLATE CIVIL.

Before U San Maung and U Mya Thein, JJ.

H.C. 1961 — *July 7.*

KAIKOBAD JEEJEEBHOY / MRS. SHIRIN N. COWASJEC (APPELLANT)

v.

MRS. SHIRIN N. COWASJEE / KAIKOBAD JEEJEEBHOY (RESPONDENT). *

Illegitimate claims by administrator—Accounts rendered by erstwhile administrator—Jurisdiction of Court to scrutinize—Admitted amount—When cannot be executed as decretal sum.

After the letters granted to him for the administration of the estate of Framroze Nanabhoy Cowasjee were revoked, the appellant Kaikobad Jeejeebhoy, in compliance with the orders of the Court which revoked the letters, rendered account of his administration of the estate. In the accounts he claimed a certain sum of money as his charges calculated at the rate of 5 per cent for the administration of the estate and two sums of money as the money owing to him by respondent, Mrs. Shirin N. Cowasjee, mother of the deceased, whose estate he administered. The 1st Deputy Registrar disallowed these claims on the ground that there was no rule under which an administrator could have asked for administration charges and that even if Mrs. Shirin N. Cowasjee owed the money to the appellant the Succession Act only provided for payment of debts due by the deceased person out of the estate of the deceased. The matter was taken to Court which upheld the Deputy Registrar's order and also rejected the appellant's contention that since he had been discharged from the post of administrator, the Court had no longer any jurisdiction to go into the accounts rendered by him.

In the appeal from that order the same contention was raised on behalf of the appellant Kaikobad Jeejeebhoy.

In the other appeal, appellant Mrs. Shirin N. Cowasjee questioned the correctness of the order dismissing her application in execution proceedings for the recovery of the sum of K 51,080·22 admittedly due and payable by respondent Kaikobad Jeejeebhoy to the estate of her deceased son Framroze Nanabhoy Cowasjee which was being administered by the said Kaikobad Jeejeebhoy, the Court holding that there was no provision of law which allowed the amount to be recovered from Kaikobad Jeejeebhoy by execution as if it were a decree.

Held : Upholding the order of the Court that the claims made by Kaikobad Jeejeebhoy in the accounts were not legitimate charges, that the rendition of accounts by the erstwhile administrator and the scrutiny thereof by the Court are necessary preliminaries to any action being taken under s. 292

* Civil Misc. Appeals Nos. 1 and 14 of 1960 against the decree of the High Court (Original Side), Rangoon, in Civil Misc. No. 291 of 1950.

of the Succession Act and that the Court has jurisdiction to scrutinize the accounts rendered by the erstwhile administrator.

Held : That the application of Mrs. Shirin N. Cowasjee in an execution proceedings for the recovery of the money due and payable by the erstwhile administrator as if it were a decretal sum was untenable in law, and that S. 145 does not apply to it.

Ko Maung Gyi and others v. *Daw Tok*, I.L.R. 6 Ran. 474, referred to.

G. N. Banerji for the appellant.

Than Aung for the respondent.

U SAN MAUNG, J.—The two appeals now under consideration originate from the judgment of a Bench of this Court dated the 3rd of March 1959, in Civil Miscellaneous Appeal No. 39 of 1956. It will be convenient to deal with both of them in the same judgment. The facts giving rise to these appeals are briefly these. In Civil Miscellaneous Case No. 291 of 1950 of the Original Side of this Court, Kaikobad Jeejeebhoy, who is the appellant in Civil Miscellaneous Appeal No. 1 of 1960 and the respondent in Civil Miscellaneous Appeal No. 14 of 1960, was granted letters of administration to the estate of Framroze Nanabhoy Cowasjee, son of Mrs. Shirin N. Cowasjee, the respondent in Appeal No. 1 of 1960 and the appellant in Appeal No. 14 of 1960. As Kaikobad Jeejeebhoy was an attorney of Mrs. Shirin N. Cowasjee the grant to him of letters of administration to the estate of Framroze Nanabhoy Cowasjee was a limited one under section 243 of the Succession Act until such time as letters could be granted to Mrs. Shirin N. Cowasjee herself. For the grant of letters a personal bond only was taken by the Court at the specific request of Mrs. Shirin N. Cowasjee who said that she reposed complete confidence in Kaikobad Jeejeebhoy who was not only her nephew but was her son-in-law as well.

By that bond Kaikobad Jeejeebhoy undertook, *inter alia*, to render true and just accounts of his administration

H.C. 1961

KAIKOBAD JEEJEEBHOY
MRS. SHIRIN N. COWASJEE
v.
MRS. SHIRIN N. COWASJEE
KAIKOBAD JEEJEEBHOY.

U SAN MAUNG, J.

and to deliver to such person or persons as might be lawfully entitled the residue of the estate of Framroze Nanabhoy Cowasjee when the same had been duly administered by him.

In the month of October 1952, Kaikobad Jeejeebhoy filed his interim statement of accounts in Court. He did not, however, render any further account of his management of the deceased's estate. When, during April 1955, he was requested by Mrs. Shirin N. Cowasjee to furnish accounts of his administration and to remit any monies which he had in his possession, he prevaricated by questioning the genuineness of her signature on the letter demanding accounts from him. Ultimately, when it was established that Mrs. Shirin N. Cowasjee did, in fact, require him to render accounts to her and to remit monies due to her, he, without either furnishing the required accounts or making the necessary remittance expressed his desire to surrender his office as administrator of the deceased's estate. Mrs. Shirin N. Cowasjee, therefore, sent an application to this Court praying for the revocation of the letters of administration granted to her nephew Kaikobad Jeejeebhoy and for calling upon him to render accounts relating to his administration of the estate. She also asked for an order providing for the succession of the Administrator-General to the office of the administrator and the vesting in the Administrator-General of the estate of the deceased and all proceeds and assets thereof.

The matter then came before the then learned Judge on the Original Side (U Aung Tha Gyaw, J.) for disposal. The learned Judge by his order dated the 30th of July 1956, ordered Kaikobad Jeejeebhoy to furnish further security in the sum of K 51,080·22 admittedly utilized by him and to furnish accounts by September 1956, and also that the letters of administration granted to Kaikobad

Jeejeebhoy would be revoked and the Administrator-General appointed in his place when the accounts had been rendered.

Kaikobad Jeejeebhoy appealed to the Appellate Side of this Court and the appellate Bench in its order dated the 3rd of March 1959, referred to above, observed as follows:

> "In the case now under consideration, the grant of letters of administration to the appellant being a limited one, we see no reason why it cannot be revoked if the person on whose behalf the appellant has been acting is dissatisfied with his administration of the estate. It is not necessary for the Court to go into a full and proper inquiry with a view to find out whether the accounts which the appellant had rendered is untrue in a material respect.
>
> Regarding the second contention, however, we consider that the learned Judge was not quite justified in asking the appellant to furnish security for the sum of K 51,080. The bond which the appellant had given on the 4th of October 1950, is quite sufficient to hold him liable for any sum which may be due to be paid to the estate after proper rendition of accounts.
>
> In these circumstances, we consider that the letters of administration granted to the appellant should be revoked forthwith and that the Administrator-General appointed in his place. This does not, of course, mean that the appellant will be absolved from rendering true and proper accounts of his administration of the estate which he must do as soon as possible. The order of the learned Judge on the Original Side directing him to furnish further security to the extent of K 51,080 will be set aside. Regarding costs, that awarded to the respondent by the learned Judge on the Original Side will stand. Each party must bear its own costs of the present appeal."

Subsequently, the 1st Deputy Registrar of this Court went into the accounts furnished by Kaikobad Jeejeebhoy. He disallowed three items, *viz.*, Nos. 7, 9 and 10. Item No. 7 relates to the administration charges claimed by

H.C. 1961

KAIKOBAD JEEJEEBHOY MRS. SHIRIN N. COWASJEE v. MRS. SHIRIN N. COWASJEE KAIKOBAD JEEJEEBHOY.

U SAN MAUNG, J.

Kaikobad Jeejeebhoy at the rate of 5 per cent. This amounts to K 12,307·50 Regarding this charge the learned Deputy Registrar says that there was no rule under which the administrator could have asked for this sum as his administration charges. Items 9 and 10 relate to the sum of K 7,699·63 and K 27,000, said to be due to Kaikobad Jeejeebhoy by Mrs. Shirin N. Cowasjee. Regarding these amounts the learned Deputy Registrar observed that the Succession Act only provided for payments of debts due by the deceased person out of the estate of the deceased. Therefore, even if Mrs. Shirin N. Cowasjee did owe any money to Kaikobad Jeejeebhoy as alleged by him and denied by her, these were not legitimate charges to be paid out of the estate of the deceased.

The matter then went before the Judge on the Original Side (U Ba Nyunt, J.) who by his order dated the 27th of November 1959, which is the subject-matter of Civil Miscellaneous Appeal No. 1 of 1960 accepted the report of the 1st Deputy Registrar that the three items shown as Nos. 7, 9 and 10 should be added to the sum of K 51,080·22 admittedly owing by the administrator to the estate of the deceased.

The learned Judge rejected Kaikobad Jeejeebhoy's contention that since he had been discharged from the post of administrator, the Court had no longer any jurisdiction to go into the accounts which had been rendered by him. The same contention had been advanced by the learned Advocate for Kaikobad Jeejeebhoy as regards jurisdiction of the Court to scrutinize the accounts rendered by the erstwhile administrator. However, it would be clear from the passage in the order of 3rd March 1959 by the appellate Bench and reproduced above that the fact that the grant of letters of administration to Kaikobad Jeejeebhoy had been revoked with effect from that date did not absolve him from rendering true and

proper accounts of his administration of the estate of the deceased. Furthermore, we are entirely in agreement with the learned 1st Deputy Registrar and the learned Judge on the Original Side that Items Nos. 7, 9 and 10 were not legitimate charges in account of the estate of the deceased as administered by Kaikobad Jeejeebhoy. The rendition of accounts by the erstwhile administrator and the scrutiny thereof by the Court are necessary preliminaries to any action being taken under section 292 of the Succession Act. Therefore, the Court was quite justified in considering whether or not Items Nos. 7, 9 and 10 were legitimate charges.

Civil Miscellaneous Appeal No. 1 of 1960 arises in the following way. After the order of U Aung Tha Gyaw, J., dated the 30th July 1956, was confirmed by the appellate Bench of this Court in so far as it related to the admitted sum of K 51,080·22, Mrs. Shirin N. Cowasjee filed an application before the Original Side of this Court for the recovery of the amount from Kaikobad Jeejeebhoy in an execution proceedings as if there was a decree against him, and this application which was dealt with in Civil Execution Case No. 26 of 1959 was subsequently dismissed by the then Judge on the Original Side, U Aung Khine, J., by his order dated the 20th of January 1960. In that order the learned Judge observed that there was no provision of law which allowed the amount to be recovered from Kaikobad Jeejeebhoy by execution as if it was a decretal sum. In our opinion, the learned Judge was quite justified in dismissing the application of Mrs. Shirin N. Cowasjee as untenable in law.

In *Ko Maung Gyi and others* v. *Daw Tok* (1) it was held by Das, J., on a difference of opinion between Carr and Cunliffe, JJ., that a surety who is liable under the terms of his administration bond can be proceeded against

(1) I.L.R. 6 Ran. 474.

H.C. 1961. KAIKOBAD JEEJEEBHOY MRS. SHIRIN N. COWASJEE v. MRS. SHIRIN N. COWASJEE KAIKOBAD JEEJEEBHOY. U SAN MAUNG, J.

only by obtaining an assignment of the bond as provided in section 292 of the Succession Act. A personal decree against an administrator cannot be executed against his surety under an administration bond by applying the summary remedy provided by section 145 of the Civil Procedure Code. The reason given by Carr and Das, JJ., for this view is that a proceeding for the grant of letters of administration although taking the form of a suit when contested is not, in fact, a suit nor is it a proceeding consequent on a suit. For the same reason, we consider that section 145 of the Civil Procedure Code does not apply to the matter now under consideration.

For these reasons, we would dismiss both Civil Miscellaneous Appeal No. 1 of 1960 and Civil Miscellaneous Appeal No. 14 of 1960. Each party must bear its own costs in these appeals.

CIVIL REVISION

Before U San Maung, J.

LIM HAW TAIK (*alias*) U KYAW AYE (APPLICANT)

v.

SULAIMAN (RESPONDENT).*

H.C. 1961 *July* 1.

Arbitrator—Intermediary not.

A person who has merely acted as an intermediary so that the plaintiff and the defendant could come to a compromise is not an arbitrator.

Po Shin for the applicant.

Kyin Htone for the respondent.

U SAN MAUNG, J.—In Civil Small Cause Suit No. 829 of 1958 of the City Civil Court, Rangoon, the plaintiff Sulaiman, who is the respondent in the present application for revision, sued the defendant-applicant Lim Haw Taik (*a*) U Kyaw Aye for the recovery of K 800.

The applicant's case was that he was a paid assistant of the defendant at the latter's rope manufacturing factory at Thamaing, and in that capacity, he had to recruit labourers on behalf of the plaintiff and to pay them their wages. He used to advance money from his own pocket to be later reimbursed by the defendant. He did not, however, receive a sum of K 1,266·80 which was a total of the advances that he had expended on behalf of the defendant and on a dispute arising between him and the defendant, the matter was referred to U Kyaw Zaw, headman of Thamaing. Owing to the intervention of the headman, his claim was compromised for a sum of K 1,000 out of which the defendant made a payment of K 200. The present suit had to be filed because the balance was not paid.

* Civil Revision No. 69 of 1959 against the decree of the Chief Judge, City Civil Court, Rangoon, in Small Cause Suit No. 829 of 1958.

H.C. 1962

LIM HAW TAIK (*alias*) U KYAW AYE v. SULAIMAN.

U SAN MAUNG, J.

The defendant by his written statement, denied that he owed any money to the plaintiff. On the other hand, he said that it was the plaintiff who owed him a sum of K 725 as well as 60 viss of coir rope. He therefore complained to the headman who told him to pay the plaintiff K 200 insettlement of the plaintiff's claim. The defendant contended in the alternative that even if the plaintiff's story was true, the amount of K 800 claim being in the nature of an award by an arbitrator, it could only be enforced against him by a proper proceedings under the Arbitration Act.

The plaintiff gave evidence on oath to show that he had to incur K 1,266·80 on account of the defendant and that because of the intervention of the headman, he had agreed to accept only K 1,000. He is supported in this matter by the headman U Kyaw Zaw (PW 1) who said that he had merely acted as an intermediary between the plaintiff and the defendant to enable them to come to a compromise. The defendant did not give any evidence on oath. On the other hand, his own brother-in-law Hoke Kin (DW 1) admitted that accounts were gone into between the Plaintiff and the defendant in the presence of headman U Kyaw Zaw and that it was agreed that the defendant should pay the plaintiff K 1,000 out of which the defendant paid a sum of K 200 there and then.

On the facts, it cannot be contended that the plaintiff's claim is unfounded. He had stated on oath that he had incurred a sum of K 1,266·80 on behalf of the defendant and this statement stands un-rebutted. If he had agreed to receive a lesser sum, it was only in the nature of a concession to the defendant. The defendant's contention that U Kyaw Zaw had acted as arbitrator and that, therefore, his award could only be enforced in a proper proceedings under the Arbitration Act is untenable. Both the plaintiff and U Kyaw Zaw had stated that U Kyaw

Zaw had merely acted as an intermediary so that the plaintiff and the defendant could come to a compromise. This is far from saying that the role taken up by U Kyaw Zaw was that of an arbitrator.

I therefore see no sufficient reason for interfering with the judgment and decree of the trial Court. The application for revision fails and is dismissed with costs ; advocate fees being assessed at three gold mohurs.

CIVIL MISCELLANEOUS APPLICATION.

Before U Yan Aung, C.J., and U San Maung and U Saw Ba Thein, JJ.

H.C. 1961

July 26.

M.P.R.M. IRULANDI MUDALIAR & SONS by its agent S. MUDALIAR (APPLICANT)

v.

THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA (RESPONDENT). *

Partial acceptance or rejection of accounts—Discretion of Income-tax authorities—Finding of fact supported by evidence—No question of law involved.

In the appeal arising out of the order of the Assistant Commissioner of Income-tax (Western Range), Rangoon, confirming the assessment made on the applicant, by the Income-tax Officer, who rejected the applicant's accounts for its rice and money lending business, the Income-tax Appellate Tribunal, while upholding the rejection of accounts relating to the money lending business, held that the rejection of the accounts relating to the rice business was not justified. The applicant then moved the Appellate Tribunal under s. 66 (1) of the Burma Income-tax Act, but the Tribunal dismissed the application on the ground that the question involved was one of fact and not of law.

In its application under s. 66 (2) of the Burma Income-tax Act one of the grounds set forth was that the Appellate Tribunal was not justified in rejecting part of the applicant's accounts relating to the money lending business after accepting that part relating to the rice business.

Held: That there is authority for the view that the Income-tax authorities are under no obligation either to accept or reject the accounts as a whole and that it is open to them to accept the accounts only partially.

Commissioner of Income-tax, C.P. & U.P. v. *Achrulal*, (1938) 6 I.T.R. 255, referred to.

Held further: That the finding that the accounts for the money lending business being supported by evidence, no question of law arose.

Ghanshyamdas Permanand v. *Commissioner of Income-tax, C.P., and Berar*, (1952) 21 I.T.R. 79, referred to.

A. C. Rodriguez and *U Paing* for the applicant.

Ba Kyaw (Government Advocate) for the respondent.

U SAN MAUNG, J.—This is an application by M.P.R.M. Irulandi Mudaliar & Sons by its agent S. Mudaliar

* Civil Misc. Application No. 42 of 1959.

Application under s. 66 (2) of the Burma Income-tax Act against the order of the Income-tax Tribunal, Burma, dated the 22nd December 1958 in Appeal No. 20 of 1958.

H.C. 1961

M.P.R.M. IRULANDI MUDALIAR & SONS BY ITS AGENT S. MUDALIAR v. THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA.

U SAN MAUNG, J.

under section 66 (2) of the Burma Income-tax Act against the order of the Income-tax Appellate Tribunal, Rangoon, dated the 18th of May 1959 wherein the Tribunal refused to state the case on the ground that no question of law arose out of its order dated the 22nd of December 1958 in Appeal No. 20 of 1958.

The facts which have been fully set out in the Appellate judgment dated the 18th May 1959 of the Income-tax Appellate Tribunal are briefly these. The applicant is Hindu Undivided Family of Paramakudi, Ramnad District, carrying on business as a seller of rice in Theingyi Bazaar, " A " Block. The applicant's agent also did a considerable money lending business. For the assessment year 1956-57, the applicant returned an income of K 7,954·55 from all sources of income including rice business from the seven stalls in Theingyi Bazaar, money lending business and rents from two houses belonging to the applicant. Books of accounts were produced but the Income-tax Officer, Group H, refused to accept them as reliable and estimated the total world income of the applicant at K 33,171·80 pyas. The applicant then appealed to the Assistant Commissioner of Income-tax (Western Range), Rangoon, who however confirmed the assessment made by the Income-tax Officer. The applicant again appealed to the Income-tax Appellate Tribunal, Rangoon, and the Tribunal held that the rejection of the accounts of the applicant in so far as they related to the rice business was not justified. Regarding the money lending business, however, the Tribunal held that the books of accounts produced by the applicant did not disclose the rates of interest and that in view of the admission made by the applicant's own agent that higher rate of interest ranging from 6 per cent to 10 per cent had been received for unsecured loans, the Income-tax Officer was quite justified in making assessment at the rate of 7½ per cent. In the

H.C. 1961

M.P.R.M. IRULANDI MUDALIAR & SONS, BY ITS AGENT S. MUDALIAR v. THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA.

U SAN MAUNG, J.

result the Tribunal varied the assessment of the Income-tax Officer relating to the rice business but accepted that officer's figure regarding the income from money lending business.

The applicant then made an application under section 66 (1) of the Burma Income-tax Act, requiring the Tribunal to refer its case to the High Court on the ground that a question of law arose out of the order of the Tribunal. In dismissing the application the Tribunal pointed out further, that in regard to the unsecured loans the rate of interest was not recorded in the pro-notes and no receipts or acknowledgments had been given by the applicant to the borrowers for the interests received. Relying upon the dictum of the Nagpur High Court in *Ghanshyamdas Permanand* v. *Commissioner of Income-tax, C.P., and Berar* (1) the Tribunal held that the question involved was one of fact and not of law.

One of the grounds set forth in the present application under section 66 (2) of the Burma Income-tax Act was that the Appellate Tribunal was not justified in rejecting part of applicant's accounts relating to the money lending business after accepting that part relating to the rice business. However, there is authority for the view that the Income-tax authorities are under no obligation either to accept or reject the accounts as a whole and that it is open to them to accept the accounts only partially. *See* the *Commissioner of Income-tax, C.P. & U.P.* v. *Achrulal* (2) where a Bench of the Nagpur High Court made the following observations:—

> "As regards the argument of the assessee that the Income-Tax Officer having accepted the accounts in respect of the transactions in silver though they contained some defects, he was therefore bound to accept those relating to the gold as well. We need only say that, in our opinion, there is no such obligation."

(1) (1952) 21 I.T.R. p. 79. (2) (1938) 6 I.T.R. p. 255.

In *Ghanshyamdas Permanand* v. *Commissioner of Income-tax, C.P., and Berar* (1) it was held by a Bench of the Nagpur High Court that the truth or falsity of the accounts or whether the true profits can be deduced from the books is a question of fact and that the only question of law is whether there is evidence for the finding. In the case now under consideration, from the admission made by the applicant's own agent it is clear that the figures shown in the books produced by the applicant in so far as they related to the income from unsecured loans are unreliable. Accordingly, no question of law arose in the case now under consideration.

In the result the application under section 66 (2) of the Burma Income-tax Act fails and is dismissed with costs. Advocate's fees being assessed at ten gold mohurs.

(1) (1952) 21 I.T.R. p. 79.

CIVIL MISCELLANEOUS APPLICATION.

Before U Yan Aung, C.J., U San Maung and U Saw Ba Thein, JJ.

H.C. 1961

July 31.

MESSRS. THE BHARAT LINE LTD. (APPLICANTS)

v.

THE INCOME-TAX APPELLATE TRIBUNAL AND ONE (RESPONDENTS). *

Income-tax Act, s. 10 (2) (iii)—*Interest paid to persons outside Burma—Whether chargeable under Burma Income-tax Act—Question of law.*

Among the three items of expenditure added back to the net income declared by the applicants for the assessment year 1957-58 as inadmissible expenditure was a sum of K 5,41,096 representing interest payment outside the Union of Burma. This order of the Income-tax Officer was upheld by the Assistant Commissioner and by the Income-tax Appellate Tribunal. The applicants then moved the Income-tax Appellate Tribunal under s. 66 (1) of the Burma Income-tax Act to refer to the High Court three questions of which one touching this payment of interest was—

> "Whether on the facts and circumstances of the case, the sum of K 5,41,096 was an allowable deduction as interest payment under s. 10 (2) (iii) of the Burma Income-tax Act read with sub-s. 3 of s. 42 of the Income-tax Act and Rule 33 of the Burma Income-tax Rules."

In dismissing the application on the ground that no question of law arose out of their order dismissing the applicants' appeal the Income-tax Appellate Tribunal, with reference to the said interest payment, held that the proviso to clause (iii) of sub-s. (2) to s. 10 was applicable merely because the interest claimed had not been subjected to taxation in the Union of Burma.

Held: That the Tribunal did not consider whether interest paid by the applicants was of such a category that it was interest chargeable under the Burma Income-tax Act and that the question whether or not the interest paid by the applicants to persons without the Union of Burma is interest chargeable under the Burma Income-tax Act, is a question of law.

Porbandar State Bank v. *The Commissioner of Income-tax, Bombay City*, (1950) 18 I.T.R. 134, referred to.

U Paing for the applicants.

Ba Kyaw for the respondents.

U SAN MAUNG, J.—This application under section 66 (2) of the Burma Income-tax Act arises out of the order

* Civil Misc. Application No. 21 of 1960 against the order of the Income-tax Appellate Tribunal, Burma, in its Reference No. 19 of 1959.

H.C. 1961

MESSRS. THE BHARAT LINE LTD. v. THE INCOME-TAX APPELLATE TRIBUNAL AND ONE.

U SAN MAUNG, J.

of the Income-tax Appellate Tribunal, Rangoon, dated the 18th of January 1960, wherein the Tribunal refused to state the case of the applicants, Messrs. Bharat Line Ltd. on the ground that no question of law arose out of its order dated the 21st of September 1959, in Appeal No. 38 of 1959.

The facts giving rise to the present application are briefly these:—For the assessment year 1957-58, the applicants, Messrs. Bharat Line Ltd., declared a net income of K 1,80,388 and produced their audited profit and loss accounts. The Income-tax officer, Companies Circle, Rangoon, accepted the accounts, but considered that certain expenses claimed by the applicants were not admissible. Therefore, after adding back the initial depreciation allowance of K 8,88,669, the unrecognized Provident Fund contribution of K 59,919 and the interest payment on loans of K 5,41,096 claimed by the applicants he assessed them on a net income of K 6,23,504. The applicants being dissatisfied with the assessment appealed against it before the Assistant Commissioner (Appeals), Western Range, Rangoon, but their appeal was dismissed. The applicants then appealed before the Income-tax Appellate Tribunal which also dismissed their appeal on the ground:— (1) that the initial depreciation claimed under section 10 (2) (vi) by the applicants was not admissible as such depreciation was meant for the benefit of resident industrialists only, (2) that the Provident Fund payments could not be allowed as the law allows only payments towards recognized Provident Funds, and (3) that the payment of interest outside the Union of Burma was directly against the law as provided for in the proviso to section 10 (2) (iii) of the Burma Income-tax Act. The applicants then filed an application under section 66 (1) of the Burma Income-tax Act, requiring the Tribunal to refer to the High Court the following questions which were

H.C. 1961

MESSRS. THE BHARAT LINE LTD. v. THE INCOME-TAX APPELLATE TRIBUNAL AND ONE.

U SAN MAUNG, J.

said to have arisen out of the order passed by the Tribunal namely:—

(1) Whether on the facts and circumstances of the case the sum of K 8,88,669 was an allowable deduction as initial depreciation under section 10 (2) (vi) of the Burma Income-tax Act read with sub-section (3) of section 42 of the Income-tax Act and Rule 33 of the Burma Income-tax Rules.

(2) Whether on the facts and circumstances of the case, the sum of K 59,919 was an allowable deduction as provident fund contribution under section 10 (2) (ix) of the Burma Income-tax Act read with sub-section (3) of section 42 of the Burma Income-tax Rules.

(3) Whether on the facts and circumstances of the case, the sum of K 5,41,096 was an allowable deduction as interest payment under section 10 (2) (iii) of the Burma Income-tax Act read with sub-section (3) of section 42 of the Income-tax Act and Rule 33 of the Burma Income-tax Rules.

The application of the applicants was, however, dismissed on the ground that none of these questions arose out of the order of the Income-tax Appellate Tribunal dated the 21st of September, 1959.

By their present application the applicants no longer contend that questions Nos. 1 and 2 arose out of the order of the Income-tax Appellate Tribunal. They, however, contend that the Tribunal was wrong in having refused to refer to the High Court the third question relating to the interest payment outside the Union of Burma. It is a matter for consideration whether this contention of the applicants can be allowed to prevail.

Now, section 10 (2) (ii) of the Burma Income-tax Act in so far as is relevant for the matter in hand reads:

> "10. The tax shall be payable by an assessee under the head 'Business' in respect of the profits or gains of any business carried on by him. Such profits or gains shall be computed after making the following allowances, namely:— in respect of capital borrowed for the purposes of the business, where the payment of interest thereon is not in any way dependent on the earning of profits, the amount of the interest paid: Provided that no allowance shall be made under this clause in any case for any interest chargeable under this Act which is payable without the Union of Burma except interest on which tax has been paid or from which tax has been deducted under section 18 or in respect of which there is an agent in the Union of Burma who may be assessed under section 43."

Regarding this question the Income-tax Appellate Tribunal has very briefly dismissed the applicants' appeal in the following words:—

> "The third ground of appeal was in respect of the disallowance of payment of interest *without* the Union of Burma. Here also, it would be against the clear provisions of law enacted in the proviso to section 10 (2) (iii) of the Burma Income-tax Act to allow payment of interest. The interest claimed has not been subjected to taxation here in the Union of Burma, and hence the disallowance is clearly in accordance with the provisions of the law, and hence we are bound to support the action of the taxing authorities."

It is clear, therefore, that the Tribunal had held that the proviso to clause (iii) of sub-section (2) to section 10 was applicable merely because the interest claimed had not been subjected to taxation in the Union of Burma. The Tribunal did not consider whether the interest paid by the applicants was of such a category that it was interest chargeable under the Burma Income-tax Act.

H.C. 1961

MESSRS. THE BHARAT LINE LTD. v. THE INCOME-TAX APPELLATE TRIBUNAL AND ONE.

U SAN MAUNG, J.

There is authority for the proposition that the question whether interest paid to a person without the taxable territory was or was not interest under the Income-tax Act is a question of law.

In the case *Porbandar State Bank* v. *The Commissioner of Income-tax, Bombay City* (1), the assessee, the Porbander State Bank, was resident and ordinarily resident in British India and it was assessed to income-tax under the provisions of the Government Trading Taxation Act, 1926. The assessee had received deposits from depositors in Porbandar State which was outside of British India, and it was claimed that the interest paid to them on the deposits was an allowable deduction under section 10 (2) (iii) of the Indian Income-tax Act of 1922. The Income-tax authorities disallowed the deduction under the proviso to section 10 (2) (iii) on the ground that as the interest was chargeable under section 42 and was paid outside British India, the assessee should have deducted the tax at the source under section 18, sub-section (3) (A). It was held by the Bombay High Court that as it was not established that there was any knowledge on the part of the depositor in Porbandar that his deposit would be transferred to British India for the purpose of earning income on it, the interest earned by the depositors was not chargeable under the Indian Income-tax Act and that, therefore, there was no obligation upon the assessee to deduct tax under section 18 (3A). Accordingly, the assessee was entitled to deduction under section 10 (2) (iii).

In our opinion, the question whether or not the interest paid by the applicants to persons without the Union of Burma is interest chargeable under the Burma

(1) (1950) 18 I.T.R. 134.

Income-tax Act, is a question of law. Therefore, the Income-tax Appellate Tribunal, Rangoon, is directed to refer the case of the applicants to this Court for consideration of this question. There will be no order as to costs of this application.

H.C.
1961

MESSRS. THE BHARAT LINE LTD. v. THE INCOME-TAX APPELLATE TRIBUNAL AND ONE.

U SAN MAUNG, J.

APPELLATE CIVIL.

Before U San Maung and U Mya Thein, JJ.

H.C. 1961

July 6.

MESSRS. N. C. BEHARA & SONS (APPELLANTS)

v.

U TUN NYOE (RESPONDENT).*

Plaint signed and verified by a dead partner cannot be presented by Advocate representing partnership—Civil Procedure Code—O. 6, Rs. 14 and 15—Plaint signed and verified by a dead person—Not duly signed and verified—O. 30, R. 1—Of no assistance—O. 3, R. 4 (2)—Duration and automatic termination of power granted to lawyer.

In the suit for recovery of money against the respondent filed in the City Civil Court, Rangoon, by the appellants, a registered firm, the plaint which was presented by their Advocate on the 20th May 1957 was signed by their managing partner Mr. N. C. Behara, who died on the 18th May 1957, two days before the filing of the suit and the trial Court dismissed the suit on the ground that in the circumstances the plaint could not be said to have been signed and verified by the party pleading it in accordance with Rules 14 and 15 of Order VI of the Code of Civil Procedure and that therefore the suit could not be deemed to have been properly instituted under Order IV of the Code.

Held: Upholding the decision of the trial Court, that when a partnership firm is suing by its managing partner the plaint cannot be presented in Court by the Advocate representing the partnership after the managing partner who had signed and verified the same is dead.

Held also: That when a partnership firm files a suit by its managing partner the latter is acting for himself and as agent for his co-partners and that when the managing partner who has signed and verified the plaint is dead at the time of the presentation of the plaint in Court, the plaint cannot be said to have been duly signed and verified as required by Rules 14 and 15 of Order VI, Civil Procedure Code.

Held further: That although Order 30, Rule 1 of the Civil Procedure Code enables one partner to sue in the name of the firm and to sign and verify the plaint it will not prevent the plaint being rendered infructuous if the partner suing in the name of the firm is dead at the time of the presentation of the plaint in Court.

Mt. Radhabai v. *Mangia and others*, A.I.R. (1934) Nag. 274, referred to.

Under Order 3, Rule 4 (2) the appointment of a pleader remains in force during the lifetime of a client. As soon as a client dies a pleader has no standing in respect of that client and his power is terminated automatically.

---

* Civil 1st Appeal No. 58 of 1958 against the decree of the City Civil Court, Rangoon in Civil Regular Suit No. 551 of 1957.

Basdeo v. *John Smidt and others*, I.L.R. 22 All. 55; *Ma Ngwe Kin* v. *Ma Hme and three*, I.L.R. 1 Ran. 42; *Sarju Prasad Gillelal Agarwal* v. *Badri Prasad Ramaiya Prasad Tiwari*, A.I.R. (1939) Nag. 342; *Shankar Lal and another* v. *Toshan Pal Singh*, A.I.R. (1934) All. 553, distinguished.

G. N. Banerji for the appellants.

Thein Han for the respondent.

U SAN MAUNG, J.—In Civil Regular Suit No. 551 of 1957 of the City Civil Court of Rangoon, the plaintiffs who are mentioned in the cause title of the suit as Messrs. N. C. Behara & Sons, a firm registered under the Partnership Act by its managing partner Mr. N. C. Behara, sued the defendant-respondent U Tun Nyoe for the recovery of a sum of K 5,342·38 pyas alleged to be due to them for work done. The plaintiffs' case was that for the cost of material and labour supplied to U Tun Nyoe for sanitary installations at his house—No. 49 in Park Lane, Rangoon, and also for water supply to that house, the defendant owed them a sum of K 8,842·38 pyas of which a sum of K 3,500 had been paid leaving a balance of K 5,342·38 pyas and that since the last payment was by cheque on the 24th of May 1954, the suit which was filed on the 20th of May 1957, was within the period of limitation.

The plaint in the suit was signed by Mr. N. C. Behara on the 18th of May 1957. It also bears the signature of the plaintiff's Advocate, U Tin Aye. However, unfortunately for the plaintiffs, Mr. N. C. Behara was already dead when the plaint was presented to the Court by U Tin Aye as Mr. N. C. Behara died on the night of the 18th of May 1957. Accordingly, one of the issues raised by the defendant was whether the suit was properly instituted as the person who signed the plaint was already dead at the time of its presentation in Court. The learned 2nd Judge of the City Civil Court, Rangoon, before whom the suit came up for trial held

H.C. 1961

MESSRS. N.C. BEHARA & SONS v. U TUN NYOE.

U SAN MAUNG, J.

that in the circumstances the plaint could not be said to have been signed and verified by the party pleading it in accordance with Rules 14 and 15 of Order VI of the Code of Civil Procedure and that, therefore, the suit could not be deemed to have been properly instituted under Order IV of the Code. In the result the plaintiffs' suit was dismissed. Hence, this appeal.

Now, Rule 1 of Order IV of the Civil Procedure Code enacts that:

(i) Every suit must be instituted by presenting a plaint to the Court or such officer as it appoints in this behalf.

(ii) Every plaint must comply with the rules contained in Orders VI and VII, so far as they are applicable.

Rule 14 of Order VI enacts that " every pleading must be signed by the party and his pleader (if any): Provided that where a party pleading is, by reason of absence or for other good cause, unable to sign the pleading, it may be signed by any person duly " authorized by him to sign the same or to sue or defend on his behalf." Rule 15 thereof enacts that every pleading shall be verified at the foot by the party or by one of the parties pleading or by some other person proved to the satisfaction of the Court to be acquainted with the facts of the case and that the person verifying shall specify, by reference to the numbered paragraphs of the pleading, what he verifies of his own knowledge and what he verifies upon information received and believed to be true.

In the case now under consideration the plaint was signed by Mr. N. C. Behara and the facts stated therein were declared to be true to his own knowledge. It also bears the signature of the Advocate U Tin Aye.

No doubt, the plaint could have been presented in Court by U Tin Aye if Mr. N. C. Behara had been alive because Order III, Rule 1 of the Civil Procedure Code allows it to be done. However, the question which arises for consideration is whether when a partnership firm is suing by its managing partner the plaint can still be presented in Court by the Advocate representing the partnership after the managing partner who had signed and verified the same is dead. In our opinion, this question must be answered in the negative.

As pointed out by Page, J., in *Seodoyal Khemka* v. *Joharmull Manmull* (1) a partnership firm is not a person but is merely a collective name of the individuals who are members of the partnership. Therefore, when a partnership firm files a suit by its managing partner the latter is acting for himself and as agent for his co-partners. Accordingly, when the managing partner who has signed and verified the plaint is dead at the time of the presentation of the plaint in Court, the plaint cannot be said to have been duly signed and verified as required by Rules 14 and 15 of Order VI, Civil Procedure Code. No doubt Order XXX, Rule 1 of the Civil Procedure Code provides that any two or more persons claiming as partners and carrying on business in the Union of Burma may sue in the name of the firm and that in such case the plaint may be signed or verified by anyone of the partners. However, this provision of law which enables one partner to sue in the name of the firm and to sign and verify the plaint will not prevent the plaint being rendered infructuous if the partner suing in the name of the firm is dead at the time of the presentation of the plaint in Court.

Although there is no authority bearing upon the point in issue, the following decision of the Judicial

(1) I.L.R. 50 Cal. 549.

H.C. 1961

MESSRS. N.C. BEHARA & SONS v. U TUN NYOE.

U SAN MAUNG, J.

Commissioner's Court of Nagpur in *Mt. Radhabai* v. *Mangia and others* (1) is instructive. There it was held that under the provisions of section 153 of the Code of Civil Procedure a Court may, subject to the provisions of section 5, Limitation Act, allow the amendment of an appeal against the person who had died before the date of the presentation of the memorandum but that such a discretion is not available to a Court where it is sought to substitute a person for the potential appellant who died before the memorandum of appeal was filed and that the reason was that although an appeal against a person already deceased is incompetent the pleader filing such a memorandum of appeal has full power to file the memorandum, ineffective though it was; under Order 41, Rule 1 read with Order 3, Rule 1, a memorandum of appeal has to be filed by the appellant in person or by a specially empowered agent or pleader. Under Order 3, Rule 4 (2) the appointment of a pleader only remains in force during the lifetime of a client. As soon as a client dies a pleader has no standing in respect of that client and his power is terminated automatically. Therefore, not only would an appeal preferred by a pleader on behalf of such a client be incompetent, but the memorandum of appeal itself would be non-existent.

In the case now under consideration even assuming that the Advocate could still act on behalf of the remaining partners of the firm, the plaint presented by him was non-existent in law. A number of authorities have been cited by the learned Advocate for the appellants in support of his contention that the plaintiff should not have been non-suited. In *Basdeo* v. *John Smidt and others* (2) it was held by a Bench of the Allahabad High Court that a defeat in the signature of

(1) A.I.R. (1934) Nag. p. 274. (2) I.L.R. 22 All. 55.

the plaint, or the absence of signature, where it appears that the suit was, in fact, filed with the knowledge and by the authority of the plaintiff named therein may be waived by the defendant, or, if necessary, cured by amendment at any stage of the suit. However, in that case the plaintiff was alive although he had omitted to sign the plaint which was presented in Court and this defect could have been rectified by the plaintiff at any time. Therefore, it is distinguishable from the present case on facts. In *Ma Ngwe Kin* v. *Ma Hme and three* (1) also it was held that the failure by the party pleading and his pleader, if any, to sign on the pleading as required by Order VI, Rule 14, Code of Civil Procedure, is a technical irregularity to which the provisions of section 99 of the Code of Civil Procedure applies. Here again, it is the case of an omission which could be cured at any time by the plaintiff appearing in Court and signing the plaint. In *Sarju Prasad Gillelal Agarwal* v. *Badri Prosad Ramaiya Prasad Tiwari* (2), a Bench of the Nagpur High Court held that a mortgage suit brought by one of the two mortgagees but duly authorized by the other was competent and that therefore, the plaint in such a case presented by the pleader of the litigating mortgagee is deemed to have been properly presented. Here again, the facts are entirely different from the present case.

In *Shankar Lal and another* v. *Toshan Pal Singh* (3), a Bench of the Allahabad High Court held that a joint Hindu family is a juristic person on whose behalf contracts can be entered into and enforced and that, therefore, where an agent is appointed by the *karta* of the joint family to manage the family properties, the agency does not cease on the death of the *karta*

(1) I.L.R. 1 Ran. 42. (2) A.I.R. (1939) Nag. 342.
(3) A.I.R. (1934) All. 553.

H.C. 1961

MESSRS. N.C. BEHARA & SONS v. U TUN NYOE.

U SAN MAUNG, J.

because the agent is the agent of the joint family and not of the *karta* personally. However, it is clear that this case is entirely distinguishable as a partnership is not a legal entity in law as is the case with a joint Hindu family.

For these reasons, we consider that the learned 2nd Judge of the City Civil Court, Rangoon, was quite justified in having dismissed the plaintiffs' suit. The appeal fails and is dismissed with costs, Advocate's fees being assessed at 5 (Five) Gold Mohurs.

CIVIL MISCELLANEOUS APPLICATION.

Before U Yan Aung, C.J., U San Maung and U Saw Ba Thein, JJ.

RANGOON ELECTRIC TRAMWAY & SUPPLY Co., LTD. (APPLICANT)

v.

THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA (RESPONDENT).*

H.C. 1961

Aug. 28.

Burma Income-tax Act, s. 10 (2) (vi-a)—*Special application of general rule relating to depreciation allowance—To be read together with cl.* (vi) *for considering who is entitled to depreciation allowance in case of transfer of ownership in previous year—S.* 66—*When may a point of law be raised for the first time before High Court.*

Clause (vi-a), s. 10 (2) of the Burma Income-tax Act is a special application of the general rules relating to depreciation as laid down clause (vi) and consequently, the two clauses must be read together for the purpose of considering who as between the previous owner and the subsequent owner of property which had changed hands during the previous year is entitled to the depreciation allowance.

If a point of law is implicit in or covered by the question referred by the Income-tax Appellate Tribunal and no additional facts are necessary to support that point, it may be raised for the first time before the High Court notwithstanding that it was not raised before or considered by the Tribunal.

Commissioner of Income-tax, Bombay South, Bombay v. *Ogale Glass Works Ltd.*, (1954) 25 I.T.R. 529 (540); *The United Commercial Bank Ltd.* v. *The Commissioner of Income-tax, West Bengal*, (1957) 32 I.T.R. 688 (703); *Indian Starch Products Ltd.* v. *The Income-tax Officer, Companies Circle, Rangoon*, (1959) B.L.R. (H.C.) 175, referred to.

C. C. Khoo for the applicant.

Ba Kyaw (Government Advocate) for the respondent.

U SAN MAUNG, J.—This application by the Rangoon Electric Tramway and Supply Co., Ltd., under section 66 (*4*) of the Burma Income-tax Act arises out of the case referred to this Court, by the Income-tax Appellate Tribunal in its Reference No. 6 of 1957 which arose out

* Civil Misc. Application No. 37 of 1957 / Civil Reference No. 14 of 1957 against the order of the Income-tax Appellate Tribunal, Burma, in its Reference No. 6 of 1957 arising out of its order dated the 28th February 1957 passed in Appeal No. 60 of 1956.

H.C. 1961

RANGOON ELECTRIC TRAMWAY & SUPPLY CO., LTD. v. THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA.

U SAN MAUNG, J.

of its order dated the 28th of February 1957, in Appeal No. 60 of 1956.

The facts giving rise to this application are briefly these. For the assessment year 1954-55, in respect of the previous year ending the 31st December 1953, the applicant, Rangoon Electric Tramway & Supply Co., Ltd., showed in its return a profit of K 27,83,094 after claiming, amongst others, a depreciation allowance of K 12,32,971 and an expenditure account of K 67,572·32. It would appear that on the 1st of October 1953, the business and assets of the applicant were acquired by the Rangoon Electricity Supply Board, as part of the country's policy of nationalising the electrical supply industry. The applicant company then sought for the permission of the Income-tax Officer, to allow it to adopt as its accounting year, the period ending the 30th September 1953, that is to say, the day prior to the acquisition of its business and assets by the Rangoon Electricity Supply Board. This permission was refused. So were the claims for depreciation allowance and expenditure put forward by the company in its return to the Income-tax Department. The claim for expenditure for the period, 1st of October 1953 to 31st December 1953, is not now relevant, as it has since been allowed by the Income-tax Appellate Tribunal. Regarding the claim for depreciation allowance, however, the Income-tax Officer, Companies Circle, Rangoon, gave the following reason for rejecting it:

> "The main point in issue is whether the Assessee Company, whose business assets were taken over by the Union Government of Burma on the 1st October 1953, *i.e.*, within the previous year 1953, is entitled to any depreciation allowance on the assets already transferred. Section 10 (2) (vi-*a*) second sentence runs 'where there had been transfer of assets during the previous year the assessee, who last owned and used the assets, shall be entitled to that allowance.' In this case there are two assessees who owned and used the same assets during the previous year 1953. The assessee who

last owned and used the assets is the successor Rangoon Electric Supply Board and not the predecessor, the Assessee Company. Hence the depreciation allowance for the full year even if the assets be used for a portion of the year as enumerated in the first sentence of the same section 10 (2) (vi-*a*), will go to the successor. Hence no depreciation, allowance at all is admissible to the Assessee Company. The Assessee Company claimed proportionate depreciation allowance for 9 months, as it used the assets for 9 months during the previous year 1953, but as no proportionate depreciation allowance is ever contemplated in our Burma Income-tax Act and in the light of the foregoing section as discussed by me, I cannot allow any depreciation at all to the Assessee Company."

The applicant appealed to the Assistant Commissioner of Income-tax. Among the grounds of appeal is the following:

"The Income-tax Officer in applying section 26 (2) was bound to assess separately the appellant Company's profits of the year in which the succession took place up to the date of succession (30th September 1953) and not up to 31st December 1953 and was, moreover, bound to compute such profits after making all the allowance for depreciation under clauses (vi) and (vi-*a*). The Income-tax Officer was wrong to interpret clause (vi-*a*) of section 10 (2), as intended to take away appellant's right to depreciation allowances which were obligatory under clause (vi)."

Regarding this ground of appeal, the Assistant Commissioner of Income-tax observed, *inter alia*:

"It is urged that the Income-tax Officer was wrong to interpret clause (vi-*a*) of section 10 (2) as intended to take away appellant's right to depreciation allowances which were obligatory under clause (vi) and that the "assessee" mentioned in the first part of clause (vi-*a*) is clearly the same "assessee" as is mentioned in clause (vi) and therefore the "assessee" in the second part of clause (vi-*a*) must necessarily be the same assessee. I must point out that the first and second parts of clause (vi-*a*) are quite different and deal with

H.C. 1961

RANGOON ELECTRIC TRAMWAY & SUPPLY CO., LTD. v. THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA.

U SAN MAUNG, J.

different situations, and therefore the "assessee" in the second part cannot necessarily mean the same assessee as in the first part of clause (vi-*a*)."

Then after referring to the relevant passage of the Report of the Income-tax Administration Enquiry Committee, the Assistant Commissioner of Income-tax came to the conclusion, that it was the Rangoon Electricity Supply Board, and not the applicant, which was entitled to depreciation allowances for the whole year which included the period 1st of January 1953 till the 30th of September 1953 claimed by the applicant company. The applicant appealed to the Income-tax Appellate Tribunal, Rangoon, against the order of the Assistant Commissioner of Income-tax and it was dealt with by the Tribunal in its Appeal No. 56 of 1956. The 1st ground of appeal to the Tribunal reads:

> "The learned Assistant Commissioner should have held that Appellant was entitled to full depreciation allowance under clause (vi-*a*) of section 10 (2) of the Income-tax Act because Appellant 'last owned and used the assets' before the transfer of the assets, within the meaning of clause (vi-*a*). The Assistant Commissioner failed to observe that the last owner and user of the transferred assets during the previous year is the transferor and not the transferee, and that this interpretation of the said clause (vi-*a*) is the same whether the transferor assessee continues to carry on the business to the end of the previous year or is succeeded in that capacity by another person during the previous year. The Assistant Commissioner failed to appreciate that 'the assessee' mentioned in the second sentence of the said clause (vi-*a*), in the expression 'the assessee who last owned and used the assets' in the same 'assessee' on the person mentioned the first sentence of the same clause who is being assessed but did not use the assets for the whole of the previous year, on the principle of interpretation that the same words in the same clause are intended to refer to the same person, as will also harmonise with the context of each and all the clauses of section 10 (2) which precede and follow it. The Assistant

Commissioner erroneously attributed to the Legislature the intention to take away by the second sentence of the said clause (vi-*a*) allowances for depreciation expressly granted by its first sentence and confirmed to the Appellant by the mandatory words of clause (vi-*a*) of section 10 (2)."

The Tribunal by its order dated the 28th of February 1957, dismissed the appeal after dealing mainly with the language of clause (vi-*a*) of sub-section (2) of section 10 of the Burma Income-tax Act. The applicant then, by an application under section 66 (*1*) of the Burma Income-tax Act, asked the Tribunal to refer to this Court the following questions of law said to have arisen out of its appellate order:

"(1) Whether, on the facts of this case, sub-section (vi-*a*) of section 10 (2) is effective to take away from the Applicant the right to depreciation allowances under sub-section (vi) for assessment year 1954-55, in respect of assets taken over by the Rangoon Electricity Supply Board on 1st October, 1953.

(2) Whether, on a transfer of assets during the previous year for assessment for 1954-55, the Applicant or the Rangoon Electricity Supply Board is the assessee who last owned and used the assets, within the meaning of sub-section (vi-*a*) of section 10 (2).

(3) Whether, on the true construction of sub-section (vi-*a*) of section 10 (2) the word 'Assets' includes buildings."

The Tribunal while conceding that all the three questions formulated by the applicant were questions of law, refused to refer to this Court the first question, on the ground that this question was never raised before it and therefore, was not discussed in its appellate judgment. By its present application under section 66 (*4*), the applicant contends that the Tribunal was in error in thinking that this question was never raised before it and that since this matter was in issue at all stages of the proceedings, namely, before the Income-tax Officer as well as the Assistant Commissioner of Income-tax, it was only natural that it should have been raised before the Tribunal.

H.C. 1961

RANGOON ELECTRIC TRAMWAY & SUPPLY CO., LTD. v. THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA.

U SAN MAUNG, J.

Regarding the first ground of appeal before the Tribunal the applicant contends that a typing error had crept in, so that the last sentence of this ground of appeal should read: "The Assistant Commissioner erroneously attributed to the Legislature the intention to take away by the second sentence of the said clause (vi-*a*) allowances for depreciation expressly granted by its first sentence and confirmed to the Appellant by the mandatory words of clause (vi) of section 10 (2)."

In order to reinforce the contention of the applicant, an affidavit of Mr. F. C. Fischer, the Advocate who had appeared to argue the case before the Tribunal has been filed in the present proceedings.

Now, in view of the categorical statement by the Tribunal that the matter sought to be canvassed by the applicant in the first question formulated by it in its application to the Tribunal under section 66 (1) of the Burma Income-tax Act, was not raised before it in appeal, it would require very strong evidence to show that the Tribunal was in error in thinking that clause (vi) of section 10 (2) of the Burma Income-tax Act, had never been relied upon by the applicant's Advocate in his argument before the Tribunal. However, in the circumstances of the case now under consideration, we are of opinion that there was a typing error in the last sentence of the first ground of appeal. Furthermore, we are of opinion that the applicant did intend to urge before the Tribunal that the Assistant Commissioner was in error in the view taken by him, that the Legislature had intended to take away by the second sentence of clause (vi-*a*). the depreciation allowances given to the applicant by clause (vi) of section 10 (2). Such being the intention of the applicant, it is not likely that the applicant's Advocate Mr. Fischer would have abandoned this ground of appeal.

In any event, it seems to us that the applicant and the Income-tax Appellate Tribunal are unnecessarily at

variance over the question whether or not in the reference giving rise to the present application, the applicant could or could not have relied on the provisions of clause (vi) of section 10 (2) in support of its claim for depreciation allowances. Now, clause (vi) and clause (vi-*a*) of section 10 (2) of the Burma Income-tax Act, in so far as is relevant for the present purposes run:

> "10. (2) Such profits or gains shall be computed after making the following allowances, namely:—
>
> (vi) in respect of depreciation of such buildings, machinery, plant, or furniture being the property of the assessee, a sum equivalent to such percentage on the original cost thereof to the assessee as may in any case or class of cases be prescribed . . . . .
>
> (vi-*a*) Notwithstanding that the machinery or plant is not used for the whole of the previous year the assessee shall be entitled to full depreciation allowance for that year if the machinery or plant is used even for a portion of that previous year; and where there had been transfer of assets during the previous year the assessee, who last owned and used the assets, shall be entitled to the said allowance."

[Clause (vi-*a*) has since been amended by Act XIX of 1957, but this amendment is not important for the purpose of the present application under section 66 (*4*).]

It is apparent from the above that clause (vi-*a*) is a special application of the general rule relating to depreciation as laid down in clause (vi) and that consequently, the two clauses must be read together for the purpose of considering whether or not the applicant or the Rangoon Electricity Supply Board was entitled to depreciation.

In *Indian Starch Products Ltd.* v. *The Income-tax Officer, Companies Circle, Rangoon* (1), a special Bench of this Court held that no question can be referred to the High Court under section 66 of the Income-tax Act unless

(1) (1959) B.L.R. 175 (H.C.).

H.C. 1961

RANGOON ELECTRIC TRAMWAY & SUPPLY CO., LTD. v. THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA.

U SAN MAUNG, J.

it arises out of the order of the Tribunal and that if the parties do not raise a certain contention before the Tribunal with the result that the facts relevant to that contention are not dealt with in the judgment of the Tribunal, no question arising out of such a contention can be referred to the High Court. However, the special Bench after referring to several authorities on the subject, left the question open whether in certain circumstances a point of law not actually decided by the Tribunal can nevertheless be deemed to arise out of its judgment.

Now, there is strong authority for the proposition that if a point of law is implicit in or covered by the question referred by the Tribunal, and no additional facts are necessary to support that point, it may be raised for the first time before the High Court notwithstanding that it was not raised before or considered by the Tribunal.

In *Commissioner of Income-tax, Bombay South, Bombay* v. *Ogale Glass Works Ltd.* (1), the Supreme Court of India observed:

> ". . . It should be noted that this is not a case where the Tribunal having refused to refer a question of law an application was made to the High Court to exercise its jurisdiction under sub-section (2) of section 66. Here the Tribunal in exercise of its powers under sub-section (1) of that section did refer a question of law to the High Court. Nobody at any time contended and even now it is not suggested before us that the question of law referred to the High Court did not arise out of the Tribunal's order or had not been properly referred to the High Court. A question of law arising out of its order having thus been properly referred by the Tribunal under sub-section (1) the High Court had to deal with and answer it in exercise of its jurisdiction under sub-section (5). In support of its contention that the question should be answered in the affirmative the Revenue advanced the argument, based on certain facts, that the cheques had been accepted only conditionally and, therefore, there was no payment until the cheques had been cashed and the cheques

(1) (1954) 25 I.T.R. 529 at p. 540.

having been cashed in Bombay the payment must be regarded as having been received in Bombay. That argument did not find favour with the High Court and that being the position the Revenue sought to raise before the High Court, as it does before us, an alternative argument, also based on facts, that the cheques having, at the request of the assessee, been posted at Delhi, the mere posting of the cheques in such circumstances operated as payment in Delhi. Here no new question of law is sought to be raised. The question of law still is, whether on the facts of this case income, profits and gains in respect of sales made to the Government of India was received in British India within the meaning of section 4 (1) (*a*) of the Act. The argument is that as the cheques were posted at Delhi at the request of the assessee payment was received by it in British India. It is said that although the language in which the question has been framed is wide enough to include this branch of the argument, the question should, nevertheless, be read as circumscribed by the facts on which the Tribunal's decision was made and should not be regarded as at large. This suggestion means that the question must be read as limited only to those facts on which alone reliance was placed in support of the argument actually advanced before the Tribunal and on which the Tribunal's decision was founded, leaving out all other facts appearing on the record and even referred to in the Tribunal's order and the statements of the case. There is no warrant for such suggestion. The language of the question clearly indicates that the question of law has to be determined 'on the facts of this case.' To accede to the contention of the assessee, will involve the undue cutting down of the scope of the question by altering its language. Seeing that the High Court permitted this argument to be advanced before them we are not prepared to shut it out."

In *the United Commercial Bank Ltd.* v. *The Commissioner of Income-tax, West Bengal* (1), the Supreme Court of India had this to say:

"To the third point raised by counsel for the assessee that even if interest on securities falls under section 8 of the Act and not under section 10 the assessee is entitled to get a

(1) (1957) 32 I.T.R. 688 at p. 703.

H.C. 1961

RANGOON ELECTRIC TRAMWAY & SUPPLY CO., LTD. v. THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA.

U SAN MAUNG, J.

set-off under section 24 (2) of the Act, counsel for the Revenue has taken the objection that this plea is not available to the appellant because it was not placed before the Income-tax Appellate Tribunal for being referred to the High Court nor was it raised before the High Court. How the question was specifically raised before the Income-tax Officer and the Appellate Assistant Commissioner and also before the Income-tax Appellate Tribunal has already been mentioned. In its application to the Tribunal for stating the case to the High Court the assessee specifically raised in two suggested questions its right to set off the business loss of Rs. 3,21,929 brought forward from the previous year against the income of the assessee in the assessment year. It does not appear from the judgment of the High Court that the question was argued in the manner it has been debated in this Court. The appellant seems to have rested his case on the applicability of section 10 to the profits under the head 'interest on securities' because of the securities being trading assets, but this contention was repelled and the same question has been raised before us but the assessee now supports his case on an alternative argument that even if the securities fall under section 8 still the profits from that source are from an item of the assessee's business and, therefore, the loss of the previous year from the banking business of the assessee can be set off against the profits of the assessment year whatever be the source of that profit. The case is similar to the one in *Commissioner of Income-tax* v. *Ogale Glass Works Ltd.* (1) The question framed by the Tribunal is a general one and what is to be determined is whether the loss of the previous year can be set off against the income of the assessment year within the provisions of section 24 (2) of the Act. The question is wide enough to cover the point raised before us. In the circumstances of this case the third point raised by counsel for the assessee, is open to be canvassed before us."

In the case now under consideration all the facts necessary to support the contention sought to be raised by the applicant are there in the reference made to this Court, by the Income-tax Appellate Tribunal. So it is unnecessary to have recourse to sub-section (4) of section 66

(1) (1954) 25 I.T.R. 529 at p. 540.

of the Burma Income-tax Act. All that is necessary is to reframe question No. (1) referred to this Court by the Income-tax Appellate Tribunal. This question reads: "Whether upon the facts of this case the applicant or the Rangoon Electricity Supply Board is the assessee, who last owned and used the assets within the meaning of the second part of sub-section (vi-*a*) of section 10 (2), Burma Income-tax Act ?". This question will be reframed as follows:

> "(1). Whether upon the facts and circumstances of this case the applicant or the Rangoon Electricity Supply Board is entitled to depreciation allowance for the plant and machinery or other assets taken over by the Rangoon Electricity Supply Board, for the period of 9 months prior to the 1st of October 1953, during which these assets were owned and used by the applicant company ?"

For these reasons we would dismiss the present application under section 66 (*4*) with no order as to costs.

CIVIL REVISION.

Before U San Maung, J.

H.C. 1961

Aug. 31.

TAN CHUN LEONG AND ONE (APPLICANTS)

v.

U PO THEIN (RESPONDENT). *

Civil Procedure Code—O. 14, R. 2—Not applicable to matters arising in execution proceedings.

After the applicants had obtained a decree for ejectment against the respondent, the latter obtained a permit from the Controller of Rents under s. 12 of the Urban Rent Control Act to occupy the premises in suit on the ground that he required them *bona fide* for residential or business purposes. The question arose whether in execution, the respondent could be ejected from these premises. It was contended on behalf of the applicants that the permit granted by the Controller to the respondent had been revoked and that therefore the decree for his ejectment could be executed. The Court decided to make an enquiry.

In the applicants' application for revision of that order it is contended that the provisions of Order 14, Rule 2 of the Civil Procedure Code being applicable, the Court was wrong in not treating the matter regarding the alleged revocation of the permit as a preliminary issue.

Held: That Order 14, Rule 2 of the Code of Civil Procedure is entirely irrelevant as the matter now in controversy did not arise during the pendency of the suit, but during the pendency of the execution proceeding and that the provisions of s. 47 of the Code being applicable the Court was at liberty to proceed with the enquiry.

N. C. Sen for the applicants.

No one for the respondent.

U SAN MAUNG, J.—This is an application for the revision of the order of the Subdivisional Judge, Bassein, dated the 28th of January 1961 in Civil Regular Suit No. 14 of 1958. As the facts giving rise to the present application are fully set out in the order sought to be revised, I need not recapitulate them. It would appear

* Civil Revision No. 18 of 1961 against the order of the Subdivisional Judge, Bassein, dated the 28th January 1961 in Civil Regular Suit No. 14 of 1958.

H.C. 1961

TAN CHUN LEONG AND ONE v. U PO THEIN.

U SAN MAUNG, J.

that the applicants Tan Chun Leong and P. C. Malakar who were the plaintiffs in that suit obtained a decree for ejectment against the defendant-respondent U Po Thein on the ground that he was a trespasser. Subsequent to the date of the decree U Po Thein obtained a permit from the Controller of Rents under section 12 of the Urban Rent Control Act to occupy the premises in suit on the ground that he required them *bona fide* for residential or business purposes. The question arose whether in execution, U Po Thein could be ejected from these premises. It was contended on behalf of the present applicants that the permit granted by the Controller to U Po Thein had been revoked and that therefore the decree for his ejectment should be executed. The learned Subdivisional Judge who at first thought that he could decide this matter as a preliminary issue subsequently changed his mind and said that an enquiry should be made.

In this application by the decree-holders Tan Chun Leong and P. C. Malakar, it is contended that the provisions of Order XIV, Rule 2 were applicable and that the learned Subdivisional Judge was wrong in not treating the matter regarding the alleged revocation of the permit, as a preliminary issue. In my opinion, Order XIV, Rule 2 is entirely irrelevant as the matter now in controversy did not arise during the pendency of a suit but during the pendency of an execution proceeding. Consequently the provisions of section 47 of the Civil Procedure Code are applicable and the learned Subdivisional Judge was at liberty to proceed with the enquiry. In the result the application for revision fails and is dismissed.

CIVIL REFERENCE.

Before U Yan Aung, C.J., U San Maung and U Saw Ba Thein, JJ.

H.C. 1961

Aug. 21.

THE GREAT EASTERN SHIPPING CO., LTD. (APPLICANT)

v.

THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA (RESPONDENT).*

Income-tax Act, s. 42— Relevant for taxing non-residents—s. 10 (2) (vi)—Ocean-going steamer or motor vessel—A plant—"Installed" in—Meaning of Initial depreciation allowance—Newly constructed ships—Admissible for—s. 15-C—Relief under—Ships not entitled to.

For the purpose of assessing Income-tax on persons residing out of the Union of Burma s. 42 of the Burma Income-tax Act is relevant.

An ocean-going steamer or a motor-vessel employed by a shipping company for the purpose of its trade or business is not a "machinery" but it is a "plant" as envisaged in clause (vi) of sub-s. (2) of s. 10 of the Burma Income-tax Act.

The Corporation of Calcutta v. *Chairman, Cossipore and Chitpore Municipality* I.L.R., 49 Cal. 190 (201); *Yarmouth* v. *France*, L.R. (1887), Vol. 19, Q.B. Dv. 647 (658); *Burnley Steamship Company* v. *Aikin*, *Reports of Tax Cases*, Vol. 3 (1890—98) 275 (277); *John Hall, Junior & Co.* v. *Rickman*, L.R. K.B. Dv. (1906) Vol. 1,311; *J. Lyons & Co., Ltd.* v. *Attorney-General*, L.R. (1944) Ch. Div. 281 (286).

The word "installed" in s. 10 (2) (vi) of the Burma Income-tax Act does not necessarily mean fixation more or less permanently to the earth.

Commissioner of Income-tax (Central), Bombay v. *Saralspur Mills Ltd* (1959) 36 I.T.R., 580;

The admissibility of the initial depreciation allowance under s. 10 (2) (vi) of the Burma Incom-tax Act is not confined to local industries only. Newly constructed ships belonging to a non-resident company are admissible for initial depreciation allowance as provided for in the latter part of clause (vi) of s. 10 (2) of the Burma Income-tax Act.

A ship is not an "industrial undertaking" envisaged by s. 15-C of the Burma Income-tax Act and is not therefore entitled to the relief afforded by that section.

U Paing for the applicant.

Ba Kyaw (Government Advocate) for the respondent.

U SAN MAUNG, J.—In Reference No. 20 of 1959 of the Income-tax Appellate Tribunal, Rangoon, which arose out

* Civil Reference No. 1 of 1960 made by the Income-tax Appellate Tribunal, Burma in its Reference No. 20 of 1959.

H.C. 1961

THE GREAT EASTERN SHIPPING CO., LTD. v. THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA.

U SAN MAUNG, J.

of its order dated the 22nd September, 1959, in Appeal No. 44 of 1959, the Tribunal had referred to this Court under section 66 (1) of the Burma Income-tax Act, the following questions of law:

(1) Whether on the facts and circumstances of the case the sum of K 23,91,868 was allowable deduction as initial depreciation for the ships under section 10 (2) (vi) of the Burma Income-tax Act read with sub-section (3) of section 42 of the Income-tax Act and Rule 33 of the Burma Income-tax Rules.

(2) Whether on the facts and circumstances of the case, the Income-tax Appellate Tribunal was right in law in refusing to grant relief under section 15-C of the Burma Income-tax Act.

The facts giving rise to the present reference are briefly these. For the assessment year 1957-58, the assessee company, Messrs. The Great Eastern Shipping Co., Ltd., which is a non-resident company acting through its agents, Grahams Trading Co. (India) (Private) Ltd. of Rangoon, declared an adjusted nett income of K 7,13,502 on the basis of the audited Profit and Loss Account, Balance Sheet and Tax Computation Statement. As the assessment was to be made on the basis of the company's world income, the company claimed an initial depreciation of K 23,91,868 on K 1,59,45,786 which was the cost of two new ships belonging to the assessee company. This claim was, however, disallowed by the Income-tax Officer, Companies Circle, on the ground that ships cannot be considered as included in the "new machinery or plant installed" as envisaged in section 10 (2) (vi) of the Burma Income-tax Act. The Income-tax Officer also disallowed the exemption from tax for "newly established industrial undertakings" allowable under section 15-C of the Act on the ground that freight and charter

H.C. 1961

THE GREAT EASTERN SHIPPING CO., LTD. v. THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA.

U SAN MAUNG, J.

earnings service could not be considered an industrial undertaking within the meaning of that section. Consequently, after making allowance for the advance tax amounting to K 2,00,000 paid by the company under section 18-A of the Act, the income-tax Officer issued demand notices to the company for the payment of K 2,43,025·28 as income-tax, K 2,49,201·72 as super-tax and K 13,148·85 as penal interest. The company appealed to the Assistant Commissioner of Income-tax on the ground that the Income-tax Officer erred in not allowing K 23,91,868 as initial depreciation on the cost of two new ships belonging to it on the ground that ships were not considered as included in the new machinery and plant installed as envisaged in section 10 (2) (vi) of the Burma Income-tax Act and that the Income-tax Officer also erred in law in not granting relief under section 15-C of the Act on the ground that " freight and charter earnings service " could not be construed as " an industrial undertaking " as envisaged in that section. The appeal of the company was disallowed by the Assistant Commissioner of Income-tax for the reason given in the following passage of his order:

> " To get allowance under section 10 (2) (vi), machinery or plant should be new and *installed* after the 1st of October 1953. The word 'installed' means to place a thing in position for use and therefore it implies that the setting up of the asset in question is to be made in a more or less permanent place before putting that to use. It appears therefore that the machinery and plant mentioned in section 10 (2) (vi) refer to industrial machinery and plant. . . Ships cannot be regarded as industrial machinery in spite of the contention that the engines and machinery installed and 'bolted down' to a ship forms the major value of the ship since ships are not in a more or less permanent place and are not used to manufacture or produce articles. The Income-tax Officer's decision regarding this issue is therefore upheld."

Regarding the claim for exemption under section 15-C, the Assistant Commissioner of Income-tax observed:

> "Section 15-C is applicable only to industrial undertakings which have to do with manufacturing or producing articles and a manufacturing process. Ships cannot be regarded as being used to manufacture or produce articles and have nothing to do with any manufacturing process. The contention that the company in actual fact is manufacturing or producing shipping services is simply untenable. As such no allowance under section 15-C can be made in respect of them."

The company then appealed to the Income-tax Appellate Tribunal, Rangoon, and the Tribunal, by its order dated the 22nd of September 1959, in Appeal No. 44 of 1959, dismissed the appeal. In so doing, the Tribunal did not agree with the Assistant Commissioner of Income-tax that the word "installed" as appearing in section 10 (2) (vi) of the Burma Income-tax Act meant "fixation of a thing in a permanent place" so as to exclude ships from the category of "machinery or plant" occurring in that section. However, the Tribunal felt that the company's appeal must, nevertheless be dismissed because, in its opinion, the initial depreciation allowable under section 10 (2) (vi) can only be claimed by "local industries", and that the company's ships not being registered in Burma could not be entitled to the benefit of section 10 (2) (vi) of the Act. Regarding the claim for exemption under section 15-C of the Burma Income-tax Act, the Tribunal agreed with the Assistant Commissioner of Income-tax that an "industrial undertaking" must be such as to have begun manufacturing or producing articles within the Union of Burma at a time within a period of six years from the 1st of October 1953.

The company then made an application to the Tribunal under section 66 (1) of the Burma Income-tax Act for reference to the High Court two questions of law involved

H.C. 1961

THE GREAT EASTERN SHIPPING CO., LTD. v. THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA.

U SAN MAUNG, J.

in the case and the Tribunal agreeing with the company that such a reference should be made had accordingly referred to this Court the two questions mentioned above.

Now, section 3 of the Burma Income-tax Act prescribes that, " where any Act of the Union Parliament enacts that income-tax shall be charged for any year at any rate or rates, tax at that rate or those rates shall be charged for that year in accordance with the provisions of the Burma Income-tax Act in respect of the total income of the previous year of every individual, or firm . . . etc." as the case may be. " Total income " is defined in section 4 of the Act, and heads of income chargeable to income-tax are enumerated in section 6 thereof. Among these heads of income is the head " Business ".

Section 10 of the Burma Income-tax Act in so far as it is relevant for the purpose of this reference runs as follows:

> " 10. (*1*) The tax shall be payable by an assessee under the head " Business " in respect of the profits or gains of any business carried on by him.
>
> (*2*) Such profits or gains shall be computed after making the following allowances, namely:—
>
> * * * *
>
> (vi) in respect of depreciation of such buildings, machinery, plant, or furniture being the property of the assessee, a sum equivalent to such percentage on the original cost thereof to the assessee as may in any case or class of cases be prescribed; and where the buildings have been newly erected, or the machinery or plant being new has been installed after the 1st October 1953, in respect of the year or erection or installation, a further sum by way of initial depreciation allowance equivalent—
>
> * * * *
>
> (*c*) in the case of machinery or plant, to 15 per cent of the cost thereof to the assessee:"

The Great Eastern Shipping Co., Ltd. being a non-resident company as defined in section 4-A (*c*) of the

Burma Income-tax Act, section 42 of the Act which charges income-tax on persons residing out of the Union of Burma, is relevant. Sub-sections (1) and (3) thereof which are important for the purpose of this reference must be reproduced as under:

> "42. (1) In the case of any person residing out of the Union of Burma all income, profits or gains accruing or arising to such person, whether directly or indirectly, through or from any business connection in the Union of Burma, or through or from any property in the Union of Burma, or through or from any asset or source of income in the Union of Burma, or through or from any money lent out on interest and brought into the Union of Burma shall be deemed to be income accruing or arising within the Union of Burma, and shall be chargeable to income-tax, either in his name or in the name of his agent, and in the latter case such agent shall be deemed to be for all the purposes of this Act, the assessee in respect of such income-tax:
>
> * * * *
>
> (3) In the case of a business of which all the operations are not carried out in the Union of Burma, the profits and gains of the business deemed under this section to accrue or arise in the Union shall be only such profits and gains as are reasonably attributable to that part of the operations carried out in the Union."

One method of calculating the income, profits or gains accruing or arising to any person residing out of the Union of Burma, is that given in Rule 33 of the Burma Income-tax Rules which have been framed by the Financial Commissioner in the exercise of the powers conferred upon him by sub-section (1) of section 59 of the Burma Income-tax Act. This rule is as follows:

> "33. In any case in which the Income-tax Officer is of opinion that the actual amount of the income, profits or gains accruing or arising to any person residing out of the Union of Burma whether directly or indirectly through or from any business connection in the Union of Burma cannot be ascertained, the amount of such income, profits or gains for the

H.C. 1961

THE GREAT EASTERN SHIPPING CO., LTD. v. THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA.

U SAN MAUNG, J.

purposes of assessment to income-tax may be calculated on such percentage of the turnover so accruing or arising as the Income-tax Officer may consider to be reasonable or on an amount which bears the same proportion to the total profits of the business of such person (such profits being computed in accordance with the provisions of the Burma Income-tax Act) as the receipts so accruing or arising bear to the total receipts of the business, or in such other manner as the Income-tax Officer may deem suitable."

There is no dispute between the assessee company and the Income-tax Department regarding the fact that the company is entitled to the ordinary depreciation to its ships under the first part of clause (vi) of sub-section (2) of section 10 of the Act. This is because Rule 8 of the Burma Income-tax Rules which, in so far as is relevant for the purpose in hand, runs:

"8. An allowance under section 10 (2) (vi) of the Act in respect of depreciation of buildings, machinery, plant or furniture shall be made in accordance with the following statement:

Class of asset	Rate on Prime Cost
IV. Electrical machinery—	
* * *	
G. Ships—	
(i) Ocean—	
(*a*) Steamers and motor-vessels	5% on Prime Cost.

What the Income-tax Department had queried and disallowed was the claim for initial depreciation allowance of 15 per cent of the cost of the new ships, on the ground that these ships were not in the nature of machinery or plant which had been fixed more or less permanently to the earth. This view was, however, dissented from by the Income-tax Appellate Tribunal which was of the view that the word "installed" occurring in section 10 (2) (vi) did not mean fixation of a thing in a permanent place. The Tribunal, however, disallowed the claim for initial

depreciation allowance on the ground that such allowance was only meant for the benefit of " local industries."

The question now for consideration is: Is an ocean-going steamer or motor-vessel a " machinery or plant "?

Now, although a steamer or a motor-vessel incorporates within itself many items of machinery it would, in our opinion, be not appropriate to classify it as mere " machinery ". What constitutes a machinery has been attempted to be defined by the Privy Council in *the Corporation of Calcutta* v. *Chairman, Cossipore and Chitpore Municipality* (1), wherein their Lordships observed:

> " Their Lordships concur with Lord Davey in thinking that there is great danger in attempting to give a definition of the word " machinery " which will be applicable in all cases. It may be impossible to succeed in such an attempt. If their Lordships were obliged to run the hazard of the attempt they would be inclined to say that the word " machinery " when used in ordinary language, *prima* facie, means some mechanical contrivances which by themselves or in combination with one or more other mechanical contrivances, by the combined movement and inter-dependent operation of their respective parts generate power, or evoke, modify, apply or direct natural forces with the object in each case of effecting so definite and specific a result."

Such a definition would not entirely cover the case of an ocean-going steamer or a motor-vessel. These should, in our opinion, be more properly classified as " plants ". In *Yarmouth* v. *France* (2), which was a case under the Employers' Liability Act, 1880, a question arose whether a horse which was employed by a wharfinger for purposes of his business as owner of carts and horses was a " plant ", Lindley, L.J., observed: " The next question is whether the horse which injured the plantiff is " plant " within the meaning of section 1, sub-section (1), of the Act. There is no definition of plant in the Act ; but, in its ordinary sense,

(1) I.L.R. 49 Cal. 190 at p. 201.
(2) L.R., (1877), Vol. XIX, Q.B. Dv. 647 at p. 658.

H.C. 1961

THE GREAT EASTERN SHIPPING CO., LTD. v. THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA.

U SAN MAUNG, J.

it includes whatever apparatus is used by a business man for carrying on his business not his stock-in-trade which he buys or makes for sale; but all goods and chattels, fixed or moveable, live or dead, which he keeps for permanent employment in his business. . . ."

In *Burnley Steamship* v. *Aikin* (1) which was a case in connection with the claim for depreciation in respect of a steam-ship "Burnley" by the company for purpose of income-tax it was taken as established that for steamship companies, steamers used by them for the purpose of their business were "plants". In this connection, the Lord President of the Court of Exchequer observed, *inter alia*:

> "Taking the terse statement of the contention of the Appellants in the note to the case, what they ask is that they shall have an allowance for loss of earning power owing to the plant being rendered more or less obsolete through the introduction of improved or other plant. Now the introduction of improved or other plant means its introduction in the ships of other people; and accordingly the state of the argument is this—can we say that Mr. Dickson's ship has suffered wear and tear because other shipowners have built better ships? It seems to me that that is a fair statement of contention, and I think that it answers itself. The words "diminution of value through wear and tear" in a year plainly point to the physical deterioration going on in the subject which is being considered and to bring in under these words the fact that relatively the ship is now of less value because during the year other people have built better ships seems to me to strain the language in a way which is entirely unwarranted. I am, therefore, for refusing the appeal."

In *John Hall, Junior & Co.* v. *Rickman* (2) which was a case under the Customs and Inland Revenue Act, 1878, it was held that a hulk, which had formerly been a sailing-ship, but which had been dismantled and had had its rudder removed and was used as a floating warehouse for coal,

(1) Reports of Tax Cases, Vol III, (1890—98) 275 at p. 277.
(2) L.R. K.B. Dv. (1906), Vol. I, 311.

was " plant " within the meaning of section 12 of the Act, and that the Commissioners of Income-tax were bound under section 12 to consider to what extent there had been a diminution of value by reason of wear and tear during the year of assessment, for the purpose of giving reasonable depreciation allowance.

It may be mentioned that the definition of " plant " given in *Yarmouth* v. *France* (1) was adopted by the Court of Chancery Division in *J. Lyons & Co. Ltd.* v. *Attorney-General* (2), which was a case in connection with a claim for war damage by a tea-shop which was damaged by enemy action during 1941. In this connection Uthwatt, J. observed: " Confining my attention to trade plant, I am content to accept the general description in *Yarmouth* v. *France* (1) that " plant " includes whatever apparatus or instruments are used by a business man in carrying on his business. The term does not include stock-in trade, nor does it include the place in which the business is carried on."

For these reasons we have no doubt whatsoever that an ocean-going steamer and a motor-vessel employed by a shipping company for the purpose of its trade or business is a " plant " as envisaged in clause (vi) of sub-section (2) of section 10 of the Burma Income-tax Act.

The Indian Income-tax Act of 1922 is very similar to our own. There was no definition of " Plant " in section 10 of the Indian Act which corresponds to section 10 of the Burma Income-tax Act. Nevertheless, in Rule 8 of the Indian Income-tax Rules an allowance under section 10 (2) (vi) of the Act in respect of depreciation of buildings, machinery, plant or furniture had been given for ships on the basis of 5 per cent of the prime cost in respect of ocean-going steamers. In the Indian Income-tax Act as

(1) L.R. (1887), Vol. 19, Q.B. Dv. 647 at p. 658.
(2) L.R. (1944), Ch.Dv. 281 at p. 286.

H.C. 1961

THE GREAT EASTERN SHIPPING CO., LTD. v. THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA.

U SAN MAUNG, J.

now amended, an inclusive definition has however, been given for " Plants " by sub-section (5) of section 10 which runs :—" Plant " includes vehicles, books, scientific apparatus and surgical equipment purchased for purposes of the business, profession or vocation."

It may be asked, that if ships and other vehicles are already plants within the definition given in *Yarmouth* v. *France* (1), why should the Indian Legislature include " vehicles " in the definition of " plant " in sub-section (5) of section 10 ? This step, in our opinion, was taken by the Indian Legislature for greater certainty and also to ensure that ships and other vehicles are not classified under " machinery " but only under " plant ". Therefore, the fact that there is no such inclusive definition appearing in section 10 of the Burma Income-tax Act, does not make any difference. Ocean-going steamers and motor-vessels should still be classified as " plants " within the meaning of clause (vi) of sub-section (2) of section 10 of the Burma Income-tax Act.

The next question is whether newly constructed ships are admissible for initial depreciation allowance as provided for in the latter part of clause (vi). The view taken by the Income-tax Department and dissented from by the Income-tax Appellate Tribunal is that initial depreciation is not admissible for newly constructed ships because the word ' installed ' means fixation more or less permanently to the earth. That this view is untenable is clear from the decision of the Bombay High Court in the *Commissioner* of *Income-tax (Central), Bombay* v. *Saraspur Mills Ltd.* (2). In that case the assessee which was carrying on business and manufacturing cloth, purchased in the year of account 1954-55, certain motor-cars and bicycles for use in its business, and for the assessment year 1955-56, claimed development rebate under section 10 (2) (vi-*b*) of the Indian

(1) L.R. (1887), Vol. 19, Q.B.Dv. 647 at p. 658.
(2) (1959) 36 I.T.R. 580.

Income-tax Act of 1922, in respect of those vehicles. The claim was disallowed by the Income-tax Department. On a reference to the Bombay High Court, it was held that the assessee was entitled to the development rebate as the vehicles purchased by the assessee came within the special definition of 'plant' in section 10 (5) of the Act and that the expression 'installed' in section 10 (2) (vi-*b*) did not necessarily mean "fixed in position" but was also used in the sense of "inducted or introduced."

The view taken by the Income-tax Appellate Tribunal that the initial depreciation allowance under section 10 (2) (vi) was only admissible to "local industries" is not warranted by the language of that section. Moreover, it only stands to reason that if a shipping company which is not a resident company in the Union of Burma is to be charged income-tax by virtue of section 42, sub-sections (*1*) and (3) of the Burma Income-tax Act and that as a means of ascertaining the actual amount of income, profits or gains accruing to it, recourse should be had to Rule 33 of the Burma Income-tax Rules, initial depreciation should be allowed for the newly constructed ships in its fleet.

For these reasons our answer to question No. 1 is in the affirmative.

Regarding question No. 2, the learned Advocate for the applicant company himself feels that he is not on firm ground. The ambit of section 15-C which allows exemption from tax to newly established industrial undertakings is clear from sub-section (2) thereof which so far as is relevant for the purposes of this reference reads : "This section applies to any industrial undertaking which has begun or begins to manufacture or produce articles in any part of the Union of Burma at any time within a period of six years from the 1st day of October, 1953, or such further period as the President of the Union may, by notification, specify with reference to any particular industrial

H.C. 1961

THE GREAT EASTERN SHIPPING CO., LTD. v. THE COMMISSIONER OF INCOME-TAX, BURMA.

U SAN MAUNG, J.

undertaking." Obviously, the "industrial undertaking" envisaged by section 15-C is such as has produced within a period of six years from the 1st October, etc. manufactured articles within the Union of Burma. A ship cannot, by any stretch of imagination, answer this description. For this reason our answer to question No. 2 propounded by the Income-tax Appellate Tribunal, Rangoon, must be in the affirmative.

As the applicant—the Great Eastern Shipping Co., Ltd. only partly succeeds in the reference initiated by it, there will be no order as to costs.

CIVIL MISCELLANEOUS APPLICATION.

Before U Yan Aung, C.J., U San Maung and U Saw Ba Thein, JJ.

THE MOGUL LINE LTD. (APPLICANTS)

v.

THE INCOME-TAX APPELLATE TRIBUNAL, BURMA AND ANOTHER (RESPONDENTS).*

H.C. 1961

Aug. 8.

Income-tax Act, s. 66 (1)—*Assessment made under s.* 23 *after assessment under s.* 44-*B by mistake—Mixed question of law and fact—Case to be stated, when question is.*

For the assessment year 1952-53 the applicants were assessed to Income-tax, under s. 44-B of the Burma Income-tax Act and tax amounting to K 22,953 was paid by the applicants. Subsequently, despite this assessment the Income-tax Officer opened proceedings under s. 23 of the Act and assessed the applicants under s. 23 (4) of the Act inspite of the intimation by the applicants that they did not intend to claim any adjustment under s. 44-C of the Act. The appeal to the Assistant Commissioner of Income-tax against this assessment having failed the applicants appealed to the Income-tax Appellate Tribunal, which, however, dismissed the applicants' appeal. One of the grounds for the dismissal of the appeal before the Tribunal was that it was purely through a mistake that the Income-tax Officer had made use of the provisions of s. 44-B of the Burma Income-tax Act in place of s. 18-A which deals with the question of advance payment of tax and that after rectification of the mistake a proper assessment could be made on the basis that the tax purported to have been collected under s. 44-B was, in fact, an advance collection of tax under s. 18-A.

The applicants then applied under s. 66 (1) of the Burma Income-tax Act to refer to the High Court the question of law:

> "Whether in the circumstances of the case, the assessment under s. 23 of the Burma Income-tax Act without reference to s. 44-C of the Act is invalid?"

The Tribunal, however, dismissed the application on the ground that no question of law arose out of its order dismissing the applicants' appeal.

Held: That in view of the Tribunal's finding that it was an error on the part of the Income-tax Officer to have made the assessment under s. 44-B the question whether the Income-tax Officer was thereafter justified in ignoring the assessment under s. 44-B read with s. 44-A and making the assessment under s. 23 of the Burma Income-tax Act is a mixed question of law and fact and that therefore the Tribunal should state the case of the applicants for consideration of this Court.

Sree Meenakshi Mills Limited v. *Commissioner of Income-tax, Madras,* (1957) 31 I.T.R. 28, referred to.

---

* Civil Misc. Application No. 10 of 1960 against the order of the Income-tax Appellate Tribunal, Burma in its Reference No. 14 of 1959.

H.C. 1961

THE MOGUL LINE LTD. v. THE INCOME-TAX APPELLATE TRIBUNAL, BURMA AND ANOTHER.

U Paing for the applicants.

Ba Kyaw for the respondents.

U SAN MAUNG, J.—This application under section 66 (2) of the Burma Income-tax Act arises out of the order dated the 31st of August 1959 of the Income-tax Appellate Tribunal, Rangoon, in its Reference No. 14 of 1959 wherein the Tribunal refused to state the case of the applicants—the Mogul Line Limited—on the ground that no question of law arose out of its order dated the 27th of April 1959, in Appeal No. 78 of 1958.

The facts giving rise to the present application are briefly these. The applicants—The Mogul Line Limited are a firm of ship owners of Bombay and Messrs. Graham Trading Co. (India), Ltd., Rangoon, were their shipping agents in Rangoon since the year 1946. During the accounting year ending 31st December 1951, relevant to the assessment year 1952-53, four vessels belonging to the applicants came to Rangoon and the freight earnings from these vessels were assessed by the Income-tax Officer under section 44-B of the Burma Income-tax Act, and the tax amounting to K 22,953 was paid by the applicants. In the assessment year 1952-53, the applicants were assessed under section 23 (4) of the Burma Income-tax Act on an income of K 1,28,856. This was done in spite of the letter by the applicants' agent to the Income-tax Officer, Companies Circle, Rangoon, to the effect that the applicants did not intend to claim any adjustment under section 44-C of the Burma Income-tax Act. Nevertheless, the Income-tax Officer, in spite of the fact that assessment had already been made by him under section 44-B opened proceedings for the assessment of the applicants under section 23. The applicants then appealed under section 30 of the Burma Income-tax Act to the Assistant

Commissioner, Eastern/Western Range, Rangoon, on the ground that the assessment under section 23 (4) of the Burma Income-tax Act was *ultra vires*, as the appellant company was not liable to be assessed under the ordinary provisions of the Burma Income-tax Act. By his order dated the 22nd of August 1958, in Appeal No. Coy-24/57-58 the Assistant Commissioner of Income-tax dismissed the appeal on the ground, *inter alia*, that:—(1) it was the applicants who had initiated the assessment under section 44-B, (2) that there was a distinct understanding that the tax so paid should be treated as advance collection of tax, (3) that the applicants' agents were fully aware that regular assessment should be made when they paid the tax "subject to revision on submission of final returns", and (4) that they had agreed to file returns.

The applicants then appealed to the Income-tax Appellate Tribunal, Rangoon, on the ground that the assessment under section 23 (4) of the Burma Income-tax Act was *ultra vires* and invalid. The Appellate Tribunal thereafter, by its order dated the 27th April 1959, in Appeal No. 78 of 1958 dismissed the applicants' appeal. In so doing, the Tribunal held that the mandatory provisions of the Act for making assessments under section 44-B of the Burma Income-tax Act are that the Income-tax Officer concerned must be fully satisfied as provided in section 44-A, that there was no agent in Burma for the principal or the owner of the ship from whom the tax would be recoverable in the following year under the other provisions of the Act, and that it was purely through a mistake that the Income-tax Officer had made use of the provisions of section 44-B of the Burma Income-tax Act in place of section 18-A which deals with the question of the

H.C. 1961

THE MOGUL LINE LTD. v. THE INCOME-TAX APPELLATE TRIBUNAL, BURMA AND ANOTHER.

U SAN MAUNG, J.

advance payment of tax. Consequently, this mistake could be rectified and a proper assessment made on the basis that the tax purported to have been collected under section 44-B was, in fact, an advance collection of tax under section 18-A.

The applicants then filed an application under section 66 (1) of the Burma Income-tax Act to the Income-tax Appellate Tribunal to refer to this Court the following question of law: "Whether in the circumstances of the case, the assessment under section 23 of the Burma Income-tax Act without reference to section 44-C of the Act is valid?" The Tribunal thereupon dismissed the application of the applicants by its order dated the 31st of August 1959 in Reference No. 14 of 1959 on the ground that no question of law arose out of its appellate order.

Now, section 44-A of the Burma Income-tax Act which is under Chapter V-A. regarding "special provisions relating to certain classes of shipping" is in the following terms:—

> "44-A. The provisions of this Chapter shall, notwithstanding anything contained in the other provisions of this Act, apply for the purpose of levy and recovery of tax in the case of any person who resides out of the Union of Burma and carries on business in the Union of Burma in any year as the owner or charterer of a ship (such person hereinafter in this Chapter being referred to as the principal), unless the Income-tax Officer is satisfied that there is an agent of such principal from whom the tax will be recoverable in the following year under the other provisions of this Act."

It is clear therefrom that where any person resides out of the Union of Burma and carries on business in the Union of Burma in any year as the owner or charterer of a ship, tax must be levied under the

provisions of Chapter V-A unless the Income-tax Officer is satisfied that there is an agent of such a person from whom the tax will be recoverable in the following year under the other provisions of the Burma Income-tax Act. The option to act under this Chapter is, therefore, with the Income-tax Officer. The question, therefore, is whether having exercised this option, the Income-tax Officer can ignore an assessment under section 44-B and proceed to make an assessment in the ordinary way under section 23 of the Burma Income-tax Act.

As to what amounts to a question of law has been elaborately discussed by the Supreme Court of India in *Sree Meenakshi Mills Limited* v. *Commissioner of Income-tax, Madras* (1). There it was held, *inter alia*, that: (1) when the point for determination is a pure question of law such as construction of a statute or document of title, the decision of the Tribunal is open to reference the Court under section 66 (*1*), and (2) when the point for determination is a mixed question of law and fact, while the finding of the Tribunal on the facts found is final, its decision as to the legal effect of those findings is a question of law which can be reviewed by the Court.

In our opinion, in the circumstances of this case and in view of the Tribunal's finding that it was an error on the part of the Income-tax Officer to have made an assessment under section 44-B, it is a mixed question of fact and law whether the Income-tax Officer was thereafter justified in ignoring the assessment under section 44-B read with section 44-A and in making the assessment under section 23 of the Burma Income-tax Act.

(1) (1957) 31 I.T.R. 28.

H.C. 1961

THE MOGUL LINE LTD. v. THE INCOME-TAX APPELLATE TRIBUNAL, BURMA AND ANOTHER.

U SAN MAUNG, J.

For this reason we would allow this application and direct the Income-tax Appellate Tribunal to state the case of the applicants, the Mogul Line Limited, for consideration by this Court. There will be no order as to costs of this application.

CIVIL REVISION.

Before U Mya Thein, J.

U CHIT HAN (APPLICANT)

v.

DAW THIT AND ONE (RESPONDENTS).*

H.C. 1961

Aug. 31.

Agriculturists' Debt Relief Act, 1947. *Sole jurisdiction to determine question of debt or debtor—Not given to Board by*—s. 2(e)—"*Debtor*" *and* "*Debt*".

During the pendency of the suit by the respondents against the applicant, who admittedly was a trader, for the recovery of possession of a house and for mesne profits or damages for the use and occupation of the said house, the Additional District Judge, Myaungmya received an intimation from the Chairman of the Agriculturists' Debt Settlement Board, Myaungmya, that the applicant had applied to the Board under s. 4 of the Agriculturists' Debt Relief Act, 1947 for scaling down his debts amounting to K 2,000 alleged to be owing to the respondents. The trial Court refused to stay the suit holding that there was no relationship of creditor and debtor between the parties. In the application for revision of that order of refusal it is urged that the question whether the applicant is a debtor or not and whether there is a debt or not must be decided solely by the Agriculturists' Debt Settlement Board and not by a Civil Court and that the trial Court acted without jurisdiction in refusing to stay the suit as required by s. 26 of the Agriculturists' Debt Relief Act.

Held: That there is nothing in the Act to show that the question whether a person is a debtor or not or whether there is any debt or not must be decided solely by the Agriculturists' Debt Settlement Board.

Held also: That under s. 2 (*e*) of the Burma Agriculturists' Debt Relief Act a "debtor" means an agriculturist debtor and that a debt under the Act cannot mean every sort of debt against an agriculturist.

U Po Tha v. *U San Nyunt and Daw Ohn Yin*, Civil Revision No. 32 of 1953, referred to.

Held further: That the applicant was not a "debtor" within the meaning of s. 2 (*e*) of the Burma Agriculturists' Debt Relief Act, 1947 and that the trial Court was right in refusing to stay the suit.

Maung Maung Khin for the applicant.

Ba Shun for the respondents.

* Civil Revision No. 95 of 1960 against the order of the Additional District Judge, Myaungmya, dated the 18th August 1960 in Civil Regular Suit No. 1 of 1960.

H.C. 1961

U CHIT HAN v. DAW THIT AND ONE.

U MYA THEIN, J.—The Respondent-Plaintiffs sued the Applicant-Defendant in Civil Regular Suit No. 1 of 1960 in the Court of Additional District Judge, Myaungmya on 25th February 1960 for the recovery of a house and for mesne profits or damages for use and occupation. It is the respondent-plaintiffs' case that they are the absolute owners of the suit premises by virtue of their purchase from the applicant-defendant by a registered deed of sale No. 159 of 1954, of the Sub-Registrar's Office, Myaungmya for K 2,000 on the 18th August 1954 but that the suit premises were leased back to the applicant-defendant on a monthly rent of K 100 per month. According to the plaint the rent was paid for 16 months after which the applicant-defendant ran into arrears.

As the summons on the applicant-defendant could not be served in the ordinary way, substituted service of summons had to be resorted to. The applicant-defendant appeared for the first time in Court through his lawyer on 16th May 1960 when time was granted to file written statement on 20th June 1960. On that date however the trial Judge received intimation from the Chairman of the Agriculturists' Debt Settlement Board, Myaungmya that the applicant-defendant had applied to the Agriculturists' Debt Settlement Board under section 4 of the Agriculturists' Debt Relief Act, 1947 for scaling down his debts amounting to K 2,000 alleged to be owing to the respondent-plaintiffs.

Now, if an application under section 4 of the Agriculturists' Debt Relief Act is made to the Board under section 26 of the Act, any suit, appeal or other proceedings then pending before a Civil Court in respect of which any debt for the settlement of which the application has been made, shall have to be stayed until the Board rejected or dismissed the application.

The learned Counsel for the respondent-plaintiffs filed objections against the stay of hearing of the suit. The learned trial Judge after hearing the arguments of the learned Counsel for the parties refused to stay the hearing, holding that there is no relationship of creditor and debtor between the parties, as he is of the view that the statements contained in the plaint determines the nature of the suit and the jurisdiction of the Court, relying on the case of *Jag Lal* v. *Har Narian Singh* (1); *Bapuji Raghunath and others* v. *Kuvarji Edulpi Umrigar* (2) and *U Taw* v. *The Bank of Chettinad Ltd.* (3).

Hence this application in revision by the applicant-defendant.

The learned Advocate appearing for the applicant-defendant submitted that since an application has been filed by the applicant-defendant to the Agriculturists' Debt Settlement Board, Myaungmya, the learned trial Judge acted without jurisdiction when he refused to stay the hearing of the suit as required by section 26 of the Act. The learned Advocate referred me to the case of *Daw Pan Myaing and others* v. *Ko Sein Khant* (a) *Magbul Ahmed* (4), where it is laid down that :

> "Where such an application has been made to a Board, any suit, appeal or other proceeding pending before a Civil Court in respect of a debt for the settlement of which an application has been made, shall be stayed under section 26 of the Act 72 of 1947. The Civil Court could not thereafter make an enquiry whether the applicants are *bona fide* agriculturists."

It has been urged by the learned Advocate for the applicant that the question whether the applicant is a debtor or not and whether there is a debt or not must be decided solely by the Agriculturists' Debt Settlement Board

(1) 10 All. 524.
(2) (1891) I.L.R., Vol. XV, 400 Bom.
(3) (1955) B.L.R. (H.C.) 368.
(4) (1951) B.L.R. 365.

H.C. 1961

U CHIT HAN v. DAW THIT AND ONE.

U MYA THEIN, J.

and not by a Civil Court, but the learned Advocate cannot show anything to that effect in the Act. So far as I know the Act is silent on the point. Be that as it may, the first question to be considered by this Court is whether the applicant is a debtor or not under the Act. Now under section 2 (*e*) of the Burma Agriculturists' Debt Relief Act a "debtor" means an agriculturist first and foremost. Now as pointed out by the learned Advocate for the respondent-plaintiffs not only had the respondent-plaintiffs described the applicant as a trader in the plaint, but also the applicant himself had described himself as, "U Chit Han, Trader, Tawadaintha 1st Street, Myaungmya" for his address of service in the written statement which was filed in the trial Court on 21st September 1960, *i.e.*, after he had made an application to the Board on 15th June 1960. Not content with that, the applicant in his application and the affidavit filed in this Court when he applied for stay of the hearing of the suit in the trial Court the applicant further reiterated his description of himself as a "trader". Such being the case I cannot understand how the learned Advocate for the applicant-defendant can now persist in saying that the applicant is an agriculturist in the face of his own sworn statement and the applicant-defendant must be held to be a trader and not an agriculturist and cannot be a debtor as required in section 2 (*e*) of the Burma Agriculturists' Debt Relief Act, wherein it is stated:—"debtor" means an agriculturist.

"Debt" as defined in the Act means any liability owing to a creditor, in cash or kind, secured or unsecured, and includes any sum of money payable under a decree or order of a Civil Court. U San Maung, J., in *U Po Tha* v. *U San Nyunt and Daw Ohn Yin* in Civil Revision No. 32 of 1953 in discussing "a decree" after consideration of

sections 4, 9, 10 and 11 of the Burma Agriculturists' Debt Relief Act, 1947 observed as follows :

> "From all these provisions it is clear that in the case of a decree it must be of a nature susceptible of being scaled down, that is to say it must have originated from the relationship of creditor and debtor existing between the parties.
>
> To hold otherwise would mean, every sort of decree so long as it is passed against an agriculturist will fall within the ambit of section 4, as for instance a decree in an action based on tort or a decree against an agriculturist in a suit by his wife for maintenance allowance. Such cannot be within the contemplation of the legislature."

As observed by U San Maung, J., even against an agriculturist, debt under the Act cannot mean every sort of debt against an agriculturist for example, a sum of money owed by an agriculturist to his wife for maintenance. Such a debt cannot be envisaged by the Agricultutrists' Debt Relief Act.

The learned Advocate for the respondent-plaintiffs submitted that the suit was for the recovery of possession of a house and for mesne profits or damages for use and occupation and not in respect of a debt. According to the learned Advocate the nature of the suit and the jurisdiction is determined by the statements in the plaint. See the case of *Bapuji Baghunath and others* v. *Kuvarji Edulji Umrigar* (1) where it has been laid down that :

> "It is the nature of the suit as brought by the plaintiff, and not the nature of the defence, that determines whether or not the Court of small causes has jurisdiction."

The learned Advocate for the respondent-plaintiffs referred me to the case of *A.S.P.S.K.R. Karuppan Chettyar and one* v. *A. Chokkalingam Chettiar* (2), but it is not necessary to consider it. In my opinion although the

(1) (1891) I.L.R. Vol. XV, 400 Bom. (2) (1949) B.L.R. (S.C.) 46.

H.C. 1961

U CHIT HAN v. DAW THIT AND ONE.

U MYA THEIN, J.

legislature enacted the Burma Agriculturists' Debt Relief Act to give relief to the *bona-fide* agriculturist it is not meant to hinder or obstruct the normal workings of Civil Courts.

In the present case as the applicant-defendant is not a debtor as contemplated under section 2 (*e*) of the Act it is not necessary to consider other points and the order of the learned Additional District Judge, Myaungmya sought to be revised is correct. The application for revision fails and must be dismissed with costs. Advocate's fee three gold mohurs.

CRIMINAL REVISION.

Before U Thaung Sein, J.

U SEIN WIN AND ONE (APPLICANTS)

v.

THE UNION OF BURMA (RESPONDENT).*

H.C. 1961

Aug. 5.

Official Secrets Act, s. 13 (2)—Right under—Exercise of—Duty of Court upon—Commitment of case—No question of transfer arises upon—Commitment order—Quashing of—s. 215, Cr. P.C.—Criminal Procedure Code— General Act—Official Secrets Act— Special Act— Former not applicable to special cases—Official Secrets Act, s. 13 (2)—Right under—Not taken away by s. 526, Cr. P.C.—Criminal Procedure Code—Chap. XVIII prescribes procedure for trial of cases triable exclusively by Court of Session or High Court—Inquiry necessary before committal— Inquiry and trial— Stages of— When offence not triable exclusively by Court of Session becomes one triable exculsively by Court of Session.

The applicants who were prosecuted before the District Magistrate, Rangoon under s. 5 (2) of the Official Secrets Act appiled to the Court under s. 13 (2) of the said Act, that they may be committed to the Court of Session, Rangoon Town. The District Magistrate agreed to "commit" the applicants as prayed for and decided to hold an inquiry with a view to committal as required by Chapter XVIII of the Criminal Procedure Code. The applicants being of the view, however, that no such inquiry was necessary as "once an accused claims his right to be committed for trial to the Court of Session, the trial Court has no option but to stop the proceedings pending before it and to commit the accused to the Court of Session" have applied for the revision of the order of the District Magistrate. During the pendency of this revision case the Government of the Union of Burma filed an application under s. 526 of the Criminal Procedure Code praying that the proceedings before the District Magistrate, Rangoon be transferred to one of the Special Judges stationed in Rangoon Town, the main reason for the application being that at present Sessions Trials have been in abeyance and all cases triable by a Court of Session are now tried by Special Judges appointed under the Special Judges Act, 1946.

Held: That s. 13 (2) of the Official Secrets Act, confers on the applicants a right to claim to be tried by a Court of Session and that as soon as they exercise that right the trial Magistrate is bound to "commit the case for trial by that Court".

Held also: That where the trial Magistrate has ordered a commitment to the Court of Session then indeed there could be no question of a transfer of the case as according to s. 215 of the Criminal Procedure Code a commitment once made by a competent Court can only be quashed by the High Court and only on a point of law.

* Criminal Revision No. 37-B of 1961.

H.C.
1961

U SEIN WIN AND ONE
v.
THE UNION OF BURMA.

The Criminal Procedure Code is a " general Act " whereas the Official Secrets Act is a " special Act" dealing with a special subject and the principle of " Generalia specilibus non derogant " will have to be applied. In other words, the Criminal Procedure Code is applicable to general cases and not to special cases which are govened by their own Acts.

Held therefore : That the right given to the applicants under s. 13 (2) of the Official Secrets Act is not taken away by the provisions of s. 526 of the Criminal Procedure Code.

So for as cases " triable exclusively by a Court of Session or High Court " are concerned it is explicitly laid down in s. 207 of the Criminal Procedure Code that the procedure prescribed in Chapter XVIII shall be followed.

Held : That an inquiry must be held before an accused can be committed for trial before a Court of Session.

It is settled law that a trial begins with the charge and that all proceedings prior to the framing of a charge are mere inquiries.

Held further : That the offenc ealleged against the applicants was not one " triable exclusively by a Court of Session " at the start, but that from the moment the applicants claimed their right to be tried by a Court of Session under s. 13 (2) of the Official Secrets Act, no other Court had jurisdiction to try the applicants and thus the offence became one " triable exclusively by a Court of Session ".

Kyaw Myint and *Cheng Po* for the applicants.

Ba Kyine for the respondent.

U THAUNG SEIN, J.—This case and Criminal Miscellaneous Case No. 10 of 1961 have been heard together and the present order will cover both these cases. The applicant U Sein Win, Editor of the English language daily newspaper " The Guardian " has been sent up for trial before the learned District Magistrate, Rangoon, charged with an offence under section 5 (2) of the Official Secrets Act. In the course of that trial, the applicant applied to the learned District Magistrate under section 13 (2) of the Official Secrets Act praying that he may be committed to the Court of Session of Rangoon Town. It is clearly laid down in section 4 (1) of the Courts Act, 1950 that all committals in respect of cases within the jurisdiction of Rangoon Town shall be to the High Court and hence if the applicant's prayer is allowed then the commitment must be to this Court.

The learned District Magistrate agreed to " commit " the applicant as prayed for and decided to hold an inquiry with a view to committal as required by Chapter XVIII of the Criminal Procedure Code. The applicant is of the view however that no such inquiry is necessary and that " once an accused person claims his right to be committed for trial to the Court of Session, the trial Court has no option but to stop the proceedings pending before it and to commit the accused to the Court of Session " and he has therefore come up on revision to the High Court against the order of the learned trial Magistrate. While this revision case was pending, the Government of the Union of Burma filed an application under section 526 of the Criminal Procedure Code praying that the proceedings before the learned District Magistrate, Rangoon be transferred to one of the Special Judges stationed in Rangoon Town. The main reason for the application is that at present Sessions Trials have been in abeyance and all cases triable by a Court of Session are now tried by Special Judges appointed under the Special Judges Act, 1946. So far as the High Court is concerned Sessions Trials have been in abeyance for a number of years and I understand from the office that the preparation of Jury lists has been suspended during this period.

Before going into the question as to the meaning of the term " commit for trial " perhaps I should deal with the problem whether the trial pending before the District Magistrate, Rangoon, should be transferred to a competent Special Judge in Rangoon Town under section 526 of the Criminal Procedure Code. There can be no doubt that section 13 (2) of the Official Secrets Act confers on the applicant a right to claim to be tried by a Court of Session and as soon as he exercises that right the trial Magistrate is bound to " commit the case for trial by that Court ". In the present case, the applicant

H.C. 1961

U SEIN WIN AND ONE v. THE UNION OF BURMA.

U THAUNG SEIN, J.

has exercised that right and the question is whether his claim can be nullified by transferring the case away to a Special Judge. Had the learned trial Magistrate ordered a commitment to the Court of Session then indeed there could be no question of a transfer of the case as according to section 215 of the Criminal Procedure Code a commitment once made by a competent Court can only be quashed by the High Court and only on a point of law. Since no commitment has in fact been ordered the question may still be open whether a transfer should be ordered. That a Special Judge has jurisdiction to try a case of the present nature cannot be disputed in view of the provisions of section 4 of the Special Judges Act, 1946 which enacts that "a Special Judge may try any offence punishable under any law". From the mere fact that a Special Judge has jurisdiction to try the case it does not necessarily follow that it should be transferred to such Judge under the provisions of section 526 of the Criminal Procedure Code. In this connection I would point out that the Criminal Procedure Code is a "general Act" whereas the Official Secrets Act is a "special Act" dealing with a special subject and the principle of "Generalia specialibus non derogant" will have to be applied. In other words, the Criminal Procedure Code is applicable to general cases and not to special cases which are governed by their own Acts. The learned Government Advocate appearing for the Government of the Union of Burma has conceded that the above is a correct exposition of the law. Hence, the right given to the applicant under section 13 (2) of the Official Secrets Act is not taken away by the provisions of section 526 of the Criminal Procedure Code and there is thus no alternative but to accept the applicant's claim to be tried by the Court of Session *i.e.* the High Court. This leads on to the question as to whether

an inquiry should be held as stated by the learned District Magistrate, Rangoon, with a view to commit the applicant for trial by the Court of Session.

Now, so far as cases " triable exclusively by a Court of Session or High Court " are concerned it is explicitly laid down in section 207 of the Criminal Procedure Code that the procedure prescribed in Chapter XVIII shall be followed. In short, an inquiry must be held before an accused can be committed for trial before a Court of Session. It is settled law that a trial begins with the charge and that all proceedings prior to the framing of a charge are mere inquiries. Obviously therefore, before an accused can be " committed for trial " to the Court of Session, a charge will have to be framed against him and no charge can possibly be framed unless there is *prima facie* evidence to support it. If there is no evidence or the evidence adduced is insufficient to support a charge then the question of commitment will not arise and the accused will have to be discharged. In the present case, the offence alleged against the applicant was not one " triable exclusively by a Court of Session " at the start and it was on this account that it was sent up before the learned District Magistrate. But from the moment the applicant claimed his right to be tried by a Court of Session under section 13 (2) of the Official Secrets Act, no other Court had jurisdiction to try the applicant and thus the offence became one " triable exclusively by a Court of Session ". Needless to say since it now came within the category of cases exclusively triable by a Court of Session, the procedure outlined in Chapter XVIII of the Criminal Procedure Code will have to be followed. On the whole, the learned District Magistrate was correct in holding that an inquiry will be necessary under Chapter XVIII of the Criminal Procedure Code before the applicant is committed

H.C.
1961

U SEIN WIN AND ONE
v.
THE UNION OF BURMA.

U THAI'NG SEIN, J.

to the Court of Session. I need hardly point out to the learned Magistrate that if the evidence adduced at the inquiry does not support any charge against the applicant he ought to be discharged *vide* section 13 (2) of the Official Secrets Act and section 209 of the Criminal Procedure Code. Under the circumstances the applications in this case as well as in Criminal Miscellaneous No. 10 of 1961 are hereby dismissed.

CRIMINAL MISCELLANEOUS APPLICATION.

Before U Mya Thein, J.

U THAW (APPLICANT)

v.

THE UNION OF BURMA (RESPONDENT). *

H.C. 1961

July 10.

Criminal Procedure Code., s. 498. Grant of bail—Special circumstances for.

In a prosecution under s. 409 of the Penal Code the fact that the accused is a sick person needing the attention of specialist, that the trial will be a protracted one, that a great volume of accounts will have to be examined and that there is no suggestion that the accused will abscond or suborn prosecution witnesses will constitute the special circumstances justifying the grant of bail.

Ram Narain v. *Emperor*, A.I.R. (1932) Lah. 16; *Vasant Vinayak Bhagwat* v. *State*, A.I.R. (1951) Madhya Bharat 104 ; *U Maung Maung* v. *Union of Burma*, (1949) B.L.R. (H.C.) 503, referred to.

Aye Maung for the applicant.

Tin Maung (Government Advocate) for the respondent.

U MYA THEIN, J.—These four applications, namely, Criminal Miscellaneous Nos. 3, 4, 5 and 6 of 1961 are connected ones and reasons given in this order will cover all the four of them.

The applications arose out of Criminal Regular Trial Nos. 4, 5, 25 and 26 of 1960 of the Court of the Special Judge (2) (SIAB & BSIA), Rangoon, in the first of which the applicant U Thaw is prosecuted along with one U Thein Zan, whereas in the other cases he is prosecuted alone under section 409 of the Penal Code.

The applicant has applied for bail under section 497 of the Criminal Procedure Code in the trial Court more than once but they were rejected. The applicant has now applied for the granting of bail under section 498 of the Criminal Procedure Code.

* Criminal Misc. Application No. 3 of 1961.

H.C. 1961

U THAW v. THE UNION OF BURMA.

U MYA THEIN, J.

In the last application for bail before the trial Judge the ground put forward was ill health. The Medical Officer from the Jail hospital, who had kept the applicant under observation, gave evidence that the applicant was suffering from Milo Labile—Essential Hypertension, or in other words high blood pressure. The Medical Officer Dr. Baldev Verma deposed as follows:

> "The disease is of such a nature that he needs the consultation with a Specialist. He needs good care and good surroundings. He requires absolute mental rest.
>
> I cannot definitely say that his condition will aggravate if the factors that I have mentioned earlier are not given to him. But if these are given, there would be a chance of improvement.
>
> His general condition is fair at the moment, but if aggravated may be dangerous to his life.
>
> The patient may get a stroke any time, if his blood pressure increases. It may be a fatal stroke.
>
> This disease needs selective diet.
>
> Essential Hypertension means high blood pressure. This, suffered by U Thaw is a disease. Some facilities are available in the Jail hospital. In the General Hospital also, there are such facilities, but there, specialist attention can also be received. There, prompt medical attention can also be obtained."

The learned trial Judge rejected the bail application as Dr. Verma stated that some facilities are available in Jail hospital and in General hospital also there are such facilities and also relying on the case of *U Tharrawaddy Maung Maung and U Ba Pe* v. *Union of Burma* in Appeals Nos. 2 and 3 of 1955 of the High Court where bail was refused.

The learned Advocate for the applicant relies on three grounds, namely, (1) that most of the witnesses are from Ceylon, (2) that the case depends mostly on documents and accounts from Colombo and New Delhi and (3) ill health of the applicant.

The learned Advocate submitted that amongst the witnesses from Ceylon some are from the Embassy and some are not from the Embassy and as the attendances of some of these cannot be procured they will have to be examined on commission which will take some time.

As regards the second point, the learned Advocate contends that the prosecution as well as the defence will have to go through a large number of accounts from Colombo and New Delhi and referred me to the case of *Ram Narain* v. *Emperor* (1), where it was held that in cases involving question of accounts it is desirable that the accused should be given full opportunity of instructing his counsel as regards accounts, etc.

In *Vasant Vinayak Bhagwat* v. *State* (2) Rege, J. observed as follows:

> " . . . . . Section 498, as I look at it, provides for cases in which considerations other than the gravity of the case make it expedient that the accused should have freedom during the trial, and the plea for the petitioner really is that the voluminous accounts which go to form the foundation of the case need explanation which the accused alone can give and it is in the interests of justice that the counsel should have the accused at hand to explain them . . . . . "

The learned Advocate further referred me to the case of *U Than Tin* (a) *U Tun Tin* v. *Union of Burma* (3) where U Bo Gyi, J. has granted bail to the applicant who was prosecuted under section 409 of the Penal Code read with section 4 of the Suppression of Corruption Act, 1948.

As regards the ground of illness of the applicant, the learned Advocate submitted that though there are some facilities available in the Jail hospital, it is not possible to get specialist treatment in the Jail hospital and that

(1) A.I.R.(1932) Lah. 16. (2) A.I.R. (1951) Madhya Bharat p. 104.
(3) Cr. Misc. Application No. 29 of 1952.

H.C. 1961

U THAW v. THE UNION OF BURMA.

U MYA THEIN, J.

though facilities are obtainable in the General hospital the authorities are not likely to keep the applicant in the Jail hospital.

The learned Advocate submitted that rejection of the bail application by the trial Judge relying on a dismissal of the bail application of *U Tharrawaddy Maung Maung and U Ba Pe* was not justified as U Tharrawaddy Maung Maung and U Ba Pe were prosecuted for high treason, whereas the applicant is prosecuted only for misappropriation of Government funds. Conviction under High Treason Act entails the death penalty whereas a conviction under section 409, Penal Code, entails only penalty of transportation for life.

In *U Maung Maung* v. *Union of Burma* (1) U San Maung, J., in giving bail to the applicant has held that—

> "The type of disease the accused is suffering from, availability of treatment in Jail hospital, his status in life, likelihood of his not absconding and not tampering with witnesses and that he is in a position to give sufficient security for attendance during trial are all relevant factors in granting bail."

Both the learned Advocates for the Respondent and the applicant referred me to the case of *U Hla Myint and two others* v. *The Union of Burma* (2), where it is held that—

> " . . . . Under section 498 of the Criminal Procedure Code the High Court has unfettered powers in granting bail to persons charged with non-bailable offences punishable with death or transportation for life but the grant of bail in such cases is to be made not as a general rule but only in exceptional cases."

Now, it is not denied by the learned Government Advocate that some of the witnesses are from Ceylon and New Delhi, that the case depends mostly on

(1) B.L.R. (1949) 503. (2) B.L.R. (1951) p. 56.

documents and accounts about which the applicant must instruct his learned counsel and also that the applicant is suffering from high blood pressure but he maintains that bail should be granted not as a general rule but only in exceptional cases.

There is no doubt that the case will be a protracted one, as commission will have to be issued to Colombo and New Delhi, a great number of accounts will have to be examined and that the applicant is a sick person who needs the attention of specialist. The applicant has been in custody since February 1960 and there is no suggestion that, if enlarged on bail, he will abscond or suborn the prosecution witnesses. In my opinion, the circumstances obtaining in the case are sufficient to be considered as special circumstances justifying the grant of bail.

I am given to understand that the amount involved is about K 15,000. The applicant will be released on bail pending his trial on his furnishing security in the sum of K 5,000 with two sureties in the like amount in each case. If the same two persons stand as sureties in all the cases, they each must be worth K 20,000.

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားဝန်ကြီး ဦးစောဘသိန်း ရှေ့မှောက်တွင်

တရားလွှတ်တော် †၁၉၆၁ ဇူလိုင်လ ၁ ရက်။

မောင်ပန်းအုံ ပါ ၂ (လျှောက်ထားသူများ)

နှင့်

မောင်ထွန်းသိန်း (လျှောက်ထားခံရသူ)*

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄၅၊ ဆက်လက်မဆောင်ရွက်မီ။ ပုဒ်မ ၁၄၅ (၁) အရ ပဏာမ အမိန့်ချမှတ်ရန်လိုအပ်ခြင်း။

ပုဒ်မ ၁၄၅ (၆) အရ၊ အပြီးသတ်အမိန့်မချမှီ၊ ပုဒ်မ ၁၄၅ (၄) အရ၊ စုံစမ်းစစ်ဆေးရန်လိုအပ်ခြင်း။

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၅ အရ၊ အရေးယူရန် လျှောက်ထားသောအမှုတွင် အရေးယူသော ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ပဏာမအမိန့်ကို မချမှတ်သည့်အပြင်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄၅ (၄) အရ၊ နှစ်ဦးနှစ်ဘက်သော အမှုသည်နှင့် သက်သေတို့ကို စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းမပြုဘဲ၊ ထိုဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၅ (၆) အရ၊ အပြီးသတ်အမိန့်ကို ထုတ်ပြန်လေသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဤအမှုတွင် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၅ (၁) အရ၊ လိုအပ်သည့် ပဏာမအမိန့် (Preliminary order) ကို၊ ချမှတ်ခြင်းမပြုသဖြင့် အမှုကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ပြီး ချမှတ်သောအမိန့်ကို အတည်မပြုနိုင်။ ပယ်ဖျက်ရမည်။

ဘိုးတင်နှင့် ဘိုးဆောင် I.L.R. (1923) 1 Ran. 53; စူကရူးဗိုရှာနှင့် ရန်ပတ်ကာဆင်း I.L.R. (1903) 30 Cal. 443; ဘန်ဝါရီလာမူကာဂျီနှင့် ဟာရီရေးချကရာဘာဒီ၊ I.L.R. 32 Cal. 552; ဟာကန်နှင့် ရာဇိရာရမ်း 1923 Lah. 66 တို့ကိုရည်ညွှန်းသည်။

ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၅ (၄) အရ၊ အမှုကို စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် ချိန်းဆိုသော်လည်း၊ စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းမပြုဘဲ၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄၅ (၆) အရ၊ နောက်ဆုံးအပြီးသတ်အမိန့်ထုတ်ပြန်ခြင်းကို ပယ်ဖျက်ရမည်။

ဦးအောင်ဒွေးနှင့် ဦးချမ်းအေး 1955 B.L.R. (H.C.) 360 ကိုရည်ညွှန်းသည်။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။မည်သူမျှမလာမရောက်။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။အစိုးရလွှတ်တော်ရှေ့နေ ဦးဘင်အုံး လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

---

* ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၃၀ (ခ)။

† ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်အသေးအဖွဲမှုအမှတ် ၃၆ တွင် ချမှတ်သော ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့စွဲပါ၊ မော်လမြိုင်မြို့ မြို့မရာဇဝတ်တရားသူကြီး အထူးအာဏာရ ၏အမိန့်ကို ပြန်၍ဆင်ခြင်မှု။

၁၉၆၁

မောင်ပန်းအံ ပါ ၂ နှင့် မောင်ထွန်းသိန်း ဦးစောဘသိန်း။

၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁ ရက်နေ့။

တရားဝန်ကြီး ဦးစောဘသိန်း။ ။မော်လမြိုင်မြို့၊ အောက်လမ်းမ အိမ်အမှတ် ၂၇၁ တွင်၊ လျှောက်ထားခံရသူ ဦးထွန်းသိန်းနေထိုင်လာခဲ့ရာ၊လျှောက်ထားသူ ဦးပန်းအုံနှင့် ဒေါ်အေးသင်တို့သည် ၁၉၅၈ ခု၊ ဇူလိုင် ၁၁ ရက်နေ့တွင်၊ အဆိုပေါ်အိမ်ပေါ် သို့တက်ရောက်၍၊ ဦးထွန်းသိန်း၏ ပစ္စည်းများကို ဆွဲချပြီး၊ အတင်းအမွေနေထိုင်ရန် ပြုလုပ်ကြသဖြင့်၊ ရပ်ရွာဆူပူမှု ဖြစ်ပွါးရန်အကြောင်း ရှိသောကြောင့်၊ ဦးထွန်းသိန်းက ၁၉၅၈ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၅ အရ၊ ရုံးတော်သို့ အရေးယူပေးရန် လျှောက်ထားသည်။ ရုံးတော်က ဦးထွန်းသိန်း၏ လျှောက်လွှာကို သက်ဆိုင်ရာရဲဌာနသို့ စစ်ဆေးရှာဖွေခိုင်းရန် ပို့လိုက်သည်။ ရဲဌာနက လိုအပ်သည့် အတိုင်းစစ်ဆေး၍ နေစဉ်၊ ဦးပန်းအုံနှင့် ဒေါ်အေးသင်တို့သည် ၁၉၅၈ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၁၅ ရက်နေ့တွင်၊ ဦးထွန်းသိန်း နေထိုင်သောအိမ် ဝင်ပေါက်နှင့် ထွက်ပေါက်တို့ကို ပိတ်ထားလိုက်သဖြင့်၊ ဦးထွန်းသိန်းတို့အိမ်သို့ ဝင်ထွက်သွားလာရန်၊ အခက်ကြုံသည့်အတွက်၊ ၁၉၅၈ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၁၆ ရက်နေ့တွင်၊ ရုံးတော်သို့ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၅ အရ၊ အရေးယူပေးရန် လျှောက်ထားပြန်သည်။

အမှုကို အရေးယူသော ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၅(၄) အရ၊ နှစ်ဦးနှစ်ဘက်သော အမှုသည်နှင့် သက်သေတို့ကို စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း မပြုဘဲ၊ ၁၉၅၉ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့တွင်၊ ထိုဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၅(၆) အရ၊ အပြီးသတ်အမိန့်ကို ထုတ်ပြန်သောကြောင့်၊ ဦးပန်းအုံနှင့် ဒေါ်အေးသင်တို့က မကျေနပ်သဖြင့်၊ မော်လမြိုင်မြို့ စက်ရှင်တရားသူကြီးရုံးတော်သို့၊အောက်ရုံးချမှတ်သောအမိန့် ကိုပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားကြရာ၊ ပညာရှိ စက်ရှင်တရားသူကြီးက၊ နှစ်ဦးနှစ်ဘက်သော ပညာရှိရှေ့နေကြီးတို့ကို ကြားနာပြီး၊ ဤရုံးတော်သို့၊ အောက်ရုံးချမှတ်သော အမိန့်သည် ဥပဒေအရမဟုတ်ဘဲ၊ မှားယွင်းနေသဖြင့်၊ ပယ်ဖျက်ပေးရန် ထောက်ခံချက်ဖြင့် အမှုတွဲကို တင်ပို့သည်။

ဤအမှုတွင် ပညာရှိ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၅(၁) အရ၊ လိုအပ်သည့် ပဏာမအမိန့် (preliminary order) ကိုချမှတ်ခြင်း မပြုသည်မှာ ပေါ်လွင်သည်။

ဘိုးတင် နှင့် ဘိုးဆောင် (၁)၊ စီရင်ထုံးတွင်

> **". . . . in the absence of the preliminary finding the Magistrate was not justified in taking any action under section 145, Criminal Procedure Code . . . . ."** ဟူ၍ဆုံးဖြတ်ထားသည်။

(1) I.L.R. (1943) I Ran. 53.

တရားလွှတ်တော်
၁၉၆၁
မောင်ပန်းအုံ
ပါ ၂
နှင့်
မောင်ထွန်းသိန်း
ဦးစောဘသိန်း။

စူကရူးဒိုရှာ နှင့် ရမ်ပတ်ကာဆင်း (၁)၊ စီရင်ထုံးတွဲ

" The making of a formal order under sub-section (1) of s. 145 of the Criminal Procedure Code is absolutely necessary to give the Magistrate Jurisdiction to initiate proceedings under that section."

ဟူ၍ဆုံးဖြတ်ထားသည်။

ဘန်ဝါရီလာမှကာဂျီ နှင့် ဟာရီရေးချကရာဘာဒီ (၂)၊ စီရင်ထုံးတွဲ

" . . . . the drawing up of a formal order under sub-section (1) was absolutely necessary to the initiation of proceedings under s. 145, and the omission to do so rendered them bad for want of jurisdiction."

ဟူ၍ဆုံးဖြတ်ထားပြန်သည်။

ထိုပြင်၊ ဟာကန် နှင့် ရာရီရာရမ်း (၃)၊ စီရင်ထုံးတွဲ

" . . . . under sub-section (1) of section 145 of the Code of Criminal Procedure it is first of all essential that the Magistrate should be satisfied that a dispute likely to cause a breach of the peace exists and that he should make an order in writing stating the grounds of his being so satisfied, and where, as in the present case, no such order was made at any stage of the proceedings the whole proceedings are without jurisdiction and cannot be regarded as proceedings under section 145."

ဟူ၍ ဆုံးဖြတ်ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

အထက်ဖော်ပြပါ စီရင်ထုံးများအရ၊ ဤအမှုတွင်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၅ (၁)ကရ၊ လိုအပ်သည့် ပဏာမအမိန့် (preliminary order) ကို ချမှတ်ခြင်းမပြုသဖြင့်၊ အမှုကို ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ပြီး ချမှတ်သောအမိန့်ကို၊ အတည်မပြုနိုင်ဘဲ ပယ်ဖျက်ရချေမည်။ ထိုမှတပါး၊ ပညာရှိရာဇဝတ် တရားသူကြီးသည် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၅(၄) အရ၊ အမှုကို၊ စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် ခွင့်ပြုသော်လည်း၊ စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း မပြုဘဲ၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၅ (၆)အရ၊ နောက်ဆုံးအပြီးသတ်အမိန့်ကို ထုတ်ပြန်သည်မှာ၊ ပေါ်လွင်ထင်ရှားသည်။

(1) I.L.R. (1903) 30 Cal. Series, 443. (2) I.L.R. 32 Cal., 552.
(3) (1933) Lah. Vol. IV., p. 66.

ဦးအောင်ဒွေး နှင့် ဦးချမ်းအေး (၁)၊ စီရင်ထုံးတွင်

" An inquiry under section 145 (4) (1) of the Code of the Criminal Procedure Code is mandatory,"

တရားလွှတ်တော်
၁၉၆၁
မောင်ပန်းအုံ ပါ ၂ နှင့် မောင်ထွန်းသိန်း ဦးစောဘသိန်း။

ဟူ၍ဆုံးဖြတ်ထားသဖြင့်၊ ဤအမှုတွင်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၅ (၄) အရ၊ စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း မပြုဘဲ၊ ၎င်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၅ (၆) အရ၊ အမိန့်ချမှတ်ထားခြင်း ပြုသောကြောင့်၊ ထိုသို့ချမှတ်ထားသော အမိန့်ကို၊ **ဦးအောင်ဒွေး** နှင့် **ဦးချမ်းအေး**၊ (၁)၊ စီရင်ထုံးအရ၊ အတည်ပြုရန် မဖြစ်နိုင်ဘဲ၊ ပယ်ဖျက်ရချေမည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများနှင့် ဥပဒေအချက်တို့ကြောင့်၊ ၁၉၅၉ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့စွဲဖြင့်၊ အောက်ရုံးမှ ထုတ်ပြန်သော နောက်ဆုံး အပြီးသတ် အမိန့်ကို အတည်မပြုနိုင်ဘဲ၊ ပယ်ဖျက်ပြီး အမှုကို၊ မော်လမြိုင်မြို့၊ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက ဖြစ်စေ၊ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက၊ သင့်တော်သည်ဟု ထင်မြင်၍ လွှဲပြောင်းပေးလိုက်သော ရာဇဝတ်တရားသူကြီးတဦးဦးက ဖြစ်စေ၊ ဥပဒေအရ လိုအပ်သည့်အတိုင်း၊ ဆောလျင်စွာ((expeditiously) ပြန်လည်စစ်ဆေးရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

(1) (1955) B.L.R. (H.C) p. 360.

CRIMINAL MISCELLANEOUS APPLICATION

Before U Mya Thein and U Tun Tin, JJ.

H.C.
1961

Sept. 11.

I. M. D. BAGGIA (APPLICANT)

v.

EBRAHIM AHMED MAZAHERI AND ANOTHER (RESPONDENTS).*

Contempt of Courts Act (Act XII of 1926)—Taking action under—Competency of private party to move Court.

An application by a private party to move Court to take action under the Contempt of Courts Act is maintainable.

V. P. Moidu v. *The Dagon Pure Drinks Limited*, Cr. Misc. Application No. 19 of 1958, referred to.

Aung Min (1) for the applicant.

G. N. Banerji for the Respondents.

U MYA THEIN, J.—This is an application by one I. M. D. Baggia against the two respondents praying to this Court to take action under the Contempt of Courts Act (Act No. XII of 1926).

The applicant's case is that one M. D. Esoof, a brother of S. D. H. Esoof, the 2nd respondent in this case, had filed a complaint against the applicant under section 500 of the Penal Code on the 8th February 1961 and that the said case is pending before the 6th Additional Magistrate, Rangoon, for trial in Criminal Regular Trial No. 80 of 1961. It is alleged that the two respondents had printed and published certain articles in the Urdu newspaper "*Daur-e-Jadeed*" in respect of the Criminal Regular Trial No. 80 of 1961 which the applicant alleged amounted to contempt of Court.

* Criminal Misc. Application No. 7 of 1961.

The learned Advocate appearing for the respondents has raised a preliminary objection that the present application being made by a litigant instead of by the 6th Additional Magistrate who is trying Criminal Regular Trial No. 80 of 1961 is not maintanable. The learned Advocate referred us to a series of decided cases beginning with the case of *King Emperor* v. *Maung Tin Saw and one* (1) wherein it was either a Court or Government which moved the High Court to take action under Contempt of Courts Act. However, the learned Advocate cannot show us any authority to indicate that action cannot be taken under the Contempt of Courts Act at the instance of a private person.

The learned Advocate for the applicant, U Aung Min (1), also referred us to a series of cases including the case of *V. P. Moidu* v. *The Dagon Pure Drinks Limited* (2) where action under the Contempt of Courts Act was taken by Court at the instance of a private party.

The learned Advocate for the respondents Mr. Banerji further argued that the present application was not accompanied by any affidavits and should not be entertained by this Court. But in this respect also the learned Advocate was not able to point out to any provision of law which lays down that an application for action under the Contempt of Courts Act must be accompanied by affidavits.

U Aung Min (1) contended that there is no provision under the Contempt of Courts Act nor is there any rule or order under the High Court Rules and orders which lays down that an application under the Contempt of Courts Act must be accompanied by affidavits. The learned Advocate referred us to the case of *Superintendent and Remembrancer of Legal Affairs, Bihar* v. *Murali*

(1) I.L.R. Ran. Series, Vol. VI, 1939.
(2) Cr. Misc. Application No. 19 of 1958.

H.C. 1961

I. M. D. BAGGIA v. EBRAHIM AHMED MAZAHERI AND ANOTHER.

U MYA THEIN, J.

Manohar Prasad (1) wherein it is held that High Court has jurisdiction to take proceedings *suo motu* though the application is defective and not by the proper person.

As there is a precedent in Criminal Miscellaneous Application No. 19 of 1958 of this Court for taking action under the Contempt of Courts Act on the application of a private party, we are of opinion that the present application is maintainable. The hearing of the application will proceed.

(1) I.L.R. 20 Pat. p. 306.

CRIMINAL MISCELLANEOUS APPLICATION

Before U Mya Thein and U Tun Tin, JJ.

I. M. D. BAGGIA (APPLICANT)

v.

EBRAHIM AHMED MAZAHERI AND ONE (RESPONDENTS).*

H.C. 1961

OCT. 2.

Contempt of Court—What amounts to—Repeated reference to previous case of similar nature—Likely to prejudice case—Unqualified apologies—When to be accepted.

Any publication which is likely to poison or influence the Court or the minds of Jurors or influence or intimidate witnesses or parties or prejudice the case of any party to a case—whether harm is done or not amounts to contempt of Court.

King v. *Maung Tin Saw and one*, 6 Ran. 39; *L. Radha Krishna* v. *Rajan Ram and others*, A.I.R. 1941 Oudh 14; *Mohamed Ebraham* v. *Bhopal Singh and another*, A.I.R. (1948) Oudh 131; *Anis Ahmad Abbas and another* v. *Hakin Qari Masir Ahmed*, A.I.R. (1941) Oudh 399; *In the matter of the Contempt of Courts Act and in the matter of Subrahmanyam, Editor, A. C. Bhatia, Reporter, and Bholanath, Printer and Publisher, "Tribune", Lahore*, I.L.R. (1944) Lah. 111; *Union of Burma* v. *U Pe Tin and one*, (1954) B.L.R. (H.C.) 110; *Union of Burma (U Aung Than)* v. *U Aung Nyein and one*, Cr. Misc. Application No. 11 of 1957, referred to.

Where during the pendency of an action for defamation against the applicant reference to a previous defamation case brought against the applicant by a prominent person was made repeatedly in an Urdu Newspaper edited, printed and published by the respondents.

Held: that such repeated reference to a previous defamation case against the applicant is quite likely to prejudice the Urdu reading Muslim public against the applicant.

Where allegations complained of are not levelled against the Court itself, unqualified apologies, if tendered, should be accepted.

Aung Min (1) for the applicant.

G. N. Banerji for the respondents.

U MYA THEIN, J.—This application for action under the Contempt of Courts Act is an offshoot of Criminal Regular Trial No. 80 of 1961 of the Court of the 6th Additional

* Criminal Misc. Application No. 7 of 1961 under the Contempt of Courts Act, arising out of Criminal Regular Trial No. 80 of 1961 of the Court of the 6th Additional Magistrate, Rangoon.

H.C. 1961

I.M.D. BAGGIA v. EBRAHIM AHMED MAZAHERI AND ONE.

U MYA THEIN, J.

Magistrate, Rangoon, wherein one Mufti M. D. Esoof filed a complaint against the applicant I. M. D. Baggia under section 500 of the Penal Code on 8th February 1961.

The applicant's case is that Mufti M. D. Esoof is an elder brother of S. D. H. Esoof, the 2nd respondent in this case, and that M. D. Esoof and the two respondents reside and/or carry on their work at No. 251-252 (or is it 253?), 39th Street, Rangoon, where the Urdu Newspaper " Daur-e-Jadeed " is printed and published for the Fine Art Press and that the 1st respondent is the editor and the 2nd respondent, printer and publisher of the " Daur-e-Jadeed " Newspaper.

The application further states that summons in Criminal Regular Trial No. 80 mentioned above were served on the applicant on the 11th March 1961, that the summons were returnable on the 14th March but that on the 12th March, *i.e.*, two days before the applicant was to appear before the 6th Additional Magistrate, the two respondents published under bold and prominent headlines on the front page of their Newspaper " Daur-e-Jadeed " an article in respect of the pending case against the applicant, which the applicant alleges is highly prejudicial to the fair trial of the applicant and that the respondents are guilty of contempt of Court. A copy of the said article with its official translation are filed with the application.

The respondents admitted that the 1st respondent is the Editor and the 2nd respondent printer and publisher of the Newspaper " Daur-e-Jadeed " and that they printed and published the article mentioned in the application. However, the respondents contended the article must be read as a whole and denied that it amounted to insinuation prejudicing the public, prejudicing the applicant, and forstalling the Court as alleged in the application. The respondents further submitted that the article is only a

report or item of news which normally appear in any newspaper. They also filed an official translation of the article to which exception has been taken by the applicant.

Now, the two translations filed by the parties were translated by the same official translator of the High Court but there are some slight differences between them. The learned Advovate for the respondents submitted that when a document is capable of two interpretations, the one more favourable to the accused person should be accepted and referred us to the principle laid down in *Rex* v. *B. S. Nayyar* (1), where it is held that:

> "If the words used may reasonably be interpreted in two different ways and one of the interpretations indicates contempt while the other does not it cannot be said that contempt has been proved to have been committed."

The differences between the two translations filed by the parties is not very great but in fairness to the respondents we will consider only the translation of the article filed by them which reads as follows:

> "The Daily Daur-e-Jadeed" of 12th March, 1961.
>
> Mufti-e-Azam of Burma files a suit for defamation against Mr. I. M. D. Baggia, the Managing Editor of 'Parwaz'.
>
> Legal steps by another great man of Burma besides the Hon'ble Mr. M. A. Raschid.
>
> On 14th Mr. Baggia will have to furnish two sureties.
>
> Rangoon . . . 11th March (by reporter of Daur-e-Jadeed today summons has been served on Mr. I. M. D. Baggia, the Managing Editor of Parwaz and the Chairman of Burmese Muslim Chamber of Commerce, in the case for defamation filed by Alhaj Mulana Dawood Yusoof, Mufti-e-Azam, Burma. On 14th Mr. Baggia will have to furnish two sureties in the Court of Sixth Additional Magistrate. Mr. G. N. Banerji will conduct the case of Mufti-e-Azam, Burma. Last month, this case was filed by Mufti-e-Azam, Burma. The summons was

(1) A.I.R. (1950) All. 549.

H.C. 1961

I. M. D. BAGGIA v. EBRAHIM AHMED. MAZAHERI AND ONE.

U MYA THEIN, J.

issued several times but it could not be served. This defamation suit was filed by Mufti-e-Azam for publishing false and defamatory news in the Parwaz to the effect that Mufti-e-Azam had sold two buildings belonging to the Burial Ground. Mufti-e-Azam's Advocate drew the attention of Mr. Baggia to this matter by a notice and asked him to publish an apology in his newspaper, but Mr. Baggia failed to do so. For this reason, a suit for defamation was filed for vindicating that allegation made against Mufti-e-Azam was false and baseless. It is to be noted that in the course of I. M. D. Baggia's Journalistic career, this is the second defamation suit filed against him by a prominent personage of Burma. A year ago the Hon'ble Mr. M. A. Raschid, Minister for Mines and Industry, filed a similar case against him".

Before dealing with the article mentioned above, it will be necessary to see what amounts to "contempt of Court" as it is not defined in the Contempt of Courts Act. The learned Advocates for the parties referred us to a host of authorities but we will confine ourselves to the more important ones.

In the *King* v. *Maung Tin Saw and one* (1), a Bench of the late High Court of Judicature at Rangoon has held that:

> "The publication of comments on a case which is pending trial in a Court amounts to a contempt of Court if the comments are such as are likely to prejudice the administration of justice in the case."

In *L. Radha Krishna* v. *Rajan Ram and others* (2) it has been laid down that:

> The question in all cases of comment on pending proceedings is not whether the publication does interfere, but whether it tends to interfere with the due course or justice, and on the same principle it is a contempt of Court to make a speech tending to influence the result of a pending trial whether civil or criminal, or to deliver a speech at a meeting".

(1) 6 Ran. 39. (2) A.I.R. (1941) Oudh., 14.

The above case has been referred to in *Mohamed Ebraham* v. *Bhopal Singh and another* (1) where it has been held that:

> "The question whether the publication by the other party during the pendency of a suit has resulted in any prejudice to the applicant's defence is immaterial. What is essential under the law is that the publication should be calculated to create an atmosphere of prejudice against a party or such prejudice as may interfere with the course of a fair trial".

It has also been held in *Anis Ahmad Abbas and another* v. *Hakim Qari Masir Ahmed* (2) that:

> "A publication which had a tendency to prejudice the public or the Court or against any party before the course is finally heard amounts to a contempt of Court".

On page 401 of the above ruling, York and Agarwal, JJ. observed that the words used in the article published might possibly deter witness and that as such they amounted to contempt of Court.

A Full Bench of the Lahore High Court held in *In the matter of the Contempt of Courts Act and in the matter of Subrahmanyan, Editor, A. C. Bhatia, Reporter, and Bholanath, Printer and Publisher, "Tribune" Lahore* (3):

> "That any publication which is calculated to poison the minds of Jurors, intimidate witnesses or parties or create an atmosphere in which the administration of justice would be difficult or impossible amounts to contempt".

In the *Union of Burma* v. *U Pe Tin and one* (4) a Bench of this Court has held that:

> "A publication which is calculated to prejudice the course of justice or to lower his dignity or authority of the Court will constitute a contempt".

---

(1) A.I.R. (1948) Oudh., 131.
(2) A.I.R. (1941) Oudh., 399.
(3) I.L.R. Lah. (1944), 111.
(4) (1954) B.L.R. 110.

H.C. 1961

I.M.D. BAGGIA v. EBRAHIM AHMED MAZAHERI AND ONE.

U MYA THEIN, J.

In the *Union of Burma (U Aung Than)* v. *U Aung Nyein and one* (1), a Bench of this Court has held that:

"contempt of Court means an includes:

(1) scandalizing the Court itself or

(2) abusing the parties who are concerned in causes before the Court or

(3) prejudicing mankind against persons before the cause is heard or

(4) doing of an act or publishing any writing which is calculated or is likely or has a tendency

(*a*) to bring the Court or the Judge of the Court into contempt or to lower his authority or

(*b*) to obstruct or interfere with the due course of justice or the lawful process of the Court, or

(*c*) to prejudice the public or against a party to a case pending trial in a Court or

(5) publishing comments on a case which is pending trial in a Court, if the comments are such as are likely to prejudice the administration of justice in a case".

In the light of the rulings mentioned above, we must hold that any publication which is likely to poison or influence the Court or the minds of Jurors or influence or intimidate witnesses or parties or prejudice the case of any party to a case—whether harm is done or not amounts to contempt of Court.

Now, let us consider the article published by the respondents. The second paragraph reads as follows:

"Legal step by another great man of Burma besides the Hon'ble Mr. M. A. Raschid".

The Hon'ble Mr. M. A. Raschid so far as we can make out from the records of Criminal Regular No. 80 of 1961 of the Court of the 6th Additional Magistrate, Rangoon, has no connection with the case but the Hon'ble Minister's

(1) Cr. Misc. Application No. 11 of 1957.

name has been gratuitously pulled in—perhaps with a view to influence the Urdu reading Muslim public.

The applicant appeared before the 6th Additional Magistrate in Criminal Regular Trial No. 80 of 1961 only on the 14th March 1961 when he had to enter into a personal bond for K 500 but the respondents published on the 12th March 1961, *i.e.*, two days prior to the applicant's appearance in Court that he will have to furnish two sureties. This publication to our mind cannot be a report of what happened in Criminal Regular No. 80 of 1961 as the applicant appeared in Court only two days after the publication. By this passage the respondents are predicting the fate of the applicant when he would have to appear before the Court.

Then lower down in paragraph 3 of the publication it is stated as follows:

> "This defamation suit was filed by Mufti-e-Azam for pulishing false and defamatory news, etc."

Now, the allegations made by the applicant against the Mufti-e-Azam may be false and defamatory for all we know but it will be the duty of the 6th Additional Magistrate to decide and the respondents have no right to assert that the allegations are false and defamatory.

The publication then ended with another reference to the Hon'ble Mr. M. A. Raschid in the following words:

> "It is to be noted that in the course of I. M. D. Baggia's Journalistic career, this is the second suit filed against him by a prominent personage of Burma. A year ago the Hon'ble Mr. M. A. Raschid, Minister for Mines and Industry filed a similar case against him".

To our mind repetition that the Hon'ble Mr. M. A. Raschid had filed a defamation case against the applicant is quite likely to prejudice the Urdu reading Muslim

H.C. 1961 — I.M.D. BAGGIA v. EBRAHIM AHMED MAZAHERI AND ONE. — U MYA THEIN, J.

public against the applicant. This repeated reference to the case filed by the Hon'ble Mr. M. A. Raschid might be intended—as it were—a proof of previous conviction against the applicant as a habitual defamer.

It is true that the 6th Additional Magistrate is not likely to be able to read Urdu and even if he does so the use of an Hon'ble Minister's name will not, we are sure, influence him but the parties in Criminal Regular Trial No. 80 of 1961 now pending are Muslims and in all probability the witnesses will be Muslims and it is quite possible that the statement that a highly placed and influential Minister like the Hon'ble Mr. M. A. Raschid, Minister for Mines and Industry had filed a defamation case against the applicant might influence some members of Urdu reading Muslim public, some of whom may be cited as witnesses in the defamation case against the applicant and the applicant's case may possibly be prejudiced.

The learned Advocate for the respondents submitted that even if the respondents had unwrittingly committed contempt of Court it is a very trivial one which does not call for action by this Court and that if any action is called for a warning to the respondents will be sufficient but that if the Court deem that a warning is not sufficient his clients would offer an apology. The learned Advocate referred us to the case of *Ananta Lal Singh and others* v. *Alfred Henry Watson and others* (1), where a Bench of the Calcutta High Court has held that:

> "A Court's jurisdiction in contempt is not to be invoked unless there is real prejudice which can be regarded as a substantial interference with the due course of justice. It is not every theoretical tendency that will attract the attention of the Court in its very special jurisdiction. The purpose of the Court's action is a practical purpose and the Court will

(1) A.I.R. (1931) Cal. 257.

not exercise its jurisdiction upon a mere question of propriety where the tendency of a newspaper article to do harm is light and the character and circumstances of a comment is otherwise such that it can properly be ignored".

The learned Advocate further submitted that the summary power of punishing for contempt should be used sparingly and only in serious cases and referred us to a case decided by the Privy Council in *Parashuram Detaram Shamdasani* v. *Emperor* (1), where it has been held that:

"The summary power of punishing for contempt should be used sparingly and only in serious cases. It is a power which a Court must of necessity possess; its usefulness depends on the wisdom and restraint with which it is exercised, and to use it to suppress methods of advocacy which are merely offensive is to use it for a purpose for which it was never intended."

We accept the principles laid down in the cases cited by the learned Advocate for the respondent but this Court cannot tolerate irresponsible persons trying to influence the public or would-be witnesses by using the names of highly placed and influential personalities in cases pending before Courts of law, and some action is called for to prevent the repetition of such irresponsible publications which can possibly prejudice the public for or against a party to a case pending trial in a Court of law.

It is now settled law that the Editor as well as printer and publisher of articles which offend the Contempt of Courts Act are equally liable and as such we hold that both respondents are guilty and liable under the Contempt of Courts Act in respect of the article complained of.

As mentioned before the learned Advocate for the respondents had submitted that if the respondents are

(1) A.I.R. (1945) P.C. 134.

H.C. 1961

I.M.D. BAGGIA v EBRAHIM AHMED MAZAHERI AND ONE.

U MYA THEIN, J.

found guilty, they might be let off with a warning but we cannot find any provisions in the Contempt of Courts Act which empowers a Court to let off a party found guilty by a warning. Consequently, we direct the two respondents to pay a fine of K 100 each within seven days hereof or in default to suffer 14 days' simple imprisonment.

The learned Advocate for the respondents had also submitted that the respondents—if found guilty and if the Court would not let them off a warning will offer an apology but there is no apology before us yet.

The learned Advocate for the applicant submitted that apologies, if offered should be done so at the earliest opportunity and objected to our accepting any apology if one is offered at the last stage.

We are not unmindful of the principle followed in *The Union of Burma* v. *U Pe Tin and one* (1), where it is held that:

> "An apology cannot be accepted as a complete palliation in view of the fact that the publications clearly constituted a mischievous and wholly baseless contempt of the High Court. It s not a magic formula which when incanted will stave off punishment".

In the last mentioned case, contempt was committed against the High Court itself and U Tun Byu, C.J. observed that in the circumstances of the case the apologies offered by the respondents in that case could not properly be accepted as a complete palliation and the respondents were ordered to pay fines. However, in the circumstances obtaining in the present case where no allegations were levelled against the Court, itself we are of opinion, that

(1) (1954) B.L.R. 110.

if unqualified apologies are tendered they should be accepted. We, therefore, direct that the fines mentioned above, if paid, be remitted, if unqualified apologies duly signed by the respondents are made to the satisfaction of this Court.

H.C. 1961

I.M.D. BAGGIA v. EBRAHIM AHMED MAZAHERI AND ONE.

U MYA THEIN, J.

CIVIL REVISION

Before U Yan Aung, C.J.

H.C. 1961

Sept. 26.

L. AH THAIK (APPLICANT)

v.

1. B. W. ROBEIRO
2. MR. J. CHAN HTOON } (RESPONDENTS).*

Civil Procedure Code, O. 33, *R.* 3, *Cl.* (c)—*Two points in—Reason for enactment—Possession—Law gives protection to person in—Exception—Claim without subsisting cause of action—Petition to be rejected under Cl.* (b), *R.* 3, *O.* 33—*Competency of Court to decide question affecting its jurisdiction—Erroneous decision on jurisdiction—Effect of.*

There are two points to note in Clause (*c*) of Rule 3 of Order XXXIII, Civil Procedure Code. The first point is about the use of the word "appears." This word "appears" obviously does not demand such a standard of "proof" as would be required if the word "proved" were used in place of the word "appears." The other point is that clause (*c*) is concerned with only one particular class of question namely question of limitation.

Clause (*c*) has a reason of its own. The reason is that the provision for leave to sue as a pauper is a privilege which must not be allowed to become a source of speculative litigation to the detriment of the administration of justice, the inclination for speculative litigation being strongest in claims involving doubtful question of limitation.

It is true that the law gives protection to a person in possession but this principle of law is subject to one exception. This exception is that a claim for recovery of possession by a person in possession without title is not maintainable against the owner if the owner has somehow obtained possession of the land in dispute.

Ma Pwa Zon and two v. *Ma Pan I and one*, 5 Ran. 154, referred to.

Where after being out of possession for nearly 12 years and more than 8 years after the expiry of lease granted of the suit land to him by the 2nd respondent and nearly 12 years after the wrong was alleged to have been committed the 1st respondent sought to file the suit for possession of the suit land and also for damages for the alleged wrongful act against the 2nd respondent, who admittedly is owner in possession of the suit land and the applicant, the subsequent lessee of the suit land.

---

* Civil Revision No. 50 of 1959 against the order of the District Judge, Akyab, dated the 2nd July 1959 in Civil Misc. No. 1 of 1959.

H.C.
1961

L. AH THAIK
v.
1. B. W. ROBEIRO
2. MR. J. CHAN HTOON.

U YAN AUNG, C.J.

Held: That the 1st respondent's claim is without a subsisting cause of action and that under clause (*b*) of Order XXXIII, Rule 3, the Court is bound to reject the petition where the plaint does not disclose a cause of action.

A Civil Court has undoubtedly jurisdiction to decide an issue involving the question affecting its own jurisdiction. But if the decision of the Court is erroneous on a question concerning its own jurisdiction, the result of the wrong decision will at once affect the decision of the Court. By its erroneous decision on jurisdiction the Court will be assuming jurisdiction which is not vested in it by law.

Order XXXIII, Rule 3 of the Civil Procedure Code contains clauses (*a*) to (*e*) which define the limits of the jurisdiction of the Court for the purposes of entertaining a petition to sue in *forma pauperis*. Clause (*b*) requires that the Court should consider whether the plaint discloses a subsisting cause of action or not. If the plaint does not disclose a subsisting cause of action the Court has no jurisdiction to enteratin the petition.

Ma Than Yin v. *Tan Keat Kheng* (a) *Tan Keit Sein*, (1951) B.L.R. (H.C.) 161, referred to.

Mon San Hlaing for the applicant.

Rishi Ram for the respondents.

U YAN AUNG, C.J.—This application for revision under section 115 of the Civil Procedure Code is in respect of the order dated 2nd July 1959 passed in Civil Miscellaneous Applicantion No. 1 of 1959 of the District Court, Akyab, overruling the applicant L. Ah Thaik's objection and allowing the hearing of the 1st respondent B. W. Rebeiro's petition for leave to sue as a pauper to proceed. The facts of the case as disclosed in the plaint annexed to the petition are as follows. The 2nd respondent J. Chan Htoon is the owner of the suit land and the godowns standing thereon. The 1st respondent obtained from the 2nd respondent a lease of the said properties by a registered deed for a period of 15 years beginning from 1st June 1936. There is said to be a renewal clause in the lease deed. The 1st respondent constructed a Rice-Mill and an office building on the suit land. During the last Great War the 1st respondent was obliged to evacuate from the place. He, however, returned in January 1947 and resumed possession of the

H.C. 1961

L. AH THAIK v. 1. B.W. ROBEIRO 2. MR. J. CHAN HTOON.

U YAN AUNG, C.J.

suit properties; he could not however begin his work again as the suit properties had suffered damage during the War and needed repairs. Meanwhile the 2nd respondent served a notice on or about the 10th of November 1947 on the 1st respondent to vacate the suit land. On or about the 19th November 1947 the applicant also served a notice on the 1st respondent informing the 1st respondent as the applicant had obtained a lease of the suit land from the 2nd respondent for a period of 10 years. Then about the end of November 1947 the applicant took possession of the suit properties. It was only after a long period of time that the 1st respondent decided to take action against the applicant and the 2nd respondent by filing a petition in Court for leave to sue as a pauper. This was on 20th January 1959. The applicant raised objection to the said petition as to its maintainability. Overruling the said objection the learned District Judge, by his order dated 2nd July 1959 decided that the hearing of the petition to sue as a pauper should proceed. It is against this order that the applicant has now come up to High Court to interfere in revision.

The applicant advanced two grounds in support of his revision application. The first ground relates to the question that the 1st respondent's plaint is defective in that it does not disclose a subsisting cause of action. The second ground is that if it is accepted that the plaint does not disclose a subsisting cause of action the learned District Judge in deciding to proceed with the hearing of the petition to sue as a pauper acted in excess of jurisdiction conferred upon the Court under Order XXXIII, Rule 3, Civil Procedure Code. I shall first deal with the first ground advanced by the applicant. The decision on the first ground will have to rest on a consideration of the contents of the plaint. The plaint contains a claim for possession of the suit properties and

a claim also for damages or compensation for loss consequent upon the wrongful acts committed jointly and severally by the applicant and the 2nd respondent.

I shall deal first with the claim for damages. Dealing first with the question of law, the relevant law is provided for in Order XXXIII, Rule 3, Civil Procedure Code.

> "3. Subject to the jurisdiction of the Court to allow amendments to be made, the Court shall reject the petition in any of the following cases :—
>
> (*a*) where the plaint is not in the form prescribed;
> (*b*) where the plaint does not disclose a cause of action within the jurisdiction of the Court;
> (*c*) where the claim appears to be barred by any law;
> (*d*) where the applicant has within two months next before the presentation of the petition disposed of any property fraudulently or in order to be entitled to plead pauperism;
> (*e*) where the applicant has entered into any agreement with any person whereby such person has or will have an interest in the proceeds of the suit".

In this case we are concerned with clause (*c*) of Rule 3. There are two points to note in clause (*c*). The first point is about the use of the word "appears". This word "appears" obviously does not demand such a standard of proof as would be required if the word "proved" were used in place of the word "appears". The other point is that clause (*c*) is concerned with only one particular class of question namely question of limitation.

Clause (*c*) has a reason of its own. The reason is that the provision for leave to sue as a pauper is a privilege which must not be allowed to become a source of speculative litigation to the detriment of the administration of justice, the inclination for speculative litigation being strongest in claims involving doubtful question of limitation.

H.C. 1961

L. AH THAIK v. 1. B. W. ROBEIRO 2. MR. J. CHAN HTOON.

U YAN AUNG, C.J.

Dealing now with the facts it is clear on the face of the plaint that the wrongful acts alleged by the 1st respondent took place in November 1947. It is also clear that the 1st respondent's lease expired on the completion of the 15 years period on 31st May 1951. After that date the 1st respondent ceased to have any interest under the lease. The 1st respondent initiated the present proceedings by filing his petition for leave to sue as a pauper only on 20th January 1959. Reckoning from this date to the time of commission of wrongful act in November 1947, it is more than 11 years. The time from the date of petition to the date of the expiry of the lease is also more than eight years. The period of limitation for a suit for damages or compensation is three years under section 116 of the Limitation Act.

In this connection, I may refer to the portion of the order where the learned District Judge expressed his view on the claim of the 1st respondent. The learned District Judge says " it is true that applicant's other claims may be barred by limitation."

The learned District Judge has in effect said that it " appears " to him that the 1st respondent's claim for damages is barred by limitation. The word " appears " used in clause (*c*) is clearly intended to apply to the claim of the kind made by the 1st respondent for damages.

I shall now proceed to deal with the claim in respect of the suit properties consisting of the suit land, the rice-mill the godowns and the mill stores, the possession of which the 1st respondent prayed for in his plaint. As pointed out above the lease expired on 31st May 1951. The 1st respondent's possession of the suit properties after the said date was without any interest under the lease. It is true that the law gives protection to a person in possession but this principle of law is subject to one exception. This exception is most important in this case.

This exception is that a claim for recovery of possession by a person in possession without title is not maintainable against the owner if the owner has somehow obtained possession of the land in dispute. This proposition of law is a well established one and has abundant authorities in its support. I need only refer to the case of *Ma Pwa Zon and two* v. *Ma Pan I and one* (1) in which Pratt, J., has referred to the principle of law mentioned above. At page 157 of the said judgment the following passage appears:

> "The principle that a person in prossession of land without title has an interest in the property which is heritable and good against all the world *except the true owner*, an interest which, unless and until the true owner interferes, is capable of being disposed of by deed or will or by execution sale, just in the same way as it could be dealt with, if the title were unimpeachable."

In the present case the 2nd respondent is admittedly the owner and it is he, who, it is alleged, has taken possession of the suit properties. It is therefore clear that the 1st respondent's claim for possession of the suit properties is without a subsisting cause of action. Under clause (*b*) of Order XXXIII, Rule 3, the Court is bound to reject the petition where the plaint does not disclose a cause of action.

The learned Advocate for the 1st respondent strenuously contends before the Court that in spite of the expiry of the lease and in spite of the fact that it is the owner who has obtained possession of the suit properties the 1st respondent can still claim recovery of the suit properties. The learned Advocate is however unable to produce any authority in support of his contention.

I shall now deal with the second ground advanced by the applicant. Of the many issues that may arise for

(1) 5 Ran. p. 154.

H.C. 1961

L. AH THAIK v. 1. B.W. ROBEIRO 2. MR. J. CHAN HTOON.

U YAN AUNG, C.J.

decision before a Civil Court some issues may involve question concerning the jurisdiction of the Court and some issues may involve matters other than question concerning the jurisdiction of the Court. A Civil Court has undoubtedly jurisdiction to decide an issue involving the question affecting its own jurisdiction. But if the decision of the Court is erroneous on a question concerning its own jurisdiction, the result of the wrong decision will at once affect the jurisdiction of the Court. By its erroneous decision on jurisdiction the Court will be assuming jurisdiction which is not vested in it by law.

Now Order XXXIII, Rule 3 of the Civil Procedure Code contains clauses (*a*) to (*e*) which define the limits of the jurisdiction of the Court for the purposes of entertaining a petition to sue *in forma pauperis*. Clause (*b*) requires that the Court should consider whether the plaint discloses a subsisting cause of action or not. If the plaint does not disclose a subsisting cause of action the Court has no jurisdiction to entertain the petition.

In the present case as pointed out above the plaint does not disclose a subsisting cause of action. Therefore it is clear that the Court must reject the petition. The Court has therefore acted in excess of its jurisdiction in deciding to proceed with the hearing of the petition for leave to sue as a pauper.

There is one further contention made by the learned Advocate for the 2nd respondent. It is that the Order now sought to be revised is not one that is open to revision under section 115 of the Civil Procedure Code. He cites the case of *Ma Than Yin* v. *Tan Keat Khang* (a) *Tan Keit Sein* (1). That is a case in which a Full Bench of the High Court gives its decision on a reference as to whether a revision under section 115 of the Civil Procedure Code will lie against an order made by a Civil Court subordinate

(1) (1951) B.L.R. (H.C.) p. 161.

to the High Court concerning the question of what is the proper Courts fees chargeable in a particular suit. I do not think that the said case supports the contention of the learned Advocate for the 1st respondent. I think on the contrary the said case supports the applicant. In this connection I may refer to a portion of the judgment in that case of U Bo Gyi, J., at page 184.

> "Now, merely because an erroneous decision has been arrived at is no ground for holding that the Court, in coming to the decision it did, exercised its jurisdiction illegally or with material irregularity. However sad the mistake, 'a Court has jurisdiction to decide wrong as well as right'—*Malkariun Bin Shidramapa Pasare* v. *Narhari Bin Shivappa* (1); and decisions regarding matters of law or fact, *where no question of jurisdiction is involved*, do not fall within the terms of section 115 of the Code of Civil Procedure—*Balakishna Udayar* v. *Vasudeva Aiyar* (2)".

It will be noticed that U Bo Gyi, J., has made an exception where question of jurisdiction is involved.

In the present case as pointed out above the order sought to be revised is one which certainly affects the jurisdiction of the Court. Therefore consistently with the view expressed by U Bo Gyi, J., quoted above the order in question is in my opinion open to revision.

In the result the application succeeds. The order dated 2nd July 1959 against which the present revision application is filed is set aside. The 1st respondent will pay costs both in respect of his petition in the District Court and in respect also of the revision application in the High Court. The cost in respect of the revision application is fixed at three gold mohurs.

(1) 27 I.A. 216 at p. 225. (2) (1917) I.A. 261 at p. 267.

APPELLATE CIVIL

Before U Yan Aung, C.J. and U San Maung, J.

H.C. 1961

Oct. 16.

M. A. RASHEED AND FOUR OTHERS (APPELLANTS)

v.

MOHAMED ISMAIL NANABAWA (RESPONDENT). *

Civil Procedure Code, s. 51, Proviso, Cl. (a) (ii)—*Burden of proof on decree-holder.*

In an application for arrest and detention of a judgment-debtor in prison in execution of a decree for payment of money, the onus of proof is upon the decree-holder to establish that the judgment-debtor had, after the institution of the suit in which the decree was passed transferred, concealed or removed any part of his property, or committed any act of bad faith in relation to his property within the meaning of clause (*a*) (ii) of the proviso to s. 51 of the Civil Procedure Code.

Jugal Kishore and others v. *Pahlad Rai and others*, A.I.R. (1939) Pat. 22; *Atta Karim* v. *Mt. Bibi Habiba Soghra*, A.I.R. (1951) Pat. 355, referred to.

S. K. N. 'Aiyar for the appellants.

N. R. Burjorjee for the respondent.

U SAN MAUNG, J.—In Civil Regular Suit No. 2 of 1956 of the Original Side of this Court, the plaintiff M. A. Razack, who died during the pendency of the suit and was, therefore, represented by his legal representatives, M. A. Rasheed and four others, sued (1) Messrs. I. M. Nanabawa, a partnership firm with its place of business at No. 252/256, Edward Street, Rangoon and the other defendants, namely, (2) Mohamed Ismail Nanabawa, (3) Ebrahim Yusuf Nanabawa, (4) Hashim Yusuf Nanabawa and (5) Fatima Bibi Ahmed Jadwat for the recovery of K 37,403·25 pyas alleged to be due for money lent and advanced. The plaintiff's suit was that the 2nd, 3rd, 4th and 5th defendants had been carrying on business in

* Civil Misc. Appeal No. 6 of 1961 against the order of the High Court (Original Side), Rangoon in Civil Execution Case No. 36 of 1961.

partnership under the firm name and style of Messrs. I. M. Nanabawa in Calcutta as well as in Rangoon, that had lent the defendants' firm in India a sum of Rs. 25,000 by cheque bearing interest at 1 per cent per mensem and that the defendants were, therefore, liable to repay him the loan and interest thereon. The defence to the plaintiff's suit was that the sum of Rs. 25,000 was taken as a loan for the firm of Messrs. I. M. Nanabawa of Calcutta and that the defendant firm had nothing to do with that loan. However, the suit was subsequently compromised and it was ordered that the 2nd and 3rd defendants, namely, Mohamed Ismail Nanabawa and Ebrahim Yusuf Nanabawa should pay the plaintiffs the sum due and that the suit in so far as the 1st, 4th and 5th defendants were concerned, should be dismissed as withdrawn.

After the passing of the decree the plaintiffs sought to execute the same against the present respondent Mohamed Ismail Nanabawa by his arrest and detention in prison. The respondent then filed an objection against the mode of execution of the decree by saying that he had no means to pay the decretal amount and that, therefore, execution of the decree by his arrest and detention in prison was improper. An enquiry was accordingly held by the learned 1st Deputy Registrar of this Court who, by his order dated the 1st of November 1960, directed the issue of a warrant for the arrest of the respondent Mohamed Ismail Nanabawa. In that order the learned 1st Deputy Registrar observed as follows:

> "The judgment-debtor also admits that he sold off the business premises and furniture for K 50,000·00 in July 1958—not in 1957 as he tried to make out at first. The judgment-debtor also tries to explain how he utilized the proceeds of such alienations, but nothing could be brought forth to substantiate his version. In one or two instances it is disclosed

H.C. 1961

M. A. RASHEED. AND FOUR OTHERS v. MOHAMED ISMAIL NANABAWA.

U SAN MAUNG, J.

that he could make some substantial payments to other creditors even after the decrees were passed against him. I would make a note that according to the judgment-debtor no accounts were maintained for his past transactions which, I may mention, involved lakhs of kyats. These facts lead me to the conclusion that the judgment-debtor made a dishonest concealment or transfer of his property or a portion thereof after the institution of the suit in order to plead inability to pay when this execution was taken out against him, thereby committing an act of bad faith in relation to his property within the meaning of sub-clause (*a*) (ii) of the proviso to section 51, Civil Procedure Code."

The matter was then referred to the learned Judge on the Original Side who, by his order dated the 11th of January 1961, now sought to be appealed against, set aside the order of the learned 1st Deputy Registrar directing the issue of a warrant for the arrest of the respondent. Hence the present appeal by the plaintiffs, M. A. Rasheed and four others.

Now, section 51 of the Civil Procedure Code in so far as is relevant for the present purpose runs:

> "51. Subject to such conditions and limitations as may be prescribed, the Court may, on the application of the decree-holder, order execution of the decree—by arrest and detention in prison; provided that where the decree is for the payment of money, execution by detention in prison shall not be ordered unless, after giving the judgment-debtor an opportunity of showing cause why he should not be committed to prison, the Court, for reasons recorded in writing, is satisfied—
>
> (*a*) that the judgment-debtor, with the object or effect of obstructing or delaying the execution of the decree—
>
> (ii) has, after the institution of the suit in which the decree was passed, dishonestly transferred, concealed, or removed any part of his property, or committed any other act of bad faith in relation to his property; . . ."

Now, it has been held in *Jugal Kishore and others* v. *Pahlad Rai and others* (1) that the onus of proof is on the decree-holder to establish that the judgment-debtor had sufficient means to pay the debt within the meaning of sub-clause (*b*) of the Proviso to section 51 of the Civil Procedure Code. To the same effect is the decision of a Bench of the Patna High Court in *Atta Karim* v. *Mt. Bibi Habiba Soghra* (2). On the same parity of reasoning the onus of proof is upon the decree-holder to establish that the judgment-debtor had, after the institution of the suit in which the decree was passed dishonestly transferred, concealed or removed any part of his property, or committed any other act of bad faith in relation to his property within the meaning of clause (*a*) (ii) of the proviso to section 51 of the Civil Procedure Code. In the case now under consideration the respondent Mohamed Ismail Nanabawa had admittedly sold off the business premises and furniture for a sum of K 50,000 in July 1958. However, he had in his evidence on oath stated that of this sum K 28,000 was paid to Haji Ismail Noor Mohamed & Co. and K 18,700 was paid to S. M. Abowath & Co. for the debts owing to them. He also stated that K 4,600 was paid to East Asiatic Co. Ltd. The appellants have not been able to adduce any evidence to show that these statements were false and that the respondent had dishonestly concealed the sum of K 50,000 with a view to obstructing the execution of the decree obtained by the appellants. All that the appellants could say was that the respondent could not have parted with such large sums of K 28,000 and K 18,700 to his alleged creditors without obtaining formal acknowledgment of receipts from them. This, by itself, is insufficient to discredit the respondent's story.

(1) A.I.R. (1939) Pat. 22. (2) A.I.R. (1951) Pat. 355.

H.C. 1961

M. A. RASHEED AND FOUR OTHERS v. MOHAMED ISMAIL NANABAWA.

U SAN MAUNG, J.

For these reasons we consider that the learned Judge on the Original Side was quite justified in setting aside the order of the learned 1st Deputy Registrar for the issue of a warrant for the arrest of the respondent Mohamed Ismail Nanabawa. In the result, the appeal fails and is dismissed with no order as to costs.

CRIMINAL REVISION

Before U Mya Thein, J.

MAUNG NGE AND ELEVEN OTHERS (APPLICANTS)

v.

THE UNION OF BURMA (MAUNG AUNG TIN) (RESPONDENT).*

H.C. 1961

Oct. 5.

Misjoinder of accused—Illegal trial.

Where several persons in different groups cut and removed "dhani" leaves from different pieces of lands belonging to different owners and were tried in one trial and convicted for the offence of theft.

Held: That the trial of all these persons in one trial is illegal.

Emperor v. *Amolak Mulchand and others*, A.I.R. (1933) Nag. 368, referred to.

San Myint for the applicants.

Ba Shun and *Mya Than Nu* (Government Advocate) for the respondent.

U MYA THEIN, J.—This is a recommendation by the learned Sessions Judge, Insein, to set aside the convictions and sentences passed upon the petitioners in Criminal Regular Trial No. 228 of 1959 of the Court of the 2nd Additional Magistrate, Hlegu, wherein the petitioners were convicted under section 379 of the Penal Code and sentenced to pay a fine of K 30 each or in default to suffer one month's rigorous imprisonment.

The learned Advocate for the petitioners contended that there was a misjoinder of accused and the trial was illegal as held by the learned Sessions Judge. From the records it is clear that Holding No. N-1 in Maso-kyun *Kwin* in Kyisu village belongs to one, Ma Hla Kyin. Holding No. N-2 belongs to U Pan Zan; Holding No. N-3

* Criminal Revision No. 263 (B) of 1960. Review of the order of the 2nd Additional Magistrate, Hlegu, dated the 3rd March 1960 in Criminal Regular Trial No. 228 of 1959.

H.C. 1961

MAUNG NGE AND ELEVEN OTHERS v. THE UNION OF BURMA (MAUNG AUNG TIN).

U MYA THEIN, J.

to U Ba Kyaw ; Holding No. N-4 to U Ba Thet and Holding No. N-71 to U Aye Maung. It appears that on the 6th *lasan* of *Thadingyut*, 1321 B.E., five persons, namely, Kyauk Doe, Maung Tun Myint, Maung Kadone, Maung Thein Gyi and Maung Nyein Maung were seen cutting down and removing *Dhani* from Holding No. N-1. On the same day, Maung Hlaing, Ko Maung Kyin, Ma E Tin, Maung Kyaw Tin Lay and Maung Kyaw Thaung were seen cutting down and removing *Dhani* leaves from Holding No. N-2. Maung Kyaw, Maung Thet She, Maung Kyaw Thin, Ko Than Gyi, Maung Nyun and Tin Gyi were seen cutting down the *Dhanis* in Holding No. N-3. Ko Thein Lay, Maung Po Chit, Ko Soe Maung Gyi, Ko Tun Shin, Ko Kyaw Aye, Ko Maung Khin, Ko Thein Lay and Ko Po Khwe were seen cutting down the *Dhani* from Holding No. N-4. Ko Maung Nge, Ko San Cho, Ko Ba Myaing, Ko Kyaw Yin and Ko Han Thein were seen cutting down the *Dhani* leaves in Holding No. N-71.

It appears that one Maung Tin reported the matter to the Hlegu police and all the accused and some other persons were sent up in one single trial in Criminal Regular Trial No. 228 of 1959 mentioned above. In my opinion, the contention of the learned Advocate for the petitioners that the joint trial of all different people for cutting down *Dhani* from different plots of land belonging to different owners is illegal is quite correct. The learned Advocate referred me to the case of *Emperor* v. *Amolak Mulchand and others* (1) where it was held that: " A joint trial of several accused for an offence under section 26 (*d*), Forest Act, for illicitly grazing their cattle in the C class forest is bad in the absence of evidence on the side of the prosecution to prove that there was any prior consultation or community of purpose amongst the accused so as to justify their joint trial under section 239, Criminal

(1) A.I.R. (1933) Nag. 368.

Procedure Code." There was no proof of community of purpose amongst the petitioners.

The learned Advocate for the respondent (Ko Aung Tin) vaguely contended that since all the petitioners were mentioned in the same First Information Report, a joint trial is legal but he could not cite any authority or provision of law to support his contention.

There is evidence that the Village Tenancy Board had allotted the lands mentioned above to the petitioners who had been working them for several years but that the owners of the land applied to the District Tenancy Board, Insein, which had ordered by Exhibit "๑" that the owners of the *Dhanis* could cut down the *Dhani* trees. The learned Advocate for the petitioners contended that since the petitioners were under the *bona fide* belief that they were entitled to cut down the *Dhani* trees in view of the fact that the Village Tenancy Board had allotted the lands to them, they cannot be deemed to have committed theft of the *Dhanis* especially when they had been in possession of the lands for so many years. The learned Advocate referred me to the case of *Ram Brich Lal* v. *Emperor* (1) to show that " the offence of theft is one against possession and as a tenant has a right to the possession of the tree as a tenant of the land, there can be no theft where he cuts down a tree standing on the lease land and removes the wood thereof." The above case was followed in the *Advocate-General, Orissa* v. *Bhikari Charan Mahanti and another* (2). The case of *Bhagwan Sahai and another* v. *The Divisional Forest Officer, Hazaribagh* (3) was referred to show that " Dishonesty ' being an essential ingredient of the offences of theft, it is initially for the prosecution to prove that the

(1) A.I.R. (1935) Pat. 472. (2) A.I.R. (1940) Pat. 588.
(3) A.I.R. (1947) Pat. 264.

H.C. 1961

MAUNG NGE AND ELEVEN OTHERS v. THE UNION OF BURMA (MAUNG AUNG TIN).

U MYA THEIN, J.

accused had acted dishonestly so as to come within the mischief of the offence of theft."

The learned Advocate for the respondent referred me to the evidence of Maung Thein (PW 1) in the trial Court who stated vaguely that he had read the order from the Divisional Commissioner that the *Dhani* trees can be cut down by the owners but there is nothing to show as to when the witness had read the Commissioner's order. In all probability, it might be after the *Dhani* trees had been cut down by the petitioners.

The learned Government Advocate who appeared for the respondent is of the view that the petitioners were not guilty of theft.

I agree with the learned Advocate for the petitioners and the learned Sessions Judge that (i) the trial in Criminal Regular Trial No. 228 of 1959 of the Court of the 2nd Additional Magistrate, Hlegu, is illegal for misjoinder of parties and (ii) that there was no dishonest intention on the part of the petitioners to commit theft. Consequently, I accept the recommendation of the learned Sessions Judge, Insein, and set aside the convictions and sentences passed on the petitioners by the 2nd Additional Magistrate, Hlegu, in Criminal Regular Trial No. 228 of 1959. The fines, if already paid, will be refunded to the petitioners.

APPELLATE CIVIL

Before U Yan Aung, C.J. and U San Maung, J.

H.C. 1961

Sept. 7.

MESSRS. KHIN YI MYITTA COMPANY (APPELLANT)

v.

THE COLLECTOR OF CUCTOMS AND ONE (RESPONDENTS). *

Rangoon Port Act, s. 87 (1)—Sale—Optional—Restriction on quantity—s. 87 (2)—Requirements—When fulfilled—s. 87 (3)—Compliance with—Proof of—Notice under—Mandatory—Evidence Act, s. 35—"Public servant"—Peon employed by Rangoon Port Management Board not—Inadmissibility of statement, alleged to have been made by—Customs duty—Unjustifiable levy of—Notice of withdrawal from sale—No statutory duty to give.

On the 5th February 1956, the appellant was ordered by the Customs authorities to pay a revenue fine of K 11,000 as 11 out of 27 drums of chemical dyes imported by the appellant were found not to be covered by "Open General Licence." The fine as well as the Customs duty amounting to K 4,626·10 and "Open General Licence" fee were paid on the 7th and 9th February 1956. However, the Port Commissioners who had custody of these 27 drums of chemical dyes worth more than K 30,000 since the 28th June 1955 sold them by auction on the 28th December 1955 for a paltry sum of K 788 only. Before the auction sale the Port Commissioners did not receive any protest or requests for withdrawal from sale of these drums, but on the 5th January 1956, after the confirmation of the auction sale the Port authorities received a memorandum dated the 30th December 1955 from the Assistant Collector of Customs requesting the withdrawal of these 27 drums of dyes from auction sale as the Customs Department was taking action thereon. The order to request the Port authorities to withdraw these 27 drums from auction sale was passed by the Assistant Collector of Customs as early as the 2nd December 1955. To the memorandum received from the Customs Department the Port authorities replied on the following day that the said 27 drums of dyes had been sold by auction on the 28th December 1955.

The appellant therefore sued the respondents for the recovery of K 55,000 being loss due to sale by the 2nd respondent, Chairman, the Board of Management for the Port of Rangoon, of 27 drums of chemical dyes belonging to the appellant company, charging the 2nd respondent with serious breach of the condition of bailment contained in the Rangoon Port Act, for selling the goods without specific notice to the company as provided for in sub-s. (3) of s. 87 of the Act and with contravention of the provisions of sub-s. (1) of s. 87 of the Act for ordering auction sale before the expiry of the statutory period of four months.

* Civil 1st Appeal No. 21 of 1959 against the decree of the High Court (Original Side), Rangoon, in Civil Regular Suit No. 13 of 1957.

H.C. 1961

MESSRS. KHIN YI MYITTA COMPANY v. THE COLLECTOR OF CUSTOMS AND ONE.

The Port authorities, however, did not elect to send the notice required by sub-s. (3) of s. 87 of the Rangoon Port Act by registered post. Instead, the notice was given to peon Maung Aung Myint, for delivery by means of a peon book. Maung Aung Myint later came and reported to John Blakespiers, the clerk who issued the notice, that the notice had been delivered and that it had been signed for in the acknowledgment column against the relevant entries in the peon book. The signature "Maung Kyi" in the acknowledgment column was denied by the appellant as there was no one by that name employed in the appellant company. The peon Maung Aung Myint was not called as a witness by the 2nd respondent.

The charge against the 1st respondent, the Collector of Customs, was that the Officers of his department were grossly negligent in their failure to communicate to the Board of Management for the Port of Rangoon, the order dated the 2nd December 1955 for the withdrawal of the 27 drums of dyes from auction sale.

The claim was resisted principally on the ground that as the auction sale took place more than four months after the goods had been in the custody of the 2nd respondent and after due notices to the appellant company as required by s. 87 of the Rangoon Port Trust Act.

The trial Court dismissed the suit on the ground that the Port authorities complied with the statutory duties imposed on them by the provisions of sub-ss. (2) and (3) of s. 87 of the Rangoon Port Act and that the Customs authorities were not negligent for not informing the Port authorities in time about the action taken by them.

Held: That the language of sub-s. (1) of s. 87 of the Rangoon Port Act shows that it was optional, not imperative, for the Port authorities to sell goods in their custody for the recovery of dues payable to the Board on the expiration of four months from the date when goods were placed in their custody unless the goods are of a perishable nature when they may be sold after 24 hours, and that this sub-s. allows the sale of only such part of the goods as is necessary to satisfy the claim of the Port authorities.

A. B. Moola and Sons v. *Commissioners for the Port of Rangoon*, A.I.R. (1931) Ran. 96, referred to.

Held also: That the proposed sale of 27 drums of dye having been advertised in the *Burma Gazette* and in five local newspapers more than ten days before the actual sale, the requirements of sub-s. (2) to s. 87 of the Rangoon Port Act have been fulfilled.

Held further: That in the absence of the evidence of the peon Maung Aung Myint that the notice concerned had been delivered at the address of the appellant, there is no proof whatsoever that the requirements of sub-s. (3) of s. 87 of the Rangoon Port Act had been complied with.

Where it is contended that the peon Maung Aung Myint is a public servant and that therefore, the verbal report to John Blakespiers is admissible in evidence under s. 35 of the Evidence Act, in the absence of Maung Aung Myint's testimony. *Held:* That there is no reported decision that a peon employed by the Rangoon Port Management Board is a "public servant" within the meaning of s. 35 of the Evidence Act and that assuming that he is, the verbal report said to have been made by him to John Blakespiers is not admissible under s. 35.

of the Evidence Act, unless the peon himself had made relevant entries in a register relating to the service of notices by him or it was part of his duty to make returns regarding such notices.

Heramba Nath Bandopadhya v. *Surendra Nath Mittra and another*, A.I.R. (1919) Pat. 454; *P. Abdul Khadir* v. *Ajiyar Ahamad Shaiwa Ravuthar and four others*, I.L.R. 35 Mad. 670, distinguished.

Where it is contended that a specific notice provided in sub-s. (3) of s. 87 of the Rangoon Port Act is not compulsory is made clear from the fact that by the last sentence of this sub-s. the title of the *bona fide* purchaser of the goods is not invalidated only by reason of the omission to send such notice.

Held: That the provision in sub-s. (3) of s. 87 of the Rangoon Port Act protecting the title of a *bona fide* purchaser of the goods had to be made because the notice required to be sent under this sub-s. is mandatory and not merely directory and that there seems to be no reason, strong or otherwise, for the conclusion that the requirement of a specific notice to the owner of the goods where his address is known is merely directory although the expression contained in sub-s. (3) of s. 87 is "notice shall also be given to the owner of the goods by letter delivered at such address or sent by post."

> "Upon the principle that ordinary sense of enacting words is primarily to be adhered to, provisions which appear on the face of them to be imperative cannot without strong reason be held to be directory."

Halsbury Laws of England, 2nd Ed. Vol. 31, p. 529.

U Ba Pe and six others v. *U Lun Maung and one*, (1959) B.L.R. (S.C.) 174, referred to.

Obiter—But for the last sentence of sub-s. (3) of s. 87, Rangoon Port Act, the sale of goods without specific notice to the owner thereof, would have been invalid.

Maharajan of Burdwan v. *Tarasundari Debi*, I.L.R. 9 Cal. 619; *Mahomed Zamir* v. *Abdul Hakim and another*, I.L.R. 12 Cal. 67; *Hurro Doyal Roy Chowdhury* v. *Mahomed Gazi Chowdhury and others*, I.L.R. 19 Cal. 699, referred to.

Held: That the levy of customs duty on the goods that had been sold in auction by the Port authorities after Customs authorities had been informed by the latter of such sale was entirely unjustifiable.

Held further: That although it is a matter of office routine to inform the Port Commissoners that the goods should be withdrawn from auction, where the Customs authorities are taking action thereon for the purpose of considering whether the consignee should be punished for importing the goods without a licence no statutory duty had been cast upon the Customs authorities to give such an intimation to the Port Commissioners and that although the fact that the order passed on the 2nd December 1955 was not carried out till the 30th December 1955 portrays a lack of co-ordination and efficiency in the office of the Collector of Customs, no liability can be attached to the Customs Department for the sale carried out by the Port authorities.

H.C. 1961

MESSRS. KHIN YI MYITTA COMPANY v. THE COLLECTOR OF CUSTOMS AND ONE.

Mon San Hlaing for the appellant.

Khin Maung (Government Advocate) for the respondent No 1.

Ba Sein for the respondent No. 2.

U SAN MAUNG, J.—In Civil Regular Suit No. 13 of 1957 of the Original Side of this Court, the plaintiff Khin Yi Myitta Company, by its Managing Partner Daw Yi Yi, formerly carrying on business at No. 120, 30th Street, Rangoon, who is the appellant in the present appeal, sued the defendant-respondents: the Collector of Customs, Rangoon, and the Chairman of the Board of Management for the Port of Rangoon, for the recovery of K 55,000 being loss due to sale by the Management Board of the Port of Rangoon, of 27 drums of chemical dyes belonging to the company. The plaintiff's case was that it was the consignee of 27 drums of chemicals marked "F.S.T.B.—Rangoon 1/27 Ex 'Etorufu Maru'" from India to Rangoon and Messrs. Balthazar & Son (1951) Ltd. were the clearing agents for the company. After the arrival of these chemicals, the clearing agents took temporary delivery of the 27 drums from the Port Commissioners' godown, after paying on the 8th of September 1955, the outstanding port dues and demurrage amounting to K 190. On the next day, the clearing agents delivered to the Customs authorities samples of green chemicals extracted from drums Nos. 1 to 16, and samples of blue chemicals extracted from drums Nos. 17 to 27. On the 30th of November, 1955, the Customs authorities declared, as a result of the chemical tests made by them, that the chemicals contained in drums Nos. 1 to 16 were covered by "Open General License" whereas, those extracted from drums Nos. 17 to 27 were not so covered. Then, as a result of correspondence between the company and the Customs authorities relating to the reason why chemicals

not covered by "Open General License" were imported, the plaintiff-company was ordered, on the 5th of February, 1956, to pay a revenue fine of K 11,000. This fine as well as the Customs duty of K 4,626·10 and "Open General License" fees of K 465 were paid on the 7th and 9th of February, 1956. However, when the clearing agents of the plaintiff-company went with the release order to the Port Commissioners' godown for taking delivery of the goods, they were informed that these goods had been sold by the Port Commissioners at the auction sale held on the 28th of December, 1955, for a sum of K 788 only; which was a paltry sum when compared with the value of the goods sold. The plaintiff-company, therefore, charged the Board of Management for the Port of Rangoon for serious breach of the condition of bailment contained in the Rangoon Port Act, for selling the goods without a specific notice to the company as provided for in sub-section (3) of section 87 of the Act. It also averred that the statutory period of four months had not expired when the auction sale was ordered and that, therefore, the sale contravened the provisions of sub-section (1) of section 87. Regarding the Customs authorities, the plaintiff contended that the officers of the department were grossly negligent in their failure to communicate to the Board of Management for the Port of Rangoon, the order dated the 2nd of December 1955, for the withdrawal of the disputed consignment from the auction sale. The plaintiff claimed against both the Collector of Customs and the Chairman of the Board of Management for the Port of Rangoon, K 55,000 as detailed below:

	K
(1) Customs Duty	4,626.10
(2) O.G.L. Fees	465.92
(3) Revenue Fine	11,000.00

H.C.
1961

MESSRS. KHIN YI MYITTA COMPANY
v.
THE COLLECTOR OF CUSTOMS AND ONE.

U SAN MAUNG, J.

	K
(4) Port Commissioners (Temporary Delivery)	190.72
(5) Port Commissioners' (Final Delivery)	477.21
(6) Invoice value C.I.F. . . .	34,384.00
(7) Estimated loss in Market Price .	3,856.05
	55,000.00

The defendant Chairman of the Board of Management for the Port of Rangoon by a written statement filed through the Secretary of the Board, denied that there was temporary delivery of the 27 drums to the clearing agents of the plaintiff-company on the 8th of September 1955, as alleged by the plaintiff. The Board contended that on the 18th of August 1955, Messrs. Balthazar & Son Ltd., as clearing agents of the plaintiff-company filed with the Customs a Bill of Entry for consumption in respect of the 27 drums of chemical dyes. On the reverse of the Bill of Entry, the Office Appraiser of the Customs wrote an order directing the Chief Examining Officer, Customs, to send for test two sample packages weighing 4 pounds each from each of the 27 drums. The plaintiff then brought the Bill of Entry to the Chalan office of the Board of Management for the Port of Rangoon and paid in Landing Charges, River Dues, Dock Labour Board Levy and Demurrage Charges for 70 days on the 6th of September 1955. This amounted to K 190·72. On presentation by the plaintiff company of the chalan showing payment of this amount a Delivery List dated the 8th September 1955, was issued. The plaintiff-company then handed over the Delivery List together with the Bill of Lading to the Chief Examining Officer, Customs, who, on the 9th of September 1955, forwarded the required samples duly

sealed to the Office of the Appraiser for chemical tests. In fact, no delivery of the drums could be taken from the Port godowns till the Chief Examining Officer, Customs, had passed them and countersigned on the Delivery List after all the requirements had been carried out. This had never been done. As the Port authorities heard nothing more about the 27 drums which had been placed in their custody since the 28th of June 1955, and as more than four months had elapsed since they were placed in their custody, the proposed sale of the drums was advertised in *the Burma Gazette* on the 10th December, 1955, and in *The Burman; The Burma Star;* and *The Oway* on the 5th December 1955, and in *The New Times of Burma* and *The Tribune* on the 6th of December, 1955. Notices regarding the proposed sale of the drums were issued to the Steamer Agents, Messrs. Ellerman's Arracan Rice and Trading Company Limited on the 10th November 1955 and also to the plaintiff-company on the 26th November, 1955. The Steamer Agents had in turn, informed the plaintiff-company on the 16th of November 1955, regarding the proposed sale by auction of the 27 drums of chemical dyes. As the Port authorities did not receive any protests or requests for withdrawal from sale of these drums, the sale was effected on the 28th of December 1955 and was confirmed on the 31st December, 1955. On the 5th January 1956, however, a memorandum dated the 30th December 1955, from the Assistant Collector of Customs, Appraising Section, was received by the Traffic Manager of the Board of Management for the Port of Rangoon, requesting that the 27 drums of chemicals be withdrawn from auction sale as the Customs Department was taking action thereon. A reply was sent the next day, by the Traffic Manager that the 27 drums of chemicals had already been sold by auction on the 28th of December, 1955. This defendant, therefore, denied any liability for

H.C. 1961

MESSRS. KHIN YI MYIT & COMPANY v. THE COLLECTOR OF CUSTOMS AND ONE.

U SAN MAUNG, J.

alleged breach of condition of bailment in view of the fact that the 27 drums of chemicals were sold only after four months from the date they were placed in their custody, and the sale was made after due notices as required by section 87 of the Rangoon Port Act.

The Collector of Customs, Rangoon, by a separate written statement also denied that the 27 drums of chemicals had been temporarily delivered to the plaintiff's clearing agents as alleged. In fact, no delivery could be taken of the drums till the Chief Examining Officer, Customs, had countersigned on the Delivery List after all the requirements had been carried out. This had never been done. What had really happened was that under the orders of the Chief Examining Officer, Customs, the samples were extracted from the drums and submitted to the Office Appraiser in compliance with his orders. The chemical tests show that part of the consignment, namely, green dyes, not blue as stated by the plaintiff, was not covered by OGL as they "were liable to be assessed as dyeing and tanning materials." While action was being taken thereon the Assistant Collector of Customs, Appraising Section, sent a memorandum dated the 30th of December 1955, to the Traffic Manager for the Board of Management for the Port of Rangoon, with the request that the 27 drums of chemicals be withdrawn from auction sale as the Customs Department was taking action on them. On the 6th of January 1956, the Traffic Manager replied by his memorandum dated the 6th January 1956, that the said drums had already been sold by auction on the 28th of December 1955. The Collector of Customs, therefore, contended that as the 27 drums of chemicals were placed in the custody of the Board of Management for the Port of Rangoon, from the 28th of June 1955 and the auction took place on the 28th of December 1955, more than four months later, after due

H.C. 1961

MESSRS. KHIN YI MYITTA COMPANY v. THE COLLECTOR OF CUSTOMS AND ONE.

U SAN MAUNG, J.

notices to the plaintiff company and publication in the *Burma Gazette* and local newspapers, he was not liable for any loss said to have been caused to the plaintiff-company by the auction sale of its dyes.

On the pleadings, the learned Judge on the Original Side who tried the suit (U Aung Khine, J.) framed the following issues:—

1. Did the Clearing Agent of the plaintiff take delivery of the 27 drums of chemicals on 8th September 1955 which arrived by S.S. "Etorufu Maru" on 28th June 1955?
2. Did the plaintiff Company get prior intimation about the intended sale of the 27 drums of chemicals?
3. Did the Port authorities comply with the statutory duties imposed on them by the provisions in sub-sections (2) and (3) of section 87 of the Rangoon Port Act?
4. Are the Customs authorities liable for their negligence, if any, for not informing the Port authorities about the action taken by the Customs authorities in having the contents of the 27 drums chemically examined?
5. To what relief, if any, is the plaintiff entitled?

After examining witnesses cited by both the parties to the suit, the learned Judge dismissed the plaintiff's suit holding, *inter alia*, (*a*) that the clearing agents of the plaintiff did not take temporary delivery of the 27 drums of chemicals on the 8th September 1955 as alleged by the plaintiff, (*b*) that the plaintiff did get prior intimation about the intended sale of the goods, (*c*) that the Port authorities complied with the statutory duties imposed on them by the provisions of sub-sections (2) and (3) of section 87 of the Rangoon Port Act, (*d*) that the Customs

H.C. 1961

MESSRS. KHIN YI MYITTA COMPANY v. THE COLLECTOR OF CUSTOMS AND ONE.

U SAN MAUNG, J.

authorities were not negligent for not informing the Port authorities in time about the action taken by them and (*e*) therefore, neither the Port authorities nor the Customs Department were liable to the plaintiff for the damages claimed. The plaintiff company appealed.

Now, section 87 of the Rangoon Port Act which is important for the purpose of this case reads:

"87. (1) If the tolls, dues, rates and charges payable to the Board in respect of any goods under this Act are not paid, or if the lien for freight, primage, or general average, where such notice as aforesaid has been given, is not discharged, the Board may, and in the latter event, if required by or on behalf of the person claiming such lien for freight, primage or general average, shall at the expiration of four months from the time when the goods were placed in their custody, or if the goods are of a perishable nature, at such earlier period, being not less than twenty-four hours after the landing of the goods as they shall think fit, sell by the public auction the said goods, or so much thereof as may be necessary to satisfy the amounts to be paid out of the proceeds of such sale under the provisions of section 88, subsection (1).

(2) Before making such sale, ten days' notice of the same shall be given by publication thereof in the Gazette and in two local newspapers, unless the goods are of so perishable a nature as, in the opinion of the officer appointed by the Board in that behalf, to render an early or immediate sale necessary or advisable, in which event such notice, if any, shall be given to the owner of the goods as the urgency of the case admits of.

(3) Subject to the provisions of the exception to subsection (2), if the address of the owner of the goods has been stated on the manifest of the cargo or in any of the document which have come into the hands of the Board, or is otherwise known to the Board, notice shall also be given to the owner of the goods by letter delivered at such address or sent by post; but the title of a *bona fide* purchaser of such goods shall not be invalided by reason of the omission to send such notice, nor shall any such purchaser be bound to enquire whether such notice has been sent."

The language of sub-section (1) shows that it was optional, not imperative, to the Port authorities to sell goods in their custody, for the recovery of dues payable to the Board on the expiration of four months from the date when the goods were placed in their custody unless the goods are of a perishable nature when they may be sold after 24 hours. In the case now under consideration it is an admitted fact that the goods were received in the custody of the Board on the 28th of June 1955 and the auction sale took place only on the 28th of December, 1955. There is no substance in the contention of the plaintiff that the clearing agents of the company took temporary delivery of the goods on the 8th September 1955, after paying port dues and demurrage charges of K 190. What really happened was that the samples were extracted by Thomas Joseph (PW 2), the Shipping Clerk employed by Balthazar & Son Ltd. under the direction of the Chief Examining Officer, Customs and taken by him to the Appraiser's Office for the purpose of chemical tests. This is not tantamount to taking temporary delivery of the goods which could not, in fact, have been delivered until the Chief Examining Officer had counter-signed the Delivery List after all the requirements had been fulfilled.

The proposed sale of the 27 drums of chemicals had been advertised in the *Burma Gazette* on the 10th December 1955, and in the three local papers on the 5th December and two other local papers on the 6th December 1955. Therefore, the requirements of sub-section (2) to section 87 of the Rangoon Port Act have been fulfilled.

The crucial question, however, in this case is whether the Port authorities had complied with the provisions of sub-section (3) of section 87 which enacts that ". . . . if the address of the owner of the goods has been stated on

H.C. 1961

MESSRS. KHIN YI MYITTA COMPANY v. THE COLLECTOR OF CUSTOMS AND ONE.

U SAN MAUNG, J.

the manifest of the cargo, or in any of the documents which have come into the hands of the Board, or is otherwise known to the Board, notice shall also be given to the owner of the goods by letter delivered at such address or sent by post. . . . . ." If the notice had been sent by registered post, the presumption allowed by section 27 of the Burma General Clauses Act would have arisen. This section in so far as is necessary for the present purpose enacts that " where any Act authorises any document to be served by post, unless a different intention appears, the service shall be deemed to be effected by properly addressing, prepaying and posting by registered post a letter containing the document, and, unless the contrary is proved, to have been effected at the time at which the letter would be delivered in the ordinary course of post." However, in the case now under consideration the Port authorities did not elect to send the notice required by sub-section (3) of section 87 of the Rangoon Port Act by registered post. This notice was said to have been sent by a messenger and the messenger concerned has not been cited as a witness. According to John Blakespeirs (DW 2) who was cited as a witness by the defendant Chairman of the Board of Management for the Port of Rangoon, he was a clerk in the employ of the Board till February 1958. He issued a notice, Exhibit No. 2 to Khin Yi Myitta Company at the address No. 120, 30th Street, Rangoon which he gave to the peon Maung Aung Myint for delivery and at the same time entering the particulars of the same in the Peon Book, Exhibit No. 1. Maung Aung Myint later, came and reported to him about the delivery of the notice and showed him a signature in the acknowledgment column of the Peon Book.

The signature in this column is that of one, Maung Kyi. However, the plaintiff Daw Yi Yi in her evidence denied that there was such a person as Maung Kyi in her

employ. Therefore, in the absence of the evidence of the peon Maung Aung Myint that the notice concerned had been delivered at the address of Khin Yi Myitta Company, there is no proof whatsoever that the requirements of sub-section (3) of section 87 of the Rangoon Port Act had been complied with. It has been contended that the peon Maung Aung Myint is a public servant and that therefore, the verbal report said to have been made by Maung Aung Myint to John Blakespeirs is admissible in evidence under section 35 of the Evidence Act, in the absence of Maung Aung Myint's testimony.

No doubt, section 106 of the Rangoon Port Act enacts that " Every member and the officers and servants of the Board other than artisans, porters, labourers, etc., shall be deemed to be public servants within the meaning of section 21 of the Penal Code." However, there is no reported authority for the proposition that a peon employed by the Board is a " public servant " within the meaning of section 35 of the Evidence Act. Assuming that he is, the verbal report said to have been made by him to John Blakespeirs is not admissible under section 35 of the Evidence Act which reads: " An entry in any public or other official book, register or record, stating a fact in issue or relevant fact, and made by a public servant in the discharge of his official duty, or by any other person in performance of a duty specially enjoined by the law of the country in which such book, register or record is kept, is itself a relevant fact." Unless the peon himself had made relevant entries in a register relating to the service of notices by him, or it was part of his duty to make returns regarding such notices, section 35 of the Evidence Act would be wholly irrelevant. It is an admitted fact that none of the entries in the Peon Book, Exhibit No. 1, were made by the peon Maung Aung Myint in the discharge of his official duties.

H.C. 1961

MESSRS. KHIN YI MYITTA COMPANY v. THE COLLECTOR OF CUSTOMS AND ONE.

U SAN MAUNG, J.

Two authorities quoted by the learned Advocate for the defendant respondent Board are distinguishable from the present on facts. In *Heramba Nath Bandopadhya* v. *Surendra Nath Mittra and another* (1) it was held by a Bench of the Patna High Court that the return of a process server in an execution proceedings, relating to service of the process being an official record made by a public servant in discharge of his official duties was admissible in evidence under section 35 of the Evidence Act. In *P. Abdul Khadir* v. *Ajiyar Ahammad Shaiwa Ravuthar and four others* (2), it was observed by a Bench of the Madras High Court that the returns of process servers are admissible under section 35 of the Evidence Act as evidence of facts reported by them. Here the peon Maung Aung Myint employed by the Board did not submit any report or return relating to the service of notices by him.

The learned Judge on the Original Side had inferred that because the Board had also sent a notice to the shipping agents, Messrs. Ellerman's Arracan Rice & Trading Company Limited and that there is the evidence of U Min Swe (DW 1) to show that the shipping agents had informed Khin Yi Myitta Company by the letter of which Exhibit No. 10 is an office copy, about the proposed sale, the plaintiff must have had notice of the sale. Here again, U Min Swe had no personal knowledge of the delivery of the notice to Khin Yi Myitta Company of the letter of which Exhibit No. 10 is a copy. All that U Min Swe could say, was that he had entrusted this letter for delivery to his peon with a Despatch Book, Exhibit No. 11. There is no doubt an entry "Khin Yi Myitta Company" against the date, November 17th in the Despatch Book. However, there is no evidence to show that the signature in the acknowledgment column of the book was that of

(1) A.I.R. (1919) Pat. 454. (2) I L R 35 Mad. 670

any person from Khin Yi Myitta Company. Therefore, in the absence of the evidence of the peon, who was not cited as a witness, it cannot be inferred that the letter sent by Messrs. Ellerman's Arracan Rice & Trading Company Ltd. had, in fact, been delivered to the plaintiff company.

The learned Judge on the Original Side had also observed, that even if the plaintiff Daw Yi Yi did not know that her goods were likely to be sold under the provisions of section 87 of the Rangoon Port Act after four months from the date when the goods were placed in the custody of the Port authorities, Messrs. Balthazar & Son Ltd. as the clearing agents of the plaintiff company should have known about it and they should, therefore, be on the look-out in the local newspapers to see whether the goods were advertised for sale. In this connection, U Saw Maung (PW 1), the Shipping Clerk of Messrs. Balthazar & Son Ltd. said that the advertisement for the sale of goods belonging to the plaintiff company escaped his notice. This is, however, not surprising in view of the fact that in the advertisements relied upon by the defendant-respondent Chairman of the Board of Management for the Port of Rangoon, the proposed sale of 27 drums of chemical dyes, both blue and green bearing the mark " F.S.T.B.—Rangoon " occupied a very small space among many hundreds of items advertised for sale at the same time in the local newspapers. Therefore, it could not be held that because these advertisements had appeared in the local newspapers on the dates 5th and 6th of December 1955—the clerk concerned of the clearing agents, Messrs. Balthazar & Son Ltd. should, if he had been diligent, have known about the proposed sale of the 27 drums of chemical dyes belonging to the plaintiff company.

For these reasons, we are unable to come to the conclusion that the defendant-respondent—Board of Management for the Port of Rangoon—carried out the

H.C. 1961 —— MESSR. KHIN YI MYITTA COMPANY v. THE COLLECTOR OF CUSTOMS AND ONE. —— U SAN MAUNG, J.

statutory duty cast upon the board for sending a specific notice to the plaintiff company, before carrying out the auction sale of the goods belonging to the plaintiff company.

It has been contended before us by the learned Advocate appearing for the Board, that a specific notice provided for in sub-section (3) of section 87 of the Rangoon Port Act is not compulsory, and that this is made clear from the fact that, by the last sentence of this sub-section, the title of the *bona fide* purchaser of the goods is not invalidated only by reason of the omission to send such a notice. However, in our opinion there is no substance whatsoever in this contention. In this connection it is only necessary to refer to the following extract from Halsbury's Laws of England, 2nd Edition, Volume 31, page 529, which has been quoted with approval by the Supreme Court in the case of *U Ba Pe and six others* v. *U Lun Maung and one* (1):

> "Upon the principle that the ordinary sense of enacting words is primarily to be adhered to, provisions which appears on the face of them to be imperative cannot without strong reason be held to be directory."

In the case now under consideration there seems to be no reason, strong or otherwise, for the conclusion that the requirement of a specific notice to the owner of the goods where his address is known is merely directory although the expression contained in sub-section (3) of section 87 is "notice shall also be given to the owner of the goods by letter delivered at such address or sent by post."

In our opinion also the provision in this sub-section protecting the title of a *bona fide* purchaser of the goods had to be made because the notice required to be sent under this sub-section is mandatory and not merely

(1) (1959) B.L.R. 168 at p. 174 (S.C.).

directory. Otherwise this provision for protecting the title of a *bona fide* purchaser would be clearly redundant.

A number of authorities quoted in this connection by the learned Advocate for the plaintiff-appellant may be briefly referred to. In *Maharajah of Burdwan* v. *Tarasundari Debi* (1) it was held by the Privy Council that due publication of the notices prescribed by Regulation VIII of 1819, section 8, clause 2, formed an essential part of the foundation on which the summary power to sell a *patni taluk* for non-payment of rent is exercised by the zemindar, who, when instituting this proceeding, was exclusively responsible for such publication being regularly conducted. In *Mahomed Zamir* v. *Abdul Hakim and another* (2) a Bench of the Calcutta High Court held that compliance with the directions in Regulation VIII of 1819 as to service of notice, was essential to the validity of a sale under that Regulation, and that where there was evidence of service upon the defaulter personally, but not of service at his *kachari* as required by law, the notice was insufficient and the sale must be set aside. In *Hurro Doyal Roy Chowdhury* v. *Mahomed Gazi Chowdhury and others* (3) to set aside a sale of *putni taluq*, held under the provisions of section 8 of Regulation VIII of 1819, on the ground that the notices required by sub-section (2) of that section had not been duly published, the burden lay upon the defendant to show that sale was preceded by the notices required by that sub-section, the service of which notices was an essential preliminary to the validity of the sale and that in such a suit, where there was no evidence one way or the other to show that the notices had been published according to law, the plaintiff was entitled to a decree setting aside the sale.

(1) I.L.R. 9 Cal. 619. (2) I.L.R. 12 Cal. 67.
(3) I.L.R. 19 Cal. 699.

H.C. 1961

MESSRS. KHIN YI MYITTA COMPANY v. THE COLLECTOR OF CUSTOMS AND ONE.

U SAN MAUNG, J.

In our opinion, these authorities further reinforce our view that but for the last sentence of sub-section (3) of section 87, Rangoon Port Act, the sale of goods without a specific notice to the owner thereof, would have been invalid.

In the view of the case as has been set out above, the defendant-respondent—Chairman of the Board of Management for the Port of Rangoon—is liable to pay damages to the plaintiff-appellant company.

Regarding the defendant-respondent—the Collector of Customs, Rangoon, however, it has been established that although it is a matter of office routine to inform the Port Commissioners that the goods should be withdrawn from auction, where the customs authorities are taking action thereon for the purpose of considering whether the consignee should be punished for importing the goods without a license, no statutory duty had been cast upon the Customs authorities to give such an information to the Port Commissioners. It is unfortunate that whereas the Assistant Collector of Customs had, as early as the 2nd of December 1955, ordered in the Office Note that such intimation should be sent to the Port Commissioners, the order was not carried out till the 30th of December 1955, when it was too late to prevent the sale of the goods in question. Although this case portrays lack of co-ordination and efficiency in the office of the Collector of Customs, no liability can be attached to the Customs Department for the sale carried out by the Port authorities. U Shwe Hla U, Assistant Collector of Customs has stated in his evidence, that it was open to the plaintiff company to ask for the refund of the penal fine of K 11,000 imposed on the company for importing goods without a license. This penal fine has been levied under item 8 of the schedule to section 167 of the Sea Customs Act which reads: "The offences mentioned in the first column of

the following schedule shall be punishable to the extent mentioned in the third column of the same with reference to such offences respectively:—" Item 8 of the schedule deals with contravention of sections 18 and 19 of the Sea Customs Act, which deal with prohibitions and restriction of importation or exportation of goods. The penalty provided for in column 3 is " confiscation of the goods and fine not exceeding three times the value of the goods or Rs. 1,000 whichever is more."

Accordingly, it was for the Customs authorities to consider whether in the circumstances of the case any penalty should be imposed upon the plaintiff company.

Regarding the customs duty of K 4,626-10 pyas imposed upon the plaintiff company by the Collector of Customs after the Collector had been informed by the Port authorities that the goods had been sold under the provisions of section 87 of the Rangoon Port Act, it is our opinion that this levy of duty was entirely unjustifiable. Otherwise it would mean that even if the goods of the consignee had been either destroyed by fire or stolen while they were in the possession of the Port authorities the consignee will, nevertheless, have to pay customs duty knowing fully well that he would never get back the goods for which he had to pay such duty. The customs duty imposed by the defendant-respondent—Collector of Customs upon the plaintiff company must be refunded.

Regarding the sale of goods by the Port authorities under section 87 of the Rangoon Port Act, the following observation of Dunkley, J. in *A. B. Moola and Sons* v. *Commissioners for the Port of Rangoon* (1) may be usefully quoted:

> " The Rangoon Port Act does not impose on the owner a duty to remove his goods prior to the date fixed for the auction; it imposes upon him solely a duty to pay the charges

(1) A.I.R. (1931) Rang. 95

H.C. 1961

MESSRS. KHIN YI MYITTA COMPANY v. THE COLLECTOR OF CUSTOMS AND ONE.

U SAN MAUNG, J.

to the Commissioner. When the charge has been paid, the right of sale under section 87 ceases to exist . . . . The responsibility of the Commissioners for the loss or destruction of goods during such time as the same remain in the possession of the Commissioners being that of a bailee, the liability of the Commissioners to the owner has to be determined in terms of section 161, Contract Act."

In the case now under consideration while the plaintiff company had fully established its *bona fides* by trying its best to take steps by correspondence with the Collector of Customs, to have the punishment for the offence under sections 18 and 19 of the Sea Customs Act mitigated, and by paying the penal fine of K 11,000 as soon as it was imposed upon it, the same cannot be said of those responsible for the auction sale of the goods in question. Even a cursory enquiry on the part of the officers responsible for the sale would have revealed that the 27 drums of chemical dyes were worth more than K 30,000. Therefore, it is difficult to persuade ourselves to believe that it was by mere accident that these 27 drums of chemical dyes were sold for such a paltry sum of K 788. Sub-section (1) of section 87 of the Rangoon Port Act allow the sale of only such part of the goods as is necessary to satisfy the claim of the Port authorities. Therefore, with ordinary care we cannot believe that anything more than one or two drums of these dyes would have been sold, in order to realise the Port dues.

For these reasons, we consider that the defendant-respondent—Chairman of the Board of Management for the Port of Rangoon, is liable to pay the plaintiff-appellant, Khin Yi Myitta Company, the full invoice value cost, insurance, freight of the goods sold by the Port authorities. This value amounts to K 34,384.

In the result the appeal succeeds. The judgment and decree of the Original Side of this Court are set aside and

instead there will be a decree in favour of the plaintiff company for a sum of K 4,626 as against the defendant Collector of Customs and K 34,384 as against the defendant, Chairman of the Board of Management for the Port of Rangoon. As regards costs, the plaintiff and the defendant-respondent Collector of Customs must bear its own costs in respect of plaintiff's claim against this defendant. The plaintiff will be awarded proportionate costs in both Courts as against the defendant-respondent, Chairman of the Board of Management for the Port of Rangoon.

CIVIL REFERENCE

Before U Yan Aung, C.J., U San Maung and U Saw Ba Thein, JJ.

THE STATE BANK OF INDIA (APPLICANT)

H.C. 1961

v.

Oct. 11. THE COLLECTOR OF RANGOON (RESPONDENT).*

Trusts Act, Ss. 5, 6—*Author of trust must be full owner—Declaration of trust by trustee and not by full owner—Invalid—Ss.* 94, 95—*Cannot be invoked to uphold proposed transfer, Dicey's "Conflict of Laws"—Rules—What State Bank of India Act cannot have effect under—Imperial Bank of India—Juristic person—Stamp Act—Sch. I, Art.* 23—*Proposed transfer is a conveyance under.*

The applicant submitted to the respondent the draft of an instrument which was proposed to be executed on behalf of the Imperial Bank of India for the purpose of vesting in the applicant, the land and building in Sule Pagoda Road, Rangoon, formerly occupied by the Imperial Bank of India. By the said document, the Imperial Bank of India, a body corporate constituted under the Imperial Bank of India Act, 1920, and having its Head Office at Apollo Street, Bombay, in the Republic of India, referred to in the document as the "trustee," purported to transfer without consideration the said land and building as trust property to the applicant, a body corporate constituted under the State Bank of India Act, 1955, having a local Head Office at No. 3, Strand Road, Calcutta, and referred to in the document as the "beneficiary." In submitting the said draft the applicant expressed the view that while it certainly fell within the description of "conveyance" given in s. 2 (1c) of the Stamp Act, Art. 23 of Sch. I to the Stamp Act was inapplicable as no question of consideration arose, because consideration implied the existence of a precedent contract, either express or implied, as between the parties to the transfer whereas the transfer contemplated was altogether outside the realm of contract, as it would take effect by reason of the statutory obligation which had been imposed upon the Imperial Bank of India by the Legislature to which that bank was amenable. Accordingly, the Imperial Bank of India was, in the opinion of the applicant's Advocates to be regarded as being in the nature of a trustee for the State Bank of India, all properties situated outside India, until these properties could be formally transferred and vested on the State Bank of India in accordance with the formalities prescribed by law in the countries in which the properties are situated and that the instrument under contemplation fell under Art. 62 of the Stamp Act, as an instrument of transfer from a trustee to a beneficiary, the

---

* Civil Reference No. 7 of 1959.

Reference under s. 57 of the Stamp Act by the Financial Commissioner, Burma, for the opinion of the High Court on the case stated in his letter dated the 16th November 1959.

Imperial Bank of India being a bare trustee of the legal estate of the property for the State Bank of India and bound under s. 51 of the State Bank of India Act, to execute a transfer of the property in favour of the State Bank of India.

Both the Collector and the Financial Commissioner were of the view that the document in question was a "conveyance" for consideration falling under Art. 23 of the Stamp Act, the latter observing that there had been shown in the accounts the transfer by the Imperial Bank of India to the State Bank of India, the said land and building at Rangoon valued at K 14,346·38, which he considered could not have been the true market value of the said properties. The Financial Commissioner therefore sought the opinion of this Court under s. 57 of the Stamp Act.

Held: That reading s. 5 and 6 of the Trusts Act it is clear that the author of the trust must be a full owner thereof, at the time he created the trust with either himself or a third party as a trustee and that as the position consistently taken up by the Imperial Bank of India is that by virtue of s. 51 of the State Bank of India Act, it had become a trustee of the properties situated outside India with the State Bank of India as the beneficiary, the declaration of trust, Annex. II, is, therefore, not only redundant but is also invalid in that at the time of the declaration the Imperial Bank of India was already a trustee and not the full owner of the properties situated outside India.

Held also: That s. 94 and 95 of the Trusts Act cannot be invoked in favour of the view, that the properties in question could be transferred by the Imperial Bank of India to the State Bank of India as by a trustee to a beneficiary without consideration.

Under the rules relating to "Conflict of Laws" by Dicey, Seventh Edition, the State Bank of India Act would not have the effect of vesting the properties standing in the name of the Imperial Bank of India at Rangoon to the State Bank of India.

The State Bank of India Act which had the effect of expropriating the shares of the Imperial Bank of India will not be regarded as effective for the purpose of Courts in this country whether or not the owner of the shares is a national of the Republic of India and whether or not the State Bank of India Act makes provision for the compensation of share holders.

Halsbury's Laws of England, Third Edition, Vol. 7, p. 9; *Bank Voor Handel en Scheepvaart* v. *Statford*, (1951) 2 All. E.R. 779; *Re Banque Des Merchands De Moscou* (*Koupetschesky*), (1954) 2 A.E.R. 746 *Novello & Co., Ltd.* v. *Hinrichsen Edition, Ltd. and another*, (1951) 1 A.E.R. 779, referred to.

The Imperial Bank of India is a juristic person to be recognised as such by the Courts in this country.

Lazard Brothers and Company v. *Midland Bank, Limited*, (1933) A.C. 289 at 297 referred to.

Held further: That the Imperial Bank of India being still the full owner of the land and building in question they cannot be transferred to the State Bank of India by the Imperial Bank of India as trust proporty from a trustee to beneficiary as it is sought to be done in this case and that they can only be transferred by a deed of "conveyance" falling under Art. 23, Sch. I of the Stamp Act.

H.C. 1961

THE STATE BANK OF INDIA v. THE COLLECTOR OF RANGOON.

Than Aung and *Kyaw Min* for the applicant.

Ba Kyaw (Government Advocate) for the respondent.

U SAN MAUNG, J.—This is a reference under section 57 of the Stamp Act by the Financial Commissioner, Burma, for the opinion of this Court on the case stated in his letter, dated the 11th of November, 1959. The question involved in brief is: whether stamp duty is payable under Article 23 of Schedule I of the Stamp Act as a "conveyance" for consideration, or under Article 62 of the same Schedule as a transfer of trust property without consideration from a trustee to a beneficiary on the document, a copy of which is reproduced as Annexure I to this judgment.

By this document, the Imperial Bank of India, a body corporate constituted under the Imperial Bank of India Act, 1920, and having its Head Office at Appollo Street, Bombay, in the Republic of India, referred to in the document as the "trustee", purported to transfer without consideration a piece or parcel of freehold land together with the building standing thereon known as No. 1/19, Sule Pagoda Road, Rangoon, as trust property to the State Bank of India, a body corporate constituted under the State Bank of India Act, 1955, having a local Head Office at No. 3, Strand Road, Calcutta, and referred to in the document as the "beneficiary." The document recited the fact that the beneficiary had been duly constituted under the State Bank of India Act, 1955, as successor to the business and undertakings of the trustee, that by section 51 of that Act, the trustee was under statutory obligation to take all such steps as might be required by the law of any country outside the Republic of India, for the purpose of effecting or perfecting the transfer and vesting in the beneficiary all properties of the trustee,

namely, the Imperial Bank of India, in any such country and continued to function only for that purpose, and that pending the aforesaid transfer the trustee had acknowledged and declared its fiduciary relationship so far as the property in Rangoon was concerned, to the beneficiary by a duly registered declaration of trust executed on the 30th of May 1958, by the trustee. A copy of the declaration of trust referred to in Annexure I has been attached to this judgment as Annexure II. Therein it is stated that by section 51 of the State Bank of India Act, 1955, the Imperial Bank of India was under a statutory obligation to take all such steps as might be required by the laws of any country outside the Republic of India, for the purpose of effecting or perfecting the transfer to the State Bank of India all properties situated in such a country, that by reason of the provisions of the Act and pending the transfer of properties outside the Republic of India, the Imperial Bank of India held the property pursuant to a trust, for the use and benefit of the State Bank of India, and that it was necessary and appropriate that the Imperial Bank of India should acknowledge, declare and register its fiduciary relationship to the State Bank of India with reference to the trust property, namely, the land and the building thereon known as No. 1/19, Sule Pagoda Road, Rangoon. This declaration of trust which was made at Bombay, was stamped with a K 20 Burmese Court-fee stamp and it was subsequently registered before the Sub-Registrar, Rangoon.

The events leading to the present reference by the Financial Commissioner under section 57 of the Stamp Act are briefly these. On the 6th of January 1956, Messrs. Beecheno & Horrocks as Advocates for the Agent, State Bank of India, Rangoon, submitted to the Collector of Rangoon, the draft of an instrument which was proposed to be executed on behalf of the Imperial Bank

H.C. 1961

THE STATE BANK OF INDIA v. THE COLLECTOR OF RANGOON.

U SAN MAUNG, J.

of India for the purpose of vesting in the State Bank of India, the land and building in Sule Pagoda Road formerly occupied by the Imperial Bank of India. A copy of this document is reproduced as Annexure III. Messrs. Beecheno & Horrocks pointed out that by virtue of the State Bank of India Act of 1955, all the assets belonging to the Imperial Bank of India and situated in India automatically vested in the State Bank of India. However, as the statute did not have that effect so far as the properties situated outside the Republic of India were concerned, section 51 of the State Bank of India Act placed the Imperial Bank of India under a statutory obligation to take all such steps that might be required by the laws of the countries outside the Republic of India for the purpose of effecting or perfecting the transfer and vesting all the properties standing in the name of the Imperial Bank of India, to the State Bank of India. Regarding the stamp duty payable on the draft instrument, Messrs. Beecheno & Horrocks were of the opinion that while it certainly fell within the description of "conveyance" given in section 2 (10) of the Stamp Act, Article 23 of Schedule I to the Stamp Act was inapplicable as no question of consideration arose, because consideration implied the existence of a precedent contract, either express or implied, as between the parties to the transfer whereas the transfer contemplated was altogether outside the realm of contract, as it would take effect by reason of the statutory obligation which had been imposed upon the Imperial Bank of India by the Legislature to which that bank was amenable. Accordingly, the Imperial Bank of India was, in the opinion of Messrs. Beecheno & Horrocks to be regarded as being in the nature of a trustee for the State Bank of India of all properties situated outside India, until these properties could be formally transferred and vested in the State Bank of India in

accordance with the formalities prescribed by law in the countries in which the properties were situated. Hence, by analogy if not in strictness of law, the instrument under contemplation fell under Article 62 of the Stamp Act, as an instrument of transfer from a trustee to a beneficiary, the Imperial Bank of India being a bare trustee of the legal estate of the property for the State Bank of India and bound under section 51 of the State Bank of India Act, to execute a transfer of the property in favour of the State Bank of India.

The Collector of Rangoon did not agree that the document proposed to be executed fell under Article 62 of the Stamp Act, being of the opinion that it was a " conveyance " for consideration falling under Article 23. The matter was referred to the Financial Commissioner, who, by his order dated the 6th of April 1957, said that the document should be regarded as falling under Article 23. The Financial Commissioner observed, *inter alia*, that the State Bank of India Act of 1955 was entirely silent as to whether or not the Imperial Bank of India was constituted a trustee of all the properties situated outside the Republic of India, with the State Bank of India as a beneficiary and that though the proposed transfer of the property at Rangoon was said to be without consideration, there had been shown in the accounts the transfer by the Imperial Bank of India to the State Bank of India, the land and building at Rangoon valued at K 14,346·38. He also observed that this could not have been the true market value of the land and building involved.

Apparently, it was with a view to circumventing the order of the Financial Commissioner that the declaration of trust, Annexure II was made at Bombay, and registered at Rangoon and the proposed transfer of the trust property without consideration was sought to be made by the Imperial Bank of India to the State Bank of India as shown

H.C. 1961

THE STATE BANK OF INDIA v. THE COLLECTOR OF RANGOON.

U SAN MAUNG, J.

in Annexure I. It is these two documents which have given rise to the present reference by the Financial Commissioner, Burma.

Now, section 5 or the Trusts Act enacts, that a trust in relation to immoveable property is valid only if declared by a non-testamentary instrument in writing signed by the author of the trust and registered. Section 6 of the Act is as follows:

> "6. Subject to the provisions of section 5 a trust is created when the author of the trust indicates with reasonable certainty by any words or acts an intention on his part to create thereby a trust, the purpose of the trust, the beneficiary and the trust property and unless the author of the trust is himself the trustee, transfers the trust property to the trustee."

Reading these two sections together it is clear that the author of the trust must be a full owner thereof, at the time he created the trust with either himself or a third party as a trustee. However, in the case now under consideration it is clear, that the position consistently taken up by the Imperial Bank of India is that by virtue of section 51 of the State Bank of India Act, it had become a trustee of the properties situated outside India, with the State Bank of India as the beneficiary. Accordingly, the declaration of trust, Annexure II, is not only redundant but is also invalid in that at the time of the declaration the Imperial Bank of India was already a trustee and not the full owner of the properties situated outside India. Finding himself face to face with this difficulty the learned Advocate (U Than Aung) who appeared for the State Bank of India, said that the provisions of sections 94 and 95 of the Trusts Act could be invoked in favour of the view, that the land and building at Rangoon could be transferred by the Imperial Bank of India to the State Bank of India as by a trustee to a beneficiary without consideration.

These sections in so far as they are relevant for the purpose in hand run:

> "94. In any case not coming within the scope of any of the preceding sections, where there is no trust, but the person having possession of property has not the whole beneficial interest therein, he must hold the property for the benefit of the persons having such interest, or the residue thereof (as the case may be), to the extent necessary to satisfy their just demands.
>
> 95. The person holding property in accordance with any of the preceding sections of this Chapter must, so far as may be, perform the same duties, and is subject, so far as may be, to the same liabilities and disabilities, as if he were a trustee of the property for the person for whose benefit he holds it : "

In our opinion, this contention cannot be allowed to prevail.

For a clear appreciation of the position created by the State Bank of India Act of 1955, it is necessary to trace briefly the history leading to the constitution of the State Bank of India. The Imperial Bank of India was constituted by the Imperial Bank of India Act, 1920. The purpose was to take over the undertakings of the Presidency Banks of Bengal, Madras and Bombay as constituted by the Presidency Banks Act, 1876, to carry on the business of banking in accordance with the Imperial Bank of India Act. Every person who was registered as a shareholder or as a holder of stock in any one of the Presidency Banks became a shareholder in the Imperial Bank. Further shares were also issued, and there were Branch Registers of shareholders maintained at the local Head Offices of the Bank at Calcutta, Madras and Bombay. On the 1st Monday of the month of August each year, or as soon thereafter as convenient, there was a general meeting of the shareholders at the towns where there were local Head Offices of the Bank and at these

H.C. 1961

THE STATE BANK OF INDIA v. THE COLLECTOR OF RANGOON.

U SAN MAUNG, J.

meetings the shareholders elected persons to fill the posts of members of the Local Boards in place of those who had to retire in rotation. The Central Board consisted of the Presidents and Vice-Presidents of the Local Boards, the Controller of Currency, four non-officials nominated by the Governor-General in Council, Secretaries of the Local Boards and two persons appointed by the Governor-General in Council after considering the recommendation of the Central Board. The members of the Central Board were designated Governors. Thus, it is apparent that the members of the Central Board were partly elected by the shareholders and partly nominated by the Governor-General in Council.

In the year 1934, the Reserve Bank of India was constituted by India Act No. 11 of 1934, for the purpose of taking over the management of the currency from the Governor-General in Council and of carrying on the business of banking in accordance with the provisions of the Reserve Bank of India Act. The original share capital of the bank was five crores of rupees divided into fully paid up shares of one hundred rupees each. Separate registers of shareholders were maintained at Bombay, Calcutta, Delhi, Madras and Rangoon and eight directors were elected on behalf of these shareholders, namely, two from Bombay, two from Calcutta, two from Delhi, one from Madras and one from Rangoon. The control of the Bank was entrusted to a Central Board consisting of the Governor and two Deputy Governors appointed by the Governor-General in Council, four directors nominated by the Governor-General in Council, eight directors elected by shareholders and one Government official nominated by the Governor-General in Council.

Then came the State Bank of India Act, 1955, by which the State Bank of India was constituted, for the purpose

of carrying on the business of banking and other business in accordance with the provisions of the Act and *for the purpose of taking over the undertaking of the Imperial Bank*. The Reserve Bank as constituted by India Act II of 1934, together with such other persons as may from time to time become shareholders in the State Bank in accordance with the provisions of the Act, constituted a body corporate with perpetual succession and a common seal under the name of the State Bank of India. The issued capital of the State Bank on the day when the Act came into force was five crores, sixty two lakhs and fifty thousand rupees divided into five lakhs, sixty-two thousand and five hundred shares, all of which stood allotted to the Reserve Bank in lieu of the shares of the Imperial Bank which were transferred and vested in it under the provisions of section 6 of the Act. Although the issued capital could be increased, this increase was subject to the proviso that the Reserve Bank must hold no less than 55 per cent of the issued capital. Section 6 enacts that all shares in the capital of the Imperial Bank should be transferred to and vested in the Reserve Bank free of all trusts, liabilities and encumbrances and that the undertaking of the Imperial Bank should be transferred to and be vested in the State Bank. Compensation for the shares in the capital of the Imperial Bank which by reason of the Act, were transferred to and vested in the Reserve Bank was to be paid by the Reserve Bank calculated at the rate of Rs. 1,765-10 as. per share, in the case of a fully paid up share and Rs. 431-10 as. 4 p. per share in the case of a partly paid up share. This compensation was to be paid in Central Government securities and the form of such securities and the value were to be determined by the Central Government. However, shareholders of the Imperial Bank who had been registered prior to the 19th December 1954, could elect to receive compensation by

H.C. 1961

THE STATE BANK OF INDIA v. THE COLLECTOR OF RANGOON.

U SAN MAUNG, J.

cheque drawn on the Reserve Bank to the limit of Rs. 10,000. Furthermore, any shareholder to whom compensation was payable might apply for the transfer to him, of the shares of the State Bank in lieu of compensation, but the shares would only be allotted if the Reserve Bank, in its discretion, decides to do so out of the number of shares standing allotted to it under sub-section (1) of section 5. The control of the State Bank is vested in a Central Board consisting of a chairman and a vice-chairman appointed by the Central Government in consultation with the Reserve Bank, two managing directors appointed by the Central Board with the approval of the Central Government, six directors to be elected by the shareholders, other than the Reserve Bank (except that when the total amount of holdings of such shareholders was below 2½ per cent of the total issued capital, all the directors would be nominated by the Reserve Bank), eight directors to be nominated by the Central Government in consultation with the Reserve Bank so as to represent territorial and economic interests, one director to be nominated by the Central Government and one director to be nominated by the Reserve Bank. Obviously, the State Bank of India was largely under the control of the Central Government and the Reserve Bank.

From the consideration of the facts set out above, it is clear that the formation of the State Bank of India involved expropriation of the shares of the Imperial Bank of India as constituted by the Imperial Bank of India Act, 1920, and the vesting of these shares in the Reserve Bank which itself was the principal shareholder in the State Bank. No doubt, compensation was to be paid to the shareholders of the Imperial Bank of India by the Reserve Bank, but we have no information whether such compensation is either prompt or adequate.

Section 51 of the State Bank of India Act as it was originally enacted is in the following terms:

> "51. *Dissolution of the Imperial Bank and repeal of Act XLVII of 1920.*—(1) On the appointed day, the Imperial Bank shall be dissolved and thereafter no person shall make any claim or demand or take any proceeding against that Bank or a director, officer or employee thereof in his capacity as such director, officer or employee except in so far as may be necessary for enforcing the provisions of this Act or except in so far as it relates to any offence committed by any such director, officer or other employee.
>
> (2) On the appointed day, the Imperial Bank of India Act, 1920, shall stand repealed.
>
> (3) Without prejudice to the other provisions contained in this Act and notwithstanding the repeal of the Imperial Bank of India Act, 1920, any reference to the Imperial Bank or to the Bank of Bengal, the Bank of Madras or the Bank of Bombay in any law, notification or in any contract or other instrument shall, on and from the appointed day, be deemed to be a reference to the State Bank."

Section 51 as it now stands, as amended by the State Bank of India (Amendment) Act, 1955, is as follows:

> "51. *Requirements of foreign law to be complied with in certain cases.*—If, according to the laws of any country outside India, the provisions of this Act by themselves are not effective to transfer to and vest in the State Bank any asset or liability which forms part of the undertaking of the Imperial Bank and which is situate in that country, the Imperial Bank shall take all such steps as may be required by the laws of that country for the purpose of effecting or perfecting such transfer and vesting, and in connection therewith the Imperial Bank may realise any asset and discharge any liability and transfer the net proceeds thereof to the State Bank."

It is clear from the amendment that the Legislature in India realised that the State Bank of India Act, 1955, as originally enacted could not have the effect of vesting in

H.C. 1961

THE STATE BANK OF INDIA v. THE COLLECTOR OF RANGOON.

U SAN MAUNG, J.

the State Bank, immoveable properties situated outside the Republic of India. In this connection, it would be relevant to examine the provisions of the so-called private international law on the subject. These have been very concisely stated in the following rules relating to "Conflict of Laws" by Dicey, Seventh Edition:

> "*Rule 85.*—All rights over, or in relation to, an immovable (land) are (subject to the Exceptions hereinafter mentioned) governed by the law of the country where the immovable is situate (*lex situs*)."

Exceptions to this rule being irrelevant are not reproduced.

> "*Rule 18.*—Subject to the Exceptions hereinafter mentioned, the court has no jurisdiction to entertain an action for—
>
> (1) the determination of the title to, or the right to the possession of, any immovable situate out of England (foreign land); or
>
> (2) the recovery of damages for trespass to such immovable."

Exception 1 to this rule being relevant for the purpose of this case it will be reproduced.

> "*Exception 1.*—Where the court has jurisdiction to entertain an action against a person under either Rule 25, or under any of the Exceptions to Rule 26, the court has jurisdiction to entertain an action against such person respecting an immovable situate out of England (foreign land), on the ground of either—
>
> (*a*) a contract between the parties to the action; or
>
> (*b*) an equity between such parties;
>
> with reference to such immovable."

In this connection the case of *the British South Africa Company* v. *The Companhia De Mocambique* (1) may be usefully cited. There the House of Lords held that the

(1) (1893) A.C. p. 602.

Supreme Court of Judicature had no jurisdiction to entertain an action to recover damages for a traspass to land situate abroad; and that the rules of procedure under the Judicature Acts with regard to local venue did not confer any new jurisdiction.

> "*Rule 188.*—A court of a foreign country has no jurisdiction to give a judgment capable of enforcement or recognition in England in any proceeding the subject-matter of which is immovable property outside that country.
>
> *Rule 130.*—A governmental act affecting any private proprietary right (otherwise than by way of exchange control) in either a movable or an immovable thing will be recognised as valid and effective in England if the act was valid and effective by the law of the place where the thing was situated (*lex situs*) at the moment when the act is alleged to have taken effect, and not otherwise."

From these rules it is clear that the State Bank of India Act would not have the effect of vesting the properties standing in the name of the Imperial Bank of India at Rangoon to the State Bank of India and that should there be any decree by a Court in India vesting the property belonging to the Imperial Bank of India to the State Bank of India, it will neither be recognized nor enforced by Courts in this country.

No doubt, the Courts in India may be able to give a decree directing the Imperial Bank of India to transfer the property in Rangoon to the State Bank of India, but, such a decree would be redundant as the Imperial Bank of India itself is willing to transfer this property. The only question involved is: How could this be done?

Regarding the effect of foreign expropriatory legislation, the following passage from *Halsbury's Laws of England*. Third Edition, Volume 7, at page 9, is apposite:

> "Where foreign legislation, on its true construction, purports to expropriate property situated outside the territory of the enacting state such legislation will not be

H.C. 1961

THE STATE BANK OF INDIA v. THE COLLECTOR OF RANGOON.

U SAN MAUNG, J.

regarded as effective for the purpose of an English court whether or not the owner of the property is a national of the enacting state and whether or not the foreign legislation makes provision for adequate compensation."

One of the authorities relied upon by the learned author is *Bank Voor Handel en Scheepvaart* v. *Slatford* (1) the headnote of which reads:

"The plaintiff bank was a limited company carrying on business in Holland, all the shares of which were owned from 1936 until 1947 by a Hungarian national, resident and domiciled in Switzerland. After his death in 1947, 62½ per cent. of the shares were owned by a Hungarian national. On the outbreak of the war in 1939 a quantity of gold belonging to the bank was in safe deposit in London and there were also due to the bank certain balances from banks in London. The plaintiff bank retained its commercial domicile in Holland after the invasion of that country by Germany in May, 1940, and, as a result, it acquired enemy character, which it retained until the end of hostilities. On May 24, 1940, the Royal Netherlands government, then in exile in London, issued the A.-1 Decree, the object of which was to entrust to the State for as long as was necessary property belonging to persons resident in occupied Netherlands so as to prevent it from being used in a manner incompatible with the interests of the Netherlands. Subject to its enforceability by the English courts, the decree was effective to transfer to the Netherlands State the property in the gold and in the bank balances. On July 3, 1940, under the Trading with the Enemy Act, 1939, section 7, and the Trading with the Enemy (Custodian) Order, 1939, the Board of Trade made a vesting order transferring the gold to the Custodian of Enemy Property. By article 4 of the order of 1939 no person could deal with the property of an enemy, save as provided in the order, without the consent of the Board of Trade. On July 24, under an order of July 22, the Custodian sold the gold and retained the proceeds as enemy property. On December 7, 1941, the United Kingdom and Hungary became at war. By article 29 of the Treaty of Peace between

(1) (1951) 2 All. E.R. 779.

H.C. 1961

THE STATE BANK OF INDIA v. THE COLLECTOR OF RANGOON.

U SAN MAUNG, J.

Hungary and the United Kingdom, which was concluded on February 10, 1947, the United Kingdom had the right to seize, retain and liquidate all property, rights and interests which were then within its territory and belonged to Hungarian nationals and to apply such property or the proceeds thereof to such purposes as the United Kingdom might desire within the limits of its claims against Hungarian nationals. The Treaty of Peace (Hungary) Order, 1948, gave effect to article 29 of the treaty, and article 1 (2) of the order provided that all 'property, rights or interests' to which the order applied were to be charged with the amounts due at the date when the treaty came into force in respect of claims against the Hungarian government or Hungarian nationals. By article 1 (3) of the order the property charged was "any property, rights or interests within His Majesty's dominions . . . belonging to or held or managed on behalf of the government of Hungary or a Hungarian national. . . " By a direction to release, dated January 26, 1948, and made under the order of 1948, all property of a Hungarian national resident in non-enemy territory, except property subject to a vesting order under the Act of 1939, was released from the charge. After the end of hostilities, the plaintiff bank was under the control of the Netherlands government until July, 1948, when the control was removed. In April, 1950, on a demand by the Administrator of Hungarian Property, made under article 1 (5) (*e*) of the order of 1948, the proceeds of the sale of gold and the bank balances were transferred to him by the Custodian of Enemy Property as property subject to the charge imposed by the order. On May 19, 1950, the Netherlands government made an order making restitution to the bank of property taken under the A.-1 Decree, and the bank demanded from the Custodian and the Administrator the proceeds of the sale of the gold and the bank balances.

Held: (i) Foreign legislation purporting to have effect over property within the territory of the United Kingdom would not be recognised by the English courts, it being immaterial (*a*) whether or not the legislation was confiscatory, and (*b*) that it was the legislation of an allied government made with the purpose of keeping property out of the hands of a common enemy; the question whether foreign legislation

H.C.
1961
THE STATE BANK OF INDIA
v.
THE COLLECTOR OF RANGOON
U SAN MAUNG, J.

should, in particular circumstances, be recognised on the ground of public policy was a matter not for the courts, but for the legislature; and, therefore, the A.-1 Decree of the Netherlands government was ineffective to transfer the gold or the bank balances to that government, and, as they became subject to the control imposed by the Trading with the Enemy Act, 1939, on the occupation of the Netherlands by Germany in May, 1940, they were rightly vested in the Custodian of Enemy Property, and he was not liable in respect of them to the bank."

In that case, the learned Judge observed, *inter alia*:

"I think it is convenient to begin by considering what is the general principle of our law with regard to foreign legislation affecting property within our territory. There is little doubt that it is the *lex situs* which as a general rule governs the transfer of movables when effected contractually. The maxim *mobilia sequuntur personam* is the exception. rather than the rule and is probably to be confined to certain special classes of general assignments, such as marriage settlements and devolutions on death and bankruptcy. On this basis the A.-1 Decree, not being a part of English law, would not transfer the property in this case. Decrees of this character, however, have received in the authorities rather different treatment. Although there is not, as far as I am aware, any authority which distinguishes general legislation, such as part of a civil code, from *ad hoc* decrees, the effectiveness of such decrees does not appear on the authorities to be determined exclusively by the application of the *lex situs*. Apart from two recent cases on which the plaintiffs greatly rely, there has been no case in which such a decree has been enforced in this country, but the grounds for refusing effect to it have been variously put. Sometimes it is said that the decree is confiscatory. In the text-tooks it is said, sometimes, that, as a matter of public international law, no State ought to seek to exercise sovereignty over property outside its own territory, and, therefore, the principle of comity is against enforcement, and sometimes it is said that the principle of effectiveness is against enforcement, since no State can expect to make its laws effective in the

territory of another State. In Dicey's 'Conflict of Laws' 5th ed., p. 20, it is stated:

> 'A State's authority, in the eyes of other States and the courts that represent them is, speaking very generally, coincident with, and limited by, its power. It is territorial. It may legislate for, and give judgments affecting, things and persons within its territory. It has no authority to legislate for, or adjudicate upon, things or persons (unless they are its subjects) not within its territory.'

The Solicitor-General has argued on principle that no foreign legislation, whether confiscatory or not, can be allowed to affect property in this country. It is beyond dispute that confiscatory legislation will not be allowed to do so, and the Solicitor-General contends that the distinction between confiscatory and non-confiscatory is not a satisfactory one. In A/S *Tallinna Laevauhisus* v. *Tallinn Co., Ltd.* (1), legislation which provided for compensation amounting to twenty-five per cent of the value was held to be confiscatory. Presumably, any decree which did not provided for full compensation would be held to be confiscatory. Now that decrees involving State acquisition and requisition are comparatively common, it may not be easy to ascertain whether full compensation is provided for or not. The Compensation (Defence) Act, 1939, places certain limits on the amount of compensation: *e.g.*, no account is to be taken of any appreciation in value due to the war. While that is, doubtless, a healthy rule for British nationals, it might well result in a neutral getting less than the full value of his goods. If a decree, such as the A.-1 Decree, contemplates that the property taken is to be preserved for the benefit of its owners and to be returned to them at the conclusion of the war, but contains no legal obligation to that effect, is the hope and expectation that the subject will get his property returned to him sufficient to save it from being confiscatory ?"

Then, after an exhaustive review of the various thorities on the subject, the learned Judge answered the

(1) (1946) 175 L.T. 285; 2nd Digest Supp.

H.C. 1961

THE STATE BANK OF INDIA v. THE COLLECTOR OF RANGOON.

U SAN MAUNG, J.

question posed by him in the negative. [*See* also *Re-Banque Des Marchands De Moscou* (*Koupetschesky*) (1) and *Novello and Company Limited* v. *Hinrichsen Edition, Limited and another* (2).]

In view of the authorities which we have quoted above, we are of the opinion that the State Bank of India Act which had the effect of expropriating the shares of the Imperial Bank of India will not be regarded as effective for the purpose of Courts in this country whether or not the owner of the shares is a national of the Republic of India and whether or not the State Bank of India Act makes provision for the compensation of shareholders. The Imperial Bank of India is no doubt, a juristic person to be recognised as such by the Courts in this country (*vide Lazard Brothers and Company* v. *Midland Bank, Limited* (3). For the reasons given above we are of the opinion that this bank is still a full owner of the land and the building thereon known as No. 1/19, Sule Pagoda Road, Rangoon, which stand in its name. They cannot be transferred by the Imperial Bank of India to the State Bank of India as trust property from a trustee to a beneficiary as it is sought to be done by the deed of transfer, Annexure I. They can only be transferred by a deed of " conveyance " falling under Article 23, Schedule I of the Stamp Act.

Regarding consideration it is for the Imperial Bank of India and the State Bank of India to consider what, in the circumstances of the case, should be mentioned as consideration for the transfer in view of the fact that this transfer was part of what might be considered as " package deal." However, unless the contrary is shown to be true, the market value of the land and building as they stood at

(1) (1954) 2 A.E.R. 746. (2) (1951) 1 A.E.R. 779.
(3) (1933) A.C. 289 at p. 297.

the time when the State Bank of India Act, 1955, was passed must be considered to be the value for which these properties were intended to be conveyed by the Imperial Bank of India to the State Bank of India. Our answer to the question enunciated by the Financial Commissioner, Burma, will be propounded accordingly.

H.C. 1961

THE STATE BANK OF INDIA v. THE COLLECTOR OF RANGOON.

U SAN MAUNG, J.

CRIMINAL REVISION

H.C. 1961

Oct. 21.

Before U San Maung, J.

U SEIN WIN (APPLICANT)

v.

THE UNION OF BURMA (RESPONDENT). *

Emergency Provisions Act, 1950—S. 5—Many prejudicial acts punishable under—Offences of the same kind technically—S. 234 (2), Cr. P.C.—Local Law—Embarrassing procedure in drawing up charge—Remediable.

S. 5 of the Emergency Provisions Act, 1950, punishes many acts prejudicial to the safety of the State, and though the several acts punishable thereby are not cognate but rather distinctive in nature, they have been made punishable under the same section of the Act. Therefore, they are technically offences of the same kind as defined in s. 234 (2) of the Criminal Procedure Code.

The Emergency Provisions Act of 1950 is a local law and the several offences enumerated under s. 5 are punishable under the same section.

Where in framing charges under three heads for the alleged offences under s. 5 (*a*) 5 (*c*) and 5 (*d*) respectively of the Emergency Provisions Act, 1950, the Court had appended to the Form—Criminal Form 80—a statement enumerating the relevant passages as there was no sufficient space in the printed form to set out the passages in the article which it considered to have amounted to offences under the said sections.

Held: That although the procedure adopted by the Court in enumerating the passages relied upon by it is an appendix to the form (Form Criminal 80) instead of incorporating them in the charges themselves is rather embarassing to the defence, this defect can be remedied by the Court at any time before the trial is ended.

Kyaw Myint and *Cheng Po* for the applicant.

Ba Kyaw (Government Advocate) for the respondent.

U SAN MAUNG, J.—On the 20th of December, 1960, "The Guardian" which is one of the leading English dailies in Burma printed an article by an AP Correspondent, Max McGrath, under the caption:—"Tension-Easing Meals—How far are these successful?—What is U Nu's

* Criminal Revision No. 186 (B) of 1961. Review of the order of the District Magistrate, Rangoon, dated the 7th July 1961 in Criminal Regular Trial No. 1 of 1961.

Real Motive in sponsoring them ?" For this publication the applicant U Sein Win, who is the Editor, Printer and Publisher of the said newspaper was sent up for trial in Criminal Regular Trial No. 1 of 1961 of the Court of the District Magistrate, Rangoon, under section 5 (*a*), (*d*) and (*e*) of the Emergency Provisions Act, 1950. At the trial before the learned District Magistrate the prosecution adduced the evidence of several witnesses who spoke to the effect which the article had on each of them. The learned District Magistrate then framed charges under three heads for alleged offences under sections 5 (*a*), 5 (*c*) and 5 (*d*) respectively. In so doing, the learned District Magistrate used the Form—Criminal Form 80—and as there was no sufficient space in the printed form to set out the passages in the article which he considered to have amounted to offences under the several clauses of section 5 of the Emergency Provisions Act of 1950, he had appended to that Form—a statement enumerating the relevant passages. These are as follows:

Passage No. 3.—

"Bitter political differences swept Burma to the verge of civil war and brought an Army rule in early 1958. U Nu and other leaders fear it could happen again if politics fails."

Passage No. 12.—

"Even more serious, 'The Guardian', a newspaper considered to have excellent sources, reported that certain leaders from both major parties had been warned of possible assassination attempts. The paper added that the leaders concerned had admitted they were aware of such possibilities."

Passage No. 13.—

"Such threats to peaceful democratic process leave Burma's politicians casting cautious glances over their shoulder to watch army reaction."

H.C. 1961

U SEIN WIN v. THE UNION OF BURMA.

U SAN MAUNG, J.

Passage No. 14.—

"It is an open secret that many army officers—some who were top administrators and 'watchdogs' in government offices during the rule of General Ne Win—feel they can do a better job of running the country."

Passage No. 19.—

"Some competent observers feel that U Nu's 'friendship through eating together' programme is rooted more in uneasiness over army feelings and intentions than a desire to wipe out old animosities."

Passage No. 20.—

"For there is little doubt that if the politicians fail again to provide effective leadership—and in a relatively short period—the army will be ready to step in again."

Of these passages those numbered No. 3 and No. 12 were alleged to be infringement of the provisions of clause (*d*) of section 5. Those numbered 13, 14 and 19 were alleged to be infringement of the provisions of clause (*e*) of section 5 and that numbered 20 is alleged to be an infringement of clause (*d*) of section 5.

By the present application for revision, it is contended by the applicant U Sein Win that the subject-matter of the various charges being an article published on the 20th of December, 1960, three separate charges could not be framed against him and that in any event, the article complained of did not come within the purview of any part of section 5 of the Emergency Provisions Act of 1950.

Now, as regards the contention that the article complained of did not come within the purview of any part of section 5 of the Emergency Provisions Act of 1950 and that, therefore, the charges now framed against the applicant should be quashed, I am guided by the observations of Mosely, J. in *Khan Bahadur Hajee Gulam*

Sherazee v. *The King* (1). There it was pointed out that in applications to quash pending criminal proceedings, the High Court will only interfere in exceptional cases such as where a person is being harassed by an illegal prosecution, or where there is some manifest and patent injustice apparent on the face of the proceedings and calling for prompt redress, or where the evidence on record for the prosecution clearly does not justify a charge of any offence. I am not prepared to say that such is the case with the prosecution now pending against the applicant.

The next question is whether three separate charges could have been framed against the applicant U Sein Win for having published the article complained of in the issue of "The Guardian" dated 20th of December, 1960. Section 5 of the Emergency Provisions Act, 1950, punishes many acts prejudicial to the safety of the State, and though the several acts punishable thereby are not cognate but rather distinctive in nature, they have been made punishable under the same section of the Act. Therefore, they are technically offences of the same kind as defined in section 234 (2) of the Criminal Procedure Code which says:

> "(2) Offences are of the same kind when they are punishable with the same amount of punishment under the same section of the Penal Code or any special or local law:"

The Emergency Provisions Act of 1950 is a local law, and the several offences enumerated under section 5 are punishable under the same section.

Probably, it was for this reason that the learned District Magistrate had framed three charges against the applicant U Sein Win for alleged offences under sections 5 (*a*), 5 (*d*) and 5 (*e*) of the Act. However, in my

(1) (1941) R.L.R. 599.

H.C. 1961

U SEIN WIN v. THE UNION OF BURMA.

U SAN MAUNG, J.

opinion, section 235 of the Code of Criminal Procedure is more apposite as sub-section (1) thereof runs as follows:

> "If, in one series of acts so connected together as to form the same transaction, more offences than one are committed by the same person, he may be charged with, and tried at one trial for, every such offence."

Illustration (*d*) to section 235 is as follows:

> "A has in his possession several seals, knowing them to be counterfeit and intending to use them for the purpose of committing several forgeries punishable under section 466 of the Penal Code. A may be separately charged with, and convicted of, the possession of each seal under section 473 of the Penal Code."

Whatever may be the view of the case, it cannot be said that several charges cannot be framed against the applicant for having published the article by Max McGrath in the "The Guardian" dated the 20th of December, 1960. No doubt, it is true that the procedure adopted by the learned District Magistrate in enumerating the passages relied upon by him in an appendix to the form (Form Criminal 80) instead of incorporating them in the charges themselves is rather embarrassing to the defence. However, this defect can be remedied by the learned District Magistrate at any time before the trial is ended.

For these reasons the application for revision must be dismissed.

ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု

တရားဝန်ကြီး ဦးစောဘသိန်းရှေ့တွင်

မောင်ထွန်းလွယ် (စောထွန်းလွယ်) (လျှောက်ထားသူ)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ (လျှောက်ထားခံရသူ)

တရား လွှတ်တော် ၁၉၆၁

အောက်တိုဘာလ ၃၀ ရက်။

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃၂၊ ၁၉၇(၁) တို့အရ၊ ရာဇဝတ်မှုစွဲဆိုခြင်းမှ ကင်းလွတ်ရန်အလို့၄၇၊ လိုအပ်သည့်အချက်များ။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ပြည်တွင်းရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအဖွဲ့ အက်ဥပဒေနှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ မီးရထားအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ အက်ဥပဒေအရ၊ ရာဇဝတ်မှုစွဲဆိုခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ရရန် ဖေါ်ပြရမည့်အချက်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ပြည်တွင်းရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအဖွဲ့ အက်ဥပဒေအခန်း (၄)၊ ပုဒ်မ ၁၃ (၂) (ခ) တွင် ဖေါ်ပြသော၀တ္တရားများ၊ မာလိန်မှူးနှင့်ဆလင်တို့၏၀တ္တရားမဟုတ်၊ ပုဒ်မ ၃၃ အရ၊ ရာဇဝတ်မှုစွဲဆိုခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့် မရနိုင်သည့်အကြောင်း။

လျှောက်ထားသူမာလိန်မှူး မောင်းနှင်လာသော ပြည်တွင်းရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး အဖွဲ့ပိုင် "ဘုရင့်နောင်" ခေါ် သင်္ဘောသည် "တက်တိုး" အမည်ရှိသင်္ဘောနှင့် ဝင်ရောက်တိုက်မိရာ "တက်တိုး" ခေါ်သင်္ဘောနစ်မြုပ်၍ လူအချို့သေပြီး၊ ပစ္စည်းဆုံးရှုံးသောကြောင့် လျှောက်ထားသူအား ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၂၈၀/၃၀၄ က အရ၊ ရုံးတင်တရားစွဲသောအမှုတွင်၊ လျှောက်ထားသူကမိမိသည်၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ပြည်တွင်းရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအဖွဲ့ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ၊ ၃၂ အရ၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်၍၊ ၎င်းအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၃ အရ၊ ၎င်းအပေါ် ရာဇဝတ်မှုစွဲဆိုနိုင်ခြင်း မပြုနိုင်ကြောင်း လျှောက်ထားသော်လည်း အမှုကို မူလစစ်ဆေးသော၊ ရာဇဝတ် တရားသူကြီးနှင့် စက်ရှင်တရားသူကြီးတို့က၊ လျှောက်ထားသူ၏ လျှောက်လွှာကို ပယ်လိုက်သဖြင့်၊ ပယ်လိုက်သောအမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပေးပါရန် ၏ရုံးတော်သို့လျှောက်ထားလေသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပဌမ၌ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃၂ အရ၊ ရာဇဝတ်မှုစွဲဆိုခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ရလိုသောသူသည် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ၈ ခန်း (၉) တွင်၊ ဖေါ်ပြထားသည့် အလုပ်ကို လုပ်ကိုင်ရန် လိုအပ်သည်၊ (act purporting to be done under this chapter)

ဒုတိယတွင်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၉၇(၁) အရ၊ ရုံးတော်ကရာဇဝတ်မှု စွဲဆိုခြင်း၊ အရေးမယူစေလိုသောသူသည် (ပဌမ လိုအပ်ချက်နှင့် ပြည့်စုံပြီး)

တရားလွှတ်တော် ၁၉၆၁

—

မောင်ထွန်းလွယ် (စောထွန်းလွယ်) နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ

—

ဦးစောဘသိန်း။

ကျရောက်သည့် တာဝန်ဝတ္တရားကို၊ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်နေစဉ်၊ ရာဇဝတ်မှုကို ကျူးလွန်ကြောင်း ဖေါ်ပြရန်လိုအပ်သည်။ (While acting or purporting to act in the discharge of his official duty)

ဦးထွန်းကြွယ်ပါအများနှင့် ဘုရင်မင်းမြတ်၊ ၁၉၃၉ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ စာမျက်နှာ ၇၂ ကိုရည်ညွှန်းသည်။

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ပြည်တွင်းရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအဖွဲ့ အက်ဥပဒေအရဖြစ်စေ၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ မီးရထား အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ အက်ဥပဒေအရဖြစ်စေ၊ ရာဇဝတ်မှု စွဲဆိုခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ရလိုသောသူသည် ကိစ္စတခုခုကို ဆောင်ရွက် ရာတွင်ဖြစ်စေ၊ အပြုအမူတခုခုကိုပြုလုပ်ရာတွင်ဖြစ်စေ၊ ထိုအက်ဥပဒေ အသီးသီးအရ၊ ဆောင်ရွက်မှု ဖြစ်ကြောင်း ဖေါ်ပြရန်လိုအပ်သည်။

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ပြည်တွင်းရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအဖွဲ့ အက် ဥပဒေ အခန်း (၄)၊ ပုဒ်မ ၁၃ (၂) (ခ) တွင် ဖေါ်ပြထားသည့် တာဝန်ဝတ္တရား သည် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ပြည်တွင်းရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်ဝတ္တရားဖြစ်ပြီး အဖွဲ့၏လက်အောက်တွင်၊ အဖွဲ့ဝိုင်သင်္ဘောများကို၊ မောင်းနှင် ကြသူ မာလိန်မှူး၊ ဆလင်တို့၏ တာဝန်ဝတ္တရားမဟုတ်။

လျှောက်ထားသူသည် အဖွဲ့ဝိုင်သင်္ဘောကို မောင်းနှင်ရာတွင် "ဤအက်ဥပဒေအရ ဆောင်ရွက်သော၊ သို့တည်းမဟုတ်၊ ဆောင်ရွက်သည့်သဘော ရောက်သောကိစ္စ" ဖြစ်သည်ဟု မယူဆနိုင်။ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ပြည်တွင်းရေကြောင်း သယ်ယူပို့ ဆောင်ရေးအဖွဲ့ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၃ တွင် "ဤအက်ဥပဒေအရ" ဟူ၍သာ ပြဋ္ဌာန်း ပြီး၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ပုဒ်မ ၁၉၇ (၁) ကဲ့သို့ "မိမိတို့ကျရောက်သည့် တာဝန်ဝတ္တရား ကို ဆောင်ရွက်နေစဉ်" ဟူ၍ ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိသဖြင့် လျှောက်ထားသူသည်၊ ဤ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၃ အရ ရာဇဝတ်မှုစွဲဆိုခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်မရနိုင်။

မောင်စောမောင်နှင့် မမယ်ရွှေ၊ ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ စာမျက်နှာ ၁၁၇။ ရေးခိုဟာလ်း ပန်ဒေးနှင့်မောင်ဘိုးစိန်၊ ၁၉၃၈ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး စာမျက်နှာ ၁၁၆ တို့ကိုရည်ညွှန်းသည်။

ဗိုလ်သန်းလှနှင့် မောင်ဘချစ်၊ ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ တရားလွှတ်တော် ရာဇဝတ်ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၁၅၀(ခ)နှင့် ခြားနားခြင်းမပြသည်။

လျှောက်ထားသူအတွက်။ ။မစ္စတာ ဗို့၊ စံစီပိုးလိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

လျှောက်ထားခံရသူအတွက်။ ။အစိုးရ ရှေ့နေ ဦးတင်အုန်းနှင့် မစ္စတာအောင်ဆင်းတို့ လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။

တရားဝန်ကြီး ဦးစောဘသိန်း။ ။မအူပင်မြို့၊ တတိယရာဘက် ရာဇဝတ် တရားသူ ကြီးရုံး၊ ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ ရာဇဝတ်ကြီးမှု အမှတ် ၃၂၀ တွင် ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၂၀၀/၃၀၄ က အရ၊ တရားစွဲဆိုခြင်း ခံရသော မောင်ထွန်းလွယ်က၊ ၎င်းသည် ပြည်ထောင်စု

တရားလွှတ်တော် ၁၉၆၁

မောင်ထွန်းလွယ် (စော်ထွန်းလွယ်) နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ၊

ဦးစောဘသိန်း။

မြန်မာနိုင်ငံ ပြည်တွင်း ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအဖွဲ့အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၂ အရ၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်၍ ၎င်းအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၃ အရ၊ တရားလိုအဘဒူစူဘန်းက၊ ၎င်းအပေါ်၊ ရာဇဝတ်မှု စွဲဆိုခြင်း မပြုနိုင်ကြောင်း လျှောက်ထားရာ၊ ပညာရှိရာဇဝတ် တရားသူကြီးက နှစ်ဦးနှစ်ဘက် တင်ပြချက်တို့ကို ၊ ဆင်ခြင်စဉ်းစားပြီး တရားလို အဘဒူစူဘန်းသည် မောင်ထွန်းလွယ်အပေါ်၊ ရာဇဝတ်မှုစွဲဆိုနိုင်သည် ဟု ယူဆသဖြင့်၊ မောင်ထွန်းလွယ်၏ လျှောက်ထားချက်ကို ပယ်လိုက်သည်။ မောင်ထွန်းလွယ်က၊ ထိုသို့ ပယ်လိုက်သည်ကို မကျေနပ်သည့်အတွက်၊ မအူပင်မြို့၊ စက်ရှင်တရားသူကြီးရုံးသို့၊ အောက်ရုံးချမှတ်သော အမိန့်ကို၊ ပယ်ဖျက်ပေး နှင့် ပြင်ဆင်မှု လျှောက်လွှာကို တင်သွင်းသည်။ ပညာရှိ စက်ရှင် တရားသူကြီးက လည်း၊ အောက်ရုံး ယူဆသကဲ့သို့၊ ယူဆပြီး၊ တင်သွင်းသည့် လျှောက်လွှာကို ပယ်လိုက်ပြန်သဖြင့်၊ မောင်ထွန်းလွယ်က၊ မကျေနပ်သောကြောင့်၊ ဤရုံးတော်သို့၊ ပြင်ဆင်မှု ဖွင့်၍၊ အောက်ရုံး ချမှတ်သော အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားသည်။

တိုင်ချက်အရ၊ အမှုအဖြစ်အပျက်မှာ။ ။၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ ပြေလ ၃၀ ရက်နေ့ည တွင်၊ တရားလို အဘဒူစူဘန်းသည် ၎င်း၏ "တက်တိုး" အမည်ရှိ၊ မော်တော်ကို ဧရာဝတီမြစ်၊ လက်ျာဘက်မှအထက်ဘက်သို့ မောင်းနှင်၍ လာရာ၊ နံနက် ၃ နာရီခွဲခန့် အချိန်တွင် မြေပုံ၌ပြထားသောနေရာသို့ ရောက်လျှင်၊ အထက်ဘက်မှ ဧရာဝတီမြစ်၊ ရေကြောင်းအတိုင်း မောင်းနှင်၍ လာသော ပုသိမ်အမြန် "ဘုရင့်နောင်သင်္ဘော" ကို၊ မိုင်ဝက်အဝေးတွင်မြင်သည့်အခါ၊ ၎င်းကမော်တော်ဉာဏ်ကို ပေးလိုက်ပြီး၊ ဧရာဝတီမြစ် လက်ျာဘက်မှ အထက်ဘက်သို့ မော်တော်ကို မောင်းနှင်၍လာစဉ်၊ "ဘုရင့်နောင်သင်္ဘော" သည် ၎င်း၏ မော်တော်အနီးသို့၊ ရောက်လာသဖြင့်၊ ၎င်းက မော်တော်ကို နောက်စက်ခုတ်၍ နောက်ဆုတ် မောင်းနှင်စေသော်လည်း၊ "ဘုရင့်နောင်သင်္ဘော" အရှိန်ပြင်း သည့်အတွက် မလွတ်ဘဲ တိုက်မိကြရာ၊ ၎င်း၏ မော်တော်နစ်မြုပ်၍၊ လူအချို့သေပြီး ပစ္စည်းဆုံးနှုံးသောကြောင့်၊ ၎င်းက ရဲဌာနသို့ သွား၍ အမှုတွဲ၌ တင်သွင်းထားသည့် တိုင်ချက်အရ တိုင်ကြားသဖြင့်၊ ရဲဌာနက "ဘုရင့်နောင်သင်္ဘော" မောင်းနှင်သူ မာလိမ်မှူး မောင်ထွန်းလွယ်အား၊ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၂၈၀/၃၀၄ က အရ၊ ရုံးတင်တရားစွဲဆိုသည်။

ရာဇဝတ်မှုမျှားနှင့် ပတ်သက်၍၊ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၂ တွင်၊ "မည်သူမဆို၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း၊ ရာဇသတ်ကြီး ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ဆန့်ကျင်၍ ပြုလုပ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုပြဋ္ဌာန်းချက် များအတိုင်း မပြုလုပ်ဘဲ ပျက်ကွက်လျှင်၊ ထိုသူကို ဤရာဇသတ်ကြီးအရ၊ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်စေရမည်" ဟူ၍ ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

တရားလွှတ်တော် ၁၉၆၁

မောင်ထွန်းလွယ် (စော်ထွန်းလွယ်) နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ဦးစောဘသိန်း။

...သို့သော်၊ ရာဇသတ်ကြီး ပုဒ်မ ၅-တွင်၊ "ဤရာဇသတ်ကြီး၌ ပါရှိသောအချက်ကြောင့်.....အထူးဥပဒေ တခုခုကိုသော်၎င်း၊ ဒေသန္တရဥပဒေတခုခုကိုသော်၎င်း၊ ထိခိုက်ခြင်း မရှိစေရ" ဟူ၍၊ ခြွင်းချက်ပြုလုပ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

ထိုသို့ခြွင်းချက်ထားသော ဥပဒေ အချို့တို့မှာ၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃၂ နှင့် ၁၉၇ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ပြည်တွင်း ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအဖွဲ့အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၃ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံမီးရထား အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၃ နှင့် နိုင်ငံခြားသား အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၆ စသည်တို့ဖြစ်သည်။

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃၂ တွင်—

> "*No prosecution against any person for any act purporting to be done under this Chapter* shall be instituted in any Criminal Court ....."

ဟူ၍ပြဋ္ဌာန်းပြီး၊ ၎င်းရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၉၇ တွင်—

> "When any person.....or *when any public servant .....is accused of any offence alleged to have been committed by him while acting or purpoting to act in the discharge of his official duty*, no Court shall take cognizance....."

ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ပဌမဦး ရာဇဝတ် ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃၂ အရ၊ ရာဇဝတ် မှုစွဲဆိုခြင်းမှ၊ ကင်းလွတ်ခွင့် ရလိုသော သူသည် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေ အခန်း (၉) တွင်၊ ဖေါ်ပြထားသည့် အလုပ်ကို လုပ်ကိုင်ရန်လိုအပ်သည်၊ (act purporting to be done *under this Chapter*)

ဒုတိယတွင်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၉၇(၁) အရ၊ ရုံးတော်က ရာဇဝတ်မှုစွဲဆိုခြင်းကို အရေးမယူစေလိုသော သူသည် (ပဌမလိုအပ်ချက်နှင့် ပြည့်စုံပြီး) ကျရောက်သည့် တာဝန်ဝတ်တရားကို၊ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်နေစဉ် ရာဇဝတ်မှုကို ကျူးလွန်ကြောင်း ဖေါ်ပြရန် လိုအပ်သည်။ (While acting or purporting to act in the discharge of his official duty).

ဤ ဒုတိယရှင်းလင်းချက်နှင့် ပတ်သက်၍၊ ဦးထွန်းကြွယ်ပါ အမျှားနှင့် ဘုရင်မင်းမြတ် (၁) စီရင်ထုံးက၊ ထောက်ခံလျက်ရှိပေသည်။

---

(၁) ၁၉၃၉ ရန်ကုန် စီရင်ထုံး၊ စာမျက်နှာ ၇၂။

နိုင်ငံခြားသားများ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၆ တွင်—

"No suit, prosecution or other legal proceedings shall lie against any person for *anything which is in good faith done or intended to be done under this act.*"

ဟူ၍ပြဋ္ဌာန်းထားရာ၊ ရာဇဝတ်မှုစွဲဆိုခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့် ရလိုသောသူသည် အထက်ဖော်ပြခဲ့သည့် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃၂ နှင့် ၁၉၇ (၁) အရ ကဲ့သို့မဟုတ် ဘဲ ဤအက်ဥပဒေအရ၊ သဘောရိုးဖြင့် ဆောင်ရွက်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆောင်ရွက်သည့် စိတ်ထားရှိသော ကိစ္စကို၊ ပြုလုပ်ကြောင်း ဖော်ပြရန်လိုအပ်သည်။ (Under this Act.) ။

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ပြည်တွင်းရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအဖွဲ့ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၃ တွင်၊ "**ဤအက်ဥပဒေအရ၊** သဘောရိုးဖြင့် ဆောင်ရွက်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆောင်ရွက်သည့် သဘောသက်ရောက်သော ကိစ္စအတွက်၊.....လက်အောက်အဖွဲ့ မျာ**း၏** ရာထမ်းမှထမ်းအားသော်ငင်း၊ တရားမမှုဖြစ်စေ၊ ရာဇဝတ်မှုဖြစ်စေ၊ အခြားမှုခင်းဖြစ်စေ မစွဲဆိုရ" ဟူ၍ ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် နည်းတူ၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ မီးရထား အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၃ ကလည်း၊ "**ဤအက်ဥပဒေအရ၊** သဘောရိုးဖြင့် ပြုလုပ်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ပြုလုပ်သည့် သဘော သက်ဆောက်သော အပြုအမူတခုခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍.....လက်အောက်အဖွဲ့မျာ**း၏** ရာထမ်းမှုထမ်း တဦးဦးအပေါ် တွင် ဖြစ်စေ၊ တရားမမှုဖြစ်စေ၊ရာဇဝတ်မှုဖြစ်စေ၊ အခြားတရားမှုခင်းဖြစ်စေ မစွဲဆိုရ" ဟူ၍ ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

ဤပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေနှစ်ရပ်ကို၊ ဖတ်ရှုလေ့လာသည့်အခါ ရာဇဝတ်မှုစွဲဆိုခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ရလိုသောသူသည်၊ ကိစ္စတခုခုကို ဆောင်ရွက်ရာတွင်ဖြစ်စေ၊ အပြုအမူတခုခုကို ပြုလုပ်ရာတွင်ဖြစ်စေ၊ **ဤအက်ဥပဒေအရ၊** (Under this Act) ဆောင်ရွက် ပြုမူခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြရန် လိုအပ်သည်ကို တွေ့ရသည်။

ထို့ကြောင့်၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃၂ တွင်၊ "**ဤအက်ဥပဒေအရ၊**" (Under this Chapter) ဟု၊ ပြဋ္ဌာန်းထားပြီး ထိုအခန်း (၉) တွင်၊ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခဲ့မည့် တာဝန်ဝတ္တရားများကို ဖော်ပြထားသကဲ့သို့၊ **ဤအက်ဥပဒေ** ပုဒ်မ ၃၃ ရည်ညွှန်းထားချက်အရ၊ **ဤအက်ဥပဒေတွင်**၊ မည်သို့သော လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရမည့် တာဝန်ဝတ္တရားများကို ဖော်ပြထားကြောင်း သိရှိနိုင်လိုအပ်သည်။

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ပြည်တွင်းရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအဖွဲ့ အက်ဥပဒေကို၊ အစမှအဆုံးတိုင် ဖတ်ရှုလေ့လာလျှင်၊ အခန်း (၂) တွင်၊ " အဖွဲ့ဖွဲ့စည်းပုံ "

ထရုံးလွှတ်တော်
၁၉၆၁

မောင်ထွန်းလွှယ် (စောထွန်းလွှယ်) နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ဦးစောဘသိန်း။

ကိုပြဋ္ဌာန်း၍၊ အခန်း (၃) တွင် " အဖွဲ့နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ အာဏာများ " ကို ပြဋ္ဌာန်းပြီး၊ အခန်း (၄) တွင်၊ " အဖွဲ့၏ တာဝန်ဝတ္တရားများ " ကို ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ အခန်း (၅) တွင်၊ " အဖွဲ့၏အာဏာများ " ကို ပြဋ္ဌာန်း၍၊ အခန်း (၆) တွင်၊ " ဌေးခေးကြေးခေးနှင့် ဌေစာခရင်းများ " ကို ပြဋ္ဌာန်းပြီး၊ အခန်း (၇) တွင်၊ " လက်အောက်အဖွဲ့ " ကို ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ အခန်း (၈) တွင်၊ ယခုလေ့လာ စဉ်းစားနေသည့် ပုဒ်မ ၃၂ နှင့် ၃၃ ပါဝင်သည့် " အထွေထွေ "ကို ပြဋ္ဌာန်း၍၊ အခန်း (၉) တွင်၊ " မူခင်းနှင့် ပြစ်ဒဏ် " ကို ပြဋ္ဌာန်းထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

အထက်၌ဖော်ပြခဲ့သည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်တို့သည် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံပြည်တွင်း ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအဖွဲ့နှင့်ပတ်သက်သည့် ကိစ္စအဝဝတို့ကိုသာ ဖော်ပြထားသည်ကိုတွေ့ရသည်။ အဖွဲ့ပိုင်ဖြစ်သည့် သင်္ဘောများကို၊ မောင်းနှင်ခြင်းနှင့် မောင်းနှင်ကြသူ မာလိမ်မှူး၊ ဆလင်တို့၏ တာဝန်ဝတ္တရားများနှင့် ပတ်သက်၍ ဖော်ပြထားသည်ကိုမတွေ့ရချေ။

လျှောက်ထားသူ မောင်ထွန်းလွှယ်၏ ပညာရှိ လွှတ်တော်ရှေ့နေကြီးက၊ ဤအက်ဥပဒေအခန်း (၄) ပုဒ်မ ၁၃ (၂) (ခ) ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို၊ မောင်ထွန်းလွှယ်အတွက်၊ မှီငြမ်းပြုကြောင်း လျှောက်ထားသည်။ ထိုပုဒ်မ ၁၃ (၂) (ခ) တွင်၊ " ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတဝှန်းလုံး ခရီးသွားလာနိုင်သည့် ရေကြောင်းများတွင်၊ ပြည်တွင်းရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ခြင်း " ဟူ၍ ပြဋ္ဌာန်းထားသည်မှာ မှန်ပေသည်။သို့သော်၊ငင်း ပုဒ်မ ၁၃ (၂) တွင်၊" အထက်ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်၏ ယေဘုယျသဘောကို မထိခိုက်စေဘဲ၊ အဆိုပါတာဝန် ဝတ်တရားများတွင် အထူးအားဖြင့်၊ အောက်ပါတို့လည်း ပါဝင်ရမည် "ဟူ၍ ပြဋ္ဌာန်းထားသဖြင့်၊ ပုဒ်မ ၁၃ (၂) (ခ) တွင်၊ ဖော်ပြထားသည့် တာဝန်ဝတ္တရားသည် အဆိုပါအဖွဲ့၏ တာဝန်ဝတ္တရားဖြစ်ပြီး၊ အဖွဲ့၏လက်အောက်တွင်၊ အဖွဲ့ပိုင် သင်္ဘောများကို၊ မောင်းနှင်ကြသူ မာလိမ်မှူး၊ ဆလင် တို့၏ တာဝန်ဝတ္တရားမဟုတ်သည်မှာ၊ ပေါ်လွင်သည်ဟုထင်မြင်သည်။

ဤအက်ဥပဒေအရ၊ နိုင်ငံတော် အစိုးရက၊ ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် နည်းဥပဒေများ ဖို့ပေလိမ့်မည်။ သို့သော်၊ ထိုနည်းဥပဒေများကို မတွေ့ရသဖြင့် အဖွဲ့ပိုင် သင်္ဘော မောင်းနှင် သူတို့နှင့် ပတ်သက်၍၊ မည်သို့သော အခွင့်အရေးပေးထားသည်ကို မသိရဖြစ်သည်။

မည်သို့ပင် ဖြစ်စေ၊ အထက်၌ ဖော်ပြခဲ့သည့် အတိုင်း၊ လျှောက်ထားသူ မောင်ထွန်းလွှယ်သည် အဖွဲ့ပိုင်သင်္ဘောကို မောင်းနှင်ရာတွင်၊ "ဤအက်ဥပဒေအရ၊

ဆောင်ရွက်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆောင်ရွက်သည့် သဘော သက်ရောက်သော ကိန္စ" ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရန် မဖြစ်နိုင်ချေ။ သို့သော် ၎င်းသည် ထိုသို့ အဖွဲ့ပိုင် သဘော်ကို၊ မောင်းနှင်ရာတွင်၊ သဘော် မာလိန်မှုးတယောက်အနေဖြင့်၊ မိမိတို့ ကျရောက်သည့် အလုပ်တာဝန် ဝတ္တရားကို၊ ဆောင်ရွက်သည်မှာ ထင်ရှားသည်။ ပုသိမ် အမြန်သဘော်သည် ပြည်သူလူထုတို့ သိကြသည့်အတိုင်း၊ရန်ကုန်မြို့မှ ကန့်သတ်သည့်အချိန်တွင် ထွက်ခွါ၍၊ ပုသိမ်မြို့သို့ ကန့်သတ်သည့် အချိန်တွင် အရောက်၊ မာလိမ်မှုးက ခုတ်ရ၍၊ တဖန် ပုသိမ်မြို့မှ ကန့်သတ်ထားသည့် အချိန်၌ ထွက်ခွါပြီး၊ ရန်ကုန်မြို့သို့ ကန့်သတ်ထားသည့် အချိန် အရောက် မာလိမ်မှုးက၊ မနေမနား ခုတ်မောင်းရပေသည်။ ထိုသို့ အချိန်မှီအရောက် ခုတ်မောင်းရာတွင်၊ ကန့်သတ်ထားသည့် သဘော် မိုင်နှုန်းလည်း ရှိသည်ဟုယူဆသည်။ ယခုတိုက်ခိုက်မိခြင်းသည် ထိုသို့ သဘော် မာလိမ်မှုးဖြစ်သည့် မောင်ထွန်းလွယ်က၊ မိမိသို့ ကျရောက်သည့်တာဝန် ဝတ္တရားကို၊ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဖြစ်သည်မှာ ပေါ်လွင်သည်။ သို့ဖြစ်သော် ငြားလည်းပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ပြည်တွင်းရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး အဖွဲ့ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၃ တွင် "**ဤအက်ဥပဒေအရ**" ဟူ၍သာ ပြဋ္ဌာန်းပြီး၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉၇ (၁) ကဲ့သို့၊ "မိမိသို့ ကျရောက်သည့် တာဝန် ဝတ္တရားကို ဆောင်ရွက်နေစဉ်" ဟူ၍ ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိသဖြင့် မောင်ထွန်းလွယ်သည် ဤအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၃ အရ၊ ရာဇဝတ်မှုစွဲဆိုခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့် မရနိုင်ဟု ထင်မြင်သည်။အထူးသဖြင့် **မောင်စောမောင် နှင့် မမယ်ရွှေ** (၁) စီရင်ထုံးတွင်—

တရားလွှတ်တော် ၁၉၆၁

မောင်ထွန်းလွယ် (စောထွန်းလွယ်) နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ

ဦးစောဘသိန်း။

> "The right to prosecute any person, or body of persons, by whom one may have been injured, is a common right which can only limited by *special legislation* ; and in considering whether the right has been taken away, we must see that *it is taken away by express words, or by necessary implication.*"

ဟူ၍ ဆုံးဖြတ်ချက်အရ၊ အဖွဲ့ပိုင်သဘော်မောင်းနှင်သူ မာလိမ်မှုးတိုကို၊ သဘော်မောင်းနှင်ရာတွင်၊ တိုက်ခိုက်မိခြင်းရှိခဲ့လျှင်၊ ရာဇဝတ်မှုစွဲဆိုခြင်းမပြုရဟူ၍၊ အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ သွယ်ဝိုက်၍ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ပြုလုပ်ထားသော အက်ဥပဒေ၊ သို့မဟုတ် နည်းဥပဒေ မရှိသောကြောင့်၊ မောင်ထွန်းလွယ်သည် ဤရာဇဝတ်မှုစွဲဆိုခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့် ရနိုင်မည်မဟုတ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

---

(၁) ၁၉၃၉ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ စာမျက်နှာ ၁၁၇။

တရားလွှတ်တော်
၁၉၆၁

မောင်ထွန်းလွယ် (စောထွန်းလွယ်) နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ

ဦးစောဘသိန်း။

သို့သော်၊ မောင်ထွန်းလွယ်က ဗိုလ်သန်းလှ နှင့် **မောင်ဘချစ်** (၁) စီရင်ထုံးအရ၊ ၎င်းအား၊ ရာဇဝတ်မှုစွဲဆိုခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားပြန်သည်။ ထိုစီရင်ထုံးတွင်၊ ဤရုံးတော်က—

> " Then, coming to the question whether section 33 of the Union of Burma Railways Board Act, 1951, Which says," " No suit, prosecution or other proceedings shall lie against the Board or subsidiary Boards, or any member, officer or servant of the Board or of subsidiary Boards in respect of anything which is *in good faith done or purported to be done under this Act*" is applicable to the case under revision, I have no hesitation to agree with the learned Sessions Judge that the present prosecution against the applicant is barred inasumuch as neither in the complaint nor in the sworn statement of the complainant was there any allegation of bad faith on the part of the applicant. Under these circumstances I quash the proceedings....."

ဟူ၍ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သည်။ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ပြည်တွင်းရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအဖွဲ့ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၃ နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ မီးရထားအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၃ တို့သည် အလားတူဖြစ်ကြသည်မှာ မှန်ပေသည်။ ဤစီရင်ထုံးတွင် ဤအက်ဥပဒေအရ၊(under this Act) နှင့် ပတ်သက်၍၊ မစဉ်းစားဘဲ၊ သဘောရိုး(good faith)နှင့်သာ၊ ပတ်သက်ပြီး စဉ်းစားသည်မှာလည်း မှန်ပေသည်။ သို့သော်၊ ထိုစီရင်ထုံးတွင်၊ ဦးသည့်အမှုအဖြစ် အပျက်နှင့် ဤအမှုအဖြစ်အပျက်ခြင်းမတူသည့်ပြင် ထိုအမှုအဖြစ်အပျက်အရ၊ ဤရုံးတော်က၊ စီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းဖြစ်သည့်အတွက်၊ ဤအမှုတွင်၊ ထိုစီရင်ထုံးကို၊ မှီငြမ်းပြု၍၊ လျှောက်ထားသူ မောင်ထွန်းလွယ်အား၊ ဤရာဇဝတ်မှု စွဲဆိုခြင်းမှ၊ ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုရန် မသင့်လျော်ဟု ထင်မြင်သည်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ပြည်တွင်းရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး အဖွဲ့ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၃ တွင်၊ ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် " **သဘောရိုး** " (good faith) နှင့် ပတ်သက်၍၊ အထူးဆွေးသွေးဖေါ်ပြရန် လိုမည်မဟုတ်ချေ။ **ရေးမိုးဟာလ်-ပန်းဒေး** နှင့် **မောင်ဘိုးစိန်** (၂) စီရင်ထုံးတွင်—

> " A Magistrate must take all the available evidence and come to a finding whether the acts complained of were done

(1) (1958) High Court Criminal Revision No. 150 (B).
(2) (1938) Ran. 116.

or not done by a servant of the (Crown)/(Board) in the execution of his duty and in *good faith* or not before he decides whether to commit the accused ....."

တရားလွှတ်တော် ၁၉၆၁

ဟူ၍ ဆုံးဖြတ်ထားသည်ကို ဖေါ်ပြလျှင်၊ လုံလောက်ပြီဟု ထင်မြင်သည်။

အထက်ဖေါ်ပြပါ အကြောင်းမျှားကြောင့်၊ အောက်ရုံးချမှတ်သောအမိန့်ကို ဝင်ရောက်စွက်ဘက်ရန်၊ ခိုင်လုံသော အကြောင်းမရှိသဖြင့်၊ လျှောက်ထားသူမောင်ဘုန်းလွယ်၏ ပြင်ဆင်မှုကို ပယ်လိုက်ရန်၊ အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

မောင်ထွန်းလွယ် (စောထွန်းလွယ်) နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

ဦးစောဘသိန်း။

ORIGINAL CIVIL

Before U Shu Maung, J.

H.C. 1961

Dec. 20.

DAW KHIN SWE HLA AND THREE OTHERS (PLAINTIFFS) *

v.

THE UNION OF BURMA AIRWAYS BOARD (DEFENDANT).*

Civil Procedure Code, s. 80—Notice under—To sue the Union of Burma Airways Board—Not necessary.

A notice under s. 80 of the Code of Civil Procedure is not necessary for the purpose of suing the defendant Board.

The Union of Burma v. *Maung Khin Zaw*, (1953) B.L.R. (H.C.) 194; *Kawli Janna* v. *The Union of Burma*, (1955) B.L.R. (H.C.) 63, explained.

Nyun Han and *Than Win* for the plaintiffs.

Kyaw Khin for the defendant.

U SHU MAUNG, J.—This suit together with Civil Regular Suits Nos. 72 of 1957, 73 of 1957, 74 of 1957 and 81 of 1957 are suits filed by the widows and the children of the deceased who were killed in an aircrash while travelling in an aircraft of the defendant Board for compensation in respect of the death of the husband against the defendant Board.

In Civil Regular Suits Nos. 76 of 1957 and 77 of 1957 these two suits are filed by persons for compensation against the defendant for injury received by them in the aircrash in which they were travelling in the aircraft of the defendant Board. By consent of the parties one legal preliminary issue had been framed namely " Is the suit maintainable without a notice being served on the Government of the Union of Burma in accordance with

* Civil Regular Suit No. 75 of 1957.

section 80 of the Civil Procedure Code". In the present suit a notice was actually served on the defendant on the 2nd of March 1957 and the notice is Exhibit A. Subsequent to that, another notice dated the 17th of May 1957 was also served on the defendant by Exhibit B and on the 14th of June 1957 by Exhibit C the defendant repudiated the claim of the plaintiffs. However, according to the defendant, a notice served on the defendant by the plaintiffs was not sufficient as this Board is a Government concern and therefore a separate notice under section 80 of the Civil Procedure Code was necessary. The learned Advocate appearing for the defendant has invited the attention of this Court to the Union of Burma Airways Act No. 39 of 1952 and he submitted that if the various provisions of this Act are carefully perused, it will be seen that the Government has the control over the workings of this Board, its accounts and finances are also subject to the control of the Government and therefore this must be deemed to be a department of Government and therefore if the suit is brought against it, it would necessarily be a suit against the Government and therefore notice under section 80 of the Civil Procedure Code is necessary. In support of his argument by analogy he has drawn the attention of this Court to certain Indian decisions where the Railways which were taken over by Government who had been sued and the Courts have held that in suing the railway administration which was a Government concern, notice under section 80 of the Code of Civil Procedure was necessary as a condition precedent for the institution of suits. The first case cited is *Hirachand Succaram Gandhy and others* v. *G.I.P. Railway Company* (1) where it was held a notice served under section 140, Railways Act, on the Manager of a railway

(1) A.I.R. (1928) Bom., p. 421.

H.C. 1961

DAW KHIN SWE HLA AND THREE OTHERS v. THE UNION OF BURMA AIRWAYS BOARD.

U SHU MAUNG, J.

administered by the Government is a notice required or authorized by the Railways Act to be served on a railway administration and would not be a substitute for a notice necessary to be given before institution of a suit against the Secretary of State under section 80, Civil Procedure Code. Again in *Shaikh Hussain* v. *G.I.P. Railway* (1) a similar view was taken that necessity for notice under section 80 does not cease to exist merely because the suit is against the Secretary of State as representing the State-owned Railway. Again in *Hazi Jamal Noor Mohammad a firm, Calcutta* v. *Governor-General in Council* (2) where it was held that a notice under section 77 of the Railways Act does not dispense with notice under section 80 of the Civil Procedure Code, in case of State Railways. It was therefore urged that on the principles enunciated in the decisions quoted above as the defendant is a Government concern a notice under section 80 would be necessary. However, as far as the question of a notice under section 80 regarding the railways in India is concerned, the Civil Procedure Code has been amended subsequent to those decisions and under the amended Civil Procedure Code, section 80 (*b*) which is as follows: " In the case of the suit against the Central Government where it relates to a railway, the General Manager of that railways ", and therefore by this amendment a separate notice to the Government is no longer necessary and a notice to the General Manager of that railway will be deemed to be sufficient notice under the amended provision of the Code of Civil Procedure.

The learned Advocate has also invited the attention of this Court to two decisions of our High Court, that is *The Union of Burma* v. *Maung Khin Zaw* (3). That is a Full

(1) A.I.R.(1931) Nag.,p.96. (2) A.I.R. (1947) Cal. p., 26.
(3) (1953) B.L.R.(H.C.), p. 194.

Bench decision of a High Court in its Appellate Criminal jurisdiction and the point for decision was whether an employee of the Union of Burma Airways Board could be deemed to be a public servant within the meaning of section 21 of the Penal Code and it was held that he must be deemed to be a public servant in view of the fact that the Union of Burma Airways Board must be considered a Government undertaking or a Government department. That decision was made when the Union of Burma Airways Board was constituted under the Union of Burma Airways Order, 1950. However, that decision is not an authority for the proposition that a notice under section 80 of the Code of Civil Procedure is necessary when a suit is contemplated to be filed against the Board though no doubt in that decision for the purpose of the point in issue it was held that the Burma Airways Board must be considered to be a Government undertaking or a Government department for the purpose of deciding whether an employee under that Board was a public servant within the meaning of section 21 of the Penal Code. However, this question is now settled in view of the expressed provision in section 31 of the Union of Burma Airways Act which is as follows:

၃၁။ ။အဖွဲ့၏ ရာထမ်း မှုထမ်း အားလုံးသည်၊ ဤအက်ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်း ချက်နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်သောအခါ၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆောင်ရွက်သည့် သဘော သက်ရောက်သော အပြုအမူကို ပြုသောအခါ၊ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၂၁ အရ၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများ ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

The next case referred to is that of *Kawli Janna* v. *The Union of Burma* (1). The point for decision was whether a foreigner employed in the Inland Water Transport Board was exempt from the provisions relating to the registration of foreigners contained in the Registration of Foreigners

(1) (1955) B.L.R.(H.C.), p. 63.

H.C. 1961

DAW KHIN SWE HLA AND THREE OTHERS v. THE UNION OF BURMA AIRWAYS BOARD.

U SHU MAUNG, J.

Rules, 1948 and whether that Board is an organization of Government and the Court held that the Inland Water Transport Board was the organization of the Government and that therefore the foreigner employed by that Board was exempt from registration under the Foreigners Registration Rule. Therefore it is quite clear that in that decision also the case turned on the specific issue before it and there was no question of section 80 of the Civil Procedure Code being in issue. As against this argument, the learned Advocate for the plaintiff has drawn the attention of this Court to section 3 of the Union of Burma Airways which is as follows:

၃။ ။(၁) ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ လေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး အဖွဲ့ဟူသော အမည်ဖြင့် အဖွဲ့တခုကို နိုင်ငံတော် သမတက ဖွဲ့စည်းရမည်။

(၂) အဖွဲ့သည်၊ စဉ်ဆက်မပြတ် ဆက်ခံ ဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့်နှင့်တကွ၊ အဖွဲ့ပိုင် တံဆိပ်တခုရှိသော တရားဝင်အဖွဲ့ဖြစ်ရမည်အပြင်၊ အဆိုပါအမည်ဖြင့် တရားစွဲဆိုနိုင်၍ တရားစွဲဆိုခြင်းကိုလည်း ခံရမည်။

Where it is specifically laid down that the name of this Board will be known as the Union of Burma Airways Board and further more that this Board will have a seal of its own and it can sue and be sued in the name of this Board. Furthermore, he has also invited the attention of this Court to section 32 of the Act which is as follows:

၃၂။ ။ဤအက်ဥပဒေအရ သဘောရိုးဖြင့် ဆောင်ရွက်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ဆောင်ရွက်သည့် သဘော သက်ရောက်သောကိစ္စအတွက် အဖွဲ့အား သော်၎င်း၊ လက်အောက်အဖွဲ့မျှားအား သော်၎င်း၊ အဖွဲ့၏၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်အောက်အဖွဲ့မျှား၏ ရာထမ်း မှုထမ်းအား သော်၎င်း၊ တရားမမှုဖြစ်စေ၊ ရာဇဝတ်မှုဖြစ်စေ၊ အခြားမှုခင်းဖြစ်စေ မစွဲဆိုရ။

ခြွင်းချက်။ ။သို့ရာတွင် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ကုမ္ပဏီတခုက တရားမမှု စွဲဆိုနိုင်သကဲ့သို့၊ သို့တည်းမဟုတ် စွဲဆိုခံရထိုက်သကဲ့သို့၊ အလားတူ အမှုမျှား တွင်၊ အလားတူ နည်းလမ်းဖြင့် အဖွဲ့က၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်ကဖြစ်စေ၊

အဖွဲ့ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ဟုဂ္ဂိုလ်ကို ဖြစ်စေ၊ တရားမမှု စွဲဆိုခြင်းကို ဤပုဒ်မ ပါ မည်သည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်ကမျှ ပိတ်ပင်ခြင်း မရှိစေရ။

Where it is stated that if any action is to be taken against the Board or members of the Board or its employees either civil or criminal such actions would be barred if the action complained of was made in the *bona fide* discharge of their duties. However, there is a proviso which states that apart from this the Board can sue and be sued as if it were a commercial trading company and therefore it was submitted if section 3 and section 32 are read together, it is quite apparent that the legislature in creating this Board clearly contemplated that as far as suits are concerned the Board could sue and be sued in its name and civil actions could be taken by the Board or against the Board as if it were a trading commercial concern and that being so there was no necessity for a notice under section 80 of the Code of Civil Procedure to be given to the Government before the institution of a suit. This Union of Burma Airways Act has superseded the Union of Airways Order, 1950 by section 33 of this Act. However, in order to clarify this argument, the learned Advocate for the plaintiff has also invited the attention of this Court to the relevant paragraph in that order which is almost identical with the Burma Airways Order, 1950, paragraph 16 is as follows :

> "No suit, prosecution or any proceedings shall be instituted in any Court against the Board or any member, officer or servant of the Board in respect of anything in good faith done or intended to be done under the provisions of this Order. But nothing in this paragraph shall preclude the Board or any person from suing or being sued in the like manner, and in the like cases as a company operating air transport business might sue or be sued."

It was therefore submitted that if this paragraph is read together with section 32 which has been substituted in its

H.C. 1961

DAW KHIN SWE HLA AND THREE OTHERS v. THE UNION OF BURMA AIRWAYS BOARD.

U SHU MAUNG, J.

place they are almost identical and the right of suit against the Board has been very clearly embodied in section 32 and it could therefore be sued as a commercial trading company and therefore the provision is quite clear that no notice under section 80 was at all intended by the legislature to apply section 80 of the Code of Civil Procedure to this Board. I think there is a good deal of force in this argument because this Board has been created under a statutory provision and it is therefore governed by the relevant section of the Act which governed its body. Furthermore, another factor which must be considered in favour of the plaintiffs' argument is the provision in section 27 of the Act and reference to that section will also show that the Board would be treated as a company for the purpose of taxation and it would be liable to pay taxes as if it were a company. This provision also shows that Government intended that this Board though controlled by the Government should be deemed to be a commercial enterprise for the purpose of taxation and this section is consistent with the other provisions which allow the Board to sue and be sued in its name and also to be sued as if it were a commercial undertaking. Taking all these facts and circumstances into consideration, I am clearly of the opinion that a notice under section 80 of the Code of Civil Procedure is not necessary for the purpose of suing the defendant Board. The issue is therefore answered in that sense.

APPELLATE CIVIL

Before U Yan Aung, C.J. and U San Maung, J.

H. TALUKDER AND TWO OTHERS (APPELLANTS)

v.

THE SPECIAL COLLECTOR, AKYAB (RESPONDENT). *

H.C. 1961

DEC. 20th.

Land Acquisition Act, s. 18—Reference under— Disputed title—Power of District Court to adjudicate.

In a reference by the Collector to the District Court under s. 18 of the Land Acquisition Act, title to the land which is claimed on behalf of the Government and disputed by the claimant, can be adjudicated by the District Court.

Makhan Lal and others v. *Secretary of State*, A.I.R. (1934) All. 260; *Wajeeh Mirza* v. *Secretary of State*, A.I.R. (1921) Oudh 31; *The Government of Bombay* v. *Esufali Salebhai*, I.L.R. 34 Bom. 618; *Sardar Sujan Singh others* v *Secretary of State*, A.I.R. (1936) Pesh. 217, referred to.

P. N. Ghosh for the appellants.

Ba Kyaw (Government Advocate) for the respondent.

U SAN MAUNG, J.—This is an appeal under section 54 of the Land Acquisition Act against the award of the District Court of Akyab in Civil Miscellaneous Case No. 2 of 1952 on a reference under section 18 of the Act by the Special Collector for Land Acquisition, Akyab. The facts giving rise to the present appeal are briefly these. As the State Agricultural Marketing Board required two pieces of contiguous lands, being Holding Nos. 2 and 3 of 1948-49 in North Mingan Grant, Myoma Block, Akyab, the Executive Officer of the Board with headquarters at Akyab, wrote a letter dated the 22nd February, 1950, to the Additional Deputy Commissioner, Akyab, requesting him to acquire these lands for the use of the Board. The Subdivisional Officer, Akyab, was accordingly appointed

* Civil Misc. Appeal No. 53 of 1954 against the order of the District Court, Akyab, dated the 24th May 1954, in Civil Miscellaneous Case No. 2 of 1952.

H.C. 1961

H. TALUKDER AND TWO OTHERS v. THE SPECIAL COLLECTOR, AKYAB.

U SAN MAUNG, J.

Special Collector for Land Acquisition, and acquisition proceedings were initiated by him. Holding No. 2 was shown in the map as standing in the name of Sheik Baseer Ali and Holding No. 3 was shown in the map as standing in the names of Koka Punisha and four others. Special notices were issued to H. Talukder who had been appointed Receiver to the estate of Sheik Baseer Ali, and Sheik Baseer Ali and Musamat Ashgari Begum as *Mutawallis* of the Waqf in respect of Holding No. 3. These persons objected to the valuation of the lands by the Special Collector contending that they were worth about Rs. 1,00,000 per acre. The lands were, then, taken possession of by the Special Collector under section 17 (1) of the Land Acquisition Act and handed over to the State Agricultural Marketing Board, Akyab, with effect from the 30th of May 1952. The Special Collector, however, awarded small compensations to the squatters who had built huts on these lands, and refused to pay any compensation either to Mr. Talukder as Receiver in respect of Holding No. 2 or to Sheik Baseer Ali and Musamat Ashgari Begum as *Mutawallis* of the Waqf in respect of Holding No. 3. The Special Collector's refusal was based on his finding that the lease in respect of these lands having expired since the 1st of April, 1946, the Government was not obliged to pay any compensation to the lessees or their representatives in interest.

The claimants, namely, H. Talukder, Sheik Baseer Ali and Musamat Ashgari Begum being aggrieved by the refusal to award them compensation in respect of Holding Nos. 2 and 3, filed two separate applications to the Special Collector, asking him to refer the case to the District Court as provided for in section 18 of the Land Acquisition Act. The Special Collector thereupon forwarded these applications to the District Court of Akyab without following the

procedure laid down in section 19 relating to references to Court. The District Judge, nevertheless, treated them as references under section 18 of the Land Acquisition Act, and issued notices not only to the applicants but also to the State Agricultural Marketing Board as represented by its Executive Officer. The Board took up a preliminary objection to the maintainability of the applications, on the ground that the land acquisition proceedings were *void ab initio*, as the two pieces of land in question had reverted to Government on the expiry of the leases on the 2nd of April, 1946. The applicants in turn objected to the State Agricultural Marketing Board being made a party to the reference proceedings, on the ground that in reference under section 18 of the Land Acquisition Act, the matter was purely between them and the Special Collector. This contention was accepted by the learned District Judge, Akyab, who substituted the Special Collector in the place of the State Agricultural Marketing Board, as respondent in the proceedings.

The Special Collector then took up a very curious stand. In the first place, he said that no reference could be made by him under section 18 of the Land Acquisition Act as the applications made to him by the applicants were beyond the period of limitation prescribed by sub-section (2) of that section. Secondly, he said that as the lands sought to be acquired were in fact owned by the Government to whom they had reverted on the expiry of the leases granted to Sheik Baseer Ali and Koka Punisha and four others, his own land acquisition proceedings were *void ab initio*.

The issue regarding limitation was, however, subsequently waived by the Special Collector. Regarding the question whether or not the land acquisition proceedings were *void ab initio*, the learned District Judge came to

H.C 1961

H. TALUKDER AND TWO OTHERS v. THE SPECIAL COLLECTOR, AKYAB.

U SAN MAUNG, J.

the conclusion that these proceedings were not void as there were 15 other interested persons, namely, the squatters who had been awarded compensations by the Special Collector. Regarding the applicants' claims, however, the learned District Judge held that the proceedings so far as they were concerned were a nullity, inasmuch as Holding Nos. 2 and 3 had, at the date of the initiation of the land acquisition proceedings already reverted to Government on the expiry of the leases in question. The learned District Judge accordingly, confirmed the decision of the Special Collector that no award need be given to the applicants. On the other hand, he directed that costs should be paid by the applicants to the Special Collector.

Now, in *Mahadeo Krishna Parkar* v. *Mamlatdar of Alibag* (1) a Bench of the Bombay High Court held that on an application for a reference to the Court under section 18 of the Land Acquisition Act, it is for the Collector to decide in the first instance whether the case falls within the terms of section 18, and if he thinks that it does not he should decline to make a reference, and that it is wrong for the Collector to refer the case to the Court with an expression of his opinion that the application for reference is time barred. In the case now under consideration, the Special Collector had merely forwarded the applications of H. Talukder, Sheik Baseer Ali and Musamat Ashgari Begum, to the District Court of Akyab without any comment. It was only when he was made a party to the proceedings that he took up the stand that the applications were time barred and that in any case no reference under section 18 could have been made by him as the proceedings were *void ab initio*. The learned District Judge did not deal with the question of limitation as this issue was waived. Regarding the question whether the land

(1) A.I.R. (1944) Bom. 200.

acquisition proceedings were *void ab initio*, the learned District Judge came to the conclusion that they were not so void and accordingly proceeding to determine the case as if it had been properly referred to him under section 18 of the Land Acquisition Act. In these circumstances we consider that it should not lie in the mouth of anybody to say now, that there had been no proper reference to Court under that section. We shall accordingly proceed on the footing that a proper reference had been made to the District Court of Akyab by the Special Collector, Akyab.

Regarding the merits of the appeal, it is common ground that the two pieces of land in question were included in what was known as the North Marguard Grant of Akyab Town and the leases in respect of them had expired by the 2nd of April, 1946. Under Rule 8 of the Arakan Waste Land Grant Rules the lessees were entitled to new leases on the expiry of the old, but there had been no renewals at the time of the acquisition proceedings presumably because necessary application had not yet been made. The lessees were, however, paying revenues (jumma) assessed on the lands up till the year 1951-52. However, as has been rightly held by the learned District Judge, this was not tantamount to renewal of the expired leases. Accordingly, we are in entire agreement with him that no compensation need be paid to the applicants.

On a point of law as to whether on a reference by the Collector to the District Court under section 18 of the Land Acquisition Act, title to the land which is claimed on behalf of the Government and disputed by the claimant, can be adjudicated by the District Court, there is ample authority for the proposition that this could be done. In *Makhan Lal and others* v. *Secretary of State* (1), Mukerji, J. in

(1) A.I.R. (1934) All. 260 at p. 265-6.

H.C. 1961

H. TALUKDER AND TWO OTHERS v. THE SPECIAL COLLECTOR, AKYAB.

U SAN MAUNG, J.

delivering the judgment of the Full Bench of the Allahabad High Court observed:

"A survey of the provisions of the Land Acquisition Act shows that a complete machinery has been provided for determination of all questions of title and amount of compensation that may arise in the course of the acquisition. Now the question is : is there anything in the Land Acquisition Act which gives any indication of the view of the Legislature that where the Secretary of State claims an interest in any land, the 'Court' is to stay its hand and refuse to decide the question of title as it is otherwise empowered to do, under section 26, Land Acquisition Act.

The learned counsel appearing for the Secretary of State has not been able to lay his finger on any of the Acts as giving an indication in support of the argument. He merely took his stand on the two decisions of this Court quoted in an earlier part of this judgment. With all respect, the decisions do not proceed on a correct consideration of the provisions of the Land Acquisition Act. The earlier decision is based on the view that where the Secretary of State is a party, the machinery provided is not applicable because section 15 of the Act, 1870, contemplated a dispute between parties other than the Collector himself. The second case merely follows the earlier case, though the learned Judges professed their agreement to the view expressed in the earlier case. In a case decided by the late Court of the Judicial Commissioner of Oudh, *Wajeeh Mirza* v. *Secretary of State* (1), the Bench followed the Allahabad cases. The reasons given by the two learned Judges were not the same. It would be sufficient to say that the several sections of the Act were not considered there in the way in which we have done. Mr. Lyle followed the Allahabad cases. Mr. Daniels felt some difficulty on the question before him, but ultimately accepted the view taken in the Allahabad cases. But, as we have said, none of the learned Judges examined the whole structure of the Act as we have done, and with utmost respect we differ from the opinion expressed by them.

(1) A.I.R. (1921) Oudh. 31.

> On the other hand, numerous cases decided by other High Courts have been cited to us in which it has been specifically held that question of title of the Secretary of State may be inquired into by the Court under the Land Acquisition Act."

[*See* also *The Government of Bombay* v. *Esufali Salebhai* (1) and *Sardar Sujan Singh and others* v. *Secretary of State* (2).]

Accordingly, this Court on an appeal under section 54 of the Land Acquisition Act, is entitled to adjudicate upon a claim by Government regarding the ownership of the land acquired by it and disputed by the claimants.

For these reasons the appeal fails and is dismissed with costs, Advocate's fee being assessed at 5 (five) gold mohurs.

(1) I.L.R. 34. Bom. 618. (2) A.I.R. (1936) Pesh. 217.

ORIGINAL CIVIL

Before U Ba Nyunt, J.

H.C. 1961

Nov. 18

MRS. WINIFRED MARGARET D'ATTAIDES (PLAINTIFF)

v.

MRS. ROSIE D'ATTAIDES (DEFENDANT). *

Will—Proof of.

A will cannot be considered until one attesting witness at least has given evidence as to its execution if there be an attesting witness alive and subject to the process of the Court and capable of giving evidence. If no such attesting witness can be found, it must be proved that the attestation of one attesting witness at least is in his handwriting and that the signature of the alleged testator is in his handwriting.

Ong Shein Woon for the plaintiff.

Saw Samuel Chit for the defendant.

U BA NYUNT, J.—This suit has arisen out of Civil Miscellaneous No. 45 of 1957 of this Court in which the plaintiff Mrs. Winifred Margaret D'Attaides filed an application under section 219 of the Succession Act for Letters of Administraction in respect of the estate of the late Mr. Alexander D'Attaides. In the application, the plaintiff states that the said Alexander D'Attaides, an Anglo-Burman Christian, was missing since 19th May 1942 and was presumed to be dead. Certificate from the War Office to that effect is attached to the application. According to her, she is the legally married wife of the deceased who at the time of his enrolment in the B.A.F. was living separately with a mistress and having a fixed place of abode in 119th Street, Rangoon, within the jurisdiction of this Court. She also states that the deceased died intestate and that due diligent search has been made for a Will but none has been found. She claims that she is

* Civil Regular Suit No. 171 of 1959.

H.C. 1961

MRS. WINFRED MARGARET D'ATTAIDES v. MRS. ROSIE D'ATTAIDES

U BA NYUNT, J.

the only heir to the said estate. One Mrs. Rosie D'Attaides, the plaintiff in the connected case, lodged a caveat against the grant of Letters of Administration. The said Mrs. Rosie D'Attaides has also filed an application under section 232 (*a*) of the Succession Act for Letters of Administration to the same estate with copy of the Will annexed. She also claims to be the legally married wife of the deceased Alexander D'Attaides. Her miscellaneous case was converted into Civil Regular No. 72 of 1958. By consent of the Advocates of the parties, these two cases are heard together and the following issues are framed to cover the disputes between the two rival claimants:—

ISSUES.

(1) Whether the plaintiff Mrs. Winifred D'Attaides is the legally married wife of the deceased Mr. Alexander D'Attaides?

(2) Whether Mrs. Rosie D'Attaides is the legally married wife of the late Mr. Alexander D'Attaides?

(3) Whether the deceased Mr. Alexander D'Attaides had left a Will as alleged by Mrs. Rosie D'Attaides?

(4) Is the Will left by the deceased Mr. Alexander D'Attaides valid?

(5) To what relief, if any, is the plaintiff entitled?

At the request of the learned Advocates for the parties, evidence was recorded in Civil Regular Suit No. 171 of 1959 for both cases.

Issue No. 1

According to the plaintiff. Mrs. Winifred Margaret D'Attaides, she was married to Alexander D'Attaides on the 5th of July 1931 at St. Mary's Church, Moulmein, which

H.C. 1961

MRS. WINIFRED MARGARET D'ATTAIDES v. MRS. ROSIS D'ATTAIDES

U BA NYUNT, J.

is now re-named as the Holy Family Church. It was solemnized by Reverend Father Chevallier. Exhibit A is the certified copy of the Marriage Certificate. While the plaintiff and Alexander D'Attaides were in Moulmein, he joined the Army in the year 1942. Alexander D'Attaides is presumed to be dead. Exhibit B is the certified true copy of the Burma Auxiliary Force Casualty Return showing that the said Alexander D'Attaides was presumed to be dead. According to her, they stayed together amicably for six years after the marriage and the deceased joined the army when he was living separately from him. Exhibit A shows that Alexander D'Attaides, a bachelor, Mechanic by occupation, son of Paul D'Attaides, was married with the plaintiff at St. Mary's Church, Moulmein, on the 5th July 1931 in the presence of the Reverend Father P. Chevallier and of the following witnesses G. M. Josheph and G. D'Attaides. Exhibit A is signed by Parish Priest on the 10th August 1955. In support of her case Father P. Chevallier (P.W. 1) now Superintendent, Leper Asylum, Rangoon, gives evidence that in 1931 he was in charge of St. Mary's Church at Moulmein. He states that he solemnized the marriage between the plaintiff Mrs. Winifred Margaret D'Attaides and Mr. Alexander D'Attaides on the 5th July 1931. The particulars given in the register brought by him and seen by me are the same as those given in the Exhibit A, Certificate of Marriage. He also says that the Exhibit A is made by the presiding Priest of the Church at present. He has to turn the register to Father Brun who is now in charge of the register. It appears to me that it was Father Brun who signed as presiding Priest on Exhibit A, Certificate of Marriage. Reverend Father Lucien Brun (P.W. 2) also corroborates the evidence of Father P. Chevallier with regard to the marriage of the plaintiff Mrs. Winifred Margaret D'Attaides and

Mr. Alexander D'Attaides. I, therefore, answer that the plaintiff Mrs. Winifred Margaret D'Attaides is the legally married wife of the deceased Mr. Alexander D'Attaides.

Issue No. 2

According to Mrs. Rosie D'Attaides, she was married in her own Church, that is, the Church of England, in Creek Street by Rev. Cropter about twenty years ago. The witnesses to the said marriage were Mr. Bash and Mrs. Bash and they signed on the Marriage Register. Her attempt to get a copy of the said Marriage Register was unsuccessful as the pre-war records of the said Church were lost during the Japanese occupation. Rev. Elias (D.W. 1) corroborates her evidence that the records of the Church cannot be traced but he does not profess to have any knowledge of the above marriage as he was not a Priest then. Mr. G. P. Gomes (D.W. 2) gives evidence that the deceased Alexander D'Attaides was living with Mrs. Rosie D'Attaides most of the time and so far as he knows the deceased had liked whatever benefit in the event of his death to go to Mrs. Rosie D'Attaides. This witness does not know anything about the marriage of Mrs. Rosie D'Attaides with Alexander D'Attaides. Under cross-examination, he admits that the deceased Alexander D'Attaides was married to Winifred Margaret D'Attaides in a Church. He, however, states that they were separated and that the deceased was living with Mrs. Rosie D'Attaides since 1935. He further admits that because the deceased happened to live with Rosie D'Attaides, his presumption is that there was separation between Mrs. Winifred Margaret D'Attaides and the deceased Alexander D'Attaides. He is not, however, able to say definitely as to when the plaintiff Mrs. Winifred Margaret D'Attaides was separated from the deceased Alexander D'Attaides. In view of the evidence which I have referred to above, the allegation that Mrs. Winifred

H.C. 1961

MRS. WINIFRED MARGARET D'ATTAIDES v. MRS. ROSIE D'ATTAIDES

U BA NYUNT, J.

Margaret D'Attaides was divorced from Alexander D'Attaides cannot be said to have been established. On the other hand, the plaintiff states that she was not divorced from her husband at any time. That being so, I am of the opinion that Mrs. Rosie D'Attaides cannot be the legally married wife of the late Alexander D'Attaides. I, therefore, answer the above issue in this sense.

Issue Nos. 3 and 4

With regard to these issues the plaintiff states that she is well acquainted with the signature of her husband and that he always used to write " A. D'Attaides " and not " Alexander D'Attaides ". She denies that the signature appearing on the alleged Will (Exhibit 1) is that of her husband. But the defendant Rosie D'Attaides states that the Will (Exhibit 1) was signed by her husband Alexander D'Attaides and Mr. Bertie Gomes was the executor. As Mr. Bertie Gomes had died, she had to apply for the Letters of Administration. According to her, Mr. Snaddon who is one of the two attesting witnesses is dead. Moreover, the defendant is not able to say from whom she received the said Will. Neither can she produce any witness to prove that she has received it from an army officer from B.A.F. She made eight or nine applications to the War Office for the money left by the deceased but in none of these applications did she claim under the Will, although the Will is said to have been in her possession at that time. Mr. G. P. Gomes (D.W. 2), nephew of the deceased corroborates Mrs. Rosie D'Attaides story that the deceased drew his pay by signing " Alexander D'Attaides ". He, however, admits that when writing to his family the deceased just signed " Alec ". This witness also admits that when his mother spoke with Mrs. Rosie D'Attaides about his mother's withdrawal of money from the Corporation, he was present and Rosie D'Attaides did not

mention to his mother that she had a Will of the deceased and as such, she was entitled to all that was left by the deceased. U Ohn Maung (D.W. 3) states that the deceased signed his name as " A. D'Attaides " while he was examined by the learned Advocate for the defendant. In view of the conflicting evidence regarding the signature of the deceased Alexander D'Attaides, I am of opinion that it is not safe for me to come to the conclusion that the exhibited Will was signed by the deceased. It is contended on behalf of the defendant that the deceased was a soldier on active duty and that the Will in suit must be regarded as a privileged Will and as such it is valid in law although none of the attesting witnesses can be cited as a witness regarding the execution of the Will. In support of his contention, the learned Advocate for the defendant has cited the case of *In The Estate of J. King Spark (deceased)* (1) where it was held that:

> " While serving in the Army in camp in England in time of war, a soldier made an oral declaration to a comrade that he wished all he had to go to his wife if he were killed. Two days later, while in the camp, he was killed by a bomb dropped by the enemy during an air raid.
>
> *Held*, that the soldier was ' in actual military service ' within the meaning of section 11 of the Wills Act 1837, when he made the declaration which, therefore, constituted a privileged will.
>
> But an officer in the Army Dental Corps who performed his duties at command headquarters and lived at home where he was killed by an enemy bomb.
>
> *Held*, not to be a ' soldier . . . in actual military service ' within section 11."

In the present case, it is not alleged that the deceased executed the exhibited Will at the time he was on active military service. Be that as it may, the exhibited Will

(1) (1941) Probate Division, p. 15.

H.C. 1961

MRS. WINIFRED MARGARET D'ATTAIDES v. MRS. ROSIE D'ATTAIDES.

U BA NYUNT, J.

appears to have been, if at all, executed in the ordinary way before two attesting witnesses. That being so, the Will cannot by any stretch of the imagination be regarded as a privileged Will as claimed by the defendant. In the case of *Surendra Krishna Mondal* v. *Rani Dassi* (1) cited by the learned Advocate for the defendant, it was held that:

> "The burden of proof cast upon the propounder is, in general, discharged by proof of capacity and the fact of execution, and when these have been proved, the Court will under ordinary circumstances, assume from them the knowledge of and assent of the contents of the instrument by the deceased, and without requiring further evidence will pronounce for the will."

But in the present case, there is no proof of execution of the exhibited Will. In the case of *Daw Ngwe Lay* v. *W. Cooper and another* (2) it was decided by a Bench of this Court that:

> "The principles involved with reference to proof of due execution and attestation of Wills are well settled. The onus lies in every case upon the party propounding the Will and he must satisfy the conscience of the Court that the Will is the last Will of a free and capable Testator. If a party writes or prepares a Will, under which he takes a benefit, the Court must be judicially satisfied that the Will expresses the true intention of the deceased and the Court must be vigilant and jealous in examining the evidence in support of the same."

In view of the principles of law enunciated in the authorities quoted above, I am of the view that execution of the exhibited Will has not been duly proved. I need hardly say in passing that the Will cannot be considered until one attesting witness at least has given evidence as to its execution if there be an attesting witness alive and subject to the process of the Court and capable of giving evidence. If no such attesting witness can be found, it

(1) 47 Cal., p. 1043. (2) (1951) B.L.R., p. 326.

must be proved that the attestation of one attesting witness at least is in his handwriting and that the signature of the alleged attestor is in his handwriting. I am, therefore, constrained to hold that in the present suit execution of the Will of the late Alexander D'Attaides has not been legally proved. I accordingly answer that the deceased Alexander D'Attaides did not leave any Will with respect to his estate.

Issue No. 5

In view of the answers given by me in the above issues, I hold that the plaintiff Mrs. Winifred Margaret D'Attaides is the legally married wife of the deceased Mr. Alexander D'Attaides and that she has not been divorced by the deceased at any time. Mrs. Rosie D'Attaides cannot be considered in law as the legally married wife of the late Alexander D'Attaides although the plaintiff admits that her husband was living with Rosie D'Attaides before he joined the Army. Under these circumstances, Letters of Administration will be issued to the plaintiff Mrs. Winifred Margaret D'Attaides. I, however, make no order as to costs of this suit.

APPELLATE CIVIL

Before U San Maung and U Myint Too, JJ.

H.C. 1961

Nov. 13.

U BA HEIN (deceased) by his legal representatives Daw Kay and Ma Ma Gyi (APPELLANT)

v.

MEERA HUSSEIN AND ONE (RESPONDENTS). *

Partition—Removal of temporary partition—Not act causing deteriorating waste or a breach of obligation of tenancy.

The removal of a mat walling which formed the temporary partition wall between two rooms to convert them into one large room cannot be considered to be either an act causing deteriorating waste or a breach of tenancy.

S. L. Verma for the appellant.

Hla Nyunt for the respondents.

U SAN MAUNG, J.—This is an appeal under section 20 of the Union Judiciary Act, 1948, against the judgment of the learned single Judge (U Thaung Sein, J.) in Civil Second Appeal No. 34 of 1958. The facts giving rise to this appeal which have been fully stated in the judgment of the learned Judge, are briefly these.

The appellant U Ba Hein, now deceased and represented for the purpose of this appeal by his wife, Daw Kay and his daughter Ma Ma Gyi, rented two " khans " in a certain building in Mandalay Town from its owner and converted them into two rooms. As pointed out in the judgment of the learned Judge the word " khan " is used in Mandalay to denote a length of about seven and a half feet. These two " khans " of space in the building were subsequently converted by U Ba Hein into two rooms which have been marked as Nos. 1 and 2 in the Plan. Contiguous

* Special Civil Appeal No. 1 of 1959 (Mandalay) against the decree of High Court (sitting at Mandalay) in Civil 2nd Appeal No. 34 of 1958.

H.C. 1961

U BA HEIN (deceased) by his legal representatives DAW KAY AND MA MA GYI v. MEERA HUSSEIN AND ONE.

U SAN MAUNG, J.

to these two rooms is Room No. 3 of which the respondent U Sein had taken a lease from the owner of the building. The appellant U Ba Hein then let Room Nos. 1 and 2 to the respondent Meera Hussein and the latter in turn sublet Room No. 2 which is contiguous to Room No. 3 to the respondent U Sein. U Sein then converted Room Nos. 2 and 3 into one big room by removing the mat walling which served as a temporary partition between these two rooms. It was because of this act on the part of U Sein who was in law a sub-tenant of Meera Hussein, who was in turn a tenant of the appellant U Ba Hein that U Ba Hein filed a suit under section 11 (1) (c) of the Urban Rent Control Act for the ejectment of the two respondents Meera Hussein and U Sein. This suit which was Civil Regular Suit No. 74 of 1955, was dismissed by the Subdivisional Judge and the appeal of U Ba Hein to the District Court of Mandalay proved fruitless.

On appeal to the High Court, it was urged that the act of U Sein in removing the partition wall between Room Nos. 2 and 3 was either: (i) an act of deteriorating waste, or (ii) a breach of his obligation as a tenant under the contract of tenancy. Neither of these contentions was accepted by the learned single Judge of this Court who dismissed his appeal in Civil Second Appeal No. 34 of 1958.

Now, the act complained of by the appellant U Ba Hein was the removal of a temporary partition wall made of bamboo matting by U Sein in order to convert Room Nos. 2 and 3 into one large room. In our opinion, this act cannot be considered to be either an act causing deteriorating waste or a breach of the obligation of tenancy. The mat walling which had been removed is, in our opinion, one that can be easily replaced within a space of a few minutes. Accordingly, U Sein could replace it easily when he has to restore the rooms which he had rented from Meera Hussein.

H.C.
1961

U BA HEIN (deceased) by his legal representatives DAWKAY AND MA MA GYI
v.
MEERA HUSSAIN AND ONE.

U SAN MAUNG, J.

In these circumstances the learned single Judge of this Court was quite justified in having dismissed the appellant's appeal.

In the result the appeal fails and is dismissed with costs, Advocate's fee being assessed at 3 (three) Gold Mohurs.

APPELLATE CIVIL

Before U Yan Aung, C.J. and U Thaung Sein, J.

H.C. 1961

Dec. 1.

U CHOUNG PO (*a*) SAW CHOUNG PO
U CHOUNG PO (*a*) SAW CHOUNG PO
(APPELLANT)

v.

U AW AND SIX OTHERS
DAW THIN HLA AND SIX OTHERS
(RESPONDENTS). *

Transaction- True nature of—Different from document- Discovery of—Permissible—"Sale" deed—May be construed as deed of "gift"— Outstanding difference between them— Consideration— Important term in—Not void by reason of non-payment of sale price.

In certain circumstances the true nature and character of a transaction may be different from what was set out in the document itself.

In order to decide the nature of the actual transaction between the parties it is permissible to examine the deed carefully as well as the surrounding circumstances leading up to the transaction.

Muhammad Taqi Khan v. *Jang Singh*, I.L.R. 58 All. 1; *Baijnath Singh* v. *Hajee Vally Mohamed Hajee Abba*, I.L.R. 3 Ran. 106, referred to.

A "sale" deed may in certain circumstances be construed as a deed of "gift."

Ismail Mussajee Mookerdum v. *Hafiz Boo*, 33 Ind. App. 86; *Hanif-un-Nisa and another* v. *Faiz-un-Nisa and another*, 38 Ind. App. 85, referred to.

The outstanding difference between a "Sale" and a "Gift" is that whereas in the case of a "Sale," there must be some consideration promised or paid, in the case of a "Gift" there is no consideration whatsoever.

The amount of consideration for a sale is an important term of the deed.

Muhammad Taqi Khan v. *Jang Singh*, I.L.R. 58 All. 1; *Adityam Iyer* v *Rama Krishna Iyer*, I.L.R. 38 Mad. 514; *Bai Hiradevi and others* v. *Official Assignee of Bombay and others*, A.I.R. 1955 Bom. 122, referred to.

A sale is not necessarily void because the sale price has not been paid.

Transfer of Property Act by D.F. Mulla, 4th Ed. (1956), p. 284; *Amirthathammal* v. *Periasami Pillai*, I.L.R. 32 Mad. 325; *Sagaji and another* v. *Namdev*, I.L.R. 23 Bom. 525; *Anganlal* v. *Muhammad Husain and others*, I.L.R. 13 All. 409, referred to.

---

* Civil 1st Appeals Nos. $\frac{13}{14}$ of 1956 from the decree of the High Court (Original Side), Rangoon, in Civil Regular Suits Nos. $\frac{43}{85}$ of 1954.

H.C. 1961

U CHOUNG PO (*alias*) SAW CHOUNG PO
v.
U AW AND SIX OTHERS

U CHOUNG PO (*alias*) SAW CHOUNG PO
v.
DAW THIN HLA AND SIX OTHERS.

K. R. Venkatram for the appellant.

Foucar & Soorma and *Dr. Ba Han* for the respondents.

U THAUNG SEIN, J.—The appellant U Choung Po (*a*) Saw Choung Po filed two separate suits *viz.* Civil Regular Suit No. 85 of 1954 and Civil Regular Suit No. 43 of 1954 in the Original Side of this Court for a declaration that the two sale deeds executed by his deceased mother Daw Joo Tean —one in favour of her daughters Daw Thin Hla (the main defendant in Civil Regular Suit No. 85 of 1954) and Daw Aye (since deceased) and the other in favour of a son named U Aw (main defendant in Civil Regular Suit No. 43 of 1954) are " null and void as against him (appellant) and that the property still forms part of the estate of Daw Joo Tean ". Unfortunately for the appellant both these suits were dismissed and hence the present appeals.

It is common ground that the immoveable properties which are the subject matter of the sale deeds in question were those owned by the deceased Daw Joo Tean. But as against the respondent Daw Thin Hla (*alias*) Maggie Chin Cheng, the appellant asserts that the transfer of the property " is null and void inasmuch as no consideration passed between the defendent No. 1 (*i.e.* respondent Daw Thin Hla) and the said Daw Joo Tean and that the said transfer is sham and colourable inasmuch as the said deed was procured by coercion and Undue Influence with the intention of defeating or delaying the legitimate claims of the plaintiff (*i.e.* appellant) and the other heirs of the said Daw Joo Tean ". So also the sale deed in favour of the other respondent U Aw has been challenged on similar grounds but with the additional plea that it was a death-bed gift. As might be expected the two suits were heard and decided together and the main issue in both cases was whether the transfers by Daw Joo Tean (since deceased)

H.C. 1961

U CHOUNG PO (*alias*) SAW CHOUNG PO v. U AW AND SIX OTHERS

DAW THIN HLA AND SIX OTHERS.

U THAUNG SEIN, J.

vide the sale deeds under consideration were void for the reasons advanced by the appellant. The then learned Judge on the Original Side (U Aung Tha Gyaw, J) answered this issue against the appellant and dismissed both suits. Briefly put, the learned trial Judge held that the appellant had failed to prove his allegations of Undue Influence and that furthermore the socalled sale deeds were in effect valid deeds of gift by the mother Daw Joo Tean to her children.

For a better understanding of the case, we propose to deal separately with the transactions leading up to the sale deeds in question. The appellant's main contention with regard to the sale deed in favour of the respondent Daw Thin Hla is that it was executed without consideration or in the alternative that the alleged consideration of K 4,000 as set out in the deed is altogether inadequate when compared with the prevailing market value of the property and thus giving rise to a presumption of fraud. Yet another ground advanced by the appellant is to the effect that the respondent Daw Thin Hla and her deceased sister Daw Aye who lived with their aged mother exercised Undue Influence over her. Before we proceed to discuss the evidence and the law relating to the above matters perhaps we should point out that the sale deed under consideration was executed on the 18th September 1951 when Daw Joo Tean was 75 years of age and that she died two years or so later on the 18th November 1953. The appellant insists that at the time of the execution of this deed Daw Joo Tean was in deep sorrow over the loss of her husband Saw Chin Cheng, B.E.S. (Class I), a retired Inspector of Schools on the 27th September 1947. Next, it should be remembered that the consideration mentioned in the deed was K 4,000 and a sum equal to that amount was paid into the Joint banking account of Daw Joo Tean and her daughter Daw Aye on the 12th September 1951

H.C. 1961

U CHOUNG PO (*alias*) SAW CHOUNG PO v. U AW AND SIX OTHERS

DAW THIN HLA AND SIX OTHERS.

U THAUNG SEIN, J.

and drawn out on the 18th September 1951, *i.e.* the date of the sale.

As pointed out by the learned trial Judge, the parties to these appeals are members of an highly intellectual and talented Sino-Burmese family as evidenced not only by their family history but also by the literary and academic degrees held by them. Since one of the grounds which has been strenuously urged both in the trial Court and before us for the invalidation of the sale deeds is that Daw Joo Tean was subjected to Undue Influence at the hands of her daughters *i.e.* Daw Thin Hla and Daw Aye (deceased) and her son U Aw, it will be necessary to examine the family life of this lady. There can be no doubt that Daw Joo Tean was an educated and cultured lady apart from the fact that she was the wife of an officer of the Burma Educational Service (Class I). It appears that after her husband's retirement from Government service, she settled down in Rangoon and lived with her three spinster daughters *viz.* Daw Thin Hla, Daw Aye and Daw Po Po while the rest of her children including the appellant had married and lived apart from her. Unfortunately for her, on the 27th September 1947 she lost her husband Saw Chin Cheng and at that time she was already an old lady of 73 years of age. Furthermore, shortly after the death of Saw Chin Cheng. Daw Po Po married Dr. R. Lwin and left the house thus leaving Daw Joo Tean in the care of Daw Thin Hla and Daw Aye. According to the appellant, the death of his father was a staggering blow to his mother who became morose and enfeebled both in mind and body and she never fully recovered from its effects. On the other hand, the respondents deny these allegations and assert that age had not brought about any deterioration in her mental faculties and that the loss of her husband was no doubt a serious blow but that it did not result in any impairment of her

senses. They go on to state that on the contrary, she remained a strong-willed lady up to the time of her demise. No doubt, the old lady lived with her spinster daughters and both Daw Thin Hla (respondent) and Daw Aye (deceased) apparently contributed part of their earnings as lecturers in the University of Rangoon towards the household expenses.

Now, "Undue Influence" is defined in section 16 (1) of the Contract Act which reads:

> "A contract is said to be induced by 'undue influence' where the relations subsisting between the parties are such that one of the parties is in a position to dominate the will of the other and uses that position to obtain an unfair advantage over the other."

This has been amplified further in the leading case on the subject in *Mahomed Buksh Khan and others* v. *Hosseini Bibi and others* (1) in these terms:

> "Where the issue of undue influence is rightly raised, the Court should consider (1), whether the transaction is a thing which a rightminded person could be expected to do; (2) whether it was improvident; (3) whether legal advice if wanting was necessary; (4) whether the transaction originated with the donor."

Needless to say all these are questions of fact and if any authority is required for this view reference may be made to *Satgur Prasad* v. *Har Narain Das* (2). Besides, such questions can only arise where there is proof that influence was exercised by one person over another. In other words before the tests enumerated above can be applied there must be proof that influence had been exercised by some person. The appellant's case is that his aged mother was completely dominated by her two spinster daughters *i.e.* Daw Thin Hla and Daw Aye, and that they took unfair advantage of their position and induced her to sign the sale deed under

(1) 15 Ind.App. 81. (2) (1932) A.I.R.(P.C.) 89.

H.C. 1961

U CHOUNG PO (*alias*) SAW CHOUNG PO

v.

U CHOUNG PO (*alias*) SAW CHOUNG PO

v.

U AW AND SIX OTHERS

DAW THIN HLA AND SIX OTHERS.

U THAUNG SEIN, J.

consideration and transferred a house and site to themselves. A number of witnesses were examined on this point and the gist of their evidence was as follows. The appellant U Choung Po's version of the dominance by his two sisters and U Aw over his aged mother makes interesting reading and we quote below his exact words

In our opinion it would be absurd to suggest from the above facts that the old lady was in abject submission to her daughters or that she had been cowed by them. In short, we are in agreement with the finding of the learned trial Judge that the appellant failed to prove that the two daughters Daw Thin Hla and Daw Aye exercised Undue Influence over their mother. Even assuming for the sake of argument that the two daughters did exercise some "influence" over their mother, the transaction *i.e.* the sale deed, was in our opinion capable of withstanding the tests laid down in *Mahomed Buksh Khan and others v. Hosseini Bibi and others* (1). For instance, the first test is whether the transaction was a thing which a right minded person could be expected to do. It should be remembered that both Daw Thin Hla and Daw Aye were spinsters and there can be no doubt that the mother Daw Joo Tean was naturally anxious to provide for their future. That they would need a house goes without saying and we fail to see how Daw Joo Tean can be blamed for having transferred the house in suit to her daughters. After all, any right minded mother would have acted in the way she did. In Daw Joo Tean's case she was exceedingly fair by her children and the appellant himself was allotted a plot of land but unfortunately he failed to complete the transaction.

Next, the question is whether the transaction was improvident. There is nothing on the record to suggest

(1) 15 Ind. App. 81.

that Daw Joo Tean was not in deed of monies at the time or that she meant to squander away her properities.

The third test is whether legal advice was necessary for the transaction. In this connection, Daw Joo Tean was blessed with two sons who are Advocates and she had ample opportunities to seek their advice if she deemed fit. But it is not clear why any legal advice should be necessary to dispose of her immoveable properties. The properties were her own and she could dispose of them in any way she thought fit and no complications could possibly arise.

Finally, the question is whether the transaction originated with the donor. From the evidence of Mr. T. K. Boon (DW 4) it is clear that Daw Joo Tean visited his office with her two daughters for the purpose of drawing up a partition deed with one Daw Saw who was joint owner with her in some properties including the suit lands. The suit lands fell to the share of Daw Joo Tean and a few days after the partition deed, the " sale " deed in favour of Daw Thin Hla and Daw Aye was drawn up and signed. Mr. Boon was an attesting witness to that " sale " deed and he has deposed that Daw Joo Tean and her two daughters came together when the deed was being prepared. This leaves no room for doubt that the transaction did in fact originate with the mother Daw Joo Tean. Hence, looked at from any angle, the plea of Undue Influence put forward by the appellant must necessarily fail.

Having dealt with the question of Undue Influence, we pass on to another ground urged by the appellant *viz.* that there was no consideration for the transactions and they are thus void. In this connection we would repeat that the learned trial Judge has found that the so-called sale deeds in favour of Daw Thin Hla and U Aw were in effect deeds of gift and that no consideration passed for the transactions. It has been argued on behalf of the appellant that section

H.C. 1961

U CHOUNG PO (*alias*) SAW CHOUNG PO
v.
U AW AND SIX OTHERS

DAW THIN HLA AND SIX OTHERS.

U THAUNG SEIN, J.

92 of the Evidence Act expressly forbids a sale deed from being construed as a deed of gift. Another argument put forward is that as required by sections 91 and 92 of the Evidence Act the deeds in question having been admitted and proved no other evidence of the transactions is admissible. In addition, it has been vehemently argued that no evidence is admissible to show that there was no consideration as this would amount to contradicting or varying the terms of the deed. It was conceded however that the recital in the deed of the receipt of the sale price may be proved to be inaccurate *vide* proviso (1) to section 92 of the Evidence Act but not the fact that a price was fixed between the parties. In short, though the respondents might be entitled so—says learned counsel for the appellant—to lead evidence to prove failure of consideration if that was their case, they are precluded from asserting that no consideration was ever agreed upon by the parties. Oddly enough both the respondents Daw Thin Hla and U Aw are emphatic that they paid the price mentioned in the sale deeds to their mother Daw Joo Tean. The language of section 92 of the Evidence Act is quite plain and lays down that " when the terms of any such contract, grant or other disposition of property, or any matter required by law to be reduced to the form of a document, have been proved according to the last section, no evidence of any oral agreement or statement shall be admitted, as between the parties to any such instrument or their representatives in interest, for the purpose of contradicting, varying, adding to, or subtracting from its terms " except in regard to matters falling within any of the six provisos to that section. As to the exclusion of oral evidence to construe a deed the Privy Council had

this to say in the wellknown case of *Balkishen Das and others* v. *Legge* (1) (at page 65).

> "Their Lordships do not think that oral evidence of intention was admissible for the purpose of construing the deeds or ascertaining the intention of the parties. By s.92 of the Indian Evidence Act (Act I of 1872) no evidence of any oral agreement or statement can be admitted as between the parties to any such instrument or their representatives in interest for the purpose of contradicting, varying, or adding to or subtracting from its terms subject to the exceptions contained in the several provisos.
>
> * * * * *
>
> The case must therefore be decided on a consideration of the contents of the documents themselves, with such extrinsic evidence of surrounding circumstances as may be required to shew in what manner the language of the document is related to existing facts."

These principles were approved by that Board in a later case of *Maung Kyin and another* v. *Ma Shwe La and others* (2) which laid down as follows :

> "As between the parties to an absolute conveyance s.92 of the Indian Evidence Act (subject to its provisos) precludes the giving of oral evidence to prove that the transaction was intended to be a mortgage."

A similar view was repeated in *Tyagaraja Mudaliyar and another* v. *Vedathanni* (3) and this ruling was followed by a Bench of our own High Court in *Shio Karan Singh* v. *Surya Nath Singh and two others* (4). In an earlier case before the late High Court of Judicature at Rangoon also, the meaning and purport of section 92 of the Evidence Act was considered and it was clearly laid down that oral evidence to prove that an outright sale deed was in effect

(1) 27 Ind. App. 58.
(2) 44 Ind. App. 236.
(3) 63 Ind. App. 126.
(4) (1959) B.L.R. 207.

H.C. 1961

U CHOUNG PO (*alias*) SAW CHOUNG PO v. U AW AND SIX OTHERS

DAW THIN HLA AND SIX OTHERS.

U THAUNG SEIN, J.

a mortgage was inadmissible and we quote below the headnote from *Maung Shwe Phoo and eight others* v. *Maung Tun Shin and three others* (1) which reads :

> "Where a registered instrument clearly showed a transaction between the parties to be a sale, oral evidence to show that it was intended to be a mortgage or that there was a contemporaneous oral or unregistered agreement, forming part of the same transaction, to resell the property is inadmissible in evidence. It is otherwise, when the agreement to resell is a distinct transaction. Section 92 of the Evidence Act will not allow oral evidence of intention of parties to a deed to construe such deed."

Then again, great stress is laid by learned counsel for the appellant on the provisions in section 92 of the Evidence Act to the effect that the terms contained in a written document cannot be contradicted or varied by any of the parties or their representatives in interest to that deed. In the present case, the deeds under consideration are styled "Deed of Sale" and they purport to transfer certain immoveable property for a price paid. It is urged that the amount of the sale price is a term of the deed and no evidence is admissible to contradict or vary it. That the amount of consideration for a sale is an important term of the deed has been laid down by a Full Bench of the Allahabad High Court in *Muhammad Taqi Khan* v. *Jang Singh* (2) (at page 3) as follows :

> "There are several cases in support of the plaintiff appellant's case, which may be first mentioned briefly. In the case of *Adityam Iyer* v. *Rama Krishna Iyer* (3), it was laid down that the amount of the price agreed to be paid is an essential term of a contract of sale and that no evidence of an oral agreement at variance with the provisions of the deeds is admissible."

---

(1) I.L.R. 5 Ran. 644. (2) I.L.R. 58 All. 1.
(3) (1913) I.L.R. 38 Mad. 514.

In addition there is the following illuminating passage at page 9:

> "Where a defendant says that the transaction in question was not a sale but a mortgage or that it was not a sale but a gift, he is attempting to show that the true nature and character of the transaction was different from what it ostensibly was. He need not necessarily be varying its terms, provided such terms can be gathered from the documents in existence and, as laid down by their Lordships (of the Privy Council) from the surrounding circumstances showing the relation to existing facts."

The Bombay High Court has also expressed a similar view with regard to consideration being an important term in a sale deed in *Bai Hiradevi and others* v. *Official Assignee of Bombay and others* (1).

From the abovementioned passage it would appear that in certain circumstances "the true nature and character of the transaction" may be different from what was set out in the document itself. In the case before us, the learned trial Judge has held that though the documents under consideration purported to be sales they were in effect deeds of gift. In other words, in construing the "true nature and character of the transactions" he came to the conclusion that they were gifts and not sales as set out in the deeds. The question is whether such a finding amounts to contradicting or varying the terms of the documents and whether the learned trial Judge was competent to arrive at such a finding in view of the provisions of section 92 of the Evidence Act. The answer to this question is to be found in *Baijnath Singh* v. *Hajee Vally Mahomed Hajee Abba* (2) where the Privy Council laid down (at page 125) as follows:

> "It is true, as was laid down in *Balkishen Das* v. *Legge* (3), L.R. 27, J.A. 58, that under section 92 of the Indian

(1) (1955) A.I.R. Bom. 122. (2) I.L.R. 3 Ran. 106.
(3) 27 Ind. Appeals 58.

H.C. 1961

U CHOUNG PO (*alias*) SAW CHOUNG PO
U CHOUNG PO (*alias*) SAW CHOUNG PO
v.
U AW AND SIX OTHERS
DAW THIN HLA AND SIX OTHERS.

U THAUNG SEIN, J.

Evidence Act, as between the parties to an instrument, oral evidence of intention is not admissible for the purpose, either of construing deeds or of proving the intention of the parties. But in the view their Lordships take of the circumstances of this case, the section and the ruling have no application to it.

The preamble to the Evidence Act recites that 'it is expedient to consolidate, define and amend the Law of Evidence,' and section 92 merely prescribes a rule of evidence; it does not fetter the Court's power to arrive at the true meaning and effect of a transaction in the light of all the surrounding circumstances."

It has been argued on behalf of the appellant that a "sale" differs materially from a "gift" and hence a sale deed cannot possibly become a deed of gift. A "sale" of immoveable property is defined in section 54 of the Transfer of Property Act as follows :

> "'Sale' is a transfer of ownership in exchange for a price paid or promised or part-paid and part-promised."

A "gift" on the other hand is defined in section 122 of the same Act in these terms :

> "'Gift' is the transfer of certain existing moveable or immoveable property, made voluntarily and without consideration, by one person, called the donor, to another, called the donee, and accepted by or on behalf of the donee."

The outstanding difference between these two transactions is that whereas in the case of a "Sale", there must be some consideration promised or paid, in the case of a "Gift" there is no consideration whatsoever. According to the learned counsel for the appellant even if there was failure of consideration for the "sales" by the deceased Daw Joo Tean to the two respondents, this does not alter the nature of the transactions as evidenced by the Sale deeds and that the term in those deeds relating to the sale price agreed upon between the parties cannot be omitted. If the transactions under consideration were "Sales" then indeed

the above arguments will have to be accepted. But the real problem in this case is what was the nature of the actual transaction between Daw Joo Tean and the respondents. In order to decide this point, the deeds will have to be examined carefully as well as the surrounding circumstances leading up to the transactions and such a course is clearly permitted by *Muhammad Taqi Khan* v. *Jang Singh* (1) and *Baijnath Singh* v. *Hajee Vally Mahomed Hajee Abba* (2). That a "sale" deed may in certain circumstances be construed as a deed of "gift" appears from the Privy Council rulings of *Ismail Mussajee Mookerdum* v. *Hafiz Boo* (3) and *Hanif-un-Nisa and another* v. *Faiz-un-Nisa and another* (4). In both these cases, what appeared to be outright sales were found in the prevailing circumstances of each case to be deeds of gift. In *Ismail Mussajee Mookerdum* v. *Hafiz Boo* (3) it appeared that some properties were purchased in the name of a Mussulman lady with the proceeds of her Mahomedan mother's estate and that the mother devised this method to defeat the claims of her son against whom she bore a good deal of animosity. The question then arose whether the "sale" deed in question was a *benami* transaction and their Lordships of the Privy Council observed as follows (at page 95):

> "This circumstance no doubt, if taken alone, affords evidence that the transaction was *benami*, but there is, in their Lordships' opinion, enough in the facts of the case to negative any such inference. It seems clear that what was done in 1889 was prompted by hostility to the son, and was with a purpose of excluding him from inheritance, an object which could not have been attained by any *benami* transaction. And the strong words of gift contained in the power of attorney are in accordance with this intention and calculated

(1) I.L.R. 58 All 1.
(2) I.L.R. 3 Ran. 106.
(3) 33 Ind. App. 86.
(4) 38 Ind. App. 85.

H.C. 1961

U CHOUNG PO (*alias*) SAW CHOUNG PO v. U AW AND SIX OTHERS

DAW THIN HLA AND SIX OTHERS.

U THAUNG SEIN, J.

to give full effect to it. The question being purely one of intention, their Lordships think that the evidence points to an absolute gift, not to a *benami* transaction."

An interesting feature in the above two cases is that in neither of them was it ever suggested or hinted that the provisions of section 92 of the Evidence Act were applicable. Bearing the above principles in mind it will be necessary to decide whether any consideration was in fact paid in the case before us. The respondent Daw Thin Hla tried to make out that her deceased sister Ma Aye contributed K 1,500 towards the sale price of K 4,000 and the balance was paid by her. But her evidence was, to say the least, most unconvincing and there was no one to support her statements. No doubt a sum of K 4,000 was paid into the joint account of Daw Joo Tean and Daw Aye six days or so before the execution of the " sale " deed and this sum was drawn out again on the date of the transaction. There is nothing in the evidence to suggest that the monies paid into the joint account was the sale price for the land transferred to the respondents Daw Thin Hla and Daw Aye. Hence, we are in agreement with the finding of the learned trial Judge that no consideration passed for the transaction. This leads on to the question, what is the effect of the failure of consideration on the transaction itself? In other words, was it a void transaction or was it a valid sale or was it in the nature of a valid gift. Learned counsel for the respondent Daw Thin Hla has argued that mere failure of consideration will not invalidate the sale and that the vendor or her heirs are at liberty to recover the sale price by means of a suit. He goes on and asserts that if the Court holds that the transaction was not a sale then on the strength of the authorities cited earlier it was a clear case of a gift from a mother to her daughters. To put it in another way, if the parties intended it to be a sale, then—so says learned counsel—the transaction will remain

a sale and the heirs of Daw Joo Tean will be entitled to recover the sale price from Daw Thin Hla. On the other hand, if the parties intended it to be a gift then no consideration could be paid for such a transaction. That a sale is not necessarily void because the sale price has not been paid has been laid down in a number of rulings of the various High Courts of India. A distinguished and learned author D. F. Mulla in his "Transfer of Property Act" 4th Edition (1956) has this to say *re* this question (at page 284):

> "Transfer of ownership and payment of price. The payment of price is not necessarily a *sine qua non* to the completion of the sale. If the intention is that property should pass on registration, the sale is complete as soon as the deed is registered whether the price has been paid or not, and the purchaser is entitled to sue for possession although he has not paid the price. This is clear from the words of the section, 'price paid or promised or part paid or part promised.'"

This annotation is based on numerous authorities and we do not propose to burden this Judgment by quoting all of them. For instance, in *Amirthathammal* v. *Periasami Pillai* (1) a Bench of the Madras High Court held as follows:

> "A deed, executed for no consideration but which purported to convey title, and which was not intended by both the parties to be mere sham, will, if it is known to the grantee and is partially acted upon and if the grantor knew the nature of the transaction, operate to convey the title which it purports to convey and not merely what the grantor intended to convey."

A similar view was laid down by the Bombay High Court in *Sagaji and another* v. *Namdev* (2) and by the Allahabad High Court in *Anganlal* v. *Muhammad Husain and others* (3).

---

(1) I.L.R. 32 Mad. 325. (2) I.L.R. 23 Bom. 525.
(3) I.L.R. 13 All. 409.

H.C. 1961

U CHOUNG PO (*alias*) SAW CHOUNG PO

U CHOUNG PO (*alias*) SAW CHOUNG PO *v.* U AW AND SIX OTHERS

DAW THIN HLA AND SIX OTHERS.

U THAUNG SEIN, J.

We do not consider however that the question whether it was a sale despite the fact that no consideration passed for the transaction need be considered as judging from all the circumstances obtaining in the present case it was obviously a gift by a mother to her two daughters. This is borne out by the fact that no consideration passed, the price of the property was fixed at K 4,000 which was far below the actual prevailing market value and in addition there is every reason to believe that the mother was keen and anxious to provide for the future of her two spinster daughters. In short we agree with the learned trial Judge that the so-called " sale " deed was in effect a valid deed of gift.

We will now deal with the transaction in which the respondent U Aw was involved. Here also, the appellant insists that it was the result of Undue Influence. This matter has been dealt with fully in the discussions *re* the transfer to Daw Thin Hla and Daw Aye and there is no necessity to traverse the same ground except to say that for the same reasons we are in agreement with the learned trial Judge that the appellant failed to prove his allegation of Undue Influence. So also, the deed in favour of U Aw has been impugned on the ground that no consideration passed for the transaction. Here also, we would accept the finding by the learned trial Judge that the so-called sale price of K 12,000 mentioned in the deed was " probably fictitious ". There is only U Aw's word that the consideration was paid and he was unable to cite any supporting witnesses. We regret that on such evidence, we are not prepared to hold that the so-called sale price was in fact paid. This leads on to the question whether the transaction was void owing to failure of consideration and this has already been answered in the discussions *re* the transfer to Daw Thin Hla and Daw Aye. In short, we would hold that the

transaction in favour of U Aw was in effect a gift from mother to son.

Finally, the "sale" deed in favour of the respondent U Aw is attacked as being a death-bed gift by mother to son and thus invalid under Burmese Buddhist Law. As to the meaning of the term "Death-bed gift" this was carefully considered by Sir Mya Bu, J. in the Bench case of *U Tezawunta* v. *Maung Zaw Pe and another* (1). After a detailed and careful review of the relevant extracts from the *Dhammathats* the learned Judge stated (at page 228) as follows:

> "It is clearly deducible from the Burmese phrases quoted above that what is known as a 'death-bed gift' under the Burmese Buddhist law is a gift made while the donor is in fact on his death-bed and about to die, or, in other words, when his death is imminent. In my opinion the gift must also be made by the donor in the hopeless expectation of death."

Applying these principles to the present case, all that can be said is that the deceased Daw Joo Tean died six weeks after the execution of the deed in favour of U Aw. Prior to her death Daw Joo Tean had been ailing and was bedridden a day or so after she had signed the deed. It appears that she had been suffering from asthma and bronchitis for a number of years and on occasion had to call in eminent physicians for consultations as regards her complaints. But there is nothing in the record to suggest that at the time when she executed the deed in favour of U Aw she was "in the hopeless expectation of death". There is evidence however that she was in bed and had to be propped up even when she signed an earlier sale deed in favour of U Ko Ko Gyi (PW 8) on 15th September 1953 *i.e.* a fortnight or so before the execution of the deed in favour

(1) I.L.R. 10 Ran. 224.

H.C. 1961

U CHOUNG PO (*alias*) SAW CHOUNG PO v. U AW AND SIX OTHERS

DAW THIN HLA AND SIX OTHERS.

U THAUNG SEIN, J.

of U Aw. From this fact alone it does not necessarily follow that her condition was hopeless at the time or that she realised that death was imminent. In *U Tezawunta* v. *Maung Zaw Pe and other* (1) case also an old lady named Daw Saw aged 69 years transferred some properties by means of two deeds of gift to a monk six weeks or so before her death. At the time of the transfers she was contemplating an early death but did not feel that death was imminent. Accordingly, it was held that the transfers did not amount to death-bed gifts. However, the gifts were declared to be invalid as they amounted to " dispositions of property by will inasmuch as they were intended to take effect after Daw Saw's death " (at page 230). In one of the deeds it was specifically mentioned that the lands were being transferred so as to enable the donee monk to build a monastary after the death of the donor. Needless to say, a Burmese Buddhist is not competent to dispose of his property by will and hence there was no alternative but to declare the gifts as invalid. The facts of that case are quite different from those obtaining in the present case. There is no evidence whatsoever that the mother Daw Joo Tean ever intended the gift to take effect after her death or that the property was to be utilised for any particular purpose. On the contrary, the land passed to U Aw who is still in possession of it at the present day. Hence, we fail to see how the transfer in favour of U Aw could be declared void.

On the whole, for the reasons set out above, the present two appeals must necessarily fail and they shall stand dismissed with costs.

(1) I.L.R. 10 Ran 224.

CIVIL REVISION

Before U Kyaw Zan U, J.

U DEE AND ANOTHER (APPLICANTS)

v.

DAW KYIN HMWA AND ANOTHER (RESPONDENTS). *

H.C. 1962

Dec. 9.

Causes of action—Joinder of, in one suit—When cannot be permitted—Splitting into, from one transaction—Defendant unduly prejudiced.

While a plaintiff is not compelled to include in his suit all the causes of action he may have against the defendant, he is certainly at liberty to unite, in one suit, as many causes of action against the defendant as he likes. Only when the joinder of causes is inconvenient or embarrassing separate trials are necessary.

Where the applicants have taken a lease of two rooms and an adjoining piece of land on a monthly rental of K 70 from the respondents and where the respondents filed against the applicants two separate suits for ejectment, one from the two rooms and the other from the adjoining piece of land.

Held: That it is not open to the respondents to file two separate suits for the same relief in respect of both the properties subject to one tenancy by paying Court-fees of the same amount in both the suits and that by filing these two suits the applicants are unduly prejudiced.

Mon San Hlaing for the applicants.

Hla Thein for the respondents.

U KYAW ZAN U, J.—These two applications in revision can be disposed of conveniently by means of one judgment as they involve common points for determination.

These are applications to revise the orders of the Township Court of Pyapon which held that the respondents could institute two separate suits against the applicants for ejectment one under section 12 (*1*) (*e*) of the Urban Rent Control Act, 1960 in respect of the rooms, and another under section 12 (*1*) (*d*) of the said Act in respect of the small adjoining land where the applicants have built

* Civil Revision Nos. 4 and 5 of 1961 against the order of the Township Court, Pyapon, dated the 3rd November 1960 in Civil Regular Suits Nos. 4 and 5 of 1960.

H.C. 1961

U DEE AND ANOTHER v. DAW KYIN HMWA AND ANOTHER.

U KYAW ZAN U, J.

temporary buildings for storage of goods. The Rent Controller has fixed the Standard Rent in respect of the rooms only and their site at K 70 per month but there is no dispute that the applicants are occupying the rooms as well as the adjoining land as tenants and paying K 70 per month for both. The applicants contended that since the Standard Rent was fixed for both the rooms and the adjoining land, two separate suits could not be instituted against them. Both the suits, namely, Civil Regular Suits Nos. 4 and 5 of 1960 are for ejectment. In Civil Regular Suit No. 4 of 1960 in respect of the land the respondents alleged that they required it reasonably and *bona fide* for erection of a building, and in Civil Regular Suit No. 5 of 1960 in respect of rooms it was alleged that they were required reasonably and *bona fide* for re-erection.

The trial Court was of the opinion that the aims and objects of Clauses (*d*) and (*e*) of sub-section (1) of section 12 of the Act being different the respondents could file 2 separate suits. The point for consideration is whether the Court has jurisdiction to entertain the two suits.

The law on the point is that in framing a suit, it should, as far as practicable, be so framed by bringing forward the whole case as to the matter of litigation, for example, if a plaintiff could claim a property on more than one separate ground, he should allege all these grounds in the plaint. Under Order 2, Rule 2 (1) of the Civil Procedure Code every suit shall include the whole of the claim which the plaintiff is entitled to make in respect of the cause of action. While a plaintiff is not compelled to include in his suit all the causes of action he may have against the defendant, he is certainly at liberty to unite, in one suit, as many causes of action against the defendants as he likes. Only when the joinder of causes of action is inconvenient or embarrassing separate trials are necessary. The principle is to

prevent multiplicity of suits as laid down in Order 2, Rules 1 and 2 of the Code. The points to be considered are (1) Is the cause of action same? (2) Is the claim or relief same? and (3) Is the evidence same or similar? The cause of action in the two suits may be considered to be the same, if in substance they are identical. What is required is that every suit shall include the whole of the claim arising out of one and the same cause of action. Applying this principle the applicants being recognised tenants of the respondents for one tenancy paying K 70 per month for both the rooms and their adjoining land as fixed by the Rent Controller, there is, in fact, only one suit for ejectment on the ground that the respondents required the rooms and the adjoining land for re-erection and for erection of a building respectively. The evidence to be led will be similar as the respondents in both the suits will have to prove his reasonableness and good faith in requiring the properties. The Court fees worked out on the basis of K 70 per month in each suit is entirely wrong. The respondents have accepted K 70 per month for both the rooms and the adjoining land and it is not open to them to file two separate suits for the same relief for both the properties forming one tenancy by paying Court Fees of the same amount in both the suits. The Rent Controller did not fix separate standard rents for the rooms and for the adjoining land, and respondents have acquiesced in recognising the applicants as their tenants for one tenancy only by accepting K 70 as the standard rent for both the rooms and the adjoining land. They cannot come now and say that there are two different tenancies and two suits could be instituted. By instituting two suits the applicants are unduly prejudiced. The learned Advocate for the respondents submitted that the bonds required under Clauses (*d*) and (*e*) are different ; but they are identical, and

H.C. 1961

U DEE AND ANOTHER v. DAW KYIN HMWA AND ANOTHER.

U KYAW ZAN U, J.

I see no inconvenience or hardship in the Court ordering two different bonds to be executed—one in respect of the rooms and another in respect of the adjoining land after the passing of the decree in one single suit. In *Mahamadsaheb Walad Ibrahimsaheb* v. *Tilockchand Abeerchand Marwadi and another* (1), the Bench of the Bombay High Court remarked that possession of open sites goes naturally with a possession of the property to which they adjoin. It is therefore clear in the present suits that the adjoining land is included in the tenancy.

I therefore set aside the order dated 3rd November 1960 of the Township Court of Pyapon in Civil Regular Suit No. 4 of 1960 in its entirety, and the order of the same date in Civil Regular Suit No. 5 of 1960 so far as it relates to preliminary issues Nos. 2 and 3, and I direct that the Civil Regular Suit No. 4 of 1960 be dismissed with costs, and I further direct that the respondents be directed to amend the plaint in Civil Regular Suit No. 5 of 1960 to enable them to plead the facts relating to their adjoining land as well to obtain a decree for ejectment to erect a building thereon. In other words, the respondents are allowed to file only Civil Regular Suit No. 5 of 1960 for ejectment of the applicants from the rooms as well as from the adjoining land. Advocate's fee two Gold mohurs in each of these two revision applicatons in this Court is allowed to the applicants.

(1) I.L.R. 46 Bom. 920.

APPELLATE CIVIL

Before U Kyaw Tun, J.

U THEIN (APPELLANT)

v.

U THAW (RESPONDENT). *

H.C. 1961

Dec. 9.

Adverse possession—To constitute—What are necessary—Mere undisturbed possession for 12 years or more not sufficient.

Where the appellant claims title to land by adverse possession on the ground of being in undisturbed possession thereof for more than 12 years.

Held: That to constitute *adverse* possession, physical exclusive possession must be open and hostile with the intentin to hold for himself as owner and that mere undisturbed possession of land for 12 years or even more, is not adverse possession as is contemplated by the law and would not, therefore, be sufficient to give him title thereto in extinguishment of the title of the legal owner.

Ejas Ali Qidwai and others v. *Special Manager, Court of Wards, Balrambur Estate and others*, A.I.R. (1935) Privy Council 53; *Baijnath Mandar and others* v. *Ram Adhin Ray and others*, A.I.R. (1934) Pat. 64; *Makina Atchayya Patrudu* v. *Jalaluddin Sahib and others*, A.I.R. (1938) Mad. 454; *Jassa Ram* v. *Puran Bhagat*, A.I.R. (1938) Lah. 440; *Dipnarian* v. *Pundeo*, I.L.R. 25 Pat. (1946) 412; *B. Budram Rai* v. *Benarsi Rai and others*, A.I.R. (1948) All. 31; *Suraj Bali* v. *Lala Mahadeo*, (1932) M.L.J. (P.C) 674, referred to.

Ba Gyan for the appellant.

Mon San Hlaing for the respondent.

U KYAW TUN, J.—This is an appeal against the judgment and decree of the City Civil Court, Rangoon, dismissing the suit filed by the appellant against the respondent, for a declaration that he is owner of a house site, known as Lot No. 973, Ward No. 28, Dammikawaddy Street, Kemmendine, Rangoon.

The appellant's case is that he erected a house on the site in question during the Japanese regime in 1942; and

* Civil 1st Appeal No. 62 of 1960 against the judgment and decree of the 2nd Judge, City Civil Court, Rangoon, dated the 4th August 1960, in Civil Regular Suit No. 1293 of 1957.

H.C. 1961

U THEIN v. U THAW.

U KYAW TUN, J.

since then, has been in undisturbed possession of the house and its site; that, by reason of such possession for more than 12 years, he has acquired title to the land, and has thus, become its owner. It transpires, however, that the house had since been demolished as being an unauthorised building.

The defence is a denial.

The trial Court, being of the view that the appellant had not proved his case, dismissed the suit with costs.

It is contended in this appeal that the lower Court, in spite of there being sufficient evidence on record to hold that the appellant, by reason of *adverse* possession of the land, has acquired title thereto, has erred in not arriving at the same view.

Now, since it is the appellant who asserts that he has been in *adverse* possession of the land for more than 12 years and has, as such, acquired title thereto, the burden of proving that he has been in such *adverse* possession for more than 12 years, undoubtedly, lies on him. In discharge of the burden that lies heavily on him, the utmost that the appellant has been able to show, even accepting his evidence and that of U Ba Tun (PW 1) at their face value, is that he came to be in occupation of the said house and its site in 1942 when he got married to Ma Sein Hlaing, daughter of Daw Toke, who were then living in the said house, and that, since then, he has been in undisturbed possession of the land and the house which has only recently been demolished.

He would, therefore, have the Court hold that by reason of such possession which he asserts as "*adverse* possession", he has acquired good title to the land.

Now, there is a great weight of authority and law is settled that to constitute *adverse* possession, physical exclusive possession must be open and hostile with the

intention to hold for himself as owner. In this connection, in addition to the authorities quoted by the lower Court, he following are apposite—*Ejas Ali Qidwai and others* v. *Special Manager, Court of Wards, Balrampur Estate and others* (1), *Baijnath Mandar and others* v. *Ram Adhin Ray and others* (2), *Makina Atchayya Patrudu* v. *Jalaluddin Sahib and others* (3), *Jassa Ram* v. *Puran Bhagat* (4), *Dipnarian* v. *Pundeo* (5), and *B. Budram Rai* v. *Benarsi Rai and others* (6).

That mere undisturbed possession for any length of time does not *per se* create a bar and to have such effect, possession must not only have been open and notorious, but, it also must have been *adverse* during the whole of the statutory period, has been laid down in *Suraj Bali* v. *Lala Mahadeo* (7).

In the light of these authorities, it is clear that mere undisturbed possession of the suit-land just as, the appellant claims to have in respect of a suit-land for 12 years or even more, is not *adverse* possession, as is contemplated by law and would not therefore, be sufficient to give him title thereto, in extinguishment of the title of the legal owner. *See* also section 28 Limitation Act.

On the other hand, there is in defence evidence that in the year 1946, Htin Wa and Saw Ba Shein, sold the suit land to Daw Hla Tin (DW 2) who in the year 1956, sold it to the respondent ; that, sometime before the suit was filed, when the respondent in the company of Daw Hla Tin (DW 2) and her husband, U Tun Aye (DW 3), and her brother-in-law, U Khin Maung (DW 1) visited the appellant and explained to him that the respondent wanted the land as he had

(1) A.I.R. (1935), (P.C.) p. 53.
(2) A.I.R. Pat. p. 64. (1934).
(3) A.I.R. Mad. (1938), p. 454.
(4) A.I.R. Lah. (1938), p. 440.
(5) I.L.R. Pat. (1946) Vol. XXV, p. 412.
(6) A.I.R. All. (1948), p. 31.
(7) (1932) M.L.J., p. 674 (P.C.)

H.C. 1961

U THEIN v. U THAW.

U KYAW TUN, J.

bought it from Daw Hla Tin, the appellant, far from denying the respondent's title thereto and all of his predecessors-in-title and claiming it as his own, even promised to vacate the land when he found a substitute which he was then looking for.

In view of these, the lower Court is justified in holding that the appellant has not proved his case and has correctly dismissed the suit.

The judgment and decree of the lower Court are confirmed and the appeal stands dismissed with costs.